

**TESTAMENT CUB CO' NAC
DI'S NDAC CHE'N
TAD JESUCRIST**

**El Nuevo Testamento de Nuestro
Señor y Salvador
Jesucristo**

La Liga Bíblica
Las Sagradas Escrituras para Todos

El Nuevo Testamento
en el zapoteco de Miahuatlán

La Liga Bíblica 1M primera edición 1971 [zam]
La Liga Bíblica versión electrónica 2010

Publicado por

© La Liga Bíblica 1971

Se permite copiar, distribuir y comunicar públicamente esta obra bajo las siguientes condiciones:

- ▶ Reconocimiento. Reconozca a la Liga Bíblica los derechos que tiene en la impresión o distribución de esta obra, deslindándola de responsabilidad alguna por cualquier uso que se le de a la presente publicación.
- ▶ No comercial. No puede utilizar esta obra para fines lucrativos.
- ▶ Sin obras modificadas. No se puede alterar, transformar o generar una obra a partir de ésta.

PRÓLOGO

El Nuevo Testamento es uno de los libros más leídos de todos los tiempos. Ha despertado el interés de personas de todas las edades, razas, y nacianalidades. La vida de los personajes narrada en sus páginas y las enseñanzas que contiene, han inspirado la vida de millones de personas. Se espera que la lectura de este libro sea benéfica para los Zapotecos y les ayude a ser mejores vecinos, mejores mexicanos y mejores ciudadanos del mundo.

Originalmente el Nuevo Testamento fué escrito en el idioma griego; pero como personas de otros países donde no se habla el griego querían leerlo en su lengua nativa, pronto se empezó a traducir a otros idiomas. El Nuevo Testamento ha sido traducido a más de quinientos idiomas, hasta la fecha.

Esta traducción ha sido hecha para los zapotecos que hablan el dialecto de Miahuatlán, y que viven en el sur del estado de Oaxaca. Los traductores del Nuevo Testamento al idioma zapoteco hicieron lo posible por comprender a fondo el significado expresado en el original, y para ello recurrieron al manuscrito griego y a varios comentarios. Una vez determinado dicho significado, se esforzaron en comunicarlo con claridad en zapoteco.

Algunas palabras griegas no se pueden traducir al zapoteco con una sola palabra. Por lo tanto, ha sido necesario expresarlas a veces con una frase descriptiva, a veces combinando alguna palabra prestada del español con un término genérico del zapoteco, y otras veces efectuando una sustitución de tipo cultural (es decir, usando una palabra zapoteca con función semántica semejante a la de la palabra griega). Ciertas palabras griegas tienen un significado tan complejo, que ha sido necesario usar palabras distintas para traducirlas de acuerdo con el significado que la palabra griega tiene en cada pasaje donde aparece.

La gramática varía mucho entre los dos idiomas. Si se traducen en forma literal; las figuras de construcción o de retórica del griego a veces no se entienden en el zapoteco o a veces se entienden mal. Por tanto,

los traductores han procurado expresar el significado del original con naturalidad en el zapoteco. Para lograrlo, han escogido las construcciones gramaticales, el orden de las oraciones, las figuras de construcción, y el estilo, no del griego ni del español, sino del zapoteco. En algunos casos ha sido necesario hacer explícita aquella información implícita en el manuscrito griego, que los lectores antiguos comprendieron sin dificultad, para que el lector zapoteco la pueda comprender en la actualidad.

ÍNDICE

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	84
SAN LUCAS.....	134
SAN JUAN	218
HECHOS	277
ROMANOS	357
1 CORINTIOS.....	398
2 CORINTIOS.....	435
GÁLATAS.....	461
EFESIOS	477
FILIPENSES.....	489
COLOSENSE.....	498
1 TESALONICENSES	506
2 TESALONICENSES	514
1 TIMOTEO.....	518
2 TIMOTEO.....	529
TITO	536
FILEMÓN	541
HEBREOS.....	543
SANTIAGO.....	568
1 PEDRO	578
2 PEDRO	589
1 JUAN	596
2 JUAN	605
3 JUAN	607
JUDAS	609
APOCALIPSIS.....	613

Di's Ndac Che'n Diox Co' Mque' Mate Ye's

Trè' ndlu' cóñ che'n rye bin mèn co'
ngòc xudgool Jesucrist axta co'se'
ngóol Tad Jesucrist.

(Lc. 3.23–38)

1 Loo libr ndxè' nda' cuent cóñ che'n
rye mèn co' ngòc xudgool che'n
Jesucrist co' nde bin David co' ngòc
rey pólá. No nda' loo libr ndxè' cuent
le' Jesucrist nac bin che'n tedib mbi' co'
ngo ban más pólle'a. Mbi'a ngro' lèe
Abraham.

2 Abraham ngòc xud thib mbyòo co'
ngro' lèe Isaac. Ngoloa, ngòc Isaac xud
thib mbyòo co' ngro' lèe Cob. Le' Cob
na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe
Judá con taamas hues Judá. **3** Le' Judá
na, mblo xin' thib xa'got co' ngro'
lèe Tamar, xa'got Judá. Mxan Tamar
Far no Zar. Ngòc Judá no Tamar xud
no xna' Far no Zar. Le' Far na, ngòc
xud thib mbyòo co' ngro' lèe Esrom.
Esrom na, ngòc xud thib mbyòo co'
ngro' lèe Aram. **4** Aram na, ngòc xud
Aminadab. Aminadab na, ngòc xud
Naasón. Naasón na, ngòc xud Salmón.
5 Le' Salmón na, mblo xin' Rahab,
xa'got Salmón. Ngóol thib mbyòo co'
ngro' lèe Booz. Booz na, mblo xin' Rut,
xa'got Booz. Sya, ngóol thib mbyòo
co' ngro' lèe Obed. Obed na, ngòc xud
thib mbyòo co' ngro' lèe Isaí. **6** Isaia
na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe
David co' ngòc rey pólá. David co' ngòc

reya mque noque' thib xa'got co' ngòc
sa'l thib mbi' co' ngro' lèe Uri. Ale
mxan xa'gota thib xgan' David. Xgan'
Davida ngro' lèe Salomón. Ale ngòc
David con xa'gota xud no xna' Salomón.

7 Salomón na, ngòc xud thib mbyòo
co' ngro' lèe Roboam. Roboam na, ngòc
xud thib mbyòo co' ngro' lèe Abi. Abi
na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe
As. **8** As na, ngòc xud thib mbyòo co'
ngro' lèe Josafat. Josafat na, ngòc xud
thib mbyòo co' ngro' lèe Joram. Joram
na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe
Usi. **9** Usi na, ngòc xud thib mbyòo co'
ngro' lèe Jotam. Jotam na, ngòc xud
thib mbyòo co' ngro' lèe Acaz. Acaz
na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe
Ezequi. **10** Ezequi na, ngòc xud thib
mbyòo co' ngro' lèe Manasés. Manasés
na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe
Amón. Amón na, ngòc xud thib mbyòo
co' ngro' lèe Josi. **11** Josi na, ngòc xud
thib mbyòo co' ngro' lèe Jeconi, no xud
taamas hues Jeconi, co'se' ngòc tiemp
co'se' ngòc mèn nación Israel xal moz
loo mèn nación Babiloñ.

12 Ngolo nguri'th tiemp co'se' ngòc
mèn nación Israel xal moz loo mèn
nación Babiloñ, Jeconi ngòc xud thib
mbyòo co' ngro' lèe Salatiel. Salatiel
na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe
Zorobabel. **13** Zorobabel na, ngòc xud
thib mbyòo co' ngro' lèe Abiud. Abiud
na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe

Eliaquim. Eliaquim na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Azor.¹⁴ Azor na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Sadoc. Sadoc na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Aquim. Aquim na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Eliud.¹⁵ Eliud na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Eleazar. Eleazar na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Matán. Matán na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Cob.¹⁶ Cob na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Chè. Le' Chè na, ndoole' ngòc sa'l Mari. Mari na, mxan Jesús co' ne' tedib lèe co' nac Crist.

¹⁷ Loo ryete bin ndxè', tiemp co' mbri'th desde co'se' ngo ban mbi' co' ngro' lèe Abraham axta co'se' ngo ban mbi' co' ngro' lèe David co' ngòc rey pólá mdyaa sida bin. Lomisque' ne, tiemp co' mbri'th co'se' ngo ban Davida ngòc taasida bin axta co'se' ngòc mèn nación Israel moz yèe loo mèn nación Babiloñ. Lomisque' ne, tiemp co' mbri'th co'se' mtlo ngòc mèn nación Israel moz yèe loo mèn nación Babiloñ ngòc taasida bin axta co'se' ngóol Crist.

Trè' ndlu' xá mod ngóol Jesucrist. (Lc. 2,1-7)

¹⁸ Taandxè' mod ngòc con' co'se' ngóol Jesucrist. Thib mza' yòn co' ngro' lèe Mari ngòp trat con thib mbyòo co' ngro' lèe Chè. Ngòc mza' co' lèe Maria xna' Jesucrist. Chè mdoodi's no Mari par selya' Chè con Mari. Per ndoore' selya' Chè con Mari no tyub no Chè Mari, ale gunèe Chè mbe' xin'le' Mari. Per ne'nda'de Chè cuent xá mod mbe' xin' Mari. Mari mquée loo xin' por con' roo no con' xèn che'n Diox co' ngòc loo Mari por cón che'n Xpii Natú!.¹⁹ Chè co' ngòcque' xin' sa'l Mari, Chè ngòc thib mbi' nalì no thib mbi' nambìi loo Diox. Co'se' gunèe Chè mbe' xin'le' Mari, indlya'ste Chè yecloo Chè loo Mari no quexù' Chè Mari loo xnaa. Ale mbli Chè xtùuz xexte lá' Chè Mari par

ne'ta'de mèn cuent le' Chè xexte mblá' Mari.²⁰ Per láth ngue li Chè xtùu con'a, chàa, ngro' too thib angl co' mtel' Tad Diox loo Chè làth mcal'. Ndxab angl loo Chè:

—Chè, lùu co' nde bin David co' ngòc rey pólá, ne'yzebtel no ne'yecloodel no ne'hyontel càaya'que' Mari par tyub nol Mari xal xin' sa'lpe'l. Tac thib mbedbi' co' tyan Mari co' yi'th yáal yiloa, mbedbi'a mquée loo loo Mari por cón che'n Xpii Natú!.²¹ Tyan Mari thib mbed. Yiloa, lùu tub lèe mbed Jesús. Tataa ryo' lèe mbed tac mbed tí' no làa mbed mèn co' nac mèn nación mbed loo xquin mèn no loo xtol mèn.

²² Tataa ngòc ryete con'a par mdyaaque' no ngòcque' no ndubque' di's co' gunii Diox por cón che'n thib mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox. Ndxab mbi'a:

²³ Le' thib mza' yòn quée loo quee' xin!. Mza'a tyan thib xgan' mza' no ryo' lèe mbeda Emanuel. Di's co' nac di's Emanuel nee di's: Nzole' Diox làth na!.

²⁴ Co'se' ngro' mcal' loo Chè, mbli Chè xal mnibe' angl co' mtel' Tad Diox loo Chè. Mqueltàa no Chè Mari. No mdub no Chè Mari xal xin' sa'lpe' Mari.

²⁵ Per mastale' mqueltàa no Chè Mari no mdub no Chè Mari le'n rye huiz co' mdoo nac xin' Mari, ne'ngàalte Chè Mari axta ngóol ner mbed co' ngòc mbed ndlyo loo Mari. Axta syare' ngòc Mari xa'gotpe' Chè. Ngoloa, mdub lèe Chè mbeda Jesús.

**Mèn co' anze'f ndxác ngro' liz
no làaz par mbi'th too naa mèna
Jesucrist co'te' ngóol Jesucrist.**

2 Co'se' ngolo nguri'th plá huiz ngóol Jesús le'n thib yèez co' lèe Belén, yèez co' nac thib yèezya' che'n làaz mèn jude, le'xque' le'n tiempa ngòc thib mbi' co' ngro' lèe Herod rey loo mèn le'n nación Israel. Làth xtau'a,

mzin plá mèn co' anze'f ndxác le'n ciuda Jerusalén. Mèna nde par ned ndlyen huiz. ²Mnibdi's mèna loo mèn ciuda Jerusalén. Ndxab mèna:

—¿Máa mbeto' co' ngóolle'a, à!, mbed co' gàc rey loo mèn nación Israel? Nu' gunèele' mbèelhui' co' mblu' le' mbed ngóolle!. Mbèelhui'a mbyú' loo loo nu' par ned ndlyen huiz. Cona, nde nu' axta trè' par tyub xib nu' loo mbed no par còo! nu' yéc nu' loo mbed co' gàc reya.

³Co'se' mbìn Herod con ryete mèn ciuda Jerusalén le' mèna mnibdi's máa mbed, ne'neede rey Herod cóñ li rey Herod. Ale mbyàa mbye'th xtùuz rey Herod. Ne'mbe see teede lezo' rey Herod con ryete mèn che'n ciuda Jerusalén. ⁴Sya, mbli Herod mandad. Ndye'th ryete mèn co' ngòc jef co' más mnibe' loo nguley' no mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel tiempa. Mnibdi's Herod loo mèna. Ndxab Herod:

—¿Ché! non gu' pá gàc co'te' gáal Crist, à?

⁵Mèna mcàb loo Herod. Ndxab mèna: —Crist gáal le'n yèez Belén co' nac thib yèezya' che'n làaz mèn jude tac tataa ndub di's loo libr co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's co' ndxab:

⁶Gu' co' nac mèn yèez Belén co' nac thib yèezya' che'n làaz mèn jude, mastale' iñaade gu' xal mèn roo no mèn xèn làth mèn co' ñibe' rye yèezya', per làth gu' gáal thib mbi' co' gàc jef loo gu' co' ñibe', no co' tyoo ner, no co' quenap mèn co' nac mèn nación Israel co' nac mèn nacionpe' daa.

⁷Sya, xexte ngurez rey Herod mèn co' ndxáca par huen huen ñibdi's Herod loo mèna par ta' mèna cuent loo Herod pól mtlo ngòc gunèe mèna mbyú' loo mbèelhui' loo mèna. ⁸Ngoloa, mtel' rey

Herod mèna par ya mèna par ned le'n yèez Belén. Ndxab rey loo mèna:

—Huàa que tee gu' le'n yèeza. Huen huen ñibdi's gu' cóñ che'n mbeda loo mèn yèeza. No co'se' yilo zyal gu' mbeda, yi'th ta' gu' cuenta loon par ga too naan mbed, par tyub xiben no còo'en yéquen loo mbed, ne.

⁹⁻¹⁰Co'se' ngolo mbìn mèna di's co' ndxab rey, mxen mèna ned, nda mèna. Láth ndoo mèna ned, nda mèna par yèez Belén, mbere mbèelhui', mbyú' loo mbèelhui' loo mèna tedib vez, leque mbèelhui' co' mbyú' loo loo mèna co'se' mdoo mèna ned ndoore', nde mèna par ned ndlyen huiz. Co'se' gunèe mèn co' ndxáca mbèelhui'a, anze'f mdyac tín' lezo' mèna axta plóthe. Le' mbèelhui'a na, xèegà xèegà nda nerte loo mèna tedib vez axtaque' mblu' mbèelhui' loo mèna co'te' ngo mbed. Sya, xèe ngo too mbèelhui'a gáp yéc yòo co'te' ngo mbed, xgan' Mari. ¹¹Sya, ngòo mèna loo lue' co'te' ngòc liz mèn co'te' ngo xna' mbed con mbed. Texal gunèe mèna mbed con xna' mbed co' ngro' lèe Mari, ale mdub xib mèna loo mbed no mcòo' mèna yéc mèna loo mbed no ndxab mèna loo Diox:

—iAy, Dio's! Mbi' roo no mbi' xèn gàc mbed ndxè'.

Ngoloa, mxal' mèna caj mèna co'te' ndxosua' tesor. Angmda'la's mèna tesor càa xna' mbed, co' gàc che'npe' mbed yiloa. Tesora nac or, no thib xla' co' ndlya' xal zen yal', no thib xla' co' ndlya' xal perfum co' lèe mirr. ¹²Ngolo mbli mèna con'a, mda' Diox cuent loo mèn co' ndxáca làth mcal' le'n huiza ne'berede mèna leque ned nde mèna par ne'ri'the mèna co'te' nac liz rey Herod. Sya, mxen mèna tedib ned, ndyàa mèna par làaz mèna.

Chè no Mari mxon' no mbeto'
co' ngro' lèe Jesús par ned
le'n nación mèn egypt.

¹³Co'se' ngolo mxen mèn co' ndxáca ned ndyàa mèna, thib angl che'n Tad

Diox mxo'f loo loo Chè làth mcal!.

Ndxab angl loo Chè:

—Chè, jer goo che. Leque nal yál' fxen ned. Be' mbed con xna' mbed. Huàa xon' par ned le'n nación mèn egipt. Gòo gu' tya axtaque' lin avis loo gu'. Tac rey Herod ndlya's cua'n mbed par guthxù' Herod mbed.

¹⁴Sya, ngro' mcal' loo Chè. Ngo che Chè. Ndxab Chè loo Mari:

—Mari, jer goo che. Nda no na' mbed par ned le'n nación mèn egipt nalle'. Mbe' Chè mbed no xna' mbed yál'a. Mxon' no Chè ryop Mari par ned le'n nación mèn egipt. ¹⁵Ngo ban Chè ryop Mari, co' ngòc xin' sa'l Chè, con mbed le'n nación mèn egipt axta mzin huiz nguth Herod. Ngòc con' ndxè' loo Chè no loo mbed par ngòcque', no par mdyaaque', no par mdubque' di's co' gunii Tad Diox por cón che'n mèn co' mde'th di's co' ndxbab Diox xal nac di's co' ndxbab Diox:

—Par ned le'n nación che'n làaz mèn egipt ngo casloo xgan'en. No co'te' ngo casloo xgan'en, mblin par mbere xgan'en, ndye'th xgan'en par ned liz no làaz xgan'en tedib vez.

Herod mnibe' ngua yuth solndad myen'bi' bix le'n yèez Belén.

¹⁶Co'se' mden' rey Herod ya ne'ngri'thte mèn co' ndxáca liz rey Herod tedib vez, syare' mda' rey Herod cuent cón che'n mbed no cón che'n mèna le' mèn co' ndxáca mxìis no Herod. Sya, ngocloo tín' Herod. Ale de xyàn mnibe' Herod loo solndad par ya yuth solndad ryete myen' bix co' nac ante myen'bi' co' nzo ban le'n yèez Belén no le'n rye yèezya' co' ñibe' yèez Belén, myen' bix co' nzo chop lin' par xàn', co' nee di's, xal nda tee tiemp co' mda' mèn co' ndxáca cuent loo Herod par bel'que' yigaa mbed xin' Mari loo solndad làtha. ¹⁷Axta syare' mdyaa di's no mdubque' di's co' ndxbab Jeremi co'

mde'th di's co' ndxbab Diox, co' mque' Jeremi ye's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

¹⁸Anze'f thib ruid mbyèn le'n yèez Ramá. Tant thib mèngo'r mdub yen mèn no lezo' mèn no tant mbín' mèn no ngrozèe yath mèn. Ne' tí' yéc no ne' tí' lezo' rye mèngot co' nac mèn nación Israel por mbín' mèngota por cón che'n xgan' bix mèngota. Indlya'ste mèngota tegán mèngota lezo' mèngota no yende mod tegán taamas mèn lezo' mèngota tac ryete myen'bi' bix xgan' mèngota nguth.

¹⁹Co'se' mzin huiz nguth rey Herod, thib angl co' mtel' Tad Diox mbere mxo'f loo angl loo Chè làth mcal' le'n nación mèn egipt. Ndxab angl loo Chè:

²⁰—Chè, Diox mtel' daa par gal lin avis lool: Fthop taa rye con' ngue nol. Tac gu' bii no mbed par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn nación Israel. Tac mèn co' mbli purad par guth mèn mbed, mèna nguthle'.

²¹Sya, co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mthop mtaa Chè rye con' co' ngòc che'n Chè. Sya, ndxbab Chè loo Mari:

—Ndyàa no na' mbed par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn nación Israel.

²²Láth ndoo Chè ned con Mari no mbed, nda zin Chè le'n yèezya' che'n làaz mèn nación Israel, mbín Chè le' Arquela, xgan' rey Herod, nacle' gobernador loo mèn gulàaz Jude lugar che'n Herod, xud Arquela. Sya, mzyeb Chè bii Chè par ned le'n yèezya' co' nac làaz mèn jude. Tya, mbere Diox, mdoodi's no Diox Chè làth mcal' xá mod li Chè. Ngoloa, mxen Chè ned con Mari co' nac xa'got Chè no con mbed co' nac Jesús. Ndyàa Chè le'n thib yèez chu'th co' nac yèezya' che'n làaz mèn galile. ²³Per ya que mzinle' Chè con Mari no mbed, ngòo ban Chè con Mari no mbed le'n thib yèez co' lée Nazaret. Tataa ngòca loo Chè no loo Mari par ngòcque'

di's, no mdyaaque' di's, no mdubque'
di's co' gunii mèn co' mde'th di's co'
ndxb Diox le' mbed co' hue' lèe Jesús
hue' tedib lèe co' lèe Jesús nazaren.

Juàñ Bautist mblo yalbàn loo mèn co'te' nagán tiempa.

(Mr. 1.1-8; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28)

3 Le'n tiemp co' ngo ban Jesús le'n
yéez Nazaret, le'n tiempa mblo
Juàñ Bautist yalbàn loo mèn co'te'
nagán, co'te' nac yéezya' che'n làaz
mèn jude. Mblo Juàñ Bautist yalbàn
loo mèn. **2** Mbez Juàñ Bautist co'se' ngo
Juàñ yalbàn loo mèn:

—Blàa gu' yéc gu' no blàa gu' lezo' gu'.
No fse' gu' xtùuz gu' no mod co' ndxàp
gu' loo Diox. Tac tiemp co' mbly'a's Diox
ñibe' Diox loo gu' loo cón che'n Diox
nde zin' gaxle'.

3 Cón che'n Juàna ngòc di's co' mque'
Sayi ye's, di's co' ndxb Diox loo Sayi.
Taandxè' mbez di's loo ye's:

Ndxèn thib di's che'n thib mbi' co'
mbez yèe cabii co'te' nagán co'se' ngo
mbi' yalbàn. Mbez mbi': Bli nab gu'
gu' loo cón che'n con' ndac. Fse' gu'
ryethe mod ye'rsin' co' ndxàp gu' loo
Diox par gác nab gu' co'se' yi'th ñibe'
Tad Diox gu' loo gu'.

4 Xab Juàñ co' mdoc Juàñ nayà' con yis
yid camell. Lomisque', cinch co' ngo le'n
Juàñ natoxcua' con yid má'. Lua' Juàñ
no xít Juàñ ngòc mbiistoo no mzin huan.

5 Co'se' mtlo Juàñ mblo Juàñ yalbàn, sya,
ndx'i'th mèn ciuda Jerusalén, no ryete
mèn yéezya' co' nac làaz mèn jude, no
ryete mèn co' nac mèn yéezya' co' nziri'
gax ro yó'be' Jordán, loo Juàñ par gòn
mèna di's co' mbez Juàñ no co' nde'th
Juàñ. **6** Le' sya, texal ndxelo mxo'f dol
mèna no ngo ro mèna cón che'n xquin
mèna no cón che'n xtol mèna loo Juàñ,
ndli Juàñ bautizar mèna le'n yó'be'
Jordán.

7 Látha, ñée Juàñ nde huax mèn co'
nac mèn xley' farise no co' nac mèn

xley' saduce loo Juàñ. Mèna nde loo
Juàñ par li Juàñ bautizar mèna. Sya,
ndxab Juàñ loo mèna:

—iAa mèn xley' farise, no mèn xley'
saduce, mèn co' nayi' co' nac xal mbel'
co' lèe huid! Leque gu' ndlu' loo xtàa
gu' nado' nac gu'. Per par le'n lezo' gu'
nzo con' ye'rsin'. ¿Chó mblu' loo gu'
par lyá' gu' loo con' ye'rsin' co' gác
loo gu' co'se' gác tiemp co'se' yecloo
Diox loo gu' axta plóthe, à? **8** Nabe'ste
fque tee ban gu' loo mèn no nabe'ste
gòp gu' mod loo mèn par lu' gu' loo
mèn le' gu', lìcque', ngulàale' yéc no
ngulàale' lezo' gu' loo Diox cón che'n
con' ye'rsin' co' ndli gu'. **9** Ne' ne' li
gu' xtùuz le'n lezo' gu' no ne' ne' gab
gu' loo lezo' gu' anze'f ntac naca loo
Diox le' Abraham nac xudgool gu'. Tac
daa ngue nii loo gu': Diox, lìcque', gác
li par bix loo quèe ndxè' no gác quèe
ndxè mèn co' naban co' nac binpe'
che'n Abraham. **10** Nde niin thib con'
loo gu', ne: Le'i ndxàcle' loo gu' nalle'
nde zin' gaxle' co' xà' Diox gu' par
cobii Diox gu' le'n ye'rbìll thidtene xal
co'se' ncho' mèn thib xan' yaa xlè co'
inda'de xlè ndac par co mèn yaa xlèa
loo quii. **11** Lìcpe' ba'i, na ndli bautizar
gu' con nít par ndxàca thib muestr loo
mèn co' ndlu' loo mèn le' gu' ngulàale'
yéc no ngulàale' lezo' gu' no mse'le' gu'
mod co' ngòp gu' loo Diox. Per nalle'
nde'le' thib mbi' co' yi'th loo gu' yilo
lin bautizar mèn. Mbi'a li bautizar gu'
co'se' lyàa Xpii Natú' loo gu' co' gác
xal thib quii no thib bèle. Mbi'a ndxàp
más con' la's nii mbi' no la's ya' mbi'
leque daa. No ne' por chu'th ne'ta'den
par mbi'a. No axta ne' libid co' ngue
nii mbi', indxàalte daa par làan libid
nii mbi'. **12** Li mbi' thib con' loo mèn,
ne, xal co'se' nzole' pal ya' thib mbi'
par toocua' mbi' nzob triu par quis mbi'
nzob triu mbi'. Yiloa co' xà' mbi' nzob
triu loo yix nzob triu. Yiloa na, cosua'
mbi' nzob triu. Le' yix co' yende chó

juisa na, tec mbi' loo quiì co' ne'yu'de thidtene. Tataa li mbi', co' yi'th loo gu' yiloa, loo mèn co' tyal yila's loo mbi'a par ryo xà' mèna loo mèn co' ne'tyalte yila's loo mbi'a.

Juàn mbli bautizar Jesús.

(Mr. 1.9–11; Lc. 3.21–22)

13 Le'n huiz co' ngue go Juàn yalbàn, Jesús ngro' par ned le'n yèezya' che'n lâaz mèn galile. Ngua Jesús par ned ro yó'be' Jordán co'te' ngo Juàn par mbli Juàn bautizar Jesús le'n yó'be' Jordán. **14** Ndxab Jesús loo Juàn li Juàn bautizar Jesús. Per co'se' mbìn Juàn li Juàn bautizar Jesús, ne'ndalte Juàn li Juàn bautizar Jesús. Ndxab Juàn loo Jesús:

—U' ndxàal li bautizar daa, Tad. ¿Xá mod ndlya's U' ale daa li bautizar U', ye?

15 Ndxab Jesús loo Juàn:

—Lìcque' nac di's co' ngolo guneel ba'. Yende cón niin lool. Per mastale' nden'l ndxàal lin bautizar lìu, bli co' ñibe'en lool. Bli bautizar daa tac taandxe'que' ndxàal li na' par tyaaque!, no gàcque!, no tyubque' di's xal mnibe' Diox par gàca.

Syare', mdyal Juàn. Mbli Juàn bautizar Jesús. **16** Per texal ngulàa Jesús le'n nít par ngòc bautizar Jesús le'n nít, no ngro' Jesús le'n nít, chàa, mxyal' loo bé'. Látha, gunèe Jesús Xpii Natú' che'n Diox co' ñiaa xal thièl palomxtil' hora co' nde làa loo bé' loo Jesús. Sangmbyan' Xpii Natú' loo Jesús. No ngo no Xpii Natú' Jesús thidtene. **17** Leque hora, mbyèn thièl di's loo bé' co' ndxab:

—Mbi' ba' nac xgan' daa co' anze'f ngudloon no lezon. Por cón che'n mbi' ba' anze'f ndyac tín' lezon.

Mebizya mbly'a's andoo Jesús cua'n Jesús xquin Jesús no xtol Jesús.

(Mr. 1.12–13; Lc. 4.1–13)

4 Ngoloa, mbli Xpii Natú' che'n Diox mxen Jesús ned. Nda Jesús thièl

lugar co'te' nagán par cobya! Mebizya Jesús no li Mebizya preb thièl con' loo Jesús par ñee Mebizya ñeene' ché' tli Jesús co' gab Mebizya loo Jesús. Mebizya mbly'a's andoo Jesús cua'n Jesús xquin Jesús no xtol Jesús.

2 Le'n rye huiza, xlat Jesús.

Ne'nghuade Jesús le'n cho' huiz no le'n cho' yál!. Ngoloa, anze'f mbly'an' Jesús. **3** Látha, ngua Mebizya loo Jesús par ñee Mebizya ñeene' ché' tli Jesús co' gab Mebizya loo Jesús tac Mebizya nanee le' Jesús ndlyan!. Ndxab Mebizya loo Jesús:

—Chele' lìu, lìcque', nac xgan'pe' Diox, bnibe' loo quèe ndxè' gàc quèe ndxè' pan par hual.

4 Jesús mcàb loo Mebizya. Ndxab Jesús:

—Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez: Iante con pan cue ban mèn loo izlyo!. Ndxel' leque', mèn cue ban loo izlyo' ndxè' por cón che'n ryete di's co' gunii Diox loo mèn.

5 Ngoloa, mbe' Mebizya Jesús le'n ciuda Jerusalén co' nac ciuda natú' che'n Diox. Mbli Mebizya par mquée Jesús yéc templ co'te' nac más gáp.

6 Tya, ndxab Mebizya loo Jesús:

—Chele' lìu nacque' xgan'pe' Diox, lyazen que'l thièl brinc trè' axta loo yòo. Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Yub Diox ñibe' loo angl che'n Diox par quenap angl lìu. Angl te'f ya' angl par lyàadel ya' angl par ne'lyàadel loo quèe no ne'huí'de ladl loo quèe.

7 Jesús mcàb loo Mebizya. Ndxab Jesús:

—Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez: Ne'lidel preb no ne'cobya'del Tad co' nac Tad Diox lìu par ñeel ñeene' ché' tetii Tad Diox lìu por cón che'n con' ye'rsin' co' ngue lil.

8 Ngoloa, mbe' Mebizya Jesús loo thièl yii roo. Mblu' Mebizya ryete nación

co' nziri' dib athu loo izlyo' loo Jesús. Mblu' Mebizya ryethe con' co' nac con' roo no con' xèn che'n rye nación co' nziri' dib athu loo izlyo' loo Jesús, ne.

9 Ndxab Mebizya loo Jesús:

—Ryete con' ba' tan cààl par gàca che'npe'! chele! lùu tyub xib loon no còo'l yécl loon.

10 Le' sya, ndxbab Jesús loo Mebizya:

—Biiche thìb lad loon, Mebizya. Byàa. Tac ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez: Ante loo Dioxpe' lùu tyub xibl no còo'l yécl no ante loo Dioxpe' lùu lil sirv.

11 Sya, xexte mxen Mebizya ned. Ndyàa Mebizya. Mblá' Mebizya Jesús. Ngoloa, mzin angl che'n Diox loo Jesús. Mbli angl mandad loo Jesús.

Jesús mtlo mxo'f zin' zin' co' nde xo'f zin' Jesús le'n yèezya' co' nac gulàaz mèn galile.

(*Mr. 1.14–15; Lc. 4.14–15*)

12 Leque le'n huiza, mbìn Jesús le' Juàn Bautist ngue lezi'l. Mbere Jesús, ndyàa Jesús par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile. **13** Tya, sangnguri'th Jesús yèez Nazaret. Ne'mbedet Jesús le'n yèez Nazaret. Ndx'e'leque', ngua ban Jesús le'n yèez co' lèe Capernaum co' nac thib yèez co' nziri' gax ro lagun, lagun co' nziri' loo xyòn mèn galile co'te' nazal' xyòn mèn che'n làaz mèn zabulón, no co'te' nazal' xyòn mèn che'n làaz mèn neftalí. **14** Tataa ngòc con'a loo Jesús par ngòcque', no mdyyaque', no mdubque' di's co' mque' Sayi ye's, Sayi co' mde'th di's che'n Diox. Sayi ndxbab:

15 Co'se' yi'th Crist, Crist ya que tee par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn zabulón, no par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn neftalí, no par ned co' nsyo ro nítto' co' nda tedib lad ro yó'be' Jordán. No ya que tee Crist par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile co'te' nzo ban huax mèn co' inacte mèn nación Israel.

16 Mèn co' nzo ban par neda, mèna ngure li con' co' mcàb loo mèna loo cóñ che'n Diox xal mèn co' ngure loo yál'cuau. Diox mbli par mdyub xnìi yéc mèna no par mdyub xnìi lezo' mèna por cóñ che'n Crist. No ryethe mèn co' alithe nzi ban loo con' co' ncàb yalguth loo mèna, Diox ntenìi yéc mèna no ntenìi Diox lezo' mèna por cóñ che'n Crist.

17 Axta syare' mtlo Jesús, mblo Jesús yalbàn loo mèna tya. Mbez Jesús loo mèn par neda:

—Gulàa yéc gu' no gulàa lezo' gu'. Fse' gu' xtùuz gu' no mod co' ndxàp gu' loo Diox. Tac tiemp co' ndlyia's Diox ñibe' Diox loo gu', tiempa mzinle' loo gu'!

Jesús ndxbab loo thap mbi' co' ndyen mbèel: Ftoo nque gu' xísén. Ya' gu' nda na'.

(*Mr. 1.16–20; Lc. 5.1–11*)

18 Láth nda riid Jesús ro lagun co' nziri' loo xyòn che'n mèn galile, gunèe Jesús chop mbi' co' ndxàc hues. Thib mbi' ngro' lèe Mon Pedr. Le' tedib mbi'a na, ngro' lèe Ndech. Nzi gobii ryop hues mbi' yex le'n nít loo lagun par yigaa mbèel loo ryop hues mbi' tac ryop hues mbi' ndyen mbèel. **19** Sya, ndxbab Jesús loo Pedr no loo Ndech:

—Ya' gu' nda na!. Ftoo nque gu' xísén. Daa li le' ryop gu' gàc mbi' co' lu' loo mèn cóñ che'n Diox par yòò mèn loo cóñ che'n Diox xal ndxàc co'se' ndyen gu' mbèel con yex gu'!

20 Co'se' mbìn ryop hues mbi' tataa ndxbab Jesús, mblá' ryop hues mbi' yex. Nda nque ryop hues mbi' xís Jesús.

21 Gundee Jesús taandxepte más delant, gunèe Jesús taachop mbi' co' ndxàcguè' hues. Thib mbi' ngro' lèe Cob. Tedib mbi' ngro' lèe Juàn. Ryop hues mbi'a ndxàc xgan' thib mbi' co' ngro' lèe Zebede. Nzo ryop hues mbi' le'n thib yòoyaa con xud mbi'. Ngue go bdè' ryop hues mbi' yex le'n yòoyaa con

xud mbi!. Jesús ngurez ryop hues mbi'a. Ndxab Jesús:

—Ftoo nque gu' xísen. Ya! gu' nda na!, ey.

²²Leque hora mblá' myen' yòoyaa con xud myen!. Nda nque myen' xís Jesús.

Jesús ngue lu' huax mèn.

(Lc. 6.17-19)

²³Be' taa be' taa nda tee lu' Jesús mèn le'n rye yèezya! che'n làaz mèn galile. Ngue lu' Jesús mèn le'n sinagog mèn co' nziri' rye lugar co'te' mque tee Jesús. Ngo Jesús yalbàn. Mbez Jesús loo mèn cón che'n di's ndac cón che'n xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. No mteyac Jesús mèn, mèn co' mque no chol yíiz le'n rye yèezya! ned mque tee Jesús. ²⁴Láth mque tee Jesús par neda, anze'f thib mèn yèezya! che'n làaz mèn sir mbìn cón che'n Jesús. Mbi'th no mèna ryete mèn yíiz co' nzo par neda, mèn co' ndyac len chol yíiz, no mèn co' mdén' chol yalnè, no rye mèn co' mque no chol mbii che'n xpíi meexù!, no mèn co' mque no yíiz enferesi, no mèn co' mque no yíiz mbii co' nac yíiz bech. Mteyac Jesús ryete mèn yíiza. ²⁵Mdoó nque huax mèn yèezya! che'n làaz mèn galile, no mèn yèezya! che'n làaz mèn decápolis, no mèn che'n ciuda Jerusalén, no mèn yèezya! che'n làaz mèn jude, no mèn rye yèezya! co' nziri' par ned ndlyen huiz, ned nziri' yó'be' Jordán, xís Jesús.

Jesús mdub loo thib yii par mblo Jesús yalbàn loo mèn.

5 Co'se' gunée Jesús anze'f thib mènléy' nziri' con Jesús, Jesús mquée loo thib yii co' ndub tyá. Mdub Jesús loo yia. Le' myen' xin' mté'th Jesús na, thidte mqueltàa, ngure myen' dib vuelt loo Jesús. ²Mtlo Jesús, mblú' Jesús myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen' taandxé!

Jesús ngue lu' cón che'n chop ned mèn.

(Lc. 6.20-23)

³—Huen nda mèn, mèn, co' nden' le'n lezo' nac mèna mèn be'the loo

Diox no co' nden' le'n lezo' yende mod li mèna con' ndac co' ndxòo lezo' Diox. Tac Diox co' ñibe'pe' loo mèna ndli par ndxàc con' ndac loo mèna.

⁴Huen nda mèn co' nzi xi yé no co' nzi xi lezo' tac Diox tegánque' lezo' mèna.

⁵Huen nda mèn nado' co' inacte mèn nate's no co' inacte mèn naxal', mèn co' ndoo xal' lezo', tac gác che'npe' mèna loo izlyo' co' ngòc con' co' mcàbgòn Diox càa mèna.

⁶Huen nda mèn co' ndyub yo'f lezo' no co' anze'f ndlya's que tee nalì mèna loo Diox xal mèn co' ndlyan' no co' ndxec lezo' tac Diox lyath no mèna que tee nalì mèna loo xtàa mèna no que tee nalì mèna loo Diox.

⁷Huen nda mèn co' ndlyat lezo' ñièe hues xtàa tac Diox lyatque' lezo' ñièe Diox mèna.

⁸Huen nda mèn co' ndxàp mod par li mèn sirv loo Diox thib lì yé mèn no thib lì lezo' mèn tac mèna hui'que' loo Diox.

⁹Huen nda mèn co' ndli mbe nagàl lezo' hues xtàa mèn no ndli mèna ndxu' ndxàl lezo' hues xtàa mèn co' nziri' con nado' di's nado' cuent tac Diox mbez no ngòoque' Diox cuent le' mèna nacque' xin' Diox.

¹⁰Huen nda mèn co' ndyub ngu's mèn por mod co' nac mod ndac co' nzi tee ban mèna tac loo mèna tyalque' Diox no ta' Diox lugar yòo mèna loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna.

¹¹Huen nda gu', myen', co'se' aseli mèn ta' mèn xyàñ lezo' gu', no li mèn ngòc nguàal con' loo gu', no ñee mèn chol di's ye'rsin' loo gu' por cón chenen no maste. ¹²Fxo'f nde' fxo'f ndla' lezo' gu' no gure gu' guyith guxiis tac con' roo no con' xèn gác co' ta' Diox càa gu' loo bé' yiloa. Cona, ngue niin loo gu': Fxec gu' loo con' ndxàc loo gu' tac tatua'que' mque tee mdub ngu's mèn prob mèn co' mde'th di's co' ndxab

Diox, mèn co' mque tee ban pólá
ndoore! co'se! gáal gu'.

Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th
Jesús: Gu' nac xal ted. No nac gu' xal
xnii loo mèn loo izlyo!
(*Mr. 9.50; Lc. 14.34–35*)

¹³Tolo ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús: Nde niin thib con' loo gu': Neeque' gu' le' ted ndli par ne'yiza'de chol nít yèth o bél' co' ngo mèn ted loo, ilé'? Chele' teda alithe nzo'f dí's nac ted co' inaziide par ne'yiza'de con' co' ngo mèn ted, sya, ya yende cóñ ntac ted. No cobii mèn ted par loo tub mèn loo ted. Tataa mod, ne, gu' nzo làth mèn co' alithe nque tee ban loo chol con' ye'rsin' par càba loo mèna le' mèna ne'tolode cuá'n mod gác mèna mèn ye'rsin' axta plóthe. Per chele' gu' ne'que tee ban ndacte loo mèn ye'rsin'a, càba le' mèna tolo li con' ye'rsin' axta plóthe no yende cóñ ntac gu' loo Diox. Sya, gáca loo gu' co' xà' Diox gu' loo zin' che'n Diox xal co'se' mblobii mèn teda.

¹⁴Lomisque' ne, gu' nac xal xnii loo mèn ye'rsin' loo izlyo!. Neeque' gu' no nda'que' gu' cuent le' thib ciuda co' nziri' gáp loo thib yii yende mod ga' loo mèn. Thidteneque' ndxú' ciudaa loo mèn. ¹⁵Ne' ne' co mèn xnii thib lampr no yiloa tau' mèn loo lampr con thib cajón. Ndxe'leque', quetal mèn lampr gáp par tenií lampr loo mèn co' nzo le'n nyòo liz mèn. ¹⁶Cona, ngue niin loo gu': Tataaque' bli gu' no fque tee ban ndac gu' loo mèn, gu' co', lícque', nac xal xnii loo mèn ye'rsin' loo izlyo' par hui' mèn no ta' mèn cuent loo ryethe con' ndac co' ndli gu'. Co'se! ñiè mèn le' gu' ndlique' con' ndac, le' sya, mèna tolo li gác con' guryath no con' guryèn loo Diox xud gu' por cóñ che'n gu' làth mèn.

Jesús ngue lu' loo mèn cóñ che'n
ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

¹⁷Ne'lide gu' xtùuz no ne' ne' yila's gu' le' daa ndal par techeen no

ton'en ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ne'ngalten par ton'en ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ne' ne' ngalen par techeen di's co' gunii mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox pólá. Ne'ngalten par techeen no ton'en cóñ che'n leya no cóñ che'n di'sa. Ndxe'leque', ndalen par lipe'en ryethe con' cóñ nee di'spe' cóñ che'n ley no di's co' mde'th mèn co' ndxab Diox pólá. ¹⁸Tac, lícpe' ba'i, na ngue nii lo gu': Láth be' nziri' bél' co' nac loo bél' no izlyo', ne'bichede nec thib letr no nec thib yalnibe' ne'zye'de no ne' ne' bix loo co' nac cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn axtaque' gácque', no tyaaque', no tyubque' di's ryete con' co' mdoo lezo' Diox gác por cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. ¹⁹Cona, ngue niin loo gu': Le' mèn co' tè'b no ne'lide mèn cas di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés ndxè!, co' nac yalnibe' co' nac más be'the, no chele' mèna ndlu' loo taamas mèn leque con' ndli mèna, Diox co cuent le' mèna nac más mèn be'the loo rye mèn co' ñibe' Diox. Per mèn co' ndyubdi's loo ryethe di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no ndlu' mèna loo xtàa mèna li xtàa mèna xalque' ndli mèna, le' sya, co Diox cuent gác mèna mèn roo no mèn xèn loo taamas mèn loo cóñ che'n co'te' ñibe' Diox loo mèn. ²⁰Daa ngue nii loo gu': Chele' gu' ne'que tee ban ndacte thib yalnaban co' nac thib yalnaban más ndac leque mod co' nzi tee ban mèn co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel, no mod co' nzi tee ban mèn co' nac mèn xley' farise, le' sya, thidteneque' ne'gàcte loo gu' yòo gu' co'te' ñibe' Diox par ñibe' Diox loo gu'.

Jesús ngue lu' loo mèn cóñ che'n
mèn co' ndxecloo ñiè xtàa.
(*Lc. 12.57–59*)

²¹Gu' nanee no nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xal ngòc di's co' mblu'

mèn mod che'n mèn loo xtàa mèn làth di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn póllea: Ne'guthte gu' xtàa gu'. Tac chele' chol mèn guth chol hues xtàa mèn, cón che'n mèna tub rez thìb juez. **22** per daa ngue nii loo gu': Chol mèn co' angnziri' ndxàc nayi' no ndxòo xyàn lezo' mèna ñèe mèna hues xtàa mèna, cón che'n mèna ndxàal tub rez thìb juez. Lomisque' ne, chol mèn co' nque di's con xtàa mèn, sya, cón che'n mèna ndxàal tyub rez loo mèn co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, no co' ñibe', loo mèn nación Israel. No chol mèn co' gab loo hues xtàa mèna le' mèna nac mèn naxèn no mèn nasan no mèn yéc brel, mèna nzo ryes yòo ye'rbiil co'te' ndxetoo bëel no quìi.

23 Más de cona, ngue niin con' ndxè' loo gu': Chele' chó gu' nzi yoo làth gu', no láth nzi yoo gu'a, hue' gu' gòn gu' no ofrend gu' par ta' gu'i loo cón che'n Diox no cuec gu' ofrend gu' co' nac gòn loo mes, no axta syare' te' lezo' gu' le' hues gu' no xtàa gu' ndxecloo ñèe gu', **24** sya, lá' gu' ofrend gu'a loo mes par ner ya gu', ya tàl gu' loo di's no loo cuent loo chol hues gu' no loo chol xtàa gu' co' ndxàc con' ye'rsin' loo. Sya, bere gu', ye'th gu' co'te' ndoo mes. No gab gu' loo Diox: Ofrend nu' ndxè', Tad Diox.

25 Tolo ngue niin loo gu', ne: Chele' chol mèn co' ngyoo no gu' ya ta' part cón che'n gu' loo juez, bli gu' par tyoodil's ryop gu' mèna ned nda gu' ñeene' xá mod li gu' no xá mod gàc cón che'n gu' par ne'quexù'de mèna gu' loo juez ó loo xcal. Yiloa na, ta' juez o xcal gu' loo xa' co' nac tinient o mayor. Le' tinient o mayor na, co gu' lezi'l. **26** Lìcpel' ba'i, daa nii loo gu': Tya nzo gu'. Ne'ryo'de gu' lezi'l axtaque' zib gu' tmi co' nac mult gu'. Sya, co' juez o xcal gu' lezi'l.

Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n mèn co' ndli yalburrid.

27 Lomisque' ne, nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xal ngòc di's no

cuent co' mblu' mèn mod che'n mèn loo xtàa mèn làth di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn póllea co' mbez: Ne'lida gu' yalburrid. **28** Per daa ngue nii loo gu': Chol mèn co' ndyub yol' lezo' ñugi' mèna loo thìb xa'got par gàal mèna xa'gota, mblile' mèna yalburrid le'n lezo' mèna con xa'gota.

29 Lomisque' ne, angab na'i: Chele' gu' ndli cuent no nden' gu' le' ngudloo gu' co' nac ladli, lìcque', nac co' ndli par cua'n gu' xquin gu' no xtol gu', más huen blo' gu' ngudloo gu' thìb lad loo gu'. Tac más huen gàca loo gu' yende sa ngudloo gu' leque tyactii dib lad gu' loo quii no loo bëel le'n ye'rbiil. **30** No chele' gu' ndli cuent le' ya' gu', lìcque', nac co' ndli par cua'n gu' xquin gu', más huen fcho' gu' ya' gu' no blobii gu' ya' gu' thìb lad loo gu'. Le' sya, más huen gàca loo gu' yende sa ya' gu' co' nac thìb part che'n lad gu' leque lyàa dib lad gu' le'n ye'rbiil. Por cona, thidtene ne'cua'nte gu' xquin gu' no xtol gu' par ne'yòode gu' le'n ye'rbiil.

Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n mèn co' ndlá' xin' sa'l.

(Mt. 19.9; Mr. 10.11–12; Lc. 16.18)

31 Tolo ndxab Jesús loo mèna:

—Nonque' gu' no naneeque' gu' xal nac di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn póllea le' chol mèn co' mbez lá'xù' mèna xin' sa'l leque mèna, ta' mèna ye's co' lèe act co' ta' cuent no co' lu' le' mèna mblá'xù' xin' sa'l. **32** Per daa ngue nii loo gu': Chele' thìb mbi' lá'xù' xin' sa'l'pe' mbi' no ingue lide xin' sa'l mbi' yalburrid, le' sya, leque mbi' ngue li par mbez mèn le' xin' sa'l mbi' ngue li yalburrid mastale' ingue lide xa'i. No mèn co' selya' con xa'got co' mblá'xù' sa'l'na doore', xa'bí'a ngue li yalburrid con xa'gota, ne.

Jesús ngue lu' loo mèn ne'te'the mèn lèe Diox anxle'.

33 Más de cona, nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xal mbez di's co'

ndub loo libr co' ngòc ley co' mxo'f Moisés loo mèn pólá co' mbez: Ne'lá'de gu' no ne'yathla'ste gu' li gu' co' mcàbgòn gu' li gu' co'se' mde'th gu' lèe Diox loo mèn par li gu' chol con!. **34** Per daa ngue nii loo gu': Nec thib mod no nec tedib mod ne'te'thе gu' lèe Diox. Nec thib mod no nec tedib mod ne'te'thе gu', co' nee di's, nac lèe bé!, xal ndli taamas mèn tac loo bé! nac co'te' nzo Diox. **35** Ne' ne' te'thе gu', co' nee di's, nac lèe izlyo' xal ndli taamas mèn. Tac izlyo' nac loo Diox xal co'se' ndli nii mèn descans loo thib banc. Ne' ne' te'thе gu', co' nee di's, nac lèe ciuda Jerusalén xal ndli taamas mèn. Tac ciuda Jerusalén nac lizpe' no làazpe' che'n rey roo no che'n rey xèn co' nac yub daa co' nac Crist. **36** Ne' ne' te'thе gu', co' nee di's, nac lèe yéc gu' xal ndli taamas mèn. Tac gu' ne'gácte toxcu'a nec thib yis yéc gu', co' nac yis guch no co' nac yis nagat par yan'a thidtene tataa. **37** Más huen guuz gu': Neeca, o guuz gu': Tyè!. Tac ryete di's co' mbez mèn co' nac masre! di's loo con' mbezen ndxè!, ale ndli mèn con'a por cón che'n Mebizya.

Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n mèn co' ngo xtàa cón ndli no xtàa mèn mèn.

(Lc. 6.29–30)

38 Más de cona, nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xal mbez di's co' ndub loo libr co' nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn pólá: Chele' chó mèn cue yoo no teza' thib mbi' thib ngudloo xtàa mbi', mèn teza' thib ngudloo mbi' co' mteza' ngudloo xtàa mbi'a, ne. Lomisque' ne, chele' chó mèn cue yoo no co' yèe thib mbi' thib quele xtàa mbi', lomisque' mod, co' mèn thib quele mbi' co' mblo' quele xtàa mbi'a. **39** Per daa ngue nii loo gu': Fxec gu' loo chol con' ye'rsin' co' li no mèn hues xtàa gu'! Chele' chol mèn co' lya's quis thib

lad rloo gu', fte'b gu' tedib lad rloo gu' loo mèna par quis mèna tedib lad rloo gu', ne. **40** No chele' chol mèn ndlya's li de mandar gu' no ale ndlya's mèna teche mèna camis gu', fta' gu' chamar gu' hue' mèna, ne. **41** Lomisque' ne, chele' chol mèn ndlya's ñibe'xù' mèna loo gu' par hue' gu' yó' co' nac che'npe' mèn xís gu' casque' son kilometr, be' gu'i xís gu' taason kilometr. **42** No chol mèn co' ñia'b ro chol con' loo gu', fta' gu' con' càa mèna. No chol mèn co' lya's teche gu' con' loo mèn, fteche gu'i loo mèna no ne'cà'de gu'i loo mèna.

Jesús ngue lu' xá mod más huen que' lezo' mèn ñée mèn xtàa mèn co' nac ngolo ngola's che'n mèn.

(Lc. 6.27–28, 32–36)

43 Más de cona, nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xal ngòc di's co' mblu' mèn loo xtàa mèn xal mbez di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn pólá: Fque' lezo' gu' gunèe gu' mèn co' ndxàc amiu gu!. Le' mèn co' nac ngolo ngola's che'n gu' na, gocloo gu' gunèe gu' mèna. **44** Per daa ngue nii loo gu': Fque' lezo' gu' gunèe gu' mèn co' nac ngolo ngola's che'n gu!. Nado' di's nado' cuent tyoodi's no gu' mèn co' ñii yèe ñii tìi cón che'n gu!. Bli gu' con' ndac loo mèn co' ndxòo xyàn lezo' ñée gu!. Gurez gu' Diox cón che'n mèn co' angnziri' ndli ngòc nguàal con' loo gu' no ndub ngu's mèn gu', ne. **45** Chele' gu' li tataa, lìcpe' ba'i, gác gu' xin' xud gu' Diox co' nzo loo bé!. Tac Diox xud gu'a ndli le' huiz ntenìi loo mèn ye'rsin' no loo mèn ndac. No ndli xud gu' Diox ndlyàa yuu loo mèn co' nac mèn nalì no mèn nambìi loo Diox no loo mèn ye'rsin!. **46** Tac chele' gu' ante nque' lezo' ñée gu' mèn co' nque' lezo' ñée gu', ñché' ndyac gu' ngue li gu' con' ndac loo Diox sya, cà? Ingue lide gu' con' ndac loo Diox, ey. Tac axta mèn co' ndli cobrar tmi cón che'n contribución ndli tataa. Ante nque' lezo' mèna ñée mèna

mèn co' nque' lezo' ñèe leque mèna.
47 No chele' gu' nii Diox ante loo mèn gulàazpe' gu', ¿chó con' ndac ndli gu' loo Diox co'se' ndli gu' tataa, sya? Yende chó con' ndac ndli gu' loo Diox chele' gu' ngue li tataa, ey. Tac leque con'a ndli mèn co' inacte mèn nación Israel. iAa, gu' mèn izlyo'! **48** Gòc gu' mèn nalì no gòc gu' mèn nambìi co', lìcque', nque' lezo' ñèe hues xtàa xal nac xud gu' Diox co' nzo loo bé!, Diox co' nac Diox nalì no Diox nambii. Tac xud gu' Diox nque'que' lezo' ñèe alux mèn.

Jesús ndlu' loo mèn xá mod li mèn con' ndac loo xtàa mèn.

6 Tolo mblu' Jesús loo mèn. Mbez Jesús:

—Nabe'ste fque tee ban ndac gu' loo Diox. Ne'gàcte gu' arid mèn nate's par hui' chol mèn co' ndxàc hues xtàa gu' loo con' ndli gu!. Tac chele' gu' li tataa, sya, tataa mod ndye's gu!. Le' sya, xud gu' co' nzo loo bé! ne'lide par gàp gu' cóñ che'n gu' loo xud gu' Diox. **2** Ngue niin loo gu', ne: Ne'tubte gu' arid ruid loo mèn par cuez mèn trumpet loo mèn xal ndli mèn co' anze'f ntembìi ro no co' anze'f ntembìi xti's le'n sinagog no le'n yèez par ned ndxè! par ned ba!. Ale tataa ndli mèna par gab chol mèn: Susque' huen nac mèn ba!, yoo. Lìcpe' ba'i, daa ngue nii loo gu!: Por gust co' nda' mèna lezo' mèna, ale leque mèna ndli par guneei loo mèna. No yende chó con' co' gàc che'n mèna gàp mèna loo Diox. **3** Per co'se' ta' gu' gòn càa mèn prob, bli gu' par ne' mèn co' ndxàc amiu gu' ne'ta'de cuent pló cóñ nac co' nda' gu' gòn. **4** Más huen xexte fta' gu' gòn càa prob mèna. Le' sya, xud gu' Diox co' nzo loo bé!, co' ngue hui' loo gu'a, li par tolo anggàc con' ndac loo gu!.

Jesús ngue lu' xá mod cuez mèn Diox.

(Lc. 11.2–4)

5 Tolo mblu' Jesús mèn. Ndxab Jesús:

—Co'se' cuez gu' Diox, ne'gàcte gu' xal mèn co' ntembìi ro no xal mèn co' ntembìi xti's. Mèna anze'f ndyubla's cuez Diox, ndoo ga' mèn le'n sinagog. Mèna ndyubla's ndyoo ga' pál squin ned, ne, par cuez mèna Diox par hui' no ñaa hues xtàa mèna loo mèna. Lìcpe' ba'i, daa ngue nii loo gu!: Con mod co' ndxàp mèna, leque mèna mblu guneei loo mèna. No tataa mod yende chó con' co' gàc che'n mèna gàp mèna loo Diox. **6** Per co'se' cuez gu' Diox, gòo gu' le'n nyòo co'te' ndxàt gu' no ftau' gu' ro ryo!. Gurez gu' Diox xud gu' co' nzo loo gu' le'n cuart co'te' ndxàt gu!. Xud gu' Diox co' ngue hui' xexte loo gu', xud gu' Diox li par gàc con' ndac loo gu' loo xnaa.

7 Co'se' cuez gu' Diox, ne'cuezte gu' lèe Diox goze goze con leque di's co' mbez gu' co' intacte xal ndli mèn co' inacte mèn nación Israel. Tac ndli mèna xtùuz por di's co' mbez mèna goze goze no maste tataa mod más ndxòn Diox ro mèna co'se' tataa mbez mèna loo Diox. Per ilicte con'a. **8** Ne'gàcte gu' lalque' xal mèna, tá, tac xud gu' Diox naneeque' no nonque' cópe' nquin gu' ndoore' co'se' ña'b gu' con'a loo xud gu' Diox. **9** Cona, ngue niin loo gu' taandxè! mod cuez gu' Diox:

Diox xud nu', co' nzo loo bé!,
 ndlya's nu' no ña'b nu' loo U' le' mèn ta' cuent no ten' mèn thidte U' nac Diox natú'pe!. **10** Nu' mbez loo U' no ña'b nu' loo U' le' U' ñibe'pe' loo mèn dib athu loo izlyo!. No gàca xal nee lezo' U' loo izlyo' ndxè! xalque' ndxàc co' nee lezo' U' loo bé!. **11** Fta' U' lua' nu' no xít nu' co' hua nu' nalze no taamas con' co' naquinque' nu'
 atate huiz. **12** Fton! U' xquin nu' no xtol nu' xal nteri'th ntecan' nu' xèn xyàn co' ndli hues xtàa nu' loo nu'. **13** Ne'lá'ya'de U' nu' par aseli nu'
 cua'n nu' xquin nu' no xtol nu' loo U'. Ndx'e'leque', blàa U' nu' loo ryethe

con' ye'rsin'. Tac U' ñibe' loo ryethe con'. No ndxàp U' ryethe con' roo no ryethe con' xèn la's nii U' no la's ya' U'. No che'npe' U' nac ryethe con' roo no con' xèn le'n lín' co' ntlo, no le'n lín' co' ndxelo, no le'n lín' co' ne'lith node thidtene. Taandxè' gâca.

¹⁴Tac chele' gu' nteri'th no ntecan' chol xen no xyàn co' ndli chol mèn hues xtàa gu' loo gu', le' sya, xud gu' Diox co' nzo loo b  ! ton'que' xquin gu' no xtol gu' co' ncua'n gu'. ¹⁵Per chele' gu' ne'teri'the no ne'tecan'te chol xen no xyàn co' ndli hues xtàa gu' loo gu', ne' xud gu' co' nzo loo b  ! ne'ton'te xtol gu' no xquin gu' co' ncua'n gu'.

Jesús ngue lu' loo m  n x   mod li m  n co'se' cue xlat m  n.

¹⁶Co'se' lya's gu' cue xlat gu' por ndxep tiemp, ne'l'u'de gu' loo m  n le' gu' nzi xi lezo' xal ndli m  n co' ntemb   ro no m  n co' ntemb   xti's. Tac m  na asendli ndlu' m  na loo m  n le' m  na nxi lezo'. No nse' m  na rloo m  na par hui' taamas m  n le' m  na nzi xlat. L  cpe' ba'i, daa ngue nii loo gu': Gust co' nda' m  na lezo' m  na, con'a ndli tyathe guneei loo m  na loo Diox. No yende ch   c  n co' g  c che'n m  na g  p m  na loo Diox. ¹⁷Per gu', co'se' cue xlat gu', blo gu' chu'th aceit y  c gu' no ftee gu' b  eu y  c gu'. No ftech gu' rloo gu' par ne'l'u'de gu' gu' loo m  n nzi xlat gu' xal ndli m  n co' ntemb   ro no co' ntemb   xti's ¹⁸par tataa mod ne'ten'te lezo' m  n le' gu' nzi xlat. Ndxe'leque', ante xud gu' Diox co' nzo no gu' non no nanee c  n che'n gu'. Sya, xud gu' Diox li anggàc con' ndac loo gu'.

Jesús ngue bez loo m  n más huen g  p m  n con' ndac loo b  !

(Lc. 12.33-34)

¹⁹Lomisque', ngue niin loo gu', ne: Ne'gath lyuxte gu' par que no gu' yalgon' gu' loo izlyo' ndx  !, co'te'

ndxeza' yalgon', no co'te' ndlyux yalgon', no co'te' nqu  e mxil yalgon', no co'te' mqu  e mb  d yalgon', no co'te' ndli huan' huan' yalgon'. ²⁰M  s huen, fcua'n gu' mod no bli gu' par g  p gu' yalgon' loo b  ! co'te' ne'qu  ede mxil yalgon', no ne'huaide mb  d yalgon', no co'te' yende c  n li par yiza' yalgon', no co'te' ne'li huan'te huan' yalgon!. ²¹Tac chele' gu' anze'f nque' lezo' n  e yalgon', sya, li gu' cuent yalgon'a nac lezo' gu' no ngudloo gu' por anze'f ndyac gu' n  e gu' yalgon'a. Le' con' co' m  s nac c  n che'n Diox na, th  b lad nque' gu' con' co' nac c  n che'n Diox.

Con ngudloo m  n ng  i' m  n ned ndyee m  n par ne'yizi'fte m  n no par ne'yiga'ste m  n ned ndyee m  n.

(Lc. 11.34-36)

²²Con ngudloo m  n ng  i' m  n chol con',   l  ? Per chele' m  n indyubte yo'f lezo' loo con' ng  i' m  n, mastale' ng  i' m  n loo chol con' ng  i' m  n, no chele' m  n inda'de lugar li m  n con' ye'rsin' por c  n che'n con' co' ng  i' m  n, sya, nambi  que' ndoo m  n no huen nque tee m  n loo Diox. Sya, ne' ne' inac ngudloo m  n co' ncua'n xquin m  n loo m  n. ²³Per ndxe'leque', chele' m  n th  b l  te ndli xt  uz no nden' m  n le'n lezo' m  n ante li m  n con' ye'rsin' por ng  i' m  n loo con' con ngudloo m  n par g  c che'n m  na c  n che'n yalgon' che'n izlyo' ndx  !, m  na thidtene ncuau y  c no ncuau loo par ne'fneede m  na ch   ro yila's m  n co'se' tyoodi's m  n. Ne'fneede lezo' m  na c  n che'n x   mod ndx  a que tee ban ndac m  na. No thidtene nanguib m  na.

Yende mod y  o m  n loo c  n che'n Diox co'se' m  s ndxath ndlyux m  n n  e m  n tmi.

(Lc. 16.13)

²⁴Cona, ngue niin loo gu' tedib vez: Yende ch   moz nzo co' li zin' loo chop

patrón. Tac chele' moz li preb li moz zin' loo chop patrón, sya, yòo xyàñ lezo' moz ñìe moz thib patrón. Le' tedib patrón na, más huen tyac lezo' moz ñìe moz patrona. O bien, más altant tyoo moz loo thib patrón. Le' loo tedib patrón na, yecllo moz. Cona, ngue niin loo gu': Yende mod li mèn sirv loo Diox chele' mèn más ndxath ndlyux loo cón che'n yalgon' che'n izlyo' ndxè'.

**Diox nquenap mèn co' nac xin' Diox.
No ndli Diox par que no mèn con'
naquin mèn thib huiz tedib huiz.**

(Lc. 12.22-31)

25 Niin loo gu', ne, ey: Ne'tyóode gu' no ne'gath lyuxte gu' par gab gu' loo lezo' gu' pá ned ya gu' zin' par que no gu' cón hua gu' no cón gu gu'. Ne' ne' tyóo gu' par gab gu' loo lezo' gu' pá ned tyee centav par tyu' xab gu' co' goc gu'. ¿Ché' ndli gu' cuent ante par hua mèn nzi ban mèn loo izlyo' ndxè', cà'? No èché' ndli gu' cuent más ntac xab mèn leque ladpe' mèn, cà'? Yende xàa. **26** Hui' gu' loo mbin bë' co' nxobii loo mbii. No bli gu' xtùuz cón che'n mbin. Mbin ingode bin. Ne' ne' inthop mbin cosech. Ne' ne' ingosua' mbin cosech. Mastale' tataa ndxàca loo mbin, xud gu' Diox co' nzo loo bë' neequé' xá mod huaa xud gu' Diox mbin. Ale'que' gu' más ntac leque mbin. iPà ne' huaa Diox gu' xal nguaa Diox mbin! **27** ¿Chó thib gu' co' nziri' trè' co' más ndxath ndlyux gác gu' zib gu' mase taarol metr loo gu' par yol' gu' taachu'tha? Yende xàa, ¿lél'?

28 ¿Chonon susque' ndyóo gu' cón che'n xab gu' co' nquin gu', à'? Hui' gu' loo ye' madalen co' nzo'f yii den xal ndryoo ye' madalen. Ne' ne' indli ye' madalen zin'. Ne' ne' inzìi ye' madalen dó. **29** Per na ngue nii loo gu': Ne' Salomón co' ngòc rey pólá ne'ngoc xabte xal ye' madalen, mastale' mque no Salomón huax xab Salomón co' nabe's natoxcua!. **30** Chele' Diox

tataa ndli mdoc xab yii den no yé' huize' tec mèn huana le'n rdii liz mèn, ale'que' loo gu' ne' li Diox más co' ndac xal huana. iAa mèn izlyo' co' pente ndxela's loon! **31** Por cona, ngue niin loo gu': Ne'tyóode gu' no ne'gath lyuxte gu' pa' gab gu': ¿Pá ned tyee co' hua na'? ¿Pá ned tyee co' gu na' yé' huize', yoo? No èpá ned tyee centav par tyu' xab na' yé' huize', ne? **32** Ne'lide gu' tataa tac mèn co' nziri' dib athu loo izlyo' co' inacte mèn nación Israel, mèna ncua'n no ndyóo mèna cón che'n ryethe con'a. Per xud gu' Diox co' nzo loo bë' nonque' no naneeque' le' gu' naquinque' ryethe con'a. **33** Con' co' ngue niin loo gu' ndxè' nac nerleque' con' ndxàal li gu': Fta' gu' lugar ñibe'pe' Diox loo gu'. No fcua'n gu' mod que tee ban li gu' xal ndxòo lezo' Diox li gu'. Chele' gu' tataa li, sya, Diox li par que no gu' ryethe taamas con' co' nquin gu'. **34** Por cona, ngue niin loo gu', ne: Ne'tyóode gu' no ne'gath lyuxte gu' nalle' cón che'n con' co' hua gu' no con' co' gu gu' no con' co' nquin gu' yé' huize'. Ne' gabte gu' loo xtàa gu': Huen ngua na' nalze. Mzyal thib le' rol lua' na' par nduhua na' no xít na' co' gu na'. Per iyé!, à'? ¿Cón hua na' no cón gu na'? Anxle' mbez gu' tataa. ¿Chonon anze'f ndyóo gu' cón che'n con' co' gac loo gu' yé' huize', à'? Nzoque' huax con' co' nac cón che'n con' co' ndxàc loo gu' nalle' par tyóo gu' no par gath lyux gu' nalle', ey.

**Jesús ngue lu': Ne'hui'de mèn no
ne'ñaade mèn loo cón che'n cón ndli
xtàa mèn.**

(Lc. 6.37-38, 41-42)

7 Ne'hui'de gu' no ne'ñaade gu' loo con' ndli taamas mèn par quexù' gu' mèna. Tac chele' gu' tataa tolo li, le' sya, Diox tub rez cón che'n gu' par quexù' Diox gu' yé' huize', ne. **2** Tac Diox tub rez cón che'n gu' co'se' gac huiza par tetii Diox gu' xalque' ngüi' gu'

no ñaa gu' loo taamas mèn par quexù' gu' mèna. Xalque! nac mod co' ndxàp gu' con taamas mèn, tataaque! li no Diox gu' co'se' tub rez Diox cón che'n gu'. ³¿Xá mod más ngüi' gu' loo thib le' chu'th yix co' nzo ngudloo hues xtàa gu' leque hui' gu' loo yix co' más naroo co' nzo ngudloo gu', co' nee di's, ale más ngüi' gu' loo ndxepte con' ye'rsin' co' ndli hues xtàa gu' no ingüi'de gu' loo huax con' ye'rsin' co' ndlipe' gu', à'? ⁴No ¿xá mod ale ndli gu' ryes mbez gu' loo hues xtàa gu': Hues, led cuante. Bla' go'en thib le' yix chu'th co' nzo ngudloo ba'. No inda'de gu' cuent cón che'n yix co' nac más naroo co' nzo ngudloo gu' ba', à'? ⁵Aa, que ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembii gu' xti's gu', ndee gu'. Ner blo' gu' yix co' nac más naroo co' nzo ngudloo gu' ba'. Le' yiloa na, gu' nee xá mod co' gu' yix chu'th co' nzo ngudloo hues xtàa gu' ba', co' nee di's, blá' gu!. Ya ne'tolode li gu' huax con' ye'rsin' co' ndli gu!. Sya, tataa mod gáp gu' razon co'x gu' loo xtàa gu' cón che'n ndxepte con' ye'rsin' co' ngue li hues xtàa gu'.

⁶Ne'tolode ta' gu' cuent no te'th gu' cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn co' nac mèn nayi' no loo mèn ye'rsin' tac ne'stolque!, chàà, gàc nayi' mèna loo gu' xal mbac nayi!. No ne'stolque' xiis no mèna cón che'n di's ndaca xal ndli nguch co'se' ndla's xi nguch con' ndxuhua nguch. No ndlo ndub nguch loo con' ndxuhua nguch.

Jesús mbez: Bna'b gu' con' loo Diox. Bli gu' xal mèn co' ngue cu'a'n thib con' nquin mèn. Bli gu' xal mèn co' nte's puert par xal' mèn puert par yòo mèn co'se' cuez gu' Diox no co'se' ña'b gu' con' loo Diox.

(Lc. 11.9-13; 6.31)

⁷Cona, ngue niin loo gu!: Co'se' cuez gu' Diox, gurez gu' Diox taandxè' mod xal ndli mèn co' ña'b con' loo xtàa

mèn. Le' sya, Diox li par que no gu' con' co' ña'b gu'a. No co'se' cuez gu' Diox, bli gu' loo Diox xal ndli mèn co'se' mtuhuan mèn thib con' ntac. Yiloa, noo noo ncua'n mèn con' mdyuuhuana axta zyal con'a loo mèn. Le' sya, tataa mod li Diox par ta' Diox con' ña'b gu' loo Diox càa gu!. No co'se' cuez gu' Diox, bli gu' xal mèn co' nte's ryo' liz mèn axtaque' xal' mèn ryo' par yòo gu!. Tataa mod, li Diox que no gu' con' co' ña'b gu' loo Diox. ⁸Tac mèn co' tolo mbez Diox, dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn, Diox li cas mèna. Lyath no Diox mèna no xal' Diox ned no xal' Diox yó' loo mèna par que no mèna con' co' tolo ña'b mèna loo Diox.

⁹¿Ché' nzo chó gu' co' nac gundan loo xin' gu', angab na'i, chele' xin' gu' ña'b con' hua xin' gu' loo gu!, ché' tòo valor loo gu' no ché' tli gu' ryes ta' gu' thib le' quèe càa xin' gu' lugar de ta' gu' pan càa xin' gu' co'se' ña'b xin' gu' pan loo gu' par hua xin' gu!, à'? ¹⁰Lomisque' ne, ¿ché' tòo valor loo gu' no ché' tli gu' ryes ta' gu' thib mbel' càa xin' gu' co'se' ndlyas xin' gu' hua xin' gu' thib mbèl, cà? Ne'lide gu' ryes li gu' tataa, élé'? ¹¹Mastale' nac gu' gundan más naxin no gundan ye'rsin' loo xin' gu', per gu' lyatque' lezo' ñèe gu' xin' gu!. No ta' gu' con' ndac co' ña'b xin' gu' loo gu!, élé'? Ale'que' xud gu' Diox co' nzo loo bé' ne' ta' con' ndac loo mèn co' ña'ba loo xud gu' Diox, co' nee di's, loo mèn co', licque', ndxela's loo Diox.

¹²Gu' ndlyas le' chol mèn gáp mod loo gu' loo ryethe con!, élé'? Lomisque', ngue niin loo gu!: Gòp gu' mod loo chol mèn thidtene, que naca ndxàp mèn mod loo gu', que naca indxàpate mèn mod loo gu!. Con' ndxè' nac di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn pólá. No naca leque di's co' mque' mèn co' mde'th cón che'n co' ndxab Diox ye's loo libr pólá.

Mèn co' ndxòo loo cón che'n Diox, mèna ndli xal co'se' ndxòo mèn ro thib puert naya.

(Lc. 13.24)

13–14 Non gu' no naneeque' gu' nzo puert naya no nzo ned naya. Nagàn naca yòo mèn ro puerta no nagàn naca tyee mèn neda, ¿lé'? Lomisque' ne, nzo puert naxèn no nzo huax ned naxèn. Inagànte yòo mèn ro puerta no inagànte tyee mèn neda, ¿lé'? Mod co' ndxàp mèn loo Diox co' ndli le' mèna ndryo xà' loo Diox thidtene co'se' gath mèna, moda nac xal co'se' ndxòo mèn ro puert naxèn no xal co'se' ndyee mèn ned naxèn. Huax mèn ndli tataa. Inagànte li mèn tataa. Per mod co' ndxàp mèn par nalità yòo mèna loo Diox loo bé' co'se' gath mèna, moda nac xal co'se' ndxòo mèn ro puert naya no xal co'se' ndyee mèn ned naya. Añenti gác mèn li mèn con'a. Ndxexe mèn ndxàp moda par yòo mèna loo Diox loo bé'. No nagàn tín' naca par li mèn tataa.

Mèn ndac no mèn ye'rsin', mèna ndxàc be' xal yaa xlè co' nda' xlè ndac no xal yaa xlè co' nda' xlè ye'rsin'.

(Lc. 6.43–44)

15 Anderhuen gu'. Leque gu' quenap gu' loo mèn co' mbeze ndyoodi's mèna cón che'n Diox per yalgutye'i. Mèna yi'th loo gu'. No gáp mèna mod nado!. Ndxàc mèna loo gu' xal mbacxit!. Per le'n lezo' mèna nzo con' ye'rsin!. No li mèna xtìuz ye'rsin. Gàc mèna mèn nayi' xal mquè'th. **16** Gu' ta' cuent còn che'n mèna por con' co' li mèna. Tarte góon mèn làa mèn ngud uv loo chol yaa yis, ¿lé'? Ne' ne' tar góon mèn làa mèn ngudyuug loo yaa yis cordonsant, ¿lé'? **17** Tataa nac mod co' ndxàp mèn xal yaa xlè. Ryete yaa huen nda' xlè huen. Le' yaa xlè co' nac yaa xlè ye'rsin' na,

nda' xlè ye'rsin'. **18** Yende mod ta' yaa xlè, co' nac yaa xlè ndac, xlè ye'rsin'. Ne' ne' yen mod ta' yaa xlè, co' nac yaa xlè ye'rsin', xlè ndac. **19** Ryete yaa xlè co' inda'de xlè ndac, cho' mèn yaa xlè no co mèn yaa xlè ye'rsin'a rdii. **20** Por cona, por mod co' ndxàp mèn, libe' gu' mèn. No ta' gu' cuent xá nac mèn.

Iryede mèn izlyo' yòo loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna.

(Lc. 13.25–27)

21 Iryede mèn co' mbeze: Tad, loon, tyal mèna ta' mèna lugar ñibe'pe' xuden Diox loo mèna. Ndxel'leque', mèn co' ndli xal neepe' lezo' xuden Diox co' nzo loo bé', mèna tyalque' ñibe'pe' xuden Diox loo mèna. **22** Huax mèn ñee loon, co'se' gác huiz co'se' tub rez Diox cón che'n mèna: Tad, ¿ché' ne'nde'the nu' di's por cón che'n lèe U'? No ¿ché' impor lèede U' mblo' nu' meexù? No ¿ché' impor lèede U' mbli nu' huax yalguzye!, à'? Neeque' U' no nonque' U' mbli nu'i, Tad.

23 Per ndxe'leque', huiza càben loo mèna: Thidteneque' ne'needen gu' no indlibeden gu'. Biiche xà' gu' loon. Huàa gu' thib lad, gu' co' más ngòo lezo' mbli gu' con' ye'rsin'.

Trè' ndlu' cón che'n chop loo liz mèn co' mdyoxcua'!

(Lc. 6.47–49; Mr. 1.22)

24 Chol mèn co' ndxònque' di's co' mbezen no ndli mèna xal ñibe'en loo mèna, daa tetac cón che'n mèna xal thib mbi' co' altant ndyoo naa loo rsin'pe' mbi'. Mbi'a mxít te'f liz mbi' loo quèe co'te' maciz nac loo yòo. **25** Ngoloa, ngulàa yìu. Ngro' nít yòo. No mxyo'f mbii. No ngo zi'f nít yòo loo yòo cal co' nac liz mbi'a. Per ne'ngobiide yó'be' yòo cala tac ndub yòo cala loo quèe co'te' maciz loo yòo. Thìba con' ndxè'.

26 Le' tediba na, chol mèn co' ndxòn di's co' ndyoodizen, no indlide mèn xal

ñibe'en, mèna lalque' nac xal thib mbi' naad no thib mbi' tont co' mxít te'f yòo cal liz mbi' loo yuux. ²⁷Ngoloa, ngulàa yùu. No ngro' nít yòo. No mxyo'f mbii. No ngo zi'f nít yòo yó'be'a loo yòo cal. No mblyau yòo cala. Por lult, thidtene mblyux yòo cala.

²⁸Co'se' ngolo mdoodi's Jesús di'sa, ryete mèn co' nzi yòn di'sa, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna cóن che'n di's co' ngue lu' Jesús loo mèn. ²⁹Tac ndlu' Jesús mèna xal thib mbi' co' ndxàp con' roo no con' xèn la's nii mbi' no la's ya' mbi'. No indlu'de Jesús loo mèna xal ndlu' mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel.

Jesús mteyac thib mbi' co' mque no yíiz ndxa's co' nac thib yíiz co' ntega's no co' nteyèe yid lad mèn.

(Mr. 1.40-45; Lc. 5.12-16)

8 Co'se' nde làa tùub Jesús loo yii co'te' ngua tub Jesús, anze'f thib mèn ndoo nque xís Jesús. ²Làth mèna ngo thib mbi' co' ndyac thib yíiz ndxa's, yíiz co' nteyèe yid lad mbi'. Mbii gax mbi' loo Jesús. Mdub xib mbi' loo Jesús. No mcòo' mbi' yéc mbi' loo Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Tad, chele' U' lyat lezo' ñèe U' daa, nzoque' mod teyac U' daa. Fteyac U' daa. No ftembii U' laden, Tad.

³Sya, mbuàal Jesús lad mbi'. Ndxab Jesús:

—Ndlyat lezon ñèenl. Teyaquenl no tembiìn ladl.

Ngolo ndxab Jesús di'sa, ale chàa, ngro xbiiz lad mbi'. No mbembìi mbi' loo yíiza. ⁴Le' sya, ndxab Jesús loo mbi'a:

—Hui' nexa. Yende chó loo gabtel cón che'n con' co' mblí nonl ba', ndee. Ante ndlyazen huàa lu'l loo nguley!. No huàa ta'l ofrend co' mnibe' Moisés ta' mèn co' mbyac loo yíiz ba' par ta' mèn cuent no non mèn le' lùu mbyacle' loo yíiz ba'.

Jesús mteyac thib mbyòo co' ngòc xgan' thib mbi' co' ngòc capitán che'n gobiern co' ndub ciuda Rom.

(Lc. 7.1-10)

⁵Texal ngòo Jesús yèez Capernaum, mbi'th thib capitán co' ñibe' thib ayo solndad loo Jesús. Nalyat gunii capitán di's loo Jesús. ⁶Taandxè' ndxbab capitán loo Jesús:

—Tad, moz daa nax. Ngue tequech mbi' mox daa. No ya ne'xecte mox tant thib yalnè nden' mox por mbiia axta nax tinkle' liz mox daa.

⁷Ndxab Jesús loo mbi'a:

—Neeca, nal gan par teyaquen mbifiz.

⁸Sya, mcàb capitán loo Jesús. Ndxab capitán:

—Tad, indxàal daa par yòo U' le'n nyòo lizen. Más huen, ante ñibe' U' loo yíiz. Daa ndxelasque' biiche yíiz loo mox daa. ⁹Tac leque daa nda cuent naquin tyubdizen loo tamas mèn co' ñibe' loon xal ñibe' mèna loon. No lomisque' nde nxon', ngue non solndad co' ñibe'en loo. Co'se' ñibe'en loo thib solndad par ya solndad thib mandad, solndad ya. No co'se' ñibe'en loo tedib solndad par yi'th solndad loon, solndad yi'th loon. No co'se' ñibe'en loo thib mox daa par ya li mox daa thib zin' loon, mox ya lii.

¹⁰Co'se' mbìn Jesús di'sa, ante mbui' Jesús no ante gunaa Jesús. Ndxab Jesús loo mèn co' ngure no Jesús:

—Lica, na nii loo gu': Ne' làth rye mèn nación Israel tarte zyal' daa nec thib mèn no tarte nèen nec thib mbi' co' anze'f ndxela's loon xal mbi' ba'!

¹¹Daa ngue nii loo gu': Huax mèn co' inacte mèn nación Israel, mèna ryo' par ned ndlyen huiz no par ned mbix huiz par yi'th queltàa no mèna Abraham no Isaac no Cob loo cón che'n Diox co'te' ñibe'pe' Diox loo mèn par tyac lezo' mèna axta plóthe. ¹²Per cón che'n mèn nación Israel co' ndxbab Diox no co'

gunii Diox le' mèna yòo co'te' ñibe'pe' Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn, ale ndxe'leque', co' xà' Diox mèna thib lad loo Diox co'te' nac yál'cuau co'te' nzyalque' mèna tith cue mèna loo Diox. Tya, gón' mèna axta plóthe no hua le mèna axta plóthe.

13 Sya, mbere Jesús, ndxab Jesús loo capitana:

—Byàa, ey. Texalque' nac co' ndxela'sl no co' nda'l cuent loon nacl, tataaque' gáca lool.

No ale leque hora mbyac moz capitana.

Jesús mteyac xna'zap Pedr co' nax loo xlé'.

(Mr. 1.29–31; Lc. 4.38–39)

14 Ngoloa, ngua Jesús liz Pedr. Gunèe Jesús nax xna'zap Pedr loo xlé'. **15** Per ale ante mxo'f Jesús ya! Jesús lad xna'zap Pedr, ngro xlé' xna'zap Pedr. Sya, ngo che xna'zap Pedr. Mbli xna'zap Pedr mandad loo mèna. No mbli xna'zap Pedr cas mèna.

Jesús mteyac huax mèn yíiz.

(Mr. 1.32–34; Lc. 4.40–41)

16 Co'se' mzyèlé' izlyo' huiza, mbi'th no mèn huax mèn yíiz co' mque no mbii che'n xpii ye'rsin' loo Jesús. Ante gunii Jesús loo xpii ye'rsin'a, ngro xpii ye'rsin'a loo rye mèn yíiza. No mteyac Jesús ryete mèn yíiz co' mque no chol yíiz. **17** Tataa mbli Jesús par ngòcque', no mdyyaque', no mdubque' di's co' gunii Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox. Sayi ndxab:

Yub xa' mteche ryethe yíiz na' co' mden' na' no co' mque no na'. No mden' xa' ryethe yalnè cóن che'n na' lad xa'.

Trè' ndlu' cón che'n mèn co' mblyas' tyoo nque xís Jesús.

(Lc. 9.57–62)

18 Látha, co'se' gunèe Jesús anze'f thib mènléy' nziri' dib vuelt loo Jesús,

mnibe' Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús par ya riid no Jesús myen' xin' mté'th Jesús loo yòoyaa tedib lad ro lagun. **19** Láth ndoore' tyee Jesús, mzin thib mbi' co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel loo Jesús. Ndxab mbi'a loo Jesús:

—Maistr, no daa ndlyaz ga non U' pál co'te' ya U'.

20 Mcàb Jesús loo mbi!. Ndxab Jesús:

—Hui' nexa. Mbe'th ngue no quèe lyo' co'te' ndxàt mbe'th. Le' mbin bét' na, ngue no xyòn mbin co'te' ndxàt mbin, ne. Per daa, co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, ingue noden thib lugar co' nac che'npe'en co'te' guixen chu'th yéquen par ryo xcuen chu'th laden, co' nee di's, tegaan chu'th xisen par lin descans.

21 Látha, tedib myen' xin' mté'th Jesús ndxab loo Jesús:

—Tad, daa lyaz ner ta' U' permis loon par ga casen thebol xuden. Yiloa, sya, nda na'!

22 Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo mbi' xin' mté'th Jesús:

—Mèn co' ne'tyalte yila's loo cón chenen, mèna nac xal mèn nguth loon. La'a ca's mèna thebol xud lùu ba!. Le' lùu na, ftoo nque xisen. Ya' nda na'!

Jesús mbli nguled mbii. No mbli Jesús xèe ngure ol nítto'.

(Mr. 4.35–41; Lc. 8.22–25)

23 Ngoloa, ngòo Jesús loo thib yòoyaa con myen' xin' mté'th Jesús. **24** Láth ngue tetee myen' yòoyaa loo lagun, ngro' thib mbiidó' loo lagun axta mxít too mbii nít loo lagun. No mblo mbii nít le'n yòoyaa. Per ndxe'leque', láth ndxàc con'a, ante mde mcal' Jesús. Nax yàt Jesús le'n yòoyaa.

25 Sya, yende izlyo' ngua myen' xin' mté'th Jesús co'te' nax Jesús. Mblo' myen' mcal' loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, jer goo che U'. Blo' U' mcal' loo U'. Hui' U' fiene' xá mod li U' par lyá'

na' loo con' ryes. Yòoyaa na' ngue dep le'n nít.

26 Mcàb Jesùs. Ndxab Jesùs loo myen':

—iAa, mèn izlyo! Susque' nzyeb gu', yey. Ndxexe ndxela's gu'. No ndxexe ndxàp gu' yalxla's loo Diox, clé?

Sya, ngo che Jesùs. Ale ante gunii Jesùs loo mbiidó'a no ante gunii Jesùs loo nít. Xèegà nguled mxyo'f mbiidó'a. No xèegà nguled ndxetoo nít che'n nítto' loo lagun. **27** Sya, ryete mèn co' ngua no Jesùs, ante mbui' no ante gunaa mèna loo con' ngòc. Ndxab mèna:

—¿Chó mbi' nac mbi' ba'? ¿Chonon tua'te ndxab mbi'? No ale xèegà nguled nxyo'f mbii. No xèegà nguled ndxetoo nít loo lagun.

Trè' ndlu' cón che'n chop mbi' yíiz che'n làaz mèn gadar co' mquée mbii ye'rsin' co' ngòc mbii che'n xpii meexù'.

(Mr. 5.1-20; Lc. 8.26-39)

28 Co'se' ngolo mzin Jesùs tedib lad ro lagun co' nac che'n làaz mèn gadar, ngro' chop xa'bi' le'n panteón loo Jesùs. Ryop xa'bi'a mque no mbii che'n xpii ye'rsin'. No anze'f nayi' tñi' ngòc ryop xa'bi'a. Axta ne' ne' yen mod riid chol mèn par neda. **29** Cabii ngure bez ryop xa'bi'a loo Jesùs. Ndxab xa'bi'a loo Jesùs:

—¿Chonon nde U' co'te' nzo nu', à', Jesùs, xgan'pe' Diox? ¿Ché' nde U' par tetii U' nu' ndoore' gác tiemp co'se' tetii Diox nu', cà'?

30 Leque hora, gaxte tyá nzi tee yuhua thib partid nguch. **31** Sya, mbii che'n xpii ye'rsin'a mbli par nalyat ndxab ryop mbi'a loo Jesùs:

—Chele' U' co' nu' trè', bla' U' yòo nu' loo partid nguch co' nzi tee go'!

32 Sya, ndxab Jesùs loo xpii ye'rsin'a:

—Gro' gu!. Huàa yòo gu' loo nguch, tá.

Hora ngro xpii ye'rsin'a loo ryop xa'bi'a. Ngua yòo xpii ye'rsin'a loo

partid nguch. Ngoloa ale ryete ngucha mquée mbii. Ale mbyùub nguch lad yii co'te' nzi tee yuhua nguch. Ngulàa ryete ngucha axta le'n lagun. Nguap nguch nít. Ale nguth ryete nguch.

33 Le' mèn co' ngue quenap ngucha na, ale mque' mèna carre. Ngua ta' mèna cuent loo mèn làth yèez ryete con' co' ngòca, tant mzyeb mèna. No mda' mèna cuent con' ngòc loo ryop xa'bi' co' mquée mbii che'n xpii ye'rsin'a loo mèn làth yèez. **34** Sya, ryete mèn yèeza negro!. Mbi'th mèna co'te' nzo Jesùs. Texal gunèe mèna Jesùs, ale mna'b mèna di's loo Jesùs. Ndxab mèna:

—Más huen gro' trè!. Byàa ned, ndeel.

Jesùs mteyac thib mbi' co' mque no yíiz bech.

(Mr. 2.1-12; Lc. 5.17-26)

9 Sya, ngòo Jesùs loo thib yòoyaa. Mdoó Jesùs loo nít loo lagun. Mbii Jesùs tyá axta ngro xo'f Jesùs tedib lad ro lagun. Mzin Jesùs yèez co'te' nac làazpe' Jesùs. **2** Láth nzo Jesùs tyá, mzin no mèn thib mbi' co' mtequech mbii loo Jesùs. Nzo'f mbi' loo thib cami nde no mèn mbi' loo Jesùs. Co'se' gunèe Jesùs le' mèna, lícque', ndxela's loo Jesùs no ngòp mèna yalxla's loo Jesùs, ndxab Jesùs loo mbi' yíiza:

—Huen blo lezo'l, ndee, xgan!. No gòp yalxla's loon. Xquin lìuu no xtol lìuu mdyon'le'!

3 Per làth mèn co' nziri' loo Jesùs, ngo ndxep mèn co' ngòc maistr co' mblu' cón che'n ley co' mxyo'f Moisés loo mèn nación Israel. Mèna ndxab loo lezo' mèna: Lícpé' ba'i, mbi' ba' ñii yèe ñii tìi cón che'n Diox no ngue nii mbi' ba' ngòc nguàal con' cón che'n Diox, cara. **4** Per Jesùs nonque' no naneeque' Jesùs con' co' nzi li mèna xtùuz le'n lezo' mèna. Ndxab Jesùs loo mèna:

—¿Chonon susque' nazab ngue li gu' xtùuz, à'? **5** ¿Xá nee gu'? ¿Cón más

inagànte nac, ndyac gu', par gaben loo mbi' ba'? ¿Ché' más inagànte gaben: Xquin lùu no xtol lùu mdyon'le' o ché' más inagànte gaben: Goo che. Fxen ned. Byàa, cà'? ⁶Per hui' gu' nexa. Daa lu' loo gu' le' daa, co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, daa ndxàp con' roo no con' xèn la's niin no la's yan loo izlyo' par ton'en xquin mèn no xtol mèn loo izlyo'.

Sya, mbere Jesús ndxab Jesús loo mbi' co' mtequech mbi:

—Goo che. Fthùuz dáa co' ngo'thl.

Bye' dáa. No tee càal ned. Byàa par lizl.

⁷Sya, ale ngo too mbi' co' mtequech mbiia. Mxen mbi' ned. Ndyàa mbi' par liz mbi'. ⁸Co'se' gunèe mèn co' nziri' no Jesús mbli Jesús con'a, mzyeb tñ' mèn. Ngurez mèna Diox. Ndxab mèna:

iAy, Dio's! U' ndli ndxàp mbi' ba' con' roo con' xèn la's nii mbi' no la's ya' mbi' par ndli mbi' con' roo no con' xèn loo mèn loo izlyo'.

Jesús ndxab loo thib mbi' co' lèe Mate, co' nac daa co' ngue que' ye's ndxé': Ftoo nque xisen. Ya' nda na'.

(Mr. 2.13-17; Lc. 5.27-32)

⁹Co'se' mbere Jesús, ngro' Jesús yèez co'te' nac làazpe' Jesús, láth nda riid Jesús par neda, gunèe Jesús ndub thib mbi', co' lèe Mate, loo mes co'te' ndyee thix mèn tmi cón che'n contribución. Ndxab Jesús loo mbi'a:

—Goo too. Ya' nda na'.

Mate ngo too. Nda no Mate Jesús.

¹⁰Ngòc thib con' thib vez. Ngua thuhua Jesús liz Mate. Láth ndub yuhua Jesús loo mes, mzin huax mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución no plá mèn co' ngòc mèn ye'rstin!. Thidte mdub mèn loo mes con Jesús no con myen' xin' mté'th Jesús. ¹¹Co'se' ñèe mèn co' nac mèn xley' farise con'a, ndxab mèna loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Chonon nzi yuhua no maistr gu' mèn co' ndli cobrar cón che'n

contribución no mèn co' ncua'n xquin no co' ndxàp xtol ba', à?

¹²Co'se' mbìn Jesús di'sa, Jesús ndxab loo mèn xley' farise:

—Mèn co' nden' yende chó yíiz ndyac mèn no mèn co' nden' huen nzo lezo' mèn, mèna ndyac inquinte mèna doctor. Per ndxe'lleque', mèn co' nden' ndyac len mèna, mèna nonque' naquinque' mèna doctor. ¹³Byàa gu'. No huen huen té'th gu' ñeene' cón nee di's di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' ngue niin loo gu' ndxè' co' mbez:

Ndlyazen le' gu' lyat lezo' ñèe gu' hues xtàa gu'. No indlyasten guth gu' má' no xo gu' ren má' loon par teri'then no tecan'en cón che'n xquin gu' no cón che'n xtol gu'.

Tac ne'ngalten par gòn mèn ron no par yila's mèn loon, mèn co' nden' nac mèna mèn nalì par lyàa yéc mèna no lyàa lezo' mèna. Ndxel'leque', ndalen par gòn mèn ron no par yila's mèn loon, mèn co' non no mèn co' nda' cuent nac mèna mèn co' ncua'n xtol no mèn co' ncua'n xquin, par lyàa yéc mèna no lyàa lezo' mèna par zye' mod co' ndxàp mèna.

Trè' ndlu' le' myen' xin' mté'th Juàn Bautist mnibdi's loo Jesús chonon imbe xlatte myen' xin' mté'th Jesús.

(Mr. 2.18-22; Lc. 5.33-39)

¹⁴Látha, note myen' xin' mté'th Juàn Bautist, ngro' nxon', mbi'th myen' loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—¿Chonon nu', no mèn xley' farise, mbe xlat huax vez per myen' xin' mté'th U' ba' imbe xlatte, à!, Tad?

¹⁵Ndxab Jesús loo myen'a:

—Nde niin thib con' loo gu': ¿Ché' xec mèn co' ndxàc convid, mèn co' nda lyath no thib mbyòo co' selya', par cue xi lezo' mèna par ne'huade mèna co'se' ñèe mèna nzo mbyòo co' selya' no nzo con' co' hua mèn, cà'? Yende mod cue xi lezo' mèna par cue xlat mèna tataa,

¿clé'? Hui' gu' nexa. Mèna cue xi lezo' par cue xlat mèna co'se' nguri'thle' yalhua liz mbyòò no ndyàa mbyòò co' mselya!.

16 Ne' ne' yen chó mèngot nzo co' co bdè' thib le' lar' cub loo thib lar'can' gox tac lar' cub co' yo bdè' lar'can' goxa bech. Le' sya, lar' cub, co' ngo bdè' lar'can' goxa, li par ryed yèe lar'can' goxa. No yiloa más nazab ñaa lar'can' gox chele'i naroo ryed.

17 Tolo ndxab Jesús loo mèna:

Yende chó mèn nzo co' co mezcal co' diz ngro' palenc le'n thib garrafón gox co' nalé'le', ne, ¿clé'? Tac chele' mèn co mezcal co' diz ngro' palenc le'n thib garrafón gox co' nalé'le', le' sya, le'le' lyé' garrafón goxa no xyo mezcalia. Ngòc perdid ryop con'a. Por cona, más huen co mèn mezcal co' diz ngro' palenc le'n thib garrafón cub. Sya, tataa mod nabe'ste quenap mèn ryop con'a.

Trè' ndlu' cón che'n thib mza', rsap thib mbi' co' lèe Jair, no cón che'n thib xa'got co' mbuàal xab Jesús.

(Mr. 5.21-43; Lc. 8.40-56)

18 Láth be' ngue toodi's no Jesús mèn, mbii gax thib mbi' co' nac jef che'n mèn nación Israel loo Jesús. Mdub xib mbi' loo Jesús. No mcò'o mbi' yéc mbi' loo Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Tad, rsap daa ngolole' nguth. ¿Ché' tli U' favor ya U' lizen? Lyazen ante xo'f U' ya' U' lad mza'. Mza' ryo xbanque'!

19 Sya, mxen Jesús ned con myen' xin' mté'th Jesús. Nda no Jesús mbi' co' nac jefa par liz mbi'. **20** Per láth ndoo Jesús ned, nda no Jesús mbi'a con taamas mèn, xi'th mèna ngo thib xa'got. Xa'gota ndxàcle' si' fchop lín' ndyac xa' yíiz ndlyath ren. Mbii gax xa'gota par ned xis Jesús par gàal xa'gota ro xab Jesús. **21** Tac xa'gota mbli xtùuz le'n lezo' xa'gota. Ndxab xa'gota loo lezo' xa'gota: Chele' daa ante gàal ro

xab Jesús, yac daa. Tataa mbli xa'gota. No, chàa, mbyac xa'gota loo yíiz xa'!

22 Co'be'xque' ngòc con'a loo xa'gota, Jesús mbere par ned xis Jesús. Gunèe Jesús xa'gota. Ndxab Jesús loo xa'gota:

—Rsap, huen blo lezo'l no ftac lezo'l, ndee. Lìuu mbyacle' tac ngola'sque'l loo cón chenen.

Leque hora, sandante mbyac xa'gota.

23 Co'se' mzín Jesús liz mbi' co' nac jefa, ndxòn Jesús le' musc ndxol' båanle' par ryo båan mza' co' ngutha liz mza' par ya ca's mèn mza!. No ñiee Jesús ndxòo ndryo' mèn le'n nyòo par ndlas yál' mèn mza' no ndyoodi's no mèn mza!. **24** Ndxab Jesús loo mèn co' nzo le'n nyòoa:

—Bli gu' favor, blá' gu' mza!. No biiche gu' thib lad loo mza!. Part cóن chenen, mza' ne'ngathte. Na ngüi' loo mza' xal thib mza' co' nax yàt.

Le' sya, ale le'le' mxìis no rye mèn co' nzo liz mza' co' ngutha Jesús tac non mèna nguthque' mza!. **25** Texal ngolo ngro' ryete mèna par fuer, Jesús ngòo le'n nyòo co'te' nzolf mza!. Mxen Jesús ya' mza!. No mbli Jesús ngo che mza'!

26 Syase, por derech, mxyo'f lèe mxyo'f xti's Jesús por cón che'n con' co' mbli Jesús loo mza'a le'n ryete yèezya' co' nziri' par nedaa.

Jesús mdub xnìi ngudloo chop mbi' co' ngòc mbi' sieu.

27 Texal ngro' Jesús liz mbi' co' ngòc jefa, mdoo nque chop xa'bi' sieu xis Jesús. Cabii mbez ryop xa'bi' sieua loo Jesús:

—Gulat lezo' U' gunèe U' nu', U' co' nde bin David co' ngòc rey pôla.

Per Jesús ne'nglide cas ryop xa'bi' sieua. Xa'bi' sieua tolo mdoo nque xis Jesús.

28 Co'se' ngòo Jesús liz mèn co'te' nguled Jesús yèez Capernaum, ryop xa'bi' sieua mbii gax loo Jesús. Jesús mnibdi's loo ryop xa'bi' sieua:

—¿Ché' ndxela's gu' le' daa gác li par hui' gu', cà?

Ryop xa'bi' sieu mcàb:

—Aa, Tad. Ndxela'sque' nu'i.

29 Le' sya, ante mbuàal Jesús ngudloo ryop xa'bi' sieua. No ndxab Jesús loo ryop xa'bi' sieua:

—Gàca loo gu' xalque' ndxela's gu' loon, ndee gu'.

30 Sya, chàa, ndxe'sleque' mbui' ryop xa'bi' sieua. Ngoloa, negadi's mnibe' Jesús loo ryop xa'bi' sieua. Ndxab Jesús:

—Yende chó loo gabte gu' cón che'n con' mbli non gu'.

31 Per ndxe'leque', pente mbii ryop xa'bi' sieua, cón che'n con' mbli Jesús loo ryop xa'bi' co' ngòc sieua loo mèn co' nac mèn ryete yéezya' co' nziri' par neda.

Jesús mbli mdoodi's thib mbi' mud.

32 Sete ngolo mbii ryop xa'bi' sieua, mbi'th no taandxep mèn thib mbi' mud co' mque no thib xpii ye'rsin' loo Jesús.

33 Texal ngolo xec mbli Jesús par negro xpii ye'rsin' loo mbi' muda, ndxe'sleque' mdoodi's mbi'. Le' mèn co' nziri' no Jesús na, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna loo mbi' muda. Ndxab mèna:

—Dib tiemp co' nziri' mèn nación Israel tarte ñee mèn gàc con' co' ngòc loo mbi' mud ba', cara.

34 Per mèn che'n xley' farise ale mbez:

—Por cón che'n leque xa' co' nac jef che'n xpii meexù' ngo' Jesús xpii meexù' loo mèn.

Jesús mblyat lezo' ñee Jesús mèn.

35 Ngolo nguri'th con'a, mque tee Jesús le'n rye yéezya' no rye ranch par neda. Mque tee lu' Jesús mèn rye lugar co'te' nqueltàa mèn co'te' ndub sinagog mèn par neda. Mblo Jesús yalbàn no mde'th Jesús cón che'n di's ndac xá

mod ndlya's Diox ñibe'pe Diox loo mèn. Làth xtau'a, mteyac Jesús mèn co' mque no chol yilíz no ryete mèn nayíz le'n rye yéezya'. **36** Co'se' gunèe Jesús prob mèna, anze'f mblyat lezo' Jesús gunèe Jesús mèna tac anze'f nzi xi lezo' mèna. No yende chó gust nziri' mèna. No más de cona, alithe nzi ban mèna. Ngòc mèna xal mbacxil' co' ingue node pastor. **37** Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Lícpe' ba'i, anze'f huax mèn nzo co' ndxaal gòn cón che'n di's ndac par lyá' mèn loo ryethe co' nac con' ryes xal co'se' ndláp mèn cosech par ne'yiza'de cosech no par ne'tyuhante cosech. Per yende huax mèn co' ya te'th no co' ya lo yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn. **38** Cona, ngue niin loo gu': Gurez gu' Tad Diox no guuz gu' loo Tad Diox tel' Tad Diox mèn par ya te'th mèn no par ya lo mèn yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn xal co'se' tel' thib patrón moz par ya láp moz cosech patrón tac Tad Diox nac patrón loo mèn.

Jesús mcui si' fchop myen' co' ya no Jesús.

(*Mr. 3.13–19; Lc. 6.12–16*)

10 Ngolo tataa mdoodi's Jesús loo mèn, ngurez Jesús ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Nalle' lin loo gu' par gác gu' co' gu' xpii ye'rsin' loo mèn, no par teyac gu' mèn co' ngue no chol yilfiz, no par teyac gu' ryete mèn yíz ned ya que tee gu'.

2 Taandxè' lèe ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús, myen' co' mtel' Jesús co' mbe' di's che'n Jesús loo mèn no co' mde'th di's che'n Jesús loo mèn. Nerleque' myen' co' mcui Jesús ngòc Mon co' ne' tedib lèe Pedr. Mcui Jesús Ndech, ne, co' nac huespe' Pedr. Xísa nde nque Cob no Juàn, huespe' Cob. Ryop hues mbi'a ngòc xgan' thib mbi'

co' ngro' lèe Zebede. ³Xísa nde nque Lip. Nde nque Bartol. Nde nque Max. No nde nque Mate co' mbli cobrar cón che'n contribución, co' nac daa. Xísa nde nque tedib mbi' co' lèe Cob, ne. Mbi'a ngòc xgan' thib mbi' co' ngro' lèe Alfe. Xísa nde nque Lebe co' ne' tedib lèe Tade. ⁴Xísa nde nque tedib mbi' co' lèe Mon. Mona nac thib mbi' co' mqueltàa no thib ned mèn, mèn co' ngro' lèe partid cananist. Xísa nde nque Jud Iscariot co' mcua'n mod mda'xù' Jesús loo mèn ye'rsin' yiloa.

**Jesús ngue tel' myen' xin' mté'th
Jesús par ya te'th myen' no ya lo
myen' yalbàn loo mèn.**

(*Mr. 6.7-13; Lc. 9.1-6*)

⁵ Jesús mtel' ryete si' fchop myen'a. Mnibe' Jesús loo myen'a. Ndxab Jesús: —Ne'yade gu' làaz mèn co' inacte mèn nación Israel. Ne' ne' yòo gu' co'te' nac làaz mèn nación Samari. ⁶Más huen huàa gu' loo mèn co' nac mèn nación Israel tac mèna nziri' xal mbacxil' co' nzi tee tuhuan. ⁷Huàa te'th gu' no blo gu' yalbàn no gab gu' loo mèna le' tiemp co' tlo ñibe'pe' Diox loo mèn ndxàcle' loo mèna. ⁸Fteyac gu' mèn co' ndyac yíiz ndxa's co' nteyèe yid lad no mèn co' ndyac chol yilfiz. Blo xban gu' mèn nguth. Lomisque', blo' gu' rye xpii ye'rsin' loo rye mèn co' ngue no xpii ye'rsin'. Ne'nguixte gu' nec thib centav loon por mdan lugar gác gu' li gu' con' co' ngue ñibe'en loo gu' ndxè!. Por cona, co'se' yilo li gu' ryete con' co' ngue ñibe'en loo gu' ndxè! loo mèn, ne'lide gu' cobrar nec thib centav loo mèna.

⁹Co'se' yòo gu' ned ya gu', tua'te gu' ya gu'. Ne'hue'de gu' pes or. Ne' ne' hue' gu' pes plat. Ne' ne' hue' gu' centav cobr. ¹⁰Ne' ne' hue' gu' morral gu' co'te' co gu' che'n gu'. Ne' ne' hue' gu' chop ned xab gu' par goc gu'. Ne' ne' hue' gu' chop ned yilid. Ne' ne' co gu' mached ya' gu' co'se' tyee gu'. Tac liz mèn co'te'

zin gu' co'te' co gu' yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn, mèna ta' con' nquin gu!. Gàc con' ndxè! loo gu' xal ndxàca loo mèn co' ndyee zin' par li mèna gan con' nquin mèna.

¹¹Co'se' zin gu' le'n chol ciuda o le'n chol yèez bix co'te' yòo gu', ner cua'n gu' mèn co' gàp confians con gu'. Yan' gu' liz mèna axtaque' ryo' gu', bii gu' le'n yèeza no ciudaa. ¹²Texal yòo gu' liz mèna, gunii gu' Diox loo mèn guliza. No gab gu' loo mèna: Nagàl blo gu' lezo' gu' loo alux con!. ¹³Chele' mèn guliza nac mèn ndac co' ndli cuent ndxàalque' yòo gu' làth mèna, tolo cue rye nda mèna no rye ndye'th mèna por cón che'n gu'. Nacque'le' mèn guliza nac mèn co' ndli xtúuz indxàalte yòo gu' liz mèna, sya, gab gu' loo mèna: Huena, amiu, yan' cón che'n gu' co' ndli gu' ba' loo Diox co'se' tub rez Diox cón che'n gu!. ¹⁴No chol mèn co' ne'ta'de lugar yòo gu' liz mèn no làaz mèn par cued gu' làaz mèn plá huiz no ne' ne' ta' mèn lugar gòn mèn di's co' co gu' yalbàn, gro' gu' liz mèna no làaz mèna. No bzib gu' yòoya's co' ndoo nii gu', co' nee di's, yan' cón che'n con' mbli no mèna gu' loo Diox. ¹⁵No tolo tyub quìi tyub bèel lezo' mèn ciudaa no mèn yèeza axta co'se' gàc huiz co'se' tub rez Diox cón che'n mèna. Lìcpé' ba'i, na nii loo gu!: Co'se' gàc huiz co'se' tub rez Diox cón che'n mèna, más nè gàc yaltii co' gàc loo mèna huiza leque yaltii co' gàc loo mèn ciuda Sodom no loo mèn ciuda Gomor.

**Jesús ngue toodi's no myen' le'
mèn tub ngu's myen'. No li mèn
ngòc nguàal con' loo myen'.**

¹⁶Hui' gu' nexa. Na ngue tel' gu' loo mèn nayi!. Ya gu' loo mèna xal mbacxil' co' yub mbii loo mbée loo mèna. Nalas gure gu' loo mèn yèez no loo mèn ciuda co'te' yòo gu' xal nalas mbel' co'se' ñee mbel' mèn par xyon'

mbel!. No góci nado' gu' loo mèna xal palomxtil!. ¹⁷ Anderhuen gu!. Chó Diox chó nee gu!. Nee gu' xá nda gu!. Tac loo mèn co'te! ya gu'a, mèna ta'xù! gu loo mèn co' nxo'f zin' loo cón che'n sinagog mèn. No hue! mèna gu' par tin mèna gu' co'te! nac sinagog che'n mèna. ¹⁸ No axta hue! mèna gu' loo mèn co' nac gobernador no loo mèn co' nac rey ante por cón chenen no maste. No co'se! tataa mod gác con'a loo gu!, más dibaxala's tyoodi's gu' no ta' gu' cuent cón chenen loo mèna no loo mèn dib athu loo izlyo!, mèn co' inacte mèn nación Israel. ¹⁹ Co'se! ta'xù! mèna gu' loo mèna, ne'tyóode gu' arid cón gab gu' no cón tyoodi's gu' hora. Tac leque hora Diox li yub di's ye'th yéc gu' par gác gu' càb gu' loo mèna. ²⁰ Tac inacte gu' co' ñii hora no co' tyoodi's hora. Ndx'e'leque!, Diox xud gu' li, por cón che'n Xpii Natú! che'n Diox, par gác gu' càb gu' loo mèna hora.

²¹ Huiza, leque myen' co' ndxàc hues ta'xù! hues myen' loo mèn par guth mèna hues myen!. Lomisque! ne, leque mèn co' nac gundan ta'xù! xgan! loo mèna par guth mèna myen' co' nac xgan! gundana. Lomisque! ne, myen' co' nacle! xgan! gundan bixyath contra gundan co' nac gundan loo myen!. No axta guthxù! myen' gundan co' nac xud myen!. ²² No ale yòo xyàn lezo! ryete mèn dib athu loo izlyo! ñèe mèn gu' ante por cón chenen no maste. Per mèn co' thidteneque! mbli ñèe no nxec yèe mèna axta gath mèna, mèna lyá'que! thidtene loo con' ryes. ²³ Co'se! tlo mèn, tyoo nque mèn xís gu' par tub ngu's mèn gu' le'n thib ciuda, fxon' gu' le'n tedib ciuda. Tac, lìcpe! ba'i, na ngue nii loo gu!: Le' daa, co' mbal yáal loo izlyo! ndxè! xal ndxáal chol mèn, daa gal nque xís gu' ndoore! yilo que tee gu' le'n dib nación che'n mèn nación Israel.

²⁴ Fte! lezo! gu' con' ndxè: Nec thib myen' co' nac myen' xin' mté'th thib

maistr, ne'ta'de myen'a con xtùuz co' ndli maistr no xtùuz co' ndli myen!. Lomisque! ne, nec thib moz co' ndli zin' con patrón, ne'ta'de moza con xtùuz co' ndli patrón moz con xtùuz co' ndli moz. ²⁵ Más huen blec lezo' gu' gác gu' mèn co' gác xin' mté'th daa. No gác gu' xal daa co' nac maistr gu' no li gu' xal ndlin. Lomisque! ne, blec lezo' gu' gác gu' xal thib moz co' lalque! nac xal patrón moz, co' nee di's, nac yub daa. Lomisque! ne, chele! mèn mbez loon le' daa co' nac xal thib gundan co' ñibe! lis gundan, le' daa lèe Beelzebú co' nac jef che'n meexù!, ale'que! loo gu' co' nac xal xin' mbi'a ne' gab mèn masre! con' axta plóthe, ¿lé?

Jesús mnibdi's chó loo más ndxàal zyeb mèn.

(Lc. 12.2-9)

²⁶ Por cona, ngue niin loo gu': Ne'zyebte gu' ñèe gu' mèn co' tataa li no gu!. Tac yende nec thib con' co' nzo casloo co' ne'ryo xo'fte. No yende nec thib con' co' xexte ndxàc loo yál'cuau co' ne'yathte no co' ne'yènte. ²⁷ Ryete con' co' ngue tan cuent loo gu' xexte ndxè!, guuz gu'i loo mèn alanleque! loo xnaa. No di's co' ngue niin loo gu' xexte ndxè!, cabii fte'th gu' di's ndxè! no negadi's blo gu' yalbàn cón che'n di's ndxè! par gòn ryete mèna di's ndxè!. ²⁸ Ne'zyebte gu' ñèe gu' mèn co' ndxuth bél'yo lad mèn. Mèna ne'lide gan guth alm no xpíi xtàa mèn. Ndx'e'leque!, bzeb gu' gunèe gu' Diox co' ndxáac cobii alm mèn no xpíi mèn le'n ye'rbiil co' nac loo bëel no loo quìi ngolo nguth mèn.

²⁹ ¿Ché! intho'de mèn chop mbin bix co' lèe mbyé! por si' centav, cà? Ntho' mèn mbin tataa, ¿lé? Mastale' ndli mèn cuent yende cón ntac mbin co' lèe mbyé! loo mèn, per ne' ne' gath mbina chele! Diox ne'lá'ya'de mbina gath mbina. ³⁰ No axta yis co' ndoo yéc gu',

Diox naneeque' no nonque' Diox plá yis ndoo yéc gu'. ³¹ Por cona, ngue niin loo gu', ey: Ne'zyebte gu' ñèe gu' mèna. Le' gu' masque' ntac leque ryethe mbin co' lèe mbyé'.

**Trè' ndlu' cón che'n mèn co' mda'
cuent cón che'n Jesucrist loo xtàa
mèn.**

(Lc. 12.8–9)

³² Chol mèn co' co ro cón chenen no co xo'f mèn cón chenen loo xtàa mèn co' nziri' loo izlyo', daa, ne, go xo'f no go ron cón che'n mèna loo xuden Diox co' nzo loo bé'. ³³ No chol mèn co' cà di's cón chenen loo xtàa mèn co' nziri' loo izlyo', daa, ne, cà di's cón che'n mèna loo xuden Diox co' nzo loo bé'.

**Por cón che'n Jesús ndxàc chop ned
mèn.**

(Lc. 12.51–53; 14.26–27)

³⁴ Ne'lide gu' xtùuz le' daa ndal par lin cue mèn rye nda mèn no rye ndye'th mèn làth xtàa mèn loo izlyo!. iTyè'! Ndx'e'leque', ndalen par lin yitoo di's làth mèn por cón chenen. ³⁵ Tac daa ndal par lin yitoo di's loo mèn con xud mèn liz mèn. No lin par yitoo di's loo thib mza' con xna' mza' liz mèn. No lin par yitoo di's loo thib guxiix con xna'zap guxiix co'te' ya mza' guxiix liz mèn por cón chenen no masté. ³⁶ No ale tataa mod leque mèn guliza gác ngolo ngola's loo xtàa mèn guliza.

³⁷ Más de cona, ngue niin con' ndxè' loo gu': Le' mèn co' más nque' lezo' ñèe xud no mèn co' más nque' lezo' ñèe xna' leque que' lezo' mèna ñèe mèna daa, indxàalte mèna yòo mèna loo cón chenen. Lomisque', mèn co' más nque' lezo' ñèe xgan' no rsap leque que' lezo' mèna ñèe mèna daa, indxàalte mèna yòo mèna loo cón chenen. ³⁸ Chele' chó gu' lya's que tee noque' daa ned ngue tee'en, atate huiz bli gu' xtùuz co' huenleque' ñeene' ché' txec gu' par

tyoo nque gu' xísen co'se' li mèn ngòc nguàal con' loo gu' por cón chenen. Tac mèn co' yòo loo cón chenen, mèn ye'rstin' tethonque' mèna xalque' ntethon solndad che'n ciuda Rom mèn co'se' ñibe' yèe solndad loo mèn hue' mèn cruzpe' mèn ndoore' que' solndad mèna loo cruz par guth solndad mèna. ³⁹ Tac mèn co' ante ndoo lezo' ndxath ndxey' no ndxath ndlyux mèn par que no mèn che'npe' mèn loo izlyo' ndxè', loo mèna ne'ta'de Diox lugar yòo ban no mèna Diox thidtene. Per mèn co' lá' ryethe con' co' nac yalndac che'npe' mèn co' gác li mèn gan loo izlyo' ndxè' por cón chenen, loo mèna ta' Diox lugar par yòo ban no mèna Diox thidtene.

**Jesús ndxab loo mèn: Mèn co' li con'
ndac loo gu', ngue cón che'n mèna
loo Diox.**

(Mr. 9.41)

⁴⁰ Mèn co' ta' lugar yòo no gu' mèn liz mèn no làaz mèn, mèna ta' lugar yòo non mèna. Le' mèn co' ta' lugar no tyal mèn yòo non mèn, mèna ta' lugar no tyal mèna yòo no mèna xuden Diox co' mtel' daa. ⁴¹ Mèn co' ta' lugar yòo mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox liz mèn no làaz mèn por nac mèna mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, loo mèna li Diox leque con' ndac co' li Diox loo mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, ne. Lomisque' ne, mèn co' ta' lugar yòo thib mbi' nalì no thib mbi' nambii liz mèn no làaz mèn tac non mèn nac mbi' mbi' nalì no mbi' nambii, loo mèna li Diox leque con' ndac co' li mèn loo mèn co' nac mèn nalì no mèn nambii. ⁴² Lomisque' ne, chol mèn co' ta' thib xii nítüp loo chol mèn prob par gu mèn proba por nac mèn proba mèn co' nac xin' mté'th daa, no por ndyoo nque mèn proba xísen, lícpe' ba'i, na nii loo gu': Loo mèna li Diox anggàc huax con' ndac xalque' ndli Diox loo mèn co' nac xin' mté'th daa.

Juàñ Bautist mtel' chop myen' xin' mté'th Juàñ par mnibdi's myen' thìb con' loo Jesús.

(Lc. 7.18-35)

11 Co'se' ngolo mnibe' Jesús loo myen' no mdoodi's no Jesús ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús, mxen Jesús ned. Nda Jesús par ned làaz myen' par lu' Jesús no co Jesús yalbàn cóñ che'n di's ndac loo mèn par ned nda myen'.

2 Nde nxon', le'pe' ngue Juàñ Bautist lezi'l le'n huiza, mbìn Juàñ cóñ che'n co' ngue tee li Jesús. Sya, mtel' Juàñ chop myen' xin' mté'th Juàñ loo Jesús 3 par ya nibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—¿Ché! U' nac Crist co' ndxath yi'tha o ché' más huen cued nu' yi'th tedib xa' co' nacpe' Crist, cà?

4 Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo myen': —Byàa gu'. No fta' gu' cuent loo Juàñ cóñ che'n con' co' gunèle' gu' no cóñ che'n con' co' mbìnle' gu'. 5 Guuz gu' loo Juàñ: Mèn sieu ngüi!. Mèn coj mdyoxcua' nii. No ndyee mèn coj. Mèn co' ndyac yíiz ndxa's lad, co' ndxè yid lad, ndxac no ndxembìi mèna. Mèn cué! ndxòn di's. Mèn nguth, ale, ndryo xban. Le' loo chol mèn prob no loo mèn naxèn co' ndyac yaltìi na, ndxàthle' no ndxènle' cóñ che'n di's ndac co' ndlu' cóñ che'n Diox. 6 Huen nda mèn co' ne'tyo xà'de lezo' no mèn co' ne'ten'te arid ngòc nguàal con' por cóñ chenen.

7 Co'se' mbii myen' xin' mté'th Juàñ Bautist loo Jesús, mtlo Jesús, mdoodi's Jesús cóñ che'n Juàñ Bautist loo mèn co' nziri!. Ndxab Jesús loo mèna:

—Co'se' ngua tee hui' gu' Juàñ co'te' nagána, ¿ché' ngua tee hui' gu' thìb xan' nixxtil' co' ngol' mbii, cà? Yende xàa. 8 Lomisque' ne, niin loo gu': ¿Ché' ngua tee hui' gu'? ¿Ché' ngua tee hui' gu' thìb mbi' co' noc thìb ned lar' huen, cà? Gu' nonque' no naneeque'

gu' le' mèn co' ndxoc anabte lar' huen, mèna mbe liz rey, ¿lé'? 9 ¿Xá nee gu'? ¿Chó loo ngua tee hui' gu', sya? ¿Ché' ngua tee hui' gu' thìb mbi' co' nde'th di's co' ndxab Diox, sya, cà? Aa, lìcpe' ba'i. Gu' ngua tee hui' thìb mbi' co' más ñaare' loo mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox. 10 Cón che'n Juàñ Bautist nac di's co' ndub loo libr co' nac xti'sdiox co' ndxab:

Na tel' ner thìb mbi' co' ya te'th ner di's ndac ndxè' lool. No lu' mbi' cóñ che'n lìu loo mèn par li mèn xtùuz no par tyoodi's no mèn lezo' mèn ndoore' co'se' galen loo mèn.

11 Na nii loo gu': Làth rye mèn co' ngóol xàñ' nii xna' mèn no xàñ' nii xud mèn, tarte gáal thìb mbi' co' nde'th di's co' ndxab Diox co' más ñaare' leque Juàñ Bautist. Mastale' tataa naca, desde nalle' par delant, mèn co' nac más be'the co' ngue ta' lugar ñibe'pe' Diox loo mèn, más huen nda mèna loo Diox leque Juàñ Bautist. Tac Diox co xo'f más con' ndac cóñ che'n Diox loo mèna leque con' co' mblo xo'f Diox loo Juàñ Bautist cóñ che'n Diox.

12 Tac axta co'se' ngòc tiemp co'se' mtlo Juàñ Bautist, mde'th Juàñ Bautist no mblo Juàñ Bautist yalbàn cóñ che'n di's ndac, no axta huiz nalze mbyath mbyèn cóñ che'n di's ndac co' ndlu' xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. No ryete mèn co' mbìn di'sa nguàtbèe par mbli mèna co' nzote mod li mèna par yòo mèna loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna. 13 Tac ryete mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox co' mque' ye's co' nac xti's Diox, no loo libr co' ngòc ley co' mnibe' Diox co' mxo'f Moisés loo mèn ndyoodi's no nda' cuent cóñ che'n xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn ndoore' gác tiemp co'se' yi'th Juàñ Bautist. 14 Chele' gu' yila's di's co' ngue niin loo gu' ndxè', gola's gu' le' Juàñ Bautist nac Lii co' mbyath yi'th, Lii co' mde'th di's co' ndxab Diox

póla. ¹⁵Chele' gu' nden' cóن nee di's co' ngue niin loo gu' ndxè!, fta' gu' lugar yaa'd di's ndxè! le'n lezo' gu!. No gola's gu' di'sa.

¹⁶¿Xá nee gu'? ¿Con chó con' tetaquen mèn co' nzi ban tiemp ndxè!, à'? Ndyaqueñ le' mèn co' nzi ban tiemp ndxè! nac xal myen' bix co' mbe nguith loo xbi!. No mbez yée myen' bixa loo xtää myen!. Mbez myen!: ¹⁷Nu' mbil' dii loo flaut no ale ne'ngol' niide gu!. Mbil' ro bàan nu' no ale ne'ngón'te gu' con nu!. Tataaque' nac mèna. ¹⁸Per na nii loo gu!: Co'se' mbi'th Juàñ Bautist, ne'ngàcte tataa loo Juàñ. Tac Juàñ ne'nghuade no ne'ngude Juàñ axta plóthe mbly'a's Juàñ xal nac mod co' ndxuhua chol mèn. No ale mbez gu' cón che'n Juàñ: Xpii meexù' ngue tee no Juàñ. ¹⁹Ngoloa, ndalen, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè! xal ndxáal chol mèn. Daa ndxuhua. Daa ndxu. Per co'se' ñíee gu' tataa ndxuhuan no tataa ndxun, ale mbez gu': Susque' ndxuhuacho' mbi' ba!, yoo. No ale mbez gu': Susque' ndxò lezo' mbi' ndxu mbi' vin. No ale mbez gu': Ndxàc amiú mbi' con mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución no con mèn co' ndxàp xtol. Mastale' tataa mbez gu' nac daa, daa nii loo gu': Yende chó import nzo lezon cón che'n con' ndli gu' xtùuz cón che'n Juàñ no cón chenen tac mèn co' ndxácpe', mèna nonque' no naneeque' mèna le' con' co' ngue li Diox por cón che'n Juàñ no por cón chenen nac con' ndac co' ncàb loo co' ndxác ryop nu' Juàñ.

Trè' ndlu' cón che'n mèn rye yéez co' ne'ndalte ngòn cón che'n Jesús.

(Lc. 10.13-15)

²⁰Sya, mtlo Jesús, mbyoo Jesús rye mèn co' nac che'n rye yéez co'te' mblike' Jesús huax yalguzye' tac ne'nglåade yéç mèna no ne'nglåade lezo' mèna. Ndxab Jesús loo mèna:

²¹—Ay, prob gu' izlyo', mèn yéez Corazín. Ay, prob gu' izlyo', mèn yéez Betsaid. Tac chele' le'n yéez Tir no le'n yéez Sidón ngàc ryethe yalguzye' ndxè! xal ndxàca loo gu' nalle', mèna nglåa yéç no nglåa lezo' mèna, no ngoc mèna lar' lut por cón che'n yalnaxi co' ngòc loo mèna. ²²Por cona, daa ngue nii loo gu', mèn yéez Corazín no mèn yéez Betsaid: Le' loo mèn yéez Tir no loo mèn yéez Sidón más xhuite gác yaltii le'n huiz co'se' tub rez Diox cón che'n mèna leque co'se' tub rez Diox cón che'n gu'. ²³No gu', mèn yéez Capernaum co' nac mèn nate's no mèn naxal!, ¿ché' ngue li gu' cuent no ché' nden' gu' le'n lezo' gu' le' gu' ndoo lité yòo loo bé!, cà? Yende xàa. Ndxé'leque', gu' ndoo lité lyàa loo quìi no loo bëel co'te' lyàa mèn co' ndryo xà! loo cón che'n Diox. Tac chele' loo mèn yéeza ngàc rye loothe yalguzye' co' ngòc loo gu'a, mèn yéeza ngyan'que' axta huiza no axta huiz nalze. ²⁴Por cona, daa ngue nii loo gu', mèn yéez Capernaum: Co'se' gác huiz co'se' tub rez Diox cón che'n mèn, más nè gác yaltii loo gu' leque loo mèn co' ngure ban ned nziri' yéez Sodom.

Jesús mbez loo mèn: Gòo gu' loo cón chenen no daa li yo nagàl lezo' gu' no tí' lezo' gu'!

(Lc. 10.21-22)

²⁵Le'n huiza ndxab Jesús loo Diox: —Diox quix U', Pay, U' co' ñibe'pe' loo alux con' loo bé! no loo izlyo!. U' mtau' yéç mèn no lezo' mèn, mèn co' mbez anze'f ndxác no mèn co' mbez nden' di's par ne'ten'te mèna di's no par ne'ta'de mèna cuent cón che'n ryop na!. Ndxé'leque', U' mblo xo'f cón che'n na' loo mèn co' nau' loo nau' yéç xal loo myen' bix. ²⁶Tataaque' mbli U', Pay, tac tataa mbly'a's U' li U'i.

²⁷Mbere Jesús, ndxab Jesús loo mèna tedib vez:

—Ngue niin con' ndxè' loo gu', ne: Mda'le' xuden ryethe con' ndxàp xuden la's nii xuden no la's ya' xuden loon thidte vez. Lìcpe' ba'i, yende chó mèn tarte libe' daa. No tarte ta' mèn cuent cóñ chenen, daa co' nac xgan' xuden Diox. Ante Diox co' nac xuden ndlibe'que' daa. No, lìcpe' ba'i, yende chó mèn nzo co' ndlibe'que' xuden Diox. Ante daa, co' nac xgan' xuden Diox, ndliben xuden Diox. No loo mèn co' ndlyazen go xo'fque'en cóñ che'n xuden Diox, mèna mté'thque' no nda'que' mèna cuent cóñ che'n xuden Diox.

28 Ndxab Jesús loo mèna, ne:

—Gòo gu' loo cóñ chenen no gola's gu' loon, gu' co' anzef' nxi lezo' por chol yaltii co' ndxàc loo gu'. Daa li par cue see tee lezo' gu' no par tí' lezo' gu' loo ryethe con!. **29** Tac daa nac mbi' nado!. No indye'ste daa. Ne' ne' inxal' daa. Por cona, ngue niin loo gu': Ftubdi's gu' loon no bìn gu' di's co' ngue niin loo gu' ndxè!. No bli gu'i xal ngue ñibe'ena loo gu' xal ndxàca loo thib ned ngon co'se' nxo'f xuan' ngon yuug xís yen ngon. Fté'th gu' co' nac cóñ chenen. Chele' gu' yòo loo cóñ chenen no yila's gu' loon xal ngue niina loo gu' ndxè!, por derech, cue see tee lezo' gu' loo ryethe con!. **30** Tac con' co' ñibe'en loo mèn co' ndxòo loo cóñ chenen par li mèna, inacte con'a arid nagàn par li mèna. Ne' ne' inaca xal thib yó' co' anzef' né' par hue' mèn yó'a xís mèn. Ndx'e'leque', naca thib con' par tí' lezo' mèn no yo nagàl lezo' mèn.

Myen' xin' mté'th Jesús mcho' bacdò che'n nzob triu huiz co' ngòc huiz descans tiempa.

(Mr. 2.23-28; Lc. 6.1-5)

12 Leque le'n huiza, thib huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa, Jesús nda riid con myen' xin' mté'th Jesús co'te' nax thib le' yòo co'te' nzo'f ña' triu. Le' myen' xin' mté'th Jesús

na, mblyan!. Ale mtlo myen', mcho' myen' triu. No mblobya' myen' triu la's ya' myen' par ngro' nzob triu par hua myen!. **2** Làth mèn co' ndoo nque xís Jesús ngo ndxep mèn xley' farise. Co'se' ñèe mèn xley' farise ndli myen' con'a, ndxab mèn xley' farisea loo Jesús:

—Hui' nexa, mbi!. Myen' xin' mté'th lüu ngue li zin' co' idxàalte li myen' huiz sabd co' nac huiz descans, cara.

3 Jesús ndxab loo mèn xley' farise:

—Aa, ñché' tarte lab gu' loo libr no ché' tarte ta' gu' cuent cóñ che'n con' co' mbli David co' ngòc rey pólá thib vez co'se' mblyan' David con mèn co' ngure no David tiempa, cà? **4** David ngòo le'n templ. No ale mxen David pan co' ngòc pan natú' loo Diox co' mbec mèn loo mes. Indxàalte David nghua David pana con mèna. Tac pana, ante nguley', co' ndxòo le'n templ ché'n Diox, ndxàp permis ndxuhua pana tiempa. **5** ¿Ché' tarte lab gu' loo libr, co' ngòc ley co' mnibe' Diox mxo'f Moisés loo mèn, le' rye nguley' co' ndxòo templ indlide descans huiz descans no mxo'f zin' nguley' le'n templ huiz descans, cà? No non gu' le' con' co' ndli nguley'a incàbte con'a xquin nguley' no xtol nguley', ñlé? **6** Ngue niin loo gu': Trè' nzo thib mbi' co' nac más mbi' roo mbi' xèn leque templ, co' nee di's, mbi'a nac yub daa. No con' ndlin inacte co' ngue cuanen xquin daa no xtol daa xal ndli gu' cuent. **7** Gu' tarte ten' no tarte yaa'd di's loo gu' cóñ nee di's co' ngue niin loo gu' ndxè!:

Daa ndlyaz le' gu' lyat lezo' ñèe gu' hues xtàa gu'. No indlyasten le' gu' tolo guth má' par quix gu' cóñ che'n xtol gu' loo Diox por ren má' co' nxo gu' loo izlyo!.

Le' sya, chele' gu' non no ta' gu' cuent cóñ nee di's co' ngue niin loo gu' ndxè!, axta ne' ne' quexù' gu' daa, daa co' ingue cua'nte xquin no xtol. **8** Daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol

mèn loo izlyo', daa ñibe' loo mèn no niin loo mèn cón li mèn huiz sabd. Tac Diox mbli ndxàpen con' la's niin no la's yan par ñibe'en loo mèn cón li mèn huiz sabd.

Trè' ndlu' cóñ che'n thib mbi' co' mque no sa ya' biiz.

(*Mr. 3.1–6; Lc. 6.6–11*)

⁹ Ngoloa, mbii Jesús tya. Ngòò Jesús le'n thib sinagog che'n mèna. ¹⁰ Làth mèna ngo thib mbi' co' nayíz sa ya'. Ya' mbi'a yende mod huin. No yende mod ga!. Sya, asemblí mèna, mnibdi's mèna loo Jesús cón che'n mbi'a par cua'n mèna mod quexù' mèna Jesús. Ndxab mèna loo Jesús:

—Mbi!, ¿ché' nzo mod teyac mèn thib mèn yíz nalze co' nac huiz descans, à?

¹¹ Mcàb Jesús loo mèna. Ndxab Jesús: —¿Ché' nzo chó thib gu' co' nzo làth gu' ndxè!, angab na'i, chele' gu' ngue no thib mbacxil' no ngob che mbacxil'a le'n thib tó! le'xque' huiz sabd co' nac huiz descans, ché' ne'co'de gu' mbacxil'a le'n tó!, sya, cà? ¹² Ale'que' thib mbi' ne' intac más leque thib mbacxil'. Cona, ngue niin loo gu': Ndxàalque' li mèn con' ndac loo mèn huiz sabd co' nac huiz descans.

¹³ Ngolo ndxab Jesús di'sa loo mèna, ndxab Jesús loo mbi' yíza:

—Ftega' ya'l, ey.

Co'se' mtega' mbi' ya' mbi', mbyac ya' mbi' xalque' taasa lad ya' mbi' co' nac ya' huen mbi!. ¹⁴ Sya, ngro' mèn xley' farise. Mdoodi's mèna con xtàa mèna xá mod guthxù' mèna Jesús.

Di's co' mde'th Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox cóñ che'n Jesús.

¹⁵ Co'se' mden' lezo' Jesús con' ndlya's mèna li no mèna Jesús, mbii Jesús tya. No anze'f thib mèn mdoo nque xís Jesús. Làth xtau'a, mteyac Jesús mèn yíz co' nde làth mèna.

¹⁶ Mnibe' Jesús loo mèna yende chó

loo gabte mèna chó nac Jesús. ¹⁷ Tataa mnibe' Jesús loo mèna par ngòcque', no mdyaaque', no mdubque' di's co' mde'th Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox. Sayi ndxab:

¹⁸ Mbi' ndxè' nac mbi' co' nxo'f zin' zin' cón chenen. Daa mcui mbi' ndxè'. Mbi' ndxè' anze'f lezon ngudloon. No cón che'n con' ndli mbi' ndxè' anze'f ndyac tín' lezon. Daa làa Xpii Natú' co' nac Xpiipe' daa loo mbi' co' nxo'f zin' zin' cón chenen. Te'th mbi' no lu' mbi' loo mèn dib athu loo izlyo' le' daa nalí no nambii tub rezen cón che'n rye mèn. ¹⁹ Ne'yoo di'ste mbi' con nec thib mèn. Ne' ne' te'th mbi' cón che'n mbi' ayen di's ayen cuent loo mèn. Ne' ne' yo mèn co' gòn di's co' gab mbi' ayen di's ayen cuent ned riid mbi'. ²⁰ Ne' ne' qui's mbi' co' nxo'f zin' zin' cón chenen thib xan' nixxtil' co' ndoo gon' no co' ndoo rec par gas nixxtil'a. Ne' ne' teche mbi'a bxec loo mech che'n lintern co' pente ndoo yol axta co'se' gàc huiz co'se' thib líté ñibe' mbi' co' nxo'f zin' zin' cón chenen loo mèn dib athu loo izlyo!. Ne'lide mbi'a con'a tant nado' mbi'a. ²¹ No loo mbi' co' nxo'f zin' zin' cón chenen cue quee lezo' mèn co' nac mèn dib athu loo izlyo!, mèn co' inacte mèn nación Israel.

Mèn xley' farise mquexù' mque' fals Jesús le' Jesús ndxàp con' la's nii Jesús no con' la's ya' Jesús co' nac che'n meexù'.

(*Mr. 3.19–30; Lc. 11.14–23; 12.10*)

²² Ngolo mdoodi's Jesús di'sa, mbi'th no mèn thib mbi' sieu co' mque no thib mbii ye'rstin' che'n meexù!. Nde nxon', mud mbi', ne. Jesús mteyac mbi!. Ngoloa, ndxe'sleque' mdoodi's mbi' no mbui' mbi!. ²³ Co'se' ñèe mèn co' nziri' loo Jesús le' Jesús mbli con'a, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna. Mbez mèna:

—¿Ché' mbi' ba' co' mbez mèn nac xgan' David co' ngòc rey pólá, cà?

24 Co'se' mbìn mèn xley' farise tataa gunii mèna no mdoodi's mèna cón che'n Jesúś, ndxab mèn xley' farise loo mèna:

—Mbi' ba' ngo' xpii ye'rsin' ante por ryethe con' roo no con' xén co' nzo la's nii no co' nzo la's ya' che'n xa' co' lèe Beelzebú co' nac jef che'n rye xpii ye'rsin'.

25 Per Jesúś mda' cuent no mden' lezo' Jesúś xal nac xtùuz mèna. Ndxab Jesúś loo mèna:

—Nde niin thib con' loo gu', mèn xley' farise: Ryete mèn co' nxo'f zin' no gobien loo cón che'n gobiern, chele' mèna ndxàc chop ned mèn no leque mèna bixyath contra xtàa mèn, leque mèn guth xtàa axta telux mèna xtàa mèn. Le' sya, tataa mod gobierna lyux. Lomisque' ne, chele' mèn che'n thib yèez o thib ned mèn guliz co' ndxàc famil ndxàc chop ned no bixyath mèna contra xtàa mèna, no bixyath mèn guliz co' ndxàc familia contra mèn guliz por mbe yoo mèna, pues mèna ne'xecte loo con'a axta lyux mèn yèeza no axta lyux mèn co' ndxàc mèn guliza, ne.

26 Cona, ngue niin loo gu': Lomisque' mod ndxàca loo Mebizya, ne. Tac chele' Mebizya tlo li par gác mèn mèn nado' loo izlyo', ¿xá mod ryo' loo co' ndlya's Mebizya li mèn, sya? Yende moda, ¿lé?

27 Gu' mbez le' daa ngo' xpii ye'rsin' loo mèn por cón che'n con' roo no con' xén co' nzo la's nii no co' nzo la's ya' che'n xa' co' lèe Beelzebú, ¿lé? Chele' daa tataa ndli, ¿chó nda' yalnibe' loo mèn co' ndxòo lad che'n gu' par ngo' mèna xpii ye'rsin' loo mèn co' mque no xpii ye'rsin', sya? Cona, ngue niin loo gu': Leque mèn co' ndyoo nque xís gu'a nda' cuent no ngo xo'f mèna cón che'n gu', ale nquée mbii yéc gu', no ndxos xtùuz gu', no ne' ne' inda' gu' cuent cón mbez gu' co'se' ndli gu' xtùuz cón chenen.

28 Ndxe'leque', daa ngo' xpii ye'rsin' loo mèn por cón che'n Xpii Natú' che'n Diox. No con' ndlin loo mèna ndlu' loo mèn par ta' mèn cuent no non mèn mzinle' tiemp co' ngue ñibe'pe' Diox loo mèn làth gu'!

29 Gunee gu' loon: ¿Xá mod gác yòo chol mèn liz thib mbi' tín' co' anzef nayi' par li huan' mèna con' co' nac che'n mbi'a chele' mèn ne'tyente mbi' par ner quedó' mèn mbi'? Chele' mèn ante tataa gác li loo mbi', le' sya, nzoque' mod li huan' mèna che'n mbi' co' ndxàp mbi'.

30 Mèn co' inda'de lad chenen, mèna nac ngolo ngola's loon. Lomisque' ne, mèn co' inqueltàa node daa par lyath no mèn daa par gon taamas mèn loo cón che'n Diox, ale ndxe'leque', le'le' ndli mèna ndryo xà' taamas mèn loo cón che'n Diox.

31 Cona, ngue niin loo gu': Nzoque' mod tyon' rye xtol mèn no xquin mèn co' mcua'n mèn. No nzoque' mod tyon' rye di's co' ñii yèe ñii tìi mèn cón che'n Diox. Per chele' chol mèn ñii yèe ñii tìi cón che'n Xpii Natú', mèna, por derech, thidteneque' ne'tyon'te xtol no xquin. **32** Chol mèn co' ñii yèe ñii tìi cón chenen, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, nzoque' mod tyon' xtol no xquin mèna chele' mèna ña'ba loo Diox ton' Diox xtol mèna. Per chele' chol mèn ñii yèe ñii tìi cón che'n Xpii Natú', mèna, por derech, thidteneque' ne'tyon'te xtol no xquin mèn, que naca naban mèn loo izlyo' ndxè', que naca yòo ban mèn tedib izlyo' co' cue yiloa.

Trè' ndlu' cón che'n chop ned mèn.
Mèna nac xal thib yaa xlè ndac co' nda' xlè huen no xal thib yaa xlè ye'rsin' co' nda' xlè ye'rsin'.

(Lc. 6.43-45)

33 Angab na'i, chele' gu' too thib xan' yaa xlè co' ta' xlè ndac, yaa xlèa ta' xlè

ndac. No chele' gu' too thib xan' yaa xlè ye'rsin', yaa xlèa ta' xlè ye'rsin!. Sya, mèn libe' no ta' mèn cuent cón che'n yaa xlèa por thib loo thib loo xlè co' nda' yaa xlèa. Tataa ndxàc be' mèn, ne.

34 iAa mèn ye'rsin' co' nac xal mbel' co' lèe huid! **35** Xá mod gác gu' tyoodi's gu' con' ndac co'se' angcual nac gu' mèn ye'rsin', à? Yende mod tyoodi's gu' con' ndac. Tac di's co' alithe ndyoodi's chol mèn, di'sa nac di's co' alithe ndye'th xtùuz mèn co' ndryo' ndlyen' lezo' mèn par tyoodi's mèn.

35 Tolo ndxab Jesús loo mèna:

—Nde niin tedib con' loo gu': Mèn co' nac mèn ndac, mèna ndxòo lezo' ndyoodi's con' ndac. Tac con' ndac co' ndyoodi's mèna nac di's co' ndryo' le'n lezo' mèna. Le' mèn co' nac mèn ye'rsin' na, mèna ndxòo lezo' ndyoodi's con' ye'rsin'. Tac con' ye'rsin' co' ndyoodi's mèna, lomisque', ndryo' le'n lezo' mèna.

36 Más de cona, niin loo gu': Ryete di's co' alithe ndyoodi's mèn, cón che'n leque di'sa ta' mèn cuent loo Diox co'se' gác huiz co' tub rez Diox cón che'n mèn loo mèn.

37 Tac leque di's co' tyoodi's gu' no co' ta' gu' cuent huiza, leque di'sa co xo'f gu' par ñeene' chó mèn nac gu', ñché' nac gu' mèn ndac no mèn nali o ché' nac gu' mèn co' ncua'n xquin no xtol par thidtene quexù' Diox gu' no tetìi Diox gu'?

Mèn ye'rsin' ña'b loo Jesús li Jesús thib señ co' hui' mèn loo co' gác thib yalguzye'.

(*Mr.8.12; Lc. 11.29–32*)

38 Sya, plá mèn xley' farise no plá mèn co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, ndxab mèna loo Jesús:

—Maistr, nu' ndlya's ñèe le' lùu li thib con' co' gác thib yalguzye' loo nu'.

39 Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—¿Mèn co' ngolo ngolux ñibe' loon par lin thib con' co' nac yalguzye', cà'? Yende xàa. Ya yende chó más yalguzye'

gác loo mèn ba!. Ndxab loo leque', thib señ co' hui' mèn ba' gác loo mèn xal señ co' ngòc loo Jonás co' mde'th di's co' ndxab Diox pólá.

40 Tac texal ngo Jonás le'n xti' thib mbèel roo, co' mtocuca' Diox, le'n son huiz no le'n son yál!, tataa daa ne, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, daa go le'n bá' le'n son huiz no le'n son yál!.

41 Tolo niin loo gu': Mèn ciuda Nínive co' ngure ban pólá ryo' too loo mèn, co'se' gác huiz co' tub rez Diox cón che'n ryethe mèn co' nzi ban tiemp ndxè!, par quexù' mèn ciuda Nínive mèn co' nzi ban tiemp ndxè!. Tac mèn ciuda Nínive ngulàa yéc no ngulàa lezo' loo xtol mèn no loo xquin mèn no mzye' mod co' ngòp mèna co'se' mde'th Jonás no mblo Jonás yalbàn cón che'n di's ndac che'npe' Diox loo mèna. No nalle' na nii loo gu': Trè' nzo thib mbi' loo gu', co' nac daa, co' nac más mbi' roo mbi' xèn leque Jonás.

42 Lomisque' ne, thib xa'got co' ngòc rein loo nación co' ngure par ned sur tiempa, xa'gota, ne, ryo' too loo mèn co'se' gác huiz co' tub rez Diox cón che'n mèn co' nziri' tiemp ndxè! par tolo quexù' xa'gota mèn co' nziri' tiemp ndxè! loo Diox. Tac xa'gota ngro' làaz xa' co' ngureri' tedib lad ro izlyo' co'te' ngòc más titi tiempa par mbi'th yòn xa'gota di's co' ngòc di's co' ngòc Salomón co' ngòc rey tiempa. No nalle' na nii loo gu': Trè' nzo thib mbi', co' nac daa, co' nac más mbi' roo mbi' xèn leque Salomón.

Trè' ndlu' cón che'n thib xpii ye'rsin' co' mbere, mzin loo mbi' co'te' ngro xpii ye'rsin'.

(*Lc. 11.24–26*)

43 Niin tedib con' loo gu', ne: Co'se' ndryo' thib xpii ye'rsin' loo thib mèn, xpiia ngro!. No nda que tee xpiia co'te' nagán par cua'n xpii co'te' yòo xpii par li xpii descans. Per co'se' fíee xpii yende pá yòo xpii, ndli xpii xtùuz.

44 No mbez

xpii loo lezo' xpii: ¿Cón lin? Capas daa, beren, ndyàan loo mbi' co'te' ngro'ena. Per co'se' mbere xpiia, ndye'th xpii loo mbi', ñèe xpii mbi'a xal thib liz mèn co' nítleque' mblyo'f no co' mblyath no co' nabe'ste ñaa. ⁴⁵Sya, bere xpiia, ya xpiia, ya xi xpii taagaz xpii co' nac más xpii ye'rsin' leque xpiia. Sya, yòo rye xpiia loo prob mbi'a. Le' sya, por lult más nazab tyen mbiia mbi'a no quée mbiia loo mbi'a leque co'se' ner vez ngòo xpii loo mbi'a. Tataa gáca loo mèn co' nac bin ye'rsin' co' nziri' tiemp ndxè.

Xna' Jesús, no myen' huespe' Jesús, ngua toodi's no Jesús.

(Mr. 3.31–35; Lc. 8.19–21)

⁴⁶Jesús tatabe' ndoo toodi's loo mèn co' nziri' loo Jesús co'se' mzin xna' Jesús no myen' huespe' Jesús gax co'te' ngo Jesús. Ne'ngòode xa!. Par fuer no maste ngure xa!. Mblyia's xa' toodi's no xa' Jesús. ⁴⁷Sya, thib xa' co' ndoo xi'tha xexte ndxab loo Jesús:

—Xna' U' no myen' huespe' U' nzi fuer ba!. No ndlya's xa' tyoodi's no xa' U!, Tad.

⁴⁸Per ndxe'leque', Jesús mcàb loo xa' co' mbli avis loo Jesús. Ndxab Jesús:

—¿Ché! ndlya'sl niin lool chó mèn, lícque!, nac xal xnan no chó mèn, lícque!, nac xal huesen, cà? Na nii lool chó nac xal xnan no chó nac xal huesen.

⁴⁹Sya, mblu' Jesús myen' xin' mté'th Jesús loo xa'a no loo mèn co' nziri'a. Ndxab Jesús:

—Myen' ba' nac xal xnan no myen' ba' nac xal huespe'en, ne, ey. ⁵⁰Tac chol mèn co' ndli xal nee lezo' xuden Diox co' nzo loo béis no xal ndlya's xuden Diox, mèna nac xal huesen. Mèna nac xal ftanen. No nac mèna xal xnan.

Jesús mtetac di's loo mèn xal ndxàca loo thib mbi' co'se' ngo mbi' bin.

(Mr. 4.1–9; Lc. 8.4–8)

13 Leque huiza ngro' Jesús liz thib mbi' co'te' ngo Jesús. Ngua

tub Jesús ro thib lagun co' nziri' tya. ²Huiza, anze'f thib mèn mqueltàa co'te' mdub Jesús. Sya, ngo too Jesús. Ngua tub Jesús le'n thib yòoyaa loo lagun. Le' mèna na, ngure loo yux ro lagun loo Jesús. ³Sya, mtlo Jesús. Alithe mtetac Jesús huax con' loo mèna. Ndxab Jesús loo mèna:

—Nde niin thib con' loo gu!: Ngo thib mbi' co' ngo bin. ⁴Mbi' ngro', ngua lo mbi' bin. Láth nge go mbi' bina, ngulàa ndxep bin ro ned. Ngoloa, mbi'th mbin bé!. Mblo' mbin biz bina loo yòo. Nduhua mbin biz bina. ⁵Le' taandxep biz bina na, ngulàa loo yòo quèe co'te' xite yòo nzi'l f loo quèe. Setilte ngulen biz bina tac inacha'de nzi'l yòo loo quèea. ⁶Per co'se' mtlo mdín bée biz bina, ale mtec mso' bée biz bina tac yende arid xcop loo yòo co'te' ngulen biz bina tac yende pá ned xon' no lyàa lox biz bina. Ale mbiiz bina. ⁷Le' taandxep biz bina na, ngulàa le'n huan. No más mbryoo mxyèn huan leque biz bina. Ale mblyus biz bina nzo biz bina le'n huan. ⁸Le' taandxep biz bina na, ngulàa loo yòo be'l. Biz bina mda' thib cosech ndac. Chó biz bina mda' thib ayo nzob. Chó biz bina mda' ayon nzob. Chó biz bina mda' gal psi' nzob tac huenque' ngòc cosech che'n biz bina loo yòoa. ⁹Chele' gu' nden' cóne di's ndxè!, fta' gu' lugar yaa'd di's ndxè! le'n lezo' gu!. No fta' gu' cuent cóne di's di's co' ngue niin loo gu' ndxè!

Trè' ndlu' cóm mbli mtetac Jesús di's loo mèn.

(Mr. 4.10–12; Lc. 8.9–10)

¹⁰Sya, mbii gax myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, ¿chonon tatua' ndyoodi's U' loo mèn ba' con di's co' alithe mtetac U' ba', à?

¹¹Jesús mcàb loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Loo mèna, tataa mdyoodizen tac mèna indxaa'dte di's. Ne' ne' gác

mèna ta' mèna cuent cóن che'n di's co' ndlu'en loo mèn. Per part cón che'n gu', Diox ngue li le' gu' nda' cuent cón che'n mod co' be' nacasloo xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn, Diox co' ndub loo bé'. ¹²Lomisque' ne, mèn co' ngue no con', tolo que no mèna más con' axtaque' que no mèna huax con'. Per ndxe'leque', mèn co' ingue node con', ale tyuhuan mèna ndxepte con' ngue no mèna. Con'a nee di's, tolo gòn mèn no tolo ta' mèna cuent cón che'n con' co' nac cón che'n Diox. Per mèn co' indxaa'dte di's no co' inda'de cuent cón che'n Diox no mèn co' indyalte tolo gòn cón che'n Diox, loo mèna Diox li tolo yau' xtùuz mèna no tolo yau' lezo' mèna loo cón che'n Diox. ¹³Cona, ndyoodizen loo mèna con di's co' alithe ntetaquen tac mèna ngue li cuent ngue hui' ndac mèna no ndxòn ndac mèna loo cón chenen. No ndli mèna cuent ndxòn ndac mèna di's co' ndlu' cón chenen. Per ndxe'leque', nac mèna xal mèn co' ne'fieede cón ngue hui' mèna loo cón chenen. Lomisque', nac mèna xal mèn co' inda' ndacte cuent cón chenen. Ndxàca tataa loo mèna tac indxaa'dte di's co' ndyoodizen yéc mèn. Ne' ne' inda' mèna cuent cón ngue lin. ¹⁴No nalle' ndxàcque' con' loo mèna xal nac di's co' ndxab Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox. Ndxab Sayi:

Licpe' ba'i, mèn gòn di's co' tyoodizen. Per ne'ya'a'dte mèna di'sa. Licpe' ba'i, mèn hui' loo con' lin. Per ne'ta'de mèn cuent cón ngue lin.

¹⁵Tac lezo' mèna no xtùuz mèna ngòc naad no ngòc nguud. Anze'f nazab ndxòn mèna di's no nden' mèna di's co' ndyoodizen. Loo cón che'n Diox nac mèna xal mèn sieu. No nac mèna xal mèn co' nathath ngüi' loo cón che'n Diox. Ale ryethe con'a ndxàc loo mèna par ne'ta'de mèna cuent no par ne'gònte mèna cón che'n Diox ne' ne' yaa'd di'sa le'n xtùuz mèna

no le'n lezo' mèna. Rye con'a ncàb loo mèna par ne'tyalte mèna lyàa yéc mèna no lyàa lezo' mèna. Ne' ne' tyal mèna par zye' mod co' ndxàp mèna par telá'en mèna loo con' ryes.

Cona, tataa ndxàca loo mèna xal gunii Sayi cón che'n mèna pólá.

¹⁶Huen nda gu', ey, tac gu' ngüi'que' no ndxònque' gu' co' huen huen cón che'n Diox. No ndxaadque' gu' di's co' ngue niin loo gu' le'n xtùuz gu' no le'n lezo' gu'. ¹⁷Licpe' ba'i, na nii loo gu':

—Huax mèn co' ngo pólá, mèn co' ngòc mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox no taamas mèn co' ngòc mèn ndac, anze'f mblyas mèna ngüi' mèna loo con' co' ngüi' gu' nalle'. Per ne'ngàcte gan ngüi' mèna con' ndxè!. Lomisque' ne, mblyas mèna ngòn mèna cón che'n con' co' ndxòn gu' nalle'. Per ne'ngàcte gan ngòn mèna cón che'n con' co' ndxòn gu' nalle'.

Jesús ngue go xo'f loo mèn cón nee di's co' mtetac Jesús loo mèn.

(Mr. 4.13-20; Lc. 8.11-15)

¹⁸Bìn gu' di's co' tan cuent loo gu' nalle' co' alithe mtetaquen loo gu'a, co' nee di's, cón che'n thìb mbi' co' mblo biz bina. ¹⁹Di's co' guniin loo gu'a nac con' ndxè!: Mèn co' ndxòn di's co' nac di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn, no indxaa'dte di'sa le'n lezo' mèna, ne' ne' inda' mèn cuent cón che'n di'sa, mèna nac xal biz bin co' ngulàa ro ned. Tac co'se' ndxi'th Mebizya loo mèna, ndli Mebizya loo mèna par ne'ten'te mèna no par setilte yathla's mèna cón che'n di's ndac co' mbìn mèna no co' ngulàa le'n xtùuz mèna no co' ngulàa le'n lezo' mèna. ²⁰Le' biz bin co' ngulàa loo yòo quèea na, nac xal mèn co' ndxòn cón che'n di's ndaca. No co'se' ndxòn mèna cón che'n di's ndaca, ndyac tín' lezo' mèn ndxòn mèn cón che'n di'sa. ²¹Per yiloa pláte huiz ndxàc ndxòn mèna cón

che'n di's ndaca, ndxàca loo mèn xal biz bin co' ngulàa loo yòo quèea. Biz bina ne'ngxecte por yende co'te' lyàa lox biz bina no yende pá xon' lox biz bina. Tac co'se' ndxàc ngòc nguàal con' loo mèna no co'se' ndyub ngu's mèn prob mèna por cón che'n di's ndac, le' sya, xexte ndlái' mèna. Ya indlya'ste mèna tolo gòn mèna cón che'n di's ndac che'n Diox tac ngo tac lezo' mèna loo con'a. ²²Le' biz bin co' ngulàa le'n huana na, ndlu' loo na' cón che'n mèn co' ndxòn cón che'n di's ndac. Per mèna más nde yath ñèe yalcon' co' nthop mèn loo izlyo' ndxé'. Le' sya, yalcon' co' ndxàp mèn loo izlyo' ndxé', por yalcon'a leque mèna nquedìi mèna par ndxau' yéc mèn no ndxau' lezo' mèn loo cón che'n Diox. Por cona, incàb ndacte nec thib con' ndac loo mèna loo cón che'n Diox. ²³Le' biz bin co' ngulàa loo yòo be'fa na, ndlu' loo na' cón che'n mèn co' ndxxa'd cón che'n di's ndac co' ngulàa le'n xtùuz mèn no le'n lezo' mèn. Le' sya, mèna ndli par ndxòn taamas mèn cón che'n di's ndac no par yòo taamas mèn loo cón che'n Diox. Tataa mod nac mèna xal biz bin co' nda' thib cosech ndac, co' nee di's, chó biz bin nda' thib ayo xlè. Chó biz bin nda' ayon xlè. Chó biz bin nda' gal psi' xlè.

Jesús ngue tetac cón che'n ña' triu huan co' ngulen le'n ña' triu.

²⁴Jesús ndxab loo mèna:

—Nde tetaquen tedib con' loo gu': Con' co' ndxàc par ñibe'pe' Diox loo mèn nac xal nac di's co' nde niin loo gu' ndxé'. Thib mbi' ngro', ngua lo mbi' biz bin co' nac nzob bin triu ndac loo xyòn mbi'. ²⁵Per co'se' ryete mèn guliz mbi' co' ngòc xuan' yòoa mxen mcal', ngòo tedib mbi' co' ngòc ngolo ngola's mbi'a loo xyòn mbi'. Ngoloa, nzob bin triu huan co' ñaa xalque' ñaa nzob bin triua loo xyòn mbi'. Ngoloa, ndyàa mbi' co' ngòc ngolo ngola's mbi'a.

²⁶Per co'se' ngulen nzob bin triua, no mbryoo mxyèna, no mtlo ngos bacdò ña' triua, axta syare', thidte gunaa ña' triua con biz huan co' ngua lobii mbi'a loo xyòn tedib mbi'a. ²⁷Sya, ngua nee moza loo mbi' co' ngòc patrón moz. Ndxab moz loo mbi':

—Tad, chele' U' ngua lo ante nzob bin triu ndac loo xyòn U', ¿pá ned ngro' biz huan co' ñaa xal ñaa triu le'n ña' sya, Tad? ¿Xá mod ngulen biz bina le'n ña', ne, Tad? ²⁸Patrón mcàb loo moz. Ndxab patrón:

—Nzo chó mbi' co' ndxecloo ñèe daa ngua li con'a loo xyòn.

Sya, mnibdi's moz loo patrón. Ndxab moz:

—¿Ché' ndly'a's U' ya quib nu' huan co' ñaa xal ñaa ña', cà'?

²⁹Per patrón ndxab loo moza:

—Aa'a. La! tee nzo'fa. Ne'ya quibtel huana le'n ña'. Tac chele' lìu quib huana, nzo ryes quib lìu ña', ne. ³⁰La'a thidte ryoo triu huana con ña' triu más huen axta co'se' gác tiemp lyáp ña'. Sya, por derech, tel'en moz co' ya li zin' par quib moz huan ye'rsin'a no, yiloa, tedó' moz huana por manoj par tec moz huan loo quìi. Le' nzob triu ndaca na, cosua' moz le'n sac co'se' yilo láp moz triu ndaca.

Jesús ngue tetac loo mèn cón che'n xal nac biz mostaz.

(Mr. 4.30–32; Lc. 13.18–19)

³¹Mtetac Jesús tedib di's loo mèn.

Ndxab Jesús:

—Nde niin tedib con' loo gu': Mod co' tlo queltàa mèn co' tyal par tlo Diox, ñibe'pe' Diox loo mèn nac xal thib biz bin bix che'n mostaz co' mblo thib mbi' bin loo xyòn mbi'. ³²No, licpe' ba'i, biz bin mostaza nac thib biz bin más bix loo rye loothe biz bin co' nzo. Per co'se' ndlyen biz bin mostaza no ndryooi, ndxàca thib xan' huan co' más ndryoo no nxyèn le'n ña' mèn. No ndxàca

casque' xal thib xan' yaa co'te' ndlyàa mbin bê' par ntxcua' mbin xyòn mbin loo ram yaaa.

Jesús ngue tetac loo mèn cóñ che'n xá mod nac dii levadur.

(Lr. 13.20-21)

33 Diox co' ngue tlo ñibe' loo mèn, nerleque' mtlo Diox, ñibe' Diox loo nagabte mèn no más. No xèegà xèegà tolo yar' mèn co' ngue ñibe' Diox loo axta nzoque' mèn dib athu loo izlyo', mèn co' ñibe' Diox loo. Cón che'n mèna nac xal ndxep dii levadur co' ndyen thib xa'got par ncós xa' diia con son kil harin. No con le' laate diia tyub bes son kil harina.

Jesús ndyoodi's loo mèn co' nac antub di's co' mtetac Jesús loo mèn.
(Mr. 4.33-34)

34 Ryete con'a mdoodi's no Jesús mèn co' mqueltàa loo Jesús co' ngòc di's co' mtetac Jesús loo mèn. Asembli Jesús ante mtetac Jesús di's loo mèn. **35** Tataa ngòc co' mbli Jesús par ngòcque', no mdyaaque', no mdubque' di's co' gunii thib mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox, co'se' mque' mbi'a ye's loo thib libr, di's co' mbez:

Daa tyoodiz con mèn ante con di's co' tetaquen loo mèn. Daa tyoodiz no mèn no tan cuent loo mèn cóñ che'n con' co' nacasloo axta co'se' mbli Diox ngure izlyo' no mblec Diox izlyo' no axta nalle'.

**Jesús ngue go xo'f no ngue ta'
Jesús cuent cóñ che'n triu huan
co' ngulen làth nzob triu.**

36 Ngolo gunii Jesús Diox loo mèn co' mqueltàa loo Jesús ro laguna, mbii Jesús tya. Ngòo Jesús liz thib mbi' co' ndub gaxte tya. Liz mbi'a mqueltàa ryete myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, blo xo'f U' di's co' mtetac U' cóñ che'n huan ye'rsin' co' ñaa xal ñaa triu loo nu' co' ngo no co' ngulen loo xyòn mbi'a.

37 Jesús mcàb loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen'a:

—Xa' co' ngo nzob bin ndac co' nac triu, xa'a nac daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn. **38** No con' co' nee di's co'te' nac xyòn mbi'a co'te' ngo bina, con'a ndlu' loo na' nac izlyo' ndxè!. Le' nzob bina na, ndlu' loo na' nac mèn co' Diox, licque', ñibe'pe' loo. Le' triu huan ye'rsin' co' ngulen le'n ña' triua na, ndlu' loo na' nac mèn co' nac che'npe' Mebizya. **39** Le' xa' co' nac ngolo ngola's co' mblo bin ye'rsin'a na, ndlu' loo na' nac yub Mebizya. Le' co'se' ngolo ngòc cosecha na, con'a ndlu' co'se' lyux no co'se' lith no izlyo' ndxè!. Le' mèn co' thop cosecha na, ndlu' loo na' nac angl co' yi'th thop mèn huen no mèn ye'rsin' co'se' lith no no lyux izlyo' ndxè!. **40** Xalque' mthop moz triu huan ye'rsin' co' ñaa xal ñaa ña'a par tec moz huana loo quìi, tataa gàca loo mèn, ne, co'se' lith no no lyux izlyo' ndxè!. **41** Daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè! xalque' ndxáal chol mèn, daa tel' angl daa co'se' gác tiempa par yi'th thop angl rye mèn ye'rsin' co' ndli par ncua'n taamas mèn xtol mèn no chol mèn co' ncua'n xquin no xtol, ne. **42** Co angl rye mèn ye'rsin'a le'n ye'rbiil co'te' nzo quìi no bëel. Tya, góñ' mèna no hua le mèna. **43** Sya, mèn co' mdyal, mèn co' mbli co' mnibe'pe' Diox loo mèn, loo mèna quée xnii xal co'se' ndxa'x xnii huiz co'se' gác tiemp co' ñibe'pe' Diox xud gu' loo ryethe con!. Gu' co' nden' co' nee di's co' ngue niin loo gu' ndxè!, fta' gu' lugar ya'ld di's ndxè! le'n lezo' gu'. No gola's gu' loo di's co' ngue niin loo gu' ndxè!.

**Jesús ngue tetac loo mèn cóñ
che'n tmi co' nzo yòo.**

44 Tolo ndxab Jesús loo mèna: Nde tetaquen tedib con' loo gu': Con' co' nden' mèn no ndyac lezo' mèn cóñ che'n Diox, mèn co' tlo yila's loo Diox tac Diox mdyal yòo mèn loo cóñ che'n

Diox, nac thib con' ndac tñ' xal co'se' mzyal thib mbi' tmi co' nzo casloo loo xyòn thib xtàa mbi'. Per co'se' mzyal mbi' tmi co' nzo casloo loo xyòn xtàa mbi'a, ale mbere mbi', mtaw' mbi' loo tmia ty a tedib vez. No de tant ndyac lezo' mbi' co'se' mzyal mbi' tmi loo xyòn tedib mbi', ale mbere mbi', ndye'th mbi', mtho' mbi' rye con' ndxàp mbi' par ti' mbi' xyòn mèna loo mèn co' nac che'n yòoa.

**Jesús ngue tetac loo mèn cón
che'n perl co' anze'f ntac.**

45 Mèn co' ñibe'pe' Diox loo nac xal thib mbi' co' ndyee viaj co' ngue tee cuan perl co' anze'f náp ntac. **46** Co'se' mzyal mbi' perl co' anze'f náp ntac, mbere mbi', ndye'th mbi' par liz mbi' par tho' mbi' rye con' ndxàp mbi' par ryo' tmi loo con' ndxàp mbi'. Sya, bere mbi', ya mbi' par ti' mbi' perl co' anze'f ntac. Tataa mod nden' mèn co' ndyal ñibe'pe' Diox loo mèn tac anze'f thib con' ndac no con' huen ndli Diox loo mèna tataa.

**Jesús ngue tetac loo mèn xal co'se'
ndxegaa chop loo mbèel le'n yex.**

47 Mèn nde'th no ngo mèn yalbàn cón che'n di's ndac xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. Huax mèn nqueltàa no mèn co' ngòoo loo cón che'n Diox xal ndxàca co'se' ngobii mèn thib yex le'n nítto'. No co'se' ndlyàa yexa le'n nítto', ndxegaa huax loo mbèel le'n yex. **48** No co'se' ndxegaa huax loo mbèel le'n yex, le' sya, mèn co' ndyen mbèel ngo' yex par ro play. Tya, ndyub mèna par noo noo co' mèna mbèel ye'rsin'. No ngobii mèn mbèel ye'rsin'a thib lad. Le' mbèel co' nac mbèel huena na, mbèela ngòoo mèn le'n thib cardor. **49** Tataaque' gàca co'se' zin huiz no zin ze co'se' ñibe' Diox lyux izlyo' no lith no izlyo'. Sya, ryo' angl. No co' xà' angl mèn ye'rsin' làth mèn nalì no làth mèn

nambìi. **50** Co angl mèn ye'rsin'a le'n ye'rbil co'te' ndxetoo bëel no quìi. Tya, gón' mèna no hua le mèna tant nè naca, ndyac mèna.

**Trè' ndlu' Jesús cón che'n thib mbi'
co' mcui con' cub làth con' gox.**

51 Sya, mnibdi's Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen': —¿Ché' ndxaa'd ryethe di's ndxè' le'n quèe yéc gu' no le'n lezo' gu', à?

Myen' xin' mté'th Jesús ndxab:

—Aa, Tad. Ndxaa'dque' di's ba' le'n quèe yéc nu' no le'n lezo' nu'.

52 Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Co'se' huen huen mté'th thib mbi' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no yiloa mtlo mbi', huen huen mtéth mbi'a cón che'n xá mod ñibe'pe' Diox loo mèn nalle', ndxàc loo mbi'a xal loo thib patrón co' ngo' con' cub no con' gox le'n cuart co'te' ngocsua' patrona rye con' ndac che'n patrón.

**Jesús ngòoo yèez Nazaret co' nac làaz
Jesús.**

(*Mr. 6.1-6; Lc. 4.16-30*)

53 Co'se' ngolo mda' Jesús cùent cón nee di's di's co' angmietetac Jesús loo mèn, mbi' Jesús tya. Ndyàa Jesús par làaz Jesús. **54** Co'se' mzin Jesús làaz Jesús, tya mtlo Jesús, mblu' Jesús mèn co'te' ndub sinagog che'n mèn gulàaz Jesús. Le' rye mèn co' mqueltàa le'n sinagoga na, ante ngüi' mèna no ante ñaa mèna loo Jesús. No mbez mèna loo xtàa mèna:

—¿Pá ngua té'th mbi' ba' rye con' co' ndxàc mbi' no xá mod susque' ndxàc mbi' ba' ndli mbi' yalguzye' co' ndli mbi' ba', ne? **55** Na' nanee le' mbi' ba' nac xgan' Chè carpinter. No nac mbi' xgan' Mari. Nanee na' le' mbi' ba' ndxàc hues Cob, hues Chè, hues Mon, no hues Jud. **56** No myen'got co' nac fta'n mbi' ba' nzo ban làth na' trè'. ¿Xá

mod susque' ndxác mbi' ba' ndli mbi' ryete yalguzye' co' ndli mbi' ba'? No sate ndlu're' mbi' taamas con' ndli mbi' loo mèn, yey. ⁵⁷ Por xtùuz co' mbli mèna cón che'n Jesús no cón che'n mèn guliz Jesús, ale tataa mod leque mèna mbli par ngo tac lezo' mèna con Jesús. No mdén' mèna ngòc nguàal dí's cón che'n Jesús. Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Huax mèn ndli ndyu' thib mbi' co' nde'th dí's co' ndxab Diox. No ndli mèn cas mbi'a. Per mèn co' nac mèn gulizpe' mbi'a no mèn co' nac mèn gulàazpe' mbi'a, ipà li mèna cas mbi'a!

⁵⁸ Con'a mbli ya ne'ntolode ngli Jesús huax yalguzye' tya tac mèna ne'ndalte ngala's cón che'n con' ndli Jesús.

Tré' ndlu' cón che'n xá mod mbeth mèn Juàn Bautist.

(Mr. 6.14-29; Lc. 9.7-9)

14 Leque le'n huiza mbìn thib mbi' co' ngro' lèe Herod, co' mnibe' loo mèn co' nac mèn gulàaz che'n mèn galile tiempa, cón che'n Jesús. ²Sya, ndxab Herod loo mèn co' ngòc moz Herod co' ngo no Herod:

—Peser Juàn Bautist nac mbi'a. Thib descuid pá ngro xban Juàn làth mèn nguth cona ndxàp mbi'a con' la's nii mbi' no la's ya' mbi' par ndli mbi' chol yalguzye'.

³Tataa ndxab Herod loo mèn co' nqueltàa no Herod. Tac Herod neequ'e' le' Herod mnibe' loo solndad ya tedó' solndad nii Juàn Bautist con thib caden le'n lezi'f ante por cón che'n thib xa'got co' ngro' lèe Herodi co' ngòc sa'l Lip, hues Herod. ⁴Tataa mnibe' Herod ngòc loo Juàn Bautist tac de yalquiite ndxab Juàn loo Herod indxàalte que no Herod xa'got Lip xal xa'gotpe' Herod.

⁵Leque hora ngulàa xyàn lezo' Herod. Mblyia's Herod ngnibe' Herod loo solndad par ya yuth solndad Juàn. Per Herod mzyeb gunèe Herod mèn co' nziri' huiza. Tac ryete mèna mbli

xtùuz cón che'n Juàn no mbez mèna loo xtàa mèn le' Juàn ante ndyoodi's cón che'n Diox. ⁶Per huiz co'se' mbli Herod thib lni co' ngòc huiz co' ngóol lèe Herod, sya, thib mza' co' nac rsap Herodia, asembla mza'. Ngro' mza'. Mbil' nii mza' loo Herod no loo mèn co' nziri' no Herod, mèn co' mbli Herod convid. No anze'f thib gust mda' lezo' Herod gunèe Herod mod co' mbil' nii mza'. ⁷Ale mde'th Herod Diox loo mza' no loo rye mèn co' nziri' no Herod. Ndxab Herod loo mza' le' Herod li ryethe con' ndlya's mza' o ta' Herod ryethe con' ndlya's mza' par càa mza'. ⁸Le' xna' mza' na, ndoole' mquil' mza'. Ndxab xna' mza' loo mza':

—Guuz loo rey Herod ta' rey yéc Juàn Bautist càan loo thib plat.

Le' sya, co'se' mbere mza', ndye'th mza', ndxab mza' loo rey Herod:

—Rey, daa ndlyaz ta' U' yéc Juàn Bautist càan loo thib plat nalle'.

⁹Co'se' mbìn Herod tataa ndxab mza' loo Herod, anze'f mxi lezo' Herod por con' li Herod. Per com le' Herod mde'th lèe Diox, élé'?, no ngro'le' dí's ro Herod loo ryete mèn co' nziri' con Herod, mèn co' mbli Herod convid, le' Herod li con' ndlya's mza', élé'?, mnibe' Herod ya xi solndad yéc Juàn Bautist loo thib plat par càa mza'. ¹⁰Sya, que nzo ne' née lezo' Herod, mtel' Herod solndad par ngua cho' solndad yéc Juàn le'n lezi'f. ¹¹Ngoloa, ndye'th no solndad yéc prob Juàn loo thib plat. Mda' solndad yéc Juàn loo thib plat mcàa mza'. Le' mza' na, xeste ngro'. Ngua ta' mza' plat con yéc Juàn loo xna' mza'.

¹²Ngolo mbeth solndad Juàn, mzin myen' xin' mté'th thebol Juàn Bautist. Ngua lo' myen' thebol Juàn lezi'f. Ngua ca's myen' thebol Juàn. Ngoloa, ngua ta' myen' cuent loo Jesús cón ngòc loo Juàn Bautist.

Jesús mbli par nduhua ga'y mil ante mènbi'.

(Mr. 6.30–44; Lc. 9.10–17; Jn. 6.1–14)

13 Co'se! mbìn Jesús con' ngòc loo Juàñ, mbii Jesús tya. Ngòo thidte Jesús le'n thìb yòoyaa con myen' xin' mté'th Jesús par ya Jesús xà'le' tedib lugar. Per mèn co' ngure no Jesús tya mbìn le' Jesús ndale' loo nít loo lagun. Sya, ngro' tee rye mèn co' nzo ban par nedaa angnzo ro lagun. Nda nque mèna xís Jesús. **14** Texal ngro' Jesús le'n yòoyaa, ñìe Jesús nziri'le' huax mèn loo Jesús. Nalyat ngòc lezo' Jesús gunèe Jesús mèna. Mblyat lezo' Jesús gunèe Jesús mèna. Mteyac Jesús rye mèn yíiz co' nde no mèna loo Jesús. **15** Co'se! ñìe myen' xin' mté'th Jesús nde zèle' izlyo' huiza, ngua myen' loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Mzyèle' izlyo', Tad. Neeque! U' co'te' nziri' na! ndxè' nac thìb lugar nagán. No yende chó mèn nzo co' tho' co' hua mèn trè!. Más huen gunii U' Diox loo mèn ba' par bii mèn par ya cua'n mèn con' hua mèn le'n yèez ba' no le'n ranch co' nziri' le'n yii ba'!

16 Sya, mcàb Jesús loo myen!. Ndxab Jesús:

—Inquinte bii mèn, yey. ¿Máa yob yéc gu!, na? Fta! gu' con' hua mèn.

17 Myen' ndxab loo Jesús:

—Yende cóñ ngue no nu' arid trè!, yey. Pente ngue no nu' ga'y pan no chop mbèel no maste.

18 Jesús ndxab loo myen!:

—Que de no gu' con' ngue no gu'a trè!. Ñeene!.

19 Sya, gunii Jesús loo mèna. Ndxab Jesús: Nabe'ste gure tub gu' loo huan ba', ey.

Ngoloa, mxen Jesús ga'y pana no chop mbèela. Mbui' Jesús loo bél!. Ndxab Jesús: Ay, Dio's. Diox quix U', Diox, por pan ndxè' no por mbèel ndxè!. Sya, mchì'x Jesús pana no mbèela. No

mbli Jesús par mbyar' pana no mbèela. Mda! Jesús pana no mbèela loo myen' xin' mté'th Jesús. Le' myen' xin' mté'th Jesús na, mbli'tha loo mèna. **20** Ryete mèna nduhua rsè axta plóthe mblyas mèna. Ngolo nduhua rsè mèna, msè myen' xin' mté'th Jesús si' fchop cardor pan no mbèel co' mbyan' xo'f. **21** Mèn co' nduhua rsèa ngòc ga'y mil mèn, ante mènbi'. Xà'que' mèngot no xà'que' myen' bix. Indxòode cuent mèngot no myen' bix co' nduhua.

Jesús mdee nii loo nít loo lagun.

(Mr. 6.45–52; Jn. 6.16–21)

22 Ngoloa, mniibe' Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen': —Gòo gu' le'n yòoyaa ba!. Ftlo gu', fteteegu' yòoyaa. Ya ner gu' par zin gu' tedib lad ro lagun. Yiloa, ndal que'en ba!.

Láth nda myen'a, Jesús gunii Diox loo mènléy' co' nziri'a. **23** Ngolo gunii Jesús Diox loo mènléy'a, mxen Jesús ned. Nda Jesús loo thìb yii co' ndub gaxte tya par cuez thidte Jesús Diox. Co'se' ngulàà yál' izlyo' huiza, thidte Jesús mbyan' loo yiia. **24** Le' myen' xin' mté'th Jesús na, láth co'se' nda tetee myen' yòoyaa grolthe loo lagun, ngro' thìb mbiidó! co' mtau' ned nda yòoyaa. Nde nxon!, mxít too mbii nít. Ngo mbii nít le'n yòoyaa. No ngüin mbii nít cho yòoyaa. **25** Xtil'a, cuar ngro' too gax Jesús loo myen!. Nde tee nii Jesús loo nít loo lagun loo myen!. **26** Co'se! ñìe myen' xin' mté'th Jesús nde tee Jesús loo nít loo myen', anze'f mzyeb myen' no ngo no lezo' myen!. Ngrozèe zeb myen!. Ndxab myen!:

—iAy, con' mal nde go!, cara! iCon' mal nde go!, cara!

27 Per Jesús gunii loo myen!. Ndxab Jesús loo myen!:

—Ne'zyebte gu', ey. Blo gu' valor loo gu'. Daa na.

28 Sya, ndxab Pedr loo Jesús:

—Tad, chele'i U', bli U' par teniin loo nít par galen loo U' axta co'te' ndoo U' ba'.

29 Sya, ndxab Jesús loo Pedr:

—Neeca. Que de, tá.

Sya, ngulàa Pedr loo yòoyaa. Mtlo Pedr, mdees nii Pedr loo nít par ya Pedr co'te' ndoo Jesús. **30** Per co'se' mda' Pedr cuent anze'l thib mbii nzo'f loo lagun, mzyeb Pedr. No co'se' mden' Pedr mtlole' ngue dep Pedr le'n nít, mtlo Pedr, ngrozèe Pedr. Mbez Pedr:

—Tad, Tad, jer que de. Guree U' daa par lyá' daa trè!

31 Texal mzin Jesús loo Pedr, chàa, nguree Jesús ya' Pedr. No ndxab Jesús loo Pedr:

—iJaa, Pedr! Pente ndxela'sl, ¿lé'?

¿Chonon ne'ngàptel yalxla's loon par ne'dyeptel le'n nít, à?

32 Co'se' mquée Jesús loo yòoyaa con Pedr, xèegà nguled mxyo'f mbii loo nít loo lagun. **33** Le' sya, co'se' gunèe ryete myen' co' nzo le'n yòoyaa con' co' ngòca, mdub xib myen' loo Jesús. Mcò'o myen' yéc myen' loo Jesús. No ndxab myen' loo Jesús:

—Lìcpe' ba'i, Tad, U' nac xgan'pe' Diox.

Jesús mteyac huax mèn le'n yèez Genesaret.

(Mr. 6.53–56)

34 Ngoloa, tolo mtetee myen' yòoyaa loo nít loo lagun axta mzin myen' tedib lad ro lagun con Jesús co'te' nac loo xyòn mèn che'n làaz mèn genesaret.

35 Co'se' mblibe' mèn yèezya' che'n làaz mèn genesareta Jesús na, mde'th mèna di's loo rye mèn yèez gaxa. Co'se' mbìn mèna le' Jesús nzo tya, mbi'th no mèna huax mèn yíz loo Jesús co'te' ngo Jesús. **36** Nalyat mna'b mèna di's loo Jesús par ta' Jesús lugar ante gàal mèna ro xab Jesús yac mèna loo yíz co' ndyac mèna. Tataa mod ryete mèn co' antebuàal ro xab Jesús mbyacque'.

Con' co' ndli no con' co' ndxàc loo mèn par ndli mèn con' ye'rstin'.

(Mr. 7.1–23)

15 Sya, mbii gax plá mèn xley' farise no plá mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn loo Jesús. Mèna nde par ned ciuda Jerusalén par asemblí mèna mnibdi's mèna di's loo Jesús. Ndxab mèna loo Jesús:

2 —¿Chonon indubdi'ste myen' xin' mté'th lùu ba' cón che'n costumbr che'n xudgool na!, à? Ale ndxe'leque', intechte myen' ya' myen' ndoore' tyub myen' par hua myen' xalque' nac costumbr co' ngue no na' no co' mbed no na'.

3 Jesús mnibdi's loo mèna. Ndxab Jesús:

—Nde niin thib con' loo gu', ne, por cón che'n con' co' mnibdi's gu' loon: ¿Chonon indyubdi'ste gu' loo Diox par li gu' xal nac co' ñibe' Diox loo gu' li gu', à? Ale más ndli gu' xal nac costumbr co' ngue no gu' no co' mbed no gu' leque li gu' xal ñibe' Diox loo gu' par li gu', ¿lé'? **4** ¿Ché' inda'de gu' cuent le' Diox ndxab loo di's co' mnibe' Diox co'se' ndxab Diox:

Gòp gu' mod gunèe gu' xud gu' no gòp gu' mod gunèe gu' xna' gu'. Per ndxe'leque', mèn co' ñii yèe ñii tìi cón che'n xud mèn no cón che'n xna' mèn, mèn li mandad guth mèn mèna.

5 Per ndxe'leque', gu' mbez nzoque' mod gab thib mbi' loo xud mbi' no loo xna' mbi': Yende mod lyath non gu', Pay, May, con con' ndxàpen tac ryete con' co' ndxàpen, na mdeth lèe Diox le' con' co' ndxàpen nac che'npe' Diox. Tataa mbez gu' mastale' inda'de gu' con'a càa Diox. **6** No tolo mbez gu': Le' chol mèn co' mbez tataa loo xud mèn no loo xna' mèn, ya inquinte tolo lyath no mèna xud mèna no xna' mèna. Tataa mod ndlá' gu' co' mnibe' Diox loo gu' li gu'

par más li gu' con' co' nac costumbr co' mbed no gu' no mod co' ndxàp gu'. ⁷Aa, mèn xley' farise. Aa, mèn co' nac maistr che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Aa, que ndxác gu' ntembii gu' ro gu' no ntembii gu' xti's gu' loon, clé'? Bien lal ro Sayi co' mde'th di's co' ndxbab Diox co'se' mque' Sayi ye's cóñ che'n gu'. Sayi ndxbab:

⁸Mèn nación Israel ndxè' alithe ndyoodi's di's par li mèn con' guryath loon no par li mèn con' guryèn loon. Per mod co' ndxàp mèn nación Israel co' ndlu' mèn nación Israel cóñ chenen, ingue lu'de mèna loon dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn le' mèna ndubdi's ndac loon.

⁹Anxle' ncòo' mèn nación Israel yéc mèn nación Israel loon, ne. No anxle' mbez mèna lèen co'se' ndlu' mèna cóñ che'n xley' leque mèna loo xtàa mèn. Per ndxe'leque', xley' co' ndlu' mèna nac leque xley' che'n mèn izlyo' ndxè'.

¹⁰Sya, ngurez Jesús rye mèn co' mqueltàa loo Jesús, co' nziri' loo Jesús. Ndxab Jesús loo mèna:

—Ndlyazen gòn gu' di's ndxè'. No ndlyazen ta' gu' cuent cóñ che'n di's ndxè'. No ndlyazen ta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n xtùuz gu' no le'n lezo' gu'. ¹¹Inacte por intechte mèn ya' mèn no inacte por con' co' ndxuhua mèn ndxàc con' ye'rsin' loo mèn no ndli mèn con' ye'rsin'. Ndxe'leque', di's co' ndyoodi's mèn co' ndryo' ndlyen' le'n xtùuz mèn no le'n lezo' mèn, con'a nac co' ndli par ndxàc mèn mèn zab no mèn ye'rsin' loo Diox.

¹²Sya, mbii gax myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, ¿ché' ne'nda'de U' cuent le' mèn xley' farise no mèn co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, nazab nden' mèna di's co'se' mbìn mèna di's co' ndxbab U'? Mbli mèna cuent le' di'sa ngòc di's co' guñii

yèe U' no co' guñii tìi U' cóñ che'n mèna. No mbli mèna cuent le' di'sa ngòc ngòc nguàal di's co' gunii U' cóñ che'n mèna.

¹³Per Jesús ndxbab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Nde niin thib con' loo gu': Mèna nac xal thib xan' yaa co' mxenle' lox. Per chol xan' yaa co' tarte too xuden Diox co' nzo loo bé', mèn quib alox xan' yaaa, co' nee di's, nac mèna. ¹⁴Bla' gu' tee nziri' mèna, ey. Mèna nac xal mèn sieu co' ndyen ya' tedib mèn sieu par tetee mèn sieu xtàa mèn sieu. No chele' thib mèn sieu ndyen ya' tedib mèn sieu, co' nee di's, par tetee sieu xtàa sieu, ¿ché' ngue li gu' xtùuz ne'yizi'fte ryop mèn sieua le'n thib ye'r, cà? Tazi'f ryop mèn sieu le'n thib ye'r, clé'? Tataa nac mèna.

¹⁵Sya, mcàb Pedr. Ndxab Pedr loo Jesús:

—Tad, fta' U' cuent loo nu' cóñ che'n di's co' mtetac U' loo mèna.

¹⁶Jesús ndxbab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Ché' no gu' inda'de cuent cóñ che'n di's co' mtetaquen loo mèna, cà'? ¹⁷¿Ché' inonte gu' no ché' inda'de gu' cuent le' ryete con' ndxuhua mèn thib lì ndxòoi le'n xti' mèn no ndxeloa ndri'tha loo mèna co'se' nda mèn mandad mèn, cà'? ¹⁸Per di's co' nii mèn no co' ndyoodi's mèn na, di'sa nac co' más nabe's ndryo' ro mèn no lezo' mèn tac di'sa más ndryo' ndlyen' le'n lezo' mèn par ndyoodi's mèn. No leque di'sa ndli ntezab mèn no ndlu' mod co' nac mèn par ndxàc mèn mèn ye'rsin' loo Diox. ¹⁹Tac leque le'n quèe yéc mèn no le'n lezo' mèn ndryo' xtùuz ye'rsin' co' ndli mèn xtùuz. Angab na'i, xal xtùuz co' ndli mèn co' ndli chol xtùuz ye'rsin' par guth mèn xtaa mèn; xal xtùuz co' ndli mèn co' ndli xtùuz par cua'n mèna xin' huan mèna, no li mèna yalburrid; xal xtùuz co' ndli mèn

co' ndli xtùuz par li huan' mèn; xal xtùuz co' ndli mèn co' ndli xtùuz par toxcua' mèn yalgutye'; no xal xtùuz co' ndli mèn par ndxòo lezo' mèn cón che'n cuent yix. ²⁰Ryete con' co' ndli mèn xtùuza, ntezab xtùuz mèn no lezo' mèn par ndxàc mèn mèn ye'rsin' loo Diox. Per mèn co' tyub par hua mèn lua' mèn no xít mèn, co'se' intechte mèn ya' mèn, xal nac costumbr co' ndxàp mèn co' mbed no mèn, intezabte con'l a xtùuz mèn no lezo' mèn par gác mèna mèn ye'rsin' loo Diox.

Thìb xa'gota tithe ngola's loo Jesús. (Mr. 7.24-30)

²¹Ngoloa, ngro' Jesús tya. Mxen Jesús ned. Nda Jesús par ned le'n rye yèezya' che'n làaz mèn ciuda Tir no le'n rye yèezya' che'n làaz mèn ciuda Sidón. ²²Láth nda zin Jesús ned nda Jesús par neda, mbi'th thìb xa'gota co' ngòc mèntèe che'n thìb di'stèe co' lèe canane, co' nabán par neda, loo Jesús. Cabii mbez xa'gota loo Jesús:

—Tad, naneequen le' U' nac bin David co' ngòc rey pôla. Por cona, gulat lezo' U' gunèe U' daa. ¿Xá nee U'? Mza' co' nac rsapen ndxè' nquée mbii che'n xpii ye'rsin' no anze'f nè nquée mbii rsap daa, Tad.

²³Per Jesús yende chó di's mcàb loo xa'gota. Sya, mbi'th myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Mna'b myen' di's loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, guuz U' loo xa'got ba' bii xa' tac anze'f nazab mbez yèe xa' ned xís na'.

²⁴Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Aa'a. Yende cón gaben loo xa'got ba'. Diox mtel' daa par mbalen ante loo mèn nación Israel, mèn co' nac xal mbacil' co' nzi tee huan.

²⁵Látha, negadi's mbii gax xa'gota loo Jesús. No mdub xib xa'gota loo Jesús. Ndxab xa'gota loo Jesús:

—Tad, bli U' favor blo' U' xpii ye'rsin' loo rsap daa.

²⁶Per Jesús asemlí par mtetac Jesús thìb di's loo xa'gota. Ndxab Jesús loo xa'gota:

—Ihuente nac co' li mèn chele' mèn teche pan loo xin' mèn no ta' mèn pana par hua mbac, ¿lé?

²⁷Chàa, mcàb xa'gota loo Jesús. Ndxab xa'gota:

—Aa, Tad. Lìcque' nac co' ngolo gunee U' loon ba!. Yende cón niin loo U'. Per hui' U' nexa. Mbac nthopque' pan byòo bix co' ndxàb ro mes co'se' ndxuhua mèn par hua mbac.

²⁸Sya, ndxab Jesús loo xa'gota:

—Ngot, nase ngolo gunee, lìcque', ndxela'sque'l loo cón chenen, ndee. Líquen con' ndlyia'sl, ndee, ey.

Texal ngolo ndxab Jesús di'sa loo xa'gota, leque hora mbyac rsap xa'gota. No mbiiche mbii co' mzib yéc rsap xa'gota. No mdyub xnii yéc rsap xa'gota loo mdyub xnii lezo' rsap xa'gota loo mbii co' mquée yéc rsap xa'gota.

Jesús mteyac huax mèn yíz.

²⁹Mbii Jesús tya. Mdee nii Jesús dib vuelt ro lagun co' ne' lèe lagun che'n làaz mèn galile axta' mzin Jesús tedib lad ro laguna. Ngoloa, mquée Jesús loo thìb yii par tyub Jesús tya. ³⁰Látha, mzin huax mèn loo Jesús co'te' ndub Jesús. Nde no mèna mèn coj, mèn sieu, mèn mud, mèn co' yende nii, no mèn co' yende ya', no taamas mèn nayíz co' ndyac chol yíz par teyac Jesús rye mèna. Mteyacque' Jesús rye mèna.

³¹Co'se' ngolo gunèe rye mèn co' ngureri'a ngòc con'a, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna co'se' gunèe mèna le' mèn co' ngòc muda ndyoodi's; co'se' gunèe mèna le' mèn co' yende nii no mèn co' yende sa ya' mdyoxcua', ngòc mèna xal mèn huen; co'se' gunèe mèna le' mèn renc mdee; no co'se' gunèe mèna le' mèn sieu ngüi!. Mèna mtlo

ngurez Diox, Diox co' nac Dioxpe' mèn nación Israel. Mbez mèn di's roo no di's xèn no di's natú' loo Diox.

Jesús mbli par nduhua thap mil mèn.

(Mr. 8.1–10)

32 Sya, ngurez Jesús myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Anze'f ndlyat' lezon ñeñen prob mèn ba'. Tac ndxàcle' son huiz nzo mèn ba' trè' con daa. No yende cón nde no mèn par hua mèn. Indlyasten tel'en mèn par bii mèn liz mèn no làaz mèn tac daa nanee le' mèn ba' nzi lan!. No nzo ryees guu's mèn no lyàa fuerz mèn ned bii mèn.

33 Per myen' xin' mté'th Jesús ndxbab loo Jesús:

—Tad, ¿xá mod li na' par que no na' con' hua ryethe mèn ba'? Tac U' nanee le' co'te' nzo na' ndxè' nac lugar nagán. No yende chó mèn nzo co' naban par nedrè' par tho' mèn co' hua rye mèn ba'.

34 Sya, mnibdi's Jesús loo myen':

—¿Plá pan ngue no gu', à'?

Myen' mcàb. Ndxab myen':

—Pente ngue no nu' gaz pan no ndxepte mbèel bix no maste.

35 Sya, ndxbab Jesús loo mèna nabe'ste tyub mèna loo yòò co'te' nziri'te mèna.

36 Sya, mxen Jesús gaz pana no ndxep mbèel bixa. Ndxab Jesús loo Diox: Ay, Dio's, Diox quix U', Diox, por pan ndxè' no por mbèel ndxè'. Ngoloa, mchi'x Jesús pana no mbèela par mbyar' pana no mbèela. Ngoloa, mda! Jesús pana no mbèela loo myen' xin' mté'th Jesús. Le' myen' na, mbli'th pan no mbèel loo rye mèn co' nziri'a. **37** Ryete mèna nduhuaque' axta plóthea mblya's mèna. Ngolo nduhua mèna, mthop myen' rye le' pan no mbèel co' mbyan' xo'fa. Msè myen' gaz cardor pan no mbèel co' mbyan' xo'f co' nduhua rye mèna. **38** Mèn co' nduhua axta plóthea, mèna ngòc thap mil mèn co' ngòc ante mènbi'. Xà' mèngot. No xà' myen' bix. Indxòode

cuent mengot no indxòode cuent myen' bix co' nduhua axta plóthe. **39** Ngolo nduhua mèna, gunii Jesús Diox loo mèna. Ngòo Jesús le'n thib yòoyaa co' ndub ro laguna con myen' xin' mté'th Jesús. Nguri'th Jesús par ned co'te' nzi thib yèez co' lèe Magdala.

**Mèn xley' farise no mèn xley'
saduce mna'b loo Jesús li Jesús thib
yalguzye' co' gàc xal thib señ loo
mèn.**

(Mr. 8.11–13; Lc. 12.54–56)

16 Láth nda riid Jesús par neda, ngua sál' ndxep mèn co' ngòc mèn xley' farise no mèn co' ngòc mèn xley' saduce Jesús par mcua'n mèna mod ñeene' ché' tli mèna gan gàal di's mèna Jesús par yigaa Jesús loo mèna. Ndxab mèna loo Jesús:

—Tad, ¿xá neel? Nu' ndlya's lil thib yalguzye'pe' loo nu' par hui' nu' chó yalguzye' lil co' yú' xal thib señ loo bé' loo nu'.

2 Per Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo mèna:

—Nde niin thib con' loo gu' co' ta' cuent xá nac gu'. Co'se' mzyèle' izlyo', xèe ngüi' gu' loo bé'. No co'se' ñeñe gu' nquée xcuau nane loo bé', mbez gu' loo xtàa gu': Nde zin'le' tiemp lyàa yí', cara.

3 Le' co'se' ñeñe gu' blé' blé' nac xcuau co' nquée loo bé' ndxáal xtil' na, mbez gu' loo xtàa gu': Nalle' huin xòo o lyàa yùu quèe. iAa, mèn xley' farise no mèn xley' saduce! Susque' ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu' loon. Ale ngo' gu' cuent cón che'n señ co' ndxú' loo bé'. Per ingo'de gu' cuent no ne' ne' indli gu' cuent cón che'n señ co' ntlole' ndxàc tiemp ndxè' co' lu' le' Diox mtel' daa par ndxàpen con' roo con' xèn la's niin no la's yan.

4 Tolo ndxbab Jesús loo mèna:

—¿Gu' co' nac mèn ye'rsin', gu' ñibe' loon par lin thib yalguzye' co' ndlya's gu' hui' gu', cà'? Yende xàa. Ya yende

chó más yalguye' lin loo gu' par hui' gu'. Ndx'e'leque', con' ndxe' no maste niin loo gu': Con' co' ngòc loo Jonás pólá nac co' ta' cuent loo gu' cóن che'n con' co' gác loon yiloa.

Ngolo mdoodi's Jesús di'sa, taate mbyan' mèna tya. Ne'ncàbte mèna loo Jesús. Le' Jesús na, mxen ned. Ndyàa Jesús.

Jesús mtetac thib di's loo myen' xin' mté'th Jesús le' xley' mèn farise nac xal dii levadur.

(Mr. 8.14-21)

5 Co'se' mzin Jesús con myen' xin' mté'th Jesús tedib lad ro lagun tedib vez, ne'nte'de lezo' myen' xin' mté'th Jesús ndi' myen' pan par nque no myen' pan. **6** Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Chó Diox chó nee gu' no anderhuen gu'. Leque gu' fquenap gu' loo cón che'n dii levadur co' nac cón che'n xley' mèn farise no co' nac cón che'n xley' mèn saduce.

7 Per myen' xin' mté'th Jesús, mtlo myen', ndxab myen' loo xtàa myen':

—Tatua' gunee Tad loo na', cara, tac ne'nte'de lezo' na' ndi' na' pan par que no na' pan.

8 Jesús mden' lezo' no mda' Jesús cuent con' co' mbli myen' xtùuz. Ndxab Jesús loo myen':

—¿Chonon mbez gu' loo xtàa gu': Tatua' mbez Tad loo na' tac ingue node na' pan? Susque' pente ndxàp gu' yalxla's loon, yey. **9** ¿Ché' tarte ta' gu' cuent co' huenleque' no ché' ne'tyede lezo' gu' cón che'n con' mblin con gaz pan co' mblin mandad co' mbli'th gu' loo ga'y mil mèn, cà'? ¿Plá cardor pan co' mchixena mbyan' xo'f co' mthop gu', à'? **10** ¿Ché' ne'tyede lezo' gu' co' mblin con gaz pan co' mblin mandad mbli'th gu' loo thap mil mèn, ne'? No ¿plá cardor pan co' mbyan' xo'f mthop gu'a, à'? ¿Ché', ndyac gu', ne'gácte daa

toxcuan sa pan hua na', cà'? **11** ¿Chonon ne'nda'de gu' cuent no ne'nglide gu' xtùuz le' daa ne'ndoodi'ste cón che'n panpe' loo gu' co'se' guniin loo gu' anderhuen gu' no chó Diox chó nee gu', fquenap gu' gu' loo dii levadur co' nac cón che'n xley' mèn farise no loo dii levadur co' nac cón che'n xley' mèn saduce, à'?

12 Ale axta syare' mda' myen' cuent le' Jesús ingue bezte loo myen' le' myen' quenap myen' loo cón che'n dii levadur co' ndli ndyoo bes pan. Ndx'e'leque', myen' mden' no mda' myen' cuent le' Jesús ngue lu' loo myen' leque myen' quenap myen' loo cón che'n xley' che'n mèn xley' farise no loo cón che'n xley' che'n mèn xley' saduce.

Pedr ndoo lité ndxab loo Jesús le' Jesús nac merpe' Crist.

(Mr. 8.27-30; Lc. 9.18-21)

13 Co'se' mzin Jesús le'n yèeza' che'n làaz mèn ciuda Cesar co' mblec thib mbi' co' lèe Lip Tetrarc, Jesús mnibdi's loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús:

—¿Chó mèn mbez mèn nac daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxe', à'?

14 Myen' xin' mté'th Jesús mcàb. Ndxab myen' loo Jesús:

—Ndxep mèn mbez le' U' nac Juàn Bautist. Taandxep mèn mbez le' U' nac Lii. No nzore' mèn co' mbez le' U' nac Jeremi. Mbez mèna, ne, nzo chó mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox nac U'!

15 Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Gu', à'? ¿Chó mèn mbez gu' nac daa?

16 Sya, ngro' nxon' Mon Pedr. Ndxab Mon Pedr loo Jesús:

—U' nac yubpe' Crist. Nac U' xgan'pe' Diox co' nabánpe'!

17 Jesús mcàb loo Pedr. Ndxab Jesús:

—Anze'f huen ndal, Mon, xgan' Jonás. Tac nec thib mèn che'n izlyo' ndxe'

tarte lu' cóñ che'n con' co' ngolo guneel loon ba' lool. Ndxé'leque', yub xuden Diox mbli par non lùui par guneela loon. ¹⁸No nalle' daa nii lool: Lùu hue' tedib lèe co' nac Pedr, co' nee di's, nac quèe. No loo di's co' ngolo guneel loon ba' co' nac xal thìb quèe roo xal thìb quèe rhue' no xal thìb quèe co' ngóol loo izlyo', loo cóñ che'n di'sa daa li par dyop mèn no queltàa mèn loo cóñ chenen par gàc mèna che'npe' daa. No ne' ne' gác Mebizya li Mebizya gan co' xà! Mebizya mèna loon no loo cóñ chenen co'se' gath mèna. ¹⁹Pedr, daa ñibe' lool le' lùu ñibe' loo mèn co' Diox ñibe' loo. Gàcl xal mèn co' altant ndyoo ner no ndyoo naa loo mèna. Con' co' ñibe'l loo mèn yende mod li mèn, con'a gàc con' co' mnibe' lezon loo bé' gàc con' co' yende mod li mèn, mèn co' nzo loo cóñ chenen. No con' co' ñibe'l loo mèn par li mèn, con'a gàc con' co' mnibe' lezon loo bé' gàc loo mèn no con' co li mèn, mèn co' nqueltàa loo cóñ chenen.

²⁰Ngoloa, sya, mnibe' Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen' yende chó loo gabte myen' le' Jesús nac Crist.

Jesús ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús gath.

(Mr. 8.31—9.1; Lc. 9.22–27)

²¹Desde huiza par delant Jesús mtlo mda' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús naquinque' ya ciuda Jerusalén. Ndxab Jesús loo myen', ne, le' mèngool, no mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mèn co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel, ryete mèna yátbèe par tetii mèna Jesús axta plóthe lya's mèna. Ndxab Jesús loo myen', ne, le' mèna li par guthxù' mèn Jesús. Per co'se' yilo son huiz nguth Jesús, Jesús ryo xban làth mèn nguth. ²²Sya, xexte mblo' Pedr Jesús. Mbe' Pedr Jesús thìb lad

loo myen' co' ndxàc xtàa Pedr. Ale mtlo Pedr, mco'x Pedr Jesús. Ndxab Pedr loo Jesús:

—Ne'ñeede Diox conax, Tad, par ale tataa gàca loo U'. Thidtene ne'ta'de U' lugar li mèn con'a loo U'.

²³Per Jesús mbere loo loo Pedr. Ndxab Jesús loo Pedr:

—Biiche loon, Pedr. Te' nac Mebizya nacl loon. Susque' nda'l xyàn lezon. Lùu indye'thte xtùuz yéc xal ndli Diox xtùuz cóñ chenen. Lùu, ndxe'leque', ndli xtùuz cóñ chenen xalque' ndli mèn izlyo' xtùuz cóñ chenen.

²⁴Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Chele' chol gu' ndlya's tyoo nque xísen ned ndan, leque gu' bli par ne'lide gu' co' ndyub yo'f lezo' gu' par li gu'i. Ndxé'leque', gáp gu' lezo' gu' no ñibe' gu' loo lezo' gu' par ne'lide gu' con' co' ndyub yo'f lezo' gu' li gu'. Blec lezo' gu' par xec gu' tyactii gu' co'se' tyub ngu's mèn gu' no li mèn preb tethon mèn gu' por cóñ chenen ned nda na!. Le' sya, ya' gu' too nque gu' xísen. Nda na!. ²⁵Tac mèn co' ante ndoo lezo' ndxath ndxey' no ndxath ndlyux mèn par que no mèn che'npe' mèn, mèna ante ndoo lezo' que no mèn cóñ che'npe' izlyo' ndxè!. Loo mèna ne'ta'de Diox lugar ne' ne' tyal Diox yòo ban no mèn Diox thidtene yiloa. Per mèn co' lá' ryethe con' co' nac yalndac che'npe' mèn co' gác li mèn gan loo izlyo' ndxè' por cóñ chenen, loo mèna ta' Diox lugar no tyal Diox par yòo ban no mèna Diox thidtene yiloa. ²⁶Lomisque' ne, ¿cón co' thìb mbi' no chó yalndac gác li mbi' gan co'se' gàc che'npe' mbi' dib athu loo izlyo' tac chele' mbi' tataa mod li, gab Diox loo mbi' yende mod yòo ban no mbi' Diox thidtene yiloa? Yende cóñ li mbi' gan chele' mbi' li tataa, élé? ¿Xá nee gu', ne? ¿Plál quix thìb mbi' loo Diox par yòo ban no mbi' Diox co'se' ngolo gunii Diox loo mbi' ne'tyalte Diox

yòo ban no mbi' Diox, à'? Yende mod li thib mbi' gan li mbi' tataa, ¿lé'? ²⁷Tac co'se' gác huiz galen loo izlyo' ndxè' tedib vez, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', daa gal xalque' nac ryethe con' roo con' xèn co' nac xuden Diox. No galen con angl co' nzo loo xuden Diox. Axta syare' quix thib thib mèn cón che'n mèn loo Diox xalque' ngòc mod co' ngòp mèn láth nziri' mèn loo izlyo' ndxè', que naca mbli mèn con' huen, que naca mbli mèn con' ye'rsin!. ²⁸Lìcpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Nzo ndxep mèn co' nziri' loon trè' co' ne'gathé axta co'se' gác huiz hui' mèna loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn, co'se' gác tiemp co' gal ñibe'pe'en loo mèn.

Jesús mzye' loo loo son myen' xin' mté'th Jesús

(Mr. 9.2-13; Lc. 9.28-36)

17 Ngolo xop huiz ngòc con'a, mbe' Jesús Pedr no mbe' Jesús Cob no mbe' Jesús Juàñ, hues Cob. Mbe' Jesús yon myen'a loo thib yii roo. ²Láth ngo no Jesús myen' loo yiia, chàa, mzye' loo loo Jesús loo myen!. Gunaa loo Jesús xal loo huiz co'se' nguin bée rol huiz. Nde nxon', xab Jesús co' noc Jesús ante nagus bëelleque' gunaa xalque' thib con' co' nquée xnìi. ³Láth nzi li myen' xin' mté'th Jesús xtùuz cóñ ndxàc loo Jesús, chàa, ngro' too Moisés no Lii co' mde'th di's co' ndxab Diox pôla. Ngure toodi's no Moisés no Lii Jesús. ⁴Sya, ndxab Pedr loo Jesús:

—Tad, susque' huen naca nzo na! trè', cara. ¿Ché' ndlya's U' toxcua' nu' son ramad par yòo gu'? Thiba par yòo U'. Tediba par yòo Moisés. Le' tediba na, par yòo Lii.

⁵Tatabe' ndoo toodi's Pedr con Jesús, chàa, ngulàa beu. Mtau' beu loo ryete xa!. Látha, chàa, mbyèn thib di's le'n beu co' ndxab:

—Mbi' ndxè' nac xgan'en. Anze'f ngudloon no lezon mbi' ndxè!. Bin gu' di's co' ndyoodi's mbi' loo gu', ndee gu'!

⁶Texal mbìn myen' xin' mté'th Jesús di's co' mbyèna, ale mcua myen!. Ale, ngulàa cotloo myen' loo yòò, tant mzyeb myen!. ⁷Sya, mbii gax Jesús co'te' nzi myen', co'te' ngulàa cotloo myen!. Mxo'f Jesús ya' Jesús lad myen!. Ndxab Jesús loo myen!:

—Goo che gu', ey. Ne'zyebte gu'!

⁸Co'se' ngo che myen', ngüi' ndxè' myen!. Ngüi' ba' myen!. ¿Máa Moisés ryop Lii? Per ñée myen' yende Moisés. No yende Lii. Ante Jesús no maste ñée myen' ndoo.

⁹Sya, mbii Jesús con myen' loo yiia. Láth nde làa tûub Jesús con myen' le'n yiia, Jesús mnibe' loo myen!. Ndxab Jesús loo myen!:

—Yende chó loo gabte gu' le' gu' gunèe con' co' mxyo'f loo loo gu', ndee. Ne'ta'de gu' cuent cóñ che'n co' gunèe gu'a loo mèn axta co'se' gác huiz ryo xban daa làth mèn nguth, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo!. Axta syare', ta' gu' cuent loo mèn.

¹⁰Sya, mnibdi's myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús cóñ che'n co' mbez maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn le' Lii yi'th. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, fta' U' cuent loo nu' èxá mod chonon mbez maistra loo mèn le' ner Lii yi'th, à?

¹¹Jesús mcàb loo myen!. Ndxab Jesús loo myen!:

—Lìcque' nac xal mbez mèn le' Lii yi'th. Lìca, ngole' Lii làth mèn le'n tiemp ndxè!. Lii mbli par lyàa yéc mèn no lyàa lezo' mèn no zye' mod co' ndxàp mèn par thib lité yòò mèn loo cóñ che'n Diox tedib vez. ¹²Per daa ngue nii loo gu' tedib vez: Lii mbi' thle!. No ne'nda'de mèn cuent le' Lii nac mbi' co' mbi' thle!. Ndxel'equ'e', mbli mèn ngòc nguàal con' xal mblyas'

mèn con mbi' co' ngòc Lii. Lomisque' mod ne, tataa tetìi mèn daa xal lya's mèn, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn.

13 Axta syare', mda' myen' xin' mté'th Jesús cuent le' Jesús ngue ta' cuent loo myen' cón che'n Juàn Bautist.

Jesús mbli mbyac thib mbyòo co' mque no yíz enferesi.
(Mr. 9.14–29; Lc. 9.37–43)

14 Texal mzin Jesús con myen' xin' mté'th Jesús loo mèn co' mqueltàale' co' nzi bed, ngro' thib mbi' xi'th mèna. Mbii gax mbi'a loo Jesús. Mdub xib mbi' loo Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

15 —Tad, gulat lezo' U' gunèe U' mbyòo daa ndxè'. Nde teele' ndyac mbyòo daa ndxè' yíz mbii. Cadque' co'se' nquée mbii che'n yíz ndxè' loo mbyòo, anze'f nè nquée mbii mbyòo. No nde teele' ngobii mbii mbyòo loo quìi. No ngobii mbii mbyòo le'n nít.

16 No nalle' ndal non mbyòo loo myen' xin' mté'th U' tré' par bel'que' li myen' gan tezac myen' mbyòo. Per axta nalle' tarte li myen' gan tezac myen' mbyòo.

17 Sya, cabii ndxab Jesús loo mbii. Ndxab Jesús:

—Aa, mèn co' nziri' loo izlyo' tiemp ndxè! iSusque' thidtene indxela'ste gu' loon no indxela'ste gu' con' mbezen loo gu'! iSusque' nala's gu' no naad gu' no nguud gu'! iAxta pól tolo go non gu' par lin gan gác nado' gu' loon! No iaxta pól tolo nquin xequen con gu' tua'the nala's gu' no tua'the naad gu' no nguud gu'! Huàa xi mbyòo. Yi'th mbyòo ndxè'. Neene'.

18 Sya, mbyoo Jesús xpii ye'rsin'a. Ante gunii Jesús loo xpii ye'rsin'a, ngro xpii ye'rsin'a loo mbyòo. Ale leque hora mbyac mbyòo.

19 Ngolo mbli Jesús ngòc con'a loo mbyòo, sya, xeste mdoodi's myen' xin' mté'th Jesús thib lad con Jesús. Mnibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿chonon ne'ngácte nu' ngo' nu' xpii ye'rsin'a loo mbyòo, à'?

20 Jesús ndxab loo myen':

—Ne'ngácte gu' ngo' gu' xpiiia loo mbyòoa tac gu' pente ndxela's loon. Licpe' ba'i, na nii loo gu': Chele' gu' ndxela's ndxepte loon xalte nac thib biz mostaz, gu' gác gab gu' loo yii co' ndub go': Biiche trè', yii. Huàa tub tedib lugar ba'. Yiaa biiche. Yende chó con' ne'gácte gu' li gu' co' gác cón chenen chele' gu', licque', yila'spe' loon no yila'spe' gu' loo con' lin. **21** Per thib loo xpii ye'rsin' xal xpii ye'rsin' co' ngòo loo mbyòoa, ne'ryo'de tua'te. Ndxe'leque', xpii ye'rsin'a ryo' ante co'se' cuez mèn Diox co'se' cue xlat mèn.

Jesús mbere, ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús gath.

(Mr. 9.30–32; Lc. 9.43–45)

22 Láth thidte mque tee no Jesús myen' xin' mté'th Jesús par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile, Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', thib ned mèn tyenxù' daa par ta' mèna daa loo tedib ned mèn co' tetìi daa. **23** No guth mèna daa. Per co'se' yilo son huiz nguth daa, daa ryo xbanque'!

Co'se' mbin myen' xin' mté'th Jesús tataa mde'th Jesús di's loo myen', anze'f mxí lezo' myen'.

Jesús mda' tmi co' nac ayud co' mdub mèn par tyoxcua' templ tiempa.

24 Co'se' mzin Jesús con myen' xin' mté'th Jesús le'n yèez Capernaum, le'pe' nzi tee mèn co' nthop tmi co' nquin mèn par tyoxcua' templ. Nguá mèna loo Pedr. Mnibdi's mèna loo Pedr:

—Pedr, ¿ché' ne'ta'de maistr gu' plá pes par ayud che'n templ, cà'?

25 Pedr mcàb loo mèna. Ndxab Pedr loo mèna:

—Pesar ta' maistra.

Le' sya, texal ngòo Pedr le'n nyòo co'te' nzo Jesús, ale ner Jesús gunii loo Pedr. Ndxab Jesús loo Pedr:

—¿Xá neel, Mon? ¿Chó loo mèn ndli mèn co' ñibe' loo izylo' ndxè' cuent ña'b mèna tmi par ta' mèn ayud che'n contribución, à? ¿Ché' ndli mèna cuent ngue na'b mèna ayuda loo mèn gulàazpe' mèn o ché' ndli mèna cuent ña'b mèn ayud loo mèn tith co' nde làazpe' mèn co' nac trè', cà?

26 Pedr mcàb loo Jesús. Ndxab Pedr:

—Mèna ña'b ayud loo mèn tith.

Sya, ndxbab Jesús loo Pedr:

—Chele'i tataa nac, le' sya, mèn gulàaz che'n mèn co' ñibe' inquinte quix tmi che'n contribución sya, xàa.

27 Per par ne'ta'de na' xyàn lezo' mèn ba!, huàa loo lagun co' nzi go!. Huàa lobii lansuel le'n lagun. Le' sya, ner mbèel co' yigaa loo lansuel, tyenl mbèela. No xal' ro mbèela. Le'n ro mbèela ryo' thib pes fchòo plat, co' nee di's, thib pes. Con sobr thib pesa ta'l ayud loo mèna cón che'n'l no ta'l ayud cón chenen co' nac impuest co' ña'b mèna loo na!, ndee.

Trè' ndlu' le' myen' xin' mté'th Jesús mnibdi's loo Jesús chó myen' gàc myen' co' más ñibe' loo mèn.

(Mr. 9.33-37; Lc. 9.46-48)

18 Leque le'n huiza myen' xin' mté'th Jesús thidte mqueltàa loo Jesús. Mnibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿chó mèn nac más mèn roo no mèn xèn co'te' ñibe'pe' Diox loo bétalle!, à?

2 Sya, ngurez Jesús thib mbedbi' chu'th. Mdooy Jesús mbedbi' chu'tha loo myen'. **3** Ndxab Jesús loo myen':

—Lìcque' nac co' nde niin loo gu' ndxè!: Chele' gu' ne'tyalte lyàa yéc gu' no lyàa lezo' gu' no zye' mod co' ndxàp gu' par gáp gu' mod xal ndxàp mbedbi' chu'th ndxè' mod, chele' gu' ne'taade li, ne'tyalte Diox ta' Diox lugar loo gu' yòo gu' loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo gu!. **4** Cona, ngue niin loo gu': Mèn co' gàc más mèn roo no mèn xèn co' ñibe'pe' Diox loo, mèna nac mèn co' indye'ste no co' inxyal'te. No ndxàc mèna mèn nado' co' ndxàp mod xal mbedbi' chu'th ndxè!. **5** Le' chol mèn co' tyal ta' lugar yòo mèn co' ndxela's loon làth mèna tac ndxela's mèna loon, mastale' nac mèna mèn nado' xal mbedbi' chu'th ndxè!, ndxàca loo mèna ndyalque' mèna no nda' mèna lugar ndxòn làth mèna.

Trè' ndlu' Jesús loo mèn cón che'n mèn co' asendli par cua'n mèn co' pente mtlo ndxela's loo cón che'n Jesús xtol mèn.

(Mr. 9.42-48; Lc. 17.1-2)

6 Chol gu' co' asendli par cua'n mèn co' ndxela's loon, co' nac mèn nado' co' indye'ste no co' inxyal'te, xquin mèn no xtol mèn, más huen gàca loo gu' quedó' mèn thib quèe yees yen gu' no yiloa cobii mèn gu' loo nítto! par tataa mod dyep gu' le'n nítto!. **7** Susque' nazab ndxàca loo mèn loo izylo' ndxè' tac anze'f thib con' nzo co' ndli par cua'n mèn xtol mèn no xquin mèn. De tod mod nzoque' con' co' ndli ncua'n mèn xquin mèn no xtol mèn loo izylo!. Per más nalyat gàca loo mèn no más nè gàca loo mèn co' ndli ncua'n taamas mèn xquin mèn no xtol mèn loo izylo' ndxè!.

8 Cona, ngue niin loo gu': Chele' gu' ndli cuent le' nii gu' o ya' gu', lìcque', ndli par ncua'n gu' xtol gu' no xquin gu' por mdyub yo'f lezo' gu' loo con' co' mque no gu' no con' co'te' ngua gu', más huen cho' gu' nii gu' no ya' gu'

no tith blobii gu' nii gu' no ya' gu' loo gu'. Tac más huen gàca loo gu' yòo ban no gu' Diox thidtene, yende ya' gu' o yende nii gu', leque lyàa gu' le'n ye'rbiil co'te' nzo quìi no bèel co' ne'yu'de thidtene con ryop nii gu' no con ryop ya' gu'. ⁹No chele' gu' ndli cuent le' ngudloo gu', lìcque', nac co' ndli ncua'n gu' xquin gu' par tyub yo'f ye'rsin' lezo' gu' loo con' ngüi' gu', más huen blo' gu' ngudloo gu' no blobii gu'i tith loo gu'. Tac más huen gàca loo gu' chele' gu' yòo co'te' yòo ban no gu' Diox thidtene con sate ngudloo gu' leque yòo gu' ye'rbiil co'te' ndxetoo quìi no bèel co' ne'yu'de thidtene con ryop ngudloo gu'. Por cona, thidtene ne'cua'nte gu' xquin gu' par ne'yòode gu' le'n ye'rbiil.

Jesús ngue tetac loo mèn xal co'se' mdyuhuan thib mbacxil' no mbere pastor, mzyal pastor mbacxil' tedib vez.

(Lc. 15.3-7)

¹⁰Nde niin tedib con' loo gu', ne, ey: Ne'co' toode gu' myen' bix co' nac xal myen' bix ndxè' thib lad loon, ndee gu'. Tac angl co' nac angl che'n myen' bix thidtene nzo loo xuden Diox co' nzo loo bé!. ¹¹Tac daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', daa ndal par telá'en mèn loo con' ryes, mèn co' nzi tee huan loo Diox por con' ye'rsin' co' ndli mèn.

¹²¿Xá nee gu'? Chele' thib mbi' ngue no thib ayo mbacxil' no mtuhuan mbi' thib mbacxil', ¿ché' ne'queltàade mbi' ryete thap gal nzo si'n thap mbacxil'a thidte lugar par ya cua'n mbi' thiz mbacxil' co' mdyuhuana, cà? Queltàaque' mbi' rye mbacxil' thidte lugar, ¿lé'? Tataaque' li mbi!. ¹³No chele' mbi' mblí gan mzyal mbacxil' co' mdyuhuana, daa ngobe' más tyac lezo' mbi' co'se' ngolo mzyal mbi' mbacxil'a leque tyóo mbi' cón che'n rye thap gal nzo si'n thap mbacxil' co' mtan' mbi'a

co' ne'nduhuanta, ¿lé'? ¹⁴Cona, ngue niin loo gu': Lomisque' mod ne, xud gu' co' nzo loo bé' indlya'ste tyuhuan nec thib mèn co' nac mèn prob no mèn ladyox co' ñaa xal ñaa mbedbi' chu'th ndxè'.

Jesús ngue bez loo mèn: Fcua'n gu' mod teri'th tecan' gu' con' ye'rsin' co' ngue li hues xtàa gu' loo gu'.

(Lc. 17.3)

¹⁵Chele' thib mèn co' nac hues xtàa gu' li con' ye'rsin' loo gu', xexte blo' gu' xa' thib lad par tyoodi's no gu' xa' cón che'n con' mblí no xa' gu'. Bli gu' par ta' xa'a cuent cón che'n xquin xa' no xtol xa' loo gu'. Chele' xa'a li cas loo di's co' tyoodi's gu'a, le' sya, mblí gu' gan mbyu' mbyàl loo di'sa no loo cuenta cón che'n ryop gu' xa!. ¹⁶Per chele' hues xtàa gu'a ne'lide cas xal nac di's co' ndyoodi's no gu' hues xtàa gu', sya, gurez gu' chop o son mèn par queltàa no gu' mèna par non mèna no ta' mèna cuent xá nac di's co' tyoodi's gu' con hues xtàa gu'. Le' sya, chop o son mèna nac testiu co' ta' cuent xal nac di's co' mdoodi's gu' con hues xtàa gu!. ¹⁷Lomisque' ne, chele' xa'a ne'lide cas loo chop o son gu' co' queltàa con xa'a, guuz gu'i no fta' gu' cuent loo mèn co' nqueltàa loo cón chenen. Chele' xa'a ne'lide cas loo mèn co' nqueltàa loo cón chenen, sya, bli gu' cuent le' xa'a nac xal mèn co' indxela'ste loo Diox o nac xa'a xal thib mèn co' ndlixù' cobrar tmi co' nac che'n nación na' par ta'xù' mèna tmi loo gobier co' ndub ciuda Rom.

¹⁸Lìcpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Con' co' ñibe' gu' loo mèn yende mod li mèn, con'a gàc con' co' mnibe' lezon loo bé' gàc con' co' yende mod li mèn, mèn co' nzo loo cón chenen. No con' co' ñibe' gu' loo mèn par li mèn, con'a gàc con' co' mnibe' lezon loo bé' gàc loo mèn no con' co' li mèn, mèn co' nqueltàa loo cón chenen.

19 Niin loo gu', ne: Chele' chop gu'
thidte gàc xtùuz no thidte gàc lezo' gu'
loo con' lya's gu' ña'b gu' loo Diox loo
izlyo' ndxè' co'se' cuez gu' Diox, le' sya,
xuden Diox co' nzo loo bél' li par que
no gu' con' ña'b gu'. No li xuden Diox
gàcque' con' co' ña'b gu' loo xuden
Diox. **20** Tac co'te' nzo chop o son mèn
co' nqueltàa loo cóñ chenen por lèen,
làth mèna nzoquen.

21 Sya, mbii gax Pedr loo Jesús.
Mnibdi's Pedr loo Jesús. Ndxab Pedr:
—Tad, chele' thiò husesen cua'n xtol
no xquin husesen huax vez loon, èplá
vez teri'th tecanen con' co' ndli husesen
loon, à'? ¿Ché' teri'th tecanen con'
ye'rsin' co' ndli husesen loona gaz vez,
cà'?

22 Jesús mcàb loo Pedr. Ndxab Jesús:
—Iniiden lool: Teri'thl no tecan'l
xèn xyàn co' ndli huela lool gazte
vez, Pedr. Ndx'e'leque', ngue niin lool:
Fteri'th ftecan' xèn xyàn co' ndli huela
loola thap ayo nzo thap gal nzo si' vez
loo huela.

Jesús ngue tetac loo mèn cóñ che'n moz co' ne'nteri'the yalgute'f che'n xtàa moz loo moz.

23 Nde niin tedib con' loo gu', ey:
Le' mod co' ñibe'pe' Diox loo mèn no
mod co' ndlya's Diox gàp mèn làth xtàa
mèn nac taandxè': Mèn co' ñibe'pe'
Diox loo nac xal nde niin loo gu' ndxè'
xal thiò rey co' mblyas co' cuent cóñ
che'n yalgute'f co' ndeb rye moz loo
rey. **24** Le'pe' mtlo rey, ngue go' rey
cuent plál ndeb moz loo rey, nde no
mèn thiò mbi' co' ngro' te'f huax millón
pes loo rey. **25** Per com le' moz ndyac
ingué node moz tmi par quix moz tmi
co' ndeb moz loo reya, ¿lé'?, rey mnibe'
loo taamas moz rey ya tho' moz mbi'a
nazal' rye mèn famil mbi' con rye co'
ndxàp mbi' liz mbi' par tataa mod yax
mase ndxep yalgute'f co' ndeb mbi' loo
rey.

26 Sya, yende izlyo', mdub xib mbi'
loo rey co' ngòc patrón mbi'. Nalyat
ndxbab mbi' loo rey: Tad, ftedó' U' thiò
le' lar' yéc U' loo cuent ndxè'. Fcha'la's
U' taandxep con daa. Sau' sau' quixen
ryete yalgute'f co' ndeben loo U', ndee
U'. **27** Le' sya, rey co' ngòc patrón moza,
ale le'le' mblyat lezo' patrón gunèe
patrón moza. Mton' rey co' ngòc patrón
moza rye yalgute'f co' ngro' te'f moz
loo rey, co' nee di's, yende cóñ ndeb
moz loo reya. Ngoloa, mbla' rey moz,
ndyàa moz par liz moz. **28** Per pente
ngro' moza. Ndyàa moz. Mzyál' moz
tedib xtàa moz ned ndyàa moz co' ndeb
pláte pes loo moz. Le' sya, moz co' más
ngro' te'fa mxen tedib moza. Ale mdée
moz co' más ngro' te'fa yen tedib moza.
No mtlo ngòc nayi' moza loo xtàa moz.
Mdi' moza yen xtàa moza. Ndxab moz:
iMáa yob yécl, sin vergüenz! ¿Pól quixl
tmi co' ndebl loon? Inthyontel. Ale
nduhuaxù'l tmi daa.

29 Sya, moz co' nac xtàa mbi'a mdub
xib loo mbi'. No nalyat mde'f ro moz.
Ndxab moz loo mbi': Amiu, Compañer,
ftedó' thiò le' lar' yéc loo cuent ndxè',
yey. Fcha'la's taandxep con daa. Sau'
sau' quixen ryete yalgute'f co' ndeben
lool, ndee. **30** Per mbi' co' ngòc ner
moza ne'ndalat nchala's loo mbi' por
yalgute'f chu'th che'n moz co' ngòc
xtàa mbi'a. Ndx'e'leque', ngua ta' mbi'
co' ngòc ner moza part loo mèn nac zin'.
Le' mèn nac zin' na, mbli mandad mque
moza lezi'f axta quix moza no zib moza
tmi co' ndeb moz loo tedib mbi' co' nac
xtàa moza. **31** Co'se' gunèe taamas xtàa
moz moza ndxàc con'a, anze'f mden'
moza no mxi lezo' moz ngòc con'a.
Sya, mxen taamas moza ned. Ngua nee
moza loo rey co' ngòc patrón moza
ryete con' ngòc loo prob tedib moza.

32 Sya, mbli rey co' ngòc patrón moza
mandad par ye'th mbi' co' ngòc ner
moza loo rey. Sya, ndye'th no mèn mbi'
co' ngòc ner moza loo rey. Rey ndxab

loo moz: Susque' mèn ye'rsin'l, moz. No mozdèe lìuu. Na mton' ryethe yalgute'f co' ngro' te'f lìuu loon tac nalyat mde'f rol mdoodi'sl loon, ፩፪? ፩፪ Lìuu, ne, ndxàal nglat lezo'l ngnèel xtàa mozl xalque' ngulat lezon gunèenl. ፩፪ Sya, mbi' co' ngòc reya anze'f ngocloo tím' gunèe mbi' co' ngòc ner moza. Mbli rey mandad ya tin mèn mbi' co' ngòc ner moza axtaque' quix mbi' ryethe yalgute'f co' ndeb mbi' loo rey.

35 Co'se' ngolo mdoodi's Jesús rye di'sa, ndxbab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Tataa li xuden Diox co' nzo loo bé' con gu' chele' gu' ne'teri'thte no ne'tecan'te, dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu', cóñ che'n xèn xyàn co' ndli hues xtàa gu' loo gu'.

Jesús ngue lu' xá mod indxàalte lá' mèn sa'l mèn.

(Mr. 10.1–12; Lc. 16–18)

19 Ngolo mdoodi's Jesús ryete di'sa loo mèn, ngro' Jesús le'n yèezya' che'n làaz mèn galile. Mxen Jesús ned. Ndyàa Jesús par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn jude co' nziri' par ned ndlyen huiz co' nac tedib lad ro yó'be' Jordán. **2** Anze'f thib mènléy' mdoo nque xís Jesús. No mteyac Jesús huax mèn yíz par ned ngua que tee Jesús.

3 Sya, ngua plá mèn xley' farise loo Jesús par ñee mèna ñeene' ché' tli mèna gan gàal di's mèna Jesús par tataa mod quexù' que' fals mèna Jesús yiloa. Asembli mèna, mnibdi's mèna loo Jesús. Ndxab mèna:

—¿Ché' nzo mod lá' thib mbi' thib xa'got co' nac sa'lpe' mbi' por chol con' bix co' mbli xa'gota no maste, à?

4 Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús: —¿Ché' tarte lab gu' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox, cà'? No ¿ché' tarte ta' gu' cuent cóñ nee di's di'sa? Co'se' mblec Diox no mtoxcua'

Diox izlyo', Diox mbli thib con!. Mblec Diox mènbil' no mèngot loo izlyo'.

5 Lomisque', ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez taandxè!: Mèn co' nac mènbil', lá' mèn xud mèn no lá' mèn xna' mèn par thidte queltàa mèna con xa'got co' gác xin' sa'l mèna. Co'se' tataa ndxàca loo ryop sa'l mèna, ndxàca loo ryop sa'l mèna le' ryop sa'l mèna ndxàc thidte bél' no thidte zith loo Diox. **6** Por cona, ngue niin loo gu': Co'se' nqueltàa thib mènbil' con thib mèngot par selya' mènbil' con mèngot, ya inacte ryop mèna chop. Ndxel'leque', ryop mèna ngòc thidte bél' no thidte zith loo Diox. Por cona, yende chó derech ngue no chol mèn par li mèn lá' thib xa'bi' thib xa'got co' nac xin' sa'l xa'bi'.

7 Sya, asembli mèn xley' farise. Mnibdi's mèn xley' farise loo Jesús. Ndxab mèna:

—¿Chonon mnibe! Moisés ta' thib mènbil', co' nac sa'l thib xa'got, ye's co' lèe act loo mèngot, sya ndli mènbil' par tataa mod lá' mènbil' xa'got co' nac sa'l mènbil', sya?

8 Jesús ndxbab loo mèna:

—Aa, tataa mbli Moisés loo gu' tac Moisés non no nanee Moisés le' gu' anze'f naad no nguud gu'. Cona, mda' Moisés lugar ta' gu' ye's co' lèe act loo xa'got par lá' gu' xa'got co' nac xin' sa'l gu'. Per ne'nda'de Diox lugar ngàca tataa làth mèn ndoore' gác tiemp co'se' yo ban Moisés. **9** Na ngue nii loo gu', ne: Le' thib xa'bi' co' lá' sa'lpe' no ingue lide sa'lpe' xa'bi'a yalburrid, no selya' xa'bi'a con tedib xa'got, le' sya, xa'bi'a ngue li yalburrid con tedib xa'gota. Lomisque' ne, chele' thib xa'bi' selya' con thib xa'got co' mblá' sa'l, xa'bi'a ngue li yalburrid con xa'gota, ne.

10 Sya, myen' xin' mté'th Jesús ndxbab loo Jesús:

—Chele'i tataa ndxàca loo mènbil' con xa'got co' nac sa'l mènbil', indxàalte selya' mèn sya xàa, ndyac nu'.

11 Jesúus ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:
 —Iryede mèn nden' cóñ che'n di's ndxè' par tyubdi's mèn loo di's ndxè'. Inacte di's ndxè' par ten' rye mèn cóñ che'n di's ndxè'. Ndxè'leque', mèn co' nden' no nda' mèn cuent nac mèna mèn co' Diox ndli par ten' mèn di's no ta' mèn cuent cóñ che'n di's ndxè' par tyubdi's mèna loo di's ndxè'. **12** Nzo huax mènbì' co' inselya'de con mèngot. Nzo ndxep mènbì' co' ancual ngóol co' inselya'de con mèngot. No nzo taamás mènbì' co' inselya'de con mèngot tac ngo mèn co' mbli capón mèna. No nzo taamas mènbì' taate mbyan'. Inselya'de mèna tac mèna mnibe' loo lezo' mèna ante li mèna sirv loo Diox no maste. Cona, ngue niin con' ndxè' loo gu', gu' co' nden' no co' ndxòn di's co' ngue niin loo gu' ndxè' par tyubdi's gu' loon: Bìn gu' di's no fta' gu' cuent cóñ nee di's ndxè'. No fta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu'.

Jesús mde's mcàa myen' bix par ndyac lezo' myen' con Jesús.

(Mr. 10.13-16; Lc. 18.15-17)

13 Làth xtau'a, mbi'th no mèn co' nac xna' myen' bix myen' bix loo Jesús par xo'f Jesús ya' Jesús lad myen' no par cuez Jesús Diox cóñ che'n myen!. Per ndxe'leque', myen' xin' mté'th Jesús mtlo ngocloo. No mbyoo myen' xin' mté'th Jesús xna' myen' bix o mèn co' nde no myen' bixa. **14** Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—La' gu' tetee myen' bix ba' loon chele' myen' bix ba' nde loon. Ne'tau'te gu' loo mèn co' nde no myen' bix ba'. Tac mèn co' ndyal no nda' mèna lugar ñibe'pe' Diox loo mèna, ndxàca loo mèna ndxàc mèna xal myen' bix ba'.

15 Ngolo mxof Jesús ya' Jesús lad myen' bixa, no ngolo ngurez Jesús Diox por cóñ che'n myen' bixa, mbii Jesús tya.

Thìb mbyòò co' ngòc mbyòò ric mdoodi's no Jesús.

(Mr. 10.17-31; Lc. 18.18-30)

16 Látha, mzin thìb mbyòò loo Jesús. Ndxab mbyòò loo Jesús:
 —Maistr Ndac, i chó con' ndac tolo lin par thib lìte yòò ban non Diox thidtene, à?

17 Jesús mcàb loo mbyòò. Ndxab Jesús loo mbyòò:

—¿Chonon mbez lùu loon le' daa nac thib maistr ndac, à? Yende chó mèn co', licque', nac mèn ndac. Angoluxte Diox nac xa' ndac. Chele' lùu indlide cuent no inden'te lezo'l nac daa Diox, axta ne' ne' ñeel loon nac daa maistr ndac. Per chele' lùu, licque', lyas' yòò ban nol Diox thidtene, ftubdi's xal nac di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

18 Mbyòò mcàb. Ndxab mbyòò loo Jesús:

—¿Chópe' yalñibe' nac co' más ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn par lina, à!, Tad?

Jesús ndxab loo mbyòò:

—Yalñibe'a nac di's ndxè': Ne'guthtel mèn; ne'que tee lidel yalburrid; ne'ilí huan'tel; ne'toxcua'del yalgutye' cóñ che'n nec thib mèn. **19** Gòp mod gunèe xudl no xna'l. Fque' lezo' gunèe huesl no xtaäl xalque' ngue lezo'l ñeel leque lùu.

20 Mbyòò ndxab loo Jesús:

—Aa, Tad, ryete con' co' ñibe' di'sa loo mèn par li mèn ndliquen desde ndoo roon no desde ndoo xènen. ¿Ché' nzo chórø' con' ndxàc falt ndyac U' tolo lin, à!, Tad?

21 Jesús ndxab loo mbyòò:

—Chele' lùu, lìcque', lyas' gác mèn nambìi no mèn nali loo Diox, huà tho' ryethe con' ndxàpl par ryo' tmi looi. Yiloa qui'thl tmia loo mèn co' ndyac yaltii. Le' sya, tataa mod tolo gáppl yalgon' no yalndac loo bé!. Yiloa ndye'thl. Tyoo nquel xisen. Nda na!.

22 Per co'se' mbìn mbyòò di's co' ndxbab Jesús, nalyat mdeb ro mbyòò, ndyàa mbyòò, por tant ndxàp mbyòò che'n mbyòò no nèe la's mbyòò.

23 Sya, ndxbab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Ilıcque' nac co' ngue niin loo gu' ndxè', cara! Axta arid nagàn naca par tyal mèn ric no ta' mèn ric lugar loo Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn ric.
24 Beren, niin con' ndxè' loo gu' tedib vez: Más inagànte naca riid thib má' co' lèe camell le'n ye'r co' nac ngudloo thib aguj leque tyal mèn ric no ta' mèn ric lugar loo Diox ñibe'pe' Diox loo mèn ric.

25 Co'se' mbìn myen' xin' mté'th Jesús di's co' ndxbab Jesús loo myen', ante mbui' myen' no ante gunaa myen' loo xtàa myen!. Mnibdi's myen' loo xtàa myen!. Ndxab myen':

—Chele'i tataa nac, ¿chó mèn gác lyá' loo con' ryes, sya?

26 Jesús xèe mbui' loo myen!. No ndxbab Jesús loo myen':

—Yende mod li chol mèn gan li mèn con' par lyá' mèn loo con' ryes. Per Diox ndxácque' li Diox chol con' xal ndlyá's Diox li Diox loo mèn. Yende chó mèn gác cuee cà' Diox loo chol con'.

27 Sya, ndxbab Pedr loo Jesús:

—Tad, nu' mblá'ya' ryete con' mque no nu' no con' ngòp nu!. No ngue tee nqueque' nu' xis U' ned ngue tee U'. ¿Cón gáp nu' no cón que no nu' yiloa, sya?

28 Jesús mcàb loo myen!. Ndxab Jesús:

—Lìcp'e' ba'i, na ngue nii loo gu': Co'se' gác tiemp no co'se' gác cub ryethe con', no lomisque', co'se' tub ñibe'en, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, loo thib asient co'te' gác thib lugar co'te' ñibe'pe'en por cón che'n ryethe con' roo con' xèn co' gápén la's niin no la's yan huiza, le' sya, gu' co' ndoo nque xísen nalle', gu' co' ne'nglá'de daa, ryete si' fchop gu' tyub loo si' fchop asient par tub

rez gu' cóñ che'n mèn nación Israel huiza, mèn co' nac si' fchop ned co' mblec biz no bin. **29** No ryete mèn co' mblá'ya' liz no co' mblá'ya' hues, no fta'n, no bél, no xud, no xna', no sa'l, no xin', no xyòn ante por cóñ chenen no maste, mèna gác che'n no càaya' mèna masre' thib ayo tant con' loo co' nac che'n mèn co' mblá'ya' mèn. No más de cona, mèna yòo ban no Diox thidtene. **30** Per nalle' loo izlyo' ndxè' nzo huax gu' co' nac mèn nación Israel. Gu' nzi li xtùuz anze'f ntac gu' loo Diox no anze'f mèn roo no mèn xèn nac gu' loo Diox por nac gu' mèn nación Israel. Per ndxe'leque', Diox li le' gu' gác mèn be'the loo Diox tac Diox ndxecloo ñée gu'. Per part cóñ che'n Diox, mèn co' ingode gu' cuent anze'f ntac mèn loo Diox, mèn co' inacte mèn nación Israel, Diox li gác huax mèna mèn co' más ntac loo Diox leque gu'. No gác mèna mèn co' más ndyac lezo' Diox ñée Diox por mbli mèna cas loo cóñ che'n Diox.

**Jesús ngue tetac loo mèn
cón che'n moz co' mque
zin' loo rsin' thib patrón.**

20 Nde niin thib con' loo gu', myen', cóñ che'n xá mod ncàba loo mèn, mèn co' ndyal no mèn co' nda' lugar ñibe'pe' Diox loo mèn: Moda nee di's nac xal thib mbi' co' mque no thib ranch. Mbi'a ngo chegà thib xtil' par nda cua'n mbi' moz co' que zin' par làa moz uv loo lus uv loo xyòn mbi'. Mzyalque' mbi' moz xtil'a.
2 Sya, ndxbab mbi' co' ngòc xuan' yòo lus uva loo moz le' mbi' quix xop pes càa moz huiz par làa moz uv. Moz mdyalque' que moz zin' no yax càa moz xop pes huiz. Ngolo mbli la's mbi' con moz le' mbi' tataa quix huiz moz, mtel' mbi' moz loo xyòn mbi' par tlo moz, làa moz uv loo xyòn mbi'. **3** Ngoloa, ngro' mbi' como hor nquée guyé' xtil' tedib vez legue huiza. Gunèe mbi' nziri'

ndxep moz co' nalath loo xbi!. ⁴Ndxab mbi' loo moza: Daa ndlyaz ya gu' zin' loo xyònен par ya làa gu' uv loo lus uv loo xyònен. No ndoo lîte gon ray gu!. Ngoloa, mxen moza ned. Nda moz zin' loo xyòn mbi!. ⁵Casque' rol huiz mbere mbi!, ngro' mbi!, ngua cu'a'n mbi' moz tedib vez. No casque' hor mquée guyon bzyè mbere mbi!, ngro' mbi' tedib vez par ngua li mbi' lomisque' con' loo taamas moz. ⁶Co'se! ngóol hor mquée yuga'y bzyè, mbere mbi!, ngro' mbi' tedib vez. Nda mbi' loo xbi!. Mzyál' mbi' taandxep moz co' nalath co' nziri' par neda. Ndxab mbi' loo moza: ¿Chonon nziri' gu' trè' dib huiz nalze no ne'nquede gu' zin', yey? ⁷Moz ndxab loo mbi': Angngure' nu' trè' nalze tac yende chó mèn co' nac patrón ngzál' nu' par ngna'b nu' zin' nque nu' loo patrón. Sya, ndxab mbi' loo moza: Huàa gu' zin' loo xyònен, yey. Na ndoo lîte go ray gu' yilo huiz. ⁸Co'se! mzyèl'e izlyo' huiza, mbi' co' ngòc patrona ngurez mandador co' ndyoo naa no co' ndyoo ner loo zin!. Ndxab mbi' loo mandador: Mandador, gurez rye moz co' ngue zin' no blo ray moz. Ftlo blo ray moz co' ngòo bluz loo zin!. No yiloa, col ray moz co' ngòo ner loo zin!. ⁹Sya, ndye'th moz co' ngòo loo zin' co'se! ngòc hor nquée yuga'y bzyè. Mblo mandador ray moza xop pes co' ngòc ray che'n thîb huiz zin!. ¹⁰Ngoloa, ndye'th moz co' más ngòogà loo zin!. Mbli moza xtùuz masre' yòo ray moz por más ngòogà moz loo zin' huiza. Per ndxe'leque', thîb thîb moz ngòo ray xop pes co' ngòc ray che'n thîb huiz zin!. ¹¹Co'se! ngolo ngòo ray moz co' mtlogà zin'a, ngua nee moza loo patrón: ¿Chonon le laate ngo U' ray ryete moz no taamas moz ndale' huiz ngòo loo zin'? No lomisque', ngo ray moz con moz co' ngòogà loo zin!. ¹²Tolo ndxab moz loo patrón: Moz co' más bluz ngòo loo zin' ba', moz ba' pente mbli zin' thîb hor no maste. No ale lalque' mblo

U' ray moz ba' con' co' mblo U' ray nu!. Nu' mque zin' dib huiz. No mxec nu' mtec mso' bée lad nu!. ¹³Per mbi' co' ngòc patrona mcàb loo thîb moz. Ndxab mbi' loo moza: Amiu, nec thîb mod no nec tedib mod ingue tetiiden gu!. Daa ngue lique' con' co' nac nali loo gu'. ¿Ché! ne'ngyan'te ryop na' di's le' daa guix xop pes càa gu' thîb huiz zin', cà? ¹⁴Bye' xop pes ba'. Byàa. Na ndlyas go ray moz co' ngòo más bluz loo zin' lomisque' xal mblon ray lùu ba!. ¹⁵¿Ché! ngue lil cuent yende mod lin xal ndlyazen con tmi daa, cà? ¿Ché! ndxan lezo'l fièl daa tac huen nac daa con chol mèn, cà?

¹⁶Sya, tolo ndxab Jesús loo mèna: Na nii con' ndxè' loo gu!: Gu' ndli xtùuz por nac gu' mèn nación Israel anze'f ntac gu' loo Diox, ¿lé? Per Diox lu' loo gu' le' Diox indyacte lezo' fièe Diox gu!. Ndxe'leque', ndxecloo Diox fièe Diox gu!. Le' tedib cua' mèn co' inacte mèn nación Israel, mèn co' nzi li gu' xtùuz ndxecloo Diox fièe Diox mèna, per ndxe'leque', Diox lu' loo gu' le' làth mèna nzo huax mèn co' ndyac lezo' Diox fièe Diox. Diox mbli thîb con'. Ngurez Diox huax mèn par yila's mèna loo Diox no loo cón che'n Diox. Per ndxepte mèn nzo co' mdyal mbìn cón che'n Diox no co' mdyal mdubdi's loo Diox. Diox mcui mèn co' ngola'sque' loo Diox par nac mèna xin' Diox nalle'.

Jesús mbere ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús gathque'.

(Mr. 10.32-34; Lc. 18.31-34)

¹⁷Láth ndoo Jesús ned nda Jesús par ciuda Jerusalén con myen' xin' mté'th Jesús no taamas mèn co' nda no Jesús, mbe' Jesús ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús thîb lad loo mèn. Ndxab Jesús loo myen':

¹⁸—Hui' gu' nexa. Nase fièe gu' no nda' gu' cuent le' na' ndoole' ned. Nda quée na' par ciuda Jerusalén. No gàca

loon le' thib mbi' ta'xù' daa loo mèn, mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' no loo mèn co' nac maistr che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. No axta quexù' que' fals mèna daa par guthxù' mèna daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn. ¹⁹ No ta'xù' mèna daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn, loo mèn tith co' inacte mèn nación Israel par xiis no mèna daa. No ta' mèna chenen axtaque' que' mèna daa loo thib cruz. Per co'se' ngolo son huiz nguth daa, daa ryo xban làth mèn nguth.

Xna' Cob ryop Juàñ mna'b loo Jesús li Jesús thib favor loo ryop myen'.

(Mr. 10.35–45)

²⁰ Sya, mbii gax xa'got co' nac sa'l Zebede, xa'got co' nac xna' Cob no Juàñ, loo Jesús con Cob no Juàñ. Mdub xib xna' myen' loo Jesús. Mna'b xna' myen' loo Jesús. Ndxab xna' myen':

—Tad, bli U' favor loon.

²¹ Jesús mnibdi's loo xna' myen'. Ndxab Jesús:

—¿Cón ndlyas'l li na, ey?

Xna' myen' ndxab loo Jesús:

—Co'se' ñibe'pe' U' loo nu' loo izlyo' ndxè', ta' U' lugar gác thib xgan' daa síndico no gác tedib xgan' daa juez co' lyath no U' hora. Con'ate no más ndlyazen, Tad.

²² Per Jesús mcàb loo xna' myen' no loo myen'. Ndxab Jesús:

—Axta ne' ne' ñee gu' cóñ ngue na'b gu' loon. Nibdizen thib con' loo gu': ¿Xá nee gu'? ¿Ché' tac gu' no ché' xec gu' tyactìi gu' xalque' gác yaltìi co' xec daa gác loon le'n huiz ndxè' co' nac xalque' co'se' gu mèn thib taz nít cuan' huan nalà, cà'? No échel' tli gu' ryes gath gu' xalque' gác loon yé' huize', cà'?

Myen' mcàb loo Jesús. Ndxab myen': —Xec nu', pues.

²³ Jesús mcàb loo myen!. Ndxab Jesús: —Lícpel ba'i, le'i gác loo gu' le' gu' tyacti tín' xalque' gác yaltìi tín' loon yé' huize' axtaque' gath gu' xalque' gath daa. Per con' co' ndlyas' gu' gác gu' xal thib síndico no xal thib juez par ñibe' no gu' daa, inacte con'a cóñ chenen par tan lugar loo gu' gáca tataa loo gu'. Ndxe'leque', mèn co' gác xal juez no xal síndico co' ñibe' no daa, mèna nac mèn co' gunee lezo' xuden Diox, no mèn co' mdoo lezo' xuden Diox gác mèna xal síndico no xal juez co' lyath no daa co'se' ñibe'en loo mèn nación Israel.

²⁴ Co'se' mbìn taasi' myen' xin' mté'th Jesús con' ndxab Cob no Juàñ no xna' Cob no Juàñ loo Jesús, ngocloo tín' myen' loo ryop hues Cob Juàñ. ²⁵ Co'se' gunee Jesús ndxecloo myen' loo Juàñ no loo Cob, ngurez Jesús ryete myen!. Ndxab Jesús loo myen':

—Com le' gu' nda'le' cuent no nonque' gu' le' mèn co' ñibe' loo chol nación loo izlyo' ndxè', mèna ñibe' yée loo mèn co' nac che'n nación par yende chó ñii loo mèn co' ñibe'. Le' rye mèn co' nac más mèn roo mèn xèn làth rye nación loo izlyo' ndxè', lomisque', ñibe' yée mèna loo mèn che'n nación. ²⁶ Per part cóñ che'n gu', ne'l ide gu' tataa làth gu'. Ndxe'leque', gu' co' ndlyas' ñibe' loo xtàa gu' no gu' co' ndlyas' gác mèn roo no mèn xèn làth xtàa gu', gu'a gác mèn co' li sirv loo xtàa gu'. ²⁷ No chol gu' co' ndlyas' ñibe' loo xtàa gu', no co' ndlyas' tyoo ner no tyoo naa loo xtàa gu', gu'a gác xal thib moz loo xtàa gu'. ²⁸ Gu'a ndxàal li xalque' ndlin. Tac daa ne'ngal yálalte loo izlyo' ndxè' par li mèn sirv loon. Ndxe'leque', daa mbal yáal loo izlyo' ndxè' par lin sirv loo mèn no par le'le' daa ta' yalnaban daa loo yalguth xal mèn co' nguix cóñ che'n thib con' co anze'f ntac. Tataa lin par lyá' huax mèn loo con' ryes por cóñ chenen.

Jesús mteyac chop xa'bí' co' ngòc mèn sieu.

(Mr. 10.46–52; Lc. 18.35–43)

²⁹ Co'se' nda ro' Jesús con myen' xin' mté'th Jesús ro ciuda Jericó par quée'

Jesús ned ciuda Jerusalén, anze'f thìb mèn nda nque xís Jesús.

³⁰Ned nda Jesús, ndub chop mèn sieu ro ned. Co'se' mbìn mèna le' Jesús nde riid, cabii ngurez mèna. Ndxab mèna:

—Tad, U' co' nde bin David co' ngòc rey pólá, gulat lezo! U' gunèe U' nu'!

³¹Co'se' fnee mèn co' nda nque xís Jesús mbez yèe ryop mbi' sieua, mèna mbyoo ryop mbi' sieu par cued, ya ne'cozèede ryop mbi'a más. Per ndxe'leque', ryop xa'bi' sieua sate más cabii mbez yée. Mbez ryop xa'bi' sieua:

—Tad, U' co' nde bin David co' ngòc rey pólá, gulat lezo! U' gunèe U' nu'!

³²Sya, nguled Jesús ned. Ngurez Jesús ryop xa'bi' sieua. Mnibdi' Jesús loo xa'. Ndxab Jesús:

—¿Cón ndlya's gu' li non gu', à!, ey?

³³Ryop xa'bi' sieua mcàb. Ndxab xa' loo Jesús:

—Nu' ndlya's gác nu' hui' nu', Tad.

³⁴Sya, mblyat lezo! Jesús gunèe Jesús ryop xa'bi' sieua. Ante mbuàal Jesús ngudloo ryop xa!. Chàa, mdub xnìi ngudloo ryop xa!. No ndxe'sleque' mbui' ryop xa!. Ngoloa, mxen ryop xa'bi' co' ngòc sieu ned. Nda nque xa' xís Jesús.

Jesús nzole' ned nda par ciuda Jerusalén.

(Mr. 11.1–11; Lc. 19.28–40; Jn. 12.12–19)

21 Co'se' yamerle' nde zin gax Jesús con mèn co' nda nque xís Jesús ro ciuda Jerusalén, mzin Jesús con mèna yèez Betfagé co' nziri' gaxte co'te' ndub thìb yii co' lee yii che'n yaa oliv. Tya, mtel' Jesús chop myen' xin' mté'th Jesús par ya myen' thìb mandad le'n yèez Betfagé. ²Ndxab Jesús loo ryop myen':

—Huàa gu' le'n yèez chu'th co' nziri' go!. Tua' zyal gu' thìb burrgol con xin' burrgol co' ndoo quedó!. Fxac gu' burrgola. No ye'th no gu' burrgol con xin' burrgol trè!. ³Chele' chol mèn ñee loo gu': ¿Chonon ngue xac gu' burrgol

ba'?, gab gu' loo mèna: Tad na' nquin má!. Sya, mèna la' ye'th no gu' má! loon.

⁴Ngòc con'a loo Jesús par ngòcque', no mdyaaque', no mdubque' di's co' gunii thìb xa' co' mde'th di's co' ndxbab Diox co'se' mque' xa'a ye's loo libr co' nac xti's Diox, di's co' mbez:

⁵Guuz gu' loo mèn ciuda

Jerusalén: Hui' gu' nexa. Mbi' co' nac rey gu' nde loo gu!. Anze'f nado' nac mbi!. No ndub mbi' thìb burr yèn' co' nac xin' thìb burrgol co' ndxe' yó!.

⁶Sya, mxen ryop myen' xin' mté'th Jesús ned. Nda li myen' xal mnibe' Jesús loo myen' li myen!. ⁷Ndye'th no myen' burrgol con burr yèn!. No nabe'ste mtoxcua' myen' co'te' tyub Jesús con xab myen!. Ngoloa, mquée Jesús burr yèn'a. ⁸Le' rye mèn co' nde nque xís Jesús na, msil' mèna xab mèna xtau' ned par riid Jesús loo xab mèna tant mdyac lezo' mèna ñèe mèna Jesús. Le' taamas mèna na, mcho' laa yaa yin. No mdoo mèna laa yaa yina ro ned co'te' riid Jesús tant mdyac lezo' mèna ñèe mèna Jesús. ⁹Sya, rye mèn co' nda no Jesús, mtlo mèna, mbez yèe mèna. Le'l'e' mbez yèe mèn co' ndoo ner loo Jesús. No le'l'e' mbez yèe mèn co' ndoo nque ned xís Jesús. Mbez mèna:

—Mbi' roo mbi' xèn nac mbi' co' nac bin David co' ngòc rey pólá. Toloque' gab na' di's natú' no di's roo di's xèn cóñ che'n mbi' co' mtel' Diox: iAy, Dio's! Anze'f Diox roo no Diox xèn nac Tad Diox.

¹⁰Co'se' ngòo no Jesús rye mèn co' nda no Jesús ro ciuda Jerusalén, rye mèn ciuda Jerusalén ngro' che liz mèn. No mbyàa mbye'th lezo' mèn. Mbez mèn loo xtàa mèn:

—¿Chó mbi' nac mbi' co' nde go!, yoo?

¹¹Le' mèn co' nde no Jesús na, mcàb. Ndxab mèna loo mèn ciuda Jerusalén:

—Jesús co' nde'th di's co' ndxbab Diox co' nac mbi' che'n yèez Nazaret che'n làaz mèn galile na.

Jesús mblo' che mèn no má' le'n templ par mbembii templ.

(*Mr. 11.15–19; Lc. 19.45–48; Jn. 2.13–22*)

12Ngoloa, ngòo Jesús le'n templ che'n Diox. Mblo' Jesús rye mèn co' ntho' le'n templ no rye mèn co' ndi' le'n templ. No mtexyath Jesús rye mes che'n mèn co' nsil tmi. No mtexyath Jesús asient co'te' ndyub mèn co' ntho' palomxtil'. **13**Ndxab Jesús loo mèna: Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Lizen o templ daa ngro' lèe co'te' cuez mèn daa.

Per gu' co' ntho' trè' no gu' co' ndi' trè', ale mbli gu' le' templ daa ngòc xal thièb lyo' che'n huan'.

14Láth ndxàc con'a loo mèn le'n templ, mbii gax plá mèn sieu loo Jesús no mbii gax plá mèn renc loo Jesús par tezac Jesús mèna. Jesús mteyacque' mèna. **15**Co'se' gunèe mèn co' ngòc jef co' más ñibe' loo rye nguley' no mèn co' ngòc maistr co' mblu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn tiempa yalguzye' co' mbli Jesús, no co'se' ndxòn mèna le' myen' bix mbez yèe, mbez myen' bixa: Mbi' roo no mbi' xèn nac mbi' co' nac bin che'n David co' ngòc rey pôla, anze'f ngòcloo tín' mèna gunèe mèna Jesús. **16**Ndxab mèna loo Jesús:

—¿Ché' ndxònlon con' mbez myen' bix ba', à'?

Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—Aa. Ndxònquena. ¿Ché' tarte lab gu' loo libr co' nac xti's Diox co' nda' cuent xal nac di's co' mbez myen' ba', cà? Loo libr ndub di's co' mbez taandxè':

Lùu mbli le' myen' bix no rye mbeto' co' be' ndxàaz ndxol' ro labans co' nac di's roo di's xèn co' ngue te'th myen' cóñ chenen.

17Ngoloa, mxen Jesús ned. Mbii Jesús ciuda Jerusalén con myen' xin' mté'th Jesús. Ndyàa Jesús le'n yèez Betañ. Le'n yèeza mdàt Jesús yál'a.

Jesús ndxab: Loo yaa ngudyuug co' yende xlè loo, thidtene ya ne'tolode ta' yaa ngudyuug xlè.

(*Mr. 11.12–14, 20–26*)

18Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mxen Jesús ned. Nda Jesús par ned ciuda Jerusalén tedib vez. Láth ndoo Jesús ned nda Jesús, mblyan' Jesús. **19**Le'pe' nda riid Jesús tya, gunèe Jesús thièb xan' yaa ngudyuug co' ndoo gax ro ned. Sya, ngua tee hui' Jesús loo yaa ngudyuuga, bel'que' pá ndoo ngudyuug loo yaa par hua Jesús ngudyuug. Per co'se' ngua tee hui' Jesús loo yaa, ante laa ndoo loo yaaa. Sya, ndxbab Jesús loo yaa ngudyuuga:

—Desde nalle' par delant ya ne'ta'del xlè thidtene, ndee.

Texal ngolo ndxbab Jesús di'sa loo yaa ngudyuug, ale be' nzi hui' myen' xin' mté'th Jesús, setilte mbiiz yaa ngudyuug. **20**Co'se' ngolo gunèe myen' xin' mté'th Jesús tataa ngòc con' mbli Jesús, ante mbui' myen' no ante gunàa myen!. Sya, mnibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen!:

—Tad, ¿xá mod chonon ale setilte mbiiz yaa ngudyuug ba', à'?

21Jesús mcàb loo myen!. Ndxab Jesús loo myen!:

—Lícp'e' ba'i, na nii loo gu!: Chele' gu' yila's loon no ne'gàc chopte lezo' gu' loo cóñ chenen, le' sýa, iante gác gu' li gu' xal mblin loo yaa ngudyuug ba!. Ndxel'leque', gu' gab loo yii co' ndub go!: Yii, biiche tua!. Huàa tyub le'n nítto!. Tataaque' gàca loo gu!. **22**No ryete con' co' ña'b gu' co'se' cuez gu' Diox, chele' gu', lícque', ndxela's loon no ndxàp gu' yalxla's loon, le' sýa, Diox lique' le' gu' que no ryete con' ña'b gu' loo Diox.

Trè' ndlu' le' Jesús nac xa' co' ñibe'pe'.

(*Mr. 11.27–33; Lc. 20.1–8*)

23Sya, ngòo Jesús le'n templ. Láth ngue lu' Jesús mèn co' nac cóñ che'n

xti's Jesús no co' nac cóن che'n xley'! Jesús, ngua gax mèn co' ngòc jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, loo mèn nación Israel loo Jesús. Mnibdi's mèna loo Jesús. Ndxab mèna:

—¿Chó mnibe' lool mblil con' mblil ná'a no pá ngua té'thl par ngóc mblil con'a, ne, à'?

24 Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—Daa, ne, nibdiz thìb con' loo gu' ñeene' ché' tac gu' càb gu' loon. Chele' gu' gác càb gu' loon, sya, daa, ne, nii loo gu' chó mnibe' loon mblin con'a ná'a. **25** Co'se' mbi'th li Juàn Bautist bautizar mèn, ¿chó mnibe' loo Juàn Bautist mbi'th li Juàn Bautist bautizar mèn, à'? ¿Ché' Diox mnibe' loo Juàn mbi'th Juàn o ché' nzo chó mèn co' nziri' loo izlyo' mnibe' loo Juàn, cà'? ¿Xá nee gu'? Fcàb gu' loon.

Co'se' mbìn mèna tataa mnibdi's Jesús loo mèna, mtlo mèna, mdoodi's no mèna xtàa mèna. Ndxab mèna loo xtàa mèna:

—Chele' na' gab: Diox mnibe' loo Juàn, sya, ñee Jesús loo na': Chele' Diox mnibe' loo Juàn, ¿chonon ne'ngala'ste gu' loo con' mblí Juàn, sya? Aa, que tot gu' se. **26** No chele' na' gab loo Jesús nzo chó mèn mtel' Juàn, sya, que nzo ne'ñee lezo' na', na' zyebque' por mèn co' nziri' ba!. Tac ryete mèn ba' ngola's le' Juàn Bautist guniique' cón che'n Diox no mde'thque' Juàn cón che'n Diox.

27 Con'a, mcàb mèna loo Jesús. Ndxab mèna:

—Ne'neede nu' chó mtel' Juàn.

Sya, ndxbab Jesús loo mèna:

—Ne' daa ne'niide loo gu' chó mnibe' loon mblin con' mblin ná'a, no con' ndlin loo mèn, no chol con' ndlu'en loo mèn.

Jesús ngue tetac di's loo mèn cón che'n ryop myen' co' mnibe' xud loo.

28 Jesús ndxbab loo mèna:

—Nde niin thìb con' loo gu' ñeene' cóñ ñee gu' cóñ che'n di's co' nde niin loo gu' ndxè!: Ngo thìb mbi' co' ngòp chop xgan!. Ndxab mbi' loo thìb xgan' mbi': Xgan!, huà li zin' loo lus uv na' nalze. Huà làa uv loo lus uv. **29** Xgan' mbi' mcàb loo mbi'. Ndxab xgan' mbi' loo mbi': Indlyasten gan. Per ngoloa, mse' mbyòò xtùuz mbyòò. Ngua que mbyòò zin' loo lus uv.

30 Ngoloa, ngua ñibe' mbi' loo tedib xgan' mbi' par ya xgan' mbi' zin!. Lomisque', mcàb xgan' mbi' loo mbi'. Ndxab xgan' mbi': Neeca, Tad, nal gan. Per mbyòò nguri'th nza dí'sa. Ne'ngade mbyòò zin'.

31 Látha, chàa, ndxbab Jesús loo mèna:

—Gunee gu' loon. De loo ryop hues mbyòò, ¿chó mbyòò, lìcque', mbli con' mblyá's xud mbyòò, à'?

Mèna mcàb loo Jesús:

—Mbyòò nera mbli con' mblyá's xud mbyòò.

Sya, ndxbab Jesús loo mèna:

—Aa. Lìcque' nac con' co' nee gu' ba'!

Yende cóñ niin loo gu'. No, lìcp'e' ba'i, na nii loo gu': Le' mèn co' ndli cobrar cóñ che'n contribución, no mèngot co' mblí yalburrid, mèna, ndxe'lque', yòo loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna ndoore' tyal gu' no ta' gu' lugar par ñibe'pe' Diox loo gu' loo cóñ che'n Diox. **32** Tac Juàn Bautist mbi'th lu'le' loo gu' xá mod ndxàal que tee ban ndac gu'. Ne'ngala'ste gu' di's co' mblu' Juàn loo gu'. Per ndxe'lque', mèn co' ndli cobrar cóñ che'n contribución no mèngot co' mblí yalburrid ngola's loo di's co' mblu' no co' mde'th Juàn. Per part cóñ che'n gu', mastale' gunèe gu' ryete con' co' ngòc le'n tiemp ndxè!, ne'nglåade yéc gu' no ne'nglåade lezo' gu' loo ryethe xquin gu' no xtol gu' par nse' gu' mod co' ndxàp gu' par, bel'que', ngala's gu' loo Juàn no ngala's gu' loon.

Jesús ngue tetac di's loo mèn cón che'n moz co' ngòc moz ye'rstin'.

(Mr. 12.1-12; Lc. 20.9-19)

33 Bìn gu' cóñ che'n tedib di's co' nde tetaqueñ loo gu' ndxè!, ne: Ngo

thìb mbi' co' mque no thìb ranch
co'te' mxen' mbi' lus uv loo xyòn mbi'.
Ngoloa, mblo mbi' yaaloo dib vuelt
ro xyòn mbi'. Mtoxcua' mbi' thìb tanc
par yòo nít uv co'se' co' mbi' nít uv.
Mtoxcua' mbi' thìb yòobé' par quée
mèn par la's mèn loo xyòn mbi'.

Ngoloa, mda' mbi' xyòn mbi' cuent
rol loo thìb ned mèn, mèn co' ndli
zin' lus uv. Ngoloa, mxen mbi' ned.
Mdee mbi'. Nda mbi'. ³⁴Co'se' mzin
tiemp co' gác rol cosech che'n uv che'n
mbi', mbi'a mtel' moz mbi' par ña'b
moz no càaya' moz uv co' gác cuent rol
co' gác che'n mbi'a. ³⁵Per ndxe'leque',
mèn co' mbli zin' lus uva mxen
moz mbi'. No mtin mèna moz mbi'.
No mbeth mèna ndxep moz mbi'.
³⁶Mbi' co' nac xuan' lus uva mbere,
mtel' taamasre' moz loo moz co' ngua
nera. Per mèn co' mbli zin' lus uva
lomisque' mbli loo mbryop ned moza.

³⁷Por lult, mtel' mbi' co' nac che'n
lus uva xgan'pe' mbi'. Mbli mbi' xtùuz:
Yende cóñ li no mèna xgan' daa. Ndxab
mbi' loo lezo' mbi': Peser gáp mèna
mod ñiee mèna xgan' daa. ³⁸Per co'se'
ñiee mèna nde xgan' mbi' co' nac che'n
lus uva, le' sya, mèn co' ndli zin' lus uva
uva, mèna ndxab loo xtàa mèn:

—Hui' gu' nexa. Mbi' ba' nac mbi' co'
yan' no yòo co' nac che'n lus uv ndxè'.
Ya' gu' nda yuth na' mbi' par gác che'n
na' yòo lus uv ndxè'. ³⁹Por lult, mxen
mèn co' mbli zin' lus uva mbyòo co'
ngòc xgan' mbi'a. Mblo' mèna mbyòo
thìb lad ro yòo lus uv. No mbeth mèna
mbyòo, tya.

⁴⁰Ngolo mdoodi's Jesús loo mèna
tataa, mnibdi's Jesús loo mèn co' ngòc
jef co' más ñibe' loo rye nguley', no loo
mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no
co' ndyoo naa loo mèn nación Israel.
Ndxab Jesús loo mèna:

—Co'se' yi'th mbi' co' nac xuan' yòo
lus uva, ¿xá nee gu'? ¿Cón li no mbi'

mèn co' mbli zin' lus uva, sya,
à'?

⁴¹Mèna mcàb loo Jesús. Ndxab mèna:
—Mbi' co' nac che'n lus uva guth
mèna. Ne'lyatte lezo' mbi' ñiee mbi'
mèna. No yilo guth mbi' mèn ye'rsin'a,
ta' mbi' xyòn mbi' loo tedib ned mèn co'
li zin' lus uva xyòn mbi'. Mèna gác mèn co',
lícque', li rol uv co' gác che'n mbi' co'se'
gáal tiemp làa mèn uv.

⁴²Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:
—¿Ché' thidtene tarte lab gu' di's co'
ndub loo libr co' nac xti's Diox cà? Hui'
gu' nexa. Di's mbez taandxè':

Quèe co' mblobi albañil thìb lad,
leque quèea mbli sirv par ngòc quèea
quèe scuadr co' mdub squin yòo. Yub
Tad Diox mbli con'a. No por cona,
ante ngüil' na' no ante ñaa na' xal
mbez di's ndxè' loo con' co' ngòca.

⁴³Cona, ngue niin loo gu: Prob gu'
izlyó'. Ngòc che'npe' gu' par yòo gu' lus
cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo
gu'. Per nalle' Diox ne'tolode tyal no
ne'tolode ta' Diox lugar loo gu' yòo gu'
loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox
loo gu'. Ndxe'leque', Diox tyal no ta'
Diox lugar loo mèn par yòo mèn loo
cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo
mèn, mèn co' li co' ñibe'pe' Diox loo
mèna xalque' mbli mèn co' mbli rolpe'
uv che'n mbi' co' ngòc che'n xyòn lus
uva. ⁴⁴Le' cóñ che'n quèe, co' nee di's
nacpe' daa na, mèn co' yixud loo quèea,
co' nee di's, nden' mèna ngòc nguàal
con' cóñ chenen, mèna lyux xal thìb yèt
co' ayè'thax ndxàc co'se' ndlyé' yèt. Le'
loo mèn co' lyàa quèea na, co' nee di's
nac daa, daa telux mèna xal co'se' ndlé'
ndoo quèe thìb con'.

⁴⁵Co'se' mbìn mèn co' ngòc jef co'
más mnibe' loo rye nguley' no mèn co'
ngòc mèn xley' farise di's co' mtetac
Jesús loo mèna, nazab ngulàa di'sa le'n
lezo' mèna. Mden' mèna no mda' mèna

cuent le' Jesús mtetac di's cóñ che'n mèna. ⁴⁶Co'se' mbìn mèna di'sa, capas mèna tyenxù' mèna Jesús. Per nzyeb mèna ñìe mèna mèn co' nziri' no Jesús. Tac mèn co' nziri' no Jesús ante ndli xtùuz cóñ che'n Jesús le' Jesús ante ndyoodi's di's co' mnibe' Diox loo Jesús par tyoodi's Jesús di'sa.

Jesús ngue tetac di's loo mèn xal co'se' nselya' thìb ned myen'.

22 Mbere Jesús, mtetac Jesús di's loo mèn tedib vez. Ndxab Jesús loo mèn co' nziri' loo Jesús:

—Nde niin thìb con' loo gu!: ²Diox co' ñibe' loo mèn nac xal thìb rey co' mbli thìb fandang che'n thìb xgan' rey co' mselya!. ³Mtel' rey moz rey par ngua li moz convid mèn no par li moz avis loo mèn co' ngòc convid par yi'th lyath no mèn mbi' loo fandang che'n mbyòo co' mselya'a. Per mèn co' ngòc convida ne'ndalte ngui'th. ⁴Mbere rey co' mbli nab fandanga, mtel' rey tedib cua' moz. Ndxab rey loo moz: Huà gu' no guuz gu' loo mèn co' ngòc convida yi'th mèna fandang, le' rey ngolole' mbli nab con' hua mèn. Le' rey mbli mandad mbeth mèn ngon no taamas má' nacha!. No ryete con' hua mèna ya ngolole' ngòc nable!. Guuz gu' loo mèna li mèna purad yi'th mèna fandang co' nac yahua. ⁵Per mèn co' ngua li moz convida, co' ngua lile' moz avis looa, ne'ndalte mèna ngui'th mèna. Ne' ne' ngli mèna cas di's co' ndxab moz. Chó mèna nda ta' vuelt loo xyòn mèna. Chó mèna nda loo rsin' mèna. ⁶Le' taamas mèn co' ne'ndalte nga fandang che'n mbyòo co' mselya'a na, mèna mxen moz rey. Ale mbli mèna ngòc nguàal con' con moz rey axta mbeth mèna moz rey. ⁷Co'se' gunèe rey tataa ngòc con'a, anzel' ngocloo tñ' rey axta mtel' rey solndad rey par ngua yuth solndad mèn co' mbeth moz rey. Mtec solndad liz mèna no làaz mèna, ne. ⁸Ngoloa,

ndxab mbi' co' nac reya loo tedib cua' moz: Ryete con' ngolo ngòc nab co' nac che'n fandang par selya' mbyòo daa ndxè!. Huenque' mbli mèn co' ngòc convida ne'ngui'the mèn. Tac inzyalte mèna no indxàalte mèna ngui'th mèna loo fandang na' ndxè!. ⁹Más huen huà gu!. Huà tau' gu' loo rye mèn co' ñìe gu' riid rye ned. No guuz gu' loo mèna yi'th mèna loo fandang na' ndxè!. ¹⁰Sya, ngro' moz. Nguá thop moz ryete mèn co' mzyál' moz, mèn co' ngòc mèn ndac no mèn co' ngòc mèn ye'rsin!, par yi'th mèna fandang che'n mbyòo co' mselya'a. Mbi'thque' mèna axta mzyè le'n nyòo liz mbi', tant thìb mèn mbi'th.

¹¹Sya, ngòo rey le'n nyòo. Xèe mbui' rey loo rye mèn co' mbi'th, mèn co' ngòc convida. Gunèe rey ndub thìb mbi' xi'th rye mèna. Per rey gunèe inoche mbi' xab mbi' co' ndxàal goc mèn co'se' ya mèn thìb fandang che'n thìb ned myen' co' nselya!. ¹²Ndxab rey loo mbi'a: Amiu, ¿xá mod mblil ngòol trè' no inoche xabl co' ndxàal ngocl par ngui'thl loo fandang che'n myen' co' nselya', à? Per más quee lezo' mbi'a xèe mdub mbi'. Ne'ncàbte mbi' loo rey. ¹³Sya, ndxbab mbi' co' ngòc reya loo moz mbi' co' ngue li mandad loo mes: Quedó' gu' ya' mbi' ba' no quedó' gu' nii mbi' ba!. No càa mbi' ba!. Blo' gu' par fuer loo yál'cuau. Tya góñ' mbi' no hua le mbi!. ¹⁴Tataa mod ndli Diox, ne, par ndxòn huax mèn cóñ che'n Diox par yòo mèn loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn. Per ale ndxe'leque', ndxepte mèn nzo co' mdyal ngòo loo cóñ che'n Diox. Mèna ngòc mèn co' mcuipe' Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna.

Mèn xley' farise mnibdi's cóñ che'n impuest loo Jesús.

(Mr. 12.13-17; Lc. 20.20-26)

¹⁵Ngolo mbìn mèn xley' farise di's co' ndxbab Jesús, mxen mèna ned. Ndyàa

mèna. Sya, thidte ngòc mèna. Mdoodi's no mèna xtàa mèna par gab mèna chol di's loo Jesús par bel'que' tataa mod li mèna par gàal di's mèn Jesús no tataa mod li mèna gan par quexù' que' fals mèna Jesús. ¹⁶ Por lult, mtel' mèna ndxep mèn co' nqueltàa loo cón che'n xley' mèna con taandxep mèn co' ngòc thìb ned mèn co' ngro' lèe partid herodist loo Jesús par tyoodi's no mèna Jesús. Sya, ndxab mèna loo Jesús:

—Maistr, nu' non no naneeque' nu' le! U', lìcque, ndyoodi's co' nac di's lìcpe'. No lìcque' nac ned co' ndlu' U' par yòo mèn loo cón che'n Diox. Más de cona, nonque' nu' no naneeque nu' yende chó mport nzo lezo' U' con' co' mbez mèn loo U'. Ne! ne! indla's U' mèn par ñèe U' xal nac mod co' ndxàp mèn. Ne! ne! indla's U' xal ñaa mèn. ¹⁷ Per nalle' gunee U' loo nu' ¿ché' tli huen ta' nu' tmi o quix nu' tmi cón che'n contribución loo mbi' co' nac gobien co' ndub le'n ciuda Rom o ché' indxàalte quix nu'i? ¿Xáa nee U'?

¹⁸ Per Jesús mden' lezo' no mda' Jesús cuent le' mèna asembli mcua'n mèna mod par gàal di's mèna Jesús par yigaa Jesús loo mèna. Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Aa mèn xley' farise, susque' ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembii gu' xti's gu' loon. ¿Chonon asendili gu' ncua'n gu' mod par gàal di's gu' daa par yigaa daa loo gu', à? ¹⁹ Blu' gu' thìb pes co' nguix gu' cón che'n contribución loon. Neene!

Sya, ngua xi mèna thìb pes par mblu' mèn pesa loo Jesús. ²⁰ Co'se' gunèe Jesús pesa, mnibdi's Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—¿Chó che'n gunab co' ngue loo pes ndxè! no chó che'n lèe co' ngue loo pes ndxè!, à?

²¹ Mèna mcàb loo Jesús. Ndxab mèna:

—Gunab ba' no lèe ba' nac che'n gobien co' ñibe' yèe loo na'.

Jesús ndxab loo mèna:

—Aa. Pues, fta' gu' con' co' nac che'npe' gobien co' ñibe' loo gu' par càa gobien che'n gobien. No fta' gu' con' co' nac che'npe' Diox par càa Diox.

²² Co'se' mbìn mèna tataa ndxab Jesús loo mèn, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna cón che'n Jesús. Xexte mxen mèna ned. Ndyàa mèna. Taate mblá' mèna Jesús tya.

Mèn xley' saduce mnibdi's loo Jesús:

¿Ché', lìcque', ryo xban mèn?

(Mr. 12.18–27; Lc. 20.27–40)

²³ Leque huiza ngua plá mèn co' ngòc mèn xley' saduce loo Jesús co'te' nzo Jesús par la's mèn cón ngue li Jesús. Mèna ngola's no mbez mèna: Pà ryo xban mèn. Yende chó mèn ryo xban. Tataa mod mdub nii mèna par aseli mèna ndxab mèna thìb con' loo Jesús par gàal di's mèna Jesús. Ndxab mèna:

²⁴ —Maistr, Moisés mtan' di's loo nu' chele' thìb mbi' co' mselya' nguth no ne'ndante xa'got mbi' xin' mbi', le' sya, hues mbi' selya' con xa'got viuda par que no xa'gota xin' mbi'. Sya, yòo cuent xin' mbi' nac mbed co' tyan xa'got viuda con hues ndlyo mbi'. ²⁵ Pues làth nu' ngo gaz mbi' co' ngòc hues. Mbi' ndlyoa mselya!. Làth xtau'a, tee yath mbi!. Per mbi' ne'ndante xin' con xa'got co' ngòc sa'l mbi', élé? Mbyan' xa'gota viud. Ndoole' hues mbi' co' nde nque xís mbi' mcàaya' xa'got viuda.

²⁶ Lomisque', nguth mbi'a. Ngoloa, mbyan' xa'gota viud tedib vez. Ndoole' tedib hues mbi' co' nde nquea tee càaya' xa'gota. Lomisque', nguthguè' mbi'a, ne. Lomisque', ngòca loo taamas myen' axta nguth rye gaz hues myen'a.

²⁷ Ngolo nguth rye gaz hues myen'a, tee yath xa'gota, ne. ²⁸ Nalle' gunee loo nu', co'se' ryo xban rye gaz hues myen' co' ngutha, ¿chó myen' gàc sa'lpe' xa'gota por mque no xa'gota rye gaz hues myen', à?

29 Jesùs mcàb loo mèna. Ndxab Jesùs:
—Aa, que tont gu'se. Thidtene ncuau lezo' gu', ndee. Nazab ndli gu' xtùuz. No inalide ngue li gu' xtùuz. Tatua' ndli gu' xtùuz tac inda'de gu' cuent co' huenleque' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox. Ne' ne' inda' gu' cuent co' nac con' roo no con' xèn co' ndxàp Diox la's nii Diox no la's ya' Diox. **30** Tac co'se' gàc huiz co' ryo xban mèn nguth, mèn co' ngòò loo cón che'n Diox, huiza ya ne'berede mèna, selya' mèna tedib vez. Huiza no tiempa gàc mèna xal angl che'n Diox. **31** Per cón che'n xal ndli gu' xtùuz no xal mbez gu' le' mèn co' nguth ne'ryo xbante, ¿ché' tarte lab gu' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' gunii yub Diox loo mèn pòla, cà? Diox ndxbab taandxè:

32—Daa nac Diox che'n xudgool gu'
Abraham, Isaac, no Cob.

Hui' gu' nexa. Yende mod gàc Diox Diox che'n mèn co' ndxelo ndxelux co'se' ñeei loo mèn. Por cona, non na' le' Abraham no Isaac no Cob nabán co'te' ndyàa xa' tac Diox mbez nac Diox Diox che'n xa'a.

33 Co'se' ngolo mbìn mèn co' ngureri' tataa ndxbab Jesùs, ryete mèn ante mbui' no ante gunaa xal ngòò di's co' mblu' Jesùs loo mèn.

**Mèn xley' saduce mnibdi's loo Jesùs
cón más ndli precis ndlya's Diox li
mèn, co' nac co' mnibe' Diox loo
mèn.**

(Mr. 12.28-34)

34 Co'se' mbìn mèn xley' farise le' Jesùs mbli gan par ya ne'tolode ndoodi's mèn xley' saduce con Jesùs, mbere mèn xley' farise, mqueltàa mèn xley' farise tedib vez loo Jesùs. **35** Sya, thib mbi' co' ngòò mèn xley' farise co' ngòò maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn tiempa nzo xi'th mèna. Mbi' mblya's ngàal di's mbi' Jesùs par ñee mbi' ñeene' ché' tagaa

Jesùs loo mbi' con di's co' càb Jesùs.

Mnibdi's mbi' loo Jesùs. Ndxab mbi':

36—Maistr, ¿chó di's nac di's co' más ntac co' ñibe' loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn, à'?

37 Jesùs ndxbab loo mbi' co' ngòò maistra:

—Di'sa nac di's co' mbez: Fque' lezo' gu' Tad Diox gu' dib nzo yéç gu', no dib nzo lezo' gu', no dib nzo xtùuz gu'.

38 Di'sa nac ner di's co' mtan' Diox loo mèn loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn. No nac di'sa di's co' más ntac no co' más ñibe' loo mèn. **39** Le' di's co' nac mbryop di's co' nde nque loo ner di'sa na, lalque' nac xal ner di'sa. No mbez di's ndxè' loo mèn: Fque' lezo' gu' gunèe gu' hues xtàa gu' xalque' co'se' leque gu' ngue lezo' ñèe gu' gu'. **40** Ryop di's co' taandxè' mbez no co' ndlu' loo mèn, ryop di's ndxè' nac di's co' mnibe' Diox loo Moisés par mbyan' di's ndxè' loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Lomisque' nac di's ndxè' con di's co' gunii Diox loo mèn co' mde'th di's co' ndxbab Diox.

**Jesùs mnibdi's loo mèn xley' farise.
Ndxab Jesùs: ¿Chó xin nac Crist ndli
gu' cuent, à'?**

(Mr. 12.35-37; Lc. 20.41-44)

41 Láth be' nziri' mèn co' nac xley' farise loo Jesùs, **42** Jesùs mnibdi's loo mèna. Ndxab Jesùs:

—¿Xá nee gu'? ¿Cón ndli gu' xtùuz
cón che'n Crist? ¿Chó xin nac Crist, à'?

Mèna mcàb. Ndxab mèna loo Jesùs:

—Crist nac xgan' David co' ngòò rey pòla.

43 Sya, ndxbab Jesùs loo mèna:

—Chele' Crist nac xgan' David,
¿chonon ndxbab David por cón che'n Xpii Natú' che'n Diox le' Crist nac yub Tad che'n David, sya? Tac David ndxbab:

44 Tad Diox ndxbab loo Tad daa:

Ftub cuaten axtaque' lin le' ryete mèn co' nac mèn ngolo ngola's che'n'l gàc nado' lool.

45 ¿Xá mod ndli gu' cuent nac Crist xgan! David co'se' leque yub David mbez: Tad daa, loo Crist, sya? ¿Máa yob yéç gu', na?

46 Yende chó mèna ngác ncàb nec thib di's loo Jesús. No desde huiza par delant nec thib mèna ne'tolode nglí ryes ñibdi's mèna taamas con' loo Jesús.

Jesús ngue zib quìi mèn xley' farise. No ngue zib quìi Jesús mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

(Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

23 Sya, ndxab Jesús loo mèn co' ngureri' loo Jesús no loo myen' xin' mté'th Jesús:

2—Le' maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel no mèn xley' farise, anze'f ndli ryop ned mèn ba' cuent le' mèna ngue no zin' co' nac zin' co' ndlu' mèn cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

3 Cona, ngue niin loo gu': Ftubdi's gu' loo di's co' mbbez mèn ba!. No bli gu' co' ñibe' mèna. Per ne'que tee lide gu' xal nac mod co' ndxàp mèn ba!. Tac mèna ñibe' loo mèn li mèn thib con!. No leque mèna indlide con' xal ñibe' mèna li taamas mèn. **4**Nde niin tedib con' loo gu': Co'se' ndli mèn ba' tataa, ndli mèna xal co'se' ntecue mèn thib yó' xís xtàa mèn, yó' co' ne'xecte mèn hue' mèn. No ñibe' yèè mèna loo prob xtàa mèn par hue' mèna yó!. Per mèn ba!, nec thib mod no nec tedib mod ne'tyalte mèn no ne' ne' li mèn xtùuz teche mèn nec thib yalnibe' bix co' indubte loo ley co' ngue no mèn loo xtàa mèn co' nac ley co' mnibe' Diox mxo'f Moisés loo mèn nación Israel.

5 Asendli mèn ba' ryete con' co' nac mod co' ndxàp mèn ba' par hui' mèn no ñaa mèn loo mèn ba!. Anze'f ndyubla's mèn farise ba!, no mèn co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, hue'

mèn di's co' nac ndxep di's che'n xti's Diox loo thib le' ye's lechuz mèn no co'te' nac bél'cha' ya' mèn. No anze'f ndyubla's mèn ba' goc mèn ba' xab mèn co' nac lar' co' ndoo flec co' nac xab mèn más nol' no flec más nol' leque co' ndli taamas mèn us. **6**Ale ndubla's yèè mèn ba' tyub mèn ba' co'te' más huen par tyu' mèn ba' co'te' ndxàc chol yahua. No ndubla's yèè mèn ba' tyub mèn ba' co'te' gàc gab chol mèn cón che'n mèn ba!: Susque' mèn guryath no mèn guryèn nac mèn ba' le'n sinagog. **7**No anze'f ndubla's yèè mèn ba' ñii chol mèn Diox loo mèn ba' pál co'te' nzyl' mèn mèn ba' no por fuerz gáp mèn mod ñèe mèn mèn ba' co'se' zyál' mèn mèn ba!. No anze'f ndubla's yèè mèn ba' gab chol mèn: San, Maistr, loo mèn ba' pál co'te' nzyl' mèn ba' chol mèn.

8Per ndxe'leque', part cón che'n gu', ne'ta'de gu' lugar ñee chol mèn Maistr loo gu!. Tac thidte mbi' co' nac merpe' Maistr nzo. Mbi'a nac Crist, co' nee di's, nac yub daa. Le' rye gu' na, ndxàc hues por cón che'n Maistr gu!. **9**Ne' ne' gab gu': Pay, loo nec thib mèn co' nziri' loo izlyo!. Tac ante thidte Xud gu' ngue no gu!. Xud gu'a nzo loo bél!. **10**Ne' ne' ta' gu' lugar ñee chol mèn loo gu' le' gu' nac jef. Tac angoluxte Crist nac jef che'npe' gu!. **11**Le' gu' co' ndli mandad loo hues xtàa gu' na, gu'a nac más xa' roo no xà' xèn làth xtàa gu!. **12**Tac gu' co' ndli cuent no ndlu' gu' loo xtàa gu' le' gu' nac más mèn roo no mèn xèn làth xtàa gu', loo gu'a Diox li gàc gu' mèn roo no mèn xèn làth xtàa gu'.

13Mbere Jesús, ndxab Jesús loo mèn co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no loo mèn xley' farise:

—Ay, prob gu' izlyo', gu' co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f

Moisés loo mèn. Lomisque' ne, gu', mèn xley' farise. Ay, prob gu' izlyo!. Aa que ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembii gu' xti's gu' loon. Tac gu' ncà no nca' gu' loo mèn par ne'yòode mèn loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn. Ne' ne' tyal gu' no ne' ne' ta! gu' lugar par ñibe'pe' Diox loo gu!. Ne' ne' ndla' gu' yòo mèn co' ndyal yòo loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna.

¹⁴Ay, prob gu' izlyo!, gu' co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Lomisque' gu' ne, mèn xley' farise. Prob gu' izlyo!. Aa que ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembii gu' xti's gu' loon. Ale ndyac gu' con' huen co' ngue li gu!. Tac por thib con' co' iñaade ndyenxù' gu' no ndxàc che'n gu' liz prob mèngot viud. No par ndli gu' xal mèn co' ne'ñeede no mèn co' inda'de cuent cóñ li mèn, ale asendli gu' ngol' gu' xley' gu' co'se' mbez gu' Diox. Por con' co' ndli gu'a, más nayi' tñin' gác Diox loo gu' par tetii Diox gu' yiloa.

¹⁵Tedib vez niin loo gu!: Ay, prob gu' izlyo!, gu' co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Lomisque' gu' ne, mèn xley' farise: Ay, prob gu' izlyo!. Aa que ndxác gu' ntembii gu' ro gu' no ntembii gu' xti's gu' loon. Ale ndyac gu' con' huen nac co' ngue li gu!. Gu' nque tee cua'n mèn loo izlyo' no loo nítto' par mbli gu' mse' mèna mod co' ngòp mèn par yila's mèna loo xley' gu' xalque' ndxela's gu' loo xley' gu' par gác mèna thidte mèn con gu!. No co'se' ngolo mbli gu' gan par gác mèna thidte mèn con gu' no ngòp mèna loo xley' gu', ndli gu' par ndxàc loo mèna chop cua' con' ye'rsin'tub leque loo gu' par thib lîte yòo prob mèna le'n ye'rbiil co'te' nac loo quìi no loo bëel.

¹⁶Ay, prob gu' izlyo!, gu' co' nac xal mèn sieu co' ndyoo ner loo mèn. Gu' mbez: Chele' chol mèn càbgòn thib con', lugar de te'th mèn lée Diox mbez mèn: Por lée templ ba' lina. Sya, mbez

gu': Indlide arid precis li lùu co' ndxab lùu li lùu por mdeth lùu lée templ ba!. Per ndxe'leque', mbez gu': Chele' mèn gab: Lina o gáca loon por mde'th mèn or co' nacsua' templ ba', sya, mbez gu': Syase, ndlique' precis li gu' con' co' ndxab gu' li gu' loo mèn. ¹⁷Susque' tont gu!. No susque' nac gu' xal mèn sieu co' nau' loo no co' nau' yéc. ¿Cón ndli gu' cuent nac con' más ntac, à'? ¿Ché' ndli gu' cuent más ntac or o más ntac templ co' ndli ndxàc natú' ora, cà? Yende xàa. Más ntac templ, ¿lé'? ¹⁸Lomisque', mbez gu' loo mèn, ne: Chele' chol mèn càbgòn li mèn thib con' o gác thib con' loo mèn, chele' mèna gab: Gáca o lina xalque' nac loo còo' le'n templ ba!, le' sya, gu' mbez: Inquinte arid li gu' co' mde'th gu' xal nac loo còo' le'n templ ba!. Lomisque', más mbez gu': Chele' mèn te'th li mèn thib con' o gác thib con' loo mèn, no te'th mèn por cóñ che'n góñ co' mbec mèn loo còo' le'n templ, sya, mbez gu': Syase, por fuerz gáque' o li gu' con' co' mcàbgòn gu' loo mèn li gu!. ¹⁹Susque' tont gu'se. No susque' nac gu' xal mèn sieu co' nau' loo nau' yéc. ¿Cón ndli gu' cuent más ntac, à'? ¿Ché' ndli gu' cuent más ntac góñ co' mbec gu' loo mes co' mbez gu' nac loo còo' o ché' ndli gu' cuent más ntac con' co' nzif gu' loo còo' leque más natú' nac còo' co' ndli ndxàc natú' con' loo Diox, cà? Yende xàa. Más ntac loo còo', ¿lé'? ²⁰Tac mèn co' nde'th di's co' nac cóñ che'n loo còo', ingue te'the mèna di's ante co' nac cóñ che'n loo còo'. Ndxel'leque', mèna ngue te'th di's co' nac lée ryethe con' co' nzif loo còo', ne. ²¹Le' mèn co' nde'th di's co' nac lée templ na, ingue te'the mèna ante lée templ. Ndxel'leque', ngue te'th mèna di's co' nac lée Diox tac Diox nzo le'n templ, ne. ²²Lomisque', mèn co' nde'th di's co' nac lée bë', mèna ngue te'th di's co' nac lée co'te' nzo Diox. No ngue te'th mèn lée merpe' Diox.

23 **Lomisque'**, ndxab Jesús loo mèna:
—Ay, gu' co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no gu' co' nac mèn xley' farise. iProb gu' izlyo! Susque' ndxác gu' ntembii gu' ro gu' no ntembii gu' xti's gu'. Ale, ngo' gu' si' si' centav loo thib thib pes co' nac che'n con' nayèe co' ntho' gu' co' nac fthyoxtil, no anís, no comin. Per ale ndxe'leque', indlide gu' cas cóñ che'n di's co' nac di's co' fiibe' loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn, co' nee di's, gáç gu' mèn nalì no mèn nambii loo Diox no gáç gu' mèn co' ndlyat lezo' ñée xtàa no gáç gu' mèn co', lícque', ndxàp yalxla's no co', lícque', ndxela's loo Diox. Lícque, ndxàalque' ta' gu' diezm loo con' ndli gu' gan co'se' ntho' gu' con!. Per más ndxàal li gu' par gáç gu' mèn nalì no mèn nambii loo Diox, no gáç gu' mèn co' ndlyat lezo' ñée xtàa, no gáç gu' mèn co' ndxela's loo Diox no co' ndxàp yalxla's loo Diox. Per gu' indlide con'a, ¿lé? ²⁴Ay, prob gu' izlyo!, gu' co' ndyoo ner loo taamas mèn loo cóñ che'n Diox, gu', co' nee di's, nac xal mèn sieu co' ndyoo ner loo taamas mèn co' nac xal mèn sieu. Loo cóñ che'n Diox ndli gu' cuent anze'f mèn nambii nac gu' no mèn nalì nac gu' loo Diox. Per ale ndxe'leque', loo cóñ che'n Diox nac gu' xal mèn co' nzib thib taz café co'se' ndlyàa thib ngru's chu'th le'n café par gu gu' café. Per ne'ta'de gu' cuent le' loo cóñ che'n Diox nac gu' xal mèn co' ngueb thib camell, co' nee di's, nzo le'n taz café co' ngue yu gu'. Per con' co' ndli gu' ba' nee di's ale más ndxòo yéc gu' ndli gu' con' co' intacte arid loo Diox. Ale ndxe'leque', indlide gu' cas no ingüinte gu' arid par li gu' con' co' más ntac loo Diox.

25 Ay, prob gu' izlyo!, gu' co' nac
maistr co' ndl' cón che'n ley co' mxo'l
Moisés loo mèn no gu' co' nac mèn
xley farise. Susque' ndxác gu' ntembìi
gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu!. Loo

cón che'n Diox, ndlu' gu' gu' loo mèn le' gu' nac mèn nambii no mèn nalì loo Diox. Per le'n lezo' gu' no le'n xtùuz gu' nzo huax con' ye'rsin'túb por mod co' ndxàp gu' tac gu' ndli huan' mèn. No nqueli'th gu' cóن che'n taamas mèn. No ndxan lezo' gu' ñèe gu' cón che'n taamas mèn. Cona, ngue niin loo gu': Nac gu' xal plat no taz co' ante ntech mèn par xís. Per par le'na taate nazab ñaa. ²⁶Aa, mèn xley' farise. Susque' nau' loo nau' yéc gu' loo cón che'n Diox. Más huen blo yéc gu' no blo lezo' gu' par tembii gu' xtùuz gu' no teche gu' ryethe mod ye'rsin' co' ndxàp gu' le'n xtùuz gu' no le'n lezo' gu' no mod ye'rsin' co' ndxàp gu' loo mèn. Le' sya, tataa mod se' gu' mod co' ndxàp gu' par, lícque', gàc gu' mèn nalì no mèn nambii loo Diox xal co'se' tech mèn par le'n taz no plat par nambii gàca.

27 Ay, prob gu' izlyo', gu' co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley loo mèn no gu' co' nac mèn xley' farise. Susque' ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu'. Gu' lalque' nac xal bá' che'n thib mèn nguth, co' ante nabe's natoxcua', co' ante nagus bèeleque' ñaa par xís. Per par ned le'n bá' anze'f nazab ndlya' no anze'f thib zith che'n mèn nguth nzo. 28 Tataaque' nac gu', mèn xley' farise tac gu' ndlu' gu' loo mèn anze'f mèn ndac nac gu'. Tataa ndli gu' par ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembii gu' xti's gu' loo mèn par indlu'de gu' ndli gu' chó con' ye'rsin' co' ndli gu' loo mèn.

²⁹Ay, prob gu' izly', gu' co' nac maistr loo mèn, gu' co' ndlu' di's co' nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ay, prob gu' izly', mèn xley' farise. Susque' ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu'. Tac gu' mbli mandad mtocuxia' mèn armit che'n mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, co' nguth pólá. No nabe's mtocuxia' gu' co'te' ndoo gunab co' nac monument co' nac

xin no xnaa che'n mèn co' mbez gu'
ngòc mèn ndac.³⁰ No nabe'ste ntocxua'
gu' yalgutyè!. Mbez gu': Chele' na' ngo
ban le'n tiemp co' mban xudgool na',
ne'nqueltàa node na' xudgool na' par
nguth na' mèn co' mde'th di's co' ndxab
Diox con xudgool na', élé?³¹ Por di's
co' mbez gu' no por di's co' ndyoodi's
gu', leque gu' ngue go xo'f co' mbli gu'
no nda! gu' cuent nac gu' bin mèn co'
mbeth mèn co' mde'th di's co' ndxab
Diox. Cona, ngue niin loo gu': Leque
co'te' mdoo nii xud gu' no leque co'te'
mdoo ya' xud gu', leque tya tyoo nii gu'
no leque tya tyoo ya' gu', ne. ¿Cón más
ndlya's gu' ñee gu' loon?³² Cona, ngue
niin loo gu': Ftolo bli gu' con' xal mbli
xudgool gu' póla. Ftolo guth gu' taamas
mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox.
Yiloa nee gu' cóñ che'n gu' co'se' tub
rez Diox cóñ che'n gu'.

³³Aa, mèn co' nac xal mbel' co' lèe
huid. ¿Xá mod gác gu' lyá' gu' loo yaltíi
tín' co' gác loo gu' co'se' tetíi Diox gu'
le'n ye'rbiil co'te' nzo quíi no bëel? iPà
lyá' gu'!³⁴ Por cona, na ngue nii loo
gu': Na tel' huax mèn làth gu'. Ndxep
mèna gác mèn co' te'th di's co' ndxab
Diox loo gu'. Taandxep mèn gác mèn co'
ndxác cóñ che'n Diox. Taandxep mèn
gác mèn co' lya's lu' loo gu' cóñ che'n
Diox co' nac con' licpe' par ta' gu' cuent
cón che'n Diox. Per ale ndxe'leque',
guth gu' ndxep mèna. Taandxep mèna
que' gu' loo thib cruz. No ta' gu' che'n
taandxep mèna le'n sinagog gu'. No
tyoo nque gu' xís taandxep mèna le'n
thib yéez no le'n tedib yéez axtaque' li
gu' con' ndlya's gu' con mèna.³⁵ Por
cona, con' ye'rsin' co' nde teele' ndli
gu' con rye mèn co' tel'en loo gu' li
par yan' cóñ che'n gu' loo Diox por
cón che'n rye mèn co' ngòc mèn ndac
co' mbethxù' xudgool gu' póla no co'
mbethxù' gu' le'n tiemp ndxè!. Tac
anon co'se' mbethxù' thib mbi' co'
ngòc xudgool gu' Abel co' ngòc thib

mbi' nambìi no thib mbi' nalì loo Diox,
mtlo mbethxù' xudgool gu' taamas
mèn desde huiza no axta tiemp co'se'
mbethxù' xudgool gu' Zacari, xgan'
Berequi, co' mbeth xudgool gu' le'n
templ co'te' ndoo mes co'te' mbec mèn
gòn o ofrend loo Diox.³⁶ Lìcque' nac
di's co' ngue niin loo gu' ndxè!: Dol no
yalnquexù' co' ngòc cóñ che'n rye mèn
co' mbethxù' prob mèna yizi'f no yiga's
loo gu' co' nabán tiemp ndxè! par tetíi
tín' Diox gu' axta plóthe yiloa.

Jesús mbín' por cóñ che'n mèn ciuda Jerusalén.

(Lc. 13.34–35)

³⁷Ay, prob gu' izlyo', mèn ciuda
Jerusalén, gu' co' mbeth mèn co'
mde'th di's co' ndxab Diox, gu' co'
mbuua'd quèe mèn co' mtel' Diox
co' mbi'th lo yalbàn loo gu'. Anze'f
mblyazen nqueltàan gu' loon xal ndli
nguiiddol colec con nguiid yèn' co'se'
ngue's nguiiddol colec nguiid yèn' xan'
xíl' nguiiddol colec. Per gu' ne'ndalte
thidtene no ne'nda'de gu' lugar par
ngàca tataa loo gu'.³⁸ Per nalle' hui' gu'
nexa. Nase thidtene mblá'ya' Diox gu'
liz gu' no làaz gu'. Nee gu' cóñ che'n gu'
nalle'.³⁹ Tac daa ngue nii loo gu': Gu'
ya ne'berede hui' loon le'n tiemp ndxè!.
Gu' bereque' hui' loon per axta co'se'
gác tiemp co'se' ñeape' gu' no co'se' gab
gu' loo Diox: Anze'f mbi' huen no anze'f
mbi' ndac nac mbi' co' nde ba' tedib vez,
Tad Diox. U' mtel' mbi'. Nde mbi'. Axta
syare!, hui' gu' loon tedib vez.

Jesús mda' cuent le' mèn sil templ no yende cóñ tan' mèn co' nac cóñ che'n templ.

(Mr. 13.1–2; Lc. 21.5–6)

24 Ngolo mdoodi's Jesúis rye di'sa
loo mèn ciuda Jerusalén, ngro'
Jesúis le'n templ. Le'pe' tyen Jesúis ned
bii Jesúis, mbii gax myen' xin' mté'th
Jesúis loo Jesúis. Látha, nzi tee yet

myen'. Xèe ngüi' myen' loo templ. Mbez myen' loo Jesús: Tad, susque' nabe's ñaa templ ndxè' no susque' naroo templ ndxè', cara. ²Per ale le'l'e' mcàb Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—¿Ché' nzi tee yet gu', ngüi' gu' loo templ ndxè' no ndli gu' xtùuz cóñ che'n templ ndxè', ne, cä'? Per hui' gu' nexa. Lìcque' nac di's co' nde niin loo gu' ndxè': Desde nalle' par delant, nde zin' gaxle' le' mèn sil templ ndxè'. No ya ne'hui'de gu' nec thib quèe loo ftoo ndxè'. Thidtene telux mèn templ ndxè'.

Jesús ngue ta' cuent cóñ che'n con' co' tlo gác ndoore' lith no izlyo'.

(Mr. 13.3-23; Lc. 21.7-24; 17.22-24)

³Ngoloa, mxen Jesús ned. Nda no Jesús myen' xin' mté'th Jesús loo thib yii co' lèe yii che'n yaa oliv. Co'se' ñee myen' ndub Jesús tya, mbii gax myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Xexte ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, nu' ndlya's ñee U' loo nu' ¿pól gác co' nee U' loo nu' gozea cóñ che'n templ ba' no chó señ yú' loo mèn co'se' gác huiz co'se' bere U', yi'th U' loo izlyo' ndxè' tedib vez no co'se' gác huiz lyux no lith no izlyo', à?

⁴Sya, ndxab Jesús loo myen':

—Chó Diox chó nee gu'. Ne'ta'de gu' lugar quedii chol mèn gu' cóñ che'n con' niin loo gu' nalle', ndee gu'. ⁵Tac anze'f huax mèn nare' gáal loo izlyo' no que tee te'th mèna cóñ che'n lèen. No gab mèn no que tee te'th mèna loo mèn: Daa nac Crist. Le' sya, tataa mod anze'f huax mèn quedii mèna. ⁶Huiza gòn gu' tyoodi's mèn cóñ che'n xó'. No tyoodi's mèn cóñ che'n con' ryes co' ndxàc cóñ che'n xó'. Per nalle' niin loo gu': Thidtene ne'zyebte gu' co'se' gác huiz no tiemp co'se' gòn gu' di's co' tataa ta' mèn cuent loo gu'. Tac naquinque' tataa gáca. Per mastale' tataaque' gáca le'n huiza, tarte gác tiemp co'se' lyux no lith no izlyo!. ⁷Sya, gác huiz tel'

mèn che'n thib nación solndad che'n mèn nación par yoo mèna con mèn co' nac tedib nación. Lomisque' ne, li mèn thib nación xó' con mèn co' nac tedib nación. Huiza o tiempa, por derech, lyàa huin loo izlyo'. Lyàa yilfiz. Huin xđo huax lugar loo izlyo', ne. ⁸Per pente tlo gác rye con'a par ten' mèn no ta' mèn cuent le' mèn tolo tyactii par delant co' nac más con' tín' co' nde nque co' gác loo co' ngue niin loo gu' ndxè'.

⁹Láth ndxàc rye con'a le'n tiempa, mèn tyenxù' gu' no ta' mèn gu' loo xtàa mèn par li no mèn gu' chol con' ye'rsin' xal ndlya's mèna axta guth mèna gu'. Tiempa, mèn dib athu loo izlyo' yòo xyàn lezo' ñee mèna gu' ante por cóñ chenen no maste. ¹⁰Le'n huiza no le'n tiempa, anze'f thib mèn ryo xà' loo cóñ chenen. Ya ne'tolode yila's mèna loon. Le' sya, leque mèn co' ngro xà' loo cóñ chenen, leque mèna ta'xù' mèn co' ndxela's loon loo mèn co' nac mèn ye'rsin'. ¹¹Le'n huiza anze'f huax mèn gutyè' ryo xo'f loo mèn. Ta' mèna cuent no te'th mèna loo chol mèn le' mèna ngro' tee par tyoodi's mèna cóñ che'n Diox loo mèn. Tataa mod anze'f huax mèn quedii mèna, ne. ¹²Láth ndxàc con'a, anze'f huax con' ye'rsin' gác loo mèn. Anze'f huax mèn ya ne'que'de lezo' mèn ñee mèn xtàa mèn. Ndxe'leque', yòo xyàn lezo' mèn ñee mèn xtàa mèn. ¹³Per mèn co' thidtene mbli ñee lezo' no mbli ñee yéc par tolo queltàa mèna loo cóñ chenen axta gath mèna, mèna mblyá'que' loo con' ryes. ¹⁴Le' cóñ che'n di's ndac co' ndlu' xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn na, yath yèn no co mèn yalbàñ cóñ che'n di's ndac loo mèn rye nación co' nziri' dib athu loo izlyo' par de que ryete mèn naciona gòn cóñ che'n di's ndac no ta' mèna cuent cóñ che'n di's ndaca. Yiloa, syase lyux no lith no izlyo'.

15 Gu' co' ndlab ye's, bìn gu' di's co' ngue niin loo gu' ndxè' no fta' gu' cuent cóن nee di's ndxè' no ften' gu' cón nee di's ndxè'. Mbi' co' ngro' lèe Daniel co' mde'th di's co' ndxab Diox, Daniel mque' ye's loo libr co' nac xti's Diox cón che'n thib mbi' zab thib mbi' cap. Mbi'a aseli teza' mbi' cón che'n chol con' co' nac cón che'n Diox. Co'se' ñee gu' ndxàc con' ndxè' le'n templ che'n Diox, non gu' no nanee gu' ndxàcla xal mque' Daniel ye's. **16** Sya, huen gàca loo mèn chele' mèn co' nzo le'n yéezya' co' nac làaz mèn jude xyon' par co'te' ndub yii par ne'gàcte yaltii co' gàcque' loo gu', gu' co' nac mèn nación Israel. **17** Huen gàc loo mèn co' nzi yéc zote liz mèn chele' mèna, texal bilàa mèna yéc zotea, sangxyon' mèn no yende chó import nzo lezo' mèn rye che'n mèn co' ndxàp mèn le'n nyòo par ne'yigaade mèna loo yaltii co' gàcque' loo gu', mèn nación Israel. **18** Lomisque' ne, mèn co' ngue zin' huan huiza, huen gàca loo mèna chele' mèna ne'ye'thte liz mèn huiza par co' mèn rye che'n mèn co' ndxàp mèn par ne'yigaade mèna loo yaltii co' gàcque' loo gu', mèn nación Israel. **19** Ay, prob rye mèngot izlyo', mèngot co' nzi nac xin' huiza. No ay, prob rye mèngot izlyo', mèngot co' nzi xèn' xin' huiza por cón che'n yaltii co' gàc loo gu', mèn nación Israel. **20** Gurez gu' Diox no bna'b gu' loo Diox le' tiemp co' xyon' mèn loo con' ryés no loo yaltii co' gàc huiza par ne'gàcte tiempa tiemp xìl' no ne' ne' gàc huiz co' xyon' mèn huiz descans. **21** Tac co'se' gàc ryethe con'a, huiza anze'f thib yaltii tñin' gàc le'n huiza loo mèn nación Israel. Yaltii co' gàc loo mèna tarte gàc dib lal mblec Diox izlyo' no mxèn' Diox izlyo'. No yiloa, thidtene ya ne'berede yaltii tñin'a gàc yaltii tñin'a tedib vez xal gàc yaltii tñin'a huiza loo mèn nación Israel. **22** No chele' Diox ne'tedópte huiz tiempa, yende mod lyá' nec thib mèn. Per

ndxè'leque', Diox tedóp huiz tiempa por nque' lezo' Diox ñèe Diox mèn, mèn co' Diox mcui, mèn co' Diox mblo xà' par ngòo mèna loo cón che'n Diox.

23 Le' sya, chele' chol mèn ñee loo gu': Hui' gu' nexa. Trè' nzo Crist; o chele' mèn ñee loo gu': Tua' nzo Crist, ne'yila'ste gu'i, ndee gu'. **24** Tac co'se' gàc huiza, anze'f huax mèn gutyè' ryo' no ryo xo'f mèna loo mèn. Nee mèna loo mèn le' mèna nac Crist. No ñee mèna loo mèn le' mèna nde'th di's co' gunii Diox. No li mèna huax yal guyze' roo no yal guyze' xèn co' nac señ co' hui' mèn no co' ñaa mèn. Per ryethe con' co' ñee mèna no co' li mèna nac yal guyze' tûb. No axta quedii mèna mèn co' ndxela's chele' mèna gác li mèna gan quedii mèna mèn. **25** Hui' gu' nexa. Fte' lezo' gu' le' daa guniile' con' ndxè' loo gu' ndoore' gàca loo gu', ndee gu'. **26** Cona, beren, ngue niina loo gu': Chele' mèna ñee loo gu': Hui' gu' nexa. Crist nzo co'te' nagán, ne'yade gu' tyá. No chele' mèna ñee loo gu': Hui' gu' nexa. Crist nzo le'n cuart ndxè', ne'yila'ste gu' con' co' ñee mèna loo gu'. **27** Tac co'se' gàc huiz co' galen, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xal ndxáal chol mèn, setilte gàca xal co'se' ndlyàa bèl gundi co'se' ndxú' izlyo' par ned ndlyen huiz no par ned mbix huiz.

28 Cón che'n mèn gutyè' co' ngue tan cuent loo gu' nalle' nac xal co'te' nax thib má' ya's co'te' ndlyàa ngool loo má' ya's par hua ngool bél' má' ya'sa.

Jesús ngue ta' cuent cón gàc co'se' yí'th Jesús.

(Mr. 13.24–37; Lc. 21.25–33;
17.26–30, 34–36)

29 Co'se' yilo riid rye huiz co' gàc rye yalnaxia loo mèn, tlo cuau loo huiz. Ne'teniide huiz loo izlyo!. Lomisque' ne, ne'teniide mbe' loo izlyo!. Le' mbyáaz co' nzi'f loo bé' na, tlo huin loo bé' axta tlo gàb che mbyáaz loo bé!. No ryethe

con' co' nac con' roo no con' xèn loo
bé' tlo huin no xi'th loo bé!. ³⁰Yiloa,
axta syare' hui' gu' no yú' thib señ
co' gác cóñ chenen, daa co' mbal yáal
loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo
izlyo!. Le' mèn co' naban dib athu loo
izlyo' na, mèna góñ co'se' hui' mèna
loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxé'
xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo!.
Con'a gác loo mèn co'se' galen le'n
xcuau co'se' gápén rye loothe con' roo
no con' xèn la's niin no la's yan. No hui'
mèna co'se' gác con' roo con' xèn loon.
³¹Nibe'en loo angl huiza par cabii cuez
angl trompet par thop angl rye mèn co'
naban dyap lad loo izlyo', co' nee di's,
nac thib lad ro izlyo' axta tedib lad ro
izlyo!.

³²Bli gu' xtùuz cóñ che'n thib di's
co' nde niin loo gu' co' ndlu' cóñ che'n
yaa nguduug: Hui' gu' nexa. Co'se'
ngolole' ngòb laa loo yaa nguduug no
nde xiisle' laa yen' loo yaa nguduug,
gu' nonque' no nda'que' gu' cuent
nde zin' gaxle' tiemp co' nac tiemp
bée co'se' más ndxàc ney' loo izlyo!.
³³Lomisque' nac con' co' ngue niin loo
gu': Co'se' ñe gu' ndxàc ryete con'a,
gu' nonque' no naneeque' gu' nde zin'
gaxle' tiemp co' lyux izlyo' no lith no
izlyo!. Setilte gác con'a xal thib mbi' co'
ndoo ro ryo' liz mbi' par yòo mbi' liz
mbi'. ³⁴Lícpé' ba'i, na nii loo gu': Ryete
con'a gácque' ndoore' lyux mèn nación
Israel. ³⁵Ryethe con' co' nac cóñ che'n
bé' no ryethe co' nac cóñ che'n izlyo',
le'i lyuxque' no lith noi. Ya ne'tolode
cue ryethe con'a. Per di's co' ngue niin
loo gu' ndxé!, di's ndxé' tyaaque', no
gácque', no tyubque' di's cóñ che'n di's
co' ngue niin loo gu' ndxé!.

³⁶Per co'se' gác huiza no co'se' gácpe'
hora, yende chó mèn izlyo' non chó
huiz gáca no coyor gáca. Ne' ne' yub
angl co' nzo loo bé', ne' ne' yub daa
co' nac xgan'pe' Diox, nanee coyor gác

con'a. Angoluxte Diox co' nac xuden
nanee coyor gác con'a.

³⁷Gácque' con'a xalque' ngóca co'se'
ngulàa yuuloo tiemp co'se' ngo ban
thib mbi' co' ngro' lèe Noé. Tataa gáca
co'se' galen, daa co' mbal yáal loo izlyo'
ndxé' xalque' ndxáal chol mèn. ³⁸Le'n
tiemp co' ngo ban Noea no ndoore' lyàa
yuuloo co' ngulàa, le'n tiempa mèn
alithe ndxuhua no alithe ndxu mèn
loo izlyo!. Ngure selya' mèn. Nda' mèn
rsap mèn par nselya' rsap mèn le'n
rye tiempa axta ngòo Noé le'n yòoyaa.
³⁹No axta ne' ne' inon mèn no ne' ne'
inda' mèn cuent le' yuuloo lyàaque'.
Ante co'se' mbyà'x xnì lezo' mèn le'
yuuloo mtlole' ndoo làa. Axta syare',
ne' ne' ñee mèn cóñ li mèn. Ale mbeth
yuuloo rye mèn. ⁴⁰Le'pe' co'se' gác
huiz co' galena na, chop xa'bi' que zin'
loo rsin' xa' huan. Thib xa' li Diox par
yáp xa' loo bé!. Le' tedib xa' na, taate
yan!. ⁴¹Lomisque' ne, co'se' gác huiza,
chop xa'got cue yu' loo yees. Thib xa',
chàa, li Diox yáp xa' loo bé!. Le' tedib
xa' na, taate yan!.

⁴²Nalas gure gu' no gunee gu'
xal nziri' gu' loo cóñ che'n Diox co'
ndxela's gu!. Tac gu ne'ñeede no inonte
gu', ne, coyor yi'th Tad Diox gu!. ⁴³Hui'
gu' nexa, ey. Nde niin thib con' loo
gu': Chele' thib mbi' co' nac gundan
che'n thib yòo nanee coyor yál' lyàa
huan' par li huan' huan' liz mbi', mbi'
ne'gàtte. Ndxe'leque', tyub naa mbi'.
No tataa mod ne'la'de mbi' yòo huan'
liz mbi' par li huan' huan' che'n mbi'
liz mbi!. ⁴⁴Cona, ngue niin loo gu':
Nalas gure gu' no gunee gu' xal nziri'
gu!. No bli nab gu' gu' loo cóñ che'n
Diox. Tac thib huiz co'se' ingue lide gu'
xtùuz cóñ che'n Diox pól galen, chàa,
ñee gu' no ta' gu' cuent le' daa ndale'
loo mbii loo bé' loo gu', daa co' mbal
yáal loo izlyo' ndxé' xalque' ndxáal
chol mèn.

Jesús ngue ta' cuent loo mèn cóñ che'n chop moz: Thìb moz altant mdoo loo zin'. Le' tedib moz na, ngòc moz za'f, moz ye'rsin'.

(Lc. 12.41-48)

45 Nde niin tedib di's loo gu', ne: Cón che'n con' co' gàc loo mèn co'se' galen loo izlyo' ndxè' tedib vez nac xal ndxàc loo moz co' ngue no thìb patrón. **46** Huen nda moz co' mtan' no patrón liz patrón chele' moz huenque' ngue li zin' co' ndxàalque' li moz co'se' zin patrón liz patrón. **47** Lícpé' ba'i, na nii loo gu': Le' patrón ñibe' loo moz par gàc moz thìb mandador par tyoo naa moz loo zin' no quenap moz ryethe con' co' ndxàp patrón liz patrón. **48** Per chele' moza nac thìb moz ye'rsin' no gab moz le'n lezo' moz: Aa'a. Patrón daa lyen!. Ne'ye'thgàade patrón daa. **49** Le' sya, por ne'ye'thgàade patrón moz, tlo moza, tetìi moza xtàa moz. No que tee no moz mènguy. Que tee yuhua moz. Que tee yu moz con mènguya. **50** Le' sya, láth tataa ngue tee moz, chàa, mzin patrón moz thìb huiz co' indlide moz xtùuz le' patrón zin no zin patrón thìb hor co' indlide moz xtùuz zin patrón no co' inonte moz. **51** ¿Xá nee gu'? ¿Cón li patrón con moza, sya? Tetìi patrón moza axta plóthe no co' patrón moza loo rsin' patrón, élé'? Por cona, thìb lité tel' patrón moz par bii moz ye'rbiil co'te' ndxetoo bél no ndxetoo quìi par yòo no moz mèn co' ntembìi ro no co' ntembìi xti's tya.

Jesús ngue ta' cuent loo mèn cóñ che'n si' myen'got yèn' no thìb mbyòò co' selya'.

25 Cón che'n xá mod altant ndxàal cue mèn loo mod co' ndly'a Diox ñibe'pe' Diox loo mèn, mèna nac xal si' myen'got yèn' co' nde tan cuent loo gu' ndxè'. Ngòc thìb con' loo rye si' myen'gota. Ngro' myen!. No

mbe' myen' candil aceit myen' par ngua myen' liz thìb mbyòò par lyath no myen' mbyòò co' mselya' liz mbyòò. **2** Ga'y myen'gota ngòc lijer. Le' taaga'y myen'gota na, ale msyen. **3** Co'se' ngro' myen'got co' msyena, ne'nghue'de myen'got aceit par sè myen'gota candil myen'gota co'se' nquin myen' a aceit. **4** Le' taaga'y myen'got co' ngòc lijera na, mte'que' lezo' myen' mbe' myen' bote che'n aceit par tolo sè myen' candil myen' co'se' gáal hor naquin myen' candil myen'. **5** Nde nxon', mbyòò co' mselya'a mblyen!. Ne'nzin'gàade mbyòò liz mbyòò yál'a. Le' myen'gota na, láth nzi bed myen' yál'a par zin mbyòò co' mselya'a, ale mxen mcal' myen!. Taate mblá' myen' candil myen' con xnìi. Ne'ntu'de myen' candil myen'. **6** Per casque' co'se' nde yál' gulal yál' cabii ngrozèe thìb mèn co' mbez: Ndye'thle' mbyòò co' mselya'a, ey. Gro' gu' par ya càa ned gu' mbyòò. **7** Sya, ngo che ryete myen'gota. No mbli nab myen' candil myen'. **8** Per ga'y myen'got co' ngòc myen'got nasana ndxab loo taaga'y myen'got co' ngòc más lijera: Cara, techè gu' chu'th aceit gu' loo nu' par co nu' aceit candil nu!. Tac candil nu' ngue yu'lé' xnìi. **9** Le' sya, ga'y myen'got co' ngòc lijera mcàb loo taaga'ya myen'got co' ngòc myen'got nasana. Ndxab myen'gota: Ne'techède nu' aceit nu' loo gu', cara, tac yiloa ne'gàalta par nu' no ne'gàalta par gu', ne. Más huen huàa gu' co'te' ntho' mèn aceit. Fxi' gu' aceit co' nquin gu' tya. **10** Per láth nda ti' myen'got co' msyena aceit myen', mzin mbyòò co' mselya'a. Le' taaga'y myen'got co ngòc lijera na, altantleque' nziri' myen' tac mbli nabque' myen' candil myen'. Sangngòò no myen' mbyòò le'n nyòò loo yalhua co' ndxàc por mselya' mbyòò. Sya, mbli mbyòò mandad mbyau' ro ryo!. **11** Ngoloa, mzin taaga'y myen'got co' ngòc myen'got nasana. Ndxab myen' loo mbyòò co'

mselya'a: Tad, fxal! U' puert par yòò nu!. ¹²Mbyòò mcàb loo myen'a. Ndxab mbyòò: Lìcpe! ba'i, daa indlibede gu!.

¹³Ngoloa, sya, ndxbab Jesùs loo myen' xin' mté'th Jesùs:

—Nalas gure gu!, ey. Leque gu! ñee xal nziri' gu! loo cón che'n Diox. Gòc gu! xal mèn co' nzi naa tac gu! inonte. Ne! ne! inda! gu! cuent chó huiz galen no coyor galen, daa co' mbal yáal loo izlyo! ndxè! xal ndxáal chol mèn loo izlyo!.

Jesùs ntetac di's cón che'n thib loo tmi co' lèe talent loo mèn.

¹⁴Nde niin tedib con' loo gu!, ne: Cón che'n mèn co' ndyubdi's ndac no cón che'n mèn co' indyubdi's ndacte co'se' ñibe'pe' Diox loo mèn, mèna nac xal moz con thib mbi' co' nac patrón. Pues co'se' nda ro' mbi' liz mbi' no làaz mbi' par ya mbi' tedib nación co' nziri' tit, co'se' yamerle' ryo' mbi', ngurez mbi' moz mbi' par càaya' moz mbi' tmi par li moz zin' con tmi co' tan' no mbi' moz.

¹⁵Loo thib moz mbi' mda' mbi' casque' ga'y mil pes. Le' loo tedib moz mbi' na, mda' mbi' casque' chop mil pes. Le' loo tedib moz na, mda' mbi' casque' thib mil pes. Ngolo mtan' no mbi' moz tmi, xalque' nda' mbi' cuent no ñee mbi' xal ndli moz zin' no xal nzo moz, mxen mbi' ned. Nda mbi' tedib nación. ¹⁶Le' sya, moz co' mbyan' no ga'y mil pes, mtlo moz, mbli moz zin' con ga'y mil pesa. Ale mbli moza gan taaga'y mil pes. ¹⁷Lomisque' ne, loo tedib moz co' mtan' no mbi' taachop mil pes, moza, ne, mbli gan taachop mil pes loo chop mil pes co' mtan' no mbi' moz. ¹⁸Per loo moz co' mtan' no mbi' thib mil pesa, moza quej quej mblosua' thib mil pes che'n mbi' le'n thib ye'r co' mden' moz loo yòò.

¹⁹Pues ngolo nguri'th huax tiemp. Yende mbi' co' nac patrón moza. Per mzin thib huiz mzin mbi' loo moz tedib

vez. Sya, mbli mbi' cuent con moz mbi' par ñee mbi' ñeene' plá pes mbli thib thib moz gan loo tmi co' mtan' no mbi' moz. ²⁰Mzin ner moz co' mbyan' no ga'y mil pes loo mbi'. Ndxab moz loo mbi': Tad, aa U' ga'y mil pes co' mtan' no U' daa thib cua'a co'se' mdee U'a. No aa U' taaga'y mil pes co' mblin gan con ga'y mil pes co' mda' U' loon, ne. ²¹Ndxab mbi' loo moz: Huen zyax. Huenque' mblil, ey. Lùu nac thib moz ndac. Anze'f altant mdool loo zin' co' mblil. Pues ya que altantleque' mdool loo zin' co' mblil con ndxepte tmi co' mtan'en lool, tan lugar ñibe'l loo huax con!. Que de par yòò nol daa no tyac lezo'l con daa. ²²Ngoloa, mzin moz co' mtan' no mbi' taachop mil pes loo mbi'. Ndxab moza loo mbi': Tad, aa U' chop mil pes U' ndxè!. No aa U' taachop mil pes co' mblin gan loo chop mil pes co' mtan' no U' daa. ²³Mbi' ndxab loo moz: Huen zyax. Huenque' mblil, ey. Lùu nac thib moz ndac. No anze'f altant mdool loo zin' co' mblil. Pues ya que altantleque' mdool loo zin' co' mblil con ndxepte tmi co' mtan'en lool, tan lugar ñibe'l loo huax con!. Que de par yòò nol daa no tyac lezo'l con daa. ²⁴Per co'se' mzin moz co' mtan' no mbi' thib mil pes, moza ndxab loo mbi': Tad, daa nanee le' U' nac thib patrón nala's no nac U' thib patrón nayi!. No nthop U' cosech co'te' ingode U' bin. No ndláp U' co'te' tarte co U' nec thib quèe bin. ²⁵Por cona, mzyeb daa ñèen U!. Ale ngua teyòoen tmi U!. Aa U' tmi U' ndxè!. ²⁶Mbi' mcàb loo moza. Ndxab mbi': Aa, moz ye'rsin', moz za'f. Chele' lùu nda' cuent no naneel le' daa nthop cosech co'te' ingoden bin no ndlápen co'te' tarte gon nec thib quèe bin, ²⁷chele' lùu nanee tataa nac daa, más quee lezo'l nga la'l tmi daa loo banc. Le' sya, co'se' beren galen, nga lo'en tmi daa loo banc nazal' xin' tmi daa co' mbli tmi daa gan. ²⁸Sya, ndxab

mbi' loo taamas moz co' nzi tyā: Fteche gu' thib mil pes co' ngue no moz ba'. Fta' gu'i càa moz co' ngue no si' mil pes.²⁹ Mèn co' ngue no ndxep tmi no huen ndli mèna zin' con tmii par tataa mod li mèna gan más tmi, mèna que no más tmi. Per mèn co' ngue no ndxepte tmi no ihuente ndli mèna zin' con tmia, mèna tuhuan tmi co' mque no mèna. No yiloa yan' mèna nague's nii mèna no nague's ya' mèna.

Cona nee di's, mèn co huen huen nxo'f zin' cóñ che'n zin' co' mxo'f zin' Diox loo mèn xalque' mbli Diox par ndxác mèna, mèna nzi tee ndacque' loo cóñ che'n Diox. Per mèn co' inxo'f zin' ndacte loo cóñ che'n Diox, xal ndlyath no Diox mèn par li mèna zin' co' mxo'f zin' Diox loo mèna, Diox li par ne'gácte mèna xo'f zin' ndac mèna cóñ che'n Diox thidtene. No yiloa tetii Diox mèna axta plóthe.

³⁰Le' mbi' co' nac patrona na, tolo ndxab loo moz: Fxen gu' moz co' yende chó juis ba!. Be' gu' moz za'f ba!. Càa moz ba!. Blo' gu' par fuer. Huàa tyee gu' moz ba' thib lad loon co'te' nacuau thidtene co'te' góñ moz no co'te' hua le moz thidtene tac axta arid nè ten' moz gác yaltíi loo moz tyā.

Tolo ndxab Jesús: Tataaque' gáca loo gu', ne, co'se' galen loo izlyo' ndxè' tedib vez.

Jesús tub rez cóñ che'n mèn ryethe nación co'se' gác huiza.

³¹Sya, ndxab Jesús:

—Co'se' galen loo izlyo' ndxè' tedib vez, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn, par gal ñibe'en loo mèn, galen lath thib baan angl. Yiloa tu'ben par ñibe'en loo ryethe con' par xyo'f lée xyo'f xti's daa no gác con' roo no con' xén loon thidtene.³² Huiza hidte queltàan mèn co' nac mèn rye nación co' nziri' dib athu loo izlyo' loon par co' xà'en thib

ned mèn loo tedib ned mèn xal ndli pastor co'se' ngo' xà' pastor mbacxil' lath chiv.³³ Huiza cuequen mèn co' nac xal mbacxil' loon cuaten co' nac ladlì. Le' mèn co' nac xal chiv loon na, cuequen mèna cuaten co' nac lad rebes.³⁴ Sya gaben, daa co' nac rey tiempa, loo mèn co' nziri' cuaten co' nac ladlì: Que de gu' loon, ey, gu' co' mblole' Diox xuden cuent nac gu' mèn ndac no cóñ che'n gu' Diox gunii di's ndac. Gu' tlo ñibe' no Diox loo cóñ che'n Diox co' mbli nab Diox par ñibe' no gu' Diox. Ndoore' cobe' Diox no toxcua' Diox loo izlyo', Diox mnibe' lezo' no mdoo lezo' Diox ñibe' no gu' Diox loo ryethe con' yiloa.³⁵ Tataa mnibe' Diox loo lezo' Diox li Diox tac co'se' mque tee lan'en, mda' gu' thib le' rol luan nduhuan. Co'se' mque tee yec lezon, mda' gu' chu'th nít gun. Co'se' mque tee'en xal mèn tith làaz gu' no loo gu', gu' mda' liz gu' nguleden.³⁶ Co'se' mque tee'en ngox mdyal xaben, gu' mda' xaben par mdoquen. Co'se' mxac lenen, gu' mbi'th too naa daa co'te' naxen. Co'se' mque'en lezi'f, mbi'th toodi's no gu' daa ro lezi'f.³⁷ Huiza ñee mèn co' daa mdyal no co' daa mda' lugar par ngòò mèn loo cóñ chenen: Tad, ¿pól gunèe nu' U' le' U' mque tee lan' no mda' nu' thib le' rol yèth par nduhua U', à? No ¿pól gunèe nu' U' le' U' mque tee yec lezo' no mda' nu' chu'th nít ngu' U', à?³⁸ ¿Pól gunèe nu' U', mque tee U' xal mèn tith no mda' nu' liz nu' nguled U', à? ¿Pól gunèe nu' mque tee U' ngox mdyal tab U' no mda' nu' xab U', ne, à?³⁹ No ¿pól gunèe nu' U' mxac len U' no pól gunèe nu' U' mque U' lezi'f no ngua toodi's no nu' U' ro lezi'f, à?⁴⁰ Le' sya, daa co' nac rey tiempa, daa càb loo mèna: Licpe ba'i, gu' ne'nglide rye con'a loon. Per chele' gu' mbli rye con'a loo chol mèn co' ndxác hues xtàan por ndxela's mèna loon, daa ngo cuent loope'en mbli gu' rye con'a.

41Sya, daa co' nac rey tiempa, daa càb loo mèn co' cue cuaten lad rebes: Biiche gu' loon, gu' co' nac mèndèe too ze too yá!. Gu' lyàa loo quìi co'te' ne'yu'de bëel no quìi co'te' ngòc nab par lyàa Mebizya no meeñù' co' nac che'npe' Mebizya. **42**Tac co'se' mblyan' daa, ne'nda'de gu' thib le' rol yèth nghuan. Co'se' mque tee yec lezon, ne'nda'de gu' ne' chu'th nít ngun. **43**Ngòc daa xal mèn tith loo gu!. No ne'nda'de gu' liz gu' par mbeden. Ngòc falt xaben loon. Gu' ne'nglatte lezo' ngnèe gu' daa. Ne'nda'de gu' thib ned xab gu' par ngoquen. Mxac lenen. Ne'ngui'th too naade gu' daa. Mque'en lezi'f. Ne'ngui'the gu' par ngtoodi's no gu' daa ro lezi'f. **44**Le' sya, mèna ñee loon, daa co' nac rey tiempa: Tad, ¿pól gunèe nu' le' U' mque tee lan', no mque tee yec lezo' U', no ngòc U' xal mèn tith, no mque tee U' yende xab U', no mxac len U', no mque' U' lezi'f no ne'nglyath node nu' U!, à? **45**Le' sya, daa co' nac rey tiempa, daa càb loo mèna. Gaben: Lìcp'e ba'i, na ngue nii loo gu!: Chele' gu' ne'nglide chol con' co' nac co' ngue niin loo gu' ndxé! loo mèn prob co' ndxàc hues daa no co' ndxàc xtàa daa, daa ngo cuent ne'nglide gu' con'a loon. **46**Mèn ye'rsin'a yòo co'te' tyactìi mèna thidtene. Le' mèn co' daa mdyal no co' daa mda' lugar yòo mèna loo cóñ chenen na, mèna yòo ban no daa thidtene.

**Mèn ngue toxcua' no ngue go be'
mèn no ngue li mèn xtùuz xá mod
tyenxù' mèn Jesús.**

(*Mr. 14.1–2; Lc. 22.1–2; Jn. 11.45–53*)

26 Co'se' ngolo mdoodi's Jesús rye di'sa loo mèn co' nziri' loo Jesús, Jesús ndxbab loo myen' xin' mté'th Jesús:
2—Gu' neequ'e' no nonque' gu' taachopte huiz no maste ndxàc falt gac lni pasc. Le'n huiz lnia tyenxù' mèn

daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' xal ndxáal chol mèn, par que' mèna daa loo thib cruz.

3Le' sya, mèn co' nac jef co' más mnibe' loo nguley', no mèn co' na maistr co' ndlu' ón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no mèngool co' ñibe', no mèn co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, loo mèn nación Israel, rye mèna thidte mqueltàa loo lue' che'n palas co' nac liz Caifás co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' tiempa. **4**Liz mbi' co' lèe Caifasa, tya mdoodi's rye mèna no mblo xnee mèna xá mod yigaaxù' Jesús loo mèna con purte yalgutye' par guth mèna Jesús. **5**Per mbez mèna loo xtàa mèna:

—Más huen ne'guthte na' mbi' le'n huiz lni par ne'tezebte na' mèn co' yi'th lni par ne'tyub bëente lezo' mèna no yiloa yecloo mèna loo na!.

**Trè' ndlu' cón che'n thib xa'got co'
mblath aceit co' anze'f nix ndlya' yéc
Jesús.**

(*Mr. 14.3–9; Jn. 12.1–8*)

6Láth ndyoodi's mèna, Jesús ngo yéez Betañ liz thib mbi' co' lèe Mon co' mxac thib yíz co' nac yíz ndxa's co' ntaya's no co' ntayèe yid lad mèn. **7**Tya mbii gax thib xa'got loo Jesús. Xa'gota nde no thib frasc co' natoxcua' con thib loo quèe huen co' lèe alabastr. Le'n frasca nzo thib loo aceit co' anze'f nazi' ndlya'. No anze'f náp ntac aceita. Láth co'se' ndub Jesús loo mes, xa'gota mbii gax loo Jesús. Mblath xa'gota aceit co' nzo le'n frasca yéc Jesús. **8**Per co'se' ñée myen' xin' mté'th Jesús ngue li xa'gota con'a loo Jesús, ale ngocloo myen'. No mtlo myen'. Mbez myen' loo xtàa myen':

—¿Chonon ale ngue teza'xù' xa'gota aceit ba', yoo? **9**Nzoque' mod ntho' xa'gota aceit ba' par ryo' tmi loo aceit. Le' sya, que no xa'got huax tmi par ta' xa' tmi loo mèn prob co' naquin tmi.

10 Jesùs mbìn di's co' mdoodi's myen'a. Sya, ndxab Jesùs loo myen': —¿Chonon ngue li xol gu' xa'got ndxè' no ngue tethon gu' xa', à'? Con' co' ngue li xa'got ndxè' loon nac thìb con' ndac.

11 Por part cóñ che'n gu', gu' thidteneque' yo ban no mèn co' ndxàc hues gu' no mèn co' ndxàc xtàa gu' co' nac mèn prob. Per part cóñ chenen, gu' ya ne'tolode yo no daa nen tiemp loo izlyo' ndxè'.

12 Tac con' co' ngue li xa'got ndxè' loon, xa' mblath aceit co' anze'f nazi' ndlya' ba' laden. Xa' mblath aceit laden par ne'yitoode xla' laden co'se' ya ca's mèn daa. **13** Licpe' ba'i, na ngue nii loo gu', ey: Pál co'te' co mèn yalbàn cóñ che'n di's di's ndac no te'th mèn cóñ che'n di's ndac par non mèn xá mod lyá' mèn loo con' ryes loo mèn co' nziri' dib athu loo izlyo', gòn mèn con' co' mbli xa'got ndxè' loon par te' lezo' mèn no ta' mèn cuent cóñ che'n con' mbli xa'got ndxè' loon.

Trè' ndlu' le' Jud mcua'n mód par mda'xù' Jud Jesùs loo mèn co' ngòc ngolo ngola's che'n Jesùs.

(Mr. 14.10-11; Lc. 22.3-6)

14 Látha, xexte ngro' thib mbi' co' ndxàc xin' mté'th Jesùs co' ngro' lèe Jud Iscariot. Ngua toodi's no Jud mèn co' ngòc jef che'n nguley' tiempa. **15** Ndxab Jud loo mèn co' ngòc jef che'n rye nguley':

—¿Plál quix gu' càan chele' daa lu' Jesùs loo gu' no cuanen mod taxù'en Jesùs loo gu', à?

Sya, mèna mdix gal psi' pes plat loo Jud par li Jud con' ye'rsin'a. **16** Desde hora, mcua'n Jud mod ñeene' xá mod li Jud par ta'i thib lugar loo Jud par ta'xù' Jud Jesùs loo mèna.

Trè' ndlu' le' Jesùs nduhua rsè no myen' xin' mté'th Jesùs.

(Mr. 14.12-25; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

17 Co'se' ngòc ner huiz co' nac huiz lni, co' nee di's, huiz vispr co' ngòc

huiz co' ndxuhua mèn nación Israel pan co' ingode mèn dii levadur, huiza mnibdi's myen' xin' mté'th Jesùs loo Jesùs. Ndxab myen':

—Tad, ¿pá ndlya's U' ya li nab nu' no ya toxcua' nu' con' hua rsè na' co' nac xít mèn no lua' mèn co' ndxuhua mèn co'se' ndxáal lni pasc, à?

18 Jesùs ndxab loo myen':

—Huàa gu' le'n ciuda Jerusalén ba'. No yòo gu' liz thib mbi'. Gab gu' loo mbi'a: Maistr gunee loo nu' par gab nu' lool no ta' nu' cuent cóñ che'n di's ndxè' lool. Maistr gunee: Nde zin' gaxle' hor co'se' tyactiin. No nalle' ndlyazen ta'l lizl par gác nab xít mèn no lua' mèn par hua rsè'en co' nac cóñ che'n lni pasc con myen' xin' mté'th daa.

19 Sya, ngua li myen' xin' mté'th Jesùs xalque mnibe' Jesùs loo myen' li myen'. Sya, mtoxcua' myen' rsè co' hua rsè no myen' Jesùs co' nac cóñ che'n lni pasc.

20 Co'se' ngulàa yál' izlyo' huiza, Jesùs mdub no ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesùs loo mes. **21** Láth nzi yuhua rsè no Jesùs myen', ndxab Jesùs loo myen':

—Lícpel' ba'i, na ngue nii loo gu': Thib gu' co' nzo làth na' ndxè' cua'n mod xexte ta'xù' gu' daa loo mèn co' nac ngolo ngola's chenen.

22 Sya, ryete myen' xin' mté'th Jesùs anze'f ngure xi lezo'. Mtlo myen', mnibdi's thib thib myen' loo Jesùs. Mbez myen':

—Tad, ¿ché' ne'stolque' daai, cà'? ¿Ché' ne'stolque' daai, cà'?

23 Jesùs mcàb. Ndxab Jesùs loo myen':

—Thib gu' co' ngue yuhua no daa thidte yen', gu'a ta'xù' daa loo mèna.

24 Daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, loon gàcque' ryethe con' ryes xalque' mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox. Per ay, prob mbi' izlyo'. Mandit mbi' too ze too yál', mbi' co' ta'xù' daa loo mèn co' nac ngolo ngola's chenen. Más huen ngàca loo

mbi' thidtene ne'ngáalte mbi' loo izlyo' ndxè' leque ta'xù' mbi' daa loo mèna.

25Sya, Jud co' mda'xù' Jesús loo mèna ndxbab loo Jesús:

—Maistr, ne'stolque' ngue lil cuent daa taxù' lìuu loo mèn, cà?

Jesús mcàb loo Jud. Ndxab Jesús:

—Aa. Lùui, pues.

26Láth nzi yuhua myen' xin' mté'th Jesús con Jesús, Jesús mxen pan. Ndxab Jesús loo Diox: Diox quix U', Diox. Ngoloa, mbli rol Jesús pan. Mda' Jesús pan loo myen!. Ndxab Jesús loo myen!:

—Dhua gu' pan ndxè', ndee. Pan ndxè' nac cóñ che'n bél'yòo laden co' gath por cóñ che'n rye mèn.

27Ngoloa, mxen Jesús thib vas vin. Ndxab Jesús:

—Diox quix U', Diox, loo Diox.

Ngoloa, mteri'th Jesús vas vin loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús:

—Gu ryete gu' thib ro thib ro vin co' nzo le'n vas ndxè!. **28**Tac vin ndxè' nac cóñ che'n ren laden co' xyo loo izlyo' par li nèen tediñ conveñ co' gac thib conveñ cub yiloa. Xyo ren laden loo izlyo' por cóñ che'n huax mèn par tataa mod, mèn co' yila's cóñ chenen, mèna tyon' xquin no tyon' xtol mèna. **29**Per daa ngue nii loo gu': Desde nalle', ya ne'bereden gun nít uv co' nda' lus uv loo izlyo' ndxè!. Na bere gu nít uv co' nda' lus uv con gu' co'se' ñibe'pe' xuden Diox loo mèn co' ngòole' loo cóñ che'n Diox por cóñ chenen.

Jesús ngue ta' cuent loo Pedr le' Pedr cà di's Jesús.

(Mr. 14.26–31; Lc. 22.31–34; Jn. 13.36–38)

30Le' sya, ngolo mbil'ro myen' xin' mté'th Jesús thib himn con Jesús, nda no Jesús myen' loo thib yii co' lèe yii che'n yaa oliv. **31**Tya, ndxbab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Ryete gu' anze'f xi lezo' yál' ndxè', no tyoo xà' lezo' gu' no ya ye'th lezo'

gu' por cóñ chenen yál' ndxè!. Gàca loo gu' tataa tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' ndxab:

Daa guth pastor. Le' partid mbacxil' co' ngue tee no pastor na, rye's pál.

32Per co'se' yilo ryo xban daa, daa ga ner loo gu' le'n thib yéez co' nac yéezya' che'n làaz mèn galile par zyál' na' tyo.

33Sya, mcàb Pedr loo Jesús. Ndxab Pedr:

—Mastale' ryete myen' xi lezo' no tyoo xà' lezo' myen' nal yál' por cóñ che'n con' ryes co' gac loo U', na ne'xide lezo' no ne' ne' tyoo xà' lezon co'se' gac cóñ gac loo U', Tad.

34Per Jesús ndxbab loo Pedr:

—Pedr, licpe' ba'i, na ngue nii lool: Nndo're' lé' nguidtee yál' nal yál', lìu cà di's daa son vez loo mèn.

35Pedr mcàb. Ndxab Pedr loo Jesús:

—Mastale' no daa gath con U', per par cà disen U', daa ne'cà di'ste U' loo mèn.

No ale ryete myen' xin' mté'th Jesús, leque di'sa ndxbab myen' loo Jesús.

**Trè' ndlu' le' Jesús ngurez Diox co'te'
nac thib huert co' lèe Getsemaní.**

(Mr. 14.32–42; Lc. 22.39–46)

36Ngoloa, ngua no Jesús myen' xin' mté'th Jesús thib lugar co' lèe Getsemaní. Ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Trè' gaate ftub gu' láth nda bezen Diox tua'.

37Ante mbe' Jesús Pedr no ryop hues myen' co' nac xgan' thib mbi' co' lèe Zebede ndxepte más delant co'te' ngurez Jesús Diox. Tya, mtlo Jesús, mxí lezo' Jesús. No naxut naxut mtlo gunaa loo Jesús. **38**Sya, ndxbab Jesús loo Pedr no loo ryop hues myen' xgan' Zebede:

—Nase nxyon' lezon. No nden'en le' daa gath por ne'xecte daa nal yál', ndyaquen, ey. Trè' gaate byan' gu' no gure naa gu' con daa. Ne'gàtte gu'!

39Ngoloa, ngua Jesús taachu'the más delant loo myen!. Tya, mdub xib Jesús.

No mcotloo Jesús loo yòò. Ngurez Jesús Diox. Ndxab Jesús:

—Diox, U' co' nac xuden, chele'i nzo mod, bli U' ne'gàcte arid nè yaltìi co' gàc xal thìb preb loon le'n huiz ndxè'. Indlyasten gàca loon xal neete lezon. Ndx'e'leque', ante gàca loon xal neepe' lezo' U'.

40 Co'se' mbye'th tee hui' Jesús máa Pedr con ryop hues myen' co' nac xgan' mbi' co' lèe Zebede co'te' mtan' Jesús Pedr con myen', ale le'le' nzi yàt myen'. Sya, ndxab Jesús loo Pedr:

—Pedr, ¿ché' ne'nglide gu' gan mbe naa gu' con daa nec thìb hor, cà'? **41** Gure naa gu', yey. No gurez gu' Diox par ne'ta'de Diox lugar loo gu' ne'aselide gu' cua'n gu' xquin gu'. Lìcpe' ba'i, xtùuz gu' no lezo' gu' anze' ndlya's le' gu' cuez Diox. Per bél'yòò lad gu' ba' ndli nden' gu' ngo zan gu'. No ngulàa fuerz gu!. Por con'a, ale mbuu's gu' nzi gu!.

42 Mbryop vez mbere Jesús. Nda Jesús leque tyá. Ngurez Jesús Diox taandxè':

—Diox, U' co' nac xuden, chele' yaltìi co' gàc loon yende mod riid tua'te, gàca loon xal neepe' lezo' U'.

43 Mbere Jesús. Ndye'th Jesús tedib vez co'te' mtan' Jesús Pedr con taachop myen'a. Lomisque', ñée Jesús nzi yàt myen' tac ngudloo myen' ya ne'xecte tant thìb mcal' nzo loo myen'. **44** Taate mblá' Jesús myen!. Mbyon vez mbere Jesús, nda Jesús par ngurez Jesús Diox tedib vez. Leque di's co' ndxab Jesús ndoire' ndxab Jesús tedib vez loo Diox.

45 Ngoloa, mbere Jesús, ndye'th Jesús tedib vez loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Nase bli gu' descans no bdàt gu!. Ya mzinle' hor co' ta'xù' thìb mbi' daa loo mèn co' ncua'n xquin no xtol, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn. **46** Jer goo too gu!. Ya gu' ndyàa na!. Mbi' co' ta'xù' daa loo mèna, mbi' nzole' ned, nde mbi'.

Trè' ndlu' le' mèn ye'rsin' mxenxù'
Jesús xal thìb pres.

(*Mr. 14.43–50; Lc. 22.47–53; Jn. 18.2–11*)

47 Tatabe'! ngue toodi's Jesús co'se' gunèe Jesús le' Jud co' ndxò cuent nac si' fchop myen' xin' mté'th Jesús ngro zi'fle' nde con huax mèn. Ale nzo spad no nzo yaa ya' mèn. Nde mèn con Jud. Rye mèna nde por mnibe' mèn co' nac jef che'n nguley' no por mnibe' rye mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel.

48 Le' Jud co' mblu'xù' Jesús no co' mda'xù' Jesús loo mèna na, Jud mblí thìb con' con mèna ndoore'. Ndxab Jud loo mèna:

—Mbi' co' seron cuat, mbi'a nac Jesús. Luega tyen gu' mbi' no bli gu' segur mbi' co' huen huen.

49 Sya, mbii gax Jud loo Jesús. Mde's Jud yen Jesús. No msero Jud cuat Jesús. Ndxab Jud:

—San, Maistr.

50 Jesús mcàb loo Jud. Ndxab Jesús:

—Amiu, ¿chó zin' ndel, à'?

Sya, mbii gax mèna loo Jesús. Mxen mèna Jesús. Mbe' mèna Jesús xal ndxe' mèn thìb pres.

51 Láth ndxàc con'a, thìb mbi' co' nac xin' mté'th Jesús ngua ya' rlan!. Mdo'f mbi' spad le'n cubiert. Chàa, mblàa mbi' thìb ya' spad nza thìb moz co' nac moz che'n nguley!. Ale mcho' mbi' nza moz.

52 Sya, ndxab Jesús loo mbi' co' ngòc xin' mté'th Jesús:

—Blosua' spadl le'n cubiert. Tac ryete mèn co' ndxuth xtàa con spad, leque loo spad ya mèn looi, ne. **53** ¿Ché'
inontel no ché' tarte ta'l cuent le' daa nzoque' mod bez Diox co' nac xuden no nzoque' mod ña'ben loo Diox co' nac xuden tel' Diox masre' thap gal mil solndad co' nac angl par tif' no làa angla daa la's ya' mèn ndxè', cà'? **54** Per chele' daa tataa li, ¿xá mod gàcque' no

xá mod tyaaque' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez no co' ndlu' taandxè'que' ndxàal gàca loon, sya?

55 Ngoloa, ndxab Jesús loo mèna:
—¿Ché!, llicue!, co'se! ngro' gu' mxen gu' spad no mxen gu' yaa par tyen gu' daa xal thìb mbi' co' nac xal thìb huan', cà? Gu' nda'que' cuent no ndlibe'que' gu' daa le' daa mdubque' làth gu' le'n templ atate huiz par mblu'en gu'. No ne'nglide gu' ryes nden gu' daa xal ndyen mèn thìb huan' xal ngue ten gu' daa nalle', clé? **56** Per ndxàc ryete con' ndxè' loon nalle' par gàcque' no tyaaque' xalque' mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's cón chenen.

Látha, rye myen' xin' mté'th Jesús mxon!. Mblá! myen' thidte Jesús.

Trè' ndlu' le' Jesús mdoo loo rye mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel.

(*Mr. 14.53–65; Lc. 22.54–55, 63–71; Jn. 18.12–14, 19–24*)

57 Le' sya, mèn co' mxenxù! Jesús mbe' Jesús loo Caifás co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' tiempa tac liz Caifás mqueltàa ryete mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no rye mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. **58** Le' Pedr na, tith tith mdoo mque xís Jesús axta mzin Pedr loo lue' liz mbi' co' lèe Caifás co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley!. Pedr ngòo. No ndub Pedr làth rye mèn co' mqueltàa tya, mèn co' nquenap con' co' nac che'n templ no co' nque zin' le'n templ par ñee Pedr ñeene' xá mod tolo quexù' que' fals mèna Jesús no tolo li la's mèna cón che'n Jesús.

59 Nde nxon!, mèn co' nac jef che'n rye nguley!, no rye mèngool, no rye

mèn co' nxo'f zin' zin' che'n templ, no mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel, sate más mcua'n mèna mod xá mod tolo quexù' que' fals mèna Jesús axtaque' li mèna gan gáp mèna razon guth mèna Jesús. **60** Per yende mod li mèna gan tolo ntec mèna Jesús mastale' huax mèna mqueltàa loo Jesús no mastale' antub yalgutye'túb ngòc di's co' ngue zib quí mèna Jesús. Por lult, mbi'th chop mèn co' mbi'th ta' cuent cón che'n Jesús co' nac di's yalgutye'túb. **61** Mèna ndxb:

—Nu' mbìn le' mbi' ba' gunii pezea, ndxab mbi' le' mbi' cobii templ che'n Diox. No bere mbi', xít te'f mbi' templ le'n son huiz no maste. ¿Xá nee gu'? ¿Ché!, llicue!, li mbi' con'a?

62 Sya, ngo too nde'f mbi' co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley!. Ndxab mbi' loo Jesús:

—¿Ché! yende mod càbl loo ryop mbi' ba!, cà? ¿Xá mod chonon tatua' nac rye di's co' mbez ryop mbi' cón che'nl, à? iFcàb!

63 Per Jesús yende chó di's mcàb. Sya, ndxab mbi' co' nac jef loo rye nguley' loo Jesús:

—Por lèe Diox co' naban, daa ngue te'f Diox lool: Nu' ndlya's ñeel loo nu: ¿Ché!, llicue!, lùu nac Crist, xgan' Diox o ché! inacte lùu Crist, cà?

64 Jesús ndxab loo jef:

—Aa. Nacque' daa xgan'pe' Diox, pues, xalque' ngue bezl ba!. No thidte vez ngue niin loo ryete gu' le' gu' hui' loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', co'se! tuben cuat Diox, Diox co' ndxàppe' ryethe con' la's ya' Diox no la's nii Diox. No hui' gu' loon co'se' gàc huiz co' ro'en loo bé' par galen le'n xcuau loo izlyo' ndxè' tedib vez.

65 Sya, jef co' más ñibe' loo nguley' ngo too nde'f. Mched jef xab jef. No ndxab jef:

—Mbi' ndxè' thidteneque' ñii yèe ñii tìi cón che'n Diox con di's co' ndyoodi's mbi'. ¿Cón li taamas mèn co' ta' cuent cón che'n mbi' ba' loo na'? Ya inquinte na' taamas mèn, ¿lé'? Gu' nde teele' ndxòn di's co' ndyoodi's mbi' co' ñii yèe ñii tìi mbi' cón che'n Diox. ⁶⁶ ¿Xá nee gu'? ¿Xá gàc mbi'? ¿Cón li no na' mbi'?

Mèna mcàb:

—Ndxàalque' gath mbi' tac mbi' ndxàp dol.

⁶⁷ Sya, ale msuc mèna rloo Jesús. No mda' mèna golp Jesús. Le' taandxep mèna mdis rloo Jesús. ⁶⁸ No mbez mèna loo Jesús:

—Com le' lùu mbez lùu nac Crist, ¿lé'? bli divin ¿chó nu' mda' che'n'l?

Trè' ndlu' le' Pedr mcà di's Jesús loo mèn le' Pedr indlibe'de Jesús.

(*Mr. 14.66–72; Lc. 22.56–62;*

Jn. 18.15–18, 25–27)

⁶⁹ Láth ngue tetìi mèna Jesús no nzi li mèna xal ndlya's mèna con Jesús, Pedr ndub par fuer ro ned loo lue!. Sya, mbii gax thib mozgot loo Pedr. Mozgota ndxab loo Pedr:

—Pedr, lùu, ne, mque tee noque' Jesús co' nac mèn gulàaz che'n mèn galile, ¿lé'?

⁷⁰ Pedr mcà di's Jesús loo mozgota loo rye mèn co' nziri' tya. Ndxab Pedr loo mozgota:

—Aa'a. Ne'needen chó cuent ngue ta'll.

⁷¹ Le'pe' nda ro Pedr ro puert co'se' gunee tedib mozgot Pedr. Sya, ndxab mozgota loo mèn co' nziri' tya:

—Mbi' ba', ne, mque tee noque' Jesús co' nac mèn yèez Nazaret.

⁷² Mbere Pedr, mcà di's Pedr Jesús tedib vez. Ndxab Pedr:

—iTyoxta lica, cara! Ne'libeden mbi'a.

⁷³ Pente ndxàc mcà di's Pedr cón che'n Jesús, mbere mèn co' nziri' tya, ngua bii gax mèna loo Pedr. Ndxab mèna loo Pedr:

—Lìcpe' ba'i, cara, lùu, ne, nac thib mbi' co' mque tee noque' Jesús tac ndxàc be'l axta por mod co' ndyoodi's lùu.

⁷⁴ Sya, leque Pedr, nazab gunii yèe gunii tìi Pedr cón che'n Jesús. No mde'th Pedr Diox. Ndxab Pedr:

—iTyoxta lica, cara! Ne'libeden mbi'a. Leque hor co'se' ndxab Pedr di'sa, chàa, ngrozèe nguiidtee mblé' nguiidtee yál'!

⁷⁵ Sya, chàa, mte' lezo' Pedr di's co' ndxab Jesús loo Pedr co'se' ndxab Jesús loo Pedr: Ndoore' cozèe nguiidtee lé' nguiidtee yál', lùu cà di's daa son vez. Sya, mbii Pedr tya. No ne'tí' ne' ñee lezo' Pedr, mbín' Pedr tant mxi lezo' Pedr no mthyon Pedr por mcà di's Pedr Jesús loo mèna.

Trè' ndlu' le' mèn mbe' Jesús, natub dó' Jesús, loo thib mbi' co' lèe Pilat.

(*Mr. 15.1; Lc. 23.1–2; Jn. 18.28–32*)

27 Co'se' ngo ñii izlyo' tedib huiz co' nde nquea, ryete mèn co' nac jef loo rye nguley' co' más ñibe' loo rye nguley', no ryete mèngool co' ñibe' loo mèn nación Israel, thidte gunii rye mèna no thidte mdoodi's rye mèna par mblo xnee mèna le' mèna guthque' Jesús. ²Sya, mbe' mèna Jesús, natub dó' ya' Jesús, loo tedib mbi' co' ngro' lèe Pons Pilat co' nac gobernador le'n ciuda Jerusalén tiempa.

Trè' ndlu' leque Jud mbeth Jud.

³ Co'se' gunee Jud co' mda'xù' Jesús loo mèna le' mèna mquexù' mque' fals Jesús par guth mèna Jesús, axta syare' ngulàa yéc Jud no ngulàa lezo' Jud. Ale ngua sere Jud gal psi' pes plat co' mdix mèn loo Jud loo mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley' no loo mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. ⁴Ndxab Jud loo mèna:

—Daa mcuan xquin daa no xtol daa loo Diox por mdaxù'len thib mbi' loo gu' co' yende chó xquin ndxàp no co' yende chó xtol ndxàp par guth gu' mbi'.

Per mèna mcàb loo Jud. Ndxab mèna:

—Yende chó import nzo lezo' nu' con' mbilil. Lùu nee cón lil. Con'a ya nacle' cón che'nl.

⁵Sya, ndxeclaque' tmia mblobii Jud rloo mèna le'n templ. Ngoloa, ndyàa Jud. Ngua lo Jud dò' yen Jud. Ale leque Jud setilte mbeth Jud.

⁶Sya, mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley' mthop tmi co' mblobii Juda. Ndxab mèna loo xtàa mèna:

—Yende mod co na' tmi ndxè' le'n caj co'te' ndxòo tmi co' ndyop gòn o ofrend. Tmi ndxè' nac tmi, co' nee di's, mxi na' mbi' ba' par guth na' mbi'.

⁷Ngoloa, luega mdoodi's mèna con xtàa mèna. Ndxab mèna:

—Más huen tyen na' tmi ba' par ti' na' thib le' yòò bte'f co' nac yòò co'te' ntxocua' mèn plat no taz no taamas con' par gàc yòòa thib lugar co'te' cuec mèna thib panteón par ca's mèna mèn co' nac mèn tedib nación co' nzo ban ciuda ndxè'.

⁸Por cona, axta huiza no axta huiz nalze lèe lugar co' ngòc yòò bte'fa yòò bte'f co' mdyu' con tmi co' ngòc tmi co' mxi mèn thib mbi' co' mbethxù' mèn par mxyo ren mbi' loo izlyo!. ⁹Tataa mod ngòcque' no mdyaaque' cón che'n di's co' gunii Jeremi co' mde'th di's co' ndxab Diox co'se' ndxab Jeremi:

Mxen mèn gal psi' pes plat co' ngòc tmi co' ndxab mèn ntac mbi'a.

¹⁰No con tmia mxi mèna thib le' yòò bte'f co'te' ndli mèn zin', mèn co' ntxocua' plat no taz no taamas con'. Mblique' mèn con'a xalque' mnibe' Tad Diox loon par mdethen di's ndxè' co' ngòc di's co' gunee Tad Diox loon.

Trè' ndlu' le' Jesús nzole' la's ya' mèn par guth mèn Jesús.

(Mr. 15.6–20; Lc. 23.13–25; Jn. 18.38—19.16)

mnibdi's gobernador loo Jesús. Ndxab gobernador loo Jesús:

—¿Ché', lìque', lùu nac rey che'n mèn nación Israel, cà?

Jesús ndxab loo gobernador:

—Aa. Nac daa rey che'n mèn nación

Israel, pues, xalque' ngue bezla ba'!

¹²Per co'se' ngue quexù' ngue que' fals mèn co' nac jef co' más ñibe' loo nguley' no mèngool Jesús, nec thib di's ne'ncàbte Jesús loo mèna. ¹³Sya, ndxab Pilat loo Jesús:

—¿Ché' indxònte lùu no ché' inden'te lùu rye di's co' mbez mèn ba' cón che'n lùu, cà?

¹⁴Per Jesús nec thib di's ne'ncàbte loo gobernador. Ante mbui' no ante gunaa gobernador loo Jesús axta ne' ne' ñee gobernador cón li gobernador xtùuz.

Trè' ndlu' le' Jesús nzole' la's ya' mèn par guth mèn Jesús.

(Mr. 15.6–20; Lc. 23.13–25; Jn. 18.38—19.16)

¹⁵Nde nxon', mque no mèn co' ndxàc gobernador thib costumbr ngo' mèn co' ndxàc gobernador thib pres co' mbez mèn loo gobernador ryo' cad lín' co'se' ndxáal lni pasc. ¹⁶Le'pe' lín'a, ngo thib mbi' co' anze'f mxyo'f lèe no co' anze'f mxyo'f xti's co' ngòc thib mbi'guth mèn. Mbi'a ngro' lèe Barrabás. ¹⁷Láth co'se' mqueltàa rye mèna loo Pilat co' nac gobernador, Pilat mnibdi's loo mèna. Ndxab Pilat:

—De loo ryop mbi', Barrabás co' ngue lezi'f no Jesús co' nda gu' cuent loon, ¿chó mbi' ndlya's gu' telá'en par bii mbi', à'? ¿Ché' ndlya's gu' telá'en Barrabás o ché' ndlya's gu' la'en bii Jesús co' ne' tedib lèe Crist, cà?

¹⁸Tac Pilat nonque' no nda'que' Pilat cuent por ndxeclloo mèna ñèe mèna Jesús no por ndxàn lezo' mèna ñèe mèna Jesús, por cona asembli mèna mda'xù' mèna Jesús loo Pilat.

¹⁹Láth ndub Pilat co'te' ndub rez Pilat di's cón che'n mèn, xa'got co' nac sa'l

¹¹Ngoloa, mbe' mèna Jesús loo

gobernador co' ngro' lèe Pilat. Sya,

Pilat mtel' mandad par ndxab sa'l Pilat loo Pilat: Anderhuenl, Pilat. Ne'tetìidel mbi' ba!. No yende cóñ li nol mbi' co' nac mbi' nali no mbi' nambìi ba!. Tac daa msa' lezo' thìb mcal' fier no anze'f mzeb mcal' daa por cóñ che'n mbi' ba' ná! xhuina.

20 Per mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' no mèngool co' ñibe' loo mèn nación Israel, thidte ngòc ryop ned mèna. Thidte ndxab rye mèna loo Pilat más huen ryo' no lyá! Barrabás. Le' Jesús ba' na, gath. **21** Mbere Pilat co' nac gobernador, ndxab Pilat loo mèna. No mnibdi's Pilat loo mèna tedib vez:

—De loo ryop mbi', ¿chó mbi' ndlya's gu' telá'en, à'?

Mèna ndxab:

—Blo' Barrabás lezi'f. No bla' bii Barrabás.

22 Pilat mnibdi's tedib vez loo mèna. Ndxab Pilat:

—Le' loo Jesús co' mbez mèn nac Crist, ¿cón ndlya's gu' li non Jesús, à'?

Ryete mèna mcàb:

—Fcàa Jesús. Fque' loo cruz.

23 Mbere Pilat, ndxab Pilat loo mèna:
—Per ¿chó con' ye'rsin' mblí mbi' ndxé!, yey?

Per ale le'le' mcàb rye mèna. Ndxab rye mèna loo Pilat:

—Pues, nu' ngue bez lool: Fcàa mbi' ba!. Fque' loo cruz.

24 Co'se' ñee Pilat ya yende mod li Pilat gan no, ndxe'leque', sate más ndxátbè mèna no ndxecloo mèn ñée mèn Jesús, mbli Pilat mandad. Ngua xi mèn nít par mtech Pilat ya! Pilat loo mèna. Láth ngue tech Pilat ya! Pilat, ndxab Pilat loo mèna:

—Yende chó cóñ chenen par la's ron cóñ che'n mbi' ba' par niin guthen mbi'. Ne' ne' la's ron cóñ che'n mbi' ba' par niin loo gu' guth gu' mbi' ba!. Mbi' indxàptec nec thìb xquin no xtol par guthen mbi'. Con' co' ndlya's gu' li gu' ba' ya nacle' cóñ che'n gu!. Gu' nee cóñ

li no gu' mbi!. Yende chó cóñ chenen par xon ren mbi!. Nambìi ndoon loo gu'!

25 Sya, ryete mèna mcàb loo Pilat. Ndxab mèna:

—Yan' cóñ che'n mbi' co' gath ba' cóñ che'n nu' no cóñ che'n xin' nu', xàa. Mbi' gath. Ngolo cuent.

26 Sya, mblo' Pilat Barrabás lezi'f. No mtelá! Pilat Barrabás. Le' Jesús na, mbli Pilat mandad ngua ta' mèn che'n Jesús. Ngoloa, mda' Pilat Jesús loo mèna par ya que' mèna Jesús loo cruz.

27 Ngoloa, mbe' solndad co' nac solndad Pilat, co' nac gobernador, Jesús co'te' nac palas che'n Pilat. Tya mqueltàa rye solndad dib vuelt loo Jesús. **28** Mteche solndad xab Jesús co' noc Jesús. Ngoloa, mtegoc solndad Jesús thìb ned xab Jesús co' ngòc lar' nanee. **29** Ale mtioxca' solndad thìb coron yis. Ngoloa, mdub solndad coron yisa yéc Jesús. No mblo solndad thìb le' yaa ya' Jesús co' nac ladlì. Sya, asempli solndad, mdyub xib solndad loo Jesús. No mxìis no solndad Jesús. No ale ndxáp nxyán' solndad ñée solndad Jesús. Mbez solndad loo Jesús:

—San, Rey, lùu co' mbez nac lùu rey che'n mèn nación Israel.

30 Ale msuc solndad rloo Jesús. No leque yaa co' mblo solndad ya' Jesús, mxen solndad par mblàa solndad yaaa yéc Jesús. **31** Ngoloa tataa mxìis no solndad Jesús no mbli solndad ngòc nguàal con' con Jesús, mteche solndad cap co' noc Jesús. Mbere solndad, mtegoc solndad xab Jesús. Ngoloa, mbe' solndad Jesús par ya que' solndad Jesús loo cruz.

Trè' ndlu' le' mèn mque' Jesús loo thìb cruz.

(*Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27*)

32 Láth nda ro' solndad ro ciuda Jerusalén con Jesús, asal' too solndad con mèna thìb mbi' co' nac mbi' gulàaz che'n làaz mèn siren. Mbi'a ngro' lèe

Mon. Ale mtau' solndad loo mbi'. No mnibe' yèe solndad loo mbi'a par mbe' mbi' cruz Jesús.

33 Co'se' ngolo mzin no solndad Jesús con mèn co'te' lèe Gólgota, co' nee di's, thib den co' ñaa xal thib calaver yéc mèn, **34** tya, mcos solndad vin con thib loo cuan' co' anze'f nala par ta' solndad vina gu Jesús. Per co'se' ngolo mbli Jesús preb vin co' nos cuan' nalaa, ne'càbe Jesús gu Jesús vina.

35 Co'se' ngolole' mque' solndad Jesús loo cruz, mblo solndad xab Jesús rif. No mdith no solndad dad loo xab Jesús par ñee solndad ñeene' chó solndad gac che'n xab Jesús. Tataa ngòc con'a par ngòcque', no mdyaaque', no mdubque' di's co' gunii thib mbi' co' mde'th di's co' ndxbab Diox co' ndxbab:

Mblo mèn xaben rif no mdith no mèn dad loo xaben par ñee mèna ñeene' chó mèn gac che'n xaben.

36 Ngolo mdith no solndad dad loo xab Jesús, tya gaate ngure solndad par mquenap solndad Jesús bzyèa. **37** Nde nxon', mnibe' Pilat loo solndad mque' solndad plá di's co' mbez no co' ndlu' loo thib ye's yéc cruz Jesús xá mod mquexù' mque' fals mèn Jesús. Di'sa mbez: Mbi' ndxè' nac Jesús co' nac rey che'n mèn nación Israel.

38 Mque' solndad chop huan' ryop lad cuat Jesús loo cruz leque huiza, ne. Thib mbi' mquée cuat Jesús ladlli. Tedib mbi' mquée cuat Jesús lad rebes. **39** Látha, asembli mèn mbri'th mèn co'te' ngue Jesús loo cruz. No be' taa mcuin mèn yéc mèn. Mbez mèn loo Jesús: Mzyalque'la, ndee. No sate más mxìis no mèn Jesús no ndxáp nxyán' mèn ñee mèn Jesús. **40** No mbez mèna loo Jesús:

—Lùu co' gunee loo nu' le' lùu cobii templ loo yòo no le'n sonte huiz berel xít te'fl templ tedib vez, nalle' leque lùu bli par lyá'l. Chele' lùu, lìcque',

nac xgan'pe' Diox, bilàa loo cruz co'te' nguel ba'.

41 Lomisque' ne, mxìis no ryete mèn ndxè' Jesús, mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mèn co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no mèn co' nac mèn xley' farise, no mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Mbez mèna loo xtàa mèna, ne:

42 —¿Xá ngòc mbi' ba' mtelá' mbi' chol mèn loo chol yaltiì no nalle' ale ne'ngácte mbi' li mbi' par lyàa mbi' loo cruz co'te' ngue mbi' ba'? Chele' mbi' nacque' rey che'n mèn nación Israel, leque mbi' li par lyàa mbi' loo cruz co'te' ngue mbi' ba' par yila's na' no li la's na' lìcque' nac con' co' mbez mbi' nac mbi'. **43** Anze'f ngòp mbi' yalxlà's loo Diox. Nee Diox xá mod telá' Diox mbi' loo cruz co'te' ngue mbi' ba' chele' mbi' nac anze'f ngudloo Diox no lezo' Diox. Más de cona, mbi' guneeque' loo na' le' mbi' nac xgan' Diox. Nal ñee na'i ñeene' éché', lica?

44 Axta ryop huan' co' mquée loo cruz con Jesús mbez ngòc nguàal con' loo Jesús, ne.

Jesús nguth yub loo cruz.

(Mr. 15.33–41; Lc. 23.44–49; Jn. 19.28–30)

45 No dib lal ngue tetii mèna Jesús, ngóol rol huiz. Desde hora axta hor mquée guyon bzyè, dib lal hora mcuau loo izlyo'. Ale mbyau' loo huiz. Syare', mtenii huiz loo izlyo' tedib vez. **46** No leque hor mquée guyon bzyèa cabii ngrozèe yii ngrozèe den Jesús. Ndxab Jesús:

—Eli, Eli, clama sabactani? Di'sa nee di's ndxbab Jesús loo Diox: Ay, Diox, Ay, Diox, échonon mblá'ya! U' daa, à'?

47 Ndxep mèn co' nziri' tya mbin di's co' ndxbab Jesús. Sya, ndxbab mèna loo xtàa mèna:

—Mbi' ba' ngue bez Lii. Gu' neequ'e' no nonque' gu' le' Lii ngòc thib mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox pólá, ¿lé?

48 Leque hora mque' thib mbi' co' nzo làth mèn carro. Ngua xi mbi' thib sponj. Mtegaz mbi' sponj con vin co' nos con cuan' nala. Mdub mbi' sponja loo thib punt bar. Ale mzi mchep mbi' sponja ro Jesús par gu Jesús vin co' nos cuan' nala. **49** Per taamas mèna ndxab loo mbi'a:

—Lá'a. Tee quée mbi' tua' par ñee na' ñeene' ché' ti'th Lii par telá' Lii mbi' no làa Lii mbi' co'te' ngue mbi' ba'.

50 Mbere Jesús, ngrozèe yi no ngrozèe den Jesús. Ngoloa, site nguth Jesús. **51** Leque hor co'se' nguth Jesús, mbli Diox le' cortin co' ngue le'n templ mbryed grolthe axta gáp no axta xàn'. Ale chop le' ngòc cortin. Látha, mbuin thib xoò brut. No ngulàa bes huax quée rhue' no ngulàa bes huax quée co' ngóol yub loo izlyo!. **52** No mxyal' ro bá' co'te' mbua's huax thebol co' ngola's loo Diox. Rye mèna ngro xban hora.

53 Ngolo ngro xban mèna, ngro' mèna le'n panteón co'te' mbua's mèna. Ndyàa mèna par ciuda Jerusalén co' nac ciuda natú' che'n mèn nación Israel. Huax mèn ciuda Jerusalén gunèe mèn co' ngro xvana, ne.

54 Le' sya, co'se' ñée capitán con solndad co' nzi quenap Jesús mbuin xoò no tolo ngòc taamas con' naze'f, anze'f mzyeb capitán con taamas solndada. Ale ndxab capitán no mèn co' nziri' no capitana:

—Lícpé' ba'i, ndee gu'. Mbi' ba', lìcque', ngòc xgan' Diox.

55 Ngure huax mèngot tya, mèngot co' ngure hui' xal ngòc con' loo Jesús. Mèngota mdoo nque xís Jesús axta co'se' ngro' Jesús le'n yéeza' che'n làaz mèn galile. Mblyath no mèngota Jesús. **56** Láth rye mèngota ngo son xa'got. Thib xa'got lèe Mari. Xa'gota ngòc mèn yéez Magdala. Mbryop

xa'gota ngòc Mari co' ngòc xna' ryop hues myen' co' ngro' lèe Cob no Chè. Mbyon xa'gota ngòc xin' sa'l thib mbi' co' lèe Zebede, Zebede co' ngòc xud myen' co' lèe Juàn no Cob.

Trè' ndlu' le' thib mbi' ngua lo thebol Jesús le'n thib ye'r quèe.

(Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)

57 Co'se' nde làale' yál' izlyo' huiza, mbi'th thib mbi' ric co' lèe Chè. Mbi'a ngòc mbi' yéez co' lèe yéez Arimate. Ngòc mbi'a xin' mté'th Jesús, ne.

58 Ngua nee Chè loo Pilat ta' Pilat lugar par hue' Chè thebol Jesús. Sya, mnibe' Pilat loo mèn. Ngua ta' mèn thebol Jesús mcàa Chè. **59** Sya, mbe' Chè thebol Jesús. Mchìx Chè thib sab co' ante nagus bèleque' ñaa lad thebol Jesús. **60** Ngoloa, ngua lo Chè thebol Jesús le'n thib ye'r quèe co' mbli Chè mandad mden' mèn par ga's Chè yiloa. Per ndxe'leque', le'n ye'r quèe co'te' ya lo mèn Chèa, mblo Chè thebol Jesús. Ngolo mblo Chè thebol Jesús tya, mtau' Chè ro ye'r quèea con tedib quèe roo. Ngoloa, ndyàa Chè. **61** Le' Mari co' nac mèn yéez Magdala no tedib Mari co' mqueltàa no Maria, nguled ryop María ro ye'r quèea axta ngolo mblo Chè thebol Jesús le'n ye'r quèea.

Trè' ndlu' le' solndad mquenap ye'r quèe co'te' mblo Chè thebol Jesús.

62 Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, co' nee di's, ngolo nguri'th huiz co' ngòc nab mèn par huiz lni co' nac huiz yub lni, mqueltàa mèn co' ngòc jef co' más mnibe' loo rye nguley' no mèn xley' farise yòolau co'te' nzo Pilat. **63** Ndxab mèna loo Pilat:

—Tad, nu' nte' lezo' cóñ che'n mbi' gutyè'a co'se' be' nabán mbi', mbi' gunee loo nu' co'se' yilo son huiz nguth mbi', mbi' ryo xban làth mèn nguth.

64 Cona, nde nee nu' loo U', le' U' ñibe' ya quenap solndad ro ye'r quèea axta

yilo son huiz par tataa mod ne'yade myen' xin' mté'th mbi' yál' no ya lo' myen' mbi' co' ngòc thebola le'n ye'r quèe. Le' sya, gab myen' no te'th myen' loo mèn le' mbi' ngro xbanle' làth mèn nguth. Le' sya, tataa mod más ndoo lite toxcua' myen' yalgutye' leque yalgutye' co' ngòc di's co' gunii Jesús ndoore' láth co'se' be' nabán Jesús.

65 Pilat ndxab loo mèna:

—Gu' ngue no thib tant solndad la's ya' gu' co' ngue li sirv loo gu'. Más huen leque gu' nibe' par ya quenap solndad ro ye'r quèe thib mod co' más gác solndad quenap solndad ye'r quèe co' nac bá'.

66 Sya, mxen mèna ned. Nda mèna ro ye'r quèe co'te' mblo Chè thebol Jesús. Mque' mèna thib le' ye's loo quèe co' ngue di'sbè' co' ñibe' yende chó mèn cuin quèe co' ndoo nau' ro ye'r quèe co'te' mblo mèn thebol Jesús. Ngoloa, mtan' mèna solndad co' mbyan' quenap ro ye'r quèea par ñee solndad ñene'e cóñ gác le'n yon huiza.

Trè' ndlu' le' thebol Jesús ngro xbanle'.

(Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10)

28 Co'se' ngolo nguri'th huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa no nde yiniile' izlyo' huiz doming co' nac ner huiz che'n sman, Mari co' nac mèn yèez Magdala no tedib Mari ngua tee hui' ryop Mari ro ye'r quèe co'te' mblo Chè thebol Jesús. **2** Leque hora, chàa, mbuin thib xòo brut. Láth ngüin xòoa, ngulàa thib angl che'n Tad Diox loo bé'. Co'se' mzin angl ro ye'r quèe co'te' mblo Chè thebol Jesús, mteche angl quèe co' ndoo nau' ro ye'r quèea. Ngoloa, mdub angl loo quèe co' mteche angla. **3** Látha, ante nquée xnii angla xal co'se' ndxà'l bëel gundi. Le' xab angla na, ante nagus bëeleque' ñaa xal ñaa xil!. **4** Co'se' gunèe solndad angl, ale mxi'th solndad tant mzyeb solndad.

Ngob solndad loo yòo. Ale mcuau solndad. Ngòca loo solndad xal mèn co' nguth. **5** Sya, ndxab angl loo mèngota:

—Ne'zyebte gu', ey. Na nanee no ndaques cuent le' gu' nde cua'n Jesús co' mque' mèn loo cruz. **6** Ya yende Jesús le'n ye'r quèe ba! Jesús ngro xbanle!. Ngòcle' con' loo Jesús xalque' mde'th Jesús loo gu' le' Jesús ryo xban. Que de gu' ndxè' par hui' gu' co'te' mdi'x Chè thebol Jesús par yila's gu' le' thebol Jesús yende trè!. **7** Lijer byàa gu'. No fta' gu' cuent ndxè' loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús ngro xbanle' làth mèn nguth. Fta' gu' cuent loo myen' no guuz gu' loo myen' le' Jesús ya ner loo gu' le'n thib yèez che'n làaz mèn galile. Tya, hui'pe' gu' loo Jesús. Diox mtel' daa par tan cuent cóñ che'n di's ndxè' loo gu'.

8 Sya, sirs sirs mxen mèngota ned. Mbii mèngota ro ye'r quèea. Thib part mzyeb mèngota. Tedib part na, más ndyac lezo' mèngota. Ale tolo mque' mèngota carre par ya ta' mèngota cuent loo myen' xin' mté'th Jesús. **9** Látha, chàa, ngro' too Jesús loo mèngota. No gunii Jesús Diox loo mèngota. Sya, mbii gax mèngota loo Jesús. No mdub xib mèngota loo Jesús. No thidte ngua mèngota. Mde's mèngota nii Jesús.

10 Sya, ndxab Jesús loo mèngota:

—Ne'zyebte gu', ey. Huàa ta' gu' cuent ndxè' loo myen' huesen. Guuz gu' loo myen' ya bed myen' daa le'n thib yèez che'n làaz mèn galile. Tya, hui' myen' loon.

Trè' ndlu' cóñ che'n cuent co' mda' solndad loo mèn.

11 Láth ndoo mèngota ned, ndyàa mèngota, mxen plá solndad co' mquenap ye'r quèe co'te' mblo Chè thebol Jesús ned. Nda ta' solndad cuenta loo mèn le'n ciudad Jerusalén loo mèn co' ngòc jef co' más ñibe' loo rye nguley' cóñ che'n ryete con' co'

ngòca. ¹²Le' sya, mèn co' nac jef co' más ñibe'a ngua toodi's no mèngool co' ñibe' loo mèn nación Israel par thidte gàc mèna no thidte tyoodi's mèna par li nèe mèna cón che'n di's co' mda' solndad cuenta. Ngoloa, mda' mèna huax tmi par mcàa solndad. ¹³No ndxab mèna loo solndad:

—Taandxè' gab gu' loo mèn che'n ciuda Jerusalén. Gab gu': Láth nzi yàt nu' xhuina, ne'nden'te nu' no ne'nda'de nu' cuent xal mbi'th li huan' myen' xin' mté'th thebol Jesús thebol Jesús le'n ye'r quèe. ¹⁴No chele' gobernador ta' nza gobernador par gòn gobernador cón che'n di's co' ngolo mdoodi's na' ndxè', nu' tolo li nèe par yila's gobernador di's ndxè'. Tataa mod li nu' par ne'gàcte con' ryes loo gu' no ne'tub rezte gobernador cón che'n gu' loo gu'.

¹⁵Le' sya, ndoo lite mxèn solndad tmia. Ngua li solndad xal ndxab mèna. Di'sa be' nac di's co' mbez mèn nación Israel axta huiza no axta huiz nalze.

Jesús mnibe' loo myen' xin' mté'th Jesús par ta' myen' cuent cón che'n Jesús no co myen' yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn.

(*Mr. 16.14–18; Lc. 24.36–49; Jn. 20.19–23*)

¹⁶Le' sya, rye si' fthib myen' xin' mté'th Jesús na, myen' mxen ned.

Nda myen' par le'n thìb yèez che'n làaz mèn galile co'te' ndub thìb yii co' ndxbab Jesús loo myen' cued myen'. ¹⁷Co'se' gunèe myen' Jesús, mdub xib myen' loo Jesús no mcò'o' myen' yéc myen' loo Jesús mastale' be' ngan lezo' myen' no mastale' be' ndxàc chop lezo' myen' ché', lìcque', nac mbi'a Jesús.

¹⁸Sya, mbii gax Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Hui' gu' nexa, ey. Diox mbli par ndxàpen rye loothe con' roo con' xèn la's niin no la's yan par ñibe'en loo ryethe con', que naca con' co' nziri' loo izlyo' ndxè', que naca con' co' nzo loo bé'. ¹⁹Nalle' daa ngue ñibe' loo gu': Huàa gu' loo rye mèn le'n rye nación co' nziri' dib athu loo izlyo!. Huàa lu' gu' loo mèna co' nac cón chenen no bli gu' le' mèna gàc xin' mté'thpe' daa. No bli gu' bautizar mèna por lèe xuden Diox no por lèen, daa co' nac xgan' Diox, no por lèe Xpii Natú' che'n Diox. ²⁰Blu' gu' loo mèna tyubdi's mèna loo rye di's co' nac di's co' ñibe'en loo gu' lu' gu' loo mèna. No fte' lezo' gu' le' daa nzo noque' gu' thidtene no ne'lá'ya'den gu' ryethe huiz desde huiz nalze no axta co'se' gàc huiz co' lith no izlyo!. Taandxè' gàca loo gu', ey.

Di's Ndac Che'n Diox Co' Mque' Marc Ye's

Juàn Bautist ngo yalbàn co'te' nagán.

(Mt. 3.1–12; Lc. 3.1–9, 15–17; Jn. 1.19–28)

1 Taandxè' mod mtlo mbyath no
mbyèn cóñ che'n di's ndac che'n
Diox co' ndlu' cóñ che'n Jesucrist co'
nac xgan'pe' Diox.

2 Thìb mbi' co' ngro' lèe Sayi co'
mde'th di's co' ndxab Diox, mbi'a mque'
ye's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez
taandxè:

Daa tel' ner thìb mbi' co' xo'f zin'
zin' co' gác rsinen. Mbi' yi'th ner lool
par te'fth mbi' di's no co mbi' yalbàn
cón che'n'l no par li mbi' le' mèn tlo
gòn di's cóñ che'n'l, ne, par li nab
mèn mèn loo cóñ che'n Diox ndoore'
co'se' yi'th lu'l loo mèn.

3 Mbyèn thìb di's che'n thìb mbi'
co' mblo yalbàn cabii co'te' nagán.
Mbez mbi': Ftub xnìi yéc gu' no ftub
xnìi lezo' gu' loo cóñ che'n Tad Diox.
Fxal' gu' xtüuz gu' no fxal' gu' lezo'
gu' par ñee gu' no ta' gu' cuent cóñ
che'n Tad Diox. Tataa mod gác nab
gu' ndoore' yi'th Tad Diox gu' loo gu'.
4 Cona, ngro xo'f Juàn Bautist no ngro'
too Juàn loo mèn co'te' nagán par li
Juàn bautizar mèn. Mbez Juàn loo mèn
co' ndxi'th loo Juàn naquinque' gác
bautizar mèn par tataa mod lu' mèn le'
mèn, lícque, ngulàa yéc no ngulàa lezo'
no mzye' ryethe mod ye'rsin' co' ngòp
mèn par càba loo mèn ton' Diox xquin

mèn no xtol mèn co' ndxàp mèn no co'
ncua'n mèn. 5 Látha, mbi'th mèn gulàaz
che'n làaz mèn jude no mèn ciudape'
Jerusalén par gòn mèn di's co' mbez
Juàn. Co'se' ndxelo nxo'f dol mèn xtol
mèn loo Juàn no ngo ro mèn cóñ che'n
xtol mèn loo Juàn, ndli Juàn bautizar
mèn le'n nít le'n yó'be' Jordán.

6 Xab Juàn co' mdoc Juàn ngòc lar'
co' mbuàb mèn con yis lad má' co' lèe
camell. Cinch co' ngòe le'n Juàn ngòc
cinch che'n yid má', ne. Lua' Juàn no
xit Juàn ngòc mbiistoo no mzin huan.
7 Co'se' ngo Juàn yalbàn loo mèn cóñ
che'n di's ndac, taandxè' mod mbez
Juàn:

—Nare' yi'th thìb mbi' co' más ndxàp
con' roo con' xèn la's nii mbi' no la's ya'
mbi' leque daa. Por con' roo con' xèn co'
ndxàp mbi' la's nii mbi' no la's ya' mbi',
pà tan con mbi' con co' ndxác mbi'.
Axta ne' ne' lin ryes còo'en loo mbi' par
xaquen bòo co' natedó' yilid co' ngue
nii mbi.

8 Mbez Juàn, ne:
—Daa ndli bautizar gu' le'n nít. Per
mbi'a li par yòo gu' loo cóñ che'n Diox
por cóñ che'n Xpii Natú' xalque' ndxàc
bautizar mèn le'n nít.

Juàn Bautist mbli bautizar Jesús.

(Mt. 3.13–17; Lc. 3.21–22)

9 Leque le'n huiza, Jesús ngro' le'n
yèez Nazaret co' nac thìb yèez che'n

làaz mèn galile. Mbi'th Jesús co'te' ngo Juàn par li Juàn bautizar Jesús le'n yó'be' Jordán. ¹⁰ Texal ngolo ngro' Jesús le'n nít, ngolo ngòc bautizar Jesús, gunèe Jesús mxyal' loo bé' no gunèe Jesús nde làa Xpii Natú' loo bé' loo Jesús. Gunaa Xpii Natú'a xal ñaa thib palomxtil' hora. ¹¹ No leque hora mbyèn thib di's loo bé' co' ndxab loo Jesús:

—Lùu nac xgan'pe' daa co' anze'f ngudloon no lezon. No por cón che'nl, anze'f ndyac lezon.

Mebizya mbli preb Jesús.

(Mt. 4.1–11; Lc. 4.1–13)

¹² Ngolo ngòc con'a, Xpii Natú' mbli par mxen Jesús ned. Nda Jesús co'te' nagán. ¹³ Ngo ban Jesús co'te' nagána cho' huiz làth má' huan. Làth xtau'a, mbi'th Mebizya loo Jesús par li Mebizya preb loo Jesús no par cobya' Mebizya Jesús par ñee Mebizya ñeene' ché' tli Jesús cón ndlya's Mebizya. Per Jesús ne'nglide cas Mebizya. Ngoloa, mzin angl che'n Diox loo Jesús par mbli angl mandad loo Jesús.

Jesús mtlo mxo'f zin' cón che'n di's ndac le'n huax yéez no ranch par ned le'n làaz mèn galile.

(Mt. 4.12–17; Lc. 4.14–15)

¹⁴ Per pente ndxàc plá huiz nguri'th con'a, mxen mèn Juàn Bautist. No mque' mèn Juàn Bautist lezi'f. Le' Jesús na, ngua le'n huax yéezya' che'n làaz mèn galile par ngua lo Jesús yalbàn. No ngua te'th Jesús cón che'n di's ndac co' ndlu' loo mèn xá mod ndlya's Diox yòo mèn loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn. ¹⁵ Mbez Jesús loo mèn par neda:

—Nase mzinle' tiemp co'se' ndlya's Diox yòo gu' loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo gu. Blàa yéz gu' no blàa lezo' gu' no fse' gu' mod co' ndxàp gu' loo Diox. No gola's gu' di's co'

mbezen loo gu' co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo ryethe co' nac con' ryes.

Jesús ndxab loo thap myen' co' ndyen mbèel: Ya' gu' nda na!. Ftoo nque gu' xísen.

(Mt. 4.18–22; Lc. 5.1–11)

¹⁶ Láth co'se' nda riid Jesús ro lagun co' nziri' loo xyòn che'n làaz mèn galile, gunèe Jesús chop hues myen' co' lèe Mon no Ndech. Ryop hues Ndech Mon ngòc mèn co' ndyen mbèel. Nzi go ryop hues Ndech Mon yex le'n nít par yigaa mbèel le'n yex. ¹⁷ Ndxab Jesús loo ryop hues Ndech Mon:

—Ya' gu' nda na!, ey. Ftoo nque gu' xísen. Na li le' gu' gác mèn co' lu' loo mèn cón che'n Diox par yòo mèn loo cón che'n Diox xal ndxòo mbèel le'n yex co'se' ndyee ten gu' mbèel.

¹⁸ Leque hora, mblá' Mon ryop Ndech yex. Nda nque Mon ryop Ndech xís Jesús.

¹⁹ Ngoloa, tolo mdoo Jesús ned, nda Jesús. Per ndxepte más gundee Jesús delant, gunèe Jesús thib mbi' co' lèe Cob co' ngòc xgan' thib mbi' co' ngro' lèe Zebede. Gunèe Jesús Juàn hues Cob, ne. Nzi yon xgan' Zebede le'n yòoyaa. Nzi go bdè' Zebede yex con Cob no con Juàn. ²⁰ Ngurez Jesús Cob no Juàn. Ndxab Jesús loo myen:

—Ya' gu' nda na!. Ftoo nque gu' xísen.

Sya, nda no myen' Jesús. Taate mtan' myen' xud myen', Zebede, le'n yòoyaa con moz.

Trè' ndlu' cón che'n thib mbi' co' mque no thib xpíi ye'rsin!.

(Lc. 4.31–37)

²¹ Tolo mdoo Jesús ned con dyap myen' axta mzin Jesús thib yéez co' lèe Capernaum. Co'se' ngòc huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa na, ngòo Jesús le'n sinagog mèna par lu' Jesús mèn cón che'n di's ndac che'n Diox.

²² Le' sya, ryete mèn co' ndxòn di's co'

nac di's ndac che'n Diox co' ngo Jesús yalbàn, ante ngüi' mèna no ante ñaa mèna loo Jesús. Tac Jesús ngue lu' loo mèna xal thìb mèn co' ndxàp con' roo no con' xèn la's nii mèn no la's ya' mèn par ñibe'pe' Jesús loo mèn. Mèna mden' no mda' mèna cuent ingue lu'de Jesús loo mèn xal nac mod co' ndlu' thìb maistr co' ndlu' cóن che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. ²³Hora ngo thìb mbi' co' nac mèn gulàaz che'n yèeza làth mèn le'n sinagog. Mbi'a mque no thìb xpii ye'rstin'. Xpii ye'rstin'a mbli ale ngrozèe mbi'. No mbli xpii ye'rstin' ndxab mbi' loo Jesús:

²⁴—¿Chonon ndxòo U' làth nu', à', Jesús, U' co' nac mèn yèez Nazaret? ¿Ché' nde U' trè' par telux U' nu', cà? Na ndlibeque' U' le' U' nac mbi' natú' che'n Diox. U' ngro' loo Diox. No mtel' Diox U' nde U' loo izlyo'.

²⁵Sya, mbyoo Jesús xpii ye'rstin' co' mque no mbi'. Ndxab Jesús loo xpii ye'rstin'a:

—¡Quex! Ftau' rol. No gro' loo mbi' ndxè'.

²⁶Per xpii ye'rstin'a mbli mquée mbii mbi'. No mblobii mbii mbi' loo yòo. No mbli mbii cabii ngrozèe mbi'. Ngoloa, chàa, ngro xpii ye'rstin'a loo mbi'. ²⁷Le' sya, ryete mèn co' ñèe ndxàc con'a loo mbi', anze'f mzyeb mèn no mniibdi's mèn loo xtàa mèn. Ndxab mèn:

—¿Chó con' co' ndxàc ba', yoo? ¿Chó di's cub no cón nac co' ndlu' mbi' ba'? Mbi' ba' ndxàp con' roo no con' xèn la's nii mbi' no la's ya' mbi', cona, axta xpii ye'rstin' ndxòn ro mbi' no nden' xpii ye'rstin' di's co' mbez mbi' loo xpii ye'rstin'.

²⁸No ale huizte huizte mbìn rye mèn gulàaz che'n làaz mèn galile cón che'n ryethe con' co' ndli Jesús no co' ndlu' Jesús loo mèn.

Jesús mteyac xna'zap Mon Pedr. (Mt. 8.14–15; Lc. 4.38–39)

²⁹Co'se' ngolo ngro' Jesús con myen' no mèn le'n sinagog, Jesús nda no

Cob no Juàñ. Ngua Jesús liz Mon no liz Ndech. ³⁰Le'pe' huiza nax xna'zap Mon loo xlé'. Ndxab mèn guliz Mon loo Jesús le' xna'zap Mon ndyac len. ³¹Sya, ngòo Jesús co'te' nax xna'zap Mon. Mxít che Jesús xna'zap Mon. Mteyac Jesús xna'zap Mon. Leque hora, ngro xlé' xna'zap Mon. Sya, mtlo xna'zap Mon, mbli zna'zap Mon cas mèna con Jesús.

Jesús mteyac huax mèn yíz.

(Mt. 8.16–17; Lc. 4.40–41)

³²Co'se' mzyèlè' izlyo' huiza no ngulàale' yál' izlyo' huiza, mzin no mèn huax mèn yíz no huax mèn co mque no chol xpii ye'rstin' loo Jesús. ³³Leque hora, ryete mèn yèez Capernaum mqueltàa ro ryo' liz Pedr loo Jesús.

³⁴Sya, mteyac Jesús huax mèn co' mque no chol yíz. No mblo' Jesús xpii ye'rstin' loo huax mèn co' mque no xpii ye'rstin'. Ndx'e'sleque' ndxàc mèna. No inda'de Jesús lugar loo xpii ye'rstin' a par angli xpii tyoodi's mèn co' nquéé mbii yéca cón che'n Jesús tac xpii ye'rstin'a huen huen nanee chó mbi' nac Jesús.

Jesús ngo yalbàn le'n yèeza' che'n làaz mèn galile.

(Lc. 4.42–44)

³⁵Co'se' ndoore' yinìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, cuar ngo che Jesús. Ngro' Jesús thìb lad ro yèez Capernaum par cuez Jesús Diox tya. ³⁶Látha, ne'nda'de Mon cuent con myen' co' ndxàc xtàa Mon máa Jesús. Mon ngua cua'n Jesús con myen' co' ndxàc xtàa Mon pá ned nda Jesús. ³⁷Co'se' mzyal Mon con myen' co' naqueltàa Mon Jesús, Mon no myen'a ndxab loo Jesús:

—Ryete mèn ngue tee cua'n U', Tad.

³⁸Per Jesús ndxab loo Mon no loo myen' co' ngue tee no Mon:

—Nda na' le'n taamas yèez co' nziri' gax loo na' ba' par tan cuent no gon

yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox
loo mèn par ned ba', ne. Tac por cona
ngro'en loo Diox par ndalen loo izlyo'
ndxè!

³⁹Sya, mxen Jesús ned. Nda lo Jesús
yalbàn loo mèn le'n sinagog mèn le'n
rye yéez co'te' ngue no mèn sinagog
mèn. No mblo' Jesús xpii ye'rsin' loo
rye mèn co' mquée mbii che'n xpii
ye'rsin' loo mèn gulàaz che'n làaz mèn
galile.

**Jesús mteyac no mtembiì Jesús thìb
mbi' co' mque no yíiz co' nac yíiz
ndxa's co' nteya's yid lad mèn no co'
nteÿee yid lad mèn.**

(Mt. 8.1-4; Lc. 5.12-16)

⁴⁰Ned nque tee Jesús, ngo thìb mbi'
lath mèn. Mbi'a mque no thìb yíiz
ndxa's co' nteya's no co' nteyee yid
lad mèn. Mbii gax mbi'a loo Jesús. No
mdub xib mbi' loo Jesús. Ndxab mbi'
loo Jesús:

—Tad, U' anze'f ndxác nteyac chol
yíiz co' ndxàp mèn. iOj li U' favor
tembiì U' daa no teyac U' daa loo yíiz
ndxa's ndxè', huen!

⁴¹Sya, mblyat lezo' Jesús gunèe Jesús
mbi'. Ante mbuàal Jesús lad mbi'. No
ndxab Jesús loo mbi':

—Ndlyazen le' lùu yac, ey.

Sya, mteyac Jesús mbi'.

⁴²No texal ngolo ndxab Jesús di's,
mbembii yid lad mbi' co' mque no yíiz
ndxa'sa. Ale, lueg mbyac mbi'. ⁴³Mnibe'
yèe Jesús loo mbi'. Ndxab Jesús loo mbi':

⁴⁴—Hui' nexa. Yende chó loo gabtel
co' ngolo mbli nonl ba', ndee. Ante
ndlyazen yal loo nguley' par ñèe
nguley' lùu. No sangya lá'l ofrend co'
nac gòn loo Diox por cóñ con' co'
mtembiìn ladl, ofrend co' nac gòn co'
mnibe' Moisés ta' mèn par tataa mod
ñèe mèn no yila's mèn le' lùu mbyacle'
loo yíiz ndxa's co' mque nol ladl.

Ngolo gunii Jesús Diox loo mbi', mtel
Jesús mbi', bii mbi' par liz mbi'.

⁴⁵Per co'se' ndyàa mbi' par liz mbi',
ale le'le' mtlo mbi', mda' mbi' cuent loo
rye mèn co' mzyál' mbi' ned xá mod
mbyac mbi'. No con'a mbli ya yende
mod ngòo Jesús alanque' le'n nec
thìb yéez che'n làaz mèn galile. Más
quee lezo' Jesús mque tee Jesús thìb
lad ro yéez co'te' ihuaxte mèn nzo. Per
mastale' thìb lad mque tee Jesús, rye
mèn co' naban par neda nda nqueque'
xís Jesús par huí' mèn loo Jesús no
par libe' mèn Jesús no par ñèe mèna
yalguzye' co' ndli Jesús.

**Jesús mteyac thìb mbi' co' mque no
thìb mbii che'n yíiz bech.**

(Mt. 9.1-8; Lc. 5.17-26)

2 Ngolo nguri'th plá huiz, mbere
Jesús. Ngòo Jesús le'n yéez
Capernaum tedib vez. Mbyath di's le'
Jesús nzo liz thìb mbi'. ²Sya, setilte
mqueltàa huax mèn liz mbi'a loo Jesús
axta ne' ne' gàal ro ryo' yòo mèn, tant
huax mèn mqueltàa. Le' Jesús na, mtlo
ngo yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n
Diox loo mèn par yòo mèn loo cóñ
che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn.
³Látha, mzin thap xa'bi' co' ne' thìb
mbi' loo thìb cami loo Jesús. Mbi'a
mque no thìb mbii che'n thìb yíiz co'
ntequech lad mèn. ⁴Co'se' ñèe mèna
yende mod yòo mèna ro ryo', tant huax
mèn par yòo no mèna mbi' loo Jesús,
sya, añenti mtequée mèna mbi' par yéc
yòo no mblit mèna tej yéc yòo par làa
mèna mbi' nazal' cami mbi' loo Jesús
par le'n nyòo. ⁵Co'se' ñèe Jesús le'
mèna ndxela'spe' le' Jesús ndxác teyac
mèn, ndxab Jesús loo mbi' yíiza:

—Xgan', xtol lùu no xquin lùu
mdyon'le'.

⁶Per plá mèn co' nac maistr co' ndlu'
cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn
co' ndub látha, mèna mbli xtùuz le'n
lezo' mèn: ⁷¿Chonon tatua' ndyoodi's
mbi' ba'? Mbi' ba' ñii ngòc nguàal di's
cón che'n Diox. Ngue ta' mbi' xyàñ lezo'

Diox tac yende chó mèn gác ton' xtol mèn co' ndxàp xtol. Ante Diox ndxàc nton' xtol mèn.⁸ Per yub Jesús non no nanee Jesús cón ngue li mèna xtùuz. Ndxab Jesús loo mèna:

—¿Chonon tatau' nzi li gu' xtùuz, à? ⁹ ¿Xá nee gu'? ¿Chó dí's nac co' más inagànte, ndyac gu', par gaben loo mbi' yíiz ndxè', à? ¿Ché' más inagànte naca, ndyac gu', gaben loo mbi': Xtol lùu mton'len o ché' más inagànte gaben: Goo too. Bye' camil ba'. Byàa par lizl, cà'? ¹⁰ Pues daa ndxab di's loo mbi' yíiz ba' no nalle! lu'en loo gu' le' daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn, daa ndxàp con' roo no con' xèn la's niin no la's yan par ton'en xtol chol mèn loo izlyo' ndxè'.

Sya, mbere Jesús. Ndxab Jesús loo mbi' co' mque no yíiz becha:

¹¹ —Na ñibe' lool. Goo too. Fthùuz dáa co' ngo'thl. Bye' dáa. No tee càa ned, byàa par lizl.

¹² Leque hora, ngo too mbi' co' mque no yíiz bech. Mxen mbi' ned. Ngro' mbi' loo ryete mèn co' nziri' tya. Ndyàa mbi' par liz mbi'. Por cona, ryete mèna ante mbui' no ante gunaa. No ngurez mèna Diox. Ndxab mèna:

—iAy, Dio's! Dib lal nzi nu' loo izlyo' tarte hui' nu' con' co' tatau' ndxàc ba'.

Jesús ndxab loo thòb mbi' co' ngro' lèe Leví: Ftoo nque xísen. Ya' nda na'.

(Mt. 9.9–13; Lc. 5.27–32)

¹³ Ngoloa, ngua Jesús ro lagun co' nziri' ro xyòn mèn che'n làaz mèn galile tedib vez. Tya mqueltàa huax mèn loo Jesús. Le' Jesús na, mblu' cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn.

¹⁴ Láth nda riid Jesús par neda, gunèe Jesús ndub thòb mbi' co' lèe Leví co' nac xgan' thòb mbi' co' lèe Alfe. Leví ndub co'te' ndyee thix mèn tmi cón che'n contribución. Jesús ndxab loo Leví:

—Leví, goo too. Ftoo nque xísen. Ya' nda na'.

Sya, ngo too Leví. Mblá' Leví zin' Leví. Nda no Leví Jesús.

¹⁵ Nde nxon', ngòc thòb con' loo Jesús. Láth ngue yuhua Jesús sa yèth liz Leví, anze'f thòb mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución mqueltàa, no huax mèn co' ngòp xtol, loo Jesús. No thidte mdub mèna loo mèn con Jesús no con myen' xin' mté'th Jesús. Le'pe' le'n huiza, anze'f huax mèn mqueltàa loo Jesús. Mdoo nque mèna xís Jesús.

¹⁶ Co'se' ñèe mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no mèn che'n xley' farise le' Jesús thidte ndub yuhua no rye mèna loo mes, ndxab mèna loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Xá mod ale thidte ngue yuhua maistr gu' no ale thidte ngue yu no maistr gu' mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución no con mèn ye'rsin' co' anze'f thòb xtol ndxàp ba', à?

¹⁷ Co'se' mbìn Jesús tataa ndxàb mèna loo myen' xin' mté'th Jesús, yub Jesús ndxab loo mèna:

—Mèn co' ndyac huen nzo lezo' mèn no ndyac mèn yende chó yíiz nden' mèn, mèna ndyac inquinte mèna doctor par teyac doctor mèna. Ndxè'leque', mèn co' nden' yíiz, mèna nden' naquinque' mèna doctor par teyac doctor mèna. Hui' gu' nexa. Na ne'ngalte loo izlyo' ndxè' par bezen no cuin mèn co' nden' nac mèn mèn huen. Ndxè'leque', daa ndal loo izlyo' ndxè' par bezen no cuin mèn co' nden' nac mèna mèn ye'rsin' no mèn co' nden' nac mèna mèn co' ndxàp xtol loo Diox.

Ndxep mèn mnibdi's loo Jesús chonon imbe xlatte Jesús con myen' xin' mté'th Jesús'

(Mt. 9.14–17; Lc. 5.33–39)

¹⁸ Thòb vez ngòc thòb con'. Co'se' ngure xlat myen' xin' mté'th Juàn Bautist no myen' xin' mté'th mèn xley' farise, mbi'th plá mèn loo Jesús. Mnibdi's mèna loo Jesús:

—¿Chonon mbe xlat myen' xin' mté'th Juàn Bautist no myen' xin' mté'th mèn xley' farise per myen' xin' mté'th lùu imbe xlatte, à?

19 Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—¿Ché! ngue li gu' xtùuz nzo mod cue xlat mèn co' ngòc convid par ya thuhua mèn co'te' mselya' thib ned myen' co' mselya' láth nzi mèna liz myen' con myen' co' mselya'a, cà? Yende xàa. Chele' myen' co' mselya'a nziri' con mèn co' ngòc convida, yende mod cue xlat mèna, ey. **20** Per co'se' zin hor bii myen' co' mselya'a, sya, cue xlat mèn co' ngòc convida.

21 Nde niin thib con' loo gu': Yende chó mèngot nzo co' co bdè' thib le' lar' cub loo thib lar'can' gox. Tac chele' lar'can' goxa yo bdè' lar' cub, le' sya, co'se' yech lar'can' goxa, lar' cub co' nzo bdè' lar'can' goxa ched yèe lar'can'a. Le' sya, lar'can'a más naroo ryed. **22** No ne' ne' co mèn mezcal co' diz ngro' palenc le'n thib garrafón gox co' nalé'le'. Tac thib descuid mezcal li par tolo lyé' garrafón gox co' nalé'. Le' sya, tataa mod gác perdid mezcal no gác perdid garrafón, ne. Cona, ngue niin loo gu': Más huen gáca co mèn mezcal co' diz ngro' palenc le'n garrafón cub par ne'gàcte perdid mezcal no par ne'lyé'de garrafón, ne.

Myen' xin' mté'th Jesús mcho' bacdò che'n triu thib huiz sabd.

(Mt. 12.1-8; Lc. 6.1-5)

23 Thib huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa, Jesús nda riid co'te' nax thib le' yòo co'te' nzo'f ña' triu con myen' xin' mté'th Jesús. Le' myen' xin' mté'th Jesús na, mtlo mcho' bacdò triu. No ngobya' myen' bacdò triu. No mbla' myen' mbii loo nzob triu par ryo yix loo nzob triu par hua myen' nzob triu. **24** Le' sya, mèn xley' farise co' nzo làth mèn co' nda nque xís Jesús ndxab loo Jesús:

—Jesús, hui' nexa. ¿Chonon ndli myen' xin' mté'th lùu zin' co' idxàalte li mèn huiz descans, à?

25 Sya, mcàb Jesús. Ndxab Jesús loo mèn xley' farisea:

—Aa, ¿ché! nec thib vez tarte lab gu' loo libr co' nac xti's Diox, co'te' nda' cuent cóñ che'n David co' ngòc rey pôla, con' co' mbli David thib vez co'se' mblyan' David con mèn co' mblyath no David ned mque tee David, cà? David mblyan' no mquique' hua David con mèna. **26** David ngòò le'n templ le'n tiemp co'se' ngòc Abiatar jef che'n nguley' co' más mnibe' loo rye nguley'. Ale mxen David pan co' ngòc pan co' mbec mèn loo mes le'n templ, co' nee di's, mbec mèn pan loo Diox. Pana ante nguley' ndxàp permis par hua nguley' pana tiempa. Mda' David pana nduhua mèn co' ngure no David, ne.

27 Ndxab Jesús loo mèna, ne:

—Diox mtan' thib huiz co' nac huiz sabd par ne'lida mèn zin' co' mbyan' tub co' ne'ngácte ntelo mèn le'n sman, no par gác con' ndac loo Diox, no par li mèn descans. Per ne'ntan'te Diox huiz sabd par ñibe' yèe mèn loo xtàa mèn loo co' nac costumbr co' nzi no mèn no co' mbed no mèn. **28** Por cona, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', daa ndxàp con' la's niin no la's yan par ñibe'en loo mèn cóñ ndxàal li mèn huiz sabd co' nac huiz descans.

Jesús mteyac thib mbi' co' mque no sa ya' biiz.

(Mt. 12.9-14; Lc. 6.6-11)

3 Mbere Jesús, ngòò Jesús le'n thib sinagog co' ndub le'n thib yèez par neda. Làth mèn co' ngo le'n sinagoga, ngo thib mbi' co' nayíz sa ya'. Ya' mbi'a yende mod huin. No yende mod ga!. **2** Làtha, xèe nzi la's mèn loo Jesús par ñèe mèna ñeene' ché' teyac Jesús ya' mbi'a huiz sabd co' nac huiz

descans par tataa mod cua'n mèna mod xá mod quexù' que' fals mèna Jesús.

3Sya, Jesús ndxbab loo mbi' co' nayíiz ya'a:

—Goo too co'te' ndubl ba!.

4Sya, ndxbab Jesús loo mèn co' xèe nzi la's loo Jesús:

—¿Xá nee gu'? ¿Ché' nda' ley co' mxo'l Moisés loo mèn lugar li mèn con' ndac o li mèn con' ye'rsin' le'n huiz co' nac huiz descans co' nac huiz sabd no ché' nda' ley lugar loo mèn telá' mèn thib mèn loo con' ryes o ché' nda' ley lugar guth mèn thib mèn le'n huiz descans co' nac huiz sabd, cà? Fcàb gu' loon, ey.

Per ndxe'leque', mèna ne'ngácte ncàb loo Jesús. Ale mbyau' ro rye mèna.

5Sya, ngocloo Jesús mbui' Jesús loo mèna. No mxí lezo' Jesús con mèna tac ne'nglàa huente di's co' ndxbab Jesús le'n lezo' mèna. No ne'ngaa'dte mèna di's co' mbez Jesús loo mèna. Sya, ndxbab Jesús loo mbi' yíiza:

—Ftega' ya'l, ey.

Sya, mtega' mbi' ya' mbi'. Ngoloa, ale chàa, mbyac ya' mbi'. **6**Ngoloa, ngro' mèn co' nac mèn xley' farise. Mtlo mèna, mdoodi's mèna con mèn co' nac partid che'n mèn herodist par cua'n ryop ned mèna mod xá mod guth mèna Jesús.

Trè' ndlu' cóñ che'n xá mod anze'f huax mèn mqueltàa loo Jesús ro lagun.

7Jesús nda co'te' nziri' lagun gaxte co'te' nziri' yèez co' lèe Capernaum con myen' xin' mté'th Jesús. No anze'f thib mèn gulàaz che'n làaz mèn galile nda nque xís Jesús. **8**Co'se' mbìn mèn le' Jesús ndli yalguzye' roo no yalguzye' xèn loo chol mèn, anze'f thib mèn gulàaz che'n làaz mèn jude, no mèn ciudape' Jerusalén, no mèn gulàaz che'n làaz mèn idume, no mèn yèezya' co' nziri' par ned ndlyen huiz

par ned ndri'th yó'be' Jordán, no mèn gulàaz che'n làaz mèn ciuda Tir, no mèn gulàaz che'n làaz mèn ciuda Sidón, mbi'th rye mèna loo Jesús par hui' mèna no ñèe mèna cóñ ndli Jesús. **9**Por cona, co'se' mqueltàa huax mèn loo Jesús, ndxbab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús ya cua'n myen' thib yòoyaa par yòo thidte Jesús le'n yòoyaa par ne'tí'de mèn arid Jesús. **10**Tac Jesús mteyacle' huax mèn yíiz. Cona, ryete mèn co' ndyac yíiz ndxezi'f no ndxega's Jesús no nzi mchep mèn xtàa mèn par ante gàal mèna Jesús, sya, yac mèna. **11**Co'se' ñèe mèn co' mque no xpii ye'rsin'a Jesús, xpii ye'rsin' co' nzo loo mèna mbli par mdub xib mèna loo Jesús. No cabii mbez yèe mèna loo Jesús. Mbez mèna:

—U' nacpe' xgan' Diox.

12Per Jesús mnibe' yèe loo xpii ye'rsin' co' ngo loo mèna. Ndxab Jesús loo xpii ye'rsin'a:

—Ñibe'en loo gu' yende chó loo gabte gu' chó nac daa.

**Jesús ngue go' xà' si' fchop myen'
làth mèna par hue' myen' di's cóñ
che'n Jesús.**

(Mt. 10.1-4; Lc. 6.12-16)

13Ngoloa, ngua quée Jesús loo thib yii co' ndub gaxte tya. Ngurez Jesús mèn co' mblyia's Jesús mcui Jesús.

Sya, ngua gax mèna co'te' ndub Jesús.

14Ngoloa, mblec Jesús si' fchop myen' no mblo' xà' Jesús si' fchop myen' par mque tee no myen'a Jesús no par tel' Jesús myen'a par te'th myen'a no par co myen'a yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo mèn. **15**Jesús mbli par mque no myen' con' la's nii myen' no con' la's ya' myen' par ante ñii myen' loo xpii ye'rsin', ryo xpii ye'rsin' loo mèn. **16**Ryete si' fchop myen' co' ngòc nerleque' myen' co' mcui Jesús, myen'a lèe taandxe': Ner mbi' co' Jesús mcui lèe Mon. Loo Mon mda' Jesús tedib

lèe co' lèe Pedr. ¹⁷No ngurez Jesús Cob no Juàn co' ndxàc ryop hues xgan' thib mbi' co' lèe Zebede. Jesús mdub lèe ryop hues myen' na, Boanerg, co' nee di's, anze'l navez yéc myen' co'se' ndyoodi's myen'. ¹⁸Xísa ngurez Jesús Ndech, Lip, Bartol, Mate, Max, Cob co' ngòc xgan' tedib mbi' co' lèe Alfe. No ngurez Jesús Tade, no tedib mbi' co' lèe Mon co' ngòo loo thib ned mèn co' ngro' lèe partid cananist. ¹⁹No lult ngurez Jesús Jud Iscariot. Jud ngòc leque thib myen' xin' mté'th Jesús co' mda'xù' Jesús loo mèn ye'rsin' yiloa.

**Mèn ngue quexù' ngue que' fals
Jesús le' Jesús ndxàp con' la's nii
Jesús no la's ya' Jesús por cón che'n
Beelzebú.**

(Mt. 12.22–32; Lc. 11.14–23; 12.10)

Ngoloa, ngòo Jesús liz thib mbi' con myen' xin' mté'th Jesús. ²⁰Le' mèn co' mbìn cón che'n Jesús na, mqueltàa mèna loo Jesús axta ne' ne' ngác nghua no Jesús myen' xin' mté'th Jesús tant thib mèn mqueltàa. ²¹Co'se' mbìn mèn guliz Jesús cón ngue li Jesús no con' co' ndxàc loo Jesús, mbi'th mèna loo Jesús par hue' yèe mèna Jesús tac mbez mèna no ndyoodi's mèna le' Jesús nquée mbii yéc.

²²Lomisque' ne, mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, co' nde par ned ciuda Jerusalén no co' nac mèn co' nzo làth mèn co' nde nque xís Jesús, mbez mèna loo mèn co' mqueltàa loo Jesús:

—Beelzebú co' nac jef che'n rye xpii ye'rsin' ngue tee no mbi' ndxè!. No por cón che'n con' roo no con' xèn co' ndxàp Beelzebú la's nii Beelzebú no la's ya' Beelzebú ngo' mbi' xpii ye'rsin' loo mèn.

²³Sya, ngurez Jesús mèn co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Mtetac Jesús thib di's loo mèna. Ndxab Jesús:

—¿Xá mod leque Mebizya co'pe' Mebizya loo mèn, à!? iMáa yob yéc gu', na! ²⁴Anggab na'i, chele' mèn co' ñibel' loo thib gobiern, gàc mèna chop partid no cue yoo ryop partid mèna, le' sya, gobierna yende mod tolo xec no yende mod tolo yo gobiern, élé? ²⁵Lomisque' ne, chele' thib ned mèn guliz co' nzo ban thib yòo, tlo gàc mèn guliza chop ned mèn por nzi yoo mèn guliza, yende mod tolo xec mèn guliza par yo ban mèn guliza thidte yòo par tolo gàc mèna thib nedte mèn, élé? ²⁶Lomisque' ne, chele' Mebizya bix yath loo cón che'n Mebizya, yende mod tolo cue no yo Mebizya. Ale ndxe'leque', lyux Mebizya thidtene.

²⁷Lomisque' ne, yende chó mèn gác yòo liz thib mbi' co' nac mbi' tín' par li huan' mèn cón che'n mbi' liz mbi' chele' mèn ne'quedó'de mbi' tín'a ner. Per chele' mèn ner quedó' nii mbi' no ya' mbi', le' sya, tataa mod lique' mèn gan li huan' mèn che'n mbi' liz mbi'.

²⁸Na ngue nii tedib con' co' nac con' licpe' loo gu', ne: Nzoque' mod tyon' rye xquin mèn no xtol mèn no ryethe di's co' nac di's ye'rsin' co' ndyoodi's mèn loo xtàa mèn. ²⁹Per mèn co' ñii ngòc nguàal con' cón che'n Xpii Natú!, yende mod tyon' xtol mèna thidtene. Ndxe'leque', ndxàp mèna dol thidtene par tetii Diox mèna yiloa.

³⁰Tataa mtetac Jesús rye di'sa loo mèn tac mèna mbez nzo thib xpii ye'rsin' loo Jesús.

**Xna' Jesús no myen' huespe' Jesús
ngua cua'n Jesús.**

(Mt. 12.46–50; Lc. 8.19–21)

³¹Ngoloa, mzin xna' Jesús no myen' huespe' Jesús loo Jesús co'te' nzo Jesús. Per ne'ngòode xa' par le'n nyòo. Par fuer no maste ngure xa'. Ndxab xa' loo mèn co' nziri' tyá:

—Guuz gu' loo Jesús yi'th Jesús ndxè!.

³²Mèna mteri'th di's par le'n nyòo. Le' sya, plá mèn co' nzi dib vuelt loo Jesús ndxab loo Jesús:

—Tad, xna' U' no myen' huespe' U' nziri' fuer. Ngue bez xa' U' par tyoodi's no xa' U'.

³³Per Jesús ndxab loo mèna:

—¿Ché' ndlya's gu' niin loo gu' chó mèn, lícque', nac xal xnan no myen' huesen?

³⁴Ngoloa, mbui' Jesús loo mèn co' nziri' dib vuelt loo Jesús. Ndxab Jesús loo mèna:

—Niin loo gu' chó mèn nac xal xnan no xal myen' huespe'en. Ryete gu' co' nziri' loon ndxè' lalque' nac xal xnan no nac gu' xal huesen. ³⁵Tac chol mèn co' ndli xal nee lezo' Diox, mèna nac xal huesen. Mèna nac xal ftanen. No nac mèna xal xnan.

Jesús ngue tetac loo mèn xá mod ngo thòb mbi' bin.

(Mt. 13.1–9; Lc. 8.4–8)

4 Mbere Jesús. Mtlo Jesús, mblu' Jesús mèn ro lagun co' nziri' tya. Anze'f thòb mèn mqueltàa co'te' ngo Jesús. No de tant huax mèn mqueltàa, más quee lezo' Jesús ngua tub Jesús le'n thòb yòoyaa co' ndub loo lagun gaxte ro lagun. Le mèna na, ngure loo yux ro lagun. ²Sya, mtetac Jesús di's loo mèn par tataa mod lu' Jesús huax con' loo mèn no ta' Jesús cuent cón che' di's co' ngue tetac Jesús loo mèn. Mbez Jesús loo mèn:

³—Bin gu' di's co' tyoodizen loo gu' ndxè'. Thòb mbi' co' ngo bin, mbi' ngro'. Nda lo mbi' bin. ⁴Láth ngue go mbi' bin, ngulàa ndxep biz bin ro ned. Ngoloa, mbi'th mbin. Mblo' mbin biz bina. Nduhua mbin biz bina. ⁵Le' tedib lugar na, láth ngue go mbi' biz bin, ngulàa ndxep biz bin loo yòo quèe co'te' xhuite yòo nzi'f loo quèe. Luega ngulen biz bina tac inacha'de nzi'f yòo loo quèe. ⁶Per co'se' mtlo mdín bée ro'tha, ale mbiiz ro'tha tac yende mod ngroo ngxèn lox ro'tha loo yòo quèe. ⁷Tedib lugar na, láth ngue go mbi' biz

bin, ngulàa ndxep biz bin le'n huan. Per co'se' ngulen ro'tha, mtlo mblyus ro'th le'n huan tac mdín huan ro'th. Por lult ne'nda'de ro'th cosech tac mdín huan ro'th. ⁸Le' tedib lugar na, mblo mbi' biz bin antub loo yòo be'f. Tyase huen ngulen ro'th. No mbryoo mxyèn ro'th. No mda' biz bina thòb huen cosech. Thòb nzob bin mda' gal psi' quèe nzob. Tedib nzob bin mda' ayon quèe nzob. Tedib nzob bin mda' thòb ayo quèe nzob.

⁹Tolo ndxab Jesús loo mèna:

—Gu' co' ndxác ta' gu' cuent co' huenleque' cón nee di's di's co' ngue toodizen loo gu' ndxè', no chele' gu' ten' cón nee di's di's ndxè', bìn gu' di's co' ngue niin loo gu' ndxè' no fta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu'.

Trè' ndlu' cón mbli mtetac Jesús di's loo mèn.

(Mt. 13.10–17; Lc. 8.9–10)

¹⁰Per co'se' ngolo mbii rye mèn, taate mbyan' Jesús con taandxep mèn co' be' mbyan' con ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús. Mnibdi's mèna no myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús cón nee di's di's co' mdoodi's Jesús co' mtetac Jesús loo mèna. ¹¹Sya, ndxab Jesús loo mèna no loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Por part cón che'n gu', ey, Diox angndli loo gu' par ta' gu' cuent no non gu' xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. Cón che'n con'a be' nzo casloo loo taamas mèn. Cona, ndxe'lleque', loo mèn co' tarte tyal yila's par ta' mèn lugar ñibe'pe' Diox loo mèn, na ntetac di's loo mèna par tataa mod ndyoodiz non mèna. ¹²Tataa ndlin par gàca co'se' hui' mèna loo cón chenen, con'a ndli gàc mèna xal mèn co' ingüi'de. No co'se' gòn mèn di's co' mbezen, gàc mèna xal mèn co' ne'ta'de cuent cón che'n di's co' mbezen par tataa mod ne'lyàade yéc mèna no ne'lyàade lezo' mèna no ne'se'de mèna mod co' ndxàp mèna par ne'tyon'te xtol mèna.

**Jesús ngue ta' cuent cóن nee di's cón
che'n biz bin co' ngue go mbi'.**

(Mt. 13.18-23; Lc. 8.11-15)

13Tolo ndxab Jesús loo mèna no loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Ché' no gu' ne'nda'de cuent cón che'n di's co' mtetaquen loo gu', cà'? Chele' gu' ne'nda'de cuent cón nee di's co' ngolo guniin loo gu'a, ixá mod ta' gu' cuent no ten' gu' cón che'n taamas di's co' tolo tetaquen loo mèn, sya?

14Di's co' ngolo mtetaquen loo mèna nee di's ndxé': Mbi' co' ngo biz bin nee di's nac xal mèn co' nde'th di's no co' ngo yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox. **15**Nzo ndxep mèn co' nac xal nzob bin co' ngulàa ro ned. Mèna nee di's nda' mèna lugar ndxòn mèna di's cón che'n di's ndac che'n Diox. Per co'se' ndxàcle' ndxep huiz mbìn mèna di's, no queltàa yende chó mèn tolo lu' loo mèna xal tolo nda di's no xal tolo ndyee di's, látha xaste ndli Mebizya par ndxathla's mèn cón che'n di's co' mbìn mèn co' mbli mdén' mèn le'n lezo' mèn xá nac co' ndlya's Diox li mèn. **16**Nzo taamas mèn co' nac xal biz bin co' ngulàa loo yòo quèe, co' nee di's, co'se' mbìn mèn di's ndac che'n Diox, mbìn mèn di's ndac che'n Diox dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn. **17**Mèna nac xal ro'th co' ngulengà. Yende fuers lox ro'tha no ne'nxece ro'tha arid nen tac yende pá xon' lox ro'th. Le' sya, co'se' ndxàc ngòc nguàal con' loo mèna no ndxàc yalndyub ngu's loo mèna por cón che'n di's ndac che'n Diox, sya, ntlo mèna, ndyoo xà' lezo' mèna loo cón che'n di's ndaca. **18**Nzo taamas mèn co' nac xal biz bin co' ngulàa le'n huan. Mèna ndxòn di's co' nac di's ndac che'n Diox. **19**Per látha, más ndxath ndlyux mèn loo yalgon' che'n izlyo' ndxé'. No leque mèn ndli par leque mèn nqedii mèn loo yalgon' mèn. No sate más ndlya's mèn no ndxòo yéc mèn que

no mèn chol con!. Le' sya, ryete xtùuz co' más ndli mèn cón che'n con'a ndli ndxathla's mèn cón che'n di's ndac che'n Diox par tataa mod ne'gàcte mèn xal biz bin co' ta' huax cosech. **20**Per nzo ndxep mèn co' ndxòn cón che'n di's ndac che'n Diox, no ndyubdi's mèn co' mbez di's ndac. Mèna nac xal biz bin co' ngulàa loo yòo be'f. Nzo ndxep mèn co' nac xal thìb quèe nzob co' mda' gal psi' quèe nzob. No nzo taamas mèn co' nac xal biz bin co' mda' ayon quèe nzob. No nzo taamas mèn co' nac xal bin co' mda' thìb ayo quèe nzob, co' nee di's, nac nzob bina bin co' mda' más huax cosech.

**Jesús mtetac loo mèn xal nac thìb
lampr co' ndxòo xnìi.**

(Lc. 8.16-18)

21Ndxab Jesús loo mèn, ne:

—¿Ché' nzo mod tub mèn thìb lampr co' nzo xnìi le'n thìb cajón o tub mèn lampr xàñ' thìb lun', cà'? Yende xàa. Ndxel'leque', mèn quetal lampr gáp par tenìi lampr loo mèn. **22**Na nii loo gu', ne: Yende nec thib con' co' nzo casloo co' ne'ryo xo'fte loo xnaa. No yende nec thib con' co' xexte ndxàc co' ne'yathte no co' ne'yènte loo mèn. **23**Gu' co' ndxa'a'd di's nza par ta' gu' cuent co' huenleque' cón nee di's co' ngue niin loo gu' ndxé', bìn gu' di's co' ngue niin loo gu' ndxé' no fta' gu' lugar yaa'd di's ndxé' le'n lezo' gu'.

24Ndxab Jesús loo mèn, ne:

—Huen huen bli gu' xtùuz cón che'n di's co' nzi yòn gu' nalle'que'. Tac leque mod co' ndxàp gu' no co' ndli gu' loo hues xtàa gu', leque moda gàp Diox con gu' no li Diox loo gu'. No masre' tolo zib Diox loo gu' xalque' nac co' ndli gu' loo hues xtàa gu', gu' co' nzi yon di's ndxé', que naca li gu' con' ye'rsin', que naca li gu' con' ndac. Diox lique' gàca loo mèn xalque' nac con' mbli mèn loo xtàa mèn. **25**Tac loo mèn co' nda' lugar

ndxòn ndac mèn cón che'n di's ndac che'n Diox, loo mèna Diox tolo li más gòn ndac mèna cón che'n di's ndac che'n Diox yiloa. Per ndxe'leque', mèn co' indyalte no mèn co' indub nzade par tolo gòn mèn cón che'n di's ndac che'n Diox, loo mèna Diox sate li par yau' xtùuz mèn no yau' lezo' mèn par gàca loo mèn, por derech, yathla's mèn cón che'n di's ndac co' mbìn mèn no co' mde'th mèn co' ngo yalbàn cón che'n Diox loo mèn.

**Jesús ngue tetac cón che'n
biz bin co' ndryoo nxyèn.**

26 Ndxab Jesús loo mèn, ne:
—Mod co' ndxar' mèn no mod co'
nquelrà mèn, mèn co' ndyal yòo mèn
loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo
mèn, nac xal co'se' ngo thìb mbi' biz
bin loo yòo. **27** Co'se' ngolo mblo mbi'
biz bin loo yòo, nda li mbi' descans no
ndxàt mbi' no ndxeche mbi' xal nac
mod che'n mbi'. Látha, ndri'th thìb
huiz no ndri'th tedib huiz co'se' ñee
mbi' le' biz bin ngulenle', no nzi roole'
bin, no nzi xènle' biz bin. Per ne'ta'de
mbi' cuent xá mod nzi roo biz bin no xá
mod nzi xèn biz bin. **28** Per yòo co' mblo
mbi' biz bina, anculque! ndxàc ña!.
Ner ndlyen ña!. Ndxeloa, ndxas bacdò
ñá!. Yiloa, ndryo yas lad ña!. **29** No co'se'
mzinle' tiemp ntlo nguus ña!, ntlo moz
ngro' moz par ya thop moz cosech tac
mzinle' huiz dyop cosech.

**Jesús ngue tetac cón che'n biz bin
mostaz loo mèn.**

(Mt. 13.31–32; Lc. 13.18–19)

30 Ndxab Jesús loo mèna, ne:
—Nde niin tedib con' loo gu!: ¿Xá nee
gu' no xá nden! gu' xal nac mod co' tlo
queltàa mèn par tyal mèn ñibe'pe' Diox
loo mèna, à? No ¿xá nee gu?: ¿Chó
tedib con' tetaqueñ mod co' yòo mèn
loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo
mèna, à? **31** Pues mod co' tlope' Diox,

ñibe'pe' Diox loo mèn gàc nagabte
mèn co' tlo yòo loo cón che'n Diox. No
con mènate no más li yila's huax mèn
loo cón che'n Diox no tyal huax mèn
ñibe'pe' Diox loo mèn co' nac che'npe'
Diox xal thìb biz bin mostaz co' íñaade
naroo co' ngo mèn loo yòo. Gu' fée le'
biz mostaz nac thìb biz más bix co' nzo
loo rye biz bin, ¿lé'? **32** Tac co'se' ngo
mèn biz huan mostaz loo yòo, ndlyen
huan mostaz. No más ndryoo nxyèn
huan mostaz leque taamas huan no
loo con' nayèe co' ngo mèn bin. Le' sya,
axta mbin bé' nde càl loo huan mostaza.

**Jesús mtetac cón che'n di's ndac
che'n Diox loo mèn thìb mod tedib
mod.**

(Mt. 13.34–35)

33 Tataa mod mblu' Jesús mèn cón
che'n di's ndac che'n Diox con huax di's
co' mtetac Jesús loo mèn par gòn ndac
mèn di's co' nzote mod gòn mèn no co'
nzote mod más ta' mèn cuent cón che'n
di's ndaca. **34** Nec thìb di's ne'ndoodi'ste
Jesús loo mèn chele' Jesús intetacte di's
loo mèn. Per ndxe'leque', loo myen' xin'
mté'th Jesús más ndoo lité mda' Jesús
cuent loo myen' no nambiite ngo xo'f
Jesús cón che'n di'sa loo myen'!

**Ante gunii Jesús no mde'f Jesús ya'
Jesús loo mbii no loo ol che'n nít loo
lagun, xèegà nguled mbii no nguled
ndxetoo ol loo nít loo lagun.**

(Mt. 8.23–27; Lc. 8.22–25)

35 Leque huiza co'se' ngulàa yál'
izlyo', Jesús ndxab loo myen' xin'
mté'th Jesús:

—Ya' gu' nda na' tedib lad ro lagun
ba', ey.

36 Sya, taate mblá' myen' xin' mté'th
Jesús mèna tya. Mbe' myen' Jesús le'n
thìb yòoyaa co' ndub loo lagun tya. No
mdoo nque taamas mèn, co' mque no
yòoyaa tya, xís Jesús par thidte nda
no mèna Jesús. **37** Per láth ngue tetee

myen' yòoyaa loo lagun, mtlo mxyo'f thìb mbiido' loo lagun no ale ngo too ol nít loo lagun. No ndoo yòole' nít le'n yòoyaa axta ndoo zèle' nít le'n yòoyaa.
38 Láth ndxàc con'a, ale le'l'e' mde mcal' Jesú. Nax yàt Jesú par xís barc loo thìb almad. Sya, yende izlyo', mblo' myen' mcal' loo Jesú. Ndxab myen':

—Maistr, ¿ché' indyóode U' yòoyaa na'ngue dep le'n nít, cara?

39 Sya, ngo che Jesú. Gunii Jesú loo mbii no loo nít co' ndxe too loo lagun. Ndxab Jesú:

—Xèe gure gu'.

Sya, por derech, xèe ngure nít loo lagun. No xèe ngure mbii. **40** Ngoloa, ndxab Jesú loo myen' xin' mté'th Jesú:

—¿Chonon susque' anze'f nzyeb gu', à!, ey? **41** Xá mod susque' indxápte gu' yalxla's con daa, ye?

41 Per myen' xin' mté'th Jesú sate más mzyeb. No mbez myen' loo xtàa myen':

—¿Chó mbi' nac mbi' ba', cara? **42** Xá mod ale axta mbii no nít ndxòn ro mbi' ba' no ndubdi's mbii no nít ro mbi' ba'?

Tré' ndlu' cóñ che'n thìb mbi' che'n yéez Gadár co' mque no huax xpíi ye'rsin'.

(Mt. 8.28–34; Lc. 8.26–39)

5 Pues mzin Jesú tedib lad ro lagun co' nzirí' loo xyòn mèn che'n làaz mèn gadar con myen' xin' mté'th Jesú. **2** Per texal ngro' Jesú le'n yòoyaa, ngro' thìb mbi' co' nzo casloo le'n armit panteón loo Jesú. Loo mbi'a ngo huax xpíi ye'rsin'. **3** Mbi'a ngo ban le'n armit panteón. No yende chó mèn ngli gan tyen mbi' par tub dó' mèn mbi'. No ne' ne' yen chó mèn ngác quedó' mèn mbi' con caden. **4** Huax vez mquedó' mèn ya' mbi' no nii mbi' con caden per ale ndli mbi' gan ncho' mbi' caden. Ale thìb le' thìb le' ndli mbi' caden. No yende chó mèn ngác li gan

par gác nado' mbi'. **5** Nque tee bez yèe mbi' ze no yál' le'n yi'x no le'n huan no le'n armit thebol le'n panteón. No ale leque mbi' nguin quèe lad mbi' co'se' nquée mbii che'n xpíi ye'rsin'a mbi'.

6 Per co'se' gunèe mbi' tithe' nde Jesú, mque' mbi' carre. Mdub xib mbi' loo Jesú. No mcò'o mbi' yéc mbi' loo Jesú.

7 Sya, mbli xpíi ye'rsin' ngrozèe mbi' cabii. No mbli xpíi ye'rsin' ndxab mbi' loo Jesú:

—Jesú, xgan' Diox roo Diox xèn co' ñibe' loo ryethe con', ¿chonon nde U' co'te' nzo nu' ndxè', à? Na'b nu' loo U', por lèe che'n Diox, ne'tetiide U' nu', ndee U'.

8 Tataa mbli xpíi ye'rsin' ndxab mbi' loo Jesú tac Jesú ngue bezle' no ngue ñibe'le' loo xpíi ye'rsin' par ryo xpíi ye'rsin' loo mbi'.

9 Sya, mnibdi's Jesú loo mbi'. Ndxab Jesú loo mbi':

—¿Chó lèel, à?

Le' sya, xpíi ye'rsin' co' nzo loo mbi'a mbli ndxab mbi':

—Nu' lèe Legión tac anze'f huax nac nu'.

10 Sya, xpíi co' nzo loo mbi'a mbli nalyat ndxab mbi' loo Jesú par ne'tel'te Jesú xpíi ye'rsin'a tedib ned tedib lad le'n yèezya' co' nac làaz mèn gadar. **11** Le'xque' tya ndub thìb yii co'te' ngue tee yuhua thìb partid nguch.

12 Rye xpíi ye'rsin' co' ngo loo mbi' mbli ndxab mbi' loo Jesú:

—Ftel' U' nu' loo nguch co' nzi tee go' par yòo nu' loo nguch.

13 Sya, mda' Jesú lugar loo xpíi ye'rsin'a. Ngro xpíi ye'rsin'a loo mbi'. Ngòo xpíi ye'rsin'a loo partid nguch. No por loo rye nguch ne'que' chop mil nguch co' nzi tee yuhua tya. Per co'se' ngòo xpíi loo partid ngucha, ryete ngucha mbyùb lad yiia. No ale ngulàa ryete ngucha le'n lagun. Tya nguáp rye nguch nít. No nguth rye chop mil ngucha.

14 Le' sya, mèn co' ngue queno ngucha mxon' tant mzyeb mèna. Ngua ta' mèna cuenta loo mèn làth yèez no loo mèn co' ngue zin' huan. Sya, mbi'th tee hui' rye mèna con' co' ngòc. **15** Co'se' mzin mèn co'te' nzo Jesús, gunèe mèn ndxe'sleque' ndub mbi' co' mque no mbii che'n rye xpii ye'rsin'a. Noc xable' mbi' ndub mbi'. Sya, sate más mzyeb mèna. **16** Mèn co' gunèe mbi' ndoore' teyac Jesús mbi', mèna mda' cuent con' ngòc loo mbi', mbi' co' mquée mbii che'n xpii ye'rsin'. No mda' mèna cuent xalque' ngòca loo nguch. **17** Le' sya, mèna mtlo ndxbab loo Jesús li Jesús favor ryo' Jesús, bii Jesús làaz mèna par ned nde Jesús.

18 Co'se' gunèe mbi' co' mque no xpii ye'rsin'a ngòo Jesús le'n yòoyaa par bii Jesús tya, nalyat mna'b mbi' di's loo Jesús par ta' Jesús lugar tyoo nque mbi' xís Jesús par tyee no mbi' Jesús. **19** Per ndxe'leque', Jesús ne'ndalte no ne'nda'de Jesús lugar nga nque mbi' xís Jesús. Ale le'lé' ndxbab Jesús loo mbi':

—Byàa par lizl con mèn co' nac mèn gulizl ba!. No fta' cuent loo mèna ryete con' co' mbli nole' Tad Diox lùu. No fta' cuent xá mod mblyat lezo' Tad Diox gunèe Tad Diox lùu, ndee.

20 Sya, mxen mbi' ned. Ndyàa mbi'. Mtlo mbi', mda' mbi' cuenta loo mèn co' nac che'n rye yèeza' che'n làaz mèn decápolis ryete con' xal mbli Jesús loo mbi'. Le' ryete mèn yèez co' mbìn di's co' mda' mbi' cuenta na, ante mbui' rye mèna no ante gunaa rye mèna loo mbi'.

Trè' ndlu' cóñ che'n con' co' ngòc loo rsap Jair no cóñ che'n thib xa'got co' mbuàal xab Jesús.

(Mt. 9.18–26; Lc. 8.40–56)

21 Co'se' mbere Jesús, ndye'th Jesús, ngua Jesús par ned le'n yèeza' che'n làaz mèn garar, ndye'th Jesús loo yòoyaa tedib lad ro lagun co' ne' lèe lagun che'n mèn làaz mèn galile. Tya,

mqueltàa huax mèn loo Jesús. No por mqueltàa mèn loo Jesús tya, tyate mbyan' Jesús con mèna. **22** Látha, mzin thib mbi' co' ngòc jef che'n thib sinagog co' ndub le'n thib yèez co' nziri' gaxte co'te' ngo Jesús. Mbi'a ngro' lèe Jair. Co'se' gunèe mbi' Jesús, mbii gax mbi' loo Jesús. Mdub xib mbi' loo Jesús. **23** No anze'f nalyat mna'b mbi' di's loo Jesús. Ndxab mbi':

—Tad, rsap daa nax tin liz. Na ndal na'b thib favor loo U!. Tyee U!. Nda na' lizen. Daa ndlyaz ante xo'f U' ya! U' lad mza' daa. Yac mza' daa. No ryo xban mza' daa.

24 Sya, mxen Jesús ned. Nda no Jesús Jair par liz Jair. Le' rye mèn co' nzi no Jesús na, nda nque xís Jesús axta mdí' mèna Jesús tant thib mèn nda no Jesús. **25** Láth rye mèna ngo thib xa'got co' mque no yíiz co' nac yíiz ndlyath ren. Le'n rye tiemp co' ndxàc mque no xa'gota yíiza ndxàcle' si' fchop lin'!

26 Le'n rye tiempa, anze'f thib yalnè mden' xa'gota por mbli huax doctor remed xa!. No anze'f thib tmi mbli xa' gast axta mtho' xa'gota rye con' mque no xa!. Per ne' por chu'th ne'ngyath ndacte xa' con remeda. Ndxe'leque', sate más mxyo yíiza loo xa'gota. **27** Co'se' mbìn xa'gota nde'th mèn le' Jesús nde par neda, ngo xa'gota làth rye mèna par ngua gax xa' co'te' nzo Jesús, par ned xís Jesús làth mèna. Látha, xexte mbuàal xa'gota xab Jesús. **28** Tataa mbli xa'gota tac ndoore' ndxbab xa'gota loo lezo' xa': Chele' daa ante gàal xab Jesús, ngobe'en yac daa. **29** Texal ngolo mbuàal xa'gota xab Jesús, mbyau' loo ren co' ndoo lath xa!. No luega mden' xa' mbyac xa' loo yíiz co' mque no xa!. **30** Lomisque', mden' Jesús le'n lezo' Jesús le' Diox mteyac thib mèn yíiz por cóñ che'n con' roo con' xén co' ndxàp Jesús la's nii Jesús no la's ya' Jesús. Sya, chàa, mbere Jesús, mbui' Jesús par ned xís Jesús. No mnibdi's Jesús loo mèna. Ndxab Jesús loo mèna:

—¿Chó gu' mbuàal xaben par ned xisen, à?

31 Sya, myen' xin' mté'th Jesús ndxab loo Jesús:

—Tad, con que U' ñee le' mèn ngue tí' U' no mbez U' ¿chó mèn mbuàal daa par xisen, à?

32 Per Jesús mbui' ndxè' mbui' ba' loo mèna par ñee Jesús ñeene' chó mèn mbuàal xab Jesús par mbyac mèna.

33 Látha, xa'gota ante nxi'th ndoo tant mzyeb xa'gota. No nanee xa'gota cóñ ngòc loo xa!. Sya, xex xex mbií gax xa' loo Jesús. Mdub xib xa' loo Jesús. No mda' xa' cuent rye con' co!, llicque!, ngòc loo xa' loo Jesús. **34** Jesús ndxab loo xa'gota:

—Rsapa, lùu mbyacle!, ndee, tac ngola'sque'l loon. Byàa. Ne'tyóodel. No huen blo lezo'l. Lùu ya ne'tolode tyac len.

35 Tatabe' ngue toodi's Jesús con xa'gota co'se' mzin plá mèn guliz mbi' co' nac jef che'n sinagog co' ndub gaxte tya. Ndxab mèn guliza loo mbi' co' nac xud mza':

—Lá'a. Ya ne'tolode li xol maistr. Loo rsap lùu ngolole' guneei.

36 Per Jesús ne'nglide cas di's co' ndxab mèn guliz mbi'a loo mbi'. Ndxab Jesús loo mbi':

—Ne'zyebtel por rsapl, ndee. Gola's loon no maste.

37 Ne'nda'de Jesús lugar loo rye mèna par ya nque mèna xís Jesús par ned liz mbi'. No maste mbe' Jesús Pedr, no Cob, no Juàn co' nac hues Cob par ya no myen'a Jesús. **38** Co'se' mzin Jesús con myen' liz mbi' co' ngòc jef che'n singoga, ñee Jesús ndxàc thib con!. No ñee Jesús ndxón' mèn no mbez yè mèn. **39** Jesús ngòo liz mbi'. No asembli Jesús, ndxab Jesús loo mèna:

—iSusque' thib ruid ndli gu' no ndxón' gu', yoo! Por part cóñ chenen, mza' ba' inacte mza' co' nguth. Ndxé'leque!, part cóñ chenen, mza' nax yàt thib mcal'guth.

40 Per co'se' mbìn mèna tataa ndxab Jesús loo mèna, ale mxìis no mèna Jesús.

Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Bli gu' favor, gro' gu' par fuer.

Sya, ngòo no Jesús xud mza', no xna' mza', no yon myen' xin' mté'th Jesús co' ngua no Jesús par le'n nyòo co'te' nzo'f mza' loo mes. **41** Sya, mxen Jesús ya' mza' co' nguth co' nzo'f loo mes. Ndxab Jesús loo mza':

—Talita cumi. Di's ndxè' nee di's: Mza!, na ngue nii lool: Goo che. Goo too.

42 No texal ngolo tataa ndxab Jesús loo mza', ngo che mza'. No luega mdee mza'. No pente nzo mza' si' fchop lin' co'se' ngòc con'a loo mza'. Le' mèn co' ngureri'a na, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna no ante mzyeb mèna co'se' gunèe mèna le' mza' ngro xban.

43 Per Jesús mnibe' yèe loo rye mèn co' ngureri'a par ne'ta'de mèna nec thib cuent loo nec thib mèn cóñ che'n con' co' ngòc loo mza'a. Ngoloa, mnibe' Jesús loo xna' mza' ta' xna' mza' con' hua mza'.

Jesús ngo plá huiz le'n yèez Nazaret.

(Mt. 13.53–58; Lc. 4.16–30)

6 Jesús mbií liz Jair. Mbere Jesús, ndyàa Jesús co'te' nac yèez co' nac làazpe' Jesús. Ngua no myen' xin' mté'thpe' Jesús Jesús, ne. **2** Co'se' ngòc huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa, Jesús mtlo mblu' mèn le'n sinagog mèn. Le' mèn co' mbìn di's co' mblu' Jesús na, ante ngüi' mèna no ante ñaa mèna loo Jesús. No mbez mèna loo xtàa mèna:

—¿Pá ngua té'th mbi' ba' rye di's co' ndyoodi's mbi'? No ¿pá ned ngro' co' ndxác mbi' ba' no yalguzye' co' ndli mbi', cara? **3** Na' nanee le' mbi' ba' nac xgan' Mari. No nac mbi' carpinter. Mbi' ba' ndxàc hues Cob. No ndxàc hues mbi' Chè no ndxàc hues mbi' Jud no Mon. No myen'got co' ndxàc fta'n mbi' nzo ban làth na' trè!

Ale leque mèn gulàaz Jesús ndlyàa xyàn lezo' ñèe Jesús. No nden' mèna ilé'de nac con' co' ndli Jesús. ⁴Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Nzo huax mèn co' ndli cas no intè'bte mèna mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox por nac mèna mèn tith. Per chele' mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox nac mèn gulàazpe' mèn, pà li mèn cas mèn co' nde'th di's no pà li mèn guliz mèn co' nde'th di's cas mèn co' nde'th di's xal ndxàca loon con mèn co' nac mèn gulàazpe' dàa.

⁵No ne'ngácte Jesús ngli Jesús nec thiò yalgozye' loo mèn gulàaz Jesús. Ante mxolf Jesús ya' Jesús lad ndxep mèn yíiz par mteyac Jesús ndxep mèn no maste. ⁶Látha, ante ngüi' Jesús no ante ñaa Jesús loo mèn gulàaz Jesus tac thidtene indlya'ste mèna yila's mèna loo Jesús. No indxàpte mèna yalxlà's loo Jesús. Ngoloa, mque tee lu' Jesús rye mèn yèezya' co' nziri' gax loo yèez co' nac làaz Jesús.

Jesús mtel' myen' xin' mté'th Jesús par ngua lo myen' yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo mèn.

(Mt. 10.5–15; Lc. 9.1–6)

⁷Ngoloa, nigurez Jesús ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús co' mcui Jesus. Mtlo Jesús, mtel' Jesús chop chop myen' par ya lo myen' yalbàn loo mèn. No mbli Jesús par ngòp myen' con' la's nii myen' no la's ya' myen' par co' myen' xpii ye'rsin' loo mèn. ⁸No mnibe' Jesús loo myen' yende cóñ hue' myen' co'se' tyen myen' ned ya myen'. No maste co myen' thiò bro yaa ya' myen'. Ne'hue'de myen' yex lua' myen'. Ne' ne' hue' myen' tmi. ⁹No mnibe' Jesús loo myen' que' myen' yilid co' ngòcte ñaa nii myen'. No hue' myen' ante xab myen' co' nocte myen'. Ne'hue'de myen' chop ned xab myen'. ¹⁰Ndxab Jesús loo myen', ne:

—Co'se' yòo gu' liz mèn co'te' zin gu', cued gu' liz mèna axtaque' bii gu' le'n rye yèezya' ned ya gu' no axtaque' ryo' gu' le'n rye yèezya' ned ya gu'!

¹¹No chele' chò làaz mèn no liz mèn ne'tyalte mèn ta' mèn lugar yòo gu' no ne'tyalte mèn gòn mèn di's co' gab gu' loo mèna, gro' gu' liz mèna no làaz mèna. Bzib gu' yòoya's co' ndoo nii gu' loo mèna. Con'a nee di's tolo tyub quìi tyub bèel lezo' mèna por con' co' mbli no mèna gu'. Yan' cóñ che'n mèna loo Diox. Le' Diox tub rez cóñ che'n mèna co'se' gàc huiza, ne. No co'se' gàc huiz co' tub rez Diox cóñ che'n mèna, licep' ba'i, na nii loo gu': Más be'te tetii Diox mèn ciuda Sodom no mèn ciuda Gomor leque loo mèn yèez co' ne'tyalte ta' lugar yòo gu' liz mèna no làaz mèna.

¹²Sya, mxen myen' ned. Ndyàa myen'. Nda lo myen' yalbàn no nda te'th myen' cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo mèn le' mèn na, ndxàal lyàa yéc no ndxàal lyàa lezo' mèn no se' mèn mod co' ndxàp mèn par lyá' mèn loo con' ryes. ¹³Mblo' myen' xin' mté'th Jesús huax xpii ye'rsin' loo mèn, ne. No mtà myen' aceit lad huax mèn. Mteyac myen' mèn yíiz co' mdén' chol yíiz, ne.

Trè' ndlu' xá mod mbeth mèn Juàñ Bautist.

(Mt. 14.1–12; Lc. 9.7–9)

¹⁴Nde nxon', mbìn Herod co' ngòc rey con'a. Per máa rye mèn nonle' cóñ che'n co' ngue tee li Jesús. Sya, ndxab Herod loo mèn co' ndxàc xtàa Herod co' nqueltàa no Herod:

—Peser Juàñ Bautist ngro xban làth mèn nguth. Cona, ndli Juàñ con' roo con' xèn loo mèn xalte nac con' co' nzo la's nii Juàñ no la's ya' Juàñ.

¹⁵Taamas mèn mbez:

—Lii, co' mde'th di's co' ndxab Diox, na.

Taamas mèn mbez:

—Nzo chó xa'gool co' mde'th di's co'
ndxab Diox pólá ngro xban.

16 Co'se' mbìn Herod tataa mbez mèn,
Herod ndxab loo mèn:

—Mbi'a nac Juàn Bautist co' mnibe'en
ngua cho' solndad yéc, ndyaquen. No
nalle' ngro xban Juàn làth mèn nguth,
ngobe'en.

17 Tataa ndxab Herod loo mèn tac
ndoore! Herod mnibe' loo solndad ngua
que' solndad Juàn lezi'f. No mtedó'
solndad Juàn con caden ante por có'n
che'n Herodi. Herodia ngòc sa'l Lip,
hues Herod ndoore!. Ale mbli Herod
ngòc Herodi xal xa'gotpe' Herod. Mque
no Herod Herodia xal xa'gotpe' Herod.
18 Tac yalquìite ndxab Juàn Bautist loo
Herod:

—Herod, indxàalte que no U' xa'got
hues U' ne' ne' gàal U' xa' xal xa'gotpe'
U'.

19 Per Herodi axta ngòc loc tant
ngulàa xyàn lezo' Herodi gunèe Herodi
Juàn Bautist. Axta mblya's Herodi leque
hora nguth Herodi Juàn por conate no
más. Per yende mod ngli Herodi gan
nguth Herodi Juàn. **20** Herod mquenap
Juàn tac Herod huen huen nanee le'
Juàn ngòc thìb mbi' ndac no thìb mbi'
nalì no thìb mbi' natú!. Por cona, nzyeb
Herod ñée Herod Juàn. No ne'ngla'de
Herod ngli Herodi yalquìt loo Juàn.

Más de cona, mastale' inden'te Herod
no indxaa'dte Herod di's có'n che'n
con' co' ngue lu' Juàn loo Herod có'n
che'n Diox, ndyac lezo' Herod nque nza
Herod di's co' ndyoodi's Juàn loo Herod
con huen di's no con huen cuent. **21** Per
Herodi huen ngua tac le'pe' mzyal thìb
mod loo Herodi par guth yèe Herodi
Juàn. Tac co'se' ngóol lni co' ngòc huiz
co' ngóol Herod, huiza mbli Herod thìb
yalhua par hua mèn co' ngòc jef loo
Herod, no mèn co' ngòc commandant
loo Herod, no taamas mèn co' mbli
Herod cuent anze'f ntac mèn loo Herod,
mèn co' nac mèn co' ñibe' loo mèn

gulàaz Galile. **22** Le'pe' láth nzi yuhua
rye mèna, ngòo mza' co' nac rsap
Herodi loo mèn co' nzi yuhuaa. Nde yol'
nii mza'. Nde nxon', anze'f ndyac lezo'
Herod con mèn co' nzi yuhua rsèa co'se'
ñèe Herod no mèna nabe'ste nde yol'
nii mza' ngo mza!. Ale con gust ndxab
Herod loo mza':

—Mza', bna'b con' ndlya'sl loon. Na
tai càal.

23 No mde'th Herod Diox loo mza' no
mcàbgòn Herod di's loo mza' le' Herod
ta' rye con' lya's mza' càa mza'. Ndxab
Herod loo mza' axta rol làaz mèn co'
ñibe' Herod ta' Herod càa mza' chele'
mza' lya's càai por nabe's ndxol' nii
mza' loo mèn co' mqueltàa. **24** Sya,
yende izlyo', ngro' mza' loo rye mèna.
Ngua mza' loo xna' mza!. Ndxab mza':

—May, cón ndlya's U' ña'ben loo
Herod, à?

Xna' mza' ndxab loo mza':

—Bna'b yéc Juàn Bautist loo Herod
càal.

25 Sya, yende izlyo', ndye'th mza' loo
Herod tedib vez co'te' ndub Herod.
Ndxab mza' loo Herod:

—Rey Herod, daa ndlyaz ta' U'
yéc Juàn Bautist càan loo thìb plat
nalle'que'!

26 Per co'se' mbìn Herod tataa ndxab
mza' loo Herod, anze'f mxí lezo' Herod.
Per máa le' Herod mde'thle' Diox loo
mza', ñlé'?, no mbìn rye mèn co' nziri'
no Herod di's co' ndxab Herod loo mza',
ñlé'?, que nzo ne' ñée lezo' Herod, mbli
Herod co' mblya's mza', xàa. **27** Lueg lueg
mtel' Herod thìb solndad. No mnibe'
Herod loo solndad ya cho' solndad yen
Juàn par ye'th no solndad yéc Juàn loo
Herod. **28** Nda solndad. Ngòo solndad
le'n lezi'f. Mblo nde'f solndad yen Juàn.
No nabe'ste mdub solndad yéc Juàn loo
thìb plat. Ndye'th no solndad yéc Juàn
loo Herod. Le' Herod na, mda' yéc Juàn
loo mza!. Le' mza' na, ndoole' ngua la'
yéc Juàn par mcàa xna' mza'.

29 Co'se' mbìn myen' xin' mté'th Juàn le' Juàn nguthle', le' Herod mnibe' loo solndad ngua yuth solndad Juàn, ngua lit myen' thebol Juàn par ngua ca's myen' thebol Juàn.

Jesús mbuaa ga'y mil ante mènbi!.

(Mt. 14.13–21; Lc. 9.10–17; Jn. 6.1–14)

30 Ngoloa, ndye'th ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús co' ngua lu' di's cón che'n Jesús loo mèn. Mquelràa no myen' Jesús tedib vez. Látha, mda' myen' cuent ryete con' xal mque tee li myen' no mque tee lu' myen' loo mèn ned ngua myen!. **31** Jesús ndxab loo myen':

—Ya' gu' nda li na' chu'th descans thib lugar co'te' ne'ñeede mèn na'.

Tataa ndxab Jesús tac anze'f thib mèn, chó mèn ndyàa no chó mèn nde loo Jesús, axta ne' ne' yen mod hua Jesús con myen' xin' mté'th Jesús mase thib le' yèth. **32** Sya, ante myen' xin' mté'th Jesús, no Jesús, ngòo le'n thib yòoyaa. Ngua Jesús tedib lugar xà' con myen' xin' mté'th Jesús. **33** Per huax mèn gunèe nda Jesús par neda. Mblibe' mèna Jesús. Ale mque' mèna carre. Nda tau' mèna loo Jesús co'te' zin Jesús. No ner mèna mzin leque Jesús con myen' xin' mté'th Jesús. **34** Co'se' ngro' Jesús le'n yòoyaa, anze'f thib mèn gunèe Jesús nziri'. Mblyat lezo' Jesús gunèe Jesús mèna tac nziri' prob mèna xal mbacxil' co' yende pastor co' nqueno mbacxil'. Sya, mtlo Jesús, mblu' Jesús mèna huax con'. **35** Per co'se' mzyèl'e izlyo' huiza, myen' xin' mté'th Jesús ngua nee loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, mzyèl'e izlyo' no yende chó mèn nzo ban trè' par ya ti' mèn con' hua mèn. **36** Gunii U' Diox loo mèn ba'. No yiloa, guuz U' loo mèn ya ti' mèn con' hua mèn le'n rye ranch co' nzo le'n huan no le'n rye yèez co' nziri' gax tac yende cón ngue no mèn par hua mèn.

37 Per Jesús, ndxe'leque,' mcàb. Ndxab Jesús loo myen':
—Gu' nee, xàa. Fta' gu' con' hua mèn ba'. Myen' mcàb loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, ¿xá nee U'? ¿Ché' tাল thib mil chop ayo pes pan par hua mèn ba' chele' nu' ya ti' pan par hua mèn ba', à?

38 Jesús ndxab loo myen':
—¿Plá pan ngue no gu', à? Huaa tee hui' gu', ñeene'.

Co'se' ngua tee hui' myen', ndye'th myen'. Ndxab myen' loo Jesús:

—Pente nzo ga'y pan no chop mbèel no maste.

39 Sya, mnibe' Jesús loo mèna tyub thib tant thib tant mèn ndxè' ba' ndxè' ba' loo yiixii co' nzo'f tya. **40** No mdub thib tant mèn, co' nee di's, thib ayo mèn no tedib tant mèn, co' nee di's, cho' psi' mèn. No tataa tolo mdub mèn ndxè' ba' ndxè' ba'. **41** Sya, mxen Jesús rye ga'y pana no ryop mbèela. Látha, mbui' Jesús loo bë!. Ndxab Jesús loo Diox:

—Diox quix U', Diox par pan ndxè' no mbèel ndxè' co' hua nu'.

Sya, mchì'x Jesús pana. Thib le' thib le' mbli Jesús pana. Ngoloa, mbli Jesús mbyar' pana. No mda' Jesús pana loo myen' xin' mté'th Jesús par qui'th myen' pana loo mèna. No mbli'th myen' ryop mbèel co' mbli Jesús ngòc thib le' thib le' co' mbyar' loo mèna, ne.

42 Nduhua ryete mèna axta plóthe. **43** No co'se' ngolo nduhua mèna, msè myen' xin' mté'th Jesús si' fchop cardor pan no mbèel co' mbyan' xo'f co' mbli Jesús mbyar' no co' mbli Jesús ngòc thib le' thib le'.

44 No loo rye mèn co' nduhua pana no mbèela ngòcque' ga'y mil mèn, ante mènbi!. Xà'que' nduhua mèngot no xà'que' nduhua myen' bix.

Jesús nde nii loo nít loo lagun.

(Mt. 14.22–27; Jn. 6.16–21)

45 Sya, láth ngue nii Jesús Diox loo mèn, Jesús mtel' ner myen' xin' mté'th

Jesús loo yòoyaa par zin myen' yèez Betsaid ndoore' zin Jesús. ⁴⁶Co'se' ngolo gunii Jesús Diox loo mèna, mxen Jesús ned. Nda Jesús loo thìb yii co' ndub gaxte tya par cuez Jesús Diox. ⁴⁷Co'se' ngulàa yál' izly' huiza, pente nda tee myen' grolthe loo lagun. Le' Jesús na, thidte mbyan' loo yòo biiz. ⁴⁸Látha, ñíee Jesús xá ndxàc myen'. Ya ne'ñeede myen' xá mod li myen' par teteet myen' yòoyaa tac ngue chep mbii yòoyaa myen' rye lad. Per co'se' ngóol coyor cuar xex xex mzin Jesús loo myen'. Nde tee nii Jesús loo nít loo lagun. Mblyas Jesús sangnguri'th Jesús loo myen' co'te' ndub ca' yòoyaa myen' loo lagun. ⁴⁹Co'se' gunèe myen' xin' mté'th Jesús nde tee nii Jesús loo nít loo lagun, mbli myen' xtùuz con' mal ñíee myen'. Sya, mtlo myen', mbez yée myen' ⁵⁰tac ryete myen' gunèe nde tee Jesús loo nít loo lagun. Per ale ne'ñeede myen' cóna. Cona, mzyeb myen'. Per Jesús gunii loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Ne'nyebte gu', ey. Blo gu' valor loo gu'. Daa na. Susque' nazel' f gu', yey.

⁵¹Sya, ngòo Jesús loo yòoyaa co'te' nzo myen'. Ngoloa, xèegà nguled mxyo'f mbii. Le' myen' na, sate más mzyeb no ante mbui' myen' no ante gunaa myen' cón ngòc loo myen' xal ndee tee nii Jesús loo nít loo lagun. ⁵²Tataa ngòca loo myen' tac myen' tarte ta' cuent co' huenleque' cón che'n yalgozye' co' mbli Jesús ngòc loo pana por tatabe' naad myen' no tatabe' nuguud myen'.

Jesús ngue teyac mèn yíiz le'n yèezya' che'n làaz mèn genesaret.

(Mt. 14.34-36)

⁵³Ngoloa, tolo mtetee myen' barc. Tolo nda tee myen' axta mzin myen' tedib lad ro lagun con Jesús loo xyòn mèn co' nac làaz mèn genesaret. Ro laguna mtedó' myen' yòoyaa lad thìb

quèe. ⁵⁴Per texal ngro' no Jesús myen' le'n yòoyaa, mèn co' nzo tya lugue mblibe' Jesús. ⁵⁵Sya, mque' mèna carre. Ngua mèna rye yèezya' co'te' nac làaz mèn. No mtlo mèna, nde no mèna rye mèn yíiz loo cami axta co'te' non mèn nzo Jesús. ⁵⁶No nde no mèn mèn yíiz pál co'te' ndxòo Jesús no co'te' ndri'th Jesús, que naca ranch, que naca le'n yèez, que naca ned huan. Nguix mèn rye mèn yíiz ro ned co'te' ndri'th Jesús. No nalyat mbeze mèn loo Jesús la' Jesús gàal mèn ante xab Jesús. Le' sya, ryete mèn co' ante mbuàal xab Jesús, ale mbyac mèna loo yíiz.

Trè' ndlu' chó con' ntezab loo mèn par ndxàc mèn mèn zab loo Diox.

(Mt. 15 20)

7 Látha, mbii gax plá mèn co' nac mèn xley' farise no ndxep mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn loo Jesús. Mèna nac mèn ciuda Jerusalén. Nde mèna par ned ciuda Jerusalén loo Jesús. ²Mèna gunèe le' ndxep myen' xin' mté'th Jesús ne'ntechte myen' ya' myen' par tyub myen' hua myen'. Nzi yuhua myen' con ya' myen' co' ne'ntechte myen', co' nee di's, taate ya' myen' nzi yuhua myen' pan. Ne'ntechte myen' ya' myen' xal nac costumbr co' ngue no mèn xley' farise ntech mèn ya' mèn ndoore' hua mèn. No por conate mquexù' mque' fals mèna myen' loo Jesús. ³Tac mèn co' nac mèn xley' farise no ryete mèn nación Israel nzi no costumbr no mbed no mèna costumbr che'n mèngool. Tac chele' mèna ne'techte ya' mèn lilleque' ndoore' tyub mèna par hua mèna, más quee lezo' mèna ne'huade mèna. ⁴No co'se' mbere mèna, ndye'th mèna, ngua ti' mèna loo xbi', ne'huade mèna chele' mèna ne'lide xal nac mod che'n costumbr co' ndxàp mèna co' ntech mèna ya' mèna. No nzore' más mod che'n costumbr co' mbed no mèna co'

nac ntech mèna taz, plat, camplor, no taamas yèt co' ndli zin' mèna cosin. No masre' con' ndli mèna. Ale axta lun' co'te' ndxàa mèna, ntech mèna. ⁵Sya, mèn co' nac mèn xley' farise no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'l Moisés loo mèn, mnibdi's mèna loo Jesúus. Ndxab mèna loo Jesúus:

—¿Chonon indlide myen' xin' mté'th lùu cas costumbr co' mtan' mèngool loo na!, à? Ale tua'te ya' myen' ndxuhua myen' xít myen' no lua' myen'. Intechte myen' ya' myen'.

⁶Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesúus:

—Aa. Yende con' niin loo gu'. Bien lal ro Sayi co'se' ndxab Sayi no ngro' di's ro Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox le' gu' anze'f ndxác ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu' loo Diox co'se' mque' Sayi ye's cón che'n gu' loo libr co' nac xti's Diox co' mbez taandxè':

Mèn ba' mbez di's guryath no di's guryèn loon con di's co' ndryo' ro mèn. Per con' co' nzo le'n lezo' mèn no con' co' ndli mèn xtùuz ndlu' loon pà li mèn con' guryath no con' guryèn loon. No pà li mèn cas loo cón chenen.

⁷Yende cón ntac co' ndli mèn co'se' ncòo' mèn yéc mèn loon no co'se' mbez mèn lèen, ne, tac ley co' ndlu' mèn no yalñibe' co' ndxàp mèn nac xley' no yalñibe' che'n mèn izyo'pe' ndxè'.

⁸Guniin di's ndxè' loo gu' tac gu' ndlái' con' co' nac yalñibe' che'n Diox par ne'lide gu' cas co' ñibe' Diox loo gu' par li gu'. Más ndli gu' par ndli gu' costumbr che'n mèngool co' mbed no gu' co' nac co' ntech mèn camplor no taz no plat. No ndli gu' taamasre' con' co' nac leque xal con' ndli gu'!

⁹Tataa ndxab Jesúus loo mèna:

—Cona, ngue niin loo gu': Más ndlái' gu' co' nac yalñibe' che'n Diox thib lad loo gu' par tolo ndli gu' ryethe con' co' nac costumbr co' mtan' xudgool gu' loo

gu'. ¹⁰Moisés mnibe' loo mèn nación Israel tiempa co'se' ndxab Moisés taandxè':

Gòp gu' mod gunèe gu' xud gu'. No gòp gu' mod gunèe gu' xna' gu'. Le' mèn co' ñii yèe fii tii cón che'n xud no cón che'n xna' na, Moisés mnibe' loo mèn guth mèn mèna.

¹¹Le' gu' na, ale mbez nzoque' mod gab thib mbi' loo xud mbi' no loo xna' mbi' taandxè' mod: Pay, May, yende mod lyath non gu' tac ryete con' co' nac con' ngue non co' ndxàpen nac co' mcàbgònен loo Diox, co' nee di's, naca che'n Diox. ¹²Tataa mbez gu' loo mèn mastale' huax vez ne'nda'de mèn con'a loo Diox par ngàc con'a che'n Diox. No chele' thib mbi' gab tataa loo xud mbi' no loo xna' mbi', gu' ndoole' par gab gu' loo mbi': Ya inquinte lyath nol xudl no lyath nol xna'l, ndee. ¹³Le' sya, con con' ndli gu'a, ndlu' gu' yende cón ntac con' co' nac yalñibe' che'n Diox loo gu' por cón che'n costumbr co' mbed no gu' co' ndli thib ned gu' no co' ndli tedib ned gu'. No anze'f thib con' ndli gu' co' lalque' nac xal con' co' ndli gu'a.

¹⁴Jesús ngurez mèn tedib vez. Ndxab Jesúus loo mèn:

—Bin gu' co' ngue toodizen loo gu' ndxè'. No ndlyazen ta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu' par ta' gu' cuent cón nee di's ndxè'. ¹⁵Nde niin thib con' loo gu': Nec thib con' co' nac con' ndxuhua mèn indli malte no indlide con' zab loo mèn. Ndxe'l leque', rye con' co' ndryo' le'n lezo' mèn no con' co' ndli mèn xtùuz, con'a ndli ntezab mèn no ndli ndxàc mèn mèn ye'rsin' no mèn zab loo Diox. ¹⁶Gu' co' nzi yòn di's ndxè' no gu' co' ndxaa'd di's le'n lezo', ften' gu' di's ndxè' le'n lezo' gu' no fta' gu' cuent co' huenleque' cón nee di's di's ndxè'.

¹⁷Co'se' mblá! Jesúus mèna no ngòo Jesúus liz thib mbi', myen' xin' mté'th Jesúus mnibdi's loo Jesúus cón che'n

di's co' mtetac Jesús loo mèn. ¹⁸ Jesús ndxbab loo myen:

—¿Ché! no gu' inda'de cuent cóñ nee di's co' mtetaquen loo mèna, cà? ¿Ché! iñeede gu' no ché! inda'de gu' cuent le' ryete con' co' nac xít mèn no lua' mèn co' ndxuhua mèn ndxòd le'n xti' mèn? No indlide con'a con' ye'rsin' loo mèn par li mèn con' ye'rsin' loo Diox.
¹⁹ Tac con' co' ndxuhua mèn indxòode le'n lezo' mèn no le'n xtùuz mèn. Ndxeloa'leque!, le'i ndxòd le'n xti' mèn no le'n pans mèn. Ndxeloa, ndri'tha loo mèna co'se' nda mèn mandad mèn.

Tataa ndxbab Jesús loo myen' par mblu' Jesús cóñ che'n di'sa loo myen' le' ryete con' ndxuhua mèn nambìique' nac. ²⁰ Jesús ndxbab loo myen' xin' mté'th Jesús, ne:

—Con' co' ndryo' le'n lezo' mèn no con' co' ndli mèn xtùuz, con'a ndli leque mèn ndli con' ye'rsin' loo Diox no ndxàc mèn mèn ye'rsin' loo Diox. ²¹ Tac le'n lezo' mèn ndryo' chol xtùuz ye'rsin' co' ndli mèn xtùuz, anggab na'i, xtùuz co' ndli mèn co'se' ndlya's mèn li mèn yalburrid; no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndlya's mèn cua'n mèn xin' huan mèn; no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndlya's mèn guthxù' mèn xtàa mèn; ²² no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndlya's mèn li huan' mèn; no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndlya's mèn nqueli'th mèn cóñ che'n xtàa mèn; no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndlya's mèn li mèn chol con' ye'rsin; no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndlya's mèn quedìi mèn xtàa mèn; no xtùuz co' ndli mèn co'se' indyla'ste mèn thyon mèn loo con' ye'rsin' co' ngue li mèn; no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndxàn lezo' mèn ñèe mèn xtàa mèn; no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndxòn mèn cuent yix no nteri'th mèn cuent yix loo xtàa mèn; no xtùuz co' ndli mèn co'se' ndye's mèn loo xtàa mèn no nxyal' mèn loo xtàa mèn; no xtùuz co' ndli mèn par li mèn con' co' inda'de taamas mèn cuent

cón ngue li mèn. ²³ Ryete con' ye'rsin'a ndryo' ndlyen' le'n lezo' mèn par tyub yo'f lezo' mèn par li mèn con' co' ndli mèn xtùuz. No ntezab ryete con'a xtùuz mèn no lezo' mèn par ndxàc mèn mèn zab no mèn ye'rsin' loo Diox.

Thìb xa'got tith ngola's loo Jesús no loo cóñ che'n Jesús.

(Mt. 15.21-28)

²⁴ Ngoloa, mbii Jesús tya. Nda Jesús le'n rye yéezya' co' nac yéezya' che'n làaz mèn ciuda Tir no co' nac yéezya' che'n làaz mèn ciuda Sidón. Jesús ngòo liz thiè mbi!. No mblyá's Jesús yende chó mèn non nzo Jesús liz mbi'a. Per ne'ngácte Jesús ngàca tataa loo Jesús. No yende mod nga's Jesús loo mèna.

²⁵ Setilte mbìn thiè xa'got co' ngòc xna' thiè mza' co' mque no mbii che'n xpíi ye'rsin' le' Jesús nzo liz mbi'a. Mbi'th xna' mza' loo Jesús. No mdub xib xna' mza' loo Jesús. ²⁶ Xa'gota ngòc thiè xa'got tith. Ngòc xa'gota mèn nación Sirofenis. Mbi'th xa'got loo Jesús. Nalyat mde'b ro xa'gota. Mna'b xa'got di's loo Jesús par ante nii Jesús ryo xpíi ye'rsin'a loo mza', rsap xa'got. ²⁷ Per Jesús asembli, mtetac Jesús thiè di's loo xa'got. Ndxab Jesús loo xa'got:

—La'a hua myen' ner. Tac ihuente naca teche mèn pan loo myen' par ta' mèn pana hua mbac.

²⁸ Per máa xa'got lueg mcàb loo Jesús. Ndxab xa'got:

—Aa, Tad, lìcque' co' nee U' ba'. Yende cóñ niin loo U!. Per neequ'e U!, Tad, axta rye mbac co' nzi tee ned ba' nde xàn' mes par nthop mbac rye pedaz pan co' ngobii myen' xàn' mes par hua mbac. Nthop mbac. Ndxuhua mbac.

²⁹ Sya, ndxbab Jesús loo guna':

—Aa, huenque' mcàb loon xal nac di's co' mtetaquen lool. No mda'l cuent cóñ nee di's di'sa. Nzoque' mod biil. Ngro'le' xpíi ye'rsin' co' ngòo loo rsapl, ndee.

30 Co'se' mzin xa'got liz xa'got, gunèe xa'got le' mza' naxle' loo lun!. Le' xpii ye'rstin'a na, ngro'le' loo mza'!

Jesús mteyac thib mbi' mud co' mque no yíz cue!

31 Mbere Jesús, ngro! Jesús le'n rye yéezya' co' nac yéezya' che'n làaz mèn ciuda Tir. Ngua riid Jesús le'n rye yéezya' che'n làaz mèn ciuda Sidón no le'n rye yéezya' che'n làaz mèn decápolis axta mzin Jesús ro lagun co' nziri' loo xyòn mèn co' nac che'n làaz mèn galile tedib vez. **32** Tya, ngua no mèn thib mbi' mud loo Jesús. Nde nxon!, ncue' nza mbi!. Nalyat mde'b ro mèn. Mna'b mèn di's loo Jesús xo'f Jesús ya! Jesús lad mbi' par teyac Jesús ryop yíz co' ngue no mbi!. **33** Mbe' Jesús mbi'a thib lad loo mèn par mdye Jesús cuen ya! Jesús le'n nza mbi!. Ngoloa, mxuc Jesús loo thib cuen ya! Jesús no mbuàal Jesús looz mbi' con cuen ya! Jesús. **34** Ngoloa, chàa, mbui' Jesús loo bé!. Mdi' lezo' Jesús. Láth ngue hui' Jesús loo bé!, ndxab Jesús:

—Efata, co' nee di's, Fxal!.

35 Látha, chàa, mxyal' nza mbi' muda. No mbìn mbi' ruid. No luega, ndxe'sleque' mdoodi's mbi' tac Jesús mbli ngro xban looz mbi!. **36** Ngoloa, mnibe' yèe Jesús loo mèn yende chó loo mèn ta' mèna cuent con' co' mbli Jesús. Per lugar de gòn mèna di's, yende chó loo mèn nda' mèn cuent, ale sate más co' mbli mèna. Mda' mèna cuent con' mbli Jesús. **37** Le' rye mèn co' nziri' tya na, ante ngüi' mèna no ante ñaa mèna loo con' mbli Jesús. Mbez mèna:

—Ryete con' huenque' mbli Jesús. Ale axta ndli Jesús le' mèn co' ncue' ndxòn di's no ndli Jesús le' mèn mud ndyoodi's.

Jesús mbli par nduhua thap mil mèn.

(Mt. 15.32–39)

8 Le'xque' le'n huiza, anze'f thib mèn mqueltàa loo Jesús. Nde

nxon!, yende cóñ ngue no mèna par hua mèna. Sya, ngurez Jesús myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

2 —Anze'f ndlyat lezon ñèen prob mèn co' nziri' ba', cara. Más de cona, ndxàcle' son huiz nziri' mèn ba' con daa no yende cóñ ngue no mèn par hua mèn. **3** Chele' daa tel' mèn par bii mèn no tarte hua mèn, tguu's mèn ned bii mèn. Tac nzo ndxep mèn ba' anze'f tith ngro' par nde mèn loon.

4 Myen' xin' mté'th Jesús mcàb.

Ndxab myen' loo Jesús:

—¿Per xá mod ndlyas U' gàc hua mèn trè' co'te' yende chó mèn nac par ti' mèn con' hua mèn, Tad?

5 Jesús mnibdi's loo myen!. Ndxab Jesús:

—¿Plá pan ngue no gu', à'?

Myen' mcàb. Ndxab myen':

—Gaz pan no maste ngue no nu'.

6 Sya, mnibe' Jesús loo mèn tyub mèn loo yòo. Làth xtau'a, mxen Jesús rye gaz pana. No ndxab Jesús loo Diox:

—Diox quix U', Diox, por pan ndxè'.

Ngoloa, mchì'x Jesús gaz pana. Mda' Jesús pana loo myen' xin' mté'th Jesús. Le' myen' na, mblí'th pana loo mèna. **7** Mque no myen' xin' mté'th Jesús plá mbèelli bix, ne. Jesús mbli léy' mbèelli bixa no mnibe' Jesús loo myen' li'th myen' mbèelli bixa loo mèn, ne. **8** Sya, ryete mèna nduhua pan no mbèelli bixa axta plóthe mblyas mèn. Ngoloa nduhua mèna, mthop myen' gaz cardor le' pan co' mbyan' xo'f loo gaz pan no loo mbèelli bix co' mbli Jesús mbyar!. **9** Ryete mèn co' nduhua, ne'que' thap mil mèn. Ngoloa, gunii Jesús Diox loo mèna. Ndyàa Jesús con myen' xin' mté'th Jesús. **10** Ngòo Jesús le'n thib yòoyaa con myen' xin' mté'th Jesús. Nda Jesús par le'n rye yéezya' co' nac làaz mèn dalmanut con myen' xin' mté'th Jesús.

Mèn xley' farise ngue na'b loo Jesús li Jesús thib señ co' nac yalguzye' loo mèn.

(Mt. 16.1–4; Lc. 12.54–56)

11 Látha, mzin mèn xley' farise loo Jesús. Mtlo mèna, mdoodi's no mèna

Jesús. Par gàal di's mèna Jesús, mbli mèna thib con' par ñee mèna ñeene' ché' tli Jesús con' ndlya's mèna li Jesús. Mna'b mèna loo Jesús li Jesús par gac thib con' loo bé' xal thib con' co' nac yalguzye' loo mèna. ¹²Sya, axta le'n lezo' Jesús mdi' lezo' Jesús. Ndxab Jesús loo mèn co' nziri' loo Jesús:

—¿Chonon ña'b mèn xley' farise co' nziri' go' loon par lin gac thib con' xal thib señ loo bé' co' nac thib yalguzye' loo mèn ba', yey? Lícp'e' ba'i, na nii loo gu': Nec thib señ ne'gàcte loo mèn ba' thidtene.

¹³Ngoloa, ngòo Jesús le'n yòoyaa. Ndyàa Jesús tedib lad ro lagun tedib vez. Le' mèn co' ngure no Jesús tya na, tyate mblá' Jesús mèna. Gunee mèna cóon che'n mèna.

Trè' ndlu' cóon che'n mod, co' ngòp mèn xley' farise, co' mtetac Jesús le' moda nac xal dii levadur.

(Mt. 16.5-12)

¹⁴Nde nxon', ne'nte'de lezo' myen' xin' mté'th Jesús nghue' myen' pan. Ante sa pan no maste mque no myen' le'n yòoyaa. ¹⁵Sya, asembli Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Anderhuen gu!, myen!, leque gu' quenap gu' gu' loo dii levadur che'n mèn xley' farise no loo dii levadur che'n Herod co' nac rey.

¹⁶Le' myen' xin' mté'th Jesús na, mtlo myen', ndxbab myen' loo thib xtàa myen' no loo tedib xtàa myen':

—¿Ché' por ne'nte'de lezo' na' ndi' na' pan, cona tataa gunee Jesús loo na', cà? Thib descuid conai, ¿lé?

¹⁷Per Jesús mda' cuent no mdén' lezo' Jesús cóon che'n di's co' gunii myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—¿Chonon mbeze gu' le' gu' ingue node pan, à'? ¿Ché' axta nalle' tarte ta' gu' cuent co' mbezen loo gu' co' huenleque', cà? ¿Chonon susque' naad gu' no nguud gu', yoo? ¹⁸Ingüi'de

gu' con ngudloo gu', ndee. No ne' ne' indxon gu' con' con nza gu'. ¿Ché' ne'tyede lezo' gu' huax con' co' nde teele' ndlin, cà? ¹⁹¿Ché', llicue', ne'tyede lezo' gu' co'se' mchil'xen ga'y pan co' nduhua ga'y mil ante mènbil' no xà'que' nduhua mèngot no myen' bix, cà? Tiempa, ¿plá cardor le' pan co' be' mbyan' xo'f co' mblin mbyar' mthop gu', à?

Myen' ndxbab:

—Líca, Tad, mthop nu' si' fchop cardor le' pan co' be' mbyan' xo'f.

²⁰Tolo ndxbab Jesús loo myen', ne:

—¿Ché' ne'tyede lezo' gu', ne, co'se' mchil'xen gaz pan par nduhua thap mil mèn, plá cardor le' pan co' be' mbyan' xo'f loo gaz pan co' mblin mbyar' mthop gu', à?

Myen' mcàb loo Jesús tedib vez.

Ndxab myen':

—Líca, Tad, mthop nu' gaz cardora tiempa, ne.

²¹Sya, ndxbab Jesús loo myen':

—Ngolo gunee gu'i, xàa. No axta nalle', tarte ta' gu' cuent co' huenleque', cà? ¿Máa yob yéc gu', na?

Jesús mteyac thib mbi' sieu le'n thib yèez co' lèe Betsaid.

²²Ngoloa, mzin no Jesús myen' xin' mté'th Jesús le'n thib yèez co' lèe Betsaid. Tya, mbi'th no mèn thib mbi' sieu loo Jesús. Nalyat mde'b ro mèna. Mna'b mèna favor loo Jesús par gàal Jesús ngudloo mbi' sieu par tyub xnìi ngudloo mbi'. Hui' mbi'. ²³Sya, mxen Jesús ya' mbi' sieu. Mbe' Jesús mbi' thib lad ro yèez. Tya, mtà Jesús rsuc Jesús ngudloo mbi'. No mxo'f Jesús ya' Jesús lad mbi'. Ngoloa, mnibdi's Jesús loo mbi'. Ndxab Jesús:

—Mbi, ¿ché' ngue hui'l mase ndxep?

²⁴Mbi' co' ngòc sieua mbui' ndxè' no mbui' ba!. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Aa. Daa ngue hui' loo mèn co' nziri' go!. Per ngüi'en mèn xal yaa xcàl. No ngüi'en ndyee mèn.

25 Mbere Jesús. Mbuàal Jesús ngudloo mbi' con ya' Jesús tedib vez. Sya, por derech, ndxe'sleque' mbui' mbi' loo ryete con' no ale sandante mbui' mbi'. **26** No ndxab Jesús loo mbi':

—Ne'yòodel le'n yèez Betsaid luega. Ne' ne' gabl loo mèn yèez con' mblí nonl. Sya, mtel' Jesús mbi'. Ndyàa mbi' par liz mbi'.

Pedr mblo ro le' Jesús nac Cristpe'.

(Mt. 16.13–20; Lc. 9.18–21)

27 Ngoloa, ngua Jesús con myen' xin' mté'th Jesús le'n rye yèezya' che'n làaz mèn ciuda Cesar co' mnibe' thib mbi' co' lèe Lip. Co'se' ndoo Jesús ned nda Jesús con myen' xin' mté'th Jesús, mnibdi's Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús:

—¿Xá nee gu'? ¿Chó mbez mèn nac daa, à'?

28 Myen' mcàb. Ndxab myen' loo Jesús:

—Ndxep mèn mbez le' U' nac Juàn Bautist. Taandxep mèn mbez le' U' nac Lii co' mde'th di's co' ndxab Diox. No nzore' taandxep mèn co' mbez: Nzo chó mèngool co' mde'th di's co' ndxab Diox pólala nac mbi' ba'.

29 Sya, mnibdi's Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—¿Gu' à'? ¿Chó mèn mbez gu' nac daa?

Sya, chàa, ngro' nxon' Pedr loo Jesús. Ndxab Pedr:

U' nac yub Cristpe', Tad.

30 Per Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús yende chó loo gabte myen' le' Jesús nac yub Cristpe'.

Jesús ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús xá mod gath Jesús.

(Mt. 16.21–28; Lc. 9.22–27)

31 Sya, mtlo Jesús, noo noo mda' Jesús cuent loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús:

—Daa, co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', daa

tyactiique'. No tè'b rye mèngool, no mèn co' nac jef loo rye nguley', no mèn co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn daa.

No ndxab Jesús loo myen' le' rye mèna guth Jesús no co'se' yilo son huiz nguth Jesús, Jesús ryo xban. **32** Nalì mda' Jesús cuent ndxè' loo myen' xin' mté'th Jesús. Ngoloa, mbe' xà' Pedr Jesús thib lad. Ale mtlo Pedr, mbyoo Pedr no mco'x Pedr Jesús por ndxab Jesús di'sa loo myen'. **33** Per Jesús, chàa, mbere, xèe mbui' Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Sya, ndxab Jesús loo Pedr:

—Biiche loon, Pedr. Te' nac Mebizya nacl loon. Lùu ndlu' loon ndxàpl mod xal nac mod co' ndxàp Mebizya. Tac lùu indyóode no indlidel xtùuz xal ndli Diox xtùuz. Ndxe'leque', lùu ndli xtùuz xalque' ndli chol mèn izlyo' xtùuz cóñ chenen.

34 Sya, ngurez Jesús myen' xin' mté'th Jesús. No ngurez Jesús mèn co' nziri' no Jesús. Ndxab Jesús loo myen' no loo rye mèna:

—Chele' chó gu' ndlyas, lìcque', tyoo nque gu' xísen, leque gu' bli par ne'lide gu' con' co' ndyub yo'f lezo' gu' par li gu'i. Ndxe'leque', gòp gu' lezo' gu' no níbe' gu' loo lezo' gu' par ne'lide gu' con' co' ndyub yo'f lezo' gu'. No blec lezo' gu' par xec gu' tyacti gu' co'se' tub ngu's mèn gu' por cóñ che'n daa ned nda na'. Le' sya, ya' gu' too nque gu' xísen. Nda na'. **35** Tac mèn co' ante ndoo lezo' ndxath ndxey' no ndxath ndlyux mèn par que no mèn che'npe' mèn ante loo izlyo' ndxè', loo mèna ne'ta'de Diox lugar ban mèn thidtene loo Diox. Per mèn co' lá' ryethe con' co' nac yalndac no co' nac yalgón' che'npe' mèn co' gác li mèn gan loo izlyo' ndxè' por cóñ chenen no por cóñ che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes, loo mèna ta' Diox lugar par ban mèna thidtene loo Diox. **36** Lomisque'

ne, ¿cón co' thìb mbi' no chó yalndac gác li thìb mbi' gan co'se' gác che'npe' mbi' dib athu loo izlyo' tac chele' mbi' tataa mod li, gab Diox loo mbi'a yende mod yòo ban no mbi' Diox thidtene yiloa? Yende cón li mbi' gan chele' mbi' li tataa, ¿lé'? ³⁷ No ndlyazen ñee gu' loon. ¿Plál quix thìb mbi' loo Diox par yòo ban no mbi' Diox co'se' ngolo gunii Diox loo mbi' ne'tyalte Diox yòo ban no mbi' Diox, à'? Yende mod li mbi' gan li mbi' tataa, ¿lé'? ³⁸ Tac chele' chó mèn co' ndxela'sle' loon thyon loo cón chenen no thyon mèna ta' mèna cuent cón chenen loo mèn co' nac mèn co' thidtene indyubdi'ste loon, mèn co' ncua'n xquin no xtol, daa ne, co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè', daa thyon loo Diox por cón che'n mèna co'se' galen loo izlyo' ndxè' con angl co' nac angl natú' no con ryethe con' roo no con' xén co' ndxàp xuden Diox.

9 Tolo ndxab Jesús loo mèn, ne:
—Lìcp'e ba'i, na nii loo gu': Le' ndxep gu' co' nziri' loon nalle', ne'gathite gu' axtaque' ñée gu' co'se' gác huiz co' tlo ñibe'pe' Diox loo mèn loo izlyo' xal nac ryethe con' roo no con' xén co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox.

Jesús mzye' loo loo son myen' xin' mté'th Jesús.

(Mt. 17.1–13; Lc. 9.28–36)

2 Pente ndxàc xop huiz ndxab Jesús tataa loo mèn, mbe' Jesús Pedr no Cob no Juàn. Nda tyonte Jesús con myen' loo thìb yii roo. Tya, ale nzi huite myen', chàa, mzye' loo Jesús loo myen'. ³Nde nxon', xab Jesús co' noc Jesús ante mquée xnìi no ante nagus bëelleque' gunaa. Gunaa xab Jesús xal xil', co' nee di's, nec thìb xa'got co' nzo loo izlyo' ne'gácte tech lar' ante nagus xal gunaa xab Jesús. ⁴Látha, gunèe yon myen'a Lii no Moisés. Ndyoodi's no Lii

ryop Moisés Jesús. ⁵Sya, ndxab Pedr loo Jesús:

—Maistr, anze'f huen naca nzo na' trè. ¿Xá nee U'? ¿Ché' toxcuá' nu' son ramad? Thìba par yòo U'. Tediba par yòo Moisés. No tediba par yòo Lii.

6 Per por mzyeb yon myen' xin' mté'th Jesús, con'a axta ne' ne' ñee Pedr cón tyoodi's Pedr loo Jesús. ⁷Látha, ngulàa beu. Mtau' beu loo ryete xop xa' co'te' ngure xa'. Le'n beua mbyèn thìb di's co' ndxab:

—Mbi' ndxè' nac xgan' daa. Anze'f ngudloon no lezon mbi' co' nac xgan' daa ndxè'. Bìn gu' ro mbi'.

8 Per texal nguát beu, chàa, mbui' ndxè' mbui' ba' myen'. Ya yende chó nac. Ya yende chó ñee myen' nziri' con myen'. Ante Jesús no maste nzo no myen'.

9 Per co'se' ngolo mbii Jesús con myen' tya, no láth nde làa tùub Jesús con myen' le'n yiia, ndxab Jesús loo myen' yende chó loo gab myen' cóن che'n con' co' gunèe myen!. Ndxè'leque', mnibe' Jesús loo myen' le' myen' ta' cuent cón che'n Jesús, Jesús co' mbi'th yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', axta co'se' yilo ryo xban Jesús làth mèn nguth. ¹⁰Por cona, xexte ngòc myen'. Le'n lezo'te myen' non myen' cón gunèe myen'a. Per mnibdi'sque' myen' loo xtàa myen'. Ndxab myèn:

—¿Cón nee di's di's co' ngolo gunee Jesús loo na' le' Jesús ryo xban làth mèn nguth, à!, cara?

11 Sya, mnibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿chónon mbez mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn naquinque' ner Lii yi'th loo izlyo' leque yi'th Crist loo izlyo', à?

12 Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo myen':
—Lìcque' le' Lii yi'th ner. Per co'se' yi'th Lii, Lii li nab mèn no te'th Lii loo mèn par ta' mèn lugar no tyal mèn

yila's mèn loo Crist no yila's mèn cóñ che'n Crist yiloa. Per ɔxá nac di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox cóñ chenen, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè? Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' ndxbab le' daa tactique', no tè'b mèn daa thèb lad, no xiis no mèn daa, no yáp xyán' mèn ñèe mèn daa. ¹³ Per daa nii loo gu' le! Lii mbi'thle!. No mbilie' mèn co' mblyia's mèn con Lii xalque' ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' ndlu' cóñ che'n con' co' mquin ngòcque' loo Lii.

Jesús mteyac thèb mbyòo co' mque no thèb xpii ye'rsin'.

(Mt. 17.14–21; Lc. 9.37–43)

¹⁴ Texal mzin Jesús con Pedr no Cob no Juàñ loo taamas myen' xin' mté'th Jesús, gunèe Jesús nziri' huax mèn loo myen' xin' mté'th Jesús. No nziri' mèn co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Noo noo mnibdi's maistra loo myen' cóñ che'n Jesús. Nem ngure toodi's maistra con myen', ne. ¹⁵ Per texal gunèe mèna Jesús, ryete mèna ante mbui' no ante gunaa loo Jesús. Mque' mèna carre par ngua nii mèna Diox loo Jesús. ¹⁶ Sya, mnibdi's Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—¿Cón nzi toodi's gu' con mèn ba', ey? Susque' nen ngure toodi's gu'. No susque' noo noo ndyoodi's gu'.

¹⁷ Sya, mcàb thèb mbi' co' nzo làtha loo Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Maistr, daa ndal no mbyòo daa loo U' trè!. Mbyòo ngue no thèb loo mbii che'n xpii ye'rsin' no ale mbli mbii che'n xpii ye'rsin' ngòc mud mbyòo.

¹⁸ No pál co'te' ngue tee mbyòo ndyen mbii che'n xpii ye'rsin' mbyòo no ngobii mbii mbyòo. Látha, ndryo' zib fsin' ro mbyòo. No ndxuhua le mbyòo. Por cona, yende fuerz mbyòo. Daa mna'b loo myen' xin' mté'th U' ba' li

myen' favor co' myen' xpii ye'rsin' loo mbyòo. Per ne'ngácte myen' ngli myen'a.

¹⁹ Jesús ndxbab loo ryete mèn co' nziri' loo Jesús:

—Aa que gu' mèn izlyo', pápe' ya gu' gòn gu' di's no yila's gu'. Thidtene nac gu' mèn co' indxela'ste loon no loo con' ndlin. ¿Axta pól tolo naquin go non gu'? No ɔaxta pól tolo naquinque' xec daa con gu', ye?

Ngoloa, ndxbab Jesús loo mbi'a:

—Huàa xi mbyòo. Yi'th mbyòo ndxè!. Ñeene'.

²⁰ Sya, nde no mèn mbyòo. Co'se' gunèe xpii ye'rsin' co' ngo loo mbyòo Jesús, mquée mbii xpiia mbyòo. No mbli mbii par ngobii mbyòo loo yòo. Ale mbixyath mcotloo mbyòo nax mbyòo. No ndryo' zib fsin' ro mbyòo.

²¹ Sya, mnibdi's Jesús loo xud mbyòo. Ndxab Jesús:

—¿Pól mtlo ndxàc mxen mbii mbyòo, à?

Xud mbyòo ndxbab loo Jesús:

—Anon ndoo xèn mbyòo ngulen yíiz ba' loo mbyòo, Tad. ²² Huax vez co'se' ndyen mbii che'n xpii ye'rsin' ba' mbyòo, ngobii mbii mbyòo loo quìi no le'n nít par guth mbii mbyòo. Cona, ndlyazen chele' U', lìcque', ndxác ngo' xpii ye'rsin' loo mèn, bli U' favor. Blo' U' xpii ye'rsin' co' nzo loo mbyòo daa ndxè!. Blat lezo' U' gunèe U' daa con mbyòo daa. No blyath no U' nu', Tad.

²³ Jesús ndxbab loo mbi':

—Chele' lìu yila'spe' loon le' daa ndxác teyac mbyòo, sya, lina. Tac ryethe con' nzoque' mod gàc loo mèn, mèn co' ndxela's loon no co' ndxela's loo con' ndlin.

²⁴ Sya, ngrozèe xud mbyòo. Ndxab xud mbyòo loo Jesús:

—Ndxelazquen loo U' no ndxelazquen loo con' ndli U'. Blyath no U' daa par toloque' yilazen loo U' xal ndxàala.

²⁵ Co'se' gunèe Jesús anze'f thèb mèn mqueltàa loo Jesús, Jesús mbyoo mbii

che'n xpii ye'rsin'a. Ndxab Jesús loo mbii che'n xpii ye'rsin'a:

—Xpii mud no xpii cue', na ñibe' lool: Gro' loo mbyòo ndxè'. No ya ne'beredel yòol loo mbyòo ndxè' tedib vez.

26 Sya, mbli xpii ye'rsin'a par ngrozèe yii ngrozèe den mbyòo. No mbli xpii par mquée mbii mbyòo. Ngoloa, ngro xpii loo mbyòo. Per co'se' mquée mbii che'n xpii ye'rsin'a loo mbyòo, casque' nguth mbyòo. No co'se' ñièe mèn co' nziri' con' ngòc loo mbyòo, ndxab mèna loo xtàa mèn:

—Nguth mbyòo, cara.

27 Per ndxe'leque', Jesús mxen ya' mbyòo. Mxít che Jesús mbyòo. No ngo too mbyòo loo rye mèna. Ale mbyac mbyòo.

28 Ngoloa, ngòo Jesús liz thòb mbi' con myen' xin' mté'th Jesús. Sya, xexte mbe' myen' Jesús thòb lad par mnibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿xá nee u'? ¿Chonon ne'ngácte nu' ngo' nu' xpii ye'rsin'a loo mbyòoa, à?

29 Jesús ndxab loo myen':

—Thòb loo xpii ye'rsin' co' nac xal xpii ye'rsin'a, ne'ryo'de tua'te loo mèn. Naquin cuez mèn Diox no cue xlat mèn. Sya, tataa mod ryo xpii ye'rsin'a.

Jesús mbere ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús gathque'.

(Mt. 17.22–23; Lc. 9.43–45)

30 Co'se' mbii Jesús liz mbi'a con myen' xin' mté'th Jesús, ngua riid Jesús le'n huax yèezya' che'n làaz mèn galile. No indlya'ste Jesús gòn nec thòb mèn le' Jesús ngue tee par neda. **31** Tac Jesús ngue lu' myen' xin' mté'th Jesús no ngue ta' Jesús cuent le' Jesús, co' mbi'th yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè', Jesús yigaaque' ya' mèn ye'rsin'. No guth mèna Jesús. Per co'se' yilo son huiz mbeth mèna Jesús, Jesús ryo xban.

32 Per myen' xin' mté'th Jesús ne'nda'de

cuent cón che'n di's co' ngue bez Jesús loo myen!. Ne' ne' indxòn myen' cón nee di'sa. No más de cona, ale mzyeb myen' ñibdi's myen' cón che'n di'sa loo Jesús.

Myen' xin' mté'th Jesús mdoodi's cón che'n chó myen' gác myen' co' más ñibe' loo xtàa myen' yiloa.

(Mt. 18.1–5; Lc. 9.46–48)

33 Ngoloa, nda Jesús con myen' xin' mté'th Jesús par yèez Capernaum. Co'se' mzin Jesús tya, ngòo Jesús liz thòb mbi'. Tya, mnibdi's Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús:

—¿Chó cón che'n con' ngue toodi's gu' ned nde na', à'? Susque' noo noo ndyoodi's gu' con xtàa gu', ne.

34 Per myen' yende chó ngabte loo Jesús tac mzyeb myen' no nthyon myen' tac myen' naneeque' le' myen' nde toodi's ned nde myen' cón che'n chó myen' gác thòb myen' co' más ñibe'pe' co'se' ñibe'pe' Jesús loo mèn. **35** Sya, mdub Jesús loo myen' no ngurez Jesús ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Chele' chol gu' ndlya's gác mèn co' tyoo ner loo xtàa gu', no co' tyoo naa, no co' ñibe' loo xtàa gu', nquin gác gu'a xal thòb moz prob co' nque zin' loo mèn par li gu' sirv loo xtàa gu'!

36 Ngoloa, mxen Jesús thòb mbedbi' chu'th. Mdo Jesús mbedbi' chu'tha loo myen' xin' mté'th Jesús. Mde's Jesús mbedbi' chu'tha. Ndxab Jesús loo myen':

37 —Nde niin thib con' loo gu': Le' mèn co' tyal ta' lugar yòo thòb mbedbi' chu'th xal mbedbi' ndxè' liz mèn ante por lèen, con'a ndlu' le' mèna tyal ta' lugar gòn làth mèna, ne. Le' mèn co' tyal gòn làth mèna, inacte ante loon ndyal mèna nda' mèna lugar gòn làth mèna. Ndxel'leque', con'a ndlu' le' mèna ndyal nda' mèna lugar yòo xuden Diox co' mtel' daa làth mèna, ne.

Jesús ngue bez loo myen': Mèn co' inacte ngolo ngola's loo na', mèna nzo favor che'n na' no nda' mèna lad che'n na'.

(Lc. 9.49–50; Mt. 10.42)

38 Sya, ndoole' Juàñ, ndxab Juàñ loo Jesúñ:

—Maistr, nu' gunèe thìb mbi'. Ante mde'th mbi' lèe U', mblo' mbi' mbii che'n xpíi ye'rsin' loo mèn. Per com le' mbi' inqueltàa node na', ¿lé?!, nu' ne'nda'de lugar loo mbi' tolo li mbi' con'a.

39 Per Jesús ndxab loo Juàñ:

—Aa'a. Bla' gu' tolo li mbi' con'a. Ne'cà'de gu' loo mbi'. Tac yende chó mèn nzo co' li gàc thìb yalgozye' ante por mbez mèn lèen no yiloa nazab nii yèe nii tii mèn cóñ chenen. **40** Tac mèn co' inacte ngolo ngola's che'n na', mèna nda' lad che'n na'. **41** No chol mèn co' ta' mase thìb taz nít gu' ante por cóñ che'n lèen, no por nzo gu' loo cóñ chenen, daa co' nac Crist, lícpe' ba'i, na nii loo gu', ngue cóñ che'n con' mbli mèn loo gu'a loo Diox.

Jesús ngue ta' cuent loo mèn cóñ che'n con' co' ndli ndxàc ryes loo mèn par cua'n mèn xquin mèn no xtol mèn.

(Mt. 18.6–9; Lc. 17.1–2)

42 Tolo ndxab Jesús loo mèn:

—Chol mèn co' asendli par cua'n mèn co' nau' loo nau' yéc xtol mèn, mèn co' sete ndxela's loon, más huen gàca loo mèna que' mèn thìb quèe yees yen mèna no cobii mèn mèna le'n nítto' par tataa mod lyux mèna leque tolo li mèna con' ye'rsin' loo mèn co' ndxela's loon. **43** Cona, ngue niin loo gu': Chele' gu' ndli cuent no nden' gu' le'n lezo' gu' le' ya' gu', lícque', ndli par ncua'n gu' xtol gu' no xquin gu' por mdyub yo'f lezo' gu' loo con' ngue no gu', más huen gàca loo gu' cho' gu' ya' gu' par cobii

mèn ya' gu' thìb lad tith loo gu'. Tac más huen ngàca loo gu' yòò gu' co'te' yòò ban no gu' Diox thidtene con sate ya' gu' leque lyàa gu' le'n ye'rbiil, co'te' nzo quiì no bëel co' thidtene ne'yu'de, con ryop ya' gu'. **44** Tya, ne'gathte mbey no ne'gathte mbye'th. No ne'yu'de quiì no bëel thidtene. **45** No chele' gu' ndli cuent no nden' gu' le'n lezo' gu', lícque', ndli nii gu' par cua'n gu' xtol gu' no xquin gu' por mdyub yo'f lezo' gu' ngua gu' co'te' ngua gu', más huen gàca loo gu' cho' gu' nii gu' par cobii mèn nii gu' thìb lad tith loo gu'. Tac más huen gàca loo gu' yòò gu' co'te' yòò ban no gu' Diox thidtene con sate nii gu' leque lyàa gu' le'n ye'rbiil, co'te' ne'yu'de quiì no bëel thidtene, con ryop nii gu'. **46** Tya, ne'gathte mbey no ne'gathte mbye'th. No ne'yu'de quiì no bëel thidtene. **47** No chele' gu' ndli cuent le' ngudloo gu', lícque', ndli par ncua'n gu' xquin gu' no xtol gu' no par tyub yo'f co' nac con' ye'rsin' le'n lezo' gu' loo con' ngüi' gu', más huen blo' gu' ngudloo gu' no blobii gu' ngudloo gu' thìb lad tith loo gu'. Tac más huen gàca loo gu' chele' gu' yòò co'te' yòò ban no gu' Diox thidtene con sate ngudloo gu' leque lyàa gu' le'n ye'rbiil co'te' ndxetoo quiì no bëel no co'te' ne'yu'de quiì no bëel thidtene. **48** Tya, ne'gathte mbey no ne'gathte mbye'th. No ne'yu'de quiì no bëel thidtene.

49 Tac co'se' gàc huiza, ryete mèn co' lyàa le'n ye'rbiil yidin' bëel lad mèn xal co'se' nxob mèn ted yol loo bél' má' co' mbeth mèn pólá par mbec mèn bél' má'a loo mes xal thìb ofrend loo Diox.

50 Huenque' nac ted tac nazi ted, ¿lé? Per chele' ted inazide, ¿xá mod tezi mèn con' hua mèn con ted co' inazide, sya? Yende mod gàca tataa, ¿lé? Gòp gu' lezo' gu' no fquenap gu' gu' loo cóñ che'n Diox, par ne'yiza'de gu' loo cóñ che'n Diox no par ne'càbte con' ye'rsin' loo gu' loo cóñ che'n Diox. Tataa bli gu'

xal co'se' ndli mèn co' ndxuth má' co'se'
ntoxcua' mèn bél' con ted. Ntezi mèn
bél' par ne'yiza'de bél'. Lomisque' ne,
ngue niin loo gu': Tataa bli gu' par que
tee ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th
gu' làth xtàa gu', ne, ndee gu'.

**Jesús ngue lu' loo mèn cóñ che'n xá
mod ndlá' thib mènbi' sa'l mènbi' co'**
indxàalte li mèn.

(Mt. 19.1-12; Lc. 16.18)

10 Ngolo mblu' Jesús di'sa loo
mèn no mdoodi's no Jesús
mèn, ngro' Jesús le'n yèez Capernaum
con myen' xin' mté'th Jesús. Nda que
tee Jesús le'n rye yèezya' co' nac làaz
mèn jude. No ngua que tee Jesús le'n
rye yèezya' co' nac loo xyòn mèn co'
naban par ned lad ndlyen huiz co' nziri'
ned ro yó'lbe' Jordán. Tya, mbere mèn,
mqueltàa mèn loo Jesús co'te' ngo
Jesús. Mbere Jesús, mblu' Jesús mèna
xalque' ngòc mod co' ngòp Jesús. ²Sya,
ngua gax ndxep mèn xley' farise loo
Jesús par asembli mèn ngua gàal di's
mèna Jesús par ñee mèna ñeene' ché'
tagaa Jesús loo mèna con di's co' gàal
di's mèna Jesús xal co'se' ndxegaa chol
má' bix loo tramp. Mnibdi's mèna loo
Jesús par gòn mèn no ñee mèn ñeene'
ché' huen naca, ndyac Jesús, lá' thib
mbi' sa'l mbi'. ³Jesús mcàb loo mèna.
Ndxab Jesús:

—¿Cón mnibe' Moisés loo gu' co' nac
ley co' mxo'f Moisés loo gu', à?

⁴Mèna ndxab loo Jesús:

—Moisés mda' lugar loo nu' toxcua'
nu' thib ye's co' lée thib act. Sya, ta'
nu' acta loo xa'got nu!. Sya, tataa mod
con huen di's no con huen cuent lá'
nu' xa'got nu!. ¿Xá neel, Jesús? ¿Ché'
huen naca o ché' ihuente nac co' mblu'
Moisés?

⁵Jesús ndxab loo mèna:

—Tataa mnibe' Moisés loo gu' li
gu' tac Moisés naneeque' no mda'que'
Moisés cuent le' gu' anze'f naad lezo'

no anze'f nguud lezo' gu!. ⁶Per daa nde
nii thib con' loo gu': Nerleque' co'se'
mtlo Diox, mblec Diox no mxèn' Diox
ryethe con' loo izlyo', Diox mtoxcua'
mènbi' no mèngot co' nac mèn. ⁷Por
cona, thib xa'bí' ryo xà' loo xud xa' no
loo xna' xa' par thidte queltàa xa' con
xa'got co' gàc xin' sa'l xa' par tyub
ban no xa' xa'gota. ⁸No co'se' ngolo
mqueltàa ryop xa', xa'bí'a no xa'gota,
thidte nac ryop sa'l xa' loo Diox. Le' sya,
tataa mod ya inacte xa' chop mèn loo
Diox. Ndxe'leque', thidte ngòc ryop xa'
loo Diox. ⁹Por cona, indxàalte li chol
mèn par lá' mèn xtàa mèn co' nac xin'
sa'l mèn tac Diox mblu' thidte mqueltàa
mènbi' con mèngot par gàc xa' xin' sa'l.

¹⁰Co'se' ngo myen' xin' mté'th Jesús
con Jesús liz thib mbi', mbere myen',
mnibdi's myen' loo Jesús cóñ che'n di's
co' mdoodi's no Jesús mèn xley' farisea.
¹¹Sya, ndxab Jesús loo myen' xin'
mté'th Jesús:

—Mènbi' co' lá' xa'got co' nac sa'l
mènbi'a, no selya' mènbi'a con tedib
xa'got, mènbi'a ngue cua'n xtol co' nac
yalburrid loo ner xa'got co' nac sa'lpe'
mènbi'a. ¹²No chele' thib xa'got lá'
sa'l xa'gota no selya' xa'gota con tedib
xa'bí', xa'gota, ne, ngue li yalburrid.

**Tad Jesús mbez loo myen' bix: Ngue
lin gàc con' ndac loo gu', ey.**

(Mt. 19.13-15; Lc. 18.15-17)

¹³Látha, nde no mèn co' nac xna'
myen' bix ndxep myen' bix loo Jesús
par ante gàal Jesús lad myen' bixa
par gàc con' ndac loo myen' bixa. Per
ndxel'leque', myen' xin' mté'th Jesús ale
mtlo myen', mbyoo myen' mèn co' nde
no myen' bix par ne'tolode yi'th no mèn
myen' bix loo Jesús. ¹⁴Co'se' gunèe
Jesús ngue yoo myen' mèna, ngocloo
Jesús loo myen!. Ndxab Jesús loo myen':

—Bla' gu' yi'th myen' bix ba' loon.
Ne'càde gu' loo myen!. Tac mèn co'
ndxòo loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe'

Diox loo mèn, mèna ndxàc xal nac myen' bix ba!.¹⁵ Lìcp'e' ba'i, na nii loo gu!: Mèn co' ne'tyalte yòo loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn no gáp mèna yalxla's loo Diox xalque' ndxàp myen' bix yalxla's loo Diox con dib nzo yéc myen' no con dib nzo lezo' myen', thidtene ne'yòode mèna loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna.

¹⁶Sya, mde's mcàa Jesús myen' bixa. No mxo'f Jesús ya! Jesús loo myen!. No ndxab Jesús loo myen!:

—Daa ngue li gác con' ndac loo gu' no ngue lin par tyac lezo' gu', ne, ndee.

Thìb mbyòo ric mdoodi's no Jesús.

(Mt. 19.16–30; Lc. 18.18–30)

¹⁷Le'pe' tyen Jesús ned par tolo ya que tee Jesús par neda, carre mbii gax thiò mbi' loo Jesús. No sangmdub xib mbi' loo Jesús. Mnibdi's mbi' loo Jesús. Ndxab mbi':

—Maistr Ndac, ¿cón lin no xá mod lin par que non no gápèn yalnaban thidtene co'te' nzo Diox, à?

¹⁸Jesús mcàb loo mbi'. Ndxab Jesús: —¿Chonon mbezl loon anze'l maistr ndac nac daa, à? Yende chó mèn co', lìcque', nac xa' ndac. Angoluxte yub Diox nac xa' ndac. Chele' lìu indlide cuent no inden'te lezo'l nac daa Diox, axta ne' ne' ñeel loon nac daa maistr ndac.¹⁹ Lìu nda'que' cuent no naneeque'l xal ñibe' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' ndxab:

Ne'lidel yalburrid. Ne'guthtel mèn. Ne'li huan'tel. Ne'tyè'del loo nec thiò mèn. Ne'quediidel nec thiò mèn. Gòp mod gunèe xudl no gunèe xna'l.

²⁰Mbi' mcàb loo Jesús. Ndxab mbi': —Maistr, ryete con'a mbliquen anon ndoo xènen no be' ngue lin con'a axta nalle!.

²¹Jesús mbui' loo mbi'. No mque' lezo' Jesús gunèe Jesús mbi'. Ndxab Jesús loo mbi':

—Nzo thidte con' co' be' ndxàc falt lil, ey. Huà tho' ryete con' ndxàpl par co'l tmi loo con' ndxàpla. Yiloa, ta'l tmia càa mèn prob. Le' sya, tataa mod que nol taamas con' ndac loo bé!. Yiloa, sya, ndel. Nda na' ned ga que tee'en. No xecl ryethe con' gác lool co' li no mèn lìu par tethon mèn lìu ante por cóñ chenen, ndee.

²²Per co'se' mbìn mbi' tataa ndxab Jesús loo mbi', anze'l mxì lezo' mbi' no nalyat mde'b ro mbi'. Ndyàa mbi' tac anze'l thiò yalgon' ngòp mbi'.

²³Sya, mbui' Jesús dib vuelt loo mèn co' nziri' loo Jesús. No ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Myen', anze'l nagàn tín' naca, cara, par tyal mèn ric yòo mèn ric loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn ric.

²⁴Per myen' xin' mté'th Jesús ante mbui' no ante gunaa myen' loo Jesús por cóñ che'n di's co' ndxab Jesús cóñ che'n mbi'a. Sya, mbere Jesús. Ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús tedib vez:

—Xin'a, susque' nagàn tín' naca par yòo mèn ric loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn ric co'se' más ndxàp mèn yalxla's loo ryethe yalgon' co' ndxàp mèn ric. Tac mèn ric ndli cuent ante por yalgon' co' ndxàp mèn ric no maste gác ryethe con' ndac loo mèn ric.²⁵ Lìcp'e' ba'i, na nii loo gu': Más inagànte gáca loo thiò má' co' lèe camell par riid má' co' lèe camell ye'r ngudloo thiò aguj leque yòo mèn co' ndxàp huax yalgon' loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn.

²⁶Co'se' mbìn myen' xin' mté'th Jesús tataa ndxab Jesús, ante mbui' myen' no ante gunaa myen!. No mnibdi's myen' loo xtàa myen!. Ndxab myen':

—Chele'i tatua' nac, ¿chó mèn gác lyá' loo con' ryes, sya?

²⁷Jesús xèe mbui' loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Ne'gácte chol mèn li chol mèn par lyá' mèn co' ndxàp xtol loo con' ryes. Per Diox ndxácque!. Tac ryethe con' co' ndlya's Diox li Diox, ndxácque' Diox li Diox con'a.

28Sya, ngro' nxon' Pedr, ndxab Pedr loo Jesús:

—Tad, nu' mblá'ya' ryete con' mque no nu!. Nu' ngue que tee noque! U' ned nque tee U'.

29Jesús mcàb loo Pedr. Ndxab Jesús:

—Lícepe' ba'i, na nii loo gu!: Chol mèn co' lá'ya' liz, no hues, no fta'n, no xud, no xna', no sa'l, no xin', no xyòn ante por cón chenen no maste, no ante por cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes, **30**gàc che'n mèna nalle' thib ayo tant con' loo con' co' mblá'ya' mèna loo izlyo' ndxè' xal liz mèn, no hues mèn, no fta'n mèn, no xna' mèn, no xin' mèn, no xyòn mèn. Gàca loo mèna tataa mastale' gàc tub ngu's mèn mèna. Per co'se' cue tedib cua' izlyo' co' cue yiloa, que no mèna yalnaban thidtene par ban no mèna Diox thidtene. **31**Nalle' loo izlyo' ndxè' nzo huax gu' co' nac mèn nación Israel. Gu' nzi li xtùuz anze'f ntac gu' loo Diox. No nzi li gu' xtùuz anze'f mèn roo no mèn xèn nac gu' loo Diox por nac gu' mèn nación Israel. Per ndxe'leque!, Diox li le' gu' gàc mèn be'the loo Diox tac Diox ndxecloo ñèe Diox gu'. Per part cón che'n Diox, mèn co' gu' ingode cuent ntac mèn loo Diox, mèn co' inacte mèn nación Israel, Diox li par gàc huax mèna mèn co' más ntac loo Diox leque gu'. No gàc mèna mèn co' más ndyac lezo' Diox ñèe Diox por mbli mèna cas loo cón che'n Diox.

Jesús mbere ngue te'th loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús gathque'.

(Mt. 20.17-19; Lc. 18.31-34)

32Le'pe' le'n huiza, mnibe! Jesús loo lezo' Jesús ya Jesús ciuda Jerusalén. Láth nda quée Jesús con myen' xin'

mté'th Jesús, nda Jesús par ned ciuda Jerusalén no ndoo ner Jesús loo myen!. Le' myen' na, ante ngüi' no ante ñaa xá nzo Jesús ned nda Jesús par ciuda Jerusalén. No mzyeb myen' nda nque myen' xís Jesús. Le' sya, ale mbere Jesús, mbe! Jesús rye si' fchop myen' xin' mté'th Jesús thib lad. Mtlo Jesús, mda! Jesús cuent loo myen' cón che'n xá mod tyactii Jesús le'n huiza. **33**Ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Gu' naneeque' no nda'que' gu' cuent le' na' ndoose' ned. Nda quée na' par ned ciuda Jerusalén co'te' tyenxù' mèn daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo!. Mèn co' nac jef loo rye nguley' co' más ñibe' no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mèna quexù' que' fals daa par ta'xù' mèna daa loo mèn co' inacte mèn nación Israel. **34**Xiis xyán' mèn co' inacte mèn nación Israel ñèe mèna daa. No ta' mèna golp daa. Suc mèna rloon. No yiloa, guth mèna daa. Per yilo son huiz co' mbeth mèn daa, daa ryo xban làth mèn nguth.

Cob no Juàn ngue yab loo Jesús li Jesús thib favor loo myen'.

(Mt. 20.20-28)

35Sya, látha ngua gax ryop hues Cob Juàn co' ngòc xgan' Zebede loo Jesús. Ndxab ryop hues myen' loo Jesús:

—Maistr, nu' ndlya's li U' thib favor co' ña'b nu' loo U'!

36Jesús mnibdi's loo myen!. Ndxab Jesús:

—¿Chó favor ndlya's gu' lin loo gu', à!, ey?

37Sya, ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, favor co' ndlya's nu' li U' nac con' ndxè': Co'se' gàc hor co' ñibe' U' loo mèn nación Israel, fta' U' lugar gàc thib nu' síndico che'n U' no gàc tedib nu' juez che'n U' par thidte ñibe' no nu' U' loo mèn nación Israel tiempa.

38 Sya, ndxab Jesús loo myen':

—Axta ne' ne' ñee gu' cóñ ngue na'b gu' loon. No axta ne' ne' ta' gu' cuent cóñ ngue na'b gu' loon, ey. Nibdizen thib con' loo gu'. ¿Xá nee gu'? ¿Ché' tac gu' no ché' xec gu' tyactii gu' xalque' gác yaltii co' xec daa gác loon le'n huiz ndxè' co' nac xalque' co'se' gu mèn thib taz nít cuan' huan nalà, cà'? No ¿ché' tac gu' no ché' xec gu' guth yée mèn gu' xal guthyèe mèn daa le'n huiz ndxè', cà'?

39 Myen' mcàb loo Jesús. Ndxab myen':

—Xec nu'i, Tad.

Jesús mcàb loo myen'. Ndxab Jesús:
 —Lìcpe' ba'i, gáca loo gu' le' gu'
 tyactii tín' xalque' gác yaltii tín' loon
 yé' huize' axtake' gath gu' xalque'
 gath daa. **40** Per con' co' ndlya's gu' par
 gác thib gu' síndico che'n daa, no tedib
 gu' gác juez che'n daa co'se' ñibe'en
 loo mèn nación Israel, inacte con'a cóñ
 chenen par tan lugara loo gu' par gáca
 tataa loo gu', cara. Ndxel'leque', Diox
 mbli nab no mbli nèe Diox lezo' Diox
 chó nac mèn co' gác síndico che'n daa,
 no chó mèn co' gác juez che'n daa co'se'
 gác huiz co'se' ñibe'pe'en loo mèn
 nación Israel yiloa.

41 Co'se' mbìn taasi' myen' xin' mté'th
 Jesús tataa ndxab ryop hues Cob Juàn
 no tataa ndxab Jesús, ale ngocloo
 myen' gunèe myen' Cob no Juàn. **42** Sya,
 ngurez Jesús myen'. No ndxab Jesús
 loo myen':

—Gu' nda'que' cuent no nonque' gu'
 le' mèn co' nac gobiern loo chol nación
 dib athu loo izlyo', gobierna ñibe' yée
 loo mèn rye naciona. Le' mèn co' nac
 mèn roo no mèn xèn co' naqueltàa
 loo gobierna, mèna, ne, nqueltàa con
 gobierna par tolo nqui' mèna gobiern
 par sate más ñibe' gobiern loo mèn
 naciona axta ne' ne' xec prob mèna loo
 con'a. **43** Per ndxe'lleque', Diox indlya'ste
 gáca tataa làth gu'. Le' gu' co' ndlya's

gác más mèn roo no mèn xèn làth
 gu', gu'a li mandad loo taamas xtàa
 gu'. **44** No chol gu' co' ndlya's ñibe' loo
 xtàa gu', gu'a ndxàal gác xal moz loo
 rye gu'. **45** Tac daa co' mbal yáal loo
 izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo'
 ndxè', ne'ngalten par li mèn mandad
 loon. Ndxel'leque', daa mbal par lin sirv
 loo mèn no par tan yalnaban daa loo
 yalguth xal thib con' co' anze'f ntac par
 tataa mod gáca le' rye mèn co' yila's
 loon, mèna que no yalnaban thidtene
 no lyá' mèna loo con' ryes.

Jesús mdub xnìi ngudloo thib mbi' **sieu co' lèe Bartime.**

(Mt. 20.29–34; Lc. 18.35–43)

46 Sya, mzin Jesús ciuda Jericó. Láth
 co'se' nda riid Jesús le'n ciuda Jericó
 con myen' xin' mté'th Jesús, thib mbi'
 sieu co' ngro' lèe Bartime ndub na'b
 gòn loo mèn co' ndri'th par neda. Mbi'a
 ngòc xgan' thib mbi' co' ngro' lèe Tim.

47 Per co'se' ndxòn mbi' mbez mèn le'
 Jesús co' nac mèn yée Nazaret nde riid
 co'te' ndub mbi', mtlo mbi' sieua, mbez
 yée mbi'. Mbez mbi':

—Jesús, U' co' nde bin David co' ngòc
 rey pôla, gulat lezo' U' gunèe U' daa,
 yey.

48 Ale huax mèn ale mtlo mbyoo mbi'
 par yau' ro mbi'. Per ndxe'lleque', sate
 más cabii mbez yée mbi'. Mbez mbi':

—U' co' nde bin David co' ngòc rey
 pôla, gulat lezo' U' gunèe U' daa, niin.

49 Sya, nguled Jesús. Ndxab Jesús loo
 mèn co' nda no Jesús:

Huàa rez gu' mbi' sieu ba'!

Sya, ngua mèn co'te' ndub mbi'.

Ndxab mèna loo mbi':

—Huen blo lezo'l no ftegán lezo'l. Jer,
 goo too. Jesús ngue bezl.

50 Sya, ndxeclleque' sab co' mcáp mbi'
 mblobii mbi'. Ngoloa, thidte nguát mbi'
 par setilte mzin gax mbi' loo Jesús.

51 Sya, mnibdi's Jesús loo mbi'. Ndxab
 Jesús:

—¿Cón ndlya'sl li nonl, à!, ey?
 Mbi' sieu mcàb. Ndxab mbi':
 —Maistr, daa ndlyaz tub U' xnìi
 ngudloon par ndxe'sleque' hui'en.

52 Jesùs ndxbab loo mbi':

—Nzole' mod biil, ey. Ngudlool
 mdyuble' xnìi tac ngola'sque' loon.

Leque hora ndxe'sleque' mbui' mbi'
 sieua. Ngoloa, mdoo nque mbi' xís
 Jesùs. Nda no mbi' Jesùs ned nda Jesùs.

Jesùs nzole' ned nda par ciuda Jerusalén.

(Mt. 21.1–11; Lc. 19.28–40; Jn. 12.12–19)

11 Co'se' nda zin gax Jesùs con
 myen' xin' mté'th Jesùs ciuda
 Jerusalén, gaxte tya nziri' chop yèez
 bix co' lèe Betfagé no Betañ. Ryop
 yèeza nziri' loo thòb yii co' lèe yii che'n
 yaa oliv. Tya, mnibe' Jesùs loo chop
 myen' xin' mté'th Jesùs. **2** Ndxab Jesùs
 loo myen':

—Huàa gu' lè'n yèez co' nziri' loo na'
 ba'. Co'se' yamerle' zin gu' le'n yèez ba',
 gu' hui' ndoo quedó' thòb burr. Burra
 nec thòb mèn tarte tyub. Fxac gu' burra.
 No ye'th no gu' burr loon trè!. **3** Chele'
 chó mèn nibdi's loo gu' chonon ngue
 xac gu' burr, gab gu' loo mèna: Tad nu'
 naquin burr. No yiloa, luega tel' Tad nu'
 par yilá' nu' burr.

4 Mxen myen' ned. Nda myen!. No
 gunèeque' myen' ndoo quedó' burr.
 Ndoo quedó' burr gax cuat thòb puert
 thòb lad ro ned. Mxac myen' burr.
 Ndye'th no myen' burr loo Jesùs. **5** Sya,
 ndxbab ndxep mèn co' ngure co'te' ndoo
 quedó' burra loo myen':

—¿Cón ngue li no gu' burr ba!, ngue
 xac gu' burr ba!, à?

6 Sya, mcàb myen' loo mèna xalque'
 ndxbab Jesùs loo myen!. Sya, mbla'
 mèna. Ndye'th no myen' burr loo Jesùs.
7 Mbe' myen' burr loo Jesùs. No mxo'f
 myen' xab myen' xís burr. Ngoloa,
 mdub Jesùs burr taate burr. **8** Làth
 xtau'a, huax mèn msil xab mèn xtau'

ned. Le' taamas mèn na, mcho' laa yin
 no ram yaa no yíi. Mdoo mèn rye làaaa
 ro ryop lad ro ned co'te' nda riid Jesùs
 par ned ciuda Jerusalén.

9 Sya, mèn co' nda ner loo Jesùs delant,
 no mèn co' nde nque par ned xís Jesùs,
 mtlo mèna, mbez yèe mèna. Mbez mèna:

—iAy, Dio's! Anze'f ndyac lezo' mbi'
 ba' no anze'f mbi' ndac nac mbi' ba'.
 Mbi' ba' nde por lèe Tad Diox. **10** Anze'f
 con' ndac gàc loo mèn co' yòo loo cón
 che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna,
 tac Diox ñibe'pe' loo mèn por cón che'n
 thòb mbi' co' nac bin David co' ngòc rey
 pòla. Por cona, mbez na!: —Anze'f Diox
 roo Diox xèn nac Diox, ne.

11 Ngoloa, ngòo Jesùs ciuda Jerusalén.
 No ngòo Jesùs le'n templ. Ngolo huen
 huen mbui' Jesùs rye lad le'n templ,
 mxen Jesùs ned. Nda Jesùs par yèez
 Betañ con ryete si' fchop myen' xin'
 mté'th Jesùs tac mzyèl' izlyo' huiza.

Ante gunii Jesùs di's loo thòb xan' yaa ngudyuug. Ale setilte mbiiz yaa ngudyuug.

(Mt. 21.18–19)

12 Ngonii izlyo' tedib huiz co' nde
 nquea. Co'se' ngro' Jesùs le'n yèez Betañ,
 mtlo mblyan' Jesùs. **13** Sya, tithe' nde
 Jesùs gunèe Jesùs ndoo thòb xan' yaa
 ngudyuug co' ante nayèe ñaa ndoo laa.
 Jesùs ngua tee hui' loo yaa ñeene' ché'
 ndoo ngud loo yaaa par hua Jesùs. Per
 yende chó ngud ndoo loo yaaa tac inacta
 tiemp co' tyoo ngud loo yaa. **14** Sya, gunii
 Jesùs loo yaa ngudyuug. Ndxab Jesùs:

—Nase biizl. Ya yende chó más mèn
 hua ngud co' ta'l.

Myen' xin' mté'th Jesùs mbìn di's co'
 gunii Jesùs.

Jesùs mblo' rye má', no mèn, no mes le'n templ.

(Mt. 21.12–17; Lc. 19.45–48; Jn. 2.13–22)

15 Ngoloa, mbere Jesùs, mzin Jesùs
 ciuda Jerusalén con myen' xin' mté'th

Jesús. No co'se' ngòò Jesús le'n templ, mtlo Jesús, mblo' Jesús rye mèn co' ntho' no mèn co' ndi' le'n templ. Ndxecleque' rye con' mblobii Jesús par fuer. Mtexyath Jesús mes che'n mèn co' nsil' tmi. No mtexyath Jesús asient che'n mèn co' ntho' palomxti!. Ndxec ndxec rye asient co' mdyub mèna mblobii Jesús par fuer, ne. ¹⁶Ne'nd'a'de Jesús lugar loo nec thib mèn, mbere mèn, ngòò mèn che'n mèn le'n templ tedib vez. ¹⁷Mblu' Jesús di's loo mèn le'n templ. Ndxab Jesús loo mèn:

—Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez: Lizen nac co'te' cuez mèn rye nación lèen. Per gu', ale ndxe'l que', mbli le' lizen nac xal thib quèe lyo' co'te' ndxòo ban huan' no co'te' ndxòo casloo huan'.

¹⁸Per mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' no mèn co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mèna mbìn di's co' ndxab Jesús. Sya, mtlo mèna, mcua'n mèna mod guth mèna Jesús tant mzyeb mèna ñièe mèna Jesús. Más de cona, ryete mèn co' nziri' no Jesús ante ngüi' no ante ñaa loo con' ndlu' Jesús. ¹⁹Per co'se' ngulàa yál' izlyo' huiza, Jesús mbii le'n ciuda Jerusalén tedib vez.

Trè' ndlu' le' yaa ngudyuug mbiizzù'.

(Mt. 21.20–22)

²⁰Co'se' ngonìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, xtill'leque' nguri'th Jesús con myen' xin' mté'th Jesús par ned ndoo yaa ngudyuuga. Gunèe myen' mbiizle' yaa ngudyuug axta lox yaa ngudyuug no axta loo punt yaa ngudyuug.

²¹Sya, chàa, mte' lezo' Pedr máa yaa ngudyuuga. Ndxab Pedr loo Jesús:

—Maistr hui' U' nexa. Yaa ngudyuug co' gunii yèe U' no co' mquedèe U' loo ná'a mbiizle'.

²²Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo myen':

—Gola's gu' loo Diox. No gòp gu' yalxla's loo Diox. ²³Tac lícpe' ba'i, na

nii loo gu': Le' chol mèn co', lícque', ndxela's loo Diox, ante gab mèna no ante ñii mèna loo yii ndxè' biiche yii ndxè' trè' no ya tub yii ndxè' le'n níttó', chele' mèna por derech, lícque', ndxela's no inacte mèna chop loo chop la's mèn loo Diox, le' sya, Diox lique' gác con' ña'b mèna loo Diox. ²⁴Cona, ngue niin loo gu': Ryete con' co' ña'b gu' loo Diox co'se' mbez gu' Diox, chele' gu' ndxela's le' con' co' ña'b gu' loo Diox li Diox par que no gu' co' ña'b gu' loo Diox, le' sya, ryete con' co' ña'b gu' loo Diox gácque' loo gu'. ²⁵No chele' chó gu' ngocloo gunèe xtàa gu', no chele' chó gu' be' ndxecloo ñièe gu' xtàa gu' co'se' tlo cuez gu' Diox, fteri'th ftecan' gu' con' co' mbli xtàa gu' loo gu'a. Le' sya, tataa mod, ne, xud gu' co' nzo loo bé' ton' xtol gu' no xquin gu' co' mcua'n gu'. ²⁶Per chele' gu' ne'talte yéc gu' no lezo' gu' par teri'th gu' no tecan' gu' xtol chol mèn co' ndli mèn loo gu', le' sya, ne' xud gu' Diox co' nzo loo bé' ne'ton'te xtol gu' no xquin gu' co' mcua'n gu' con mèn.

**Jesús, lícque', ndxàp con' la's nii
Jesús no con' la's ya' Jesús par li
Jesús con' roo no con' xèn.**

(Mt. 21.23–27; Lc. 20.1–8)

²⁷Ngoloa, mbere Jesús con myen' xin' mté'th Jesús. Ndye'th Jesús con myen' par ciuda Jerusalén tedib vez. Per co'se' ñièe mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mèn co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nacionpe' Israel le' Jesús ngue que tee le'n templ, ngua gax mèna loo Jesús.

²⁸Mnibdi's mèna loo Jesús. Ndxab mèna:

—Gunee loo nu', ¿chó yalñibe' ndxàp no chó mnibe' lool mblil con' co' mblil ná'a, à'?

²⁹Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—Na, ne, nibdi's thib con' loo gu'.

Chele' gu' càb loon, sya, na nii loo gu'

con chó yalñibe' mblin con' mblin loo gu'a. ³⁰ ¿Xá nee gu'? ¿Chó mtel' Juàn Bautist par mbi'th li Juàn bautizar mèn? ¿Ché! Diox mtel' Juàn mbi'th Juàn o ché! chol mèn mtel' Juàn mbi'th Juàn par mbli Juàn bautizar mèn, à? Fcàb gu' loon.

³¹ Sya, leque mèna mtlo, noo noo mdoodi's no mèna xtàa mèna cón che'n di's co' ndxab Jesús loo mèna. Ndxab mèna loo xtàa mèna:

—Chele' na' gab: Diox mtel' Juàn, le' sya, càb mbi' ba' loo na'. Nee mbi': ¿Chonon ne'ngala'ste gu' loo Juàn, sya? ³² O ¿ché! tab na' loo mbi' ba': Chol mèn izylo' mtel' Juàn, cà? Axta ne' ne' ñee mèna cón gab mèna tac mèna mzyeb ñée rye mèn co' nziri' loo Jesús.

Tataa mbez mèna tac mèna naneeque' no mda'que' mèna cuent le' rye mèn co' nziri'a ngola's loo Juàn le' Juàn mdoodi's part cón che'n Diox. ³³ No por mzyeb mèna, mcàb mèna loo Jesús. Ndxab mèna:

—Ne'ñeede nu' chó mtel' Juàn, cara.

Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Ne' daa ne'niide loo gu' con chó yalñibe' mblin con' co' mblin ná'a.

**Jesús mtetac cón che'n mèn ye'rsin'
co' mque zin'.**

(Mt. 21.33–46; Lc. 20.9–19)

12 Sya, mtlo Jesús, mdoodi's Jesús loo mèn. No mtetac Jesús di's. Ndxab Jesús loo mèn:

—Nde niin thib con' loo gu', ey: Ngo thib mbi' co' mdoo ampurte lus uv loo xyòn mbi'. Ngoloa, mblo mbi' yaaloo dib vuelt ro yòo co'te' mdoo mbi' lus uv. Mtoxcua' mbi' thib tanc co'te' tí' moz uv par ryo' nít uv. No mbli mbi' mandad mdyoxcua' thib cuart co' mdub axta arid gáp par gáple'que' la's moz loo zin' no loo yòo co'te' nzo'f lus uva.

Ngoloa, mda' mbi' xyòn mbi' loo tedib mèn par li mèn zin' cuent rol loo xyòn mbi'. Ngoloa, mxen mbi' ned. Nda

mbi' thib viaj titi. ² Co'se' mzin tiemp gác rol uv, mbi'a mtel' thib moz mbi' par yi'th càaya' moz uv co' li rol mèn co' ngue li zin' cuent rol par gác che'n mbi' uv. ³ Per mèn co' mbli zin' loo yòo co'te' mxyof lus uv, mèna mxen moz no mdin mèna moz. No mtel' mèna moz nague's ya' moz ndyàa moz. Ne'nda'de mèna uv nghue' moz. ⁴ Sya, mbi' co' nac xuan' yòoa mbere mtel' tedib moz. Per mèn co' mbli zin' loo yòoa, mbuaa'd quèe moz. Mblé' mèna yéc moz. No mxiis no mèna moz axta plóthe. Ngoloa, taate moz ndyàa moz. ⁵ Mbere mbi' co' nac xuan' yòoa. Mtel' mbi' tedib moz par mbi'th moz loo mèna. Per mèna mxen moz. Mbeth mèna moz. Ngoloa, mtel' mbi' co' nac xuan' yòoa huax moz loo mèna. Lomisque' mbli mèn. Chó moz mbeth mèn.

⁶ Per mbi' co' nac xuan' yòo lus uv ngue no thib xgan' co' nac angoluxte xgan' mbi'. Xgan' mbi'a anze'l ngudloo mbi' no anze'l lezo' mbi'. Por lult mtel' mbi' xgan' mbi' loo mèna. Ndxab mbi' loo lezo' mbi': Tel'en xgan' daa ndxè'. Daa ngobe' li mèna cas no gáp mèna mod ñée mèna xgan' daa ndxè'. ⁷ Per co'se' gunèe mèn co' ndli zin' loo lus uv nde mbyòo loo mèna, ndxab mèna loo xtàa mèna:

—Mbyòo ba' yan' no yòo lus uv ndxè'. ¿Xá nee gu'? Nda yuth na' mbyòo. Sya, gác che'n na' yòo lus uv ndxè'.

⁸ Ale mxen mèna xgan' mbi'a. Mbeth mèna xgan' mbi'. Ngoloa, mblo' mèna thebol xgan' mbi' thib lad ro yòo co'te' nzo'f lus uv.

⁹ Sya, mnibdi's Jesús loo mèna. Ndxab Jesús loo mèna:

—¿Xá nee gu'? ¿Cón li mbi' co' nac xuan' xyòn lus uva con mèna, à'? Na nii loo gu' cón li mbi'. Mbi' yi'th. No guth mbi' mèna. No ta' mbi' xyòn mbi' co'te' nzo'f lus uva loo tedib cua' mèn co' ndli leque zin'a, ¿lé'?

10 Ché' tarte lab gu' loo libr co' nac xti's Diox par ta' gu' cuent xal mbez di'sa, cà'? Di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox mbez taandxè!:

Le' quèe co' mbli mèn co' nac albañil cuent ne'li zin'te albañil, leque quèea ngòc quèe ngua lit Tad, Tad co' ngòc xal thìb albañil par ngòc quèea ner quèe co' mbli sirv loo zin' co' mbli Tad.

11 No con' co' ngòca mbli yub Tad Diox. Por cona, por part cóن che'n na', ante ngüi' na' no ante ñaa na' xá mod nac con' co' mbli Tad Diox.

12 Co'se' mbin mèna tataa ndxbab Jesús, capas mèna, ale ndyac mèna mxenle' mèna Jesús xal ndyen mèn thìb pres tac mèna mda' cuent no mden' mèna di's co' ndxbab Jesús tac por cón che'n mèna mtetac Jesús di'sa. Per com le' mèna mzyeb ñée mèn co' nziri' loo Jesús, ¿lél?', xexte mblá' mèna Jesús. Ndyàa mèna.

Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n tmi co' ndxàal quix mèn cón che'n contribución.

(Mt. 22.15–22; Lc. 20.20–26)

13 Ngoloa, mtel' mèn co' nac jef co' más ñibe' loo nguley', no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel ndxep mèn xley' farise no ndxep mèn co' nac partid che'n Herod loo Jesús par aseli mèna yeclloo Jesús no gab Jesús ngòc nguàl di's loo mèna par tataa mod quexù' que' fals mèna Jesús. **14** Sya, ngua mèna loo Jesús. Ndxab mèna loo Jesús:

—Maistr, nu' nanee lìcque' nac co' mbez U!. No ne' ne' indli U' cas co' ndli mèn no co' mbez mèn. Tac indla'ste U' xal nac mod co' ndxàp mèn. Ndxe'leque', ndlu' U' co' nac lìcpe' xá mod yòo mèn loo cón che'n Diox. Per nalle', ndlya's nu' ñee U' loo nu': iXá

nee U'? ¿Ché' ndxàal quix nu' cón che'n contribución loo gobiern federal che'n mèn ciuda Rom o ché' indxàalte quix nu'i?

15 Per Jesús mda'que' cuent no nonque' Jesús xá nac mod co' ndxàp mèna co'se' ntembìi ro mèna no ntembìi xti's mèna loo Jesús. Sya, ndxbab Jesús loo mèna:

—¿Chonon ncua'n gu' mod asendli gu' par yigaa daa loo gu' xal co'se' ndxegaa mèn loo tramp, à? Huàa xi gu' thìb pes gu' par hui'en ñeene' xá ñaaai.

16 Sya, ngua xi mèna thìb pes pchò. Co'se' gunée Jesús pesa, mnibdi's Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—¿Chó che'n gunab co' ngue loo pes ndxè! no ¿chó che'n lèe co' ngue loo pes ndxè!, ne, à?

Sya, ncàb mèna loo Jesús. Ndxab mèna:

—Gunab ba' no lèe ba' nac che'n gobiern co' ndub ciuda Rom.

17 Sya, ndxbab Jesús loo mèna:

—Pues, fta' gu' co' nac che'npe' gobiern co' ndub ciuda Rom càa gobiern. No fta' gu' co' nac che'npe' Diox càa Diox.

Ngoloa, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna loo Jesús xal nac di's co' mcàb Jesús loo mèna.

Mèn mnibdi's loo Jesús: ¿Ché', lìcque', ryo xban mèn?

(Mt. 22.23–33; Lc. 20.27–40)

18 Ngoloa, ngua ndxep mèn xley' saduce co' mbez no co' ndxela's le' mèn nguth ne'ryo xbante thidtene loo Jesús. No por cona, asembli mèna, mnibdi's mèna thìb con' loo Jesús. **19** Ndxab mèna loo Jesús:

—Maistr, Moisés mtan' ye's co' ndlu' loo nu' chele' thìb mbi' gath no yan' sa'l mbi', yende xin' sa'l mbi', le' sya, hues mbi' co' ngutha selya' con xa'got viud co' mbyan'a par que no hues mbi' co' ngutha xin' hues mbi' co' ngutha

con xa'got viud co' mbyan' co' nac sa'l thebol par gác xin' hues thebol xin' thebol co' nguth. ²⁰Tolo ndxab mèna loo Jesús:

—Pues ngo gaz hues myen!. Mzin huiz mselya' mbyòò ndlyoa. Per pente ndxàc chop o son línl' mselya' mbyòò ndlyoa, nguth mbyòò ndlyoa. Ne'ndante xa'got co' ngòc sa'l mbyòò xin' mbyòò. ²¹Ngoloa, mselya' mbyòò co' nde nque xís mbyòò ndlyoa con xa'got viuda.

Nguth mbyòò ropa, ne. No ne'ndante xa'got viuda xin' mbyòò. Lomisque' ngòca loo tedib mbyòò co' nde nque xís mbyòò ropa, ne. ²²Por lult ryete gaz hues myen' mselya' con xa'got viuda. Ale ne'ndante xin' xa'got viuda con nec thib rye myen' hues thebol co' ngòc sa'lpe' xa'gota. Por lult, gunee loo xa'got viuda, ne. ²³Cona ngue nibdi's nu' loo U': Co'se' gác huiz co'se' ryo xban mèn co'se' cue ban mèn tedib vez, de loo rye gaz hues myen' co' mselya' con xa'gota, ñchó myen' gác sa'lpe' xa'got viuda, à?

²⁴Sya, mcàb Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—Susque' ndxos xtùuz gu' no susque' yéc brèl gu'. Ndxàc con' ba' loo gu' tac ne'ta'de gu' cuent cóñ mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox. No ne' ne' ta' gu' cuent con' co' nac con' roo no con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox. ²⁵Tac co'se' ryo xban mèn nguth, mèn co' ngòo loo cóñ che'n Diox, ne'selya'de mèna. Ne' ne' ya na'b mèna xiix mèna. Ndxel'leque', mèna gác xal angl co' nzo loo bér' huiza, co' nee di's, ne'selya'de mèn huiza. ²⁶Per cóñ che'n mèn co' nguth co' ryo xban, ñché' tarte lab gu' loo libr co' nac xti's Diox co' mque' Moisés ye's xal ngòc di's co' mdoodi's Diox loo Moisés le'n yaa zars co'se' xèe ngue hui' Moisés ndxo! yaa zars? Taandxé' ndxab Diox loo Moisés:

—Daa nac Diox che'n Abraham. Nac daa Diox che'n Isaac. No nac daa Diox che'n Cob.

²⁷Diox inacte Diox loo mèn nguth. Ndxel'leque', nac Diox Diox loo mèn co' be' naban. Por cona, ngue niin loo gu': Axta ne' ne' ñee gu' cóñ mbez gu' loon no cóñ ñibdi's gu' loon por nac gu' mèn co' ndxos xtùuz.

Jesús ngue lu' mèn chó di's nac di's co' más ñibe' Diox loo mèn par li mèn.

(Mt. 22.34-40)

²⁸Látha, mzin thib mbi' co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Mbi'a noo noo mque' nza di's co' mdoodi's Jesús con mèn xley' saduce. Mbi' mda' cuent huenque' mcàb Jesús loo mèna. Mnibdi's mbi' loo Jesús. Ndxab mbi':

—De loo rye si' di's co' mnibe' Diox loo na', no co' mtan' Moisés loo na', ñchó di's nzo làtha co' más ñibe' Diox loo na' par tyubdi's na' loo Diox, à?

²⁹Jesús mcàb loo mbi'a. Ndxab Jesús:

—Ner di's co' más ñibe' Diox loo mèn par tyubdi's mèn loo Diox cóñ li mèn nac di's ndxè' co' mbez taandxè': Bin gu' di's ndxè', mèn nación Israel, le' Tad co' nac Diox na', Tada nac thidte Diox.

³⁰Fque' lezo' gu' Tad Diox gu', tá, dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu'. Di's ndxè' nac ner di's co' mnibe' Diox loo na' par li na!. No nac di's ndxè' co' más ntac loo rye taamas yalñibe' par li na' xal ñibe' Diox. ³¹No casque' lal nac tedib di's xal ner di's ndxè'. Mbryop di'sa ñibe' loo na' taandxè'. Mbez di'sa: Fque' lezo' gu' gunèe gu' hues xtàa gu' xalque' ngue lezo' gu' ñee gu' gu'. Ya yende tedib di's co' más mnibe' Diox loo na' co' ndxàal li na' co' nac xal di's co' ñibe' di's ndxè' loo na' par li na'.

³²Sya, ndxab maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn loo Jesús:

—Huenque' gunee U', Maistr. Lìcque' naca xal ngolo gunee U'i ba!. Thidte Diox nzo no yende tedib Diox co' nzo.

33No que' lezo' mèn Diox dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn, no que' lezo' mèn ñìe mèn hues xtàa mèn xalque' ngue lezo' mèn ñìe mèn mèn. Lica, masque' ntac li mèn xal ngolo gunee U' leque li mèn xal co'se' nda' mèn che'n izlyo' ncàa izlyo', co' nee di's, co'se' ndxuth mèn ngon yèn' no mbacxil' yèn' par nxo mèn ren má'a loo izlyo'. No, lìcque', más ntac li mèn xal ngolo gunee U' ba' leque li mèn xal co'se' nda' mèn ofrend o gòn co' mbec mèn loo Diox no co' mtec mèn bél' má' co' mbeth mèn loo mes co' nac loo còo' par nquée zen che'n bél' má'a loo Diox.

34Le' sya, co'se' gunee Jesús huenque' mcàb mbi' loo Jesús, ndxab Jesús loo mbi':

—Itithe nzol loo cóñ che'n Diox par yòol loo cóñ che'n Diox, ey, par ñibe'pe' Diox lool.

Ngoloa, ya yende chó mèn tolo ngli ryes ngnibdi's taamas con' loo Jesús.

Jesús mnibdi's loo mèn: ¿Chó xin mbez mèn nac Crist?

(Mt. 22.41–46; Lc. 20.41–44)

35Jesús ngue lu' mèn le'n templ thìb vez. No mbez Jesús loo mèn:

—¿Xá nee gu'? ¿Xá mod chonon mbez mèn co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn le' Crist nac xgan' David co' ngòc rey pólà, à'? **36**Tac Xpii Natú' mbli le' yub David gunii no mde'th David cóñ che'n Crist. Ndxab David:

Tad Diox ndxab loo Tad daa: Ftub cuaten axta lin le' rye mèn co' nac ngolo ngola's che'n lùu gàc nado' loo lùu.

37Cona, ngue niin loo gu': ¿Xá mod gàc Crist xgan' David co'se' leque David mbez loo Crist: Tad daa, à'? Per yende cóñ mcàb mèna.

Rye mèn co' ngòc huax mèn co' nziri'a, axta gust mda' lezo' mèna co'se' mbìn mèna tataa ndxab Jesús loo mèna.

Jesús mzib quìi mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

(Mt. 23.1–36; Lc. 11.37–54; 20.45–47)

38Co'se' ngue lu' Jesús mèn, mbez Jesús loo mèn:

—Nee gu' nee gu' xá que tee gu' loo mèn co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Mèna ndyubla's goc xab lar' nol', no anze'f ndubla's mèna ñii chol mèn Diox loo mèna pál co'te' nzyál' mèn mèna par tyu' mèna loo mèn. **39**Mèna anze'f ndxòo lezo' cua'n mèna lugar co'te' tyub mèna le'n sinagog par gàc con' guryath no con' guryèn loo mèna no par más tyu' mèna loo mèn le'n sinagog. No ndxòo lezo' mèna tyub mèna co'te' más tyu' mèna loo mes par hua mèna co'se' ndxàc chol yalhua. **40**Ale nde yath mèna ndyenxù' mèna no ncàaxù' mèna liz prob mèngot viud por pláte pes no masté. No par ndli mèna xalque' mèn co' ne'fneedé, ale asendli mèna, nteyol' mèna di's co'se' mbez mèna Diox. Per, lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Por con' ndli mèna gàc más yaltií tñ' loo mèna co'se' gàc huiz tub rez Diox cóñ che'n mèna loo mèna.

Thìb xa'got viud ngue go ofrend le'n caj mastale' prob xa'!

(Lc. 21.1–4)

41Thìb vez mdub Jesús le'n templ gaxte co'te' nzol'f caj co' ngo mèn ofrend o gòn. Xèe ngue hui' Jesús xá ndxàc mèn ngo mèn gòn le'n caj no xá ndxàc rye mèn ric ngo mèn ric gòn le'n caj. **42**Látha, mzin thìb xa'got viud. Xa'got viuda pente mblo chop centav co' ngue no xa' co' be'te ntac le'n caj co' nzol'f tya. **43**Sya, ngurez Jesús myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Le' Diox más ngo cuent cóñ che'n gòn co' mblo

prob xa'got viud ba' le'n caj leque gòn co' mblo mèn ric le'n caj. ⁴⁴Tac ryete mèn ba' mblo huax tmi co' nac gòn le'n caj tac mbyan' xo'f tmi loo mèn ba!. Per prob xa'got viud ba', ale tyan' hualeque' xa', mblo xa' gòn chop centav le'n caj co' nac co' be'te ngue no xa' par ti' xa' con' hua xa'.

Jesús ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le' mèn làare' templ.

(Mt. 24.1-2; Lc. 21.5-6)

13 Ngoloa, co'se' nda ro Jesús le'n templ, thòb myen' co' nac xin' mté'th Jesús ndxbab loo Jesús:

—Maistr, hui! U' nexa. Susque' nabe's ñaa quèe co' natoxcua' templ no quetal nabe's ñaa templ ba!, ne, ¿lé?

²Per ale mcàb Jesús loo myen'.

Ndxab Jesús:

—Ale xèe ndoo yotl, ngüi'l loo templ ba!, ¿lé? Lùu ndli cuent anze'f nabe's ñaa ftoo co' natoxcua' templ ba!, ¿lé? Per na nii lool: Ya ne'yan'te nec thòb quèe loo xtàa quèe co' nacsua' ftoo ba!. Thidtene telux mèn ryethe con' co' ngüi'l co' natoxcua' templ ba' yé! huize!

Jesús ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús cóñ gàc ndoore' lith no izlyo'.

(Mt. 24.3-28; Lc. 21.7-24; 17.22-24)

³Sya, ngua no Jesús myen' xin' mté'th Jesús loo thòb yii co' lèe yii che'n yaa oliv. Yiia ndub thòb lì loo templ. No co'se' mdub Jesús tyá, Pedr, Cob, Juàn, no Ndech, xexte ndxbab myen' loo Jesús:

⁴—Tad, nu' ndlya's ñee U' loo nu' pól gàc co' gunee U' loo nu' gozea cóñ che'n templ no chó con' tlo yú' loo mèn no co' tlo gàc co'se' tlo gàc co' gunee U' gàca, à?

⁵Jesús mcàb loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Anderhuen gu'. Chó Diox chó nee gu'. Nee gu' nee gu' xá nzi tee gu'.

Ne'ta'de gu' lugar quedìi chol mèn gu' cóñ che'n con' co' tlo gàc co'se' gàc tiemp co' tlo gàc con' xal nac dí's co' guniin loo gu' cóñ che'n templ no cóñ che'n xá mod lith no izlyo!. ⁶Tac co'se' gàc tiempa, anze'f huax mèn ryo' tee no yi'h que tee mèna yèez por yèez mèn no liz por liz mèn. Mèna ñee le' daa mtel' mèna. No ñee mèna le' mèna nac Crist. Tataa mod anze'f huax mèn quedii mèna.

⁷Lomisque' ne, co'se' gòn gu' nde'th mèn ndxàc xó', no anze'f ryes naca par tlo xó' le'n tiempa, ne'zyebte gu' co'se' gòn gu' te'th mèn tataa tac tataaque' naquin tlo gàca. Per mastale' tataa gàca le'n tiempa, ne'gàcte tiempa lult huiz co' lyux izlyo' no lith no izlyo!. ⁸Tac le'n tiemp co' tlo gàc co' guniin loo gu'a, mèn thòb nación tlo yecloo no tlo yòo xyàn lezo' mèn ñee mèn tedib nación. No tlo mèn thòb nación, por derech, cua'n xó' mèna thòb xó' loo mèn tedib nación. Le'n tiempa huin xòo huax lugar. No lyàa huin huax lugar. No tlo yátbèe mèn. Tlo mèn, li mèn thòb revuelt. No con' co' tlo gàca nac thòb yalnaxi no thòb yalnè co' pente tlo par tlo tyactii tín' mèn loo izlyo' ndxè'.

⁹Anderhuen gu'. Chó Diox chó nee gu'. Leque gu' quenap gu' co'se' tlo gàc con'a le'n tiempa. Le'n tiempa, ale ta'xù' mèn gu' loo mèn nac zin' yòolau chol lugar. No ta' mèn che'n gu' co'te' nac sinagog mèn. Gu' tyooxù' loo mèn co' nac gobernador no loo mèn co' nac rey por cóñ chenen no maste. Tataa mod más gác gu' no ta'i thòb lugar loo gu' par ta' gu' cuent loo mèn cóñ chenen. ¹⁰Cona, ngue niin loo gu': Ndoore' co'se' lyux izlyo' no lith no izlyo', naquinque' yath yèn cóñ che'n dí's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes. No naquinque' co mèn yalbàn cóñ che'n dí's ndac loo mèn, mèn co' nac mèn chol nación co' nziri' dib athu loo izlyo!. ¹¹No co'se'

hue' mèn gu' par ta' mèn gu' loo mèn nac zin' yòolau chol lugar, ne'tyóode gu', no ne'zyebte gu', no ne' ne' gab gu' loo lezo' gu' cóñ gab gu' loo mèna. Guuz gu' di's co' lu' Diox loo gu' loo mèna hora. Tac inacte ante gu' co' ñii loo mèna. Ndxé'leque!, Xpii Natú' nac xa' co' ñii no co' tyoodi's por ro gu', co' nee di's, co' nac di's co' ryo' ro gu' hora. ¹²Leque mèn co' ndxàc huespe' cuá'n mod par ta'xù' mèna hues mèn par guth mèn hues mèn. No leque mèn co' nac gundan loo mèn cuá'n mod par ta'xù' gundan xin' gundan loo mèn par guth mèn xin' gundan. Le' myen' co' nac xgan' gundan na, myen' cuá'n mod par bixyath myen' contra xud myen' par ta'xù' myen' xud myen' loo mèn par guth mèn xud myen!. ¹³Ryete mèn co' nac mèn chol nación, mèna yecloo ñée gu' por cóñ chenen no maste. Per chol gu' co' mbli ñeéque' gu' loo cóñ chenen par yòo gu' loo cóñ chenen axta gath gu', gu'a lyá'que' loo con' ryes.

¹⁴Tolo niin loo gu', ne: Le' mbi' co' ngro' lèe Daniel co' mde'th di's co' ndxab Diox, mbi' mque' ye's loo libr co' nac xti's Diox cóñ che'n thib mbi' co' li par gac mèn mèn zab loo Diox no co' li par tyuhuan mèn loo Diox par lyux mèn loo cóñ che'n Diox. Co'se' ñée gu' ndoo mbi' zaba co'te' indxàalte tyoo mbi' thidtene, syare' ta' mèn cuent, mèn co' ndlab ye's, chó mbi' nac mbi'a. Le' sya, mèn nación Israel co' nzo le'n yéezya' co' nac làaz mèn jude, mèna ndxàal xyon' par yii no par huan tith ya xon' mèna loo con' ryes co' gac loo mèna. ¹⁵Le' mèn co' nzi tee yéc zote liz mèn huiza na, más huen ne'bilàade mèna par co' mèn mase ndxepte che'n mèn le'n nyòo. Más huen thib líté xyon' mèna tith. ¹⁶Lomisque' ne, mèn co' ngue zin' huan huiza, más huen ne'ye'the mèna liz mèna huiza par co' mèna mase xobis mèna liz mèna. Más huen thib líté xyon' mèna más tith.

¹⁷Lomisque' ne, ay, prob rye mèngot izlyo', mèngot co' nzi nac xin' le'n huiza, no rye mèngot co' nacàa mbeto' co' ndxàaz le'n huiza, tac yende mod xyon' mèna huiza. ¹⁸Bna'b gu' loo Diox par ne'gac teimp co' xyon' gu'a tiemp xil!, ndee gu!. ¹⁹Tac tiempa gac huiz co' más ten' mèn yalnè no huiz co'se' más tyac mèn yaltii. Con' co' gac tiempa nac co' tarte gac dib lal nabán mèn loo izlyo!. Más de cona, ya ne'berede gaca loo mèn tedib vez xal gac con'a le'n tiempa thidtene. ²⁰No chele' Tad Diox ne'nglide par mdyóp tiemp co'se' gac yaltia loo mèn, yende chó mèn gac lyá' loo con' ryes. Per por mque' lezo' Diox ñeé Diox mèn, mèn co' ngòo loo cóñ che'n Diox, mèn co' Diox mcui, por cona, mtedópque' Diox tiempa loo mèn.

²¹Le' sya, chele' chol mèn ñee loo gu' le'n tiempa: Hui' gu' nexa. Tré' nzo Crist, o hui' gu' nexa, tua' nzo Crist, ne'yila'ste gu'i, ndee gu!. ²²Tac tiempa yi'th huax mèn gutyé' co' ñee loo gu' nac mèna Crist xal daa. No ñee mèna loo gu' nac mèna mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox cóñ che'n Diox. No li mèna gac huax yalguzye' co' gac xal thib señ co' hui' mèn loo mèna. No li mèna huax yalguzye' roo no yalguzye' xén par quedii mèna mèn. No axta li mèna preb, èché' tli mèna gan quedii mèna mèn co' yub Diox mcui par yila's mèn co' Diox mcui loo mèna, ne? ²³Per ndxe'leque', nalaas gure gu'. Neeque' gu' le' daa guniile' con' ndxé' loo gu' ndoore' gac con'a loo gu'.

Jesús ngue lu' loo myen' xin' mté'th
Jesús cóñ gac no xá mod gac con'
co'se' yi'th Jesús loo izlyo' tedib
vez, Jesús co' mbi'th yáal loo izlyo'
xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo'
ndxé'.

(Mt. 24.29-35, 42-44; Lc. 21.25-36)

²⁴Tolo niin con' loo gu': Co'se' yilo riid tiemp co'se' ten' mèn yalnèa no

yaltìia, syare' gàc tiemp co'se' cuau loo huiz no cuau loo mbe' par ne'teniide huiz no ne'teniide mbe' loo izlyo'.

25 Huiza lyàateri' huax mbèelhui' no huax mbyáz loo izlyo'. No ryete con' co' nac con' roo no con' xèn loo bé' tlo huin no xi'th le'n tiempa. **26** Axta syare' hui' mèn loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè', tac tiempa galen loo izlyo' ndxè' tedib vez le'n xcua con ryethe con' co' nac con' roo no con' xèn co' ndxàpen la's niin no co' ndxàpen la's yan. No hui' mèn xal ndxàc con' roo no con' xèn loon tiempa. **27** Leque tiempa, tel'en angl daa par thidte queltàa angl mèn co' ngòole' loo cóñ chenen, mèn co' nac mèn co' mcuin par ned co'te' nac dyap lad ro izlyo' co' nac más tith ro izlyo' no co' nac más tith xàn' bé'.

28 Bin gu' di's co' ngue tetaqueñ loo gu' ndxè', ne: Fté'th gu' no bli gu' xtùuz xal ndxàca loo yaa ngudyuug. Co'se' ndxàb laa loo yaa ngudyuug, no mbere laa yen', xiiis laa yen' loo yaa ngudyuug tedib vez, gu' nonque' no nda'que' gu' cuent co'se' nde xiisle' laa loo yaa ngudyuug nde zin' gaxle' tiemp yùu co'se' más nso' bée loo izlyo'. **29** Lomisque' mod ne, co'se' ñeë gu' ndxàcle' ryethe con' loo izlyo' xalque' ngue niina loo gu' ndxè', fta' gu' cuent no ften' gu' nde zin' gaxle' lyux izlyo' no lith no izlyo'. Nac con'a xal thib mbi' co' ndoo ro ryo' liz mbi' par yòo mbi' liz mbi'. **30** Licpe' ba'i, na nii loo gu': Ryete con' co' ngue niin loo gu' ndxè' gàcque' no tyaaque' no tyubque' di'sa ndoore' lith no mèn nación Israel no lyux mèn nación Israel. **31** Bé' no izlyo' co' nziri' nalle' lyux. Ya ne'tolode cue bé' no izlyo' yé' huize'. Per di's co' ndyoodizen no con' co' ndlu'en ne'ri'ththe tua'te. Le'i gàcque', no tyaaque', no tyubque' di'sa xalque' ngue toodizen loo gu' nalle'.

32 Per huiz co'se' gàcpe' con'a no hor co'se' gàcpe' con'a, yende chó mèn nona no yende chó mèn naneei. Ne' yub angl co' nzo loo bé' inaneede pól gàc con'a. Ne' ne' daa co' nac xgan' Diox, inaneeden nalle' coyor gàc con'a. Angoluxte Diox xuden naneei pól gàc tiempa.

33 Por cona, ngue niin loo gu': Nalas gure gu'. Ne'gàcte gu' xal mèn co' nzi yàt loo cóñ che'n Diox. Gurez gu' Diox. Tac gu' inda'de cuent pól zin tiemp co'se' gàc con' co' ngue niin loo gu' ndxè'. **34** Cón che'n tiemp co' nac tiemp ndoore' co'se' beren, galen loo izlyo' ndxè' tedib vez, nac xal thib mbi' co' ngro' tee nda viaj tith. Per ndoore' co'se' ryo' mbi' liz mbi', mtan' mbi' di's loo moz mbi' cóñ li moz. No mtan' mbi' zin' loo thib thib moz par li moz zin' láth yende mbi'. No mnibe' mbi' loo moz co' nquenap puert liz mbi' par altant tyoo moz quenap moz liz mbi'. **35** Cona, ngue niin loo gu': Nalas gure gu'. No gure naa gu' loo cóñ che'n Diox. Tac gu' ne'ta'de cuent pól zin Tad, co' nee di's nac daa, co' nac che'n liza. ¿Ché' zin daa hor co' nde làa yál' izlyo' o ché' zin daa gulal yál' o ché' zin daa hor co'se' lé' nguidtee yál' o ché' zin daa hor co'se' nde yinli izlyo'? Ne'neede na' coyor gàc con'a, clé'? **36** Tac thib descuid, chàa, galen loo izlyo' ndxè' thib hor co' ne'neede gu' no thib hor co' indlide gu' xtùuz zin daa. Ale le'le' zin daa loo gu' hor co'se' le'pe' nziri' gu' loo cóñ che'n Diox xal mèn co' nzi yàt. **37** Leque di's co' ngue niin loo gu' ndxè' nac di's co' tan'en loo mèn par ta' mèn cuent cóñ che'n di's ndaca loo alux mèn dib athu loo izlyo' co' naban chol tiemp. Di'sa nee di's: Nalas cue mèn loo cóñ che'n Diox thidtene.

Mèn co' ngòc ngolo ngola's che'n
Jesús nzi li xtùuz xá mod tyenxù'
mèn Jesús.

(Mt. 26.1-5; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)

14 Le'n huiza, chop huiz no maste
ndxàc falt par tlo lni pasc no

Iní co'se' ndxuhua mèn nación Israel pan co' ingòode mèn dii levadur. Le' mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley', no mèn co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn na, mèna mcua'n mod par tyenxù' mèna Jesús con purte di's gutyè', no con mod gutyè' co' mdoodi's mèn thidte di's co' ngòc par cua'n mèna mod guthxù' mèna Jesús. ²No mbez mèna loo xtàa mèna:

—Ne'lide na! con' ndlya's na! con Jesús le'n huiz Iní par ne'xide lezo' mèn no par ne'yátbèede mèn co' yi'th Iní contra na!.

Thìb xa'got mtà aceit yéç Jesús.

(Mt. 26.6–13; Jn. 12.1–8)

³Le'n huiza, ngo Jesús yéez Betañ liz thìb mbi' co' mdub lèe mèn Mon Lepros. Láth ndub Jesús loo mes liz mbi'a, mzin thìb xa'got loo Jesús. Nde no xa' thìb frasc co' natoxcua' con thìb loo quèe co' lèe alabastr. Frasca zyè nzo aceit co' ndlya' purte xla' ye' nard. Aceita anze'f náp ntac. Sya, mblé' xa'gota frasc par mblath xa'gota aceita yéç Jesús. ⁴Per ndxep mèn co' ngo tya, mèna ale ngocloo gunèe xa'gota. Ndxab mèna loo xtàa mèna:

—¿Chonon ale ngue teza'xù' xa'got ba' aceit co' anze'f nazi' ndlya', yoo? ⁵Nzoque' mod tho' xa'got aceit ba' por mil xon ayo pes. No yiloa, li'th xa'gota tmi par ta'la's xa'got tmia càa mèn prob.

No ale ngòò xyàn lezo' mèna gunèe mèna xa'gota.

6 Per Jesús ndxab loo mèna:

—Bla' gu' tee tub xa'got ndxè'.

¿Chonon ngue tethon gu' xa' no ngue li xol gu' xa', à? Tac con' co' ngue li xa'got ndxè' loon anze'f huen naca.

7 Gu' thidteneque' nzo làth mèn prob. No nzo mèn prob làth gu'. No nzoque' mod li gu' con' ndac loo mèn prob co'se' ndlya's gu' li gu'i. Per part cóñ chenen, ya ne'tolode go non gu!. ⁸Prob

xa'got ndxè' ngue li co' nzote mod li xa' loon. Xa'got ndxè' ngue go xla' aceit co' anze'f nazi' ndlya' ba' ladenndoore' co'se' ca's mèn daa par ne'yitoode xla' laden co'se' ya ca's mèn daa. ⁹Lìcp'e' ba'i, na nii loo gu': Pál co'te' co mèn yalbàn no te'th mèn cóñ che'n di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod telá' Diox mèn loo con' ryes dib athu loo izlyo', ta' mèna cuent cóñ che'n con' mbli no xa'got ndxè' daa par te' lezo' mèn cóñ che'n xa'got ndxè'.

Jud mcua'n thìb mod par mda'xù' **Jud Jesús loo mèn co' ngòc ngolo** **ngola's che'n Jesús.**

(Mt. 26.14–16; Lc. 22.3–6)

¹⁰Le' sya, Jud Iscariot, co' nac thìb myen' xin' mté'th Jesús, ngua toodi's no mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley' par ñeene' xá mod li Jud par ta'xù' Jud Jesús loo mèna. ¹¹Co'se' mbìn mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley' di's co' ndxab Jud loo mèna, anze'f mdyac lezo' mèna. No mcàbgòn mèna loo Jud ta' mèna tmi càa Jud co'se' yilo ta'xù' Jud Jesús loo mèna. Leque hora mtlo Jud, mcua'n Jud mod xá mod ta'xù' Jud Jesús loo mèna.

Jesús nduhua rsè no myen' xin' **mté'th Jesús thìb xhuin.**

(Mt. 26.17–29; Lc. 22.7–23; Jn. 13.21–30; 1 Co. 11.23–26)

¹²Co'se' ngonii izlyo' co' nac huiz yub Iní co'se' ndxuhua mèn pan co' ingòode mèn dii levadur no co'se' ndxuth mèn mbacxil' co' ndxuth mèn loo Diox co'se' ndxáal Iní pasc, huiza myen' xin' mté'th Jesús mnibdi's loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, ¿pá ndlya's U' li nab nu' thìb lugar par hua rsè na' rsè co' nac che'n Iní pasc, à?

¹³Sya, mtel' Jesús chop myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Huàa gu' le'n ciuda Jerusalén ba'. Tua' zyál' gu' thib mbi' co' ne' thib rre nít. Ftoo nque gu' xís mbi!. ¹⁴No co'se' zin mbi' co'te' yòo mbi', yòo gu' con mbi'. Sya, gab gu' loo mbi' co' nac gundan co' nac che'n liza: Maistr nu' gunee di's ndxè' loo nu' par ñee nu' di's ndxè' lool: ¿Pá ndub cuart co'te' góon par hua rsè'en co' nac rsè pasc con myen' xin' mté'th daa, à? ¹⁵Le' sya, mbi' co' nac gundan co' nac che'n yòoa lu' loo gu' pá ndub thib cuart co' más naroo loo pis gáp liz mbi'. Cuarta mblyo'fle' no mdyoxcua'le'. Tya toxcua' gu' con' hua rsè na' co' nac nte' lezo' mèn pasc.

¹⁶Sya, mxen myen' xin' mté'th Jesús ned. Nda myen'. Mzin myen' le'n ciuda Jerusalén. No ngòcque' con' loo myen' xalque' ndxbab Jesús loo myen'. Sya, mtoxcua' myen' nítyèth co' hua rsè no myen' Jesús par te' lezo' myen' có'n che'n pasc.

¹⁷Co'se' ngulàa yál' izlyo' huiza, mzin Jesús con ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús loo pis gáp co'te' nac cuart liz mbi'a par hua rsè no Jesús myen' tya. ¹⁸Co'se' ndub yuhua rsè no Jesús myen' xin' mté'th Jesús loo mes, ndxbab Jesús loo myen':

—Lícpel' ba'i, na nii loo gu' le' thib gu', co' ngue yuhua no daa, ta'lù' daa loo mèn co' nac ngolo ngola's che'n daa.

¹⁹Sya, mxi lezo' myen' xin' mté'th Jesús. No mtlo myen', mnibdi's myen' loo thib xtàa myen' no loo tedib xtàa myen'. Mbez myen':

—Ne'stolque' daai, yoo.

No mbez tedib myen' loo xtàa myen':

—Ne'stolque' daai, yoo.

²⁰Jesús mcàb loo myen'. Ndxab Jesús: —Thib gu' co' nzo làth rye si' fchop gu' co' mcuin co' ngue yuhua non thidte plat, gu'a ta'lù' daa loo mèn co' nac ngolo ngola's chenen. ²¹Huenque' naca, ey, le' daa, co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn

loo izlyo', gáca loon xalque' mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox cón chenen. Per ay, prob mbi' izlyo', mbi' co' ta'lù' daa loo mèn co' nac ngolo ngola's chenen. Más huen ngàca loo mbi'a ne'ngálte mbi' loo izlyo' thidtene leque ta'lù' mbi'a daa loo mèn ye'rsin'a.

²²Láth ngue yuhua rsè myen' xin' mté'th Jesús con Jesús, mxen Jesús pan. Ndxab Jesús:

—Diox quix U', Diox, loo Diox.

Ngoloa, mchì'x Jesús pan. Mda' Jesús pan loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Dhua gu' pan ndxè', ey. Pan ndxè' nee di's nac cón che'n bél'yòo laden co' gath por cón che'n rye mèn.

²³Sya, mxen Jesús thib vas vin.

Ndxab Jesús:

—Diox quix U', Diox, loo Diox.

Ngoloa, mda' Jesús vas vin loo myen' xin' mté'th Jesús. Sya, ngu ryete myen' chu'th chu'th vin.

²⁴Ngoloa, ndxbab Jesús loo myen':

—Vin co' ngolo ngu gu' ba' nee di's nac cón che'n ren laden co' xyo loo izlyo' par li nèen tedib conveñ co' gáca thib conveñ cub yiloa. No xyo ren laden loo izlyo' por cón che'n huax mèn par tataa mod, mèn co' yila's loo cón chenen, tyon' xtol mèna no tyon' xquin mèna. ²⁵Per, lícpel' ba'i, na ngue nii loo gu': Desde nalle' par delant, ne'bereden gun vin xal ngue yun vin nalle' con gu' loo izlyo' ndxè'. Na gu vin con gu' tedib vez axta co'se' ñibe'pe' xuden Diox loo mèn.

Jesús ngue ta' cuent loo Pedr le' Pedr cù di's Jesús loo mèn.

(Mt. 26.30-35; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38)

²⁶Co'se' ngolo mbi'l ro no Jesús myen' xin' mté'th Jesús thib himn, nda Jesús con myen' loo thib yii co' lée yii che'n yaa oliv. ²⁷Sya, láth ndoo Jesús ned, ndxbab Jesús loo myen':

—Nase, ryete gu' anze'f xi lezo' no tyoo xà' lezo' gu' por cón chenen yál'

ndxè', ey. Tac loo libr co' nac xti's Diox
ndub di's co' mbez:

Daa guth pastor. Le' mbacxil'
pastor na, rye's pál.

²⁸ Per co'se' yilo ryo xban daa, daa ga
ner loo gu' le'n thib yèezya' che'n làaz
mèn galile.

²⁹ Sya, ndxbab Pedr loo Jesús:

—Mastale' ryete myen' ba' xi lezo' no
tyoo xà' lezo' myen' ba' loo cóñ che'n
U', per part cón chenen daa ne'xide
lezo' no ne' ne' tyoo xà' lezon ñèen cóñ
gàc loo U'.

³⁰ Per Jesús ndxbab loo Pedr:

—Pedr, lícpe ba'i, na nii lool: Nal
xhuin ndoore' lé' nguidtee yál' no
cozée nguidtee chop vez, lùu cà di's
daa son vez loo mèn.

³¹ Per Pedr mbli nèe di's. Ndxab Pedr
loo Jesús:

—Mastale' gath daa con U', Tad, na
ne'cà di'ste U'.

No ale ryete myen' xin' mté'th Jesús
thidte di's ndxbab loo Jesús.

Jesús ngurez Diox co'te' ngòc thib huert co' lèe Getsemaní.

(Mt. 26.36–46; Lc. 22.39–46)

³² Sya, nda no Jesús myen' xin' mté'th
Jesús thib lugar co' lèe Getsemaní.
Tya, ndxbab Jesús loo myen' xin' mté'th
Jesús:

—Trè'te gure tub gu' láth nda bezen
Diox tachu'the más ba'lé'.

³³ Ante mbe' Jesús Pedr, no Cob, no
Juàn. Le' Jesús na, naxut naxut gunaa
loo. No mxi tñ' lezo' Jesús. ³⁴ No
ndxbab Jesús loo myen':

—Nden' lezon axta arid nalyat gàca
loon co'se' tetìi mèn daa axta gath
daa. Trè'te byan' gu'. Gure naa gu' no
ne'gàtte gu', ndee gu'.

³⁵ Sya, ngua Jesús tachu'the más
delant. Tya, mdub xib Jesús. No mctoloo
Jesús loo yòo. Ndxab Jesús loo Diox:

—Tad, chele' U' nee lezo', ne'ten'ten
arid yalnè co' gàc loon le'n huiz ndxè'.

³⁶ Láth ngue bez Jesús Diox, ndxbab
Jesús loo Diox, ne:

—Pay, yey, ryete con' nzoque' mod
li U'. Ftelá' U' daa loo yalnè co' gàc
co' ten'en co'se' tyactiì daa. Per, licpe'
ba'i, indlyasten gàca loon xal ndlyazen.
Ndxel'equ', ndlyazen gàc loon xal
neete lezo'pe' U' no maste.

³⁷ Ngoloa, ndye'th Jesús co'te' mbyan'
Pedr, no Cob, no Juàn. Per co'se' gunèe
Jesús myen', ale nzi yàt myen!. Sya, mblo'
Jesús mcal' loo myen!. Ndxab Jesús loo Pedr:

—Mon, ¿ché' nax yàtl, cà? ¿Ché'
ne'nxectel ndub naal mase thib hor, cà?

³⁸ Gure naa gu' mase chu'th, yey. No gurez
gu' Diox par ne'aselide gu' cua'n gu' xquin
gu' naba!. Lícpe' ba'i, xtùuz gu' no lezo' gu'
anze'f ndlyal's le' gu' cuez Diox. Per bél'yòo
lad gu' ba' ndli nden' gu' ngo zan gu'. Cona,
ngulàa fuerz gu!. Ale mbuu's gu' nzi gu'.

³⁹ Ngoloa, mbere Jesús, nda bez Jesús
Diox mbryop vez. Ndxab Jesús leque di'sa
loo Diox. ⁴⁰ Mbere Jesús, ndye'th Jesús co'te'
mbyan! Pedr, no Cob, no Juàn. Lomiske',
nzi yàt myen' tac ngudloo myen' ne'nxecte
tant thib mcal' nzo ngudloo myen!. Per axta
ne' ne' ñee myen' cóñ gab myen' loo Jesús
co'se' gunèe myen' ndye'th Jesús. ⁴¹ Ngolo
mbyon vez ndye'th Jesús co'te' mbyan! Pedr,
no Cob, no Juàn par ñèe Jesús máa myen'.
Ndxab Jesús loo myen':

—¿Ché' ngue li gu' cuent gât gu' nal xhuin,
cà? Pà gât gu'. Mzinle' hor co'se' ta'xù' thib
mbi' daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè'
xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', loo mèn
ye'rsin' co' ndxàp xquin no co' ndxàp xtol.

⁴² Goo too gu!. Ya' gu' ndyàa na!. Ndele' mbi'
co' ta'xù' daa loo mèn.

Mèn co' ngòc ngolo ngola's che'n Jesús mbe' Jesús xal ndxe' mèn thib pres.

(Mt. 26.47–56; Lc. 22.47–53; Jn. 18.2–11)

⁴³ Tatabe' ngue toodi's no Jesús
myen' xin' mté'th Jesús co'se' ngro zi'f
Jud, nde Jud, Jud co' ngòc cuent nac
si' fchop myen' xin' mté'th Jesús. Nde

no Jud huax mèn. Chó mèn nzo spad ya!. Chó mèn nzo thib bro' yaa ya!. Mèn co' mbi'th ngòc mèn co' mtel' jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley', no mèn co' mtel' mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no mèn co' mtel' rye mèngool co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, no co' ñibe' loo mèn nación Israel. ⁴⁴Le' Jud co' mda'xù! Jesús loo mèn ye'rsin' na, ndxab loo mèn co' nde no Jud ndoore' ryo! Jud con mèna:

—Neeque! gu' mbi' co' tan thib chit ro, mbi'a nac Jesús. Tyen gu' mbi!. No ne'lá'de gu' mbi!.

⁴⁵No texal mzin Jud loo Jesús, mbii gax Jud loo Jesús. Ndxab Jud loo Jesús chop vez:

—Maistr, Maistr.

Látha, thidte de repent mda' Jud thib chit ro Jesús. ⁴⁶Sya, mxen mcàa mèna Jesús. Mbe' mèna Jesús xal thib pres loo rye mèn co' mtel' mèn co' mbe' Jesús.

⁴⁷Per thib myen' xin' mté'th Jesús co' nzo làtha mdob spad le'n cubiert. Mblàa myen'a thib ya' spad nza thib moz che'n jef che'n nguley' co' más mniibe' loo rye nguley'. Ale mblo nde'f myen'a nza moz. ⁴⁸Sya, ndxab Jesús loo rye mèna:

—¿Ché!, lícque!, por derech, ngro' gu' con spad no con thib bro' yaa ya' gu' par tyenxù! gu' daa no hue' gu' daa xal ndxe' mèn thib huan' chele' daa ngàc huan', cà'?

⁴⁹Ndxab Jesús loo mèna, ne:

—Atate huiz ngo non gu!. No mblu'en gu' le'n templ gu!. No le'n rye huiza ne'ndenxù'de gu' daa xal thib pres, élé? Per ndxàc con' ndxe' loon par tyaaque' no gàcque' no tyubque' di's cón che'n daa xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox.

⁵⁰Látha, ale ryete myen' xin' mté'th Jesús mxon!. Mblá' myen' thidte Jesús.

Trè' ndlu' cón che'n thib mbyòò co' mxon' làtha.

⁵¹Per thib mbyòò co' mdoo nque xís Jesús, mbyòòa mcap thib sab no maste. Sya, mxen mèna mbyòò par hue' mèna mbyòò, ne. ⁵²Per mbyòò mcua'n mod ngro' thin mbyòò le'n sab. Che mbyòò, mxon' mbyòò, ndyaa mbyòò.

**Jesús mdooxù' loo rye mèn co'
mnibe', no co' ndyoo ner, no co'
ndyoo naa loo mèn nación Israel.**

(Mt. 26.57–68; Lc. 22.54–55,
63–71; Jn. 18.12–14, 19–24)

⁵³Sya, mbe' rye mèna Jesús loo ner jef che'n nguley' co' más ñibe' loo rye nguley'. No mqueltàa ryete mèn co' nac jef che'n nguley', no mqueltàa ryete mèngool co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, no co' ñibe' loo mèn nación Israel, no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn co'te' mdoo Jesús. ⁵⁴Le' Pedr na, tith tith mdoo nque xís Jesús. Mzin Pedr axta loo lue' liz ner jef co' más ñibe'a. Tya, ale note Pedr mdub biiz ro rdii làth mèn co' ngòc polesi co' ngue quenap Jesús par ne'xon'te Jesús loo mèna.

⁵⁵Le' rye mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe', no rye mèn co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, no co' ñibe' loo mèn nación Israel, mèna mcua'n mod xá mod quexù' que' fals mèna Jesús par tataa mod guth yèè mèna Jesús. Per ne'nglide mèna gan mcua'n mèna mod ngli mèna con'a.

⁵⁶No anze'f thib mèna mbez ampurte di's gutyè! cón che'n Jesús axta ne' ne' ñee mèna chó ro gòn mèna. Ale leque mèna ngue go xo'f cón che'n yalgutuyè! co' mbez mèna con xtàa mèna. ⁵⁷Ndxetoo ndxega' ndxep mèna. No nda' mèna cuent gutyè! par quexù' que' fals mèna Jesús. Mbez mèna loo xtàa mèna:

58—Nu' mbìn le' mbi' ba' ndxab le' mbi' telux templ che'n Diox co' mtocxua' mèn pòla. No tolo ndxab mbi' le'n son huiz no maste xít te'f mbi' tedib templ. No templ co' mbez mbi' toxcua' mbi' ne'toxicua'de chol mèn. Ne' ne' lyath no mèn mbi' toxcua' mbi' templa.

59 Per mastale' tataa mda' mèna cuent, inda'de mèna cuent thidte di's cón che'n Jesús.

60 Sya, ngoo too nde'f mbi' co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo rye nguley' làth rye mèna. Mnibdi's mbi' loo Jesús. Ndxab mbi':

—¿Ché! yende chó di's ndlya'sl ñeel loon, cà'? ¿Xá mod chonon tatua' mbez mèn ba' cón che'nl, cara?

61 Per Jesús yende chó di's ngab. Xèe mdoo Jesús loo mèna. Mbere mbi' co' ngòc jef che'n nguley'a, mnibdi's mbi' loo Jesús tedib vez. Ndxab mbi' loo Jesús:

—¿Ché!, llicue!, nac lìu Crist, xgan'pe! Diox, Diox co' thidteneque' ndyac lezo!, cà'?

62 Jesús ndxab loo jef che'n nguley'a:
—Aa. Nacque! daa Crist, pues. Na nii lool nalle' le' gu' hui' loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', co'se' tuben cuat Diox co' ndxàp rye loothe con' roo no con' xèn la's nii Diox no la's ya' Diox. No hui' gu' loon co'se' gác huiz co'se' galen loo izlyo' ndxè' tedib vez le'n xcuau.

63 Co'se' mbìn mbi' co' ngòc jef che'n nguley' co' más ñibe' tataa ndxab Jesús, ale mched yèe mbi' xab mbi' tac mden' mbi' le' Jesús gunii yèe gunii tìi cón che'n Diox. Sya, ndxab mbi' loo mèn co' nziri' no mbi'a:

—¿Cón li no na! más mèn co' ta' cuent cón che'n mbi' ba'? Con di's co' ngolo gunee mbi' ba' ngogaale' mbi' loo yalgutye' mbi'. **64** Gu' mbìn no mda'que' gu' cuent xal ngolo gunii yèe gunii tìi mbi' ba' cón che'n Diox, élé? ¿Xá nee gu'? ¿Cón li no na! mbi' ba'?

Sya, ryete mèna mquexù' mque' fals Jesús par guth mèn Jesús.

65 Le' sya, mtlo ndxep mèna, msuc mèna rloo Jesús. No mtau' mèna loo Jesús con thib le' lar'. No ale mda' mèna che'n Jesús. Ale mbez mèna loo Jesús:

—Bli divin chó ngue ta' che'nl.

Le' mèn co' ngòc polesi che'n templ co' nquenap templ na, ale nguis mèna rloo Jesús.

Pedr mcà di's cón che'n Jesús loo mèn.

(Mt. 26.69–75; Lc. 22.56–62;
Jn. 18.15–18, 25–29)

66 Láth ngue li no mèn con'a loo Jesús, Pedr xexte ndoo par xà! blé! loo lue!. Per láth ndoo Pedr tya, mzin thib mza' co' ngòc criad che'n jef che'n nguley' co'te' ndoo Pedr. **67** Texal gunèe criad ndoo biiz Pedr ro dii, xèe mbui' criad loo Pedr. Sya, ndxab criad loo Pedr:

—Lìu, ne, naqueltàa no Jesús che'n yèez Nazaret, élé?

68 Per Pedr ale mcà' di's Jesús. Ndxab Pedr:

—Ne'libeden chó mbi' nac mbi' ba!. No axta ne' ne' indxònén cón ndyoodi'sl.

Sya, xexte ngro' Pedr par ned ro puert. Láth nda ro' Pedr, chàa, ngrozèe thib nguidtee mblé' nguidtee yál'!

69 Mbere criad, xèe mbui' criad loo Pedr tedib vez. Mtlo criad, ndxab criad loo mèn co' nziri' tya:

—Mbi' ba', ne, nac thib mbi' co' naqueltàa no Jesús, ndyaquen.

70 Mbere Pedr, mcà' di's Pedr Jesús tedib vez. Pente ndxàc nguri'th con'a, mbere mèn co' nziri' tya. Ndxab mèn loo Pedr:

—Licpe' ba'i, lìu, ne, nac thib myen' co' ngue tee no Jesús. Tac lìu nac mèn gulàaz che'n làaz mèn galile. No mod co' ndyoodi's lìu ba' nac co' ndlu' xal ndyoodi's mèna.

⁷¹Sya, leque Pedr mtlo gunii ngòc nguàal di's. No mde'th Pedr Diox. Ndxab Pedr loo mèna:
—Ne'libeden mbi' co' ñibdi's gu' loon, cara.

⁷²Leque hora, chàa, ngrozzèe nguiidtee mbryop vez mblé' nguiidtee yá!. Axta syare' mte' lezo' Pedr di's co' ndxab Jesús loo Pedr: Ndoore' co'se' cozèe nguiidtee chop vez, lùu cà di's daa son vez.

Co'se' mbli Pedr xtùuz cóن che'n di's co' ndxab Jesús loo Pedr, ne'tí! ne'ñnee lezo' Pedr mbín' Pedr axta plóthe.

Jesús mdooxù' loo Pilat co' ngòc gobernador tiempa.

(Mt. 27.1–2, 11–14; Lc. 23.1–5; Jn. 18.28–38)

15 Co'se' ngonìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mèn co' ngòc jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley', no mèngool co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, no co' ñibe' loo mèn nación Israel, no rye mèn co' ngòc maistr co' mblu' cón che'n ley co' mxof Moisés loo mèn, no rye mèn co' más ñibe' loo mèn nación Israel, ryete mèna thidte mqueltàa par mdub dó' mèna ya! Jesús par mbe' mèna Jesús loo Pilat. ²Sya, mnibdi's Pilat loo Jesús. Ndxab Pilat:

—¿Ché! nac lùu rey che'n mèn nación Israel, cà?

Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo Pilat:

—Aa. Nac daa rey, pues, xalque' ngolo guneela ba!.

³Le' mèn co' ngòc jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley'a na, anze'f thib con' ngue quexù' ngue que' fals Jesús loo Pilat. ⁴Le' sya, mbere Pilat, mnibdi's Pilat loo Jesús. Ndxab Pilat:

—¿Ché! yende chó di's lya'sl càb loo mèn ba!, cà? Hui! no maste napló con' ngue quexù' ngue que' fals mèn ba' lùu.

⁵Per ndxe'lleque', yende chó di's mcàb Jesús loo mèna. Le' Pilat na, axta ne' ne'ñnee Pilat cón li Pilat xtùuz cón che'n Jesús.

Por lult mnibe' Pilat loo mèn ya yuth mèn Jesú.

(Mt. 27.15–31; Lc. 23.13–25;
Jn. 18.38–19.16)

⁶Nde nxon', mque no mèn nación Israel costumbr làa mèn co' ndxàc gobiern thib pres cad lin' co'se' ndxáal lni che'n pasc. Pres co' gab mèn lyá!, presa lyá!. ⁷Le'xque' le'n huiza, thidte mque' thib mbi' co' ngro' lèe Barrabás lezi'f con taamas mèn co' mbeth mèn por thib huelg co' mbli mèn tiempa. ⁸Láth ndooxù' Jesús loo Pilat, ngua mèn nación Israel loo Pilat par mna'b mèn di's loo Pilat làa Pilat thib pres co' ndlya's mèn lyá! xalque' nac costumbr co' ndxàp mèn tiempa. ⁹Pilat mcàb loo mèna. Ndxab Pilat:

—¿Chó ndlya's gu' telá'en, à'? ¿Ché! ndlya's gu' telá'en mbi' co' mbez nac rey che'n mèn nación Israel, cà?

¹⁰Per Pilat nonque' no nda'que' Pilat cuent por ndxàn lezo' mèna ñèe mèna Jesús, con'a mda'xù' mèn co' nac jef che'n nguley'a Jesús loo Pilat. ¹¹Per mèn co' ngòc jef che'n nguley' co' más ñibe' loo rye nguley', mbli mèna par a la fuerz gab rye mèn, co' nziri' loo Pilat, más huen co' Pilat Barrabás lezi'f lugar de lá! Pilat Jesús. ¹²Sya, mnibdi's Pilat loo rye mèna. Ndxab Pilat:

—¿Cón ndlya's gu' li non mbi' co' mbez mèn nac rey che'n mèn nación Israel, à?

¹³Sya, cabii ndxab mèna:

—Fcàa mbi' ba!. Bnibe' quée mbi' loo cruz.

¹⁴Pilat ndxab loo mèna:

—Per ¿chó con' ye'rsin' ndyac gu' mbli mbi', à?

Sya, mbere mèna, cabii ndxab mèna:

—Nu! ngue bez lool, bnibe' quée mbi' ba' loo cruz.

¹⁵per com le' Pilat mblyas yan' bien Pilat con mèn co' nziri'a, ¿lé?, mnibe' Pilat ngua lo' mèn Barrabás lezi'f. Le'

Jesús na, ngolo mbli Pilat mandad mda' mèn che'n Jesús, mda' Pilat Jesús loo mèna par ya que' mèna Jesús loo cruz.

¹⁶Ngoloa, mbe' solndad Jesús loo lue' che'n palas. Tya, mbli mèna mandad mqueltàa ryete solndad par li solndad ngòc nguàal con' loo Jesús par tataa mod xiis no solndad Jesús. ¹⁷Ale asembli solndad mtegoc solndad Jesús thib xab Jesús color morad. No mdub solndad thib coron yis co' mtà' solndad yéc Jesús. ¹⁸Ngoloa, mtlo solndad, cabii mbez solndad loo Jesús. Ndxab solndad:

—San, rey che'n mèn nación Israel.

¹⁹No tataa mblàa solndad bar yéc Jesús. No msuc solndad rloo Jesús. No mdyub xib solndad loo Jesús. Mbli solndad loo Jesús xalque' ndli mèn co'se' ñii mèn Diox loo thib rey par tataa mod más mxìis no solndad Jesús. ²⁰Ngolo mxìis no solndad Jesús axta plóthe, mteche solndad xab Jesús co' ngòc lar' morada lad Jesús. Mtegoc solndad Jesús xabpe' Jesús. Ngoloa, mbe' solndad Jesús par ya que' solndad Jesús loo cruz.

Tré' ndlu' xá mod mque' mèn Jesús loo cruz.

(Mt. 27.32–44; Lc. 23.26–43; Jn. 19.17–27)

²¹Le'pe' ndxàc con'a, ndye'th thib mbi' co' ngua zin' huan. Mbi'a ngòc mèn gulàaz che'n làaz mèn ciren. Mbi'a ngro' lée Mon. Ngòc mbi' xud Alejandr no Ruf. Láth nde riid mbi' ro ciuda Jerusalén, ngro' no mèna Jesús. Asal' too mbi' mèna, ale mtau' solndad loo mbi' bere mbi' par xyof yen mbi' cruz co'te' que' solndad Jesús.

²²Mbe' mèna Jesús loo thib den co' lée Gólgota, co' nee di's, Calaver tac dena ñaa xal thib quèe yéc mèn. ²³Tya, mda' solndad thib loo vin co' nos con thib loo cuan' co' lee mirr par ngu Jesús. Per ne'ndalte Jesús ngu Jesús vina. ²⁴Sya, mque' solndad Jesús loo

cruz. Ngoloa, mdith no solndad dad loo xab Jesús par ñee solndad ñeene' chó solndad hue' thib le' thib le' xab Jesús.

²⁵Hor co' mque' solndad Jesús loo cruz ngòc hor nquée guyè' xtil!. ²⁶Nde nxon!, mque' solndad plá di's loo thib le' ye's loo cruz yéc Jesús. Di'sa mbez taandxè':

—Rey che'n mèn nación Israel.

Tataa mdub solndad di's yéc cruz tac mèn mquexù' mque' fals Jesús le' Jesús ndxbab:

—Daa nac rey che'n mèn nación Israel.

²⁷Thidte mque' mèn Jesús loo cruz con chop mbi' co' ngòc huan!. Thib mbi' mquée loo cruz cuat Jesús ladli. Tedib mbi' mquée loo cruz cuat Jesús lad rebes. ²⁸Tataa ngòca par ngòcque' no mdubque' di's co' mde'th mèn co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

—Mbli mèn cuent no Crist ngòc mèn ye'rsin' con mèn ye'rsin'.

²⁹Le' sya, mèn co' ndri'th co'te' ngue Jesús loo cruz, asembli mèna, mbez mèna ngòc nguàal di's loo Jesús. No tataa mcuin mèna yéc mèna loo Jesús. Mbez mèna loo Jesús:

—Nase, yixo. Lùu co' mbez cobiil templ no yilo son huiz ngolole' mxít te'fl templ tedib vez, mzyalque'l la nguel tua!. ³⁰Leque lùu bli par lyá'l loo con' ryes no bilàa loo cruz co'te' nguel ba'.

³¹Lomisque' ne, mèn co' ngòc jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley', no mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, ale mxìis no mèna Jesús. No mbez mèna loo xtàa mèna:

—Mbi' ba' mtelá' mèn loo con' ryes. Per nalle', ale, ne'gácte mbi' telá' mbi' mbi' loo con' ryes. Mzyalque' mbi'i.

³²Chele' na' ñee le' mbi' co' mbez nac Crist no co' mbez nac rey loo na' bilàa loo cruz nalle', syase, yila's na' le' mbi' ba' nac Crist, élé?

No ale axta ryop mbi' co' mquée loo cruz cuat Jesús ndxbab ngòc nguàal di's loo Jesús.

Jesús nguth loo cruz.

(Mt. 27.45–56; Lc. 23.44–49; Jn. 19.28–30)

33Dib lal ngue que' mèna Jesús loo cruz, ngóol hor rol huiz. Per co'se' ngóol rol huiz axta hor mquée guyon bzyè mbyau' loo huiz dib athu loo izlyo!.

34Co'se' ngòc hor mquée guyon bzyè huiza, ngrozèe yii ngrozèe den Jesús. Ngro' di's ro Jesús. Ndxab Jesús:

—Eloi, Eloi, ñlama sabactani?

Di's ndxè' nee di's: U' co' nac Diox daa, ¿chonon mblá'ya! U' daa?

35Per ndxep mèn co' ngure gax loo Jesús hora, mèna mbìn di's co' ndxab Jesús. Mèna ndxab loo xtàa mèna:

—Bìn gu' di's co' ngue bez mbi' ba!. ¿Ché' ndyac gu'i mbi' ngue bez Lii co' mde'th di's co' ndxab Diox pólá, ¿lé?!

36Sya, thib mbi' co' nzo làtha mque' carre. Ngua tegaz mbi' thib sponj con thib loo vin nala co' nos con thib loo cuan' nala. Sya, mdub mbi'a sponj loo thib punt bar no mzi mchep mbi' sponja ro Jesús par gu Jesús vina. No ndxab mbi':

—Blá' gu' teeque' mbi' par ñee na' neene' ché' ti'th Lii par làa Lii mbi'.

37Leque hora, ngrozèe yii ngrozèe den Jesús. No setilte nguth Jesús. **38**No texal ngolo nguth Jesús, Diox mbli ngòc rol cortin co' ngue le'n templ. Desde gáp axta xàn' cortin ale mbryed grolthe cortin. **39**Le' capitán co' nac capitán che'n gobiern co' ndub ciuda Rom, co' ndoo naa no co' ndoo hui' xal ngòca loo Jesús loo cruz, co'se' gunèe capitán ngrozèe yii ngrozèe den Jesús no co'se' gunèe capitán xá mod nguth Jesús, ndxab capitán loo mèn co' ngure tya:

—Lìcpé' ba'i, cara, mbi' ba' ngòc xgan'pe' Diox, ndyaquen.

40Lomisque' ne, ngure ndxep mèngot, co' ngure hui' tith xal ngòca loo Jesús loo cruz. Láth rye mèngota ngo thib xa'got co' ngro' lèe Mari co' ngòc mèn yéez Magdala. No ngo tedib xa'got co'

ngro' lèe Mari co' ngòc xna' ryop hues myen' co' ngro' lèe Cob no Chè. Coba mdub lèe mèn Cob Chu'th. No ngo tedib xa'got tya co' ngro' lèe Salomé.

41Ryete xa'gota mdoo nque xís Jesús. No mbli xa'gota mandad loo Jesús co'se' mque tee Jesús le'n rye yéezya' co' nac ned làaz mèn galile. Más de cona, taamas mèngot co' mdoo nque xís Jesús, co'se' mquée Jesús par ned ciuda Jerusalén le'n huiza, ndoo hui' xal ndxàc con' loo Jesús.

Trè' ndlu' xal ngua lo mèn thebol Jesús le'n thib bá' co' ngòc thib ye'r quèe.

(Mt. 27.57–61; Lc. 23.50–56; Jn. 19.38–42)

42Huiz co'se' nguth Jesús, huiza ngòc huiz vispr che'n huiz roo co' nac huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa. Casque' hora nde làale' yál' izlyo!. **43**Ngoloa, mbi'th thib mbi' co' lèe Chè. Mbi'a ngòc mèn yéez Arimate. Ngòc mbi' thib jef loo mèn co' nqueltàa par ndyoo ner, no ndyoo naa, no ñibe' mbi' loo mèn nación Israel, ne. Mbi'a ndub quee lezo' pól gác tiemp co'se' ñibe'pe' Diox loo mèn loo izlyo!. Pues ngòo valor loo mbi'. Negadi's ngua mbi' co'te' ndub Pilat par ña'b mbi' loo Pilat ta' Pilat permis làa mbi' thebol Jesús loo cruz. **44**Co'se' mbìn Pilat di's co' ngue ta' Chè cuent loo Pilat, ante mbyu' mbyàl Pilat co'se' mbìn Pilat le' Jesús nguthle!. Sya, ngurez Pilat capitán par ñibdi's Pilat loo capitán. Ndxab Pilat:

—¿Ché', lìcque', ngolole' nguth Jesús, cà?

—Aa, ndxab capitán.

45Co'se' mcàb capitán, ndxab capitán:

—Aa, ngolole' nguth Jesús, sya, mda' Pilat permis loo Chè par yilàa Chè thebol Jesús loo cruz.

46Ngoloa, ngua ti' Chè thib sab co' anze'f náp ntac. Ndye'th Chè. Mblàa Chè thebol Jesús loo cruz. Mchi'x Chè saba lad thebol Jesús. Ngoloa, ngua

lo Chè thebol Jesús le'n thìb ye'r quèe co' naden' cho thìb quèe. Ngoloa, mtau' Chè ro ye'r quèe con tedib quèe laj.

⁴⁷ Le' Mari, co' ngòc mèn yèez Magdala, no tedib xa'got co' lèe Mari co' ngòc xna' Chè na, ngua tee hui' co'te' mblo Chè, co' ngòc mèn yèez Arimete, thebol Jesús le'n ye'r quèea.

Jesús negro xban.

(Mt. 28.1–10; Lc. 24.1–12; Jn. 20.1–10)

16 Co'se' nguri'th huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa, thìb xa'got co' ngro' lèe Mari co' ngòc mèn yèez Magdala, no tedib xa'got co' ngro' lèe Mari co' ngòc xna' Cob, no tedib xa'got co' ngro' lèe Salomé, yon xa'gota mxí' thìb loo nít perfum par ya tà' xa' nít perfuma lad thebol Jesús. ² Co'se' ngonìi izlyo' huiz doming co' nac ner huiz che'n sman, tatabe' ñaa mbe'th izlyo', nda yon xa'gota ro ye'r quèe co'te' mblo mèn thebol Jesús. No mzín xa' ro ye'r quèea le'pe' nde len huiz. ³ Per co'se' yamerle' zin xa' ro ye'r quèea, ndxab xa' loo xtàxa xa':

—Per nalle' na, ichó teche quèe ro ye'r quèe par yòo na' le'n ye'r quèe, ye'? —

⁴ Per co'se' mzinpé' xa' ro ye'r quèe, gunèe xa' le' quèe laj roo co' ndoo nau' ro ye'r quèea ya indoo nau'te ro ye'r quèe. Ale ndoo xal'lé' ro ye'r quèe. ⁵ Per co'se' ngòo xa'gota le'n ye'r quèe, gunèe xa' ndub thìb mbyòo ladli co'te' ndoo xa'. Noc mbyòo thìb ned xab mbyòo co' dib ando mbyòo co' ante nagus bëeleque' ñaa. Co'se' gunèe xa'gota ndub mbyòo, ale mzyeb xa'gota. ⁶ Per mbyòo ndxab loo xa'gota:

—Ne'zyebte gu', ey. Na neeqe' le' gu' nde cuá'n Jesús che'n yèez Nazaret co' mque' mèn loo cruz. Jesús negro xbanle'. Yende Jesús trè!. Huen huen hui' gu' co'te' mdi'xsua' mèn Jesús. ⁷ Nalle', huàa li gu' avis ndxè' loo myen' xin' mté'th Jesús no loo Pedr. Guuz gu' loo

myen' le' Jesús ya ner loo myen' le'n thìb yèez co' nac gulàaz che'n làaz mèn galile. Tya, tolo hui' myen' loo Jesús xalque' ndxab Jesús loo myen' pezea.

⁸ Sya, yende izlyo', mque' yon xa'gota carre. Mbii xa' ro ye'r quèea. Ale nxí'th xa' tant nzyeb xa!. No yende chó ngabte xa' loo nec thìb mèn tant nzyeb xa!.

Jesús mblu' loo loo Mari co' ngòc mèn yèez Magdala.

(Jn. 20.11–18)

⁹ Co'se' ngolo negro xban Jesús huiz co' ngòc ner huiz che'n sman co' nac huiz doming, nerleque' loo Mari co' ngòc mèn yèez Magdala, Mari co' mque no gaz xpii meexù' ndoore', ngro' too Jesús no mblu' loo Jesús Jesús loo Mari. ¹⁰ Ngoloa, mxen Mari ned. Ngua li Mari avisa loo rye mèn co' mque tee no Jesús ndoore!. Prob mèna nzi xi lezo' no nzi yón' mèna por cóñ che'n con' co' ngòc loo Jesús. ¹¹ Co'se' mbìn mèna ngue ta' Mari cuent le' Jesús negro xbanle' no gunèele' Mari Jesús, ne'ngala'ste mèna di's co' ngue ta' Mari cuent.

Jesús negro' too no mblu' loo Jesús Jesús loo chop myen' xin' mté'th Jesús. (Lc. 24.13–35)

¹² Per loo negro' too Jesús no mblu' loo Jesús loo Mari co' ngòc mèn yèez Magdala, ngro' too Jesús no mblu' loo Jesús tedib mod loo taachop myen' xin' mté'th Jesús co'se' ndoo ryop myen'a ned ndyàa myen' ned co' nac ned huan. ¹³ Co'se' ngolo gunèe myen' Jesús, mxen myen' ned. Ngua ta' myen' cuent loo taamas myen' xin' mté'th Jesús. Lomisque' ne, ne'ngala'ste taamas myen' xin' mté'th Jesús cuent co' mda' ryop myen'a loo myen'.

Jesús ngue xo'f zin' loo myen' xin' mté'th Jesús par hue' myen' di's cóñ che'n Jesús loo mèn.

(Mt. 28.16–20; Lc. 24.36–49; Jn. 20.19–23)

¹⁴ Per más nde tee huiz, por derech, ngro' too Jesús no mblu' loo Jesús loo

ryete si' fthib myen' xin' mté'th Jesús láth co'se' ndub myen' loo mes liz thìb mbi!. Sya, mbyoo Jesús myen' tac axta arid naad myen' no nguud myen' no por navez lezo' myen' tac indxela'ste myen' cuent co' mbìn myen' cóñ che'n mèn co' mda' cuent loo myen' le' mèna gunèe Jesús loo ngro xban Jesús. ¹⁵Sya, ndxab Jesús loo myen':

—Nase, ndlyazen ya gu' dib athu loo izlyo!. Ya ta' gu' cuent cóñ che'n di's ndac ndxè' co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes loo rye mèn co' nzi ban dib athu loo izlyo!.

16 No ndxab Jesús:

—Mèn co' tyal yila's loon no loo cóñ chenen no yiloa gàc bautizar mèn, mèna lyá'que!. Per ndxe'leque', mèn co' ne'tyalte yila's loon no loo cóñ chenen, mèna thidteneque' quexù' Diox par tetii Diox mèna yiloa. ¹⁷Lu'en loo gu' xal ñaa señ no yalguzye' co' li Diox loo mèn, mèn co' tyal yila's loon. Lomisque' ne, ngue ñibe'en loo gu' por cóñ che'n con' roo no con' xèn co' nzo làs niin no co' nzo la's yan, co' gu' xpii meexù' loo mèn. Lomisque' ne, lin par tyoodi's gu' tedib di'stèe co' inacte di'stèe co'

ndyoodi's gu' loo mèn. ¹⁸No lomisque' ne, lin co'se' tyen gu' mbel', ne'quelede mbel' gu!. Ta' mèn nít yèth co' nos cuan' hua gu' no ne'lide cuan'a yalquìì loo gu' par gath gu!. Más de cona, ante gàal gu' lad mèn yíiz, yac mèn yíiz loo yíiz co' mque no mèn, ne.

Jesús nguáp loo bé!.

(Lc. 24.50-53)

19 Texal ngolo mdoodi's no Jesús myen' xin' mté'th Jesús, xèe nzi hui' myen' xal nguáp Jesús loo bé!. No co'se' ngolo mzin Jesús loo bé!, mdub Jesús cuat Diox loo bé!. ²⁰Ngoloa, mbii myen' co'te' ngo no myen' Jesús. Mxen myen' ned. Nda te'th myen' no ngua lo myen' yalbàn co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes loo mèn dib athu loo izlyo!. Yub Tad Jesús mque tee no myen' ned mque tee myen'. No yub Tad Jesús ndli par ndxàc huax señ no huax yalguzye' loo mèn por cóñ che'n myen', par ndlu' Tad Jesús loo mèn lícque' nac di's co' ngue go myen' yalbàn no co' nde'th myen' loo mèn, no co' ndxàc loo mèn. Taandxè'que' tolo gàca, ndee gu!.

Di's Ndac Che'n Diox Co' Mque' Luc Ye's

Trè' ntlo ndlu' cón che'n di's ndac
che'n Diox co' mque' Luc ye's.

1 Anze'f huax mèn mdoo lezo'
par mque' mèna ye's cón che'n
Jesucrist par mda' mèna cuent cón
che'n thib thib con', con' co' ngòc làth
nu', Tyofl. ²Mque' mèna ye's no mda'
mèna cuent xal ngòcpel'i. Mèna ngòc
mèn co' gunèpe' con' co' ngòc. No
mque tee lyath no mèna mèn co' mque
tee go yalbàn cón che'n di's ndac cón
che'n Diox. ³Daa, ne, noo noo mbral no
cón che'n thib thib con' co' ngòc, axta
co'se' mtlo ngòca. No ndyaquen huen
naca que'en ye's cón che'n xal ngòc
ryethe con'a lool, Tyofl, lùu co' anze'f
ndyu' loon no co' anze'f ndlin cas. ⁴Por
cona, ngue que'en ye's ndxè' lool par
ta'l cuent no par nonl co' huen huen
cón che'n con' co' nac lìcpe' cón che'n
Jesucrist co' mblu'le' mèn lool.

**Thib angl ngue ta' cuent le' thib
mbed co' ryo' lèe Juàñ Bautist gáal.**

⁵Hui' nexa, Tyofl. Co'se' ngòc Herod
rey loo mèn yéezya' co' ngòc mèn
gulàaz mèn jude tiempa, le'xque' le'n
tiempa ngo ban thib mbi' co' ngòc
nguley!. Mbi'a ngro' lèe Zacari. Thidte
mxo'f zin' mbi' yalnguley' con thib ned
mèn co' mnibe' tedib mbi' co' ngòc
nguley' co' ngro' lèe Abi. Le' xalgot
Zacari na, ngro' lèe Elisabet. Ngòc
Elisabet bin che'n thib mbi' co' ngro'
lèe Aarón, ne. ⁶Ngòc Zacari ryop

Elisabet mèn nalì no mèn nambìi loo
Diox. Mdyubdi's Zacari ryop Elisabet
xal mnibe' Diox loo ley co' mxo'f
Moisés loo mèn tiempa. Nec thib mod
no nec tedib mod yende chó mèn ngo
tiempa co' ngác ñii yèe ñii tìi cón
che'n Zacari ryop Elisabet loo chol con'
co' nac cón che'n Diox. ⁷Zacari ryop
Elisabet ne'ndante xin' tac Elisabet
ngòc xa'got rnith. Leque tiempa ngòc
ryop sa'l Zacari xa'gool, ne.

⁸Co'se' mzin huiz co' ngòc tiemp co'
xo'f zin' mèn co' thidte nxo'f zin' no
Zacari yalnguley' par li mèna sirv loo
Diox le'n templ, ⁹xalque' ngòc mod
co' mque no mèn co' mxo'f zin' thib
thib mèn zin' cón che'n yalnguley'
le'n templ, le'xque' tiempa ngro' lèe
Zacari rif par xo'f zin' Zacari le'n templ
che'n Diox par tec Zacari du'r zen
yal' le'n templ. ¹⁰Sya, làth ngue tec
Zacari du'r zen yal' le'n templ, ryete
mèn co' mqueltàa nziri' fuer loo lue'
co'te' ndub templ. Nzi bez mèna Diox.
¹¹Làth xtau'a, mbyú' loo thib angl
che'n Tad Diox loo Zacari. Ndoo angl
ladlì che'n còo' co'te' ntec nguley' du'r
zen yal'. ¹²Co'se' gunèe Zacari ndoo
angl, ne'ñeede Zacari cón li Zacari
tant nzyeb Zacari. ¹³Sya, gunii angla.
Ndxab angl loo Zacari:

—Zacari, ne'zyebtel. Diox mbìnque'
di's co' ngue bezl loo Diox. Nalle' ngue
niin lool: Xa'gotl co' nac Elisabet
tyan thib xgan'l. No tub lèel mbed
Juàñ. ¹⁴Anze'f xyo'f nde' xyo'f ndla'

lezo'l no anze'f tyac tín' lezo'l por cón che'n mbed. Más de cona, anze'f huax mèn tyac lezo' por cón che'n mbed co' tyan xa'gotl. ¹⁵Tac xgan' lùu co' gáala gác thiòb mbi' co' anze'f tyu' loo Diox. Ne'gude xgan'l vin. Ne' ne' gu xgan'l nítguy. Ndoore' gáal xgan'l tlo Xpii Natú, ñibe' Xpii Natú' loo xgan'l. ¹⁶Xgan' lùua li le' huax mèn nación Israel lyàa yéc no lyàa lezo' par bere mèn nación Israel, yòo mèn nación Israel loo cón che'n Dioxpe' mèna tedib vez. ¹⁷Xgan' lùu, co' ryo' lèe Juàn, ya lu' ner loo mèn cón che'n Crist ndoore' yi'th lu' Crist loo mèn loo izly!. Que tee te'th Juàn di's loo mèn cón che'n Crist xalque' mque tee te'th Lii co' mde'th di's co' ndxab Diox loo mèn pólá. No gàp Juàn con' la's nii Juàn no la's ya' Juàn xalque' ngòp Lii con' la's nii Lii no la's ya' Lii pólá. Tataa li Juàn loo mèn par yu' yàl lezo' mèn co' nac gundan loo xin' mèn no par tlo té' th mèn tyubdi's mèn co' nac mèn naad no mèn co' nac mèn nguud loo Diox xalque' mèn co' ndxá. Tataa li Juàn par gác nab mèna loo cón che'n Diox par tyubdi's mèn loo Crist co'se' yi'th Crist loo mèna.

¹⁸Zacari mnibdi's loo angl. Ndxab Zacari loo angl:

—¿Xá mod gác yilazen ché!, lìcque!, gác con' co' ngue nee U' loon ba!, à? Hui! U' nexa. Daa ngoxle' no xa'got daa ngoxle', ne.

¹⁹Angl mcàb. Ndxab angl loo Zacari: —Daa nac Gabriel co' nzo loo Diox par lin co' ñibe' Diox loon. Diox mnibe' loon par mbal toodiz nonl par tan cuent cón che'n di's co' gunee Diox loon par niin di's ndxè! lool. ²⁰Per nalle' gác thiòb con' lool. Desde nalle' par delant lùu gác mud. Ne'gáctel tyoodi'sl le'n rye mbe' co' tyoo nac xin' xa'gotl. Con'a gác lool tac ne'ngala'stel di's co' ngue niin lool ndxè!. Gàcque' con'a lool axta tyaa huiza no axta zin tiemp co'se' tyan xa'gotl xin' xa'gotl.

²¹Láth ndxàc con'a loo Zacari, mèn nziri' par fuer loo lue' co'te' ndub templ. Nzi bed mèn ryo' Zacari le'n templ. Per ante mbui' mèn no ante gunaa mèn cón ndxàc loo Zacari no cón mxac Zacari susque' nen ndlyen' Zacari le'n templ. ²²Co'se' ngro' Zacari le'n templ, ne'ngácte Zacari tyoodi's no Zacari mèn. Syare', mden' lezo' mèn no mda' mèn cuent le' Zacari mxyo'f loo con' loo le'n templ. Mbli Zacari señ loo mèn le' Zacari ngòc mud.

²³Co'se' ngolo mdyaa huiz co' ngòc huiz co' mxo'f zin' Zacari zin' che'n yalnguley' le'n templ, mdyàa Zacari par liz Zacari. ²⁴Ngolo nguri'th con'a, Elisabet, xa'got Zacari, mquée loole' xin!. No ale ne'ngro'de Elisabet, ne' por chu'th, liz Elisabet le'n ga'y mbe' tac mbli Elisabet xtùuz, ndxab Elisabet le'n lezo' Elisabet: ²⁵Tad Diox mbli con' ndxè! loon nalle' par taandxè! mod ne'tolode xiis no mèn daa.

Thìb angl ngue ta' cuent thiòb mbeto' co' ryo' lèe Jesús gáal.

²⁶Ngolo ndxàc xop mbe' ndoo nac xin' Elisabet, Diox mtel' angl Gabriel par ngua angl le'n thiòb yèez che'n làaz mèn galile, yèezya' co' lèe Nazaret. ²⁷Ngua too naa angla thiòb mza' yòn co' ngro' lèe Mari. Mza'a ngòp trat con thiòb mbi' co' ngro' lèe Chè par selya' mza' con Chè. Chèa nde bin thiòb mbi' co' ngro' lèe David co' ngòc rey pólá. ²⁸Sya, ngòo angl co'te' nzo mza'. Ndxab angl loo mza':

—San, Mari. ¿Máal, ey? Anze'f thiòb con' ndac li Diox anggàc lool le'n huiz ndxè!. Diox nzo noque' lùu. Anze'f tyac lezo'l, Mari, loo rye mèngot co'se' yilo gác con' ndxè! lool.

²⁹Per co'se' ñée Mari ndyoodi's no angl Mari, ante mbui' Mari no ante gunaa Mari. Ndxab Mari loo lezo' Mari: ¿Chonon tatua' ngue toodi's angl che'n Diox ba' loon, yoo? ¿Cón gác loon nalle'? ³⁰Sya, ndxab angl loo Mari:

—Mari, ne'zyebtel. Ngro' lezo' Diox li Diox anggàc thèb con' ndac lool. Hui' nexa xá nac di's co' ngue niin lool ndxè!: ³¹Lùu quée loo xin'. No tyanl thèb xgan'l. Tub lèel mbed Jesú. ³²Mbed co' tyan lùua gàc thèb mbi' roo no thèb mbi' xèn. Hue' mbed tedib lèe co' lèe Xgan'pe' Diox, co' nee di's, gàcque' mbed xgan'pe' Diox. Noo noo ta' mèn cuent le' mbed, lìcque', nac xgan'pe' Diox, Diox co' nac Diox roo no Diox xèn loo ryethe con'. No li Tad Diox gàc mbed rey loo mèn nación Israel xal ngòc David co' ngòc xudgool lùu rey loo mèn nación Israel pôla. ³³Ne'lyuxte no ne' ne' lith no tiemp co' ñibe' xgan'l loo mèn nación Israel thidtene yiloa.

³⁴Sya, mnibdi's Mari loo angl. Ndxab Mari loo angl:

—¿Xá mod gàc con' ndxè! loon, ye? Daa tarte que no sa'lén. Más de cona, tarte neen cón mènbi'.

³⁵Angl mcàb. Ndxab angl loo Mari: —Diox làa Xpii Natú' lool. Por cón che'n Xpii Natú'a, Diox li anggàc con' roo con' xèn lool par ndootel hue' xin'l. Por cona, mbed co' tyanl gàc xgan'pe' Diox par xo'f zin' mbed cón che'n Diox. ³⁶No nalle' nde niin tedib con' lool: Elisabet co' ndxàc mèn gulizil tyan thèb xgan' Elisabet, ne. Mastale' ngoxle' Elisabet no mastale' mbez mèn le' Elisabet nac xa'got rnith, per nalle' ndxàcle' xop mbe' ndoo nac xin'le' Elisabet. ³⁷Ryethe con' co' ndlya's Diox li Diox nzoque' mod li Dioxa xal ndlya's Diox.

³⁸Le' sya, ndxab Mari loo angl:

—Ana Diox. Daa nacle' moz che'n Diox. Li Diox con' loon xal ngue nee U'i loon.

Ngolo ndxab Mari tataa loo angl, ndyàa angl.

Mari ngua too naa Elisabet liz Elisabet.

³⁹Leque le'n huiza, anze'f mguen lezo' Mari. Mxen Mari ned, nda Mari

le'n thèb yèez co' nziri' le'n yiido' par ned làaz mèn jude. ⁴⁰Ngua Mari liz Zacari. Gunii Mari Diox loo Elisabet. Ndxab Mari:

—San, Elisabet. ¿Máal? ¿Cón ngue lil?

⁴¹Co'se' mbìn Elisabet gunii Mari Diox loo Elisabet, ale mbuin mbed le'n xàñ' le'n Elisabet. Sya, ngulàa Xpii Natú' loo Elisabet par tlo Xpii Natú', ñibe' Xpii Natú' loo Elisabet. ⁴²Sya, cabii ndxab Elisabet loo Mari:

—Mari, angngro' lezo' Diox mbli Diox ngòc más con' ndac lool leque loo rye mèngot co' nabán dib athu loo izylo'. No angngro' lezo' Diox gàc más con' ndac loo xgan'l co' gáala.

⁴³Tolo mdoodi's Elisabet. Ndxab Elisabet loo Mari:

—¿Chó nac daa par yi'th too naa xna' Tad daa daa, yoo? Yende cón ntac daa, ndyaquen. ⁴⁴Tac texal mbìn guniil Diox loon, Mari, ale chàa, mden'en mbuin mbed co' ndoo nac xin'en ndxè' le'n xàñ' le'nén, tant ndyac lezo' mbed, ndyaquen. ⁴⁵Huen ndal, Mari, tac ngola'sl le' Tad Diox lique' co' mcàbgòn Tad Diox lool li Tad Diox lool.

⁴⁶Sya, ndxab Mari loo Elisabet:

Elisabet, dib nzo yéquen no dib nzo lezon mbezen loo Tad Diox: Tad Diox roo Tad Diox xèn nac U, Tad Diox.

⁴⁷Leque daa ngue xo'f nde' ngue xo'f ndla' lezon. No anze'f ndyac lezon loo Diox, Diox co' nac Diox daa co' mtelá' daa loo ryethe con' ryes.

⁴⁸Tad Diox ngoque' cuent le' daa nacque' thèb moz loo Diox mastale' ndyaquen yende cón ntac daa. No desde nalle' par delant, ryete mèn co' nabán chol tiemp, ñee mèna loon: Huen ndal, Mari, por cón che'n con' co' ngòc loon.

⁴⁹Diox, co' nac Diox roo Diox xèn mbile' ngòc con' co' hui' mèn no con' co' ñaa mèn loon. Anze'f natú' nac lèe Diox.

50 Tlatque' lezo' Diox ñèe Diox mèn, mèn co' zyeb no mèn co' tyóo loo cóñ che'n Diox le'n rye tiemp.

51 Con' roo no con' xèn nac co' nde teele' ndli Diox loo mèn. No mbli Diox ngòc nado' mèn nate's no mèn naxal'.

52 Mbli Diox par ngòc mèn co' mnibe' loo izlyo' ndxè' mèn be'the loo yalnibe' co' mnibe' mèn loo xtàa mèn. Le' loo mèn prob co' inacte mèn nate's na, mbli Diox ngòc mèn proba mèn roo no mèn xèn loo xtàa mèn.

53 Le' mèn co' mque tee lan', mèn co' msyon co' hua, loo mèna Diox mbli ngòp mèna che'n mèn. Loo mèn ric na, mbli Diox nague's ya' mèna no nague's nii mèna. Yende cóñ ngòp mèna.

54 Mblyath no Diox mèn nación Israel, mèn co' mxo'f zin' cóñ che'n Diox. Mblyat lezo' Diox gunèe Diox mèn nación Israel.

55 No ngòcque' mblyath noque' Diox mèn nación Israel xalque' ngòc di's co' mcàbgòn Diox loo mbi' co' ngro' lèe Abraham co' ngòc xudgool na' no loo mèn guliz mbi' thidtene.

56 Ngolo mdoodi's Mari di'sa loo Elisabet, mbyan' Mari liz Elisabet casque' le'n son mbe'. Ngoloa, ndyàa Mari par liz Mari.

Trè' ndlu' xá mod ngòc co'se' ngóol Juàn Bautist.

57 Nde nxon', mdyaa huiz co' mdoo nac xin' Elisabet. Ngóol xin' Elisabet.

58 Co'se' mbìn mèn vecin Elisabet no mèn guliz Elisabet le' Diox mbli con' ndac loo Elisabet, ngua too naa mèna Elisabet no mbed par tyac lezo' mèna con Elisabet. **59** Ngolo xon huiz ngóol xin' Elisabet, mbe' Zacari ryop Elisabet mbed par gác circuncidar mbed xal ngòc costumbr che'n mèn tiempa. Leque tiempa mbly'a's mèn tub lèe mèn

mbed xal lèe Zacari, xud mbed. **60** Per xna' mbed ndxab loo mèna:

—iAa'! Juàn ryo' lèe mbed.

61 Mèna ndxab loo xna' mbed: —¿Chonon indlya'stel ryo' lèe mbed Zacari, à'? Yende chó mèn gulizl nzo co' lèe Juàn, élé?

62 Sya, mbli mèna señ loo Zacari, xud mbed, par ñee mèna chó lèe ndlya's Zacari tyub lèe mbed. **63** Per Zacari co' nac xud mbed mna'b thìb le' ye's loo mèna. Sya, mdub xud mbed di's loo ye's. Co'se' gunèe mèna mdub Zacari lèe mbed loo ye's co' ndlya's Zacari ryo' lèe mbed co' ndxab Zacari loo mèna loo ye's: Juàn ryo' lèe mbed, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna por tataa mdub Zacari lèe mbed loo ye's. **64** Leque hora, mbere Zacari, mdoodi's Zacari tedib vez. Ndxab Zacari:

—Anze'f Diox roo no Diox xèn nac Diox. No anze'f ndac tín' nac Diox.

65 Co'se' ngolo nguri'th con' ngòc loo Elisabet no loo Zacari, ryete mèn xtàa no vecin Elisabet co' nzo ban no gax Zacari no Elisabet anze'f mzyeb no ante mbui' mèna no ante gunaa mèna. No mbyath mbyèn con' co' ngòc loo Elisabet no loo Zacari par ned le'n rye yèezya' co' nzirí' le'n yiidyó' co' nac gulàaz che'n mèn jude. **66** Co'se' mbìn rye mèn par neda con' co' ngòc loo Elisabeta, mbli mèna xtùuz no mnibdi's thìb thìb mèna loo thìb xtàa mèna no loo tedib xtàa mèna:

—¿Cón li mbeda? No ¿cón gác mbeda?

Tac, licpe' ba'i, anze'f thìb con' ndac angmбли Tad Diox loo mbeda.

Di's ndxè' ngòc di's co' gunii Zacari loo Diox.

67 Hora mbli Diox mtlo Zacari, mdoodi's Zacari tedib vez. No ngulàa Xpii Natú' che'n Diox loo Zacari. Mtlo Xpii Natú', mnibe' Xpii Natú' loo Zacari par bere Zacari, tyoodi's Zacari di's co'

ndxab Diox angndoo Zacari tyoodi's
Zacari. Ndxab Zacari:

68 Loo Tad Diox co' nac Diox
che'npe' mèn nación Israel ndyazen
gab mèn le' Diox roo no Diox xèn
nac Diox tac Diox mbi'th loo na', na'
co' nac mèn nacionpe' che'n Diox.
Mtelá'le' Diox na' loo con' ryes.

69 Mbli Diox par gáal thib mbi' co'
gàp con' roo no con' xèn la's nii mbi'
no la's ya' mbi' par tí' no làa mbi' na'
loo con' ryes. Gáal mbi'a làth mèn co'
nac bin che'n David co' ngòc rey pólá
co' mxo'f zin' thib zin' co' nac cón
che'n Diox.

70 Tataa mcàbgòn Diox gàca loo
mèn nación Israel xal ndxab Diox
te'th mèn co' mde'th di's co' ndxab
Diox cón che'n co' gác loo mèn
nación Israel más pólá.

71 Mbi' co' gáala yi'th yáal par tí'
no làa mbi' na' loo mèn co' nac ngolo
ngola's na' no la's ya' rye mèn co'
ndxòo xyàn lezo' ñèe mèna na'.

72 Ndlyatque' lezo' Tad Diox ñèe
Tad Diox na' xal mcàbgòn Tad Diox
di's loo mèn co' ngòc xudgool na' li
Tad Diox loo na'. Axta huiza no axta
huiz nalze ne'ngyathla'ste Tad Diox
cón che'n conveñ natú' co' mbli Diox
con xudgool na'.

73 Con' ndxè' nac con' co'
mcàbgòn Diox loo xudgool na',
Abraham, li Diox.

74 Le' Diox tí' no làa Diox na' loo
mèn co' nac ngolo ngola's na' par
tataa mod ne'zyebte na' li na' sirv loo
Diox.

75 Tataa li Diox par gác na' mèn
co' thidtene ngro xà' loo cón che'n xab
izlyo' par gác na' che'npe' Diox no par
gác na' mèn nalì no mèn nambìi loo
Diox le'n ryethe huiz co' nabán na'.

76 Ngolo gunii Zacari di's ndxè' loo Diox,
mbere Zacari, mtlo Zacari, mdoodi's
no Zacari Juàñ xgan' Zacari co' nac
mbedto' hora. Ndxab Zacari loo Juàñ:

—Le' loo lùu na, xgan', lùu ryo'
lèe mèn co' te'th di's co' gunii Tad
Diox co' nac thidte Diox roo Diox xèn.
Loo Tad Crist lùu ya ner par ya lu'l
loo mèn no li nabl mèn par yòo mèn
loo cón che'n Tad,

77 par tataa mod mèn co' nac mèn
nacionpe' Diox ta' cuent xá mod lyá'
mèna loo con' ryes no par ta' mèna
cuent xá mod tyon' xtol mèna, ndee.

78 Tataa li Diox lool por tant
ndlyat lezo' Diox ñèe Diox mèn no
por anze'f nque' lezo' Diox ñèe Diox
mèn. Lomisque', yi'th yáal thib mbi'
loo izlyo' ndxè'. Mbi'a li par tyub
xnìi yéc mèn no li mbi' par tyub xnìi
lezo' mèn loo cón che'n Diox xal co'se'
ndlyen huiz par tenìi huiz loo izlyo'.

79 Mbi'a li par tyub xnìi yéc mèn
no par tyub xnìi lezo' mèn, mèn co'
nau' yéc nau' loo loo cón che'n Diox.
No li mbi'a par tyub xnìi yéc mèn no
par tyub xnìi lezo' mèn loo cón che'n
Diox, mèn co' nzi tee ban loo co' nac
xin no loo co' nac xnaa che'n con' co'
ncàb nquée yalguth loo mèn. No li
mbi'a par que tee ban na' rye nda na'
no rye ndy'e'th na' làth xtàa na'.
Con' ndxè' ngòc di's co' gunii Zacari no
co' mde'th Zacari loo mbedto' co' ngòc
Juàñ, xgan' Zacari.

80 Le' mbed xgan' Zacari co' nac Juàñ
na, mtlo mbed, ndoo roo mbed ndoo
xèn mbed. No sate más ndyub xnìi yéc
mbed no ndyub xnìi lezo' mbed loo
co' nac xtùuz mbed loo cón che'n Diox.
No ale ngua mbed par ngòo ban mbed
co'te' nagán axta mzin huiz leque mbed
mblu' too mbed loo mèn nación Israel.

**Tré' ndlu' cón che'n xá mod ngóol
Tad Jesús.**
(Mt. 1.18-25)

2 Le'xque' le'n tiemp co'se' ngóol
Juàñ, ngo thib mbi' co' ngòc
gobiern co' mnibe' loo mèn casque' dib
athu loo izlyo' tiempa. Mbi'a negro' lèe

rey Agust. Mbi'a mdub ñibe' loo mèn nación Israel, ne. Mnibe' mbi'a loo mèn yèezya' che'n rye làaz mèn nación Israel que no mèn nac zin' thib padron yòolau. ²Ner ye's co' ngòc padron mtocua' mèn co'se' ngòc thib mbi' co' ngro' lèe Ciren gobernador loo mèn rye yèezya' co' nac mèn gulàaz siria. ³Mnibe' Cesar Agust le' ryete mèn co' inzo bante co'te' nac làazpe' mèn no co'te' nac lizpe' mèn, mèn co' nzo ban chol lugar co'te' inacte làaz mèn, bii mèn par làaz mèn par gác empadronar mèn, co' nee di's, ya lo mèn lèe mèn loo ye's yòolau co'te' nac làaz mèn. ⁴Cona, por fuerz mbli Chè ngro' Chè ryop Mari le'n yèez Nazaret. Ngua Chè ryop Mari thib yèez co' nac làaz mèn jude par ngua Chè ryop Mari yèez Belén, co'te' ngóol mbi' co' ngro' lèe David co' ngòc rey axta pólle'a, par ya lo Chè lèe Chè loo padron yòolau tya tac Chè nde bin David co' ngòc reya pólá. ⁵Sya, ngua Chè ryop Mari yèez Belén par ngua lo Chè lèe Chè ryop Mari loo padron par nacle' di's le' Mari selya' con Chè. No le'pe' ante pen ndoo Mari ndoo nac xin' Mari. ⁶Láth nzo Chè ryop Mari le'n yèez Belén, ale mtlo mden' Mari mquéée yo'f lezo' Mari par gáal xin' Mari. Ale ngóol xin' Mari. ⁷Pues yèez Belena ngóol mbed co' ngòc ner mbed ndlyo xgan' Mari. Ngóol mbed le'n liz ngon co'te' ndoo ngon. Ngolo ngóol mbed, mchix Mari mbed lar' lad mbed. Ngoloa, ngua thix Mari mbed le'n thib bate yaa co'te' ndxuhua ngon yix tac ya yende lugar co'te' cued Chè ryop Mari le'n mesón, tant huax mèn ndoo ned ndye'th.

Trè' ndlu' le' angl mdoodi's no mèn co' ngòc pastor tiempa.

⁸Tiempa, mque no mèn co' ngòc mèn yèeza ranch mèn gaxte ro yèez Belén par huan par nqueno mèna mbacxil' tac mèna ngòc pastor co' thib loote que no

mbacxil' par nquenap mèna mbacxil' ndxáal yá!. ⁹Látha, chàa, ngro' too thib angl che'n Tad Diox loo mèna. No mbyà'x thib xnìi tín' che'n Tad Diox loo mèna. Látha, anze'f mzyeb mèna axta plóthe. ¹⁰Sya, ndxab angl loo mèna:
—Ne'zyebte gu', ey. Daa ndal no di's co' nac di's ndac co' tan cuent loo gu'. Di's ndac ndxè' càb le' rye mèn xyo'f nde' xyo'f ndla' lezo!. ¹¹Di's ndac co' ngue niin loo gu' ndxè' no co' ngue tan cuent loo gu' ndxè' nac: Nalle'que' ngolo ngóol thib mbed co' tí' no làa gu' loo con' ryes. Ngóolle' mbeda le'n yèez Belén co' ngòc liz no làaz che'n mbi' co' ngro' lèe David co' ngòc rey pólá. Mbeda nac Crist co' nac Tad loo ryethe con!. ¹²Di's co' ngue niin loo gu' ndxè' nac di's co' ngue tan cuent loo gu' pá ngóol mbed. Co'se' ñèe gu' nax thib mbeto' le'n thib bate yaa co'te' ndxuhua ngon no nabix mbeto'a lar', sya, ta' gu' cuent mbedai.

¹³Leque hora, chàa, mbyú' loo huax angl loo angla no loo mèn co' nquenap mbacxil' ndxáal yá! rancha. Mtlo angla, mbil' ro angla loo Diox. Ndxab angla:

¹⁴Li na' le' lèe Diox gác con' guryath no con' guryèn loo bé! Le' loo izlyo' na, Diox li yu' yàl lezo' mèn loo Diox no cue ban mèn rye nda mèn no rye ndye'th mèn làth xtàa mèn. No tyac lezo' mèn loo con' co' nac co' nee lezo' Diox, mèn co' ndxòo lezo' Diox ñèe Diox.

¹⁵Le' sya, co'se' ngolo ndyàa rye angl loo bé' tedib vez, mtlo mèn co' nquenap mbacxil' rancha, mbez mèna loo thib xtàa mèna no loo tedib xtàa mèna:

—Nda na' yèez Belén, tá. Nda tee hui' na' ñeene' cóñ ngòc cóñ che'n co' gunee Tad Diox loo na'a.

¹⁶Mxen mèna ned. Sirs sirs nda mèna par yèez Belén. Látha, chàa, ngua loo mèna. Gunèe mèna Mari no Chè. Gunèe mèna mbed, ne. Nax mbed le'n thib bate yaa co'te' ndxuhua ngon yix.

17 Co'se' gunèe mèn co' ngue no ranch huan co' nquenap mbacxil' ndxáal yál' mbed, mda' mèna cuent loo chol mèn xal mda' angl cuent loo mèna cón che'n mbed. **18** Co'se' ndxòn chol mèn cuent co' mda' mèna cuent, mèn co' nqueno mbacxil' ndxáal yál', ante ngüi' rye mèna no ante ñaa rye mèna. **19** Co'se' mbìn Mari cón che'n dí's co' ndyoodi's mèn co' nqueno mbacxil' ndxáal yál', ante le'n lezo' Mari non Mari dí'sa. Yende chó loo mèn nda! Mari cuenta. Ante mdyóo Mari cón che'n dí'sa no maste. **20** Ngolola na, mxen mèn co' nqueno mbacxil'a ned, ndyàa mèna. No mbez mèna naroo nac Diox no con' roo con' xèn nac co' mbli Diox. No ndxab mèna: Diox quix U', Diox, loo Diox tac ngòcque' con' xalque' mda' angl cuenta loo mèna.

Chè ryop Mari ngua no mbed le'n templ.

21 Ngolo xon huiz ngóol mbed, mbli Chè ryop Mari mandad ngòc circuncidar mbed xal ngòc costumbr che'n mèn tiempa. No sangmdub lèe Chè ryop Mari mbed Jesús co' ngòc lèe co' ndxbangl loo Mari co'se' ndoore' quée loo mbed lezo' Mari.

22 Co'se' ngolo mdyaas sman mbembìi Mari loo yíiz ftan xal ngòc costumbr co' mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mbe' Chè ryop Mari mbed le'n templ co' ndub le'n ciuda Jerusalén par lu' Chè ryop Mari mbed loo nguley' par ngòcque' no mdyaaque' no mdybique' di's co' gunii Diox no co' mnibe' Diox li mèn par lu' mèna le' mbed nac che'npe' Diox. **23** Tataa mbli Chè ryop Mari tac loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn ndub di's co' mnibe' Tad Diox le' ryete mbedbi' co' nerleque' gáal, mbeda gáca che'n Diox, co' nee di's, xo'f zin' mbed cón che'n Diox loo Diox. **24** Mbe' Chè ryop Mari chop mbin par guth nguley' mbina loo Diox xal mnibe' ley co' mxo'f

Moisés loo mèn cón che'n mbed ndlyo, di's co' mbez: Chele' mèn ne'guthte chop ngoo', guth mèn chop palomxtil'.

25 Le'n tiempa ngo ban thib mbi' le'n ciuda Jerusalén co' ngro' lèe Simeón. Mbi'a ngòc thib mbi' ndac. No thidtene indxàc falte mbi' le'n templ par mbez mbi' Diox no par mcò'o mbi' yéc mbi' loo Diox. Mdub quee lezo' mbi' ¿pol zin thib huiz no zin thib ze co'se' tel' Diox Crist co' mcui Diox par tí' no làa Diox mèn nación Israel loo mèn co' ngòc ngolo ngola's che'n mèn nación Israel por cón che'n Crist? No thidteneque' ñibe' Xpii Natú' che'n Diox loo mbi' co' ngro' lèe Simeón. **26** Xpii Natú' che'n Diox mblo xo'f di's loo Simeón le' Simeón ne'gatthe ndoore' hui' Simeón loo Crist co' tel' Diox, co' yi'th yáal loo izlyo' ndxè!. **27** Simeón ngua le'n templ xal mnibe' Xpii Natú' loo Simeón. Co'se' ngòo no Chè ryop Mari mbed, co' lèe Jesús, le'n templ par gáca loo mbed xal ñibe' di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn, **28** sya, mxen mbi' co' ngro' lèe Simeón mbed. Mde's mbi' mbed. Ndxab mbi' di's co' nac di's natú' no di's roo no di's xèn loo Diox. Ndxab mbi' loo Diox, ne:

29 Tad, nase gáca xal nee lezo' U' loon. La' U' gath daa tac U' mblile' no ngòcle' con' mcàbgòn U' gáca loon, daa co' nac moz U', Tad.

30 Nase gunèelen mbed co' tí' no làa mèn loo con' ye'rsin'.

31 No ngóol mbed ndxè' làth mèn. No mdoo U' mbed ndxè' loo mèn par tí' no làa mbed ryete mèn loo con' ye'rsin'.

32 Mbed ndxè' li par tyub xnìi yéc mèn no par tyub xnìi lezo' mèn loo cón che'n Diox, mèn co' inacte mèn nación Israel. No por cón che'n con' co' li mbed ndxè', xyo'f lèe xyo'f xti's mèn nación Israel.

33 Le' Chè ryop Mari na, ante mbui' no ante gunaa co'se' mbìn Chè ryop

Mari di's co' mbez Simeón cón che'n mbed loo Diox. ³⁴Ngoloa, ndxbab Simeón loo Mari no loo Chè:

—Ndlyazen le' Diox li huen nda gu', ndee gu'.

Sya, ndxbab Simeón loo Mari, xna' Jesús, ne:

—Mari, hui' nexa. Càba loo mèn nación Israel por cón che'n mbed ndxè' huax mèn lyá' loo con' ryes. No huax mèn tolo ryo xá' loo cón che'n Diox, ne, por cón che'n mbed ndxè'. No gàc mbed ndxè' xal thèb señ loo mèn nación Israel. Ale tè'b mèn nación Israel mbed no chobla' mèn nación Israel mbed. ³⁵No por cón che'n mbed, yú' no gàc be' xá ñaa con' ndli thèb thèb mèn xtùuz le'n lezo' mèn. Le' part cón che'n na, Mari, ryete con' co' gàc loo xgan'l ndxè' càb lool xi lezo'l no ten'l thèb yalnè tín' le'n lezo'l xal co'se' nguid mèn cuchi lad xtàa mèn. Thiba con' ndxè'.

³⁶Le' tediba na, le'xque' tiempa ngo thèb xa'gotgool co' ngro lèe An le'n templ. Xa'gota ngòc rsap thèb mbi' co' ngro' lèe Fanuel. Mbi' co' ngro' lèe Fanuela nde bin tedib mbi' co' ngro' lèe Aser. An ngòc thèb xa'gotgool tiempa, ngoxle' An. Per co'se' mselya' An, myen'got yèn'lleque' An mselya' An. Pente mdub An con mbyòo co' mselya' Ana gaz lín' no maste ndoore' gath mbyòo. An be' mxec gunèe An mbed co' lèe Jesús. ³⁷Mxec An, mbyan' thèb An, thap gal nzo thap lín' anon nguth mbyòo co' ngòc sa'l An. Thidteneque' ngòo An le'n templ ze no yá!. Mxo'f zin' An zin' cón che'n Tad Diox. Huax vez xlat An mbez An Diox, ne. ³⁸Le'xque' hora, mzin An le'n templ. Gunèe An mbed co' lèe Jesús. Ngurez An Diox. Ngolo ndxbab An Diox quix U', Diox, loo Diox por cón che'n mbed co' lèe Jesús, mtlo An, mdoodi's An cón che'n mbed co' lèe Jesús loo mèn le'n ciuda Jerusalén, mèn nación Israel co' nzi quee lezo' lyá' mèn loo ryethe con' ryes

la's ya' mèn co' ngòc ngolo ngola's loo mèn nación Israel.

Chè ryop Mari mbere mbyàa no mbed yèez Nazaret.

³⁹Co'se' ngolo mdyaa ryete di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel cón che'n ner myen'bi' bix co' ndxáal, ndyàa Chè ryop Mari con mbed co' lèe Jesús par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile co'te' ngòc làazpe' Chè no Mari co' ngòc yèez Nazaret tedib vez. ⁴⁰Le' mbed na, sate más ndoo roo mbed, no sate más ndoo xèn mbed, no sate más ale yub mbed ndoo yác mbed. Làth xtau'a, Diox mbli sate más ndxàc con' ndac loo mbed, ne.

Tad Jesús mdoodi's no mèn co' ngòc maistr le'n templ tiempa.

⁴¹Tiempa, xud mbed no xna' mbed mque tee lni pasc atate lín' co' ndxàc ciuda Jerusalén. Co'se' ndxàc lnia, huen huen nte' lezo' mèn nación Israel cón che'n co'se' mtelá' Diox mèn nación Israel la's ya' mèn nación Egipt más tiemp co' nde teele' ndri'th. ⁴²Co'se' mtua Jesús si' fchop lín', ngua Chè ryop Mari con Jesús lni pasc ciuda Jerusalén xalque' nac costumbr co' ngure no mèn tiempa no co' nguled no mèna tiempa.

⁴³Co'se' ngolo mblyuz huiz lnia, mbii Chè ryop Mari ciuda Jerusalén. Per ne'nda'de Chè ryop Mari cuent le' Jesús mbyan' le'n ciuda Jerusalén. ⁴⁴Mbli Chè ryop Mari xtùuz peser làth rye mèn co' ngua lnia ndye'th Jesús. Pues mdoo Chè ryop Mari ned thèb huiz. Syare', mcua'n Chè ryop Mari Jesús làth rye mèn guliz Chè no Mari no làth rye mèn co' ndlibe' Chè no Mari. ⁴⁵Co'se' ñee Chè ryop Mari ne'yilode syal Jesús làth rye mèna, mbere Chè ryop Mari. Mquée Chè ryop Mari par ciuda Jerusalén tedib vez par cu'a'n Chè ryop Mari Jesús tya.

⁴⁶Axta ngolo son huiz, syare' mbli Chè ryop Mari gan mzyal Jesús.

Ndub Jesús làth mèn co' ngòc maistr che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèna le'n templ. Ndub yòn Jesús di's co' ndyoodi's mèna no le'lé! mnibdi's Jesús di's cón che'n di's co' ndyoodi's mèn loo mèna. ⁴⁷ Co'se' ndxòn rye mèn co' nac maistra di's co' ndyoodi's Jesús, ante ngüi' mèna no ante ñaa mèna xá mod susque' ndxác Jesús no xá mod susque' ndxác Jesús ncàb ndac Jesús loo mèna. ⁴⁸ Co'se' mzyal Chè ryop Mari Jesús, ndub Jesús le'n templ. Ale mbyu' mbyàl Chè ryop Mari. Ndxab Mari loo Jesús:

—Xgan!, ¿chonon tatau' mblí nol nu', à'? Daa no xndl anze'f mdyóo nu' maal. No ale ngue tee cua'n nu' lìu.

⁴⁹ Sya, mcàb Jesús loo Chè no loo Mari. Ndxab Jesús:

—¿Chonon ngue tee cua'n gu' daa, à'? ¿Ché' inonte gu' le' daa naquinque' xo'f zin' zin' loo con' co' nac cón che'n xudpe'en, cà'?

⁵⁰ Per ale ndxe'leque', ne'nda'de Chè ryop Mari cuent no indxònte Chè ryop Mari cón nee di's co' ndxab Jesús.

⁵¹ Ngoloa, ndye'th no Chè no Mari Jesús par yèez Nazaret. Le' Jesús na, toloque' mdubdi's loo Chè ryop Mari. Le' di's co' ndxab Jesús loo Maria na, ante le'n lezo' Mari nanee Mari cón che'n di'sa. Yende chó loo mèn nda' Mari cuent cón che'n di'sa. Ante Mari ndyóo cón che'n di'sa. ⁵²Látha, sate más ndoo roo mbed no ndoo xén mbed. No sate más ndye'th xtùuz mbed yéc mbed. No sate más non mèn no nanee mèn le' mbed nac thib mbed ndac loo Diox no loo mèn por cón che'n con' ndac co' mtlo ndli mbed.

Juàn Bautist mtlo mblu' loo mèn cón che'n di's ndac co'te' nagán.

(Mt. 3.1–12; Mr. 1.1–8; Jn. 1.19–28)

3 Co'se' ngòc lín' lín' si'n, lín'a o tiempa mdub mnibe' thib mbi' co' ngòc rey loo mèn. Mnibe' mbi'a loo mèn casque' dib athu loo izlyo' tiempa.

Mbi'a ngro' lèe Tiber. Leque lín'a ngòc Pons Pilat gobernador loo mèn co' ngòc mèn yèezya' che'n làaz mèn jude. Le' Herod na, ngòc gobernador loo mèn yèezya' che'n làaz mèn galile. Le' Lip hues Herod na, ngòc gobernador loo mèn yèezya' che'n làaz mèn iture. No ngòc Lip gobernador loo mèn yèezya' che'n làaz mèn traconit. Le' Liseni na, ngòc gobernador loo mèn yèezya' che'n làaz mèn abilini. ²Leque tiempa, ngòc Anás no Caifás nguley' roo no nguley' xèn loo mèn nación Israel. Leque le'n tiempa, Diox mblu' loo Juàn xgan' Zacari co'te' nagán xá mod que tee xo'f zin' Juàn zin' co' nac rsin' Diox loo mèn. ³Ngua riid Juàn huax lugar co'te' nziri' mèn gax ro yó'be' Jordán. Mbez Juàn loo mèna:

—Gulàa yéc gu' no gulàa lezo' gu' par tataa mod se' gu' mod co' ndxàp gu' loo Diox par tataa mod gàc tyon' xtol gu' no yiloa lin bautizar gu'. ⁴Ngòcque' con'a tataa xalque' mque' Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's loo libr co' nac xti's Diox. Sayi ndxab:

Mbyèn thib di's che'n thib mbi' co' mbez yèe cabii co'te' nagán co'se' ngo mbi' yalbàn. Mbez mbi': Bli nab gu' gu' par tyubdi's gu' loo Tad Diox gu' tac Tad Diox gu' yi'th ñibe' loo gu'!

⁵Bli gu' par gàc loo gu' loo ryethe mod ye'rsin' co' ndxàp gu' xal ndli mèn co'se' nsè mèn thib ftee, no xal ndli lal mèn thib yii no thib den, no xal ntelì mèn thib ned co' nac ned narec, no xal ndli mèn co'se' ndli lal mèn thib ned co' mtelau nít yòo par tataa mod gàc nab gu' co'se' yi'th ñibe' Tad Diox gu' loo gu'!

⁶No gàca le' ryete mèn gòn cón che'n xá mod ti' no làa Diox mèn loo con' ryes.

⁷Co'se' ndryo' mèn liz mèn no làaz mèn par nde mèn loo Juàn par li Juàn bautizar mèna, mbez Juàn loo mèna:

—iAa mèn ye'rsin'túb! Susque' nayi' gu' xal mbel' co' lèe huid. ¿Chó mèn ngòc mèn co' mda' cuent loo gu' par yi'th gu' loon par lyá' gu' la's ya' Diox co'se' gàc tiemp tetìi Diox gu', à'?

⁸Nabe'ste fque tee ban lì gu' no gòc gu' mèn ndac par lu' gu' gu' loo mèn le' gu', lìcque', mzye' mod co' nac gu' no co' ndxàp gu' loo Diox. No ne'gabte gu' loo xtàa gu': Abraham ngòc xudgool na!. Na nii loo gu': Axta loo chol quèe co' ngüi' gu' ba', Diox ndxácque' par li Diox le' quèe ba' gàc xin' Abraham. No gàcque' quèe ba' xin' Abraham.

⁹Ndxàcla loo gu' nalle'que' nde zin' gaxle' tiemp co'se' tlo gàc tub rez Diox cón che'n gu' par tetìi Diox gu' xal co'se' ntlo mèn, ngue cho' mèn thib xan' yaa xlè co' inda'de xlè ndac. Yaa xlèa cho!. No tec mèn yaa xlèa loo quiì.

¹⁰Sya, mnibdi's mèna loo Juàn. Ndxab mèna:

—¿Cón ndxàal li nu' loo cón che'n Diox nalle', sya?

¹¹Juàn mcàb loo mèna. Ndxab Juàn: —Gu' co' ngue no chop camis, ndxàal ta' gu' thib camis càa mèn co' ingue node nec thib camis par goc mèna. Le' gu' co' ngue no xít gu' no lua' gu' na, ndxàal ta' gu' thib ro xít gu' no lua' gu' par hua prob mèn co' ingue node con' hua mèn.

¹²Làth xtau'a, mbi'th plá mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución loo Juàn par li Juàn bautizar mèna. Mèna mnibdi's loo Juàn. Ndxab mèna:

—Maistr, ¿nu!, à'? ¿Con ndxàal li nu'?

¹³Juàn ndxab loo mèna:

—Ne'líd gu' cobrar masre' loo mèn cón che'n contribución loo co' ñibe' ley loo gu'.

¹⁴Mnibdi's plá solndad loo Juàn, ne. Ndxab solndad:

—¿Nu!, a'? ¿Cón ndxàal li nu'?

Juàn mcàb. Ndxab Juàn loo solndada:

—Ne'techede gu' nec thib con' loo nec thib mèn. Ne' ne' quexù' que' fals

gu' mèn loo con' co' tarte li mèn. Blec lezo' gu' loo tmi co' ndli gu' gan thib huiz zin'.

¹⁵Per ryete mèn co' nzi beda, imbe see teede xtùuz mèna no lezo' mèna. Ndli mèna xtùuz cón che'n Juàn: Ne'stolque' Juàn nac Crist. ¹⁶Juàn mcàb loo mèna. Ndxab Juàn:

—Líce' ba'i, daa ndli bautizar gu' con nít. Per axta nare' yi'th thib mbi' co' lipe' par tlo ñibe' Xpii Natúu loo gu'. No tub rez mbi' cón che'n con' ye'rsin' co' ndli gu' par tetìi mbi' gu'. Mbi'a ndxàp más con' roo no con' xèn la's nii mbi' no la's ya' mbi' leque daa. Ne' ne' indxàal daa par xaquen bò co' ndub dò' yilid nii mbi' par làan yilid nii mbi'. ¹⁷Nde niin thib con' loo gu': Nde zin' gaxle' huiz no nde zin' gaxle' ze co'se' li Diox loo gu' xal ndli mèn co' nguis nzob triu. Nguis mèn nzob triu no ngo' xà' mèn nzob triu loo yix triu. Ndxeloa, ngosua' mèn nzob triu. Le' yix triu na, tec mèn. Tataa li no Diox mèn. Le' mèn co' ngòc mèn nali no mèn nambìi loo Diox na, Diox hue' mèna loo bé!. Le' mèn co' ngòc mèn naad no mèn nguud loo cón che'n Diox na, Diox ñibe' par ya mèna le'n ye'rbiil co'te' ne'yu'de quìi no bèel thidtene.

¹⁸Taandxè' mod ngo Juàn yalbàn. No tolo mco'x Juàn thib mod no tedib mod co'se' mde'th Juàn no mblo Juàn yalbàn loo mèn cón che'n di's ndac. ¹⁹Más de cona, ale mbyoo Juàn Herod co' ngòc gobernador co' ngòc hues Lip tac Herod mque no Herodi co' ngòc sa'l Lip xal xà'got Herod. Mbyoo Juàn Herod por mbli Herod taamas con' ye'rsin', ne. ²⁰Per lugar de gòn Herod di's no ten' Herod di's co' ndxàb Juàn cón che'n Herod, ale mbli Herod tedib con' ye'rsin'. Mbli Herod mandad ya que' solndad Juàn lezi'f.

Juàn Bautist mbli bautizar Tad Jesús.
(Mt. 3.13–17; Mr. 1.9–11)

²¹Ndoore' que' solndad Juàn Bautist lezi'f, ngòc thib con'. Juàn mbli

bautizar huax mèn. Látha, mbli Juàn bautizar Jesús, ne. Ngolo ngòc bautizar Jesús, ngurez Jesús Diox. Látha, chàa, mxyal' loo bé!. ²²Ngulàa Xpii Natú' loo bé!. Hora, gunaa Xpii Natú'a xal thib palomxtil' co'se' ngulàa Xpii Natú' loo Jesús. Texal ngulàa Xpii Natú' loo Jesús, mbyèn thib di's loo bé' co' mbez:

—Lùu nac xgan' daa co' anze'l lezon no ngudloon. Anze'l ndxòo lezon ñeen cón che'nl, ey.

**Trè' ndlu' cón che'n rye mèn co'
ngòc bin che'n xudgool che'n Tad
Jesús.**

(Mt. 1.1-17)

²³Co'se' mtlo Jesús, mxo'l zin' Jesús zin' co' ngòc rsin' Jesús xal mnibe' Diox loo Jesús par li Jesús, nzo Jesús gal psi' línl. Ngòc Jesús xgan' Chè xal mxyo'l di's co' ngola's mèn cón che'n Chè tiempa. Le' Chè na, ngòc xgan' thib mbi' co' ngro' lèe Elí. ²⁴Le' Elí na, ngòc xgan' Matat. Le' Matat na, ngòc xgan' Leví. Le' Leví na, ngòc xgan' Melqui. Le' Melqui na, ngòc xgan' Jan. Le' Jan na, ngòc xgan' tedib mbi' co' ngro' lèe Chè. ²⁵Le' Chè na, ngòc xgan' Matati. Le' Matati na, ngòc xgan' Amós. Le' Amós na, ngòc xgan' Nahum. Le' Nahum na, ngòc xgan' Esli. Le' Esli na, ngòc xgan' Nagai. ²⁶Le' Nagai na, ngòc xgan' Maat. Le' Maat na, ngòc xgan' Matati. Le' Matati na, ngòc xgan' Semei. Le' Semei na, ngòc xgan' tedib mbi' co' ngro' lèe Chè. Le' Chè na, ngòc xgan' Judá. ²⁷Le' Judá na, ngòc xgan' Joan. Le' Joan na, ngòc xgan' Res. Le' Res na, ngòc xgan' Zorobabel. Le' Zorobabel na, ngòc xgan' Salatiel. Le' Salatiel na, ngòc xgan' Ner. ²⁸Le' Ner na, ngòc xgan' Melqui. Le' Melqui na, ngòc xgan' Adi. Le' Adi na, ngòc xgan' Cosam. Le' Cosam na, ngòc xgan' Elmódam. Le' Elmódam na, ngòc xgan' Er. ²⁹Le' Er na, ngòc xgan' Josué. Le' Josué na, ngòc xgan' Eliezer. Le' Eliezer na, ngòc xgan'

Jorim. Le' Jorim na, ngòc xgan' tedib mbi' co' ngro' lèe Matat. ³⁰Le' Matata na, ngòc xgan' tedib mbi' co' ngro' lèe Leví. Le' Levia na, ngòc xgan' Simeón. Le' Simeón na, ngòc xgan' tedib mbi' co' ngro' lèe Judá. Le' Judaa na, ngòc xgan' tedib mbi' co' ngro' lèe Chè. Le' Chè na, ngòc xgan' Jonán. Le' Jonán na, ngòc xgan' Eliaquim. ³¹Le' Eliaquim na, ngòc xgan' Mele. Le' Mele na, ngòc xgan' Mainán. Le' Mainán na, ngòc xgan' tedib mbi' co' ngro' lèe Matat. Le' Matata na, ngòc xgan' Natán. ³²Le' Natán na, ngòc xgan' David. Le' David na, ngòc xgan' Isaí. Le' Isaí na, ngòc xgan' Obed. Le' Obed na, ngòc xgan' Booz. Le' Booz na, ngòc xgan' Salmón. Le' Salmón na, ngòc xgan' Naasón. ³³Le' Naasón na, ngòc xgan' Aminadab. Le' Abinadab na, ngòc xgan' Aran. Le' Aran na, ngòc xgan' Esrom. Le' Esrom na, ngòc xgan' Far. Le' Far na, ngòc xgan' tedib mbi' co' ngro' lèe Judá. ³⁴Le' Judaa na, ngòc xgan' Cob. Le' Cob na, ngòc xgan' Isaac. Le' Isaac na, ngòc xgan' Abraham. Le' Abraham na, ngòc xgan' Tar. Le' Tar na, ngòc xgan' Nacor. ³⁵Le' Nacor na, ngòc xgan' Serug. Le' Serug na, ngòc xgan' Rag. Le' Rag na, ngòc xgan' Peleg. Le' Peleg na, ngòc xgan' Heber. Le' Heber na, ngòc xgan' Sal. ³⁶Le' Sal na, ngòc xgan' Cainán. Le' Cainán na, ngòc xgan' Arfax. Le' Arfax na, ngòc xgan' Sem. Le' Sem na, ngòc xgan' Noé. Le' Noé na, ngòc xgan' Lamec. ³⁷Le' Lamec na, ngòc xgan' Matusalén. Le' Matusalén na, ngòc xgan' Enoc. Le' Enoc na, ngòc xgan' Jared. Le' Jared na, ngòc xgan' Mahalaleel. Le' Mahalaleel na, ngòc xgan' tedib mbi' co' ngro' lèe Cainán. ³⁸Le' Cainana na, ngòc xgan' Enós. Le' Enós na, ngòc xgan' Set. Le' Set na, ngòc xgan' Adán. Adana ngòc ner mbi' co' nerleque' mtoxcua' Diox. Adana ngòc nerleque' mbi' co' ngòo loo izlyo' co' mblec biz no bin loo izlyo'.

**Mebizya mblobya' Tad Jesús no mbli
Mebizya preb loo Tad Jesús par ñee
Mebizya ñeene' ché' tòn Tad Jesús ro
Mebizya.**

(Mt. 4.11; Mr. 1.12-13)

4 Ngolo mbli Juàn Bautist bautizar Jesús, mbere Jesús, mbii Jesús ro yó'be' Jordán. Làth xtau'a, Xpii Natú' mniibe' loo Jesús, nda Jesús thib lugar co'te' nagán. **2** Ngo Jesús co'te' nagána cho' huiz. Le'n huiza, ngua Mebizya co'te' ngo Jesús par mblobya' Mebizya Jesús. No mbli Mebizya preb loo Jesús par ñee Mebizya ñeene' ché' tli Jesús con' co' gab Mebizya loo Jesús. Le'n huiza ne'nghuade Jesús thidtene. Ngolo nguri'th rye huiza, anze'l mblyan' Jesús:

—Chele' lùu, lìcque', nac xgan'pe' Diox, bli le' quèe ndxè' gác pan par hual.

4 Jesús mcàb loo Mebizya. Ndxab Jesús:

—Loo libr co' nac xti's Diox ndlu': Iante con xít mèn no lua' mèn ban mèn. Ndx'e'leque', mèn ban por có'n che'n ryete dí's co' nac xti's Tad Diox co' mbez Tad Diox loo mèn.

5 Ngoloa, mbe' Mebizya Jesús loo thib yii roo. No mbli Mebizya setilte mbyú' ryete nación co' nziri' dib athu loo izryo' loo Jesús. **6** Sya, ndxbab Mebizya loo Jesús:

—Daa ta lugar lool par ñibe'l loo rye nación ba'. No tan lugar lool gác ryethe con' roo no con' xèn che'n rye nación ba' che'npe' lùu tac che'npe'en nac rye nación ba' no ndana loo chol mèn co' ndlyazen tana. **7** Chele' lùu tyub xib loon no cò'o'l yécl loon, ryethe con' ba' gác che'nl.

8 Per ale ndxe'leque', mcàb Jesús loo Mebizya. Ndxab Jesús:

—Byàa, Mebizya. Biiche loon. Loo libr co' nac xti's Diox ndlu': Diox ñibe' loo mèn. No ante loo Dioxpe' tyub xib mèn

no cò'o mèn yéc mèn loo Dioxpe' no maste. No ante loo Dioxpe' li mèn sirv.

9 Ngoloa, mbe' Mebizya Jesús le'n ciuda Jerusalén. Mtequée Mebizya Jesús yéc templ. Ndxab Mebizya loo Jesús:

—Chele' lùu, lìcque', nac xgan'pe' Diox, leque lùu bla' par gák chel loo yòo. **10** Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Diox ñibe' loo angl che'n Diox par quenap angl lùu.

11 Le' angl te'f ya' angl par lyàal ya' angl par quenap angl lùu par ne'huí'de niil loo quèe co'te' gák chel.

12 Jesús mcàb loo Mebizya. Ndxab Jesús:

—Loo libr co' nac xti's Diox ndlu': Ne'aselidel par lil preb Tad Diox, co' nac Tad Diox lùu, par ñeel ñeene' ché' tli Tad Diox lùu con' ndlya'sl.

13 Co'se' ñee Mebizya ya yende mod li Mebizya gan loo Jesús par li Jesús con' ndlya's Mebizya co'se' mblobya' Mebizya Jesús no co'se' mbli Mebizya preb loo Jesús par ñee Mebizya ché' tli Jesús con' ndlya's Mebizya, mxen Mebizya ned. Ndyàa Mebizya. Mblá' Mebizya Jesús ndxep tiemp.

**Tad Jesús mtlo mxo'f zin' có'n che'n
Tad Jesús le'n yèezya' che'n làaz
mèn galile.**

(Mt. 4.12-17; Mr. 1.14-15)

14 Le' Jesús na, mbere ndyàa par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile. No Xpii Natú' che'n Diox thidteneque' ngo loo Jesús par li Xpii Natú' con' roo no con' xèn por có'n che'n Jesús. Por cona, mbyath no mbyèn có'n che'n Jesús le'n rye yèezya' che'n làaz mèn galile. **15** Mque tee lu' Jesús mèn co'te' ndub sinagog mèn ned ngua que tee Jesús. Ryete mèna sate más ndli mxyo'f lèe mxyo'f xti's Jesús. No ndxàc con' guryath no con' guryèn có'n che'n Jesús làth mèna.

Tad Jesús ngo ban le'n yèez Nazaret.

(Mt. 13.53-58; Mr. 6.1-6)

16 Ngoloa, ngro' Jesús par ned làaz mèn galile. Ndyàa Jesús par yèez Nazaret co'te' mbryoo mxyèn Jesús. Co'se' ngòc huiz sabd co' ndli mèn descans tiemps, Jesús ngòo le'n sinagog xalque' ngòc mod che'n Jesús par ndlab Jesús libr co' nac xti's Diox. 17 Le' sya, mbi' co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn le'n sinagog, mbi'a mda' libr co' mque' Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's par lab Jesús ye'sa. Mxen Jesús libr. Co'se' mxal' Jesús loo libr, mzyal Jesús di's co' ndub loo libr co' mbez taandxe':

18 Xpii Natú' che'n Tad Diox ngue ñibe' loon. Diox mdoo daa loo mèn par gon yalbàn no tethen cóñ che'n di's ndac co' nac cóñ che'n Diox loo mèn prob. No mtel' Diox daa par tegánen lezo' mèn co' nxi tín' lezo!. No mtel' Diox daa par telá'en mèn co' nac xal pres loo cóñ che'n Mebizya, no par tuben xnii yéc mèn no lezo' mèn loo cóñ che'n Diox, mèn co' nau' yéc no mèn co' nau' loo loo cóñ che'n Diox. No mdoo Diox daa par telá'en mèn co' ndxezi'f no mèn co' ndxega's loo ryethe yaltii co' nac cóñ che'n Mebizya.

19 Mdo Diox daa loo mèn par tethen no gon yalbàn co' nac xti's Diox loo mèn le'n tiemp ndxe' co' nac tiemp ndac co' nac co' guneepe' lezo' Diox par tlo mèn, lyá' mèn loo ryethe con' ryes.

20 Ngolo mblob Jesús di'sa, mtau' Jesús loo libr. Mda' Jesús libr loo thib mbi' co' nquenap sinagog. Ngoloa, mdub Jesús. Látha, xée ngüi' mèn loo Jesús ñeene' cóñ gab Jesús loo mèna.

21 Sya, mtlo Jesús, mdoodi's Jesús. Ndxab Jesús loo mèna:

—Nalzepe' ngòcque' no mdyaaque' no mdybque' di's co' ndub loo libr ba' co' ngolo mbìn gu'!

22 Látha, rye mèna huenque' mdoodi's cóñ che'n Jesús. No ante ngüi' mèna no ante ñaa mèna cóñ che'n di's co' nabe's ndyoodi's Jesús loo mèna. No ale mnibdi's mèna loo xtàa mèna. Mbez mèna:

—¿Xá nee gu'? ¿Ché' inacte mbi' ba' xgan' Chè, cà'?

23 Jesús ndxab loo mèna:

—Na tolo nii loo gu': Lìcpe' ba'i, daa ngobe' gu' ñee loon xal ndxab di's co' mbez: Doctor, leque lùu fteyac. No ñee gu' loon: Con' co' mbìn nu' cóñ che'n con' co' mblil loo mèn yèez Capernaum, bli con'a loo mèn gulàazpe'l, ne.

24 Tolo ndxab Jesús loo mèna:

—Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Nec thib mèn gulàaz che'n thib mbi' co' nde'th di's co' ndxab Diox, ne'ñèe loo ndacte mèn gulàazpe' mèna loo prob mèna.

25 Daa nii tedib con' co' nac lìcpe' loo gu', ne: Huax xa'got viud ngo ban trè' lath mèn nación Israel le'n tiemp co'se' mde'th Lii di's co' ndxab Diox co'se' ngòc tiemp co' ne'nglàade yuu le'n son lín' narol loo mèna. Ngulàa thib huin tín' loo mèna tiempa, ne.

26 Per Diox ne'ntel'te Lii loo nec thib mèngot viud co' ngo ban lath mèna tiempa. Ndxe'leque', Diox mtel' Lii loo thib xa'got viud co' ngo ban le'n thib yèez tithe co' ngro' lèe Sarept co' ngure gaxte ciuda Sidón. 27 Nonque' gu', ne, ngo huax mèn co' mque no thib yíz co' mteya's no co' mteyèe yid lad mèn le'n nación Israel, co' ngòc tiemp co'se' mde'th Elise di's co' ndxab Diox. Per ne'ngyacte nec thib mèna por cóñ che'n Elise tiempa.

28 Co'se' ngolo mbìn mèn co' ngo le'n sinagog di's co' ndxab Jesús, sya, ryete mèna anze'f ngocloo gunèe Jesús.

29 Ngo too nde'f mèna. No nguree mcàa mèna Jesús. Mblo' mèna Jesús thib lad ro ciuda. Ale mbe' mèna Jesús loo thib yii co'te' nziri' thib yèez. Loo yiia ngue thib quèe rhue. Tya mbe' mèna Jesús

par tùub mèna Jesús par xàñ!. **30** Per co'se' mzin no mèna Jesús ro quèe rhue'a, mbli Jesús ale xèe ngure mèna. Látha, mbli Jesús thìb con' loo mèna. Xex xex nguri'th nde'f Jesús xi'th mèna, ndyàa Jesús.

**Trè! ndlu' cón che'n thìb mbi!. Le'
thìb xpii ye'rsin' ngòoo loo mbi'a.**
(Mr. 1.21-28)

31 Ngoloa, mxen Jesús ned. Nda Jesús par ned ciuda Capernaum co' nac thìb ciuda che'n làaz mèn galile. Tya mblu' Jesús mèn atate huiz sabd co' ngòoc huiz descans tiempsa. **32** Per co'se' ndxòn mèn di's co' ndyoodi's Jesús, mèna ante mbui' no ante gunaa mèna xal ngue lu' Jesús mèn tac ndyoodi's Jesús xalque' ñibe! Diox.

33 Le'xque' huiza, ngo thìb mbi' le'n sinagog mèna. Mbi'a mque no thìb xpii ye'rsin'. Mbli xpiia par cabii ndxab mbi' loo Jesús:

34 —Blá! U' nu!, Jesús, U' co' nac mèn yéez Nazaret. ¿Chonon ndxòo U' xi'th nu', à? ¿Ché! nde U' par telux U' nu', cà? Daa ndlibe' U', Jesús. Daa naneeque' le' U' nac mbi' natú' che'npe' Diox.

35 Jesús mbyoo xpii ye'rsin'a. Ndxab Jesús loo xpiia:

—iQuex! Ftau' ro'l. Gro' loo mbi' ba!.

Sya, mbli xpiia mquée mbii yéec mbi'. Ale ngulàa mbi' loo yòoo loo ryete mèn co' ngo le'n sinagoga. Ngro xpii ye'rsin'a loo mbi'. Ale yende chó yalquiì ngòoc loo mbi'. **36** Ryete mèna mzyeb co'se' gunèe mèna con' co' ngòoc loo mbi'a. No mbez mèna loo thìb xtàa mèna no loo tedib xtàa mèna:

—Susque' ndxác mbi' ba!. Ñibe! mbi' loo chol con'. No axta xpii ye'rsin' che'n meexù' ndxòn di's co' mbez mbi'. No ndryo xpii ye'rsin' che'n meexù' loo mèn ante por di's co' mbez mbi' no maste.

37 No ale ndyoodi's rye mèn yéezya' co' nac che'n làaz mèna ciuda

Capernaum co' nziri' gax loo ciuda Capernaum cón che'n Jesús.

Tad Jesús mteyac xna'zap Mon Pedr.
(Mt. 8.14-15; Mr. 1.29-31)

38 Texal ngro' Jesús le'n sinagog, ngòoo Jesús liz Mon. Le'pe' nax xna'zap Mon loo xlé!. Nalyat ndxab mèn guliza loo Jesús:

—Tad, fteyac U' mbíiz ndxè!

39 Sya, mbii gax Jesús co'te' nax xna'zap Mon. Mteyac Jesús guna!. Leque hora, ngro xlé! guna!. No ngo che guna!. Mbli guna! cas mèna.

Tad Jesús mteyac huax mèn yíiz.
(Mt. 8.16-17; Mr. 1.32-34)

40 Co'se' nde bix huiz huiza, nde no mèn mèn yíiz co' ndyac len chol yíiz loo Jesús par teyac Jesús mèna. Ante mxo'f Jesús ya' Jesús lad rye mèn yíiza, mteyac Jesús mèn yíiza. **41** Làth rye mèn yíiz co' mbi'th no mèn loo Jesús ngòoo mèn co' mque no xpii che'n meexù', ne. Co'se' mblo' Jesús xpii che'n meexù' loo mèna, mbli xpii meexù'a par mbez mèna cabii loo Jesús:

—U' nac xgan'pe' Diox.

Jesús mbyoo xpii meexù'a. Ne'nda!de Jesús lugar tolo ngnii xpiia tac xpii meexù' co' ngo loo mèna nonque' no naneeque' le' Jesús nacque' Crist.

**Tad Jesús ngo yalbàn cón che'n di's
ndac loo mèn le'n rye yéezya' che'n
làaz mèn galile.**

(Mr. 1.35-39)

42 Co'se' ngo nìi izly! tedib huiz co' nde nquea, Jesús ngro' thìb lad ro ciuda co'te' yende chó mèn nzo no co'te' neñeede mèn Jesús. Per mèn co' nziri'a mcua'nque' Jesús. Ngua mèna co'te' nzo Jesús. Mcua'n mèna mod par telen' mèna Jesús par ne'biide Jesús loo mèna. **43** Jesús ndxab loo mèna:

—Bla' gu' biin, ey. Tac daa naquinque' ga lo yalbàn loo mèn le'n taamas yèez,

ne, cóñ che'n xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. Tac por cona mtel' Diox daa loo mèn loo izlyo' ndxè'.

44 Cona, toloque' mque tee go Jesús yalbàn loo mèn le'n rye yèezya' co'te' ndub sinagog che'n mèn co' nac mèn yèezya' che'n làaz mèn galile.

Tad Jesús mbli thib yalguzye' par ngogaa huax mbèel le'n yex che'n Pedr.

(Mt. 4.18–22; Mr. 1.16–20)

5 Thib vez ngòc thib con!. Jesús ngo gax ro thib lagun co' lèe lagun che'n làaz mèn genesaret. Látha, anze'f thib mènléy' mqueltàa loo Jesús axta mdí' mèna Jesús. Anze'f thib mèn mbly'a's ngòn di's ndac che'n Diox. **2** Jesús gunèe ndub chop yòoyaa loo laguna gaxte ro play. No gunèe Jesús yende chó mèn nzo loo yòoyaaa. Tac mèna ngro' loo yòoyaa par tech mèna yex mèna. Mèna ngòc mèn co' ndyen mbèel. **3** Le' sya, ngòo Jesús loo thib yòoyaa. Yòoyaaa ngòc che'npe' Mon Pedr. Mna'b Jesús loo Mon Pedr teteet Mon Pedr yòoyaa taachu'te más par le'n lagun. Mtlo Jesús, mblu' Jesús mèn axta co'te' ndub yòoyaa loo lagun. Le' mèna na, ngure ro laguna. **4** Co'se' ngolo mdoodi's Jesús loo mèn co' mqueltàa, ndxab Jesús loo Mon Pedr:

—Ya! nda na!, Mon. Ftetee yòoyaa. Nda na' co'te' más na's nzi nít par cobii gu' yex gu' le'n nít par yigaa mbèel le'n yex.

5 Mon Pedr mcàb loo Jesús. Ndxab Mon Pedr:

—Maistr, dib xec yál' mque tee gobii nu' yex le'n nít. Per nec thib mbèel ne'nglide nu' gan ngagaa. Per ya que ñibe'le' U' loon, nda lobiin yex le'n nít ñene'e' ché' tagaa mbèel le'n yex.

6 Co'se' mblobii Mon Pedr con myen' xtàa Mon Pedr yex le'n nít, axta mbryed yex tant thib mbèel ngogaa le'n yex. **7** Sya, mblu' Mon Pedr no xtàa Mon

Pedr señ loo taamas mèn co' nac xtàa Mon Pedr co' nzo le'n tedib yòoyaa par yi'th lyath no myen' Mon Pedr. Sya, mtetee myen' yòoyaa myen' loo nít axta co'te' ndub yòoyaa Mon Pedr loo nít. Mblyath no myen' Mon Pedr con xtàa Mon Pedr. Msè myen'a ryop yòoyaa con anab mbèel axta yamerle' dyep yòoyaa le'n nít tant né' yòoyaa con anab mbèel. **8** Co'se' ñèe Mon Pedr ndxàc con'a, mdub xib Mon Pedr loo Jesús. Ndxab Mon Pedr loo Jesús:

—Tad, inzyal daa ngue tee non U' tac daa nac thib mbi' co' ndxàp xtol no co' ncua'n xquin. Más huen ya ne'tolode que tee non U', ndyaquen.

9 Ante mbui' Mon Pedr con myen' co' ngòc xtàa Mon Pedr no ante gunaa Mon Pedr con myen' co' ngòc xtàa Mon Pedr

por tant thib mbèel co' ngogaa le'n yex. **10** Leque con' co' ngòc loo Pedr ngòc loo Cob no Juàñ co' ngòc xgan' Zebede co' ngòc xtàa Mon Pedr. Per mden' lezo' Jesús con'a. Jesús ndxab loo Mon Pedr:

—Ne'zyebtel, Mon. Desde nalle' par delant, ñibe'en lool tatua' lil loo mèn par tyal mèn yòo mèn loo cóñ che'n Diox xalque' mblin ngogaa tant mbèel ba' le'n yex.

11 Co'se' mzin no rye mèna yòoyaa ro yòo biz, taate mblá' Mon Pedr no Cob no Juàñ yòoyaa nazál' mbèel yòoyaa. Mblá' Mon Pedr no Cob no Juàñ zin'a, ne. Mdoo nque Pedr no Cob no Juàñ xís Jesús.

Tad Jesús mteyac thib mbi' co' mque no yíiz co' mteya's no co' mteyèe yid lad mbi'.

(Mt. 8.1–4; Mr. 1.40–45)

12 Láth ngo Jesús le'n thib yèez, mzin thib mbi' co' mque no thib yíiz co' mteya's no co' mteyèe yid lad mbi' loo Jesús. Co'se' gunèe mbi' Jesús, mdub xib mbi' loo Jesús no mcò'o mbi' yéc mbi' loo Jesús. Nalyat mde'f ro mbi' loo Jesús. Mna'b mbi' loo Jesús. Ndxab mbi':

—Tad, chele' U' ndlya's teyac U' daa, U' ndxác nteyac mèn. Fteyac U' daa, Tad.

¹³Sya, ante mxo'f Jesús ya! Jesús lad mbi' no ndxab Jesús loo mbi':

—Ndlyazen le' lùu yac.

Texal ngolo ndxab Jesús di'sa loo mbi', chàa, mbyac mbi'. Mbembii lad mbi'. Mbiiche yíiz co' mteya's no co' mteyèe yid lad mbi'. ¹⁴Sya, mnibe' Jesús loo mbi'. Ndxab Jesús:

—Yende chó loo ta'l cuent cóن che'n con' co' ngolo ngòc lool ba!. Ante huàa lu'l loo nguley' le'n templ. No sangta'l ofrend co' mnibe' Moisés loo mèn ta' mèn co'se' ndxelo ndxac mèn loo yíiz co' mxac lùu ba!. Tataa huàa li par non mèn no ta' mèn cuent le' lùu mbyacle'.

¹⁵Le' cón che'n Jesús na, sate más ndxath ndxèn no sate más mqueltàa mèn loo Jesús par gòn mèn di's ndac che'n Diox co' ndyoodi's Jesús no par teyac Jesús mèn loo chol yíiz co' mque no mèn. ¹⁶Per ale ndxe'leque', ngro' Jesús thib lad làth mèna. Ngua rez Jesús Diox tya.

Jesús mteyac thib mbi' co' mtequech mbii.

(Mt. 9.1–8; Mr. 2.1–12)

¹⁷Ngòc thib con' thib huiz láth ngue lu' Jesús mèn liz thib mbi'. Xi'th mèn co' nziri'a nzi ndub ndxep mèn co' ngòc mèn xley' farise. No mdub ndxep mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel. Mèna ngro' le'n rye yèezya' che'n làaz mèn galile, no co' nac rye yèezya' che'n làaz mèn jude, no ngro' mèna ciuda Jerusalén. Látha, ndxàc con' roo no con' xèn che'n Diox la's nii Jesús no la's ya! Jesús par ngue teyac Jesús mèn yíiz. ¹⁸Látha, mzin ndxep mènbi'. Nde no mèna thib mbi' loo thib cami. Mbi' mque no mbii che'n yíiz co' mtequech mèn. Ale mtequech mbii mbi'. Mblyia's mèna ale sangyòo no mèna mbi' le'n

nyòo co'te' nzo Jesús par quix mèna mbi' loo Jesús. ¹⁹Per yende mod yòo no mèna mbi' yíiza loo Jesús le'n nyòo tant thib mènléy' nziri' loo Jesús. Sya, mcua'n mèna mod. Mquée no mèna mbi'a par yéc yòo. Ale mxal' mèna yéc yòo. No mcua'n mèna mod. Mtédó' mèna cami con dó' par làa mèna mbíiz nazál' cami mbíiz par le'n nyòo xi'th mèn loo Jesús. ²⁰Co'se' ñièe Jesús le' mèna ndxela'spe' no, lìcque', ndxàp mèna yalxla's loo Jesús, ante ndxab Jesús loo mbi' yíiza:

—Mbi', xtol lùu no xquin lùu mton'len.

²¹Sya, mèn co' ngòc maistr cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no mèn xley' farise, mtlo mèna, mbli mèna xtùuz le'n lezo' mèna no ndxab mèna le'n lezo' mèna: ¿Chó mbi' ndli mbi' ba' cuent nac mbi'? Ale ndli mbi' ba' cuent nac mbi' Diox. Anze'f nazab nac co' ndli mbi' cuent nac mbi'. Non na' no nanee na' yende chó mèn izlyo' gác ton' xtol mèn no xquin mèn. Angoluxte Diox ndxác nton' xtol mèn no xquin mèn, clé'?

²²Per Jesús nonque' con' co' ngue li mèna xtùuz. Ndxab Jesús loo mèna:

—¿Chonon tatau' ndli gu' xtùuz le'n lezo' gu', à? ¿Xá nee gu'? ²³Ñibdizen thib con' loo gu': ¿Cón nac co' más inagànte par daa par gaben loo mbi' ba'? ¿Ché' más inagànte gaben: Xtol lùu mton'len o ché' más inagànte gaben: Goo che no byàa lizl, cà'? Per ale yende chó mèn mcàb loo Jesús. ²⁴Tolo ndxab Jesús loo mèna:

—Daa ndxab loo mbi' ba' mton'len xtol mbi' par ñee gu' no yila's gu' le' daa, co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', ndxàpén con' la's niin no la's yan loo izlyo' ndxè' par ton'en xtol mèn.

Sya, alanleque' ndxab Jesús loo mbi' yíiz co' mtequech mbiiia loo rye mèna, loo lùu ngue niin:

—Goo too, fthùuz dáal, byàa lizl.

25 Leque hora, chàa, ngo too nde'f mbi' co' mtequech mbiia loo rye mènléy' co' nziri!. Ale mthùuz mbi' dáa mbi' co' ngo'th mbi!. No ale mxen mbi' ned, ndyàa mbi!. No mbez mbi!:

—Ay, Dio's. Con' roo con' xèn mblí Diox loon, yey. Ale mteyac Diox daa.

26 Ryete mèn co' nziri'a, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna. Mbez mèna:

—Con' roo no con' xèn nac co' ndli Diox, cara.

No por gunèe mèna le' mbi'a mbyacle!, anze'l mzyeb mèna no ndxab mèna loo xtàa mèna:

—Nalze, por derech, mbui' na' ngòc thib yalgozye! roo no thib yalgozye! xèn loo na' no loo mbi' co' mbyaca, ¿lé!?

Tad Jesús ndxab loo thib mbi' co' lèe Leví: —Ftoo nque xísen. Ya' nda na', ey.

(Mt. 9.9–13; Mr. 2.13–17)

27 Ngolo ngòc con' co' ngòc loo mbi' co' mtequech mbiia, ngro' Jesús liz mbi' co'te' ngòc con'a. Láth nda riid Jesús par neda, gunèe Jesús mdub thib mbi' co' ngro' lèe Leví. Ndub li mbi' cobrar cón che'n contribución. Ndxab Jesús loo mbi!:

—Ftoo nque xísen. Ya' nda na!.

28 Texal mbìn mbi' di's co' ndxab Jesús, ngo too mbi!. Mblá! mbi' rye con' ngue no mbi' tya. Nda no mbi' Jesús.

29 Ngolo nguri'th plá huiz, mblí Leví mandad ngòc thib yalhua liz Leví par hua no Leví Jesús. Nde nxon', mqultàaa huax mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución no taamas mèn liz Leví par thidte hua no mèna Leví con Jesús loo mes. **30** Mèn co' ngòc mèn xley' farise no mèn co' ngòc maistr co' mblu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mèna nziri' loo lue! no ro ryo' liz Leví. Nzi la's mèna xal ngue yuhua no Jesús Leví no taamas mèn co' mqultàaa. Sya, mtlo mèna, xexte ngue bez mèna loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab mèna:

—¿Chonon nzi yuhua no gu' mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución no con mèn co' ndxàp xtol, à?!

31 Per lugar de càb myen' xin' mté'th Jesús loo mèna, ale yub Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús loo mèna:

—Hui' gu' nexa. Daa tetac thib di's loo gu!. Le' mèn co' huen nzo lezo' no indyac yízze mèn, mèna ndyac inquinte teyac doctor mèna. Per mèn co' ndyac yíz, mèna naquinque' teyac doctor. **32** Daa ne'ngalte par bezen mèn co' ndyac nac mèn ndac. Ndx'e'leque!, daa ndal par bezen mèn co' non le' mèna ndxàp xtol par lyàa yéc mèna no lyàa lezo' mèna no par zye' mod co' ndxàp mèna loo cón che'n Diox.

Mèn xley' farise no mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn tiempa, mèna mnibdi's loo Tad Jesús: ¿Chonon imbe xlatte myen' xin' mté'th lùu, à?!

(Mt. 9.14–17; Mr. 2.18–22)

33 Sya, mnibdi's mèn farise no mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn loo Jesús. Ndxab mèna:

—¿Chonon mèn co' ngòc xin' mté'th Juàn no mèn co' ngòc xin' mté'th mèn xley' farise anze'l ngure xlat no ngòc mèna mèn co' anze'l ngurez Diox. Per ndxe'leque!, myen' xin' mté'th lùu ba' ale ndxuhuaque' no ndxuque', à?!

34 Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús loo mèna:

—Nde niin thib con' loo gu!. No ndlyazen càb gu' loon: ¿Ché' nzo mod li gu' thib con' co'se' mselya' thib ned myen' co' mselya' par cue xlat mèn co' nac mèn guliz mbyòo láth nzo yalhua liz mbyòo co' mselya' no láth nzi no mbyòo mèna liz mbyòo, cà? Yende moda, ¿lé!? **35** Per zin thib huiz no zin thib ze co'se' ya ne'yo node no ya ne'cue node mbyòo co' mselya' mèn co' nac mèn guliz mbyòo. Axta syare!, gác

huiz co'se' cue xlatque' mèn co' nac
mèn guliz mbyòo co' mselya'!

36 Mtetac Jesús tedib di's loo mèna,
ne. Ndxab Jesús loo mèna:

—Nde niin tedib con' loo gu': Yende
chó xa'got nzo co' cho'xù' thìb vestid
cub par co bdè xa'gota lar' co' nac
vestid cub thìb vestid gox. Chele'
xa'gota tataa li, ale teza'xù' xa'gota
vestid cub, élé'? Más de cona, indxàalte
yòo bdè lar' cub che'n vestid cub
loo vestid gox. **37** Tolo ndxbab Jesús
loo mèna: Yende chó mèn nzo co' co
mezcal co' diz ngro' palenc le'n thìb
garrafón gox co' nalé'le', élé'? Tac chele
mèn co mezcal co' diz ngro' palenc
le'n thìb garrafón gox co' nalé'le', le'
sya, tolo lyé' garrafón goxa no xyo
mezcalia. Ngòc perdid ryop con'a. **38** Por
cona, más huen co mèn mezcal co' diz
ngro' palenc le'n thìb garrafón cub. Sya,
tataa mod nabe'ste quenap mèn ryop
con'a. **39** Más de cona, yende chó mèn
co' ndxu mezcal co' ndxàcle' mbe' ngue
no mèn tyubla's mèna gu mèna mezcal
co' diz ngro' palenc. Tac mbez mèna
loo xtàa mèna: Ale ndyac na' masque'
nix nac mezcal co' ndxàcle' mbe' ngue
no na' leque mezcal co' diz ngro'
palenc, élé'?

Myen' xin' mté'th Jesús mcho' bacdò
che'n nzob triu par nduhua myen'
nzob triua thìb huiz sabd co' ngòc
huiz descans tiempa.

(Mt. 12.1-8; Mr. 2.23-28)

6 Ngòc thib con' thìb huiz sabd co'
ngòc huiz descans tiempa. Nda
riid Jesús co'te' nax thib le' yòo co'te'
mblo mèn bin nzob triu. Láth nda
riid no Jesús myen' xin' mté'th Jesús
le'n ña' triua, mtlo myen' xin' mté'th
Jesús, mcho' myen' bacdò triua. No
mtlo myen', mdobyia' myen' bacdò triu
par hua myen' nzob triua. **2** Sya, ndxbab
ndxep mèn xley' farise co' nziri' tya loo
myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Chonon indyubdi'ste gu' xal mnibe'
Moisés loo na' loo ley co' mxo'f Moisés
loo na' par ne'lida gu' zin' huiz descans
co' nac huiz sabd, à'?

3 Per ale le'le' yub Jesús mcàb loo
mèna. Ndxab Jesús:

—¿Ché' tarte lab gu' di's co' ndub loo
libr co' nac xti's Diox co' nda' cuent
no co' ndlu' cón che'n con' co' mbli
David co' ngòc rey pólá thìb vez co'se'
mblyan' David no mblyan' mèn co'
mque tee no Davida, cà'? **4** David ngò
le'n tabernáculo che'n Diox tiempa.
Negadi's mxen David pan co' nzi'f loo
mes co' ngòc pan natú' loo Diox ndoore'.
Nduhua David pana. Mda' David pana
nduhua mèn co' ngo no David le'n
tabernáculo, ne. Per gu' nonque' no
naneeque' gu' le' pana indxàalte hua
chol mèn. Ndxé'leque', ante nguley'
ndxàp permis hua pana xalque' ngòc
mod co' ngòp mèna tiempa. Per ale
ne'ngode Diox cuent le' David mbli con'
ye'rstin' co'se' mbli David con'a.

5 Ndxab Jesús loo mèna, ne:

—Daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque'
ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè', daa
ñibe'pe' loo mèn cón li mèn huiz sabd.

**Tré' ndlu' cón che'n thìb mbi' co'
mque no sa ya' biiz.**

(Mt. 12.9-14; Mr. 3.1-6)

6 Ngòc tedib con' tedib huiz sabd co'
nac huiz descans co' nde nquea. Jesús
ngò le'n sinagog. Mtlo Jesús, mbli'
Jesús mèn. Ngo thib mbi' yíz xi'th mèna,
ne. Mbi'a mque no sa ya' mbi' co' nac
ladli. Ale mbiiz cue' sa ya' mbi'a. **7** Láth
mèna ngòo ndxep mèn co' ngòc maistr
co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés
loo mèna no ndxep mèn xley' farise,
ne. Mèna xèe nzi la's loo Jesús par nee
mèna ñeene' ché' tezac Jesús mbi'a huiz
sabd par tataa mod tyub nii mèna quexù'
que' fals mèna Jesús. **8** Per Jesús nonque'
xtùuz co' ngue li mèna xtùuz. Ndxab
Jesús loo mbi' co' nayíiz ya'a:

—Goo too xi'th mèn ba!.

Sya, ngo too mbi' xi'th mèn co' nziri' tya.

⁹Sya, mbere Jesús. Ndxab Jesús loo mèn co' ngòc maistr no loo mèn xley' farise:

—Ñibdizen thib con' loo gu!. ¿Cón nac con' co!, lícque!, mnibe! Diox loo mèn li mèn huiz sabd co' nac huiz descans? ¿Xá nee gu? ¿Ché! ndxàal li mèn con' ndac o ché! ndxàal li mèn con' ye'rsin!, à? ¿Ché! más ndxàal tí' no làa mèn xtàa mèn loo con' ryes huiz sabd co' nac huiz descans o ché! más ndxàal guth mèn xtàa mèn huiz sabd co' nac huiz descans, à?

¹⁰Sya, mbui' Jesús loo ryete mèn co' nziri' loo Jesús. No ndxab Jesús loo mbi' yíiza:

—Ftega! ya'l, ey.

Mbi' mtega! ya' mbi!. Ale, chàa, mbyac ya' mbi!. Mbyan! ya' mbi' xalque! taasa ya' mbi!. ¹¹Syase, por derech, ngòc loc mèn xley' farise no mèn co' ngòc maistr che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, tant ngro' nayi' mèna gunée mèna Jesús. Mtlo mèna, mbez mèna loo thib xtàa mèn no loo tedib xtàa mèn:

—¿Cón li no na' mbi' ba' par guth na' mbi' ba' thidtene, cara?

Tad Jesús mcui si' fchop myen' co' ngòc myen' xin' mté'thpe! Tad Jesús.

(Mt. 10.1–4; Mr. 3.13–19)

¹²Leque le'n huiza, mxen Jesús ned. Nda Jesús loo thib yii par cuez Jesús Diox. No dib yál! ngurez Jesús Diox yál'a. ¹³Co'se! ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, Jesús mtel' chez mèn co' ngòc xin' mté'th Jesús par mqultàa no mèna Jesús. Mcui Jesús si' fchop myen!. Jesús mblo lèe myen'a mèn co' ndxe' di's che'n Jesús loo mèn dib athu loo izlyo!. ¹⁴Ryete si' fchop myen'a ngòc mèn ndxè!: Mon, co' mdub Jesús tedib lèe co' ngòc lèe Pedr; Ndech, hues Mon; Cob; Juàn; Lip; Bartol; ¹⁵Mate; Max;

Cob, co' ngòc xgan! Alfe; Mon, co' ngòc thib mbi' co' ngòc partid che'n thib ned mèn co' ngro' lèe cananist; ¹⁶Jud, hues Cob; no Jud Iscariot, co' ngòc entregador co' mblu'xù! Jesús loo mèn co' ngòc ngolo's che'n Jesús.

Tad Jesús ngue lu' loo huax mèn no ngue go xo'f Tad Jesús cón che'n Diox loo mèn.

(Mt. 4.23–25)

¹⁷Ngoloa, ngulàa tùub no Jesús myen' xin' mté'th Jesús loo yiia. Jesús mbyan' loo thib la's co' nziri' xan' yiia con myen' co' ngòc xin' mté'th Jesús. Ngure huax mènléy' tya, ne. Mèna nde le'n rye yèezya' co' nac che'n làaz mèn jude. No nde mèn costeñ co' nde par ned cost Tir no mèn costeñ co' nde par ned cost Sidón. Mèna mbi'th par gòn mèna di's co' ngo Jesús yalbàn no par teyac Jesús mèn co' ndyac chol yíiz. ¹⁸Mblo' Jesús xpii meexù' loo mèn co' mxactii por cón che'n xpii meexù'a, ne. ¹⁹Ryete mèn yíiz mblyaa's ante gàal mèn yíiz Jesús tac mèna ñiee mteyac Jesús mèna ante por cón che'n con' co' nzo la's ya! Jesús no co' nzo la's nii Jesús.

**Trè' ndlu' cón che'n chop ned mèn:
Loo thib ned mèn gàc con' ndac. Le'
loo tedib ned mèn na, gàc con' ye'rsin'.**

(Mt. 5.1–12)

²⁰Látha, mbui' Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Huen nda gu' co' nac mèn prob tac Diox ñibe'pe' loo gu' nalle!.

²¹Huen nda gu', gu' co' nde che con' loo no gu' co' nzi yath huin nalle! tac yiloa Diox li hua gu' axta plóthe.

Huen nda gu', gu' co' ndxón' nalle!. Per zin thib huiz no zin thib ze li Diox tyac lezo' gu' no xyo'f nde' xyo'f ndla' lezo' gu'!

²²Huen nda gu' co'se' tlo yòo xyàn lezo' mèn ñèe mèn gu'; co'se' tè'b mèn

gu' thib lad; co'se' aseli mèn ta' mèn xyàn lezo' gu'; no co'se' ne' ne' indlya's mèn gòn mèn cón che'n gu'. Mèna li cuent le' gu' nac mèn ye'rsin' por cón chenen, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo!. ²³ Cona, ngue niin loo gu': Fxo'f nde' fxo'f ndla' lezo' gu' axta plóthe no cue gu' guyith guxiis le'n tiemp ndxè' tac Diox angta'lla's huax con' ndac loo gu' loo bé' co' gác che'n gu' co'se' gác huiza. Gu' nonque' no naneeque' gu' tatau'que' mbli xudgool mèna ngòc nguàal con' loo prob mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox pólá, ne.

²⁴Tolo ndxab Jesús:

—Per, ay prob gu' izlyo!, mèn ric. Tac nalle' ngolole' mda' gu' gust lezo' gu' axta plóthe. Nase guneele' cón che'n gu'.

²⁵Ay, prob gu' izlyo!. Ale ndlya's gu' que no gu' ryethe con' lya's gu' axta plóthe. Yiloa, ten' gu' huin axta plóthe, ne.

Ay, prob gu' izlyo!, gu' co' alithe ndyac lezo' no co' alithe nzo'f nde' nzo'f ndla' lezo!. Zin thib huiz no zin thib ze co'se' gón' gu' no xi lezo' gu' axta plóthe.

²⁶Ay, prob gu' izlyo!. Ryete mèn nabe'ste nda' cuent cón che'n gu' nalle!. Pues, tataaguè' mbli mèn co' ngòc mèngool tiempa con mèn gutyè' co' ndxab mde'th mèna di's co' ndxab Diox. Per ilicte mde'th mèna di's co' ndxab Diox.

Jesús ngue ñibe' loo mèn que' lezo' mèn ñèe mèn hues xtàa mèn co' nac ngolo ngola's loo mèna.

(Mt. 5.38–48; 7.12)

²⁷Gu' co' nzi yòn di's co' ngue niin loo gu', niin con' ndxè' loo gu': Fque' lezo' gu' gunée gu' mèn co' nac ngolo ngola's che'n gu'. Bli gu' con' ndac loo mèn co' ndxòo xyàn lezo' ñèe gu'. ²⁸Nado! di's nado! cuent gunii gu' loo

mèn co' ñii yèe ñii tìi cón che'n gu'.

Gurez gu' Diox por cón che'n mèn co' asendli ngòc nguàal con' loo gu'.

²⁹Chele' chó mèn quis thib lad cuat gu', fta' gu' tedib lad cuat gu' par quis mèna, ne. Chele' chó mèn ndlya's a la fuerz teche mèna chamar gu', bla' gu' teche mèna camis gu', ne. ³⁰Ftechè gu' con' loo mèn co' nde techè con' loo gu'. Le' mèn co' angmbe'xù' cón che'n gu' na, yende chó gabte gu' loo mèna par bere mèna, yilá' mèna co' mteche gu' loo mèna. ³¹Fcu'a'n gu' mod li gu' con' ndac loo mèn co' ndxàc hues xtàa gu' xalque' ndlya's gu' cua'n mèna mod li mèna con' ndac loo gu'.

³²Chele' gu' ante que' lezo' ñèe mèn co' nque' lezo' ñèe gu', ñché' ndyac gu' ngue li gu' con' ndac co'se' ngue li gu' tataa, cà? Yende xàa. Tac chol mèn co' nac ante mèn ye'rsin', ne, ante nque' lezo' ñèe xtàa mèna, mèn co' ndli con' ndac loo mèn ye'rsin'a. Chele' gu' tataa ndli, le' sya, lalque' nac gu' con mèna no lalque' ngue li gu' xal ndli chol mèn ye'rsin', cara. ³³No chele' gu' ante li con' ndac loo mèn co' ndli con' ndac loo gu', ñché' ndyac gu' ngue li gu' con' ndac co'se' ngue li gu' tataa, cà? Yende xàa. Lomisque' ne, chol mèn co' nac mèn ye'rsin' ndli con'a con xtàa mèna.

³⁴Chele' gu' ntechè con' loo mèn ante por cón che'n interes co' ta' mèn càa gu' par li gu' gan por mtechè gu' con' loo mèn, ñché' ndyac gu' no ché' ngue li gu' cuent ngue li gu' con' ndac loo mèn co'se' ngue li gu' tataa, cà? Yende xàa. Lomisque' mod ne, mèn ye'rsin' ntechè con' loo xtàa mèna ante por interes co' càa mèna yiloa no masté. ³⁵Per ndxe'leque', gu' ndxáal que' lezo' ñèe gu' mèn co' nac ngolo ngola's che'n gu' no li gu' con' ndac loo chol mèn. No ftechè gu' con' loo mèn co'se' nquin mèn con!. No ne'cue queede lezo' gu' techè gu' con' por interes co' ta' mèn ndxep con' càa gu' por cón che'n con'

co' mtechè gu' loo mèn. Chele' gu' tataa li, sya, Diox tolo li anggàc más con' ndac loo gu!. Sya, non mèn no ñee mèn le' gu!, lìcque', nac xin'pe' Diox co' ñibe' loo alux con!. Tac Diox, ne, ndlique' huax con' ndac loo mèn co' indxàpte mod par gab mèn Diox quix U!, Diox, loo Diox, no loo mèn co' nac mèn ye'rsin!. ³⁶Gòc gu' mèn co' ndlyat lezo' ñee hues xtàa mèn xalque' ndlyat lezo' xud gu! Diox ñee xud gu! Diox chol mèn.

Jesús ngue ñibe' loo mèn ne'la'ste mèn loo xtàa mèn.

(Mt. 7.1–5)

³⁷Ne'hui'de gu' no ne'ñaade gu' loo mèn par la's gu' loo mèn. Le' sya, tataa mod ne'tub rezte Diox cóñ che'n gu!, ne, por mcua'n gu' xquin gu' tataa co'se' ndla's gu' loo mèn. Ne' ne' cua'n gu' mod quexù' gu' no que' fals gu' chol mèn. Le' sya, Diox ne'quexù'de gu' por mcua'n gu' xquin gu' no xtol gu' co'se' nquexù' gu' no nque' fals gu' mèn. Fteri'th ftecan' gu' chol con' ye'rsin' co' ndli xtàa gu' loo gu' par tataa mod ton' Diox xtol gu', ne. ³⁸Fta' gu' con' ncàa mèn co' naquin con!. Le' sya, Diox, ne, ta' con' naquin gu!. No co'se' ta' Diox con' càa gu'a, Diox ta'i loo gu' xal co'se' nchìx mèn nzob, ndub ndub nzob loo xibè' no loo almud no xal co'se' ndi' mèn nzob le'n bols. No nzib mèn bols par tolo lyàa loo nzob le'n bols. Leque moda, ta' Diox con' càa gu' xalque' mda' gu' con' ncàa mèna.

³⁹Ngoloa, mtetac Jesús thib di's loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús:

—Nde niin thib con' loo gu!: ¿Ché'
nzo mod tyen thib mbi' co' nac mbi'
sieu ya' tedib mbi' co' nac mbi' sieu
par tyoo ner mbi' sieua loo xtàa sieu
mbi', cà? ¿Ché' ngobe' gu' ne'yizi'fte no
ne'yiga'ste ryop mèna le'n thib ye'r, cà?
Tazi'fque' ryop mbi' sieua le'n ye'r, élé?
⁴⁰Nec thib myen' co' nac xin' mté'th
thib maistr ne'ta'de myen'a con xtùuz

co' ndli maistr no xtùuz co' ndli myen'. Per co'se' axta yilo li myen' stud, syare' gàc myen' xal maistr myen'.

⁴¹Nde niin tedib con' loo gu!, ne:
¿Xá mod más ngüi' gu' loo thib le'
chu'th yix co' nzo ngudloo hues xtàa
gu' leque hui' gu' loo thib le' yaa vig
co' nac más naroo co' nzo ngudloope'
gu!, co' nee di's, ale más ngüi' gu' loo
ndxep con' ye'rsin' co' ndli hues xtàa
gu' no ingüi'de gu' loo gu' loo huax con'
ye'rsin' co' ndlipe' gu!, à'? ⁴²No ¿xá
mod ale ndli gu' ryes mbez gu' loo hues
xtàa gu!: Hues, led cuante; bla' go'en
thib le' yix chu'th co' nzo ngudlool ba',
no inda'de gu' cuent cóñ che'n yaa vig
co' nac más naroo co' nzo ngudloo gu'
ba!, à'? Aa que ndxác gu' ntembìi gu' ro
gu' no ntembìi gu' xti's gu', ndee gu!.
Ner blo' gu' yaa vig co' más naroo co'
nzo ngudloo gu' ba!. Le' yiloa na, co' gu'
yix co' nzo ngudloo hues xtàa gu' ba!.

**Jesús ngue ta' cuent loo mèn xá mod
nda' mèn cuent cóñ che'n xtàa mèn
por mod co' ndxàp mèn xal ndxàc be'
thib yaa xlè co'se' ngüi' mèn loo xlè
co' nda' yaaa.**

(Mt. 7.17–20; 12.34–35)

⁴³Nde niin tedib con' loo gu!, ne:
Yende thib yaa xlè ndac co' ta' thib xlè
ye'rsin!. Ne' ne' yen thib yaa xlè ye'rsin'
co' ta' xlè ndac. ⁴⁴Tac thib thib yaa
xlè ndxàc be' por xlè co' nda' yaa xlè.
Yende mod làa mèn ngudyuug loo thib
yaa yis, élé? Ne' ne' làa mèn uv loo
yaa yis sars, élé? ⁴⁵Lomisque' ne, thib
mbi' ndac ndlique' con' ndac tac mbi'
ndxòoque' lezo' li con' ndac co' ndye'th
xtùuz yéc mbi' li mbi!. Per mbi' co' nac
mbi' ye'rsin' ndli con' ye'rsin' tac mbi'
ye'rsin' ndxòoque' lezo' li con' ye'rsin'
co' ndye'th xtùuz yéc mbi' li mbi!. Tac
ryete di's co' ndyoodi's mèn, que naca
di's ndac, que naca di's zab, di'sa nac co'
ndli mèn xtùuz no di'sa nac co' más nda'
gust lezo' mèn par ndyoodi's mèn di'sa.

Jesús ngue ta' cuent cóن che'n chop ned mèn co' nac xal thib liz mèn co' ndub loo thib cimient no tedib liz mèn co' ndub tua'te.

(Mt. 7.24-27)

46 ¿Chonon co'se' mbez gu' daa, mbez gu', Tad, loon no indlide gu' cas di's co' ñibe'en loo gu', à'? **47** Nde niin loo gu': ¿Chó mèn nac xal nac mèn co', lìcque', nqueltàa loon no ndxòn mèn di's co' mbezen no ndli mèn con' co' ñibe'en? **48** Pues mèna nac xal thib mbi' co' mxít te'f thib liz ro thib yó'be!. Nerleque' con' mbli mbi', na's mden' mbi' cimient par tub mbi' liz mbi'. Co'te' mden' mbi' cimient ngòc antub loo quèe. No ngolo mxít te'f mbi' liz mbi', ngulàa thib nít yòo yó'be'a. Ngozil' nít yòoa cho liz mbi' con dib fuerz che'n nít. Per yende cón mxac liz mbi' tac ndub liz mbi' loo cimient co' nac antub loo quèe. **49** Per mèn co' nzi yòn di's co' ngue bezen no indlide mèna cas loo di's co' ngue bezen, mèna nac xal thib mbi' co' mxít te'f thib liz mbi' ro thib yó'be!. No sangmblít te'f mbi' ftoo liz mbi' loo yòo. Ne'ngen'te mbi' cimient co'te' mdub mbi' liz mbi'. Co'se' ngro' nít yòo no nguáp nít yòo yó'be'a, ngozil' nít yòoa liz mbi'. Ale mtexyath nít yòoa liz mbi'. Por derech, mblyux liz mbi' thidtene tac antub loo yòo mdub mbi' liz mbi'.

Jesús mteyac thib moz che'n thib capitán che'n nación co' ñibe' ciuda

Rom.

(Mt. 8.5-13)

7 Co'se' ngolo mdoodi's Jesús loo mèn co' mqueltàa loo Jesús, mxen Jesús ned. Nda Jesús par ciuda Capernaum. **2** Le'n ciuda Capernaum ngo thib mbi' co' ngòc capitán. Mbi'a ngòc mèn gulàaz che'n mèn ciuda Rom. Mque no mbi' thib moz. No nde nxon', anze'f nque' lezo' mbi' gunèe mbi' moz mbi'. Mxac len moz axta yamerle'

mtin liz moz. **3** Co'se' ndxòn capitán le' Jesús nteyac mèn yíiz, mtel' capitán plá mèngool co' nac mèn nación Israel loo Jesús par ya na'b mèna di's loo Jesús par ya teyac Jesús moz capitán.

4 Mèngoola mbii gax loo Jesús. Mtlo mèngoola, nalyat mbez mèngoola loo Jesús. Ndxab mèngoola:

—Tad, ndxàalque' li U' favor ya lyath no U' capitán. **5** Tac capitana anze'f nque' lezo' ñee capitán mèn nación na!. No mnibe' capitán mxít te'f mèn thib sinagog nu' cón che'n capitán.

6 Sya, mxen Jesús ned. Nda no Jesús mèngoola. Co'se' nda zin' gaxle' Jesús con mèngoola liz capitán, capitán mtel' plá amiu capitán par ya sál' amiua Jesús. Ndxab mèn co' ndxàc amiu capitana loo Jesús:

—Tad, indlya'ste capitán li xol capitán U' tac nden' capitán inzyál'te capitán yòo U' liz capitán. **7** Cona, ne'nglide capitán ryes ngui'th yub capitán loo U' par ngui'th cua'n yub capitán U'. Cona, mtel' capitán nu', nde nu!. No gunee capitán di's loo nu' co' ta' nu' cuent loo U'. Taandxè' gunee capitán: Tad Jesús, daa ngue na'b loo U', bli U' favor, ante ñibe' U' le' moz daa yac. Ndxelazquen yac moz daa. **8** Tac leque yub daa nzo xan' yalñibe' co' nac yalñibe' roo no ngue non solndad co' ñibe'en loo. Chele' daa gab loo thib solndad par ya solndad thib mandad, solndad ya. No chele' daa gab loo tedib solndad par yi'th solndad loon, solndad yi'th loon. No chele' daa ñibe' loo moz daa par li moz daa thib zin', moz ya lii.

9 Co'se' mbìn Jesús di's co' ndxab mèna, ante mbui' Jesús no ante gunaa Jesús cón che'n capitana. Mbui' Jesús loo mèn co' nziri' co' nda nque xís Jesús. Ndxab Jesús loo mèna:

—Lìcpe' ba'i, ne' ne' làth rye mèn nación Israel iñèeden nec thib mèn co' anze'f ndxela's no co' ndxàp yalxla's loo Diox xal capitán ba!.

10 Co'se' mbere mèn co' ngòc amiu capitán co' ngua sál' Jesús con mèngoola, ndye'th mèna con mèngoola par liz capitana, ale ñee mèna mbyacle' moz capitán tac Jesús mteyac moza axta co'te' ndoo Jesús ned nda Jesús.

**Jesús mblo xban thìb
xgan' thìb xa'got viud.**

11 Ngolo ngòc con'a loo moz capitana, tedib huiz co' nde nquea, mxen Jesús ned. Nda Jesús par tedib yéez, yéez co' ngro' lée Naín. Nda no Jesús ryete myen' xin' mté'th Jesús. No nda nque rye mèn co' mqueltàa loo Jesús xís Jesús. **12** Co'se' nda zin gax Jesús ro yéez Naín, ñée Jesús ne' mèn thìb thebol. Nda ca's mèn thebola panteón. Thebola ngòc angoluxte mbyòoo loo guna' co' nac xna' thebol. Ngòc guna' co' nac xna' thebola thìb viud, ne. Anze'f thìb mèn yéeza mqueltàa con xna' thebol par nda ca's mèna thebol. **13** Co'se' gunèe Tad Jesús guna'a, mbylat lezo' Tad Jesús gunèe Tad Jesús guna'. Ndxab Tad Jesús loo guna':

—Ne'gón'tel, ey.

14 Sya, mbii gax Jesús. Mbuàal Jesús caj che'n thebol. Le' mèn co' ne' thebol na, ngo too. Nguled mèna cuante. Ndxab Jesús loo thebola:

—Mbyòò, na ngue nii lool: Goo che.

15 Le' sya, mbyòò co' ngutha, chàa, ngro xban mbyòò no ngo che mbyòò. No mdub mbyòò. Mtlo mbyòò, mdoodi's mbyòò. Sya, mdix mèna caj loo yòo. Le' Jesús na, mxen ya' mbyòò. Mxít too Jesús mbyòò. Ndxab Jesús loo xna' mbyòò: Xgan'l ndxe', ey. **16** Co'se' gunèe mèn ngolo ngòc con'a, ryete mèna mzyeb. Mtlo mèna, ndxab mèn di's natú' no di's roo di's xèn loo Diox. No mbez mèna:

—iAy, Dio's! Thìb mbi' roo no thìb mbi' xèn nac mbi' co' nde làth na' co' nde'th di's co' ndxab Diox loo na'.

Mbez mèna, ne:

—Yub Diox nde lyath no na', na' co' nac mèn nacionpe' Diox, cara.

17 No mbyath mbyèn cóñ che'n con' mbli Jesús loo mbyòoa loo ryete mèn yéezya', co' nee di's, co' nac rye yéezya' co' nac che'n làaz mèn jude no taamas yéez co' nziri' gaxte loo yéezya' che'n làaz mèn jude.

**Juàn Bautist mtel' myen' xin' mté'th
Juàn loo Tad Jesús.**

(Mt. 11.2–19)

18 Juàn Bautist mbìn con' co' mbli Jesús tac myen' co' ngòc myen' xin' mté'th Juàn Bautist mda' cuent cóñ che'n con' co' nde tee ndli Jesús loo mèn loo Juàn. Sya, mtel' Juàn mèn co' ngua mandad par ngua xi mèna chop myen' xin' mté'th Juàn par tyoodi's no Juàn myen' ro lezi'f co'te' nzo Juàn.

19 Mtel' Juàn ryop myen'a loo Jesús par ñibdi's myen' loo Jesús ñeene' ché', llicque', nac Jesús Crist co' ndxath no co' mxyo'f di's yi'th o ché' ndxàal cued mèn yi'th tedib mbi' co' nacpe' Crist.

20 Sya, ngua ryop myen' co' mtel' Juàna loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Juàn Bautist mtel' nu' par ñibdi's nu' loo U' ñeene' ñché' U' nac Crist co' ndxath yi'th o ché' ndxàal cued nu' yi'th tedib mbi' co' nacpe' Crist, cà?

21 Le'xque' hor co'se' mzin myen'a loo Jesús, Jesús ngue teyac huax mèn yi'íz co' mque no chol yilííz ye'rsin!. No ngue go' Jesús xpii meexù' loo mèn. No mdub Jesús xnìi ngudloo huax mèn sieu. **22** Jesús ndxab loo myen':

—Byàa gu!. No fta' gu' cuent loo Juàn ro lezi'f con' co' ngolo gunèe gu' no con' co' ngolo mbìn gu!. Fta' gu' cuent xá mod mduben xnìi ngudloo mèn sieu no ngüi' mèn sieua; xá mod mtoxcuan nii mèn coj par nalì ndyee mèn coj; xá mod mteyaqueñ mèn co' ndxa's no ndxe' yid lad; xá mod ndxòn mèn di's, mèn co' mcue' nza; xá mod ngo xbanen mèn nguth. Le' loo mèn prob na, ndethen no

ngon yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo mèn. ²³Huen nda mèn co' ne'ten'te gàc ngòc nguàal con' loo mèn por cóñ chenen no maste.

²⁴Co'se' ngolo ndyàa mèn co' mtel' Juàn Bautist loo Jesús, Jesús mtlo mdoodi's loo taamas mèn cóñ che'n Juàn. Ndxab Jesús loo mèn:

—Co'se' ngua tee hui' gu' co'te' nagána, ¿cón ngua tee hui' gu' co'te' nagána, à? ¿Ché' ngua tee hui' gu' thiè xan' yíi co' ngol' mbii, cà? Tyè!, ¿lé'? ²⁵¿Cón ngua tee hui' gu', sya? ¿Ché' ngua tee hui' gu' thiè mbii' co' noc xab thiè ned lar' huen, cà? Tyè!, ¿lé'? Gu' nonque' no naneeque' gu' le' mèn co' ndxoc thiè ned lar' huen no mèn co' ante nda' gust lezo', mèna más ñiè mèn co'te' nac liz thiè rey, ¿lé'? ²⁶¿Xá nee gu'? ¿Cón ngua tee hui' gu', sya? ¿Ché' ngua tee hui' gu' thiè mbii' co' nde'th di's co' ndxab Diox, cà? Aa. Lìcp'e' ba'i, gu' ngua tee hui'que' thiè mbii' co' nde'th di's co' ndxab Diox. No ngua tee hui'que' gu' thiè mbii' co' nac más mbii' roo no mbii' xèn leque chol mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox. ²⁷Cón che'n Juàn co' ngua tee hui' gu'a nac di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Na tel' ner thiè mbii' co' ya te' th ner di's ndac ndxè!. No lu' mbii' cóñ che'n lìu loo mèn par li nab mèn xtùuz mèn no lezo' mèn loo cóñ che'n lìu ndoore!. No gàc con'a loo mèn xal co'se' ntxocua' mèn thiè ned no ndli lal mèn thiè ned.

²⁸Na ngue nii loo gu' nalle!: Yende chó mèn co' nde teele' ndxáal xàñ' nii xna' mèn no xàñ' nii xud mèn tarte gáal thiè mbii' co' nac más mbii' roo no mbii' xèn co' nde'th di's co' ndxab Diox leque Juàn Bautist. Mastale', axta nalle' par delant mèn co' nac más be'the co' ngue ta' lugar par ñibe'pe' Diox loo mèn, más huen nda mèna loo Diox leque Juàn Bautist tac Diox co xo'f más con'

co' nac cóñ che'n Diox loo mèna leque con' co' mblo xo'f Diox co' nac cóñ che'n Diox loo Juàn.

²⁹Co'se' mbìn mèn di's co' ndxab Jesùs cóñ che'n Juàn, ryete mèn co' mbli Juàn bautizar no mèn co' ndli cobrar cóñ che'n contribución co' mbli Juàn bautizara, axta syare' mblila's mèna no mda' mèna cuent le' Diox nac Diox nalì loo ryethe con' co' ndli Diox.

³⁰Per mèn co' ngòc mèn xley' farise no mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel tiempa, mèna ne'ndalte ngli Juàn bautizar mèna. Mèna mtè'b di's no mxìis no mèna con' co' mbyla's Diox angli Diox loo mèna. ³¹Tad Jesús ndxab loo mèna:

—¿Xá nee gu'? ¿Chó con' tetaqueñ mèn co' nziri' tiemp ndxè!, à? ¿Chó con' nac lalque' xal mèn ndxè!, à? ³²Nde niin thiè con' loo gu': Mèn co' nziri' tiemp ndxè' lalque' nac xal myen' bix co' nguith loo xbi' co'se' mbez yèe myen', no ndxón' myen', no ndxecloo myen' loo xtàa myen!. Mbez myen' loo xtàa myen': Daa mque dii loo flaut no ale ne'ngol' niide gu'. Lomisque', mbil' ro bàanen loo gu' no ne'ngxide lezo' gu' par ngón' gu'. ³³Tataa nac gu' tac co'se' mbii'th que tee Juàn Bautist làth gu', Juàn ne'nghuade pan axta plóthe xal ndxuhua chol mèn pan axta plóthe. No ne' ne' ngu Juàn vin axta plóthe xal ndxu chol mèn vin axta plóthe. Mbez gu' loo xtàa gu' cóñ che'n Juàn le' Juàn mque no xpii che'n meexù!. ³⁴Ngoloa, ndalen, daa co' mbal yáal làth gu' xal ndxáal chol mèn. Na ndxuhua. No ndxun. Per ale mbez gu' le' daa ndxuhuacho' pan no ndxucho'en vin. No ale mbez gu' ndxàc amiu daa mèn co' ndli cobrar cóñ che'n contribución no mqueltàan con mèn co' ndxàp xquin no xtol. ³⁵Per yende chó mport nzo lezon cóñ che'n con' co' ndli gu' xtùuz cóñ che'n Juàn no cóñ chenen tac mèn

co', lìcque', ndxác, mèna nonque' no naneeque' mèna le' con' co' ngue li Diox por cón che'n Juàn no por cón chenen nac con' ndac.

**Tad Jesús ngua too naa Mon,
Mon co' ngòc mèn xley' farise.**

36 Ngolo gunii Jesús di'sa, thìb mbi' co' ngòc mèn xley' farise co' ngua nee loo Jesús ya thuhua Jesús sa yèth liz mbi' con mbi', mbe' mbi' Jesús liz mbi'. No mdub no mbi' Jesús loo mes. **37** Látha, mzin thìb xa'got ye'rsin' co' ngòp xtol co' nzo ban leque le'n yèzea. Co'se' mbìn xa'gota le' Jesús nda liz mbi' xley' farise par hua no Jesús mbi', ale negadi's ngòdø xa'gota liz mbi' con thìb bote aceit perfum co' natoxcua' con quèe marm loo Jesús.

38 Ndxón' xa'gota. Mbii gax xa'gota loo Jesús co'te' mdub Jesús loo mes. Mtlo xa'gota, mtech xa'gota nii Jesús con nít loo xa'gota co' ndxón' xa'gota. Ngoloa, mtecui's xa'gota nii Jesús con yis yéc xa'gota. Sya, msero xa'gota nii Jesús. Ngoloa, mtàa xa'gota aceit perfum co' anze'f nazi' ndlya' nii Jesús. **39** Co'se' ñèe mbi' xley' farise co' ngua nee loo Jesús ya thuhua Jesús liz mbi' con'a, mibili mbi' xtùuz. Ndxab mbi' loo lezo' mbi': Chele' mbi' ndxè', lìcque', nac thìb mbi' co' nde'th di's co' ndxab Diox, ngnon mbi' no ngda' mbi' cuent chó nac xa'gota no chó loo xa'got nac xa'got co' ngue gàal mbi'. Pues daa nanee le' xa'got ba' nac thìb xa'got ye'rsin' co' ndxàp xtol.

40 Sya, ndxab Jesús loo mbi' xley' farise:

—Mon, ndlyazen niin thìb con' lool, cara.

Mbi' mcàb loo Jesús. Ndxab mbi':

—Gunee U'i loon, Maistr.

41 Jesús ndxab loo mbi':

—Ngo chop mbi' co' ngro' te'f loo thìb mbi' co' ntechè tmi loo mèn. Thìb mbi' ngro' te'f casque' thìb mil pes.

Le' tedib mbi' na, ngro' te'f casque' thib ayo pes loo mbi'a. **42** Ryop mbi'a ne'ngácte nguix tmi loo mbi' co' ntechè tmi loo mèn. Mblyat lezo' mbi' gunèe mbi' ryop mbi' co' ngro' te'f tmia. Mton' mbi' yalgute'f co' ngro' te'f ryop mbi'a. Per nalle' lyazen ñeel loon, Mon, de loo ryop mbi' co' ngro' te'fa, ¿chó mbi'a más mque' lezo' mbi' co' mton' yalgute'f che'n ryop mbi'a, à?

43 Mon mcàb loo Jesús. Ndxab Mon:

—Ndyaqueñ le' mbi' co' mtechè tmia más ngulat lezo' gunèe mbi' co' más ngro' te'fa leque tedib mbi'.

Jesús ndxab loo Mon:

—Lìcque' con' neel ba!. Yende cón niin lool.

44 Látha, xèe ngüi' Jesús loo xa'gota. Ndxab Jesús loo Mon:

—¿Ché' ngue hui'l con' ngue li no xa'got ndxè' daa, à! Anon ngòon lizl, ne'nda'del nít loon par ntechén niin. Per ndxe'leque', xa'got ndxè' mtech

niin con nít loo xa' co' ndxón' xa'. No mtecui's xa'got ndxè' niin con yis yéc xa!. **45** Ne'ns'erodel cuaten. Per xa'got ndxè' anon ngòo xa', thidteneque' ngue sero xa' niin. **46** Ne'ntàdel aceit yéquen xal nac mod co' ndli mèn. Per xa'got ndxè' mtegad aceit perfum co' anze'f nazi' ndlya' niin. **47** Por cón che'n con' co' ngue li xa'got ndxè' loon, anze'f ndlu' xa'got ndxè' nque' lezo' xa'got ndxè' ñèe xa'got ndxè' daa. Por con' co' ngue li no xa'got ndxè' daa, ngue lu' xa'got ndxè' le' xa' non le' Diox mton'le' ryethe xquin xa' no xtol xa' co' ngòp xa!. Lomisque', ngue niin lool, Mon, le' mèn co' nden' le'n lezo' mèna indxàpte mèna xquin mèna no xtol mèna, no nden' mèna inquinte mèna le' Diox ton' xtol mèna, mèna indlu'de nque' lezo' mèna ñèe mèna xtàa mèna.

48 Le' sya, ndxab Jesús loo xa'gota:

—Ngot, mton'len xtol lùu, ndee.

49 Le' mèn co' ndxab Mon ya thuhua mèn sa lua' liz Mon na, mèna nzi ndub

no Jesús loo mes, ne. Mtlo mèna, mbez mèna loo xtàa mèna:

—¿Xá nee gu'? ¿Chó mbi' ndli mbi' ba' cuent nac mbi' tac ale mbez mbi' axta xtol mèn no xquin mèn nton' mbi'?

50 Per Jesús ndxab loo xa'gota:

—Lùu mblyá'le' loo ryethe con' ryes tac ngola'sque'l loon. Nabe'ste byàa. Daa mblile' le' lùu nagàl yo lezo' loo cóن che'n Diox, ndee.

**Tré' ndlu' cóن che'n mèngot
co' mblyath no Tad Jesús no
co' mbli mandad loo Tad Jesús
ned mque tee Tad Jesús.**

8 Ngolo ngòc plá huiz ngua thuhua Jesús liz Mon, Jesús ngua que tee huax yèez no huax ranch. Mque tee go Jesús yalbàn cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. Mque tee noque' Jesús ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús, ne, myen' co' ne' tedib lèe mèn co' ndxe' di's che'n Jesús. **2** Mque tee no no ndxep xa'got Jesús, ne, xa'got co' mteyac Jesús, no taamas xa'got co' mblo' Jesús xpii che'n meexù' loo. Làth rye xa'gota, mque tee Mari co' ne' ryop lèe Mari che'n mèn yèez Madalen. Loo Maria mblo' Jesús gaz xpii meexù' ndoore'. **3** Làth xa'gota mque tee Juan, sa'l Chus co' ngòc mandador che'n rey Herod tiempa, ne. Ngo thib xa'got co' ngro' lèe Susan làth xa'gota, ne. No ngo taamas mèngot co' mblyath no Jesús con con' co' mque note xa'gota.

**Tad Jesús ngue ta' cuent cón che'n
thib mbi' co' ngro' par ngua lo mbi'
bin.**

(Mt. 13.1–9; Mr. 4.1–9)

4 No anze'f thib mèn mqueltàa ned nda Jesús par hui' mèna loo Jesús. Co'se' gunèe Jesús mqueltàa huax mèn loo Jesús, Jesús mcua'n mod mtetac Jesús di's loo mèna. Ndxab Jesús loo mèna:

—Nde niin thib con' loo gu', ey: **5** Thib vez ngro' thib mbi' co' ngo biz bin par co mbi' bin. Per co'se' mtlo mbi', mblo mbi' biz bin, mblo mbi' ndxep biz bin gaxte ro ned. Per mèn co' mbri'th par neda, mèna mblo mdub loo bina. Làth xtau'a, mbi'th mbin bé'. Nduhua mbin biz bina. **6** Le' tedib lugar na, mblo mbi' biz bin loo yòò quèe. Per texal ngulen bina, ale sangmbiiz biz bina tac yende xcop loo yòò quèea. **7** Le' taandxep biz bin co' mblo mbi'a na, ngulàa le'n huan. Per más mbryoo mxyèn huan leque bina. Ale mblyus bina le'n huan. **8** Per taandxep biz bin co' mblo mbi'a ngulàa loo yòò be'l. Co'se' ngolo mbryoo mxyèn bina, mda' bina thib cosech ndac axta plóthe ale axta thib ayo nzob mda' thib thib quèe biz bina.

Ngolo ndxab Jesús di'sa loo mèn, cabii ndxab Jesús loo mèn co' nziri'a:

—Chele' gu' nden' co' nee di's co' ngue niin loo gu' ndxè', fta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu'. No gola's gu' di's ndxè'!

**Myen' xin' mté'th Tad Jesús mnibdi's
loo Tad Jesús cón che'n di's co'
mtetac Tad Jesús loo mèn.**

(Mt. 13.10–17; Mr. 4.10–12)

9 Myen' xin' mté'th Jesús mnibdi's loo Jesús. Ndxab myen':

—¿Cón nee di's di's co' mtetac U' loo mèna, à', Tad?

10 Jesús ndxab loo myen':

—Por part cón che'n gu', leque Diox li loo gu' par ta' gu' cuent no ten' gu' cón che'n xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. Le'i be' nzo casloo loo alux mèn loo izlyo!. Loo taamas mèn daa ndyoodizque' con di's co' ntetaquen loo mèn. Le' sya, co'se' ndxòn mèn di's co' ngue tetaquen, gàca loo mèn xal loo mèn co', por derech, indxú'de con' loo. No co'se' ndxòn mèn di'sa, gàca loo mèna ne'yaa'dte di'sa le'n lezo' mèna.

**Tad Jesús ngue ta' cuent no ngue go xo'f Tad Jesús loo myen' xin' mté'th
Tad Jesús cóñ che'n di's co' mtetac
Tad Jesús loo mèna.**

(Mt. 13.18–23; Mr. 4.13–20)

11 Con' ndxè' nac co' nee di's di's co' mtetaquena: Biz bin co' mblo mbi'a nee di's nac di's ndac che'n Diox co' ngo mèn yalbàn. **12** Le' biz bin co' ngulàa ro neda nee di's nac mèn co' ndxòn di's ndac che'n Diox. Per co'se' nde Mebizya, ngo' Mebizya di's co' mbìn mèna le'n lezo' mèna no le'n xtùuz mèna par ne'yila'ste mèna cóñ che'n di's ndac no par ne'lyá'de mèna loo con' ryes. **13** Le' biz bin co' ngulàa loo yòo quèea na, nee di's nac mèn co' ndxòn di's ndac che'n Diox. No co'se' ndxòn mèn di'sa, axta gust nda' lezo' mèn ndxòn mèn di's ndaca. Per nac mèna xal thib xan' ña' co' yende huax lox. Ndxela's mèn cóñ che'n di's ndac ndxepte tiemp. No co'se' ndli xtàa mèna ngòc nguàal con' loo mèna, ndryo xà' lezo' mèna loo con' co' nac di's ndac che'n Diox. **14** Le' biz bin co' ngulàa le'n huana na, nee di's nac mèn co' ndxòn cóñ che'n di's ndac che'n Diox. Per mastale' ndxòn mèn cóñ che'n di's ndaca, toloque' nzi tee ban mèn xal nee lezo' mèn. Más ndli mèna ndxath ndxey' lezo' mèna loo yalgón' co' ndxàp mèna. No más ndxò yéc mèna xá mod tolo ta' mèna gust lezo' mèna. Co'se' ndli mèna con'a, sya, ndxàc mèna xal biz bin co' mblyus le'n huan. Cona nee di's thidteneque' ne'nglide mèna cas cóñ che'n Diox. **15** Le' biz bin co' ngulàa loo yòo be'fa na, nee di's nac mèn co' ndxòn cóñ che'n di's ndac che'n Diox dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn. Mdyubdi's mèna xal mbez di's ndac no toloque ndli nèe mèna mèna loo cóñ che'n di's ndac.

**Trè' ndlu' le' Tad Jesús ngue tetac
cón che'n mèn co' ngo xnìi lampr.
(Mr. 4.21–25)**

16 Mtetac Jesús tedib di's loo mèn. Ndxab Jesús loo mèn:

—Nde niin tedib con' loo gu', ey: Yende chó mèn nzo co' ngo xnìi thib lampr par tau' mèn loo xnìi con thib bald o too mèn lampr xàn' thib lun', ɔlé'? Ndxel'leque', mèna quetal lampr gáp par tenií lampr loo mèn co' ndxò no mèn co' ndryo' le'n nyòo. Lomiske' ne, tataa ndxàal gác cóñ che'n di's ndac par yath yèna loo mèn par tyub xnìi yéc mèn no par tyub xnìi lezo' mèn loo cóñ che'n Diox. **17** Yende nec thib con' co' nacasloo loo mèn co' ne'ryo xo'fte. No yende nec thib con' co' xexte ndli mèn co' ne'yathte no co' ne'yú'de loo xnaa.

18 Cona, ngue niin loo gu': Fta' gu' lugar yaa'd di's co' ngue niin loo gu' ndxè' le'n lezo' gu'. Tac mèn co' ndxòn ndac cóñ che'n di's ndac che'n Diox, mèna más tolo gòn ndac cóñ che'n di's yiloa. Per ndxe'leque', mèn co' indyalte par tolo gòn mèna cóñ che'n di's ndac che'n Diox, Diox tau' yéc mèna no tau' Diox lezo' mèna par giàca loo mèna, por derech, yathla's mèna cóñ che'n di's ndac co' mbìn mèna.

**Xna' Tad Jesús no myen' huespe' Tad
Jesús nde nee máa Tad Jesús.**

(Mt. 12.46–50; Mr. 3.31–35)

19 Látha, mzín xna' Jesús no myen' huespe' Jesús co'te' nzo Jesús. Per yende mod bii gax xna' Jesús no myen' huespe' Jesús loo Jesús tant thib mèn nziri'. **20** Sya, mbli mèna avis loo Jesús. Ndxab mèn:

—Tad, xna' U' no myen' huespe' U' nzi par xís mèn ba!. Ndlya's myen' tyoodi's no myen' U'!

21 Mcàb Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—Mèn co' ndxaa'd di's co' nac di's ndac che'n Diox no nté'th mèn xal ndlu' di'sa, mèna nac xal xnan no nac mèna xal huespe'en.

Ante gunii Tad Jesús loo mbii no loo nít co' ndxetoo loo lagun, xèegà nguled mbii no xèegà nguled ndxetoo nít loo lagun.

(Mt. 8.23–27; Mr. 4.35–41)

22 Ngòc thib con! le'n huiza. Thib huiz Jesús ngòo le'n thib yòoyaa con myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen': —Nda na' tedib lad ro lagun ba!

Mtetee myen' yòoyaa loo nít. Nda no myen' Jesús. **23** Per láth nda tetee myen' yòoyaa loo lagun, Jesús mxen mcal!. Ale mdàt Jesús. Leque hora negro' thib mbiidó' loo lagun. Mtlo mbii, mxít too mbii nít loo lagun. No ngòo mbii nít le'n yòoyaa. Ale mzyè nít le'n yòoyaa. Casque' ryes ngòc ngue dep yòoyaa le'n nít. **24** Sya, iyende myen' izlyo!!, ngua lo' myen' mcal' loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, blo' U' mcal' loo U'. Yòoyaa na' ngue dep le'n nít, yey.

Sya, ngo che Jesús. Gunii Jesús loo mbii no gunii Jesús loo nít co' ndxetoo loo lagun. Texal gunii Jesús di'sa, xèe ngure mbii no xèe ngure nít. **25** Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Máa yalxla's co' ndxap gu' loo Diox no loon, à!, ey? Per myen', ale ndxe'leque', mzyeb tín!. No ale ante mbui' myen' no ante gunaa myen' loo Jesús. No mnibdi's myen' loo thib xtàa myen' no loo tedib xtàa myen'. Mbez myen':

—¿Chó mbi' nac mbi' ba!, yey? Ale ante mnibe' mbi' loo mbii no loo nít, xèe ngure mbii no xèe ngure nít co' ndxetoo ba!.

Trè' ndlu' cóñ che'n thib mbi' che'n làaz mèn gadar, mbi' co' ngo xpii ye'rsin' loo.

(Mt. 8.28–34; Mr. 5.1–20)

26 Ngoloa, mzin Jesús con myen' xin' mté'th Jesús le'n yèezya' co' nac

che'n làaz mèn gadar. Yèezya'a nziri' tedib lad ro laguna. Nziri' yèezya'a loo xnaaleque' loo xyòn che'n làaz mèn galile, ne. **27** Texal mbilàa Jesús con myen' loo yòoyaa, mbii gax thib mbi' yèez Gadar loo Jesús. Ndxàcle' tiemp ngue no mbi' thib mbii co' nzib ndlau mbi!. Mbiia ngòc thib baan xpii meexù' co' ngòo loo mbi!. Co'se' nquée mbii mbi'a, che mbi' nque tee mbi!. Ne! ne' indoolezo' mbi' yo ban mbi' liz mbi!. Ndxel'leque', co'se' nquée mbii mbi', ndxòo mbi' le'n panteón. No ale ndxàt mbi' le'n armit co'te' nac panteón. Tac huax vez nquée mbii che'n xpii meexù'a loo mbi!. Cona, ntedó' mèn ya' mbi' no nii mbi' con caden par ne'ryo'de mbi', ya mbi' pál. Per co'se' nquée mbii che'n xpii meexù'a mbi', ale ncho' mbi' caden con fuerz co' ndxap mbi' co' ndli xpii meexù' loo mbi!. No ndli xpii meexù' nque' mbi' carre par nda mbi' co'te' nagán. **28** Co'se' gunèe mbi' Jesús, xpii meexù'a mbli mdub xib mbi' loo Jesús. No mbli xpii meexù' ngrozèe yii no ngrozèe den mbi!. Ndxab mbi' loo Jesús:

—¿Chonon ngue go U' xí U' loo cuent cón chenen, Jesús, xgan' Diox, co' ñibe' loo ryethe con!, à!? Ña'ben loo U', ne'tetiide U' arid daa, Tad.

29 Xpii meexù' mbli tataa ndxab mbi' loo Jesús tac Jesús ngue ñibe' loo xpii meexù' par ryo xpi meexù' loo mbi'.

30 Jesús mnibdi's loo mbi!. Ndxab Jesús:

—¿Chó lèel, à?

Per xpii meexù' co' nzo loo mbi' mbli par ndxab mbi':

—Daa lèe Legión.

Tataa mod ndxab mbi' loo Jesús tac thib baan ngòc xpii meexù' co' ngòo loo mbi'a.

31 Sya, thidte ngòc rye xpii meexù'a. Mna'b xpii meexù'a loo Jesús par ne'cobiide Jesús xpii meexù' le'n ye'rbil. **32** Gaxte tyá nzi tee yuhua thib partid nguch cho thib yii. Rye xpii meexù'a mna'b loo Jesús la' Jesús yòo xpii meexù'a loo nguch. Jesús mda' lugar loo xpii meexù' par ngòo xpii

meexù'a loo nguch. ³³Le' sya, ngro' rye xpii meexù'a loo mbi'a. No ngòo rye xpii meexù'a loo partid nguch co' nzi tee yuhua cho yiia. Ale angnziri' nguch, mque' nguch carre. Ale mbyùub nguch, ngulàa nguch le'n lagun. Ryete nguch nguáp nít. Nguth rye nguch.

³⁴Co'se' gunèè mèn co' ngue queno ngucha le' nguch mbyùub le'n lagun, mquée nít yéc nguch, nguáp nguch nít loo lagun, ante mzyeb mèna. Mque' mèna carre. Nguia ta' mèna cuent loo mèn yèez. No ngua ta' mèna cuenta loo mèn co' nzi tee par huan. ³⁵Ngro' mèn yèeza par ya tee hui' mèn con' co' ngòc loo nguch. Co'se' mzin mèn co'te' nzo Jesús, mzyal mèn mbi' co' ngòo xpii meexù' looa. Ngrolle' xpii meexù' loo mbi'. Mdub mbi' loo Jesús. Noc xable' mbi'. No ndxe'sleque' mbi' mdub mbi'. Ale ryete mèna mzyeb gunèè mèna mbi'.

³⁶Mèn co' gunèè xá mod ngro xpii meexù' loo mbi', mèna mda' cuent loo rye mèn co' mbi'tha xá mod mblo' Jesús rye xpii meexù' loo mbi'. ³⁷Sya, rye mèn yèeza' che'n lâaz mèn gadar mtlo mna'b loo Jesús más huen ryo' Jesús ty a tac anze'f mzyeb mèna gunèè mèna con' mbli Jesús loo mbi' co' mque no xpii meexù'a. Sya, ngòo Jesús loo yòoyaa. Mbii Jesús ty a. ³⁸Le' mbi' co' ngro xpii meexù' looa na, nalyat mde'b ro mbi'. Mna'b mbi' loo Jesús ta' Jesús lugar loo mbi' par ya no mbi' Jesús. Per Jesús ne'ndalta. Mnibe' Jesús loo mbi' más huen yan' mbi'. No ndxab Jesús loo mbi':

³⁹—Aa'a. Bere byàa par lizl. No fta' cuent loo mèn ryethe con' mbli no Diox lùu.

Pues mxen mbi' ned. Ndyàa mbi'. No mda' mbi' cuent loo chol mèn dib le'n yèezpe' mbi' cóñ che'n con' co' mbli Jesús loo mbi'.

Trè' ndlu' cóñ che'n thib rsap Jair no cóñ che'n thib xa'got co' mbii gax loo Tad Jesús par ante mbuàal xa'gota ro xab Tad Jesús.

(Mt. 9.18–26; Mr. 5.21–43)

⁴⁰Co'se' mbere Jesús, mzin Jesús tedib lad ro leque laguna, ryete mèn

mdyac lezo' mzin Jesús tedib vez tac ryete mèna nzi bed ye'th Jesús. ⁴¹Látha, mzin thib mbi' co' ngro' lèe Jair co' ngòc jef che'n thib sinagog loo Jesús. Texal mzin mbi' loo Jesús, mdub xib mbi' loo Jesús. Nalyat mde'b ro mbi', mna'b mbi' loo Jesús par ya Jesús liz mbi'. ⁴²Tac mbi' ngue no thidte mza' co' nac rsap mbi'. No pente nzo mza' si' pchop lín' no maste. No nqueltàa nax tìn liz mza'. No texal mxen Jesús ned, nda no Jesús mbi' par ned liz mbi', ndoo nque huax mènléy' xís Jesús axta ndí' mèna Jesús tant huax mèna.

⁴³Làth rye mèna ngo thib xa'got. Xa'gota ndxàcle' si' fchop lín' ndyac len thib yíz co' ngòc yíz ndlyath ren. Ya mbryele' rye con' mque no prob xa'gota. Mtho' xa'gota ryethe con' co' mque no prob xa'gota par ngro' tmi mdix xa'gota loo doctor por remed co' mbli doctor xa'. Per ne' doctor no ne' mèn co' ndli remed crioll ne'nglide gan nteyac mèna xa'gota. ⁴⁴Láth nda Jesús liz Jair con rye mèna, xex xex mbii gax xa'gota loo Jesús par ned xís Jesús. Tac mbli xa'gota xtùuz chele xa' ante gàal ro xab Jesús yac xa'. No tataaque' mbli xa'. Ante mbuàal xa' ro xab Jesús. Chàa, mbyau' loo yíz ndlyath rena.

⁴⁵Sya, mnibid's Jesús loo mèn co' nda no Jesús loo ned. Ndxab Jesús:

—Chó gu' mbuàal daa, à!, ey?

Ryete mèna mcàb. Ndxab mèna:

—Nec thib nu' ne'ngàalte U'.

Pedr mcàb. Ndxab Pedr con myen' xtàa Pedr loo Jesús:

—Maistr, ¿ché' iñeede U' mèn nzi chep U' rye lad no ndí' mèn U' rye lad? No mbez U': ¿Chó gu' mbuàal daa, à!, ey?

⁴⁶Jesús ndxab loo Pedr:

—Nzoque' thib mèn co' mbuàal daa, Pedr. Mèna mbuàal daa dib nzo yéc mèna no dib nzo lezo' mèna par mteyaquen mèna. Tac mden'en le'n lezon le' Diox mteyac thib mèn por cóñ

che'n con' roo no con' xèn co' nzo la's niin no co' nzo la's yan.

47 Co'se' ñee xa'gota yende mod ga's xa'gota loo Jesús le' xa'gota nac xa', co' mbuàal ro xab Jesús par yac xa', ante mxi'th xa'. Mbii gax xa' loo Jesús. Mdub xib xa' loo Jesús. Mblo ro xa'gota loo Jesús loo ryete mèna con' mbli xa'gota no xá mod, chàa, mbyac xa'gota loo yíiz ndlyath ren. **48** Jesús ndxab loo xa'gota:

—Rsap, yíiz co' mque nol mteyaclen tac lùu ngola'sque' loon no loo cóñ chenen. Nabe'ste byàa, ndee. Diox mtu'le' no mtálle' Diox ryethe con' ye'rsin' le'n lezo'l, ndee.

49 Be' ngue toodi's no Jesús xa'gota, mzin thìb xa' guliz Jair co' ngòc jef che'n thib sinagog. Ndxab xa'a loo Jair:

—Lá'a. Ya ne'tolode li xol Maistr. Rsapl ngolole' mtin liz.

50 Co'se' mbìn Jesús di's co' ndxab mbi' guliz Jair loo Jair, Jesús ndxab loo Jair:

—Lá'a, Jair. Ne'zyebtel. Ante gola's loon. Rsapl ryo xban no yac rsapl.

51 Co'se' mzin Jesús liz Jair, Jesús ne'ngla'de ngòo nec thìb mèn con Jesús le'n nyòo. Ante Pedr, no Cob, no Juàn, no xud mza', no xna' mza' ngòo le'n nyòo con Jesús co'te' nzo'f mza' loo mes.

52 Ryete mèn guliz co' nzo le'n nyòo co'te' nzo'f mza' loo mes, nzi yón' no nzi bez yèe yath por mza' co' nguth co' nzo'f loo mes. Per Jesús ndxab loo mèna:

—Ne'gón'te gu', ey. Part cóñ chenen, mza' ba' ne'ngathte thidtene. Loon nac mza' ba' xal thib mza' co' nax yàt.

53 Per co'se' mbìn mèna tataa ndxab Jesús, ale mxiis no mèna Jesús tac mèna nonque' no naneeque' mèna le' mza' nguthque'. **54** Sya, mxen Jesús ya' mza'. Cabii ndxab Jesús loo mza':

—Mza', goo che, ey.

55 Sya, ngro xban mza!. Leque hora, ngo che mza!. Jesús mnibe' loo xna' mza' no loo xud mza!. Ndxab Jesús:

—Fta' gu' con' hua mza', ey.

56 Xud mza' no xna' mza' ante mbui' no ante gunaa loo con' co' mbli Jesús loo mza'!

Ngoloa, mnibe' Jesús loo xud mza' no loo xna' mza!. Ndxab Jesús:

—Yende chó gabte gu' loo mèn cóñ che'n con' mblin loo mza' ba'!

Tad Jesús mtel' rye si' fchop myen' xin' mté'th Tad Jesús par nda te'th myen' cóñ che'n di's ndac no cóñ che'n Tad Jesús loo mèn.

(Mt. 10.5–15; Mr. 6.7–13)

9 Ngoloa, mbli Jesús par thidte mqueltàa ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Mnibe' Jesús loo myen!. No mbli Jesús le' myen' ngòp con' roo con' xèn la's nii myen' no la's ya' myen' par tataa mod ya lo' myen' rye xpii che'n meexù' co' nzo loo mèn no par teyac myen' chol mèn yíiz co' ndyac len chol yíiz. **2** Mtel' Jesús myen' par ya que tee myen' huax yèezya' par te'th myen' no par co myen' yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. No mtel' Jesús myen' par teyac myen' mèn yíiz. **3** Ndxab Jesús loo myen':

—Yende con' hue' gu' co'se' tyoo gu' ned. Ne'hue'de gu' yaagà gu'. Ne'hue'de gu' morral gu'. Ne'hue'de gu' lua' gu'. Ne'hue'de gu' tmi. Ne'hue'de gu' tedib ned xab gu' co' goc gu'. Ante co' nocte gu' ba' be' gu'.

4 Ndxab Jesús loo myen', ne: Chol liz mèn co'te' yòo gu' par cued gu' tya, cued gu' liz mèna axta zin huiz bii gu' le'n yèeza. **5** No chol yèez co'te' ne'tyalte mèn yòo gu' no cued gu' yèeza plá huiz, ryo' gu' yèeza no zib gu' yòoya's co' ndoo nii gu'. Le' sya, co'se' ngue zib gu' yòoya's co' ndoo nii gu'a o co' ndoo nii pantalón gu', con'a nee di's, yan' con' co' mbli mèn loo gu'a cóñ che'n Diox co'se' tyub rez cóñ che'n mèn dib athu loo izlyo' co'se' gàc huiz tub rez Diox cóñ che'n mèn.

6 Ngro' myen!. Mxen myen' ned, nda myen!. Ngua que tee myen' huax yéezya!. Mque tee go myen' yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox. No mque tee teyac myen' mèn yíiz rye ned mque tee myen!.

Trè' ndlu' no nda' cuent xá mod nguth Juàñ Bautist.

(Mt. 14.1–12; Mr. 6.14–29)

7 Per mbi' co' lèe Herod co' ngòc gobernador tiempa mbìn cóñ che'n rye con' co' nde teele' mblí Jesús. Per iprob Herod izlyo!. Axta ne' ne' fée Herod chó ro gòn Herod cóñ che'n Jesús. Tac ndxep mèn mbez peser Jesús nac Juàñ Bautist co' ngro xban làth mèn nguth co' ngue tee li con'a. **8** Le' taamas mèn na, mbez: Peser Lii co' mde'th di's co' ndxab Diox nac xa' co' ngro xo'f loo mèn. Taamas mèn mbez: Peser nzo chó mèngool co' mde'th di's co' ndxab Diox pólá nac mèn co' ngro xban. **9** Per Herod mbez loo mèn:

—iMáa yob yéç gu', na! Con que yub daa mnibe' loo solndad par ngua teche solndad yéç Juàñ con thib spad le'n lezi'f. Per mbi'a, ¿chó mbi' nac mbi' co' nda' mèn cuent loon le' mbi'a anze'f thib con' ngue tee li, sya?

Mcàb mèna:

—Ne no. Ne'neede nu' chó mbi' nac mbi'a, cara.

No anze'f mguen lezo' Herod, mblyá's Herod ñèe Herod Jesús.

Tad Jesús mteyar' ga'y pan no chop mbéel par nduhua ga'y mil mènbi' axta plóthe. Indxòode cuent cóñ che'n mèngot no cóñ che'n myen' bix co' nduhua hora.

(Mt. 14.13–21; Mr. 6.30–44; Jn. 6.1–14)

10 Ndxàc plá huiz ngòc con'a, mbere myen' xin' mté'th Jesús co' ngua te' th di's cóñ che'n Jesús. Ndy'e' th myen' ned ngua myen!. Mda' myen' cuent loo Jesús con' mblí myen' ned ngua myen!.

Ngolo mda' myen' cuenta loo Jesús, mbe' Jesús myen!. Nda no myen' Jesús thib lad gaxte ro yèez co' lèe Betsaid.

11 Co'se' mbín mèn le' Jesús nda par neda, mdoo nque mèn xís Jesús. Mdyac lezo' Jesús ngure no mèna Jesús. Mdoodi's Jesús loo mèna cóñ che'n xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. No mteyacque' Jesús mèn yíiz.

12 Co'se' nde zèle' izlyo' huiza, ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús co' mtel' Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús, mbii gax myen' loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, co'se' yilo tyoodi's U' loo mèn ba', gunii U' Diox loo mèn par bii mèn, no par ya li mèn descans, no par ya cua'n mèn con' hua mèn le'n làth yèez ba', no ya cua'n mèn con' hua mèn liz mèn co'te' nac ranch gaxte. Tac co'te' nziri' na' ndxè' yende cóñ nac par hua mèn trè!

13 Jesús ndxab loo myen':

—Fta' gu' con' par hua mèn ba'!

Myen' mcàb. Ndxab myen' loo Jesús:

—Ingue node nu' huax pan. Pente ngue no nu' ga'y pan no chop mbèel. iPà gàol co' ngue note nu' ndxè' par hua mèn ba'! Thuaque' mèn chele' nu' ya ti' pan par hua rye mèn.

14 Per ne'que' ga'y mil ante mènbi' co' ngure tya. Xà' mengot no xà' myen' bix. Indxòode cuent mèngot no myen' bix co' nduhua. Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Bnibe' gu' loo mèn par tyub mèn. No tyub thib thib tant mèn co' ne' cho' psi' cho' psi' mèn.

15 Tataa mnibe' myen' xin' mté'th Jesús loo mèn par tyub ryete mèna.

16 Sya, mxen Jesús ga'y pana no chop mbèela. Mbui' Jesús loo bé'. Ndxab Jesús loo Diox:

—iAy, Dio's! Diox quix U', Diox, por pan ndxè' no mbèel ndxè'!

Sya, mchì'x Jesús pana no mbèela. Mda' Jesús pana no mbèela loo myen'

xin' mté'th Jesús par li'th myen' pana no mbèela loo mèn co' nziri'a.¹⁷ Nix nduhua ryete mèna axta plóthe. Mzyè lezo' mèna. Ngolo nduhua rye mèna axta plóthe, msè myen' xin' mté'th Jesús si' fchop cardor pan no mbèel co' mbyan' xo'f loo pan no mbèel co' mbyar'.

Mon Pedr mblo ro loo Tad Jesús le' Tad Jesús nac leque yub Crist.

(Mt. 16.13-19; Mr. 8.27-29)

18 Thìb vez co'se' ngue bez Jesús Diox thìb lad, no thidte ngure no myen' xin' mté'th Jesús con Jesús tya, ngolo ngurez Jesús Diox, mnibdi's Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús: —¿Ché' nzo cón ndxòn gu' chó mbez mèn nac daa, à?

19 Myen' mcàb. Ndxab myen' loo Jesús:

—Nu' ndxòn le' ndxep mèn mbez le' U' nac Juàn Bautist. Le' taandxep mèn na, mbez le' U' nac Lii. No nzore' taandxep mèn co' mbez le' U' nac xa'gool co' ngo pôla, xa'gool co' mde'th di's co' ndxab Diox. Mbez mèn: Peser U' nac thìb xa'goola co' ngro xban.

20 Sya, mnibdi's Jesús loo myen'. Ndxab Jesús:

—¿Gu!, à? ¿Chó mbez gu' nac daa?

Pedr ndxab loo Jesús:

—U' nac Crist co' Diox mtel' loo izlyo' ndxè', co' nee di's, le' Diox mxof' zin' loo U' par ti' no làa U' mèn loo con' ryes.

Ndxab Jesús loo Pedr:

—Lìcque' nac co' ngolo gunèel ba', Pedr. Yende cón niin lool.

Tad Jesús ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Tad Jesús le' Tad Jesús gathque'.

(Mt. 16.20-28; Mr. 8.30—9.1)

21 Sya, Jesús mnibe' yèpe' loo myen' xin' mté'th Jesús yende chó loo gab myen' con'a. **22** Ndxab Jesús loo myen', ne:

—Daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, anze'f tyactii daa. Ryete mèngool, no mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxof' Moisés loo mèn nación Israel, mèna tè'b daa thìb lad no cà di's mèna cón chenen. Yiloa, ñibe' mèna le' taamas mèn guth daa. Per co'se' yilo son huiz mbeth mèna daa, daa ryo xban.

23 Ngoloa, ndxab Jesús loo rye mèn tedib vez:

—Chele' chó gu' ndlya's que tee noque' gu' daa ned ngue tee'en, blá'ya' gu' rye con' ndxàp gu' no byathla's gu' con' co' ndxàp gu'. No atate huiz fteche ftexyath gu' xtùuz gu' no lezo' gu' par ñee gu' ñeene' ché' xec gu' tyoo nque gu' xísen co'se' li mèn ngòc nguàal con' loo gu' por cón chenen. **24** Tac mèn co' ante ndoo lezo' ndxath ndxey' no ndxath ndlyux mèn par que no mèn che'npe' mèn loo izlyo' ndxè', loo mèna ne'ta'de Diox lugar ban mèna thidtene loo Diox. Per mèn co' lá'ya' ryethe con' co' nac yalndac che'npe' mèn co' gác mèn li mèn gan loo izlyo' ndxè' por cón chenen, loo mèna ta' Diox lugar yòo ban no mèna Diox thidtene yiloa.

25 Nde niin thìb con' loo gu': ¿Cón li thìb mbi' gan no chó yalndac gác loo thìb mbi' chele' mbi' li gan gác che'npe' mbi' dib athu izlyo', chele' mbi' tataa mod li par càba loo mbi' ryo xà' mbi' loo Diox thidtene yiloa? Yende cón li mbi' gan chele' mbi' li tataa, ¿lé'?

26 Tolo ndxab Jesús loo rye mèn: Chele' chó gu' thyon loo cón chenen no thyon gu' por cón che'n di's ndac co' ngon yalbàn, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, daa, ne, thyon por cón che'n gu' co'se' gal ñibe'en loo izlyo' xal thìb rey yiloa. Huiza gác con' roo con' xèn che'n xuden Diox loon. No gác con' roo con' xèn loon por cón che'n angl natú!. **27** Licpe' ba'i, daa nii

loo gu': Nzo ndxep gu' co' nzo làth na' ndxè!. Gu' ne'gathte ndoore! hui' gu' co'se' tlo Diox, ñibe'pe' Diox loo mèn loo izlyo! ndxè!.

Tad Jesús mzye' loo loo Pedr, no loo Cob, no loo Juàñ.

(Mt. 17.1–8; Mr. 9.2–8)

28 Co'se' ngolo nguri'th xon huiz mdoodi's Jesús di'sa, ngòc thèb con'. Jesús mxen ned. Nda Jesús loo thèb yii par cuez Jesús Diox tya. Mbe' Jesús Pedr, no Cob, no Juàñ. **29** Làth ngue bez Jesús Diox, mzye' loo loo Jesús. No angndoo Jesús mquée xnìi loo Jesús. Le' xab Jesús na, ante nagus bëelleque' gunaa. **30** Làth xtau'a, mbyú' loo chop xa'bi' co' ndoo toodi's no Jesús loo Jesús. Ryop xa'bi'a ngòc Moisés no Lii. **31** Co'se' mxyo'f loo ryop xa'a loo Jesús, angnziri' xa' mquée xnìi tìn' loo ryop xa'bi'a. No ndxaa'd bèel lad xa'. No mdoodi's no ryop xa'bi'a Jesús cón che'n xá mod gath Jesús le'n ciuda Jerusalén. **32** Nde nxon!, Pedr con taachop myen' co' ngòc xtàa Pedra, ale nde mcal' loo myen' nziri' myen!. Mxen mcal' myen!. Pente mxec myen' mdub naa myen!. Làth ngue toodi's Jesús con Moisés ryop Lii, gunèe myen' mquée xnìi loo Jesús no loo Moisés ryop Lii. **33** Co'se' mbii Moisés ryop Lii, làth nda quée ryop Moisés Lii loo bé' loo Jesús, Pedr ndxab loo Jesús:

—Maistr, anze'f huen naca nzo na' trè. ¿Xá nee U'? Nu' ndlya's toxcua' nu' son ramad par ta'i xcàl. Thìba par càl U'. Tediba par càl Moisés. No tediba par càl Lii.

iProb Pedr izlyo! Leque Pedr ne'ñeede no ne'ta'de Pedr cuent cón ngue toodi's Pedr. **34** Làth be' ngue toodi's no Pedr Jesús, chàa, ngulàa thèb beu loo yiia. Mtau' beu loo myen!. Làtha, anze'f mzyeb Pedr con taachop myen' xtàa Pedr co'se' gunèe myen' nzo myen' le'n beu. **35** Leque hora, mbyèn thèb di's le'n beu co' mbez:

—Mbi' ndxè! nac xgan'pe' daa co' anze'f ngudloon no lezon. Bìn gu' ro mbi'.

36 Co'se' ngolo mbyèn di'sa le'n beu, chàa, nguát beu. Gunèe myen' thidte Jesús ndoo. Per yende chó ngabte myen' loo Jesús. No ne' ne' yen cón ngab myen' cón che'n con' gunèe myen'a loo mèn.

Tad Jesús mblo' thèb xpii ye'rsin' loo thèb mbyòo.

(Mt. 17.14–21; Mr. 9.14–29)

37 Tedib huiz co' nde nque co'se' ngulàa tùub Jesús con yon myen' xin' mté'th Jesús loo yiia, huax mèn ngro' le'n rye yèez co' nziri' gax par ngua sál' mèna Jesús. **38** Làth mèna nzo thèb mbi'. Cabii ndxab mbi' loo Jesús:

—Maistr, bli U' favor hui' U' cón ndyac mbyòò daa ndxè!. Mbyòò thidte nac mbi' loon co' ngue non. **39** Anze'f nquée mbii che'n xpii ye'rsin' mbyòò. Co'se' nquée mbii mbyòò, angndoo mbyòò, mbez yèe mbyòò. No ncuau mbyòò. Ndryo' rsil' fsin' ro mbyòò. Anze'f ntetìi mbiiia mbyòò co'se' nquée mbii che'n xpii ye'rsin' mbyòò. **40** Tolo ndxab mbi' loo Jesús:

—Daa mna'b loo myen' xin' mté'th U' par co' myen' xin' mté'th U' xpii loo mbyòò daa ndxè!. Per ne'ngácte myen' ngo' myen' xpii loo mbyòò.

41 Jesús mbere ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—iAa, myen' co' thidteneque' indxela'ste! ¿Chonon susque' naad gu' no nguud gu', ye? ¿Axta pól naquinque' tolo go non gu' no axta pól naquinque' tolo xequet con gu', à?

Le' loo xud mbyòoa na, ndxab Jesús:

—Huàa xi xgan'l. Yi'th xgan'l ndxè!, tá.

42 Per co'se' mbii gax mbyòò loo Jesús, xpii ye'rsin'a mbli mquée mbii mbyòò. Ngulàa mbyòò loo yòò. No mbli xpii ye'rsin'a mquée mbii yíz enferesi mbyòò loo Jesús. Per ante gunii Jesús

loo xpii ye'rsin'a, ngro xpii loo mbyòò.
Mteyac Jesús mbyòò.

Sya, ndxab Jesús loo xud mbyòò:
—Mbyòò lìu ndxè!. Ngro'le' xpii
ye'rsin' loo mbyòò.

43 Ryete mèn co' nziri' tya, ante mbui'
mèna no ante gunaa mèna cón che'n
con' roo no con' xèn co' mbli Diox loo
mbyòoa.

**Tad Jesús mbere ngue ta' cuent loo
myen' xin' mté'th Tad Jesús xá mod
gathque' Tad Jesús.**

(Mt. 17.22–23; Mr. 9.30–32)

Láth ngüi' mèna no ñaa mèna cón
che'n con' ngue li Jesús loo mbyòoa,
Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th
Jesús:

44 —Bin gu' di's co' nde niin loo gu'
ndxè' co' huenleque'. No ne'yathla'ste
gu' di's ndxè!. Daa co' mbal yáal loo
izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, le' mèn
ta'xù! daa loo mèn co' ndlya's guthxù'
daa.

45 Per myen' xin' mté'th Jesús
ne'nda'de cuent cón nee di's co' ndxab
Jesús loo myen'a. Ale mbyau' xtùuz
myen' par ne'nda'de myen' cuent cón
nee di'sa. No ne'ngòode valor loo myen'
par ngnab myen' loo Jesús nda' Jesús
cuent loo myen' cón che'n di'sa tac
mzyeb myen'. Thìba con' ndxè!.

**Myen' xin' mté'th Tad Jesús nzi
toodi's. Mbez myen': ¿Chó na' gàc co'
más ñibe' loo xtàa na' yiloa, a'?**

(Mt. 18.1–5; Mr. 9.33–37)

46 Le' tediba na, angnziri' myen'
xin' mté'th Jesús, mbye'th xtùuz yéc
myen'. Mdoodi's myen' loo xtàa myen'
cón che'n chó myen' gàc co' más ñibe'
loo xtàa myen'. **47** Jesús nonque' no
nda'que' Jesús cuent cón che'n xtùuz
myen' co' nzi li myen' xtùuz. Sya, mxen
Jesús thib mbedbi' chu'th. Mdub Jesús
mbedbi' chu'tha loo xab Jesús loo myen'
xin' mté'th Jesús.

48 Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th
Jesús:

—Chol gu' co' ndli cas loo chol
myen' bix xal mbedbi' chu'th ndxè' xal
nac di's co' mté'thle' gu' loon, le' sya,
ndxàca loo gu' le' gu' ndlique' cas daa,
ne. Chele' gu' ndlique' cas daa, gu'
ngue lique' cas loo xa' co' mtel' daa. Le'
gu' co' gàc más be'the làth gu' na, gu'a
gàc xa' co' más ñibe' làth gu'!

**Tad Jesús ndxab loo Juàn: Mèn co'
indxe cloode ñée na', mèna nda' lad
che'n na'.**

(Mr. 9.38–40)

49 Le' sya, ndxab Juàn loo Jesús:
—Maistr, nu' gunèe le' thib mbi' ngo'
xpii ye'rsin' loo mèn. Ante mbez mbi'
lèe U!, ndryo xpii ye'rsin'a loo mèn. Per
nu' ne'tolode ngla' ngli mbi'i tac ingue
que tee node mbi' na'.

50 Jesús ndxab loo Juàn:

—La' gu' tolo li mbi'i. Tac mèn co'
inacte ngolo ngola's na', mèna nda' lad
che'n na'.

Tad Jesús mbyoo Cob no Juàn.

51 Co'se' ñee Jesús nde zin' gaxle' tiemp
bii Jesús loo izlyo' ndxè' no yáp Jesús
loo bé' tedib vez, mbli Jesús ryes no ngo
valor loo Jesús. Mxen Jesús ned. Nda
Jesús par ned ciuda Jerusalén. **52** Jesús
mtel' ner myen' par ngua myen' thib
yèez chu'th che'n làaz mèn samari par ya
cua'n myen' lugar co'te' cued Jesús con
myen' xin' mté'th Jesús yál'a. **53** Per mèn
samaritan ne'ndalte nda' mèn lugar par
cued Jesús con myen' xin' mté'th Jesús
le'n yèez Samari yál'a. Tac ñee mèna le'
Jesús sangnde ri'th le'n yèezya' che'n làaz
mèn samari par zin Jesús ciuda Jerusalén.

54 Co'se' ñee Cob no Juàn, co' nac xin'
mté'th Jesús ne'tyalte mèna ta' mèna
lugar par cued no Jesús myen' tya, ndxab
myen' loo Jesús:

—Tad, ¿xá nee U'? ¿Ché' ndlya's U' le'
nu' ñibe' par lyàa quíi bèel loo bé' par

lyux mèn ndxè' xal mbli Lii co' mde'th di's co' ndxbab Diox loo mèn pôla, cà?

55 Jesús xèe mbui' loo ryop myen!. No mbyoo Jesús myen!. Ndxab Jesús loo myen!:

—Aa que naxèn gu'se! Gu' ne'ta de cuent no ne'neede gu' chó loo xpii nzo loo gu!. **56** Daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, daa ne'ngalte par teluxen mèn. Ndxel'leque', daa ndal par telá'en mèn loo con' ryes.

Sya, tolo mdoo myen' ned. Nda myen' con Jesús. Nda no myen' Jesús tedib yéez.

Trè' ndlu' cóñ che'n mèn co' mdyal ndoo nque xís Tad Jesús.

(Mt. 8.19–22)

57 Láth ndoo Jesús ned nda Jesús con myen' xin' mté'th Jesús, ngro' thib mbi' liz mbi' ro ned. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Tad, na, ne, ndlyaz ga non U' pá'l co'te' ya U'.

58 Jesús mcàb loo mbi!. Ndxab Jesús: —Hui' nexa. Mbe'th ngue no quèe lyo' co'te' nac liz mbe'th. Le' mbin bë' na, ngue no xyòn mbin co'te' ndxàt mbin. Le' daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, ingue noden lizen co'te' gâtèn par ryo xcuen ch'u'th laden.

59 Ndxab Jesús loo tedib mbi':

—Ftoo nque xísen. Nda na!.

Per mbi' ndxbab loo Jesús:

—Tad, fta' thib tiemp loon ner ga casen xuden co' ngolo nguth. Yiloa, sya, nda na!.

60 Jesús mcàb loo mbi'a. Ndxab Jesús:

—Hui' nexa. Mèn co' ne'tyalte yila's loo cóñ chenen, mèna nac xal mèn nguth loon. La'a ya ca's mèn guliz lìu thebol xud lìu co' nguth. Per ndxe'leque', lìu ya te'th no col yalbàn cóñ che'n di's ndac loo mèn xá mod ndly'a's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn.

61 Ndxab tedib mbi' loo Jesús, ne:

—Tad, daa too nque xís U', ne. Per fta' U' thib tiemp loon par ga niin Diox loo mèn gulizen.

62 Per ale ndxbab Jesús loo mbi': —Hui' nexa. Daa nde nii thib con' lool: Le' thib mbi' ndyen yaarad no ngue gan' mbi' yòo con ngon. No láth ngue gan' mbi' yòo con ngon, chàa, mbui' mbi' par ned xís mbi' par ñee mbi' ñeene' chó' nali nac surc co' ngue que' mbi'. Látha, chàa, mcan' yaarad thib lad le'n surc. Ya ne'ngro'de nali surc mbi'. Lomiske' mod ne, mèn co' tlo li con' co' ñibe'en loo mèn no yiloa más li mèna cas loo cóñ che'n taamas mèn leque li mèna cas loo cóñ chenen, mèna yende chó juis par ñibe' Diox loo mèna par ya xo'f zin' mèna con' co' ñibe' Diox loo mèna.

Tad Jesús ngue tel' ayon psi' mèn par ya te'th mèn no ya lo mèn yalbàn cóñ che'n di's ndac no cóñ che'n Tad Jesús loo mèn.

10 Ngolo mdoodi's Tad Jesús di'sa loo mèna, Tad Jesús mcui ayon psi' mèn. No mtel' Tad Jesús chop chop mèn par ya ner mèna loo Tad Jesús ryete yéez no ryete lugar co'te' naquin ya Tad Jesús. **2** Ndxab Tad Jesús loo mèna:

—Lícpe' ba'i, anze'f huax mèn nzo co' ndxàal góñ cóñ che'n di's ndac par lyá' mèna loo ryethe con' ryes xal ndláp mèn cosech par ne'tyuhante cosech. Per yende huax mèn co' ya lo yalbàn loo mèna. Cona, ngue niin loo gu!: Gurez gu' Tad Diox. No guuz gu' loo Tad Diox tel' Tad Diox mèn par ya te'th mèn no ya lo mèn yalbàn cóñ che'n di's ndac loo mèna xal co'se' ntel' thib patrón moz par ya láp moz cosech patrón. **3** Huàa gu' loo mèna. Hui' gu' nexa. Na ngue tel' gu' par ya gu' loo mèna co' nac mèn nayi' xal thib mbacxil' co' yub mbii loo mbée par co gu' yalbàn no te'th gu' cóñ che'n di's ndac loo mèn nayi'a. **4** Lomiske' niin loo gu', ne: Ne'hue'de gu' yex lua' gu'. Ne' ne' hue' gu' billeteer gu' co' ngosua'

gu' tmi. Ne'hue'de gu' chop son ned yilid. No maste be' gu' yilid co' ngue tee ni gu' ba'. Ne'lyen'te gu' ned arid par nii gu' Diox loo chol mèn co' ndoo ned. ⁵Co'se' yòò gu' chol liz mèn, ner gunii gu' Diox loo mèn. No gab gu' loo mèn guliza: Nu' ndlya's nagàl yo lezo' gu' loo Diox. ⁶No chele' liz mèn co'te' cued gu'a nac mèn co' nagàl nzo lezo' loo xtàa mèn no nziri' mèna rye nda mèn no rye ndye'th mèn con xtàa mèn co'se' nii gu' Diox co' nac di's ndac loo mèna no huen yan' lezo' mèna con gu', cued gu' liz mèna sya. Nacquele' mèna, inagàlte nzo lezo' mèna con xtàa mèna no inzide rye nda no rye ndye'th mèna làth xtàa mèna co'se' ngue nii gu' Diox loo mèna, sya, ne'tyalte mèna nii mèna Diox loo gu'. Ne'cuedte gu' liz mèna. ⁷Nacquele' mèna huen nzo lezo' ñèe mèna gu' na, cued gu' liz mèna no yan' gu' liz mèna. Hua gu' no gu gu' con' co' cuec mèna loo gu' tac thìb mèn co' ngue li zin' ndxàp derech hua mèn no gu mèn por zin' co' ngue li mèna. Cona, ngue niin loo gu': Ne'que teede gu' liz por liz mèn yèeza. ⁸Co'se' zin gu' chol yèeza no ta' mèna lugar yòò gu' yèeza, hua gu' no gu gu' con' cuec mèna loo gu'. ⁹Fteyac gu' mèn yíz co' nzo yèeza. No fta' gu' cuent loo mèna nde zin' gaxle' co'se' Diox ñibe'pe' loo mèna. ¹⁰Per chele' gu' yòò le'n thìb yèeza co'te' ne'tyalte mèn yèeza ta' mèna lugar par yòò gu' yèeza, gro' gu' par ned no alanleque' gab gu' loo mèna loo xnaa: ¹¹Yende cóñ lii, cara. Axta yòoya's co' nac che'n liz gu' no co' nac che'n làaz gu' co' mquée nii nu', no co' mquée nii cazon nu', zib nu' loo gu' co' càb loo Diox cóñ che'n gu' ba' co'se' tub rez Diox cóñ che'n gu'. No ndlya's nu' le' gu' non no ta' gu' cuent co' huenleque' nde zin' gaxle' huiz co'se' gàc huiz co' ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo gu'. ¹²Cona, ngue niin loo gu': Co'se' gàc huiz co'se' tub rez Diox cóñ che'n mèn,

huiza gàc más yaltìi loo mèn yèeza leque loo mèn ciuda Sodom.

Trè' ndlu' cóñ che'n mèn yèeza co' ne'ndalte ngòn cóñ che'n Tad Jesùs.

(Mt. 11.20-24)

¹³Ay, prob gu' izlyo', mèn yèeza Corazín. No prob gu' izlyo', mèn yèeza Betsaid. Tac chele' loo mèn ciuda Tir no loo mèn ciuda Sidón ngàc yalguzye' co' ngòc loo gu'a, ne' pól mtlo ngalàa yéç mèna no ngalàa lezo' mèna par ngse' mèna mod co' ngòp mèna por xquin mèna no por xtol mèna. No nglu' mèna le' mèna nxi yéç no nxi lezo' mèna. Sya, ngàca loo mèna xal mèn co' ndxoc dib ndoote lar' nagat, co' nee di's, anze'f nxi lezo' mèna. ¹⁴Per nalle', hui' gu' nexa. Más yaltìi gàc loo gu', mèn yèeza Corazín no loo gu' mèn yèeza Betsaid, co'se' gàc huiz co'se' tub rez Diox cóñ che'n mèn leque loo mèn ciuda Tir no loo mèn ciuda Sidón. ¹⁵Le' gu' na, mèn yèeza Capernaum, ¿ché' ngue li gu' cuent no ché' ndxela's gu' le' gu' yòò loo bé', cà? Yende xàa. Ndxel'leque', gu' lyàa loo quìi no loo bëel co' nac ye'rbiil co'te' yòò mèn, mèn co' Diox co' xà' loo Diox yiloa.

¹⁶Mèn co' gòn di's co' tyoodi's gu', mèna gòn di's co' tyoodizen loo mèn. Le' mèn co' tè'b gu' no mèn co' chep di's gu', mèna tè'b daa no chep di's mèna daa, ne. Lomisque' ne, mèn co' tè'b daa no mèn co' chep di's daa, mèna tè'b xa' co' mtel' daa no chep di's mèna xa' co' mtel' daa.

Trè' ndlu' cóñ che'n xá mod ngua ayon psi' mèn co' nguaa no xá mod ndye'th mèna.

¹⁷Co'se' ndye'th ryete ayon psi' mèn co' mtel' Jesús loo Jesús, anze'f ndyac lezo' mèna co'se' mbere mèna, ndye'th mèna. Ndxab mèna loo Jesús:

—Tad, axta xpii che'n meexù' mbìn ro nu' co'se' mbez nu' lèe U'!

18 Jesús ndxab loo mèna:

—Aa. Huenque' gunèe gu' ngòc huax con' ned ngua gu'. Per daa masre' con' gunèen. Tac daa gunèe co'se' ngro' Mebizya loo bé', ngulàa Mebizya loo izlyo!. Ngulàa Mebizya loo izlyo' xal thib bél gundi. **19** Daa mnibe' loo gu' no mblin le' gu' ngòp con' roo no con' xèn la's nii gu' no la's ya' gu' par loo tub gu' loo mbel', no loo tub gu' loo mbacxub, no par li gu' gan loo Mebizya co' lya's tetìi gu'. No ne'gàcte nec thib yalquii loo gu' lath gac con'a loo gu'.

20 Ndxab Jesús loo mèna, ne:

—Ne'tyacte lezo' gu' arid por ndxòn xpíi ye'rsin' ro gu'. Ndxel'leque', ftac lezo' gu' le' lèe gu' ndub loo libr co' ngue no Diox loo bé'.

Tad Jesús anze'f mdyac lezo' loo Diox xal ngua myen' no xal ndye'th myen'.

(Mt. 11.25-27; 13.16-17)

21 Leque hora, Xpii Natú' mbli le' Jesús anze'f mdyac lezo' no mxyo'f nde' mxyo'f ndla' lezo' Jesús. Ndxab Jesús loo Diox:

—Ngue bezen di's roo no di's xèn no di's natú' loo U', Pay, tac U' ñibe'pe' loo bé' no loo izlyo' no nac bé' no izlyo' che'npe' U'. Más de cona, U' mcasloo cóن che'n di's ndac co' ndlu' xá mod ñibe'pe' U' loo mèn, loo mèn co' nde'f di's ndyac ndxác li huax con' no loo mèn co' nde'f di's ndyac ndxác mèna ndxòn mèna huax con'. Ndxel'leque', ndlu' U' con'a loo mèn co' nac xal myen' bix, co' nee di's, mèn co' ne'gàcte no co' nac mèn co' lya's té'th. Tataa mbli U'i, Pay, tac tataa gunee lezo' U' li U'i loo mèn.

22 Ngoloa, ndxab Jesús loo mèna, ne:

—Hui' gu' nexa. Niin con' ndxé' loo gu', ne: Diox xuden thidte vez mda' ryethe con' loon par ñibe'en loo ryethe con'. Yende chó mèn nda' cuent no non mèn chó nac daa, daa co' nac xgan'

Diox. Ndxel'leque', yub Diox co' nac xuden naneei no nona. Lomisque' ne, yende chó mèn non chó nac xuden. Ante daa co' nac xgan' Diox xuden non chó nac xuden. No mèn co' yub daa nda' lugar non chó nac xuden, mèna non no nanee mèna chó nac xuden, ne.

23 Le' sya, mbui' Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. No ndxab Jesús ante loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Huen nda mèn, mèn co' ngue hui' con ngudloope' mèn loo con' ndxàc lath gu' co' ndlin. **24** Daa ngue nii loo gu': Huax mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox no huax mèn co' ngòc rey pôla, mèna mblyas' ngüi' loo con' co' ngue hui' gu' nalle!. Per ne'ngüi'de mèna loo con' ndxè!. Mblyas' mèna ngòn mèna cón che'n con' co' ndxòn gu' nalle!, ne, per ne'ngàcte mèn ngòn mèna con' co' ngue yòn gu' nalle!.

Thib mbi' che'n yèez Samari mblu' mod co' ndxàal que' lezo' mèn ñèe mèn mèn co' nac hues xtàa mèn.

25 Sya, ngo too thib mbi' co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn lath mèna. Mnibdi's mbi' loo Jesús par ñee mbi' ñeene' cón càb Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Maistr, ¿cón ndxàal lin par góo ban non Diox loo bé' thidtene, à?

26 Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo mbi'a: —¿Cón mbez di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn pôla, à? ¿Cón nee di's di'sa co'se' ndlbl di'sa, à?

27 Mbi' co' nac maistra mcàb loo Jesús. Ndxab mbi':

—Di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn mbez: Fque' lezo' gu' Tad Diox gu' dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu'. No fque' lezo' gu' gunèe gu' hues xtàa gu' xalque' ngue lezo' gu' ñèe gu' gu'!

28 Sya, ndxab Jesús loo mbi' co' nac maistra:

—Anze'f huen mcàbl, ndee. Yende cón niin lool. Chele' lùu, licque', ndli con'a, yòo ban no lùu Diox thidtene.

29 Per mbi' co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn mden' lezo' le' Jesús mbli par mden' mbi' di's. No mden' mbi' nèe ngulàa di'sa le'n lezo' mbi'. Sya, mblyia's mbi' mdub mbi' razon che'n mbi' cón che'n di's co' mnibdi's Jesús loo mbi!. Por cona, ndxab mbi' loo Jesús:

—Tad, ¿chó mèn nac hues xtàa daa?

30 Mcàb Jesús loo mbi!. Ndxab Jesús:

—Nde niin thib con' lool, mbi':

Thib mbi' nde làa tòub par ned ciuda Jerusalén. Nda mbi' par ned ciuda Jericó. Per láth nde làa tòub mbi'a, ngro' plá huan' loo mbi!. Mbli huan' huan' che'n mbi' axta xab mbi' co' noc mbi' mbli huan' huan!. Mda' huan' che'n mbi!. Casque' yamerle! nguth huan' mbi!. Ngolo mbli huan' con'a, mxon' huan!. **31** Per le'pe' ngolo xec ngòc con'a, nde làa tòub thib mbi' co' ngòc nguley' leque par neda. Per co'se' gunèe mbi' co' ngòc nguley'a nax prob mbi'a tyá, ale nguri'th mbi' co' ngòc nguley'a thib lad co'te' nax prob mbi'a.

32 Lomiske', nde làa tòub tedib mbi' co' nac mbi' co' nxo'f zin' le'n templ tiempa. Co'se' gunèe mbi' nax mbi'a tyá, ale sangnguri'th mbi'a thib lad co'te' nax prob mbi'a. **33** Per ndxe'leque', thib mbi' co' nac mèn che'n thib yèezya' che'n làaz mèn samari, mbi'a ndyee viaj. Nde riid mbi'a par neda, ne. Co'se' gunèe mbi' samaritan nax prob mbi'a tyá, mblyat lezo' mbi' samaritan gunèe mbi' samaritan prob mbi' co' naxa.

34 Sya, mbii gax mbi' samaritan loo mbi' co' naxa. Mbli mbi' samaritan remed lad mbi' co' mbui'a con aceit no vin. No mchi'x mbi' lar' lad mbi'a. Ngolo, mxít che mbi' samaritan mbi'a. Mteque' mbi'a mbi' co' mbui'a burr. Mbe' mbi'a mbi' co' mbui' par làth yèez. Mna'b mbi' posad loo mèn yèzea par quenap mèna mbi' co' mbui'a liz mèn yál'a. **35** Co'se' ngonìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mdix mbi' si' fchop pes loo

mèn co' mda' posada. No ndxab mbi' samaritana loo mèna: Fquenap gu' mbi' ndxè!. Chele' mbi' tolo li gast, co'se' beren ndyalen, sya, tolo quixen tmi loo gu' cón che'n gast co' tolo li mbi'.

36 Ngoloa, ndxab Jesús loo mbi' co' nac maistr:

—¿Xá neel, maistr? Loo yon mèna, ¿chó mèn ndyac ngòc hues no xtàa che'n prob mbi' co' mbli huan' huan'a, à?

37 Sya, mcàb maistra. Ndxab maistr loo Jesús:

—Ndyaqueñ mbi' co' más mblyat lezo' gunèe prob mbi' co' mbui'a ngòc hues no xtàa mbi'a.

Sya, ndxab Jesús loo mbi' co' nac maistr:

—Byàa. No huàa li loo mèn huesl no xtàal xal mbli mbi' samaritana loo mbi' co' mbui'a, ndee.

Tad Jesús ngua too naa Mart ryop Mari liz ryop bél Mart Mari.

38 Le' Jesús na, mxen ned. Nda Jesús. Mzin Jesús thib yèez chu'th. Mzyál' Jesús thib xa'got co' lèe Mart. Mart ndxab loo Jesús:

—Tad, nda na' lizen par cued U' plá huiz lizen.

Sya, ngua Jesús liz Mart ndxep tiemp.

39 Marta mque no thib bél Mart co' ngro' lèe Mari. Mari más mbli mdub Mari loo Jesús par ndxòn Mari di's co' ndyoodi's Jesús. **40** Le' Mart na, más mbix no rsin' Mart. Sya, mbii gax Mart loo Jesús. Ndxab Mart loo Jesús:

—Tad, ¿ché! indyacte U' ilé'de nac co' ngue li Mari, bél daa ba!, tac mblá' Mari daa? Ale thidten ngue bix no rsin'en ndxè!. Guuz U' loo Mari lyath no Mari daa.

41 Jesús mcàb loo Mart. Ndxab Jesús:

—Mart, ale más ndyóol gac loo rsin'l co' ngue lil ba!. **42** Per nzo thidte con' co' más naquin cui mèn. Mari mbye'th yéc li Mari co' nac más con' ndac. Le' sya,

con' ndac co' ngue li Mari ndxè', yende chó mèn techei loo Mari. La' taa tub Mari loon.

**Tad Jesús ngue lu' loo myen' xin'
mté'th Tad Jesús xá mod cuez myen'**
Diox.

(Mt. 6.9-15; 7.7-11)

11 Thìb vez Jesús ngue bez Diox
thìb lugar. Co'se' ngolo ngurez
Jesús Diox, thìb myen' xin' mté'th Jesús
ndxab loo Jesús:

—Tad, blu' U' nu' xá mod cuez nu'
Diox xal mblu' Juàn Bautist myen' xin'
mté'th Juàn Bautist.

2 Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th
Jesús:

—Co'se' cuez gu' Diox, taandxè' gurez
gu' Diox:

Diox, U' co' nac xud nu'; U' co'
nzo loo bé'; nu' ndlya's le' U' li le'
ryethe mèn loo izlyo' gab le' natú'
nac lèe U'. Lomisque', ña'b nu' loo U',
bli U' par gác yalnibe' che'n U' loo
izlyo' ndxè'. No gác xal nee lezo' U'
loo izlyo' ndxè' xalque' ndxàc yalnibe'
che'n U' loo bé'.

3 Lomisque' ne, ña'b nu' loo U':
Bli U' par que no nu' con' naquin nu',
que naca con' hua nu', que naca chol
con' naquin nu' thìb huiz no tedib
huiz.

4 Fton' U' xtol nu' no xquin nu' tac
nu', ne, nteri'th ntecan' xquin no xtol
che'n ryete mèn co' ndli con' ye'rsin'
loo nu'. Ne'lá'ya'de U' nu' par cobya'
Mebizya nu' no li Mebizya preb nu'
par ñeene' ché' tli nu' con' ye'rsin'.
Ndxe'leque', ña'b nu' loo U' ftelá' U'
nu' loo chol con' ryes no loo chol con'
ye'rsin'.

5 Ndxab Jesús thìb di's loo myen' xin'
mté'th Jesús, ne:

—Angab na'i, chele' chó gu' ngue
no thìb amiú gu' no yi'th amiú gu' liz
gu' coyor yál' no ñee amiú gu'a loo
gu': Amiú, bli favor, techè son yèth

loon, cara. **6** Tac thìb amiú daa co' nac
mèn tith ngolo xec mzin lizen nalle'.

No nalle' nec thìb sa yèth yende le'n
roob par ta' nu' sa lua' rsè amiú daa.

7 Más de cona, angab na'i, mbi' co' nac
vecin gu'a, mbi' càb loo gu' par le'n
nyò. Née mbi' loo gu': Ne'lí xotzel daa,
cara. Ndale' yál' nalle'. Ryo' quej ndoo
nau'. Más de cona, myen' bix nzo cuat
nu' loo lun'. Nzi yát myen'. Yende mod
yiche nu' par ta' nu' yèth càal, cara.

8 Per na nii loo gu': Mastale' indlya'ste
xa' co' nac vecin gu'a yiche xa' par ta'
xa' con' naquin gu', per ndxe'leque',
ngo cheque' xa'bi'a con sa'l xa' par mda'
xa' ryethe con' naquin gu' par ne'tolode
li xol gu' xa'. **9** Por cona, ngue niin loo
gu': Co'se' cuez gu' Diox, gurez gu' Diox
taandxè' mod xal ndli mèn co' ña'b con'
loo xtàa mèn. Le' sya, Diox lique' par
que no gu' con' co' ña'b gu'a. No co'se'
cuez gu' Diox, bli gu' loo Diox xal mèn
co' mtuhuan thìb con'. Yiloa, noo noo
ncua'n mèn con'a axta zyal con'a loo
mèna. Le' sya, tataa mod Diox li par
ta' Diox con' co' ngue na'b gu' loo Diox.
No co'se' cuez gu' Diox, bli gu' xal mèn
co' nte's ryo' axtaque' xal' mèn ro ryo'
par yòo gu'. Tataa mod gácque' loo gu'
co' ña'b gu' loo Diox. **10** Tac mèn co'
tolo mbez Diox dib nzo yéc mèn, no dib
nzo lezo' mèn, Diox li cas loo mèna. No
lyath no Diox mèna no xal' Diox ned no
xal' Diox yó' par que no mèna con' co'
tolo ña'b mèna loo Diox.

11 Ngoloa, mnibdi's Jesús thìb di's loo
mèn. Ndxab Jesús:

—Ché' nzo chó gu' co' nac gundan
loo xin' gu' co' nzo trè', angab na'i,
chele' xin' gu'a ña'b sa pan hua xin' gu',
ché' tli gu' ryes ta' gu' thìb quèe hua
xin' gu'a co'se' ña'b xin' gu' pan, cà'? o
¿ché' tli gu' ryes ta' gu' thìb mbel' hua
xin' gu' co'se' ndlya's xin' gu' hua xin'
gu' thìb le' mbèl, cà'? **12** No co'se' ña'b
xin' gu' thìb ngò par hua xin' gu', ¿ché'
tli gu' ryes ta' gu' thìb mbacxub hua

xin' gu', cà'? Yende mod li gu' tataa
loo xin' gu', ilé? ¹³Mastale' nac gu'
gundan nalas no gundan ye'rstin', gu'
ta'que' con' ndac co' ña'b xin' gu' loo
gu', ilé? Chele' gu' tataa nque' lezo'
ñée gu' xin' gu', ale'que' xud gu' Diox
co' nzo loo bé' ne' li par làa xud gu'
Diox Xpii Natú' loo mèn no yo Xpii
Natú' loo mèn no ñibe'pe' Xpii Natú'
loo mèn, mèn co' ña'b loo Diox par li
Diox gáca tataa loo mèna.

**Mèn ngue quexù' ngue que' fals Tad Jesús le' Tad Jesús ndxàp con' la's nii
Tad Jesús no la's ya' Tad Jesús por
cón che'n meexù'.**

(Mt. 12.22–30; Mr. 3.19–27)

¹⁴Ngo thib mbi' co' mque no thib
xpii che'n meexù'. Xpiia mbli ngòc mud
mbi'. Per co'se' mblo' Jesús xpii loo
mbi'a, ngòc mbi' mdoodi's mbi' tedib
vez. Le' mèn co' ngure loo Jesús co'
gunèe mblo' Jesús xpii loo mbi'a na,
ante mbui' mèna no ante gunaa mèna
loo con' mbli Jesús. ¹⁵Per taandxep
mèn co' ngureri' tya, mèna ndxab loo
xtàa mèn:

—Tyè!. Mbi' ba' ngo' xpii che'n meexù'
loo mèn ante por cón che'n Beelzebú co'
nac jef che'n rye xpii meexù'.

¹⁶Le' taamas mèn na, ndxab loo Jesús
ale angli Jesús gáç thib con' roo no thib
con' xèn loo bé' co' gac xal thib señ par
hui' mèn par ñee mèna ñeene' ché' tac
Jesús li Jesús yalguzye' co' gáç thib señ
loo mèna. ¹⁷Per Jesús nonque' xtùuz co'
ndli mèna xtùuz le'n lezo' mèna. Ndxab
Jesús loo mèna:

—Nde niin thib con' loo gu': Chele'
thib nación gáç rol mèn co' nzo
naciona no leque mèna bixyath contra
xtàa mèn, sya, leque mèna li par lyux
nación mèna. Lomisque' ne, chele'
chop ned mèn guliz naban thidte yòo
no cuá'n leque mèna xó' loo xtàa mèna,
por lult lyux mèn guliza. ¹⁸Chele' rye
xpii che'n meexù' co' ñibe' Beelzebú

tlo gáç rol, sya, leque xpii meexù'a cue
contra xtàa xpii. ¿Xá mod tolo ñibe'
Beelzebú loo xpiia, sya? Con' ndxè' nac
di's co' ngue niin loo gu' tac gu' mbez
loon le' daa ngo' xpii che'n meexù' loo
mèn por cón che'n Beelzebú co' nac jef
che'n xpii che'n meexù'. ¹⁹Chele' daa
ngo' xpii che'n meexù' loo mèn por
cón che'n Beelzebú, ¿por cón che'n
chó xa' ndli mèn co' nqueltàa no gu'
par co' mèna xpii che'n meexù' loo
mèn, sya? Mèna tub rez cón che'n gu'
par non gu' ilé'de nac co' ngue li gu'
xtùuz. ²⁰Per ndxe'leque', daa ngo' xpii
che'n meexù' loo mèn xalque' nac con'
roo con' xèn che'npe' Diox co' nzo la's
niin no la's yan. No con' co' ndlin loo
mèna ndlu' loo mèna mzinle' tiemp
co'se' tlo ñibe'pe' Diox loo mèn. Thiba
con' ndxè'.

²¹Le' tediba na, nde niin tedib
con' loo gu': Co'se' nac thib mbi' mbi'
tín', mbi'a ngue no huax scopet liz
mbi'. Ndyen mbi' scopet mbi' par
quenap mbi' liz mbi'. Le' sya, con
scopet co' nzo ya' mbi' co' nquenap
mbi' liz mbi'a, segur nzo ryethe con'
co' ndxàp mbi' liz mbi'. Yende chó
mèn li ryes bii gax loo liz mbi'. ²²Per
chele' tedib mbi' co' nde li huan' liz
mbi'a nac más mbi' tín' leque mbi'a,
le' sya, mbi' co' ndea teche rye scopet
che'n ner mbi' co' ndli cuent anze'f
mbi'a, co' nac leque mbi' co' ndxàp
yalxla's yende chó bii gax loo liz mbi'
por ryete scopet co' mque no mbi'
liz mbi'. Tataa mod li mbi' co' ndea
gan ryete con' co' mque no ner mbi'
liz mbi' axta li'th mbi' ryete con' co'
mbli huan' mbi' liz mbi'a loo xtàa
mbi'.

²³Tolo ndxab Jesús loo mèna:

—Mèn co' inda'de lad chenen, mèna
nac ngolo ngola's loon. Le' mèn co'
indlyath node daa loo zin' co' mxo'f zin'
xuden loon, ndxe'leque', mèna nteza'
zin' co' ngue lin.

Trè' ndlu' cón che'n thib xpii meexù' co' ngro'le' loo thib mbi'. No ngoloa, mbere xpiia, ngòo xpiia loo mbi' tedib vez.

(Mt. 12.43–45)

24 Co'se' ndryo' thib xpii che'n meexù' loo thib mbi' por cón chenen, xpii che'n meexù' ndryo'. Nda que tee xpii co'te' nagán par cua'n xpii che'n meexù' co'te' li xpiia descans. Per co'se' ne'yilode zyal xpiia co'te' li xpii descans, sya, leque xpii gab loo lezo' xpii: Capas daa ale beren, ndyàan loo mbi' co'te' ngòc lizen co'te' ngrolen. **25** Per co'se' mbere xpiia, ndye'th xpiia loo mbi'a, ñèe xpii ndxe'sleque' mbi' ngue tee mbi'. No ante nambii ñaa le'n lezo' mbi' xal thib le'n nyòo co' ante nítleque' ndlyo'f no xal thib liz mèn co' natoxcua' per tarte yòo Xpii Natú' che'n Diox loo mbi'a. **26** Sya, nda xi xpiia taagaz xpii co' nac más xpii ye'rsin' leque ner xpiia par queltàa no xpiia ryete gaz xpiia par thidte ngòc rye xpiia ngòo rye xpiia loo mbi'a. Por lult más nazab ngòca loo mbi' leque ndoore' ryo' ner xpiia loo mbi'.

Tad Jesús ndxab loo mèn:

Huen nda mèn, mèn co'
ndxòn di's co' mbez Diox.

27 Be' ndoo toodi's Jesús loo mèna, ngrozèe thib xa'got làth mèna. Ndxab xa'gota loo Jesús:

—Huen nda xa'got co' nac xna' U' co' mdoo nac U', U' co' nac xin' xa'gota. No huen nda xa'gota por nacque' xa' xna' U' tac mda' xa'gota xiiz xa'gota ngòoz U'.

28 Jesús mcàb loo xa'gota. Ndxab Jesús:

—Lìcque' nac di's co' neel ba!. Yende cón niin lool. Per más huen nda mèn co' ndxòn di's no co' ndxaal'di's co' mbez Diox loo mèn par tyubdi's mèna di's co' ñibe' Diox loo mèna par li mèna.

Trè' ndlu' le' mèn ye'rsin' mbez loo Tad Jesús li Tad Jesús thib yalguzye' loo mèna.

(Mt. 12.38–42; Mr. 8.12)

29 Látha, tolo mqueltàa mèn loo Jesús. Le' Jesús na, mtlo mdoodi's loo mèna. Ndxab Jesús loo mèna:

—Mèn co' naban le'n tiemp ndxè' axta arid nazab nac mèna. No ale ña'b mèna loon anglu'en thib con' loo mèn co' gàc xal thib señ loo mèna. Per ya ne'liden nec thib con' loo mèna. Ante tan cuent loo mèna cón che'n con' co' ngòc loo thib mbi' co' ngro' lèe Jonás, mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox loo mèn. Con' co' ngòc loo mbi' co' ngro' lèe Jonás gàc xal thib señ loo mèn co' naban tiemp ndxè'. **30** Texal ngòc thib con' loo mbi' co' ngro' lèe Jonás co' ngòc thib señ co' mbui' mèn no co' gunaa mèn, mèn co' ngòc mèn ciuda Nínive tiempa, tataa gàca loon, ne, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', loo mèn co' naban tiemp ndxè' xal ngòc señ loo mbi' co' ngro' lèe Jonás. **31** Co'se' gàc huiz co' tub rez Diox cón che'n mèn co' naban tiemp ndxè', huiza thib xa'got co' ngòc rein loo thib nación par ned sur, xa'gota ryo' too loo mèn co' naban tiemp ndxè' no quexù' xa'gota mèn co' naban tiemp ndxè' loo Diox.

Tac xa'gota ngro' co'te' ngòc nacionpe' xa', nación co' ngòc tedib lad ro izlyo' par ned sur, par mbi'th yòn xa'gota di's co' anze'f ngòc Salomón. Per nalle' nzo thib mbi' co' nac más mbi' roo mbi' xèn leque Salomón làth gu'. No ale indlide gu' cas mbi'. **32** No co'se' gàc huiz tub rez Diox cón che'n mèn co' naban tiemp ndxè', mèn co' ngo ban ciuda Nínive ryo' too loo mèn co' naban tiemp ndxè'. No quexù' mèn co' ngo ban ciuda Nínive mèn co' naban tiemp ndxè' loo Diox tac mèn ciuda Nínive ngulàa yéc no ngulàa lezo' no mzye' mod co' ngòp mèn ciuda Nínive co'se' mbìn mèna xti's Diox co'

mde'th Jonás co' ndxab Diox loo mèna.
No nalle' nzo thib mbi' co' nac más mbi'
roo mbi' xèn leque Jonás lath gu' no ale
indlide gu' cas mbi'.

**Tad Jesús ngue bez loo mèn le' ngudloo
mèn nac xal thib lampr loo mèn.**

(Mt. 5.15; 6.22-23)

33 Lomisque' ne, yende chó mèn nzo co'
co xnii thib lampr no yiloa casloo mèn
lampra thib lugar co'te' naga's. No ne' ne'
tau' mèn loo lampra con thib cajón par
yau' loo xnii. Ndxel'leque', quetal mèn
lampr gáp par gápleque' tenii lampr loo
mèn co' ndxòo no loo mèn co' ndryo' le'n
nyòo. **34** Ngudloo mèn ndli ngüi' mèn ned
ndyee mèn. Le' xtùuz mèn na, ndli par
nteche ntexyath mèn lezo' mèn loo con'
huen no loo con' ye'rsin'. Chele' gu' nali
no nambii ndli xtùuz, le' sya, nalìque'
no nambiique' nac yalnaban gu' loo
Diox. No chele' ngudloo gu' ihuente ndli,
indxu' ndacte con' loo gu' ned ndyee
gu'. Lomisque', ndxàca loo gu' nacquele'
nac xtùuz gu' xtùuz ye'rsin' co' ngue li
gu'a, sya, nac gu' mèn ye'rsin' loo Diox.
35 Anderhuen gu'. Nee gu' xá nzi tee gu'.
Tac ne' ngue yàc xnii co' mduble' yéc
gu' no xnii co' mduble' lezo' gu'a loo cón
che'n Diox xal yál'cuau co' ndli ncuau
izlyo', co' nee di's, tlo gu' li gu' xal nac cón
che'n xab izlyo!. **36** Chele' gu' ndli xtùuz
dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu' co'
nac xtùuz ndac, sya, ndxàca loo gu' ndyub
xnii yéc gu' no ndyub xnii lezo' gu' loo
cón che'n Diox co' nac con' ndac. Tataa
mod gác loo gu' loo cón che'n Diox xal
thib lampr co' ntenii loo mèn.

**Tad Jesús ngue que yèeque' mèn
xley' farise no mèn co' ngòc maistr
co' mblu' cón che'n ley co' mxo'f
Moisés loo mèn tiempa.**

(Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 20.45-47)

37 Co'se' ngolo tataa mdoodi's Jesús
di'sa loo mèna, thib mbi' xley' farise
ndxab loo Jesús:

—Nda thuhua na' lizen, ey.

Sya, nda no Jesús mbi!. Ngòo Jesús
le'n nyòo. Mdub Jesús loo mes con mbi!.
38 Mbi' xley' farisea ante mbui' no ante
gunaa co'se' gunèe mbi' ne'ntechte
Jesús ya' Jesús par hua Jesús xal nac
costumbr co' mque no mèn loo xley'
mèn tiempa. **39** Per Jesús ndxab loo mbi'
xley' farisea:

—Gu' co' nac mèn xley' farise, más
nxyo'f ndeleque' lezo' gu' par li gu' xal
nac costumbr par tech gu' taz no plat
co' ndli zin' gu' leque la's gu' gu' loo
cón che'n xtùuz co' ndli gu' le'n lezo'
gu!. Tac gu' ndli xtùuz le'n lezo' gu' xá
mod xexte li huan' gu' cón che'n xtàa
gu' no xá mod xexte li gu' chol con'
ye'rsin' loo chol mèn. **40** Susque' naad
gu' no susque' nguud gu' fineen' ?ché'
inonte gu' no ché' inda'de gu' cuent
leque Diox co' mtoxcua' le'n plat, leque
Dioxa mtoxcua' xís plat, ne, cà? Cona
nee di's, Dioxa mbli ngue no gu' yéc
gu' no lezo' gu' par li gu' xtùuz xalque'
mbli Dioxa par que no gu' taamas part
che'n lad gu' par gác lad gu' thib con'
co' li zin' loo gu, ey. **41** Ndxàalque' ta'
gu' gòn dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo'
gu' cón che'n ryethe con' co' ndxàpp'e'
gu!. Le' sya, nali no nambii gác gu' loo
Diox no ne'tyóode gu' cón che'n plat
no taz.

42 Ay, prob gu' izlyo', mèn xley'
farise, tac gu' nzo yen' nzo xique' co'se'
tub rez Diox cón che'n gu!. Tac axta
fthyoxtil', no rud, no taamas huan
nayèe co' ndxàp gu' nda' gu' diezm loo
Diox. Per incual'nte gu' mod xá mod que
tee ban nali gu' loo hues xtàa gu' no
xá mod que' lezo' gu' Dioxa. Ndxàalque'
ta' gu' diezm xal ndli gu' ba!. Per más
naquin li mèn par cua'n mèn mod que
tee nali mèn loo hues mèn no loo xtàa
mèn no que' lezo' mèn Dioxa.

43 Ay, prob gu' izlyo', mèn xley' farise,
tac gu' nzo yen' nzo xique' co'se' tub
rez Diox cón che'n gu!. Gu' asendli par

ndyub gu' loo asient le'n sinagog loo mèn par hui' mèn no par ñaa mèn loo gu' par gab mèn anze'f mèn guryath mèn guryèn nac gu'. No a la fuerz ndly'a's gu' nii mèn Diox loo gu' no gàp mèn mod ñièe mèn gu' ned co'te' zyál' mèn gu' làth taamas mèn.

44 Ay, prob gu' izlyo', mèn xley' farise, tac gu' nzo yen' nzo xique' co'se' tub rez Diox cóñ che'n gu'. Aa que ndxác gu' ntembìi ro gu' no ntembìi xti's gu'. Per daa nii loo gu' le' gu' nac xal bá' mèn nguth co' indxú'de pá nax o pá nziri' bá' le'n panteón. No ale ndloo ndub mèn loo bá' tac indxú'de pá nax bá'. Pues, co' ngue niin loo gu' ndxé' nee di's le' mèn co' ndli cas gu', prob mèna inonte xá nac mod ye'rsin' co' ngue no gu' no co' ndxàp gu' le'n lezo' gu'.

45 Sya, ngro' nxon' thib mbi' co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Mcàb mbi' loo Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Maistr, di's co' ngolo ndxab U' loo mèn ba', ngue góo di's U' cóñ che'n nu', ne. No nazab ndlyàa di's ba' le'n lezo' nu', ndyaquen.

46 Jesús mcàb loo mbi'. Ndxab Jesús loo mbi':

—Ay, prob gu' izlyo', gu' co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, tac nzo yen' nzo xique' gu' co'se' tub rez Diox cóñ che'n gu'. Tac gu' tolo nzib con' co' ñibe' gu' loo mèn li mèn cóñ che'n Diox co' ne'xecte mèn tolo li mèn xal ñibe' gu'. No nec thib mod no nec tedib mod incua'nte gu' mod teche gu' yalnibe' co' mnibe' gu' loo mèn par li mèn.

47 Ay, prob gu' izlyo', gu' co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Tac gu' ñibe' toxcua' mèn armit che'n prob mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox pôla. No ale leque xudgool gu' co' ngo ban pôla mbethxù' prob mèn co' mde'th di's co' ndxab Dioxa. **48** Con' co' ndli gu'a nee di's

thidte ngòc gu' con xudgool gu' no con co' co' mbli xudgool gu'. Xudgool gu' mbeth mèna. Le' gu' na, mbli mandad par mtocxua' mèn armit che'n mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox co' mbeth xudgool gu'a.

49 Por anze'f ndxác tîn' Diox, cona, ndxab Diox:

Na tel' mèn co' te'th di's co'
gaben loo mèn. Tel'en mèn co' ndxe'
di's cóñ che'n di's ndac loo mèn, ne.
Tub ngu's mèna mèn co' tel'en. No
guth mèna mèn co' tel'en, ne.

50 Co'se' tub rez Diox cóñ che'n rye mèn, gu', ne, nzo yen' nzo xique' gu'. Ale le'le' gu' co' nabán tiemp ndxé', tyactii gu' por cóñ che'n mèn co' mbethxù' xudgool gu' pôla, mèn co' mtlo mde'th di's axta co'se' diz mtlo mblec Diox izlyo!. **51** Diox li rez cóñ che'n ren co' mxyo axta co'se' mbeth mèn co' ngòc xudgool gu' Abel pôla no axta mbeth mèn hues xtàa gu' Zacari le'n templ gaxte loo ciò' le'n tiemp ndxé!. Cona, ngue niin loo gu': Le' Diox tub rezque' cóñ che'n gu' co' nabán tiemp ndxé' par tyactii gu' por mbeth xudgool gu' mèna.

52 Ay, prob gu' izlyo', gu' co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no gu' mèn xley' farise. Gu' nzo yen' nzo xique' co'se' tub rez Diox cóñ che'n gu'. Gu' mtau' ned mtau' yó' par ne'té'the mèn cóñ che'n Diox. No ne'ngòode gu' loo cóñ che'n Diox. Ne' ne' indla' gu' yòo mèn co' lya's té'th cóñ che'n Diox loo cóñ che'n Diox.

53 Co'se' mbín mèn co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no mèn xley' farise tataa ndxab Jesús loo mèna, anze'f ngocloo tîn' mèna gunèe mèna Jesús. Mtlo mèna, mnibdi's mèna huax con' loo Jesús. Ale asemlbi mèna, mnibdi's mèna chol con' loo Jesús par bel'que' tataa mod yitac lezo' Jesús ñièe Jesús mèna, **54** par ñee mèna ñeene' ché' bel'que' tataa mod yigaa Jesús loo mèna loo di's co' gab

Jesús par gác li mèna gan quexù' que'
fals mèna Jesús.

**Tad Jesús ngue lu' loo mèn
cón che'n mèn co' ntembìi ro
no mèn co' ntembìi xti's.**

12 Làth xtau'a, sate más mqueltàa
mèn loo Jesús. Per mil mil mèn
mqueltàa loo Jesús axta mblo mdub
mèn loo xtàa mèn. Le' Jesús na, mtlo
mdoodi's loo mèna tedib vez. Nerleque'
loo myen' xin' mté'th mtlo Jesús,
mdoodi's Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Anderhuen gu', ey. Fquenap gu'
gu' loo mod ye'rsin' co' ndxàp men
xley' farise ba!. Tac mod ye'rsin' co'
ndxàp mèna ntolo nteza' huax mèn loo
cón che'n Diox. Mèn ba' anze'f ndxác
ntembìi ro no ntembìi xti's. ²Fté'th gu'
no fte' lezo' gu' yende nec thib con' co'
nau' loo co' ne'ryo xo'fte. No ne' ne'
yen nec thib con' co' xexte ndxàc co'
ne'yathte no co' ne'yènte. ³Por cona,
chol con' ye'rsin' co' mbez mèn xexte
co'te' yende chó mèn gòn mbez mèn
di'sa, alanleque' yath yèn di'sa loo mèn
loo xnaa. No di's ye'rsin' co' ndyoodi's
mèn xexte le'n nyòo liz mèn, di'sa yath
yèn cabii loo chol mèn.

Trè' ndlu' chó loo ndxàal zyeb mèn.
(Mt. 10.28–31)

⁴Myen', gu' co' ndxàc amiu daa, nde
niin thib con' loo gu': Ne'zyebte gu' ñèe
gu' mèn co' ndxàc guth bél'yòo ladpe'
gu'. Tac co'se' yilo guth mèn bél'yòo
ladpe' gu', ya yende cón tolo li mèna.

⁵Niin loo gu' chó loo ndxàal zyeb
gu!. Bzeb gu' gunèe gu' Diox tac co'se'
ngolo nguth bél'yòo lad mèn, ante Diox
ndxàp con' la's nii Diox no la's ya! Diox
par tetii Diox mèn le'n ye'rbiil, mèn co'
ndxàal yòo ye'rbiil.

⁶¿Ché' tarte ñee gu' ndyo' ga'y mbin
por thib pes, cà'? Mastale' yende
cón ntac mbin, ndyac mèn, per Diox
indxathla'ste cón che'n nec thib mbin.

⁷Hui' gu' nexa. Axta yis yéc gu' co'
ndoo yéc gu' ba' Diox naneeque' plá yis
ndoo yéc gu!. Cona, ngue niin loo gu':
Gu' masque' ntac leque huax mbin bé!.

**Trè' ndlu' cóñ che'n mèn co' nda'
cuent loo xtàa mèn le' mèna
ndxela'sque' loo Tad Jesús.**
(Mt. 10.32–33; 12.32; 10.19–20)

⁸Chol mèn co' ta' cuent loo xtàa mèn
le' daa nac xgan' Diox co' mtel' Diox
loo izlyo', daa, ne, co' mbal yáal loo
izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, daa
ta cuent no gaben loo angl che'n Diox
loo Diox le' mèna nac mèn che'npe'en.
⁹Per rye mèn co' cà' di's daa loo xtàa
mèn no ne'ta'de mèn cuent le' daa nac
xgan' Diox loo mèna, cóñ che'n mèna
daa ta cuent no gaben loo angl loo Diox
le' mèna inacte mèn co' nzo loo cóñ
che'npe'en.

¹⁰Lomisque' ne, chol mèn co' ñii yèe
ñii tìi cóñ chenen, daa co' mbal yáal
loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn,
mèna nzoque' mod tyon' xtol. Per mèn
co' ñii yèe ñii tìi cóñ che'n Xpii Natú',
cón che'n xtol mèn co' mcua'n mèn por
gunii yèe gunii tìi mèna cóñ che'n Xpii
Natú' ne'tyon'te thidtene.

¹¹Niin tedib con' loo gu': Co'se' hue'
mèn co' ndxeclou ñèe gu' gu' loo mèn
co' nqueltàa sinagog, no co'se' hue' mèn
gu' loo juez, no co'se' hue' mèn gu' loo
mèn nac zin' yòolau, co'se' cue gu' loo
mèna, ne'tyóode gu' xá mod càb gu' loo
mèna o cóñ gab gu' loo mèna. ¹²Tac
co'se' zin hora, Xpii Natú' lu' loo gu' xá
mod ndxàal càb gu' no xá mod ndxàal
tyoodi's gu' loo mèna.

**Tad Jesús ngue lu' loo mèn
le' yalgon' co' ndxàp mèn ndli
ndxàc con' ryes loo mèn.**

¹³Be' ngue toodi's Jesús loo mèn. Làth
mèna nzo thib mbi' co' ndxab loo Jesús:
—Maistr, guuz loo huesen ta' huesen
herens co' nac chenen càan.

14 Jesús ndxab loo mbi'a:
 —iAa, mbi'! ¿Chó mdoo daa loo gu'
 par gàc daa xal thìb juez loo gu' no
 par gàc daa xal thìb mbi' co' ndli rol
 xyòn gu' loo gu', à'? Inacte zin'a zin' co'
 ndlin.

15 Ndxab Jesús loo mèna, ne:
 —Anderhuen gu'. Leque gu' hui' xal
 nziri' gu'. Fquenap gu' gu' loo ryethe
 con' co' ndli ndyub yo'f lezo' mèn par
 que no mèn con' co' ndli ndyub yo'f
 lezo' mèn par ne'quel'i'the gu' con' co'
 ndli ndyub yo'f lezo' gu'. Tac mastale'
 ndli gu' xtùuz que no gu' huax con' co'
 ndryo' ndlyen' le'n lezo' gu', inacte con'
 co' ncàb loo yalgona' co', licque', li le'
 mèn ban no Diox thidtene, ey.

16 Jesús ndxab loo mèna, ne:
 —Nde niin thìb con' loo gu': Ngo
 thìb mbi' ric. Mbi'a anze'f ngòp che'n.
 No anze'f thìb cosech mthop mbi' loo
 rye xyòn mbi' co' mque no mbi'. **17** Per
 thìb huiz xèe mdub mbi'. Mbli mbi'
 xtùuz le'n lezo' mbi'. Ndxab mbi' loo
 lezo' mbi': ¿Cón lin con rye cosech co'
 mthopen ba', yoo? Ingue noden co'te'
 gosuan cosech daa ba!. **18** Mbere mbi'
 rica, mbli mbi' xtùuz le'n lezo' mbi'
 tedib vez. Ndxab mbi': Neequen xá ñaa
 thìb con' nde lin. Na nda sil yòo co'te'
 ngosuan cosech daa ba!. Per leque tua'
 toxcuan tedib yòo co' más naroo leque
 co' silen. Le' sya, tya gosuan ryete
 cosech co' mthopen. No gosuan ryete
 con' ngue non. **19** Le' sya, gaben loo
 lezon: iCara! Nase ngue non huax con'
 co' nzosua' par que no na'i huax lín!.
 Li na' descans, hua na', no gu na' axta
 plóthe. Más de cona, ndxàal ta' na' gust
 lezo' na' ndxep. **20** Per Diox ndxab loo
 mbi' rica: iAa mbi'! Susque' naadl no
 susque' nguudl. Leque yál' ndxè' gathl
 no ryete con' ngue nol ba', échó mèn
 gàc che'na yiloa, à'? Axta ne' ne' gàc
 ryete cosech ba' cón che'npe'l, ndee.
21 Tataa ndxàc loo chol mèn, mèn co'
 ante ndoo lezo' que no yalgona' loo izlyo'

ndxè' no ndxàc ric mèna axta plóthe.
 No loo cón che'n con' co' anggàc che'n mèn loo
 Diox ale le'le' ndlyàa tìi mèna.

**Diox ñee rsi! ñee rso mèn, mèn co'
 nacque' xin' Diox.**

(Mt. 6.25-34)

22 Ngolo mdoodi's Jesús di'sa loo
 mèn, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th
 Jesús:

—Nde niin thìb con' loo gu', ey:
 Ne'gath lyuxte gu' loo cón che'n
 yalnaban gu' par tyóo gu' cón goc gu'
 yé' huize!. **23** Ndxe'leque', más ntac
 yalnaban mèn leque con' hua mèn. No
 más ntac yalnaban mèn leque xab mèn
 co' goc mèn. **24** Hui' gu' loo rsin' ngáa
 co' ndli ngáa. Ngáa ingode bin. Ne' ne'
 inthop ngáa cosech. Ne' ne' ingosua'
 ngáa nzob. Mastale' indlide ngáa con'a,
 Diox nguàaque' ngáa. Ale'que' gu' co'
 más ntac leque thìb ngáa, pà ne'huàade
 Diox gu', élé'? **25** ¿Chó thìb gu' co' nzo
 làth gu' co' más ndxath ndlyux par gác
 gu' zib gu' loo gu' taarol metr par yol
 gu' taachu'th, à'? Yende chó gu' gác
 lii, élé'? **26** Chele' gu' ne'gácte li thìb
 con' co' nac más chu'th o más be'the,
 échonon susque' más ndxath ndlyux gu'
 par li gu' con' co' más ñaare', sya?

27 Hui' gu' no gunaa gu' xá mod
 ndryoo nxýèn ye' co' mbez mèn lèe
 ye' madalen. Ye'a indlide zin'. Ne'
 ne' inzìi ye' madalen dó' par goc xab
 ye' madalen. Mastale' yende cón ndli
 ye' madalen, per más nabe's ñaa ye'
 madalen leque Salomón co' ngòc rey
 co'se' mdoc Salomón xab Salomón no
 co'se' ante nít nayèe gunaa Salomón
 mdoc xab Salomón. **28** iAa mèn co'
 xhuite ndxela's loon no mèn co' xhuite
 ndxàp yalxla's loon! Chele' Diox tataa
 mod nxèn' huan co' nzo'f yii no den, no
 yé' huize' mbiizte huana, gàc huana
 yaa biiz co' yòo le'n thìb gor, ale'que'
 gu' ne' li Diox par que no gu' ryethe

con' naquin gu!. iAa mèn izlyo!! Axta ne' ne' inda' gu' cuent cón ndxàc loo gu!. ²⁹Por cona, ne'xide lezo' gu!. No ne' ne' tyóo gu' cón hua gu' no cón gu gu' yé! huize!. ³⁰Tac chol mèn co' alithe naban dib athu loo izlyo!, más ndyóo mèna xá mod gáp mèna rye con' naquin mèna. Tac con' co' ncua'n mèn nac con' co' alithe ncua'n mèna. Per gu' ngue no xud gu' co' nonque' no co' naneeque' co'pe' naquin gu!. ³¹Más huen blo yéc gu' ta' gu' lugar ñibe'pe' Diox loo gu' no cua'n gu' mod li gu' con' co' ndxòo lezo' Diox. Chele' gu' tataa li, Diox lyath no gu' que no gu' ryethe con' naquin gu!, ne.

Tad Jesús ngue lu' loo mèn más huen que no mèn yalgón' loo bé'.

(Mt. 6.19–21)

³²Ne'zyebte gu', myen!, gu' co' nac xal mbacxil' daa. Mastale' nagabte gu' nzo loon, per Diox xud gu' ndyac lezo' yòo gu' loo cón che'n Diox xud gu' par ñibe'pe' Diox loo gu!. ³³Chele' gu' tho' ndxep con' co' ngue no gu' par ryo' tmi loo con'a par ta'lal's gu' tmi loo mèn co' naquin tmi, sya, tataa mod gáca loo gu' yòo lezo' Diox loo cón che'n con' co' ngue li gu!. Sya, Diox tolo li par que no gu' huax con' ndac axta plóthe loo bé' co'te' ne'lyuxte con!, no co'te' ne'yiza'de con!, no co'te' ne'yòode huan' par li huan' huan' yalgón'a, no co'te' ne'gácte mxil yòo mxil par teza' mxil con' co' gáp gu' loo bé'. ³⁴Le' sya, co'te' ndxàple' gu' yalgón'pe' gu', tya más tyub yo'f lezo' gu' no anze'f ngue li gu' purad par yòo gu' tya par hui' gu' loo yalgón'pe' gu' co' ndxàple' gu' tya.

Tad Jesús ngue toodi's loo mèn: Nalas gure gu' no bli nab gu' gu' ndoore' co'se' gác huiz co' galen loo izlyo' tedib vez.

³⁵Tolo ndxab Jesús:

—Bli nab gu' gu' loo cón chenen xal mèn co' altant nziri' loo zin!. No góo gu' xal co'se' ngo mèn xnìi thib lampr par tenìi lampr loo mèn. ³⁶No bli gu' xal ndli moz co' nzi bed coyor zin patrón moz co'se' bere patrón, ye'th patrón co'te' ngua patrón co'te' mselya' thib ned myen!. Sya, co'se' mbere patrón, ndye'th patrón, texal zin patrón altant ndoo moz, xal' moz puert ro ned co'se' te's patrón puert. ³⁷Huen nda moza tac ndub naa moz co'se' mzin patrón. Lícepe' ba'i, na nii loo gu': Yub patrón toxcua' co' hua moz. No yiloa, ñibe' patrón loo moz tyub moz loo mes. Yiloa na, cuec patrón co' hua moz loo mes. ³⁸Mastale' zin patrón gulal yál', o mastale' zin patrón coyor cuar, chele' patrón ñée altantque' ndoo moz no ndub naa moz co'se' zin patrón, anze'f huen nda moza, sya, ñlé? ³⁹Nde niin thib con' loo gu!, myen!, par ta' gu' cuent: Angab na'l', chele' thib mbi' co' ñibe' liz mbi' non mbi'a coyor yi'th huan', mbi' tyub naa no ne'gátté mbi!. Sya, tataa mod li mbi' gan ne'lal'de mbi' xal' huan' liz mbi' par yòo huan' liz mbi', li huan' huan' che'n mbi!. ⁴⁰Cona, ngue niin loo gu': Altant gure gu' loo cón chenen tac zin thib huiz no zin thib ze co'se' yende chó mèn ta' cuent no co'se' indyóode mèn cón gác huiza. Huiza, chàa, galen loo izlyo' ndxé' tedib vez, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo'!

Trè' ndlu' cón che'n thib moz co' altant ndyoo loo zin' no cón che'n tedib moz co' ialtante ndyoo loo zin' co' ngue go xo'f zin' moz.

(Mt. 24.45–51)

⁴¹Sya, mnibdi's Pedr loo Jesús. Ndxab Pedr:

—Tad, ¿ché' ante cón che'n nu' co' nac myen' xin' mté'th U' ndyoodi's U' di's co' mtetac U' di's ba' o ché' ngue

toodi's U' di's ba' cóñ che'n ryete mèn co' nzi yòn di'sa, cà?

42-43 Ndxab Tad Jesús loo Pedr:

—¿Chó moz ñibe' patrón gàc moz mandador liz patrón, no loo taamas moz liz patrón par ñibe' moza loo taamas moz, no ta' moz con' hua xtàa moz co'se' gáal hor hua moz, à'? Niin loo gu' chó gàc moza. Gàc moz mandador, moz co' altant ndoo loo zin' patrón no co' ndyubdi's ndac loo patrón. Huen nda moza co'se' ndye'th patrón moz, ngua patrón moz viaj,

44 no ñièe patrón moz ndli moz xal mtan' patrón di's loo moz. Lìcpé' ba'i, na nii loo gu': Le' patrón moz ñibe' par gàc moz mandador loo ryethe con' ngue no patrón liz patrón. **45** Per, angab na'i, chele' moza li xtùuz no gab moz loo lezo' moz le' patrón moz lyen' huax huiz no ne'zingàade patrón moz, sya, tlo moz, tetìi moz taamas xtàa moz. No tetìi moza criad, ne. Más de cona, tlo moz, hua moz, no gu moz, no ale axta tyuuz moz. **46** Làth xtau'a, patrón moz zin thib huiz co' indub bedte moz zin patrón moz. No zin patrón moz thib hor co' indlide moz xtùuz zin patrón moz. Le' sya, patrón moz tyen mached no là patrón moz mached rloo moz axta guth patrón moz moz. Tataa mod li patrón moz loo moz par yòo moz co'te' yòo mèn co' ne'tyalte yila's loon.

47 Le' tedib moz co' nonque' no co' naneeque' xal nac co' ndlya's patrón moz li moz no ne'nglide moza no ne' ne' ndubdi's ndac moza ro patrón moz, patrón moza ta' che'n moza axta plóthe. **48** Per moz co' inonte no co' inda'de cuent xal ñibe' patrón moz no mbli moz con' co' indxàalte li moz, mastale' ndxàal ta' patrón che'n moz, per xhuite ta' patrón che'n moz. Tac mèn co' más mté'th mod che'n patrón par li ndac mèn co' ñibe' patrón, loo mèna más tan' patrón di's par li mèna con' lya's patrón. Le' loo mèn co' ngòp patrón

más confians na, loo mèna tolo chal patrón par li mèna más con' ndac co' lya's patrón li mèna.

Mbez Jesús loo mèn: Por cóñ chenen ndxàc chop ned mèn.

(Mt. 10.34-36)

49 Tolo ndxbab Jesús loo mèna:

—Daa ndal par go xo'fen cóñ che'n mod co' ndxàp mèn loo izlyo!. No por con' ndal lo xo'fen cóñ che'n mèn, con'a li càb loo mèn tlo mèn, tyub quìi tyub bëel lezo' mèn ñièe mèn xtàa mèn por cóñ chenen. iNgaca cóñ gáca! Luega tlo gáca loo mèn. iHuen! **50** iCara! Huen huen naneen le' mèn tetìi daa axta gath daa. No naneen nzo yen' nzo xique' daa gàcque' con'a loon. No thib ndlyazen setilte riida loon. **51** ¿Ché' ndli gu' cuent le' daa ndal loo izlyo' par lin le' gu' cue ban rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth xtàa gu', cà'? Yende xàa. Ndxe'lleque', daa ndal par lin zyal di's zyal cuent làth gu'. No axta gàc gu' chop ned mèn làth xtàa gu' por cóñ chenen. **52** Tac desde nalle' par delant ga'y mèn co' nabán thib yòo co' nac liz mèn, son mèna tyoo xà' lezo' loo xtàa mèn co' nabán yòoa. Mèna cue yoo con taachop mèn co' nzo leque yòoa por cóñ chenen. **53** Lomisque' mod gáca loo taamas xtàa mèn, ne. Leque gundanbi' yecloo ñièe xgan' gundanbi'. No leque xgan' gundanbi' yecloo ñièe gundanbi'. No leque gundangot yecloo ñièe rsap gundangot. No leque rsap gundangot yecloo ñièe gundangot. Le' mèn co' nac xna'zap na, yecloo ñièe xal'got co' nac xiix. Le' xal'got co' nac xiix na, yecloo ñièe xna'zap por cóñ chenen.

Tad Jesús ngue lu' loo mèn xá mod ta' mèn cuent cóñ che'n tiemp ndxè'.

(Mt. 16.1-4; Mr. 8.11-13)

54 Ndxab Jesús loo mèn, ne:

—Co'se' ñièe gu' ndxetoo xcuaú par ned ndlyen huiz, mbeze gu': Yamerle'

lyàa yùu, cara. No lìcque', ndxàca tataa loo gu', élé? ⁵⁵No co'se' ñìe gu' ndryo' mbii par ned sur, mbez gu': Anze'f thib bée lyàa. No, lìcque', ndxàca loo gu', élé? ⁵⁶iAa mèn izlyo'! Aa que ndxác gu' ntembii gu' ro gu' no ntembii gu' xti's gu'. Non gu' xá ñaa co' ndxàc co'se' ngo' gu' cuent cón che'n señ co' ndxú' loo bé' no señ co' ndxàc loo izlyo!. Chele gu' tataa non no nda' gu' cuent cón che'n bé' no izlyo', iChonon ne'gácte gu' ta' gu' cuent cón che'n con' co' ndxàc le'n tiemp ndxè' xal nda' gu' cuent cón che'n señ co' ngüi' gu' no co' ñaa gu', à?

Tad Jesús ngue lu' loo mèn: Fcua'n gu' mod tàl gu' loo di's no loo cuent con mèn co' nac xtàa gu'.

(Mt. 5.25-26)

⁵⁷ iChonon indlide gu' par leque gu' tub rez cón che'n gu' no par li gu' con' co' nac con' nambii no con' co' nac con' nalì, à? ⁵⁸Chele' chó mèn ta' part cón che'n gu' loo xcal no ya no mèna gu' yòolau par ya be' gu' loo xcal yòolau, más huen cua'n gu' mod xá mod tàl gu' loo di's no loo cuent ned nda gu' par ne'hue'de mèna gu' loo xcal. Tac chele' cón che'n gu' tyub rez loo xcal, xcal ta' gu' loo tenient par ya que' tenient gu' lezi'f. ⁵⁹Na nii loo gu': Ne'ryo'de gu' lezi'f axtaque' quix gu' mult co' quib xcal lad gu!. Sya, ryo' gu' lezi'f.

Tad Jesús ngue yab loo mèn: Naquin lyàa yéc gu' no lyàa lezo' gu' par tyon' xtol gu' no xquin gu' par tataa mod zye' mod co' ndxàp gu'.

13 Leque le'n huiza, ngua plá mèn loo Jesús par ngua ta' mèn cuent loo Jesús xá mod asembli Pilat mandad mbeth solndad ndxep mèn par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile láth ngo mèna le'n templ par mcos solndad ren mèn con ren má' co' mbeth mèna par xo mèn rena loo Diox. ²Jesús ndxab loo mèna:

—¿Ché' ndli gu' xtùuz no ché' ndli gu' cuent le' con' co' ngòc loo mèn par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile ngòc loo mèna por ngòc mèna mèn co' ngòp más xquin no xtol leque taamas mèn co' ngòc mèn gulàaz mèna, cà? ³Yende xàa. Cona, ngue niin loo gu': Chele' gu' ne'lyàade yéc no ne'lyàade lezo' loo con' ye'rsin' co' ndli gu' no chele' gu' ne'zye'de mod co' ndxàp gu', gu', ne, lyux. ⁴¿Ché' ndxela's gu' co'se' nguth ryete si'n pson mèn co' nguth co'se' mbua's ftoo che'n thib yòobé' co' mdub co'te' ngure tanc che'n Siloé co' ngob che loo mèna, mèna más ngòp xquin no xtol leque taamas mèn co' nzo ban ciuda Jerusalén, cà? Yende xàa. ⁵Cona, ngue niin loo gu': Chele' gu' ne'lyàade yéc no ne'lyàade lezo' gu' loo con' ye'rsin' co' ndli gu' no chele' gu' ne'zye'de mod co' ndxàp gu', gu', ne, lyux.

Trè' ndlu' cón che'n di's co' mtetac Tad Jesús cón che'n thib yaa ngudyuug.

⁶Jesús ndxab loo mèna, ne: —Nde tetaqueñ thib con' loo gu!. Ngo thib mbi' co' ngòc patrón. Mbi'a mque no thib xan' yaa ngudyuug loo xyòn mbi!. Ndxàc plá lín' seguid nda tee hui' mbi' loo yaa ngudyuug ñeene' ché' ndoole' ngudyuug loo yaa. Per co'se' ndyee tee hui' mbi' loo yaaa, nec thib ngudyuug iñèede mbi' ndoo loo yaaa. ⁷Sya, ndxab mbi' loo moz mbi' co' ndli zin' loo yòoa: Hui' nexa, moz. Nde teele' son lín' seguid ndalen loo yaa ngudyuug ba' par ñeen ñeene' ché' ndoole' ngudyuug loo yaa ba!. No co'se' ndalen, iñèeden nec thib ngudyuug loo yaa ba!. Más huen fcho' yaa ba' tac nca'i loo xyónen. ⁸Per moz co' ndli zin' loo yòoa mcàb loo mbi!. Ndxab moz: Tad, la'a tee tooi lín' ndxè!. Nda tele'en yòo xàñ'a no gon be'f xàñ'a. ⁹Ne'stolque' lín' ndxè' ta'i xlè. Per chele'i ne'ta'de xlè, syase, li U' mandad cho'i.

Tataa ndxab Jesús loo mèna par lu' Jesús loo mèna le' Diox ncha'la's tín' loo mèn. Per chele' mèn ne'tyalte lyàa yéc mèn no chele' mèn ne'tyalte lyàa lezo' mèn loo con' ye'rsin' co' ndli mèna no se' mèna mod co' ndxàp mèna loo Diox, telux Diox mèna.

Thìb huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa, mteyac Tad Jesús thiб xa'got co' mteleng mbii xís.

¹⁰Ngoloa, ngòc thiб con!. Thiб huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa, Jesús ngue lu' mèn le'n thiб sinagog. ¹¹Làth mèn co' ngo le'n sinagoga, ngo thiб xa'got. Xa'gota ndxàcle' si'n pson lín' ngue no thiб mbii ye'rsin'. Mbii ye'rsin'a mbli mblyeng xís xa'gota. Le'n rye lín'a, yende mod ndoo lì xís xa'gota thidtene. ¹²Co'se' gunèe Jesús xa'gota, Jesús ngurez xa'gota. Ndxab Jesús loo xa'gota:

—Ngot, ya ne'tolode que nol mbii ye'rsin' ba' xísl.

¹³Sya, ante mxo'f Jesús ya' Jesús loo xa'gota, leque hora mdoo lì xís xa'gota. Ndxab xa'gota:

—iAy, Dio's! Con' roo con' xèn mbli U' loon. Mteyac Tad ba' daa.

¹⁴Per mbi' co' ngòc jef che'n sinagog co' ndyoo naa loo mèn le'n sinagoga, anze'f ngocloo mbi' loo Jesús tac mteyac Jesús xa'gota huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa. Sya, ndxab mbi' loo rye mèn co' nziri':

—Xop huiz nac thiб sman par li mèn zin!. Más huen yi'th gu' le'n huiz sman par gác remed gu!. Ne'yi'the gu' huiz co' nac huiz descans par gác remed gu!.

¹⁵Sya, ndxab Jesús loo mbi' co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn le'n sinagog:

—iAa que ndxácl ntembìi rol no ntembìi xti'sl con xtàal loon, cara, gu' co' thidte mod ndxàp loo cón che'n huiz descans. ¿Ché' nzo chó gu' co' nziri' trè' co' nac arid mènley' ne'xacte

gu' ngon gu' no ne'xacte gu' burr gu' huiz sabd co' nac huiz descans par ya ta' gu' nít gu ngon gu' no burr gu' huiz descans, à? Txac gu' má' gu', élé'?

¹⁶Lomisque', tan cuent loo gu' cón che'n xa'got ndxè' co' nac bin Abraham co' ngolo mteyaqueen. Mebizya mtedó' xa'got ndxè' con thiб yíz mbii che'n xpii ye'rsin' co' mbli mteleng yíz xa'got ndxè'. No ndxàcle' si'n pson lín' thidtene mteleng mbii xís xa'got ndxè'. No nalle' ndlyazen ñee gu' loon: ¿Ché' ngue li gu' cuent indxàalte xaquen xa'got ndxè' loo yíz mbii co' ndub xís xa'got ndxè' par yac xa' nalze co' nac huiz sabd co' nac huiz descans, cà?

¹⁷Co'se' ngolo ndxab Jesús di'sa, ryete mèn co' ngòc ngolo ngola's che'n Jesús mthyón tín!. Per ndxe'leque', taamas mèn co' nziri', anze'f mdyac lezo' mèna co'se' gunèe mèna con' roo con' xèn co' mbli no Jesús xa'gota loo mèna. Thìba con' ndxè'.

Trè' ndlu' cón che'n di's co' mtetac Tad Jesús cón che'n biz bin mostaz.
(Mt. 13.31–32; Mr. 4.30–32)

¹⁸Le' tediba na, Jesús ndxab loo mèn: —Nde niin thiб con' loo gu' cón che'n xal nac mod co' ñibe'pe' Diox loo mèn nalle!. ¹⁹Mod co' tlo yar' mèn co' ndyal yòo loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn, le'i nac xal biz bin mostaz co' mblo thiб mbi' bin loo xyòn mbi'. No ndryoo nxyèn huan mostaza yamerle' xal thiб xan' yaa xcàl. No ale axta mbin bé' ntxocua' xyòn mbin loo huan yaa mostaza.

Trè' ndlu' cón che'n di's co' ngue tetac Tad Jesús no co' ngue go xo'f Tad Jesús cón che'n dii levadur loo mèn.

(Mt. 13.33)

²⁰Ndxab Jesús loo mèn, ne:
—¿Xá nee gu'? ¿Chó con' tetaquen mod co' ndxàc co'se' tlo ñibe'pe' Diox

loo mèn nalle'? ²¹Pues mod co' tlo ngue ñibe' Diox loo mèn nac xal co'se' xèegà xèegà ndxos con' ye'rsin' con con' ndac co' ndlu' cón che'n di's ndac loo mèn dib athu izlyo' xal co'se' ndyen thib xa'got ndxepte dii levadur par ncos xa' son bols harin par tyoo bes co'f par toxcua' xa'gota pan.

Tad Jesús ngue yab loo mèn le' mèn co' ndxòo loo cón che'n Diox nac xal mèn co' ndxòo ro thib puert naya.

(Mt. 7.13-14, 21-23)

²²Ngolo mdoodi's Jesús di'sa, mxen Jesús ned. Nda Jesús par ned ciuda Jerusalén. Co'se' nda riid Jesús, nguri'th Jesús le'n rye ciuda no le'n rye yèez co'te' mblu' Jesús cón che'n di's ndac loo mèn. ²³Ned nguri'th Jesús ngo thib mbi' co' mnibdi's thib con' loo Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

—¿Ché' ndyac U' ndxepte mèn nzo co' lyá' loo ryethe con' ryes, lé'?

Jesús mcàb loo mbi!. Ndxab Jesús loo mbi!:

²⁴—Bli gu' purad yòo gu' loo cón che'n Diox tac loo cón che'n Diox anze'l nagàn nac par yòo mèn. Mod co' yòo mèn loo cón che'n Diox nac xal co'se' ndlya's mèn yòo mèn ro thib puert co' anze'l naya. Anze'l huax mèn nzo co' lya's yòo loo cón che'n Diox per ne'gácte mèna yòo mèna loo cón che'n Diox. ²⁵Tac ne'stolque' gáca loo gu' ne'tyalgàde gu' yòo gu' loo cón che'n Diox. Sya, gáca loo gu' loo cón chenen xal co'se' mtau' thib mbi' co' nac gundan puert ro ned liz mbi' ndxáal yál!. Yiloa, syare' nde mèn. Ndoo mèn ro ned. No nte's mèn ryo!. Mbez mèn loo mbi!: Tad, fxal! U' puert par yòo nu!. Sya, mbi' co' nac che'n liza càb loo mèna. Gab mbi!: Byàa gu!. Ne'needen pá ned ngro' tee gu' no ne'needen pá ned ngro yáal gu!. ²⁶Axta syare', tlo gab gu' loo mbi' co' nac gundana, co' nee di's, daa nac mbi'a: Nu' nduhua no

U!. No ngu no nu' U!. No mblu' U' nu' co'se' mbi'th riid U' làaz nu'!

²⁷Per mbi' càb loo mèna no ñee mbi' loo mèna: Na guniile' loo gu': Ne'needen pá ned ngro' tee ngro yáal gu!. Biiche gu' loon, rye gu' co' nziri' ro puert ba', gu' co' ndli con' ye'rsin'!

²⁸Co'se' gath gu', bii xpíi gu' no alm

gu' le'n ye'rbiil. Tya tlo gu' góñ' gu' no hua le gu'. Tac axta syare' hui' gu' loo Abraham no loo Isaac no loo Cob. No hui' gu' loo ryethe mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox pólá co'te' ngue ñibe' no mèna Diox co'te' ñibe'pe' Diox loo ryethe con!. No axta syare' li la's gu' cón che'n co' ngue niin loo gu' ndxé!. Per ale ndxe'leque', ne'yòode gu' lath mèna thidtene. ²⁹Co'se' gáca tiempa, yi'th rye mèn co' naban par ned ndlyen huiz, no mèn co' naban par ned mbix huiz, no mèn co' naban par ned nort, no mèn co' naban par ned sur par yòo mèna co'te' ngue ñibe'pe' Diox. Tya

gáca loo mèna angta'lla's Diox huax con' ndac loo mèn xal co'se' ndxòo mèn loo thib lni par tyac tñ' lezo' mèna. Tataa gáca loo mèna loo Diox. ³⁰Tiemp ndxé' nzoque' mèn co' pente mxyal' ned mxyal' yó' loo par ndxòn mèn cón che'n di's ndac xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. Mèna sangngola's co'se' mbìn mèna di'sa no ngòoque' mèna loo cón che'n Diox. Per lomisqué!, nzoque' huax mèn co' mxyal' ned mxyal' yó' loo par ndxòn mèna cón che'n di's ndac xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. Per mastale' mbìn mèna cón che'n di's ndaca, ne'ndalte mèna ngòo mèna loo cón che'n Diox.

Tad Jesús mbín' co'se' mblí Tad Jesús xtùuz cón che'n mèn ciuda Jerusalén.

(Mt. 23.37-39)

³¹Ngolo ndxab Jesús di'sa loo mèn, leque le'n huiza mzin ndxep mèn xley' farise loo Jesús. Ndxab mèna loo Jesús:

—Byàa. Gro' trè!. Tac Herod co' nac rey ndlya's guth lùu.

32 Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—Byàa gu' no guuz gu' loo Herod co' nac xal mbée co' ngo to!: Hui', Herod. Mbi' co' lèe Jesús gunee loo nu!: Nalze no yé! be' go'en xpii ye'rsin' loo mèn. No be' teyaquen mèn yíiz. No axta huize' telon zin' co' ngue xo'f zin'en.

33 Taapláte huiz no maste be' ngue tee xo'f zin'en co' nac huiz co' ngue que tee'pe'en taachu'th. Yiloa, tenen ned. Gan par ned ciuda Jerusalén tac yende mod gath thib xa' co' nde'th di's co' ndxbab Diox thib lad co'te' inacte le'n ciuda Jerusalén.

34 iAa mèn ciuda Jerusalén, gu' co' mbeth mèn co' mbi'th te'th di's co' ndxbab Diox! No mbuaa'd quèe gu' mèn co' mbi'th lo yalbàn co' nac di's ndac che'n Diox loo gu', mèn co' mtel' Diox loo gu!. Ne' pól ndxàc mbyazan thidte queltàan gu' loon xal ndli nguiddol colec co'se' ngue's nguiddol colec nguid yen' xán' xíl' nguiddol colec per thidtene ne'ndalte gu' ngàca tataa loo gu!, ey. **35** Per nalle', hui' gu' nexa. Na nii loo gu', mèn ciuda Jerusalén, le' Diox mblá'ya'le' gu'. Más de cona, gu' ya ne'berede hui' loon axta co'se' zin huiz no zin ze co'se' gab mèn: Anzel' ndyac tín' lezo' mbi' co' nde por lèe che'n Tad Diox.

Jesús mteyac thib mbi' co' mque no yíiz quiì.

14 Ngòc thib con' loo Jesús thib huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa. Jesús ngua thuhua no thib mbi' co' ngòc jef che'n mèn xley' farise liz mbi'. Le' taamas mèn xley' farise co' nziri'a na, xèe nzi la's loo Jesús. **2** Ngo thib mbi' co' mxac yíiz quìi lath mèna loo Jesús, ne. **3** Sya, mnibdi's Jesús loo mèn co' ngòc maistr che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no loo mèn xley' farise. Ndxab Jesús:

—¿Xá nee gu'? ¿Ché! ndxàal teyaquen thib mbíiz huiz co' nac huiz descans o ché! indxàalte lina, cà'?

4 Per mèna xèe ngure. Yende chó ngabte mèna. Sya, mxen Jesús ya' mbi'a. Mteyac Jesús mbi'a. Ndxab Jesús loo mbi':

—Byàa par lizl, ndee.

5 Ngoloa, ndxbab Jesús loo mèn xley' farise:

—Yende chó gu' co' nziri' trè! co' ne'co'de thib burr gu' o thib laa ngon gu' le'n thib tó' huiz sabd chele' thib burr gu' o ngon gu' ngòb che le'n tó' huiz sabd co' nac huiz descans, ðlé'?

6 Mèna yende cón ngác ncàb loo Jesús. Thiba con' ndxè!

**Tad Jesús ngue tetac cón che'n Tad Jesús no ngue go xolf Tad Jesús
loo mèn xal co'se' ndxàc convid
mèn par ya mèn loo thib yalhua
co'te' mselya' thib ned myen'.**

7 Le' tediba na, xèe ngüi! Jesús xal ndxàc mèn co' nda fandang co'te' mselya' thib ned myen!. Mdub mèn loo asient co'te' más tyu' mèn no tye's mèn loo xtàa mèn loo mes. Jesús mco'x di's ndxè' loo mèna. Ndxab Jesús loo mèna:

8 —Nde niin thib con' loo gu': Co'se' chol mèn yi'th nee loo gu' par ya gu' fandang co'te' selya' thib ned myen' par ya thuhua gu', ne'tyubte gu' loo asient co'te' ndyub mèn co' más ndli cuent nac mèn roo no mèn xèn tac, ne'stolque', yi'th mèn co' más nzo'f lèe nzo'f xti's leque gu!. **9** Le' sya, mèn co' mbli convid ryop ned mèna, ñee mèna loo gu': Fta! asient co' ndubl ba' tyub mèn ndxè' loo mes. Sya, mèna xít too gu' loo asient loo mes. Sya, que nzo ne'lñee lezo' gu', yitoo gu' loo asient loo mes par tyub mèna co'te' yitoo gu!. Le' gu' na, nalyat nde'f ro ya tub gu' loo asient co' nziri' axta squin le'n nyòo. ¿Xá lyàai le'n lezo' gu' li mèna tataa loo gu', sya? **10** Ndxel'leque', co'se' li mèn

convid gu' par ya thuhua gu' sa lua' gu' co'te' mselya' thib ned myen', na nii loo gu': Más huen tyub gu' loo asient co' nziri' axta squin le'n nyò par ñee mèn, co' ngua li convid gu'a loo gu', tyub gu' loo asient co'te' ndxàal más tyu' gu': Amiu, ftub co'te' más ndyu' mèn ba!. Le'sya, tataa mod más tyu' gu' loo mèn co' ndub loo mes. ¹¹Tac mèn co' asendli ndye's, thyon mèna loo Diox. Le' mèn co' ndxàp mod no indlu'de mèna ndye's mèna, Diox li loo mèna le' mèna gàc mèn roo no mèn xèn loo Diox.

¹²Ndxab Jesús loo mbi' co' mbli convid Jesús, ne:

—Co'se' lil thib yalhua, que naca xhui, que naca rsè, ne'lidel convid mèn co' nac amiu lùu, ne' ne' lil convid mèn co' nac mèn huespel', ne' mèn co' nac mèn gulizl, ne' mèn ric co' nac vecinl. Tac mèna lique' convidl cadque' co'se' li mèna yalhua. Chele' lùu ante ndli tataa, sya, ante nda'l gust lezo'l no ndyacal ndxàc con' ndac lool. Per loo Diox ne'yòode cuent cón che'n con' ndlil.

¹³Ndxel'equ', co'se' lil thib yalhua, bli convid mèn prob, no mèn yíz, no mèn renc, no mèn sieu. ¹⁴Huen ndal chele' lùu li tataa loo mèna tac mèna ne'gácte quix por con' mda'l nduhua mèna. Le' part cón che'n na, Diox li anggàc con' ndac lool co'se' gàc huiz co'se' ryo xban mèn co' nac mèn nalì no mèn nambìi loo Diox.

**Trè' ndlu' cón che'n thib yalhua
co' ndlu' xá mod ndlya's Diox
yòò mèn loo cón che'n Diox
par ñibe'pe' Diox loo mèn.**

¹⁵Co'se' mbìn thib mbi' co' nzo làth mèn co' mdub loo mes tataa ndxab Jesús, mbi' ndxab loo Jesús:

—Ndyac lezo' mèn co' hua no U' làth mèn co'te' ñibe'pe' Diox loo mèn.

¹⁶Jesús ndxab loo mbi'a:

—Thib mbi' mbli convid huax mèn par yi'th mèna loo thib yalhua co' li nab

mbi'. ¹⁷Co'se' ngóol hor hua mèna, mbi' mtel' moz mbi' par ngua li moz avis loo mèna par yi'th mèna loo yalhua. Ndxab moz loo mèna: Bli gu' purad par ya thuhua gu' loo yalhua tac con' co' hua gu' ngòc nable!. ¹⁸Per ryete mèn co' ngòc convida, thidte mcàb mèna loo moz co' ngua li avis loo mèn. Ner mbi' co' ngòc avis looa, mbi'a ndxab loo moz co' ngua li avisa: Na ngolo mxi thib le' xyònén, no nalle' daa nda tee hui' xá nax xyònén. iCara! Guuz loo patronl nee patronl xá mod li patronl par ba!. Na ne'gade loo yalhua. ¹⁹Le' tedib mbi' na, ndxab: Na ngolo mxi ga'y ned ngon. No nalle' nda lin preb má' xàn' yaarad par ñeen ñeene' xá ryo' má!. iCara! Guuz loo patronl nee patronl xá mod li patronl par ba!. Na ne'gade loo yalhua. ²⁰Le' tedib mbi' na, ndxab loo moz: iCara! Na ngolo mselya' con thib mza!. No conate ndli yende mod gan loo yalhua. Guuz loo patronl nee patronl xá mod li patronl par ba!. Le' daa ne'gade loo yalhua. ²¹Co'se' mbere moz, ndyàa moz par liz patrón, mda' moz cuent xá mod ngòca loo moz loo patrón. Co'se' mbìn patrón di's co' ndxab moz cón che'n mèna, anze'f ngocloo tín' patrón moz con mèna. Sya, ndxab patrón loo moz: Goror huàa cua'n mèn co'te' nac ned yòò no co'te' nac rye ned co' nsyo le'n yèez par ya xil mèn prob, no mèn yíz, no mèn renc, no mèn sieu, yi'th mèna loo yalhua. ²²Ngoloa, co'se' ndye'th moz, ndxab moz loo patrón moz: Daa mblile' xal mnibe' U' loon. No tatabe' nalath co'te' tyubre' mèn par yi'th mèn loo yalhua. ²³Patrón mbere ndxab loo moz tedib vez: Bere, huàa tee hui' co'te' nac ned yòò no rye co'te' nsyo ned. Por fuerz guuz loo rye mèn co' zyál'l par yi'th mèna, hua mèna no par yi'th mèna, gu mèna. Tac ndlyazen zyè lizen con rye mèna. ²⁴Tolo ndxab patrón loo moz: Na nii lool: Nec thib mèn co' nerleque' mblin convid

ne'taden lugar loo mèna yòò mèna le'n nyòò lizen par yòò mèna loo yalhua.

**Trè' ndlu' cóñ che'n con' ryes
co' tyactii mèn, mèn co'
yòøque' loo cóñ che'n Crist.**

²⁵Ngoloa, anze'f thib mèn mdoo nque xís Jesús. No mbere Jesús ned xís Jesús. Mbez Jesús loo mèna:

²⁶—Chele' chó gu' nde nque xisen, no más ndli gu' cas xud gu', no xna' gu', no xa'got gu', no xin' gu', no hues gu', no fta'n gu', no ndxàc chop lezo' gu' chonon mblá' gu' yalgón' gu' no ryethe con' co' nda' gust lezo' loo izlyo' ndxè' leque más ngue li gu' cas cóñ chenen, yende mod gac gu' myen' xin' mté'th daa. ²⁷No gu' co' ne'xecte gac ngòc nguàal con' loo gu' por cóñ chenen, gu'a yende mod gac myen' xin' mté'th daa. ²⁸Jesús tolo ndxab loo mèna:

—Nde niin tedib con' loo gu', ne: Angab na'i, chele' chol gu' co' nziri' trè' ndlya's toxcuá' gu' thib liz gu' con vari no con ciment co' gac chop son pis, ner ndyub gu' par co xnee gu' plál li gu' gast no par ñee gu' ñeene' ché' taal tmi co' mqueltàa gu' par telo gu' zin'a, clé'? ²⁹Per ndxe'leque', chele' gu' msèle' cimient co'te' tyub liz gu' no ne'lide gu' gan telo gu' liz gu'a, le' sya, ryete mèn co' hui' tataa nac zin' co' ngue li gu'a, tlo mèna xiis no mèna gu'. ³⁰No gab mèna: iAy, prob mbi' ba' izlyo'! Mbi' ba' ngue xít te'f thib liz mbi' co' nac chop o son pis no ale ne'nglide mbi' gan ntelo nxít te'f mbi' liz mbi' ba'.

³¹Tolo ndxab Jesús loo mèna: Nde niin tedib con' loo gu', ne: Chele' thib rey nzo lezo' li rey thib xó' con tedib rey, clé' ngue li gu' cuent ne'tyubte reya ner par co xnee reya ñeene' ché' tli si' mil solndad che'n reya gan loo gal mil solndad che'n tedib rey co' nac ngolo ngola's co' nde li xó' loo solndad reya, cà'? ³²No chele' ner reya mblo xnee ne'lide ner reya gan loo xó', no

tatabe' tithe nzo tedib reya, le' sya, ner reya tel' di's loo tedib rey par tali ner reya loo di's no loo cuent par tataa mod tu' tali rey ndxè' loo di's no loo cuent. ³³Cona, ngue niin loo gu': Chele' chol gu' más ndli cas loo cóñ che'n gu' leque li gu' cas loo cóñ chenen, gu'a yende mod gac licpe' xin' mté'th daa.

**Tad Jesús ngue tetac loo mèn cóñ
che'n ted co' nguri'th xla' co' ya
inteziide co' ndxuhua mèn.**

(Mt. 5.13; Mr. 9.50)

³⁴Nde niin tedib con' loo gu', ne: Anze'f huen nac ted. No axta arid nquin mèn ted. Per chele' ted nac ted nala, clé' mod gac nazii teda no xá mod tezii ted con' ndxuhua mèn, sya? Yende mod gacata tataa tac ted nac ted, clé'? ³⁵Ne'lide sirv ted par gac ted yòò. Ne' ne' li sirv ted par gac ted be'f. Alithe cobii mèn ted. Gu' co' ndxxaa'd di's ndxè', bìn gu' di's ndxè' no fta' gu' cuent co' huenleque' cóñ nee di's di's ndxè'.

**Tad Jesús ngue tetac cóñ che'n mèn
co' alith nziri' loo izlyo' xal thib
mbacxil' co' mdyuhuan.**

(Mt. 18.10-14)

15 Láth be' ngue toodi's no Jesús mèna, rye mèn co' ndli cobrar tmi cóñ che'n contribución no rye mèn co' ngòp xquin no co' ngòp xtol mbii gax loo Jesús par gòn mèna di's co' ndyoodi's Jesús. ²No co'se' ñeñe mèn xley' farise no mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn tiempa xal mqueltàa mèn loo Jesús, xée ndla's mèna loo Jesús. No xeste mbez mèna loo xtàa mèna:

—Hui' gu' nexa. Mbi' ba' nqueltàa no mèn co' ndxàp xquin no co' ndxàp xtol. No axta ndxuhua no mbi' mèn ba'. Nazab ngue li mbi' ba', clé'?

³Jesús ndxab loo mèna:

⁴—Nde niin thib con' loo gu': De loo rye gu' co' nziri' trè', angab na'i,

¿ché' nzo thìb gu' co' ngue no thìb ayo mbacxil' no láth ngue tee queno gu' mbacxil'a, xexte mdyuhuan thìb mbacxil' ngro' mbacxil' làth partid, ché' ne'yòode valor loo gu' par lá' gu' rye partid mbacxil', co' nac thap gal nzo si'n thap mbacxil' ante mbacxil' ned huana co'te' nac segur par ya cua'n gu' mbacxil' co' taa mdyuhuan axtaque' zyal gu' thib mbacxil'a, cà? Lìcque', lá' gu' rye mbacxil'a thìb lugar, ilé'? **5** No co'se' zyal gu' mbacxil'a, xo'f gu' mbacxil'a xís yen gu', tant ndyac lezo' gu' mzyal gu' mbacxil'a. No ndye'th no gu' mbacxil'a, ilé'? **6** No co'se' zin gu' liz gu', li gu' par queltàa mèn co' ndxàc amiu gu' no mèn co' ndxàc vecin gu' liz gu'. Sya, gab gu' loo mèna: Quede gu' par tyac lezo' gu' con daa tac daa mzyalle' mbacxil' daa co' mdyuhuan. **7** Na nii loo gu': Lomisque' mod más tyac lezo' angl co' nzo loo bé' por cóñ che'n thìb mbi' co' mcua'n xtol co'se' lyàa yéc mbi' no lyàa lezo' mbi' loo Diox leque tyac lezo' angl ñèe angl thap gal nzo si'n thap mèn co' ndli cuent nac mèn mèn ndac no mèn co' ndli cuent inquinte lyàa yéc mèn no lyàa lezo' mèn loo Diox par zye' mod co' ndxàp mèn loo Diox. Thiba con' ndxè'!

Tad Jesús ngue tetac di's cóñ che'n mèn xal thìb billet co' mdyuhuan.

8 Le' tediba na, xá ñaa thìb xa'got co' ngue no si' billet no ntac thìb thib billeta thìb ayo pes. No mtuhuan xa'gota thìb billet co' ntac thìb ayo pes. ¿Ché' ngue li gu' cuent ne'quede xa'gota xnìi thìb brujit par cua'n xa' billeta abix ncan' no lo'f xa'gota le'n nyòo liz xa' lilleque' axta li xa' gan zyala? Zyalque' xa'i, ilé'? **9** No co'se' ngolo mzyal xa' billet co' mdyuhuan co' ntac thib ayo pes, xa'got li par queltàa mèn co' ndxàc amiu xa'gota no mèn co' ndxàc vecin xa'gota. No gab xa'gota loo mèngota: Ndlyazen tyac lezo' gu'

con daa tac mblin gan mzyal pes bchò co' mdyuhuan. **10** Na nii loo gu': Tataa tyac lezo' angl loo Diox loo bé' por cóñ che'n thìb mbi' co' ngòp xquin no co' ngòp xtol co'se' ngulàa yéc mbi' no ngulàa lezo' mbi' loo Diox par mzye' mod ye'rsin' co' ngòp mbi' loo Diox.

Tad Jesús ngue ta' cuent loo mèn cóñ che'n xtol mèn xal ngòca loo thìb mbyòo co' ngro' gundee.

11 Jesús ndxab loo mèna, ne: —Ngo thìb mbi' co' mque no chop xgan'. **12** Per mbyòo co' ngòc mbyòo bluz loo hues mbyòo, mbyòoa ndxab loo xud mbyòo: Pay, fta' U' herens co' mbez U' nac chenen par càan. Sya, xud myen' mblí rol herens myen' par càa thìb thìb myen' herens myen'. **13** Per pláte huiz ndxàc mcàaya' mbyòo bluza herenspe' mbyòo, mtlo mbyòo, mthop mtaa mbyòo rye con' ngòc che'n mbyòo par tho' mbyòoi. Mtho' mbyòo xyòn mbyòo, ne. Ngoloa, mxen mbyòo ned. Nda mbyòo tedib nación más tith loo làaz mbyòo. Tya, mteluxxi' mbyòo tmi mbyòo co' mque no mbyòoa. No mda' mbyòo gust lezo' mbyòo axta plóthe loo con' ye'rsin' con tmi mbyòo co' mtho' mbyòo che'n mbyòoa no co' mtho' mbyòo xyòn mbyòo. **14** Per co'se' ngolo mblíxi' mbyòo gast tmi mbyòo, ngulàa thìb huin tín' le'n naciona. Le' mbyòo na, mtlo mdén' huin. **15** Sya, mcua'n mbyòo zin' liz mèn co' nac mèn naciona par li mbyòo zin'. Mzyalque' mbyòo zin'. Per mbi' co' mda' zin' mblí mbyòo, mbi'a mque no thìb partid nguch. Mtel' mbi' mbyòo co'te' ngòc ranch mbi' par ngua queno mbyòo nguch no ta' mbyòo con' hua nguch. **16** Per prob mbyòo izlyo!. Axta mbly'a's mbyòo nguhua mbyòo tá' che'n yaa yis tá' co' nguua mbyòo nguch par zyè lezo' mbyòo con tá' che'n yaa yis tá' tac patrón mbyòo anze'f tazad mda' co' ndxuhua mbyòo por huin co' ngulàa naciona. **17** Axta

syare' mdub xnìi yéc mbyòo no mdub xnìi lezo' mbyòo no ngulàa yéc mbyòo no ngulàa lezo' mbyòo loo con' ye'rsin' co' mbli mbyòo. Ndxab mbyòo loo lezo' mbyòo: Napló moz ngue zin' liz xuden. No nzo cóñ hua moz axta plóthe axta ndxan' xo'f con' ndxuhua moz. Per daa ndxath huin tré'. ¹⁸Más huen beren, ndyàan co'te' nac liz xuden. No gaben loo xuden: Pay, daa mcuan xtol daa no xquin daa loo Diox no mcuanen xtol daa no xquin daa loo U'. ¹⁹Ya indliden cuent nac daa xin' U'. Más huen li U' cuent nac daa xal thib moz U', ndyaquen. ²⁰Sya, mxen mbyòo ned. Mbere mbyòo, ndye'th mbyòo par liz xud mbyòo. Tatabe' tithe' ndye'th mbyòo, gunèe xud mbyòo mbyòo. Sya, mblyat lezo' xud mbyòo gunèe xud mbyòo mbyòo. Mque' xud mbyòo carre. Ngua càa ned xud mbyòo mbyòo. Mde's mcàa xud mbyòo mbyòo. No msoro xud mbyòo ro mbyòo.

²¹Sya, ndxab mbyòo loo xud mbyòo: —Pay, daa mcuan xtol daa no xquin daa loo Diox. No mcuanen xtol daa no xquin daa loo U'. Ya indxàalte daa gab U' le' daa nac xgan' U'.

²²Per xud mbyòo ndxab loo moz: —Jer, huàa lo' gu' xab huen mbyòo. No ftegoc gu' mbyòo xab mbyòo. No blo gu' thib ani cuen ya' mbyòo. No fque' gu' yilid nii mbyòo. ²³Huàa xi gu' thib laa tor co' más nacha!. Beth gu' tora par hua na!. No li na' thib lni loo mbyòo. ²⁴Tac mbyòo co' nac xgan'en ndxè' ngòc xal thib mèn co' nguth loon. No ale ndyaquen xgan'en ndxè' ngòc xal thib xa' co' ngro xban loon. Mdyuhuan xgan'en ndxè' loon per nalle' ngro xo'f xgan'en ndxè' loon.

Sya, mtlo mèn guliz xud mbyòo. Mbli mèna lni loo mbyòo.

²⁵Láth ndxàc lnia, mbyòo ndlyoa ngue zin' huan. Co'se' mzyèl' izlyo' huiza, ndye'th mbyòo ndlyo par liz mbyòo. No co'se' nde zin gax mbyòo

ndlyo liz mbyòo, ndxòn mbyòo ndlyoa ndxol' musc. No ngüi' mbyòo nzi yol' nii mèn. ²⁶Sya, ngurez mbyòo ndlyoa thib moz co' nzo làth mèn co' nzir'i'a. Mnibdi's mbyòo loo moza. Ndxab mbyòo loo moz: ¿Chó lni nzo lizen, cara? ¿Cón ndxàc? ²⁷Moza ndxab loo mbyòo: Huesl mzin, yey. No mbli xudl mandad mbeth nu' thib tor co' más nacha' par hua no xudl huesl. Tataa mbli xudl tac huesl huenque' mzin tedib vez. ²⁸Per mbyòo co' nac mbyòo ndlyoa mdèn. No ngocloo mbyòo. Ale indlya'ste mbyòo yòo mbyòo liz mbyòo. Sya, ngro xud mbyòo ned. Ngua xi xud mbyòo mbyòo par ngòo mbyòo liz mbyòo tac mbyòo ndub tèn tyá. ²⁹Ndxab mbyòo loo xud mbyòo:

—Pay, U' nda'que' cuent napló zin' mblin loo U' huax líñ!. No thidteneque' ndyubdizquen loo U'. Per U' ne'nglatte lezo' ngnèe U' daa par nda' U' mase thib chiv par nglin thib lni chu'th par hua non myen' co' ndxàc amiú daa.

³⁰No nalle' mzin xgan' U' ba!. No mda' xgan' U' ba' gust lezo' xgan' U' con myen'got co' ndxòo lezo' li con' ye'rsin!. No ale mbli U' mandad mbeth moz thib laa tor co' más nacha' par mbli U' lni. ¿Ché' ndyac U' anze'f huen nac co' ngue li U' ba', cà? Yende xàa.

³¹Sya, ndxab xud mbyòo loo mbyòoa: Ryete con' co' ndxàpen, le'i nac che'n'l. ³²Per nalle' ndxàalque' li na' thib lni par tyac lezo' na' tac huesl co' ngòc xal mèn nguth loo na', ngòc huesl xal mèn co' ngro xban loo na' nalle!. Ngòc huesl mèn co' mdyuhuan loo na' per nalle' yub huesl mzin loo na!. Ya' ndyàa na!. Ne'yecloodel.

Tad Jesús ngue tetac di's loo
mèn cóñ che'n thib mbi' co' ngòc
mandador ye'rsin' co' mdyee
ya' loo cóñ che'n patrón.

16 Ndxab Jesús loo myen' xin'
mté'th Jesús:

—Myen', nde niin thìb con' loo gu': Ngo thìb mbi' ric co' mque no thìb mandador. Mzin thìb huiz ngòo ndxep mèn co' mda' cuent loo mbi' ric cón che'n mandador le' mandador indyoode altant loo rsin' che'n mbi' rica. ²Sya, ngurez mbi' ric mandador. Ndxab mbi' rica loo mandador: Ndlyazen ta'l cuent loon. ¿Xá mod nac cuent co' mda' mèn loon cóن che'n'l, cara? Fta' cuent loon xal nac zin' co' ngue lili. Tac lùu ya ne'tolode gác mandador loo rsinen. ³Sya, mbli mbi' co' ngòc mandadora xtùuz. Ndxab mbi' loo lezo' mbi': Per nalle' na, ¿cón lin? Patrón daa teche zin' loon. Más de cona, yende fuerz daa par que'en zin' huiz con barret no con yi'l f yaa. No chele' daa ga na'b gòn, thyon daa ña'ben gòn. ⁴Neequen xá ñaa co' lin par que non mèn co' ta' sa yèth huan no ta' mèna liz mèna par góon plá huiz co'se' ne'ta'de patrón más zin' lin trè'. ⁵Sya, ngurez mandador thìb thìb mèn co' ndeb loo mbi' rica. Mnibdi's mandador loo ner mbi' co' ndeba. Ndxab mandador: ¿Plál ndebl loo patrón daa, à'? ⁶Mbi' co' ndeba mcàb. Ndxab mbi' loo mandador: Daa ndeb thìb ayo barril aceit loo patrón. Sya, ndxab mandador loo mbi' co' ndeba: Ye's co' nac val lùu ndxè!. Ftub loo asient no xax xax toxcua' tedib val. No ftub loo val le' lùu ndeb cho' psi' barril aceit no maste. ⁷Ngoloa, mnibdi's mandador loo tedib mbi' co' ndeb loo patrón mandador, ne. Ndxab mandador loo mbi'a: ¿Lùu, à'? ¿Plál ndebl loo patrón daa? Mbi' co' ndeba ndxab: Daa ndeb thìb ayo almud triu loo patrón. Sya, ndxab mandador loo mbi' co' ndeba: Ye's co' nac val lùu ndxè!. Nalle' ftoxcua' tedib val. Ftub cuent loo val co' toxcua'l ba' le' lùu ndeb thap gal almud triu no maste loo patrón daa. ⁸iPer máa mbi' ric! Lueg mdén' lezo' mbi' ric no mda' mbi' rica cuent le' mandador ngòc lijerle' xal nac

mod co' ndxàp mandador loo zin' co' ndyoo naa mandador. iNe'yila'ste gu' con' nde niin loo gu'! Más nalaas nac mèn co' alithe nabán loo izlyo' ndxè! loo mod co' ndxàp mèn li mèn loo thìb xtàa mèn no loo tedib xtàa mèn leque mèn co' mblá'l le' ryethe cón che'n xab izlyo' no mèn co' ndyub xnii yéc no co' ndyub xnii lezo' loo cón che'n Diox loo rsin' che'n Diox.

⁹Por cona, ngue tan'en di's ndxè! loo gu' le' gu' co' nac xal mandador che'n Diox, nalaas gure gu' loo izlyo' ndxè! loo interes co' ncàb con' ye'rsin' loo mèn par li zin' gu' che'n gu' co' ndxàp gu' par tataa mod gác amiu gu' con huax mèn loo izlyo' ndxè!. Le' sya, lomisque' mod, gácà loo gu' co'se' gath gu' ndoo líte ta' Diox lugar loo gu' yòo gu' loo Diox co'te' ban gu' thidtene tac altant mdoo gu' loo zin' che'n Diox xal thìb mandador ndac.

¹⁰Mèn co' altant ndyoo no co' ñee rsi' ñee rso par quenap mèna co' nac che'npe' mèna con' co' ngue note mèna, mèna altantleque' tyoo no ñee rsi' ñee rso mèna par quenap mèna taamas huax con' chele' Diox li par que no mèna taamas con!. Le' mèn co' nqedìi xtàa loo ndxepte con', mèna quedìi xtàa loo huax con' chele' mèna li gan. ¹¹Cona, ngue niin loo gu'! Chele' gu' indyoode altant no iñee rsi'de gu' no iñee rsode gu' yalgon' co' nthop gu' no co' ndxàp gu' loo izlyo' ye'rsin' ndxè!, ¿chó mèn gáp yalxla's loo gu' no chó mèn yila's le' gu' tyoo altant no ñee rsi' gu' no ñee rso gu' zin' ndac co' nac cón che'n Diox, à'? Yende mod gácà tataa, ¿lé'? ¹²No chele' gu' indyoode altant loo con' co' nac che'n taamas mèn, ¿chó ta' con' càa gu', con' co' gác che'npe' gu', sya? Yende mod gácà tataa, ¿lé'?

¹³Nde niin thìb con' loo gu': Yende mod li thìb moz sirv loo chop patrón. Bien li moz cas loo thìb patrón. Le' loo tedib

patrona yecloo moz ñèe moz patrona. Bien más altant tyoo moz loo thib patrón. Le' loo tedib patrón na, tyoo xà' lezo' moz ñèe moz tedib patrona. Cona, ngue niin loo gu': Yende mod xo'f zin' mèn zin' co' nac cóñ che'n Diox chele' mèn más nde yath nde lux ñèe yalgon' che'n izly' ndxè'.

¹⁴ Per mèn xley' farise, co' más nde yath nde lux ñèe yalgon', nzi yòn di's co' ndxbab Jesú. Sya, ndxáp nxyán' mèna no mxiiñ nxyán' mèna ñèe mèna Jesú. ¹⁵ Jesú ndxbab loo mèna:

—Anze'f thib con' ndli gu' par ndxàc gu' mèn ndac loo mèn. Per Diox non no nanee Diox xá nac con' co' ndli gu' xtùuz le'n lezo' gu'. Tac ryete con' co' ndli mèn cuent nac más con' roo con' xèn loo mèna, Diox ndxòo xyàn lezo' ñèe Diox mèn co'se' ndli mèn con'a.

Trè' ndlu' cóñ che'n mod co' mblu'
Tad Jesú loo mèn cóñ che'n xá
mod ndxòo mèn loo cóñ che'n
Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn.

¹⁶ Ndoore' gác tiemp co' mbi'th Juàñ Bautist, nzo'fle' ley che'n Diox co' mxo'f Moisés loo mèn no nzole' libr co' mque' mèn ye's, mèn co' mde'th di's co' ndxbab Diox. Per axta tiemp co' mbi'th Juàñ Bautist, mtlo mbyath mbyèn cóñ che'n di's ndac co' ndlu' xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. No ryete mèn co' mbìn di'sa nguátbèe par mbli mèn co' nzote mod li mèn par ñibe'pe' Diox loo mèn.

¹⁷ Más inagànte naca lyux no lith no izly' no bé' leque ne'gàcte con' co' nac más be'the' co' mcàbgòn Diox li Diox loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Aa. Gàcpeli.

Trè' ndlu' cóñ che'n mod co' mblu'
Tad Jesú loo mèn cóñ che'n con' co'
ndxàc co'se' selya' mèn tedib vez
ndxelo mblá' mèn xa'got mèn tiempa.

(Mt. 19.1-12; Mr. 10.1-12)

¹⁸ Niin con' ndxè' loo gu', ne: Chele' thib xa'bi' negadi's tè'b no chobla'

xa'bi' sa'l xa' no selya' xa'bi' con tedib xa'got, sya, xa'bi'a ngue li yalburrid. Le' thib xa'bi' co' selya' con thib xa'got co' mtè'b sa'l no co' mchobla' sa'l, xa'bi'a ngue li yalburrid, ne.

Tad Jesú ngue ta' cuent loo mèn
cóñ che'n thib mbi' co' ngòc ric
no cóñ che'n thib mbi' co' ngro'
lèe Lars co' ngòc thib mbi' prob.

¹⁹ Jesú ndxbab loo mèn:

—Nde tan cuent cóñ che'n co' ngòc loo thib mbi' ric loo gu'. Mbi' rica mdoc xab mbi' co' nabe's mdyoxcua' no co' ante nít nayèe ñaa. No ryete huiz ndli mbi' lni liz mbi' axta mod co' mblyia's mbi' no xal nda' gust lezo' mbi' li mbi'. ²⁰ Ngo thib mbi' prob, ne. Mbi' proba ngro' lèe Lars. Mdoo thib loo yé's ya's dib lad Lars. Ndyee tub Lars ro ryo' liz mbi' rica.

²¹ Látha, ndyub bed Lars no ndyub quee lezo' Lars ña'b Lars pedaz yèth no nityèth co' ndxan' xo'f loo mes co' ndxuhua mbi' rica par hua Lars par be'te' que' ni'i lezo' Lars. Láth ndub bed Larsa, nde ley mbac loo yé's ya's co' ndoo lad Lars. ²² Mzin thib huiz nguth prob Lars. Per angl che'n Diox mbi'th. Mbe' angl xpii Lars no alm Lars par ngo no Lars Abraham co'te' ngo Abraham le'n paraís. Mzin huiz nguth mbi' rica, ne. Ngua ca's mèn thebol mbi' rica panteón. Le' alm mbi' no xpii mbi' na, ndoo lité ngulàa le'n ye'rbiil. ²³ Per láth nden' mbi' rica yaltii no ndxec nzyo mbi' le'n ye'rbiil co'te' mbii xpii no alm mèn ye'rsin' co' ndxath, gunèe mbi' rica tit nzo no Lars Abraham. ²⁴ Sya, ngrozèe mbi' rica. Ndxab mbi' ric loo Abraham: Tad Abraham, gulat lezo' U' gunèe U' daa. Ftel' U' Lars ya tegaz Lars cuen ya' Lars con nít no yi'th tegaz Lars looz daa trè' tac anze'f nèe nac co' nden'en loo quíi no loo bëel co'te' nzon ndxè'.

²⁵ Abraham ndxbab loo mbi' ric co' nguth: Mbi', fte' lezo'l, lìu anze'f huen ngua le'n rye tiemp co' ngo banl lada. Per prob Lars ndxè', anze'f thib con' ye'rsin' no

con' nalyat ngòc loo prob Lars. No nalle', ale ndxe'l que', ndyac lezo' Lars co'te' nzo Lars trè'. Le' lùu na, ale ndxe'l que', nden'l ndxec nzyol loo quìi no loo bëel co'te' nzol ba'.

²⁶Más de cona, ndri'th thib ftee co' anze'f na's tñin' trè' co' ntau' loo nu' no co' ntau' lool. No chele' lùu lya's riid co'te' nzo nu' ndxè', yende mod riidl. No chele' nu' lya's riid co'te' nzol ba', yende mod riid nu'. ²⁷Sya, ndxab mbi' rica loo Abraham: Daa ña'b loo U', Tad Abraham, ftel' U' Lars ya Lars liz xuden ²⁸co'te' ngue non ga'y myen' huesen, par ta' Lars cuent loo myen' huesen par tataa mod ne'yil'the myen' trè' co'te' anze'f ndxàc yaltii loo mèn ndxè'. ²⁹Per Abraham ndxab loo mbi' rica: Myen' ngue noque' di's co' mque' Moisés ye's co' nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn. No ngue noque' myen' di's co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's loo libr. Loo di'sa nzoque' mod li myen' cas chele' myen' lya's tyubdi's. ³⁰Mbi' rica mcàb loo Abraham. Ndxab mbi': Lica xá nee U' ba', Tad Abraham. Yende cón niin loo U' cón che'n di's co' ngolo gunee U' ba'. Per más segur gàca chele' thib mèn nguth ryo xban par ya mèn ngutha loo myen' huesen par ta' mèn ngutha cuent loo myen' huesen, ndyaquen. Sya, lyàa yéc myen' no lyàa lezo' myen' no zye' mod co' ndxàp myen' par lyá' myen' loo ryethe con' ryes. ³¹Abraham ndxab loo mbi' rica: Chele' myen' indlide cas no indyubdi'ste myen' loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn no loo di's co' mde'th mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, ne' ne' yila's myen' loo mèn co' yaa, mèn co' ryo xban làth mèn nguth.

Tad Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n con' ryes co' ndxàc loo mèn co'se' ncua'n mèn xquin mèn no xtol mèn.

(Mt. 18.6-7, 21-22; Mr. 9.42)

17 Jesús ndxab loo myen' xin'
mté'th Jesús:

—Thidteneque' nzoque' con' co' ndli par ncua'n mèn xtol mèn no xquin mèn. Per mandit mbi' too ze too yál', mbi' co' aseli par cua'n mèn xquin mèn no xtol mèn. ²Más huen ngàca nquedó' mèn thib quèe yees yen mbi' ye'rsin'a. No yiloa, cobii mèn mbi'a le'n nittó' leque li mbi' ye'rsin'a le' mèn co' be' nau' loo no mèn co' be' nau' yéc ncua'n mèna xquin mèna no xtol mèna, mèn co' nac mèn co' pente mtlo ndxela's loo cón che'n Diox. ³Anderhuen gu!. No gunee gu! xá nzi tee ban gu!.

Chele' chol hues xtàa gu' cua'n xtol cón che'n gu', gunii gu' loo hues xtàa gu'a no bco'x gu' ndxep loo hues xtàa gu'a. No chele' hues xtàa gu'a lyàa yéc no lyàa lezo' loo con' mbli hues xtàa gu'a, fteri'th ftecan' gu' xtol no xquin co' mcua'n hues xtàa gu' loo gu'. ⁴Mastale' cua'n hues xtàa gu'a xtol no xquin hues xtàa gu'a loo gu' gaz vez thib huiz, no chele' hues xtàa gu' yi'th loo gu' gaz vez no ñee hues xtàa gu' loo gu' gaz vez: Ya ne'bereden cuanen xtol daa lool, hues, le' sya, gu' co' ndxàc hues xtàa por cón che'n Crist, fteri'th ftecan' gu' xtol no xquin co' ndli hues xtàa gu' loo gu'.

Tad Jesús ngue ta' cuent loo mèn cón che'n con' co' ndli mèn co'se', lìcpe', ndxela's mèn loo cón che'n Diox.

⁵Myen' xin' mté'th Jesús co' ne' tedib lèe apostl, co' nee di's, mèn co' ndxe' di's cón che'n Tad Jesús, myen'a ndxab loo Tad Jesús:

—Tad, bli U' par tolo yila's nu' no tolo gáp nu' más yalxla's loo ryethe con' cón che'n U'.

⁶Sya, ndxab Tad Jesús loo myen':

—Chele' gu' pente ndxela's no, lìcpe', ndxela'spe' gu', nzoque' mod gab gu' loo yaa sicomr ndxè': Na nii lool, yaa sicomr, yi'fl trè'. No leque lùu ya ro nittó' par tyool ro nittó'. Na nii loo gu' le' yaa sicomr ndxè' gòn ro gu'.

**Trè' ndlu' leque mèn ta' cuent
inacte mèn arid mèn ndac loo zin'
co' nxo'f zin' mèn cón che'n Diox.**

7 Nde niin thib con' loo gu': Chele' chó gu' ngue no thib moz, no ndye'th moz ngua moz zin' huan, bien ngua gan' moz ngor, o bien ngua queno moz ngor, ¿ché' tab gu' loo moz co'se' ndye'th moz ngua moz zin': Moz, quede. Ftub loo mes par bequen con' hua rsèl, ndee? 8 Yende xàa. Ndxel' leque', gu' gab loo moz: Jer toxcua' con' hua rsèl'en no altant ftoo par lil mandad loon láth ngue yuhuan no láth ngue yun. Sya, co'se' ngolo nduhuan no co'se' ngolo ngun, sau' tyubl hual. 9 ¿Ché' ndyac gu' le' patrón gab loo moz: Diox quixl, moz, tac mtoxcua'l con' nduhua rsèl'en, ndee? iJaa! Pà gab patrón tataa loo moz, ¿lé'? 10 Cona, ngue niin loo gu', ne: Co'se' yilo li gu' ryete con' co' mnibe' Diox loo gu' par li gu'i, ndxàal gab gu' loo Diox: Nu' nac moz co' yende cón ntac no co' yende chó huis tac mbli nu' ante con' co' mnibe'te U' loo nu' par li nu'i.

**Tad Jesús mteyac si' mèn
co' mxac thib yíz co' nteya's
no co' nteyèe yid lad mèn.**

11 Co'se' tolo mdoo Jesús ned, nda Jesús par ned ciuda Jerusalén, ngua riid Jesús rye yèezya' che'n làaz mèn samari no che'n làaz mèn galile. 12 Texal ngòò Jesús ro thib yèez, ngua sál' si' xa'bi' co' ndyac yíz ndxa's, yíz co' nteya's no co' nteyèe yid lad mèn, loo Jesús. Tith ngure prob mèna loo Jesús. 13 Cabii ngrozèe mèna loo Jesús. Ndxab mèna loo Jesús:

—Jesús, U' co' nac maistr, gulat lezo' U' gunèe U' nu', yey.

14 Co'se' gunèe Jesús mèna, ndxab Jesús loo mèna:
—Huàa gu'. Huàa lu' gu' gu' loo nguley'.

Sya láth ndoo mèna ned nda mèna, mbembii lad mèna xalque' thib mèn huen. 15 Sya, thib mbi' co' ndxòo cuent si' mèn co' mbyaca, co'se' gunèe mbi' mbyac mbi', mbere mbi', ndye'th mbi' loo Jesús. Cabii mbez mbi' di's natu' loo Diox. Ndxab mbi':

—iAy, Dio's! Con' roo con' xèn mbli U' loon.

Tac mteyac Jesús mbi'. 16 Mdub xib mbi' loo Jesús. No xex xex mcotloo mbi' xàn' nii Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Diox quix U', Tad.

No ngòc mbi'a mèn gulàaz mèn samaritan.

17 Sya, ndxab Jesús loo mèn co' nziri' loo Jesús:

—¿Ché' iryede si' mèna mbyac, cà'? ¿Máa taayèl' mèna? 18 ¿Ché' angoluxte mbi' co' nac mèn tith ndxèl' mbere ndye'th loon par ndxab mbi': Diox quix U', Diox, loo Diox, cà'? ¿Xá nee gu'? ¿Ché' huen nac co' mbli mèna, cà'? Yende xàa.

19 Jesús ndxab loo mbi'a:

—Goo too, ndee. Fxen ned. Byàa. Lùu mbyacle' tac ngola'sque'l loon.

**Mèn xley' farise mnibdi's loo Tad
Jesús: ¿Xá mod gàca co'se' tlo ñibe'
Diox loo mèn?**

(Mt. 24.23–28, 36–41)

20 Leque sya, mèn xley' farise mnibdi's loo Jesús. Ndxab mèna loo Jesús:

—¿Pólxe gàc tiemp co'se' tlo ñibe'pe' Diox loo mèn, à'?

Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—Co'se' tlo ñibe'pe' Diox loo mèn, ne'yú'da loo mèn xal co'se' ñibe'pe' chol rey loo mèn loo izlyo' ndxèl'.

21 Ne'gabte mèn loo xtàa mèn: Trè' nac co'te' ñibe'pe' Diox loo mèn. O tua' nac co'te' ñibe'pe' Diox loo mèn. Aa. Diox ngue ñibe'pe' loo mèn co' ndyubdi'sque' loo Diox làth gu'.

22Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Zin thib huiz no zin thib ze co' lya's gu' hui' gu' mase thib huiz láth co'se' ngue ñibe'pe'en loo izlyo' ndxè', daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn. Per ndxe'leqe', ya inabante gu' axta co'se' zin huiza. **23**No zin thib huiz no zin thib ze co'se' ñee mèn co' nac mèn gutyè'a loo gu': Mzinle' Jesús loo izlyo' tedib vez. Trè' nzo Jesús. O ñee mèn gutyè'a loo gu': Tua' nzo Jesús. Per na ngue nii loo gu': Ne'yila'ste gu' ro mèna. Ne' ne' ta' gu' lugar tyoo nque gu' xís mèna co'se' zin huiza. **24**Tac texal co'se' ndlyàa bëel gundii loo izlyo', chàa, ndxà'x xnìi bëel gundii thib lad ro izlyo' axta tedib lad ro izlyo'. Tataa gàca loo mèn co' nziri' dib athu loo izlyo' co'se' gàc huiz co' galen loo izlyo' tedib vez, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn. Huiza rye mèn co' nziri' dib athu loo izlyo' nonque' cón chenen. **25**Per ndore' zin huiza naquinque' ner gàc huax yaltìi loon. Le' mèna tè'b daa thib lad. No chobla' mèn daa, mèn co' nzi ban le'n tiemp ndxè!. **26**Xalque' ngòca le'n huiz co' mque tee ban Noé, tataa gàca le'n huiz co' gàc huiz co' galen loo izlyo' tedib vez, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn. **27**Tiemp co'se' ngo ban Noé loo izlyo', alithe ngure yuhua mèn. No alithe ngure yu mèn. No alithe mbli mèn di's nselya' xin' mèn. Ndyee na'b mèn xiix mèn. Nda' mèn xgan' mèn nda buuz axta co'se' mzin huizpe' co'se' ngòo Noé con rye famil Noé le'n yòoyaa. Le' Diox na, mbli ngulàa thib yuu axta ngòc lal nít loo rye yii par tataa mod nguth rye mèn co' ne'ngala'ste loo di's co' ndxab Noé. Ale nguth mèna. **28**Ndxab Tad Jesús, ne:

Tataa ngòca le'n huiz co'se' ngo ban thib mbi' co' ngro' lèe Lot, ne. Alithe ngure yuhua mèn. No alithe ngure yu

mèn. Alithe ngure ndi' mèn. No alithe ngure ntho' mèn. Alithe ngo mèna bin. No alithe mtoxcua' mèna liz mèn. **29**Per leque huiz co'se' mxon' mbi' co' ngro' lèe Lot con famil mbi', ngro' mbi' le'n ciuda Sodom. Ngoloa, mbli Diox, chàa, ngulàa quií no bëel no asufr loo bë' loo mèn ciudaa xal co'se' ndlyàa yuuxò!. No mbeth quií no bëel ryete mèna.

30Tataa gàca, ne, co'se' gàc huiz co'se', chàa, galen no yú' daa loo mèn, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn.

31Huiza, chele' chó mèn ngue tee loo zote yéc yòo, no ngue no mèna che'n mèn co' nzosua' le'n nyòo, más huen ne'lyàade mèna loo yòo par co' mèna che'n mèna le'n nyòo. No chele' chó mèn ngue zin' huan, más huen ne'berede mèna par liz mèna tac ya ne'zin'te bere mèna liz mèna huiza.

32Fte' lezo' gu' con' co' ngòc loo xa'got che'n mbi' co' ngro' lèe Lot par ten' gu' di's co' ngue niin loo gu' no li gu' cas loo con' ngue niin loo gu'. **33**Mèn co' alithe nque tee ban loo izlyo' par que no mèna ante con' co' ndryo' ndlyen' lezo' mèna, loo mèna ne'gàcte con' ndac co' nac cón che'n yahnaban par ban no mèna Diox thidtene yiloa. Per mèn co' too lezo' tuhuan mèn ryethe con' ndryo' ndlyen' lezo' mèn cón che'n mèn loo izlyo' ndxè' ante por cón chenen, mèna ban noque' xuden Diox thidtene.

34Ndxab Jesús loo mèna, ne: Ngue niin loo gu': Leque hor co' galen, que naca ze, que naca yál', chop mèn nzi yàt loo thib lun!. Hora daa li, chàa, yáp thib xa' par ya sál' xa' daa loo bë!. Le' tedib xa' na, taate yan!. **35**Leque hora, ne, gàca chop xa'got thidte ngue yu'. Thib xa'gota, chàa, lin par yáp xa'gota loo bë' par ya sál' xa' daa. Le' tedib xa'gota na, taate yan!. **36**Lomisque' ne, leque hora, gàca chop xa'bi' ngue zin' huan. Thib xa', chàa, lin par ya sál' xa'

daa loo bé!. Le' tedib xa'bi'a na, taate yan!.

³⁷ Co'se' mbìn mèna tataa ndxab Jesús, mnibdi's mèna loo Jesús. Ndxab mèna:

—¿Pá gàc con'a, Tad?

Jesús mcàb. Mtetac Jesús thìb di's loo mèna. Ndxab Jesús:

—Pues, gu' nda' cuent co'te' nax nde'f thìb má' ya's, anze'f thìb ngool ndlyàa loo má' ya's tya, ¿l'é?'

Tad Jesús ngue ta' cuent loo mèn cón che'n thìb mbi' co' ngòc juez no cón che'n thìb xa'got viud.

18 Jesús mtetac tedib di's loo mèna, ne, par mblu' Jesús loo mèn xá mod ndxàalque' thidteneque' cuez mèn Diox no par ne'yitacte lezo' mèn cuez mèn Diox. ²Ndxab Jesús:

—Nde niin thib con' loo gu': Ngo thìb mbi' co' ngòc juez le'n thìb ciuda. Mbi'a ne'ngzebte ngñèe Diox ne' ne' indyóo mbi' ngñèe mbi' chol mèn. Ne' ne' yen chó import nzo lezo' mbi' ñièe mbi' chol mèn. ³Leque le'n ciudaa ngo ban thìb xa'got viud. Xa'got viuda seguid nda li xol mbi' co' ngòc jueza par li mbi' justis no tub rez mbi' cón che'n thìb yalgyoo co' mbyoo xa'got viuda con mèn co' ngòc ngolo ngola's che'n xa'got viuda. ⁴Nguri'th huax huiz no nguri'th huax mbe', mbi' co' ngòc jueza ne'nglide cas xa'gota. Per ngoloa, mbli mbi' xtùuz cón che'n xa'got viud co' mbli xol mbi' co' ngòc jueza. Sya, ndxab mbi' loo lezo' mbi': Neequen cón lin teeca. Daa inzyebte ñièen Diox ne' ne' yen chó import nzo lezon ñièen nec thib con!.

⁵Per mastale', guneei xá go tee, na nda li justis cón che'n xa'got viuda par ya ne'tolode yi'th ta' xa' xyàan lezon tré!. Tac ya ngo dible' lezon ñièen xa'got viuda. No ya ne'tolode xec daa ñièen xa'gota.

⁶Tad Jesús ndxab loo mèna, ne:

—Bìn gu' di's co' ngòc di's co' gunii mbi' co' ngòc juez ye'rsin'a. ⁷Cona,

ngue niin di's ndxè' loo gu': ¿Ché' ngue li gu' cuent le' Diox ne'tí'de no ne'làade Diox mèn, mèn co' Diox mcui, mèn co' mbez Diox ze no yál', cà? ¿Ché' ndli gu' cuent ndlyen' Diox par lyath no Diox mèna, cà? Yende xàa. ⁸Daa nii loo gu' le' Diox setilte lyath no mèna. No nibdizen thìb con' loo gu': ¿Xá nee gu'? Co'se' galen loo izlyo' tedib vez, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, ¿ché' ndyac gu' nzoque' mèn loo izlyo' co' be' nzi yila's loon huiza, cà? Chele' gu', lìcque', tolo yila's loon no tolo gàp gu' yalxla's loon thidtene, le'i gàcque' le' mèn be' ndxela's loon co'se' galen loo izlyo' tedib vez.

Tad Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n mod co' ngòp thìb mbi' co' ngòc mèn xley' farise no cón che'n mod co' ngòp tedib mbi' co' ndli cobrar cón che'n contribución.

⁹Jesús mtetac tedib di's loo mèna cón che'n mèn co' nzo làth mèna, mèn co' ndyac nac mèna anze'f mèn ndac. No leque mèna indlide cas xtàa mèna. Ndxab Jesús:

¹⁰—Nde niin thib con' loo gu': Ngua chop xa'bi' le'n templ par cuez xa' Diox. Thìb xa' nac xa' che'n xley' farise. Le' tedib xa' na, nac xa' co' ndli cobrar cón che'n contribución. ¹¹Mbi' co' nac mbi' xley' farise mdoo. No ngurez mbi' Diox taandxè!. Ndxab mbi': Tad Diox, na nii loo U', Diox quix U' tac inacte daa xal taamas mèn; mèn co' ndli huan'; mèn ye'rsin'; no mèn co' ndli yalburrid. Ne' ne' inac daa xal mbi' ba', mbi' co' ndli cobrar cón che'n contribución. ¹²Chop vez ndlin ndxàc yalxlat loon le'n thib sman. No ndan centav co' nac diezm cón che'n rye yalgon' co' ndxàpen no cón che'n zin' co' ndlin.

¹³Per ndxe'leque', prob mbi' co' ndli cobrar cón che'n contribución, tit mdoo mbi'. Ne'ngòode valor loo mbi' mase ngüi' mbi' loo bé!. Ndxe'leque', mbez mbi':

—iAy, Dio's!

No taa nguin mbi' ya' mbi' pech mbi'.
No tolo mbez mbi':

Gulat lezo' U' gunèe U' daa, Tad.
Daa nac thib mbi' co' ndxap xtol no co'
ndxap xquin.

¹⁴Mbere Jesús, ndxab Jesús loo
mèna:

—Na nii loo gu' le' Diox mton' xtol
no xquin mbi' co' ndli cobrar cón
che'n contribución. No ngòo lezo' Diox
mod co' ngòp mbi'. Ngoloa, ndyàa
mbi' par liz mbi'. Per ndxe'leque', Diox
ne'ndon'te xtol mbi' no xquin mbi' co'
nac mbi' xley' farise. Tac chol mèn co'
ndye's, loo mèna Diox li gác mèna mèn
be'the. Le' loo mèn co' nac mèn nado'
na, loo mèna Diox li gác con' guryath
no con' guryèn loo mèna.

**Trè' ndlu' le' Tad Jesús ngue bez loo
myen' bix: Ngue lin gác con' ndac
loo gu', ey.**

(Mt. 19.13–15; Mr. 10.13–16)

¹⁵Le'n huiza, mbi'th no mèn myen'
bix loo Jesús par que's càa Jesús myen'
bixa. Per co'se' ñièe myen' xin' mté'th
Jesús con' co' ndxàc, mbyoo myen' xin'
mté'th Jesús mèna. ¹⁶Jesús ngurez
myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús
loo myen':

—Bla' gu' tetee myen' bix ba' loon con
xna' myen'. Ne'tau'te gu' loo myen' no
loo mèn co' nde no myen' loon. Tac mèn
co' ndyal par ñibe'pe' Diox loo mèn,
mèna ndxap mod no nac mèna xal myen'
bix ba!. ¹⁷Licpe' ba'i, na nii loo gu': Mèn
co' ne'tyalte gáp mod xal thib myen' bix
ndxè' par ñibe'pe' Diox loo mèn loo cón
che'n Diox, mèna yende mod yòo loo cón
che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna.

**Trè' ndlu' le' thib mbyòo ric
mdoodi's no Tad Jesús.**

(Mt. 19.16–30; Mr. 10.17–31)

¹⁸Làth mèn co' nziri' ngo thib mbi'
co' ngòc jef co' ndyoo ner, no co' ndyoo

naa, no co' ñibe' loo mèn nación Israel.

Mnibidi's mbi' loo Jesús. Ndxab mbi':

—Maistr Ndac, ¿cón ndxàal lin par
gàpen yalnaban thidtene, à?

¹⁹Jesús ndxab loo mbi':

—¿Chonon mbezl Maistr Ndac nac
daa, à? Yende chó mèn nac xa' ndac.
Ante thib xa' co' nac Diox nac xa' ndac.
Chele' lùu indlide cuent no inden'te lùu
le'n lezo lùu nac daa Diox, ne' ne' ñiel
loon Maistr Ndac. ²⁰Lùu ndxác di's co'
ndlu' loo mèn cón ndxàal li mèn, ¿lé'?,
di's co' ndxab: Ne'lide gu' yalburrid;
ne'guthe gu' xtàa gu'; ne'li huan'te gu';
ne'tyéde gu' loo nec thib mèn; gòp gu'
mod loo xud gu' no loo xna' gu'!

²¹Mbi' ndxab loo Jesús:

—Ryete con'a ndyubdzquen no
ndliquena axta co'se' ngòc daa myen'
bix no axta mtlon mdoo xènen.

²²Co'se' mbìn Jesús tataa ndxab mbi'
loo Jesús, ndxab Jesús loo mbi':

—Tatabe' ndxàc falt lil thib con', cara.
Huàa tho' rye con' ndxapl par ryo' tmi
loo con' ndxapl. Sya, qui'thl tmia par
càa mèn prob co' nquin tmi. Tataa mod
gàpl más yalgon' loo bé!. Yiloa, yi'thl,
tyoo nquel xísen. Nda na', ndee.

²³Co'se' mbìn mbi' tataa ndxab Jesús
loo mbi', anze'f mxí lezo' mbi' tac mbi'
ngòc thib mbi' co' anze'f ngòp che'n.

²⁴Per co'se' ñièe Jesús nalyat nde'f ro
mbi', Jesús ndxab loo taamas mèn co'
nziri' loo Jesús:

—Anze'f nagàn naca par yòo thib mèn
ric loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox
loo mèn ric. ²⁵Más inagànte naca riid
thib má' co' lee' camell le'n ye'r co' nac
ngudloo thib aguj leque yòo mèn ric
loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo
mèn ric.

²⁶Co'se' mbìn mèn co' nziri' di'sa,
ndxab mèna loo xtàa mèna:

—Chele'i tataa nac, ¿chó mèn gác lyá'
loo con' ryes, sya?

²⁷Jesús ndxab loo mèn co' nzi yòn
di'sa:

—Con' co' ne'gácte li mèn, Diox ndxácque' li Diox con'a.

28 Pedr ndxab loo Jesús:

—Tad, nu' mblá'ya' ryete con' co' ngòp nu' par ndoo nque nu' xís U'.

29 Sya, mcàb Jesús. Ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Lícepe' ba'i, le' chol mèn co' lá'ya' liz; no co' lá'ya' xud; no co' lá'ya' hues; no co' lá'ya' sa'l; no co' lá'ya' xin' par tyal mèna yòo mèna loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna loo cón che'n Diox, **30** Diox li par gáp mèna masre' con' ndac loo izlyo' ndxè'. No más de cona, gáp mèna yalhaban thidtene co'se' cue tedib cua' izlyo' le' n tiemp co' nde nque.

Tad Jesús mbere ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Tad Jesús le' Tad Jesús gathque'.

(Mt. 20.17-19; Mr. 10.32-34)

31 Ngoloa, xà' ngurez Jesús ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Nase nda na' ciuda Jerusalén, cara, co'te' tyaa ryete con' xal ndub di's loo libr co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's cón chenen, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo'. **32** Líca, mèn ta'xù' daa loo mèn co' nac mèn tith. No xìis no mèna daa. No yáp xyán' mèna ñèe mèn daa. No aseli mèna ta' mèna xyàn lezon. No ale suc mèna rloon. **33** Ta' mèna chenen. No yiloa, guth mèna daa. No co'se' yilo son huiz mbeth mèna daa, daa ryo xban làth mèn nguth.

34 Per myen' xin' mté'th Jesús ne'nda'de cuent cón nee di's co' ndxab Jesús. Axta ne' ne' ñee myen' no axta ne' ne' nden' myen' cón ndxab Jesús loo myen'. Di'sa ngòc di's co' ne'gácte myen' nda' myen' cuent.

Trè' ndlu' le' Tad Jesús mteyac thib mbi' sieu co' ngòc mèn yèez Jericó.

(Mt. 20.29-34; Mr. 10.46-52)

35 Co'se' yamerle' yòo Jesús ro ciuda Jericó, gunèe Jesús ndub thib mbi' sieu

ro ned. Ndub na'b mbi' sieu gòn loo mèn. **36** Co'se' ndub yòn prob mbi' sieua ndoo riid mèn ned, mnibdi's mbi' loo mèn. Ndxab mbi':

—¿Cón ndxàc? iSusque' thib mèn ndoo riid!

37 Mèna ndxab loo mbi' sieua:

—Jesús che'n yèez Nazaret nde riid par nedrè'.

38 Sya, cabii ngurez mbi' Jesús. Ndxab mbi':

—iJesús, U' co' nde bin che'n David co' ngòc rey pólá, gulat lezo' U' gunèe U' daa, yey!

39 Per mèn co' nda ner delant loo Jesús, mèna mbyoo mbi' sieua par cued, ya ne'tolode li mbi' ruid.

Per ale ndxe'leque', sate más cabii mbez mbi' Jesús. Ndxab mbi':

—iJesús, co' nde bin che'n David, gulat lezo' U' gunèe U' daa, yey!

40 Sya, nguled Jesús ned. Mnibe' Jesús loo mèn ya xi mèn mbi' sieua. Co'se' mzín gax mbi' loo Jesús, mnibdi's Jesús loo mbi'. Ndxab Jesús loo mbi':

41 —¿Cón ndlya'sl li nonl, à!, ey?

Mbi' sieua ndxab loo Jesús:

—Tad, ndlyazen ftub U' xnìi ngudloon par hui'en, yey.

42 Ante ndxab Jesús loo mbi' sieua:

—Ngudloon ngo nìile!. Mdublen xnìi ngudloon tac lùu ngola'sque' loon.

43 Leque hora, mbi' sieua mbui'. No mdoo nque mbi' xís Jesús. Nda no mbi' Jesús. No mbez mbi':

—iAy, Dio's! Con' roo con' xèn mbli U' loon.

Lomisque', ryete mèn co' gunèe ngòc con'a loo mbi', mbez mèna:

—iAy, Dio's! Con' roo con' xèn mbli U' loo mbi' ba'!

**Jesús mdoodi's no thib
mbi' co' ngro' lee Zaque.**

19 Láth ndoo Jesús ned con taamas mèn, nda Jesús par

ciuda Jerusalén. Thìb lì nguri Jesús le'n ciuda Jericó. Co'se' yamerle' riid Jesús tedib lad ro ciuda Jericó, |² tya ngro' thìb mbi' ric co' ngro' lée Zaque par ngua sál' mbi' Jesús. Le'xque' le'n tiempa ngòc mbi' jef loo mèn co' ndli cobrar cóñ che'n contribución.

³ Anze'f mbly'a's Zaque hui' Zaque loo Jesús par libe' Zaque Jesús. Per yende mod bii gax Zaque loo Jesús par hui' Zaque loo Jesús. Nde nxon', anze'f chut'h Zaque. Nde nxon', anze'f thìb mèn mtau' loo Jesús, ne.
⁴ Sya, mque' Zaque carre. Mner Zaque loo mèn. Ngua quée Zaque loo thìb yaa co' lée yaa sicomr par gác hui' Zaque loo Jesús láth nde riid Jesús.
⁵ Co'se' nda riid Jesús xàn' yaa co'te' mquée Zaque loo yaa, Jesús mbui' ndub Zaque loo yaa. Ndxab Jesús loo Zaque:

—Zaque, jer bilàa loo yaa ba' tac nalze ta'l posad loon par yan' daa lizl, ey.

⁶ Sya, yende izlyo', mbilàa Zaque loo yaa sicomr. No axta gust mbyan' lezo' Zaque mbe' Zaque Jesús liz Zaque.

⁷ Co'se' gunèe rye mèna ngòo Jesús liz Zaque, ryete mèn co' nde no Jesús, xexte mbez mèna loo xtàa mèn co'te' nziri' mèn:

—Hui' gu' nexa xal ngòo Jesús liz mbi' co' ndxàp xtol ba' par yan' Jesús liz mbi'. Nazab nac con' ngue li Jesús, ¿lé?

⁸ Sya, xi'tha mdoo Zaque, nague's ya' Zaque loo Jesús. Ndxab Zaque loo Jesús:

—Hui' U' nexa, Tad. Na ta rol yalgon' co' ngue non loo mèn co' ndyac yaltii no loo mèn prob. No chele' daa mbli huan' tmi loo ndxep mèn por yalgutye' co' mtoxcuan, chele' mèna ñeei loon, seren thap tant co' mblin gan loo mèna.

⁹ Jesús ndxab loo Zaque:

—Nalze mzin huiz lyá'l con rye xin'l loo con' ryes. Ngoloa, ndxab Jesús loo rye mèn co' ngure no Jesús: Taandxè' ndxaben loo Zaque tac Zaque, ne, nac bin che'n Abraham co' mbloj msi' bin co' ngòc mèn nación Israel.

¹⁰ Tolo ndxab Jesús loo mèna:

—Daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, daa ndal cuanque' mèn co' ndxàp xtol no mèn co' ndxàp xquin, no par telá'en mèn co' nzi tee huan loo xquin mèn no loo xtol mèn loo Diox loo con' ryes par yòo mèn loo cóñ che'n Diox.

Tad Jesús mtetac di's loo mèn cón che'n thìb mbi' co' mtan' no si' biller co' ntac huax mil pes loo si' moz.

¹¹ Ngoloa, láth nda no Jesús mèna par ned ciuda Jerusalén, Jesús mtetac thìb di's loo mèn co' nzi yòn di's co' ndyoodi's Jesús. Co'se' nde zin' gaxle' Jesús ciuda Jerusalén, mèna mbli xtùuz le' tiemp co' tlo ñibe'pe' Diox loo mèn mzinle' leque hora.

¹² Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Nde niin thìb con' loo gu': Ngo thìb mbi' co' ngòc bin che'n thìb famil ndac co' ngòc mèn roo no mèn xèn. Mbi'a ngro' tee. Nda mbi' tedib nación co' nziri' tith par li mèn naciona le' mbi' gác rey loo mèn làazpe' mbi'. No yiloa bere mbi', ye'th mbi' tedib vez par làaz mbi'.

¹³ Ndoore' ryo' mbi' par ya mbi' le'n tedib naciona, ngurez mbi' si' moz mbi'. Mda' mbi' gal bga'y mil pes loo thìb thìb moz. No ndxab mbi' loo thìb thìb moz: Aa. Bli zin' loo tmi ndxè' axta co'se' galen ñeene' máai. ¿Ché' ngue lii gan xin'a ó ché' ingue lida gan xin'a?

¹⁴ Per mèn co' nac mèn gulàaz mbi' anze'f ngòo xyàñ lezo' gunèe mèna mbi'. Mtel' mèn gulàaz mbi' mèn co' nda nque xis mbi' par gab mèna loo mèn nación co'te' nda mbi': Le' nu' indlya'ste gác mbi' ba' rey par ñibe' mbi' ba' loo nu'.

¹⁵ Per te' ñeel tataa mbli mèn gulàaz mbi', ngòcque' mbi' rey. No mbereque' mbi', ndye'th mbi' par làaz mbi'. Co'se' mzin mbi' làaz mbi', mtel' mbi' mandad, ngua càa moz co' mtan' no mbi' tmia par ñee mbi' pló xin' tmi nde teele' ndli thìb thìb moz

gan. ¹⁶Mbi'th ner moz loo mbi' co' ngòc reya. Ndxab moz loo mbi' co' ngòc rey: Tad, tmi U' co' mtan' U' loona, le'i mbli gan taasi' tant tmi loo tmi co' mtan' U' loon. ¹⁷Mbi' co' ngòc reya mcàb loo moz: iHuen zyax! Lùu nac thìb moz ndac. Lùu altantque' mdoo no gunee rsi'que'll no gunee resoquell loo ndxepte con' ngòpl. Cona, daa li le' lùu gàc gobernador loo si' yèez. ¹⁸Ngoloa, ndye'th tedib moz loo mbi' co' ngòc reya. Ndxab moz loo mbi': Tad, tmi U' co' mtan' U' loona, le'i mbli gan taaga'y tant tmi loo tmi co' mtan' U' loon.

¹⁹Mbi' co' ngòc reya mcàb loo moz. Ndxab mbi': Lùu, ne, gàc gobernador loo ga'y ciuda. ²⁰Ngua tedib moz loo mbi' co' ngòc reya. Ndxab moz loo mbi' co' ngòc reya: Tad, tmi U' co' mtan' no U' daaa, le'i ndxè!. Na mblosua'i loo thìb panid. ²¹Tac daa nzyeb ñèen U' tac U' nac thìb mbi' co' anze'f nanguib. No anze'f nde yath U!. Más de cona, ale nthop U' cosech co'te' ne'nglide U' zin!. No nthop U' cosech co'te' ne'ngode U' bin.

²²Sya, ndxab mbi' co' ngòc reya loo moz: iAa moz zab! iMoz ye'rsin!. Co'se' tubl razon cóñ che'nl, con leque di's co' ndyoodil'spe'l ba' quexù'enl. Chele' lùu nanee le' daa, lìcque', nac thìb mbi' nanguib no thìb mbi' co' nde yath, no chele' lùu non le' daa nac thìb mbi' co' nthop cosech co'te' indlidén zin' no nac daa mbi' co' nthop cosech co'te' ingoden bin, ²³chele' lùu ñee tataa nac daa no tataa ndlin, iChonon ne'nga lodel tmi daa loo banc, le' sya, par co'se' ngyalen par lizen ya ri'then no nga lo'en tmi daa loo banc con tod xin'a co' ngue lii gan?

Per moza yende cóñ ngab.

²⁴Sya, ndxab mbi' co' ngòc reya loo mèn co' ngureri'a: Fteche gu' tmi loo mbi' ba!. No fta' gu' tmi ba' loo mbi' co' mbli gan taasi' tant tmi. ²⁵Mèna ndxab loo mbi' co' ngòc reya: Tad, per mbi'

ba' ngue nole' si' tant tmi. iCópe' li no mbi' tant tmi, à? ²⁶Mbi' co' ngòc reya ndxab: Na mii loo gu' le' mèn co' ndxàp con' no nalas mèn, mèna gàpre' mas. Per mèn co' indxàpta, loo mèna biiche rye con' ndxàp mèna. ²⁷Le' cóñ che'n rye mèn co' nac ngolo ngola's chenen, mèn co' ne'ndalte gàc daa rey par ñibe'pe'en loo mèna, huàa xi gu' mèna, yi'th mèna ndxè!. Beth gu' mèna loon.

Trè' ndlu' le' Tad Jesús nda le'n ciuda Jerusalén.

(Mt. 21.1–11; Mr. 11.1–11; Jn. 12.12–19)

²⁸Ngolo mdoodi's no Jesús mèna, mbere Jesús, mxen Jesús ned. Nda Jesús con taamas mèn par ciuda Jerusalén. ²⁹Co'se' yamerle' zin no Jesús mèna yèez Betfagé no yèez Betani gaxte co'te' ndub thìb yii co' ngro' lèe yii che'n yaa oliv, mtel' Jesús chop myen' xin' mté'th Jesús par ngua myen' le'n yèeza. ³⁰Ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Huàa gu' le'n yèez ba!. Texal zin gu' ro yèez ba! ñèe gu' thìb burr co' ndoo quedó' ro yèez ba!. Yende chó mèn tar tyub burra. Fxac gu' burra no ye'th no gu' burra trè!. ³¹No chele' chó mèn ñibdi's loo gu!, ñee mèn loo gu!: iChonon ngue xac gu' burr? guuz gu' loo mèna: Tad Jesús naquin burr.

³²Sya, mxen myen' xin' mté'th Jesús ned, nda myen!. Co'se' nde zin gax myen' ro yèeza, gunèe myen' ndoo burr xalque' ndxab Jesús loo myen'.

³³Sya, ngua xac myen' burr. Per co'se' gunèe mbi' co' ngòc xuan' burra ngue xac myen' burr, mbi'th nibdi's mbi' loo myen!. Ndxab mbi' loo myen':

—iChonon ngue xac gu' burr daa ba!, à?

³⁴Myen' xin' mté'th Jesús mcàb loo mbi' co' ngòc xuan' burr. Ndxab myen' loo mbi':

—Nu' ngue xac burr tac Tad Jesús naquin burr.

Sya, mblá' mbi' burr ndye'th no myen' burr.

35 Sya, mbe' myen' burr loo Jesús.

No par ne'tyubte Jesús burr taate burr, mxo'f myen' xab myen' xís burr. Ngoloa, mquée Jesús burr. Mdub Jesús burr.

36 No texal nda tee Jesús ned, tataa nda sil myen' xin' mté'th Jesús xab myen' ned nda Jesús par riid Jesús loo xab myen' tant ndyac lezo' myen' ñee myen' Jesús. **37** Co'se' nda zin gax Jesús con mèn co' ndxela's loo Jesús con myen' xin' mté'th Jesús loo yii co' ngro' lèe yii che'n yaa oliv, mèn co' ndxela'sa mtlo, mbez yèe mèna de gust. Mbez mèna: Diox roo Diox xèn nac Diox, por gunèe mèna rye yalguzye' no con' roo con' xèn co' mbli Jesús loo chol mèn.

38 Mbez mèna, ne:

—Anze'f ndyac lezo' rey no huen nzo lezo' rey, rey co' nde por lèe Tad Diox, rey co' mtel' Tad Diox loo na!. Por cón che'n rey ba' mbyu' mbyàlle' lezo' Tad Diox no ngo nagàlle' lezo' Tad Diox gunèe Tad Diox mèn. Por cona, ndxàc con' roo no con' xèn loo Diox co' nac thidte Diox por cón che'n rey ndxè'.

39 Láth mbez mèna tataa, ndxep mèn xley' farise co' nzo làth mèna ndxab loo Jesús:

—Maistr, byoo ndxep mèn co' ndxela's lool ba' par ne'gabte mèna arid di's ba'.

40 Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús loo mèna:

—Na nii loo gu': Chele' mèn ba' yau' ro, quèe co' nziri' ned ndan ndxè' cozèe no ñee quèe leque di's ba'.

41 Co'se' mzín gax Jesús ro ciuda Jerusalén no gunèe Jesús ciuda Jerusalén, mbín' Jesús gunèe Jesús ciuda Jerusalén por cón che'n mèn ciuda Jerusalén. **42** Cabii ndxab Jesús loo mbii loo mèn ciuda Jerusalén:

—Huen ngàca loo gu', mèn ciuda Jerusalén, oj ché' co' ta' gu' cuent mase le'n lult huiz co' nac huiz nalze, co' nac con' ndac co' ndly'a's Diox li Diox

anggàc loo gu!. Per nalle', ndxe'leque', yende mod gàc con' ndac loo gu!. Nac con' ndaca xal thib con' co' ngo casloo loo gu' nalle!. No yende mod ta' gu' cuent no non gu' cón che'n con'a nalle!.

43 Per zin thib huiz no zin thib ze co'se' gàc con' ye'rsin' loo gu!. Le' mèn co' nac ngolo ngola's che'n gu'a na, mèna toxcua' thib ftoo dib vuelt ro ciuda gu' rye lad xal co'se' ngo mèn thib yaaloo quèe dib vuelt xis yòo liz mèn par tataa mod yende mod ryo' gu' par tataa mod cua'n mèna xó' loo gu!. **44** Tùub mèn co' nac ngolo ngola's gu' ciuda gu!. Guth mèna rye gu' co' nabán ciuda gu!. No ne'tan'te mèna nec thib quèe loo xtàa quèe loo ftoo ciuda gu!. Tataa gàca loo gu' tac gu' ne'nda'de cuent cón che'n tiemp co' mbi'th que tee Diox làth gu' no mbi'th too naa Diox gu!.

Trè' ndlu' le' Jesús ngue go' che mèn co' ntho' no mèn co' ndi' le'n templ.

(Mt. 21.12-17; Mr. 11.15-19; Jn. 2.13-22)

45 Ngolo ndxab Jesús di'sa, tolo nda Jesús axta mzín Jesús co'te' mdub templ tiempa. Sya, ngòo Jesús le'n templ. Mtlo Jesús, mblo' Jesús mèn par fuer, mèn co' ntho' no mèn co' ndi' le'n templ. **46** Ndxab Jesús loo mèna:

—iAa mèn izlyo!! Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez: Lizen nac co'te' cuez mèn lèen no ña'b mèn con' loon. Per gu' le'lé' ndli ndxàc liz xuden co'te' ndli huan' mèn xtàa mèn.

47 Ryete huiz ndlu' Jesús le'n templ. Per mèn co' ngòc jef che'n nguley' tiempa, no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn tiempa, no mèn co' ngòc mèn nac zin' che'n ciuda Jerusalén, ryete mèna mqueltàa par mcua'n mèna mod guth mèna Jesús. **48** Per ne'ñeede mèna xá mod li mèn con'a tac ryete mèn co' nziri' no Jesús, xèe nziri' mèna. Ndxòn mèna di's co' mbez Jesús.

Tad Jesús ngue lu' loo mèn le' Tad Jesús ndxàp con' la's nii Tad Jesús no con' la's ya' Tad Jesús par ñibe' Tad Jesús loo mèn.

(Mt. 21.23–27; Mr. 11.27–33)

20 Thìb huiz Jesús nzo le'n templ. Ngue lu' Jesús mèn, no ngue te' th Jesú, no ngue go Jesús yalbàn cóñ che'n díl's ndac loo mèn xá mod lyá' mèn loo con' ryes. Látha, mzin mèn co' ngòc jef co' más ñibe' loo nguley' no mèn co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Thidte mqueltà rye mèna con rye mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel loo Jesús. ²Ndxab mèna loo Jesús:

—Gunee loo nu! ¿chó mnibe' lool ndlil rye con' ndlil? No ¿xá mod ndxàpl con' la's niil no con' la's ya'l par ndlil tatuá!, à!

³Sya, mcàb Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—Na, ne, ñibdiz thìb con' loo gu'. No ndlyazen fcàb gu' loon: ⁴¿Chó mnibe' loo Juàn Bautist par mbli Juàn bautizar mèn, à? ¿Ché' Diox mnibe' loo Juàn mbli Juàn bautizar mèn o ché' chol mèn mnibe' loo Juàn mbli Juàn bautizar mèn, cà?

⁵Lugar de càb mèna loo Jesús, ale mtlo mèna, mdoodi's mèna con xtàa mèna. Ndxab mèna:

—¿Xá nee gu'? ¿Cón gab na' loo mbi' ba'? Chele na' gab: Diox mnibe' loo Juàn, sya, ñee mbi' loo na': ¿Chonon ne'ngala'ste gu' con' mbli Juàn, sya?

⁶No chele' na' gab: Juàn mbli bautizar mèn tac ngo chol mèn co' mnibe' loo Juàn li Juàn con'a, sya, ryete mèn co' nziri' no Jesús, tlo mèna, gàa'd quèe mèna na' no guth mèna na' con quèe.

Tac ryete mèn nación Israel nonque' no naneepe' mèna le' Juàn Bautist ngòc thìb mbi' co' mbi'th lo yalbàn xal mnibe' Diox loo Juàn.

⁷Sya, mèna mcàb loo Jesús. Ndxab mèna:

—Ne'ñeede nu' chó mnibe' loo Juàn par mbli Juàn bautizar mèn. ⁸Sya, mcàb Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—Ne' ne' daa nii loo gu' chó mnibe' loon mblin con'a no chó mnibe' loon ngue lin con' ndxè'!

Trè' ndlu' cóñ che'n mèn co' ngòc moz ye'rsin'.

(Mt. 21.33–44; Mr. 12.1–11)

⁹Mtlo Jesús, mdoodi's Jesús loo mèn. Ndxab Jesús:

—Tetaquen thìb con' loo gu': Ngo thìb mbi' co' mque no thib le' xyòn mbi'. Mdo mbi' lus uv loo xyòn mbi'. Ngoloa, mda' mbi' xyòn mbi' cuent rol loo ndxep mèn co' ndli zin' loo lus uv. Ngoloa, ngro' mbi' liz mbi'. Mblá' mbi' xyòn mbi' huax línl' loo mèna. ¹⁰Per co'se' mzin tiemp co' tlo làa mèn uv, mtel' mbi'a thìb moz mbi' par gab moz loo mèn co' ngue li zin' cuent rol gàc rol xlè uv co' gàc che'n mbi'. Per mèn co' ngue li zin' cuent rol loo yòoa, ale le'le' mxen mèna prob moza. Mbuaa'd ya' mèna prob moza. No mtel' mèna prob moza, ndyàa moza, nague's ya' moza. ¹¹Ngoloa, mbere mbi' co' nac che'n yòoa. Mtel' mbi' tedib moz loo mèna. Mtetii mèna moza no mda' mèna xyàn lezo' moza, no mbuaa'd ya' mèna moza. No mtel' mèna moza, ndyàa moza, nague's ya' moza. ¹²Mbere mbi' co' nac che'n yòo lus uva, mtel' mbi'a tedib moza. Per mèn co' ndli zin' cuent rol loo lus uva, mèna mda' che'n moza. Mtehuí' mèna moza no mchobla' mèna prob moza.

¹³Por lult, ndxab mbi' co' nac che'n yòoa loo lezo' mbi': ¿Per nal na? ¿Cón lin? Neequen xá ñaa thìb con' lin. Tel'en xgan' daa co' anze'f nque' lezon ñèen loo mèna. Ne'stolque', co'se' ñèe mèna zin xgan'en loo mèna, gàp mèna mod ñèe mèna xgan'en. ¹⁴Co'se' gunèe mèna co' ndli zin' cuent rol loo yòoa nde

xgan' mbi'a, ndxab mèna loo thib xtàa mèna no loo tedib xtàa mèna: Mbyòo co' nde go' nac mbyòo co' yan' no xyòn mbi' co' nac che'n yòo ndxè!. ¿Xá nee gu'? Nda yuth na' mbyòo par gac che'n na' yòo lus uv ndxè!. ¹⁵Sya, mxen mèna mbyòo. Mblo' mèna mbyòo thib lad ro yòo lus uva. Mbeth mèna mbyòo.

Sya, mnibdi's Jesús loo mèn co' nzi yòn di'sa:

—¿Xá nee gu'? ¿Cón li mbi' co' nac che'n yòo lus uva loo mèn ye'rsin'a, à? ¹⁶Na nii loo gu' cón li mbi'. Mbi' ya no moz mbi'. No ñibe' mbi' loo moz guth moz rye mèn ye'rsin' co' mbli zin' cuent rol loo xyòn mbi'. No yiloa ta' mbi' xyòn mbi' loo tedib ned mèn co' li más zin' ndac.

Co'se' mbìn mèn di's co' mdoodi's Jesús, ryete mèna ndxab:

—iAy, Dio's! iNe'neede Diox conax!

¹⁷Per Jesús xée mbui' loo rye mèna. Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—¿Cón nee di's di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox, à? Di'sa nac di's ndxè!:

Quèe co' mblobii mèn co' nac albañil, co' mbli mèn albañil cuent yende chó juis quèea, leque quèea ngòc quèe scaudr co' más ntac. Quèea ngòc quèe co' ndub squin yòo.

¹⁸Leque sya, ndxab Jesús di's ndxè! loo mèna, ne:

—Chol mèn co' yixud loo quèea, lyé' zith lad mèna no huí' lad mèna. No loo mèn co' lyàa quèea, quèea lé' mèna no to' quèea mèn thidtene.

**Mèn mnibdi's loo Tad Jesús: ¿Ché'
huen naca quix na' cón che'n
contribución?**

(Mt. 21.45–46; 22.15–22; Mr. 12.12–17)

¹⁹Mèn co' ngòc jef che'n nguley' tiempa no mèn co' ngòc maistr co' mbli' cón che'n ley co' mxof Moisés loo mèn nación Israel tiempa, mèna mbyla's leque hora nden mèna Jesús.

Tac mèna mda' cuent cón che'n mèna ngòc di's co' mtetac Jesús loo mèn. Per mzyeb mèna ngli mèna con'a por nziri' mèn co' nziri' no Jesús. ²⁰Sya, mtel' mèn co' ngòc jef che'n nguley' no mèn co' nac maistr che'n ley mèn ye'rsin' co' asembli par ngòc mèna mèn guryath no mèn guryèn loo Jesús par mbi'th la's mèna loo Jesús. Látha, mque di's mèna con Jesús par bel'que' tataa mod gol' Jesús di's con mèna par tataa mod li mèna gan yigaa Jesús loo mèna. Yiloa, ta' mèna Jesús loo gobernador. ²¹Por cona, mnibdi's mèna taandxè! loo Jesús. Ndxab mèna loo Jesús:

—Maistr, nu' nanee no non nu' le' U' ndyoodi's no ndlu' U' ante con' co' nac con' lìcpel'. No indyu'de thib mèn más loo U' leque tedib mèn. Ndx'e'leque', non nu' no nanee nu' le' U' ndlu' loo mèn xá mod ndlya's Diox cue ban mèn no xá mod ndlya's Diox que tee ban ndac mèn loo Diox. ²²Gunee U' loo nu': ¿Ché' ndxàal quix nu' tmi co' nac cón che'n contribución co' ña'b gobiern co' ndub ciuda Rom o ché' indxàalte quix nu'i, à?

²³Per Jesús nonque' no naneeque' Jesús xá nac xtùuz ye'rsin' co' ngue li mèna xtùuz. Jesús ndxab loo mèna:

—¿Chonon ngue gàal di's gu' daa par tyenxù' gu' daa por di's co' càben loo gu', à? ²⁴Blu' gu' thib pes plat loon par hui'en ñeene' chó che'n gunab co' ngue loo pes ndxè! no chó lèe mbi' co' nac che'n gunab co' ndub loo pes ndxè!, à?

Sya, mblu' mèna thib pes plat loo Jesús. Jesús ndxab loo mèna:

—¿Chó che'n gunab ngue loo pes ndxè!, à?

Mèna ndxab:

—Gunab che'n Ces co' nac gobiern na.

²⁵Jesús ndxab loo mèna:

—Aa. Pues, fta' gu' con' co' nac che'npe' Ces co' nac gobiern loo Ces. No fta' gu' con' co' nac che'npe' Diox loo Diox.

26 Mèna ne'nglide gan par mtec mèna Jesús xal ngòc di's co' mnibdi's mèna loo Jesús loo rye mèn co' nziri' loo Jesús. Ndxè'leque!, más mbui' mèna no más gunaa mèna loo Jesús co'se' mbìn mèna tataa mdoodi's Jesús no co'se' gunee mèn xal nac di's co' mcàb Jesús loo mèna. No yende chó ngabte mèna loo Jesús.

**Mèn mnibdi's loo Tad Jesús: ¿Cón
gàc loo mèn co'se' gàc huiz co'se' ryo
xban mèn, à?**

(Mt. 22.23–33; Mr. 12.18–27)

27 Ngoloa, mbii gax ndxep mèn xley' saduce loo Jesús. Mèn xley' saduce idxela'ste le' mèn nguth ryo xban. Ale ndxab mèna loo Jesús:

28 —Maistr, Moisés mtan' di's loo na' loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn pôla chele' thib xa'bî' nguth no mbyan' xa'got xa'bî'a no ne'ndante xa'gota xin' xa'gota, hues thebola selya' con xa'got viuda par bel'que' tyan xa'gota xin' xa'gota par gàc myen' bix co' gáala xin' thebol. **29** Pues, ngòc thib con!. Ngo ban gaz hues myen!. Mselya' mbyòò co' ngòc mbyòò ndlyo con sa'l mbyòò. Per pente mdub no mbyòò sa'l mbyòò plâte lín' no maste. Làth xtau'a, mzin huiz nguth mbyòò ndlyo. Le' xa'got mbyòò ndlyoa na, ne'ndante xin' mbyòò.

30 Sya, mdoole' mbyòò ropa tee selya' con xa'got co' mbyan' viud. Lomisque', ale nguth mbyòò ropa. Ne'ndante xa'got viuda xin' mbyòò ropa. **31** Látha, ndoole' mbyòò yona tee selya' con xa'gota. Lomisque', ale nguth mbyòò yona, ne.

Por lult, ale ryete gaz myen' mselya' con xa'gota. No nguth ryete gaz myen!. Nec thib myen' ne'ndante xin' con xa'gota.

32 Por lult, nguth xa'gota. **33** Cona, ngue nibdi's nu' loo U', co'se' gàc huiz co' ryo xban mèn nguth, èchó myen' gàc sa'lpe' xa'gota tac ryete gaz hues myen' mselya' con xa'gota, à?

34 Sya, mcàb Jesús. Ndxab Jesús loo mèna:

—Loo izlyo' ndxè' nselya' mènbi' no nselya' mèngot. **35** Mèn co' ngòò Diox cuent yòò tedib izlyo' co' nac yòoba' co'te' ban no mèn Diox thidtene co' nde nque, mèna ngòò Diox cuent ryo xban làth mèn nguth. Mèna ne'selya'de ne' ne' ta' mèna xgan' mèna no rsap mèna par selya' myen'a tya. **36** Mèna ya ne'gathte tya tac mèna gàc xal angl. No gàcpe' mèna xin'pe' Diox por ngro xban mèna làth mèn nguth huiza. **37** Axta Moisés mblu' le' mèn, lique', ryo xban làth mèn nguth xal ndub di's co' nda' cuent loo libr co' nac xti's Diox co'se' gunèe Moisés ndoo yol yaa yis sars. Leque loo libra ndlu' loo na', ne, le' Diox nac Diox che'n Abraham, no nac Diox Diox che'n Isaac, no nac Diox Diox che'n Cob. **38** Diox inacte Diox che'n mèn co' mbez gu' nguth no mblyux co' mbez gu' ne'ryo xban. Tac co'se' ndxath mèn, inacta mblyux mèna thidtene. Ndxè'leque!, Diox non le' mèn nabanke' co'te' ndyàa mèn co'te' ñibe' Diox ndyàa mèn co' nguth. Tac Diox ndli idxelode no idxeluxte mèn thidtene xal ndli gu' cuent nguth mèn no mblyux mèn.

39 Sya, ngro nxon!, ndxep mèn co' ngòc maistr co' mblu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn ndxab mèna loo Jesús:

—Huenque' gunee U', Maistr. Ndxàp U' razon. Yende chó ñeede nu' loo U'.

40 Mèna ya ne'tolode ngli ryes ngnibdi's taamas con' loo Jesús.

**Tad Jesús mnibdi's loo mèn: ¿Chó
che'n xgan' nac Crist, à?**

(Mt. 22.41–46; Mr. 12.35–37)

41 Jesús ndxab loo mèna:

—Èxá mod mbez mèn le' Crist nac xgan' David co' ngòc rey pôla, sya?

42 Con que yub David co' ngòc rey ndxab xalque' mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' nac libr che'n Salmos:

Yub Tad Diox ndxab loo Tad daa:
 Ftub cuaten co' nac ladli
43 axtaque' lin le' ryete mèn co'
 ngòc ngolo ngola's lìu gàc mèn nadó
 lool.

44 ¿Xá mod ndlya's gu' ale gàc Crist
 xgan' David co' ngòc rey co'se' leque
 yub David mbez le' Crist nac Tad David,
 sya? Yende yob yéc gu' co' taate mbeza,
 élé?

**Tad Jesús mqueyèepe' mèn co' nac
 maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co'
 mxo'f Moisés loo mèn tiempa.**

(Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54)

45 Ryete mèn co' nziri' loo Jesús nzi
 yòn di's co'se' ndxab Jesús loo myen'
 xin' mté'th Jesús:

46 —Anderhuen gu'. Chó Diox chó nee
 gu'. Nee gu' xal nzi tee gu' loo mèn co'
 nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co'
 mxo'f Moisés loo mèn tac mèna anzef'
 ndyubla's que tee noc lar' nol' co' nac
 xab mèna. No ndlya's mèna le' gu' gáp
 mod ñii gu' Diox loo mèna co'se' nzyál'
 gu' mèna loo xbi'. No ndxòo lezo' mèna
 tyub mèna loo ner asient co'te' más
 ndyu' mèna le'n sinagog. No lomisque',
 ndxòo lezo' mèna ndyub mèna loo
 mèn co'te' más ndyu' mèna par hua
 mèna co'se' ndli mèn convid mèna ya
 mèna loo thib yahua. **47** Lomisque' ne,
 ale nde yath mèna ndyenxù' mèna no
 ncàaxù' mèna liz prob mèngot viud por
 pláte pes no maste. No par ndli mèna
 xalque' mèn co' ne'neede, ale asendli
 mèna nteyol' mèna di's co'se' mbez
 mèna Diox. Per, licpe' ba'i, na nii loo
 gu': Por con' ndli mèna, gàc más yalquì
 tìn' loo mèna co'se' gàc huiz tub rez
 Diox cóñ che'n mèna loo mèna.

**Trè' ndlu' cóñ che'n thib xa'got viud
 co' mda' ofrend ò gòn.**
 (Mr. 12.41-44)

21 Láth ngue lu' Jesús mèn le'n
 templ, ñie Jesús ngo mèn, co'

ngòc mèn ric, tmi le'n alcansi co'te'
 ngo mèn ofrend tiempa. **2**Látha, gunèe
 Jesús thib xa'got viud prob co' mblo
 chop co' ga'y charud le'n alcansi, ne.
3Sya, ndxab Jesús loo mèn co' nziri':

—Part cóñ che'n Diox, Diox ngò
 cuent más huax tmi mblo prob xa'got
 viud ba' le'n alcansi leque tmi co' mblo
 taamas mèn ric ba!. **4**Tac ryete mèn ric
 ba' co' mblo tmi le'n alcansi ba!, mèn
 ric mblo tmi co' mbyan' xo'f loo con'
 mxi mèn co' nac co' naquin mèn le'n
 alcansi. Per prob xa'got viud ba' mblo
 tmi co' be'te' ngue no xa' par ti' xa' gast
 xa' le'n alcansi.

**Tad Jesús ngue ta' cuent loo mèn le'
 mèn telux templ co' ndub le'n ciuda
 Jerusalén.**

(Mt. 24.1-2; Mr. 13.1-2)

5Látha, ngure ndxep mèn co' nda
 ndye'th, nzi tee yot mèna rye lad le'n
 templ. No ndyoodi's mèna cóñ che'n
 templ. Mbez mèna:

—Susque' nabe's ñaa templ con rye
 loo quèe co' natoxcua' templ ba' no
 con rye loo con' huen co' natoxcua' le'n
 templ por cóñ che'n ofrend co' mda'
 mèn loo Diox, yoo.

Látha, ndxab Jesús loo mèn co' nzi
 tee yot le'n templo:

6—Nde niin thib con' loo gu': Zin
 thib huiz no zin thib ze co'se' ryete con'
 nzi hui' gu' ba' lyux. Yé' huize' yi'l'h
 mèn, sil mèn ftoo ba' no làare' mèn
 ftoo ba'. Ya ne'tan'te mèn nec thib quèe
 loo xtàa quèe co' nac ftoo ba!. Yende
 chó ftoo yan' co' ne'silte mèn.

**Trè' ndlu' cóñ che'n co' tlo gàc
 ndoore' lyux izlyo' ndxè'.**
 (Mt. 24.3-28; Mr. 13.3-23)

7Sya, mnibdi's mèna loo Jesús.
 Ndxab mèna loo Jesús:

—Maistr, épol gàc con'a, sya? No ¿cón
 tlo yú' loo mèn co'se' tlo gàc con'a?

8Jesús ndxab loo mèna:

—Anderhuen gu'. Nee gu' xá nzi tee gu'. Ne'lá'de gu' quedì chol mèn gu'. Tac anze'f huax mèn yi'th. No ñee mèna loo gu': Daa nac merpe' Crist. No ñee mèna loo gu': Nalle' mzin huiz co' yi'th Crist. Per mastale' tataa ñee mèna loo gu', ne'tyoo nquede gu' xís mèna.⁹ No co'se' gòn gu' tyoodi's mèn cóñ che'n xó' no cóñ che'n revuelt, ne'zyebte gu'. Tac naquin ner gàc con'a. Per mastale' tlo gàc con'a, tarte gàc huiz co'se' lith no izlyo' tiempa.

¹⁰ Jesú斯 tolo mdoodi's loo mèna.

Ndxab Jesú斯 loo mèna:

—Tiempa tlo mèn thib nación cue yoo mèna con mèn co' nac che'n tedib nación. Cue yoo mèn thib nación contra mèn tedib nación.¹¹ Le'n tiempa huin xòo brut huax lugar no lyàa yilíiz huax lugar. Huiza tlo gàc no tlo yú' con' roo con' xèn loo bé' co' tarte hui' mèn. Co'se' hui' mèn gàc señ co' tarte hui' mèn gàc loo bé', tlo mèn zyeb mèn, por derech.

¹² Per ndoore' co'se' tlo gàc ryete con'a, mèn ye'rsin' tlo tyenxù' gu' no tub ngu's mèna gu'. Hue' mèna gu' co'te' nac sinagog mèna par tub rez mèna cóñ che'n gu'. Yiloa, que' mèna gu' lezif'. Hue' mèna gu' loo mèn co' nac rey mèn co' ñibe' no hue' mèna gu' loo mèn co' nac gobernador no loo mèn nac zin' yoolau. Ryethe con'a li no mèn gu' por cóñ chenen.¹³ Gàc con'a loo gu', ey, par tataa mod negadi's ta' gu' cuent cóñ chenen loo mèna.¹⁴ Bli yéc gu' no bli lezo' gu' par ne'tyóode gu' no par ne'llide gu' xtùuz cóñ gab gu' no cóñ tyoodi's gu' loo mèna, par tub gu' razon cóñ che'n leque gu' loo mèna huiza.¹⁵ Tac daa ne'lá'ya'de gu' hora. Na li par tyoodi's gu'. No lin par gácp'e' gu' hora par nec thib mèn co' nac ngola's gu' ne'gácte mèna ñii mèna ngòc nguàal con' loo gu' huiza.

¹⁶ Le'n huiza, ne, axta xud gu', no huespe' gu', no mèn guliz gu', no mèn

co' ndxàc amiu gu' bixyath contra gu'. Ta'xù' mèna gu' loo mèn co' nac ngolo ngola's che'n gu' axta guth mèna ndxep gu'.¹⁷ Ale rye mèn chol lugar yòo xyàn lezo' ñìe mèna gu' ante por cóñ chenen no maste.¹⁸ Per mastale' tataa li no mèn gu', gáca loo gu' axta ne' ne' thib yis yéc gu' ne'tyuhante.¹⁹ Chele' gu' thidteneque' cue née loo cóñ chenen no xec yèe gu' loo cóñ chenen, le' sya, tataa mod gu' que noque' yalnaban, co' nee di's, ban no gu' Diox thidtene.

²⁰ Niin con' ndxè' loo gu', ne: Co'se' ñìe gu' le' solndad mtau'le' dib vuelt ro ciuda Jerusalén, sya, ta' gu' cuent no li la's gu' yamerle' tlo solndad par setilte telux solndad mèn ciuda Jerusalén no tûub solndad ciuda Jerusalén.²¹ Co'se' gàc huiza, mèn co' naban rye yèezya' co' nac yèezya' che'n làaz mèn jude, más huen xyon' mèna par yii den par casloo mèna le'n yix no le'n huan. Le' mèn co' nac mèn ciudape' Jerusalén na, más huen xyon' mèna, ryo' mèna le'n ciuda Jerusalén. Lomisque' ne, mèn co' ngue quenap ranch huan, más huen ne'berede mèna par ye'th mèna le'n ciuda Jerusalén.²² Tac huiza gàc huiz co'se' tub rezpe' Diox loo mèn ciuda Jerusalén cóñ che'n con' ye'rsin' co' mbli mèna par gàcque' ryete con' loo mèna xal ndub di's loo libr co' nac xtí's Diox.²³ Ay, prob rye xa'got co' nzi nac xin' le'n huiza no rye xa'got co' diz ngóol xin' le'n huiza. Tac le'n huiza cue xi lezo' mèn no gàc yalquìi loo mèn dib anax le'n nación Israel. No nzyalque' mèna tataa tetìi Diox mèna axta plóthe.²⁴ Mèn co' nac ngolo ngola's che'n mèn ciuda Jerusalén guth huax mèn ciuda Jerusalén loo xó'. Chó mèn gath loo xó'. Chó mèna hue' mèn co' ngòc ngolo ngola's mèn co' ngogaaa axta le'n taamas nación co' nziri' loo izlyo'. No gàca le' mèn co' nac mèn chol nación gàc che'npe' mèna ciuda Jerusalén. No ñibe'pe' mèna loo ciuda Jerusalén axta

tyaa huiz co'se' ta' Diox lugar gàc ciuda Jerusalén che'npe' mèn nación Israel tedib vez. No ñibe'pe' mèn nación Israel loo ciuda Jerusalén tedib vez.

Tad Jesús ngue ta' cuent loo mèn xá mod yi'th mbi' co' ne' tedib lèe Xgan' Mbi' co' nac leque yub Tad Jesús.

(Mt. 24.29–35, 42–44; Mr. 13.24–37)

25 Sya, ndxab Jesús:

—Nde niin con' ndxé' loo gu', ne:

Huiza tlo yú' yalguzye' co' li Diox co' gàc loo huiz no loo mbe' no loo mbyáaz. Le' loo izlyo' ndxé' na, anze'f huax mèn ya ye'th lezo'. No zyeb mèn co'se' gòn mèn ruid che'n ol níttó' co' yitoo loo níttó'. **26** Huiza, alux mèn yo no lezo' no ne' ne' ñee mèna pá ndoo mèn no pá nziri' mèn tant nzyeb mèn co'se' li mèn xtúuz cóن gàc loo izlyo' tiempa. Huiza no zea huin huiz co'te' ndub huiz. No huin mbe' co'te' ndub mbe'. No huin mbyáaz co'te' nzi'f mbyáaz. **27** Axta syare' hui' mèn dib athu loo izlyo' loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn. No co'se' galen le'n tiempa, galen le'n thìb le' xcuau. No ndxàpen rye loothe con' la's niin no la's yan co' yú' loo mèn co'se' galen. Tiempa mèn ta' cuent no non mèn cón che'n con' roo no con' xèn co' nac cón che'npe'en. **28** Co'se' tlo gàc con'a, bli gu' par ye'th lezo' gu'. Bdi'x xnii yéc gu' no bdi'x xnii lezo' gu' tac huiza non gu' no ta' gu' cuent ya nde zin' gaxle' lyá' gu' thidtene loo con' ryees.

29 Mtetac Jesús thìb di's loo mèna.

Ndxab Jesús:

—Nde niin thìb con' loo gu': Hui' gu' loo yaa ngudyuug no loo chol taamas yaa nayèe. **30** Co'se' ñee gu' ngòble' laa loo yaaa no nde xìis tedib cua' laa yèn' loo yaaa, leque gu' non no nda' gu' cuent nde zinle' tiemp co'se' más nguin bée loo izlyo'. **31** Lomisque' ne, co'se' ñee gu' ndxàcle' con'a, leque gu' nda' cuent no non gu' nde zin' gaxle' tiempa

co'se' tlo Diox, ñibe'pe' Diox loo mèn xal ndlya's Diox.

32 Lìcpé' ba'i, na nii loo gu': Ryete con'a gàcque' ndoore' lyux no lith no mèn nación Israel. **33** Con' co' nac cón che'n bé' no con' co' nac che'n izlyo' lyuxque' no lith noque'. Per di's co' ndyoodizen inacte di's co' angndyoodizen. Gàcque' no tyubque' di's co' ndyoodizen ndxé' xal ngue toodizena loo gu'.

34 Anderhuen gu'. Leque gu' hui' xá nzi tee gu'. Ne'ta'de gu' lugar tyub yo'f lezo' gu' par lyàa gu' loo chol con' ye'rsin' par tataa mod yitac lezo' gu' loo cón chenen. Tac látha, chàa, lyàa gu' loo yalguy no tlo gath lyux gu' loo yalgon' che'n izlyo' ndxé'. Nalas gure gu' loo cón chenen par ne'gàcta loo gu' huiza xal co'se' mzin thìb amiu gu' thìb hor co' ne'ta'de gu' cuent no co' inonte gu'. **35** Huiza gàca loo mèn co' naban dib athu loo izlyo' xal thìb tramp co', chàa, ndlyàa par yigaa má' loo tramp. Tataa gàca loo mèn huiza. **36** Nalas gure gu'. Ne'cuedte gu' no ne'yathla'ste gu' thidteneque' gure rez gu' Diox par gàca loo gu' tataa mod li gu' par lyá' gu' loo ryethe con' ryes co' gàcque' huiza. No par tataa mod li gu' gan par yòo gu' loo cón chenen, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxé' xalque' ndxáal chol mèn.

37 Ndxáal ze ndlu' Jesús mèn le'n templ. Le' ndxáal yál' na, ndyee Jesús co'te' ndub thìb yii co' lèe yii che'n yaa oliv par li Jesús descans tya. **38** Le' ryete mèn co' ndyee yòn di's co' ndlu' Jesús le'n templ na, mèna ndxechegà par zingà mèna le'n templ par gòn mèna di's co' ndlu' Jesús loo mèna.

Trè' ndlu' cón che'n mèn co' mqueltàa par mxenxù' mèna Tad Jesús.

(Mt. 26.1–5, 14–16; Mr. 14.1–2, 10–11; Jn. 11.45–53)

22 Nde nxon', nde zin gax huiz co' ngòc huiz lni co' ndli mèn

nación Israel co'se' ndxuhua mèna pan co' indxòde dii levadur. Mbez mèn nación Israel lni pasc loo lnia. ²Le' mèn co' nac jef che'n nguley' no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel na, mèna mcua'n mod xá mod guth mèna Jesús. Per mzyeb mèna guth mèna Jesús por cón che'n mèn co' ngureri', mèn co' mbi'th lni co' nziri'.

³Látha, ndoole! Mebizya. Ngulàa Mebizya le'n lezo' Jud co' ne' tedib lée Iscariot. Juda ngòc thib myen' xin' mté'th Jesús, ne, co' ndxòe cuent nac si' fchop myen' xin' mté'th Jesús. ⁴Ngua nee Jud loo mèn co' ngòc jef co' más ñibe' loo nguley' tiempa no loo mèn co' mxo'f zin' cón che'n templ tiempa. Mdoodi's no Jud mèna. Ndxab Jud neeque' Jud xá mod li Jud par ta'xù' Jud Jesús la's ya' rye mèna. ⁵Co'se' mbìn mèna tataa ndxab Jud loo mèna, axta con gust ndxab mèna loo Jud ta' mèna ndxep tmi càa Jud cuent li Jud con'a. ⁶Jud mda' lugar. No mblec lezo' Jud li Jud con'a tataa. Sya, mtlo Jud, mcua'n Jud mod par ta'xù' Jud Jesús loo mèna thib tiemp co'se' ñee Jud yende chó mèn nziri' no Jesús.

Trè' ndlu' xá mod nduhua rsè no Tad Jesús myen' xin' mté'th Tad Jesús.

(Mt. 26.17-29; Mr. 14.12-25;
Jn. 13.21-30; 1 Co. 1.23-26)

⁷Le'xque' le'n huiza mzin huiz lni co'se' ndxuhua mèn nación Israel pan co' indxòde dii levadur. Huiza ndxuth mèna mbacxil' co' mbez mèn nac lni pasc. ⁸Le' Jesús na, mtel' Pedr ryop Juàn. Ndxab Jesús loo Pedr ryop Juàn:

—Huàa li nab gu' con' hua rsè na' par li na' lni pasc.

⁹Myen' mnibdi's. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, ¿pá ndlya's U' ya toxcua' nu' con' hua rsè na', à?

¹⁰Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo myen':

—Co'se' yòo gu' ro ciuda Jerusalén, tyá zyál' gu' thib mbi' co' ne' thib rre nít. Ftoo nque gu' xís mbi' axta zin mbi' liz mbi'. ¹¹Co'se' zin gu' co'te' zin mbi'a, gab gu' loo mbi' co' nac gundan che'n yòoa: Maistr mtel' nu' par ñee nu' loo U': ¿Pá ndub cuart co'te' hua rsè'en, par lin lni co' nac pasc con myen' xin' mté'th daa, à? ¹²Sya, lu' mbi' thib cuart roo co' nac chop pis loo yòo loo gu'. Cuarta natoxcua'le'. Tya toxcua' gu' con' par hua rsè na' par li na' lni pasc.

¹³Mxen Pedr ryop Juàn ned. Nda Pedr ryop Juàn. No mzyál' myen' mbi' xalque' ndxab Jesús. Mtlo Pedr ryop Juàn, mtoxcua' Pedr ryop Juàn con' hua rsè no myen' Jesús par li myen' lni pasc con Jesús.

¹⁴Co'se' ngóol hor hua rsè Jesús con myen', mdub Jesús con myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús loo mèn loo mes. ¹⁵Jesús ndxab loo myen':

—Ne' pól ndxàc anze'f ndryo' ndlyen' lezon hua rsè na' sa pan par li na' lni pasc ndore' zin huiz gath daa. ¹⁶Daa nii loo gu': Ya ne'bereden lin tedib yalhua ndxè' xal ngue li na' nalle'. Lin yalhua ndxè' tedib vez axta co'se' gác tiemp co'se' tlo ñibe'pe' Diox loo mèn.

¹⁷Sya, mxen Jesús thib vas nít uv. Ndxab Jesús: Diox quix U', Diox, loo Diox. Ngoloa, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Fteri'th gu' vas ndxè' loo thib thib xtàa gu' par gu gu' thib ro chu'th nít uv ndxè'. ¹⁸Na nii loo gu': Ya ne'bereden gun nít uv ndxè' xalque' ngue lina nalle'. Na gu nít uv ndxè' tedib vez axta co'se' gác huiz tlo ñibe'pe' Diox loo mèn.

¹⁹Ngoloa, mxen Jesús pan. Ndxab Jesús:

—Diox quix U', Diox, loo Diox.

Sya, mchì'x Jesús pana thib le' chu'th, thib le' chu'th. Ngoloa, mda' Jesús pana loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Pan ndxè' nee di's nac cóñ che'n bél'yòo ladpe'en co' tyenxù' mèn par tetìi mèn bél'yòo laden por cóñ che'n gu'. Taandxè' ñibe'en loo gu' hua gu' pan ndxè'. No taandxè' ñibe'en loo gu' gu' gu' nít uv ndxè' par te' lezo' gu' cóñ chenen.

20 Tata mbli Jesús, ne, co'se' mxen Jesús thib vas nít uv, no co'se' ngolo nduhua rsè no Jesús myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Nít uv co' nzo le'n vas ndxè' nee di's cóñ che'n conveñ cub co' li nèen thidtene por cóñ che'n ren laden co' xyo co'se' gath daa por cóñ che'n xquin mèn no xtol mèn.

21 Per nalle' mbi' co' ta'xù' daa loo mèn, mbi' ndub loo mes ndxè' con na'.

22 Cona, ngue niin loo gu': Daa mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn par gathxù' daa xal ndlu' xti's Diox cóñ chenen. Per part cóñ che'n prob mbi' co' ta'xù' daa loo mèn, iay, prob mbi' izlyo!', tac mbi' thidtene nac thib mbi'dèe loo Diox too ze too yál'.

23 Sya, mtlo myen' xin' mté'th Jesús, mnibdi's myen' loo xtàa myen'. Mbez myen:

—¿Chó nac na' co' ta'xù' Jesús loo mèna, cara?

Myen' xin' mté'th Tad Jesús noo noo mdoodi's chó myen' gác myen' co' más ñibe' loo xtàa myen' yiloa.

24 Leque xhuina mque di's myen' lath xtàa myen'. Mbez myen':

—¿Chó na' gác co' más ñibe' loo xtàa na' yiloa, à?

25 Jesús ndxab loo myen':

—Hui' gu' nexa. Mèn co' ndxàc rey co' ñibe', mèna ñibe' loo mèn nación xal loo moz. Le' mèn co' ndxàc jef na, mbez anze'f mbi' mèna por con' co' ndli mèna loo mèn co' nac mèn nación mèna.

26 Per part cóñ che'n gu', indxàalte li gu' tatua' no xal nzi li gu' xtùuz lath gu' nalle!. Ne' ne' indxàal gab gu' tatua'.

Ndxè'leque', chol gu' co' nzo lath gu' co' mbez nac más mbi' roo no más mbi' xèn, leque gu'a li par gác gu' xal thib mbyòo yen' co' más be'the lath gu'. Le' gu' co' lyas ñibe'a na, gu'a ndxàal gác xal thib moz co' li mandad loo gu' lath gu'. **27** Nde niin thib con' loo gu' xal ndli mèn loo xtàa mèn co' más ñaare' taachu'th loo xtàa mèn loo izlyo' ndxè': ¿Xá nee gu'? ¿Chó mèn ndli gu' cuent más ntac loo xtàa mèn co'se' ñibe' mèn loo xtàa mèn? ¿Ché' más ntac mèn co' ndyub loo mes par cuec mèn con' hua mèn co' ndub loo mes o ché' más ntac mèn co' mbec con' hua mèn co' ndub loo mes, cà'? ¿Xá nee gu'? ¿Ché' ngue li gu' cuent ilicte masque' ntac mèn co' ndyub loo mes co' mbed huaa, cà'? Masque' ntac mèna, ¿lé'? Per daa, ale ndxe'leque', ndal xi'th gu' par lin sirv loo gu'.

28 Gu' nda'que' cuent no ngo noque' gu' daa. No gunèe gu' ryethe con' nde teele' ndli no mèn daa. **29** Por cona, tan lugar no lin le' gu', ne, ñibe' loo thib baan mèn xal mnibe' xuden Diox loon par ñibe'en loo ryethe con!. **30** No tan lugar par hua no gu' daa no par gu no gu' daa loo mes daa co'se' gác huiz co' ñibe'pe'en loo ryethe con' no tyub ñibe' gu' par tub rez gu' loo si' fchop ned mèn co' ngòc bin thib mbi' co' ngro' lèe Israel co' mbloj msi' bin co' nac mèn co' lèe mèn nación Israel nalle'.

Tré' ndlu' le' Tad Jesús ngue ta' cuent loo Pedr le' Pedr cà di's Tad Jesús loo mèn.

(Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Jn. 13.36-38)

31 Ndxab Jesús loo Mon Pedr, ne:

—Mon, gunee xá ngue teel tac Mebizya ndlya's li preb loo gu'. No ngue li Mebizya par ñee Mebizya ñeene' ché' ta' gu' lugar cuee ca' Mebizya gu' no co' xà' Mebizya gu' loo cóñ chenen xal nzib mèn nzob triu par co' mèn yix loo nzob triu. **32** Per daa mna'ble' loo

Diox no ngurezen Diox por lùu le! lùu
toloque' yila's loon. No co'se' berel,
lyàa yécl no lyàa lezo'l loo con' lil loo
cón chenen, lyazen le! lùu tegán lezo'
myen' co' ndxàc huesl no xtàal loo có
chenen par tolo ye'th lezo' myen' loo
cón chenen huiza.

³³Mon mcàb loo Jesús. Ndxab Mon:
—Tad, na ne'lá'de U'. No daa ga lezi'f
con U'. Co'te' gath U', tya gath daa, ne.
Daa inzyebte.

34 Jesús ndxab loo Mon Pedr:
—Pedr, na nii lool: Leque nalxhuin
ndoore' cozèe nguividtee lé' nguividtee
yá!', lùu cà di's daa son vez loo mèn.
Gabl loo mèn ne'libe'del daa.

Trè' ndlu' co'se' ngòc tiemp
co'se' mzin gax ngòc ryethe
con' ye'rstin' loo Tad Jesús.

³⁵Sya, mnibdi's Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Co'se! mtel'en gu!, ngua gu' le'n
nación che'n mèn Israel, daa mnibe' loo
gu' ne'hue'de gu' yex lua' gu'; ne'hue'de
gu' billeteer co'te' ngosua' gu' tmi gu';
no ne'hue'de gu' tedib ned yilid gu'.
Co'se! mnibe'en loo gu' mbli gu' tataa,
¿ché! ngotub con' mquin gu' ned ngua
gu' sya, cà?

—Myen' mcàb. Ndxab myen' loo Jesús:
—Yende xàa, Tad.

36 Jesús ndxab loo myen':

—Pesea, mnibe'en loo gu' ne'hue'de
gu' con!. Per nase, lyazen le' gu' co'
ngue no yex lua' gu', be' gu' yex lua'
gu!. Le' gu' co' ngue no billeter gu' na,
be' gu' billeter gu!. Le' gu' co' ingue
node spad gu' na, ftho' gu' chamar
gu' par ti' gu' thib spad par que no gu'
thib spad.³⁷ Tac daa nii loo gu!: Nase
mzinle' hor gacque' con' loon xal mbez
di's co' ndxab cón chenen, di's co' ndul
loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Thidte mde'th mèn di's no mbli
mèn cuent nac daa mbi' ye'rsin' làth
mèn ye'rsin'!

Cona, ngue niin loo gu': Le' di's co'
ndub loo libr co' nac xti's Diox ndlu'
cón chenen le'i naquinque' tataa gáca
loon le'n huiz ndxè'.

38 Sya, ndxbab myen' loo Jesús:
—Tad, trè' ngue no nu' chop spad.
Jesús mcàb. Ndxab Jesús:
—Con sobr chop spad ba'. ¿Cón más?

Làth xtau'a, Tad Jesús ngua rez Diox
thìb lugar co' ngro' lèe Getsemaní.

(Mt. 26.36-46; Mr. 14.32-42)

39 Ngoloa, ngro' Jesús, nda Jesús co'te' ndub yii co' lèe yii che'n yaa oliv xalque' nac mod co' ndxàp Jesús. Per myen' xin' mté'th Jesús ne'nglá'de Jesús. Mdoo nque myen' xís Jesús.

40 Co'se' mzin Jesús co'te' ndub yia,
ndxab Jesús loo myen':

—Gurez gu' Diox, ndee gu', par
ne'ta'de gu' lugar leque gu' li chol con'
ve'rsin' co'se' cobya' Mebizya gu' naba'

41 Tya mtan' Jesús myen' xin' mté'th Jesús. Le! Jesús na, ngua taachu'te más tith loo myen' xal thìb distans co' ndlyàa thìb quèe co' ngobii mèn con ya mèn. Tya mdub xib Jesús par ngurez Jesús Diox. **42** Ndxab, Jesús loo Diox:

—Pay, yey, chele' U' ndly'a telá' U' daa
co'se' gác hor ye'rsin' loon, nzoque' mod
li U' par ne'gácte yaltii co' gác loon co'se'
le'le' daa quix loo U' có'n che'n xquin no
xtol ryethe mèn. Per Pay, indlyasten gáca
xal neete lezon. Ndxe'leque', ndlyazen
gáca xal neepe' lezo! U'!

43 Látha, chàa, ngro' too thib angl co' ngulàa loo bé' loo Jesús. Angla mbli par ngòp Jesús fuerz no ngo valor loo Jesús. 44 Láth co'se' mdén' Jesús mxí lezo' Jesús axta plóthe, látha sate más nalyat ngurez Jesús Diox. No nen mdub xib Jesús. Ngurez Jesús Diox. No cabii ngurez Jesús Diox axta ante bel'yòo Jesús nít tant ndyoo nít Jesús mbez Jesús Diox. No axta ren nos nít co' ndyoo nít Jesús. No axta gos gos ngòb nít co' mdoo nít Jesús loo yòo.

45 Co'se' ngolo ngurez Jesús Diox, mdyàa Jesús co'te' nziri' myen' xin' mté'th Jesús. Per co'se' mzin Jesús co'te' nziri' myen', ale mxen mcal'guth myen' tant mdyóo myen' no tant mxi lezo' myen' cóñ che'n con' co' gac loo Jesús. **46** Sya, mblo' Jesús mcal' loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Bla' gu' mcal' loo gu', yey. ¿Chonon susque' ndxat' gu'? Goo che gu'. Gurez gu' Diox par ne'ta'de gu' lugar li gu' chol con' ye'rsin' co'se' cobya' Mebizya gu' naba'.

Trè' ndlu' le' mèn mxenxù'le' Tad Jesús xal ndyen mèn thib huan' co' nda pres.

(Mt. 26.47–56; Mr. 14.43–50; Jn. 18.2–11)

47 Jesús tatabe' ndoo toodi' co'se' mzin huax mènléy' loo Jesús. Le' mbi' co' ngro' lèe Jud co' ngòc xin' mté'th Jesús co' ndxòo cuent ngòc si' fchop myen' xin' mté'th Jesús na, ndoo ner loo mèna. Mbii gax Jud loo Jesús par sero Jud loo Jesús. **48** Sya, ndxab Jesús loo Jud:

—Jud, ¿ché'! con thib besit co' nda'l loon taandxe' mod mda'xù'l daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, cà'? ¿Ché' tatua' mod mblila, cà!, Jud?

49 Per co'se' ñee myen' xin' mté'th co' nziri' con Jesús ndxàc con'a, ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, ¿xá nee U'? ¿Ché' tlàa nu' spad rloo mèn ba!, à?

50 Láth ndxàc con'a, thib myen' xin' mté'th Jesús co' nzo làth taamas myen' con Jesús mblàa thib ya' spad nza thib mbi' co' ngòc moz che'n jef co' más ñibe' loo nguley!. Mblo nde'f myen'a nza moz co' nac ladlì. **51** Per Jesús ndxab loo myen'a:

—Bla' gu' tee nzirí' mèn ba!. Con sobr con' mblí no gu' mèn ba!. Con con' ba'te ya gunela.

Sya, mblít Jesús nza mbi' co' ngo nde'ba loo yòo. Nzi huite mèn, mdub

Jesús nza mbi' lad quèe yéc mbi' tedib vez. Chàa, mbyac nza mbi' xalque' thib nza mèn co' yende con' mxac. **52** Ngoloa, ndxab Jesús loo mèn co' ngòc jef co' más ñibe' loo nguley!, no loo mèn co' ngòc mèn nac zin' co' nquenap templ tiempa, no loo mèngool, mèn co' mbi'th par hue' mèna Jesús:

—¿Ché', por derech, ngro' gu' con spad no con yaa par tyen gu' daa xal ndyen mèn thib huan!, cà'? **53** Co'se' ngo non gu' le'n templ huax vez, ne'nglide gu' ryes ngàal gu' daa. Per nase mzinle' hor che'npe' gu' co' nac tiemp co'se' Mebizya ngue ñibe' loo gu' par li no gu' daa cóñ ndlya's gu'.

Mon Pedr mcà di'sle' Tad Jesús loo mèn.

(Mt. 26.57–58, 69–75; Mr. 14.53–54, 66–72; Jn. 18.12–18, 25–27)

54 Sya, mdub dò' mèna ya' Jesús. Mbe' mèna Jesús liz mbi' co' nac jef co' más ñibe' loo nguley!. Le' Pedr na, titi titi ndoo nque xís Jesús. **55** Ngoloa, mtol' mèna quíi xtau' the loo lue! liz mbi' co' nac jefa. No mdub mèna dib vuelt ro dii. Nzi biiz mèna tant nàl. Ale note Pedr mdub biiz ro dii xi'th mèna. **56** Co'se' gunèe thib criadgot che'n jefa no Pedr ndub ro dii làth mèna, xèe mbui' criadgota loo Pedr. Ndxab criadgot loo taamas mèn co' nziri' ro dii:

—Mbi' ba!, ne, mque tee noque' Jesús, ndyaquen.

57 Per prob Pedr mcà di's. Ndxab Pedr: —Criad, indlibeden mbi'a.

58 Pente ndxàc gunii criadgot loo Pedr, gunèe tedib mbi' Pedr. Ndxab mbi' loo Pedr:

—Lùu, ne, nac thib mbi' co' naquetlataa no mèna, ¿lé'?

Per prob Pedr ndxab:

—Yende xàa. Ne'ngòoden làth mèna.

59 Pente ndxàc thib hor nguri'th con'a, tedib mbi' mblí née loo mèn co' nziri' ro diia. Ndxab mbi' loo mèna:

—Lìcpe' ba'i, mbi' ba' ngo no Jesús, ne, tac mbi' ba' nac mbi' che'n làaz mèn galile.

60 Per Pedr ndxab loo mbi'a:

—Mbi', ne'needen cón ngue bezl.

Leque hor co' be' ngue toodi's Pedr loo mbi'a, chàa, ngrozèe nguidtee mblé' nguidtee yál!. **61** Leque hora, Tad Jesús mbere loo, mbui' Tad Jesús loo Pedr. Chàa, mbui' Pedr loo Tad Jesús, ne. Sya, mte' lezo' Pedr dí's co' ndxab Tad Jesús loo Pedr: Lùu cà dí's daa son vez nalyál' ndoore' co'se' tlo cozèe nguidtee lé' nguidtee yál!. **62** Sya, ngro' Pedr lath mèna. Ne'tí' ne'ñee lezo' Pedr, mbín' Pedr axta plóthe tant mxi yéc Pedr no mxi lezo' Pedr por mcà dí's Pedr Jesús.

Mèn ye'rsin'a asemblí ngòc nguàal con' loo Tad Jesús.

(Mt. 26.67–68; Mr. 14.65)

63 Le' mèn co' ngue no Jesús na, ngue li ngòc nguàal con' loo Jesús. No nzi tin mèna Jesús xal mblyá's mèna. **64** Mtau' mèna ngudloo Jesús con thib panid. No be' taa nguis mèna thib lad tedit lad rloo Jesús par nda' mèna xyàn lezo' Jesús. No ale mbez mèna loo Jesús:

—Bli divin chó mda' che'nl.

65 No asemblí mèna mbez mèna huax con' co' nac ngòc nguàal con' loo Jesús par mda' mèna xyàn lezo' Jesús.

Trè' ndlu' le' Tad Jesús mdoo loo mèn co' mdyoo ner, no co' mdyoo naa, no co' mnibe' loo mèn loo ley co' nac xley' che'n mèn nación Israel.

(Mt. 26.59–66; Mr. 14.55–64; Jn. 18.19–24)

66 Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, ryete mèngool co' ñibe' loo mèn nación Israel, no ryete mèn co' nac jef co' más ñibe' loo nguley', no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn mqueltàa par mbe' mèna Jesús loo rye mèn co' mqueltàa no mèna. Tya mnibdi's mèna loo Jesús. Ndxab mèna loo Jesús:

67 —Gune loo nu' iche', lìcque', lùu nac Crist, à?

Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—Chele' daa nii loo gu' daa nacque' Crist, ipà yila's gu' co' ngue niin loo gu'!. **68** Más de cona, chele' daa ñibdi's thib con' loo gu', ne'càbte gu' loon, ndyaquen. No ne' ne' lá' gu' daa par biin. **69** Per desde nalle' par delant, daa co' mbal yáal lath gu' xalque' ndxáal chol mèn, daa nduble' cuat Diox co' nac ladli che'n Diox, Diox co' ndxàp ryethe con' roo no con' xèn la's nii Diox no la's ya' Diox.

70 Co'se' mbín mèna tataa ndxab Jesús, mnibdi's mèna loo Jesús. Ndxab mèna:

—¿Ché' nacque' lùu xgan'pe' Diox, sya, cà?

Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—Nacque' daa xgan'pe' Diox, pues. Yub gu' ngolo gunee loon. ¿Cón más ndlyá's gu' niin loo gu'?

71 Sya, thidte ndxab mèna no thidte gunii mèna loo xtàa mèna:

—¿Cón li más mèn co' ta' cuent loo na' cón che'n mbi' ba'? Ya mbínle' na' cón che'n mbi' xal nac di's co' ngro' rope' mbi' co' ngolo gunee mbi' loo na' nalle'!

Tad Jesús mdooxù' loo Pilat co' nac gobernador le'n ciuda Jerusalén tiempa.

(Mt. 27.1–2, 11–14; Mr. 15.1–5; Jn. 18.28–38)

23 Sya, ryete mèna nguátbèe. Mbe' mèna Jesús loo Pilat co' ngòc gobernador loo ciuda Jerusalén tiempa. **2** Mtlo rye mèna, mquexù' mque' fals mèna Jesús loo Pilat. Mbez mèna loo Pilat:

—Mbi' ndxè' ngogaa loo nu'. Ngue lu' mbi' xley' mbi' loo mèn gulàazz nu' par se' mèn mod co' ndxàp mèn. No ale mbez mbi' loo nu' indxàalte quix nu' cón che'n contribución loo mbi' co' lèe Ces co' nac gobiern co' ndyub ciuda Rom. No ale yende cón ndxòn mbi'.

Mbez mbi' le' mbi' nac Crist, co' nee di's, nac mbi' rey.

³Sya, mnibdi's Pilat loo Jesús. Ndxab Pilat:

—¿Ché!, lícque!, lùu nac rey co' ñibe! loo mèn nación Israel, cà?

Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo Pilat:

—Aa. Lùu yub ngue beza loon nalle!.

⁴Ngoloa, sya, ndxab Pilat loo mèn co' ngòc jef co' más ñibe! loo nguley! no loo rye mèn co' ngureri!:

—Indxegaade nec thìb xquin mbi' ndxè! loon, cara.

⁵Per mèna sate más mbli par ngola's Pilat di's co' mbez mèn. Mbez mèna loo Pilat:

—Mbi' ndxè! ngue lu' xley' mbi' loo mèn par mtlo mèn, mbos xtùuz mèn no mse! mèn mod co' ndxàp mèn, mèn co' nac mèn rye yéezya! che'n làaz mèn jude, por cón che'n con' co' ngue lu' mbi' loo mèna. No nalle! mtlole! mbi', ndlu! mbi' mèn par ned le'n yéezya! co' nac ned yéezya! che'n làaz mèn galile. Más de cona, mtlole! mbi', ngue lu' mbi' xley' mbi' loo mèn par nedrè!, ne.

Tad Jesús mdooxù' loo thìb mbi' co' ngro! lèe Herod.

⁶Co'se' mbìn Pilat di'sa, mnibdi's Pilat loo mèna:

—¿Ché! nac mbi' ba' mèn che'n làaz mèn galile, cà?

⁷Co'se' ndxab mèn loo Pilat: Aa, nacque! mbi' mèn che'n làaz mèn galile, mtel! Pilat mèn par mbe' mèn Jesús loo Herod tac Herod ngòc gobernador co' mnibe' loo mèn yéezya! che'n làaz mèn galile. No le'xque! le'n huiza ngo Herod le'n ciuda Jerusalén. ⁸Co'se' gunèe Herod Jesús, anze'f mdyac lezo' Herod. Tac ndxàcle! tiemp anze'f mblyas' Herod hui' Herod loo Jesús. Ante ndxòn Herod cón che'n Jesús no maste. No mbez Herod ndoore!: ¿Pól zin thìb huiz no zin thìb ze hui'en loo Jesús no li Jesús thìb yalguzye' loon? ⁹Herod

mnibdi's huax con' loo Jesús. Per Jesús yende cón mcàb. ¹⁰Ngure mèn co' ngòc jef co' más ñibe! loo nguley! no mèn co' ngòc maistr co' mblu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn tiemps loo Herod. Mèna sate más mquexù' mque! fals Jesús thìb mod tedib mod loo Herod. ¹¹Sya, mtlo Herod, no mtlo solndad co' mque no Herod, mbli Herod ngòc nguàal con' con Jesús con solndad co' ngure no Herod. Ale asempli Herod, mnibe' Herod loo solndad par mtegoc solndad Jesús thìb ned lar' co' nabe's natoxcua' xal xab rey. Ngoloa, mbere Herod, mtel! Herod solndad, mbe' solndad Jesús loo Pilat tedib vez con mèna. ¹²Leque huiza mbere Herod, ngòc amiu Herod con Pilat tedib vez tac ndoore! gác con'a yende mod ñèe Herod loo Pilat tac ngòc Pilat ngolo ngola's che'n Herod.

Mèn mquexù' mque! fals Tad Jesús par guth mèn Tad Jesús.

(Mt. 27.15–26; Mr. 15.6–15; Jn. 18.39—19.16)

¹³Sya, mbli Pilat mandad mqueltàa rye jef co' más ñibe! loo nguley!, no mèn nac zin!, no taamas mèn co' nziri' loo Pilat. ¹⁴Ndxab Pilat loo rye mèna:

—Gu' mbi'th no mbi' ba' loon. Mbez gu' le' mbi' ngue li le' mèn ndxos xtùuz no ndli mbi' nzi yátbèe mèn par nzi li mèn ngòc nguàal con'. Per gu' nonque' no nda'que' gu' cuent le' daa mbral nole' cón che'n mbi' ba' loo gu'. Gu' ñee yende chó xquin mbi' no yende chó xtol mbi' co' ndli par yigaa mbi' loon xalque' nac con' co' mbez gu' ndli mbi'. ¹⁵No ne' ne' loo Herod ngagaa mbi' loo xquin mbi' no xtol mbi'. Ndxè'leque!, mtel! Herod mbi' loon tedib vez. Ngolo gunee gu' yende cón tar li mbi' par naquinque' gath mbi' no zyál'que' gath mbi'. ¹⁶Per nalle!, daa ñibe! loo solndad ya ta' solndad che'n mbi!. Yiloa, la'en bii mbi'!

¹⁷Cad lin' co'se' ndli mèn nación Israel lni pasc, mque no mèna thìb costumbr. Le'n

huiz lnia ntelá' gobiern thib pres. Cona, le'n huiz lnia mnibe' mèna loo Pilat telá' Pilat thib pres co' ngue lezi'f co' ndlya's mèna lyá'. Pilat mbly'a's ntelá' Pilat Jesús loo mèna. ¹⁸Per ryete mèna thidte mcàb, ngrozèe mèna. Ndxab mèna loo Pilat:

—Fcàa mbi' ba!. Beth thidtene. Más huen bla' ryo! Barrabás par bii Barrabás.

¹⁹Mèn nac zin' mque' Barrabás lezi'f por thib revuelt co' mbli Barrabás le'n ciuda Jerusalén no por thib mèn co' mbeth Barrabás.

²⁰Pilat mbere ndxab loo mèna:

—Na ndlyazque' làan Jesús.

²¹Per mèna sate más cabii mbez yèe loo Pilat. Mbez mèna:

—Fque' U' mbi' ba' loo cruz. Fque' U' mbi' ba' loo cruz.

²²Sya, mbyon vez ndxab Pilat loo mèna:

—¿Chonon ndly'a's gu' ñibe'en loo mèn par que' mèn Jesús loo cruz? ¿Chó con' ye'rsin' mbli Jesús, à? Yende chó xquin no xtol Jesús ndxegaa loon par, con provech, ñibe'en loo mèn guth mèn Jesús. Xalque' niin loo gu'a, na ñibe' loo solndad ya ta' solndad che'n Jesús. Yiloa, ñibe'en loo gu': La' gu' bii Jesús.

²³Per mèna thidte ngòc. Tolo mbli nèe mèna mna'b mèna di's loo Pilat par ñibe' Pilat loo mèn que' mèn Jesús loo cruz. No axta con gust ngrozèe mèna, no mèn co' ngòc jef co' más ñibe' loo nguley!, tac mblique' Pilat con' co' mbly'a's mèna. ²⁴Ale mnibe' Pilat lezo' Pilat li Pilat co' lya's mèna li Pilat. ²⁵Sya, mnibe' Pilat loo mèn par ngua lo' mèn Barrabás lezi'f, Barrabás co' ndxab mèn ryo' lezi'f. Barrabás mque' lezi'f por revuelt co' mbli Barrabás no por mèn co' mbeth Barrabás. Ngoloa, mda' Pilat Jesús loo mèna. Nee mèna cón li no mèna Jesús.

Trè' ndlu' le' mèn nda que'le' Tad Jesús loo thib cruz.

(Mt. 27.32–44; Mr. 15.21–32; Jn. 19.17–27)

²⁶Co'se' nda no mèna Jesús par que' mèna Jesús loo cruz, ale mbree mcà

mèna thib mbi' co' ngòc mèn che'n làaz mèn ciren. Mbi'a ngro' lèe Mon. Le'pe' ndxàc con'a ndye'th mbi', ngua mbi' huan. Ale asal too mbi' mèn co' nda nque Jesús loo cruz, mnibe' yèe mèna loo mbi' par hue' mbi' cruz che'n Jesús no tyoo nque mbi' xís Jesús ned nda Jesús.

²⁷Anze'f thib mènbi' nda nque xís Jesús. No anze'f huax mèngot nda nque xís Jesús. Mèngota mbín' no mbez yèe yath mèngota gunèe mèngota Jesús tant nxi lezo' mèngota ñèe mèngota cón gàc loo Jesús. ²⁸Per Jesús mbui' loo mèngota. Ndxab Jesús:

—Mèngot che'n ciuda Jerusalén, ne'gón'te gu' no ne'tyóode gu' por cón chenen, ey. Más huen ften' gu' no bín' gu' por cón che'n con' co' gàc loo gu' no por cón che'n con' co' gàc loo xin' gu' yiloa. ²⁹Tac zin thib huiz no zin thib ze co'se' gab mèn: Huen nda mèn co' ne'gácte tyan xin!. No huen nda mèn co' thidteneque' ne'nquée loode xin!. No huen nda mèn co' thidteneque' ne'ngàazte xin!. ³⁰Huiza tlo mèn, gab mèn loo yii no loo den: ¿Cón ngàc yii no den ba'? ¿Cón gàc huan ba'? Ale huen gàc lyàa yii ba' no den ba' loo na' par guth yii ba' no den ba' na' leque yigaa na' loo mèn ye'rsin' co' yi'th yé' huize!. ³¹Tac chele' mèn guthxù' daa, daa co' nac xal thib xan' yaa nayèe, ale'que' gu', mèn ciuda Jerusalén, masre' con' ye'rsin' ne' gàc li mèn loo gu', gu' co' nac xal thib xan' yaa biiz.

³²Nda no mèna chop mbi'guth mèn con Jesús par thidte junt guth mèna ryop mbi'a con Jesús. ³³Co'se' mzin mèna con Jesús loo thib dèn co' mbez mèn tiempa lèe quèe yéc mèn, ty a mque' mèna Jesús loo thib cruz. Mque' mèna ryop mbi'guth mèna loo cruz cuat Jesús, ne. Thib mbi' mquée loo cruz ladli cuat Jesús. Tedib mbi' mquée loo cruz ladrebes cuat Jesús. ³⁴Láth ngue que' mèna Jesús loo cruz, ndxab Jesús loo Diox:

—Pay, fton! U' xquin mèn ndxè' no xtol mèn ndxè' tac prob mèn ndxè' ne'ñeede no ne'ta'de mèn cuent cóngue li no mèn ndxè' daa.

Le' solndad na, mdith no dad loo xab Jesús par ñee solndad ñeene' chó solndad li gan gàc che'n solndad xab Jesús. ³⁵ Huax mèn ngure tya. Nzi hui' mèn xal ndxàc mèna ngue que' mèna Jesús loo cruz. No axta mèn nac zin' che'n ciuda Jerusalén mxìis no Jesús hora. No ngòò xyàn lezo' mèna ñèe mèna Jesús. Mbez mèna loo xtàa mèna:

—Mbi' ba' mtelá' chol mèn loo yaltii no loo con' ryes. Per nase ndlya's na' hui' na' leque mbi' li par lyàa mbi' co'te' ngue mbi' ba'. No leque mbi' li par lyá' mbi' loo con' ryes chele' mbi', lìcque', nac Crist co' Diox mcui par xo'f zin' mbi' thìb zin' co' ñibe' Diox loo mbi'.

³⁶ Ale note solndad co' nziril tya, mxìis no Jesús. Ale mbii gax solndad loo Jesús. No mda' solndad thìb loo vin co' nac vin nala par ngu yèe Jesús.

³⁷ No mbez solndad loo Jesús:

—Chele' lìuu nac rey co' ñibe' loo mèn nación Israel, leque lìuu bli par lyàal co'te' nguel ba'!

³⁸ No mbli Pilat mandad par mque' mèn plá di's loo thìb le' ye's loo cruz gáp loo yéc Jesús co' ngòc di'stèe grieg no di'stèe latin no di'stèe hebre co' mbez: Mbi' ndxè' nac rey co' mnibe' loo mèn nación Israel.

³⁹ Làth xtau'a, thìb mbi'guth mèn co' mque' loo cruz cuat Jesús, asembli mbi', mbez mbi' ngòc nguàal di's loo Jesús. Ndxab mbi':

—Chele' lìuu, lìcque', nacpe' Crist, leque lìuu bli par lyá' lìu bli par lyá' nu', ne. ⁴⁰ Per tedib mbi' co' ngue tedib lad cuat Jesús mbyoo xtàa mbi'. Ndxab mbi' loo xtàa mbi':

—Tua'le' nguel co'te' nguel ba'. No ñbe' ncàb rol loo Jesús, cà? Inzyebtel ñeel Diox, ndee. ⁴¹ Part cóngue che'n na', mzyalque' na'i, ngue na' trè. Ngue guix

na' xquin na' por cóngue che'n con' ye'rsin' co' mbli na!. Per prob mbi' ba' yende chó con' ye'rsin' mbli mbi!. No ngue mbi' co'te' indxàalte quée mbi'.

⁴² Sya, ndxab mbi' ropa loo Jesús:

—Tad Jesús, fte' lezo' U' cóngue chenén co'se' gàc tiemp co' ñibe' U' loo mèn loo izlyo' ndxè', ndee U'.

⁴³ Jesús ndxab loo mbi'a:

—Lìcpe' ba'i, na ngue nii lool: Leque nalze yòò nol daa co'te' nac paraís.

Tad Jesús nguthle' loo cruz.

(Mt. 27.45–56; Mr. 15.33–41; Jn. 19.28–30)

⁴⁴ Hora casque' nde yáal rol huiz. Leque hora, dib athu loo izlyo' mcuau tac mcuau loo huiz. No axta hor mquée guyon bzyè mbembìi loo huiz. Mtenìi huiz loo izlyo' tedib vez. ⁴⁵ Leque hor co' mcuau loo huiza, Diox mbli ale mbryed grolthe vel co' ngue le'n templ tiempa. ⁴⁶ Sya, ngrozèe yath Jesús. Ndxab Jesús loo Diox:

—Pay, yey, nase fcàaya' U' alm daa no xpíi daa.

Ngolo ndxab Jesús di'sa, chàa, nguth Jesús.

⁴⁷ Co'se' gunèe capitán che'n ciuda Rom ngòc con' ryes tín'a, ndxab capitana:

—iAy, Dio's! Lìcpe' ba'i, mbi' ba' ngòc mbi' na'lì no mbi' nambii loo U', Diox.

⁴⁸ Ryete mèn co' ngure tya, mèna gunèe rye con' ngòc. Mxen mèna ned, ndyàa mèna. No taa nguin mèna ya' mèna pech mèna. Mbez mèna: iAy, Dio's! ⁴⁹ Xá ñaa con' ngòcle'? tant nzyeb mèna. Per ryete mèn co' mblibé' Jesús, no mèn co' huen huen mda' cuent cóngue che'n Jesús, no ryete mèngot co' mdoo nque xís Jesús axta co'se' ngro' Jesús le'n yèezya' che'n làaz mèn galile, mèna ngure titl loo Jesús par mbui' mèna con' co' ngòc loo Jesús.

Trè' ndlu' le' mèn ngua ca's thebol

Tad Jesús.

(Mt. 27.57–61; Mr. 15.42–47; Jn. 19.38–42)

⁵⁰ Ngolo ngòc ryethe con'a, mbi' thìb mbi' co' ngro' lèe Chè. Mbi'a ngòc

mbi' yèez Arimate co' nac thib yèez che'n làaz mèn jude. Ngòc mbi'a thib jef loo mèn nación Israel. Ngòc mbi' mbi' ndac no mbi' nalì no mbi' nambii loo Diox, ne. ⁵¹ Chèa ndub quee lezo' pól gác tiemp co'se' ñibe'pe' Diox loo mèn. Por cona, ne'ngòode lezo' Chè thidte ngàc Chè con mèn co' mqueltàa co' thidte ngòc par mbli mèn con' ye'rsin' loo Jesús. ⁵² Ngolo nguth Jesús, negadi's ngua Chè loo Pilat par mna'b Chè loo Pilat ta' Pilat lugar teche Chè thebol Jesús loo cruz. Mda'que' Pilat lugar loo Chè. ⁵³ Ngolo mteche Chè thebol Jesús loo cruz, mchi'x Chè thib sab lad thebol Jesús. Ngoloa, ngua lo Chè thebol Jesús le'n thib ye'r quèe co' mden' mèn ndoore!. Le'n ye'r quèea yende chó thebol tarte ca's mèn. ⁵⁴ Huiz co'se' ngòc ryethe con' tín'a loo Jesús, huiza ngòc huiz vispr co' ngòc huiz yub lni che'n pasc. Hora, casque' ndub bix huiz no nde zèle' izlyo'.

⁵⁵ Ryete mèngota co' ngro' no Jesús le'n rye yèezya' che'n làaz mèn galile, ryete mèngota ngua tee hui' ro ye'r quèe. No mbui' mèngota xá mod mchi'x Chè sab lad thebol Jesús no xá mod mblo Chè thebol Jesús le'n ye'r quèea. ⁵⁶ Co'se' mbere mèngota, ndye'th mèngota par liz mèngota, mbli nab mèngota perfum no te perfum. Ngoloa, mbli mèngota descans huiz sabda tac huiza ngòc huiz co' ndli mèn descans xal mnibe' ley co' mxof Moisés loo mèn nación Israel tiemps.

Trè' ndlu' cóñ che'n con' co' ngòc co'se' ngro xban Tad Jesús.

(Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Jn. 20.1-10)

24 Co'se' nde yinìi izlyo' huiz doming co' nac ner huiz che'n sman, tatabe' ñaa mbe'th izlyo' ngua rye xa'gota ro ye'r quèe lyo' co'te' mca's mèn thebol Jesús. ² Mbe' mèngota te perfum co' mtoxcua' mèngota ro ye'r quèe lyo' a par tà mèngota tea lad

thebol Jesús. Co'se' mzín mèngota ro ye'r quèe lyo', ale ndoo xal' ro ye'r quèe lyo'. ³ Mèngota ngò le'n ye'r quèe lyo' par hui' mèngota máa thebol Tad Jesús. Per co'se' ngò mèngota le'n ye'r quèe lyo', ya yende thebol Jesús le'n ye'r quèe lyo'. ⁴ Ale mzyeb mèngota no mbos xtùuz mèngota axta ne' ne' ñee mèngota cóñ li mèngota co'se' gunèe mèngota ndoo chop xa'bi' loo mèngota. Noc xab xa'bi'a thib xab co' ante nquée xnìi. ⁵ No de tant mzyeb mèngota co'se' gunèe mèngota xa'bi'a, mblàa quèe mèngota yéc mèngota par loo yòo. Sya, ndxab xa'bi'a loo mèngota:

—¿Chonon nde cua'n gu' Tad Jesús co' ngue tee banle', à!, yey? ⁶ Yende Tad Jesús trè', ey. Tad Jesús ngro xbanle'. Fte' lezo' gu' xal ngòc di's co' mda' Tad Jesús cuent loo gu' co'se' ngo no Tad Jesús gu' le'n yèezya' che'n làaz mèn galile thib cua'a, ⁷ co'te' mda' Tad Jesús cuent loo gu' le' Tad Jesús co' mbi'th yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, Tad Jesús yígaaque' ya' mèn ye'rsin!. No que'que' mèna Tad Jesús loo cruz. No yilo son huiz ryo xban Tad Jesús lath mèn nguth.

⁸ Axta syare' mte' lezo' mèngota di's co' mdoodi's Jesús loo mèn le'n yèezya' co' nac yèezya' che'n làaz mèn galile. ⁹ Co'se' mbere mèngota, ndye'th mèngota, ngua mèngota ro ye'r quèe co'te' ngua ca's Chè thebol Tad Jesús, mda' mèngota cuent con' ngòc loo mèngota loo rye si' fthib myen' xin' mté'th Jesús co' hue' di's no co' te'th di's cóñ che'n Tad Jesús loo mèn loo izlyo' no loo taamas mèn co' ne'nqueltàa node myen' xin' mté'th Jesús hora. ¹⁰ Mèngot co' ngua ta' cuent no co' ngua te'th loo ryete si' fthib myen' xin' mté'th Jesús, mèngota ngòc Mari che'n yèez Magdala, no tedib xa'got co' ngro' lèe Juan, no tedib Mari co' ngòc xna' Cob, no taamas mèngot co' mqueltàa no

mèngota. ¹¹ Per ndxe'leque', myen' xin' mté'th Jesús mxac ale mquée mbii yécmèngota, cona, tataa mbez mèngota. No ale ne'ngala'ste myen' di's co' mda' mèngota cuent loo myen'.

¹² Mastale' ne'ngala'ste rye myen' di's co' ndxbab mèngota loo myen', per Pedr ngro', mxen Pedr ned. Ngua tee hui' Pedr ro ye'r quèe lyo!. Co'se' mzin Pedr ro ye'r quèe lyo!, huen huen mbui' Pedr. Gunèe Pedr ante sab co' mchi'x Chè thebol Jesús nax thib lad le'n ye'r quèea. Ndye'th Pedr par liz Pedr. No ante mbui' no ante gunaa Pedr. No anze'f ndyoo Pedr cón che'n con' co' ngòc.

Chop mbi' nda toodi's cón che'n xá mod nguth Tad Jesús co'se' mdoo ryop mbi' ned, ndyàa ryop mbi' par ned yèez Emaús.

(Mr. 16.12-13)

¹³ Leque huiza mdoo chop myen' xin' mté'th Jesús ned. Ndyàa myen' par thib yèez co' ngro' lèe Emaús. Yèza nziri' thib distans co' ne' s'i' fchop kilometr par co'te' nziri' ciuda Jerusalén. ¹⁴ Nda toodi's ryop myen' cón che'n con' co' ngòc loo Jesús. ¹⁵ Láth ndyoodi's ryop myen'a thib con' no tedib con' cón che'n con' mbli no mèn Jesús, chàa, ngro' too yub Jesús loo ryop myen'a. Nda no Jesús ryop myen'. ¹⁶ Mastale' ngüi' ryop myen' loo Jesús, ale ngòc tont myen'. Ne'nglibe'de myen' no ne'nda'de myen' cuent le' Jesús nac mbi' co' nda no myen'. ¹⁷ Láth nda tee no Jesús myen', mniabdi's Jesús loo myen'. Ndxab Jesús:

—¿Chó cuent ndyoodi's gu' láth ndoo gu' ned, ndye'th gu', yey? ¿Chonon nalyat nde'b ro gu', à?

¹⁸ De loo ryop myen'a, thib myen' co' ngro' lèe Cleof mca'b loo Jesús. Ndxab Cleof loo Jesús:

—Ryete mèn non cón che'n con' co' ngòc le'n ciuda Jerusalén le'n huiz

ndxè' no maste. ¿Ché' angoluxte lùu nac mbi' co' ngo tyo co' inonte cón che'n con' co' ngòc, cà?

¹⁹ Sya, ndxbab Jesús loo ryop myen': —¿Cón ngòc, yey?

Cleof ndxbab loo Jesús:

—Cón che'n con' ngòc loo Jesús co' ngòc mbi' yèez Nazaret, yey. Jesús ngòc thib mbi' co' mde'th di's co' ndxbab Diox. No ngòc Jesús thib mbi' roo mbi' xèn loo Diox no loo mèn loo ryethe con' mbli Jesús no ryete di's co' mdoodi's Jesús. ²⁰ No ale mbli rye mèn co' nac nguley' no mèn co' nac gobiern loo nación na' par mcua'n mèna mod mda'xù' mèna Jesús leque loo xtàa mèna. No mquexù' mque' fals mèna Jesús. Ngoloa, ngua que'xù' mèna Jesús loo cruz axta nguth yub Jesús loo cruz. ²¹ Nu' ngure quee lezo' le' Jesús li par co' Jesús no teche Jesús mèn nación Israel la's ya' mèn co' nac ngolo ngola's che'n mèn nación Israel. Per más de cona, nalze ngolo son huiz ngòc con'a. No mca's mèn Jesús. ²² Nalxtil', tatabe' fñaa mbe'th izlyo!, ndxep mèngot co' mqueltàa no nu' ngua ro ye'r quèe lyo' co'te' mca's Chè thebol Jesús. Mèngota mzeb nu' goze xtil'a. No mbli mèngota ante mbui' nu' no ante gunaa nu'. ²³ Mda' mèngota cuent loo nu' le' mèngota ne'ngnèede thebol Jesús le'n ye'r quèe lyo'. Más de cona, mda' mèngota cuent loo nu' mxyo'f loo chop angl loo mèngota. No ndxbab angl loo mèngota le' Jesús nabán. ²⁴ Ngoloa, lueg lueg mxen plá myen' co' ndxàc xtàa nu' ned. Ngua tee hui' myen' ro ye'r quèe lyo'a. No gunèe myen', licque', naca xal mda' mèngota cuent loo nu'. Per ne' myen' ne'ñèede máa Jesús.

²⁵ Sya, ndxbab Jesús loo ryop myen'a:

—Aa que naad gu'se. Inda'de gu' cuent cón che'n di's co' mbin gu'. Tarte ya'x xnìi yéc gu' no tarte ya'x xnìi lezo' gu'. Tatabe' naad gu' no nguud gu' par yila's gu' rye di's co' mde'th mèn co' ndxab

Diox pôla cóñ che'n Jesús. ²⁶ ¿Ché' ndli gu' cuent inaquinte tataa ndactií Crist ryethe con'a ndoore' yòo Crist loo bér par gâc con' roo con' xén loo Crist, cà'?

²⁷ Sya, mtlo Jesús, mda' Jesús cuent cóñ che'n di's co' ndub loo rye libr co' nac xti's Diox co' nda' cuent cóñ che'n Jesús. Mtlo Jesús con libr che'n Moisés. Be' taa be' taa tolo mda' Jesús cuent loo ryop myen' xal mda' rye libr co' mque' mèn ye's, mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox cuent cóñ che'n Jesús.

²⁸ Co'se' nda zin gax myen' ro yèez co'te' zin myen', Jesús mbli xal mèn co' be' tyoo ned nda. ²⁹ Per ryop myen'a mbli fuerz mbyan' Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Byan' no nu', mbi'. Izlyo' mzyèle'. No ndele' yál' izlyo', yey.

Sya, mbyan' no Jesús myen' liz myen'. ³⁰ Láth ndub no Jesús ryop myen' loo mes par hua rsé no Jesús myen' sa yèth, mxen Jesús yèth. Ndxab Jesús loo Diox:

Diox quix U', Diox, nu' hua rsé sa yèth.

Sya, mbli rol Jesús yètha. Mda' Jesús rolgà yètha loo ryop myen'a. ³¹ Leque hora, ale chàa, mdyub xnìi yéc myen' no, chàa, mdyub xnìi lezo' myen'. Syare', mda' myen' cuent le' mbi'a nac Jesús. Texal mda' myen' cuent le' mbi'a nac yub Jesús, chàa, mdyon' Jesús loo ryop myen'. ³² Sya, ndxab thib myen' loo xtâa myen':

—¿Ché' ndyac! ne'ngda'de gust lezo' na' no ne'ngye'the lezo' na' co'se' mbìn na' mda' mbi' cuent loo na' no ngue go xo'f mbi' cóñ che'n di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox loo na' co'se' mdoodi's no mbi' na' ned ndye'th na', cà'? Lîcque', axta gust mbyan' lezo' na' co'se' mbìn na' di'sa, ¿lé'?

³³ Le' sya, leque hora, yende izlyo', mxen ryop myen' ned. Mbere ryop myen' nda myen' par ciuda Jerusalén par ngua sál' myen' taamas myen' xin' mté'th Jesús tya. No ngua ta' myen' cuent loo ryete si' fthib myen'

xin' mté'th Jesús no taamas mèn co' mqueltàa no myen' xin' mté'th Jesús le'n ciuda Jerusalén. ³⁴ Sya, pente ngòo ryop myen' le'n nyòo co'te' nzo si' fthib myen' xin' mté'th Jesús. Sangmtlo myen' xin' mté'th Jesús, mda' myen' xin' mté'th Jesús cuent loo ryop myen'a:

—Lîcpe' ba'i, Tad Jesús ngro xbanle'.

No más de cona, Mon gunèle' Tad, cara.

³⁵ Syare', noo noo mtlo ryop myen', mda' myen'a cuent loo myen' xin' mté'th Jesús xal ngòca loo myen' co'se' mdoo ryop myen' ned ndyàa myen' par yèez Emaús no xá mod mblibe' myen' Jesús. No mda' myen' cuent le' Jesús ngòc mbi'a co'se' mbli rol mbi'a yèth.

Ngoloa, Tad Jesús mblu' loo loo myen' xin' mté'th Tad Jesús.

(Mt. 28.16–20; Mr. 16.14–18; Jn. 20.19–23)

³⁶ Tatabe' ngue ta' ryop myen'a cuent con' co' ngòc loo myen'a loo myen' xin' mté'th Jesús co'se', chàa, ngro' too Jesús loo rye myen'. No gunii Jesús Diox loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Ftac lezo' gu' axta plóthe no blec see tee lezo' gu', ndee gu', ey.

³⁷ Per myen' xin' mté'th Jesús no mèn co' nziri' no myen'a anze'f mzyeb axta ne' ne' ñée myen' no axta ne' ne' ñée mèna cóñ li myen' no cóñ li mèna. Tac mbli ryete mèn xtùuz le' thib xpii mbyu' loo loo mèna co'se' gunèe mèna ngro' too Jesús loo mèna. ³⁸ Per Jesús ndxab loo ryete mèna:

—¿Chonon nzyeb gu', ey? ¿Chonon nzi gàn lezo' gu' no ndxàc chop lezo' gu', à'? ³⁹ Hui' gu' la's yan no hui' gu' niin. Yub daa ndoo loo gu'. Buàal gu' daa. No huen huen hui' gu' loon. Thib xpii ingue node bél'yòo. No ne' ne' ingue no xpii zith xal ngüü' gu' loon ndoon tré'.

⁴⁰ Ngolo ndxab Jesús di'sa loo mèna, mblu' Jesús la's ya' Jesús. No mblu' Jesús nii Jesús loo mèna.

⁴¹ Per co'se' ñée Jesús le' myen' xin' mté'th Jesús no mèna tarte yila's di's

co' ngue bez Jesús loo myen' no loo mèna tant ndyac lezo' myen', no tant ndyac lezo' mèna, no tant ngüi' no ñaa myen' no mèna cón che'n Jesús, Jesús ndxbab loo myen' xin' mté'th Jesús no loo mèna:

—¿Ché' nzo chó con' ngue no gu' co' mbyan' xo'f par huana trè', ey?

—Aa. Nzoca, ndxbab myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús.

⁴²Sya, mda' myen' thìb le' bél' mbèel mbye'x loo Jesús no mda' myen' thìb le' mcu's co' nzo mzin loo Jesús par nduhua Jesús. ⁴³Mxen Jesús mbèela no mcu'sa. Nduhua Jesús con'a loo myen'.

⁴⁴Ngoloa, ndxbab Jesús loo mèna:

—Con' co' mxaclen ndxè' co' gunèele' gu', le'i ngòc loon xal mdoodizlen loo gu' co'se' be' ngo non gu' ndoore' gàca loon. Ngòc con'a loon par ngòcque' no mdyaaque' no mdybubque' di's ryete di's co' ndub loo libr co' nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn cón chenen. No mdyaaque' ryete di's co' mque' ryete mèn co' mde'th di's co' ndxbab Diox ye's cón chenen, no xal nac di's co' ndub loo libr che'n Salmos cón chenen. Le'i ngòcque' loon.

⁴⁵Axta syare' mbli Jesús gan nguàa'd myen' xin' mté'th Jesús di's no mda' myen' cuent cón che'n di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox. ⁴⁶Ndxab Jesús loo myen', ne:

—Tataa ndub di's loo libr co' nac xti's Diox le' Crist mquinque' gath. No yilo son huiz co' nguth Crist, naquinque' ngro xban Crist làth mèn nguth.

⁴⁷Tolo ndxbab Jesús loo myen':

—No nalle', por derech, naquinque' te'h mèn no co mèn yalbàn cón chenen loo mèn rye nación co' nziri' dib athu loo izlyo'. Tlo mèn te'h mèn cón chenen par ned ciuda Jerusalén. Gab mèn no te'h mèn cón chenen loo mèn co' ndxàp xquin no co' ndxàp xtol loo Diox par lyàa yéc mèn no lyàa lezo' mèn par tataa mod zye' mod co'

ndxàp mèn loo Diox par ton' Diox xtol mèn loo mèn. ⁴⁸Gu' nac mèn co' ya te'h no co' ya ta' cuent cón chenen tac gu' nonque' no nda'que' gu' cuent ryethe con' cón chenen desde co'se' mtlo mque tee'en axta co'se' nguth daa no ngro xban daa. ⁴⁹Hui' gu' nexa. Daa ñibe' lyàa Xpii Natú' loo gu' co' mcàbgòn xuden Diox lyàa loo gu'. Per ndlyazen cued gu' le'n ciuda Jerusalén ndxè' axta zin huiz no zin ze co'se' gàc huij co' lyàa Xpii Natú' loo gu'. Xpiia ryo' loo bér. Xpii Natú'a lyath no gu' par gác li gu' con' roo no con' xèn loo mèn ned ya que tee gu' por cón che'n con' roo no con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox.

Tad Jesús nda quée loo bér' loo myen' xin' mté'th Tad Jesús.

(Mr. 16.19–20)

⁵⁰Ngolo mdoodi's Jesús ryete di'sa loo myen', mbe' Jesús myen' xin' mté'th Jesús thìb lad ro ciuda Jerusalén gaxte co'te' nziri' yèez Betañ. Tya, mblit Jesús ya' Jesús loo myen'. Mde'f Jesús ya' Jesús loo myen'. Tataa mbli Jesús par mblu' Jesús loo myen' le' Jesús lique' huen ya myen' ned ya myen' yiloa. ⁵¹Láth mde'f Jesús ya' Jesús loo myen', xèegà xèega mquée Jesús gáp loo bér'. Mquée Jesús loo bér' loo myen'.

⁵²Le' myen' xin' mté'th Jesús na, mcò' yéc no mdub xib myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús láth nda quée Jesús loo bér'. No ngurez myen' Diox. Ngolo ngurez myen' Diox, ndyac tín' lezo' myen'. Ngoloa, mbere myen', ndye'th myen' par ned le'n ciuda Jerusalén tedib vez. ⁵³No toloque' nque tee myen' ndxòo ndryo' myen' le'n templ atate huij par mbez myen' loo Diox: iAy, Dio's! Susque' con' roo con' xèn ndlu' U' no ngue li U' loo mèn dib athu loo izlyo'. Taandxè'que' gàca.

Di's Ndac Che'n Diox Co' Mque' Juàn Ye's

Crist co' mblo xo'f loo mèn cón che'n con' co' ndli Diox xtùuz, Crist ngòc xal mèn che'n izlyo' loo izlyo'.

1 Ndoore' cuec Diox no toxcua' Diox chol con' loo bé' no loo izlyo' nzole! Crist co' mblo xo'f loo mèn cón che'n con' co' ndli Diox xtùuz. Thidte ngo no Crist Diox. No nac Crist co' mblo xo'f loo mèn cón che'n con' co' ndli Diox xtùuz Diox. ²Crist thidte ngo no Diox ndoore' gacsua' con' no cuec Diox con' loo bé' no loo izlyo!. ³Mbli Crist par ngure no mbyan' ryethe con' co' nziri!, que naca con' co' nzo loo bé', que naca con' co' nziri' loo izlyo!. No yende chó con' co' nziri' no co' mbyan' ne'mbede no ne'ngyan'te chele' Crist ne'nglide par ngurei no par mbyan'a. ⁴Crist nabanke' thidtene. No ndxàp Crist con' roo con' xèn la's nii Crist no la's ya' Crist par li Crist le' mèn ban no Diox thidtene yiloa. Yalnaban co' nda' Crist loo mèn, yalnabana ndli ntenìi yéc mèn no ntenìi lezo' mèn loo cón che'n Diox. ⁵Yalnaban co' ndli ndyub xnìi yéc mèn no ndyub xnìi lezo' mèn loo cón che'n Diox, yalnabana ndli par non mèn le' cón che'n xab izlyo' ndli par ndxezi'l no ndxega's mèn loo con' ye'rsin' xal mèn co' ndyee yál' co'se' nacaua yál!. Per mastale' anze'l thib con' nzo co' mbez mèn nac con che'n xab izlyo', ne'ngácte con' co' nac cón

che'n xab izlyo' par tau' con' co' nac cón che'n xab izlyo' loo di's co' ndlu' loo mèn xá mod yòo ban no mèn Diox thidtene yiloa. Thiba con' ndxè'.

⁶Le' tediba na, loo ngòc con' ndxè' ngo thib mbi' co' mtel' Diox. Mbi'a negro' lèe Juàn. ⁷Juàn ngòc thib mbi' co' mbi'th ta' cuent loo mèn nación Israel cón che'n Crist, Crist co' mbli par mdyub xnìi yéc mèn no par mdyub xnìi lezo' mèn par yila's mèn nación Israel cón che'n di's co' mbi'th ta' Juàn cuent cón che'n Crist co' mblo xo'f loo mèn cón che'n con' ndli Diox xtùuz. ⁸Inacte Juàn Crist co' mbi'th li par mdyub xnìi yéc mèn no par mdyub xnìi lezo' mèn loo cón che'n Diox. Ndxè'leque', mbi'th Juàn par mbi'th ta' Juàn cuent cón che'n Crist co' mbi'th li par mdyub xnìi yéc mèn no mdyub xnìi lezo' mèn loo cón che'n Diox. ⁹Crist co', lìcque', angoluxte nac thidte mbi' co' mbi'th li par tyub xnìi yéc mèn no par tyub xnìi lezo' mèn loo cón che'n Diox, Crist mbi'th yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn.

¹⁰Loo izlyo' ndxè' mbi'th yáal Crist co' mblo xo'f loo mèn cón che'n con' ndli Diox xtùuz. Crist mbli par ngure no mbyan' alux con' co' nziri' loo izlyo!. Per ryethe mèn co' nziri' loo izlyo!, ne'nglibe'de mèna chó mbi' nac Crist. ¹¹Loo izlyo' co' nac che'npe' Crist mbi'th Crist. Per mèn co' ngòc mèn

gulàazpe' Crist, mèna mcà di's Crist. No mtè'f mèna Crist thòb lad. ¹² Per ryete mèn co' mdyalque' ngola's loo Crist no loo cón che'n Crist, Diox mblo ro le' mèna ndxàp con' la's nii mèna no la's ya' mèna par gàc mèna xin'pe' Diox. ¹³ Mèna gàc xin'pe' Diox tac tataa mnibe' Diox no tataa gunee lezo' Diox. Inacta xal mèn co' ndxáal por xud mèn no xna' mèn. Ne' ne' inaca xal nee lezo' thòb mbi' li thòb mbi' con thòb xa'got bin par gàc mèna xin' Diox.

¹⁴ Per Crist co' mblo xo'f loo mèn cón che'n con' co' ndli Diox xtùuz, Crist mbi'th yáal xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' par ngòc Crist xalque' chol mèn loo izlyo!. No mque tee ban Crist làth nu' ndxep tiemp. Látha, gunèe nu' con' roo con' xèn co' mbli Crist co' mblu' loo nu' nacpe' Crist angoluxte xgan'pe' Diox. No gunèe nu', lìcque', anze'f nque' lezo' Crist ñée Crist mèn. No gunèe nu', lìcque', inquediide Crist mèn. Ndxel'leque', ndlique' Crist con' co' mcàbgòn Crist li Crist loo mèn. No gunèe nu' le' Crist angndli huax con' ndac loo mèn.

¹⁵ Juàn Bautist mda' cuent cón che'n Crist loo mèn. Cabii ndxab Juàn loo mèn:

—Cón che'n Crist nac co' mdalen cuent loo gu' le' Crist co' nare' yi'th nque xísen, Crist nac más xa' roo xa' xèn leque daa tac Crist nzole' ndore' gal yáal daa loo izlyo!.

¹⁶ Lìcque', anze'f thòb con' ndac angm bli Crist loo na' par gàc con' ndac loo na' thòb mod tedib mod por cón che'n Crist. ¹⁷ Diox mniibe' loo Moisés par mxo'f Moisés ley loo na!. Per Jesucrist mbi'th par mblu' Jesucrist loo mèn le' Diox, lìcque', nque' lezo' ñée Diox mèn. No mblu' Jesucrist le' Diox ndlya's li Diox anggàc con' ndac loo mèn. No mblu' Jesucrist loo mèn le' cón che'n Jesucrist nac con' licpe'. ¹⁸ Yende chó mèn tarte ñée xá ñaa loo Diox

thidtene. Angoluxte xgan'pe' Diox co' thidte nac con Diox no co' nzoque' loo Diox, xgan' Dioxa mda' cuent no mblo ro xgan' Diox cón che'n Diox loo mèn.

Juàn Bautist mda' cuent cón che'n Jesús no mblo xo'f Juàn Bautist cón che'n Jesús loo mèn.

(Mt. 3.11–12; Mr. 1.7–8; Lc. 3.15–17)

¹⁹ Mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel, co' nac leque mèn co' ngo ban ciuda Jerusalén, mèna mtel' mèn co' ngòc nguley' no mèn co' ndlyath no nguley' le'n templ par ngua nibdi's mèna loo Juàn ché' nac Juàn Crist. ²⁰ Juàn mda' cuent loo mèna no mblo ro Juàn. Ndxab Juàn:

—Tyè!. Inacte daa Crist, yey.

²¹ Sya, tolo mniibdi's mèna loo Juàn. Ndxab mèna:

—¿Chó nac lìu, sya? ¿Ché' lìu nac Lii co' mbi'th te'th di's co' ndxab Diox pólá, cà?

Juàn mcàb. Ndxab Juàn loo mèna:

—Tyè!. Inacte daa Lii.

Sya, mbere mèna, mniibdi's mèna tedib vez loo Juàn:

—¿Xá neel, sya? ¿Ché' lìu nac mbi' co' te'th di's co' ndxab Diox co' ndxath yi'th, cà?

Juàn mcàb. Ndxab Juàn:

—Yende xàa. Inacte daa mbi'a.

²² Mbere mèna, ndxab mèna loo Juàn: —¿Chó mèn nac lìu, sya? Gunee loo nu!. Sya, tataa ta' nu' cuent loo mèn co' mtel' nu!. ¿Xá neel cón che'n'l, yey?

²³ Sya, ndxab Juàn loo mèna:

—Daa nac xal thòb mbi' co' ngue bez cabii co'te' nagán co' mbez loo mèn: Bli le' mèn gàc nab loo cón che'n Tad Diox xal nteli mèn thòb ned xalque' nac di's co' ndxab Sayi' co' mde'th di's co' ndxab Diox pólá.

²⁴ Mèn co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, no co' ñibe' loo mèn nación Israel, mèn co' ngòc mèn xley' farise, mèna

nac mèn co' mtel' ndxep mèn co' ngua toodi's no Juàñ. ²⁵Mèna tolo mnibdi's loo Juàñ. Ndxab mèna:

—Chele! lìu inacte Crist, ne' ne' inacl Lii, no ne' ne' inacl xa' co' te'th di's co' ndxbab Diox co' ndxath yi'th, ¿chonon ndlil bautizar mèn, sya?

²⁶Sya, mcàb Juàñ loo mèna. Ndxab Juàñ:

—Lìcque', daa ndli bautizar mèn con nít. Per làth gu' nzoque' thòb mbi' co' tarte ta' gu' cuent co' huenleque' chó nac mbi'a. ²⁷Mbi'a nac xa' co' nare' yi'th nque xísen. No mbi'a nac más xa' roo xa' xèn leque daa. Mastale' ndli gu' cuent nac daa xa' roo xa' xèn, nden' daa no ndyaquen thidtene inzyál'te daa que tee non mbi'a.

²⁸Ryete con'a ngòc thòb lugar co' ngro' lèe Betábara co' nziri' ned ndlyen huiz gaxte ro yó'be' Jordán co'te' ngue li Juàñ bautizar mèn tiempa.

**Juàñ Bautist mda' tedib lèe
loo Jesús par ngro' lèe Jesús
Mbacxil' che'n Diox.**

²⁹Tedib huiz co' nde nquea, gunèe Juàñ le' Jesús nde loo Juàñ. Ndxab Juàñ loo mèn co' nziri' loo Juàñ:

—Hui' gu' nexa. Mbi' co' nde go' ne' tedib lèe co' nac lèe Mbacxil' che'n Diox, co' nee di's, tyactiì mbi' ba' par tyon' xtol che'n mèn loo izlyo', mèn co' tyal gòn ro mbi'. ³⁰Cón che'n mbi' ba' nac co' mdalen cuent loo gu' le' xísen yi'th nque tedib mbi' co' nac más mbi' roo mbi' xèn leque daa. Tac ndoore' gal yáal daa loo izlyo' nzoque' mbi' ba' con Diox. ³¹Yub daa ne'nglibe'de chó mbi' nac mbi' ba'. Ne' ne' tan cuent chó nac mbi' ba'. Ndxab leque', mbalen par ndlin bautizar mèn con nít par tataa mod lu'en mbi' ba' loo gu' co' nac mèn nación Israel no par tan cuent cóñ che'n mbi' no chó nac mbi' ba' loo gu'.

³²Ndxab Juàñ loo mèna, ne:

—Daa gunèe ngulàà Xpii Natú' che'n Diox loo bél' loo mbi' ba'. Gunaa Xpii Natú'a xal ñaa thòb palomxtil' hora. No sangngòo Xpii Natú' loo mbi' ba' par mbyan' no Xpii Natú' mbi' ba' par ñibe'pe' Xpii Natú' loo mbi' ba'. ³³Per leque hora ne' daa tarte libe' mbi'. Ne' ne' tar tan cuent chó mbi' nac mbi'. Per xa' co' mtel' daa par ndlin bautizar mèn con nít, xa'a gunee loon:

—Co'se' ñeël lyàà Xpii Natú' loo mbi' no sangngòo Xpii Natú' loo mbi' par yan' no Xpii Natú' mbi' par ñibe'pe' Xpii Natú' loo mbi', axta syare' ta'l cuent le' mbi'a nac mbi' co' li bautizar mèn por cóñ che'n Xpii Natú'.

³⁴Tolo ndxbab Juàñ:

—Daa gunèeque' xal ngulàà Xpii Natú' loo mbi' co' nac Jesús. Cona, ndan cuent no ndethen le' Jesús ba' nacque' xgan'pe' Diox.

**Tré' ndlu' cóñ che'n myen' co' ngòc
nerleque' myen' xin' mté'th Jesús.**

³⁵Tedib huiz co' nde nquea, ngue tee Juàñ Bautist leque par neda con chop myen' xin' mté'th Juàñ. ³⁶Láth co'se' nde riid Jesús par neda, gunèe Juàñ Jesús. Ndxab Juàñ loo ryop myen' xin' mté'th Juàñ:

—Hui' gu' nexa. Mbi' ba' nac xa' co' mbezen loo mèn nac mbi' co' ne' tedib lèe co' nac lèe Mbacxil' che'n Diox. Tac mbi' ba' tyactiì no gath mbi' ba' por cóñ che'n xtol mèn xal ndxuth mèn mbacxil' loo Diox nalle' par teri'th tecan' Diox cóñ che'n xtol mèn nalle'.

³⁷Co'se' mbìn ryop myen' xin' mté'th Juàñ tataa ndxbab Juàñ loo myen', mxen myen' ned. Mdoor nque myen' xis Jesús.

³⁸Sya, ndxepte mdee myen', mbere Jesús par ned xis Jesús. Gunèe Jesús le' ryop myen' nde nque xis Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—¿Cón ncua'n gu', à!, ey?

Myen' mcàb loo Jesús. Ndxab myen':

—Maistr, ¿pá mèn U', à'? No ñchó mèn yèez nac U', ne, à'?

39 Jesús mcàb loo myen!. Ndxab Jesús:

—Ya' gu' nda na!. Sya, hui' gu' pá nzon.

Sya, mdoo nque myen' xís Jesús par gunèe myen' co'te' nzo ban Jesús. Tya, mbyan' no myen' Jesús yál'a tac hora casque' ngòc hor nquée guthap bzyè.

40 Thib mbi' co' ngola's di's co' ndxab Juàn no nda nque mbi' xís Jesús, mbi'a ngro' lèe Ndech, hues Mon Pedr. **41** Sya, yende izlyo', ngua cua'n Ndech Mon, hues Ndech. No ndxab Ndech loo Mon:

—Hues, mzyál'le' nu' mbi' co' nac Mesías, xa' co' née di's nacpe' Crist, ndyaquen.

42 Sya, mbe' Ndech Mon loo Jesús co'te' ngo Jesús. No co'se' gunèe Jesús Mon, ndxab Jesús loo Mon:

—Mon, lùu nac xgan' thib mbi' co' lèe Jonás, ¿lé'? Per nalle' lùu ryo' lèe Cef, co' née di's, hue'l tedib lèe co' lèe Pedr.

Tré' ndlu' le' Jesús mbrez Lip no Natanael par que tee no myen' Jesús.

43 Tedib huiz co' nde nque, Jesús mblyá'a ya par ned le'n yèezya' co' nac làaz mèn galile. Láth ndoo Jesús ned, mzyál' Jesús thib mbi' co' lèe Lip. Ndxab Jesús loo Lip:

—Ya' nda na!, Lip.

44 Lipa ngòc mèn yèez Betsaid co' nac leque yèez che'n Ndech no Pedr. **45** Sya, ngua cua'n Lip Natanael. Ndxab Lip loo Natanael:

—Mzyál'le' nu' mbi' co' lèe Jesús. Cón che'n mbi'a nac di's co' mque' Moisés ye's loo libr co' nac ley. No cón che'n mbi'a mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's loo libr. Mbi'a nac Jesús, xgan' Chè, co' nac mèn yèez Nazaret.

46 Sya, ndxab Natanael loo Lip:

—¿Ché' tac li mèn yèez Nazaret ndxep con' ndac, sya, cà', Lip?

Lip mcàb. Ndxab Lip:

—Ya' nda tee hui' na!, nexa. Sya, ñeela no yila'sla.

47 Co'se' gunèe Jesús nde zin gax Natanael loo Jesús, ndxab Jesús loo mèn co' nziri' loo Jesús cón che'n Natanael:

—Hui' gu' nexa. Mbi' co' nde go' nac mèn che'n nación Israel. No nac mbi' ba' thib mbi' ndac. Tac mbi' ba' nac thib mbi' co' thidtene inquediide xtàa. No ne' ne' indyè' mbi'!

48 Sya, ndxab Natanael loo Jesús:

—¿Pá mblibe' U' daa, à!, Tad? Jesús mcàb loo Natanael. Ndxab Jesús:

—Daa gunèe lùu co'se' ndubl xàn' yaa ngudyuug co'se' ndoore' cuez Lip lùu.

49 Mcàb Natanael loo Jesús. Ndxab Natanael:

—Maistr, U' nac xgan'pe' Diox. No nac U' rey che'n mèn nación Israel, ndyaquen.

50 Sya, mcàb Jesús loo Natanael.

Ndxab Jesús:

—¿Ché' tac guniilen lool gunèenl xàn' yaa ngudyuuga ndxela'sl, cà', Natanael? Lùu ñèe gàc más con' roo con' xèn loon leque con' ndxe' yiloa, ey.

51 Tolo ndxab Jesús loo Natanael:

—Líca, na nii lool, no ngue niina loo ryete mèn co' nziri' loon: Desde nalle' par delant, gu' hui' ndoo xal' loo bé'. No hui' gu' xá mod quée no lyàa angl che'n Diox loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo'.

Thib ned myen' mselya' yèez Caná.

2 Ngolo nguri'th son huiz co'se' mdoodi's Jesús di'sa, mselya' thib ned myen' le'n yèez Caná co' nac yèezya' che'n làaz mèn galile. Nde nxon', ngo xna' Jesús tya, ne. **2** Mbli mèn guliza convid Jesús con myen' xin' mté'th Jesús par cue no Jesús myen' co' mselya' a liz myen'. **3** Per co'se' gunèe xna' Jesús mbiiz vin co' ngue gui'th

mèn loo mèn làtha, xna' Jesús ndxab
loo Jesús:

—Mbiizle' vin mèn guliz ndxè!, cara.

4 Sya, ndxab Jesús loo xna' Jesús:

—Ngot, ¿chonon le'le' lìu más ndyac
no ndyóol cóن che'n mèn ba!, à? Yende
chó cón chenen con lìu con mèn ba!.
Tarte gáal hor co'se' tlo lu'en con' roo
con' xèn co' nac cón chenen loo mèn.

5 Per ndxe'leque', ndxab xna' Jesús
loo mèn co' nzi li mandad loo mes:

—Bli gu' rye con' ñee Jesús loo gu',
ndee gu'.

6 Nde nxon!, nziri' xop yèt nít tyá co'
ngòò mèn guliza nít xal nac costumbr
co' ndxàlp mèn nación Israel par ntech
mèn ya' mèn, no par ntech mèn trast
co' ndli zin' mèn cusin, no taamas con'
co' nac co' ndli zin' mèn. No thib thib
yèta ndxàalque' ndxòo chop o son rre
nít. **7** Sya, ndxab Jesús loo mèn co' nzi
li mandada:

—Fsè gu' ryete yèt ndxè! con nít.

No msè myen' rye yèta con nít axta
mxyof lal nít loo rye yèta. **8** Ngoloa,
ndxab Jesús loo myen':

—Nalle', blo' gu' ndxep nít le'n yèt ba!.
No huà lá! gu'i loo mbi' co' ndyoo naa
loo mèn loo mes.

Sya, mbe' myen' nítia loo mbi'a. **9** Per
texal mbli mbi' co' ndyoo naa loo
mèn loo yalhua preb nít co' ngòc vina,
ngurez mbi' myen' co' mselya!. Tac
ne'neede mbi' co' ndyoo naa loo mèna
pá ned nde nít co' ngòc vina. Per myen'
co' nzi li mandad co' mblo' nít, myen'a
nanee xá mod ngòcsua' nítia vin. **10** Sya,
ndxab mbi' co' ndyoo naa loo mèna loo
mbi' co' mselya':

—¿Cón ndxàc, ye? Ryete mèn co'
ndli thib yalhua, ner ngui'th mèna thib
ya' vin co' nac vin más huen loo mèn
loo mes. No co'se' nde teele' ndxu mèn
co' ngòc convid vin axta plóthe ndlya's
mèna, sya, ntlo mèn, ngui'th mèn vin
co' nac vin más corient. Per lìu, ale
ndxelque', nare' ngue gui'thl vin

co' nac vin más huen. ¿Chonon tatua'
ndlila, ey?

11 Yalguzye' co' mbli Jesús le'n yèez
Caná co' nac yèezya' che'n làaz mèn
galile ngòc nerleque' yalguzye' co' mbli
Jesús. No por yalguzye' co' mbli Jesús,
mtlo Jesús, mblu' Jesús con' roo con'
xèn co' ndxàlp Jesús la's nii Jesús no la's
ya' Jesús. Le' myen' xin' mté'th Jesús
na, mtlo ngola's loo Jesús hora.

12 Ngolo ngòc con'a, nda Jesús par
yèez Capernaum con xna' Jesús, no con
myen' huespe' Jesús, no con myen' xin'
mté'th Jesús. Ngo ban no Jesús xna'
Jesús, no myen' huespe' Jesús, no myen'
xin' mté'th Jesús pláte huiz le'n yèez
Capernaum.

**Jesús mblo' che ryete con' co'
indxàalte ngo le'n templ le'n templ.**
(Mt. 21.12-13; Mr. 11.15-18; Lc. 19.45-46)

13 Le'n huiza, nde zin' gaxle' huiz
lnii pasc co' ndli mèn nación Israel.
Sya, mxen Jesús ned. Mbii Jesús yèez
Capernaum. Nda Jesús par ciuda
Jerusalén. **14** Co'se' ngòo Jesús le'n
templ, gunèe Jesús nziri' mèn co' ntho'
ngon, co' ntho' mbacxil', no co' ntho'
palomxtil'. Gunèe Jesús nziri' mèn
co' nzi sil' tmi che'n mèn, ne. **15** Co'se'
gunèe Jesús con'a, mqui's Jesús thib
dó' par mda' Jesús che'n mèn con
dó'. Tataa mbli Jesús par mblo' Jesús
mèna no má'a par fuer. Le' tmi che'n
mèn co' nzi sil' mèn co' nsil' tmia na,
ndxecleque' tmia mblobii Jesús. No
mtexyath Jesús rye mes mèna loo yòo.
16 Le' loo mèn co' nzi tho' palom na,
ndxab Jesús:

—Fcàa rye má' ba. Blo' gu' par fuer.
Ne'cue tho'de gu' trè' co'te' nac co'te'
mbez mèn lèe xuden Diox xal mèn co'
ntho' loo thib xbi'.

17 Axta syare' mte' lezo' myen' xin'
mté'th Jesús di's co' ndub loo libr co'
nac xti's Diox co' nac testamentgool co'
mbez:

Con' co' ndli más ndyóon no ngue xyàñ daa nac ndlyazen le' templ co'te' mbez mèn lèe xuden Diox yumbii no gàca thìb lugar natú' par cuez mèn lèe xuden Diox.

18 Sya, mnibdi's mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel loo Jesús. Ndxab mèna loo Jesús:

—¿Chó yalguye' roo lil loo nu' co' gàc thìb señ par ñíee nu' le' lìu, lìcque', ndxàp derech mblil con' mblil ba', à?

19 Sya, mcàb Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—Gu' telux templ ndxè' no yiloa le'n son huiz leque daa bere xít te'f templ ndxè' tedib vez.

20 Sya, chàa, ngro' di's ro rye mèngoola. Ndxab mèna loo Jesús:

—Jaaa. Le'n cho' fxop lín' mblyen' mèn par mxít te'f mèn templ ndxè'. ¿No lìu mbez: Le'n son huiz no maste xít te'fl templ, cà'? Aa, mbi!. ¿Máa yob yéc lìu, na?

21 Per ndxe'leque', cón che'n templ co' ngue ta' Jesús cuent loo mèna nac bél'yòo ladpe' Jesús. **22** Cona, co'se' ngro xban Jesús lâth mèn nguth, axta syare' mte' lezo' myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús guniique' di'sa. No tolo ngola's myen' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox. No tolo ngola's myen' di's co' guniile' Jesús loo myen' le' Jesús guniique' di'sa cón che'npe' Jesús.

Jesús nonque' no naneeque' Jesús xal nac xtùuz ryete mèn.

23 Láth ngo Jesús le'n ciuda Jerusalén le'n huiz lni che'n pasc, huiza huax mèn ngola's loo Jesús no loo cón che'n Jesús por gunèe mèn mbli Jesús rye yalguye' co' mbli Jesús loo mèn. **24** Per leque yub Jesús ne'ngàpte yalxla's loo mèna xal nac mod co' ngòp mèna. Tac Jesús naneeque' no nonque' Jesús xal nac xtùuz rye mèn no xal nac co' nzo le'n lezo' rye mèn. **25** Ne' ne' inquin

Jesús ta' chol mèn cuent cón che'n xtàa mèn loo Jesús tac Jesús naneeque' no nonque' Jesús xal nac xtùuz rye mèn no xal nac co' nzo le'n lezo' rye mèn.

Jesús ryop Nicodem mdoodi's.

3 Ngo thìb mbi' co' ngòc mèn che'n xley' farise. Mbi'a ngro' lèe Nicodem. Ngòc mbi' thìb mbi' co' mnibe', no co' mdyoo ner, no co' mdyoo naa loo mèn nación Israel, ne. **2** Nicodema ngua too naa Jesús thìb yál. Látha, ndxab Nicodem loo Jesús:

—Maistr, nu' nda' cuent no nanee nu' le' Diox mtel' U' par gàc U' thìb maistr co' lu' nu'. Tac yende chó mèn tar gác lu' no co' li yalguye' roo no yalguye' xèn xal ndli U' chele' Diox indlyath node mèna par li mèna con'a.

3 Sya, ndxab Jesús loo Nicodem:

—Lìcpe' ba'i, na nii thìb con' lool, Nicodem: Le' mèn co' ne'tyalte yòo loo cón che'n Diox xal thìb mbetoo' co' diz ngóol, yende mod yòo mèna loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna.

4 Ndxab Nicodem loo Jesús:

—¿Xá mod gáal thìb mbi' tedib vez co'se' ngoxle' mbi'? ¿Ché' tac yòo mbi' le'n lezo' xna' mbi' par gáal mbi' tedib vez, cà'? Yende xàa.

5 Jesús mcàb loo Nicodem. Ndxab Jesús:

—Lica, na nii lool, Nicodem: Le' mèn co' ne'tyalte gàc mèn men cub loo cón che'n Diox por cón che'n nít no por cón che'n Xpii Natú', mèna yende mod yòo loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna. **6** Mèn co' ante ngóol xal nac bin che'n bél' lad xud mèn no xna' mèn, mèna alithe nziri' loo cón che'n xab izlyo' ndxè'. Per ndxe'leque', mèn co' mbli Xpii Natú' le' mèna nac mèn cub loo cón che'n Diox, mèna ndoo lìte nzi que tee ban par li mèna xal nac co' ñibe'pe' Xpii Natú' loo mèna par li mèna. **7** Ne'hui'del, no ne'ñiaadel, no ne'tyóodel arid cón che'n con' ngue

niin lool nalle'. Naquinque' gál gu'
tedib vez xal ngolo guniina lool.⁸ Hui'
nexa. Mbii nxyo'f pál co'te' nxyo'f
mbii. No ndxònì co'se' ndxa'x nxyo'f
mbii, élé'? Per ne'ñeedel pá ned ndryo'
mbii. No ne' ne' ñieel pá ned ndyàa mbii.
Tataa naca, ne, con ryete mèn co' mbli
Xpii Natú' par ngòc mèna mèn cub loo
cón che'n Diox.

⁹ Sya, mbere Nicodem, ndxab
Nicodem loo Jesús tedib vez:

—¿Xá mod gác con'a, yoo?

¹⁰ Jesús mcàb loo Nicodem. Ndxab
Jesús:

—¿Ché' ndyaquen lùu nac ner maistr
che'n mèn nación Israel no inontel
cón che'n con' ndxè', cà'? ¹¹ Lica, na
ngue nii lool: Le' cón che'n con' co'
non nu', ndyoodi's nu'. No cón che'n
con' co' gunèle' nu', nda' nu' cuent.
No ndxe'leque', indxònte gu' di's no
indxela'ste gu' di's co' nda' nu' cuent
loo gu' no co' ndyoodi's nu' loo gu'.
¹² Chele' daa tyoodiz no tan cuent cón
che'n izlyo' ndxè' loo gu' no ne'yila'ste
gu'i, ¿xá mod yila's gu' chele' daa ta
cuent cón che'n bé' loo gu', sya?

¹³ Axta nalle' yende chó mèn tar quée
loo bé' par té'th mèna cón che'n con' co'
ngue niin lool tré!, Nicodem. Ndxe'leque',
angolux daa co' mbal yáal loo izlyo'
ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo',
thidte daa non cón che'n bé', daa co'
ngro' le'n bé'. Tac le'n bé' loo bé' nac
lizpe' daa, no nac làazpe' daa, no nac loo
bé' xnedpe' daa. ¹⁴ Hui' nexa, Nicodem.
Nde niin thib con' lool: Texal mquetal
Moisés thib mbel' loo thib bro yaa nol'
no mdoo Moisés yaaa, ngue tal mbel' loo
yaa co'te' nagán, tataaque' naquin que'
mèn daa, daa co' mbal yáal loo izlyo'
ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo',
loo thib cruz ¹⁵ par gác le' ryete mèn co'
tyal yila's loon, Diox ne'ñexù'de mèna
par co' xà' Diox mèna loo Diox yiloa.
Ndxe'leque', mèn co' tyal yila's loon,
mèna yòo ban no Diox thidtene.

Trè' ndlu' Jesús le' Diox anze'f
nque' lezo' ñèe Diox mèn loo izlyo'.

¹⁶ Tac Diox axta arid nazin' mèn no
nque' lezo' Diox ñèe Diox mèn loo
izlyo'. Por cona, mtel' Diox angoluxte
xgan' Diox loo izlyo' par gác le'
ryete mèn co' yila's loo xgan' Diox,
ne'ñexù'de Diox mèna par co' xà'
Diox mèna loo Diox yiloa. Ndxe'leque',
yòo ban no mèna Diox thidtene yiloa.
¹⁷ Diox ne'ntel'te xgan' Diox loo izlyo'
par quexù' xgan' Diox mèn loo izlyo'.
Ndxe'leque', mtel' Diox xgan' Diox loo
mèn loo izlyo' par lyá' mèn loo con'
ryes por cón che'n xgan' Diox.

¹⁸ Mèn co' ndxela's loo xgan' Diox,
Diox ne'ñexù'de mèna thidtene. Per
mèn co' ne'tyalte yila's loo xgan'
Diox, Diox ngue quexù'que' mèna por
ne'ngala'ste mèna loo mbi' co' nac
angoluxte xgan' Diox. ¹⁹ Co'se' mbi'th
xa' co' ndli par ndyub xnii yéc mèn no
ndyub xnii lezo' mèn loo cón che'n Diox,
más mda' gust loo lezo' mèn no más
mdubla's mèn cón che'n xab izlyo' leque
li mèn cas loo mbi' co' ndli par ndyub
xnii yéc mèn no ndyub xnii lezo' mèn
loo cón che'n Diox. Tac ryethe con' ndli
mèn nac con' ye'rsin'. No con' co' nda'
gust lezo' mèn ndli ngue quexù' Diox
mèn loo izlyo'. ²⁰ Tac ryete mèn co' ndli
con' ye'rsin', mèna ndxòo xyàn lezo' ñèe
mèna mbi' co' mbi'th li par ndyub xnii
yéc mèn no ndyub xnii lezo' mèn loo cón
che'n Diox. No thidtene ne'ndalte mèna
yòo mèna loo cón che'n mbi' co' ndli par
ndyub xnii yéc mèn no ndyub xnii lezo'
mèn cón che'n Diox tac indlya'ste mèn
ye'rsin'a ryo xo'f con' ye'rsin' co' ndli
mèna loo xnaa. ²¹ Per ndxe'leque', mèn
co' nzi tee ban xal nac con' lìcpe', mèna
ndyal yòo loo cón che'n mbi' co' ndli
ndyub xnii yéc mèn no ndyub xnii lezo'
mèn loo cón che'n Diox par ndxàc be'
mèna le' Diox ndlyath no mèna loo con'
ndac co' ngue li mèna.

**Juàn Bautist mbere ngue ta'
cuent cóñ che'n Jesús loo mèn.**

22Ngolo nguri'th con'a, ngua Jesús con myen' xin' mté'th Jesús par ned yèezya' che'n làaz mèn jude. Ngo no Jesús myen' tya pláte huiz. Látha, mbli myen' xin' mté'th Jesús bautizar mèn tya. **23**Juàn Bautist, ne, ngue li bautizar mèn co'te' ndub len nít thib lugar co' lèe Enón co' nzirí' gaxte co'te' nzirí' thib yèez co' lèe Salim tac tya anze'f nal' nít nzo. No huax mèn nde loo Juàn par ndli Juàn bautizar mèn. **24**Be' ndli Juàn bautizar mèn tiempa tac tarte que mèn Juàn lezi'f.

25Leque le'n huiza, mque di's myen' xin' mté'th Juàn con plá mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel cóñ che'n mod co' mbez mèn ndxàc mèn nambiila's loo xley' mèna. **26**Sya, ngua myen' xin' mté'th Juàn loo Juàn. Ngua ta' myen' cuent loo Juàn. Ndxab myen':

—Maistr, hui' U' nexa. Mbi' co' ngo no U' tedib lad ro yó'be' Jordán par ned ndlyen huiz, mbi' co' mda' U' cuent cóñ che'n loo nu'a, mbi' ngue li bautizar mèn. No anze'f thib mèn ndoo nque xís mbi'.

27Mcàb Juàn loo myen!. Ndxab Juàn: —La' gu!. Tac yende cóñ gác li mèn chele' Diox ne'nxo'f zin'te thib zin' loo mèn par li mèn zin'a. **28**Leque gu' nda' cuent cóñ chenen co'se' nambiüte ndxaben loo mèn le' daa inacte Crist. Ndxel'leque', Diox mtel' daa par ndal nerent loo Crist.

29Tolo ndxab Juàn loo myen': —Nde niin thib con' loo gu!: Xa'bí' co' nac sa'l thib xa'got, xa'bí'aque' nac sa'l xa'gota. Per thib xa'bí' co' ndxàc amiu che'n mbi' co' nac sa'l xa'gota, xa'a ndoo tya. No ndoo yòn xa'di's co' ndyoodi's mbi' co' nac sa'l xa'gota. No co'se' ndoo yòn mbi' di's co' ndyoodi's xa'bí'a, anze'f ndyac lezo' mbi' ndxòn

mbi' di's co' ndyoodi's mbi' co' nac sa'l xa'gota. Cona, daa, ne, anze'f ndyac lezo' ndxòn cuent co' ngue ta' gu' loon ba' cóñ che'n mbi'a. **30**Por part cóñ che'n mbi'a, sate más ndoo yàc mbi' mbi' roo mbi' xèn. No thidteneque' naquinque' gác mbi'a thib mbi' roo thib mbi' xèn. Per part cóñ chenen, ale ndxe'leque', ale xèegà xèegà ya yende cóñ tolo lin. Ndxel'leque', gác daa mèn co' iñaade ntac loo mèn.

**Trè' ndlu' le' Crist ngro'
loo bé' loo Diox.**

31Ngue niin loo gu!: Le' Crist co' ngro' loo bé', Crist ñibe'pe' loo ryethe con!. Per mèn co' ndxáal loo izlyo', che'n izlyo' nac mèna. No cóñ che'n izlyo' ndyoodi's mèna. Per Crist co' ngro' le'n bé' loo bé', Crist ngüi' ñaa loo ryethe con!. No ñibe'pe' Crist loo ryethe con!.

32Ndyoodi's Crist cóñ che'n con' co' gunèe Crist no cóñ che'n con' co' mbìn Crist. Per casque yende chó mèn nzo' co' ndxela's cóñ che'n di's co' mbez Crist no co' nda' Crist cuent loo mèn. **33**Per chele' chó mèn yila's di's co' mbez Crist no di's co' nda' Crist cuent loo mèn, leque mèna li nèe xtùuz mèn no li nèe mèn lezo' mèn le' Diox ndyoodi's no nda' Diox cuent ante cóñ che'n con' co' nac con' lìcpé!. **34**Tac Diox co' mtel' Crist, Diox mtel' Crist par tyoodi's Crist ante di's co' mnibe' Diox tyoodi's Crist no co' ta' Crist cuent loo mèn. Lomisque' ne, Diox ne'nglåade Xpii Natú' loo Crist xal thib con' co' nchi'x mèn. **35**Diox co' nac xud Crist Jesú, Diox anze'f nque' lezo' ñèe Diox Crist Jesú co' nac xgan'pe' Diox. Por cona, mblec Diox ryethe con' no mtan' Diox ryethe con' la's nii Crist Jesú no la's ya' Crist Jesú. **36**Cona, ngue niin: Le' mèn co' ndxela's loo xgan' Diox no loo cóñ che'n xgan' Diox, mèna yòo ban no Diox thidtene. Per mèn co' ne'tyalte yila's loo xgan' Diox no loo cóñ che'n xgan' Diox, mèna ne'yòo ban

node Diox thidtene. Ndxel'leque', Diox ndxecloo ñèe mèna nalle' par tetìi Diox mèna thidtene yiloa.

**Jesús ngue toodi's no thìb
xa'got co' nac mèn yèezya'
che'n làaz mèn samari.**

4 Nde nxon', mbìn mèn xley' farise más ndli Jesús bautizar mèn leque Juàn Bautist, ²mastale indli yubte Jesús bautizar mèn. Ndxel'leque', myen' xin' mté'th Jesús mbli bautizar mèn. ³Per co'se' mbìn Jesús le' mèn xley' farise nonle' cón che'n Jesús, ngro' Jesús le'n yèezya' che'n làaz mèn jude par bere Jesús, ya Jesús par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile tedib vez.

⁴Láth ndoo Jesús ned, nda Jesús par ned làaz mèn galile, thìb lì nguri'th Jesús par ned le'n yèezya' co' nac làaz mèn samari, ⁵axta mzin Jesús thìb yèez co' lèe Sicar co' nac thìb yèezya' che'n làaz mèn samari. Yèez Sicar nziri' gaxte co'te' nax thìb le' xyòn Cob co' mtan' Cob loo Chè co' nac xgan' Cob pòla. ⁶Loo xyòn Coba ndub thìb tó' co' mbez mèn nac tó' che'n Cob. Per com le' Jesús ndoo ned, ⁷lé?, mdub Jesús ro tó'a tac ngo zan Jesús. Hora casque' ngòc rol huiz. ⁷Láth ndub li Jesús descans ro tó', nde xi thìb xa'got co' nac thìb xa'got che'n làaz mèn samari nít ro tó!. Ndxab Jesús loo xa'gota:

—Ngot, fta' chu'th nít gun, ey.

⁸Látha ne, myen' xin' mté'th Jesús yende. Myen' nda le'n yèez par nda ti' myen' co' hua no myen' Jesús. ⁹Sya, ndxbas xa'got co' nac xa'got gulàaz mèn samari loo Jesús:

—¿Xá mod ale ña'b U' nít loon par gu U', U' co' nac mèn gulàaz che'n mèn nación Israel, no daa co' nac xa'got che'n làaz mèn samaritan, à?!

Gu' nda'que' cuent no naneeque' gu' le' mèn nación Israel inzyál' di'ste no inzyál' be'de co' huenleque' con mèn co' nac mèn gulàaz che'n làaz mèn samari.

¹⁰Sya, mcàb Jesús loo xa'gota. Ndxab Jesús:

—Chele' lìu naneele' no nda'lел cuent cón che'n con' ndac co' angli Diox loo mèn, no chele'l nda' cuent no nonl chó mbi' nac mbi' co' ngue ña'b nít lool nalle', licpe' ba'i, lìu ngna'b nít loon par gul, nít co' li par yòo ban nol Diox thidtene.

¹¹Sya, ndxbas xa'gota loo Jesús:

—Tad, per ne' ne' ingue no U' con' par co' U' nít le'n tó!. Más de cona, anze'f na's tó!. ¿Pá yixi U' nít co' ta' U' gun, nít co' mbez U' gun par gòo ban non Diox thidtene, sya? ¹²Cob co' ngòc xudgool na' pòla mtan' tó' ndxè' co'te' mblo' Cob nít par ngu Cob con myen' xin' Cob no par ngu má' co' mxèn' Cob. ¹³A poc ñee U' más xa' roo xa' xèn nac U' leque xudgool na' Cob sya, cà?

¹³Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo xa'gota:

—Ryete mèn co' toloque' gu nít ndxè', mèna toloque' yec lezo'. ¹⁴Per ndxe'leque', mèn co' tyal no co' ta' lugar yòo cón chenen loo mèna xal co'se' gu mèn nít, mèna thidteneque' yo nagàl lezo' loo cón che'n Diox xal mèn co' ne'yecte lezo' par nquin mèn gu mèn nít tedib vez. Tac con' co' lin loo mèna co' gác con' co' yòo le'n lezo' mèna, con'a li loo mèna gác con' ndac tím' loo mèna xal gác con' ndac loo mèn co'se' ndub zib ndub len nít par li nítia con' ndac loo mèna. Con' co' lin loo mèna cáb loo mèna yòo ban no mèna Diox thidtene.

¹⁵Sya, ndxbas xa'gota loo Jesús:

—Tad, fta' U' nítia gun, tá, par ya ne'tolode yec lezon no par ya ne'tolode gal lo'en nít le'n tó' ndxè'.

¹⁶Sya, mcàb Jesús loo xa'gota. Ndxab Jesús:

—Huàa xi xa'bi' co' nac sa'll. Yi'th ryop gu' ndxè'.

¹⁷Xa'gota mcàb. Ndxab xa'gota loo Jesús:

—Ingue noden sa'len.

Sya, ndxab Jesús loo xa'gota:

—Aa. Lìcque' nac co' guneel ba':

Ingue nodel sa'l. Yende con' niin lool.
18 Lùu nde teele' mque no ga'y sa'l. No

lomisque', xa'bi' co' ndub nol nalle'
inacte xa' sa'll. Lìcque' nac di's co'
ngolo guneel ba'!

19 Co'se' mbìn xa'gota tataa ndxab
Jesús, ndxab xa'gota loo Jesús:

—Tad, ndyaquen le' U' nac thòb xa' co'
nde'th di's co' ndxab Diox. **20** Xudgool
nu', co' ngòc mèn che'n yèezya' che'n
làaz mèn samari, ndyee chez Diox loo
yii co' ndub go!. No gu', co' nac mèn
che'n yèezya' che'n làaz mèn jude, ale
mbez le'n templ co' ndub le'n ciuda
Jerusalén nac co'te' nquin cuez mèn
Diox.

21 Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo
xa'gota:

—Gola's loon, ngot, nde zin' gaxle'
tiemp no nde zin' gaxle' huiz co'se'
ne' loo yii ndxè' no ne' ne' le'n ciuda
Jerusalén gàc co'te' cuez gu' Diox. **22** Gu'
co' nac mèn yèezya' che'n làaz mèn
samari, axta ne' ne' ñee gu' chó loo
con' mbez gu' nac Diox. Per nu' non
no naneeque' nu' chó mbez nu' nac
Diox. Tac por cóñ che'n nu' co' nac mèn
nación Israel Diox mbli par non mèn
xá mod lyá' mèn loo con' ryes. **23** Per
nase mzinle' huiz no mzinle' tiemp no
nalle'que' ndxàc co'se', lìcque', naliique'
no nambílique' que tee ban mèn loo
Diox xal ñibe'pe' Xpii Natú' loo mèn no
xal ndlu' xti's Diox loo mèn cóñ che'n
con' lìcpe'. Tac Diox xud na' ncua'n
mèn co' cuezpe' Diox xud na' tataa
mod, Diox co', lìcque', nac thidte Diox.

24 Diox nac thòb xpii. No mèn co' lya's
cuez Diox mod co' li par yòo lezo'
Diox ñèe Diox mèn, mèna naquinque'
naliique' no nambílique' que tee ban loo
Diox xalque' ñibe'pe' Xpii Natú' loo
mèn, no xalque' ndlu' xti's Diox loo
mèn cóñ che'n con' lìcpe'.

25 Sya, ndxab xa'gota loo Jesús:

—Daa nanee le' thòb xa' co' lèe Mesías
yi'th, xa' co' ne' tedib lèe Crist. Co'se'
yi'th xa', xa' ta' cuent no co ro xa' ryete
con' cóñ che'n Diox loo na'.

26 Jesús mcàb loo xa'gota. Ndxab
Jesús:

—Xa' co' nac Crist nac daa co' ngue
toodi's nol, ey.

27 Látha, ndye'th myen' xin' mté'th
Jesús loo Jesús. Ante mbui' myen'
no ante gunaa myen' le' Jesús ngue
toodi's no xa'gota. Per nec thòb myen'
ne'nglide ryes ngnibdi's myen' loo
Jesús par ngab myen':

—¿Cón ndlya's xa'got ba' o chó di's
ngue toodi's U' con xa'got ba'?

28 Sya, taate mblá' xa'gota rre xa'.
Ndyàa xa' lath yèez par ngua ta' xa'
cuenta loo mèn yèez. Ndxab xa' loo
mèn yèez:

29 —Ya' gu' nda tee hui' na' thòb mbi'.
Mbi'a guneele' cóñ che'n ryethe con'
nde teele' mblin. Ne'stolque' mbi'a nac
Crist, cara.

30 Sya, ryete mèn yèezza ngro!. Ngua
no mèna xa'got co'te' ndub Jesús.

31 Láth nda xa'gota lath yèez, myen'
xin' mté'th Jesús nalyat ndxab loo
Jesús:

—Maistr, que de U'. Hua na' mase sa
pan, yey.

32 per ndxe'lque', Jesús ndxab loo
myen':

—Yende xàa, ey. Ne'huaden. Daa ngue
no ndxep con' huan. No nít yèth co'
huana, gu' inonte chó nít yèth nac nít
yèth co' huana.

33 Sya, mtlo myen' xin' mté'th Jesús,
mnibdi's myen' loo xtàa myen':

—¿Xá nee gu'? ¿Ché' ndyac gu' nzó
chó mèn mbi'th lá'le' con' nduhua
maistr, lé'?

34 Ale le'le' mcàb Jesús loo myen':

—Yende xàa. Zin' co' ndlin ndxe'l nac
rsin' che'n xa' co' mtel' daa par lin co'
nee lezo' xa'. Ndlin cuent le' zin'a nac

xal xíten no xal luan. Le' zin' co' nac rsin' xa'a na, na teloqe' zin'a. ³⁵Gu' ngue no thib di's co' mbez gu': Tatabe' ndxàc falt thap mbe' par zin tiemp co'se' lyáp, ¿lé? Per nalle' nde tetaquen thib di's loo gu' par ta' gu' cuent: Lyazen hui' ndxé! hui' ba' gu' loo xyòn mèna co' ngue lad yii ba!. Lícque', huax cosech nzo co' yamerle' dyop. Tatua' nzo mèna loo izlyo' co' nzi bed gòn no co' ndlya's gòn cóen chenen par yòo mèna loo cóen che'n Diox, co' nee di's, nac mèna xal cosech ba!. ³⁶Naneeque' gu' le' mèn co' ndli zin' loo cosech, mèna thib lité ndxòo ray. Niin tedib di's loo di's ndxè! loo gu', ne: Mèn co' gàc xal cosech loo cóen che'n Diox, mèna yòo ban noque' Diox thidtene. Tataa ndxàca par gàca le' mèn co' nde'th no co' ngo yalbàn cóen che'n Diox, no mèn co' ndxòo loo cóen che'n Diox xal ndláp mèn, thidte tyac lezo' mèna loo cóen che'n Diox no loo Diox. ³⁷Tac lícque' nac con' ndxè! xal ndxab di's co' mbez mèn: Xà'que' nac mèn co' ngo bin. No xà'que' nac mèn co' nthop cosech.

³⁸Daa mtel' gu' liz mèn no làaz mèn par ngua ta' gu' cuent no par ngua lo gu' yalbàn cóen chenen loo mèn ned ngua gu' par ngola's mèn loon no ngòò mèn loo cóen chenen xal co'se' nthop mèn cosech. Ne'ngode gu' yalbàn cóen chenen arid xal mèn co' ngo bin. Taamas mèn mde'th cóen chenen no mblo mèn yalbàn cóen chenen xal mèn co' mque' zin' loo ña!. No gu' pente mbli ndxep zin' loo mèna par ngòò mèn loo cóen chenen xal mèn co' inque'de zin' loo ña! no alithe mthop mèn cosecha par hua mèn cosech co'te' ne'nque'de mèn zin'.

³⁹Huax mèn yèez che'n yèezya' che'n làaz mèn samari ngola's loo Jesús por di's co' mda' xa'got samaritan cuent loo mèna co'se' ndxab xa'gota: Jesús mda' cuent cóen che'n ryete con' co' nde teele' ndlin loon, cara.

⁴⁰Por cona, co'se' ngua mèn che'n yèezya' che'n làaz mèn samari loo Jesús, nalyat mde'b ro mèna. Mna'b mèna di's loo Jesús par yan' no Jesús mèna tya. No mbyan' no Jesús mèna tya chop huiz. ⁴¹No ale sate más tolo ngola's huax mèna loo Jesús por di's co' mda' yub Jesús cuent loo mèna. ⁴²Sya, ndxab mèn che'n yèezya' che'n làaz mèn samari loo xa'gota:

—Nase ngola'sque' nu' cóen che'n Jesús. Ne'ngala'ste nu' cóen che'n Jesús ante por di's co' mda'l cuent loo nu!. Ndxé'leque', nu' ngola's loo Jesús por mda' yub Jesús cuenta loo nu!. No, licpe' ba'i, naneeque' nu' le' mbi' ba' nac yubpe' Crist co' mxo'f zin' Diox loo par ntelá' Crist mèn che'n izlyo' ndxè! loo con' ye'rsin!.

Jesús mteyac xgan' thib mbi' co' mxo'f zin' loo gobiern.

⁴³Co'se' ngolo nguri'th chop huiz, mbii Jesús le'n yèezya' che'n làaz mèn samari. Nda Jesús par ned le'n yèezya' co' nac che'n làaz mèn galile. ⁴⁴Tac yub Jesús ndxab loo mèn nación Israel:

—Thib mbi' co' nde'th di's co' ndxab Diox, co' nac mbi' yèezpe' no mbi' gulàazpe' che'n thib yèez, mèn gulàaz mbi' no mèn yèez mbi' ne'lide par gàc con' guryath no con' guryèn loo mbi'a. Ndxé'leque', tè'b mèna mbi'a. ⁴⁵Co'se' mzin Jesús le'n yèezya' che'n làaz mèn galile, nabe'ste ngo no mèna Jesús. No nabe'ste mdoodi's no mèna Jesús tac rye mèna ngua Iní Jerusalén. No gunèe mèna rye con' co' mbli Jesús le'n huiz lni le'n templ ciuda Jerusalén.

⁴⁶Làth xtau'a, ngua riid Jesús le'n yèez Caná, co' nac thib yèezya' che'n làaz mèn galile, co'te' mbli Jesús ngòc nít vin. Nde nxon', ngo thib mbi' che'n yèez Capernaum co' ngòc thib jef che'n gobiern co' nibe' rey. Mque no mbi' thib xgan' mbi' co' ndyac len. ⁴⁷Co'se' mbìn mbi'a le' Jesús ngro' le'n yèezya' che'n làaz mèn

jude no mzin Jesús par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile, mbi'th nee mbi' loo Jesús. Nalyat mde'b ro mbi!. Mna'b mbi' favor loo Jesús par ya teyac Jesús xgan' mbi' liz mbi' tac xgan' mbi' nax tinle' liz.

48 Sya, ndxbab Jesús loo mbi':

—Gu' ne'yila'ste loon chele' gu' ne'ñèede señ no yalguzye' co' ndlin, ¿lé?

49 Per mbi' co' mxo'f zin' zin' loo gobiern ndxbab loo Jesús:

—Lìca, Tad, inacte nu' mèn co' ndxela's arid. Per jer ya' U', nda na' lizen ndoore' gath mbyòò daa, yey.

50 Sya, ndxbab Jesús loo mbi':

—Byàa par lizl. Mbyòò lùu mbyacle!. No nabanque' mbyòò.

Mbi'a ngola's di's co' ndxbab Jesús loo mbi'. Mxen mbi' ned, ndyàa mbi' par liz mbi'. **51** Co'se' yamerle' zin mbi' liz mbi', mtel' mèn guliz mbi' moz par ngua càa ned moz mbi!. Sya, ndxbab moz loo mbi':

—Ne'tyóode U'. Mbyòò U' mbyacle!. No nabanque' mbyòò.

52 Sya, mnibdi's mbi' loo moz. Ndxab mbi':

—¿Coyor mtlo mbyath ndac mbyòò, à? Moz ndxbab loo mbi':

—Ná'a com hor mquée guthìb bzyè ngro xlé' mbyòò.

53 Lueg mda' xud mbyòò cuent le' hora ngòc leque hor co'se' ndxbab Jesús loo mbi':

—Mbyòò lùu mbyacle!. No nabanque' mbyòò lùu.

Syase ngola's mbi' loo Jesús no loo con' ndli Jesús con rye mèn guliz mbi'.

54 Con yalguzye' co' mbli Jesús loo mbyòò xgan' mbi'a, ngòc mbryop yalguzye' co' mbli Jesús loo ngro' Jesús le'n yèezya' che'n làaz mèn jude co'se' mbere Jesús, ngòo Jesús le'n yèezya' che'n làaz mèn galile.

Jesús mteyac thòb mbi' che'n yèezya Betesda, mbi' co' mque no thòb yíiz co' nac yíiz bech.

5 Ngolo nguri'th con'a, mzin huiz lni co' nac huiz lni che'n mèn

nación Israel. Làth xtau'a, Jesús mbere ngua par ned le'n ciuda Jerusalén.

2 Le'n ciuda Jerusalén, ndoo thòb puert co' ngro' lèe Puerto che'n Mbacxil!. Ngo'th thòb tanc nít tya. No tanca ngro' lèe di'stèe hebre Betesda. Ro tanca nzir! thòb corredor co' mque no ga'y portal co' ngòc ga'y arc. **3** Ro portal che'n corredora ngureri' huax mèn yíiz, mèn sieu, mèn renc, no mèn co' mque no yíiz bech. Mèna nzi bed par huin nít. **4** Tac thòb angl ndryo' le'n bé' no ndlyàa angl loo bé' cad pól no ncuin angl nít. No mèn yíiz co' nerleque' ndlyàa le'n nítá láth ngüin nít, ndxac mèna loo chol yíiz co' mque no mèna. **5** Ngo thòb mbi' làth rye mèn yíiza tya. Mbi'a ndxàcle' gal psi' pxon lín' ndyac len. **6** Co'se' gunèe Jesús nax mbi'a no non Jesús ndxàcle' lín' ndyac len mbi'a, ndxbab Jesús loo mbi':

—¿Ché' ndlyà'sl yacl, cà!, ey?

7 Mbi' mcàb loo Jesús. Ndxab mbi':

—Aa, Tad, per yende chó mèn lyath no daa par làa mèn daa le'n tanc co'se' ngüin nít. Tac co'se' ndlyazen làan le'n tanc, no ndoore' zin daa ro tanc, tediib mèn ngulàale' le'n tanc. Cona, ngue niin loo U': Ne'lide thidten gan par làan le'n tanc, Tad.

8 Jesús ndxbab loo mbi':

—Goo che. No fthùuz dáal co' ndxàa'l. No fxen ned. Byàa par lizl.

9 Leque hora, chàa, mbyac mbi'. Mthùuz mbi' dáa mbi'. Mxen mbi' ned. Ndyàa mbi' par liz mbi'. No le'xque' huiz co' mbyac mbi'a ngòc huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempsa. **10** Sya, ndxbab mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel loo mbi' co' mbyaca:

—Mbi', nalze nac huiz sabd co' nac huiz descans. Indxàalte hue'l dáa ba'!

11 Per mbi' co' mbyaca mcàb loo mèna. Ndxab mbi':

—Xa' co' mteyac daa, yub xa' gunee loon: Fthùuz dáa. No bye' dáa. Byàa par lizl.

12Sya, mnibdi's mèna loo mbi!. Ndxab mèna:

—¿Chó mbi! nac mbi! co' gunee lool:
Fthùuz dáal no bye! dáa no byà, à?

13Per mbi! co' mbyaca ne'nda'de
cuent no inonte mbi! chó nac mbi!
co' mteyac mbi'a tac anze'f thòb mèn
ngureri' tyá. Nde nxon!, mbiile' Jesús
làth mèna, ne. **14**Ngoloa, mzyál! Jesús
mbi! le'n templ. Ndxab Jesús loo mbi!:

—Hui' nexa. Lùu mbyacle' nalle!. Chó
Diox chó neel. Ya ne'tolode cua'n'l
xquinl. Tac yiloa más nazab gáca lool.

15Sya, mxen mbi! ned. Ndyàa mbi!.
Ngua ta' mbi! cuent loo mèn co' ñibe!,
no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo
mèn nación Israel le' Jesús nac xa' co'
mteyac mbi!. **16**Ante por mbli Jesús
con'a huiz sabd co' ngòc huiz descans
tiempa, mèn co' ñibe!, no co' ndyoo ner,
no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel
mtlo mdub ngu's Jesús. Anze'f mbyala's
mèna guth mèna Jesús. **17**Per com le'
Jesús nonque! xal nac xtùuz mèna, ¿lè?!,
co'se! ngòc nay! mèna loo Jesús, sya,
mcàb Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—Axta nare! ngue li xuden Diox thòb
zin!. Daa, ne, ngue li zin!.

18Le' sya, por cona sate más mbli mèn
co' ñibe!, no co' ndyoo ner, no co' ndyoo
naa loo mèn nación Israel fuerz par
guthxù! mèna Jesús. Tac iante de indlide
Jesús cas huiz sabd xal nac costumbr co'
mque no mèn nación Israel huiz sabd
co' ngòc huiz descans tiempa, mbyala's
mèna guth mèna Jesús. Ndxé'leque!, por
mbez Jesús le' xudpe' Jesús nac Diox no
por lalque! ndxàc Jesús con Diox, cona,
mbyala's mèn co' ñibe!, no co' ndyoo ner,
no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel
guth mèna Jesús.

**Jesús co' nac xgan' Diox ngue
lu' le' Jesús ndxàp con' la's nii
Jesús no la's ya' Jesús par ñibe'pe'
Jesús loo mèn loo izlyo' ndxè'.**

19Le' sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Lìcpe' ba'i, na nii loo gu!: Le' daa,
co' nac xgan' Diox, ne'gácte lin nec thòb
con' ante xal nee lezon. Ndxé'leque!,
daa co' nac xgan' Diox, ndlin con'
co' ñèen ndli xuden Diox. Tac ryete
con' co' ndli xuden Diox, daa co' nac
xgan'pe' Diox ndlii, ne. **20**Tac Diox co'
nac xuden nque! lezo' xgan'pe' Diox co'
nac daa. No ndlu' Diox ryete con' co'
ndli Diox loon, daa co' nac xgan' Diox.
Rsin' Diox co' nac más con' roo con'
xèn leque con' ndxè!, Diox lu're'i loon,
daa co' nac xgan'pe' Diox. No por cóñ
che'n con' co' hui' gu' co' li xuden Diox
yiloa, con'a li par ante hui' gu' no ante
ñaa gu' loon yiloa, ne. **21**Tac texal ngo
xban Diox xuden mèn co' nguthle!, no
nda' xuden Diox yalnaban loo mèn co'
nguthle'a, lomisque!, daa co' nac xgan'
Diox ta yalnaban co' nac yalnaban
thidtene loo mèn co' ndlyazen que
no mèna yalnaban thidtene. **22**Xuden
Diox indub rezte cóñ che'n nec thòb
mèn. Ndxé'leque!, mda' xuden Diox
ryete con' roo no ryete con' xèn co'
nzo la's nii xuden Diox no co' nzo la's
ya' xuden Diox loon, daa co' nac xgan'
xuden Diox par tub rezen cóñ che'n
ryete mèn loo izlyo!, **23**par tataa mod
gáca le' ryete mèn li con' guryath no
con' guryèn loon, daa co' nac xgan'
Diox, xalque! ndli mèn con' guryath no
con' guryèn loo xuden Diox. Tac mèn
co' indlide con' guryath no con' guryèn
loon, mèna indlide con' guryath no con'
guryèn loo Diox xuden co' mtel' daa loo
izlyo' ndxè!.

24Lìcpe' ba'i, na ngue nii loo gu':
Le' mèn co' ndyub nza no mèn co'
ndxàa'd di's co' ngue bezen loo mèn
no mèn co' ndxela's loo xuden Diox co'
mtel' daa, mèna yòo ban noque' Diox
thidtene yiloa. Loo mèna ne'zib quiide
Diox xtol mèn no xquin mèn loo mèna.
Ndxé'leque!, ngòc mèna mèn co' ne'co'
xà'de Diox loo Diox ngolo nguth mèna.
No thòb lite yòo ban noque' mèna Diox

thidtene yiloa. ²⁵Licpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Nde zin' gaxle' huiz no nde zin' gaxle' tiemp no nalle'que' ndxàca co'se' mèn co' be' naban co' nac xal mèn nguth loo cóñ che'n Tad Diox, gòn mèna ron, daa co' nac xgan' Diox. No mèn co' ndxòn di's no co' ndxàa'd di's co' mbezen, yòo ban noque' mèna Diox thidtene. ²⁶Tac yub xuden Diox ndxàp con' la's nii xuden Diox no la's ya' xuden Diox par li xuden Diox par yòo ban no mèn xuden Diox thidtene. No lomisque', niin: Mda'le' xuden Diox ryethe con' roo no con' xèn co' nzo la's nii xuden Diox no co' nzo la's ya' xuden Diox loon par lin yòo ban no mèn xuden Diox thidtene. ²⁷No mda'le' xuden Diox ryethe con' roo con' xèn co' nzo la's nii xuden Diox no co' nzo la's ya' xuden Diox loon par tub rezen cóñ che'n mèn loo izlyo' tac daa mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè'. ²⁸Ne'hui'de gu' no ne'ñaade gu' loo con' ndxè'. Tac zin thib huiz no zin thib ze co'se' ryete mèn nguth co' mbua'sle' gòn di's co' tyoodizen co'se' gàc huiza, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè'. ²⁹Lomisque' niin, ne: Huiza, ryo xban mèn nguth le'n bá' mèn nguth. Mèn co' mbli con' ndac, mèna ryo xban par yòo ban no mèn Diox thidtene. Per ndxe'leque', mèn co' mbli con' ye'rsin', mèna ryo xban par zib quì Diox mèna par co' xà' Diox mèna loo Diox thidtene yiloa.

Jesús ngue lu' loo mèn thib mod no tedib mod cóñ che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii Jesús no co' nzo la's ya' Jesús.

³⁰Toloque' ndxab Jesús loo mèn: —Yende mod lin nec thib con' xal nee lezon no xal ndlyazen. Ndxe'leque', daa ndub rez cóñ che'n mèn xalque' ñibe' xuden Diox loon. No nalì no nambii

nac mod co' ndub rezen cóñ che'n mèn. Indoode lezon lin co' neete lezon. Ndxe'leque', ndlin ante xal ndlya's xuden Diox no xal nee lezo' xuden Diox co' mtel' daa par lina. ³¹Tac chele' daa ngue ta cuent ante cóñ che'npe'en, le' sya, nzoque' mod gab mèn le' cuent co' ngue tan cuent cóñ che'npe'en, inacte con' licpe'. ³²Per daa ngue nii loo gu': Nzoque' thib xa' co' nda' cuent cóñ che'npe' daa. No daa nanee le' cuent co' nda' xa' cóñ che'npe'ena, le'i licpe' nac. ³³Gu' mtel' mèn co' ngua loo Juàn Bautist par ñibidi's mèn cóñ chenen loo Juàn. No cuent co' mda' Juàn loo gu' cóñ chenen ngòc licque'. ³⁴Per part cóñ chenen, indxòde lezon no yende chó mport nzo lezon co'se' ndxònén nda' mèn cuent cóñ chenen. Ndxe'leque', niin di's ndxè' loo gu' par lyá' gu' loo con' ryes. ³⁵Juàn ngòc xal thib manoj ye'rbelè co' mbyol no co' mteniì loo mèn, co' nee di's, par mda' gu' cuent co' nac cóñ che'n Diox. Per part cóñ che'n gu', gu' mbli xal mèn co' ngòc lezo' no co' mdyac lezo' ndxep tiemp loo cóñ che'n di's co' mda' Juàn cuent loo gu', Juàn co' mbli par mdyub xnìi yéc mèn no co' mbli par mdyub xnìi lezo' mèn loo cóñ che'n Diox. ³⁶Per part cóñ chenen, nzoque' thib xa' co' más nalì no más nambii nda' cuent cóñ chenen leque di's co' mdyoodi's Juàn cóñ chenen. Tac con' co' ndlin nac lomisque' con' co' gunee xuden Diox loon par lin. No con' co' ndlina, le'i ndlu' le' xuden Diox, licque', mtel' daa. ³⁷Xuden Diox co' mtel' daa, leque yub xuden Diox ndlu' no nda' xuden Diox cuent cóñ chenen. Per part cóñ che'n gu', axta nalle' tarte gòn gu' xal ndyoodi's xuden. Ne' ne' tar ñee gu' xal ñaa xuden Diox no xal nacpe' xuden Diox. ³⁸Ne' ne' tar yaa'd di's co' mbez xuden Diox loo gu' le'n lezo' gu' no le'n xtùuz gu' thidtene. Tac tarte yila's gu' loon, daa co' yub xuden Diox mtel' loo izlyo' ndxè'. ³⁹Gu' nteche ntexyath ye's co' nac che'n libr co' nac xti's Diox.

Noo noo ndlab gu' libr. Tac gu' nden' no ndyac gu' le' loo libra ndlu' le' gu' nzi quee lezo' yòo ban no gu' Diox thidtene. Per mastale' ndlab gu' libr co' nac xti's Diox, ne' ne' inda' gu' cuent le' cóñ chenen nac co' nda' libr cuent no co' ndlu' libr loo gu'. ⁴⁰ No ale indlya'ste gu' ta' gu' lugar par thidte queltàa no gu' daa no yòo gu' loo cóñ chenen par yòo ban no gu' Diox thidtene yiloa.

⁴¹ Yende chó import nzo lezon no ne' ne' indlin cas mèn co' asendli ndxàc daa mèn guryath no mèn guryèn loo mèna. ⁴² Más de cona, huen huen ndan cuent cóñ che'n gu'. No ndlibe'quen gu' le' gu' inque'de lezo' Diox. ⁴³ Daa ndal por cóñ che'n xuden Diox. No indlide gu' cas daa. Per chele' tedib mèn yi'th por part cóñ che'n leque mèna, mèna se lique' gu' cas, élé'? ⁴⁴ ¿Xá mod gác gu' yila's gu' loon no loo Diox chele' gu' más ndli cas loo con' co' nac con' guryath no con' guryèn cóñ che'n xtàa gu' no indxòode lezo' gu'. li gu' con' guryath no con' guryèn loo xa' co' nde no co' ngro' loo thidte Diox, sya? iPà gác gu' li gu'i! ⁴⁵ Ne'tyóode gu' no ne'yila'ste gu' par gab gu' le'n lezo' gu' le' daa queyèe gu' loo xuden Diox yé' huize!. Xa' co' nqueyèe gu'a nac yub Moisés, mastale' nzi quee lezo' gu' gác con' ndac loo gu' por mdoo nque gu' loo ley co' nac di's co' mxo'f Moisés loo gu!. ⁴⁶ Tac chele' gu', lìque', ngala's loo di's co' mbez Moisés, ngala's gu' loon, ne. Tac ye's co' mque' Moisés co' mtan' Moisés di's loo gu', di'sa nda' cuent cóñ chenen no ndlu' di's cóñ chenen, ne. ⁴⁷ Chele' gu' ne'ngala'ste loo di's co' mque' Moisés ye's co' mtan' Moisés loo gu', ¿xá mod yila's gu' loo di's co' ndyoodizen loo gu', sya? Yende mod yila's gu' di's, élé?

Jesús mbli par nduhua ga'y mil mènbì!.

(Mt. 14.13–21; Mr. 6.30–44; Lc. 9.10–17)

6 Ngolo nguri'th ryete con'a, mxen Jesús ned. Nda Jesús tedib lad ro

lagun co' nziri' loo xyòn mèn yèeza' che'n làaz mèn galile co' nac leque lagun co' ne' tedib lèe lagun che'n mèn ciuda Tiberias. ² No anze'f thib mèn nda nque xís Jesús tac gunèe mèna yalguzye' co' mbli Jesús co'se' mtayac Jesús huax mèn yíz. ³ Sya, mquée Jesús loo thib yii. Ngua tub Jesús tya con myen' xin' mté'th Jesús. ⁴ Nde nxon', leque le'n huiza nde zin' gaxle' huiz lni che'n pasc co' ndli mèn nación Israel. ⁵ Co'se' gunèe Jesús nde nque huax mènléy' xís Jesús, Jesús ndxab loo Lip: —¿Pá ya ti' gu' pan par hua rye mèn ba!, Lip?

⁶ Per Jesús asembli tataa ndxab Jesús loo Lip par ñee Jesús ñeene' cóñ càb Lip loo Jesús. Tac yub Jesús naneeque' xá mod li Jesús par hua rye mèna. ⁷ Sya, mcàb Lip loo Jesús. Ndxab Lip:

—Tad, chele' na! ti' thib mil chop ayo pes pan par hua rye mèn ba!, pà gàala par hua rye mèn ba! sa sai.

⁸ Le' sya, ndxab thib myen' xin' mté'th Jesús co' lèe Ndech, co' ndxàc hues Mon Pedr, loo Jesús:

⁹ —Tad, làth na' ndxè' nzo thib mbyòo co' ngue no ga'y pan nagus no chop mbèela bix. Per pà gàal pana no mbèela par hua ryethe mèn ba! thib le'i thib le'i.

¹⁰ Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Guuz gu' loo rye mèn ba' tyub mèn loo yixii co' nzo'f ba!.

Tataa ndxab Jesús tac anze'f thib yixii mxyo'f tya. Sya, mdub mèna. Mèn co' nduhua, casque' ngòc ga'y mil mèn, ante mènbì!. Xà' mèngot. No xà' myen' bix. Indxòode cuent mèngot no myen' bix co' nduhua, ne. ¹¹ Sya, mxen Jesús ga'y pana. No ndxab Jesús:

—Diox quix U', Diox, loo Diox. Ngolo ndxab Jesús: Diox quix U', Diox, loo Diox, mbli Jesús par mbyar' pana. Ngoloa, mda' Jesús pana loo myen' xin' mté'th Jesús. Le' myen' na, mbli'th

pana loo mèn co' nzi nduba. Lomisque' mbli Jesús con mbèela. No nduhua mèna pana no mbèela axta plóthe mbly'a's mèna.

¹²Co'se' ngolo nduhua mèna axta plóthe mbly'a's mèna pan no mbèel co' mteyar! Jesús, Jesús ndxbab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Fthop gu' rye le' pan co' mbyan' xo'f ba' par ne'yiza'de nec thib le'i.

¹³Sya, mthop myen' si' fchop cardor le' pan co' mbyan' xo'f loo ga'y pan co' nduhua mèna.

¹⁴Per co'se' gunèe mèna yalguzye' co' mbli Jesús, syare', ndxbab mèna loo xtàa mèna:

—Lìcpe' ba'i, mbi' ba' nac mbi' co' nde'th di's co' ndxbab Diox co' ndxath yi'th loo izlyo', cara.

¹⁵Per com le' Jesús nonque' no nda'que' Jesús cuent le' mèna mbli nèele' lezo' mbi'th mèna par hue' yèe mèna Jesús par sanggàc Jesús reyep' mèna, sya, ngro' thidte Jesús thib lad loo mèna. Mbere Jesús, nda Jesús loo yiaa tedib vez.

Trè' ndlu' le' Jesús mdee nii loo nít loo lagun.

(Mt. 14.22-27; Mr. 6.45-52)

¹⁶Co'se' mzyèl'e' izlyo' huiza, mxen myen' xin' mté'th Jesús ned. Ngulàa tòub myen'. Nda myen' anzo anzo ro lagun. ¹⁷Sya, ngòo myen' loo thib yòoyaa par tlo tetee myen' yòoyaa loo lagun par zin myen' tedib lad ro lagun co'te' nziri' yèez Capernaum. Hora, nde làale' yál' izlyo!. Le' Jesús na, yende pá ñaa bere par thidte ya no Jesús myen!. ¹⁸Per le'pe' tlo tetee myen' yòoyaa loo lagun, mtlo ngro' thib mbiidó!. No mxít too mbii nít loo lagun. ¹⁹Co'se' nde teele' ndyee myen' loo lagun thib distans co' ne' ga'y mil metr, gunèe myen' nde tee nii Jesús loo nít loo lagun. Per ne'fneede myen' ché' Jesús na. Co'se' gunèe myen' nde zin

gax Jesús loo myen', ale mzyeb myen'.

²⁰Jesús ndxbab loo myen':

—Ne'yzebte gu', ey. Daa na.

²¹Le' sya, mdyac lezo' myen' ngo no myen' Jesús loo yòoyaa. No ale setilte mzin myen' con Jesús yèez Capernaum co'te' nda myen'!

Rye mèn par neda nda cua'n Jesús.

²²Per tedib huiz co' nde nquea, rye mèn co' be' mbyan' tedib lad ro leque laguna, mèna gunèe le' myen' xin' mté'th Jesús ngòo loo thidte yòoyaa co' ndub tya. No yende pá gunèe mèna ngòo no Jesús myen' loo yòoyaa.

²³Per láth nzi li mèna xtùuz no mbez mèna loo xtàa mèna: ¿Pá ned nda Jesús, yey?, sya, mzin ndxep yòoyaa co' ndye'th par ned yèez Tiber, yèez co' nziri' gaxte co'te' nduhua mèn pan co'se' ngolo ndxbab Tad Jesús: Diox quix U', Diox, loo Diox. ²⁴Co'se' gunèe mèna yende pá ndye'th Jesús làtha, ne' myen' xin' mté'th Jesús, ngòo mèna loo leque yòoyaa co' mzin tya par nda cua'n mèna Jesús par ned le'n yèez Capernaum.

Trè' ndlu' le' Jesús mbez li Jesús par yòo ban no mèn Diox thidtene yiloa xal co'se' ndxuhua mèn lua' mèn par nzi ban mèn.

²⁵Co'se' mzin mèna co'te' nzo Jesús tedib lad ro lagun, ndxbab mèna loo Jesús:

—Maistr, ¿pól mzin U' par nedrè', yey?

²⁶Mcàb Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—Lìcpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Le' gu' mcua'n daa por nduhua gu' pan axta plóthe mbly'a's gu'. Per incua'nte gu' daa por ndxòn gu', no por mden' gu', no por mda' gu' cuent cóñ che'n yalguzye' co' gunèe gu' mblin.

²⁷Ne'gath lyuxte gu' por xít gu' no lua' gu' co' nde che loo gu' thib thib huiz. Ndxel'leque', guth blux gu' loo xít gu'

no lua' gu' co' ne'lyuxte no co' ne'ryede
loo gu', co' nee di's, con' co' ndlin par
yòo ban no gu' Diox thidtene. Tac daa
co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque'
ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè', daa
ndli par yòo ban no mèn Diox thidtene
xal nac xít mèn no lua' mèn co' ngàal
mèn co'se' ndxuhua mèn xít mèn no
lua' mèn. Tac Diox co' nac xuden mblu'
loon no mnibe' Diox loon par lin ryethe
con' co' ngue lin loo izlyo' ndxè' no par
xo'f zin'en ryethe con' co' mnibe' xuden
Diox loon par lina.

²⁸Sya, ndxab mèna loo Jesús:

—¿Cón li nu' par tolo li nu' ryethe
con' co' ñibe' Diox no co' nee lezo' Diox,
sya?

²⁹Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—Con' co' ndlya's Diox li gu' nac ante
yila's gu' no gáp gu' yalxla's loo xa' co'
mtel' Diox loo gu', co' nac yub daa.

³⁰Le' sya, ndxab mèna loo Jesús:

—Neeca. Ndxònque' nu' di's co' mbezl
ba'. Per nu' ndlya's ñée chó yalguzye'
lil loo nu' par ñée nu' lil yalguzye' no
yila's nu' lool. ¿Chó con' lil loo nu'
co' gác xal thib señ par ñée nu'i, à?

³¹Xudgool nu' co' ngo ban pólá nduhua
thib loo pan co' ngro' lèe maná co'te'
nagán, xalque' nac di's co' ndub loo
libr co' nac xti's Diox co' mbez le' Diox
mblàa thib loo pan loo bé' par nduhua
mèn tiempa. ¿Chó señ lil par ñée nu'
lila, à?

³²Mcàb Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—Lícp'e' ba'i, na ngue nii loo gu':
Ne'ngàcte Moisés xa' co' mda' pan
che'n bé' par nduhua mèn co' ngòc
xudgool gu'. Ndx'e'leque', xuden Diox
nac xa' co' nda' pan co' nac lícp'e' pan
che'n bé' par hua gu' nalle', co' nee
di's, nac yub daa. ³³Tac pan co' nda'
Diox par hua mèn nalle', pana nac xa'
co' ngulàale' loo bé', co' nee di's, nac
daa. No daa li le' mèn co' tyal yòo loo
cón chenen, mèna yòo ban noque' Diox
thidtene.

³⁴Sya, ndxab mèn loo Jesús:

—Tad, fta' U' pana par hua nu', tá.

³⁵Jesús ndxab loo mèna:

—Daa nac xa' co' ndli par yòo ban
no mèn Diox thidtene xal ndli xít mèn
no lua' mèn par ban mèn loo izlyo'.
Mèn co' tyal yòo loo cón chenen no
yila's mèn loon, mèna gác xal mèn
co' ne'gath huinte no co' ne'lyan'te
thidtene. No mèn co' tyal yòo loo cón
chenen no co' yila's loon, mèna gác
xal mèn co' ne'yecte lezo' thidtene.

³⁶Per daa guniile' loo gu': Mastale'
gunèele' gu' daa, indxela'ste gu' loon
no indxela'ste gu' loo con' ndlin. ³⁷Per
ryete mèn co' ndli Diox xuden tyal par
yòo mèna loo cón chenen par yila's
mèna loon, ne'tèbten mèna no ne'co'
tooden mèna par biiche mèna thib lad
loon thidtene. ³⁸Tac daa ne'ngro'de
loo bé' par ngal lin con' co' neete lezon.
Ndx'e'leque', ngro'en loo bé' par ndlin
con' co' nee lezo' xuden Diox co' mtel'
daa. ³⁹No con' co' nee lezo' xuden
Diox co' mtel' daa par lina nac le' ryete
mèn co' mblu Diox mdyal par ngòo
mèn loo cón chenen, nec thib mèna
ne'ryo' xà'de loo Diox thidtene yiloa.
Ndx'e'leque', go xbanen mèna le'n huiz
co' gác lult tiemp loo izlyo' ndxè'. ⁴⁰Tac
con' ndxè' nac co' nee lezo' xuden Diox
co' mtel' daa le' ryete mèn co' huen
huen tyóo loo cón chenen no yila's mèn
loon, daa co' nac xgan' Diox, mèna yòo
ban noque' Diox thidtene. No na go
xban mèna le'n huiz co' gác lult tiemp
loo izlyo' ndxè'.

⁴¹Co'se' mbìn mèn co' ñibe', no co'
ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn
nación Israel tataa ndxab Jesús, sya,
xexte gunii mèna cón che'n Jesús tac
ndxab Jesús loo mèna: Daa nac pan
co' ngulàale' loo bé'. ⁴²Tolo mdoodi's
mèna. Ndxab mèna:

—¿Ché' inacte Jesús ba' xgan' Ché,
cà? Na' ndlibe'que' xud Jesús no xna'
Jesús. ¿Xá mod ale mbez Jesús le' Jesús

ngro'le' loo bé' no nde Jesús loo izlyo'
ndxè!', sya?

43Sya, mcàb Jesús loo mèna. Ndxab
Jesús:

—Cabii ftoodi's gu!. Ne'tyoodi'ste gu'
xexte cón chenen. **44**Yende chó mèn
gác yòo loo cón chenen chele' xuden
Diox co' mtel' daa ne'lide par yòo mèn
loo cón chenen. No daa go xban mèna
le'n huiz co' gác lult tiemp loo izlyo'
ndxè!. **45**Loo libr co' mque' mèn co'
mde'th di's co' ndxab Diox ye's co' nac
xti's Diox mbez taandxè!:

Diox lu' loo ryete mèn.

Por cona, ryete mèn co' gòn no co' té'th
cón che'n xuden Diox, mèna yòo loo
cón chenen.

46Tarte yo nec thìb mèn loo izlyo' co'
gunèele' xá ñaa xuden Diox. Angoluxte
daa co' ngro' loo Diox, daa gunèele' xá
ñaa xuden Diox. **47**Lìcpe' ba'i, na ngue
nii loo gu!: Mèn co' ndxela's loon no
ndxela's mèn loo cón chenen, mèna yòo
ban noque' xuden Diox thidtene. **48**Daa
nac xa' co' ndli par yòo ban noque' mèn
Diox thidtene xal ndli xít mèn no lua'
mèn co' ndxuhua mèn par tolo cue ban
mèn loo izlyo' ndxè!.

49Jesús tolo ndxab loo mèna:

—Nde niin thìb con' loo gu!, ne, ey:
Mèn co' ngòc xudgool gu' nduhua
thìb loo pan co' ngro' lèe maná co'te'
nagán. Per mastale' nduhua mèna
pana, nguthque' mèna. **50**Per daa ngue
ta cuent loo gu' co' nac cón chenen,
daa co' nac xal nac pan co' ngulàa
loo bé' par gàca le' mèn co' yòo loo
cón chenen, xal co'se' ndxuhua mèn
pan, mèna ne'co' xà'de Diox loo Diox
thidtene co'se' ngolo nguth mèn. **51**Yub
daa nac xa' co' ngro' loo bé' co' ndli
par yòo ban no mèn Diox thidtene xal
pan co' ndxuhua mèn co' ndli par ban
mèn loo izlyo' ndxè!. Chele' chol mèn
hua pana, co' nee di's, yòo mèn loo cón
chenen, mèna ban noque' Diox thidtene.
No pan co' angtan par hua mèna, pana

nac bél'yòo ladpe'en co' leque daa li
gath par gàca le' chol mèn izlyo' co'
tyal yòo loo cón chenen, mèna ban
noque' Diox thidtene.

52Sya, mèngool co' ñibe!, no co'
ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn
nación Israel noo noo ndyoodi's cón
che'n Jesús làth xtàa mèn. Mbez mèna
loo xtàa mèn:

—¿Xá mod li mbi' ba' par ta' mbi' bél'
lad mbi' par hua mèn, cara?

53Jesús tolo mtetac di's loo mèna.
Ndxab Jesús:

—Lìcpe' ba'i, na nde nii tedib con' loo
gu!, ne: Chele' gu' ne'huade bél'yòo
laden no ne'gude gu' ren laden, daa
co' mbal yáal loo izlyo' ndxè! xalque'
ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè!,
ne'yòo ban node gu' Diox thidtene
yiloa. **54**Mèn co' hua bél'yòo laden
no gu mèn ren laden, mèna yòo ban
noque' Diox thidtene. No daa go xban
mèna co'se' gác huiz co' gác lult tiemp
loo izlyo' ndxè!. **55**Tac, lìcpe' ba'i, por
cón che'n bél'yòo laden no por cón
che'n ren laden li yòo ban no mèn
Diox thidtene xal ndxàca loo mèn co'se'
ndxuhua mèn xít mèn no lua' mèn par
ban mèn loo izlyo' ndxè!. **56**Chol mèn
co' yòo loo cón chenen, co' nee di's, nac
cón che'n bél'yòo laden no cón che'npe'
ren laden, mèna thidtene ndxàc con daa
thidtene. No go noquen mèna thidtene.

57Tac xuden Diox co' mtel' daa naban
thidtene no ndli xuden Diox naban
taamas con' co' nabán. No nabán daa
por cón che'n xuden Diox. Lomisque'
mod ne, mèn co' tyal yaa'd di's no ten'
mèn di's co' ndyoodizen loo mèn, gàca
loo mèna xal co'se' nguè! xít mèn no
lua' mèn mèn, co' nee di's, nac daa,
mèna yòo ban noque' Diox thidtene
por cón chenen. **58**Cón che'n pan co'
ngulàale' loo bé' co' ngue niin loo gu'
ndxè!, nac daa. Cón che'n pan ndxè'
inacta xal maná co' nduhua xudgool gu'
póla. Per mastale' nduhua xudgool gu'

manaa, nguthque' xudgool gu!. Per mèn co' tyal hua pan co' ngue tan cuent loo gu' ndxè! co' nac cón che'n daa, mèna yòo ban noque' Diox thidtene.

59 Jesús ndxab di's ndxè! loo mèn co'se' mblu' Jesús mèn le'n sinagog co' ndub le'n yèez Capernaum.

Jesús ngue ta' cuent no ngue lu' Jesús mèn xá mod yòo ban no mèn Diox thidtene.

60 Co'se' mbìn mèn di's co' ngue lu' Jesús loo mèn, huax mèn co' mdoo nque xís Jesús ndxab loo xtàa mèn:

—Anze'f nagàn naca par ta' na' cuent cón nee di's no par yaa'd di's le'n lezo' na' par li na' xal mbez mbi!. ¿Chó mèn gác gòn di's co' mbez mbi!, cara? Yende chó mèn gác, élé?

61 Sya, mden' lezo' Jesús le' mèna xexte nzi toodi's cón che'n di's co' mblu' Jesús loo mèn. Ndxab Jesús loo mèna:

—¿Ché' nazab ngulàa di's co' ngue niin loo gu' ndxè! le'n lezo' gu', cà? ¿Ché' nden' gu' ngue niin ngòc nguàal di's loo gu', ne, cà? Yende xàa. **62** Chele' gu' tataa ngue li xtùuz no nden' gu' le'n lezo' gu' nè nac di's ndxè!, ¿cón li gu' no cón gab gu' loo lezo' gu' co'se' ñièe gu' gápen loo bé! tedib vez co'te' ngon ndoore! galen loo izlyo' ndxè!, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè! xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè!, sya? **63** Mèn yòo ban no Diox thidtene por cón che'n con' co' ndli Xpii Natú' che'n Diox loo xpii mèn. Yende cón ntac bél'yòo ladpe' mèn loo cón che'n Diox par yòo ban no mèn Diox thidtene. Cona, di's co' ngue niin loo gu' ndxè!, di'sa ndlu' loo gu' xá mod li gu' par yòo ban no gu' Diox thidtene. Chele' gu' li xal ngue niin loo gu' ndxè!, gu' yòo ban noque' Diox thidtene. **64** Per daa nanee no ndan cuent co' huenleque' tatabe' nzo ndxep gu' co' idxela'ste di's co' mbezen loo gu'!

Tataa ndxab Jesús loo mèna tac anon mtlo Jesús, mque tee lu' Jesús mèn,

Jesús naneele' chó mèn nac mèn co' ne'yila'ste loo Jesús no loo cón che'n Jesús. No naneele' Jesús chó mèn nac mèn co' ta'xù! Jesús loo mèn co' guth Jesús.

65 Sya, ndxab Jesús loo mèna:
—Por cona, guniilen loo gu' nec thìb mèn ne'gácte yòo loo cón chenen chele' xuden Diox ne'lide par yòo mèna loo cón chenen.

66 Desde huiza par delant, huax mèn co' mdoo nque xís Jesús mblá! Jesús. Ya ne'tolode nque tee no mèna Jesús.

67 Sya, mnibdi's Jesús loo rye si' fchop myen' xin' mté'th Jesús:
—¿Ché' no gu' ndlya's lá' gu' daa no ya ne'tolode que tee no gu' daa, cà?

68 Per Mon Pedr ndoole' mcàb loo Jesús. Ndxab Mon Pedr:
—Tad, chele' nu' lá' U', ¿chó loo ya nu'? Thidte U' ndlu' di's co' nac lìcque' no co' nac di's co' ndlu' xá mod li mèn par yòo ban no mèn Diox thidtene.

69 Nu' ndxela'sque' no nonque' nu' le' U' nac Crist co' nac xgan'pe' Diox, Diox co' naban thidtene.
70 Mcàb Jesús loo Pedr. Ndxab Jesús:
—Aa. Huenque' nac co' ngue neel ba', Pedr. Yende cón niin lool. Per hui' nexa. Yub daa mcui si' fchop gu!. No thìb gu' co' nzo làth gu' nac xal Mebizya.

71 Jesús ngue ta' cuent loo myen' cón che'n Jud Iscariot, xgan' thìb mbi' co' ngro' lèe Mon. Tac Jud mdoo lezo' ta'xù! Jud Jesús loo mèn mastale' ngòc Jud thìb myen' xin' mté'th Jesús co' ndxòo cuent nac si' fchop myen'.

Myen' co' ngòc huespe' Jesús ne'ngala'ste loo Jesús.

7 Ngolo mdoodi's Jesús ryete di's co' mdoodi's Jesús, Jesús ngua que tee par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile tac ya indlya'ste Jesús ya que tee Jesús par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn jude. Non Jesús le' mèn co' nac mèn gulàaz che'n làaz mèn jude

mbly'a's nguthxù' Jesús. ²Le'pe' le'n huiza nde zin gax lni co' ngòc thìb lni co' ndli mèn nación Israel. Lnia ngro' lèe lni che'n ramad. ³Sya, ndxab myen' huespe' Jesús loo Jesús:

—Gro' trè!. Más huen huàa par ned le'n rye yéezya' che'n làaz mèn jude par hui' mèn co' nqueltàa con lùu tyá loo con' co' ndlil. ⁴Tac nec thìb mèn co' ndli thib con', ne'lide mèn con'a xexte. Tac co'se' ndlya's mèn libe' taamas mèn mèna, ndxàal li mèn con' co' ndli mèna loo xnaa. Ya que ndlil chol yalguzye' co' nac yalguzye' roo yalguzye' xèn, huàa li yalguzye' co' ndlil loo xnaa par neda, ne, par ñèe mèna ñene'e ché' tala's mèn tyá loo con' ndlil.

⁵Tataa ndxab myen' huespe' Jesús loo Jesús tac axta ne' myen'a indxela'ste loo Jesús no loo con' ndli Jesús. ⁶Sya, ndxab Jesús loo myen' huespe' Jesús:

—Tarte zin huiz no tarte zin tiemp co'se' lu'pe'en daa chó nac daa loo mèn. Per part cóñ che'n gu', aa guneei coyora huenque' naca par gu' co'se' lu' gu' mod co' ndxàp gu' loo mèn. ⁷Part cóñ che'n gu', yende mod yòo xyàn lezo' mèn izlyo' ñèe mèn izlyo' gu'. Per ndxe'leque', part cóñ chenen, mèn izlyo' ndxòoque' xyàn lezo' ñèe mèn izlyo' daa tac daa nda cuent loo mèn izlyo' le' ryete con' ndli mèna nac con' ye'rsin'.

⁸Huàa gu' lni. Per daa ne'gade lni nalle' tac tarte tyaa huiz no tiemp co'se' lu'pe'en daa loo mèn chó nac daa.

⁹Ngolo tataa ndxab Jesús di'sa loo myen' huespe' Jesús, mbyan' Jesús le'n yéezya' che'n làaz mèn galile.

Jesús ngua lni co' ngòc lni che'n ramad, ne.

¹⁰Per co'se' ndale' myen' huespe' Jesús lnia, mxen Jesús ned. Nda Jesús lnia, ne. Per ne'nglu' loode Jesús loo mèn loo xnaa. Ndxe'leque', xexte mque tee Jesús làth mèn huiz lnia. ¹¹Le' mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no

co' ndyoo naa loo mèn nación Israel na, mèna mque tee cu'a'n Jesús làth mèn huiz lnia. No mbez mèna loo xtàa mèna:

—¿Pá ned ngue tee mbi'a, yey?
¿Chonon inèede na' mbi'?

¹²No làth rye mèn co' ngua lnia, anze'f thib mèn mdoodi's cóñ che'n Jesús. Ndxep mèn mbez:

—Mbi'a nac mbi' ndac.

Per taandxep mèn mbez:

—Pà gác mbi'a mbi' ndac. Ndxe'leque', nquedii mbi'a mèn.

¹³Per yende chó mèn ngli ryes ndoodi's cóñ che'n Jesús loo xnaaleque' tac nzyeb mèna ñèe mèna mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel.

¹⁴Co'se' ngrolthe ndxàc lnia, syare' ngòo Jesús le'n templ. Mtlo Jesús, mblu' Jesús mèn le'n templ. ¹⁵Sya, rye mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel ante mbui' no ante gunaa cóñ che'n di's co' mblu' Jesús loo mèn le'n templ. No mbez mèna loo xtàa mèn:

—¿Xá mod ndxàc mbi' ba' huax con' co' ndlu' mbi' ba' loo mèn? Non na' le' mbi' ba' thidtene ne'nglide stud. ¿Cón tub yá mbi' ba'?

¹⁶Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—Cón che'n con' co' ngue lu'en loo gu' ndxè!, inacte con' ndxè! cóñ chenen. Ndxe'leque', nac con' ngue lu'en loo gu' ndxè! cóñ che'n xa' co' mtel' daa loo izlyo' ndxè!. ¹⁷Chele' chó mèn ndlya's li xal ndlya's Diox no xal nee lezo' Diox, leque mèn ta' cuent no ten' mèn le'n lezo' mèn ché' nac di's co' ngue lu'en ndxè! cóñ che'n Diox o ché' naca di's co' ndyoodizen co' alithe ndlin xtùuz xalque' ndye'th xtùuz yéquen. ¹⁸Le' mèn co' ndyoodi's xal ndye'th xtùuz yéç mèn, mèna tataa ndli par leque xtàa mèn li con' guryath no con' guryèn loo mèna. Per mbi' co' más ndxòo yéç gác con' guryath no con' guryèn loo Diox

co' mtel' mbi', mbi'a ndlu' di's co' nac lícpe' no yende chó yalgutye' gác mbi' li mbi'.

19 ¿Ché' ilicte naca le' Moisés mtan' di's co' nac ley loo gu', cà'? Mastale' mtan' Moisés di's co' nac ley loo gu', per nec thib gu' indyubdi'ste xal mbez di's co' nac ley. Chele' di's co' ngue bezen loo gu' ndxè' ilicte nac, ¿chonon ncua'n gu' mod guthxù' gu' daa, sya?

20 Sya, mcàb mèna loo Jesús. Ndxab mèna:

—Aa. Nquée mbii yécl, ndee. ¿Chó mèn ncua'n mod guthxù' mèn lùu, à'?

21 Jesús ndxab loo mèna:

—Por mblin thib con' huiz sabd co' nac huiz descans, con'a ndli ante ngüi' gu' no ante ñaa gu' loon, ¿lé'? **22** Lícpe' ba'i, Moisés mda' yalnibe' che'n circuncisión loo gu' mastale' ne'ngàcte yub Moisés co' mtlo mbli circuncidar mèn. Ndx'e'leque', xudgool Moisés nerque' ngòc mèn co' mbli circuncidar mèn. Por cona, gu', ne, ndli circuncidar myen'bi' bix. No yende chó import nzo lezo' gu' mastale' huiz sabd co' nac huiz descans ndli gu'i.

23 Cona, ngue niin loo gu': Chele' xtàa gu' ndxàc circuncidar huiz sabd co' nac huiz descans par tyubdi's gu' loo ley co' mxo'f Moisés loo gu', ¿chonon ndxe'cloo gu' ñee gu' daa tac mteyaquen thib mbi' huiz sabd co' nac huiz descans, sya?

24 Ne'tub rezte gu' cón chenen por cón che'n mbi' co' gunèe gu' mteyaquen huiz sabd co' nac huiz descans xal ndub rez gu' cón che'n thib mèn co' ndli con' ye'rsin' huiz sabd. Más huen, nali no nambìi li gu' xtùuz no bla's gu' loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn par ñee gu' ñeene' ché' lé' nac co' mblin loo mbi' co' mteyaquen par ta' gu' cuent co' huenleque', huenque' mblin loo mbi'.

Jesús ngue ta' cuent pá ned ngro' tee ngro' yáal Jesús.

25 Látha ngo ndxep mèn co'te' ngo Jesús, mèn co' ngo ban le'n ciuda

Jerusalén. Mtlo mèna, mnibdi's mèna loo xtàa mèn:

—¿Ché' inacte mbi' ba' mbi' co' ngue tee cua'n mèn par guth mèn mbi', cà'?

26 Hui' gu' nexa. Mbi' ba' alanleque' ndyoodi's loo xnaa. No yende chó mbezte mèn loo mbi'. Ne'stolque', licque', no mèn co' ñibe' loo na', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo na' ndxela's, ne, le' mbi' ba' nac Crist. **27** Per na' nonque' no nanee na' pá mèn mbi' ba'. Per ndxe'leque', co'se' yi'th Crist, yende chó mèn ñee pá ned ryo' tee ryo' yáal Crist, ndyac na', ¿lé'?

28 Per co'se' mbìn Jesús tataa nzi nii mèna làth ngue lu' Jesús mèn le'n templ, cabii ndxab Jesús loo mèna:

—Aa. Licque', ndlibel' gu' daa. No ndyac gu' naneeque' gu' pá mèn daa. Daa ne'ngalte xal nee lezon. Ndx'e'leque', daa ndal loo izlyo' ndxè' xalque' mtel' thib xa' daa, xa' co' nabán thidtene co' nac yub Diox. Per ipà libe' gu' xa'a! **29** Per daa ndlibe'pe' xa' co' mtel' daa tac loo xa' ngro'en. No mtel' xa' daa.

30 Sya, mblyas mèna nghue' mèna Jesús xal ndxe' mèn thib pres par guth mèn Jesús. Per nec thib mèna ne'nglide ryes nden mèna Jesús tac tarte zin tiemp co'se' ta' Diox lugar tetii mèn Jesús. **31** Per mastale' tataa mblyas mèn li no mèn Jesús, huax mèn ngola's loo Jesús. Mèna ndxab loo xtàa mèn:

—¿Xá nee gu'? Co'se' yi'th Crist, ¿ché' tli Crist más yalguzye' leque co' ndli mbi' ba', cà'?

Mèn xley' farise mtel' myen' nac zin' che'n yoolau par tyenxù' myen' Jesús xal ndyen mèn thib xa' ye'rsin'.

32 Mèn xley' farise mbìn xal nac di's co' nzi toodi's mèn xexte cón che'n Jesús. Sya, mqueltàa mèna con mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley' tiempa par mtel' mèna myen' nac zin' par ya myen' nac zin'

le'n templ par ya tenxù' myen' Jesús par hue' myen' Jesús loo mèna. ³³Sya, ndxbab Jesús loo myen' nac zin' co' nde tenxù' Jesús:

—Be' go non gu' taapláte huiz. No yiloa beren, biin loo xa' co' mtel' daa.

³⁴Gu' cua'n daa yiloa. Per ya ne'zyál'te gu' daa tac gu' ne'gácte yòo co'te' góon.

³⁵Le' sya, mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel, mèna mnibdi's loo xtàa mèna:

—¿Pá ned ya mbi' ba'? ¿Chonon mbezez mbi' ne'gácte na' zyál' na' mbi'? ¿Ché' ta mbi' loo mèn nación Israel co' nzi tee re's làth mèn nación Grieg par ya lu' mbi' mèn nación Israela tyaa no sanglu' mbi' mèn nación Grieg, ne, cà'? Pà yila's na'i. ³⁶Lomisque' ne, ¿cón nee di's co' ngolo gunee mbi' loo na' ba' co' nee mbi': Gu' cua'n daa. Per ne'zyál'te gu' daa tac gu' ne'gácte yòo co'te' góon?

Jesús ngue ta' cuent le' Xpii Natú' li loo mèn le' mèn li con' ndac loo xtàa mèn xal co'se' ndli nít co' nzo'f thib yó'be' con' ndac loo mèn.

³⁷Per huiz co' ngòc huiz merpe' huiz lni, huiza Jesús ngo too loo mèn. No mtetac Jesús thib di's loo mèn. Cabii ndxbab Jesús:

—Chele' chol gu' ndryo' ndlyen' lezo' yòo gu' loo cóñ chenen xal mèn co' ndxec lezo' par gu mèn nít, yi'th gu' loon no daa li yo nagàl lezo' gu' loo cóñ che'n Diox xal mèn co' mbyec tín' lezo' no ngu mèn nít par nagàl yo lezo' mèn.

³⁸Mèn co' ndxela's loon xalque' mbeze di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox, loo mèna li Xpii Natú' le' mèna li huax con' ndac loo xtàa mèna xal ndxàc con' ndac loo mèn co'se' ndli zin' mèn nít co' nzo'f thib yó'be' par gàca le' xtàa mèna yòo ban noque' Diox thidtene, ne.

³⁹Tataa ndxbab Jesús loo mèna par mda' Jesús cuent cóñ che'n Xpii Natú' co' yòo loo mèn co' yila's loo Jesús.

Le'n huiza tarte lyàa Xpii Natú' loo mèn tac Jesús tarte yáp loo bél' par gàca con' roo no con' xèn loo Jesús loo bél'.

Ngòc chop ned mèn ante por cóñ che'n Jesús.

⁴⁰Le' sya, ndxep mèn co' ngo làth mèn co' ngure yòn di'sa ndxbab:

—Lícpel' ba'i, mbi' ba' nac thib mbi' co' nde'th di's co' ndxbab Diox co' ndxath yi'th.

⁴¹Taandxep mèn mbezez:

—Mbi' ba' nac Crist.

Per taandxep mèn mbezez:

—¿Xá mod ndlya's gu' le' Crist nac mèn che'n thib yèezya' che'n làaz mèn galile, yey? ⁴²Loo libr co' nac xti's Diox mbeze le' Crist gác bin che'n David co' ngòc rey pólá. No gàca Crist xa' yèezpe' Belén co' nac leque yèez co' ngòc liz no làaz David.

⁴³No ale por conate ngòc chop ned mèn. ⁴⁴Làtha, ngo ndxep mèn co'

mblyas' ndenxù' Jesús. Per yende chó mèn co' nzo tyaa ngli ryes nden Jesús.

Mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel ne'ndalte ngala's loo Jesús.

⁴⁵Co'se' mbere myen' nac zin' co' nquenap templ, ndye'th myen' ngua myen' loo Jesús, loo mèn xley' farise, no loo jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley' tiempa, ndxbab mèn xley' farise no mèn co' ngòc jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley' loo myen':

—¿Chonon ne'ngye'th node gu' mbi'a, à?

⁴⁶Myen' nac zin' mcàb loo mèna.

Ndxab myen':

—Nu' ndyac thidteneque' yende chó mèn nzo co' ndyoodi's xal ndyoodi's mbi'a, cara.

⁴⁷Sya, mcàb mèn co' ngòc mèn xley' farise loo myen' nac zin'a:

—¿Ché' no gu' mbla' mquedii mbi'a gu', ne, cà'? ⁴⁸¿Ché' yende pá ñee gu'

ne'stolque' ngo ndxep mèn co' nac jef che'n nguley' no chol mèn co' nac mèn xley' farise co' ngola's di's co' ndyoodi's mbi'a, à? ⁴⁹ Per mèn co' nziri' go co' inda'de cuent no co' ne'fneede co' ndxab di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mandit mèn ba' too ze no too yál' tac ndxela's mèn ba' di's co' ndyoodi's mbi'.

⁵⁰ Ndoole' Nicodem co' ngua loo Jesús thib yál', co' ngòc mèn xley' farise, ndxab loo mèna:

⁵¹ —Hui' gu' nexa. Loo ley na' ndlu' indxàalte tetii na' thib mbi' co'se' tarte ñee na' no non na' xá nac xquin mbi' co' mbli mbi'.

⁵² Sya, mcàb mèna loo Nicodem. Ndxab mèna:

—¿Ché' no luu nac mèn yèezya' che'n làaz mèn galile, ne, cà? Bral no bla's co' huen huen loo libr co' nac xti's Diox. Sya, ñeel no ta'll cuent le' le'n yèezya' co' nac ned làaz mèn galile, yende pá mbez loo libr ryo' tee ryo' yáal thib mbi' co' nde'th di's co' ndxab Diox.

Mèn mbe' thib xa'got co' ngogaa
loo yalburrid loo Jesús par
quexù' mèna xa'gota loo Jesús.

⁵³ Ngoloa, thib thib mèna mxen ned, ndyàa mèna par liz mèn.

8 Le' Jesús na, mxen ned, nda Jesús loo thib yii co' lèe yii che'n yaa oliv co' ndub gaxte tya. ²Co'se' ngo niì izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mbere Jesús, ngòo Jesús le'n templ tedib vez. No ryete mèn ciuda Jerusalén mqueltàa loo Jesús. Mdub Jesús le'n templ. Mtlo Jesús, mblu' Jesús mèna. ³Látha, nde no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn thib xa'got co' ngogaa loo yalburrid loo mèna. Ale mdoo mèna xa'gota xtau'the rye mèn co' nziri' loo Jesús le'n templ.

⁴Sya, ndxab mèna loo Jesús:

—Maistr, le'pe' ngue li xa'got ndxè'
yalburrid con thib mbi' ngogaa xa' loo

nu!. ⁵ ¿Xá nee U', Maistr? Ley co' mxo'f Moisés loo nu' ñibe' loo nu' guth nu'
thib mèngot, co' ndli yalburrid xal
xa'got ndxè!, con quèe. Gunee U' loo nu'
cón ndxàal li nu'!

⁶ Ale asembli mèna tataa ndxab mèna
loo Jesús par ñee mèna ñeene' ché' tli
Jesús con' ndly'a's mèna par tataa mod
quexù' que' fals mèna Jesús. Per látha,
chàa, mdub còo' Jesús loo yòo. Mque'
Jesús plá di's loo yòo con cuen ya'
Jesús. ⁷Látha, tolo nzi ñibdi's mèna loo
Jesús. Sya, ngo too ndé'f Jesús. Ndxab
Jesús loo mèna:

—Chol gu' co' nziri' trè' co' indxàpte
xquin no co' indxàpte xtol, ner gu'a
fxen quèe no bga'th quèe gu' xa'got ba'
no beth gu' xa' thidtene.

⁸ Mbere Jesús, mdub còo' Jesús loo
yòo tedib vez. Tolo mque' Jesús taaplá
di's loo yòo con cuen ya' Jesús. ⁹ Per
co'se' mbìn mèn co' mquexù' xa'gota
di's co' ndxab Jesús loo mèna, ale le'le'
mthyon mèna tac leque mèna mden'
lezo' ihuente nac con' co' ngue li mèna
con xa'gota. Sya, más quee lezo' mèna
thib thib mèna ngro', ndyàa mèna. Ner,
mèn gox mtlo ngro' mbii. Xísa mdoo
nque rye myen'bi' co' mqueltàa no
mèna. Rye mèn co' ngro'a ngòc mèn
co' mquexù' xa'gota loo Jesús. Ngoloa,
thidt Jesús mbyan' no xa'gota con mèn
co' ngue lu' Jesús le'n templ. ¹⁰Sya,
ngo too ndé'f Jesús. Mbui' ndxè!, mbui'
ba' Jesús par ñee Jesús máa mèna.
Ya yende chó mèn ñee Jesús nziri'.
Ante xa'gota no maste ngòc xa'got co'
mbyan'. Sya, ndxab Jesús loo xa'gota:

—Ngot, èmáa mèn co' mquexù' mque'
fals lìu, à? ¿Ché' nec thib mèna
ne'nquexù'de no ne'nque' falste lìu,
cà?

¹¹ Sya, mcàb xa'gota. Ndxab xa'gota
loo Jesús:

—Yende chó mèn nzo trè' co' mquexù'
mque' fals daa, Tad.

Sya, ndxab Jesús loo xa'gota:

—Ne' daa ingue quexù'del. Fxen ned. Byàa par lizl nalle'. Ya ne'tolode cuánl xquinl, ndee.

Jesús ngue li par ndyub xnìi yéc mèn no par ndyub xnìi lezo' mèn izlyo' loo cón che'n Diox.

12 Mbere Jesús, ndxbab Jesús loo mèn co' be' mbyan'a:

—Nde niin tedib con' loo gu', ey: Daa nac xa' co' ndli par ndyub xnìi yéc mèn no par ndyub xnìi lezo' mèn loo izlyo' ndxè' loo cón che'n Diox. Mèn co' tyal yòo loo cón chenen, mèna ne'que tee bante loo con' co' nac xab izlyo' no loo con' co' nac costumbr. Ndxel'leque', con' co' ndlin par tyub xnìi yéc mèn no par tyub xnìi lezo' mèn loo cón che'n Diox, con'a ndli par ncàb loo mèn yòo ban no mèn Diox thidtene.

13 Sya, ngro' nxon' ndxep mèn xley' farise co' ndxbab loo Jesús:

—Leque lìu ngue ta' cuent cón che'n lìu. Per cuent co' nda'l cón che'n'l ba' yende cón ntac par nu'.

14 Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús: —¿Xá mod? Con' co' niin cón chenen ntacque'. Mastale' leque daa nda cuent cón chenen, daa nanee pá ned ngro'en no nanee pá ned biin yiloa. Per ndxe'leque', gu' ne'ñeede no inda'de gu' cuent pá ned ngro'en. No ne' ne' ñee gu' no ne' ne' inda' gu' cuent pá ned biin yiloa. **15** Gu' más ndla's loo mèn xal nac mod co' nzi tee ban mèn loo izlyo' par quexù' gu' mèn. Per part cón chenen, yende chó loo mèn ndlasen loo izlyo' ndxè' par quexù'en mèn. **16** Per chele' daa ndlas loo mèn loo izlyo' ndxè', nali no nambìi ndlasen. Tac inacte daa thidte xa' co' ndla's loo mèn par tub rezen loo mèn. Ndxel'leque', xuden Diox co' mtel' daa, thidte ndxàc ryop xud nu' par ndla's nu' loo mèn no tub rez nu' loo mèn. **17** Loo ley co' mxo'f Moisés loo gu' ndub di's co' mbez: Co'se' chop mèn co' nac testiu nda' cuent leque cón

che'n thìb con', ndxàal yila's mèn cuent co' nda' ryop mèna cuent. **18** Cona, ngue niin loo gu': Leque daa nac mèn co' nda' cuent cón chenen. Xuden Diox co' mtel' daa nac tedib xa' co' nda'guè' cuent cón chenen, ne.

19 Sya, mnibdi's mèna loo Jesús.

Ndxab mèna:

—¿Máa xudl, na? ¿Pá nzo xudl?

Jesús mcàb loo mèna:

—Gu' indlibe'de daa no ne' ne' ndlibe' gu' xuden. Tac chele' gu' ndlibe'que' daa, ndlibe'que' gu' xuden, ne.

20 Di's ndxè' ndxbab Jesús láth ngue lu' Jesús mèn co'te' ndxòosua' caj gòn le'n templ. Yende chó mèn ngli ryes ndenxù' Jesús xal thìb pres tac tarte zin hor co'se' tyactiipe' Jesús par guthxù' mèn Jesús.

Jesús ngue ta' cuent loo mèn. Ndxab Jesús: Co'te' biin, gu' ne'gácte yòo gu' tya.

21 Mbere Jesús, ndxbab Jesús loo mèn tedib vez:

—Daa biique' co'te' ngro'en. Gu' cuá'nque' daa no gath noque' gu' xtol gu'. Cona, ngue niin loo gu': Co'te' biin, gu' ne'gácte yòo tya.

22 Sya, ndxbab mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel loo xtàa mèn:

—¿Ché' leque mbi' ba' guth mbi', cona mbez mbi': Co'te' biin, gu' ne'gácte yòo tya, cà?

23 Sya, ndxbab Jesús loo mèn tedib vez:

—Lizpe' gu' no làazpe' gu' no che'npe' gu' nac izlyo' ndxè'. Per part cón chenen, lizpe'en no làazpe'en no che'npe'en nac loo bé'. Gu' nac mèn che'npe' izlyo' ndxè!. Per daa inacte che'npe' izlyo' ndxè!. **24** Por cona, ngue niin loo gu': Le' gu' gath noque' xtol gu' tac chele' gu' ne'ylia'ste le' daa nacpe' Crist co' mbez mèn Crist, gu' gath noque' xtol gu'!

25 Sya, mnibdi's mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn

nación Israel loo Jesús. Ndxab mèna loo Jesús:

—¿Chóxe! nac lìuu, à'?

Sya, ndxbab Jesúus loo mèna:

—Daa ya guniile! loo gu' chó nac daa axta co'se' mtlon, mblon yalbàn cón che'n Diox loo gu!. ²⁶Anze'f huax con' ndlyazzen niin loo gu'. No anze'f huax con' nzo par tub rezen loo gu'. Lomisque!, xa! co' mtl' daa, xa! nda' cuent co' nac lìcpe! loon. Indyé'de xa'a. Di's co' mbìnlen co' nda! xa! cuent loon, cona ndyoodizen loo mèn loo izlyo! ndxè!.

²⁷ Per ndxe'leque!, mèna ne'ta'de cuent no ne'neede mèn le' Jesúus ngue toodi's cón che'n Diox co' nac xudpe' Jesúus loo mèn. ²⁸Cona, tolo ndxbab Jesúus loo mèna:

—Co'se' que! gu' daa loo cruz no xít che gu' daa, daa co' mbal yáal loo izlyo! ndxè! xalque! ndxáal chol mèn loo izlyo!, loo thib cruz no too gu' cruz, axta syare! li la's gu' le' daa nac Cristpe!. No syare! ta' gu' cuent yende cón ndlin co' ante guneeete lezon. Ndxe'leque!, ante ndyoodizen loo gu' xal nac di's co' mblu' xuden Diox loon. ²⁹Tac Diox co' nac xuden co' mtl' daa, Diox thidteneque' nzo no daa. Indlá'ya'de xuden Diox daa. Xuden Diox tarte lá' daa thidten tac daa thidteneque' ndli con' co' ndxòo lezo' xuden Diox.

³⁰Co'se' ngolo ndxbab Jesúus di'sa, huax mèn ngola's loo Jesúus.

Trè' ndlu' cón che'n chop ned mèn. Thib ned mèn nac xin' Diox. Le' tedib ned mèn na, nac xal moz loo xtol mèn no loo xquin mèn.

³¹Sya, ndxbab Jesúus loo mèn co' ñibe!, no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel co' ngola's loo Jesúus:

—Chele' gu' thidteneque' li nèe gu' gu' loo con' guniin loo gu', lìcpe! ba'i, le' sya, gàcque! gu' myen' xin' mté'thpe'

daa, ³²par tyub xnìi yéc gu' no par tyub xnìi lezo' gu' loo cón che'n Diox par ta' gu' cuent cón che'n con' co' nac lìcpe!. Le' sya, di's co' ndyoodizen co' nac lìcpe! li par ta' gu' cuent inquinte li gu' chol costumbr co' ñibe' yèe loo mèn, no li di's co' ndyoodizen co' nac lìcpe! par lá' gu' ryethe con' co' nac cón che'n xab izlyo!. Tac ryethe con'a ndli mbee ncà gu' loo cón che'n Diox.

³³Le' sya, mcàb mèna loo Jesúus.

Ndxab mèna:

—Nu' nac bin che'n Abraham. No, thidteneque' tarte gàc nu' xal thib moz co' ndli yèe zin' ze no yál' loo nec thib mèn. ¿Chonon mbezl: Nzo con' mbee ncà nu' loo cón che'n Diox, sya?

³⁴Jesúus mcàb loo mèna:

—Lìca, na ngue nii loo gu': Ryete mèn co' ncua'n xquin no xtol, mèna nac xal moz yèe loo xquin mèn no loo xtol mèn co' ñibe' loo mèn. ³⁵Nde niin tedib con' loo gu!: Hui! gu' nexa. Mèn co' nac moz loo thib patrón, mèna thidtene yende mod gàc mèna mèn guliz patrón. Per ndxe'leque!, thib mbyòo co' nac xgan' thib mbi', mbyòoa thidteneque' ndxòo cuent nac mèn guliz xud mbyòo. ³⁶Por cona, ngue niin loo gu': Chele' daa co' nac xgan' Diox ngue li par ryo xà' gu' loo chol costumbr no loo cón che'n xab izlyo!, lìcpe! ba'i, yende chó cón co' nac xab izlyo! co' nac costumbr co' mbed no gu' cuee cà gu' loo cón che'n Diox.

³⁷Daa naneeque' no ndaquet cuent le' gu' nac bin che'n Abraham co' ngo ban pólá. Per ale ndxe'leque!, ndlyáa's gu' guthxù! gu' daa tac indlé'de ndlyàa di's co' ngue niin loo gu' ndxè! le'n lezo' gu!. ³⁸Daa ndyoodiz cón che'n con' co' mblu' xuden Diox loon. Le' gu' na, más ndxòo lezo' gu' li gu' con' co' gunee xud gu' loo gu' par li gu' cón mbezl xud gu' li gu'.

³⁹Mcàb mèna loo Jesúus. Ndxab mèna:

—Abraham nac xudgool nu'!

Jesúus ndxbab loo mèna:

—Chele' gu', lìcque', ngàc bin che'n Abraham, ngàp gu' mod co' ngòp Abraham, no ngli gu' xal mbli Abraham, sya, xàa. **40** Per mastale' mbez gu' nac gu' mèn co' nac bin che'n Abraham, ale ndxe'leque', ndlya's gu' guthxù' gu' daa. No, ndxòn gu' le' daa ngue ta' cuent co' nac licepe' co' mblu' Diox loon loo gu'. Fta' gu' cuent co' huenleque' le' Abraham thidteneque' ne'nglide xal ndlya's gu' li no gu' daa nalle'. Por cona, inacte gu' binpe' Abraham. **41** Gu' ndlique' cóñ ndli xud gu'.

Sya, mcàb mèna loo Jesús. Ndxab mèna:

—Nu' inacte xin' chop son mbi', co' nee di's, inacte nu' xin' thib xna' nu'. Thidte xud nu' ngue no nu', co' nac Diox.

42 Sya, mcàb Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—Chele' xud gu', lìcque', ngàc Diox, gu' huen ngàc con daa no que'que' lezo' gu' ñèe gu' daa tac daa ngro' loo Diox. Cona, ndalen loo izlyo' ndxè' no nzon trè!. Ne'ngàlten por gunee lezon. Ndxe'leque', Diox mtel' daa. Cona, ndalen loo izlyo' ndxè!. **43** ¿Chonon inda'de gu' cuent no indxaa'dte gu' di's co' nde teele' ndan cuent loo gu', à? Neequen chonon indlya'ste gu' tyal gu' gòn gu' di's co' ngue tan cuent loo gu'. Tac gu' indlya'ste gòn di's cóñ che'n Diox co' ngue tan cuent loo gu'. Con'ai. **44** Na nii loo gu': Xa' co' nac xud gu'a nac Mebizya. Le' gu' na, nac mèn co' ndli ryethe con' co' ndryo' ndlyen' lezo' xud gu' co' nac Mebizya. Mebizya ngòcle' thib xa' co' ndli par ndxuthxù' mèn xtàa mèn loo izlyo' anon ngure izlyo!. No thidteneque' indxòode lezo' Mebizya gòn Mebizya con' co' nac lìcpe!. Ne' ne' indxòo lezo' Mebizya tyoodi's Mebizya con' co' nac lìcpe!. Co'se' ndyoodi's Mebizya di's co' nac yalgutye'tub, ngue lu' Mebizya xal nac Mebizya no xal nac mod co' ndxàp

Mebizya. Tac Mebizya nacpe' thib xa' gutyè!. No nac Mebizya thib xa' co' ndli par ndxàc taamas mèn che'n izlyo' mèn gutyè!. **45** Per com le' daa ndyoodi's di's co' nac lìcpe' cóñ che'n Diox, cona, ne'tyalte gu' yila's gu' di's co' ndyoodizen. **46** Per nalle' ndlyazen ñeen chó thib gu' ñee loon le' daa ndxàp xtol. Chele' daa ndyoodi's di's co' nac lìcpe' cóñ che'n Diox, ¿chonon indxela'ste gu' loo di's co' ndyoodizen loo gu', sya? **47** Mèn co' ngòo loo cóñ che'n Diox par nac mèna che'n Diox, mèna ndyal par ndxòn mèna di's co' nac xti's Diox. Per com le' gu' inacte mèn co' nzo loo cóñ che'n Diox, por cona, indlya'ste gu' tyal gu' par ta' gu' nza gu' par gòn gu' di's co' ndyoodizen.

Trè' ndlu' le' Crist nzole' ndoore'
gáal thib mbi' co' negro' lèe
Abraham co' ngo ban pôla.

48 Sya, mcàb mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel loo Jesús. Ndxab mèna:

—Nu' ndyac huenque' nac di's co' ngue bez nu' lool le' lùu nac thib mbi' yèeza' che'n làaz mèn samari no nzo thib xpii ye'rsin' lool.

49 Mcàb Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—Inzode nec thib xpii ye'rsin' loon. Ndxe'leque', con' co' ndlin ndli le' loo xuden gàc con' guryath no con' guryèn. Per gu', ale ndxe'leque', indlide par gàc con' guryath no con' guryèn loon. **50** Daa incua'nte mèn co' li par gàc con' guryath no con' guryèn loon. Daa nanee nzoque' thib xa' co' ncua'n mod par li xa' gàc con' guryath no con' guryèn loon. Xa'a ndub rez loo mèn co' ne'tyalte li con' guryath no con' guryèn loon. **51** Lìcpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Le' mèn co' ndyub nza no nda' mèn lugar par ndxòn mèn di's co' ndyoodizen, mèna yòo ban noque' Diox thidtene. No ne'co' xà'de Diox mèna. No ne'co' toode Diox mèna loo Diox co'se' ngolo nguth mèna.

52 Le' sya, mcàb mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel loo Jesús. Ndxab mèna:

—Nase mbli la's nu' nzoque' thìb xpii ye'rsin' lool. Abraham nguth. Ryete mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox nguth, ne. No lùu ale mbez: Mèn co' tyub nza no gòn mèn di's co' mbezen, mèna thidteneque' ne'gathte. **53** Tlate ñeel nacl más xa' roo xa' xèn no más mèngool leque xudgool na! Abraham co' nguth. Abraham nguthque!. No ryete mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox nguthque!. ¿Chóxe! mèn mbezl nacl, sya?

54 Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús: —Chele' daa yub ndli par ndxàc con' guryath no con' guryèn loon, le' sya, con' guryath no con' guryèn co' nglin ngàc loona yende cón ntaca loo Diox co' mtel' daa. Per xa' co' ndli par ndxàc con' guryath no con' guryèn loon, xa'a nac Diox co' nac xudpe'en. No nac xa' merpe' xa' co' mbez gu' nac Dioxpe' gu!. **55** Gu' indlibe'de xa' co' nac Diox xudpe'en. Per daa ndlibe'que' xuden Diox. No chele' daa nii loo gu' indlibeden xuden Diox, sya, lalque' ndyè' daa xal ndyè' gu!. Per ndxe'leque', daa ndlibeque' Diox co' nac xuden. No ndlin cas xalque' nac di's co' ndyoodi's Diox co' nac xudpe'en loon.

56 Abraham co' ngòc xudgool gu' pôla, axta gust mbyan' lezo' Abraham láth ndub quee lezo' Abraham huiz co' gác huiz galen loo izlyo' ndxè'. Gunèeque' Abraham co'se' ngòc huiz co' mbalen loo izlyo' ndxè'. No mdyac lezo' Abraham axta plóthe cón che'n huiza.

57 Le' sya, ndxab mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel loo Jesús:

—Ne' ne' tar taal cho' psi' lin' no ñmbezl gunèelet Abraham co' ngòc xudgool na!, cà?

58 Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—Lica, na nii loo gu': Ndoore' co'se' tarte gáal Abraham, nzolen.

59 Per co'se' mbìn mèna tataa ndxab Jesús, mxen mèna quèe par gathquèe mèna Jesús. Per ale, chàa, mdyon' Jesús loo mèna. Ale ne'nda'de mèna cuent ngro' Jesús loo mèna le'n templ. Mxen Jesús ned, ndyaa Jesús.

Jesús mteyac thìb mbi' co' ngóol sieu.

9 Láth nda riid Jesús par ned nda Jesús, gunèe Jesús thìb mbi' sieu co' ngóol sieu co' ndub par ned. **2** Myen' xin' mté'th Jesús mnibdi's loo Jesús. Ndxab myen':

—Maistr, ñchonon texal ngóol mbi' ba' sieu mbi', à? ¿Ché' tac ngòp xud mbi' xtol xud mbi' no ngòp xna' mbi' xtol xna' mbi' cona ngóol mbi' sieu o ché' naca por xtolpe' mbi', cona ngóol mbi' sieu, cà?

3 Jesús ndxab loo myen':

—Aa que tont gu' se. Ne'ngálalte mbi' ba' sieu por xtolpe' mbi'. Ne' ne' ngál mbi' sieu por xtol xud mbi' no por xtol xna' mbi'. Ndxe'leque', mbi' ba' ngóol sieu par ryo xo'f con' ndxác Diox li Diox loo mèn loo xnaa loo mbi'. **4** Ndxàalque' lin zin' co' nac rsin' xa' co' mtel' daa láth be' ngue tee'en loo izlyo' ndxè' xal ndli mèn zin' ndxáal ze co'se' ntenii xnii huiz. Tac yé' huize' gáca loon xal co'se' nde yál' loo izlyo' no yende chó mèn gác li zin' hora. **5** Cona, niin loo gu': Láth be' nzon loo izlyo' ndxè' nac daa xa' co' ndli par ndyub xnii yéc mèn no par ndyub xnii lezo' mèn co' nziri' loo izlyo' ndxè' loo cón che'n Diox.

6 Ngolo gunii Jesús di'sa loo myen' xin' mté'th Jesús, msuc Jesús loo yòo. No mcos Jesús chu'th ben loo yòo con rsuc Jesús. Ngoloa, mtà Jesús bena ngudloo mbi' sieua. **7** Ngoloa, ndxab Jesús loo mbi'a:

—Huàa tech ngudloo ro tanc co' lèe Siloé ba!. Di's Siloé nee di's ntel' mèn mèn.

Sya, xex xex nda mbi' sieua ro tanc. Ngua tech mbi' ngudloo mbi!. Co'se'

mbere mbi', ndye'th mbi' loo Jesús, ndxe'sleque' ngüil' mbi'. ⁸Sya, rye mèn co' nzi'lif liz gax co'te' ndub liz xud mbi' no rye mèn co' gunèe mbi' ndoore' xyal' ngudloo mbi', mèna ndxab loo xtàa mèn:

—¿Ché' inacte mbi' ba' mbi' sieu co' ndyub ña'lbg gòn, cà?

⁹Sya, mbez ndxep mèn loo xtàa mèn:

—Aa. Mbi' ba'i.

Per taandxep mèn mbez:

—Tyè!. Inacte mbi' ba' mbi'a, yey. ¿Ché' indyacte gu' te' ñaa mbi'a ñaa mbi' ba', ¿lél?

Per yub mbi' sieu mbez loo mèna:

—Daaai. ¿Ché' ngue li gu' cuent inacte daa mbi'a, cà?

¹⁰Sya, mnibdi's mèna loo mbi' sieua. Ndxab mèna loo mbi':

—¿Xá mod ngòca lool? ¿Chonon ngüi'llel nalle', sya?

¹¹Mbi' mcàb loo mèna. Ndxab mbi':

—Mbi' co' lèe Jesús mcos chu'th ben loo yòo. Ngoloa, mtà mbi' ben ngudloon. No gunee mbi' loon: Huàa tech ngudlool ro tanc che'n Siloé ba'. Ngua techen ngudloon. No co'se' ngolo mtechen ngudloon, chàa, ndxe'sleque' mbui'en.

¹²Sya, mnibdi's mèna loo mbi'. Ndxab mèna:

—¿Pá nzo mbi' co' lèe Jesús nalle', à?

Mbi' sieua mcàb:

—Ne no. Ne'needen pá nzo mbi'.

**Mèn xley' farise noo noo
mnibdi's cóñ che'n Jesús
loo mbi' co' ngóol sieu.**

¹³Sya, mbe' mèna mbi' co' ngóol sieua loo mèn xley' farise. ¹⁴Huiz co'se' mcos Jesús ben no mxal' Jesús ngudloo mbi' sieua, huiza ngòc huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa. ¹⁵Sya, mbere mèn xley' farise, mnibdi's mèna loo mbi'a tedib vez:

—¿Xá mod ngòc mxyal' ngudloo par ngüi'l nalle', à?

Ndxab mbi' loo mèna:

—Mbi' co' lèe Jesús mtà chu'th ben ngudloon. Ngoloa, ngua techen ngudloon. Cona, ndxe'selque' ngüi'en nalle'.

¹⁶Sya, ndxab ndxep mèn xley' farisea loo mbi' co' ngóol sieu:

—Mbi' co' mbli con'a con lùu, mbi'a inacte mèn che'n Diox tac indlide mbi' cas huiz sabd co' nac huiz descans.

Per taamas mèn mbez:

—Per ¿xá ngobe' gu' xá mod gác thìb mbi' co' ndxap xtol li mbi' yalguzye' co' ngòc loo mbi' ba', yey?

No ale leque mèn xley' farise ngro yoo di's làth xtàa mèn. ¹⁷Per indryo'de lezo' mèn xley' farise ngòc con'a loo mbi'a. Mbere mèn, mnibdi's mèn loo mbi' co' ngóol sieu tedib vez:

—Lùua, ¿cón tolo ñeel loo nu' cóñ che'n mbi' co' mbli mdyub xnìi ngudlool, à?

Mbi' co' ngòc sieu ndxab:

—Pues part cóñ chenen, ndyaquen mbi' nac xa' co' nde'th di's co' ndxab Diox, xàa.

¹⁸Nde nxon', thidteneque' ne'ndalte mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel ngala's mèna le' mbi'a ngòc sieu no hora ngüi'le' mbi'. Ne'ngro'de lezo' mèn con'a. Mbli mèna par ngua rez mèn xud mbi' no xna' mbi' co' ngüi'le'. ¹⁹Sya, mnibdi's mèna loo xud mbi' no loo xna' mbi'. Ndxab mèna:

—¿Ché', lìcque', nac mbi' ndxè' xgan' gu' co' mbez gu' ngóol sieu, cà? Chele'i tataa nac, ¿xá mod ngòca loo mbi' ngüi' mbi nalle', sya?

²⁰Mcàb xud mbi' no xna' mbi' loo mèna. Ndxab ryop xa':

—Nu' nanee le' mbyòo ba' nac xgan' nu!. No, lìca, anon ngóol mbyòo sieu mbyòo. ²¹Per nalle' nu' ne'ñeede no ne'ta'de nu' cuent xá mod mdyub xnìi ngudloo mbyòo par ngüi' mbyòo. Ne' ne' ñee nu' no ne' ne' ta' nu' cuent chó

mbli par mdyub xnìi ngudloo mbyòo par ngüi' mbyòo. Mbyòo ngoxle'. Bnibdi's gu' loo mbyòo. Leque mbyòo ta' cuent cóñ che'n mbyòo loo gu'.

²²Ale tataa ndxbab xud mbi' no xna' mbi' loo mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel tac nzyeb ryop sa'l xa' ñee xa' mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Tac mèna mbli mandad no mdoodi'sle' mèna chele' chol mèn co ro le' Jesús nacque' Crist, ale co' chug mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel mèna le'n sinagog. ²³Por cona, ndxbab xud mbyòo no xna' mbyòo loo mèna: Bnibdi's gu' loo mbyòo cóñ che'n mbyòo. Mbyòo ngoxle'.

²⁴Sya, ale mbere mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel, ngurez mèna mbi' co' ngòc sieu tedib vez. Ndxab mèna loo mbi' co' ngòc sieu:

—Fte'th Diox loo nu', èché', lìcque', mbi' co' lèe Jesús mbli par mdyub xnìi ngudlool, cà? Nu' idxela'sta. Tac nu' nanee le' mbi' co' lèe Jesús nac thib mbi' co' ndxàp xtol.

²⁵Mcàb mbi' loo mèna. Ndxab mbi':

—Tyoxca, lica; ba'se ne'needen ché' nac mbi' thib mbi' co' ndxàp xtol, o ché' inacte mbi'i. Thidte con' naneen. No ndan cuent cóñ chenen anon co'se' ngóol daa, daa sieu. No nalle' ale ngüi'len.

²⁶Mbere mèna, mnibdi's mèna loo mbi' tedib vez. Ndxab mèna loo mbi':

—¿Cón mbli no mbi'a lùu? ¿Xá mod mbli mbi' par mdub mbi' xnìi ngudlool par ngüi'l nalle', à?

²⁷Mbi' co' ngòc sieua mcàb loo mèna. Ndxab mbi':

—Na ya guniila loo gu' no indyub nzade gu' ne' ne' indli gu' cas co' guniin loo gu'. ¿Chonon lya's gu' beren tan cuent loo gu' tedib vez? ¿Ché' ndlya's gu' gac gu' xin' mté'th mbi', ne, cà?

²⁸Per co'se' mbìn mèn tataa ndxbab mbi' co' ngòc sieu loo mèna, ngocloo mèna no ndxbab mèna ngòc nguàal di's loo mbi':

—Lùu nac xin' mté'th mbi'a. Per part cóñ che'n nu', nu' nac xin' mté'th Moisés. ²⁹Nu' nanee le' Diox mdoodi's no Moisés. Per mbi'a, ne'neede nu' pá ned ngro' tee ngro' yáal mbi'a.

³⁰Mcàb mbi'a loo mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Ndxab mbi'a:

—Lìcpe' ba'i, ale xèe ngüi'en no xèe ñaan loo gu' tatua' mbez gu' loon no ne'ta'de gu' cuent pá ned ngro' tee ngro' yáal mbi'a. Per mbi'a mbli par mdyub xnìi ngudloon par ngüi'en. Ngolo cuent.

³¹Na,' nda' cuent co' huenleque' le' Diox indyub nzade no indxònte Diox ro mèn co' ndxàp xtol. Ante ndyub nza Diox no ndxòn Diox ro mèn co' mbez Diox no mèn co' ndli co' nee lezo' Diox.

³²Axta huiz co'se' mtlo ngure izlyo' no axta huiz nalze tarte yath no yèn loo izlyo' ngo thib mbi' co' ndli ndyub xnìi ngudloo thib mèn co' ngóol sieu.

³³Chele' mbi'a ne'ngro'de loo Diox nec thib con' ne'gacé mbi' li mbi', ngobe'en.

³⁴Per co'se' mbìn mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel tataa ndxbab mbi' co' ngóol sieua loo mèna, sya, ndxàb mèna loo mbi' co' ngóol sieu:

—¿Lùu co' anon ngóol no huax xtol lùu ndlya's lu' nu', cà? Xexte tee càa ned, byàa. Gro' trè'.

No ale mzii mchep mèna mbi'. Mblo' mèna mbi' le'n sinagog.

Trè' ndlu' cóñ che'n mèn
co' ncuaú yéc no co' ncuaú
lezo' loo cóñ che'n Diox.

³⁵Co'se' mbìn Jesús le' mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel mblo' mèna mbi' no mzii mchep mèna mbi' le'n sinagog, ngua cua'n Jesús mbi'. Co'se' mzyál' Jesús mbi', ndxbab Jesús loo mbi':

—¿Ché' ndxela's lùu loo mbi' co' nac xgan' Diox, à?

³⁶ Mcàb mbi' loo Jesús. Ndxab mbi':

—Tad, gunee U' loon chó xa' nac xgan' Diox par yilazen loo xa'.

³⁷ Mcàb Jesús loo mbi'. Ndxab Jesús:

—Lùu gunèele' xa'a. Daa co' ngue toodi's nol, leque yub daa nac xa'a.

³⁸ Sya, yende izlyo' mdub xib mbi' co' ngòc sieua loo Jesús. No mcòo' mbi' yéc mbi'. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Ndxelazen le' U' nac xgan' Diox, Tad.

³⁹ Ngoloa, chàa, ngro' di's ro Jesús. Ndxab Jesús loo mbi'a:

—Daa ndal loo izlyo' ndxèl' par tub rezen cóñ che'n mèn no par ta' mèn cuent xal nac mèn loo izlyo'. No ndalen par lin le' loo ryete mèn co' nac xal mèn sieu loo cóñ che'n Diox, daa li par tolo tyub xnìi yéc mèn no par tolo tyub xnìi lezo' mèn loo cóñ che'n Diox. No lin le' mèn co' nde'f di's co' ndli cuent anze'f ndxác mèn cóñ che'n Diox, mèna gàc xal mèn sieu loo cóñ che'n Diox.

⁴⁰ Per ndxep mèn farise co' be' mbayan' con Jesús mbìn di's co' ndxab Jesús. Co'se' mbìn mèna di's co' ndxab Jesús, ndxab mèna loo Jesús:

—Tlate ñeel no nu' nac xal mèn sieu, ¿lé'?

⁴¹ Sya, mcàb Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—Chele' gu' ngàc xal mèn sieu loo cóñ che'n Diox, ne'ngàpte gu' xtol gu' loo Diox. Per com le' gu' mbez huen huen nda' gu' cuent cóñ che'n Diox, ¿lé'?, cona, ngue bezen loo gu', por derech, ndxàp gu' xtol gu' loo Diox.

Jesús mtetac loo mèn cóñ che'n Diox, no cóñ che'n Jesús, xal thib corral co'te' ndxòo no ndryo' mbacxil'.

10 Jesús ndxab loo mèn:

—Nde tetaqueñ thib di's loo gu' co' nac cóñ chenen xal thib pastor co' ndyoo ner loo mèn co' ndyal ndxòo

loo cóñ che'n Diox. Gu' nonque' no nda'que' gu' cuent le' mèn co' indxòode thib lìte ro corral mbacxil' xal thib pastor, per ndxe'leque', ndxòo mèna thib lad xís corral, mèna nac huan' no xexte ndli huan' mèna. ² Per mbi' co' ndxòo thib lìte co'te' ndxòo no co'te' ndryo' mbacxil' corral, mbi'a nac pastor co' nquenap no co' nqueno mbacxil'.

³ Nde nxon', mbi' co' nquenap ro puert corral na, mbi'a nxal' ro puert corral par yòo no ryo' pastor. Le' mbacxil' co' nzo corral na, luega ndxòn ro pastor no ndxòn xti's pastor no ndlibe' mbacxil' pastor. No ndub lèe pastor lèe thib thib mbacxil'. No ngo' pastor mbacxil' le'n corral. ⁴ Co'se' ndxelo ngo' pastor ryete mbacxil' le'n corral, ndyoo ner pastor loo mbacxil'. Le' mbacxil' na, thidte nqueltàa. Ndyoo nque mbacxil' xís pastor tac ndxòn mbacxil' ro pastor. ⁵ Per chele' thib mbi' co' nac mèn co' indlibe'de mbacxil' tyoo ner loo mbacxil', mbacxil' ne'tyoo nquede xís mbi'. Ndx'e'leque', xyon' mbacxil' loo mbi' tac indxònte mbacxil' ro mbi'.

⁶ Taandxè' mtetac Jesús di's loo mèn. Per mèna ne'nda'de cuent no axta ne' ne' ñee mèna cóñ nee di's co' ndxab Jesús loo mèna.

Trè ndlu' le' Jesús nac xal thib pastor ndac.

⁷ Le' sya, mbere Jesús, ndxab Jesús loo mèna tedib vez:

—Lìcepe' ba'i, na bere tetac tedib di's loo gu' co' nac cóñ chenen no co' nac cóñ che'n Diox: Daa nac xal thib puert che'n thib corral co'te' ndxòo no ndryo' mbacxil'. ⁸ Ryete mèn co' mbi'th lu' tedib xley' co' nac che'n Diox ndoore' galen, mèna ngòc xal huan' loo cóñ che'n Diox. Mbli mèna loo hues xtàa mèna loo cóñ che'n Diox xal ndli huan' huan'. Per mèn co' nac xal mbacxil'pe' daa, mèna ne'ngònte di's ro mèn co' mbi'th nerla par ngli mèna cas loo

mèna. ⁹Daa nac xal thib puert che'n thib corral. Chol mèn co' ndyal yòo loo cón chenen xal ndxòo no ndryo' mbacxil' corral, mèna lyá' loo con' ryes. Loon nac mèna xal mbacxil' co' ndxòo no ndryo' corral. Quenapen mèna xal co'se' nqueno no nquenap thib pastor mbacxil' ned nzi tee yuhua mbacxil'.

¹⁰Mèn co' nac xal huan' loo cón che'n Diox, ante ndxi'th mèna par co' xà' mèna mèn loo cón che'n Diox xal co'se' ndli huan' huan' che'n mèn no xal co'se' ndxuthxù' mèn xtàa mèn no xal co'se' ntelux mèn xtàa mèn tant nayi' mèn. Per ndxe'l leque', daa ndal par lin que no mèn thib yalnaban ndac axta plóthe loo cón che'n Diox. ¹¹Por cona, ngue niin loo gu': Daa nac xal thib pastor ndac. Por nac daa xal thib pastor ndac, ale gath daa por cón che'n mèn co' ndyal yòo loo cón chenen, mèn, co' nee di's, nac xal mbacxil' che'n pastor. ¹²Lomisque' ne, thib xa' co' ndxax ncàa co' nqueno no co' nquenap mbacxil', xa'a ndxax ncàa por inacte xa' pastorse' che'n mbacxil'. No inacte mbacxil' mbacxil' pe' xa'. Tac co'se' ñìe xa' nde mbée, ndxe'l leque', nxyon' xa' no ndlái' xa' mbacxil'. Le' sya, ndyac lezo' mbée, ndyen mbée mbacxil'. No ndli mbée par ndrye's mbacxil' pál. ¹³Per xa' co' ndoo lite ndxax ncàa co'se' ñìe xa' nde mbée loo mbacxil', xa'a nxyon' tac nac xa' thib xa' co' alithe ndxax ncàa. Indyóode xa' no ne' ne' indlyat lezo' xa' ñìe xa' mbacxil' co' mblá' xa' loo mbée.

¹⁴⁻¹⁵Per ndxe'l leque', daa nac xal thib pastor ndac. Xalque' ndlibe' xuden daa no nda' xuden cuent cón chenen, daa, ne, ndlibe' xuden no ndan cuent xal nac xuden. Lomisque' mod ne, ndliben no ndan cuent cón che'n mèn co' ndyal ndxòo loo cón chenen, mèn co' nac xal mbacxil' pe' daa. Por cona, tan yalnaban daa loo yalguth por cón che'n mèn co' nac xal mbacxil' pe' daa.

¹⁶Tolo mtetac Jesús di's loo mèn. Ndxab Jesús:

—Ngue non taamas mèn co' nac xal mbacxil', mèn co' inacte mèn nación Israel, co' nee di's, nac tedib corral mbacxil'. No naquinque' lin par thidte queltàa mèna loo cón chenen par yòo mèna loo cón chenen. Le' sya, mèn co' nac xal mbacxil' co' inacte che'n corral ndxè', mèna gòn ron no tyubdi's mèna con' gaben loo mèna. Le' sya, thidte gác mèn co' nac xal mbacxil' che'n tedib corrala con mèn co' nac xal mbacxil' che'n corral ndxè' con thidte xa' co' nac pastor co' nquenap no co' nqueno mbacxil'a.

¹⁷Anze'f nque' lezo' xuden ñìe xuden daa tac daa ta lugar quée yalguth loon. No yiloa beren, ryo xban daa tedib vez. ¹⁸Yende chó mèn gác guth daa. Ndxel leque', leque daa li par quée yalguth loon xal nee lezon. Na ndxàp con' la's niin no ndxàpen con' la's yan par leque daa ñibe' par gath daa. No ndxàpen con' la's niin no la's yan par leque daa ñibe' par beren, ryo xban daa tedib vez. Con'a nac co' mnibe' xuden Diox loon par lin.

¹⁹Co'se' mbìn mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel tataa ndxab Jesús loo mèn, mbere mèna, ngure yoo di's mèna tedib vez. No ale por cona'te mbli ngòc mèna chop ned mèn.

²⁰No ale huax mèn mbez loo xtàa mèn:

—Chele' gu' ndli cuent thib xpii ye'r sin' nzo loo mbi' no nquée mbii yéc mbi', ¿chonon nda' gu' lugar ndxòn gu' di's co' mbez mbi' loo gu', sya?

²¹Per taandxep mèn mbez:

—Yende chó mèn nzo co' nzo xpii ye'r sin' loo co' gác tyoodi's tatua!. ¿Ché' ndli gu' cuent le' thib mèn co' nzo xpii ye'r sin' loo li par hui' thib mèn sieu, cà? Yende xàa.

Mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel mcà di's cón che'n Jesús no mtè'b mèna Jesús.

²²Co'se' mbli mèn ciuda Jerusalén thib lni, lni co' mbli mèn par mte' lezo' mèn co'se' mbli mèna stren templ, le'xque' tiempa ngòc tiemp xìl!. ²³Le'

Jesús na, nda ndye'th, ngue tee ta' vuelt le'n templ co'te' ndub portal co' mbez mèn portal Salomón.²⁴ Láth nda ndye'th Jesús ngue tee go Jesús vuelt le'n templ, mtau' mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel loo Jesús. Ndxab mèna loo Jesús:

—¿Axta pól yilo lil par ya ne'gànte lezo' nu' cóñ che'n'l no par ta' nu' cuent no ñee nu' ché', llicque', nac lùu Crist o ché' ilícita? Per nalle' ndlya's nu' ñeel loo nu' ¿ché', llicque', nac lùu Crist o ché' antaa nzo'f di's, à? Guneei loo nu' loo xnaa thidtene par yila's nu' cóñ che'n'l.

²⁵ Jesúus mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:
—Na guniila loo gu'. Ne'ngala'ste gu' con' guniin loo gu'. Ryethe con' co' mblin xal mnibe' xuden Diox par lina, leque con'a ndlu' cóñ chenen par ñee gu' no ta' gu' cuent chó nac daa.²⁶ Per ndxe'leque', gu' idxela'ste loo con' ndlin tac inacte gu' mèn, co' nee di's, nac mbacxil'pe' daa xal guniilena loo gu' pezea.²⁷ Le' mèn co' ndyal yòo loo cóñ che'n mèn co' nac xal mbacxil'pe' daa, mèna ndxòn di's ron. Daa ndlibe mèna. No huen huen ndan cuent cóñ che'n mèna. Mèna ndlique' co' ñibe'en loo mèna.²⁸ Le' sya, daa lique' par yòo ban no mèna Diox thidtene yiloa. No thidteneque' ne'co' xà'de Diox mèna no ne'co' toode Diox mèna loo Diox yiloa. Yende chó mèn co' mèna loo cóñ chenen.²⁹ Xuden Diox co' mbli par mdyal mèn yòo mèn co' nac xal mbacxil'pe' daa loo cóñ chenen, xuden Diox nac más xa' roo xa' xèn loo alux con'. Nec thib mèn ne'gácte co' mèn co' nac xal mbacxil'pe' daa loo cóñ che'n xuden Diox.³⁰ Daa ngue nii loo gu': Ryop nu' xuden Diox thidte nac nu'.

³¹ Le' sya, mbere mèna co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel, mxen mèna quèe par gath quèe mèna Jesús tedib vez.

³² Láth mbly'a's mèna nden mèna quèe par gath quèe mèna Jesús, ndxbab Jesús loo mèna:

—Nde tee'e' ndlin huax con' ndac loo gu' co' nac con' co' mbli xuden Diox par ndxàpen con' la's niin no la's yan par lina. ¿Por chó cóñ che'n con' ndac co' mblin loo gu'a ndlya's gu' gath quèe gu' daa, sya?

³³ Sya, mcàb mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel loo Jesús. Ndxab mèna:

—Ne'gath quèede nu' lùu por cóñ che'n huax con' ndac co' ndlil. Ndxel'leque', nu' gath quèe lùu tac nazab nac co' ndlil. Ale' nii yèel nii tiil cóñ che'n Diox. Nu' ngüi' nacl thib mbi' xalque' nu'. No ale, ndxàcl xal Diox loo nu'.

³⁴ Sya, ndxbab Jesús loo mèna:

—Loo libr co' nac ley co' ngue no gu' ndub di's co' mbez mèn ndxbab Diox. Mbez di'sa: Ryete gu' nac mèn co' ndxàal li chol mèn cas loo xal li mèn cas loo Diox.³⁵ Cona, daa ngue nii loo gu': Na' nanee le' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox yende mod quith no mèn. No yende mod cà di's mèn di'sa. Yub Diox mblo lèe ndxè' loo mèn co' ndxòn di's co' ndxbab Diox le' mèna nac xalque' Diox.³⁶ Chele' Diox mblo' xà' daa par mtel' Diox daa ndalen loo izlyo', ¿xá mod gàc ñee gu' loon le' daa nazab nii yèe nii tiil cóñ che'n Diox tac guniilen loo gu' le' daa nac xgan' Diox, sya?³⁷ Chele' daa indlide xal ndli xuden Diox, ne'yila'ste gu' loon.³⁸ Per chele' daa ngue lique' xal ndli xuden Diox, mastale' idxela'ste gu' loon, gola's gu' loo zin' co' ndlin par ñee gu' no yila's gu' le' xuden Diox nzo loon no nzoquen loo xuden Diox.

³⁹ Le' sya, mbere mèna, mbly'a's mèna ndenxù' mèna Jesús tedib vez. Per ale, chàa, mdyon! Jesús loo mèna.

⁴⁰ Sya, mxen Jesús ned. Mbere Jesús, nda Jesús par ned ro yó'be' Jordán co'

nac ned ndlyen huiz. Ngo Jesús pláte huiz co'te' mbli Juàn bautizar mèn ndoore' yi'th Jesús. ⁴¹ Huax mèn nda nque xís Jesús par neda. Mbez mèn no ndyoodi's mèn:

—Lìcpé' ba'i, cara, mastale' ne'nglu'de Juàn Bautist no ne'nglide Juàn Bautist nec thìb yalguzye' loo mèn, per ryete di's co' gunee Juàn cóñ che'n mbi' ba' lìcque' ngòc di's co' gunii Juàn loo mèn.

⁴² Por cona, huax mèn ngola's loo Jesús co'te' ngo Jesús.

Trè' ndlu' xá mod nguth thìb mbi' co' ngro' lèe Lars.

11 Le'n huiza, mxac len thìb mbi' co' ngro' lèe Lars. Mbi' ngòc mbi' yéez Betañ. Mbi'a mque no chop fta'n co' ngro' lèe Mari no Mart co' ngòc leque mèn yéeza. ² Pues Mari co' ngòc fta'n Lars co' mxac lena, Maria ngòc xa'got co' mblath thìb loo aceit co' anze'f nazi' ndlya' nii Tad Jesús. No ngoloa mtecui's Mari nii Jesús con yis yéc Mari. ³ Por mxac len Lars, mtel' ryop bél myen' fta'n Lars mèn co' ngua loo Jesús. Ndxab mèn co' ngua mandada loo Jesús:

—Tad, nu' nde li avis loo U' le' amiú U', Lars, ndyac len, cara.

⁴ Co'se' mbìn Jesús di'sa, ndxab Jesús loo mèn co' ngua mandada:

—Yilíiz co' ndyac Larsa, inacte yilíiza co' li par gathpe' Lars. Ndxe'leque', le'i nac par yath yèn cóñ che'n con' roo con' xèn che'n Diox loo mèn no par ryo xo'f loo mèn cóñ che'n con' roo con' xèn co' nac cóñ chenen loo mèn, daa co' nac xgan' Diox.

⁵ Mastale' nque' lezo' Jesús ñèe Jesús Mart no Mari, bél Mart, no Lars, ⁶ co'se' mbìn Jesús di's co' ndxab mèn co' ngua mandad le' Lars ndyac len, asembli Jesús, ne'ngade Jesús luega xal mblyia's ryop bél myen' ftan' Lars. Mbyan' Jesús co'te' ngo Jesús taachop huiz. ⁷ Ngolo nguri'th chop huiza, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Nda na' par ned le'n yèez co' nac yèezya' che'n làaz mèn jude tedib vez, cara.

⁸ Per myen' xin' mté'th Jesús ndxab loo Jesús:

—Maistr, pente ndxàc plá huiz mblyia's mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel mcua'n mèna mod nguth mèna U' con quèe. No ale  ndlya's U' ya U' par neda tedib vez, cà?

⁹ Mtetac Jesús thìb di's loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús:

—Nde niin thìb con' loo gu': ¿Ché' ilicte si' fchop hor nac thìb huiz, cà? Hui' gu' nexa. Chele' thìb mèn ndyee ndxáal ze, mèna indxexi'fte no indxega'ste mèna ned nda mèna tac xnìi huiz ntenìi loo mèna ned nda mèna. ¹⁰ Per mèn co' tyee nii nacuau, mèna ndxezi'fque' no ndxega'sque' mèn loo con' tac yende xnìi co' ntenìi loo mèna ned nda mèna.

¹¹ Ngolo tataa ndxab Jesús di's loo myen', ndxab Jesús loo myen':

—Lars co' ndxàc amiu na' naxyàt. Per nalle' daa ga lo' mcal' loo Lars.

¹² Sya, ndxab myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús:

—Tad, chele' Lars naxyàt, peser más ndoo yath ndac Lars,  lé?

¹³ Di's co' ndxab Jesús loo myen' nee di's le' Lars nguthle!. Per myen' xin' mté'th Jesús mbli xtìuz le' Jesús ngue yab loo myen' le' Lars naxyàt tac ndoo yath ndac Lars. ¹⁴ Le' sya, clar mda' Jesús cuent loo myen!. Ndxab Jesús:

—Lars nguthle!. ¹⁵ Per con' co' más ndyac lezon tac yende daa tya. Más huen tataa ngòca loo Lars por cóñ che'n gu' par hui' gu' con' lin loo Lars par tataa mod más yila's gu' loon. Ya' gu' nda na' par ñèe na' máa thebol Lars.

¹⁶ Sya, ndxab Max, co' mbez mèn Cuach, loo myen' xtàa xin' mté'th Max:

—Nda no na' Jesús, ye, par gath no na' Jesús tya.

Trè' ndlu' le' Jesús ngo xban mèn. No ndli Jesús par yòo ban no mèn Diox thidtene.

¹⁷ Co'se' mzin Jesús con myen' liz thebol Lars, ndxàcle' thap huiz ngua ca's mèn thebol Lars. ¹⁸ Nde nxon', gaxte tya nziri' yèez Betañ' par ciuda Jerusalén. Nziri'que' yèez Betañ com chop mil narol metr, peser, loo ciuda Jerusalén. ¹⁹ Le'pe' sya, huax mèn yèezya' che'n làaz mèn jude mbi'th too naa no mbi'th tegán mèn lezo' Mart no Mari por cón che'n thebol Lars. ²⁰ Co'se' mbìn Mart le' Jesús ndele', ngro' Mart, ngua càa ned Mart Jesús. Le' Mari na, mbyan' no rye mèna yòo. ²¹ Lueg ndxab Mart loo Jesús:

—Tad, chele' U' ngo no nu' trè', ngobe'en ne'ngathte ftanen. ²² Per nalle' naneequen le' Diox li ryete con' co' ña'b U' loo Diox.

²³ Ndxab Jesús loo Mart:

—Fta'nl ryo xban, ey.

²⁴ Mart ndxab loo Jesús:

—Aa, Tad, daa naneeque' le' ftanen ryo xban. Per axta co'se' gàc lult tiemp loo izlyo' co'se' ryo xban mèn nguth axta syare' ryo xban ftanen, ndyaquen.

²⁵ Jesús ndxab loo Mart:

—Daa nac xa' co' ngo xban mèn. No nac daa xa' co' ndli par yòo ban no mèn Diox thidtene. Le' mèn co' ndxela's loon, mastale' gath mèn, daa li le' mèna yòo ban no Diox thidtene yiloa. ²⁶ Ryete mèn co' nabon nalle' no ndxela's mèn loon, co'se' gath mèna, mèna yòo ban no Diox. Ne'ryo xà'de mèna loo Diox thidtene. ¿Ché' ndxela'sl di's co' ngue niin lool ndxè!, Mart?

²⁷ Mart ndxab loo Jesús:

—Aa, Tad, ndxelasquen di's co' mbez U'. No ndxelasquen le' U' nac Crist co' nac xgan'pe' Diox co' ndxath yi'th loo izlyo'.

Trè' ndlu' le' Jesús mbín' ro bá' che'n thebol Lars.

²⁸ Ngolo ndxab Mart di'sa, nda chez Mart Mari, bél Mart. Xexte ndxab Mart loo Mari:

—Maistr mzinle' trè!. No mtel! Maistr daa par ndal xinl. Ya neel cón ndlya's Maistr.

²⁹ Texal mbìn Mari di's co' ndxab Mart, yende izlyo', ngo too nde'f Mari. Ngua Mari co'te' nzo Jesús. ³⁰ Co'se' ngua Mari co'te' nzo Jesús, tarte yòo Jesús le'n yèez Betañ. Tatabe' nzo Jesús co'te' ngua toodi's no Mart Jesús. ³¹ Co'se' gunèe mèn yèezya' che'n làaz mèn jude co' ngo no Mari no co' nzi tegán lezo' Mari liz Mari yende izlyo' ngo too ndé'f Mari no ngro' Mari nda Mari, mdoo nque mèna xís Mari. Tac mbli mèna xtùuz peser nda yón' Mari ro ye'r co'te' mblo mèn thebol Lars.

³² Per texal mzin Mari co'te' nzo Jesús, mdub xib Mari no mcotloo Mari xan' nii Jesús. Ndxab Mari loo Jesús:

—Tad, chele' U' ngo trè!, ne'ngathte ftanen, ngobe'en.

³³ Co'se' gunèe Jesús ndxón' Mari no ndxón' rye mèn yèezya' che'n làaz mèn jude co' mzin no Mari loo Jesús, anze'f mxí yéc no mxí lezo' Jesús. No mbyàa mbye'th lezo' Jesús. ³⁴ Látha, ndxab Jesús loo mèna:

—¿Pá mer mblo gu' thebol, à?

Sya, ndxab ryop bél myen' loo Jesús:

—Tad, ya! U' nda na!. Sya, hui! U' pá mblo nu' thebol.

³⁵ Sya, ale no Jesús mbín'. ³⁶ Co'se' gunèe mèn gulàaz che'n làaz mèn jude mbín' Jesús, ndxab mèna loo xtàa mèna: Hui! gu' nexa. Susque' mque' lezo' Jesús ñèe Jesús Lars. Ale no Jesús ndxón'.

³⁷ Sya, ndxab plá mèna loo xtàa mèn:

—Mbi' ba' mbli par ngüil' mbi' sieua. ¿Xá nee gu'? ¿Ché' ne'ngácte mbi' ba' ngli mbi' par ne'ngathte Lars chele' mbi' ngo trè!, cà'?

Jesús mblo xban thebol Lars loo mèn.

³⁸ Mbere Jesús, mbyàa mbye'th lezo' Jesús. No mxí yéc no mxí lezo' Jesús tedib vez. Mbii gax Jesús ro ye'ra. Ye'ra

ngòc thìb quèe lyo!. Mtau' mèn ro ye'ra con thìb quèe laj.³⁹ Sya, ndxab Jesús loo mèn co' nziri'a:

—Fteche gu' quèe ro ye'r ba!.

Per Mart co' ngòc fta'n thebol Lars ndoole' ndxab loo Jesús:

—Tad, ya ndlya'l' thebol, ngobe'en, tac ndxàcle' thap huiz nguth thebol.

⁴⁰ Jesús ndxab loo Mart:

—¿Ché! ne'ngniiden lool gozea chele' lùu yila's loon no loo con' lin, ñeel con' roo no con' xèn che'n Diox co' lin loo Lars, cà?

⁴¹ Sya, mteche mèn quèe co' ndoo nau' ro ye'r co'te' mblo mèn thebol Lars. Ngoloa, mbui' Jesús loo bé!. Ndxab Jesús:

—Pay, Diox quix U' tac U' mbìnque' di's co' guniin loo U!. ⁴² Daa naneeque' le! U' ndxònque' co' mbezen loo U!. Per por cóñ che'n rye mènléy' co' nziri' dib vuelt loon nalle', taandxè' ngue niin loo U' par yila's mèn le' U' mtel' daa.

⁴³ Ngolo tataa ndxab Jesús loo Diox xud Jesús, cabii ndxab Jesús:

—Lars, gro' co'te' nzol ba!, ey.

⁴⁴ Sya, Lars co' nguth ngro' too ro ye'ra. Ale nabix lar' ya! Lars no nii Lars. Nzo thib panid loo Lars, ne. Jesús ndxab loo mèna:

—Fteche gu' lar' co' nabix ya! Lars no nii Lars no loo Lars. No bla' gu' bii Lars.

Mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel thidte ngòc. No mbli nèe mèna lezo' mèna par guth mèna Jesús.

(Mt. 26.1-5; Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2)

⁴⁵ Por cóñ che'n yalguzye' co' mbli Jesús loo thebol Lars, anze'f thib mèn yèezya' che'n làaz mèn jude co' mbi'th too naa Mari ngola's loo Jesús co'se' gunèe mèna con' mbli Jesús loo thebol Lars. ⁴⁶ Per plá mèn co' nac leque mèn co' ngua too naa María ngua ta' cuent loo mèn xley' farise cóñ che'n con' mbli Jesús loo thebol Lars. ⁴⁷ Sya, mèn

xley' farise no mèn co' ngòc jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley', mèna mqueltàa con rye mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo xley' che'n mèn nación Israel. Ndxab mèna loo xtàa mèna:

—¿Cón li na!, cara? Na' nanee le' mbi'a anze'f thìb yalguzye' ngue li.

⁴⁸ Chele' na' la' tolo li mbi' yalguzye' co' ngue li mbi', sya, ryete mèn nación na' yila's loo mbi' no yòo mèn loo cóñ che'n mbi'. Ne' yiloa mèn co' nac gobier co' ndub ciuda Rom tel' solndad le'n nación na' par telux solndad templ na' no nación na'!

⁴⁹ Per làth rye mèna ngo thìb mbi' co' ngro' lèe Caifás. Caifasa ngòc jef che'n nguley' co' más mnibe' loo nguley' línl'a. Ndxab Caifás loo mèn co' mqueltàa:

—Yende con' nanee gu' no yende con' non gu', yey. ⁵⁰ Ne' ne' ta' gu' cuent cóñ nac con' más huen par na!. Más huen gàca gath thidte mbi' lugar de lyux ryete mèn nación na!. No por gath thidte mbi'a ne'lyuxte mèn le'n dib nación na!.

⁵¹ Per di's co' gunii Caifasa ne'ngàcte di's co' angmbye'th yéc Caifás par gunii Caifás di'sa. Ndxe'leque', por ngòc Caifás jef che'n nguley' co' más mnibe' loo nguley' línl'a, con'a mbli Diox tataa mde'th Caifás le' Jesús gath lugar de lyux mèn le'n dib nación Israel.

⁵² No iante por mèn nación Israel gath Jesús. Ndxe'leque', Jesús gath por cóñ che'n rye mèn co' nac xin' Diox co' nzi tee re's le'n chol nación loo izlyo' par thidte queltàa mèna loo cóñ che'n Jesús. ⁵³ Por cona, desde huiza ryete mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no coo' ndyoo naa loo mèn nación Israel thidte ngòc par mblobre' no mtoxcua' mèna par guthxù' mèna Jesús.

⁵⁴ Por cona, ya ne'ntolode nque tee Jesús loo xnaa làth mèn yèezya' che'n làaz mèn jude. Ndxe'leque', mbii Jesús tyá. Nda Jesús thìb lugar co'te' nagán

co' nziri' gax par ya Jesús thib yèez
co' ngro' lèe Efraín. Tya ngo Jesús con
myen' xin' mté'th Jesús ndxep tiemp.

⁵⁵Le'xque' le'n huiza, pláte huiz ndoo
gáal Iní pasc che'n mèn nación Israel.
Nde nxon', huax mèn che'n dib nación
Israel nde Iní le'n ciuda Jerusalén par
tlo li mèna costumbr co' ndxàp mèna
par yòo cuent yumbii mèna loo xley'
mèna ndoore' gáal Iní pasca. ⁵⁶Làth
xtau'a, mtlo chol mèn, mcua'n mèn
Jesús. No láth nzo mèn le'n templ,
mnibdi's mèn loo xtàa mèn:

—¿Ché' ndyac gu' chop di's yi'th Jesús
Iní, lé?

⁵⁷Per mèn xley' farise no mèn co'
ngòc jef che'n nguley' co' más ñibe'
loo rye nguley', mèna mnibe' loo rye
mèn co' nde Iní chele' chó mèn non
no nanee mèn pá nzo Jesús, ta' mèna
cuent loo mèn xley' farise no loo mèn
co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe'
loo rye nguley' par ya tenxù' mèna
Jesús xal thib pres.

**Trè' ndlu' le' thib xa'got ngua tà
aceit perfum nii Jesús.**

(Mt. 26.6-13; Mr. 14.3-9)

12 Taaxop huiz ndoore' gáal Iní
che'n pasc, Jesús ngua yèez
Betañ co'te' ngòc làaz Lars, Lars co'
nguth no co' mblo xban Jesús làth mèn
nguth. ²Mèn guliz Lars mbli nab thib
rsè par hua Jesús, co' nee di's, ngue
li mèn con' guryath no con' guryèn
loo Jesús. Le' Mart fta'n Lars na, mtlo
mbli mandad loo mes. Nde nxon', note
Lars ngòo làth mèn co' ngure loo mes
par nduhua rsè no Jesús mèna. ³Látha,
Mari, bél Mart, ngua xi thib med litr
aceit perfum che'n ye' nard co' anze'f
náp ntac. Mtlo Mari, mtà Mari aceita
nii Jesús. Ngoloa, mtecui's Mari nii
Jesús con yis yéc Mari. Nde nxon', ante
mzyè xla' aceit che'n perfum ye' nard
le'n nyòo. ⁴Sya, ndoole' Jud Iscariot,
xgan' Mon, co' ngòc thib myen' xin'

mté'th Jesús co' mda'xù' Jesús loo mèn
yiloa, ndxab Jud:

⁵—¿Chonon ne'ntho'de xa'gota
perfum ba' por thib mil chop ayo pes
par ta' gòn xa'got tmi loo mèn prob co'
ndyac yaltii, à?

⁶Per ne'ngabé Jud di'sa por mdyóo
Jud cóñ che'n mèn co' ndyac yaltii.
Ndxel'leque', ndxab Jud di'sa tac Jud
ngó ya' bols co'te' ndxòosua' tmi. No
ngòc Jud thib huan' tac xexte ndyen
Jud tmi co' ngòo mèn le'n bols. ⁷Sya,
ndxab Jesús loo Jud:

—La'a. Nee Mari cóñ ngue li Mari.
Mari ngue tà aceit ba' laden ndoore'
zin huiz ya ca's mèn daa xal nac mod
co' ndxàp mèn. ⁸Part cóñ che'n gu', gu'
thidteneque' nzo làth mèn prob. Per
part cóñ chenen, daa ya ne'tolode go no
gu' thidtene.

**Trè' ndlu' le' mèn co' ñibe', no
co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa
loo mèn nación Israel thidte
ngòc. Mbli nèe mèna lezo' mèna
par guthxù' mèna Lars, ne.**

⁹Sya, anze'f thib mèn che'n yéezya'
che'n làaz mèn jude mbìn le' Jesús nzo
le'n yèez Betañ. Ngua mèna Betañ. Per
ne'ngade mèna ante par ya tee hui'
mèna Jesús. Ndxel'leque', ngua mèna
par hui' mèna máa Lars, ne, Lars co'
mbli Jesús ngro xban làth mèn nguth.
¹⁰Le' sya, mèn co' ngòc jef che'n nguley'
co' más ñibe' loo rye nguley', thidte
ngòc làth mèna par guthxù' mèna
Lars, ne. ¹¹Tataa mbli mèna tac por
cón che'n Lars anze'f thib mèn co' nac
mèn che'n yéezya' che'n làaz mèn jude
ngro xà' loo xley' co' ndxàp mèn nación
Israel tac ngola's mèna loo Jesús no
ngòo mèna loo cóñ che'n Jesús.

Jesús ngòo le'n ciuda Jerusalén.

(Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40)

¹²Le'pe' sya, mdoo huax mèn ned.

Nda mèn Iní che'n pasc ciuda Jerusalén.

Tedib huiz co' nde nquea, mbìn mèna le' Jesús nde zinle' ciuda Jerusalén. ¹³Sya, mtlo mèna, mcho' mèn yin. No ngro' mèn par ya càa ned mèn Jesús. No mbez yèe mèn cabii xal co'se' ndxol ro mèn thib himn. Mbez mèna:

—Anzel' Diox roo Diox xèn nac Diox. No mbi' ndac nac mbi' co' nde por cón che'n Tad Diox. Mbi' nacque' rey che'n mèn nación Israel.

¹⁴Látha, gunèe Jesús mdoo thib burr gaxte par neda. Mdub Jesús burr par ngòcque' no mdyaaque' no mdybubque' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez taandxè:

¹⁵Ne'zyebte gu', mèn co' nac mèn ciuda Jerusalén. Hui' gu' nexa. Rey gu' ndele' ba!. No ndub rey gu' thib burr.

¹⁶Per anon mtlo mqueltàa no myen' xin' mté'th Jesús Jesús, ne'nda'de myen' cuent cón nee di's con' co' mbli Jesús hora. Co'se' gunèe myen' ngro xban Jesús no mquée Jesús loo bé' par ngòc con' roo con' xèn loo Jesús, axta syare' mte' lezo' myen' no mda' myen' cuent le' ryete con' co' ngòc loo Jesús, mdybubque' di'sa cón che'n Jesús loo libr co' nac xti's Diox. No tataaque' ngòca loo Jesús xalque' ndub di's loo libr co' nac xti's Diox.

¹⁷Mèn co' ngure no Jesús co'se' ngurez Jesús Lars ro ye'r co'te' ngua ca's mèn thebol Lars no mblo xban Jesús thebol Lars lath mèn nguth, mèna mda' cuent cón che'n con' gunèe mèn mbli Jesús. ¹⁸Por cona, ngro' rye mèna par ngua càa ned mèna Jesús tac mèna huen huen mda' cuent no gunèe mèna xal mbli Jesús yalguzye' roo yalguzye' xèn loo Lars. ¹⁹Sya, mèn co' ngòc mèn xley' farise, ndxab mèna loo xtàa mèn:

—Ngolo gunèe gu'i, na. Yende cón gác na' li no na' mbi' ba!. Hui' gu' nexa. iNapló mèn ndoo nque xís mbi' ba!

Ndxep mèn grieg ngue cua'n Jesús.

²⁰Làth rye mèn co' ngua ciuda Jerusalén par cuez mèn Diox le'n huiz

lnia, ngo ndxep mèn nación Grieg le'n ciuda Jerusalén. ²¹Sya, mbii gax mèn nación Griega loo Lip co' nac mèn yèez Betsaid co' nac thib yèezya' che'n làaz mèn galile. Nalyat mdè'f ro mèna. Ndxab mèna loo Lip:

—Tad Lip, nu' ndlya's blu' U' Jesús loo nu', yey.

²²Sya, ngua ta' Lip cuenta loo Ndech. Le' sya, Lip ryop Ndech ngua neei loo Jesús. ²³Sya, ndxab Jesús loo ryop myen'a:

—Mzinle' hor co'se' gác con' roo con' xèn loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè!. ²⁴Nde niin tedib con' loo gu' co' nac thib con' lìcpe': Chele' mèn ne'teyòode thib quèe nzob triu loo yòo par gá'ba no lyena, taate yan' quèe nzoba. No ne'gà'bta par lyena. Per chele'i gá'b no lyena, huax nzob bin ta'i yiloa. ²⁵Tac mèn co' ante ñee loon loo cón che'npe' mèn loo izlyo' ndxè' par ante ban mèn loo izlyo' ndxè!, mèna yende mod yòo ban no Diox thidtene. Per mèn co' ndoo lezo' lá' rye con' ñee loon mèn loo izlyo' ndxè!, co' nac con' co' nzo mod li mèn gan loo izlyo' ndxè par ban mèn loo izlyo' ndxè!, mèna yòo ban noque' Diox thidtene yiloa.

²⁶Chele' chol mèn lya's tyubdi's loon xal ñibe'en loo mèna, mèna ndxàal tyoo nque xísen par li mèna xal ndlin. No co'te' gon, tya go non mèn co' tyubdi's loon xal ñibe'en loo mèna. Chele' chol mèn tyubdi's xal ñibe'en loo mèna, le' sya, xuden Diox li par gác con' guryath no con' guryèn loo mèna.

Jesús ngue ta' cuent loo mèn xá mod gath Jesús.

²⁷Tolo ndxab Jesús:

—Per nalle' ne'needen co'the con' lin. Imbe see teede lezon. No axta ne' ne' neen cón gaben. ¿Ché' taben loo xuden Diox: Pay, ftelá! U' daa loo con' gác loon nalle', cà? Yende xàa. ¿Cón li

gaben tataa? Por cona, ndalen loo izlyo' ndxè'.

28 Más huen mna'b Jesús loo Diox xud Jesús. Ndxab Jesús:

—Pay, bli U' par gác con' roo con' xèn loo yub U' por cón chenen.

Sya, le'l'e' mbyèn thib di's loo bé' co' ndxab:

—Na mblile' par ngòc con' roo con' xèn loon por cón che'n lùu. No beren lin par gác con' roo con' xèn loon por cón che'n lùu tedib vez.

29 Le' sya, mèn co' nziri' no Jesús mxac ngòc thib con'. Ndxep mèn ndxab:

—Gundii ngulàa.

Taandxep mèn ndxab:

—Tyè!. Peser thib angl gunii loo Jesús.

30 Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Ne'mbyènte di's co' mbìn gu' ba' por cón chenen. Ndxel'leque', mbyèn di's ba' por cón che'n gu' par yila's gu' loon no loo cón chenen. **31** Tac nalle'que' mzin tiemp co'se' tyub rez cón che'n mèn co' naban loo izlyo' ndxè'. No nalle'que' mzin tiemp co'se' tyè'b jefpe' no ryo' xà' jefpe' che'n izlyo' ndxè' thib lad loo mèn. **32** No co'se' yilo que' mèn daa loo thib cruz, no xít too mèn cruz nasal' daa, yiloa daa li le' huax mèn tyal yila's loon par yòo mèn loo cón chenen.

33 Tataa ndxab Jesús loo mèn par non mèn no ta' mèn cuent xá mod gath Jesús.

34 Per ale le'l'e' mcàb mèn co' nziri' loo Jesús. Ndxab mèn:

—Co'se' ndlab nu' loo libr co' nac ley co' mxo'f Moisés loo nu', libr ndlu' loo nu' le' Crist banque' thidtene. **35** Xá mod mbezl le' lùu co' mbezl leque lùu nac mbi' co' mbi'th yáal loo izlyo' ndxè' xal ndxáal chol mèn, lùu yiche loo thib cruz, sya? Chóxe' mbezl nac lùu, lùu co' mbezl nac mbi' co' mbi'th yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', sya?

35 Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Láth be' nzon làth gu', ngue lin par tyub xnìi yéc gu' no par tyub xnìi lezo'

gu' loo cón che'n Diox. Per taandxepte tiemp be' nzon làth gu'. Làth xtau'a', fque tee ban ndac gu' loo cón chenen xal ngue niin loo gu' ndxè, daa co' ndli par ndyub xnìi yéc gu' no par ndyub xnìi lezo' gu' loo cón che'n Diox. Tac ne'stre'fque' tlo que tee ban gu' loo cón che'n xab izlyo' co' nac xal yál'cuau loo gu'. Tac mèn co' nque tee ban loo cón che'n xab izlyo' nac xal mèn co' ndyee loo yál'cuau. No ne'ñeede mèna pá ned nda mèna. **36** Cona, ngue niin loo gu': Láth be' nzon làth gu', gola's gu' loon, daa co' ndli par tyub xnìi yéc gu' no par tyub xnìi lezo' gu' loo cón che'n Diox.

Ngolo tataa ndxab Jesús di's loo mèna, xexte mdyon' Jesús loo mèna. Ndyàa Jesús.

**Trè' ndlu' chonon thidtene
ne'ngala'ste mèn nación
Israel cón che'n di's co'
ndyoodi's Jesús loo mèn.**

37 per mastale' mblile' Jesús huax yalguzye' loo mèna, ne'ngala'ste mèna loo Jesús no loo con' co' mbli Jesús.

38 Thib mod no tedib mod mquinque' mdyaa di's, no ngòcque' di's, no mdyubque' di's xal mbezl di's co' gunii Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox, di's co' mbezl:

Tad, ¿chó mèn nac mèn co' ngola'sle' di's co' gunee U' loo nu' co' ndxable' nu' loo mèn, à'? No ¿chó loo mèn mblu'le' Tad rye loothe con' co' nzo la's nii Tad no con' co' nzo la's ya' Tad, à'?

39 Por cona, ne'ngácte mèna ngala's mèna loo Jesús no loo cón che'n Jesús xal mde'th Sayi di's co' ndxab Diox co' mdub loo libr co' nac xti's Diox co' mbezl:

40 Diox mbli ngòc mèna xal mèn sieu loo cón che'n Diox. No mbli Diox ngòc mèna mèn naad no mèn nguud par ne'hui'de mèna con gudloo mèn

no ne'ten'te mèn di's, ne' ne' yaa'd di'sa le'n lezo' mèna. Ne' ne' yòo mèna loo cón chenen tedib vez par teyaquen mèna xal thib mèn yíiz.

41 Di'sa gunii Sayi tac gunèe Sayi con' roo con' xèn cón che'n Jesús. Con'a, gunii Sayi cón che'n Jesús, ne.

42 Per mastale' tataa mde'th Sayi cón che'n mèna, anze'l thib mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel ngola's loo Jesús no loo cón che'n Jesús. Per inda'de mèna cuent loo xnaa loo xtàa mèn tac nzyeb mèna co' chug mèn xley' farise mèna le'n sinagog. **43** Más nda' gust lezo' mèna ndxàc con' guryath no con' guryèn loo mèna por cón che'n xtàa mèna leque yòo lezo' mèna mod co' li Diox par gàc con' guryath no con' guryèn loo mèna.

Trè' ndlu' le' di's co' ndyoodi's Jesús li par tyub rez cón che'n mèn loo mèn loo izlyo' ndxè' yiloa.

44 Ngoloa, cabii gunii Jesús loo mèn tedib vez. Ndxab Jesús:

—Mèn co' tyal yila's loon, iante loon yila's mèna. Ndxé'leque', mèna yila's loo Diox xuden co' mtel' daa loo izlyo' ndxè'. **45** Mèn co' ngue hui' loon nalle', mèna ngue hui' loo xa' co' mtel' daa, ne, nalle'que!. **46** Daa co' nac xa' co' ndli par ndyub xnìi yéc mèn no par ndyub xnìi lezo' mèn loo cón che'n Diox, daa mbal yáal loo izlyo' ndxè' par gàca loo mèn le' mèn co' tyal yila's loon, ne'que tee bante mèna loo co' nac xab izlyo' co' nac xal yál'cuautúb. **47** Per chele' chol mèn ndyal gòn di's co' ndyoodizen, no ale ndri'th nza mèn di's co' mbezen, ne'gàcte daa mèn co' quexù' mèna. Tac daa ne'ngalte loo izlyo' ndxè' par quexù'en mèn. Ndxé'leque', ndalen no nzolen loo izlyo' ndxè' par telá'en mèn loo con' ryes. **48** Le' mèn co' mblo' too daa thib lad no nteri'th nza mèn di's co' ndyoodizen, nzoque' thib xa' co'

tub rez cón che'n mèna. Leque di's co' mdoodizlen loo mèn, leque di'sa li par tyub rez cón che'n mèna loo mèna co'se' gàc huiz co' gàc lult tiemp loo izlyo' ndxè'. **49** Daa indyoodi'ste xal neete lezon. Ndxel'leque', xuden co' mtel' daa, xuden mnibe' loon cón che'n co' ndxàal gaben loo mèn no cón che'n co' ndxàal lu'en loo mèn. **50** Naneen no ndan cuent le' mèn co' li xal ñibe' xuden Diox loo mèn, mèna yòo ban noque' xuden Diox thidtene. Cona, ngue niin loo gu!: Le' ryete con' co' ndyoodizen loo mèn, ndyoodizena xal ñibe' xuden loon par tyoodizena loo mèn.

**Jesús mtech nii myen'
xin' mté'th Jesús.**

13 Co'se' ngòc huiz co' ngòc huiz vispr che'n lni pasc, Jesús nonle' mzinle' tiemp ryo' Jesús loo izlyo' ndxè' par bii Jesús loo Diox xud Jesús. Jesús mque'que' lezo' ñée Jesús myen' xin' mté'th Jesús co' nziri' loo izlyo'. Huiza mblu' Jesús loo myen', licque', mque' lezo' Jesús myen' axta plóthe.

2-4 Látha, Mebizya ndoole' par mbli Mebizya ngulàa xtùuz ye'rsin' le'n lezo' Jud, xgan' Mon Iscariot, par cua'n Jud mod par ta'xù' Jud Jesús loo mèn. Per Jesús naneeque' le' Jesús ngro' loo Diox. No nonque' Jesús le' Jesús bere bii loo Diox tedib vez. No nonque' Jesús le' Diox xud Jesús mnibe' loo Jesús gáp Jesús rye loothe con' la's nii Jesús no la's ya' Jesús yiloa. Con'a, láth co'se' ngue yuhua rsè Jesús con myen' xin' mté'th Jesús, chàa, ngo too Jesús loo mes. Mteche Jesús thib cua' xab Jesús co' noc Jesús. No mtedó' Jesús thib tuay rlan! Jesús. **5** Ngoloa, mblo Jesús nít le'n thib bandej. Mtlo Jesús, mtech Jesús nii myen' xin' mté'th Jesús. No mtecui's Jesús nii myen' con tuay co' mtedó' Jesús rlan! Jesús.

6 Per co'se' nde tech Jesús nii Mon Pedr, Mon Pedr ndxab loo Jesús:

—Tad, ¿U' tech niin, à? iPà tan niin tech U'!

⁷Jesús mcàb loo Mon Pedr. Ndxab Jesús:

—Aa, na tech niil pues. Lùu ne'ta'de cuent no ne'ñeedel cón ngue li nonl nalle! Per axta yihoa syare! ta'l cuent cón ndli ngue techen niil nalle!

⁸Pedr ndxab loo Jesús:

—Tad, ne'taden lugar tech U' niin thidtene.

Jesús mcàb loo Pedr. Ndxab Jesús:

—Chele' daa ne'techte niil, Pedr, ne'gàcte con' co' nac chenen che'n'l.

⁹Sya, ndxab Mon Pedr loo Jesús:

—Tad, chele'i tataa nac, ne'techte U' ante niin sya, xàa. Ndxe'leque', thidtene ftech U' yan no yéquen más huen.

¹⁰Jesús ndxab loo Pedr:

—Le' xa' co' diz ngod, xa'a inquinte gad tedib vez. Ante nii xa' no maste na, nquin yech tac dipte lad xa' nambiique'. Gu' nambiique' mastale' iryede gu' nambi.

¹¹Tataa ndxab Jesús loo myen' le' myen' inambiide rye tac Jesús naneeque' chó myen' nac co' ta'xù' Jesús loo mèn.

¹²Ngolo mtech Jesús nii rye myen', mdoc Jesús xab Jesús tedib vez. Mbere Jesús, mdub Jesús loo mes. Ndxab Jesús loo myen':

—¿Ché' inda'de gu' cuent cón ndli mtechen nii gu', à!, ey? Indxòn ndacte gu'i, élé? ¹³Gu' mbez loon: Nac daa maistr gu' no nac daa Tad gu'. No yende cón niin loo gu' nacque' daa maistr gu' tac nac daa maistr. ¹⁴Per chele' daa co' nac Tad no maistr gu' mtechen nii gu', gu' ne, ndxàal tech nii thib xtàa gu' no nii tedib xtàa gu'.

¹⁵Tac con' co' mblin par mtechen nii gu' nac co' mblu'en loo gu' par li gu' leque con' loo xtàa gu' xal mblin mtechen nii gu'. ¹⁶Lìca, na ngue nii thib con' loo gu': Yende mod más ñibe' thib moz loo

patrón moz. Lomisque' ne, yende mod más ñibe' thib xa' co' ndli mandad loo xa' co' ñibe' loo xa' co' ndli mandad.

¹⁷Chele' gu' ta' cuent no nonque' gu' con' mblin loo gu' no li gu' loo xtàa gu' xal mblin loo gu', huen nda gu'.

¹⁸Ingue toodisten cón che'n ryete gu'. Na naneeque' no ndan cuent xá ñaa gu' co' mcuin. Per ndxàc con' ndxè' loon par ngòcque' no mdyubque' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez: Le' thib gu' co' ngue yuhua non thidte yen', no co' ngue yu non thidte yen', gu'a nac thib ngolo ngola's chenen.

¹⁹Thidtene ngue niin con' ndxè' loo gu' nalle' par co'se' zin hor gàca loon, gu' li la's le' daa nac merpe' Tad gu'.

²⁰Lìca, na ngue nii loo gu': Le' mèn co' tyal yila's loo myen' co' tel'en par yòo mèna loo cón chenen, mèna yila's loon. No mèn co' tyal yila's loon, mèna tyal yila's loo xa' co' mtel' daa.

Jesús ngue ta' cuent loo mèn le' Jud ta'xu' Jesús loo mèn.

(Mt. 26.20-25; Mr. 14.17-21; Lc. 22.21-23)

²¹Ngolo tataa mdoodi's Jesús di'sa loo myen' xin' mté'th Jesús, ne'ñeede Jesús cón li Jesús. Tac mxon' lezo' Jesús. No nda ndye'th lezo' Jesús. Sya, más nalì mda' Jesús cuent loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús:

—Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Le' thib gu' co' nzo làth gu' ndxè' nalle' ta'xù' daa loo mèn.

²²Sya, mbui' myen' xin' mté'th Jesús loo thib xtàa myen' no loo tedib xtàa myen' tac ne'nda'de myen' cuent chó myen' nac co' ta'xù' Jesús loo mèn.

²³Per thib myen' xin' mté'th Jesús co' más mque' lezo' ñèe Jesús, myen'a nzo bda' lad Jesús co'se' ngue yuhua rsè Jesús con myen!. ²⁴Sya, mbli Mon Pedr señ loo myen'a par ñibdi's myen'a loo Jesús chó myen' nac myen' co' ndxab Jesús le' myen' ta'xù' Jesús loo mèn.

²⁵Sya, sate más mxyo'f bda' gax myen'a

loo Jesús par ñibdi's myen' loo Jesús.
Ndxab myen':

—Tad, íchó nu'i, à'?

26 Jesús mcàb loo myen'a. Ndxab Jesús:

—Hui' nexa. Daa tegaz thìb le' pan le'n cald. No loo xa' co' tan thìb le'
pana, xa'ai.

Tataaque' mbli Jesús. Mtegaz Jesús
thìb le' pan le'n cald. No mda' Jesús
pana loo Jud Iscariot, xgan' Mon. **27** Le'
sya, texal nduhua Jud thìb ro pana,
ndoole' Mebizya ngulàa Mebizya le'n
lezo' Jud. Sya, ndxab Jesús loo Jud:

—Con' co' nzo lezo'l par lil, lueg lueg
blii. **28** Per nec thìb myen' co' nzi yuhua
no Jesús loo mes, ne'ñeede myen' no
ne'ta'de myen' cuent chonon ale tataa
ndxab Jesús loo Jud. **29** Ndxep myen'
mbli xtùuz por nzo ya' Jud bols co'
ndxòosua' tmi, por cona mbli myen'
xtùuz tataa ndxab Jesús loo Jud: Fxi
con' naquin na' co'se' gáal lni, o: Fta'
ndxep centav càa mèn prob.

30 Texal ngolo nduhua Jud thìb ro
pana, xexte ngro' Jud par fuer. Hor
co'se' ngro' Jud par fuer, hora nde làale'
yál' izlyo' huiza.

Jesús ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús cón che'n yalñibe' cub.

31 Texal ngolo ngro' Jud, Jesús ndxab
loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Nalle' nac tiemp co'se' lu'en con'
roo con' xèn co' nac cón chenen, daa
co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque'
ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè'. No
li Diox gáç con' roo con' xèn cón
che'n Diox loon. **32** No chele' daa, co'
mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque'
ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè', lu'
con' roo no con' xèn cón che'n Diox
loo mèn nalle', le' sya, Diox, ne, lu'
loo mèn con' co' nac con' roo no con'
xèn co' nac cón che'npe' daa co' nac
xgan'pe' Diox. Naba'leque' lu' Diox
loo mèn con' co' nac con' roo no con'

xèn co' nac cón chenen. **33** Gu' co' nac
xal xin' bix daa, thidtene niin loo
gu' nalle': Ya ne'tolode go non gu'.
Gu' cua'n daa. Per xalque' nac di's
co' ndxaben loo mèn co' ñibe', no co'
ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn
nación Israel, leque di'sa ngue niin
loo gu' nalle': Co'te' biin, gu' ne'gácte
yòo nalle'que'. **34** Daa ngue tan' tedib
di's co' ngue ñibe'en loo gu' co' nac
yalñibe' cub co' ngue ñibe'en loo gu'
par li gu'i: Fque' lezo' gu' gunèe gu'
thìb xtàa gu' no tedib xtàa gu' xalque'
mque'que' lezon ñèen gu', ndee.

Tataaque' ndlyazen fque' lezo' gu'
ñèe gu' thìb xtàa gu' no tedib xtàa
gu' xalque' ngue lezo' gu' ñèe gu' gu',
ndee. **35** Chele' gu' nque'que' lezo' ñèe
gu' thìb xtàa gu' no tedib xtàa gu',
sya, ryete mèn izlyo' ta'que' cuent le'
gu' nac xin' mté'th daa.

Jesús ngue te'th le' Pedr cà di's cón che'n Jesús loo mèn.

(Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Lc. 22.31-34)

36 Sya, mnibdi's Mon Pedr loo Jesús.
Ndxab Mon:

—Tad, ípáxe' ya U'? ¿Chonon tatua'
mbez U', à'?

Jesús mcàb loo Pedr. Ndxab Jesús:

—Co'te' biin, lùu yende mod tyoo
nque xísen nalle'. Per yiloa lùu tyoo
nqueque' xísen.

37 Sya, ndxab Pedr loo Jesús:

—Tad, ¿chonon ngue li U' xtùuz
ne'gácte daa too nque'en xís U'
nalle', à'? Daa ngòc nable' par gath
daa por cón che'n U' chele'i naquin,
Tad.

38 Per Jesús le'le' mcàb loo Mon Pedr.
Ndxab Jesús:

—¿Ché', lìcque', mnibe'l loo lezo'l
gathl por daa, cà', Pedr? Lìcpe' ba'i,
na ngue nii lool: Ndoore' cuezèe
nguidtee lé' nguidtee yál' nal yál',
lùu cà di's daa son vez loo mèn nal
yál'.

Jesús ngue lu' loo mèn nac Jesús xal thib ned par yòo ban no mèn Diox.

14 Ne'xon'te lezo' gu!. Blec see tee lezo' gu!. Ne' ne' ya ye'th lezo' gu!. Chele' gu' ndxela's loo Diox, gola's gu' loon, ne. ²Tac liz xuden co' ndub loo bé' anze'l thib lugar nzo co'te' yòo ban mèn. Chele'i intataade nac, axta ne' ne' ngniin loo gu' xá naca. Cona, ngue niin loo gu': Daa biique' par ga li na'ben co'te' yo gu!. ³No co'se' yilo biin no yilo li na'ben co'te' yo gu!, beren, galen tedib vez par gal xin gu' par gàca le' co'te' gon, gu!, ne, yo no daa. ⁴Gu' nonque' co'te' biin no non gu' ned biin.

⁵Ndxab Max loo Jesús:

—Tad, nu' ne'ñeede ned co'te' bii U!. ¿Xá mod ndlya's U' ta' nu' cuent no ñee nu' neda, sya?

⁶Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo Max:

—Daa nac xal thib ned nalipe' co' ndxòo loo bé' co'te' nzo Diox. No daa nac xa' co' ndyoodi's di's co' nac lice'. No nac daa xa' co' ndli par yòo ban no mèn Diox thidtene. Tac ante por cón chenen gác mèn yòo mèn co'te' nzo xuden Diox. ⁷Chele' gu' ndlibe'que' daa co' huen huen no nda' gu' cuent cón chenen, gu' ndlibe'que' xuden Diox, ne. Nalle'que' ngue libe' gu' xuden Diox. No ngue hui' gu' xal ñaa loo xuden Diox.

⁸Sya, ndoole' Lip mcàb. Ndxab Lip loo Jesús:

—Tad, blu' U' xud U' loo nu' no fta' U' lugar hui' nu' loo xud U' no con cona'te ne'tolode ñee nu' loo U' blu' U' xud U' loo nu'.

⁹Jesús mcàb loo Lip. Ndxab Jesús:

—Lip, ne' pól ndxàc ngue tee non gu!. No ¿axta nalle' tarte libe'l daa co' huenleque', cà'? Mèn co' ngue hui' loon, mèna ngue hui' loo xuden, ne. ¿Chonon mbezl loon: Blu' U' xud U' loo nu', sya? ¹⁰¿Ché' axta nalle' idxela'stel le' ryop nu' xuden thidte nac no nzon loo xuden

no xuden nzo loon, cà'? Le' di's co' ndyoodizen loo gu' na, indyoodistena loo gu' xal nee lezon. Per xuden co' nzo ban no daa no co' nzo loon, xuden ndli par ndlin zin' co' neepe' lezo' xuden par lin. ¹¹Gola's gu' loon le' ryop nu' xuden thidte nac. Nzón loo xuden no xuden nzo loon. Chele' gu' ne'gácte yila's cón ngue niin loo gu' ndxè', gola's gu' loon por cón che'n leque zin' co' ndlin no por mod co' ndxàpen. ¹²Lice' ba'i, na ngue nii loo gu': Mèn co' ndyal ndxela's loon, mèna li con' ndlin. No li mèna más con' roo con' xèn leque con' ngue lin tac daa biique' co'te' nzo xuden par lin le' gu' li con'a. ¹³Ryete con' ña'b gu' loo xuden Diox ante por lèen, na lique' con'a par gàca loo gu' no par lu'en loo mèn con' roo con' xèn co' ndlin por cón che'n xuden Diox, daa co' nac xgan' Diox. ¹⁴Daa lique' chol con' co' ña'b gu' por cón che'n lèen par gàca loo gu'!

Jesús mcàbgòn loo mèn le' Jesús tel' Xpii Natú' loo mèn loo izlyo'.

¹⁵Chele' gu', lìcque', nque' lezo' ñee gu' daa, ftubdi's gu' no bli gu' con' ñibe'en loo gu!. ¹⁶Le' sya, daa ña'b loo xuden Diox tel' xuden Diox tedib xa' co' lyath no gu' no co' tegán lezo' gu!. Xa' co' xuden tel' nac Xpii Natú' co' inquediide. Xuden tel' Xpii Natú' par yo no Xpii Natú' gu' thidtene. ¹⁷Per loo mèn co' más ndli par nzi tee ban mèn loo cón che'n xab izlyo', loo mèna yende mod yòo Xpii Natú!. Tac yende mod hui' mèna no yende mod libe' mèna Xpii Natú!. Per gu' nda'le' cuent no ndlibe'que' gu' Xpii Natú' tac nzo nole' Xpii Natú' gu!. No toloque' yo no Xpii Natú' gu' thidtene. ¹⁸Ne'lá'ya'den gu' no ne'tan'ten gu' xal thib ftyà'f, ey. Daa bere gal loo gu' tedib vez. ¹⁹Taapláte huiz be' ngue hui' mèn co' ne'ndalte ngala's loon loon. Yiloa ya ne'hui'de mèna loon. Per gu' bereque'

hui' loon tac nabanque' daa. No por cona, gu' banque', ne. ²⁰Co'se' gâc huiza, gu' yila's no li la's gu' le' daa nzoque' loo xuden no le' gu' na, nzoque' loon no nzoquen loo gu', ne. ²¹Le' mèn co' non no nda' mèn cuent cón nac co' ñibe'en loo mèna, no ndyubdi's mèna co' ñibe'en loo mèna, mèna nac mèn co' nque' lezo' ñèe daa. Mèn co' nque' lezo' ñèe mèn daa, xuden Diox nque' lezo' ñèe Diox mèna, ne. No daa nque' lezo' ñèen mèna. Por cón che'n Xpii Natú', lu'en cón chenen loo mèn co' nque' lezo' ñèe daa.

²²Sya, ndoole' Jud co' inacte Iscariot. Ndxab Jud loo Jesús:

—Tad, ¿cón gâc? ¿Chonon ante loo nu' lu' U' cón che'n U' por cón che'n Xpii Natú' no ne'l'u'de U' cón che'n U' loo mèn co' alithe nzi tee ban loo cón che'n xab izlyo', à?

²³Jesús mcàb loo Jud. Ndxab Jesús: —Mèn co' nque' lezo' ñèe daa, mèna ndyub nza di's co' mbezen loo mèna, no ndyubdi's mèna di's co' mbezen loo mèn. Lomisque', que' lezo' xuden ñèe xuden mèna, ne. Le' sya, ryop xud nu' yòo ban no mèna. ²⁴Per mèn co' inque'de lezo' ñèe daa, mèna nteri'th di's no nteri'th nza mèna di's co' ndyoodizen loo mèna no indyubdi'stè mèna di's co' mbezen loo mèna. Hui' gu' nexa. Di's co' ndyoodizen loo gu', le'i inacte co' ñibe'pe'en loo gu' cón che'npe'en. Ndxe'l que', di'sa nac co' mnibe' xuden Diox co' mtel' daa par tyoodizena loo gu'.

²⁵Ngue niin ryete di's ndxè' loo gu' láth be' nzo non gu' nalle', ey. ²⁶Per Xpii Natú' co' tel' xuden loo gu' por cón che'n daa, Xpii Natú'a lyath no gu'. No tegán Xpii Natú' lezo' gu'. No lu' Xpii Natú' ryethe cón chenen loo gu'. No li Xpii Natú' par te' lezo' gu' ryete con' co' guniilen loo gu' láth mque' tee non gu'.

²⁷Nase ndyàan no ngue niin Diox loo gu'. Per mastale' ndyàan, ndlyazen le'

gu' cue ban rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth xtàa gu'. Lomisque', lin par que tee ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth xtàa gu'. Per ne'lidena loo gu' xal ndxàca loo mèn co' alithe nque' tee ban loo izlyo' co' pente nxec ñèe xtàa mèn. Ne'xon'te lezo' gu'. Blec see tee lezo' gu'. Ne' ne' ya ye'th lezo' gu'. Ne' ne' zyeb gu'. ²⁸Gu' mbìnle' le' daa guniile' loo gu' le' daa biique' loo xuden Diox. No yiloa beren, galen tedib vez par go non gu'. Chele' gu', lìcque', nque'que' lezo' ñèe gu' daa, le' sya, huen ngyan' lezo' gu' no ndac lezo' gu' co'se' mbìn gu' le' daa biique' loo xuden Diox tac xuden más ñibe' leque daa.

²⁹Thidtene ngue niin con' ndxè' loo gu' ndooore' tyactii daa no gath daa no ryo xban daa par co'se' gâca loon, yila's gu'i no tolo gáp gu' yalxla's loon yiloa.

³⁰Per nalle' ya ne'tolode toodi's non gu' arid tac ndele' xa' co' ñibe' loo mèn co' alithe nzi tee ban loo izlyo' ndxè'. No yende chó derech ndxàp xa' co' ñibe' loo mèn loo izlyo' par ñibe' xa' loon. ³¹Per mastale' yende chó derech ndxàp xa' par ñibe' xa' loon, ndxàalque' tataa gâca loon par ñee mèn izlyo' no ta' mèn izlyo' cuent le' daa nque'que' lezo' xuden Diox no ñee mèn izlyo' le' daa ndyubdzique' no ndliquen xal ñibe' xuden loon. Goo too gu'. Ya' gu' ndyàa na' trè!, ey.

Jesús mtetac loo mèn cón che'n Jesús xal thib xan' lus uv

15 Nde niin thib con' loo gu', ey:
Daa nac xal thib xan'pe' lus uv.
Le' xuden na, nac xal mèn co' ndli zin'
loo lus uv no xal mèn co' nquenap lus uv. ²Ryete mèn co' nzo loo cón chenen co' indyubdi'stè loon no co' indlidae
con' co' ñibe'en, mèna nac xal lus uv co' nxyòd loo co' inda'de xlè. Xuden Diox co' xà' mèna loon no co' too xuden Diox mèna loon xal co'se' ncho' mèn xòod lus uv co' inda'de xlè. Per ryete mèn co'

nac xal lus uv co' nxyòod loo co' nda' xlè, xuden Diox tolo li par gàc mèna mèna co' li xal ñibe' Diox no xal ndlya's Diox li mèna xal co'se' ndli lan' mèn xòod lus uv no ntembìi mèn xòod lus uv par ta' lus uv más xlè. ³ Per ndxe'leque', part cón che'n gu', gu' ngro xà'l'e' loo cón che'n xab izlyo' no loo cón che'n co' nac chol costumbr no loo chol con' ye'rsin' tac di's co' mdoodiz伦 loo gu'a nguaa'd nza gu' no le'n lezo' gu' par mden' gu' no li gu' co' mnibe'en loo gu' li gu'. ⁴ Thidteneque' fque tee ban gu' loo cón chenen. Le' daa na, thidteneque' que tee ban no gu', ne. Tac thòb xòod lus uv yende mod ta' xlè chele' xòod ne'xyòodte loo lus uv. Lomisque' mod, yende mod li gu' con' ñibe'en loo gu' no co' ndlyazen li gu' chele' gu' thidteneque' ne'tolode que tee ban ante loo cón chenen.

⁵Daa nac xal thòb xan' lus uv. Le' gu' na, nac xal ram lus uv. Mèn co' thidteneque' tyal par que tee ban mèna ante loo cón chenen no thidte que tee ban non mèna, mèna lique' co' ñibe'en loo mèna. No li mèna con' ndlyazen li mèna xal thòb xòod lus uv co' nda' huax xlè. Cona, ngue niin loo gu': Yende mod gác gu' li gu' xal ñibe'en loo gu' no con' ndlyazen li gu' chele' gu' ne'que tee bante ante loo cón chenen. ⁶Mèn co' ne'tyalte par thidteneque' que tee ban mèna loo cón chenen, mèna co' xà' Diox no co' too Diox mèna loon no loo cón chenen. No que tee lux mèna loo cón chenen xal thòb xòod lus uv co' mcho' par biiz xòod lus uva. Yiloa, tecua' mèn xòod lus uva loo quìi par yol xòod loo quìi.

⁷Chele' gu' thidteneque' que tee ban loo cón chenen no ne'yathla'ste gu' con' co' mblu'en loo gu' par li gu'i, bna'b gu' ryete con' ndlya's gu' loo xuden Diox. Sya, xuden Diox li par que no gu' con' co' ña'b gu'. ⁸Loo xuden Diox ndxàc con' guryath no con' guryèn

co'se' huen huen ndli gu' ryethe con' co' ñibe' xuden Diox loo gu' par li gu'i no con' co' ndlya's xuden Diox li gu'. Le' sya, tataa mod ndlu' gu' le' gu', lìcque', nac xin' mté'thepe' daa. ⁹Daa anze'f nque' lezo' ñèen gu' xalque' nque' lezo' xuden Diox ñèe xuden Diox daa. Texal nque' lezon ñèen gu', tataa ftubdi's gu' loon no bli gu' con' ñibe'en loo gu', ey. ¹⁰Chele' gu' tyubdi's loo di's co' ñibe'en loo gu', tataaque' thidtene que' lezon ñèen gu'. Tac xalque' ndyubdizen loo di's co' ñibe' xuden loon, tataaque' xuden thidteneque' nque'que' lezo' ñèe xuden daa.

¹¹Taandxè' ngue toodiz non gu' par tyac lezo' gu' con daa no loo cón chenen. No tataa mod thidtene xyo'f nde' xyo'f ndla' lezo' gu' no yan' gust lezo' gu' por cón chenen axta plóthe.

¹²Di's co' ngue ñibe'en loo gu' par li gu' nac con' ndxè': Ndlyazen le' gu' que' lezo' ñèe gu' thòb xtàa gu' no tedib xtàa gu' xalque' nque' lezon ñèen gu'.

¹³Yende thòb mbi' loo izlyo' co' nque' tìn' lezo' ñèe xtàa axta gath mbi' por xtàa mbi'. Con'a nee di's, lìcque', anze'f nque' lezo' mbi' ñèe mbi' xtàa mbi' chele' mbi' li tataa. ¹⁴Gu' ndxàc amiu daa co' nazin' daa chele' gu', lìcque', li co' ñibe'en loo gu'. ¹⁵Ya ne'tolode bezen loo gu' xal mbez mèn loo thòb moz tac moz ne'ñeeede cón li patron moz. Per nalle' más huen bezen loo gu' nac gu' amiu daa co' anze'f nazin' daa tac daa mda'le' cuent loo gu' cón che'n ryete con' xal gunee xuden Diox loon par niina loo gu'. ¹⁶Inacta le' gu' mcui daa. Ndxe'leque', daa mcui gu'. No mtan'en di's loo gu' par ya li gu' ryethe con' co' mnibe'en loo gu'.

Loo con' co' mnibe'en loo gu'a, gàc gu' loon xal thòb yaa xlè co' nda' xlè ndac. Por cona, mcuilen gu' par thidteneque' li gu' con' ndac co' mnibe'en loo gu' li gu'. Chele' gu' tataa li, le' sya, xuden li par que no gu' ryethe con' co' ña'b gu' loo xuden

por lèen. ¹⁷ Con' ndxè' nac co' ñibe'en loo gu', ey: Ndlyazen le' gu' que' lezo' ñèe gu' thìb xtàa gu' no tedib xtàa gu'.

Jesús ngue ta' cuent loo myen'
xin' mté'th Jesús le' mèn izlyo'
ndxòo xyàn lezo' ñèe mèn Jesús
no ndxòo xyàn lezo' mèn ñèe
mèn myen' xin' mté'th Jesús.

¹⁸ Chele' mèn co' alithe nque tee ban loo izlyo' ndxòo xyàn lezo' ñèe mèn gu', gu' naneeque' no nda' gu' cuent le' mèna ner ngòo xyàn lezo' gunèe mèna daa ndoore' yòo xyàn lezo' mèna ñèe mèn gu'. ¹⁹ Chele' gu' be' nac mèn co' nzi tee ban loo cóñ che'n xab izlyo', le' sya, mèn co' nzi tee ban loo cóñ che'n xab izlyo', que' lezo' ñèe mèna gu' xalque' nque' lezo' mèna ñèe mèna xtàa mèna. Per com le' daa mcui gu' làth mèn co' nzi tee ban loo cóñ che'n xab izlyo', ¿lé?', cona, mèn co' alithe nzi tee ban loo cóñ che'n xab izlyo' ndxòo xyàn lezo' mèna ñèe mèna gu' tac gu' ya inzi tee bante loo cóñ che'n xab izlyo' xal mèna. ²⁰ Fte' lezo' gu' xal nac di's co' guniilen loo gu': Yende nec thìb moz co' más ñibe' loo patrón. Cona, ngue niin loo gu': Chele' mèn mdub ngu's daa no ndoo nque mèn xísen par guth mèn daa, tub ngu's mèn gu' no tyoo nque mèn xíis gu' par guth mèn gu', ne. Lomisque' ne, chele' mèna mdyubdi's di's co' mblu'en loo mèna, tyubdi's mèna di's co' lu' gu' loo mèna. ²¹ Ryete con'a li no mèn gu' ante por cóñ chenen no maste tac indlibe'de mèna xuden co' mtel' daa loo izlyo' ndxè'.

²² Yende chó dol ngàp mèna loo Diox chele' daa ne'ngalte loo izlyo' par mdoodiz non mèna. Per nalle' yende mod gol' mèna di's loon no quedìi mèn daa le' mèna indxàpte dol. ²³ Lomisque' ne, mèn co' ndxòo xyàn lezo' ñèe mèna daa, mèna ndxòo xyàn lezo' ñèe mèna xuden Diox. ²⁴ Yende chó dol ngàp

mèna chele' mèna nda' cuent no mden' mèna cón mblin. Tac con' co' mblin loo mèn tarte li nec thìb mèn co' naban loo izlyo' ndxè'. Per mèna gunèeque' con' co' mblin. Per mastale' gunèe mèna con' co' mblin, ale le'le' ndxòo xyàn lezo' mèna ñèe mèna daa no ndxòo xyàn lezo' mèna ñèe mèna xuden Diox. ²⁵ Per ndxàc con' ndxè' loon par gàcque' no tyaaque' no tyubque' di's xal ndxab di's co' ndub loo libr co' nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Di'sa mbez:

Ale ngòo xyàn lezo' mèn gunèe mèn daa. No ale yende con' ngue lin loo mèn par yòo xyàn lezo' mèn ñèe mèn daa.

²⁶ Daa tel' Xpii Natú' loo gu' xal ñibe' xuden Diox loon. Xpii Natú'a indyè'de. Lyath no Xpii Natú' gu' no tegán Xpii Natú' lezo' gu'. Co'se' yi'th Xpii Natú' co' tel'en loo gu', Xpii Natú' tolo tyoodi's no gu' cóñ chenen. No ta' Xpii Natú' cuent loo gu' cóñ chenen. ²⁷ Le' sya, gu' ta' cuent loo mèn no tyoodi's no gu' mèn cóñ chenen tac gu' ngo noque' daa axta co'se' nerleque' mtlon mque tee tan cuent loo mèn loo izlyo' ndxè' no mdoodizen cóñ chenen loo mèn loo izlyo' ndxè'.

16 Ngue niin con' ndxè' loo gu' par ne'gàc chopte lezo' gu' no par ne'tyoo xà'de lezo' gu' por cóñ chenen. ² Gàca loo gu' le' mèn co' chug gu' no tè'b mèn gu' no co' too mèn gu' le'n sinagog mèn. No axta zin thìb huiz no zin thìb ze gab chol mèn le' mèna ngue li thìb zin' ndac loo Diox por guth mèn gu'. ³ No li mèna con' ndlyas mèna con gu' tac mèna thidteneque' indlibe'de xuden Diox. Ne' ne' inda' mèna cuent cóñ che'n xuden Diox. No ne' ne' indlibe' mèna daa. ⁴ Ngue niin con' ndxè' loo gu' par co'se' zin hora no zin huiz co'se' co' chug mèn gu' le'n sinagog, te' lezo' gu' le' daa guniile' cóñ che'n co' gàc loo gu'.

Trè' ndlu' cóñ che'n zin' co' ngue li Xpii Natú' loo mèn loo izlyo'.

Ne'ngniiden con' ndxè' loo gu' co'se' nerleque' mtlon mdoodizen loo gu' tac

daa nzo noque' gu!. ⁵Per nalle' daa bii par go non xa' co' mtel' daa. No nec thib gu' indyóode chonon niin biin, ndyaquen. No nec thib gu' ne'nibdi'ste loon: ¿Pá ya U', à, Tad? ⁶Per nalle' ndyaquen tac guniin loo gu' le' daa bii loo xa' co' mtel' daa, nden'en le'n lezon nxi lezo' gu!. ⁷Lìcque' nac co' ngue niin loo gu' ndxè!, ey. Por part cón che'n gu', más huen gàca loo gu' ndyàan. Tac chele' daa ne'bilde, ne'yil'the Xpii Natú' loo gu' par lyath no Xpii Natú' gu' no par tegán Xpii Natú' lezo' gu', sya. Per chele' daa biique', le' sya, na tel' Xpii Natú' yi'th Xpii Natú' loo gu!. ⁸Co'se' yi'th Xpii Natú' loo mèn loo izlyo!, Xpii Natú' li par yila's mèn le' mèn ndxàp xtol. No li Xpii Natú' thib con' loo mèn par ta' mèn cuent nzo thib mod co' ndli par que tee ban lì mèn loo Diox. No li Xpii Natú' par non mèn le' Diox tub rez cón che'n mèn loo mèn yiloa. ⁹Na ngue nii loo gu' le' mèna nac mèn co' ndxàp xtol tac ne'ndalte mèna ngala's mèna loon no loo cón chenen. ¹⁰Por cón che'n Xpii Natú' ta' mèn cuent no non mèn nzoque' thib mod que tee ban lì mèn loo Diox. Xpii Natú' lu' con'a loo mèn tac daa biique' loo xuden Diox. Le' gu' na, ya ne'tolode hui' loon. ¹¹Por cón che'n Xpii Natú' ta' mèn cuent no non mèn le' Diox tub rez cón che'n mèn loo mèn tac mquexù'le' Diox Mebizya co' ñibe'pe' loo izlyo' ndxè! nalle'.

¹²Tatabe' nzo huax con' co' ndlyazen toodiz non gu!. Per nden'en axta ne' ne' xec yéc gu' par yòo yéc gu' di's co' lyazen niin loo gu!. ¹³Per co'se' yi'th Xpii Natú' co' indyè'de loo gu' loo izlyo' ndxè!, Xpii Natú' lu' loo gu' ryete con' co' nac lìcpe!. Tac Xpii Natú' ne'tyoodi'ste ante cón che'n Xpii Natú'. Ndx'e'leque!, Xpii Natú' lu' loo gu' ryete con' co' gòn Xpii Natú' co' gab xuden Diox. No ta' Xpii Natú' cuent loo gu' cón che'n con' co' gàc yiloa. ¹⁴Xpii Natú' li par gàc con' guryath no con'

guryèn loon tac Diox ñibe' loo Xpii Natú' lu' Xpii Natú' ryete con' co' nac cón che'n daa loo gu!. ¹⁵Ryete con' co' ngue no xuden Diox nac chenen, ne. Cona, guniilen loo gu' le' Diox ñibe' loo Xpii Natú' par lu' Xpii Natú' no co xo'f Xpii Natú' ryethe cón chenen loo gu'!

Jesús ngue yab loo myen': Yalnaxi
co' ndxàc loo gu', le'i càb loo
gu' le' gu' tyac tím' lezo' yiloa.

¹⁶Le'n taapláte huiz gu' ya ne'hui'de loon. Per yiloa le'n taaplá huiz gu' bere hui' loon tedib vez tac daa bii co'te' nzo xuden.

¹⁷Le' sya, plá myen' xin' mté'th Jesús mnibidi's loo thib xtàa myen' no loo tedib xtàa myen!. Ndxab myen':

—¿Cón nee di's di's co' ngolo gunee Tad loo na' ba', yey? Tad gunee loo na' le' le'n taapláte huiz ya ne'hui'de na' loo Tad no yiloa le'n taaplá huiz bere na' hui' na' loo Tad. No ¿cón nee di's co' gunee Tad loo na' le' Tad bii loo Diox xud Tad, yey? ¹⁸¿Cón nee di's di's co' gunee Tad loo na' le'n taapláte huiza, cara? Ne'ta'de na' cuent cón nee di's co' gunee Tad loo na', ¿lé?

¹⁹Per Jesús mden' lezo' le' myen' mblya's ñibdi's loo Jesús. Por cona, ndxab Jesús loo myen':

—Na ngue nii loo gu' le' le'n taandxepte huiz gu' ya ne'hui'de loon. Per yiloa le'n taandxepte huiz gu' bere hui' loon tedib vez. ¿Ché' cón che'n di's ndxè! nzi nibdi's gu' loo xtàa gu', cà?

²⁰Líca, na nii loo gu' le' gu' gón' no cue xi lezo' gu' por cón chenen. No co'se' ñèe mèn izlyo' ndxàca tataa loo gu', tyac lezo' mèna ñèe mèna gu!. Mastale' nzi xi lezo' gu', per co'se' yilo xi lezo' gu', ale ndxe'leque', tyac lezo' gu' tedib vez axta plóthe. ²¹Nde niin thib con' loo gu!: Co'se' yamerle' gál xin' thib xa'got, anze'l ndyóo xa' tac yamerle' gál hor co'se' ten' xa' yalnè no ten' xa' yo'f co' quée loo xa!. Per co'se' ngolole'

mxan xa' thib mbed, ya ne'tyede lezo' xa' máa yalnè co' mden' xa'a tac anze'f ndyac lezo' xa' le' mbed co' ngóola nac thib mbedbi'. ²²Tataa nzi xi lezo' gu' nalle!. Per ne'tyóode gu!. Daa bere hui' loo gu!. Sya, anze'f tyac lezo' gu!. No co'se' tyac lezo' gu'a, con'a gàc thib gust co' yende chó mèn teche loo gu!.

²³No co'se' gàc hora no huiza, nec thib con' ne'ñibdi'ste gu' loon, ndee gu!. Líca, na nii loo gu' le' ryete con' co' ña'b gu' loo xuden por lèen, xuden li par que no gu'i!. ²⁴Anon mtlon mque tee non gu' no axta nalle' tarte ña'b gu' nec thib con' loo xuden por lèen. Bnab gu'i no daa li par que no gu'i par yan' gust lezo' gu' no tyac lezo' gu!.

Trè' ndlu' le' Jesús ngue yab
loo mèn: Daa mblile' gan loo
mèn ye'rsin' loo izlyo' ndxè'.

²⁵Daa mdoodizle' con' ndxè' loo gu' xal ntetac mèn cón che'n thib con' loo mèn. Per zin thib hor co'se' ya ne'tetacten di's co' tyoodizen loo gu!. Ndx'e'leque', nalite no nambìite tyoodizen loo gu' cón che'n xuden Diox. ²⁶Huiza no hora ña'b gu' con' loo xuden Diox por lèen. No thidten niin loo gu' le' daa ne'ñabte con' loo xuden Diox por cón che'n gu' ²⁷tac yub xuden Diox nque' lezo' ñée Diox gu' tac gu' nque' lezo' gunèe gu' daa. No ngola'sque' gu' le' daa ngro' loo xuden Diox. ²⁸Daa ngro'le' loo xuden Diox no ndalen loo izlyo' ndxè!. Per nalle' na ro' loo izlyo' ndxè!. Beren, ndyàan loo xuden Diox tedib vez.

²⁹Sya, ndxab myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús:

—Nase clarleque' ngue toodi's U' loo nu!. No indyoodi'ste U' di's co' ntetac U' thib con' con tedib con' loo nu!. ³⁰Nase non nu' le' U' nanee ryethe con', Tad. No ya inaquinte ñibdi's mèn nec thib con' loo U!. No por cona, ndxela's nu' le' U' ngro'le' loo Diox.

³¹Jesús mcàb loo myen!. Ndxab Jesús: —¿Ché' nare!, por derech, ngola's gu' loon, cà? ³²Hui' gu' nexa. Le' hor mzinle' no leque hor ndxè' nac hor co'se' gàc con' ryes loo gu!. No xà' xà' tyen thib thib gu' ned. No thidten lá' gu!. Per ne'yan'te thidten tac xuden Diox nzo noque' daa. No ne'lá'de xuden daa thidten. ³³Ngue niin ryete con' ndxè' loo gu' par cue see tee lezo' gu' por ndxela's gu' loon no ndxàp gu' yalxla's loo cón chenen. Láth be' nziri' gu' loo izlyo' ndxè!, anze'f tyactii gu' no cue xi lezo' gu!. Per gòp gu' yalxla's loon no ne'tyoo xà'de lezo' gu' loo cón chenen. Tac nase daa mblile' gan loo rye loothe con' co' nac ngolo ngola's co' nac xab izlyo' loo izlyo' ndxè' co' ncàb con' ye'rsin' loo mèn.

Jesús ngue bez Diox por
myen' xin' mté'th Jesús.

17 Ngolo mdoodi's no Jesús myen'
xin' mté'th Jesús, Jesús mbui'
loo bé!. No ndxab Jesús:

—Pay, nase mzinle' hor co' gàc yaltii loon. Bli U' par gàc con' roo con' xèn loon, daa co' nac xgan' U', par gàca le' daa co' nac xgan' U' li par tolo gàc con' roo con' xèn loo U', ne. ²U' mniibe' loon, daa co' nac xgan' U', par ñibe'en loo ryete mèn co' nzi ban dib athu loo izlyo' par tataa mod lin par yòo ban no mèn U' thidtene, ryete mèn co' mblí U' par mdyal mèna yòo mèna loo cón chenen. ³Yalnaban co' nda' U' loo mèn, co' nee di's, yòo ban no mèn U' thidtene ndxàc loo mèn por ndlibe' mèn U', U' co' nac thidte Diox licpe', no por mblile' mèn daa co' nac Jesucrist co' mtel' U' mbi'th loo mèn loo izlyo' ndxè!.

⁴Daa mblile' ngòc con' roo con' xèn loo U' loo izlyo' ndxè!. No nalle' mtelolen ryethe con' co' mnibe' U' loon par mblina. ⁵Per nase, Pay, ña'ben loo U': Bli U' par gàc leque con' roo con' xèn loon co' ngòc loon ndoore' co'se' mblec U' izlyo' ndxè!.

6 Ryete mèn co' mcui' U' no co' mblo' xà! U' lâth mèn co' ndli cón che'n xab izlyo' co' mbli U' ngòoo loo cón chenen, daa mda cuent loo mèna no mblu'en loo mèna chó nac U' no cón nac cón che'n U'. Rye mèn co' mcui U' no co' mblo' xà! U' loo cón che'n xab izlyo', mèna ngòoc che'npe' U'. Ngoloa, mblo U' mèna loo cón chenen. No mdubdi'sque' mèna no mdub nza mèna loo con' mnibe' U' loo mèna. **7** Per nase ryete mèna mbli la'sle' le' ryete con' co' mblin no co' mblu'en loo mèn, yub U' mbli loon par mblina. **8** Daa mdoodizle' di's co' mnibe' U' loon toodizen loo mèna. Mda'que' mèna lugar mbìn mèna di's. No mden' mèna no mda' mèna cuent le' daa, lìcque', ngro' loo U'. No ngola'sque' mèna le' U' mtel' daa loo izlyo' ndxè'.

9 Pay, daa ña'b loo U' por cón che'n mèn co' ngòoo loo cón chenen. Iña'bten loo U' por cón che'n mèn co' más ndli cón che'n co' nac xab izlyo'. Ndxe'leque', ña'ben loo U' por cón che'n mèn co' U' mbli mdyal par ngòoo mèn loo cón chenen tac mèna nac che'npe' U'. **10** Ryete mèn co' mbli U' mdyal par ngòoo mèna loo cón chenen no rye loothe con' co' nziri' loo izlyo' co' nac che'npe' daa nac che'n U'. Rye loothe con' co' nac che'n U' nac chenen, ne. No por cón che'n mèn co' mbli U' mdyal par ngòoo mèna loo cón chenen ndxàcque' con' roo con' xèn loon.

11 Daa ya ne'tolode go loo izlyo' ndxè'. Per mèn co' ngòoo loo cón chenen, mèna toloque' cue ban loo izlyo' ndxè'. Le' daa na, biique' par go non U'. Pay, U' co' nac thib xa' natú', fquenap U' mèn co' mbli U' ngòoo loo cón chenen con ryethe con' roo con' xèn co' nzo la's ya' U' no la's nii U' par thidteneque' thidte gác mèna xalque' thidte nac ryop na'.

12 Co'se' ngo non mèna loo izlyo' ndxè', daa mquenap mèn co' mbli U' ngòoo loo cón chenen xalque' nac con' roo con' xèn co' nzo la's nii U' no co' nzo la's ya'

U'. Daa mquenap mèn co' mbli U' ngòoo loo cón chenen. No yende cón mxac nec thib mèna loo cón chenen, ante thib myen' co' mbyan'le' di's ryo xà! loo cón chenen, myen'a ngro xà! loo cón chenen par ngòocque' no mdyaaque' no mdybuke' di's co' ndub loo libr co' nac xti's U'.

13 Per nalle' daa bii co'te' nzo U', Pay. Daa ngue nii con' ndxè' loo U' lâth be' nzon loo izlyo' ndxè' par gáca xyo'f nde' xyo'f ndla' lezo' myen' no yan' gust lezo' myen' xal nxyo'f nde' nxyo'f ndla' lezon axta plóthe. **14** Daa mblu'le' cón che'n U' loo mèn co' mbli U' ngòoo loo cón chenen xalque' mnibe' U' loon. Per mèn che'n izlyo', ale' le'l'le' ngòoo xyàn lezo' mèn izlyo' gunèe mèn izlyo' mèn co' ngòoo loo cón chenen. Tac inacte mèn co' ngòoo loo cón chenen mèn co' be' ndli cón che'n xab izlyo' xalque' inacte daa mèn co' ndli cón che'n xab izlyo'. **15** Ingue na'bten di's loo U' par teche U' mèn co' ngòoo loo cón chenen loo izlyo'. Ndxe'leque', daa ngue na'b di's loo U' le' U' ti' no làa U' mèna la's ya' Mebizya. **16** Com le' daa inacte mèn che'npe' izlyo' ndxè', ¿lé?', ne' mèn co' mbli U' ngòoo loo cón chenen inacte mèn che'npe' izlyo' ndxè'. **17** Tolo blo' xà! U' mèn co' ngòoo loo cón chenen loo con' ye'rsin' co' nac cón che'n xab izlyo' por cón che'n xti's U' co' ndlu' co' nac lìcpe'. **18** Texal mtel' U' daa loo mèn loo izlyo' ndxè', tataaque' tel'en myen' co' nac myen'pe' daa loo mèn loo izlyo' ndxè' par lu' myen' cón chenen loo mèn izlyo'. **19** No por cón che'n myen'pe' daa, leque daa mnibe' loo lezon lin ante co' neete lezo' U' par gáca le' myen'pe' daa tolo ryo xà! loo con' ye'rsin' loo cón che'n co' nac xab izlyo' por cón che'n xti's U' co' ndlu' co' nac lìcpe'.

20 Per iña'bten loo U' ante cón che'n myen' co' nac myen'pe' daa. Ndxe'leque', ña'ben loo U' por cón che'n mèn co' yila's loon yiloa por di's co' tyoodi's myen' no

por di's co' co myen' yalbàn cóñ chenen loo mèn. ²¹Ña'ben loo U', Pay, le' ryete mèn co' nac myen'pe' daa thidte gàc myen' thidtene. No ña'ben loo U' thidte queltàa myen' con na' xalque' nzon loo U' no xalque' nzo U' loon xalque' thidte nac ryop na!. No ña'ben loo U', Pay, bli U' par thidte gàc myen' loo cóñ che'n na' thidtene par tataa mod yila's mèn che'n izlyo' no non mèn che'n izlyo' le' U' mtel' daa loo izlyo' ndxè!. ²²Pay, daa mblu'l' loo mèn no mblin par mden' mèn cóñ che'n con' roo con' xèn co' ndxàc loo mèn par thidte gàc mèna loo cóñ che'n na' xalque' ndxàc con' roo con' xèn loon por thidte nac na!. ²³Daa nzo noque' mèn co' ngòo loo cóñ chenen. No U' nzo noque' daa par tataa mod nambìite no nalite gàc mèna thidte loo cóñ che'n na' par gàca ta' mèn izlyo' cuent le' U' mtel' daa loo izlyo' ndxè!. No par ta' mèn izlyo' cuent le' U' nque'que' lezo' ñièe mèn dib athu loo izlyo' ndxè! xalque' nque' lezo' U' ñièe U' daa.

²⁴Pay, U' mblí par ngòo mèn loo cóñ chenen. Daa ndlya's le' mèna yòo co'te' gon par ñièe mèna con' roo con' xèn co' nac ryethe con' mbli U' ngòc loon. Tac U' nque'que' lezo' ñièe U' daa axta ndore' co'se' mblec U' izlyo' no mxen' U' izlyo!. ²⁵Pay, U' co' nac thidte xa' nali no xa' nambii, tarte libe' mèn izlyo' U'. Per daa ndlibeque' U'. No mèn co' mblí U' par ngòo mèna loo cóñ chenen, mèna naneeque' le' U' que' mtel' daa par mbalen loo izlyo' ndxè!. ²⁶Daa mblu'que' no mblo xo'fquen loo mèn chó nac U'. No toloque' lu'en loo mèn no go xo'fen loo mèn chó nac U' par gàca texalque' nque' lezo' U' ñièe U' daa, tataaque' que' lezo' mèn ñièe mèn hues xtàa mèn. No tataaque' lin par thidteneque' go non mèna, ne.

Mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel

mxenxù' Jesúus xal thib pres.

(Mt. 26.47–56; Mr. 14.43–50; Lc. 22.47–53)

18 Texal ngolo mdoodi's no Jesúus
Diox xud Jesúus no ngurez Jesúus

Diox, ngro' no Jesúus myen' xin' mté'th Jesúus par ya no Jesúus myen' tedib lad ro thib ftee co' mbez mèn lèe Cedrón. Tya ngure thib huert. No co'te' ngure huerta ngòo no Jesúus myen' xin' mté'th Jesúus huax vez. ²Nde nxon', no Jud co' mda'xi'! Jesúus loo mèn nanee lugara. Tac huax vez ndyee Jesúus con myen' xin' mté'th Jesúus par nqueltàa Jesúus con myen' tya. ³Látha, mzin no Jud thib partid solndad, no ndxep mèn co' nxo'f zin' zin' le'n templ co' mtel' jef che'n nguley' co' más ñibe' loo rye nguley', no mèn che'n xley' farise. Nde no Jud mèna. Nzo spad ya' mèna no nzo mached no cuchi ya' mèna. No nde no mèna lintern no ye'rbèel par mtenii mèna ned nde mèna. ⁴Per com le' Jesúus nonque' no naneeque' Jesúus ryethe con' tyactii Jesúus, ¿lé'?, ngro' Jesúus par ngua sál' Jesúus mèna. Ndxab Jesúus loo mèna:

—¿Chó nde cua'n gu', à'?

⁵Mcàb mèna loo Jesúus. Ndxab mèna:

—Nu' nde cua'n mbi' co' lèe Jesúus co' nac mèn yèez Nazaret.

Jesúus mcàb. Ndxab Jesúus loo mèna:

—Daa nac Jesúus.

Làth mèna nde Jud co' ta'xù' Jesúus loo mèna, ne.

⁶Texal ndxab Jesúus loo mèna:

—Daa nac Jesúus,
ale yub mèna ngulàateri' loo yòo par ned xís mèna. ⁷Ngoloa, mbere Jesúus, mnibdi's Jesúus loo mèna tedib vez:

—¿Chó nde cua'n gu', à'?

Mèna mcàb. Ndxab mèna loo Jesúus:

—Nu' nde cua'n mbi' co' lèe Jesúus co' nac mèn yèez Nazaret.

⁸Jesúus mcàb loo mèna. Ndxab Jesúus:

—Na guniile' loo gu'. Daa nac Jesúus. Chele' gu' nde cua'n daa, bla' gu' bii myen' ndxè!.

⁹Tataa ngòca loo Jesúus par ngòcque' no mdyaaque' no mdyubque' di's co' ndxab Jesúus loo Diox xud Jesúus co'se' ndxab Jesúus:

—Myen' co' mcui U', co' ngòo loo cónen, yende cóñ ngòc loo myen!.

10 Látha nzo Mon Pedr. Nde nxon', ngue spad cho Mon Pedr. Thidte ngua ya' Mon Pedr rlan' Mon Pedr. Mdob Mon Pedr spad le'n vayin. Mblàa Mon thìb ya' spad nza thìb moz co' nac ladlì che'n moz. Moza ngro' lèe Malc. Ngòc moza moz che'n jef che'n nguley' co' más mnibe' loo rye nguley' tiempa.

11 Sya, ndxab Jesús loo Pedr:

—Pedr, blosua' spad le'n vayin. ¿Ché'! ndxela'sl no ndlil cuent indxàalte tyactii daa loo thìb preb co' mbli nee lezo' xuden Diox tyactii daa, cà'? Yende xàa. Preb ndxè' gàcque' loon.

Jesús mdooxù' loo mbi' co' ngòc jef che'n nguley' co' más mnibe' loo rye nguley' tiempa.

(Mt. 26.57–58; Mr. 14.53–54; Lc. 22.54)

12 Le'! sya, rye mèn co' ngòc solndad, no xa' co' ngòc capitán, no mèn co' ngòc myen' nac zin' che'n mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel, rye mèna mxenxù' Jesús. Mdub dó' mèna ya' Jesús. Mbe' mèna Jesús xal thìb pres. **13** Mbe' mèna Jesús nerleque' loo Anás tac Anás ngòc xudzap Caifás. Caifasa ngòc jef che'n nguley' co' más mnibe' loo rye nguley' lín'a. **14** Leque Caifasa ngòc Caifás co' mde'th no co' ndxab loo mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel ndxàalque' gath thìb mbi' lugar de lyux rye mèn nación Israel.

Pedr mcà di's cóñ che'n Jesús loo mèn.

(Mt. 26.69–70; Mr. 14.66–68; Lc. 22.55–57)

15 Per látha, mdoo nque Mon Pedr con tedib myen' co' ndxàc xtàa Mon Pedr co' nac leque xin' mté'th Jesús xis Jesús. Mbi' co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo rye nguley' mbliche' mbi' co' ndxàc xtàa Mon Pedr. Sya, mdoo nque

leque thìb myen' co' ndxàc xtàa Mon Pedr xis Jesús axta loo lue' co'te' ngòc liz jef che'n nguley' co' más mnibe' loo rye nguley' lín'a. **16** Le'! Pedr na, mbyan' par ro ned ro puert. Cona mbli ngro' mbi' co' ngòc myen' xin' mté'th Jesús co' nac xtàa Pedr co' mbliche' jef che'n nguley'a par mdoodi's no mbi' mozgot co' ngue quenap puert par mblo mozgota Pedr par le'n loo lue' liz nguley'a. **17** Sya, mnibdi's mozgota loo Pedr. Ndxab mozgota:

—¿Ché' inode lùu nac thìb myen' xin' mté'th mbi' ba', ne, cà'?

Pedr mcàb. Ndxab Pedr:

—Yende xàa. Inacte daa xin' mté'th mbi' ba'!

18 Le'pe' yál'a anze'f ngòc nàl. Le' sya, ryete moz che'n nguley' no myen' co' nac myen' nac zin' co' inquenap templ, mtlo myen', mtol' myen' quiì. No mtoocua' myen' yaa loo quiì par ngure biiz myen' ro rdii. Nde nxon', note Pedr ngo làth myen' par mdoo biiz Pedr ro dii.

Anás noo noo ngue nibdi's loo Jesús cóñ che'n Jesús.

(Mt. 26.59–66; Mr. 14.55–64; Lc. 22.66–71)

19 Látha, jef che'n nguley' co' más ñibe' loo rye nguley' mtlo mnibdi's loo Jesús chópe' myen' nac myen' xin' mté'th Jesús no cóñ nac co' ngue lu' Jesús loo mèn. **20** Jesús mcàb loo mbi' co' nac jef che'n nguley'a. Ndxab Jesús:

—Na mdoodizque' loo mèn loo xnaa. No mbli'quen cóñ chenen loo mèn le'n sinagog no le'n templ co'te' inqueltàa ryete mèn co' nac mèn nación Israel. Cona, ngue niin lool: Yende cóñ tarte toodizen xexte loo mèn. **21** ¿Chonon ngue ñibdi'sl loon, à? Bnibdi's loo mèn co' mbìnle' di's co' mdoodizlen. Mèna ta' cuent cóñ chenen lool xal nac di's co' mdoodizlen loo mèn.

22 Co'se' ngolo tataa ndxab Jesús di'sa, thìb mbi' co' ngòc myen' nac zin' co'

nquenap templ co' ngo tya, thidte ngua mbi' mdi's mbi' rloo Jesús. No ndxab mbi' loo Jesús:

—¿Ché! tatua' mod ncàbl loo jefpe' che'n rye nguley', cà?

23 Jesús mcàb loo mbi'. Ndxab Jesús:

—Chele' daa mdoodiz chol di's ye'r sin', gunee ñeene' xá mod nac di'sa. Per chele' daa mdoodiz di's co' nac di's nadac, ¿chonon mdi'sl rloon, sya?

24 Ngoloa, mtel' Anás Jesús natedó' ya' Jesús loo tedib mbi' co' lèe Caifás co' ngòc jef che'n nguley' co' más ñibe' loo rye nguley' lín'a.

Pedr mbere mcà di's cóن che'n Jesús loo mèn tedib vez.

(Mt. 26.71–75; Mr. 14.69–72; Lc. 22.58–62)

25 Látha, Pedr ndoo biizque' ro rdii làth mèna. Sya, ndxbab mèna loo Pedr:

—¿Ché! inode lùu nac thib myen' xin' mté'th mbi' ba', cà?

Sya, mcà di's Pedr. Ndxab Pedr:

—Inacte daa xin' mté'th mbi' ba', cara.

26 Sya, ndxbab thib mbi' co' ngòc moz jef che'n nguley' co' más ñibe' loo rye nguley' no co' ndxàcguè' mèn guliz mbi' co' mcho' Pedr nzaa loo Pedr:

—Ale mbezl: Inacte daa xin' mté'th mbi' ba!. ¿Ché! ndil cuent ne'ngnèeden lùu con mbi' ba' le'n huert, ne, cà?

27 Mbere Pedr, mcà di's Pedr Jesús tedib vez. Leque hora, chàa, ngrozèe nguidtee. Mblé' nguidtee yál.

Jesús mdooxù' loo thib mbi' co' ngro' lèe Pilat.

(Mt. 27.1–2, 11–14; Mr. 15.1–5; Lc. 23.1–5)

28 Sya, xtil'leque' mblo' mèna Jesús liz Caifás. Mbe' mèna Jesús loo Pilat co'te' nac palas che'n Pilat. Mèn co' mbe' Jesús loo Pilat ngòc mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Mèna ne'ngòode le'n palas che'n Pilat par ne'gàc zachte mèna loo costumbr co' ndxàp mèna cón che'n xley' mèna. Tac chele' mèn gàc mèn

zab loo por thib con' co' iñaade, le' sya, cona'te li ne'yòode mèna loo mes par hua mèna co' nac yalhua che'n lni pasc. **29** Sya, ngro' Pilat par fuer. Ngua toodi's no Pilat mèna. Ndxab Pilat:

—¿Cón ndli nqueyèe gu' mbi' ndxè' loon, à?

30 Mcàb mèna loo Pilat. Ndxab mèna:

—Chele' mbi' ba' ne'ngàcte thib mbi' ye'r sin', ne'ngui'th node nu' mbi' lool.

31 Sya, ndxbab Pilat loo mèna:

—Be' gu' mbi!. No ftub rez gu' cóñ che'n mbi' xal ñibe' ley gu' loo gu' par li gu' con' con mbi!.

Per mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel mcàb loo Pilat. Ndxab mèna:

—Per nu' co' nac mèn nación Israel, ley co' ngue no nu' inda'de lugar loo nu' par guth nu' nec thib mèn.

32 Tataa mod ngòca par mdyaaque' no ngòcque' no mdyubque' di's co' gunii Jesús cóñ che'n xá mod gath Jesús.

33 Le' sya, mbere Pilat, ngòo Pilat le'n palas tedib vez. Ngurez Pilat Jesús. No mnibdi's Pilat loo Jesús. Ndxab Pilat:

—¿Ché!, lìcque', lùu nac rey che'n mèn nación Israel, cà?

34 Jesús mcàb loo Pilat. Ndxab Jesús:

—¿Ché! ngue ñibdi'sl cóñ chenen ante por iñeedel cóñ chenen o ché! alithe ngue ñibdi'sl cóñ chenen tac mda'le' tedib mèn cuent cóñ chenen lool, cà?

35 Pilat mcàb loo Jesús. Ndxab Pilat:

—¿A poc fiel no daa nac mèn nación Israel, cà? Yende xàa. Mèn co' nac mèn nación lùu no mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo rye nguley' che'n nación lùu nac mèn co' nde no lùu loon trè!. ¿Cóxe! ngue tee lil, à?

36 Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo Pilat:

—Co'te' nac nacionpe' daa no co'te' ñibe'en inacte loo izlyo' ndxè', ey. Chele' co'te' ñibe'en ngàc che'n izlyo' ndxè', le' sya, mèn co' mque tee no daa ne'ngla'de par nden mèn nación Israel daa. Per izlyo' ndxè' inacte co'te'

ñibe'en nalle!. Por cona, ngue li mèn con' ndlya's mèn con daa.

³⁷Sya, ndxab Pilat loo Jesús:

—¿Lìcque' nacl rey, sya, cà?

Mcàb Jesús. Ndxab Jesús loo Pilat:

—Aa. Lìcque' nac daa rey, pues,

xalque' ngolo guneela ba!. Daa ngóol loo izlyo' ndxè' no mbalen loo izlyo' ndxè' par mdan cuent no mdoodizen cóن chenen co' nac lìcpe!. Ryete mèn co' ndub nza no co' ndyubdi's loo cón chenen co' nac lìcpe!, mèna ndxòn no nque' nza mèna di's co' ndyoodizen.

³⁸Pilat ndxab loo Jesús:

—¿Cón nac co' mbezl nac lìcpe!, à?

Trè' ndlu' le' mèn ngolole' mdub rez cón che'n Jesús par guth mèn Jesús.

(Mt. 27.15-31; Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25)

Ngolo mnibdi's Pilat di'sa loo Jesús, ngro' Pilat par fuer par mdoodi's no Pilat mèn co' ñibe!, no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel tedib vez. Ndxab Pilat loo mèna:

—Yende chó xquin mbi' no xtol mbi' ndryo xo'f loon, cara. ³⁹ ¿Xá nee gu'? Gu' ngue no costumbr le' daa ngo' thib mbi' co' ngue lezi'l loo gu' co'se' ndli gu' lni pasc. ¿Ché' ndlya's gu' la'en bii mbi' co' mbez men nac rey che'n mèn nación Israel loo gu' o ché' ne'l'a'den bii mbi' loo gu'?

⁴⁰Sya, ryete mèna cabii mcàb tedib vez. Ndxab mèna:

—Ne'telá'de U' mbi' ba!. Más huen blo' U' Barabás lezi'l loo nu!.

Per mbi' co' lèe Barabás ngòc thib huan' tiempa.

19 Ngolo tataa ndxab ryete mèna loo Pilat, mnibe' Pilat loo solndad par ya ta' solndad che'n Jesús.

²Látha, mdub solndad thib coron yis co' nayà' yéc Jesús. No mtegoc solndad Jesús thib cap co' ngòc lar' morad.

³Ngololo, mbez solndad loo Jesús:

—San, Rey che'n mèn nación Israel.

No be' taa nguis solndad rloo Jesús.

⁴Le' sya, mbere Pilat. Ngro' Pilat par fuer tedib vez. Ndxab Pilat loo mèna:

—Hui' gu' nexa. Trè' ndal non mbi' loo gu' par ta' gu' cuent no ñee gu' yende chó xquin mbi' co' ndxàp mbi' ndryo xo'f loon.

⁵Sya, ngro' no Pilat Jesús par fuer. Ndub coron yis yéc Jesús. No noc Jesús thib cap co' nac lar' color morad. Ndxab Pilat loo mèna:

—Aa gu' mbi' ndxè'!

⁶Per co'se' gunèe jef che'n nguley' co' más ñibe' loo rye nguley' no mèn nac zin' co' nquenap templ nde no Pilat Jesús, mtlo mèna, ngrozée mèna cabii. Ndxab mèna loo Pilat:

—Fque' mbi' ba' loo cruz. Fque' mbi' ba' loo cruz.

Per Pilat ndxab loo mèna:

—Be' gu' mbi'. Fque' yub gu' mbi' loo cruz tac part cón chenen yende chó xquin mbi' ngro xo'f loon.

⁷Sya, mcàb mèn co' ñibe!, no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel loo Pilat. Ndxab mèna:

—Nu' ngue no thib ley. No texal ñibe' ley nu', ndxàalque' gath mbi' ba!. Tac ale leque mbi' mbez nac mbi' xgan'pe' Diox.

⁸Per co'se' mbìn Pilat di'sa, sate más mzyeb Pilat. ⁹Mbere Pilat, ngòo Pilat le'n palas con Jesús tedib vez. Mnibdi's Pilat loo Jesús. Ndxab Pilat:

—¿Páxe' mèn lùu, à?

Per Jesús yende cón mcàb loo Pilat.

¹⁰Le' sya, ndxab Pilat loo Jesús:

—¿Chonon indlya'stel càbl loon, à?

¿Ché' iñeedel le' daa ndxàp con' la's niin no la's yan par ñibe'en loo mèn que' mèn lùu loo cruz? No ndxàpen con' la's niin no la's yan par ñibe'en la' mèn biil. Ne'que'de mèn lùu loo cruz.

¹¹Jesús mcàb loo Pilat. Ndxab Jesús:

—Nec thib mod no nec tedib mod ne'ñibe'del cón chenen chele' Diox ne'nda'de lugar lool ñibe'l loon. Por cona, mbi' co' mda'xù' daa lool másque'

thìb xquin mbi' ndxàp mbi' no másque'
thìb xtol mbi' ndxàp mbi' leque lùu.

¹²No leque hora mcua'n Pilat mod
xá mod la' Pilat bii Jesús. Per mèn co'
ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo
naa loo mèn nación Israel, sate más
cabii mbez yée mèna loo Pilat. Mbez
mèna:

—Chele' lùu lá' mbi' ba', indxàcte
amiu lùu gobiert co' ñibe' loo mèn
gulàaz mèn ciuda Rom. Tac chol mèn
co' ndxàc xal thìb rey xal mbi' ba',
mèna ndxàc ngolo ngola's loo gobiert
co' ñibe' loo mèn gulàaz mèn ciuda
Rom.

¹³Co'se' mbìn Pilat tataa ndxab
mèna loo Pilat, mnibe' Pilat loo Jesús
ryo' Jesús par fuer. Le' Pilat na, mdub
loo asi Pilat thib lugar le'n palas co'te'
natoxcua' pis con thìb loo quèe huen,
co' nee di's, di'stèe che'n mèn ciuda
Rom. No di'stèe che'n mèn nación
Israel lèe quèea Gabata. ¹⁴Huiza ngòc
huiz vispr che'n huiz Iní pasc. No co'se'
ndxab Pilat loo mèn nación Israel:

—Hui' gu' nexa, Rey gu' ndxè',
hora casque' ngòc rol huiz.

¹⁵Per mèna tolo ngrozèe. Cabii mbez
mèna loo Pilat:

—Fcàa mbi' ba!. Beth. Fque' mbi' loo
cruz.

Per Pilat ndxab loo mèna:

—iCóna! ¿Rey gu' que'en loo thìb
cruz, à? Yende xàa.

Per mèn co' ngòc jef che'n nguley' co'
más ñibe' loo rye nguley' mcàb. Ndxab
mèna loo Pilat:

—Ingue node nu' más rey, ey.
Angoluxte jef co' ñibe' loo mèn gulàaz
mèn ciuda Rom nac rey nu!. Ngolo
cuent.

¹⁶Ngoloa, mnibe' Pilat loo solndad
par mbe' solndad Jesús par ya que'
solndad Jesús loo cruz. Le' rye mèna na,
mdoo nque xís solndad par la's mèna
xal que' solndad Jesús loo cruz.

Trè' ndlu' mque' mèn Jesús loo cruz.
(Mt. 27.32-44; Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43)

¹⁷Sya, ngro' no mèna Jesús. No ale
mnibe' mèna loo Jesús par leque Jesús
mxo'f yen cruz Jesús par mbe' Jesús
cruz Jesús axta loo den co' mbez mèn
lèe Den Calaver tiempa. Le' di'stèe mèn
nación Israel na, mbez mèn dena
Golgot tiempa. ¹⁸Loo dena mque' mèn
Jesús loo cruzpe' Jesús. Lomisque' ne,
mque' mèn taachop mbi' loo cruz co'
ngòc cruzpe' mbi', thìb thìb mbi' mquée
loo cruz thìbgà' lad cuat Jesús. Le'
cruz Jesús na, mdoo xtau' ryop mbi'a.

¹⁹Látha, mbli Pilat mandad mque' mèn
plá di's loo yéc cruz co' ndxab: Jesús,
mèn yéez Nazaret, rey che'n mèn
nación Israel. ²⁰Huax mèn nación Israel
mblab di'sa tac co'te' mque' mèn Jesús
loo cruz nzi gax ro ciuda Jerusalén.
Di'sa nac son loo di'stèe co' nac xti's
mèn hebre, no di's co' nac xti's mèn
grieg, no di's co' nac xti's mèn italia.

²¹Ndxab jef che'n nguley' co' más ñibe'
loo rye nguley' che'n mèn nación Israel
loo Pilat. Ndxab jef:

—Más huen ne'ndubtel di's ba' tatua'
co' ndxab: Rey che'n mèn nación Israel.
Más huen ndubl di's le' mbi' ba' ndxab:
Daa nac rey che'n mèn nación Israel.

²²Mcàb Pilat loo mèna. Ndxab Pilat:

—Yende cóna. Di's co' mblin mandad
mdub loo cruz ba', yende chó techei.
Le'i nduble!. Ngolo cuent.

²³Co'se' ngolo mque' solndad Jesús
loo cruz, mxen solndad xab Jesús.
Mblec xà' solndad thìb thìb xab Jesús
par ngòc che'n thìb thìb solndad xab
Jesús. No mxen solndad cap co' ngòc
xab dib andoo Jesús co' ngòc thìb
lar' dib nol' no dib naxèn. ²⁴Ndxab
solndada loo xtàa solndad:

—Ne'lí rolte na' cap ndxè!. Más huen
quith no na' dad loo cap ndxè' par ñee
na' ñeene' chó na' gàc che'na.

No tataa ngòca par mdyaa di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Mcàa mèn thib ned xaben par ngòc xaben che'n mèn. No loo xaben co' ngòc cap daa mdi'th no mèn dad par ñee mèna ñeene' chó gac che'na. No tataaque! mbli solndad con'a.

25 Gaxte co'te' ndoo cruz Jesús ngure no xna' Jesùs bél xna' Jesùs, no Mari sa'l Cleof, no Mari co' nac mèn yéez Magdala. **26** Co'se' gunèe Jesús ndoo xna' Jesùs loo Jesùs con thib myen' xin' mté'th Jesùs co' más mque' lezo' Jesùs ñée Jesùs, Jesùs ndxab loo xna' Jesùs:
—Ngot, hui' loo mbi' co' ndoo lool ba!. Mbi' ba' lil cuent nac xgan'l, ndee.

27 Ngoloa, ndxab Jesùs loo mbi' xin' mté'th Jesùs co' más mque' lezo' Jesùs ñée Jesùs:

—Mbi', xa'got ba' gac xal xna'l, ndee.

Leque hora, mbye' mbi' co' nac xin' mté'th Jesùs xna' Jesùs par liz mbi' xal xna'pe' mbi' xin' mté'th Jesùs.

Trè' ndlu' nguth Jesùs.

(Mt. 27.45–56; Mr. 15.33–41; Lc. 23.44–49)

28 Ngolo ngòc rye con'a, no com le' Jesùs nanee le' ryete con' co' naquin gac loo Jesùs ngòcle' no mdyaa! no par tolo gacque' no tyaaque' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox, Jesùs ndxab láth ngue Jesùs loo cruz:
—Ndxec lezon, yey.

29 No le'pe' ndoo thib bote vin co' nac nítguy. Yende izylo!, ngua tegaz thib xa' thib sponj con vina. No mdub xa'a sponja loo thib bar che'n thib loo yaa co' lèe hisop par mda'i mod mzii xa' sponja ro Jesùs loo cruz. **30** Ngolo ngu Jesùs vina, ndxab Jesùs:
—Nase ngolole' mdyaa no ngòcque' no mdubque' di's ryethe con' naquin gac loon.

No ngoloa, site mbi's yen Jesùs. Nguth Jesùs.

Thib solndad che'n gobiern co' ndub ciuda Rom mdid lans cho Jesùs.

31 Huiz co' mque' mèna Jesùs loo cruz ngòc huiz vispr che'n lni pasc. Indlya'ste

mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel yan' yon xa' loo cruz huiz sabd co' nde nquea tac huiza nac huiz co' nac más huiz roo huiz xèn che'n Inia. Por cona, ngua na'b mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel di's loo Pilat par ñibe' Pilat ya lé' solndad zith cor nii yon xa' co' ngue loo cruz par gath xa'. No yiloa làa mèn yon theboola loo cruz. **32** Sya, ngua thi's solndad zith cor nii thib xa'. Ngoloa, ngua thi's solndad zith cor nii tedib xa' co' mquée no Jesùs loo cruz. **33** Per co'se' mbii gax solndad loo Jesùs par qui's solndad zith cor nii Jesùs, gunèe solndad le' Jesùs nguthle'. Ne'ngui'ste solndad zith cor nii Jesùs.

34 Per mastale' nguthle' Jesùs, thib solndad co' nzo làtha ngua thid lans ro costi Jesùs. Co'se' mblo' solndad lans ro costi Jesùs, ante nde bée nde yax loo ren no loo nít co' ngro' ro costi Jesùs.

35 Mbi' co' nda' cuent con' ngòc loo Jesùs ngòc thib mbi' co' gunèepe' ngòc con'a loo Jesùs. No nda' mbi' cuent co' nac licpe!. Mbi'a nanee le' mbi' ngue ta' cuent co' nac licpe' par yila's gu' cuenta. **36** Tac ngòc con'a loo Jesùs par ngòcque' no par mdyubque' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Ne'lé'de mèn no ne'qui'ste mèn nec thib zith co' nac zith lad mbi'.

37 Lomisque', ndub di's loo libr co' nac xti's Diox tedib lugar co' mbez:

Le' mèn hui' loo mbi', mbi' co' mdid mèn lans no clav lad yiloa.

Chop mbi' ngua ca's thebol Jesùs le'n thib ye'r quèe.

(Mt. 27.57–61; Mr. 15.42–47; Lc. 23.50–56)

38 Ngolo ngòc ryethe con'a loo Jesùs, ngo thib mbi' co' lèe Chè. Chèa ngòc mèn thib yéez co' lèe yéez Arimate. Chèa, ne, mque tee no Jesùs. Per xexte mque tee no Chè Jesùs tac mzyeb Chè gunèe Chè mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación

Israel. Ngua nee Chè loo Pilat ta' Pilat lugar làa Chè thebol Jesús loo cruz. Pilat mdyalque' par làa Chè thebol Jesús loo cruz. Sya, nda Chè. Ngua làa Chè thebol Jesús loo cruz. Mbye' Chè thebol Jesús. ³⁹Làth xtau'a, mzin Nicodem, ne, co' ngua toodi's no Jesús thòb yá! ndoore!. Nde no Nicodem gal psi' kil dii co' nos thòb loo dii co' lèe mirr no tedib loo dii co' lèe áloes co'te' nzo no Chè thebol Jesús. ⁴⁰Sya, mxen Chè ryop Nicodem thebol Jesús. No mxob Chè ryop Nicodem dii perfuma loo thòb le' sab. No mchi'x Chè ryop Nicodem saba lad thebol Jesús xal nac costumbr che'n mèn nación Israel co'se' nca's mèna xtàa mèn. ⁴¹No gaxte co'te' mque' solndad Jesús loo cruz nziri' thòb huert. No le'n huerta ndub thòb quèe rhue!. Lad quèe rhue'a ndub thòb ye'r co'te' tarte yòo ga's nec thòb thebol. ⁴²Ale tyate mca's Chè ryop Nicodem thebol Jesús tac gaxte co'te' mque' solndad Jesús loo cruz mdub ye'r quèea. No nde nxon!, mdub bixle' huiz huiza no ngulàale' yá! huiza no mtlole' huiz co' ngòc huiz descans che'n mèn nación Israel tiempa.

Trè' ndlu' ngro xban Jesús làth mèn nguth.

(Mt. 28.1–10; Mr. 16.1–8; Lc. 24.1–12)

20 Co'se' nde yinìi izlyo' doming co' nac ner huiz sman co' nde nquea, tatabe' cuar ngua Mari co' ngòc mèn yèez Magdala ro ye'r quèe co'te' ngua lo mèn thebol Jesús. Gunèe Mari mbiichele' quèe ro ye'r quèe. ²Sya, mque' Mari carre axta co'te' nzo Mon Pedr no tedib myen' xin' mté'th Jesús co' más mque' lezo! Jesús ñèe Jesús. Ndxab Mari loo myen':

—Mblo'le' mèn Tad na' le'n ye'r quèe, cara. No nalle! ne'neede nu' pá ngua lá' mèn Tad.

³Sya, ngro' Pedr con tedib myen' xin' mté'th Jesús. Ngua tee hui' myen' ro

ye'r quèe. No mdoo nque Mari co' ngòc mèn yèez Magdala xís myen' tedib vez. ⁴Thidte junt mque' ryop myen' carre. Per tedib myen' co' ngòc xtàa Pedr más mque' carre leque Pedr. No ner myen'a mzin ro ye'r quèe. ⁵Mcòo' mbi' yéc mbi!. Mbui' mbi' le'n ye'r quèe per ne'ngòode mbi' le'n ye'r quèe. Ante gunèe mbi' nax sab co' mbix thebol Jesús le'n ye'r quèe. ⁶Látha, mzin Mon Pedr ro ye'r quèe. Per Mon Pedr se ngòo le'n ye'r quèe. Gunèe Mon Pedr ante sab nax le'n ye'r quèe. ⁷Más de cona, gunèe Mon Pedr panid co' mblo mèn loo thebol Jesús, inaxte panid con sab. Nadùuz panid. Nax panid thòb lad. ⁸Le' sya, ngòo mbi' co' ndxàc xtàa xin' mté'th Pedr, co' mzin ner ro ye'r quèe, le'n ye'r quèe, ne. Gunèe mbi' ante sab nax no nadùuz panid nzo'f panid tya. No gunèe mbi' tataa ngòca. ⁹Tac hora tarte ta' myen'a cuent no tarte li la's ryop myen'a cóñ nee di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez le' Jesús naquinque' ryo xban làth mèn nguth. ¹⁰Sya, mbere ryop myen', ndyàa myen' par liz myen'!

Jesús ngro' too loo Mari co' ngòc mèn yèez Magdala.

(Mr. 16.9–11)

¹¹Per láth ndyàa ryop myen' par liz myen', Mari mbyan' ro ye'r quèe. Ndoo yón' Mari. No láth ndoo yón' Mari, mcòo' Mari yéc Mari. Mbui' Mari le'n ye'r quèe. ¹²Láth mdoo hui' Mari ro ye'r quèe, gunèe Mari chop angl co' noc lar' nagus. Ndub angl le'n ye'r quèe. Thòb angl ndub co'te' ngo'th yéc thebol Jesús. Tedib angl na, ndub co'te' ngo'th nii thebol Jesús. ¹³Angla mnibdi's loo Mari. Ndxab angl:

—Ngot, ¿chonon ndxón'l, à'?

Mari ndxab loo angl:

—Daa ndxón tac mèn xexte mbe' thebol Tad daa. No ne'needen pá ned ngua lá' mèn thebol Tad daa.

14 Ngolo xec ndxab Mari di'sa loo angl, mxac Mari ale thib xa' ndxab loo Mari: Mari, hui' ned xísl. Co'se' mbere Mari mbui' Mari ned xís Mari, gunèe Mari le' Jesús ngue tee tya. Per ne'ta'de Mari cuent ché' Jesús na. **15** Sya, mnibdi's Jesús loo Mari. Ndxab Jesús:

—Ngot, ¿chonon ndxón'l, à!, ey? ¿Chó ngue cua'n'l, à!, ey?

Per Mari mbli xtùuz. Ndxab Mari loo lezo' Mari peser mbi' co' nquenap huert na. Sya ndxab Mari loo mbi'a:

—Tad, chele' lìu mbe' Tad daa, gunee loon pá ned ngua lá'l Tad daa par ga xin Tad daa.

16 Sya, ndxab Jesús loo Mari: Mari.

Chàa, mbere Mari par xís Mari. Gunii Mari di's co' ndyoodi's mèn hebre loo Jesús. Ndxab Mari:

—Raboni, co' nee di's di's co'
ndyoodi's mèn hebre, Maistr.

17 Jesús ndxab loo Mari:

—Mari, ne'gàaltel daa tac daa tarte bii loo bé' co'te' nzo xuden Diox. Ndlyazen ya neel loo myen' co' ndxàc huesen. No gabl loo myen' le' daa bii loo bé' co'te' nzo xuden Diox co' nac xud myen' no co' nac Diox myen', ne.

18 Sya, ngua ta' Mari, co' ngòc mèn yèez Magdala, cuenta loo myen' xin' mté'th Jesús le' Mari gunèe Tad Jesús no ndxab Tad Jesús di'sa loo Mari par tataa ta' Mari cuent loo myen'.

Ngoloa mblu' loo Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús.

(Mt. 28.16–20; Mr. 16.14–18; Lc. 24.36–49)

19 No co'se' mzyèl'e izlyo' leque huiz co' ngòc ner huiz smana no ngulàale' yál' izlyo' huiza, leque hora thidte mqueltàa myen' xin' mté'th Jesús xhuina liz thib mèn. No quej nau' puert nzo góo myen' le'n nyòo tac nzyeb myen' ñièe myen' mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Látha, chàa, ngro' too Jesús loo myen'. Mblu' loo Jesús Jesús

loo myen'. Gunii Jesús Diox loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Nabe'ste blo gu' lezo' gu' con xtàa gu' no blo nagàl lezo' gu' loo Diox.

20 Ngolo ndxab Jesús di'sa, mblu' Jesús ya' Jesús co'te' mdid solndad clav. No mblu' Jesús ro costi Jesús co'te' mdid solndad lans loo myen' xin' mté'th Jesús. Le' myen' na, ante mdyac tìn' lezo' co'se' gunèe myen' Jesús.

21 Mbere Jesús, ndxab Jesús loo myen' tedib vez:

—Nabe'ste blo gu' lezo' gu' con xtàa gu'. No blo nagàl lezo' gu' loo Diox. Texal mtel' xuden Diox daa par mbañen loo izlyo' ndxè', tataaque' tel'en gu' ya gu' loo mèn loo izlyo' ndxè'.

22 Ngolo ndxab Jesús di'sa loo myen', mblá' Jesús mbii ro Jesús loo myen'. No ndxab Jesús loo myen':

—Na tel' Xpii Natú' loo gu' par yo no Xpii Natú' gu' thidtene, ndee gu', ey.

23 Ndxab Jesús loo myen', ne:

—Loo mèn co' mbli gu' cuent mdyon' xtol, mton'que' Diox xtol mèna. Le' mèn co' indlide gu' cuent mdyon' xtol, mèna nzi banque' con xtol mèn tac ne'nton'te Diox xtol mèna.

Max gunèe Tad Jesús le' Tad Jesús ngro xbanque'.

24 Per Max co' mdub lèe mèn Cuach co' ngòc xin' mté'th Jesús, co' ndxòò cuent nac si' fchop myen', yende Max làth myen' co'se' ngro' too Jesús no mblu' loo Jesús Jesús loo myen' yál'a.

25 Le' sya, myen' xin' mté'th Jesús mda' cuent loo Max. Ndxab myen':

—Nu' gunèele' Tad, cara.

Per Max mcàb loo myen'. Ndxab Max:

—Chele' daa ne'hui'de la's ya' Tad Jesús co'te' nguaa'd clav no tyeen cuen yan co'te' nguaa'd clav no tyeen cuen yan co'te' nguaa'd lans ro costi lad Tad Jesús, ne'yila'sten cuent co' nda' gu' ba'.

26 Ngoloo xon huiz ryete myen' xin' mté'th Jesús mqueltàa tedib vez le'n

nyòò liz thìb mèn. No le'pe' ngo no Max myen' sya. Lomisque', quej nau' ro puert. Per Jesús, chàa, ngro' too loo myen'. No mblu' loo Jesús Jesús tedib vez. Gunii Jesús Diox loo myen'. No ndxab Jesús loo myen':

—Nabe'ste blo gu' lezo' gu' con xtàa gu', ndee gu'. No blo nagàl lezo' gu' loo Diox.

27 Ngoloa, ndxab Jesús loo Max:

—Max, ftyee cuen ya'l trè' no hui' la's yan. No ftega' ya'l. Ftyee ya'l le'n costi daa. No ne'gànte lezo'l. Gola's cóñ chenen, Max.

28 Le' sya, mcàb Max loo Jesús.

Ndxab Max:

—Lìcque', U' nac Tad daa no nac U' Diox daa, Tad.

29 Ndxab Jesús loo Max:

—Max, èché' ngola'sl loo cóñ chenen nalle' tac gunèel daa, cà'? Más huen nda mèn co' tarte ñèe daa per ndxela's mèn loo cóñ chenen, ey.

Trè' ndlu' chó cóñ che'n mbi' nac co' ndlu' libr ndxè'.

30 Jesús tolo mbli no mblu' Jesús huax yalguye' roo yalguye' xèn loo myen' xin' mté'th Jesús. Per inda'de loo libr ndxè' cuent cóñ che'n rye yalguye' co' mbli Jesús. **31** Per di's co' ndub loo libr ndxè', di's ndxè' ndlu' par yila's gu' le' Jesús nac Cristpe' co' nac xgan'pe' Diox. No chele' gu' yila's loo Jesús no loo cóñ che'n Jesús, Jesús li par yòò ban no gu' Diox thidtene.

Jesús mbere ngro' too no mblu' loo Jesús loo gaz myen' xin' mté'th Jesús.

21 Ngolo nguri'th plá huiz co'se' ngro' too Jesús no mblu' loo Jesús Jesús loo rye si' fthib myen', Jesús ngro' too no mblu' loo Jesús Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús tedib vez ro nittó' co' lèe nittó' che'n Tiberias. No mblu' loo Jesús Jesús mod ndxè'.

2 Thidte ngure no Mon Pedr Max co'

mdub lèe mèn Cuach, no Natanael co' ngòc mèn yèez Caná co' nac yèezya' che'n làaz mèn galile, no ryop hues myen' xgan' mbi' co' lèe Zebede, no taachop myen' xin' mté'th Jesús.

3 Ndxab Mon Pedr loo myen':

—Daa nda ten mbèel, cara.

Myen' ndxbab loo Mon Pedr:

—Nu' ne tyee. Nda na'.

Sya, thidte mqueltàa Mon Pedr con myen'. Ngòo myen' loo thìb yòoyaa. Nda ten myen' mbèel. Per nec thìb mbèel ne'ngagaade loo myen' dib xec yál'a. **4** Co'se' nde tub xnii izlyo' xàn' bé' tedib huiz co' nde nquea, chàa, mblu' too Jesús no mblu' loo Jesús loo myen' ro nittó'a. Per myen' xin' mté'th Jesús ne'nglide cuent Jesús na. **5** Sya, ndxbab Jesús loo myen':

—Myen', èché' tarte yigaa nec thìb mbèel loo gu' nalle', cà'?

Myen' mcàb loo Jesús. Ndxab myen':

—Aa. Tarte yigaa nec thìb má', cara.

6 Jesús ndxbab loo myen':

—Blobii gu' yex gu' le'n nít ladli che'n yòoyaa ba!. Sya, yigaa mbèel loo gu', ey.

Le' sya, tataaque' mbli myen'. Ngoloa, axta ne' ne' ngác myen' no axta ne' ne' ngyèe myen' ngo' myen' yex le'n nít tant thìb mbèelléy' ngogaa le'n yex.

7 Sya, myen' xin' mté'th Jesús co' más mque' lezo' ñèe Jesús ndxbab loo Pedr:

—Tad na, cara.

Per texal mbìn Mon Pedr ndxbab myen': Tad na, mdoc Pedr xab Pedr tac Pedr mblo' xab Pedr por ngue li Pedr zin'.

Ngoloa, thidte ngulàa Pedr le'n nít. Mxyo'f Pedr loo nít axta ngro' Pedr loo yòò biiz. **8** Le' taamas myen' xin' mté'th Jesús na, nzoque' loo yòoyaa. Ndye'th gop xax myen' yex par ro nittó' tant thìb mbèelléy' ngogaa. No distans co'te' ngo myen' loo nittó' par ro nít loo yòò biiz neequ' thìb ayo metr peser. **9** Co'se' mbilàa myen' loo yòoyaa loo yòò biiz, gunèe myen' nzi cua'le' yaa loo quìi.

No nzo'f thìb mbèel loo quiì. No gunèe myen' nzo'f sa pan thìb lad loo quiì.

¹⁰Jesús ndxbab loo myen':

—Que de no gu' taaplá mbèel co' ngolo mxen gu' ba' par hua ndren na', ey.

¹¹Sya, ngua quée Mon Pedr loo yòoyaa. Ngua thop xax Mon Pedr yex co' nzo mbèela loo yòo biiz tant mzyè yexa con antub mbèel nambìi. Mastale' nzo thìb ayo nzo cho' psi' pson mbèel le'n yexa, ne'ngredete yexa. ¹²Jesús ndxbab loo myen':

—Que de hua ndren gu', ey.

No nec thìb myen' xin' mté'th Jesús ne'nglide ryes par ngnibdi's myen' loo Jesús chó nac Jesús tac naneeque' myen' Tad Jesús nac mbi'a. ¹³Ngoloa, mbii gax Jesús loo myen'. Mxen Jesús pan. Mda' Jesús pan loo myen'. Lomiske' ne, mxen Jesús mbèel. Mda' Jesús mbèel loo myen' par hua myen', ne.

¹⁴Con cona, mbyon vez mblu' loo Jesús Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús loo negro xban Jesús làth mèn nguth.

Jesús mdoodi's no Mon Pedr.

¹⁵Co'se' ngolo nduhua ndren Jesús con myen', Jesús mnibdi's loo Mon Pedr. Ndxab Jesús:

—Mon, xgan' Jonás, ¿ché' más nque' lezo'l ñèel daa leque nque' lezo' myen' ba' ñèe myen' daa, cà?

Pedr ndxbab loo Jesús:

—Aa, Tad, U' naneeque' le' daa nque'que' lezo' ñèen U'.

Sya, ndxbab Jesús loo Mon:

—Chele' lùu, lícque', nque' lezo' ñèel daa, góç xal thìb pastor loo mèn co' yòo loo cón chenen co' nac xal mbacxil' yen' daa, ndee.

¹⁶Mbryop vez mbere Jesús, ndxbab Jesús loo Mon Pedr:

—Mon, xgan' Jonás, ¿ché', lícque', nque'lezo'l ñèel daa, cà?

Pedr mcàb loo Jesús. Ndxab Pedr:

—Aa, Tad, U' nanee le' daa nque' lezo' ñèen U'.

Ndxab Jesús loo Mon:

—Chele' lùu, lícque', nque' lezo' ñèel daa, beren niin lool: Fquenap mèn co' yòo loo cón chenen co' nac xal mbacxil' daa, ndee.

¹⁷Mbyon vez ndxbab Jesús loo Mon Pedr:

—Mon, xgan' Jonás, ¿ché', lícque', nque' lezo'l ñèel daa, cà', yey?

Sya, mxí yéc no mxí lezo' Pedr tac mbyon vez mnibdi's Jesús loo Pedr.

Ndxab Jesús:

—¿Ché', lícque', nque' lezo'l ñèel daa, cà', ey?

Ndxab Mon Pedr loo Jesús:

—Tad, U' naneeque' ryethe con!. No nonque' U' ryethe con!. U' nanee le' daa nque' lezo' ñèen U'.

Ndxab Jesús loo Mon:

—Chele'i, lícque' tataa nac, fquenap mèn co' nac xal mbacxil' daa, tá, ndee.

¹⁸Licpe' ba'i, na nii lool, Pedr, co'se' ngòcl myen' bix no co'se' ngòcl myen'bi' yen', mdoc xabl no mque teel pál co'te' mblyas'l. Per co'se' gàcl más mèn gox, lùu sil ya'l. No tedib mèn làa xabl yenl. No hue' mèna lùu co'te' indlya'stel yal no co'te' ne'yòode lezo'l yal.

¹⁹Per di's co' ndxbab Jesús loo Pedr, di'sa nee di's xá mod gath Pedr par tataa mod li Pedr gàc con' roo con' xèn loo Diox por cón che'n Pedr.

Ngoloa, ndxbab Jesús loo Pedr:

—Ftoor nque xísen. Ya' nda na', Pedr.

Tré' ndlu' cón che'n thìb myen' xin' mté'th Jesús co' más mque' lezo' Jesús gunèe Jesús.

²⁰Co'se' mbere Pedr par ned xís Pedr, gunèe Pedr nde nque thìb myen' xin' mté'th Jesús co' más mque' lezo' Jesús gunèe Jesús. Mbi' co' nac xin' mté'th Jesús nac mbi' co' mxo'f bda' loo Jesús co'se' nduhua rsè no Jesús myen'. Mbi'a ngòcl myen' co' mnibdi's loo Jesús co' ndxbab loo Jesús:

—Tad, ¿chó nu' ta'xù' U' loo mèn, à'?

21 Co'se' mbui' Pedr loo myen' xin'
mté'th Jesús, Pedr ndxab loo Jesús:

—Tad, ¿mbi' ba!, à'? ¿Cón gàc loo
mbi'?

22 Jesús mcàb loo Pedr. Ndxab Jesús:

—Chele' daa ndlyaz le' mbi' ba' ban
axta co'se' beren galen loo izlyo' ndxè'
tedib vez, ¿chó import nzo lezo'l cón
che'n mbi' ba!, à'? Inacta cón che'n'l,
ndee. Conse' ftoo nque xísen. Ya' nda
na!

23 Le' sya, ngro' di'sa no mbyath
mbyèn di'sa làth mèn co' ngòoo loo
cón che'n Jesús le' mbi' xin' mté'th
Jesús ne'gathte. Per Jesús ne'ngabte:
Ne'gathte mbi'. Ndxe'leque', Jesús
ndxab: Chele' daa lyaz le' mbi' ba'
ban axta co'se' beren galen loo izlyo'

ndxè' tedib vez, ¿chó import nzo lezo'l
cón che'n mbi' ba'? Inacta cón che'n'l,
ndee.

24 Leque yub daa nac xin' mté'th
Jesús co' mbli nèe con' ngòoo co' nac
di's co' mque'en loo libr ndxè'. No
naneequen co' huenleque' le' di's co'
mdan cuent loo libr ndxè', di's ndxè'
nac di's licpe'!

25 No taate huax con' co' mbli Jesús
inda'de loo libr ndxè' cuent co' ngòoo
co' ne'nque'den ye's loo libr ndxè'. Tac
chele' mèn noo noo nque' ye's cón
che'n thìb thìb con' co' mbli Jesús xal
ngòoca, daa ngobe' no ndixelazen axta
ne' ne' ngàal loo izlyo' ngòoo libr co'
nda' cuent ryethe con' mbli Jesús chele'
mèn nque' ye's cón che'n ryethe con'
mbli Jesús. Taandxè' gàca.

Libr Co' Ndlu' Cón Che'n Con Co' Mbli Myen' Xin' Mté'th Jesús Co' Ndxe' Di's Che'n Jesús

Jesús mcàbgòn làa Jesús Xpii Natú'
loo mèn par yòo Xpii Natú' loo
mèn par ñibe' Xpii Natú' loo mèn.

1 Teofl, libr ndxè' nac thìb libr co' mque'en ye's lool. Ngue tan cuent lool loo libr ndxè' cón che'n ryethe con' mbli Jesús no con' co' mblu' Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús desde co'se' mtlo Jesús, mblu' Jesús cón che'n Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Jesús mblo yalbàn no mde'th Jesús cón che'n Diox loo mèn. **2** Mbli Jesús rye con'a axta mzin huiz mquée Jesús gáp loo bé!. Per ndoore! zin huiz yáp Jesús loo bé!, mcui Jesús myen' co' ya te'th no co' ya lo yalbàn cón che'n di's ndac co' ndlu' cón che'n Jesús. No mblu' Jesús myen' por cón che'n Xpii Natú' xá mod li myen' ryethe con' co' mque tee li myen' cón che'n Jesús. **3** No mblu' loo Jesús Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús le'n cho' huiz. Le'n huiza, tolo mbli Jesús huax yalguzye' no taamas con' loo xnaa loo myen' par, lícque', yila's myen' le' Jesús ngro xbanque!. Más de cona, mdoodi's Jesús loo myen' le'n huiza cón che'n xá mod ndlya's Diox ñibe'pe! Diox loo mèn loo izlyo!.

4 Co'se' tatabe' ngo no Jesús myen', mnibe' Jesús loo myen!. Ndxab Jesús loo myen':

—Ne'ryo'de gu' le'n ciuda Jerusalén. Guled gu' le'n ciuda Jerusalén axta tyaaque' no gàcque' con' co' mcàbgòn xuden Diox li xuden Diox loo gu' xalque' nac di's co' guniilen loo gu' ndoore!. **5** Aa. Lícque', Juàn Bautist mbi'th que tee li bautizar mèn con nít. Per le'n taaplá huiz lin par lyàa no yòo Xpii Natú' che'n Diox loo ryete gu' co' ngola'sle' loo cón chenen no loon, co' nee di's, thidte gàc gu' loo cón chenen por cón che'n Xpii Natú' co' lyàa loo gu' no co' yòo loo gu' xal co'se' ndxòo mèn le'n nít no ntau' nít loo mèn par ndxàc bautizar mèn.

Jesús mquée loo bé!

6 Co'se' be' thidte mqueltàa no myen' Jesús ndoore! yáp Jesús loo bé!, ngo no Jesús myen' loo thìb yii co' lèe yii che'n yaa oliv. Tya mnibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿ché' nalle' nac tiemp co' li U' par ñibe'pe' mèn nación Israel loo nacionpe' mèn nación Israel tedib vez, cà?

7 Jesús mcàb loo myen!. Ndxab Jesús:

—Yende chó cón che'n gu' par ñee gu' no ta' gu' cuent chó huiz no chó tiemp li xud na' Diox par ñibe' mèn nación Israel loo nacionpe' mèn. Ante xud na' Diox ñibe' no ndxàp xud na' Diox con'

roo no con' xèn la's nii xud na' Diox no la's ya' xud na' Diox par li xud na' Diox ñibe' mèn nación Israel loo nacionpe' mèn nación Israel tedib vez. ⁸Per co'se' yilo lyàa no yòò Xpii Natú' loo ryete gu' co' ngola'sle' loon no loo cón chenen, Diox li par gàp gu' con' la's nii gu' no la's ya' gu'. No li Diox par yòò valor loo gu' par ryo' tee gu' ya lo gu' yalbàn no tyoodi's gu' cón chenen loo mèn, mèn co' nac mèn ciuda Jerusalén. No texal ya gu' loo mèn ciuda Jerusalén par tyoodi's no gu' mèna cón chenen, tataaguè' ya gu' loo mèn gulàaz che'n làaz mèn jude no loo mèn gulàaz che'n laaz mèn samari. No yiloa, ya lo gu' yalbàn no tyoodi's no gu' mèn dib athu loo izryo' cón chenen.

⁹Ngolo gunii Jesús di'sa loo myen', no láth be' nzi hui' myen' loo Jesús, xèegà xèegà nguáp Jesús loo bé!. Láth nda quée Jesús loo bé!, mquée thib xcuau. Xcuaua mtau' loo Jesús. Ya ne'tolode nghui' myen' loo Jesús. ¹⁰Per láth nzi hui' myen' loo Jesús xal nda quée Jesús loo bé!, látha, ngro' too chop xa'bi' co' noc xab lar' nagus loo myen!. ¹¹Ndxab ryop xa'bi'a loo myen':

—Mèn yèezya' che'n làaz mèn galile, èchonon xèe nzi hui' gu' loo bé!, à? Anxle' nzi hui' gu' loo bé!, ey. Lìque', leque yub Jesús co' ngolo mquée loo bé! nalle' loo gu', leque yub Jesús bere yi'th loo izryo' tedib vez xal ngolo gunèe gu' mquée Jesús loo bé! nalle'.

Myen' mcui thib mbi' co' lèe Mati par yan' Mati lugar che'n Jud.

¹²Ngoloa, sya, mbii myen' loo yii co' lèe yii che'n yaa oliv. Mbere myen', ndyàa myen' le'n ciuda Jerusalén. Ndub yii yaa oliva par co'te' nziri' ciuda Jerusalén thib distans co' ne' chop mil metr. Distansa nac distans co' no maste ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn tyee nii mèn huiz descans tiempa. ¹³Co'se' mzin myen' le'n ciuda Jerusalén, mzin

myen' liz thib mbi' co'te' nguled myen' plá huiz co'te' thidte mqueltàa myen!. Liz mbi' co'te' ngo myen'a nac thib pis gáp. Làth rye mèn co' mqueltàa no myen' tyá ngo Pedr, ngo Cob, ngo Juàñ, ngo Ndech, ngo Lip, ngo Max, ngo Bartol, ngo Mate, ngo Cob co' ngòc xgan' thib mbi' co' lèe Alfe, ngo Mon co' ngòc che'n partid mèn co' ngòc partid cananist, no ngo Jud co' ngòc hues Cob. ¹⁴Ryete mèna mqueltàa no myen' par thidte ngurez myen' Diox con mèna, no con myen' huespe' Jesús, no con Mari co' ngòc xna' Jesús, no con taamas mèngot co' mqueltàa no myen' hora.

¹⁵Leque le'n huiza Pedr ngo too thib vez làth rye mèn co' ndxàc hues por cón che'n Crist. Mèna ngòc thib ayo nzo gal mèn. Pedr ndxab loo mèna:

¹⁶—Gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Crist, naquinque' gàcque', no tyaaque', no tyubque' di's nalle' xalque' nac di's co' gunii Xpii Natú' loo libr co' nac xti's Diox por di's co' ngro' ro David co' gunii David, David co' ngòc rey póla. David mde'th di's cón che'n Jud co' mdoo ner loo mèn co' mxen Jesús xal ndyen mèn thib pres. ¹⁷Juda ngòc thib xtàa nu' co' thidte mque tee no Jesús. No ngòo cuent Jud par xo'f zin' Jud co' nac cón che'n Jesús. ¹⁸Per ngolo nguth Jud, mbli mèn thib con!. Mxi' mèn thib le' yòò fte'b con tmi co' mdix mèn mcàa Jud por cón che'n con' ye'rsin' co' mbli Jud. Le' Jud na, ale leque Jud mblo dó' yen Jud. Mquetal Jud loo thib yaa. Ngòb Jud ned yéç Jud loo yòò. Ale ngos xti' Jud. Ryete xti' Jud ngro' par fuer. ¹⁹Co'se' mbìn mèn co' nac mèn ciuda Jerusalén le' yòò fte'b mdyu' con tmia, ale mdub lèe mèn ciuda yòò fte'ba Acéldama. Di'stèe mèna nee di's yòò fte'b co' mdyu' con tmi co' mdix mèn cón che'n ren lad thib mbi' co' mxyo. ²⁰Ngòc con'a loo Jud xalque' ndub di's co' mbez loo libr che'n Salmos co' mbez taandxe'!

Gàc liz xa' yende chó mèn ban liz xa'. Yende chó mèn guliz xa' yòo ban liz xa'.

Lomisque!, mbez loo libr co' nac xti's Diox tedib lugar:

Yan' tedib mèn lugar che'n xa'
par xo'f zin' mèna zin' co' ngòc di's
xo'f zin' xa'.

²¹Nalle' nzo mèn làth na' co' mque
tee no na' le'n rye tiemp desde co'se'
mtlo mque tee Jesús con na'. ²²Mèna
thidte mque tee no na' anon co'se' mbli
Juàn bautizar Jesús no ngo no mèna
na' axta mzin huiz co' mquée Jesús loo
bé!. Cona, ngue niñi: Naquinque' yo
thib mbi' co' nac mèna par yo no mbi'
na' par thidte ta' no mbi' na' cuent cóñ
che'n xá mod ngro xban Jesús làth mèn
nguth.

²³Sya, mèn co' nziri'a mda' lèe thib
mbi' co' lèe Chè Barsabás co' ne' tedib
lèe Just. No mda' mèn lèe tedib mbi' co'
lèe Mati. ²⁴Ngoloa, ngurez mèna Diox.
Ndxab mèna taandxè:

—Tad Diox, U' co' nanee ryethe con'
co' ndli mèn xtùuz no co' nden' mèn
le'n lezo' mèn, bli U' no blu' U' loo nu'
de loo ryop mbi' ndxè' xá ñaa mbi' co'
co' xá! U' no co' cui U' ²⁵par xo'f zin'
mbi' zin' co' ngòc di's xo'f zin' Jud par
hue' mbi' di's che'n U', Tad, loo mèn
loo izlyo!. Tac leque Jud mbli par nguth
Jud por cóñ che'n xquin Jud co' mcua'n
Jud par mbii Jud lugar co'te' ndxàal bii
Jud.

²⁶Sya, mblo mèna Chè no Mati rif.
Per le'xque' Mati ngro' rif. Desde hora,
mqueltàa no Mati ryete si' fthib myen'
xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n
Jesús loo mèn.

Jesús mtel' Xpii Natú' par ngulàa
Xpii Natú' loo mèn no ngòo
Xpii Natú' loo mèn par tlo Xpii
Natú' ñibe' Xpii Natú' loo mèn.

2 Co'se' ngòc huiz co' ngòc huiz lni
Pentecostés tiempa, le'pe' huiza

thidte mqueltàa myen' co' ndxe' di's
che'n Tad Jesús le'n ciuda Jerusalén
con taamas mèn co' ngola'sle' loo Tad
Jesús no loo cóñ che'n Tad Jesús. ²Láth
thidte nziri' mèna liz thib mèn, chàa,
mbyèn thib ruid brut co' mbyèn loo
bé!. Mbyèn ruida xal co'se' nxyo'f thib
mbiidó!. No mbyèn biia le'n nyòo co'te'
nzi ndub rye mèna. ³Látha, mxyo'f loo
loo mèna no mxac mèna ngulàa thib
con' loo thib mèna co' ñaa xal
looz bèel. Pues con' co' gunaa xal loz
bèela ngòc Xpii Natú' co' ngulàa loo
mèn. Mbyan' con'a loo mèna dib lal
ngo mèna le'n nyòo. ⁴Ryete loo mèna
ngulàa Xpii Natú' no ngòo Xpii Natú'
loo mèna. No mbyan' Xpii Natú' loo
mèna par ñibe' Xpii Natú' loo mèna.
Le' sya, hora mtlo mèna, mdoodi's thib
thib mèna tedib di'stèe xalque' mbli
Xpii Natú' par mdoodi's mèna di'stèe.
Di'stèea ngòc di'stèe co' mdoodi's chol
mèn co' nzo le'n ciuda Jerusalén le'n
huiza.

⁵Tataa ngòca tac le'n huiza huax
mèn titi, co' ngòc mèn che'n nación
Israel, ngo ban le'n ciuda Jerusalén.
Mèna ne'nglá'de mod co' nac che'n xley'
mèn. Mbi'th mèna ciuda Jerusalén par
li mèna xalque' mnibe' xley' mèna loo
mèna. Mèna ngòc mèn co' nabán dib
athu loo izlyo!. Mbi'th li mèna xal ñibe'
xley' mèna loo mèn ciuda Jerusalén.

⁶Co'se' mbìn mèna ngòc ruid co' mbyèn
loo bé'a, huax mènléy' mqueltàa co'te'
mbyèn ruida. No axta ne' ne' ñee mèna
cón li mèn xtùuz tac thib thib mèna
ndxòn di'stèepe' mèn co' ndyoodi's
mèn co'se' ngulàa Xpii Natú' loo mèn.
⁷Ante ngüi' no ante ñaa mènléy' co'
mqueltàaa. Mbez thib mèna no tedib
mèna loo xtàa mèna. Ndxab mèna:

—¿Ché' inacte mèn ba' mèn gulàaz
che'n làaz mèn galile co' ndyoodi's
xalque' ndyoodi's na' nalle!, cà? Lìcque',
nac mèn ba' mèn gulàaz che'n làaz mèn
galile, cara. ⁸¿Xá mod mbli mèn ba' par

ndyoodi's mèn ba' xti's na' co' ngóol no thib thib na', sya? ⁹Hui' gu' nexa. Trè' nzo mèn gulàaz che'n làaz mèn part; mèn gulàaz che'n làaz mèn med; mèn gulàaz che'n làaz mèn elam; mèn gulàaz che'n làaz mèn mesopotam; mèn gulàaz che'n làaz mèn jude; mèn gulàaz che'n làaz mèn capados; mèn gulàaz che'n làaz mèn pont; mèn gulàaz che'n làaz mèn asia; ¹⁰mèn gulàaz che'n làaz mèn frig; mèn gulàaz che'n làaz mèn panfil; mèn gulàaz che'n làaz mèn egip; mèn gulàaz che'n làaz mèn africa; mèn co' nde chol lugar co' más tith loo làaz mèn ciren. No nzo ndxep mèn co' nac mèn gulàaz che'n làaz mèn ciuda Rom, ne, co' naban ciuda Jerusalén làth na!. Ndxep mèn gulàaz che'n làaz mèn ciuda Rom nac mèn nación Israel por ngóol mèn le'n nación Israel. Le' taandxep mèn ciuda Rom na, ngòc mèn nación Israel por ngòc mèna mèn xley' mèn nación Israel. ¹¹Lomisque' ne, nzo ndxep mèn co' nac mèn gulàaz che'n làaz mèn cret co' nac thib yòo biiz co' nziri' le'n nítto!. No nzo ndxep mèn gulàaz che'n làaz mèn arab. Ale ndxòn na! xti's ryete mèn ba' co' nac con' roo no con' xèn co' mbli Diox loo xti's na' co' nac di'stèepe' na'.

¹²Ryete mèna ante ngüi' no ante ñaa loo cóñ ndxàca. Axta ne! ne! ñee mèna cóñ li mèna xtùuz. No mnibdi's mèna loo xtàa mèna. Ndxab mèna:

—¿Cón con' ndxè? ¿Chonon tatua' ngue li Diox loo na', yoo?

¹³Per taamas mèn mxiiis co'se' mbui' mèn ndxàc cóñ ndxàca. Mbez mèna loo xtàa mèna:

—Tatua' ndxàca loo mèn ba' tac ndyuuz mèn ba'.

Pedr mda' cuent loo mèn cón che'n cóñ ndxàc.

¹⁴Sya, ngo too Pedr con taamas myen' xtàa Pedr co' ndxe' di's che'n Jesús loo mèn co' mqueltàaa. Cabii ndxab Pedr loo mèna:

—Gu' co' nac mèn nación Israel no gu' co' nac mèn taamas nación co' naban le'n ciuda Jerusalén, na ndlyaz gòn gu' no ta' gu' cuent cóñ che'n cóñ ndxàc ba!. No huen huen tub nza gu' loo con' co' nde niin loo gu' nalle!. ¹⁵Cón che'n mèn co' mbez ndxep gu' ndyuuz, mèn ba' indyuuzte xal ndli ndxep gu' xtùuz. iMáa yob yéc gu'! Hor ndxè' inacte hor co' tyuuz mèn. Pente nzo na' hor nquéé guyè' xtil!. ¹⁶Ndxè'leque', con' co' ndxàc co' ngüi' gu' ba' nac con' co' ndxàc no con' co' mdyaale' xalque' ngòc di's co' gunii Joel co' mde'th di's co' ndxab Diox co'se' ndxab Joel taandxè':

¹⁷Diox ndxab cóñ che'n con' co' gác le'n lult huiz co' nde nque. Ndxab Diox: Na làa Xpii che'n daa loo mèn dib athu loo izlyo!. Myen'bi' co' nac xgan' mèn no myen'got co' nac rsap mèn, te'th myen'a di's loo mèn co' ñibe'en loo myen!. Lomisque' ne, myen'bi' xyo'f loo con' loo co' lu'en loo myen!. Lomisque' ne, loo mèn gox xyo'f loo con' loo co' lu'en loo mèn gox làth mcal!.

¹⁸Lomisque' ne, ndxab Diox: Daa làa Xpii daa loo mènbi' no loo mèngot co' xo'f zin' zin' cóñ chenen co'se' gáca huiza. No te'th mèna con' co' ñibe'en loo mèn par te'th mèna loo mèn.

¹⁹Lin par gác con' roo no con' xèn loo bél' par hui' mèn no ñaa mèn con' lin. Le' loo izlyo' na, lin huax con' co' gác thib señ loo mèn. Lin par gath huax mèn. Lin par lyàa quii loo mèn huax lugar. Lin par yitoo zen loo mèn xal co'se' ndxetoo xcuau.

²⁰Huiza ne'tenìide huiz. Dyau' loo huiz huiza. Lomisque' ne, ñaa loo mbe' xal ñaa ren. Gác con'a ndoore' co'se' gác tiemp telux Tad Diox izlyo!. Huiza gác huiz co'se' lu' Diox cóñ che'n con' roo no con' xèn che'npe' Diox. No lu' Diox rye loothe con' roo

con' xèn co' ndxàp Diox la's nii Diox
no la's ya' Diox loo mèn.

21 Per ryete mèn co' mbez lèe Tad,
mèna lyá' loo con' ryes.

22 Mèn nación Israel, bìn gu' di's co'
nde toodizen loo gu'. Jesús che'n yèez
Nazaret ngòc thib mbi' co' mtel' Diox
loo gu'. No huen huen nda' gu' cuent
le' Diox mtel' Jesús làth gu' tac Diox
mbli loo Jesús par mbli Jesús huax
yalguzye' roo yalguzye' xèn loo gu'.
No huen huen nda'que' gu' cuent cóñ
che'n yalguzye' co' mbli Jesús làth
gu', ¿lé'? **23** Per mastale' mbli Jesús
huax yalguzye' loo gu', ngo thib mbi'
co' mda'xù' Jesús loo gu'. Sya, ryete
gu' mqueltàa. Mbe' gu' Jesús xal thib
pres par mbeth gu' Jesús co'se' mnibe'
gu' loo mèn ye'rsin' que' mèna Jesús
loo thib cruz. Mbli gu' con'a loo Jesús
xalque' mnibe' Diox no xalque' mblob'e'
Diox lezo' Diox pól'a par gáca tataa.

24 Per mbli Diox ngro xban Jesús. No
mtelá' Diox Jesús loo yalguth par
ne'ntin lizte Jesús thidtene tac yalguth
co' mtin liz Jesús yende mod ngli gan
loo Jesús thidtene. **25** Co'se' gunii
David co' ngòc rey pól'a cóñ che'n Jesús,
ndxab David taandxé:

Daa gunèepe' loo Tad daa.
Ndoo Tad daa loon thidtene. No
thidteneque' nzo Tad daa cuaten par
yende cóñ li par zyeb daa no xi'th daa.

26 Por con'a, anze'f mdjac lezon.
No ale angmdoon mdoodizen di's por
ndjac lezon. No por cona, mastale'
gath bél'yòo laden, ndxàpen yalxla's
loo Tad daa le' Tad daa li par yo ban
daa tedib vez.

27 Tac U', Tad, ne'lá'ya'de alm daa
par quée yalguth no tin yalguth alm
daa thidtene. Ne' ne' ta' U' lugar yiza'
no ga's bél'yòo laden, daa co' mxo'f zin'
zin' che'n U', daa co' anze'f nque' lezo'
U' ñee U'.

28 Tad, U' mblu' loon cóñ lin par
ban no daa U' thidtene. No yiloa,

anze'f tyac tín' lezon co'se' hui'en loo
U'.

29 Gu' co' nac mèn nación Israel co'
nac hues xtàa daa, lìcque', gu' nda'que'
cuent le' David co' ngòc xudgool na'
nguthque'. No mca's mèn thebol David.
No axta nalle' be' nax bá' che'n thebol
David co' ngüü'i na' no co' ñaa na' loo.

30 Per gu' nda'que' cuent le' David ngòc
thib mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox.
No huen huen nanee David le' Diox
mcàbgòn no mbli nèe Diox di's co' ngro'
ro Diox co' ndxab Diox loo David le'
thib xa' co' gáca bin David, xa'a gáca Crist
co' yan' lugar che'n David co' tyub ñibe'
loo mèn nación Israel. **31** Por cona, mda'
David cuent cóñ che'n Crist xal mèn co'
gunèe ngòc con' loo Crist ndoore' gáca
le' Crist ryo xban làth mèn nguth. No
lomisque' ne, ndxab David le' alm Crist
no xpii Crist ne'yan'te le'n ye'rbiil. Ne'
ne' yiza' bél'yòo lad Crist. No ne' ne'
ga's bél'yòo lad Crist. **32** Cona, ngue
niin loo gu': Diox mblo xban leque yub
Jesús co' nac Crist. Ryete nu', xal nziri'
nu' trè', nanee nu' no nda'que' nu' cuent
xal ngòca loo Jesús co'se' mblo xban
Diox Jesús làth mèn nguth. **33** Co'se'
ngolo mbli Diox ngro xban Jesús, Diox
mnibe' loo Jesús làa Jesús Xpii Natú'
loo mèn, Xpii Natú' co' mcàbgòn Diox
li Diox lyàa loo mèn. No yòo Xpii Natú'
loo mèn par ñibe' Xpii Natú' loo mèn.
No nalle' ryete con' co' mbui' gu' no
co' mbìn gu'a, ngòc con'a por Jesús.
34 Inacte yub David co' ngro xban no
co' mquée loo bé'. Tac yub David ndxab
taandxé:

Tad Diox ndxab loo Tad daa: Ftub
cuaten, ey, **35** axtaque' lin le' rye mèn
co' nac ngolo ngola's che'nlyubdi's
lool no gáca mèna mèn nado' lool.

36 Por cona, daa Pedr ngue nii loo
gu' co' nac mèn nación Israel: Ne'gànte
lezo' gu' no ne'gàc chopte lezo' gu'.
Fta' gu' cuent co' huenleque' leque
yub Jesús co' mbli gu' mandad mquée

loo cruz, Diox mbli par ngòc Jesús Tad no jef loo ryethe con!. Mbli Diox ngòc Jesús Crist, ne.

³⁷ Co'se' mbìn mèna tataa ndxab Pedr, mxi yéc mèna no mxi lezo' mèna. Mnibidi's mèna loo Pedr no loo taamas myen' xtàa Pedr co' nziri' loo Pedr:

—Gu' co' nac mèn gulàaz nu' no co' nac xtàa nu', gunee gu' loo nu' cóñ ndxàal li nu' por mbli nu' con' ye'rsin' con Jesús, sya, cara.

³⁸ Sya, mcàb Pedr. Ndxab Pedr loo mèna:

—Blàa yéc gu' no blàa lezo' gu' no fse' gu' ryethe mod ye'rsin' co' ndxàp gu' loo Diox. No yiloa, gòc bautizar thib thib gu' por lèe che'n Jesucrist par tataa mod lu' gu' loo mèn le' Diox mton' xquin gu' no xtol gu'. Le' sya, Diox li par lyàa Xpii Natú' loo gu' no yòò Xpii Natú' loo gu' par ñibe' Xpii Natú' loo gu'. ³⁹ Co'se' mcàbgòn Diox làa Diox Xpii Natú' loo mèn, con'a nee di's, li Diox par lyàa no yòò Xpii Natú' loo gu' no loo xin' gu' par ñibe' Xpii Natú' loo gu' no loo xin' gu'. No mcàbgòn Diox par lyàa no yòò Xpii Natú' loo mèn tith par ñibe' Xpii Natú' loo rye mèn co' nzo ban tith. Con' co' mcàbgòn Tad Diox loo na'a par li Tad Diox loo na'a nee di's le' Diox co' xà' mèn no cui Diox mèn loo con' ye'rsin' par yòò mèna loo con' che'n Diox.

⁴⁰ Con di's ndxè' co' mdoodi's Pedr no con taamas di's co' mdoodi's Pedr, mco'x Pedr mèn no ndxab Pedr loo mèn nación Israel:

—Leque gu' blàa yéc gu' no blàa gu' lezo' gu' no fta' gu' lugar tí' no làa Diox gu' loo con' ryes làth mèn nación Israel co' nac mèn nala's, mèn co' ne'ndalte ngala's no co' ne'ndalte ndubdi's loo con' mnibe' Diox loo mèna par li mèna.

⁴¹ Ngoloa, ryete mèn co' mdub nza no co' mda' lugar mbìn di's co' ndxab Pedr, mèn co' ngulàa yéc no co' ngulàa lezo' par mse' mèna mod co' ngòp mèna

loo Diox, mèna ngòc bautizar leque hora. Leque huiza, mqueltàa mèna con mèn co' ngola's loo Jesús. Mèn co' ngòc bautizar huiza ngòc son mil mèn.

⁴² No ryete mèna mbli nèe leque mèna loo con' co' mblu' myen' co' ngòc xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús loo mèn. Thidte di's thidte cuent ngure ban rye mèna. No ngurez mèna Diox. No thidte mqueltàa rye mèna par hua mèna xít mèn no lua' mèn atate huiz.

Trè' ndlu' cón che'n xá mod ngure ban mèn tiemba, mèn co' ngòo loo cón che'n Diox por cón che'n Jesús.

⁴³ Le'n huiza ryete mèn co' ne'ndalte ngala's xal nac di's co' ndxab Pedr, ryete mèna mzyeb no ngo no lezo' mèna por con' co' ndxàc le'n huiza. Nde nxon', mbli myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús huax yalguzye' roo no yalguzye' xèn. No mbli myen' huax con' co' nac señ loo mèn. ⁴⁴ Le' ryete mèn co' ngola's na, ryete mèna thidte di's thidte cuent ngure. No ryete con' co' ngòc che'n thib thib mèn ndli zin' ryete mèna xal che'npe' mèna,

⁴⁵ axta mtho' rye mèn co' ndxàp che'n mèn, con' co' nac che'npe' mèn; angab na'i, xyòn mèn, no mái' mèn, no taamas con' co' ngòc che'n mèn par ngro' tmi par mda' mèn tmi mcàa thib thib mèn co' ngola's co' ndyac yaltìi nesida.

⁴⁶ Más de cona, atate huiz mqueltàa mèna le'n templ che'n Diox par cuez mèn Diox. Ndxeloa, thidte nqueltàa mèn. Nda mèn liz hues xtàa mèn co' ndli nab con' hua mèn; chó mèn ta'i yé'; chó mèn ta'i huize' co' ngòc mod che'n mèna tiemba. Látha, nziri' mèn guyith guxìis. No yende chó mèn ndye's no nxyal' làth xtàa mèna. ⁴⁷ No atate huiz mbez mèna di's roo di's xèn no di's natú' cón che'n Diox loo mèn. No mbez mèna loo Diox Diox roo Diox xèn nac Diox. Látha, rye mèn ciuda Jerusalén co' tarte lyàa yéc no co' tarte lyàa lezo',

ryete mèna ngòp mod. No mbli mèna par mdyu' mèn co' ngola's loo Diox por cóñ che'n Jesucrist loo mèn ciuda Jerusalén. Más de cona, Tad Diox tolo ngue li par tolo ndlyàa yéc mèn no ndlyàa lezo' mèn par lyá' mèn loo con' ryes no thidte queltaà no mèna mèn co' ndxela's loo Jesucrist no loo cóñ che'n Jesucrist.

Pedr mbli par mdee li thib mbi' coj.

3 Thib huiz ngòc thib con!. Láth nda quée Pedr ryop Juàn co'te' ndub templ, hora ngòc hor mquée guyon bzyè. Hora nqueltaà mèn le'n templ par mbez mèn Diox. ²Ryete huiz ndyub thib mbi' coj co' anon ngóol coj ro puert che'n templ. Atate huiz ndxe' mèn guliz mbi' coja mbi' coja. Nda lá' mèn mbi' coj ro puert che'n templ, puert co' ne' lèe Puert Co' Nabe's Ñaa, par ña'b mbi' gòn loo mèn co' ndxòo no co' ndryo' le'n templ. ³Co'se' gunèe mbi' coj Pedr no Juàn láth nde yòo Pedr no Juàn le'n templ, mna'b mbi' gòn loo Pedr no loo Juàn. ⁴Sya, xèe mbui' Pedr no Juàn loo mbi'. Ndxab Pedr loo mbi': —Mbi', hui' loo nu', xàa.

⁵Sya, más mbli mbi' mbui' mbi' loo Pedr no loo Juàn. Mblyia's mbi' peser ta' Pedr ryop Juàn ndxep gòn càa mbi'.

6 Per ndxe'leque', ndxab Pedr loo mbi': —Hui' nexa. Indxàpten nec thib loo tmi, cara. Per thib con' co' ndxác daa ndlin, na li par gáca lool. Por lèe che'n Tad Jesucrist, co' ngòc mèn yèez Nazaret, goo too. Fteyez niil no nali ftee.

⁷Sya, mxen Pedr ya' mbi' coja co' nac ladli. Mxít too Pedr mbi'. Leque hora, mbyez nii mbi' no mbyez yen nii mbi' no mdyoxcua' nii mbi' xal nii thib mèn huen.

⁸Ngoloa, thidte nguát mbi!. No, chàa, ngo too mbi!. Mtlo mbi', mdee nii mbi!. Mque tee nii mbi' par ndxè' par ba!. Ale sangngòo no mbi' Pedr no Juàn le'n

templ. Mdee nii mbi!. No asembli mbi' ndxát mbi!. No cabii mbez mbi':

—Susque! Diox roo Diox xèn nac Diox, yoo.

⁹No ryete mèn co' nzo le'n templ gunèe xal gundee nii mbi' no xal mbez mbi' Diox roo Diox xèn nac Diox. ¹⁰No ryete mèna ngua no lezo!. No mzyeb mèna co'se' gunèe mèn con' co' ngòc loo mbi'. Tac mèna huen huen ndlibe' mbi' no nanee mèna le' mbi'a nac leque yub mbi' co' ndyub ro puert che'n templ co' ña'b gòn, ro puert co' ne' lèe Puert Co' Nabe's Ñaa.

Pedr ngo yalbàn loo mèn ro portal che'n templ co' ne' lèe Portal che'n Salomón.

¹¹Per mbi' coj co' mdee lia thidtene ngue tee nque xís Pedr ryop Juàn. Indlya'ste mbi' lá' mbi' Pedr ryop Juàn. Le' rye mèn co' nzo le'n templ hora na, ngo too par ngua tee hui' mèna xal ndxàc mbi'a. Thidte mqueltaà rye mèna leque ro portal che'n templ co' ne' lèe Portal che'n Salomón co'te' nzo Pedr ryop Juàn no mbi' coja. Ante ngüi' mèna no ante ñaa mèna xal ñaa con' co' ngòc loo mbi' coja. ¹²Co'se' gunèe Pedr ryete mèn mqueltaà loo Pedr, ndxab Pedr loo mèna:

—Aa, mèn nación Israel. ¿Chonon ndxo no lezo' gu' no nzyeb gu', à'? ¿Chonon ale xèe ngüi' gu' loo nu' no ndli gu' cuent ale yub nu' mbli par mdee nalì mbi' coj ndxè' no ndli gu' cuent peser ndxàp nu' ndxep con' roo con' xèn la's nii nu' no la's ya' nu' o ndli gu' cuent por nac nu' mèn co' arid mbez Diox no arid ncòo' nu' yéc nu' loo Diox, con'a mbli nu' par mdee nalì mbi' coj ba', cà? Yende xàa. ¹³Ndxè'leque', con' co' ngòc loo mbi' ba', le'i ngòc xal nde niin loo gu' ndxè!. Ndyazzen gòn gu' di's co' gon yalbàn loo gu' nalle': Diox co' nac Diox che'n xudgool na' Abraham, no che'n xudgool na' Isaac,

no che'n xudgool na' Cob, Dioxa mbli par ngòc más con' guryath no con' guryèn loo mbi' co' mxo'f zin' zin' che'n Diox, mbi' co' nac Jesús co' ngòc leque Jesús co' mda'xù' gu' loo mèn che'n ciuda Rom co' ñibe' loo na!. No co'se' mbly'a's Pilat co' nac gobien loo nación na' nglá' Pilat Jesús, gu' ne'ndalte nglá' Pilat Jesús. ¹⁴Lugar de ngna'b gu' loo Pilat nglá' Pilat Jesús co' nac mbi' natú' no co' nac mbi' nalì no mbi' nambìi, ale ndxe'leque', mna'b gu' loo Pilat par mblo' Pilat thìb mbi'guth mèn lezi'f loo gu'. ¹⁵Ale tataa mbli gu' par mbethxù' gu' mbi' co' nac thidte mbi' co' mbli par ngòc yaltiixù' loo mbi' par yoo ban no mèn Diox thidtene. Per mastale' mbeth gu' mbi', Diox mbli par ngro xban mbi' làth mèn nguth. No nalle' nu' nda'que' cuent cón che'n xá mod ngro xban mbi' làth mèn nguth. ¹⁶No nalle' por lèe che'n leque yub Jesús, co' ngola's mbi' coj ba' loo no ndxàp mbi' yalxla's loo Jesús, por cona, mbli Jesús mbyez nii mbi' no mbyez yen nii mbi' par ngo too lì mbi'. Gu' huen huen ndlibe' mbi' no ngue hui' gu' loo mbi' ba' nalle!. No por ngola's mbi' loo Jesús, con'a mbli mdee lì mbi' thidtene xalque' ngüi' gu' no xalque' ñiaa gu' loo mbi' nalle!.

¹⁷Per nalle', gu' co' nac mèn nación Israel co' ndxàc hues xtàa daa, daa nanee no non daa co'se' thidte mqueltàa gu' con mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel par mbeth gu' Jesús, licpe' ba'i, ne'ñeede gu' no ne'nda'de gu' cuent cón ngue li gu' hora. ¹⁸Per Diox tataa mbli par tataa mbli no gu' Jesús par mdyaa no ngòcque' xal mde'th mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox pólal le' Crist co' nac xgan'pe' Diox naquinque' tyactiixù'. ¹⁹Cona, ngue niin loo gu': Más huen blàa yéc gu' no blàa lezo' gu' par zye' mod co' ndxàp gu' loo Diox par tataa mod lyá' gu' loo con' ryes no bere gu' yóope' gu' loo cón che'n Diox tedib

vez par tataa mod ton' Diox xquin gu' no xtol gu'. Le' sya, Tad Diox li par gác thib tiemp loo gu' par yo nagàl lezo' gu' loo Diox no yende chó mèn co' xà' gu' loo cón che'n Diox. ²⁰No tel' Diox Jesús loo gu' co'se' gác tiemp, Jesús co' nac Crist co' mcui Diox par xo'f zin' Crist thib zin' loo gu' co'se' gácpe' tiempa. ²¹Tataa li Diox loo gu', mastale' nquin yo Jesús loo bék' axta gác huiz no gác tiemp co'se' li nab Diox ryethe con' co' nquin gác ndoore' yi'th Jesús loo izlyo' tedib vez. Gàca xalque' ndxab Diox por ro mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox pólal. ²²Tataaguè' ndxab Moisés loo xudgool na' pólal, ne, co'se' ndxab Moisés:

Diox co' nac Tad Diox na' tel' thib mbi' co' te'th di's co' ndxab Diox làth na' co' nac mèn nación Israel xalque' mtel' Diox daa làth gu'. Ndlyazen tyub nza gu' loo di's co' ñee xa'a loo gu' no gòn gu' ro xa'.

²³Tac ryete mèn co' ne'yub nzade no co' ne'gònte ro xa' co' te'th di's che'n Diox, ryete mèna lyux no ryo xà' mèna làth mèn nación Israel thidtene.

²⁴Por cona, daa co' lèe Pedr, tolo ngue niin loo gu': Ryete mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox co' nac con che'n Diox ngòc Samuel co' mde'th di's co' ndxab Diox no taamas mèn co' nde nque. Mde'th mèna cón che'n cón ndxàc le'n huiz ndxè!. ²⁵Con' co' mcàbgòn Diox por cón che'n mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, Diox mcàbgòn Diox par ndxàca loo gu'. No par gác con' ndac loo gu', Diox mbli par mbyan' thib conveñ con mèn co' ngòc xudgool na' pólal co'se' ndxab Diox loo Abraham:

Ryete mèn co' naban dib athu loo izlyo', gác con' ndac loo mèna por cón che'n thib mbi' co' nac bin lùu. ²⁶Co'se' mblo xban Diox mbi' co' mxo'f zin' zin' che'n Diox, co' nac Jesús,

mniibe' Diox loo Jesús tel' Jesús nu' ner
loo gu' par li Jesús par gác con' ndac
loo gu' no par tataa mod lá' thib thib
gu' con' ye'rsin' co' ndli gu' loo Diox.

Pedr no Juàn mdooxù' loo mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn xley' mèn nación Israel.

4 Tatabe' ngue toodi's no Pedr ryop Juàn mèn co'se' mzin mèn co' nac nguley' con mbi' co' ñibe' loo solndad co' nquenap templ no con mèn co' nac mèn xley' saduse co'te' mqueltàa Pedr ryop Juàn con mèna. **2** Ryete mèna ngòc nayi' loo Pedr no loo Juàn tac Pedr ryop Juàn ngue lu' mèn. No mbez Pedr ryop Juàn le' mèn co' nguth ryo xbanque'. Tataa mbez Pedr ryop Juàn loo mèna tac, ngolo nguth Jesús, ngro xbanque' Jesús. **3** Sya, mxen mèna Pedr ryop Juàn xal thib pres par mblo mèna Pedr ryop Juàn lezi'f par tub rez mèna cón che'n Pedr ryop Juàn tedib huiz tac huiza mzyèl' izlyo!. **4** Per mastale' tataa mbli mèna con Pedr ryop Juàn, huax mèn ngola's co'se' mbìn mèn di's co' ndxab Pedr hora. Anon mtlo ngola's mèn loo Jesús, por loo rye mèn co' ngola's co' ndxòo cuent ngòc ante mènb'i ngòcque' ga'y mil mèn. Indxòode cuent mèngot ne' myen' bix.

5 Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, ryete mèn co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, no co' ñibe' loo mèn nación Israel, no mèngool che'n mèn nación Israel, no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, ryete mèna mqueltàa le'n ciuda Jerusalén. **6** Nde nxon', mqueltàa no mèna Anás co' más ñibe' loo rye nguley' tiempa. No mqueltàa no mèna Caifás, no thib mbi' co' lèe Juàn, no tedib mbi' co' lèe Alejandr. Mqueltàa ryete mèn co' ngòc mèn guliz che'n taamas mbi' co' más ñibe' loo rye nguley', ne. **7** Ngolo mqueltàa rye mèna, mbli mèna mandad ngua lo' mèn Pedr ryop Juàn lezi'f.

Ngoloa, mdoo mèn Pedr ryop Juàn xtau' loo rye mèna. Mnibdi's mèna loo Pedr no loo Juàn. Ndxab mèna:

—¿Chó mnibe' loo gu' o por chó lèe mèn ndli gu' con' co' nzi li gu' ba, à?

8 Sya, mnibe'pe' Xpii Natú' loo Pedr. Ndxab Pedr loo mèna:

—Gu' co' nac mèn co' ñibe'pe' loo mèn nación Israel, no gu', mèngool co' ñibe', no gu' co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel, **9** ya que ngue ñibdi's gu' loo nu' cón che'n con' ndac co' ngòc loo thib mbi' yíz par lya's gu' gòn gu' no ta' gu' cuent xá mod ngòc mbyac mbi' yíz ndxé', **10** nu' ta' cuent loo ryete gu' par non ryete mèn nación Israel le' mbi' yíz co' mbyac, co' ndoo loo gu' ndxé', mbyac mbi'a por cón che'n con' roo no con' xèn co' ndxàp Jesucrist la's nii Jesucrist no la's ya' Jesucrist, Jesucrist co' nac mèn yèez Nazaret. Jesucrist ngòc leque yub Jesucrist co' mque' gu' loo cruz par nguth Jesucrist loo cruz. Per yub Diox mblo xban Jesucrist làth mèn nguth. **11** Gu' mtè'b cón che'n Jesucrist no ne'nglide gu' cas cón che'n Jesucrist. Ne' ne' ngli gu' cas Jesucrist co'se' mbi'th lu' Jesucrist loo gu' cón che'n xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo gu' no loo taamas mèn. Per Diox mbli par ngòc Jesucrist xa' co' ndli le' mèn tyal par ñibe'pe' Diox loo mèn. Loo cón che'n Diox, gu' ngòc xal thib albañil co' mblobii thib quèe co' nayez co'se' mbez albañil ne'lide sirv quèe par tyub quèe squin yòo. Per ngo tedib albañil, co' nac yub Diox, co' mblít quèea par gác quèea quèe co' tyub squin yòo. **12** No loo xgan' Diox co' nac Jesucrist, co' nee di's nac xal quèea, yende nec thib mèn co' gác tí' no làa mèn loo con' ryes. Más de cona, tarte too Diox tedib mèn xà' loo Jesucrist par gác mèna telá' mèna na' loo con' ryes.

13 Co'se' ñée ryete mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo

mèn nación Israela le' Pedr ryop Juàn con dibaxla's ndyoodi's, no mda' mènà cuent le' Pedr ryop Juàn nac mèn co' ne'nque'de arid scuel, no nac Pedr ryop Juàn xalque' chol mèn, sya, ante ngüi' mènà no ante ñaa mènà. Syare' mda' mènà cuent le' Pedr ryop Juàn, lìcque', mque tee no Jesús. ¹⁴Más de cona, ñiè mènà ndoo mbi' co' mbyaca con Pedr no Juàn. No por cona, yende chó di's ngab mènà por ndxeeloo mènà ñiè mènà Pedr ryop Juàn. ¹⁵Sya, mbli mènà mandad. Mblo' mèn Pedr ryop Juàn làth rye mèn co' ngureri', ¹⁶par noo noo tyoodi's mènà con xtàa mèn cón che'n Pedr ryop Juàn. Ndxab mènà:

—¿Xá nee gu', cara? ¿Cón li na' con ryop mbi' ba'? Tac ryete mèn co' naban ciuda Jerusalén huen huen nda' cuent le' ryop mbi' ba' mbli ngòc thib yalguzye' roo yalguzye' xèn loo mbi' coj. No nalle! yende mod gab na' ilicte mbli ryop mbi'i. ¹⁷Per nalle!, par ne'tolode yath yèn co' mbli ryop mbi' loo mèn, cua'n na' mod tezeb na' ryop mbi' par gàca desde nalle! par delant, ya ne'tolode tyoodi's ryop mbi' loo nec thib mèn cón che'n mbi' co' mbez ryop mbi' ngro! lèe Jesús co' ñibe' loo ryop mbi'.

¹⁸Ngoloa, ngurez mènà Pedr ryop Juàn. Mnibe' yèè mènà. Ndxab mènà:

—Desde nalle! par delant, ya indlya'ste nu' tolo tyoodi's gu' no tolo lu' gu' loo mèn por cón che'n mbi' co' mbez gu' ngro! lèe Jesús, mbi' co' mbez gu' ñibe' loo gu' par li gu' con' ndlya's gu'.

¹⁹Per Pedr ryop Juàn mcàb loo mènà. Ndxab Pedr ryop Juàn:

—Leque gu' bli xtùuz co' huenleque' ñeene' ché' huen naca no ché' nalí naca loo Diox más tyubdi's nu' loo gu' leque tyubdi's nu' loo Diox. ²⁰Yende mod lá' nu' par ne'tyoodi'ste nu' cón che'n con' gunèe nu' no cón che'n con' mbìn nu' cón che'n Jesús.

²¹Sya, mèn co' ñibe' loo mèn nación Israela tataa mbli preb par mtezeb mènà Pedr con Juàn. Per yende cón mbli no mènà Pedr ryop Juàn. Mbla' mènà ndyàa Pedr ryop Juàn. Ne'ngácte mènà ncua'n mènà mod par tetii mènà Pedr ryop Juàn tac ryete mèn co' naban le'n ciuda Jerusalén mbez con' roo con' xèn mbli Diox por cón che'n con' co' ngòc loo mbi' coj. ²²Mbi' co' mbyac por yalguzye' co' ngòca, mbi' nzole' masre' cho' lín'.

**Mèn co' ndxela's loo Jesucrist
mbez Diox par li Diox par gàpre'
mèn yalxla's loo Diox no yòo valor
loo mèn loo cón che'n Jesucrist.**

²³Co'se' mblá' mèn co' ñibe' loo mèn nación Israel ndyàa Pedr ryop Juàn co'te' nzo taamas myen' co' ndxàc xtàa Pedr ryop Juàn por cón che'n Jesucrist, mda' ryop myen' cuent ryete con' mbli mèn co' nac jef co' más ñibe' loo nguley' no rye mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel xal nac di's co' mnibe' mènà loo ryop myen!. ²⁴Co'se' mbìn myen' xtàa Pedr ryop Juàn di'sa, thidte mqueltàa rye myen'a par ngurez myen' Diox. Ndxab myen' loo Diox:

—Tad Diox, U' co' nac Tad Diox nu', U' nac Diox co' mblec no co' mxen' bé' no izlyo' no nítto' no ryethe taamás con' co' nziri!. ²⁵Por cón che'n Xpii Natú' mde'th David di's co' ndxab U' loo David gunii David, David co' mxo'f zin' cón che'n U'. Taandxè' gunii David di's co' ndxab U' loo David:

—¿Chonon susque' ndxátbèe mèn chol nación no chol mèn ndli xtùuz con' anxle', yoo?

²⁶Le' mèn co' ñibe' loo xtàa loo izlyo' na, nguátbèe, ne. Lomisque', ryete mèn co' ñibe' loo chol nación no loo chol yèez, thidte ngòc ngolo ngola's loo Diox no loo Crist co' mnibe' Diox mbi'th loo izlyo'!

27 Tolo ndxab mèna loo Diox láth mbez mèna Diox:
 —Lìcque', Tad, Herod no Pons Pilat thidte ngòc le'n ciuda Jerusalén ndxè' con mèn tith no con mèn nación Israel par ngòc mèna ngolo ngola's che'n Jesús co' ngòc thièb mbi' natú' co' mxo' f zin' cóñ che'n U', no co' mcui U', no co' mtel' U' par xo'f zin' Jesús cóñ che'n U'.
28 Co'se' mtetii mèn Jesús co' nac xgan' U', mbli mèn con'a xalque' mblobe' lezo' U' no xalque' mnibe' U' lezo' U' par gàca tataa loo Jesús no ngòca. **29** No nalle', Tad, hui' U' loo mèna le' mèna ngue li preb par tezeb mèna nu'. Nalle' ña'b nu' loo U' le' U' li par tolo gáp nu' yalxla's loo U', no ne'zyebte nu' par co nu' yalbàn no te'th nu' cóñ che'n U', nu' co' ngue xo'f zin' cóñ che'n U'. **30** No ña'b nu' loo U' li U' par tezac nu' mèn no li nu' señ co' nac yalguye' por cóñ che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii xgan' U' Jesús no co' nzo la's ya' xgan' U' Jesús, Jesús co' nac mbi' natú'.

31 Co'se' ngolo ngurez myen' Diox, chàa, mbuuin xòo co'te' nzirí' myen'. No leque hora mtlo mnibe'pe' Xpii Natú' loo myen'. No dibaxla's ngo myen' yalbàn no nde'th myen' cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo mèn.

Ryethe con' co' ngòc che'npe' thièb thièb mèn co' ngola's loo Jesús mbli zin' rye mèn co' ndxela's.

32 Ryethe mèn co' ngola's loo cóñ che'n Jesús thidte mbli mèna xtùuz no thidte mden' lezo' mèna cóñ che'n Diox no cóñ che'n hues xtàa mèn por cóñ che'n Jesús. Nec thièb mèna ne'ngabte le' con' co' nac che'npe' thièb thièb mèn nac ante che'n mèn. Ndxé'leque', ryethe con' co' ngòc che'npe' thièb thièb mèn mbli mèna cuent ngòc che'npe' ryethe mèna. **33** Le' rye myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús na, myen' tolo mda' cuent no ngo myen' yalbàn loo mèn le' Tad Jesús ngro xbanque' por

cón che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox. Le' Diox na, toloque' angndli huax con' ndac loo rye mèn co' ngola's. **34** Yende chó mèna ngòc mèn co' nde che con' loo làth mèna tac ryete mèn co' ngòp xyòn no co' ngòp liz, mtho' mèna xyòn mèna no liz mèna. No mque no mèna tmi. **35** Mda' mèna tmi loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús par qui'th myen' tmi loo thièb thièb mèn, mèn co' naquin que no con'. **36** Ngo thièb mbi' co' ngue tan cuent lool trè, Teofl. Mbi'a lèe Chè. Ngòc mbi' nguley'. Mxo'f zin' mbi' zin' co' ndli nguley' le'n templ ndoore' co'se' yila's mbi' loo Jesús. Mbi'a ngóol le'n thièb yòo biiz le'n nítto' co' nac làaz che'n làaz mèn chipre. Mbi'a mdub lèe myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's tedib lèe co' lèe Mbèl'. Di's co' nac lèe mbi'a nee di's Mbi' Co' Ntegán Lezo' Mèn. **37** Mbi'a mtho' thièb le' yòo bte'f co' mque no mbi'. No mque no mbi' tmi. Ngoloa, mda' mbi' tmia loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús par qui'thgué' myen' tmia, ne.

Ryop sa'l Anani mcua'n xtol loo Diox.

5 Làth mèna ngo thièb mbi' co' ngro' lèe Anani no ngo sa'l mbi' co' ngro' lèe Safir. Mtho' ryop sa'l Anani thièb le' yòo bte'f co' ngòc che'n ryop sa'l Anani par ryo' tmi loo yòo bte'fa càa mèn prob. **2** Per mbli ryop sa'l Anani thièb con'. Ale xexte mxen ryop sa'l Anani ndxep tmi co' mtho' Anani yòo bte'fa. Le' taamas tmi na, mda' Anani loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. Ndxab Anani loo myen':

—Fcàaya! gu' rye tmi ndxè!. Tmi ndxè' mthon xyòn.

Per máa Safir naneeque' por plál mtho' Anani xyòn Anani. No más de cona, naneeque' Safir le' Anani xexte mcasloo ndxep tmia. **3** Per Xpii Natú'

mbli par non Pedr con' mbli ryop sa'l Anani. Sya, ndxab Pedr loo Anani:
 —Anani, ¿chonon mbla'l mbli
 Mebizya par toxcual' yalgutye'l loo Xpii Natú' co'se' naneel le' lùu xexte mxen ndxep tmi co' mtho'l xyònla, à'?
⁴ ¿Ché' inacte yòo bte'l xyònla par ñibe'l xyònla ndoore' tho'l xyònla, cà'? No ¿ché' ne'ngàcte che'n'l tmi co' mtho'l xyònla par ñibe'l tmia, cà'? Yende chó ñibe' yèe loo ryop sa'l gu' par ta' gu' rye tmi co' mtho' gu' xyòn gu' loon. ¿Chonon mblil xtùuz par xexte mcaslool ndxep tmia, à'? Lùu mblya's nquedìl mèn por mtoxcial yalgutye'a. Per ndxe'l que'e, loo Diox mtoxcial yalgutye'.

⁵ Co'se' mbìn Anani tataa ndxab Pedr loo Anani, ale, chàa, ngulàa Anani loo yòo. Nguth Anani. Le' ryete mèn co' gunèe no co' mbìn cóñ che'n con' co' ngòc loo Anani, ryete mèna anze'f mzyeb. ⁶ Ngoloa, ngòo plá myen'bi' co'te' nax thebol Anani. Mchi'x myen' thib sab lad thebol Anani. No mbe' myen' thebol Anani. Ngua ca's myen' thebol Anani panteón.

⁷ Casque' ndxàc son hor ngòc con'a loo Anani, co'se' guneei loo Anani, ngòo xa'got co' ngòc sa'l Anani co'te' nzo Pedr. No ne'nda'de xa' cuent cóñ ngòc loo Anani. ⁸ Pedr mnibdi's loo sa'l Anani. Ndxab Pedr:

—Gunee loon. ¿Ché' tmi co' mcàayan nac ryete tmi co' mtho' gu' xyòn gu', cà'?

Sa'l Anani ndxab:

—Aa. Ryete tmia nac tmi co' ngòc tmi co' mtho' nu' xyòn nu', pues.

⁹ Le' sya, ndxab Pedr loo sa'l thebol Anani:

—¿Chonon thidte lal ngòc ryop sa'l gu' par mbli gu' preb Xpii Natú' par ñee gu' ñeene' ¿ché' tli gu' gan li gu' con' ye'rsin' no yende cóñ li no Xpii Natú' gu' por con' ye'rsin' co' mbli gu', cà'? Hui' nexa. Myen' co' ngua ca's thebol sa'l lùu panteón ndye'th bè ba'. No

nalle' ñeeli lool. Hue' myen' lùu par ya ca's myen' lùu, ne.

¹⁰ Leque hora, chàa, ngulàa Safir sa'l thebol Anani loo yòo loo Pedr. Nguth Safir. Le'pe' ngòo myen' co' ngua ca's thebol Anani. Ale gunèe myen' ngolole' nguth Safir sa'l thebol Anani, ne. Que nzo ne'ñee lezo' myen' mblo' myen' thebol Safir sa'l thebol Anani. Ngua ca's myen' thebol Safir sa'l thebol Anani leque cuat thebol Anani. ¹¹ Sya, ryete mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox anze'f mzyeb. No ryete taamas mèn co' mbin cóñ che'n con' ngòca, anze'f mzyeb.

Anze'f thib yalguzye' roo no yalguzye' xèn no señ mbli myen' tiempa.

¹² Myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús mbli huax señ no huax yalguzye' loo mèn co' naban ciuda Jerusalén. No ryete mèn co' ngola's loo Jesús thidte nqueltàa atate huiz ro corredor che'n templ co' mbez mèn lèe Portal che'n Salomón. ¹³ Nec thib mèn co' tarte tyal yila's loo Jesús indlide ryes par queltàa mèna con mèn co' ngola's loo Jesús. Per mastale' tataa ndli mèna, ndxàc amiu mèna con mèn co' ndxela's no ndli mèna cas loo mèn co' ndxela's loo Jesús. ¹⁴ Per le'n huiza anze'f thib mèn ngola's loo Jesús. Le'le' ngola's mènbi' no le'le' ngola's mèngot loo Jesús. ¹⁵ Ale axta ngo' mèna mèn yíz ro ned. No nguix mèna mèn yíz loo lún' no loo cami par ante co'se' riid Pedr par neda nzi quee lezo' mèn yíza, ante riid xin Pedr loo mèn yíza yac mèn yíza. ¹⁶ Lomisque' ne, mèn che'n ryete yéez co' nziril gax loo ciuda Jerusalén nde no mèn yíz no mèn co' nquée mbii che'n xpii ye'rsin' loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. Ryete mèna mbyac no ngro xpii ye'rsin' loo mèna.

Mèn mque tee mdub ngu's Pedr ryop Juàn.

¹⁷ Le' sya, mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' no mèn co' nzo

lad che'n mèn xley' saduce co' ngo no jef, ryete mèna ngòò xyàn lezo' gunèe myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. Ngocloo mèna gunèe mèna myen'. ¹⁸Mxen mèna myen'. Mque' mèna myen' lezi'f. ¹⁹Per Tad Diox mbli le' thib angl che'n Tad mbi'th xhuina par mxal' angl ro lezi'f par ngro' myen' lezi'f. Ndxab angl loo myen':

²⁰—Huàa gu' le'n templ. No blo gu' valor loo gu'. Fta' gu' cuent cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod que no mèn tedib yalnaban cub.

²¹Co'se' mbìn myen' tataa ndxab angl loo myen' no co'se' ngo nii izlyo' tedib huiz co' nde nquea, taate ñaa mbe'th izlyo' ngo myen' le'n templ. Mtlo myen', mblu' myen' no mdoodi's myen' cón che'n di's ndac che'n Jesús loo mèn.

Láth ngue lu' myen' mèn le'n templ, jef co' más ñibe' loo rye nguley' no rye mèn co' nzo no jef, thidte mqultàa mèna con mèngool co' ñibe', no co' ndyoo naa, no co' ndyoo ner loo mèn nación Israel. Sya, mnibe' rye mèna ya lo' solndad myen' xin' mté'th Jesús, co' ndxe' di's loo mèn, lezi'f. ²²Per co'se' mzin solndad co' nquenap templ ro lezi'f, ya yende chó myen' nzo le'n lezi'f. Sya, mbere solndad, ndye'th solndad loo rye mèna. Mda' solndad cuent loo mèna le' myen' xin' mté'th Jesús ya yende lezi'f. ²³Ndxab solndad loo mèna:

—Co'se' mzin nu' ro lezi'f, quej ndoo nau' lezi'f. Ngueque' lyab lezi'f. Le' solndad na, nziri'que'. Nzi quenap solndad ro lezi'f. Per co'se' mxal' nu' lezi'f par ngòò nu' le'n lezi'f, gunèe nu' yende chó mèn nac le'n lezi'f, cara.

²⁴Co'se' mbìn mbi' co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mbi' co' nac jef loo mèn co' nquenap templ, no rye jef co' más ñibe' loo rye nguley' ya yende ryop myen' lezi'f, mnibdi's mèna loo xtàa mèna no ndxab mèna loo xtàa mèna:

—¿Xá mod li na' par ya ne'tolode li myen' xal ndli myen' loo mèn? No nalle'

¿xá mod ngro' ryop myen' lezi'f? ¿Pá ned nda ryop myen'?

²⁵Le'pe' ndyub rez cón che'n myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's, mzin thib mbi' loo rye mèn co' ñibe'. Ndxab mbi' loo mèna:

—Ryop myen' co' mque' gu' lezi'f ná'a, myen' nzo le'n templ nalle'que'. Ngue lu' myen' mèn no ngue go myen' yalbàn loo mèn le'n templ.

²⁶Sya, mbi' co' nac jef co' ñibe' loo solndad co' nquenap templ, ngua no mbi' solndad co' nquenap templ le'n templ par ngua xi mbi' con solndad ryop myen' le'n templ. Nado' di's nado' cuent gunii mbi' loo ryop myen' tac mbi' mzyeb ne' yiloa ngue yátbèè mèn co' nzo no myen' le'n templ no gaa'd quèe mèna mbi' con solndad. ²⁷Co'se' ndye'th no mbi' co' nac jef no solndad ryop myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús, mbe' mbi' con solndad ryop myen' loo mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Le' mbi' co' nac jef co' más ñibe' loo nguley' na, ndxab loo ryop myen':

²⁸—Nu' mnibe' yèè loo gu' par ya ne'tolode te'th gu' no lu' gu' loo mèn por cón che'n mbi' co' mbez gu' lèè Jesús. No nalle' hui' gu' xá ñaa co' ngue li gu'. Ya ngolole' mque tee lu' gu' loo mèn le'n ciuda Jerusalén cón che'n mbi'a. No ale ndlya's gu' quexù' gu' no que' fals gu' nu' loo ryete mèn ciuda Jerusalén le' nu' ndxàp dol por cón che'n mèn co' mbeth mbi'a.

²⁹Sya, mcàb Pedr con taamas myen' co' ndxàc xtàa Pedr loo mèna. Ndxab myen':

—Yende xàa. Ndxàalque' más tyubdi's nu' loo Diox leque tyubdi's nu' loo mèn co' lya's ñibe' yèè loo nu'. ³⁰Diox co' ngòò Diox xudgool na' pôla, Diox mbli par ngro xban Jesús co' nac leque yub Jesús co' mbli gu' nguth loo thib cruz. ³¹Co'se' ngolo ngro xban Jesús, Diox

mbli por cón che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox par ngo Jesús co'te' nzo Diox. No mbli Diox par gàc Jesús xa' roo xa' xèn co' ñibe' loo ryethe con'. No mbli Diox par nac Jesús thib mbi' co' telá' mèn loo con' ryes. No li Jesús par xyal' ned xyal' yó' par lyàa yéc mèn nación Israel no lyàa lezo' mèn nación Israel par zye' mod co' ndxàp mèna loo Diox no par tataa mod tyon' xtol mèna no lyá' mèna loo con' ryes. ³²Ryethe con' co' ngòc loo Jesús, nu' nda' cuenta no nanee nu' xá mod ngòca. Xpii Natú' che'n Diox, ne, nda' cuent cón che'n con' ngòc loo Jesús. Xpii Natú'a nac leque Xpii Natú' co' mblàa Diox loo mèn, mèn co' ndyubdi's loo Diox.

³³Co'se' mbìn rye mèn co' nac mèn co' ndyoo ner no co' ndyoo naa, no mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley', di's co' ndxab Pedr, anze'f ngocloo mèna no capas mbly'a's mèna leque hora nguth mèna Pedr con myen' xtàa Pedr. ³⁴Per làth rye mèn co' ñibe'a ngo thib mbi' co' ngro' lèe Gamaliel. Mbi'a ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. No ryete mèna ndxàp mod ñèe mèn mbi'a. Thidte ngo too nde'f mbi' làth mèna. Mnibe' mbi' loo mèn ryo' myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús par fuer setilte.

³⁵Ndxab mbi' loo mèn co' ñibe' co' mqueltàaa:

—Gu' co' nac mèn nación Israel, bli gu' xtùuz co' huenleque' cón ngue li gu' con myen' ba', yey. ³⁶Fte' lezo' gu' co' huenleque' ndxàc pláte líñ' no maste ngo thib mbi' co' ngro' lèe Teud co' mque tee làth mèn. Co'se' mque tee Teud làth mèn, mbez Teud le' Teud nac thib mbi' co' anze'f ntac. No nda'que' gu' cuent mque tee no Teud casque' thap ayo mèn. Per ngoloa, mbeth mèn Teud. Le' rye mèn co' mque tee no Teuda na, mxon' no mbrye's mèna. No tataa mod mblith no cón che'n Teud.

³⁷Lomisque' ne, más nde tee huiz co'se' ngòc tiemp co' mbli mèn mdyoxcu' ye's co' lèe padron, mque tee tedib mbi' co' ngro' lèe Jud co' ngòc mèn gulàaz che'n làaz mèn galile. Lomisque', anze'f thib mèn mque tee no Jud. Ngoloa, mbeth mèn Jud, ne. No ryete mèn co' mdoo nque xís Jud mbrye's no mque tee xon' mèna. Tataa mod mblith no cón che'n Jud, ne. ³⁸Cona, ngue niin loo gu': Más huen blá' gu' myen' ba' no ne'là's rode gu' cón che'n myen' ba'. Tac chele' con' co' nac cón che'n myen' ba' nac xal cón che'n chol mèn loo izlyo', le'i lyuxque', yey. ³⁹Per chele' con' co' nac cón che'n myen' ba' nac cón che'n Diox, pà li gu' gan loo myen' ne'que tee lide myen'a. Chó Diox chó nee gu' ne' ne' ngue cua'n xó' gu' co' nac cón che'n Diox.

⁴⁰Co'se' ngolo mbìn mèna tataa ndxab Gamaliel, ryete mèna mblec lezo' no mden' mèna licque' nac di's co' mbez Gamaliel. Ngoloa, ngurez mèna myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. Mnibe' mèna mda' mèn che'n myen!. Ngolo mda' men che'n myen!, mnibe' yèè mèna loo myen' ya ne'tolode tyoodi's myen' loo mèn por cón che'n Jesús. Ngoloa, mbla' mèna ndyàa myen!. ⁴¹Sya, ngro' myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. Ndyac lezo' myen' ngro' myen' làth rye mèn co' ñibe'a tac yub Diox mda' lugar ndxàalque' tyactii myen' por cón che'n Jesús. ⁴²Per mastale' tataa ngòca loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús, ne'nglá'de myen' par tolo mdoodi's myen' no par tolo mblu' myen' cón che'n Jesús ryete huiz, que naca le'n templ, que naca liz por liz mèn.

**Myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe'
di's che'n Jesús mbli par mcui mèn
gaz mèn co' ndxela'spe' par tyoo
mèna altant loo mèn co' ngola's
loo Jesús no loo cón che'n Jesús.**

6 Le'n huiza sate más ndoo queltàa mèn co' ngola's loo Jesús no loo

cón che'n Jesús. Sya, mtlo mèn grieg co' ngola's co' nzo làtha, mco ñee mèn grieg loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús cóñ che'n mèn co' ndyoodi's di'stèe che'n mèn nación Israel. Mbez mèna loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús le' mèngot co' nac mèngot viud co' nac mèn gulàaz mèn grieg mbez indlide mèn nación Israel cas loo mèngota co'se' nda' mèn con' ndxuhua mèn atate huiz. ²Sya, ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús mbli par thidte mqueltàa ryete mèn co' ngola's loo Jesús co' nac Crist. Ndxab myen' loo mèna:

—Ilé'de naca loo nu' par ne'code nu' yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox par tyoo naa nu' no li nu' sirv loo mes co'se' ndxuhua mèn. ³Por cona, más huen gáca cua'n gu' no cui gu' gaz mèn co' ndli gu' cuent nac mèn co' más ndxàp gu' yalxla's ñee gu' làth gu' no mèn co' huen huen ndxòn ndac co' nac cóñ che'n Diox, mèn co' ñibe'pe' Xpii Natú' loo par xo'f zin' mèna zin' co' mbez gu' ba!. ⁴Le' nu' na, toloque' cuez Diox no toloque' co nu' yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox.

⁵Ryete mèna thidte mblo lezo' no thidte ngòc xtùuz mèna cóñ che'n co' ndxab myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. Sya, mcui mèn co' ndxela'sa thib mbi' co' lèe Steb co' axta arid ngòp yalxla's loo Diox no co' mnibe'pe' Xpii Natú' loo. No mcui mèna taamas mèn co' lèe Lip, no Procor, no Nicanor, no Timón, no Parmen, no tedib mbi' co' lèe Lax co' ngòc thib mbi' gulàaz che'n làaz mèn antioqui. Laxa ngòo loo xley' mèn nación Israel thib cua'a. ⁶Ngoloa, ngua no mèn rye gaz mèna loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. Le' myen' na, ngurez Diox por cóñ che'n mèna no por cóñ che'n zin' co' xo'f zin' mèna. No mxo'f myen' ya' myen' loo mèna par

mblu' myen' le' myen' ndxòo lezo' le' gaz mèna xo'f zin' zin'a.

⁷Le' di's ndac co' nac di's ndac che'n Diox na, sate más ndoo yath no ndoo yèn no sate más ndoo queltàa mèn co' ndxela's loo Jesús le'n ciuda Jerusalén. No axta huax nguley' co' ngòc nguley' loo mèn nación Israel mdyal ngola's no ngòo nguley'a loo cóñ che'n Jesús co' nac Crist.

Mèn mxen Steb xal thib pres.

⁸Ngo thib mbi' co' ngola's loo Jesús co' ngro' lèe Steb. Loo Steba anze'f thib con' ndac ngro' lezo' Diox angmblí Diox. No mbli Diox ngòp Steb huax con' roo no huax con' xèn la's nii Steb no la's ya' Steb par mbli Steb huax yalguzye!. No mbli Steb huax con' co' ngòc xal señ loo mèn. ⁹Le'n tiempa ngo huax mèn co' mqueltàa loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Jesús. Ryete mèna thidte mqueltàa le'n huax sinagog le'n ciuda Jerusalén. Làth rye mèna ngo thib ned mèn co' nqueltàa le'n thib sinagog che'n mèn co' ngòc moz yée ndoore!. Per co'se mque tee Steb tiempa yende chó mèn mbee ncà mèna. Mqueltàa ndxep mèn sinagoga con ndxep mèn gulàaz che'n làaz mèn ciren, no con ndxep mèn gulàaz che'n làaz mèn ciuda Alejandri, no con ndxep mèn gulàaz che'n làaz mèn cilis, no ndxep mèn gulàaz che'n làaz mèn asia. Ryete mèna mqueltàa par noo noo mdoodi's mèna con Steb, no par gol' di's mèn di's con Steb, no par cà di's mèn di's loo Steb. ¹⁰Per thidtene ne'ngácte rye mèna ntau' mèna loo di's co' ndyoodi's Steb. No ne' ne' ngác mèna ncàb mèna loo di's Steb tac Xpii Natú' mblu' loo Steb xá mod tyoodi's Steb por cóñ che'n con' co' anze'f ndxác Xpii Natú'. ¹¹Sya, asemblí mèna par mdix mèna ndxep tmi mcà plá mèn par toxcua' mèna yalgutye' cóñ che'n Steb par gab mèna le' Steb ndyoodi's ngòc nguàal di's cóñ che'n

Moisés no cóñ che'n Diox. ¹²Tataa mod mbli mèna par nguátbèe mèn ciuda Jerusalén, no mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel, no mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxol Moisés loo mèn. Rye mèna mtau' loo Steb no mxen mcàa mèna Steb. Mbe' mèna Steb loo mèn co' más ñibe' loo mèn nación Israel. ¹³No mcua'n mèna mod, ne, par mcua'n mèna mèn co' mquexù' mque' fals Steb. Ndxab mèna:

—Mbi' ndxèl thidteneque! ñii yèe ñii tìi cóñ che'n templ no cóñ che'n ley co' mxol Moisés loo mèn. ¹⁴Nu' ndxòn le' mbi' mbez loo mèn le' Jesús co' ngòc mèn yèez Nazaret telux templ. No li Jesús par zye' mod no costumbr co' mtan! Moisés loo na'.

¹⁵Sya, ryete mèn co' ñibe' co' mqueltàaa no taamas mèn co' nzi ndub no mèna tyá, co'se' mbui' mèna loo Steb, mxac mèna le' loo Steb ñaa xal ñaa loo thib angl.

Steb mdub razon Steb loo mèn hora.

7 Sya mnibdi's mbi' co' nac jef co' más ñibe' loo nguley' loo Steb. Ndxab mbi' loo Steb:

—¿Ché!, licque', ryete di's ba' mdoodi'sl loo mèn, cà!, Steb?

²Steb mcàb. Ndxab Steb loo mèna:
—Gu' co' nac mèn gulàaz daa no gu' co' nac xud yii no xud yèez co' nac làaz daa, daa ngue li cas loo gu'. Bìn gu' di's co' nde toodizen loo gu': Diox na' co' nac thib Diox co' nquée xnìi no co' ndxaa'd bèel, Diox mblu' loo loo xudgoal na' Abraham co'se' ngo Abraham làaz che'n làaz mèn mesopotam ndoore' ya ban Abraham par ned làaz mèn harán. ³Ndxab Diox loo Abraham:

Gro' lizl no gro' làazl no blá'
ryete mèn co' nac mèn gulizl. Fxen ned, huàa par ned làaz mèn co' lu'en lool.

⁴Sya, ngro' Abraham làaz mèn calde co' ngòc liz no làaz Abraham ndoore' par ngua ban Abraham làaz mèn harán. Ngoloa, nguth xud Abraham. Sya, mbli Diox mbye'th Abraham trè' co'te' nac làaz na' nalle!. ⁵Per ne'nglide Diox ngàp Abraham nec thib che'n Abraham trè' co'te' nac làaz na' nalle!. Ne' ne' ngli Diox par ngàp Abraham nec thib le' yòo bte'f co'te' ndub Abraham liz Abraham. Per mastale' tataa mbli Diox loo Abraham, Diox mcàbgòn loo Abraham ta' Diox con' co' gác che'n Abraham yiloa. No co'se' yilo gath Abraham, gác che'n xin' Abraham con' co' gác che'n Abraham mastale' co'se' ndxab Diox gáca tataa loo Abraham tarte que no Abraham xin' Abraham. ⁶Más de cona, Diox ndxab loo Abraham le' rye mèn co' gác bin Abraham, mèna que tee ban xal mèn tith co'te' nac liz no làaz mèn tith co' nac thib nación che'n tedib mèn tith. No gác mèn bin Abraham moz yèe loo mèn nación titha. No tetiixù' mèn nación mèn titha mèn bin Abraham le'n thap ayo líñ!. ⁷Ndxab Diox loo Abraham, ne:

Na tub rez cóñ che'n mèn nación tith co' li gác bin lùu moz yèe loo mèna. Yiloa, lin par ryo' bin lùua tyá. No li mèn bin lùu sirv loon trè'.

⁸Diox mbli ngòc thib conveñ con Abraham. No mnibe' Diox loo Abraham leque Abraham mbli ngòc circuncidar Abraham par mque no Abraham thib señ, co' nee di's, cóñ che'n conveñ co' mbli Diox con Abraham. Por cona, co'se' ngóol xgan' Abraham co' ngro' lèe Isaac, co'se' ngolo xon huiz ngóol Isaac, leque Abraham mbli circuncidar Isaac. No lomisque', mbli Isaac circuncidar Cob, xgan' Isaac. No lomisque' ne, mbli Cob circuncidar myen' xgan' Cob, myen' co' ngòc si' fchop xgan' Cob co' mbloj msi' bin co' mblec bin co' nac si' fchop ned mèn co' nac mèn nación Israel nalle!.

⁹ Per loo rye si' fchop xgan' Cob co' nac xudgool na' nalle', si' fthib myen' mbyàñ lezo' gunèe Chè, hues myen'. No ale ngòò xyàn lezo' myen'. Mtho' myen' Chè co' nac hues myen' par mblo' myen' Chè. No mbe' mèn Chè par ned làaz mèn egypt. Per mastale' tataa mbli no myen' Chè, Diox ne'nglā'ya'de Chè. Mque tee no Diox Chè. ¹⁰ Mbli Diox par mblyá' Chè loo ryethe con' mxactii Chè no con' co' mbli par mxí lezo' Chè. Mbli Diox par mdyub xnìi yéc Chè no par mdyub xnìi lezo' Chè par ngòc Chè. No mbli Diox par ngòò lezo' mbi' co' ngro' lèe Faraón, co' ngòc rey loo mèn nación Egipt tiempa, ñiee Faraón Chè. Faraona mda' lugar ngòc Chè gobernador loo mèn nación Egipt. No mda' Faraón lugar loo Chè par ngòc Chè mandador loo mèn guliz Faraón.

¹¹ Le'pe' le'n tiempa ngulàa huin. No anze'f thib yaltii ngòc loo mèn co' nac mèn gulàaz che'n làaz mèn egypt no par ned che'n làaz mèn canaán. Le'n tiempa, ngulàa huin loo xudgool na', ne. Yende con' hua xudgool na!. ¹² Per co'se' mbìn Cob co' ngòc xudgool na' le' par ned làaz mèn egypt ntho' mèn nzob triu, mtel' Cob xgan' Cob co' ngòc xudgool na' par ngua xi myen' nzob triu par ned làaz mèn egypt. Co'se' ngua myen'a, ngòc nerleque' viaj co' ngua myen' par ned làaz mèn egypt. ¹³ Co'se' mbryop vez ngua myen' làaz mèn egypt, mbli Chè par mbliche' myen', hues Chè, Chè. Syare', mda' rey che'n mèn egypt cuent chó bin mèn nac Chè. ¹⁴ Sya, mbii myen' hues Chè. Ndyàa myen' par làaz myen' tedib vez. Le' Chè na, mnibe' loo myen' hues Chè par yi'th no myen' Cob, xud Chè, thidte junt con myen'. No yi'th rye mèn guliz Cob co' ngòc ayon psi' bga'y mèn co'se' yi'th myen' par ned Egipt tedib vez. ¹⁵ Tataa mod ngòca loo Cob par sangngòo ban Cob làaz mèn egypt. Ngoloa, nguth Cob tya. No nguth rye mèn co' ngòc xudgool na' tya. ¹⁶ Co'se'

ngolo nguth Cob, mbe' mèn thebol Cob par yèez Siquem co' nac thib yèeza' che'n làaz mèn canaán par ya ca's mèn thebol Cob liz no làaz Cob leque le'n bá' co'te' mbua's thebol tee Cob, Abraham, panteón. Ngoloa, más nde tee líñ' nguth mèn co' nac xudgool na!. Lomisque', mblo' mèn zith rye mèna par ngua ca's mèn zitha le'n panteón co' ngòc thib yòo bte'f co' mxi Abraham, co'se' be' nabán Abraham, con plá pes loo xgan' thib mbi' co' ngro' lèe Hamor co' ngòc mèn gulàaz che'n làaz mèn siquem.

¹⁷ Co'se' yamerle' zin tiemp co' gác tiemp co' li Diox con' mcàbgòn Diox loo Abraham li Diox loo thebol Abraham co'se' mcàbgòn Diox di's co' ngòc di's co' ngro' ro Diox loo Abraham, nde nxon!, leque tiempa anze'f mbyar' mèn co' ngòc bin xudgool na' co' mbloj msí' bin ndoore!. Ngòc mèna mènléy' loo mèn gulàaz mèn egypt. ¹⁸ Le'n tiempa, ne, ngo thib mbi' co' ngòc thib rey loo mèn nación egypt. Mbi'a thidteneque' ne'nglibe' de chó nac Chè no pá ned ngro' tee ngro yáal Chè. ¹⁹ Reya mquedìi mèn bin na' co' ngòc mèn xudgool na!. No mtetiixù' reya mèn bin na!. Ale mbli yèe reya mblá'ya' mèn co' ngòc xudgool na' rye mbeto' co' diz ndxáal co' ngòc xin' xudgool na' par tataa mod gath rye myen' bixa. ²⁰ Le'pe' le'n tiempa ngóol thib mbed co' ngro' lèe Moisés. Moísesa ngòc thib mbi' co' anze'f ngòò lezo' Diox gunèe Diox. Per pente mxèn' xud Moisés no xna! Moisés Moisés son mbe' no maste liz xud Moisés. ²¹ Co'se' mdyaa mbe' co' mnibe' yèe rey lá'ya' xud Moisés no xna! Moisés Moisés thib lad, ndoole' mza' co' nac leque rsap reya. Ne'nglā' de mza' mbed co' lèe Moisés. Mque no mza' mbed xal xgan' mza'. ²² Por cona, anze'f mté' th Moisés ryethe con' co' ndxác mèn egypt. No ngòc Moisés thib mbi' co' anze'f ngòc par tyoodi's Moisés no li Moisés rye con' xal mbli mèn nación Egipt.

23 Co'se' nzole! Moisés cho' lín', Moisés mbly'a's nga too naa mèn guliz no mèn gulàaz Moisés co' nac mèn nación Israel. **24** Per co'se' ngòo Moisés làaz mèn nación Israel, gunèe Moisés le' thìb mbi' egípt ngue tetii thìb mbi' co' nac mèn gulàaz Moisés. Per ale le'l'e Moisés ngro yoo con mbi' egípta par mblo xtàa Moisés con' ngue li no mbi' tedib mbi' co' nac mbi' gulàaz Moisés. Ale mbeth Moisés mbi' egípta. **25** Tataa mbli Moisés tac mbli Moisés xtùuz le' ryete mèn nación Israel co' nac mèn gulàaz Moisés ta' cuent no ñee mèna le' Diox li loo Moisés par co' Moisés mèn nación Israel no par teche Moisés mèn nación Israel co' mbyar' làaz mèn egípt. Per mèn nación Israel ne'nda'de cuent xal nac xtùuz Moisés. **26** Tedib huiz co' nde nquea, gunèe Moisés nzi yoo chop mèn nación Israel. Per Moisés mbly'a's ntu' ntàl Moisés loo di's no loo cuent che'n ryop mbi'a. Ndxab Moisés loo ryop mbi'a:

—¿Cón ndyac gu', yey? Gu' ndxàc hues xtàa. ¿Chonon nzi guin gu' xtàa gu', à?

27 Sya, mbi' co' ngue guin xtàa mzi mchep Moisés. No ndxab mbi' loo Moisés:

—¿Chó mnibe' lool par yi'th ñibe'l loo nu', no gàcl juez, no la's rol cóن che'n nu', à? **28** ¿Ché' ndlya'sl guthl daa xal mbethl mbi' egípt co' mbethl ná'a, cà'? Xexte fxen ned. Byàa.

29 Co'se' mbìn Moisés tataa ndxab mbi'a loo Moisés, ale mzyeb Moisés. Mxon' Moisés, mblá' Moisés liz rey. Nda Moisés par ned làaz mèn madián. Tya ngo ban Moisés xal mèn tith. No mselya' Moisés con thìb xa'got tya. No mque no xa'got Moisés chop xgan' Moisés tya.

30 Ngolo cho' lín' nzo Moisés làaz mèn madián, thìb vez ngua Moisés co'te' nagán gaxte co'te' ndub thìb yii co' lée yii Sinaí. Tya mxyo'f loo loo

Moisés. Mxac Moisés ndxetoo bëel le'n yaa sars co' nzo'f loo yiia. Le'n bëela mxac Moisés mdoo thìb angl. **31** Co'se' gunèe Moisés mxyo'f loo bëel co' ndxetoo loo Moisés, mzyeb Moisés. No co'se' nda bii gax Moisés par más hui' Moisés ndxetoo bëel, mbìn Moisés gunii Tad Diox loo mbii loo Moisés. Ndxab Tad Diox:

32 Daa nac Diox che'n xudgool lùu co' ngòc Abraham, no xudgool lùu co' ngòc Isaac, no xudgool lùu co' ngòc Cob.

Sya, mtlo Moisés, mxi'th Moisés tant mzyeb Moisés. No ne' ne' indli Moisés ryes hui' Moisés loo bëel co' ndxetooa.

33 Ndxab Tad Diox loo Moisés:

Blàa yilid niil tac co'te' ndool ba' nac lugar natú'.

34 Daa ngüi' xal nden' mèn yalnè no xal ndxàc yaltii loo mèn, mèn co' nac nacionpe' daa co' nzo ban làaz mèn egípt. Ndxònén xal mbez yèe yath mèna. No nalle', daa ngulàale' loo bé' par telá'en mèn nacionpe' daa la's ya' mèn nación Egípt. Que de ndxè' nexa, Moisés. Na tel' lùu par yal mandad co' ñibe'en lool loo mèn gulàaz egípt.

35 Mastale' mèn nación Israel mxìs no Moisés, no mtè'b mèn Moisés, no ndxab mèn loo Moisés: ¿Chó mdool no chó mtel'l par ñibe'l loo nu' xal thìb jef no xal thìb juez, à?

Per ndxe'leque', Diox mblo lèe Moisés xal thìb jef no juez no xal thìb mèn co' telá' mèn nación Israel la's ya' mèn nación Egípt por cón che'n con' roo con' xèn co' mbli angl co' mblyath no Moisés, angl co' mxyo'f loo loo Moisés co'te' ndxetoo bëel le'n yaa sars.

36 Pues, Moisesa ngòc mbi' co' mblo' mèn co' ngòc xudgool na' la's ya' mèn nación Egípt. No mbli Moisés huax yalguzye' no con' co' ngòc xal señ loo mèn par ned làaz mèn egípt. No mbli Moisés yalguzye' no huax con' co' ngòc xal señ

loo mèn láth ndye'th no Moisés mèn nación Israel co'se' nguri'th mèn con Moisés le'n nítto' co' lèe Nítto' Nane Ren. No mbli Moisés huax yalguzye' no señ loo mèn co'se' nguri'th no Moisés mèn nación Israel co'te' nagán le'n cho'lín'. ³⁷ Leque yub Moisesa ndxab loo mèn nación Israel:

Diox tel' thib mbi' co' te'th di's co'
gab Diox loo gu'. Mbi'a yi'th yáal làth
gu' co' nac mèn nación Israel no que
tee mbi' làth gu' yiloa. Tel' Diox mbi'a
xalque' mtel' Diox daa loo gu'. Bli gu'
cas mbi'a, no bìn gu' ro mbi'a.

³⁸ Tolo ndxab Steb loo mèna:
—Leque Moisesa ngòc mbi' co' ngo
làth mèn nación Israel co'te' nagán.
No ngo no Moisés angl co' mdoodi's
no Moisés loo yii co' lèe yii Sinaí. No
ngoloa, mdoodi's no Moisés mèn co'
ngòc xudgool na' cón che'n ley co'
mxo'f Moisés loo xudgool na!. Leya
mxyo'f loo na' desde huiza. No axta
huiz nalze be' nzo'f leya loo na!. No
leque loo Moisesa gunii Diox. No mda'
Diox cuent loo Moisés par mblu' Moisés
loo mèn nación Israel, mèn co' ngòc
xudgool na', no loo na!, ne, xá mod que
tee ban na! loo izlyo' ndxé! par yòo ban
no na! Diox thidtene yiloa.

³⁹ Per mèn co' ngòc xudgool
na'a ne'ndalte ndubdi's loo Moisés.
Ndxé'leque', mxìis no mèna Moisés no
mtè'b mèna Moisés. Ale mbly'a's mèna
bere mèna, bii mèna par làaz mèn egip
tedib vez. ⁴⁰ Sya, ndxab xudgool na' loo
Aarón:

Nu' ndlya's toxcu'a'l con' co' gác
diox na' par tyoo ner diox na'a loo na'.
Tac nu' ne'ñeede cón ngòc loo Moisés.
Moisés ale ngua lo' nu' làaz mèn
nación Egipt no maste. Nu' ndli cuent
tya nac lizpe' nu' no laazpe' nu'.

⁴¹ Sya, mtoxcua' xudgool na'a thib tatol
co' ñaa xal ñaa thib ngon yèn!. Ngoloa,
mtlo xudgool na', mbeth xudgool na'
má' loo gunab co' ñaa xal ngon yèn' co'

ngòc dioxpé' mèna no tatolpe' mèna.
No ale mdyac lezo' mèna ngüi' mèna
loo con' mtoxcua' ya' mèna. ⁴² Por cón
che'n ryethe con' ye'rsin' co' mtlo mbli
xudgool na' tiempa, por lult thidtene
mblá'ya' Diox xudgool na' par tyub
xib xudgool na' no sál' xudgool na' ya'
xudgool na' loo mbèelhui' co' nzi'f loo
bé!

Mastale' indlya'ste gu' gòn gu' di's co'
ngue niin loo gu' ndxé!, tataa ndub di's
loo libr co' nac libr che'n mèn co' mque'
ye's che'n di's co' mde'th mèn co' ndxab
Diox loo mèna. Di'sa mbez taandxé!:

¿Ché', lique', loon ndli gu' cuent
mbeth gu' má' par mxyo ren má' loo
izlyo' loon par mdyon' xtol gu' le'n
cho' líñ' co'te' nagán, cà? Yende xàa.

⁴³ Ndxé'leque', gu' mque tee
no nich co'te' ngòo diox gu' co' lèe
Moloc. No mque tee no gu' nich
che'n mbèelhui' che'n diox gu' co'
lèe Renfán. Ryop gunaba ngòc tatol
co' mtoxcua' ya' gu' par mdyub xib
gu' no par mcò'o' gu' loo gunaba. Por
cona, daa go' gu' liz gu' no làaz gu'!
No tel'en gu' ya gu' más tithe loo làaz
mèn babiloñ par gác gu' xal moz yèe
loo mèn tyá.

⁴⁴ Ryete mèn xudgool na' mque no
thib lugar más natú' le'n tabernáculo
co'te' ngosua' quèe laj co'te' ndub di's
co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo na'.
Nicha ngosua' xalque' mnibe' Diox
loo Moisés par mtoxcua' Moisés nicha
co'se' ndxab Diox loo Moisés toxcu'a'
Moisés nicha xal nac nich co' gunée
Moisés co' mblu' Diox loo Moisés loo
yii Sinaí. ⁴⁵ Ryete mèn co' ngòc xudgool
na' mcàaya' tabernaculoa xal thib con'
natú' co' que no mèna thidtene. Co'se'
mbye'th no mèn co' ngòc xudgool
na' Josué, leque sya mbye'th no mèna
tabernáculo co' ngòc yòo mantyad
co' nttxcua' mèn par ndxòo mèn ned
nda mèn o ned ndyee mèn. Con'a
ngòc co'se' mbli xudgool na' gan

mblo' xudgool na' mèn le'n nacionpe' na' ndxè!. Naciona mblo' xà! Diox par ta! Diox naciona gàc naciona che'npe' xudgool na' co'te' naban na' nalle!. Tataaque' ngòca loo xudgool na' axta mzin tiemp co'se' ngo David co' ngòc rey no mnibe' David loo mèn nacionpe' na' pôla. ⁴⁶Diox ngòo lezo' cóñ che'n David tiempa. No mblyal's David toxcua' David thib liz Diox co'te' queltàa mèn loo Diox, Diox co' ngòc Diox che'n Cob tiempa. ⁴⁷Per ne'nglide David con'a. Ndxel'leque!, Salomón mtoxcua' liz Diox co'te' nqueltàa mèn loo xley' che'n Diox. ⁴⁸Tataa mbli Salomón mastale' inzo bante Diox co' nac Diox roo Diox xèn co' ñibe' loo ryethe con' le'n thib templ co' nac liz Diox co' mtoxcua' ya' mèn co' nac mèn che'n izlyo' xal nac di's co' ndxab mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox cóñ che'n Diox. Di'sa mbez taandxè!:

⁴⁹Diox ndxab: Loo bé! nac co'te' ndu'ben. Le' loo izlyo' na, nac co'te' ndloo niin xal co'se' ndli nii thib mèn descans.

Ngoloa, ndxab Tad Diox:

¿Xá ñaa thib lizen co' toxcua' gu', à? No ¿xá ñaa co'te' ndxab gu' lin descans, à? Yende mod toxcua' gu' thib lizen co'te' góon tataa, ey.

⁵⁰¿Ché! inacte daa Diox co' mxèn' no co' mblec ryethe con' co' nziri', cà? Yub daa mxèn' izlyo' no yub daa mblec izlyo!. ¿Cón ndyac gu', à?

⁵¹Tolo ndxab Steb loo mèna:

—Per gu', ale ndxe'l'leque!, ndxàc gu' mèn naad no mèn nguud. Nac gu' xal mèn co' indxela'ste co' indxaal'dte di's no xal mèn co' ne'ta'de cuent cóñ che'n Diox. Thidteneque' nac gu' ngolo ngola's loo Xpii Natú!. No lalque' nac gu' xal mèn co' ngòc xudgool gu'. Co'te' mdoo nii xudgool gu', tya ndoo nii gu', ne. ⁵²¿Xá ñaa thib mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox co' ne'ntetiide xudgool gu' pôla, à? Xudgool gu' mtetìique' rye

mèna. No mbeth xudgool gu' rye mèn co' mde'th di's pôla cóñ che'n xá mod yi'th thib mbi' co' ngòc mbi' nali no mbi' nambìi loo Diox. No co'se' mbi'th yáal mbi'a loo izlyo' ndxè!, no mque tee mbi' làth gu', ale mxenxù' gu' mbi' no mda'xù' gu' mbi' loo mèn ciuda Rom co' ñibe' loo na!. No axta huen mbyan' lezo' gu' tac mbeth mèna mbi!. ⁵³Gu' co' mbyan' no ley co' mxo'f Moisés loo gu' por cóñ che'n angl, gu' thidtene indyubdi'ste loo leya.

Ngro' nayi' mèna axta mbeth mèna Steb.

⁵⁴Co'se' mbìn rye mèna co' ndxab Steb, ngulàa xyàn lezo' mèn axta nduhua le mèn tant nda' xyàn mèn ñèe mèna Steb. ⁵⁵Per Xpii Natú! ne'nglá'de Steb. Mnibe'que' Xpii Natú! loo Steb. Sya, mbui' Steb loo bé!. No gunèe Steb xal nquée xnìi Diox no ndxaal'd bèel Diox. No gunèe Steb ndoo Jesús cuat Diox loo bé!. ⁵⁶Sya, ndxab Steb loo mèna:

—Hui' gu' nexa. Daa ñèe ndoo xal' loo bé!. No ñèen Jesús co' nac mbi' co' mbi'th yáal loo izlyo' ndxè! xal ndxáal chol mèn loo izlyo!. Ndoo Jesús cuat Diox.

⁵⁷Per ndxe'l'leque!, mèna mtau' nza mèn par ne'gònte mèn di's co' mbez Steb. No cabii mbez yèe mèn. No mtau' mèn dib vuelt loo Steb no apápe' ngro' nayi' mèn loo Steb axta ngòc loc mèn gunèe mèn Steb. ⁵⁸Mbe' mèna Steb thib lad ro ciuda Jerusalén. Tya mbuaa'd quèe mèn Steb. Le' mèn co' gunèe ngòc con'a loo Steb na, mèna mblo' xab mèn no mda' mèna xab mèna loo thib mbyòo co'lèe Saul par quenap mbyòo xab mèna.

⁵⁹Láth ngue gaa'd quèe mèna Steb, Steb ngurez Diox. Ndxab Steb loo Diox:

—Tad Diox, nase guneei loon. Fcàaya' U' alm daa no xpii daa.

⁶⁰Ngoloa, chàa, mdub xib Steb. Cabii ndxab Steb loo Diox:

—Tad, ne'zi'l dolte U' no ne'zib quiide U' xquin che'n mèn ba' no xtol che'n mèn ba' la's nii mèn ba' no la's ya' mèn ba' por con' ye'rsin' co' ngue li no mèn ba' daa.

Ngolo tataa ndxab Steb, setilte mtin liz Steb. Nguth Steb.

Mbyòò co' lèe Saul mque tee mdub ngu's mèn co' ngola's loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Jesús pál co'te' ngo mèna.

8 Thidte ngòc Saul con mèna co'se' ngue yuth mèna Steb no ale mdyac lezo' Saul por mbeth mèn Steb.

Leque huiza, mtlo ngòc thib yalndyub ngu's tñ' loo rye mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Jesús le'n ciuda Jerusalén. Mxon' rye mèn par ned làaz mèn jude. No mxon' mèn par ned làaz mèn samari. Ante myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús ne'ngxon'te. Mbyan' myen' ciuda Jerusalén. ²Le' ndxep mèn co' ndli cas loo Diox na, ngua lít mèna thebol Steb. No ngua ca's mèna thebol Steb. No anze'f mbín' mèna gunèe mèna thebol Steb. ³Láth mque tee mdub ngu's mèn mèn co' ngòo loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Jesús, Saul, ne, mque tee mdub ngu's mèn. Ale ndxòo Saul liz por liz mèn par mbee ncà Saul mèn liz mèn, que naca mènbi', que naca mèngot. Ndli Saul mandad hue' mèn mèna lezi'l.

Mèn co' mbrye's mque tee go yalbàn loo mèn par ned làaz mèn samari.

⁴Per mèn co' ngòo loo cóñ che'n Diox, co' ngro' le'n ciuda Jerusalén por mdub ngu's mèn mèna por cóñ che'n Crist, mèna mque tee go yalbàn cóñ che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes pál co'te' mque tee xon' mèna. ⁵Thib mbi' co' lèe Lip, co' thidte mxon' con mèna, mzin le'n thib yèezya' par ned làaz mèn samari. Lueg, mtlo Lip, mdoodi's Lip cóñ che'n Crist loo mèna.

⁶Le' mèn yèezya'a na, ryete mèn thidte mqueltàa. Xèe mque' nza mèna di's co' mbez Lip loo mèn. No mbui' mèna xal mbli Lip señ no yalguzye' loo mèna.

⁷Tataa mdub nza mèna di's co' mbez Lip tac ñee mèna le' Lip mteyac huax mèn co' mquée mbii che'n xpii ye'rsin' loo. No ñee mèn no ndxòn mèn xal mbez yèe mèn co'se' ndryo xpii ye'rsin' loo mèna. No ñee mèn mbyac huax mèn co' mque no mbii che'n yíiz bech, no mèn coj. ⁸No co'se' ñee mèn ndxàc con'a loo rye mèn yíiza, ryete mèn ndyac lezo' ñee Lip.

⁹Le'n tiempa ngo thib mbi' co' ngro' lèe Mon. Mbi'a ngòc thib hue's ndoore'. No anze'f ndxòo lezo' mbi' li mbi' yalbruj loo mèn. No anze'f ndxòo lezo' mbi' quedii mbi' mèn, mèn co' nac mèn gulàaz che'n làaz mèn samari. Leque mbi' mbez loo mèn nac mbi' thib mbi' roo no thib mbi' xèn. ¹⁰Ryete mèn co' nac mèn gulàaz mèn samari xèe mbe mèn par ndyub nza mèn no ndxòn mèn di's co' mbez mbi' co' lèe Mon, que naca myen' bix, que naca mèn gox. Mbez mèna:

—Mbi' ba' ndxàp con' roo con' xèn che'n Diox la's nii mbi' no la's ya' mbi', Diox co' nac Diox roo no Diox xèn co' ñibe' loo ryethe con'.

¹¹Ryete mèn ndli cas mbi' tac con con' ye'rsin' co' ndxàc mbi'a, nqedii mbi' mèn le'n huax lín!. ¹²Per co'se' ngola's mèn co' nac mèn yèezya' ned làaz mèn samari di's ndac che'n Diox co' ngo Lip yalbàn cóñ che'n xá mod ñibe'pe' Diox loo mèn, no cóñ che'n Jesucrist, le'le' ngola's mènbi' no le'le' ngola's mèngot. No ngòc bautizar rye mèna. ¹³No leque Mon, co' ndli con' ye'rsin'a, ngola's loo cóñ che'n Jesucrist. Ngòc bautizar Mon, ne. No mtlo Mon, mque tee no Mon Lip. Látha, ante ngüi' Mon no ante ñaa Mon xal ndli Lip yalguzye' no señ co' ndli Lip loo mèn.

¹⁴Co'se' mbín' myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús, myen' co' nzo

le'n ciuda Jerusalén, le' mèn gulàaz che'n làaz mèn samari ndyal mbìn di's ndac che'n Diox no ngola's mèna loo Jesús, mtel' myen' Pedr ryop Juàn par ngua Pedr ryop Juàn par ned làaz mèn samari par lyath no Pedr ryop Juàn Lip loo zin'a. ¹⁵Co'se' mzín Pedr ryop Juàn par ned làaz mèn samari, ngurez Pedr ryop Juàn Diox por mèn gulàaz samari co' ngola's par tlo ñibe'pe' Xpii Natú' loo mèna, ne. ¹⁶Tiempa tarte tlo ñibe'pe' Xpii Natú' loo nec thib mèn. Tac co'se' ngola's mèna, ante ngòc bautizar mèna por cóñ che'n Tad Jesús. ¹⁷Sya, mxo'f Pedr ryop Juàn ya' Pedr ryop Juàn loo mèna. No leque hora, mtlo Xpii Natú', mnibe'pe' Xpii Natú' loo mèna.

¹⁸Co'se' mden' Mon no gunèe Mon láth ngue xo'f myen' ya' myen' loo mèn no ntlo Xpii Natú', ñibe' Xpii Natú' loo mèn, ndxab Mon loo Pedr ryop Juàn:

—¿Plál tan càa gu' ¹⁹par ta' gu' lugar loon par que non con' la's niin no la's yan par xo'fen yan loo mèn par co'se' xo'fen yan loo mèn, tlo Xpii Natú', ñibe' Xpii Natú' loo mèn xal ndli gu' ba?

²⁰Sya, ndxab Pedr loo Mon:

—Thidte lyux tmil con lùu tac lùu ngue li xtùuz le' con' co' angndli Diox loo nu' par li nu'i loo mèn, nu' mxii'i con tmi, ¿lé'? Yende xàa. Pà gàca tataa. ²¹Yende chó cóñ che'nl par lil con' ndli nu'. No ne' ne' yen chó derech ndxàpl par yòol loo con' ndli nu'. Tac lezo'l no xtùuzl inalide nac no inambìide nac loo Diox. ²²Per nalle' na nii lool: Blá' ryethe mod ye'rsin' co' ndxàpl no gurez Diox no bna'b loo Diox bel'que' ton' Diox xtoll co' ndlil no co' ncua'nl co' ndlil xtùuz le'n lezo'l, no co' yende mod lá'l par ne'tolode lil con' ye'rsin'a.

²³Tac daa nanee lùu nac xal thib xobla má' co' anze'f nalà por ndxàpl ryethe mod ye'rsin' no por ndlil xtùuz ye'rsin'. No natedó' niil no natedó' ya'll loo ryethe con' ye'rsin' co' ndlil. Yende

mod cue see tee lezo'l par ne'lidel con' ye'rsin'a.

²⁴Sya, mcàb Mon. Ndxab Mon loo Pedr no loo Juàn:

—Gurez gu' Diox por daa, cara, par yende cóñ gàc loon xal ngolo gunee gu' loon nalle'.

²⁵Co'se' ngolo mque tee ta' Pedr ryop Juàn cuent, no mque tee lu' Pedr ryop Juàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo mèna, Pedr ryop Juàn co' ndxe' di's, ngua lo Pedr ryop Juàn yalbàn no ngua te' th myen' cóñ che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes le'n rye yèzya' par ned làaz mèn samari. Ngolo mque tee myen' par neda, ndye' th ryop myen' par ned le'n ciuda Jerusalén tedib vez.

Lip mdoodi's no thib mbi' co' ngòc mèn gulàaz che'n làaz mèn etiopi.

²⁶Ngolo ngòc rye con'a, thib angl che'n Tad Diox mxyo'f loo loo Lip. Ndxab angl loo Lip:

—Lip, jer huàa par ned sur co'te' ndlyàa tûub ned co'te' nsyo ned par ciuda Jerusalén con ned co' nda par ned làaz mèn gaz.

Neda nac ned co' ndri' th co'te' nagán.

²⁷Lip mxen ned, nda Lip. Per láth ndoo Lip ned nda Lip, mzyál' Lip thib mbi' co' nac mèn gulàaz mèn etiopi. Mbi'a ngòc thib mbi' eunuc. No ngòc mbi' thib xa' co' mxo'f zin' thib zin', co' nee di's, ngòc mbi' tesorer loo thib xa'got co' lee Candans. Xa'gota ngòc rein loo mèn gulàaz che'n làaz mèn etiopi. Mbi'a ngua ciuda Jerusalén par ngua rez mbi' Diox le'n templ le'n ciuda Jerusalén.

²⁸Co'se' mzyál' Lip mbi'a ned, ndye' th mbi' par làaz mbi', ndub mbi' loo carret mbi'. No ndub lab mbi' libr co' ngòc libr co' mque' Sayi ye's, Sayi co' mde' th di's co' ndxab Diox loo Sayi te' th Sayi. Mberele' mbi', ndye' th mbi', ngua mbi' ciuda Jerusalén. ²⁹Sya, mnibe' Xpii Natú' loo Lip. Ndxab Xpii Natú' loo Lip:

—Lip, huàa co'te' nda riid mbi' ba' no thidte góo ryop gu' mbi' loo carret no ftub cuat mbi' loo carret.

³⁰Co'se' mbii gax Lip loo carret mbi', mbìn Lip le' mbi' ngue lab libr co' mque' Sayi ye's co' ngòc di's co' mde'th Sayi co' ndxbab Diox. Sya, mnibdi's Lip loo mbi'. Ndxab Lip:

—¿Ché' nda'l cuent cón che'n di's co' ngue labl ba', mbi'?

³¹Mbi' mcàb loo Lip. Ndxab mbi':

—¿Xá mod ndlya'sl tan cuent cón che'n di's co' ngue laben ndxè', yey, co'se' yende chó mèn ta' cuent loon xal ndyee di's ndxè' no cón nee di's ndxè', cara?

Sya, ndxbab mbi' loo Lip:

—Fquée loo carret. Ftub cuaten, yey, par lu'l loon cón nee di's co' ndub loo libr ndxè'.

³²Loo libr co' nac xti's Diox co' ngue lab mbi' ngòc di's co' mque' Sayi ye's. Loo libr co'te' ngue lab mbi'a mbez:

Mbe' mèn mbi' co'te' gath mbi'
par guth mèn mbi' xalque' ndxuth
mèn thìb mbacxil' yèn!. No texal
co'se' imbez yèede mbacxil' yèn!
co'se' ncho' mèn yis lad mbacxil' yèn!
tataaguè' nec thìb di's ne'ncàb rode
mbi'. No ne' ne' ngurez huí' mbi'.

³³Mastale' ngòc mbi' mbi' nado'
per yende chó mèn ngna'b mbi' co'se'
ngòc con' loo mbi'. Lomisque' ne,
¿chó mèn ngác ta' cuent cón che'n
bin mbi' no tyoodi's mèn cón che'n
bin mbi'? Yende moda tac mbi'a
ne'ngsi'de bin mbi' loo izlyo' tac
mbeth mèn mbi' loo izlyo'.

³⁴Per mbi' eunuc co' ndxàp yalñibe'a
mnibdi's loo Lip. Ndxab mbi' loo Lip:

—Lip, bli favor, gunee loon chó cón
che'n xa' ñii loo libr co' mque' Sayi
ye's co' ndxbab Diox. ¿Ché' ngue ta' libr
cuent cón che'n yub Sayi o ché' ngue lab'
libr cuent cón che'n tedib mbi', cà'?

³⁵Sya, mtlo Lip, mda' Lip cuent cón
che'n di's co' mbez loo libr co' ngue lab

mbi' loo mbi'. No mda' Lip cuent cón
che'n taamas di's co' nac xti's Diox. No
ndxbab Lip loo mbi':

—Ryete di's co' ngue labl ba' no
taamas di's co' ngue lu'en lool ba' nda'
cuent cón che'n Jesùs. ³⁶Ngolo huen
huen mda' mbi' cuent cón che'n Jesùs
xal mda' Lip cuent loo mbi', tolo mdoo
ryop mbi' Lip ned ndyàa mbi'. Co'se'
nda riid ryop mbi' Lip thìb lugar co'te'
ndri'th thìb yó'be', ndxbab mbi' loo Lip:

—Trè' nzo'f nít, cara. ¿Xá neel? ¿Ché'
nzo mod gàc bautizar daa?

³⁷Sya, ndxbab Lip loo mbi':

—Chele'l, llicue', ndxela'sl dib nzo
yécl no dib nzo lezo'l, nzoque' mod gàc
bautizarl.

Mbi' mcàb loo Lip. Ndxab mbi':

—Ndxelazquen, Lip, le' Jesucrist nac
xgan' Diox.

³⁸Sya, mnibe' mbi' loo moz mbi' par
ngo too carret. Le' mbi' ryop Lip na,
mbilàa. Nda ryop mbi' Lip le'n yó'be'
par mbli Lip bautizar mbi'. ³⁹Co'se'
ngolo ngro' mbi' le'n nít, co' nee di's,
ngolo ngòc bautizar mbi', Diox mbli
par, chàa, mbe' Xpii Natú' Lip tedib
lugar. Le' mbi' eunuc na, ya ne'nda'de
cuent máa Lip, pá ned nda Lip. Sya,
mxen mbi' ned. Ndyàa mbi'. Ndyac
lezo' mbi' loo ryethe con' co' ngòc loo
mbi'. ⁴⁰Ngolo mbli Lip bautizar mbi',
mbe' Xpii Natú' Lip le'n thìb yèez co'
nac làaz mèn Azot. Ngoloa, nguri'th
Lip thìb yèez tedib yèez. No be taa be
taa ngo Lip yalbàn cón che'n di's ndac
co' ndlu' cón che'n xá mod ndlyá' mèn
loo con' ryes ned nda Lip axta mzin Lip
le'n yèez co' nac yèezya' che'n làaz mèn
ciuda Cesar.

**Saul ngulàa yéc no ngulàa lezo' no
mse' Saul mod co' ngòp Saul loo Diox
par mblyá' Saul loo con' ryes.**

(Hch. 22.6–16; 26.12–18)

9 Láth ndxàc rye con'a, Saul tolooke'
ngue tee tezeb mèn, mèn co'

ngola'sque' loo cóñ che'n Tad Jesucrist. Mbez Saul le' Saul guth mèna. Por cona, ale ngua Saul loo mbi' co' más mnibe' loo nguley' tiempa. ²Mna'b Saul ord loo mbi'a par ya Saul co'te' ndub sinagog mèn le'n ciuda Damasc par cua'n Saul mèn co' nzole' loo cóñ che'n di's ndac che'n Diox par ye'th no Saul mèna pres par ciuda Jerusalén, que naca mènbi', que naca mèngot, Saul ye'th no mèna. Ngolo cuent. ³Per co'se' ndoo Saul ned nda Saul, no co'se' nde zin' gaxle' Saul ro ciuda Damasc, thidte de repeat mbya'x thib xnii tñin' co' nde làa loo bé' loo Saul. ⁴Sya, chàa, mbixyath Saul xis huay. Ngulàa Saul loo yòo. Láth nax Saul loo yòo, mbìn Saul thib di's co' mbez loo Saul:

—Saul, Saul, iñchonon nde tub ngu'sl daa, à!, ey?

⁵Sya, mnibdi's Saul loo Tad loo mbii. Ndxab Saul:

—Tad, iñchó nac U', à?

Mbere Saul, mbìn Saul di's co' ndxab loo Saul tedib vez:

—Daa nac leque yub Jesús co' nde tub ngu'sl. Co'se' nde tub ngu'sl mèn co' ndxòo loo cóñ chenen, lùu ne'ta'de cuent no ne'ñeedel yub daa nda tub ngu'sl. Per nalle' leque lùu ngue tee huí' ladl con con' ye'rsin' co' ngue lil loo mèna. Ndlila xal ndli ngon co'se' nque' ngon patad loo punt yaaroch co' nguid mèn lad ngon co'se' ntezeb mèn ngon. Tataa mod leque lùu ngue teza'l loo cóñ chenen por nacl mèn co' nac ngolo ngola's loo cóñ chenen.

⁶Sya, ante mxi'th Saul tant mzyeb Saul. Ndxab Saul loo Jesús:

—Tad, ne'needen cóñ ngue lin. Nase naneeñ loo U' ngue lin con' ye'rsin'. Fton' U' xquin daa no xtol daa co' ngue lin loo U'. Nalle' cóñ ndlya's U' lin, à!, Tad?

Tad Jesús ndxab loo Saul:

—Saul, mton'len xquin lùu no xtol lùu. Goo che. Fxen ned. Huàa le'n ciuda

Damasc ba!. Tya ñee mèn lool no ta' mèn cuent lool cóñ ndxààl lil.

⁷Le' mèn co' nda no Saula na, anze'f mzyeb tac no mèna mbìn di's. Per yende chó mèn ñièe mèna ndyoodi's no Saul. ⁸Leque hora ngo che Saul. Per co'se' ngüi' ndxe' ngüi' ba! Saul, yende mod hui' Saul nec thib con!. Ale mquin mxen mèn ya' Saul, mbe' mèn Saul ciuda Damasc. ⁹Ngo Saul ciuda Damasc son huiz. Per ne'ngácte Saul hui' Saul. No ne' ne' nghua Saul. No ne' ne' ngu Saul xít Saul no lua! Saul.

¹⁰Le'xque' tiempa ngo ban thib mbi' co' ngola's le'n ciuda Damasc. Mbi'a ngro' lèe Anani. Loo mbi'a ngro' too Tad Jesús. Mxyo'f loo Tad Jesús loo mbi'a. No ndxab Tad Jesús loo mbi':

—Anani.

Mbi' mcàb. Ndxab mbi' loo Jesús:

—¿Cóna, Tad? Daa ndxè!

¹¹Sya, ndxab Tad Jesús loo Anani:

—Anani, jer huàa co'te' nac call co' lèe Call Nali axta zinl liz thib mbi' co' lèe Jud. Tya, nibdi'sl loo Jud máa thib mbi' yèez Tars co' lèe Saul co' nzo liz Jud. Ndlyazen ya tyoodi's nol mbi' tac mbi' ngue bez Diox. ¹²No mxyo'f loole' loo Saul le' thib mbi' co' lèe Anani co' nac lùu ngòo co'te' nzo Saul. No mxyo'f mbi' co' lèe Anani ya' mbi' loo Saul par gác Saul hui' Saul tedib vez.

¹³Co'se' mbìn Anani tataa ndxab Tad Jesús loo Anani, ndxab Anani loo Tad Jesús:

—Tad, huax mèn nde teele' nda' cuent cóñ che'n mbi'a loon no cóñ che'n ryethe con' ye'rsin' co' ndli mbi' loo mèn co' ndxela's loo U', mèn co' nabán le'n ciuda Jerusalén. ¹⁴No nalle' nde mbi' ciuda Damasc ndxè' con ord che'n mbi' co' más ñibe' loo nguley' par hue' mbi' mèn co' ndxela's loo U', mèn co' mbez Diox por cóñ che'n lèe U', par que' mbi' mèna lezi'f.

¹⁵Per Tad Jesús ndxab loo Anani:

—Huàa co'te' nzo mbi' xal niin lool. Tac daa mcui mbi' no mblo' xà'en mbi'

par tyoodi's mbi' loo mèn tedib nación, no co mbi' yalbàn loo mèn co' ñibe' loo chol nación, no ya lo mbi' yalbàn loo mèn no te'th mbi' loo mèn cón chenen, loo mèn co' nac mèn nación Israel.

16 No lu'en loo mbi' le' mbi' anze'f tyactiì por cón chenen loo zin' co' xo'f zin' mbi' cón chenen.

17 Sya, mxen Anani ned. Nda Anani liz Jud co'te' nzo Saul. Ngòò Anani le'n nyòò. No mxo'f Anani ya' Anani loo Saul. Ndxab Anani loo Saul:

—Saul, lìu co' ndxàc huesen nalle' por cón che'n Tad Jesús, Tad Jesús co' mxyo'f loo lool ned ndel le'n huiz ndxè', Tad Jesús mtel' daa par bezen Diox por lìu par hui'l tedib vez no par tlo Xpii Natú', ñibe'pe' Xpii Natú' lool.

18 Leque hora mbiiche con' co' ñaa xal ñaa mbàx ngudloo Saul. No ngoloa, mbere Saul, ndxe'sleque' mbui' Saul tedib vez. Sya, ngo too Saul no ngòò bautizar Saul. **19** Ngolo ngòò bautizar Saul, mda' mèn con' nduhua Saul no co' ngu Saul. No ngòò fuerz Saul tedib vez. Mbyan' Saul ciuda Damasc plá huiz con mèn co' ngola's loo Tad Jesús.

Saul mtlo mblo yalbàn loo mèn le'n ciuda Damasc.

20 Leque le'n huiza, mtlo Saul, mblo Saul yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn le'n sinagog co' ndub le'n ciuda Damasc. Mda' Saul cuent loo mèn le' Jesús nacpe' xgan' Diox. **21** Ryete mèn co' ndxòn xal ndyoodi's Saul loo mèna, ante ngüi' mèna no ante ñaa mèna. No mbez mèna loo xtàa mèna:

—¿Ché' inacte mbi' ba' mbi' co' ngue tee ndub ngu's mèn, mèn co' mbez Diox por cón che'n lèe Tad Jesús, mèn co' naban le'n ciuda Jerusalén, cà'? No ¿ché' inacte mbi' ba' leque mbi' co' nde tré' par hue' mbi' mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesús xal pres par ta' mbi' mèna loo jef co' más ñibe' loo rye nguley', ne, cà'? Leque mbi'i, ¿lè'?

22 Per sate más ndxòò valor loo Saul. No ndlu' Saul loo mèn le' Jesús nacpe' Crist co' mxo'f zin' zin' che'n Diox. Ale axta mbli Saul gan ndxos xtùuz mèn axta ne' ne' ñee mèn cón nac con' licpe', mèn co' ngòò mèn nación Israel co' naban le'n ciuda Damasc.

Saul mblyá' la's ya' mèn nación Israel co' mblyá's guth Saul.

23 Per co'se' ndxàcle' plá mbe' ñèe mèn Saul, ngo Saul yalbàn, thidte mdoodi's mèn nación Israel co' naban le'n ciuda Damasc. No thidte ngòò mèna par guth mèna Saul. **24** Per Saul mbìn le' mèna thidte ndxàc par guth mèna Saul. Le' mèna mtau' loo Saul ro puert ro ciudaa ze no yál' par co'se' ryo' Saul le'n ciuda, guth mèna Saul. **25** Per mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesús co' nzo le'n ciuda Damasc, mèna mblo Saul le'n thib cardor ryal. No xex xex mblàa mèna Saul par loo yòò ro ventan co' ndub xís ftoo thib lad ro ciuda co'se' ngulàa yál' izlyo!. Tataa mod mblyá' Saul loo mèn co' mblyá's nguth Saul le'n ciuda Damasc.

Saul ngo le'n ciuda Jerusalén.

26 Co'se' mzin Saul le'n ciuda Jerusalén, mblyá's Saul thidte nqueltàa Saul con mèn co' ndxela's loo Crist. Per ryete mèna mzyeb tac indxela'ste mèna le' Saul, llicque', ngola'sle' loo cón che'n Crist, ne. **27** Per mastale' mzyeb mèna ñèe mèna Saul, thib mbi' co' lèe Mbèl' mbe' Saul loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. Mblu' Mbèl' Saul loo myen!. No leque hora mda' Mbèl' cuent loo myen' xá mod mxyo'f loo Tad Jesús loo Saul ned nde Saul par ciuda Damasc no xá mod mdyoodi's no Tad Jesús Saul. No mda' mbi' co' lèe Mbèl' cuent loo myen' co' ndxàc xtàa Mbèl' co' ndxe' di's che'n Tad Jesús loo mèn xá mod ngòò con' loo Saul le' Saul, con dibaxla's, mdoodi's loo mèn ciuda

Damasc por cón che'n Tad Jesús. Syare', mdyal myen'a thidte mqueltàa myen' con Saul. ²⁸Mbyan' no Saul myen' ciuda Jerusalén no mque tee no Saul myen' ndxep tiemp. ²⁹Con dibaxla's mdoodi's Saul no mda' Saul cuent loo mèn por cón che'n con' roo no con' xèn che'n Tad Jesús. Noo noo ndyoodi's no Saul mèn no noo noo ngol' Saul di's loo mèn nación Israel, mèn co' ndyoodi's di'stèe grieg. Per mèna axta arid mblí purad par nguth mèna Saul. ³⁰Co'se' mda' mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist cuent le' mèna ngue li purad par guth mèn Saul, mbe' mèn co' ndxela'sa Saul par ned làaz mèn ciuda Cesar. Ngoloa, mtel' mèn co' ndxela'sa Saul par ya Saul par ciuda Tars co'te' nac liz no làaz Saul.

³¹Le'n tiempsa ryete mèn co' nqueltàa, co' ndxela's loo Jesucrist par ned làaz mèn jude, no par ned làaz mèn galile, no par ned làaz mèn samari, ryete mèna ngure nagàl lezo' loo cón che'n Diox. No nqueltàa yende chó mèn mdub ngu's mèna. No sate más nzi té'th mèn no sate más nda' mèn cuent cón che'n Diox par tolo ndyubdi's ndac mèn xal ñibe'pe' Diox loo mèn. Mzyeb mèn loo cón che'n Diox no mque tee li mèn cas loo cón che'n Diox. No sate más nqueltàa mèn no ndoo yar' mèn xalque' ndli Xpii Natú' par tolo tyal mèn yila's mèn loo Diox.

Tad Jesucrist mteyac thìb mbi' co' ngro' lèe Ene.

³²Co'se' mque tee too naa Pedr mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist huax lugar, sangngua Pedr ned nziri' thìb yèez co' lèe Lid par ngua too naa Pedr mèn co' ngola's par neda, ne. ³³Le'n yèeza mzyál' Pedr thib mbi' co' lèe Ene. Mbi'a ndxàcle' xon lín' nax loo thib yíz mbii co' lèe yíz bech. ³⁴Pedr ndxab loo Ene:

—Ene, Tad Jesucrist mteyac. Goo che no fqui's camil.

Leque hora ngo too lì Ene xal thìb mèn huen. Ale ndxe'sleque' ngo too Ene. ³⁵Ryete mèn co' naban, mèn co' nac mèn yèez Lid no mèn co' nac mèn yèez Sarón gunèe xal gundee Ene. Ryete mèna mblá' costumbr gox co' mque no mèn. No luega ngòò mèna loo cón che'n Tad Jesús.

Tad Jesús mblo xban thìb xa'got co' ngro' lèe Dorc xalque' mna'b Pedr loo Tad par li Tad con'a.

³⁶Leque le'n tiempsa ngo thìb xa'got co' ngola's loo Jesucrist le'n ciuda Jop. Xa'gota ngro' lèe Tabit. Le' di'stèe mèn grieg na, mbez mèn lèe xa'gota Dorc. Dib lal naban xa'gota mque tee ban li xa'gota con' ndac. No ndlyath no xa'gota mèn co' ndyac yaltìi co' nde che con' loo, co' nee di's, mèn co' naquin con'. ³⁷No le'xque' le'n huiz co'se' mque tee Pedr par ned le'n yèez Lid, mxac len Dorc no nguth Dorc. Co'se' ngolo mtegad mèn thebol Dorc, mxo'f mèn thebol Dorc loo mes le'n thìb cuart co' nac chop pis liz thebol Dorc. ³⁸Ciuda Jop nziri' gax con yèez Lid co'te' mque tee Pedr. Per com le' mèn Jop co' ndxela's non le' Pedr ngue tee le'n yèez Lid, ilé'?, mtel' mèna chop xa'bi' co' ngua nee loo Pedr li Pedr favor hueg tyee Pedr par ya Pedr ciuda Jop.

³⁹Sya, lueg mxen Pedr ned con ryop mèna. Co'se' mzin Pedr liz thebol Dorc, sangmbe' mèna Pedr loo pis gáp co'te' ndub cuart co'te' nzo'f thebol Dorc. Le' rye mèngot viud co' ngòò amista con thebol Dorc na, nziri' dib vuelt loo thebol Dorc. Nzi yón' mèna. No mblu' mèngota vestid no camis co' mtoxcua' thebol Dorc no co' mblo yóo' thebol Dorc co'se' naban thebol Dorc loo Pedr. ⁴⁰Sya, luega mnibe' Pedr loo rye mèn co' nziri' par ngro' mèn par fuer. Ngoloa, mdub xib Pedr. No ngurez Pedr Diox le' Diox li par ryo xban thebol Dorc. No ngolo ngurez Pedr Diox, xèe

ngüi! Pedr loo thebol Dorc co' nzo'f loo mes. Sya, ndxab Pedr loo thebol Dorc:
—Tabit, goo che co'te' naxl ba', ey.

Sya, mxal' Dorc ngudloo Dorc. No co'se' gunèe Dorc Pedr, mdub Dorc.
⁴¹ Sya, mxen Pedr ya' Dorc. Mxít too Pedr Dorc. No luega mbrez Pedr mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist no rye mèngot viud co' mnibe' Pedr ngro' fuer. Co'se' ngòo rye mèna le'n nyòo, mblu' Pedr Dorc loo mèn. Ngro xbanle' Dorc. No ngo chele' Dorc.

⁴² Mbyath mbyèn con' co' ngòc loo Dorca dib le'n ciuda Jop. Cona mbli sate más huax mèn ngola's loo Tad Jesús. ⁴³ Le' Pedr na, sangmbyan' le'n ciuda Jop le'n plá huiz liz thib mbi' co' ntecuu's yid má'. Mbi'a lèe Mon.

**Pedr ngua liz thib mbi'
co' ngro' lèe Cornel.**

10 Tiempa ngo ban thib mbi' co' ngro' lèe Cornel le'n ciuda Cesar. Cornel ngòc capitán loo thib ayo solndad co' ngro' lèe partid Italian. ² Ngòc Cornel thib mbi' co' thidte mqueltàa con famil Cornel par mdyub xib mèna no mcò' mèna yéc mèna loo Diox liz Cornel. No anze'f mzyeb Cornel loo cón che'n Diox. Mda' Cornel tmi par ndlyath no Cornel mèn nación Israel co' ngo ban ciuda Cesar, mèn co' ndyac yaltìi. No thidteneque' mbez Cornel Diox. ³ Thib vez ngòc thib con' loo Cornel. Com hor nquée guyon bzyè, clarleque' mxyo'f loo thib con' loo Cornel. Mxac Cornel le' thib angl che'n Diox ngòo co'te' nzo Cornel. Ndxab angl loo Cornel:

—Cornel.

⁴ Per Cornel xèe ngüi! loo angl. No anze'f mzyeb Cornel. Por lult mnibdi's Cornel loo angl. Ndxab Cornel:

—¿Cóna, Tad?

Angl ndxab loo Cornel:

—Diox ncàaque' cuent di's co' mbez gu' co'se' mbez gu' Diox. No ndxòo lezo'

Diox con' ndli gu' co'se' ndlyath no gu' mèn co' ndyac yaltìi co' nquin con!. ⁵ Na ñibe' lool, Cornel, ftel' mèn par ciuda Jop par ya chez mèna thib mbi' co' lèe Mon co' ne' tedib lèe co' lèe Pedr. ⁶ Mon nzo ban liz tedibguè' mbi' co' lèe Mon co' nac thib mbi' co' ntecuu's yid má'. Liz Mona ndub gaxte ro nítto!. Co'se' yi'th mbi' co' lèe Mon Pedr lool, Mon Pedr ta' cuent lool cón naquin lil.

⁷ Co'se' ndyàa angl co' mdoodi's no Cornel, Cornel mbli mandad ndye'th chop moz Cornel no ndye'th thib solndad co' nac mbi'ley!. Mbi' co' nac solndada, anze'f ndxàp Cornel yalxla's ñée Cornel mbi'. ⁸ Mda' Cornel cuent loo moz no loo solndad ryete con' co' ngòc loo Cornel. Ngoloa, mtel' Cornel moz con solndad. Nda moz con solndad ciuda Jop.

⁹ Tedib huiz co' nde nquea, láth ndoo moz con solndad ned no co'se' yamerle' nde zin gax moz con solndad ciuda Jop, Pedr nguáp loo zote yéc yòo par cuez Pedr Diox. Hora ngòc casque' rol huiz.

¹⁰ Hora anze'f ndlyan' Pedr. Ndlya's Pedr hua Pedr. Per láth ngue toxcua' mèn con' hua Pedr, no láth ngue bez Pedr Diox, mxyo'f loo thib con' loo Pedr. ¹¹ Per con' co' mxyo'f loo loo Pedr, mxac Pedr mxyal' loo bé!. No mxac Pedr nde làa thib le' lar' co' anze'f naroo loo bé! loo Pedr. Natedó' lar'a dyap squin.

¹² Loo lar'a nzo huax loo má' co' nzi'f nii, no mbel', no mbin co' iñaade hua mèn. ¹³ Sya, hora mbìn Pedr thib di's co' mbyèn loo bé!. Ndxab di'sa loo Pedr:

—Goo too, Pedr. Lùu ñee xá ñaa má' co' ndyubla'sl hual. Beth má' par hual.

¹⁴ Pedr mcàb loo Tad. Ndxab Pedr:

—Aa'a, Tad. Ne'guthten nec thib má' ba' par huan má' tac daa thidteneque' tarte hua nityèth bél' má' zab co' iñaade hua mèn.

¹⁵ Mbere Tad Jesús, mdoodi's Tad Jesús tedib vez loo Pedr. Ndxab Tad Jesús:

—Rye loothe má' co' mtembiì Diox par hua mèn, ne'gabtel inambiide má', Pedr.

¹⁶Ngolo mbyon vez ngòca tataa loo Pedr, mbere lar'a. Nguáp lar'a loo bé' nazal' má' lar'. ¹⁷Per láth ngue li Pedr xtùuz cóthe li Pedr cón che'n con' co' mxyof loo loo Pedr no cón nee di's con' co' mxyof loo loo Pedr, no mbli Pedr xtùuz cón nee di's di's co' gunii Tad loo Pedr, mzin gax moz con solndad co' mtel' Cornel ro puert liz Mon. Gunii moz loo mèn guliz mbi' co' lèe Mon. Ndxab moz:

—¿Ché' trè' nac liz Mon co' nteuu's yid má', cà'?

¹⁸Texal mzin moz liz Mon, gáple'que' mnibdi's moz loo mèn guliz Mon.

Ndxab moz:

—¿Ché' nzo thib mbi' co' lèe Mon co' ne' tedib lèe Pedr co' nzo ban trè' nalle', à'?

¹⁹Per láth be' ngue li Pedr xtùuz cón che'n con' co' mxyof loo loo Pedr, Xpii Natú' ndxab loo Pedr:

—Pedr, hui' nexa. Son xa'bi' nde cua'n lùu.

²⁰Ndxab Xpii Natú' loo Pedr, ne:

—Goo too no bilàa. Fxen ned no huàa no mèn ba!. No ne'gàcte chop loo chop la'sl tac daa mtel' mèn ba!. Mbi'th mèn ba! lool.

²¹Sya, mbilàa Pedr. Nguá Pedr co'te' nzirí' yon mèn co' mtel' Cornel. Ndxab Pedr loo mèna:

—Daa nac xa' co' nde cua'n gu!. ¿Chó zin' nde gu!, à'? ¿Cón ndlya's gu' lin?

²²Mèna mcàb. Ndxab mèna loo Pedr:

—Nu' nde mandad che'n thib mbi' co' lèe Cornel co' nac thib capitán co' nacgué' thib mbi' guryath no thib mbi' guryèn. Nzyeb Cornel loo cón che'n Diox no ndli Cornel cas loo cón che'n Diox. No ryete mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Jop anze'f ndli par ndyu' Cornel. No anze'f nque' lezo' mèna ñée mèna Cornel. No mtel' Diox thib angl che'n Diox co' ngua loo Cornel. Angl

ndxab loo Cornel ndxàalque' tel' chez Cornel lùu par yal liz Cornel par gòn Cornel cuent co' ta'l loo Cornel cón che'n Jesucrist.

²³Sya, mnibe' Pedr loo yon xa'bi'a ngòo xa' par le'n nyòo. No mbyan' no xa'bi'a Pedr yál'a. Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mxen Pedr ned, nda no Pedr yon xa'bi'a. No ndoo nque plá mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist co' nac mèn ciuda Jop xís Pedr par ngua no mèna Pedr ciuda Cesar co'te' nac liz Cornel.

²⁴Mzin Pedr con mèna ciuda Cesar tedib huiz co' nde nquea co'te' ngue bed Cornel con ndxep mèn guliz Cornel no con ndxep amiu co' nac huen amiu Cornel co' ndxab Cornel yi'th par gòn mèna di's co' tyoodi's Pedr loo mèna.

²⁵Co'se' mzin Pedr liz Cornel, Cornel ngro' par ngua càa ned Cornel Pedr. No mdub xib Cornel loo Pedr par mcò' Cornel yéc Cornel loo Pedr. ²⁶Per Pedr mxít too Cornel. Ndxab Pedr loo Cornel:

—Mbi', goo too, yey. Ne'tub xibtel loon. ¿Ché' ingüi'del daa, ne, nac lomisque' mbi' xal lùu, Cornel? Lalque' ryop na', ey.

²⁷No láth ngue toodi's no Pedr Cornel, ngòo no Cornel Pedr par le'n nyòo. Gunèe Pedr huax mèn mqueltàa liz Cornel. ²⁸Sya, ndxab Pedr loo rye mèna:

—Gu' non no nanee gu' xal nac mèn nación Israel loo xley' mèn nación Israel. Xley' mèna inda'de lugar par queltàa no mèna mèn tithe o yòo mèna liz mèn co' nac mèn tithe. Per Diox mblu' loon indxàalte gaben yende chó con' nac con' zab no con' co' inambiide loo Diox.

²⁹Por cona, texal ngurez gu' daa, luega ndalen loo gu' no ne'ngolten nec thib di's loo mèn co' mtel' gu' loon. Ndlyazen ñee gu' loon chonon mtel' chez gu' daa.

³⁰Sya, mcàb Cornel loo Pedr. Ndxab Cornel:

—Ndxàc thap huiz xal hor nalthe, daa nzo le'n nyòo lizen ndxè'. Xlat daa. No ngue bezen Diox co' nac hor co' mbezen Diox ndxáal bzyè. Hora mxyo'f loo thib mbi' co' noc xab co' anze'f nquée xnii loon. ³¹Gunee mbi' loon: Cornel, Diox mcàaque' cuent di's co' mbezl loo Diox co'se' mbezl Diox. No nte'que' lezo' Diox cón che'n con' co' ndlyath nol mèn prob co' naquin con!. ³²Gunee angl loon, ne: Ftel' mèn ya xi mèn Mon co' ne' tedib lèe co' lèe Pedr co' nzo ban ciuda Jop. Mona nzo ban liz thib mbi' co' lèguè' Mon co' ntecuu's yid má'. Liz Mona ndub gax ro nítto'. Co'se' yi'th Mon Pedr lool, Mon Pedr yòo tyoodi's no lùu cón ndxàal lil. ³³Por cona, luega mtel'en mèn par ngua cua'n mèn lùu. Per nalle' huenque' mblil ndel. No nalle' ñeel ryete nu' nziri' loo Diox trè' no ndlya's nu' gòn nu' di's co' ñibe' Diox lool par tyoodi'sl loo nu'.

Pedr mblo yalbàn liz Cornel.

³⁴Sya, mtlo Pedr, mdoodi's Pedr loo mèna. Ndxab Pedr:

—Nase naneen no ndan cuent yende chó mèn más ndyu' loo xtàa mèn loo Diox. ³⁵Ndxe'leque', Diox ndyal no ngòo Diox cuent cón che'n mèn chol nación, mèn co' nzyeb loo cón che'n Diox no co' nque tee ban nali no nambìi loo Diox par yòo mèna loo cón che'n Diox. ³⁶Diox gunii loo bin mèn nación Israel. Mde'th Diox di's loo mèna xá mod yo nagàl lezo' mèn loo Diox por cón che'n Jesucrist. Jesucrist nac Tad no jef loo ryethe mèn. ³⁷Gu' huen huen nda' cuent cón che'n con' co' ngòc par ned làaz mèn nación Israel co'se' ner mtlo Juàn Bautist, mblo Juàn yalbàn no mde'th Juàn di's cón che'n Tad Jesùs. No mbli Juàn bautizar mèn par neda. Ngoloa, mque tee go Tad Jesùs yalbàn loo mèn yèezya' che'n làaz mèn galile. ³⁸Gu' nanee no non gu' xá mod mbli Diox par ngòp Jesùs con' la's nii Jesùs

no la's ya' Jesùs por cón che'n Xpii Natú' che'n Diox. Nanee gu', ne, xá mod mque tee li Jesùs con' ndac. No mteyac Jesùs rye loothe yíz co' ngòc xquíz che'n Mebibiza co' mxac mèn. Jesùs mbli con'a tac Diox nzo noque' Jesùs. ³⁹Nu' nac mèn co' nda' cuent cón che'n ryethe con' mbli Jesùs. Mbli Jesùs con'a par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn jude no le'n ciuda Jerusalén, ne. Ngoloa, mbeth mèn Jesùs. Mque' mèn Jesùs loo thib cruz. ⁴⁰Per mastale' nguth Jesùs loo thib cruz, mbli Diox par ngro xban Jesùs co'se' ngolo son huiz nguth Jesùs. Ngoloa, mbli Diox, ne, par gunèe nu' Jesùs tedib vez. ⁴¹Ne'nglu' loode Diox Jesùs loo ryete mèn tiempa. Ndxé'leque', Diox mblu' Jesùs loo nu', nu' co' ngòc mèn co' Diox mcui ndoore', par gác nu' mèn co' ta' cuent no te'th nu' cón che'n Jesùs. Co'se' ngolo ngro xban Jesùs làth mèn nguth, nu' nduhua no Jesùs no ngu no nu' Jesùs co' ngòc xít nu' no lua' nu'. ⁴²Le'n huiz co' mque tee no Jesùs nu' loo ngro xban Jesùs, Jesùs mnibe' loo nu' ya lo nu' yalbàn no ta' nu' cuent loo mèn le' Diox mdoo leque yub Jesùs xal thib juez par tub rez Jesùs cón che'n mèn nabán, no cón che'n mèn nguth, co'se' gác tiempa. ⁴³Lomisque' ne, gunii rye mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox loo mèn, mèna gunii pólá cón che'n Jesùs. Ndxab mèna le' ryete mèn co' yila's loo Jesùs no loo cón che'n Jesùs, mèna tyon' xtol por cón che'n Jesùs.

**Ngulàale' Xpii Natú' no ngòo
Xpii Natú' loo mèn co' inacte
mèn nación Israel par tlo ñibe'
Xpii Natú' loo mèna, ne.**

⁴⁴Tatabe' ngue toodi's no Pedr mèn liz Cornel co'se' ngulàale' Xpii Natú' loo rye mèn no ngòo Xpii Natú' le'n lezo' mèn co' nzi yòn di's co' ngo Pedr yalbàn. No mtlo Xpii Natú', mnibe' Xpii Natú' loo mèna. ⁴⁵Mèn nación Israel co'

ndxela's loo Jesús co' mbi'th no Pedr liz Cornel, mèna ante mbui' no ante gunaa mèna le' Xpii Natú' ngulàa loo mèn co' inacte mèn nación Israel, ne. ⁴⁶Tataa mbui' no gunaa mèn nación Israel tac mbin mèna le' mèn co' inacte mèn nación Israel mdoodi's tedib di'stèe no mbez mèna di's roo di's xèn no di's natú' loo taamas mèn cóñ che'n Diox, ne. ⁴⁷Sya, ndxab Pedr loo myen' xtàa Pedr co' ngua no Pedr liz Cornel:

—¿Xá nee gu'? ¿Ché' nzo chó gu' cà di's par gàc bautizar mèn ndxè'? Gu' naneeque' le' mèn ndxè' ngulàa Xpii Natú' loo xalque' ngulàa Xpii Natú' loo gu', ¿lé'? Cóna, ña'ben di's ndxè' loo gu'!

Sya, ndxab myen' loo Pedr:

—Yende cóñ li gàc bautizar mèn ba', ye.

⁴⁸Sya, mniibe' Pedr gàc bautizar mèna por lèe Tad Jesucrist. Ngolo ngòc bautizar mèna, mna'b mèna loo Pedr. Ndxab mèna:

—Pedr, byan' con nu' mase pláte huiz, ye.

**Pedr ngua ta' cuent cóñ che'n con' ngòc loo Pedr liz Cornel
loo mèn co' nqueltàa loo cóñ
che'n Diox ciuda Jerusalén.**

11 Ryete myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's, no mèn co' ndxàc hues por cóñ che'n Jesús, co' nqueltàa le'n yèezya' co' nac làaz mèn jude, mèna mbin le' mèn co' inacte mèn nación Israel mdyal mbin di's ndac co' nac di's ndac che'n Diox. Ngola's mèna no ngòò mèna loo cóñ che'n Diox, ne. ²Co'se' mbere Pedr, mdyà Pedr par ciuda Jerusalén, mèn co' ndxela's co' nac mèn nación Israel anze'f mteyol' di's con Pedr cóñ che'n cóñ mbli Pedr liz Cornel. ³Ndxab mèna loo Pedr:

—¿Chonon ngua too naal mèn co' inacte mèn nación Israel no axte ndxuhua nol mèna, à?

⁴Sya, mtlo Pedr, mda' Pedr cuent loo mèn con' co' ngòc loo Pedr ndoore'

ya Pedr liz Cornel no axta xal ngòc bautizar mèn liz Cornel. Ndxab Pedr:

⁵—Daa ngo le'n ciuda Jop. No láth ngue bezen Diox thèb bzyè, mxyo'f loo thèb con' loon. Gunèen nde làa thèb con' co' fñaax al thèb le' mant loo bé' loon. No natedó' mant dyap punt. ⁶Co'se' mbui'en co' huenleque' le'n mant cóñ nzo le'n mant, gunèen nzo má' co' nzi'f thap nii le'n mant co' nac má' huan. Nzo mbel'. No nzo mbin le'n mant. ⁷No mbìnén thèb di's co' gunee loon: Goo too, Pedr. Lìu nee xá ñaa má' co' hual. Beth má' par hual. ⁸Per daa ndxab loo Tad: Aa'a, Tad. Ne'lidenataa tac daa tarte hua nec thèb nityèth má' co' nac má' nazab no co' nac má' co' inambiide. ⁹Sya, mbere di's che'n Tad. Mbyèn di'sa tedib vez loo bé'. Gunee di'sa loon: Rye má' co' mtembi Diox, ne'gabtel má' zab má'a. ¹⁰Mbyon vez tataa gunee Tad loon. Ngoloa, mbere mant. Nguáp mant loo bé' tedib vez. ¹¹Leque hora, mzin son xa'bi' liz Mon co'te' nzon. Yon xa'bi'a nde axta ciuda Cesar par mbi'th cua'n xa' daa. ¹²Sya, mtel' Xpii Natú' daa, nda non yon mèna. No mniibe' Xpii Natú' loon ne'gàcte chop loo chop la's daa par ga non mèna liz Cornel. Ngua no xop mèn ciuda Jop, co' ndxàc hues na' por cóñ che'n Jesucrist, daa liz mbi' co' lèe Cornel ciuda Cesar, ne. ¹³Mbi' co' lèe Cornela mda'guè' cuent loo nu' xá mod gunèe mbi' ngua thèb angl loo mbi' liz mbi'. Ndxab angl loo mbi': Ftel' mèn par ya mèn ciuda Jop par ya xi mèn thèb mbi' co' lèe Mon co' ne' tedib lèe co' lèe Pedr. ¹⁴Mon ñee lool xá mod lil par gàc lyál' loo con' ryete mèn gulizl. ¹⁵Co'se' mtlon, ngue toodiz non mèn guliz Cornel liz Cornel, Xpii Natú' ngulàa loo mèna no ngòò Xpii Natú' loo mèna par tlo ñibe' Xpii Natú' loo mèna xalque' ngulàa Xpii Natú' loo na' co'se' ngòc huiz co'se' nerleque' ngulàa Xpii Natú' loo na' no ngòò Xpii Natú' loo na' par tlo ñibe' Xpii Natú'

loo na', ne. ¹⁶Axta syare' mte' lezon xal gunii Tad Jesús loo na': Lìcque', Juàn Bautist mbli bautizar mèn con nít per le'n taaplá huiz lin par lyàa Xpii Natú' che'n Diox loo ryete gu' co' ngola'sle' loo cón chenen no loon, co' nee di's, thidte ngòò gu' loo cón chenen por cón che'n Xpii Natú' co' lyàa loo gu' xal co'se' ndxòò mèn le'n nít par ndxàc bautizar mèn. ¹⁷Pues, chele' Diox mbli ngulàa Xpii natú' no ngòò Xpii Natú' loo mèn co' inacte mèn nación Israel par mtlo ñibe' Xpii Natú' loo mèna, ne, xalque' ngulàa Xpii Natú' loo na' no ngòò Xpii Natú' loo na' par mtlo ñibe' Xpii Natú' loo na' co' ngola'sle' loo Jesucrist, èchó nac daa hora par gác daa thib xa' co' cà' di's, no thib xa' co' nac ngolo ngola's loo con' ngue li Diox par yila's taamas mèn, sya, à'? Yende mod gác lin tataa, ilé'?

¹⁸Le' sya, co'se' mbìn mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist co' nac mèn ciuda Jerusalén tataa ndxab Pedr, xèegà mbyau' ro mèna. Más quee lezo' mèna ndxab mèna di's roo di's xèn no di's natú' loo xtàa mèn cón che'n Diox no loo Diox. Ndxab mèna:

—iAy, Dio's! Nase non na' no nanee na' axta loo mèn co' inacte mèn nación Israel mbli Diox par mxyal' ned mxyal' yó' par ngulàa yéc mèna no ngulàa lezo' mèna par mse' mèna mod co' ngòò mèna loo Diox. No tataa mod tyon' xtol mèna par gác loo mèna yòò ban no mèna Diox thidtene yiloa.

Mèn co' ngola'sle' loo cón che'n Jesucrist mtlo mqueltàa loo cón che'n Diox le'n ciuda Antioqui.

¹⁹Anon mbeth mèn thebol Steb mtlo mèn, ndub ngu's mèn mèn co' ngola'sle' loo cón che'n Jesucrist. Ngo ndxep mèn co' nzo ne'fnee lezo' mxon' axta par le'n yèezya' co' nac làaz mèn fenis, no axta par le'n yèezya' co' nac làaz mèn chirp co' nac thib yòò biiz co' nziri' le'n nítto'.

No axta le'n ciuda Antioqui mxon' rye mèna. Mblo mèna yalbàn rye ned mxon' mèna cón che'n di's ndac che'n Diox. Per ante loo mèn nación Israel mblo mèna yalbàn. Ne'ngode mèna yalbàn loo mèn co' inacte mèn nación Israel.

²⁰Làth xtau'a, ndxep mèn co' ngola's co' ngòò mèn gulàaz che'n làaz mèn chirp, no mèn gulàaz che'n làaz mèn ciren, ngro' mèna. Ngua que tee mèna. Mzin mèna axta ciuda Antioqui. Mdoodil's mèna loo mèn co' inacte mèn nación Israel par neda, ne. Mda' mèna cuent cón che'n di's ndac co' nac cón che'n Tad Jesús co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes. ²¹Diox mbli ngòò mèna con' roo con' xèn la's nii mèna no la's ya' mèna par ngo mèna yalbàn no te'th mèna cón che'n Tad Jesús. No por cón che'n co' mxo'f zin' mèn cón che'n Tad Jesús huax mèn co' inacte mèn nación Israel mblá' costumbr gox co' mbed no mèn no ngola's mèna loo Tad Jesús.

²²Co'se' mbìn mèn co' nac mèn ciuda Jerusalén co' nqueltàa loo cón che'n Jesucrist le' mèn co' inacte mèn nación Israel ngola's, mtel' mèna Mbèl' par ngua Mbèl' axta Antioqui par lyath no Mbèl' mèn co' nque tee go yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox le'n ciuda Antioqui. ²³Co'se' mzin Mbèl' ciuda Antioqui, ñèe Mbèl' anze'f thib con' ndac angngue li Diox loo mèn ciuda Antioqui co' ngola'sle' loo Jesucrist. No anze'f mdyac lezo' Mbèl' gunèe Mbèl' cón ngue li Diox loo mèna. Sya, mco'x Mbèl' loo ryete mèna. Ndxab Mbèl' loo mèn:

—Dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu' bli nèe gu' gu' no altantque' gure gu' loo cón che'n Tad Jesucrist.

²⁴Tataa mque tee li Mbèl' tac Mbèl' ngòò thib mbi' ndac loo Diox. No ñibe'pe' Xpii Natú' loo Mbèl'. No anze'f ngòò Mbèl' yalxla's loo Diox. Por cona, anze'f thib mèn ngola'sle' loo cón che'n Jesucrist por cón che'n Mbèl'.

25 Ngolo mque tee Mbèl' le'n ciuda Antioqui ndxep tiemp, mxen Mbèl' ned. Nda Mbèl' par ciuda Tars par cua'n Mbèl' Saul le'n ciuda Tars. No co'se' mzyál' Mbèl' Saul, mbe' Mbèl' Saul par ciuda Antioqui tedib vez. **26** No ngo no Mbèl' Saul con rye mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox ciuda Antioqui le'n thòb lín' complet. Mblu' Mbèl' ryop Saul loo huax mèn cón che'n Diox. Mèn ciuda Antioqui nerleque' ngòc mèn co' mdub lèe mèn co' ndxela's loo cón che'n Jesucrist mèn co' ngòo loo cón che'n Jesucrist.

27 Leque le'n huiza ngo ndxep mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesús co' ngòc mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox le'n ciuda Jerusalén. Ngro' mèna le'n ciuda Jerusalén par ngua mèna axta ciuda Antioqui. **28** Láth nzo mèna làth mèn co' ndxela's le'n ciuda Antioqui, thòb mbi' co' lèe Agab co' ngòc mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox co' ngua Antioqui, ngo too mbi' làth mèn co' ndxàc hues por ndxela's mèna loo cón che'n Jesucrist. Mnibe' Xpii Natú' loo mbi'. Ndxab mbi' loo mèn co' nqueltàaa lyàa thòb huin tìn' loo mèn dib athu loo izly!. No ngòcque' con'a le'n tiemp co'se' mdub ñibe' thòb mbi' co' ngro' lèe Claud loo mèn ciuda Rom co' nac làaz mèn ital. **29** Sya, mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesús co' nqueltàa loo cón che'n Diox le'n ciuda Antioqui, ndxab mèna loo xtàa mèna no mdoo lezo' mèna tel' mèn ndxep tmi loo mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesús, mèn co' naban par ned le'n yéezya' che'n làaz mèn jude. Tub mèna tmi xal nzote mèna. **30** Tataa mbli mèn co' ndxela's le'n ciuda Antioqui. Mtel' mèna tmi loo mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox le'n yéezya' co' nac làaz mèn jude. Sya, mbe' Mbèl' ryop Saul tmi co' mtel' mèna loo mèngoola.

Mbeth mèn Cob, hues Juàn. Le' Pedr na, mque' mèn lezi'f.

12 Le'n tiemp co' mnibe' rey Herod, co' ngòc Herod Chu'th xot Herod Gox, loo mèn nación Israel, mtlo Herod, mnibe' Herod loo mèn par tub ngu's mèna mèn co' ndxela's loo cón che'n Jesucrist le'n chol yéezya' che'n làaz mèn nación Israel. **2** Mbli Herod mandad mbeth mèn Cob, hues Juàn, con spad. **3** Co'se' ñièe Herod le' mèn nación Israel ndxòo lezo' no mbyan' gust lezo' mèn mbeth mèn Cob, mnibe' Herod par mxen mèn Pedr par que' mèn Pedr lezif. Mbli mèn con'a con Pedr le'n huiz lni co'se' ndxuhua mèna pan co' indxòode dii levadur. **4** Co'se' ngolo mxen mèn Pedr, mnibe' Herod que' mèn Pedr lezi'f. Le'n lezi'f mquenap si'n fthib solndad Pedr. Mbli Herod xtùuz co' Herod Pedr loo mèn nación Israel par guth Herod Pedr loo mèn nación Israel co'se' yilo riid lni pasc. **5** Cona, huen huen mquenap solndad Pedr le'n lezi'f. Per mastale' huen huen nquenap solndad Pedr le'n lezi'f, rye mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox por cón che'n Jesús le'n ciuda Jerusalén nalyat ngurez mèna Diox ze no yál' par lyá! Pedr la's ya' mèna con Herod.

Diox mbli par mblyá' Pedr lezi'f.

6 Per leque yál' par yinìi izlyo' tedib huiz co' nac huiz co' ñibe' Herod co' mèn Pedr lezi'f par guth mèn Pedr loo mèn nación Israel, yál'a nax yàt Pedr cuat chop solndad axta le'n lult cuart le'n lezi'f. Natedó' Pedr con chop caden. Le' taamas solndad na, huen huen nzi quenap lezi'f par fuer. **7** Láth ndxàc con' ryes loo Pedr yál'a, thòb angl che'n Tad Diox ngro' too le'n lezi'f. No ante mbya'x xnii le'n lezi'f. Mbli angl mcuau yéc rye solndad no mcuau lezo' rye solndad co' ngue quenap Pedr le'n lezi'f

yál' no co' ngue quenap lezi'f par fuer. Yende cón mden' solndad. Sya, mcuin angl Pedr par ryo' mcal' loo Pedr. Ndxab angl loo Pedr:

—Pedr, jer goo che, yey.

Le' caden co' natedó' ya' Pedra na, ale yub mxyac.⁸ Ndxab angl loo Pedr:

—Quej tí' bay le'n'l. No fque' yilid niil.

Co'se' ngolo mbli nab Pedr Pedr, ndxbab angl loo Pedr:

—Fcáp capl. Ftoo nque xísen. Ndyàa na!

⁹Pedr mdoo nque xís angl. Per axta ne' ne' inon Pedr èché', lìcque', ndxàc con'a loo Pedr o ché' ilicte ndxàc con' co' ngue li angl loo Pedr? Ale ndyac Pedr mxyo'f loo con' loo Pedr.¹⁰ Per nguri'th angl con Pedr loo solndad co' nzi quenap le'n taamas cua' le'n lezi'f. Co'se' mzin angl con Pedr ro puert zaguán co' ndoo ro ned co' nac puert yi'f, ale yub puert mxyal!. Ngro' angl ryop Pedr par ro ned par fuer. Co'se' ngolo mdee no angl Pedr casque' thib cuadr, mblá' angl Pedr. Xexte mdyon' angl loo Pedr.¹¹ Axta syare' mda' Pedr cuent con' co' ndxàc loo Pedr. Ndxab Pedr loo lezo' Pedr:

—Nase, lìcque', naneen le' Tad Diox mtel' thib angl che'n Tad Diox par mtelá' angl daa la's ya' Herod no la's ya' ryete mèn nación Israel. No mblyá' daa loo ryethe con' mblyá's mèna li no mèna daa.

¹²Láth ngue li Pedr xtùuz cón ngòc loo Pedr, nda Pedr liz thib xa'got co' lèe Mari co' nac xna' Juàn, Juàn co' ne' tedib lèe Marc. Liz Maria, huax mèn mqueltàa yál'a par nzi bez mèn Diox cón che'n Pedr.¹³ Co'se' mte's Pedr puert co' ndoo ro ned co'te' ndxòo mèn loo lue' liz Mari, ngro' thib mza' co' lèe Rod par nda nee mza' chó ngue te's puert.¹⁴ Per co'se' mda' mza' cuent Pedr na, por ndlibe' mza' xal ndyoodi's Pedr, ne'nxal'te mza' puert. Ndxel'leque', yende izlyo', mque' mza' carre tant

ndyac lezo' mza'. Ngua mza' axta le'n nyòo par ngua li mza' avis loo mèn le' Pedr ngue te's puert.¹⁵ Sya, mcàb mèn co' nzo le'n nyòo loo mza'. Ndxab mèna loo mza':

—Mbízl, ndee. iPà gàca, Pedr!

Per mza' sate más mbez:

—Lìca, Pedr na.

Per mastale' tataa mbez mza', mèn co' nzo le'n nyòo mbez:

—Inacta Pedr, hombre. Peser angl che'n Pedr na.

¹⁶Látha, sate más ndoo Pedr. Mte's Pedr puert. Per por lult co'se' mxal' mèna puert, gunèe mèn Pedr na. No ale mzyeb mèna no ngo no lezo' mèna.¹⁷ Per Pedr mbli señ loo mèna con ya' Pedr par ne'lide mèn ruid. No tau' mèn ro mèn. Sya, mda' Pedr cuent loo mèna xá mod mbli Tad Diox loo Pedr par ngro' Pedr lezi'f. Ndxab Pedr loo mèna, ne:

—Bli gu' favor, fta' gu' cuent ndxè' loo Cob no loo mèn co' ndxàc hues na' por cón che'n Tad Jesús.

Sya, ngro' Pedr tedib vez par nda Pedr tedib lugar.

¹⁸Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, ngo too huax di's làth rye solndad co' mquenap Pedr tac ne'nda'de solndad cuent xá mod ngro' Pedr lezi'f no pá ned nda Pedr.¹⁹ Sya, mnibe' Herod ya cua'n solndad Pedr. Ngua cua'nque' solndad Pedr. Per ya ne'ngagaade Pedr loo solndad. Sya, mnibdi's Herod loo solndad. Ndxab Herod:

—¿Cón mbli gu'? ¿Chonon mbla' gu' mxon' Pedr? Per nalle', gu' ya looi por Pedr.

Sya, mbli Herod mandad ngua yuth taamas solndad solndada. Ngolo ngòc con'a, mxen Herod ned. Ngro' Herod làaz mèn jude. Nda ban Herod ciuda Cesar.

Mzin huiz nguth Herod.

²⁰Leque le'n huiza anze'f ngocloo tìn' Herod con mèn co' ngo ban le'n

yèezya' che'n làaz mèn ciuda Tir no che'n làaz mèn ciuda Sidón. Per ryete mèn yèezya'a thidte mdoodi's no thidte ngòc mèna par ya mèna loo Herod con thib mbi' co' lèe Blast. Blast ngòc thib mbi' co' thidte ñibe' con Herod. Mdix mèna huax tmi mcàa Blast par teri'th Blast di's che'n mèna loo Herod par li Blast yu' yàl lezo' Herod por cón che'n mèna. Tataa mbli prob mèn yèezya'a tac ned làaz Herod ndryo' co' ndxuhua mèna xal ndlya's Herod no xal ndyal Herod par tho' mèn gulàaz Herod con' loo mèna. ²¹Sya, nguaque' Blast. Ngua toodi's no Blast Herod. Per Herod ndxab loo Blast:

—Neeca, por lùu lina. Ndxè' huiz yi'th nol mèn ba'.

Le' sya, huiz co' ngòc di's ya mèn làaz ciuda Tir no mèn làaz ciuda Sidón loo Herod tedib vez, huiza mdoc xab Herod lar' co' ndxoc rey. No mdub Herod loo asient co'te' ndyub ñibe' Herod loo mèn. Le' sya, co'se' mqueltàa rye mèna loo Herod, nen mdoodi's Herod loo mèna cón che'n Herod. ²²Sya, láth ngue toodi's Herod ryete mèn co' mqueltàa loo Herod, mtlo mèna, cabii mbez yèe mèna. Mbez mèn loo xtàa mèn cón che'n Herod:

—Mbi' co' ndyoodi's ba' inacte thib mbi' che'n izlyo' ndxè!. Ndx'e'leque', nac mbi' ba' thib diox, ndyac na!.

²³Leque hora Diox mtel' thib angl che'n Diox par mbli angl ngulen thib yíz loo Herod. Tataa mbli Diox loo Herod tac ne'nglide Herod par gác con' guryath no con' guryèn loo Diox. Setilte mbli angl ngos mbly'a'b mbey le'n lezo' Herod par nduhua mbey bél' lad Herod. Pente mxec Herod taaplá huiz no maste. Guneei loo Herod. Nguth Herod.

²⁴Per di's co' nac di's ndac che'n Diox sate más ndxath ndxèn no sate más ngo mèn yalbàn cón che'n di's ndac le'n rye nación tiempa.

²⁵Co'se' ngolo mque tee go Mbèl' ryop Saul yalbàn loo mèn ciuda Antioqui, mbere Mbèl' ryop Saul, ndye'th Mbèl' ryop Saul par ciuda Jerusalén tedib vez. Ndye'th no Mbèl' ryop Saul Juàn co' ne' tedib lèe Marc par yo no Juàn Mbèl' ryop Saul le'n ciuda Jerusalén pláte huiz. Ngoloa, mbere Mbèl', no Saul, no Juàn Marc, ngua myen' Antioqui tedib vez.

Mbèl' ryop Saul mtlole' mxo'f zin' par co Mbèl' ryop Saul yalbàn loo mèn huax lugar.

13 Be taa be taa nde tee huiz axtaque' ngo ndxep mèn làth mèn co' ngòo loo cón che'n Diox, mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox loo mèn no mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n Jesucrist loo mèn. Mèna ngòc leque Mbèl', no tedib mbi' co' lèe Mon co' ne' tedib lèe Yàt, no tedib mbi' co' ngro' lèe Lus co' ngòc mèn gulàaz che'n làaz mèn ciren, no tedib mbi' co' ngro' lèe Manaén. Mbi'a thidte mxyèn con Herod liz Herod, Herod co' ngòc gobernador loo mèn yèezya' che'n làaz mèn galile yiloa, no leque Saul co' mque tee no Mbèl'. ²Thib huiz co'se' ryete mèna mqueltàa, ngue li mèna servis loo Diox no nzi xlat mèna, hora ngòc thib con' loo mèna. Xpii Natú' thib lîte mnibe' loo mèna. Ndxab Xpii Natú' loo mèna:

—Blo' xà' gu' Mbèl' ryop Saul làth gu' par xo'f zin' Mbèl' ryop Saul thib zin' co' lyazen li Mbèl' ryop Saul.

³Mèna tolo ngurez Diox. No dib lal ngurez mèna Diox ngure xlat mèn. Látha, mxo'f mèna ya' mèna loo Mbèl' no loo Saul. Ngoloa, gunii mèna Diox loo Mbèl' no loo Saul. Ndxab mèna loo ryop myen':

—Diox huen nda gu', ndee gu'!

Sya, mxen Mbèl' ryop Saul ned. Nda Mbèl' ryop Saul xal mnibe' Xpii Natú' loo Mbèl' ryop Saul.

Mbèl' ryop Saul ngue go yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn yèezya' che'n làaz mèn chipr.

⁴Co'se' ngolo mtel' Xpii Natú' Mbèl' ryop Saul, mxen Mbèl' ryop Saul ned axta mzin Mbèl' ryop Saul thib puert co' lèe Seleus co' nziri' ro nítto'. Tya, ngòò myen' le'n thib yòoyaa par mxyof myen' loo nít par nda myen' loo thib yòò biiz le'n nítto' co' lèe Chipr. ⁵Co'se' mzin Mbèl' ryop Saul Chipr co'te' nziri' puert co' lèe Salamin, sangmtlo Mbèl' ryop Saul, mblo myen' yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn le'n sinagog che'n mèn nación Israel. Ngua nque Juà Marc par mblyath no Juà Marc Mbèl' ryop Saul, ne. ⁶Mque tee Mbèl' ryop Saul ryete le'n yèezya' co' nac yòò biiz co' nzo le'n nítto' axta mzin Mbèl' ryop Saul tedib yèez co' lèe Paf co' nziri' par neda. Le'n yèeza mzyál' ryop Mbèl' Saul thib mbi' co' nac mèn nación Israel. Mbi'a ngro' lèe Barjesús. Ngòò mbi' thib hue's. Mqueltàa ngòò mbi' thib mbi' gutyè', ne. Mbez mbi' le' mbi' nde'th cón che'n Diox co' ndxab Diox loo mbi'. ⁷Mbi' co' ngòò hue'sa ngo no tedib mbi' co' lèe Serg Pab co' ngòò gobernador loo mèn làaz mèn chipr. Mbi' co' ngro' lèe Serg Paba ngòò thib mbi' co' anze'f ndxác. Sya, mtel' Serg co' ngòò gobernador mèn par ngua càa mèn Mbèl' ryop Saul. Tac Serg mblyia's gòn di's ndac che'n Diox co' ngo myen' yalbàn. ⁸Per leque mbi' co' nac hue's, co' lèe Barjesús, co' ne' tedib lèe Elim, mcà' di's loo Mbèl' no loo Saul par ne'yila'ste mbi' co' nac gobernador di's cón che'n di's ndac co' ngo myen' yalbàn. ⁹Sya, ndoole' Saul co' ne' tedib lèe Pab, Xpii Natú' mnibe' loo Pab par xèe mbui' Pab loo Elim.

¹⁰No ndxab Pab loo Elim:

—Aa, mbi' gutyè' no mbi' ye'rsin'.

Lùu nac xgan' Mebizya. No nacl ngolo ngola's che'n ryethe con' co' nac con'

ndac. ¿Axta pól lá'l ya ne'tolode gácl ngolo ngola's loo mod nali co' ndli Diox par yòò mèn loo cón che'n Diox, à'?

¹¹Per nalle' Diox li par gàc thib yaltii lool. Lùu yan' sieu le'n ndxep tiemp. No ya ne'yiniide ned tyeel.

Leque hora luega mcuaau loo Elim. No ya ne'ngácte nde nii Elim. No mcua'n Elim thib mèn par tyen mèn ya' Elim tac ya ne'ngácte Elim nghui' Elim. ¹²Co'se' gunèe mbi' co' ngòò gobernador ngòò con'a loo Elim, ngola's gobernador loo Jesú no loo cón che'n Jesú. Tac ante mbui' mbi' no ante gunaa mbi' xal nac di's co' ngue tee lu' Pab ryop Mbèl' co' nac xley' che'n Jesú.

Pab ryop Mbèl' ngue tee go yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox le'n yèez Antioqui co' nac yèezya' che'n làaz mèn pisid.

¹³Pab ngòò loo thib yòoyaa con taamas myen' co' mque tee no Pab axta co'te' nac puert co' lèe Paf par nda Pab con myen' xtàa Pab par ned le'n yèezya' co' lèe Perg co' nac yèezya' che'n làaz mèn pamfil. Per Juà Marc ne'nga node Pab con taamas myen'a. Ndxel'equ', mbere Juà, ndyàa Juà par ciuda Jerusalén tedib vez. ¹⁴Ngolo mblá' Juà Pab con xtàa Pab, mbii Pab con myen' yèez Perg. Ngua riid Pab con myen' xtàa Pab axta mzin myen' le'n thib ciuda co' lèe Antioqui co' nac thib ciuda che'n làaz mèn pisid. Co'se' ngòò huiz descans, ngòò Pab le'n sinagog mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Antioqui tiempa. Xèe mdub yòn Pab, con myen', di's co' mblab mèn cón che'n xti's Diox le'n sinagog. ¹⁵Le' sya, co'se' ngolo mblab thib mbi' libr co' nac libr che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no co' nac libr co' mque' mèn co' nde'th co' ndxab Diox ye's, mèn co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn le'n sinagoga, mèna mbli mandad par ngua yab mèn

loo Pab con myen' co' mque tee no Pab. Ndxab mèna:

—Gu' co' nac mèn gulàaz nu', chele' gu' ngue no ndxep di's co' ndlya's gu' co'x gu' loo nu' co' nziri' trè', nzoque' mod tyoodi's gu' loo nu' nalle'. Ne'tyóode gu', no ne'zyebe gu', no ne'thyonte gu'.

¹⁶Sya, ngo too Pab. No mbli Pab thòb señ loo mèna par xèe cue mèna no par ne'lida mèna arid ruid. Ndxab Pab loo mèna:

—Bìn gu' di's co' nde toodizen loo gu', gu' co' nac mèn che'n nación Israel, no gu' co' nzyeb loo cóñ che'n Diox no co' ndli cas loo cóñ che'n Diox. ¹⁷Gu' nanee no nda'que' gu' cuent co' huenleque' le' Diox co' nac Dioxpe' na' co' nac mèn nación Israel, Diox mcui mèn co' ngòc xudgool na'. No mbli Diox par ngòc mèna thòb nación roo no thòb nación xèn co'se' tatabe' ngo ban mèna xal mèn tith làaz mèn nación Egipt. Ngoloa, mbli Diox par ngro' mèn co' nac mèn nación na' làaz mèn egipt por cóñ che'n con' roo con' xèn co' ndxàp Diox la's nii Diox no la's ya' Diox. ¹⁸Mxec Diox no mcha'la's Diox xalque' ngòc mod co' ngòp mèn gulàaz na' co'te' nagán le'n cho' líñ!. ¹⁹Ngoloa, mbli Diox par mblyux gaz nación mèn co' ngòc mèn gulàaz mèn che'n làaz mèn canaán par mda' Diox co'te' ngure naciona loo mèn co' ngòc xudgool na' pólá par mban mèn co' ngòc xudgool na' tya. ²⁰No ngoloa, mnibe' Diox loo mèn co' ngòc juez par ñibe' mèna loo mèn co' ngòc xudgool na' le'n thap ayo nzo cho' psi' líñ!. Mnibe' jueza axta co'se' ngòc huiz co'se' ngo thòb mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox loo mèn. Mbi'a ngro' lèe Samuel. Mbi'a mnibe'guè' loo mèn co' ngòc xudgool na' tiempa, ne. ²¹Per le'n tiemp co' mnibe' Samuel loo mèn co' ngòc xudgool na', mèna mna'b loo Samuel. Ndxab mèna yo thòb rey co' ñibe' loo

mèna. Sya, mbli Diox ngòc thòb mbi' co' ngro' lèe Saul rey par ñibe' Saul loo mèna le'n cho' líñ!. Saula ngòc xgan' thòb mbi' co' ngro' lèe Cis. Cis ngòc bin che'n mèn co' ngòc bin che'n thòb mbi' co' ngro' lèe Ming. ²²Ngoloa, mbli Diox par ngro' Saul. Ya ne'tolode gàc Saul rey loo mèn xudgool na'. Sya, mbli Diox ngòc David rey loo mèn co' ngòc xudgool na!. Cón che'n Davida ndxab Diox: Daa ñíee le' David co' nac xgan' Isaí, Davida nac thòb mbi' co' anze'f ndxòo lezon ñéen. No li David ryete con' ndlyazen. ²³Per nalle', ngue tan cuent loo gu' cóñ che'n thòb mbi' co' lèe Jesús co' nac bin che'n leque yub David. Jesús mbli Diox par mbi'th yáal Jesús loo izlyo' làth mèn nacionpe' na' par mbi'th tí' no mbi'th telàa Jesús mèn nación Israel loo con' ryes xalque' ngòc di's co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn nación Israel. ²⁴Per co'se' ndoore' yi'th que tee Jesús loo mèn nación Israel, Juàn Bautist mblole' yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo mèn nación Israel. Mbez Juàn loo mèn ndxàal gàc bautizar mèn no ndxàal lyàa yéç mèn no lyàa lezo' mèn par zye' mod co' ndxàp mèn loo Diox. ²⁵Per co'se' yamerle' zin huiz gath Juàn, mbez Juàn loo mèn: Inacte daa mbi' co' ndli gu' cuent nac daa. Per co'se' yilo taan huiz co' ndalen loo izlyo' ndxè' yi'th thòb mbi' loo gu'. No por part cóñ chenen, ndyaquen ne'ta'den par mbi'a, no ne' ne' par làan yilid nii mbi' ne'liden ryes, ndyaquen.

²⁶Gu' co' nac mèn gulàaz daa no co' nacguè' bin Abraham, no gu' co' nzyeb loo cóñ che'n Diox, co' ndli cas loo Diox, loo gu' mbli Diox par gòn gu' di's ndac co' ngue tan cuent loo gu' ndxè' par lyá' gu' loo con' ryes.

²⁷No nalle' niin loo gu': Le' mèn co' nabán le'n ciuda Jerusalén, no mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn ciuda Jerusalén, mèna

ne'nda'de cuent chó ngòc Jesús. Ne' ne'nda' mèna cuent cóñee di's co' ngòc cóñee che'n di's ndac co' mde'th mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox co'se' ndlab mèn libr le'n sinagog mèn atate huiz co' nac huiz descans. Por cona, co'se' mquexù' mque' fals mèna Jesús, leque mèna mbli par ngòcque' no mdyaaque' di's co' ndlab mèn loo libr co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's loo mèna.²⁸ No mastale' nec thib mod no nec tedib mod ne'ngácte gan ngagaa Jesús loo chol yalgutye' co' mquexù' mque' fals mèn Jesús par guth mèna Jesús, mna'b mèn di's loo Pilat par ñibe' Pilat loo solndad ya yuth solndad Jesús.²⁹ Le' sya, co'se' ya ngolole' mbli no mèn Jesús xalque' ndub di's co' mbez cóñee Jesús loo libr co' nac xti's Diox cóñee xá mod gath Jesús, mblàa mèn thebol Jesús loo cruz. No ngua lo mèn thebol Jesús le'n thib ye'r quèe co'te' mca's mèn thebol Jesús.

³⁰ Per mastale' nguth Jesús, Diox mbli par ngro xban Jesús lath mèn nguth.

³¹ No le'n huax huiz co' mque tee Jesús loo izlyo' tedib vez loo ngro xban Jesús lath mèn nguth, Jesús ngro' too no mblu' loo Jesús Jesús loo mèn co' mque tee no Jesús anon mtlo Jesús, mque tee go Jesús yalbàn le'n rye yéezya' che'n làaz mèn galile. Mèna ngo no Jesús Jerusalén co'te' mbeth mèn Jesús. No nalle', mèna nac mèn co' nda' cuent no co' ngo yalbàn loo chol mèn cóñee Jesús.

³² Por cona, nu', ne, ngue ta' cuent cóñee che'n di's ndac ndxè' loo gu', co' ngòc di's co' mcàbgòn Diox li Diox loo xudgool na' más pôla.³³ No nalle' loo na' co' nac bin che'n xudgool na', Diox mblile' par ngòcque' no mdyaaque' di's xalque' mcàbgòn Diox le' Diox li par ryo xban Jesús lath mèn nguth xal ndub di's loo capitl chop che'n libr che'n Salmos co'te' ndub di's co' mbez taandxè': Lùu nac xgan' daa. No nalle'

daa mbli par ñibe'l dib nabani co' nac thib zin' co' ñibe'en lool par lil.³⁴ Tataa ngòc di's co' gunii Diox cóñee che'n Jesús le' Diox li par ryo xban Jesús lath mèn nguth par ne'yiza'de bél'yòo lad Jesús co'se' gunii Diox di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez taandxè': Na li anggac con' ndac loo gu' co' mcàbgòn lin loo David no loo bin David.³⁵ Conaguè' mbez loo libr che'n Salmos tedib lugar, ne: U', Diox, ne'la'de yiza' bél'yòo lad mbi' co' anze'f nque' lezo' U' ñèe U'. No ne'la'de U' ga's bél'yòo lad mbi', mbi' co' nxo'f zin' cóñee che'n U'.

³⁶ Lìcpé' ba'i, David huenque' mdubdi's no mbli David con' co' ndxab Diox, no co' mnibe' Diox loo David, dib lal naban David. No ngu'b bél'yòo lad thebol David no zith lad thebol David.³⁷ Per bél'yòo che'n lad mbi' co' mbli Diox ngro xban, ne'nga'ste no ne'ngaza'de, ne' por chu'th.³⁸ Gu' co' nac mèn gulàaz daa, ndxàal ta' gu' cuent co' huenleque' le' nu' ngue te'th cóñee che'n xá mod ton' Diox xtol mèn. Ton' Diox xtol mèn por cóñee che'n Jesús.

³⁹ Pues por cóñee che'n Jesús, ryete mèn co' ndxela's loo Diox por cóñee che'n Jesús, mdyon' xtol mèn co' mcua'n mèn co' ne'ndon'te lath mbli mèn preb ngli mèna con' xal ndub di's loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn par li mèn.

⁴⁰ Cona, ngue niin loo gu': Anderhuen gu'. Chó Diox chó nee gu'. Ne' ne' ngue yizi'f ngue yiga's loo gu' co' nac co' ndlu' cóñee di's co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's co'se' ndxab mèna taandxè' xal ndub di's loo libr co' mque' mèna ye's:

⁴¹ Hui' gu' nexa, gu' co' nac mèn ye'rsin' co' nxìis no cóñee che'n Diox. Hui' gu' no gunaa gu' loo con' co' tarte ñèe gu' cóñee nac. No yiloa gath gu' no lyux gu' tac daa co' nac Diox, daa li giàc huax con' roo con' xèn le'n huiz co' nabani gu' co' ne'yila'ste

gu' lin, mastale' nzo ndxep mèn co' ta' cuent cóن che'n con' lin loo gu'. Ne'yila'ste gu'i, ndyaquen.

42 Co'se' ngolo mdoodi's no Pab mèna, no ngro' no Pab myen' co' nque tee lyath no Pab le'n sinagog che'n mèn nación Israel co' naban ciuda Antioqui, ndxab ryete mèna loo Pab tolo tyoodi's no Pab mèn cón che'n di's ndac tedi vez al sabd, taaxon huiz co' nde nque co' nac huiz descans. **43** Co'se' ngolo mblyus servis le'n sinagog hora, huax mèn co' nac mèn nación Israel co' naban le'n ciuda Antioqui, no huax mèn co' ngò loo xley' che'n mèn nación Israel, mèn co' huen huen ndyubdi's loo xley' che'n mèn nación Israel, rye mèna mdoo nque xís Pab no xís Mbèl' par mqueltàa mèna con Pab no con Mbèl' loo di's ndac che'n Diox. Sya, mco'x Pab ryop Mbèl' loo mèna ndxàal leque mèna li nèe mèna loo con' ndac co' angngro' lezo' Diox li Diox loo mèna.

44 Co'se' mzin huiz sabd che'n tedi sman co' nde nquea co' ngòc huiz descans tiempa, casque' ryete mèn ciuda Antioqui mqueltàa par gòn mèn di's ndac che'n Diox co' ngo Pab yalbàn. **45** Per co'se' gunèe mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Antioqui anze'f thib mèn mqueltàale' par gòn mèn di's co' ngue go Pab yalbàn, ale ngulàa xyàn lezo' mèn nación Israel. No mbyàn lezo' mèn gunèe mèn Pab. Sya, mtlo mèn, ngol' di's mèn di's loo Pab no asembli mèn mda' mèn xyàn lezo' Pab. No gunii mèn ngòc nguàal di's loo Pab. **46** Sya, ngò valor loo Pab no loo Mbèl!. Ndxab Pab no Mbèl' loo mèna:

—Naquinque' ner ta' mèn cuent cón che'n di's ndac che'n Diox loo gu', gu' co' nac mèn nación Israel. Per chele' gu' indlya'ste gòna no indlide gu' cuent le' gu' ndxàalque' yòo ban no Diox thidtene, más quee lezo' nu' nda nu' loo mèn co' inacte mèn nación

Israel par co nu' yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn. **47** Tataa li nu' tac tataaque' mnibe' Tad Jesús loo nu' co'se' gunee Tad Jesús loo nu': Na tel' gu' ya gu' loo mèn co' inacte mèn nación Israel par gàc gu' xal thib xnìi loo mèna par li gu' tyub xnìi yéc mèna no par tyub xnìi lezo' mèna loo cón chenen. No tel'en gu' par gàc gu' mèn co' li par lyá' mèn co' naban axta lult ro izlyo' loo con' ryes por cón che'n di's ndac che'n Diox co' co gu' yalbàn loo mèn.

48 Co'se' ngolo mbìn mèn co' inacte mèn nación Israel tataa ndxab Pab ryop Mbèl', mdyac tín' lezo' mèna. No mtlo mèna, mbez mèna loo xtàa mèna:

—¿Cón ndyac mèn nación Israel ba', ye? Huenque' nac di's ndac che'n Tad Jesús, ndyac na'.

Sya, ngola's ryete mèn co' mdoo lezo' Diox no co' mnibe' lezo' Diox par yòo ban no mèna Diox thidtene yiloa. **49** No tataa sate más ndxath no ndxèn cón che'n di's ndac che'n Diox le'n rye yéezya' co' nac làaz mèn par neda. **50** Per rye mèn nación Israel co' nzo ban le'n ciuda Antioqui thidte mqueltàa par mdoodi's no mèna ndxep mèngot co' ngòc mèn co' ndli cas loo cón che'n Diox tiempa no co' ngòcguè' mèngot guryath no mèngot guryèn. No mdoodi's no mèn nación Israel ndxep mèn co' más mnibe' le'n ciuda Antioqui. No mbli mèn nación Israel par mby'e'th yéc mèna no mby'e'th lezo' mèna par tlo tub ngu's mèn ciuda Antioqui Pab no Mbèl', chele'i nzo mod, axta co' mèna Pab no Mbèl' loo mèn par neda. **51** Le' sya, co'se' mtlo mèn, mdub ngu's mèn Pab ryop Mbèl', mzib Pab ryop Mbèl' yòoya's co' ndoo nii cason Pab ryop Mbèl' xal thib señ, co' nee di's, tolo tyub quìi tyub bëel lezo' mèna no yan' cón che'n mèna loo Diox co'se' tub rez Diox cón che'n mèna. Ngoloa, mxen Pab ryop Mbèl' ned. Nda Pab ryop

Mbèl' ciuda Icon. ⁵² Per mèn co' ngola's loo cón che'n Diox le'n ciuda Antioqui, anze'f ndyac lezo' mèn. No toloque' ñibe! Xpii Natú' loo mèna loo cón che'n Diox.

Pab ryop Mbèl' nda lo yalbàn loo mèn par ned le'n ciuda Icon.

14 Co'se' mzin Pab ryop Mbèl' ciuda Icon, ngòò Pab ryop Mbèl' le'n sinagog che'n mèn nación Israel co' nzo ban ciuda thìb huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa. Mdoodi's Pab cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn axta mbli Pab par ngola's huax mèn loo cón che'n Jesucrist, le'l'e' ngola's huax mèn nación Israel no le'l'e' ngola's huax mèn co' inacte mèn nación Israel. ² Per mèn nación Israel co' ne'ndalte ngala's loo cón che'n Jesucrist, mèna mbli par mbye'th yéc mèn no mbye'th lezo' mèn co' inacte mèn nación Israel par li mèna xtùuz con' ye'rstin' cón che'n mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist. ³ No por ñee Pab ryop Mbèl' ngola's huax mèn loo cón che'n Jesucrist, mbyan' Pab ryop Mbèl' ciuda Icon le'n huax huiz. No sate más ndxòo valor loo Pab ryop Mbèl'. No sate más ndxàp Pab ryop Mbèl' yalxlà's loo Tad Diox. No mblu' Diox loo mèna le' di's co' ngo Pab ryop Mbèl' yalbàn, co' nac di's co' ndlu' loo mèn con' co' angngro' lezo' Diox li Diox loo mèn, nac con' licpe!. Tac Diox mbli par ngòò Pab ryop Mbèl' con' la's nii Pab ryop Mbèl' no con' la's ya' Pab ryop Mbèl' par li Pab ryop Mbèl' huax señ no huax yalgozye' loo mèn. ⁴ Per mèn ciuda Icon ngòc chop ned. Thìb ned mèn nzo lad che'n mèn nación Israel. Le' tedib ned mèn na, nzo lad che'n myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. ⁵ Sya, mèn co' nac mèn nación Israel no mèn co' inacte mèn nación Israel thidte ngòc mèna no thidte mdoodi's mèna con mèn nac zin' yòolau par yecloo mèn no

gab mèn ngòc nguàal di's loo Pab ryop Mbèl' no axta gaa'd quèe mèn Pab ryop Mbèl'. ⁶ Per co'se' mbìn Pab ryop Mbèl' tataa lya's mèn li no mèn Pab ryop Mbèl', ngua xon' Pab ryop Mbèl' par ned yèez Listr no par ned yèez Derb, co' nac yèezya' che'n làaz mèn licaon, no le'n taamas yèezya' co' nziri' par neda. ⁷ Le'n rye yèezya'a mque tee go Pab ryop Mbèl' yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes.

Mèn yèez Listr mbuaa'd quèe Pab le'n huiza.

⁸ Le'n huiz co'se' ngo Pab le'n yèez Listr, mzyál' Pab thìb mbi' co' yende mod ndee nii. Mdub mbi' par neda tac coj mbi' anon ngóol mbi!. No thidteneque' ne'ngácte mbi' ndee nii mbi!. ⁹ Mbi'a xèe mdub yòn xal nac di's co' mdoodi's Pab loo mèn. Le' Pab na, xèeguè! ngue hui' loo mbi!. No ñee Pab no mden' Pab le' mbi' ndxela's loo Diox le' Diox gác li par yac mbi!. ¹⁰ Sya, cabii ndxab Pab loo mbi!:

—Goo too, ey. Fteyez niil.

Sya, chàa, nguát mbi!. Ngo too mbi!. No mtlo mbi', mdee nii mbi!. ¹¹ Co'se' gunèe mèn yèez Listr con' mbli Pab loo mbi', mtlo mèn, cabii mbez mèn loo xtàa mèna di'stèe co' ndoodi's mèn che'n làaz mèn licaon. Ndxab mèna:

—Ryop mbi' ba' nac chop diox co' ñaa xal mèn co' ngulàa loo na!.

¹² Mbez mèna le' Mbèl' nac diox co' lèe Júpiter. Le' Pab na, mbez mèna nac diox co' lèe Mercur tac Pab nac mbi' co' más ndyoodi's. ¹³ Le' nguley' co' nzo le'n gudo' che'n dioxpe' mèn co' lèe Júpiter, co' nac gudo' co' ndub ro yèez Listr co'te' ndxòo mèn le'n yèeza, mbi'th loo Pab leque hora. Nde no nguley' ngon. No nde no nguley' girnald co' natoxcua' con ye!. No nde no nguley' huax mèn co' mblyas tyub xib no co' mblyas còo' yéc loo Pab no

loo Mbèl', no mblya's mèn guth mèn ngon par xo mèn ren loo izlyo' loo Pab no loo Mbèl'. ¹⁴Per co'se' gunèe myen' co' ndxe' di's che'n Jesús, co' nac Pab no Mbèl', tataa ngue li nguley' no mèna, mbli Pab thib con' nalyat. Mched Pab xab Pab. No mched Mbèl' xab Mbèl' tac Pab ryop Mbèl' mda' cuent ilé'de nac co' ngue li mèna. Negadi's ngòò Pab ryop Mbèl' làth mèna. Cabii mbez Pab ryop Mbèl' loo mèna:

¹⁵—Ryete gu' co' nziri' trè!, ¿chonon tatau' ngue li gu', ye? ¿Ché' iñeede gu' nu' nac mèn xalque' gu'? Ihuente ngue li gu' tatau' loo nu', cara. Ndxe'leque', por cóن che'n con' co' nac xal ndli gu' ba' nde nu' loo gu' par lu' nu' loo gu' ndxàal lá' gu' costumbr co' yende cón ndli no co' yende cón ntac loo Diox. Nde lu' nu' loo gu' más huen thib lète yòò gu' loo cón che'n thidte Diox co' nabán, Diox co' mblec be', no co' ngue tèn' bé', no izlyo', no nítto', no rye loothe taamas con' co' nzo loo bé', no co' nzo loo izlyo', no co' nzo le'n nítto'. ¹⁶Más pólá, Diox mbla' mque tee ban mèn xal ngòò mod co' ngòò mèn cad nación mèn ¹⁷mastale' mblu' Diox con' ndac co' ndli Diox loo mèn no ndlu' Diox loo mèn xal nac Diox por con' ndac co' ndli Diox loo mèn. Diox ndli ndlyàa yuu loo na' loo izlyo!. No ndli Diox nthop na' cosech loo izlyo!. No ndli Diox ndxàp na' con' ndxuhua na' axta plóthe. No ndli Diox par nda' na' gust lezo' na' loo izlyo!.

¹⁸Per mastale' tataa ndxab Pab ryop Mbèl' loo mèna cón che'n con' co' ngue li mèna loo Pab no loo Mbèl', añenti mbli Pab ryop Mbèl' par ne'ngla'de Pab ryop Mbèl' nguth mèn ngon par ngxo mèn ren ngon loo izlyo!. No par ne'ncòò'de mèn yéc mèn loo Pab ryop Mbèl' no par ne'tyub xibte mèn loo Pab ryop Mbèl'!

¹⁹Per leque le'n huiza mzin ndxep mèn nación Israel co' nzo ban le'n

ciuda Antioqui co' nac ciuda che'n làaz mèn pisid, no mèn nación Israel co' nzo ban le'n ciuda Icon co' nac ciuda che'n làaz mèn galas. Rye mèna mquil' mèn yèez Listr par nguátbèe mèn yèez Listr par gaa'd quèe mèna Pab. Co'se' ngolo mbuua'd quèe mèna Pab, mbli mèna cuent nguth Pab. Sya, mdo'f xax mèn Pab thib lad ro yèez Listr. ²⁰Per co'se' mqueltàa mèn co' ndxela's loo Pab co'te' ngua lobii mèn Pab ro yèez Listr, ngo che Pab. Ngòò Pab le'n yèez com mèn co' ndxela'sa co' nac mèn yèez Listr tedib vez. Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, ngro' Pab con Mbèl' le'n yèez Listr par nda Pab con Mbèl' tedib yèez co' lèe Derb.

²¹Co'se' ngolo mblo Pab ryop Mbèl' yalbàn che'n di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes le'n yèez Derb, le'n yèeza anze'f thib mèn ngola's loo cón che'n Jesucrist. Ngoloa, mbere Pab, ndye'th Pab tedib vez par yèez Listr, no par ciuda Icon, no par ciuda Antioqui. ²²Par ned le'n yèeza no le'n ciudaa mbli Pab ryop Mbèl' par mbye'th lezo' mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesús. No mco'x Pab ryop Mbèl' loo mèna leque mèna tolo li nèe mèna loo cón che'n Jesucrist co' ndxela's mèn. Mbez Pab ryop Mbèl' loo mèn par yòò mèn loo cón che'n Diox por cón che'n Jesús par nibe' Diox loo mèn naquin tyactii mèn huax con' co' gác tub ngu's mèn ye'rsin' loo mèna por cón che'n Jesucrist. ²³No mbli Pab ryop Mbèl' par ngure thib ned mèngool co' tyoo ner no co' tyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox chol lugar par le'n rye yèeza. No co'se' ngolo ngurez Pab Diox con Mbèl' no be' xlat Pab con Mbèl', mna'b Pab ryop Mbèl' loo Diox quenap Diox mèna tac mèna ngola's loo Diox por cón che'n Jesucrist.

**Pab con Mbèl' mbere ngòò
ciuda Antioqui co' nac ciuda
che'n làaz mèn sir.**

²⁴Ngolo mblec Pab ryop Mbèl'
mèngool loo mèn co' ndxela's par

neda, mxen Pab ryop Mbèl' ned. Nguia riid Pab ryop Mbèl' par ned làaz mèn pisid. Mdoor Pab ryop Mbèl' ned axta mzin Pab ryop Mbèl' le'n yèezya' co' nac làaz mèn pamfil. ²⁵Nguia Pab ryop Mbèl' le'n thib ciuda co' lèe Perg. Mblo Pab ryop Mbèl' yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo mèn tyo. Ngoloa, mbii Pab ryop Mbèl' ciuda Perg. Mxen ryop Pab Mbèl' ned. Nguia Pab ryop Mbèl' yèez Atal co' nac thib puert co' nziri' ro nítto' co' nac yèezya' che'n làaz mèn pamfil. ²⁶Tya ngòo Pab ryop Mbèl' le'n thib yòoyaa par mdoo Pab ryop Mbèl' loo nítto'. Nguia Pab ryop Mbèl' axta ciuda Antioqui co' nac làaz mèn sir co'te' ngurez mèn Diox, mèn co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox ciuda Antioqui. No mna'b mèna loo Diox quenap Diox Pab ryop Mbèl' ned ya Pab ryop Mbèl' loo zin' co' xo'f zin' Pab ryop Mbèl' cóñ che'n Diox. No nalle' mtelole' Pab ryop Mbèl' zin' co' mxo'f zin' Pab ryop Mbèl'. ²⁷Co'se' mzin Pab ryop Mbèl' ciuda Antioqui co'te' mqueltàa mèn co' ndxela's loo Jesucrist, mbli Pab ryop Mbèl' par mqueltàa ryete mèna. No mda' Pab ryop Mbèl' cuent loo mèna cóñ che'n ryethe con' mbli Diox loo mèn par ned ngua lo Pab ryop Mbèl' yalbàn. No mda' Pab ryop Mbèl' cuent xá mod mbli Diox par mxyal' ned mxyal' yó' loo mèn co' inacte mèn nación Israel par mdyal mèna ngola's mèna loo Jesucrist no loo cóñ che'n Jesucrist. ²⁸Ngoloa, mbyan' Pab ryop Mbèl' con mèn co' ndxela's le'n ciuda Antioqui le'n plá mbe'.

Pab ryop Mbèl' mqueltàa no mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' ndxela's le'n ciuda Jerusalén.

15 Le'n huiza ngro' ndxep mèn par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn jude par ngua mèna ciuda Antioqui co'te' ngo Pab ryop Mbèl'. Mtlo mèna,

mblu' mèna mèn co' ndxela's loo Diox por cóñ che'n Jesúis, mèn co' nzo ban le'n ciuda Antioqui. Mbez mèna loo mèn: Par lyá' mèn loo con' ryes, naquin gac circuncidar mèn xalque' nac di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn axta pólle'a. ²Láth tataagué' ngue ñibe' mèna loo mèn co' ndxela's loo Jesucrist, mbli mèna par mcua'n mèna di's cóñ che'n Pab ryop Mbèl'. Por lult, leque mèn co' ndxela's ndxab naquin ya Pab ryop Mbèl' no ya plá mèn co' ndxela's láth mèna con Pab ryop Mbèl' axta ciuda Jerusalén par tyoodi's Pab ryop Mbèl' con mèna, no con myen' xin' mté'th Jesúis co' ndxe' di's che'n Jesúis, no con mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox le'n ciuda Jerusalén cóñ che'n cóñ ndxàc loo mèn co' ndxela's loo Diox por cóñ che'n Jesúis.

³Sya, mtel' mèn co' ndxela's co' nzo le'n ciuda Antioqui mèna. No ned nda mèna nguri'th mèna par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn fenis, no nguri'th mèn yèezya' che'n làaz mèn samari. Ndyoodi's mèna loo mèn par neda xá mod ngòca loo mèn co' inacte mèn nación Israel par mblá' mèna rye costumbr gox co' mque no mèna par ngòo mèna loo cóñ che'n Diox. Le' sya, ryete mèn co' ndxàc hues par neda anze'f ndyac lezo' co'se' mbìn mèna tataa mda' mèn co' mtel' mèna cuent, co' ngòc Pab ryop Mbèl' no mèn co' ngua no Pab ryop Mbèl'.

⁴Co'se' mzin Pab ryop Mbèl' no mèn co' ngua ciuda Jerusalén, ryete mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox le'n ciuda Jerusalén, huen ngo lezo' mèna gunèe mèna Pab ryop Mbèl' con mèn co' ngua no Pab ryop Mbèl'. No huen ngo lezo' mèn co' ndxe' di's che'n Jesúis no mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox le'n ciuda Jerusalén. Sya, mda' Pab ryop Mbèl' cuent loo rye mèna

cón che'n ryethe con' nde teele' mbli Diox loo mèn, por cón che'n Pab ryop Mbèl', ned ngua que tee Pab ryop Mbèl'. **5** Per lath mèna ngo ndxep mèn xley' farise co' ngola's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist. Mèna ngo too no gápleque' ndxab mèna:

—¿Xá mod ndlya's gu' yila's mèn di's co' mbez mèn ba'? Naquinque' gac circuncidar mèn co' ndxela's, mèn co' inacte mèn nación Israel, par gac mèna mèn co' ndxela'spe' loo cón che'n Diox. No nquin ñibe' na' loo mèna par toloque' li mèn xal ñibe' di's co' nac ley co' mxo'f Moisés loo na'.

6 Sya, thidte mqueltàa rye myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús con rye mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox ciuda Jerusalén par li mèna xtùuz cón che'n cón ndxàc. **7** Per co'se' ngolo nen ngure toodi's mèna cón che'n con'a, ngo too Pedr loo mèna. No ndxab Pedr:

—Gu' co' ndxàc huesen por cón che'n Jesucrist, gu' non no nda'que' gu' cuent ndxàcle' tiemp Diox mcui daa no mblo' xà' Diox daa lath gu' par tan cuent cón che'n di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes, mèn co' inacte mèn nación Israel par yila's mèna loo Crist xal ndxela's na'. **8** No Diox co' nanee xá nac lezo' rye mèn, Diox mblu' loo na' mdyalque' Diox no mda' Diox lugar yòo mèna loo cón che'n Diox por mbli Diox ngulàa Xpii Natú' loo na'. No ngòo Xpii Natú' loo na' par ñibe'pe' Xpii Natú' loo na'. **9** Diox ne'nglide par más mdyu' na' loo Diox, na' co' nac mèn nación Israel, leque mèn co' inacte mèn nación Israel. No mtembli Diox xtùuz mèna no lezo' mèna por ngola's mèna loo Jesús no loo cón che'n Jesús. **10** Per nalle' ¿chonon ndxàc chop lezo' gu' loo con' co' mblike' Diox loo gu', à'? No ¿chonon ndlya's gu' ale ñibe' yèe gu' loo mèn co' ndxela'sa

par li mèna preb li mèna con' ndlya's gu' co' nac xal thib yó' co' anze'f né' co' ne' xudgool gu' ne'nglide gan ngli tataa? Yende xàa, cara. iPà li gu'i xal ñibe' gu'! **11** Ndxe'leque', na' co' nac mèn nación Israel, na' ndxelàs le' na' mblyále' loo con' ryes ante por con' ndac co' angngro' lezo' Tad Jesús mbli Tad Jesús loo na!. Lomisque' mod ne, lyá' mèna loo con' ryes ante por con' ndac co' angngro' lezo' Tad Jesús mbli Tad Jesús loo mèna.

12 Sya, ryete mèn xèe ngure. No mbyau' ro mèn. Ya yende chó di's tolo ngnii mèn. No xèe ngure mèn láth ngue ta' Mbèl' ryop Pab cuent cón che'n señ no yalgozye' co' mbli Diox por cón che'n Mbèl' ryop Pab loo mèn co' inacte mèn nación Israel ned ngua que tee Mbèl' ryop Pab. **13** Co'se' ngolo mdoodi's Mbèl' ryop Pab, Cob ndxab loo mèna:

—Gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Jesucrist, bli gu' favor bìn gu' di's co' tyoodizen loo gu': **14** Mon Pedr mda' cuent loo na' xá mod angngro' lezo' Diox par mtlo Diox, mcui Diox mèn co' inacte mèn nación Israel lath xtàa mèn par ngòc mèna mèn co' gac che'npe' Diox xal na'. **15** Con' co' mbli Dioxa thidte nac no thidte mbez con di's co' ndub loo libr co' gunii mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox co' nac libr co' mque'guè' mèna ye's. Di'sa mbez taandxè'!

16 Co'se' yilo riid yaltii co' gac loo mèn nación Israel, beren, bequen mèn co' nac bin David tedib vez, mèn co' casque' ndoo lux. No lin le' ndxep mèn, co' be' mbyan' co' nac bin David, bere yar' tedib vez. No lin par gac mèn co' mbyan'a tedib nación co' gac thib nación roo no thib nación xèn.

17 No lin con'a loo mèn nación Israel par gaca le' por cón che'n mèn nación Israel huax mèn co' inacte

mèn nación Israel tyal gòn cuent cóñ chenen par yòò mèna loo cóñ chenen. No lin par gàcgùè! loo mèn rye nación dib athu loo izlyo!, loo mèn co' cuez lèen, mèn co' daa ndxbab nac mèn che'npe' daa.

18 Aa, tataa ndxbab Tad Diox, Diox co' mbli par mda' mèn cuent no par non mèn cóñ che'n con' co' angngro' lezo' Diox desde pólá, co' ngue li Diox nalle'.

19 Cona, ngue niin loo gu!: Indxàalte li xol na' mèn co' inacte mèn nación Israel co' ngola's loo cóñ che'n Jesucrist no co' mblá'le' costumbr gox par yòò mèna loo cóñ che'n Diox. **20** Más huen que' na' thib cart loo mèn co' inacte mèn nación Israel co' ngola's par gab na' loo mèna ya yende chó import nzo lezo' mèn par tolo tyoo mèn loo cóñ che'n con' zab co' nac cóñ che'n chol gunab no chol mdo!. No ta' na' cuent loo mèna ya ne'tolode li mèna yalburrid. Ne' ne' cua'n mèna xin' huan mèna. Ne' ne' hua mèn bél' má' co' ndxath co' ndryal dó' o má' co' mdi' dó' yen. Ne' ne' hua mèn ren má!. **21** Tac desde más pólle'a ngoque' mèn co' ngo yalbàn cóñ che'n di's ndac co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Leya ndlab mèn le'n sinagog cad huiz sabd co' nac huiz descans.

22 Sya, myen' xin' mté'th Jesúus co' ndxe' di's che'n Jesúus, no mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox, thidte mnibe' lezo' con rye mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox par cui mèna plá mèn co' ndxela's làth mèna par ya no mèna Pab ryop Mbèl' axta ciuda Antioqui.

Sya, mda' mèn lèe Jud co' ne' tedib lèe Barsabás no mda' mèn lèe tedib mbi' co' lèe Sil co' ngòc thib mbi' roo mbi' xèn làth mèn co' ndxàc hues por cóñ che'n Jesucrist par ya no mèna Pab ryop Mbèl!. **23** Sya, mtoxcua' mèna cart.

Mtel' mèna cart con Pab ryop Mbèl!. Loo carta mtel' mèna di's co' mbez taandxè!:

—Nu' co' nac myen' xin' mté'th Jesúus co' ndxe' di's che'n Jesúus, no nu' co' nac mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox par nedrè!, no nu' co' ndxàc hues gu' por cóñ che'n Jesucrist, ryete nu' ngue nii Diox loo gu' co' inacte mèn nación Israel, gu' co' nac hues nu' por cóñ che'n Jesucrist, gu' co' nabán le'n ciuda Antioqui no gu' co' nabán par ned le'n chol yèezya' che'n làaz mèn sir no làaz mèn cilis. **24** Nu' mbìn ngro' ndxep mèn par nedrè!. Mèna mbi' th loo gu' co'te' nzo gu' trè!. Nu' ne'ntel' te mèna par mbi' th mèn loo gu!. Mèna ngue li xol gu' nalle' con di's co' nco'x mèna loo gu!. No ndlya's mèna gàc gu' chop loo chop la's loo cóñ che'n Diox. Mbez mèna loo gu' gàc circuncidar gu!. No mbez mèna naquinque' tolo tyubdi's gu' xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo nu' pólá. **25** Cona, thidte gunii nu' no thidte ngòc nu' par mdoodi's nu' más huen cui nu' plá mèn no ta' nu' lèe ndxep mèn co' nzo làth nu' par yi'th nee mèn gu' par ned nzo gu' ndxè!. Mèna thidte ya no Mbèl' no Pab, co' ndxàc hues nu', co' anze'f nque' lezo' nu!. **26** Gu' nda'que' cuent no naneeque' gu' le' loo Pab ryop Mbèl' ndxàcque' con' ries loo par ned ngue tee Pab ryop Mbèl' por cóñ che'n Tad Jesucrist na!. **27** Por cona, ngue ta' nu' cuent loo gu' le' nu' tel' Jud no Sil con taamas mèn par yi'th toodi's no Jud ryop Sil gu' par ta' Jud ryop Sil cuent loo gu' cóñ che'n ryethe con' ndxàc loo nu', no con' co' mdoo lezo' nu', no con' co' mnibe' nu' loo lezo' nu' par ryo looi loo na!. **28** Tac por part che'n Xpii Natú' no por part che'n nu', indlya'ste nu' ñibe' yèe nu' loo gu' nec thib con' co' inquinte li yèe gu' xal nac co' ngue bez nu' loo gu' ndxè!: **29** Con' co' ngue bez nu' loo gu' loo cart ndxè! nac: Ne'huade gu' bél' má' co' ndxuth

mèn par nxo mèn ren má' loo izlyo' loo chol mdo'. Lomisque' ne, ne'huade gu' ren chol má'. Ne' ne' hua gu' bél' má' co' ndxath co' ndryal dó'. Ne' ne' cua'n gu' xin' huan gu'. Ne' ne' li gu' yalburrid. Chele' gu' ndyubdi's par ne'llide gu' ryete con' ndxè!, huenque' nac co' ngue li gu'. Con' ndxè'te nac di's co' ngue tel' nu' loo gu'. Diox li gàc con' ndac loo gu' par ned nzo gu' ndxè!.

30 Sya, mxen Pab ryop Mbèl' ned con Jud no Sil no con taamas mèn. Nda ryete xa' axta ciuda Antioqui. Tya, mbli Pab ryop Mbèl' par mqueltà rye mèn co' nqueltà loo cón che'n Diox. Mda' Pab ryop Mbèl' cart loo mèna. **31** Co'se' mblab mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist carta, anze'l mdyac lezo' mèna. No axta gust mbyan' lezo' mèna por di's co' mdub loo cart co' mtegán lezo' mèna. **32** No com le' Jud no Sil nac mèn co' nde'th di's co' ndxbab Diox, élé?, mbli Jud ryop Sil par mtegán Jud ryop Sil lezo' mèna. No mbli Jud ryop Sil par ndye'th lezo' mèna con di's co' mdoodi's Jud ryop Sil loo mèna. **33** Per co'se' ngolo nguri'th plá huiz ngo Jud no Sil no taamas mèn ciuda Antioqui, mbii Jud con taamas mèn co'te' nqueltà mèn co' ngòoo loo cón che'n Diox. Gunii mèna Diox loo Jud no loo taamas mèn co' mbii no Jud. Ndxab mèna loo Jud no loo taamas mèn:

—Ndlyas' nu' yo nagàl lezo' gu' axta zin gu' loo mèn hues na' co' mtel' gu', ndee gu'!

34 Per Sil mnibe' lezo' yan' no Sil Pab no Mbèl' le'n ciuda Antioqui. **35** Sangmbyan' Pab ryop Mbèl' Antioqui, ne. No huax mèn mqueltà no Pab ryop Mbèl' par ya lo mèn yalbàn cón che'n di's ndac che'n Tad Diox.

Pab mtlo, tedib vez nda lo Pab yalbàn loo mèn huax lugar.

36 Co'se' ngolo nguri'th plá huiz, ndxbab Pab loo Mbèl':

—Nda na' tedib vez par ya tee hui' na' maa mèn co' ndxàc hues na' por cón che'n Jesucrist le'n rye ciuda co'te' ngua lole' na' yalbàn cón che'n di's ndac che'n Tad Diox par ñee na' xal nziri' mèn co' ndxàc hues na' por cón che'n Jesucrist par ned.

37 Mbèl' mblyas' nghue' Juàn co' ne' tedib lèe Marc. **38** Per Pab ne'ndalte nga Juàn Marc con Mbèl' ryop Pab tac Juàn Marc mblat' Pab ryop Mbèl' par ned yéezya' che'n làaz mèn pamfil no ne'ngade Juàn Marc par nxo'f zin' Juàn Marc zin' cón che'n di's ndac con Pab no Mbèl'. **39** Anze'l' mbyol' di's Pab con Mbèl' par xà' ya Pab no xà' ya Mbèl'. Sya, mnibe' lezo' Mbèl' mbe' Mbèl' Juàn Marc. Ngòoo Mbèl' loo yòoyaa. Nda Mbèl' loo yòoo biiz co' lèe Chirp co' nzo le'n nítto. **40** Látha, mdoo lezo' Pab. Mnibe' Pab lezo' Pab mcui Pab Sil. Co'se' ngolo mxo'f mèn ya' mèn yéc Pab no yéc Sil no ngurez mèn Diox cón che'n Pab ryop Sil par angryo' lezo' Diox gàc con' ndac loo Pab ryop Sil ned ya Pab ryop Sil, sya, mxen Pab ned, nda Pab con Sil. **41** Ned nda Pab, nguri'th Pab ryop Sil par ned le'n yéezya' che'n làaz mèn sir no par ned le'n yéezya' che'n làaz mèn cilis. Mbli Pab ryop Sil par ndye'th lezo' mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist co'te' nqueltà mèn loo cón che'n Diox le'n rye yéezya'a.

Ngo thib mbyòo co' lèe Timote co' mque tee lyath no Pab ryop Sil.

16 Pab ryop Sil mzin le'n yéez co' lèe Derb no le'n yéez co' lèe Listr. Tya mzyál' Pab ryop Sil thib mbyòo co' ndxela's loo Crist no loo cón che'n Crist. Mbyòoa lèe Timote. Nac mbyòo xgan' thib xa'got che'n mèn nación Israel co' ndxela's loo Crist, ne. Per mbi' co' nac xud mbyòo ngòoo mèn nación Grieg. **2** Mèn hues co' ndxela's loo cón che'n Jesucrist co' nabán yéez

Listr no co' naban le'n ciuda Icon huenque' nda' cuent cóن che'n mbyò co' lèe Timote. ³Pab mbly'a's le' Timote que tee lyath no Pab ned ya Pab. Sya, mbli Pab ngòc circuncidar Timote par ne'yecloode mèn nación Israel co' nzo ban par neda ñèe mèna Timote con Pab. Tac ryete mèna nanee le' xud Timote ngòc mèn nación Grieg. ⁴No co'se' ndri'th Pab le'n yèez no le'n ciuda par neda, mda! Pab cuent loo mèn hues co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesús par neda cón che'n con' co' mnibe' myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús, no mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' ndxela's co' nzo ban le'n ciuda Jerusalén. ⁵No tataa mod sate más ndxela's ryete mèn co' ndxela's par neda leque mèna ndli nèe mèn par más ndxela's mèn loo Crist. No sate más huiz con huiz nzi queltàa mèn no nzi yar' mèn loo cón che'n Jesucrist.

Loo Pab mxyo'f loo cón che'n thib mbi' co' ngòc mbi' gulàaz che'n làaz mèn macedon.

⁶Láth mque tee no Pab Sil no Timote par neda, Xpii Natú' che'n Diox ne'nda'de lugar par ngo Pab yalbàn loo mèn gulàaz che'n làaz mèn asia. Por cona, mxen Pab ned con Sil no Timote. Sangnguri'th Pab no Sil con Timote par ned le'n yèezya' co' nac yèezya' che'n làaz mèn frig no co' nac yèezya' che'n làaz mèn galas. ⁷Ndoo Pab no Sil no Timote ned axta mzin yon myen' loo ray che'n mèn co' nac che'n làaz mèn mis. Tya mbli yon myen' xtìuz yòo myen' le'n yèezya' che'n làaz mèn bitiñ. Per Xpii Natú' che'n Tad Jesús ne'ngla'de ngli myen' tataa. ⁸Sya, sangnguri'th yon myen' thib lad ro xyòn mèn co' nac che'n làaz mèn mis axta mzin myen' thib puert co' lèe Tro. ⁹Tya mxyo'f loo thib con' loo Pab làth mcal' thib yál' le'n huiza. Láth con' co'

mxyo'f loo Paba, mxac Pab le' thib mbi' co' nac mèn yèezya' che'n làaz mèn macedon ndoo loo Pab. Nalyat mna'b mbi' loo Pab. Mbez mbi': Pab, de par ndxè' co' nac ned làaz mèn macedon ndxè' par lyath no gu' nu', yey.

¹⁰Texal mxyo'f loo mbi' che'n làaz mèn macedon loo Pab, luega tedib huiz co' nde nquea, mbli nab nu' che'n nu' par tyen nu' ned, ya nu' par ned làaz mèn macedon tac, lìcque', ngòca le' Diox mbli loo nu' par ya lo nu' yalbàn cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes loo mèn par neda, ne.

**Pab ryop Sil ngua lo yalbàn
loo mèn le'n ciuda Filip.**

¹¹Luega ngòo nu' loo yòoyaa co'te' nac puert Tro. Tya thib lité mxyo'f nu' loo nít par mzin nu' loo yòo biiz co' lèe Samotras co' nziri' le'n nítto'. Tedib huiz co' nde nquea, mzin nu' puert co' lèe Neapol. ¹²Tya mxen nu' ned. Mzin nu' ciuda Filip. Ciuda Filipa nac thib ciuda che'n mèn nación Ital. No nac ciudaa más ciuda roo ciuda xèn co' nziri' loo rye yèezya' co' nac che'n làaz mèn macedon par neda. Ngo nu' tya pláte huiz. ¹³Co'se' ngòc thib huiz sabd co' nac huiz descans, ngro' nu' thib lad ro ciuda gaxte co'te' ndri'th thib yó'be' co'te' ngòc thib lugar co'te' nqueltàa mèn nación Israel co' ngo ban ciuda Filip par mbez mèna Diox. Tya, ngure ndub nu' par mblo nu' yalbàn che'n di's ndac che'n Diox loo mèngot co' mqueltàa tya. ¹⁴Thib xa'got co' ngo làtha ngro' lèe Lid. Ngòc xa'gota mèn ciuda Tiatir. Ntho' xa'gota lar' fin co' nac color morad. Xa'gota nac xa'got co' ndyub xib no co' ncòo' yéc loo Diox. Xa'gota más mdub yòn di's co' ngue go Pab yalbàn. Látha, Diox mbli par tolo nguaa'd di's le'n lezo' xa'gota. No mdyub xnii yéc xa'gota no mdyub xnii lezo' xa'gota par huen huen mdub nza xa'gota di's co' ngue go Pab yalbàn.

15 Xa'gota luega ngola's di's ndac che'n Diox co' mblo Pab yalbàñ. No luega mblí xa' par ngòc bautizar xa' con mèn guliz xa' co' ngola's. Ngoloa, nalyat gunee xa' loo nu':

—Chele' gu' nda' cuent co' huenleque', llicque', nac daa thib xa'got co' ndxela's loo Tad Jesúś, ya' gu' nda na' lizen par yan' gu' lizen.

No negadi's mnibe' xa' loo nu' par mbyan' nu' liz xa'.

16 Ngòc thib con' loo nu' thib vez co'se' nda nu' leque ro yó'be' co'te' nqueltàa mèn nación Israel par mbez mèna Diox. Mzyál' nu' thib mza' co' nquée mbii yéć, co' nac mbii che'n xpii ye'rsin' co' ndli ndxác mza' ndli mza' divin. Mza'a ngòc thib moz che'n thib patrón co' ñibe' yèć loo mza'. No anze'f thib tmi ndli mza' gan por ndli mza' divin. Per tmi co' ndli mza' gana ndxàc che'n patrón mza'. **17** Mza'a sangmdoo nque xís nu' no xís Pab. No mtlo mza', mbez yèć mza'. Mbez mza':

—Mènbi' ndxé' nxo'f zin' cóñ che'n Diox co' nac thidet Diox roo Diox xèn no ngue te'th mènbi' ndxé' loo gu' xá mod lyá' gu' loo con' ryes.

18 Mbli mza' con'a le'n huax huij axta, por lult, mbli mza' ngo tac lezo' Pab por con' ndli mza' loo nu'. Sya, mbere Pab par ned xís Pab. Ndxab Pab loo xpii ye'rsin' co' nzo loo mza'a:

—Por cóñ che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii Jesucrist no co' nzo la's ya' Jesucrist, na ñibe' lool, xpii ye'rsin' co' nzo loo mza', gro' loo mza' ba'.

Leque hora, ngro xpii ye'rsin'a loo mza'.

19 Per co'se' ñée patrón mza' le' mza' ya indlide divin, no no pá ngua tub lezo' patrón mza' tac ya yende mod li mza' gan tmi par gac che'n patrón tmi. Sya, mnibe' patrón mza' mxen mèn Pab ryop Sil. Mbe' patrón Pab ryop Sil loo mèn nac zin' yòolau co'te' nac merpe' oficin che'n mèn nac zin' co' ñibe' loo

ciuda Filip. **20** Mbe' patrón mza' no mèna Pab ryop Sil loo mèn co' nac juez. Ndxab patrón mza' loo juez:

—Mènbi' co' nac mèn nación Israel ndxé' anze'f thib di's ngue xít too ciuda na' no ngue cua'n mèn ndxé' di's làth mèn ciuda na' ndxé'. **21** No ngue lu' mèn ndxé' thib mod no thib costumbr cub co' yende mod té'th na' li na'. Gu' naneeque' le' mèn ciuda Rom ñibe' loo na' no ñxá mod té'th na' li na' costumbr cub ba'?

22 Sya, nguátbèe mèn par tyen mèn Pab ryop Sil. Sya, mnibe' juez loo mèna teche mèn Pab ryop Sil par ta' mèn che'n Pab ryop Sil con var. **23** Ngolo mda' mèn che'n Pab ryop Sil axta plóthe ngro xyàn lezo' mèn, mque' mèn Pab ryop Sil lezi'f. No mnibe' mèn loo mbi' co' nquenap ro lezi'f huen huen nquenap mbi' Pab ryop Sil le'n lezi'f. **24** Co'se' mbìñ mbi' co' nquenap ro lezi'f di's co' mnibe' mèn loo mbi', mxen mbi' Pab ryop Sil. Mblo mbi' Pab ryop Sil axta lult le'n co' nac le'n lezi'f no mblo mbi' nii Pab ryop Sil le'n thib ye'r co' nzi'f lad yaa co' lèe cep.

25 Per co'se' nde zinle' gáal hor ngulal yál' yál'a, hora ngue bez Pab ryop Sil Diox no mbil' ro Pab ryop Sil himn loo Diox. Le' taamas pres co' nzo lezi'f na, xèe nque' nza pres xal ngue bez Pab ryop Sil Diox no xal ndxol' ro Pab ryop Sil himn, ne. **26** Leque hora, chàa, mbuin thib xòo brut co' mbli axta mblyé' cimient che'n ftoo lezi'f. No leque hora mxyal' puert lezi'f no mxycad co' natedó' ya' no nii rye pres le'n lezi'f. **27** Látha, ngro' mcal' loo mbi' co' nquenap ro lezi'f. Co'se' gunèe mbi' ndoo xal' ro puert lezi'f, mblo' mbi' spad co' ngue rlan' mbi' par leque mbi' guth mbi' tac mbli mbi' xtùuz le' ryete pres mxon'le' le'n lezi'f. **28** Per Pab ngrozèe. Ndxab Pab loo mbi':

—Mbi', ne'guthte lùu leque lùu. Ne'tyóodel. Ryete nu' nzoque' trè'.

29 Sya, mna'b mbi' ye'rbeel loo taamas mèn co' ndlyath no mbi'. Mque' mbi' carre. Ngòò mbi' le'n lezi'f. No ante nxi'th mbi' tant mzyeb mbi'. Sya, mdub xib mbi' loo Pab no loo Sil.

30 Leque hora mblo' mbi' Pab no Sil le'n lezi'f. No mnibdi's mbi'. Ndxab mbi' loo Pab no loo Sil:

—Tad Pab no Tad Sil, ¿cón ndxàal lin par lyá! daa loo con' ryes, yey?

31 Pab ryop Sil mcàb. Ndxab Pab ryop Sil loo mbi':

—Pues, con' ndxàal li ryete gu' nac: Gola's gu' loo Tad Jesucrist no loo cón che'n Tad Jesucrist. Sya, tataa mod lyá! loo con' ryes con mèn gulizl.

32 Sya, mblo Pab yalbàn loo mèn guliz mbi' co' mqueltàa ro lezi'f yál'a. No mda' Pab ryop Sil cuent cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn guliz mbi' leque hora. **33** No leque hora leque mbi' mtech lad Pab ryop Sil co'te' mtehuí' mèn con var co'se' mda' mèn che'n Pab ryop Sil. Ngoloa, ngòc bautizar mbi' con rye mèn guliz mbi'. **34** Ngolo ngòc bautizar mbi' con rye mèn guliz mbi', mbyé' mbi' Pab ryop Sil par liz mbi' par mda' mbi' co' nduhua Pab ryop Sil. Le' mbi' con mèn guliz mbi' na, anze'f mdyac lezo' tac ngola's ryete mèn guliz mbi' loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist.

35 Per xtil'a, tatabe' ñaa mbe'th izryo', ngua lo mbi' Pab ryop Sil lezi'f tedib vez. Mbli mbi' xal mèn co' ne'fneede.

No más nde quée huiz xtil'a, mtel' juez polesi, co' nac myen' nac zin', loo leque mbi' co' nquenap ro lezi'f par gab myen' nac zin' loo mbi' co' mbi' Pab ryop Sil le'n lezi'f. **36** Sya, ndxbab mbi' loo Pab:

—Juez mnibe' loon par go'en gu' le'n lezi'f. Nase yende chó xtùuz li gu'. Nzoque' mod bii gu'. No yende chó li xol loo gu'.

37 Per Pab ndxbab loo polesi co' nac myen' nac zin':

—Ne'biide nu'. Nu' nac mèn che'n ciuda Rom che'n nación Ital. No ná'a

mnibe' juez loo mèn mtin mèn nu' loo xnaa axta mbyan' gust lezo' mèn. Ngoloa, sangmбли juez mandad mque' mèn nu' lezi'f. Ne' ne' tar tub rez juez cón che'n nu'. No tataa mnibe' juez mbli no mèn nu'. No  nalle' ndlya's juez xexte bii nu', cà? Yende xàa. iPà bii nu' xexte! Nalle' guuz gu' loo juez yi'th lo' yub juez nu' lezi'f.

38 Sya, ndyàa myen' nac zin'. Ngua ta' myen' cuenta loo mèn co' nac juez. Per ryete mèn co' nac juez mzyeb co'se' mbìn mèna ndxbab polesi le' Pab ryop Sil nac mèn ciuda Rom che'n nación Ital.

39 Sya, que nzo ne'fne lezo' mèn co' nac juez, nado' di's nado' cuent ngua na'b mèna loo Pab teri'th tecan' Pab con' ye'rsin' co' mbli no mèn Pab ryop Sil. Ngoloa, mblo' mèna Pab ryop Sil le'n lezi'f. No nalyat ndxbab mèn loo Pab no loo Sil li Pab ryop Sil favor bii Pab ryop Sil le'n ciuda Filip. **40** Texal ngolo ngro' Pab ryop Sil lezi'f, ngua Pab ryop Sil liz Lid. Le'pe' nzo mèn co' ndxela's co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist. Mzyál' Pab ryop Sil mèna liz Lid. Ngolo mdoodi's no Pab ryop Sil ryete mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist no mbli Pab ryop Sil par tolo ndye'th lezo' mèna loo cón che'n Jesucrist, mxen Pab ryop Sil ned. Mbii ryop Pab Sil ciuda Filip.

Mèn ciuda Tesalónica nguátbèe contra Pab.

17 Co'se' mdoo Pab ned nda Pab ryop Sil, ngua riid Pab ryop Sil le'n thib y  ezya' co' l  e Amfip, no nguri'th Pab ryop Sil le'n thib y  ezya' co' l  e Ampolo  . Ngoloa, mzin Pab ryop Sil ciuda Tesalónica. Le'n ciuda Tesalónica ndub thib sinagog che'n mèn nación Israel co' naban le'n ciuda Tesalónica. **2** Sya, cad xon huiz co' nac huiz descans, ndyee Pab ryop Sil co'te' ndub sinagog mèn nación Israel xalque' nac mod co' ngue no Pab ryop

Sil. Mdoodi's no Pab mèn le'n sinagog le'n son sman. ³Nambìi mda! Pab cuent loo mèn xal ndub di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox le' Crist mquinque' mxactii. No co'se' ngolo nguth Crist, mquinque' ngro xban Crist. Mbez Pab loo mèn, ne:

—Leque cón che'n yub Jesús, co' ngue tan cuent loo gu' nalle' nac cón che'n Crist tac Jesús nac Crist.

⁴Co'se' mbìn mèn nación Israel di's co' mblo Pab yalbàn, ngola's mèn loo cón che'n Crist. No thidte mqueltàa mèn con Pab ryop Sil. Ngola's huax mèn grieg co' ndyub xib no co' ncò'o' yéc loo Diox. Ngola's huax mèngot co' más nxyo'f lèe no nxyo'f xti's làth mèna no co' más ndyu' làth mèna, ne, loo cón che'n Crist. ⁵Co'se' ñèe taamas mèn co' nac mèn nación Israel ndxela's huax mèn loo cón che'n Jesucrist, ngòo xyàn lezo' mèna no mbyan lezo' mèna. Mbli mèna mandad par mdyop ndxep mènbi' ye'rsin' co' angnzi teexù' le'n ciuda. Mbli ryete mèna par ngo too di's làth mèn le'n ciuda. Mbli mèna ngòòc nguàal con' liz Jasón tac mbli mèna xtùuz liz Jasón nzo casloo Pab ryop Sil. Mbly'a's mèn ngo' mèn Pab ryop Sil tyá par ta'xù' mèna Pab ryop Sil loo xtàa mèn par guth mèn Pab ryop Sil. ⁶Per mastale' ngua cua'n mèn Pab ryop Sil liz Jasón, ne'ngzalte mèna Pab ryop Sil liz Jasón. Ale le'le' Jasón mdo'fxax mèna. Mbe' mèna Jasón loo mèn nac zin' co' nac mèn nac zin' che'n ciuda Tesalónica. Mbe' mèna ndxep mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist loo mèn nac zin', ne. No mbez yèe mèna. Mbez mèna:

—Mèn ndxè' nac mèn co' ngue li ngòòc nguàal con' dib athu loo izlyo'. Nalle' nde mèn ndxè' axta par nedrè', ne. ⁷No nde nxon', mda! Jasón liz Jasón par nguled mèn. Ryete mèn co' ndxela's xal ndxela's mèn ba' mbixyath. Ya indlide mèn ba' cas xal nac di's co' ndub loo

ley che'n gobiern co' ñibe' mèn ciuda Rom che'n nación Ital. No más de cona, mbez mèn ba' nzo tedib rey co' más ñibe' loo mèn. Reya mbez mèn ba' lèe Jesús.

⁸Texal mbìn mèn nac zin' di'sa, no mèn co' mqueltàaa, nguàtbèe mèna contra mèn co' ndxela's loo cón che'n Crist. ⁹Per Jasón no taamas mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist mdoo thib mbi' par gunii mbi'a por cón che'n Jasón, no cón che'n mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesús, par mblá' mèna Jasón no mèn co' ndxàc hues. Sya, mbla' mèn nac zin' ndyàa Jasón con mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist.

Pab ryop Sil ngo le'n thib yèez co' lèe Berea.

¹⁰Luega hora, mèn co' ndxàc hues por cón che'n Crist mblí par mbii Pab ryop Sil le'n ciuda Tesalónica leque yál'a. Nda Pab ryop Sil par thib yèez co' lèe Berea. Luega tedib huiza ngua Pab ryop Sil sinagog che'n mèn nación Israel co' nzo ban le'n yèeza. ¹¹Mèn nación Israel co' nzo ban le'n yèez Berea ngòòc más mèn nado' leque mèn nación Israel co' nzo ban le'n ciuda Tesalónica. Mèn nación Israela dib nzo yéc no dib nzo lezo' mdyal mèna mbìn mèna di's cón che'n di's ndac co' mblo Pab yalbàn. No atate huiz mcua'n mèna di's loo libr co' nac xti's Diox par li la's mèna ñeene' ché', licque', nac di's co' ngo Pab yalbàn loo mèna. ¹²Pues, huax mèn ngola's loo cón che'n Jesucrist por mbli la's mèn lìcque' nac di's co' ngo Pab yalbàn. No leque tiempa, ngola's huax mèn nación Grieg co' nac mèn yèez Berea no ngola's mèngot co' ndyu' loo mèn no ngola's mènbi' co' ndyu' loo mèn, ne. ¹³Per co'se' mbìn mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Tesalónica le' Pab ngue go yalbàn co' nac di's ndac che'n Diox loo mèn yèez Berea, ngua li mèn nación

Israel par ngòc ngòc nguàal di's loo mèn yèez Berea par nguátbèe mèn yèez Berea contra Pab ryop Sil. ¹⁴Per mèn co' ndxàc hues por cón che'n Crist lueg lueg mtel' Pab par ya Pab par cost, co' nee di's, par ned ro nítto'. Le' Sil ryop Timote na, mbyan' yèez Berea. ¹⁵Mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesús co' mblyath no Pab par nda Pab par cost, mèna mbe' Pab axta ciuda Aten. Lueg mbere mèna, ndye'th no mèna di's co' ndxab Pab loo mèna par ta' mèna cuent loo Sil no loo Timote par ya sál' Sil ryop Timote Pab le'n ciuda Aten. No luega tyee Sil ryop Timote xal ta'i lugar loo Sil ryop Timote.

Pab nzo le'n ciuda Aten.

¹⁶Láth ngue bed Pab zin Sil no Timote le'n ciuda Aten, anze'f nxi lezo' Pab no imbe see teede lezo' Pab por ñèe Pab anze'f thìb mdo' no gunab ngue no mèn ciuda Aten. ¹⁷Por cona, mdoodi's no Pab mèn co' nac mèn nación Israel le'n sinagog mèna. No ndyoodi's no Pab mèn co' ndyub xib no co' ncò'o yéec loo Diox. No atate huiz ndryo' Pab par ndyoodi's no Pab mèn loo xbi', mèn co' nzyál' Pab par neda. ¹⁸Ngo ndxep mèn co' mbli stud cón che'n thìb xley' co' ngòc xley' che'n thìb mbi' co' ngro' lée Epicur no taandxep mèn co' mbli stud cón che'n thìb xley' co' ngòc xley' che'n thìb mbi' co' ngro' lée Stoic. Mèna mtlo mdoodi's no xtàa mèna cón che'n Pab. Ndxab ndxep mèna loo xtàa mèna cón che'n Pab:

—Nda toodi's no na' mbi' ba' ñeene' cón ñee mbi' loo na!. Mbi' ba' axta arid ndyoodi's.

Taandxep mèna mbez:

—Ndyac na' mbi' ba' ndyoodi's cón che'n tedib Diox co' tarte libe' na!.

Tataa mbez mèna tac Pab ngo yalbàn cón che'n di's ndac co' nac co' ndlu' cón che'n Jesús. No ngo Pab yalbàn le' mèn co' nguth ryo xban. ¹⁹Sya, mbe' mèna

Pab thìb lugar co' lèe Areopag co'te' mque no mèna costumbr par queltàa mèn par co'x mèna loo xtàa mèna no tub rez mèn cón che'n con' roo con' xèn co' ndxàc loo xtàa mèna no làth xtàa mèn. Tya, mnibdi's mèna loo Pab. Ndxab mèna:

—Mbi', ¿ché' nzo mod gòn nu' cón che'n di's cub co' ndyoodi'sl loo mèn ba' par ta' nu' cuent xá naca, à? ²⁰Tac di's co' ndyoodi'sl loo mèn tarte gòn nu' di's ba' thidtene. Cona, ndlya's nu' ta' nu' cuent cón nee ryethe di's co' ndyoodi'sl ba'.

²¹Tataa ndxab mèna loo Pab tac mèn co' nac mèn ciuda Aten no taamas mèn tithe co' nzo ban le'n ciuda Aten, mèna yende chó zin' ndli. Ante nzi mèna par gòn mèna chol di's co' ndxòn mèn ndyoodi's tedib mèn no par gòn mèna cón che'n chol con' cub co' ndxàc.

²²Sya, mdoo Pab loo mèn lugar co'te' lèe Areopag. Ndxab Pab loo mèna:

—Mèn ciuda Aten, ngüi'en no ndan cuent axta arid mènley' nac gu' loo chol con' co' mbez gu' nac Diox. ²³Tac co'se' mque tee'en le'n ciuda gu', huax con' gunèelen xá ndxác gu' ndli gu' cas loo huax con' co' mbez gu' no ndli gu' cuent nac Diox gu'. No gunèen thìb còo' co'te' ndub di's co' mbez: Con' ndxè' nac còo' che'n thìb Diox co' tarte libe' mèn. Hui' gu' nexa. Yende cón niin loo gu' cón che'n di'sa. Huenque' mbez di'sa. Pues Diox co' tarte libe' gu', lèepe' Diox nac di's co' ndub loo còo' co'te' ndub Diox gu'. No cón che'n Diox nac co' tan cuent loo gu' tac, lìcpe' ba'i, gu' tarte libe' Diox.

²⁴Diox co' mxèn' izlyo' no co' mblec izlyo', Diox co' ngue xèn' rye loothe con' co' nziri' loo izlyo', Diox añaibe'pe' loo bé' no loo izlyo'. Diox inzo bante le'n gudo' co' ntocua' ya' mèn. ²⁵Inquinte lyath no mèn Diox loo chol con' co' ndli mèn cuent nde che loo Diox. Yende chó con' ndxàc falt loo Diox thidtene.

Ndxe'leque', yub Diox ndli par nzi ban na' loo izlyo' ndxè'. No ndli Diox par ngue xèn' Diox na' loo izlyo' ndxè'. No mbli Diox par ngure taamas con' co' nziri' loo izlyo'.

26 No thidte ren, no thidte bél', no thidte zith mbli Diox par mxèn' Diox mèn par cue ban mèn rye nación dib athu loo izlyo'. No mbli Diox ngure thìb thìb nación dib athu loo izlyo' co'se' ngòc lín' no tiemp co'se' ngure thìb thìb nación co'te' ngòc lugar co' nziri' thìb thìb nación nalle! **27** Tataa mbli Diox loo mèn dib athu loo izlyo' par bel'que' ngác ncua'n mèn Diox thìb mod tedib mod axta ngzal Diox loo mèna. Tac, lícpe' ba'i, itithe nzo Diox loo thìb thìb na!. **28** Loo Diox nzi ban na!. No ndli Diox nquée ndlyàa na' loo izlyo!. No ngue xèn' Diox na' loo izlyo' ndxè' xal mbez di's co' ndxab ndxep mèn co' nzo làth gu' co' ntoxcua' di's che'n thìb discurs co'se' ndlab mèna ye's che'n discurs. Mbez mèna: Nac na' mèn guliz Diox. **29** Le' sya, chele' na' nacque' mèn guliz Diox, indxàalte li na' xtùuz le' Diox nac thìb gunab co' natoxcua' con or, co' natoxcua' con plat, co' natoxcua' con quèe, co' nac con' co' ntoxcua' mèn xal alithe ndye'th xtùuz yéc mèn. **30** Diox mbli xal mèn co' ne'neede co'se' ngòc tiemp co'se' ngure mèn nau' yéc nau' loo mèn. Per nalle' Diox ñibe' loo mèn dib athu loo izlyo' le'n tiemp ndxè' par lyàa yéc mèn no lyàa lezo' mèn no se' mèn mod co' ndxàp mèn loo Diox par lyá' mèn loo con' ryes. **31** Tac Diox mcui thìb huiz co' gàc thìb huiz co'se' nalite no nambìite tub rez Diox cón che'n ryete mèn, que naca naban mèn, que naca nguth mèn. Gàc con'a loo mèn por cón che'n thìb mbi' co' mcui Diox no co' mblo' xà' Diox par tub rez mbi'a cón che'n ryethe mèn. No mblu' Diox loo na!, lícque', tub rez Diox cón che'n mèn por cón che'n mbi'a, tac mbli Diox ngro xban mbi'a làth mèn nguth.

32 Co'se' mbìn mèna le' Pab ndxab le' mèn nguth ryo xban, ale mxìis mxyán' ndxep mèn. Le' taamas mèna ndxab:

—Más huen gòn nu' di's co' ngue toodi'sl ba' tedib huiz tac ya ngo tacle' lezo' nu' nzi yòn nu' tant di's co' ndyoodi'sl ba!. Ngo zanle' nu', ne.

33 Sya, mbla' Pab, ndyàa mèna. **34** Per làtha ngo ndxep mèn co' mqueltàa no Pab. No ngola's mèna di's co' mdoodi's Pab cón che'n Jesucrist. Làth mèna ngo thìb mbi' co' ngro' lèe Nich. Mbi'a ngòc thìb sos co' nqueltàa no mèn co' nqueltàa co'te' lèe Areopag. No ngo thìb xa'gota làth mèna, ne, co' ngro' lèe Damars. Ngo taamas mèn làtha, ne, co' ne'needen chó lèe.

Pab ngo ciuda Corint.

18 Ngolo nguri'th con'a, Pab ngro' le'n ciuda Aten. Nda Pab par ciuda Corint. **2** Le'n ciuda Corint mzyál' Pab thìb mbi' co' nac mèn nación Israel. Mbi'a ngòc mbi' thìb yèez co' nac yèezya' che'n làaz mèn pont. Mbi'a ngro' lèe Aquil. Pente ndxàc plá huiz mzin Aquil con sa'l Aquil, co' lèe Priscil, ciuda Corint. Ndye'th xon' xa' co'te' ngo ban xa' ciuda Rom co' ñibe' loo mèn nación Ital. Que nzo ne'nee lezo' ryop sa'l Aquil, mxon' ryop sa'l Aquil ciuda Rom co'te' ngo ban ryop sa'l Aquil. Tac thìb mbi' co' lèe Claud co' nac gobiern che'n nación Ital mnibe' le' ryete mèn co' nac mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Rom ryo' mèna ciuda Rom. Mzin Aquil ryop Priscil Corint. Le'pe! le'n huiza, ngua nee Pab máa ryop sa'l Aquil. **3** Per com le' Pab ndli zin' co' nac leque zin' co' ndli Aquil ryop Priscil co' nac thìb zin' co' ntoxcua' xa' yòo mantiad, mbyan' Pab liz ryop sa'l Aquil par thidte li Pab zin' con Aquil. **4** No cad huiz sabd co' nac huiz descans tiempa ndyee Pab co'te' ndub sinagog le'n ciuda Corint co'te' ndyoodi's no Pab mèn co' nac mèn nación Israel no

co'te' nqueltàa mèn co' inacte mèn nación Israel. No ndli Pab gan xèegà xèegà ndxàc nado' mèna no ndlyàa yécmèna no ndlyàa lezo' mèna loo cón che'n Tad Jesucrist.

⁵Co'se' mzin Sil no Timote, ndye'th myen', ngua que tee myen' par ned le'n yèezya' co' nac làaz mèn macedon, mzin myen' Corint co'te' nzo Pab. Sya, leque Pab mtlo mxo'f zin' par co Pab yalbàn thidtene cón che'n di's ndac che'n Diox. No nambiite ta' Pab cuent loo mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Corint le' Jesús ngòc Crist co' ngure quee lezo' mèn yi'th que tee loo mèn loo izlyo'. ⁶Per ndxe'leque', mtlo mèn nación Israela, nazab ñii mèn ngòc nguàal di's contra Pab par mda' mèn xyàn lezo' Pab. Sya, mzib Pab xab Pab loo mèna, co' nee di's, nac thib señryo' Pab loo mèn. Sya, ngro' Pab. Mbii Pab loo mèn nación Israel le'n sinagog. Ndxab Pab loo mèn nación Israela:

—Yan' con' co' ndli gu' ba' cón che'n Diox co'se' gàc huiz tub rez Diox cón che'n gu' par leque con' ndli gu' ba' li par co' xà' Diox gu' loo Diox thidtene. Per por part cón chenen, nambìi ndoon loo Diox loo cón che'n co' ndli gu'. Nee gu' cón che'n gu'. Desde nalle' par delant, ya ne'tolode gon yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo gu' co' nac mèn nación Israel. Más huen nda lon yalbàn loo mèn co' inacte mèn nación Israel.

⁷Sya, ngro' Pab sinagog. Nda Pab liz thib mbi' co' lèe Just. Mbi'a ndli cas loo Diox. No anze'f mbez mbi' Diox. No ñia'b mbi' loo Diox. No ndyub xib mbi' no ncò'o mbi' yéc mbi' loo Diox. Mdub liz mbi' cuat sinagog.

⁸Ngo thib mbi' co' lèe Crisp co' ngòc jef che'n leque sinagog. Mbi'a ngola's loo Tad Jesús no loo cón che'n Tad Jesús con rye mèn guliz mbi'. No huax mèn co' nac mèn ciudape' Corint, texal ngolo mbìn mèna di's co' nac di's ndac

co' mblo Pab yalbàn, ngola's mèna loo Jesús no loo cón che'n Jesús. Sangngòc bautizar mèna, ne.

⁹Le' sya, Tad Jesús mxo'f loo loo Pab thib yá!. Ndxab Tad Jesús loo Pab:

—Ne'zyebtel, Pab. Ftolo blo yalbàn loo mèn Corint. No tolo ftoodi's loo mèna. ¹⁰Daa nzo noque'l. No yende chó mèn gàal lìu par li mèna yalquiì lool. Tac daa nanee nzo huax mèn ciuda ndxe' co' yòo loo cón chenen yiloa.

¹¹No por cona, mbyan' Pab thib lín' narol le'n ciuda Corint. Ndlu' Pab mèn. No mblo Pab yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn.

¹²Per le'n huiz co'se' ngòc thib mbi' co' lèe Galión gobernador loo mèn yèezya' che'n làaz mèn acay, le'n huiza huax mèn nación Israel co' nzo ban Corint, mqueltàa mèna contra Pab par gàc mèna ngolo ngola's loo Pab. Mxenxù' mèna Pab. Mbe' mèna Pab loo Galión co'te' ndub ñibe' Galión.

¹³Ndxab mèna loo Galión:

—Mbi' ndxe' ngue tee li par ndlyàa yéc mèn no ndlyàa lezo' mèn loo mod co' ngòp mèn loo Diox par tlo gàp mèn tedib mod co' nac mod cub par tyub xib mèn loo Diox no còo' mèn yéc mèn loo Diox. Moda ndli par ya ne'ntolode li mèn cas loo ley che'n mèn ciuda Rom co' ñibe' loo nación na'!

¹⁴Per le'pe' ndlya's Pab tub Pab razon Pab loo Galión co'se', chàa, mcàb Galión loo mèn nación Israel. Ndxab Galión:

—Chele' gu' ndli cuent le' mbi' ba' mbli thib falt co' ilé'de nac o mbeth mbi' thib mèn, thib mod tedib mod na tub rez cón che'n mbi' xalque' ta' gu' cuent cón che'n mbi' loon, gu' co' nac mèn nación Israel. ¹⁵Per com le' mbi' ba' ante ndyoodi's no gu' cón che'n di's, no cón che'n lèe mèn, no cón che'n ley co' nac xley' gu', gu' nee cón li no gu' mbi' ba'. Tac por part cón chenen, indlyasten tub rezen cón che'n gu' ba'. Ngolo cuent.

16Sya, mbli Galión mandad yi'th polesi co' nac mèn nac zin' par co' polesi mèna co'te' ndub ñibe' Galión.
17Sya, ryete mèn ciuda Corint co' nac mèn nación Grieg mxen mbi' co' lèe Sost co' nac tedib jef che'n sinagog co' mbyan' lugar che'n Crisp tant thib xyàn ndyac mèna. No delant loo Galión co' nac gobernador mda' mèna golp Sost axta mbyan' gust lezo' mèna. Per por part che'n Galión, yende chó import nzo lezo' Galión con'a mastale' mbeth yèe mèna Sost.

Pab ngua ciuda Antioqui co' nac ciuda che'n làaz mèn sir. Ngolo nguri'th ndxep tiemp, mbere Pab, ngua Pab tedib vez co' ngòc mbyon viaj. Ngua too naa Pab mèn co' ndxela's par ned làaz mèn galas no par ned làaz mèn frig.

18Be' mbyan' Pab le'n ciuda Corint taahuax huiz. Ngoloa, gunii Pab Diox loo mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist. Sya, mbii Pab. Ngòo Pab loo thib yòoyaa par ndoo Pab loo nító'. Nda Pab par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn sir. Thidte mqueltàa Pab con Priscil no Aquil par ya no Aquil ryop Priscil Pab. Láth nzo Pab yèez Cencr, ale ngua Pab loo thib mbi' co' ncho' yis yéc mèn par ndxab Pab chub mbi' yéc Pab ndoore' yòo Pab loo yòoyaa. Ale tataa mchub Pab yéc Pab par mdyaa thib con' co' ngòc co' mcàbgòn Pab loo Diox li Pab. Ngoloa, ngòo Pab loo yòoyaaa. Nda Pab par neda. **19**Co'se' mzin Pab con Priscil no Aquil le'n ciuda Efes, Priscil no Aquil ndxab loo Pab tyate yan' Priscil ryop Aquil. Le' Pab na, ngua riid co'te' ndub sinagog le'n ciuda Efes par ngua toodi's no Pab mèn nación Israel co' nqueltàa sinagog tya. **20**Le' mèn nación Israel na, nalyat ndxab loo Pab bel'que' tyal Pab yan' Pab con mèna tya mase pláte huiz. Per Pab ne'ndalte. **21**Sya, gunii Pab Diox loo mèna. Ndxab Pab loo mèna:

—Naquinque' gan ciuda Jerusalén par gan lni co' gàc ciuda Jerusalén le'n huiz ndxè. Per yende chó xgab li gu', yey. Yiloa, beren, gal neen máa gu' par nedrè' tedib vez chele' Diox nee lezo' gàca tataa loon.

Sya, ngòo Pab loo yòoyaa. Nda Pab par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn cesar. **22**Co'se' mzin Pab ciuda Cesar, sangnguri'th Pab. Nda Pab par ciuda Jerusalén. Ngua nii Pab Diox loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox. Ngoloa, mbere Pab, sangngulàa tùub Pab par ciuda Antioqui co' nac ciuda che'n làaz mèn sir. **23**Co'se' ngolo ngòc plá mbe' mque tee Pab par neda, mbii Pab par neda tedib vez par ngua que tee Pab thib yèez tedib yèez co' nac yèezya' che'n làaz mèn galas, no co' nac yèezya' che'n làaz mèn frig. Mbli Pab par ndye'th lezo' mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox par neda.

**Ngo thib mbi' co' lèe Apol.
Mbi'a ngue go yalbàn loo
mèn le'n ciuda Efes.**

24Leque le'n huiza mzin thib mbi' le'n ciuda Efes. Mbi'a nac thib mbi' nación Israel. Mbi'a lèe Apol. Ngòc mbi'a mèn gulàaz che'n ciuda Alejandri. Nde nxon', ngòc mbi' thib mbi' co' ndxàcpe' ngo yalbàn. No ndxác mbi' nda' mbi' cuent co' huenleque' cón che'n di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox. **25**Huen huen mté'th mbi' cón che'n xá mod yòo mèn loo cón che'n Diox por cón che'n Tad Jesucrist. No anze'f ndye'th lezo' mbi' no nda' gust lezo' mbi' ndyoodi's mbi' cón che'n Tad Jesús. No nambiite ndyoodi's mbi' cón che'n Tad Jesús mastale' ante nda' mbi' cuent cón che'n xá mod mbli Juàñ Bautist bautizar mèn. **26**Con dibaxla's mdoodi's no Apol mèn le'n sinagog mèn. Per co'se' mbìn Priscil no Aquil mod co' nda' Apol cuent cón che'n Tad Jesús, mbe' Priscil ryop Aquil Apol thib lugar

xà!. Sya, más nambìite mda' ryop Priscil Aquil cuent xá mod yòo mèn loo cón che'n Diox loo Apol. ²⁷Co'se' mbly'a's Apol ya riid Apol par ned le'n yèezya' co' nac làaz che'n mèn acay, mèn hues por cón che'n Jesucrist co' nqueltàa le'n ciuda Efes, ndxab mèna loo Apol:

—Huenque' lil yal viaj le'n yèezya' co' nac che'n làaz mèn acay.

Sya, mtoxcua' mèna thìb cart par hue' Apol cart loo mèn yèezya' che'n làaz mèn acay, mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox par neda, par nabe'ste gàc mèna co'se' zin Apol par neda. Co'se' mzin Apol le'n yèezya' che'n làaz mèn acay, anze'f thìb con' ndac mblí Diox loo mèna por cón che'n con' ndac co' mblí Apol loo mèn co' mblí Diox ngola's par ngòò mèna loo cón che'n Diox.

²⁸Láth nzo Apol lath mèn par ned ngua que tee Apol, huen huen mblí' Apol cón che'n mod ye'rstin' co' ndxàp mèn nación Israel loo cón che'n Diox loo mèn par neda. Co'se' ndyoodi's Apol loo mèn nación Israela, Apol ndyoodi's loo mèna xalque' nac di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox le' Jesús nac Crist co' nzi quee lezo' mèna. Mod co' mdoodi's Apol loo mèna, yende mod ncà di's mèna loo Apol.

Pab ngue que tee par ned le'n ciuda Efes.

19 Láth nzo Apol le'n ciuda Corint, Pab mxen ned, nda Pab. Nguri'th Pab par ned làaz mèn yidyòò axta mzin Pab ciuda Efes. Tya mzyál' Pab ndxep mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox por cón che'n Jesucrist. ²Mnibdi's Pab loo mèna. Ndxab Pab: —¿Ché! ngulàa Xpii Natú' loo gu' no ngòò Xpii Natú' loo gu' par tlo ñibe' Xpii Natú' loo gu' co'se' ngola's gu' loo Crist no loo cón che'n Crist, à?

Mèna mcàb. Ndxab mèna loo Pab:

—Axta ne' ne' ñee nu' ché' nzo Xpii co' mbez U' nac Xpii Natú', Tad.

³Mbere Pab, mnibdi's Pab loo mèna tedib vez. Ndxab Pab:

—¿Chó cón che'n con' no por chó con' ngòò bautizar gu', sya?

Mèna mcàb loo Pab. Ndxab mèna:

—Nu' ngòò bautizar por cón che'n di's ndac co' ngócte mblí' Juàn Bautist loo nu'.

⁴Pab ndxab loo mèna:

—Juàn mbli bautizar mèn par ngòca thìb con' co' ndlu' loo mèn le' mèn mzye'que' mod co' ngòò mèn loo Diox. Lomiske', mda' Juàn cuent loo mèn ndxàlque' yila's mèn loo mbi' co' yi'th nque yilo riid cón che'n Juàn, co' nee di's, mbi'a nac Jesús co' nac leque yub Crist.

⁵Co'se' mbìn mèna tataa ndxab Pab loo mèna, ngòò bautizar mèna por lée che'n Tad Jesús. ⁶Co'se' mxo'f Pab

ya' Pab loo mèna, ngulàa Xpii Natú' loo mèna no ngòò Xpii Natú' le'n lezo' mèna par tlo Xpii Natú', ñibe'pe' Xpii Natú' loo mèna. Mtlo mèna, mdoodi's mèna tedib di'stèe co' nac xà' di's. No ngòò mèna mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox hora. ⁷Por loo rye mèn co' ngòò bautizara ne'que' si' fchop mèna.

⁸Mque tee lu' Pab no mque tee go Pab yalbàn con dibaxla's le'n son mbe' le'n sinagog che'n mèn nación Israel co' nzo ban le'n ciuda Efes. No mblí Pab ndxàc nado' mèn par ndlyàa yéc mèn no ndlyàa lezo' mèn par tataa mod yòo mèn loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn. ⁹Per ngo ndxep mèn nación Israel co' ngòò mèn naad no mèn nguud co' thidteneque' ne'ndalte ngala's loo Crist no loo cón che'n Crist. Ndx'e'leque', gunii yèe gunii tìi mèna cón che'n di's ndac che'n Diox loo xnaa loo mèn co' mqueltàa sinagog. Leque hora mblá' Pab mèna. Mbe' Pab ante mèn co' ndxela's loo Crist co'te' nac scuel che'n thìb maistr co' lée Tiran. Le'n nyòò scuela ndyoodi's no Pab chol mèn co' nqueltàa no Pab ryete huiz.

¹⁰Tataaque' tolo mbli Pab le'n chop lín' le'n ciuda Efes axtaque' mbìn rye mèn yéezya' che'n làaz mèn asia di's co' nac cóن che'n di's ndac che'n Tad Jesús. Le'le' mbli Pab par mbìn mèn co' nac mèn nación Israel di's. Le'le' mbli Pab par mbìn mèn co' inacte mèn nación Israel di's, ne. ¹¹Làth xtau'a, Diox ngue li ndxàc yalguzye' roo yalguzye' xèn loo mèn por Pab. ¹²No por tant ndxàc yalguzye' roo yalguzye' xèn co' ndli Diox ndxàc, huax mèn ndxi'th loo Pab par tezac Pab mèn. Ale nde no mèna panid no xab mèn yíz par ante li mèna gàal lar'a lad Pab. Yiloa bere mèn, ye' mèn lar'a loo mèn yíz. No tataa mod ndxac mèn yíza. No ndryo xpii ye'rsin' loo mèn co' mque no xpii ye'rsin'!

¹³Ngo ndxep mèn nación Israel par neda co' ngòc mèn hue's co' nque tee thib yéez tedib yéez. Mèna ngo' xpii ye'rsin' loo mèn co' nquée mbii che'n xpiia. Mèna mbui' xal ngue li Pab no xal mbez Pab lèe Tad Jesús par ngo' Pab xpii ye'rsin' loo mèn. Mblya's mèna tataaguè' li mèna loo mèn co' mque no xpii ye'rsin' par co' mèna xpii ye'rsin' co' ndyen mbii che'n xpii ye'rsin'a por lèe Jesús, ne. Sya, mtlo mèna, mbez mèna loo mèn co' mquée mbii che'n xpii ye'rsin' looa.

—Daa ñibe' por cón che'n lèe Tad Jesús co' ngo Pab yalbàn ryo'l, xpii ye'rsin', loo mèn ndxè'.

¹⁴Tataaguè' mbli gaz hues myen' co' ngòc xgan' thib mbi' co' ngòc mèn nación Israel, mbi' co' lèe Scev. Mbi'a ngòc thib jef co' más ñibe' loo rye nguley' par neda le'n tiempa. ¹⁵Per co'se' mblya's myen' li myen' tataa loo thib mbi' co' mque no xpii ye'rsin', xpiia mbli mcàb mbi' loo myen!. Ndxab mbi' co' mque no xpiia:

—Na ndlibe' Jesús. No naneen chó nac Pab. Per ñgu!, à? ¿Cón gu'? ¿Chó mèn nac gu'?

¹⁶Ngolo tataa ndxab mbi'a loo myen' xgan' Scev, ale le'le' nguát mbi' rloo

myen!. Mtlo mbi', mque' mbi' punyed nza myen!. Ale mched mxád mbi' xab myen!. Mtehuí' mbi' myen!. Mbli mbi' gan loo myen' axta che myen' mxon' myen!. Mbii myen' liz mbi!. ¹⁷Ryete mèn co' naban ciuda Efes, que nac mèna mèn nación Israel, que nac mèna mèn co' inacte mèn nación Israel, ryete mèn mbìn con' mxac myen' xgan' Scev con mbi'a. Por cona, anze'f mzyeb mèna. No imbez mèna: Con' roo con' xèn nac cón che'n Tad Jesús, ndyac na!, tac ante Tad Jesús ndxác ndli yalguzye' roo yalguzye' xèn loo mèn.

¹⁸Lomisque' ne, huax mèn co' ngola'sle' loo Tad Jesús no loo cón che'n Tad Jesús mbi' th xop dol loo Pab ryethe con' ye'rsin' co' mbli mèna ndoore' yila's mèna loo Tad Jesús.

¹⁹Lomisque' ne, huax mèn co' ngòc mèn bruj, leque mèn mbi' th no libr mèn co' lèe orac par mtec mèn libr mèn loo ryete mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox le'n ciuda Efes. Co'se' mblo' mèn co' nzi hui' cuent plál ntac libr co' ngue tec mèna, mblo' mèna cuent peser ntac ryete libr thib ayo mil pes. ²⁰Tataa mod, sate más mbyath mbyèn di's co' nac di's ndac cón che'n Tad Jesús le'n rye yéezya' par neda. No ndli Diox ndxàc con' roo con' xèn che'n Diox loo mèn par neda par tataa mod ndlu' Diox cón che'n con' roo con' xèn che'n Diox loo mèn.

²¹Ngolo ngòc ryethe con' ngòca, mnibe' Pab lezo' Pab ya que tee Pab par ya too naa Pab mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesucrist par ned le'n rye yéezya' che'n làaz mèn macedon no par ned làaz mèn acay. No yiloa tolo tyoo Pab ned, que tee Pab axta zin Pab ciuda Jerusalén. Más de cona, mbez Pab loo lezo' Pab co'se' yilo riid Pab ciuda Jerusalén naquin ya Pab ciuda Rom, ne. ²²Per láth be' nzo Pab le'n yéezya' che'n làaz mèn asia, mtel' Pab chop myen' co' ndlyath no Pab par

ya myen' le'n yèezya' che'n làaz mèn macedon. Myen'a ngòc Timote no Erast. Le' Pab na, be' mbyan' taandxep huiz par ned le'n yèezya' co' nac che'n làaz mèn asia.

Mèn ciuda Efes ndxátbèe contra Pab.

23 Le'n huiz co'se' mque tee Pab par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn asia, anze'f thib mèn co' nac mèn ciuda Efes nguátbèe por indyubla'ste mèn gòn mèn con che'n di's ndac. **24** Làth mèna, ngo thib mbi' co' ngro' lèe Met. Mbi'a mbli par nguátbèe mèn. Mbi'a ndli zin' con plat. Ntoxcua' mbi' gunab bix con plat co' ñaa xal thib gudo' co' nac che'n dioxpe' mèna, diox co' lèe Dian. Más de cona, ryete mèn co' ndli zin' con Met loo zin'a, mèna ndli gan huax tmi. **25** Met mbli par mqueltàa mèn co' ndli zin' con Met con taamas mèn co' ndli leque zin'a. Ndxab Met loo rye mèna:

—Cara, gu' nanee le' zin' co' ndli na' nac thib zin' co' inacte arid nèe no ndryo' cuent loo zin' co' ndli na', ne, élé? **26** Per com le' gu' nonle' no ndxòn gu' le' mbi' co' lèe Pab nque tee nda' cuent le' rye diox co' ntoxcua' ya' mèn inacte merpe' Diox. No tataa mod ndli Pab gan par ndxela's huax mèn di's co' mbez Pab. No gu' nda'que' cuent iante loo mèn co' naban ciuda Efes ndxè' mbez Pab tataa. Ndxe'leque', ngue tee ta' Pab cuent loo mèn co' nac mèn rye yèezya' che'n làaz mèn asia, ne. **27** Axta arid ryes nac con' ndxè' loo na' tac axta zin' co' ndli na' nzo ryes ya ne'tolode li na' zin'. No lomisque' ne, axta gudo' co' nac che'n diox na' co' lèe Dian nzo ryes gác gudo' na' thib con' co' ya yende cóñ ntac loo mèn. No ya ne'tolode xyo' lèe xyo' fxti's cóñ che'n diox na' co' lèe Dian. No axta ya ne'lide mèn cas Iní co' gác loo diox na' co' ndli na' cuent nac diox roo diox xèn loo na!. Nanee na' le' ryete mèn co' nac mèn gulàaz che'n làaz mèn asia no ryethe mèn co' naban

dib athu loo izlyo' nde too naa, no nde còo' mèn yéc mèn, no nde tub xib mèn loo diox na!. ¿Xá nee gu'? ¿Cón li na'?

28 Co'se' mbìn mèna tataa ndxab Met, anze'f ngocloo mèna no cabii ndxab mèna:

—iPà lá! na' diox na' co' lèe Dian! Con' roo con' xèn nac diox na', yey.

29 Tataa mod anze'f thib mèn nguátbèe no ngoo too di's làth mèn dib le'n ciuda Efes. Mxen mèna thib mbi' co' lèe Gay no tedib mbi' co' lèe Aristarc. Ryop myen'a mque tee lyath no Pab. Ngòc myen'a mèn gulàaz asia. Mdo'fxax mèn ryop myen'a. No mbe' mèn ryop myen'a axta co'te' ndub oficin co' nac yòolau che'n ciuda Efes no co'te' nqueltàa mèn par ngo mèn chol junt tya. **30** Pab mbly'a's ngòo xi'th mèna par ndoodi's Pab loo mèn. Per mèn co' ndxela's loo cóñ che'n Jesucrist ne'ngla'de nga Pab. **31** Lomisque' ne, ndxep mèn co' nxo'f zin' zin' che'n gobierne co' ndub ciuda Rom co' ñibe' loo mèn asia, mèn co' ngòc amiu Pab co' nabán le'n ciuda Efes, mèna mte'l di's loo Pab. Ndxab mèna indxàalte yòo Pab xi'th mèn co'te' mqueltàa mèn. **32** No por tant mèn co' nqueltàaa, xà' mbez thib mèn; xà' mbez tedib mèn tac, por derech, nguátbèe mèn. Per ngo masre' mèn co' axta ne' ne' ñee xà mod anze'f thib mèn mqueltàa no axta ne' ne' ñee mèn chonon mqueltàa mèn. **33** No ngo ndxep mèn làth mèna co' mda' cuent loo tedib mbi', co' lèe Alejandr, cóñ che'n cóñ ndxàc. Mèn nación Israel co' nabán ciuda Efes co' ngòo xi'th mèna mnibe' loo Alejandr ya too Alejandr loo rye mèna par tyoodi's Alejandr ndxep par cued li mèn ruid no par cued ya ne'tolode yecloo mèn. Sya, ngua too Alejandr loo mèn. Mbli Alejandr señ loo mèn, co' nee di's, ndxab Alejandr:

—Ya ne'tolode li gu' ruid. Xèe gure gu'!

Tataa mbli Alejandr tac Alejandr mbly'a's tyoodi's cóñ che'n myen' no

Pab no ya Alejandr favor cón che'n Pab con myen'a loo ryete mèn. ³⁴Per co'se' mda' mèn cuent le' Alejandr nac mèn nación Israel, ale casque' le'n chop hor ngrozèe mèna:

—iPà lá' na' diox na' co' lèe Dian!
Diox na' nac diox roo diox xèn loo na'
co' nac mèn ciuda Efes.

³⁵Sya, mbi' co' nac secretar loo mèn nac zin' che'n ciuda Efes, co'se' mbli mbi' gan mbyàl yéc mèn no mbyàl lezo' rye mèn co' mqueltàaa, ndxab mbi' loo mèn:

—Mèn ciuda Efes, mèn co' naban dib athu loo izryo', non mèna no nanee mèna le' na' co' nac mèn ciuda Efes nquenap gudo' co' nac che'n diox na', diox na' co' nac thib mdo' co' ngulàa loo bé' loo na' par que no na' mdo' na' loo izryo'. ³⁶Gu' nonque' yende chó mèn nzo co' gác cà di's xal ngue niin loo gu' ndxè!. Ftàl gu' yéc gu' no ftàl gu' lezo' gu'. Indlyasten li gu' nec thib con' ye'rsin' xal ngue li gu' xtùuz ba!. ³⁷Tac mènbi' co' nde no gu' ndxè!, mèna tarte li par tethon mèn gu' cón che'n diox gu'. No ne' ne' tar nii mèn ngòc nguàal di's cón che'n diox gu'. ³⁸Chele' Met no mèn co' ndli zin' con Met ndlya's co ñee loo nu' cón che'n chol mèn, por cona nzo juez no nzo yòolau. Nzoque' mod co ñee Met con mèna loo mèn nac zin' par tataa mod thib thib mèn tub razon che'n mèn loo juez no loo agent. ³⁹Per chele'i nac cón che'n tedib con' co' ndlya's gu' ña'b gu' loo juez no loo agent, nabe'ste queltàa gu' par co gu' thib junt par tyoodi's gu' co' li gu' xal ñibe' ley na' loo na!. ⁴⁰Tac ndxàc con' ryes loo na!. Nzo mèn co' ta' cuent loo gobiern co' ndub Rom cón che'n xà mod nguátbèe mèn nalze le'n ciuda na' ndxè!. Gab mèn le' na' nac thib partid co' nguátbèe contra gobiern co' ndub ciuda Rom. Pues, nec thib mod no nec tedib mod yende mod tub na' razon che'n na' loo mèna chele' mèna ñibdi's

loo na' cón che'n xá mod nguátbèe mèn nalze le'n ciuda na' ndxè!. Más huen blá' gu' con! ba!.

⁴¹Co'se' ngolo gunii mbi' co' ngòc secretar loo rye mèna, mtau' mbi' loo di's no loo cuent. Mxen thib thib mèna ned, ndyàa mèn.

Pab mxen ned, nda Pab par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn macedon no par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn grieg.

20 Co'se' ngolo nguri'th huiz co' nguátbèe mèna no mbyàl yéc mèn no mbyàl lezo' mèn le'n ciuda Efes, Pab mbli par mqueltàa rye mèn co' ndxela's le'n ciuda Efes par mco'x Pab ndxep loo mèna. Ngoloa, gunii Pab Diox loo thib thib mèn. No mde's mcàa Pab yen thib thib mèn. Ngoloa, mxen Pab ned, nda Pab par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn macedon.

²Ngua que tee Pab no ngua too naa Pab ryete yèezya' co'te' nqueltàa mèn loo cón che'n Diox par neda par tolo li Pab ye'th lezo' mèna xal nac mod co' ndyoodi's Pab loo mèna. Por lult mzin Pab le'n yèezya' co' nac che'n làaz mèn grieg. ³Sya, mbyan' Pab le'n yèezya' che'n làaz mèn grieg le'n son mbe!. Látha, mbly'a's Pab nga Pab loo yòoyaa par ya Pab par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn sir. Per le'pe' yòo Pab loo yòoyaa, mda' mèn cuent loo Pab le' mèn nación Israel co' nzo ban par neda ngue gobe'le' no ngue toxcu'a'le' par yátbèe mèna contra Pab. Por cona, mbli Pab xtùuz. Más huen bere Pab, tyen Pab ned, ya riid Pab par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn macedon. Ya ne'ngade Pab par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn sir. ⁴Ngua no Pab thib mbi' co' lèe Sópater co' nac mèn gulàaz berea no Gay co' nac mèn gulàaz mèn derb, no Timote, no Tiquich, no Trofim. Yon mèn ndxè' ngòc mèn che'n làaz mèn asia. Ryete mèn ndxè' mque tee no

Pab par neda. ⁵Ryete mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist mner loo nu' par mzingà mèna loo nu!. Nguled mèna nu' ciuda Tro. ⁶Le' sya, ryete nu' co' mque tee no Pab, mbyan' nu' le'n ciuda Filip co'te' ngue que'en ye's ndxè' lool, Tyofl, daa co' nac Luc, par nguled nu' nguri'th lni co' nac lni co' ndli mèn nación Israel co'se' ndxuhua mèna pan co' indxòode dii levadur. Ngoloa, ngòo nu' loo yòoyaa. Mbii nu' ciuda Filip. Mxyo'f nu' loo nítto!. Axta ngolo ga'y huiz mbli nu' gan mzin nu' ciuda Tro. Tya nguled nu' gaz huiz.

Pab ngua too naa rye mèn co' ndxela's co' nzo ban le'n ciuda Tro.

⁷Co'se' ngòc ner huiz che'n sman, ryete nu' co' ndxela's loo cón che'n Diox co' nqueltàa le'n ciuda Tro, thidte mqueltàa nu' par hua nu' pan co' nac Cena Santa. Látha, mblo Pab yalbàn no mblu' Pab loo mèn co' mqueltàa cón che'n di's ndac. No com le' Pab mquin bii tedib huiz co' nde nquea, ¿lé?!, tolo mblo Pab yalbàn loo mèna axta gulal yá!. ⁸No co'te' nqueltàa mèna ngòc thib cuart co' nac son pis. No nde nxon!, anze'f thib xnìi ntenìi le'n cuarta. ⁹Làth mèna nzo thib mbyòo co' lèe Eutic. Mbyòo mdub ro thib ventan che'n cuarta. Per com le' Pab tolo mdoodi's axta ngulal yál'a, ¿lé?!, látha mxen mcal'guth mbyòoa ro ventan co'te' mdub mbyòo. Ne'nden'te mbyòo xal ngoxud mbyòo loo cuart co' nac son pis axta loo yòo. Tya ngua xít che mèn mbyòo. Nguthle' mbyòo. ¹⁰Per co'se' gunee Pab ngulàa mbyòo loo yòo, mbilàa Pab, ne. Sya, mdub xib Pab cuat mbyòo co'te' nax mbyòo. No thidte ngua Pab, mblo Pab ya' Pab yen mbyòo. Mde's Pab mbyòo. Ndxab Pab loo rye mèn hues co' mqueltàa:

—Ne'zyebte gu', ey. Mbyòo ngro xban.

¹¹Ngoloa, mquée Pab gáp. Ngòo Pab le'n cuart co' nac son pis. Thidte

mqueltàa rye mèna con Pab par nduhua rye mèna sa yèth hora. Co'se' ngolo nduhua rye mèna, tolo mdoodi's Pab axta ngo nìi izlyo' co' nac tedib huiz co' nde nque. Sya, mxen Pab ned. Mbii Pab ciuda Tro. ¹²Le' mbyòo co' ngulàa loo yòo, co' ngutha no co' ngro xbana na, ndyac lezo' ryete mèna por cón che'n mbyòoa. Ndyàa mbyòo con mèn guliz mbyòo par liz mbyòo.

Pab mbii ciuda Tro. Mxen Pab ned, nda Pab par ciuda Milet.

¹³Mblá' nu' Pab ciuda Tro. Mdee ner nu' loo Pab. Ngòo nu' loo thib yòoyaa par mzin nu' axta yèez Asón tac tya mtan! nu' di's con Pab zyál' nu' Pab par hue' nu' Pab loo yòoyaa tac Pab más mbly'a's mdee nii par zin Pab yèez Asón. ¹⁴Co'se' mzyál' nu' Pab yèez Asón, tya ngòo Pab loo yòoyaa con nu' par ngua nu' axta tedib ciuda co' lèe Mitilen. ¹⁵Mzin nu' Mitilen. Tya nguled nu' chu'th. Ngoloa, mtetee nu' yòoyaa. Mdoo nu' loo nít dib yál!. Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, sangnguri'th nu' thib yèez co' lèe Qui. Tya tolo mdoo nu' loo nít axta tedib huiz co' nde nquea, axta mzin nu' thib puert co' lèe puert Sam co' nac thib yòo biiz le'n nítto!. Co'se' mbii nu' puert che'n Sam, mzin nu' Trogil. Tya mbli nu' chu'th descans. Ngoloa, mbere nu', mdoo nu' loo nít dib yál!. Axta tedib huiz co' nde nquea, mzin nu' ciuda Milet. ¹⁶Tataa mbli Pab sangnguri'th Pab ciuda Efes tac indlya'ste Pab lyen' Pab le'n yèez ya' che'n làaz mèn asia. Tac Pab mbly'a's zingà Pab ciuda Jerusalén par yo Pab ciuda Jerusalén ndoore' gáal lni che'n Pentecostés chele'i ta' lugar loo Pab.

Pab mdoodi's no mèngool le'n yèez Milet, mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox ciuda Efes.

¹⁷Láth nzo Pab le'n yèez Milet, mtel' Pab mèn par ngua xi mèn mèngool co'

ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox le'n ciuda Efes. ¹⁸ No co'se' mzin mèngoola loo Pab le'n yèez Milet, ndxab Pab loo mèngoola:

—Gu' non no nda'que' gu' cuent xal nac mod co' mque tee ban daa co'se' anon ngòc ner huiz co' mbal lon yalbàn loo gu' par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn asia. ¹⁹ Le'n rye huiz co' ngon làth gu', na mblique' sirv loo Diox. Mblina xal mèn co' indye'ste no xal mèn co' inxyal'te. Axta mbínen co'se' ngòon làth gu'. Más de cona, anze'f thib yalndyub ngu's ngòc loon co' mbli no mèn nación Israel daa. ²⁰ Per mastale' ngòc ryethe con'a loon, na toloque' mblo yalbàn loo gu' par mcàba con' ndac loo gu'. Ne'nglá'den gu' taate. Mblu'en gu' loo xnaa no mblu'en gu' liz gu' xal mda'i lugar loon. ²¹ Mbezen loo mèn, que naca loo mèn co' nac mèn nación Israel, que naca loo mèn co' inacte mèn nación Israel, lyàa yéç mèn no lyàa lezo' mèn par se' mèn mod co' ndxàp mèn loo Diox no yila's mèn loo Tad Jesucrist na' no loo cóñ che'n Tad Jesucrist na'. ²² Per nalle' que nzo ne'ñee lezon gan ciuda Jerusalén tac Xpii Natú', por derech, ñibe' loon. No axta ne' ne' neen cóñ gác loon ciuda Jerusalén co'se' góon loo mèn ciuda Jerusalén. ²³ Thidte con' naneen, par ned le'n rye yèez co'te' nde teele' ndyee'en, Xpii Natú' mbez loon le' mèn nzi bed co mèn daa lezi'f no tetii mèn daa axta plóthe ndlya's mèn. ²⁴ Per yende cóñ ndyóon cóñ che'n co' li mèn loon. Ne' ne' yen chó mport nzo lezon cóñ che'n co' li no mèn daa. Ne' ne' yende cóñ ntac yalnaban co' ngue non ndxè' loon. Conse' ndoo lezon no ndyac lezon lin purad axtaque' telon no taan ryethe con' co' ñibe' Tad Jesúz loon par tan cuent no gon yalbàn cóñ che'n xá mod nque' lezo' Diox ñèe Diox mèn.

²⁵ No nalle' ngobe'en nec thib gu' co' nzo làth gu' ndxè' co' mbìnle' yalbàn

co' mblon loo gu' cóñ che'n xá mod ndlya's Diox ñibe' Diox loo mèn, ya ne'berede hui' gu' loon, cara. ²⁶ Por cona, ndlyazen niin loo gu' nalze yende chó dol co' nac cóñ chenen ndxan' loo Diox por cóñ che'n nec thib gu'. ²⁷ Tac daa mblu'que' no mdethquen cóñ che'n ryethe con' co' mblo xnee Diox li Diox loo mèn. Nec thib con'a ne'ncásten loo gu' loo Diox. ²⁸ Por cona, ngue niin loo gu': Anderhuen gu'. Leque' gu' hui' xal nziri' gu' no hui' gu' xal nziri' rye mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox par nedrè'. Tac Xpii Natú' mbli par ngure gu' par hui' gu' no tyoo ner gu' loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Tad Jesús. Tac le'le' Tad Jesús mdix cóñ che'n ryethe xtol mèna loo Diox co'se' nguth Tad Jesús loo cruz. ²⁹ Tac daa nanee le' daa bii. No ro'en loo gu' nalle' thidtene. No yiloa yi'th tedib ned mèn co' lyá's teza' gu' loo cóñ chenen no co' lyá's co' xá' gu' loo cóñ chenen thidtene. Gàca loo gu' xal co'se' ntelux má' co' lèe mbée mbacxitl'. ³⁰ No leque làth gu' nzo mèn co' tlo lu'. Lugar de lu' mèn co' nac con' lìcpe' loo gu', le'lé' lu' mèn con' co' nac con' gutyè'túb loo gu' par queltàa mèn co' ndxela's con mèna. ³¹ Cona, ngue niin loo gu': Nee gu' xal nzi que tee gu'. No hui' gu' xal nziri' mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox. Fte' lezo' gu', le'n son lín', ze no yál' ne'nglá'den gu'. Thidtene mco'xen loo thib thib gu' con nít loon co' mbínen tant ndyóon no tant mblyat lezon cóñ che'n gu'.

³² Per nalle', mèn huesen por cóñ che'n Jesucrist, ña'ben loo Diox lyath no Diox gu' par tolo xo'f zin' gu' zin' cóñ che'n Diox. No ña'ben loo Diox par lyath no Diox gu' par co gu' yalbàn cóñ che'n xá mod nque' lezo' Diox ñèe Diox mèn. Tac ante Diox ndxàp con' la's nii Diox no la's ya' Diox par li Diox yòo valor loo gu' no par xal' Diox ned yó' loo gu' par tolo tyal mèn, mèn co' lyá's ryo xá' loo cóñ che'n xab izlyo', par

gàc mèna che'npe' Diox. ³³Leque daa inda'de lugar loon par queli'then tmi co' ndxàp mèn no par queli'then xab mèn co' ndxàp mèn. ³⁴Ndxé'leque', gu' huen huen nda' cuent le' daa mbli zin' con yape'en par mque non con' mquin daa no par mque no mèn co' mquin mèn, mèn co' mque tee no daa. ³⁵Gu' neequ'e le' daa mblu'que' gu' tataaque' ndxàal li mèn zin' par tataa mod lyath no mèn xtàa mèn co' nde che con' loo. No fxo'f ndeleque' lezo' gu', fte' lezo' gu' xal nac di's co' ndxbab Tad Jesú: Más huen nda mèn co' angnda' con' ncàa xtàa mèn leque mèn co' ncàa con' co' nda' mèn càa mèna.

³⁶Ngolo ndxbab Pab di'sa loo mèngool che'n ciuda Efes, mdub xib Pab con mèna no ngurez Pab Diox con ryete mèna. ³⁷Ryete mèna ne'tí' ne'ñee lezo' mbín!. No mde's mcàa mèna Pab. No mda' mèn chit cuat Pab. ³⁸No anze'f ngure xi lezo' mèngoola tac ndxbab Pab loo mèngoola le' Pab ya ne'berede hui' loo mèngoola tedib vez. Ngoloa thidte mqueltàa rye mèngoola. Ngua tee ned mèngoola Pab axta co'te' mdub yòoyaa ro nítto!. Ngòo Pab loo yòoyaaa, ndyàa Pab.

Pab mdoo loo nítto!. Nda Pab par ciuda Jerusalén.

21 Co'se' mblá' nu' mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist, ngòo nu' loo thib yòoyaa. Thib lité mdoo nu' loo nítto' par mzin nu' loo thib yòo biiz le'n nítto' co' lèe Cos. Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mzin nu' loo tedib yòo biiz le'n nítto' co' lèe Rod. Be taa be taa mdoo nu' loo nítto' axta mzin nu' thib puert co' lèe Patar. ²Puerta mzyál' nu' mèn co' nde no tedib yòoyaa. Mèna ndoo loo nítto!. Nda mèna làaz mèn fenis. Tya ngòo nu' loo yòoyaa che'n mèna. Nda nu' par làaz mèn fenis. ³Láth nda riid nu' loo nítto', gunèe nu' nziri' tedib

yòo biiz le'n nítto' co' lèe Chipr. Thib lì nguri'th nu!. Le' Chipr co' nac yòo biiza na, mbyan' lad rebes. Sangtolo ndoo nu' loo nítto' par zin nu' axta làaz mèn sir. Per com le' yòoyaa nquin ya lá' yó' puert Tir, élé'?, ngro' nu' loo yòoyaa puerta par ngua nu' le'n ciuda Tir. ⁴Tya, mzyál' nu' taamas mèn co' ndxela's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist. Mbyan' nu' con mèna gaz huiz le'n ciuda Tir. Látha, mnibe' Xpii Natú' loo mèna. Ndxab Xpii Natú' loo mèna gab mèna loo Pab más huen ne'yade Pab ciuda Jerusalén. ⁵Co'se' ngolo mdyaa gaz huiza, ngro' nu' le'n ciuda Tir. Le' ryete mèn co' ndxela's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist ngro' con xa'got mèn co' nac sa'l mèn no con myen' bix. Ngua tee ned mèna nu' axta fuer ro ciuda co'te' nziri' play nítto!. Ro playa mdub xib nu' no ngurez nu' Diox. ⁶Ngolo ngurez nu' Diox, gunii nu' Diox loo rye mèna. No le'l' mde's mcàa mèn yen nu' no le'l' mde's mcàa nu' yen mèna. Mquée nu' loo yòoyaa. Le' mèna na, mxen ned. Ndyàa mèna par liz mèna.

⁷Tataa mod mbli nu' gan mque tee nu' loo nítto' par neda desde ngro' nu' Tir axta mzin nu' tedib puert chu'th co' lèe Tolemaid. Tya gunii nu' Diox loo mèn co' ndxela's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist. No mbyan' nu' con mèna thib huiz no maste. ⁸Tedib huiz co' nde nquea, Pab no taamas nu' co' mque tee no Pab, thidte junt ngro' nu' par ngua nu' axta ciuda Cesar leque huiza. Tya ngua nu' liz thib mbi' co' lèe Lip co' mdub lèe mèn Lip Evangelist. Lipa ndxòo cuent nac gaz mèn co' thidte mqueltàa co' ndlyath no, no co' ndli mandad loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox ciuda Cesar. No mbyan' nu' con Lip liz Lip ndxep huiz. ⁹Lip mque no thap rsap Lip. No tarte selya' nec thib rsap Lip. Myen'got rsap Lip mde'th di's co' ndxbab Diox loo myen' loo mèn. ¹⁰Láth be' nzo nu' liz Lip ndxep huiz, mzin thib mbi'

co' nde'th di's co' ndxab Diox. Mbi'a lèe Agab co' nde par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn jude. ¹¹ Mbi'th too naa mbi' nu'. No ale láth ndyoodi's no mbi' nu', mblo' mbi' cinch co' nzo le'n Pab. No leque mbi' mtedó' nii mbi' no ya' mbi' con cinch. Gunee mbi' loo nu':

—Xpii Natú' gunee loon le' mèn nación Israel co' naban ciuda Jerusalén taandxè' tedó' mbi' co' nac che'n cinch ndxè' no ta'xù' mèna mbi' loo mèn tith.

¹² Co'se' mbìn nu' tataa gunee mbi' loo nu', nu' no mèn ciuda Cesar co' ndxela's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist, nalyat ndxab nu' loo Pab más huen ne'yade Pab ciuda Jerusalén. ¹³ Per ndxe'leque', mcàb Pab loo nu'. Gunee Pab:

—¿Chonon ndxón' gu' no ntexi gu' lezon, yey? Na mbli nable' daa par gan ciuda Jerusalén. Ne'gaden par ante tedó' mèn niin no yan. Ndxé'leque', gan ciuda Jerusalén par gath daa por cón che'n Tad Jesús chele'i tataa naquin gàc loon. Gàca loon, xàa.

¹⁴ Per como le' nu' ne'nglide gan ngòn Pab ro nu' par nglàa yéc Pab no nglàa lezo' Pab más huen ne'ngade Pab, ¿lé?', mblá' nu' tolo gunee Pab cón li Pab. Ante ndxab nu' loo Pab:

—Ante gàca lool, Pab, xal nee lezo' Tad. No ya yende cón tolo ngab nu' lool, Pab.

¹⁵ Ngolo tataa mdoodi's no nu' Pab no mdoodi's no Pab nu', nu' mtocxa' che'n nu'. Mxen nu' ned. Nda nu' par ciuda Jerusalén. ¹⁶ Ngua no nu' ndxep mèn ciuda Cesar co' ndxela's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist axta ciuda Jerusalén. Ngua lá' mèna nu' liz thib mbi' co' lèe Mnasón par cued nu' liz mbi' ndxep huiz. Mbi'a ndxàcle' línl' ndxela's loo Tad Jesucrist no loo cón che'n Tad Jesucrist.

Pab ngua tee hui' máa Cob no ngua too naa Pab Cob.

¹⁷ Co'se' mzin nu' ciuda Jerusalén, ryete mèn co' ndxàc hues por cón che'n

Jesucrist huen mbyan' lezo' mèna gunèe mèna nu'. ¹⁸ Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nque, ngua no nu' Pab par ngua too naa nu' Cob. Le'pe' nziri' rye mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' ngòo loo cón che'n Diox liz Cob ngua nu'. ¹⁹ Gunii nu' Diox loo mèna no gunii mèna Diox loo nu', ne. Ngoloa, mtlo Pab, mda' Pab cuent cón che'n thib thib con' co' mbli Diox por cón che'n Pab làth mèn ned ngua que tee Pab làth mèn co' inacte mèn nación Israel. ²⁰ Co'se' mbìn mèna cuent co' mda' Pab loo mèna, ngurez mèna Diox. No ndxab mèna di's roo di's xèn no di's natu' loo Diox. Sya, ndxab mèna loo Pab:

—Huenque' nac di's co' nda'l cuent loo nu' cópe' ngòc lool ned ngua que teel làth mèn co' inacte mèn nación Israel. Yende cón ñee nu' lool cón che'n con'a. Per hui' nexa, hues. Lùu nonque' no naneeque'll napló mil mèn co' nac mèn nación Israel co' nqueltàale' trè' con nu' co' nac mèn co' ngola'sle' loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist. No ryete mèna thidte mbez naquinque' toloque' tyubdi's mèn xal mbez ley co' mxo'f Moisés loo na!. ²¹ Per ndxep mèn làaz na', co' nzo ban par ned ngua que tee lu'l mèn, mbi'th ta' cuent loo mèn làaz na' trè' le' lùu ngue tee lu' loo rye mèn nación Israel co' nac mèn làaz na' co' nzo ban par ned làaz mèn titha. Ndlu'll ne'lide mèn cas cón che'n xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo na!. No ndlu'l ya indxàalte li mèna circuncidar myen'bi' bix co' nac xin' mèna. No ndlu'l ne'tolode li mèn chol costumbr co' mbed no mèn no co' nzi no mèn làaz mèn. ²² ¿Xá neel? ¿Ché!, lìque', nac cuent co' nda' mèna loo nu' cón che'n co' mque tee lu'!? Tac nu' ngobe' setilte queltàa mèn naba' co'se' gòn mèn le' lùu mzinle' trè'! ²³ Pab, más huen lil xal nee nu' lool: Nzo thap mènbi' làth nu!. Mènbi' ndxè' nquin

tolo li con' co' mcàbgòn mèn ndxè' li mèn ndxè' loo Diox. ²⁴Huàa no dyap mènbi' ndxè'. Thidte junt huàa no mèn ndxè' le'n templ par yembii gu' loo xley' che'n mèn nación Israel. No bdi'x cón che'n gast co' li dyap mèn ndxè' par telo mèn ndxè' con' co' mcàbgòn mèn li mèn loo Diox. Yiloa nzoque' mod cho' mèn yis yéc mèn co'se' ngolo mbli mèn ryethe con' nquin li mèn. No tataa mod ñèe ryete mèn no ta' ryete mèn cuent ilìcte nac co' mda' mèn cuent cón che'n'l. Ndx'e'leque', ñee mèn no ta' mèn cuent le' lùu, licque', ndyubdi's xal mbez dí's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo na!. ²⁵Per por part che'n mèn co' inacte mèn nación Israel co' ngola'sle' loo Tad Jesucrist no loo cón che'n Tad Jesucrist, nu' mque'le' ye's loo mèna ya ne'tyóode mèna arid cón che'n co' ndlu' ley co' mxo'f Moisés loo na' co' nac mèn nación Israel. Ndx'e'leque', ndxab nu' loo mèna ne'huade mèna bél' má' co' mbec mèn loo mdo!. Ne' ne' hua mèn ren má!. Ne' ne' hua mèna ren má' nguth co' ndryal dó!. Ndxab nu', ne, yende chó mèna li yalburrid. Ne' ne' cua'n mèna xin' huan mèna.

Mèn ciuda Jerusalén mxenxù' Pab le'n templ.

²⁶Sya, thidte mbe! Pab dyap mèna. Co'se' ngo nii izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mbembiile' Pab con dyap mèna loo xley' mèna. Ngoloa, thidte ngua no Pab dyap mèna le'n templ par ngua nee mèna loo nguley' pól tyaa huiz co' mtelole' mèna ryete con' co' mcàbgòn mèna loo Diox li mèna, co' nee di's, mzinle' tiemp hue' mèna gòn co' ta'la's mèna loo Diox le'n templ.

²⁷Per co'se' yamerle' yilo gaz huiz, co' nee di's, ngolole' mbembiile' rye ga'y mèna, gunèe ndxep mèn nación Israel co' nzo ban par ned le'n yéezya' co' nac làaz mèn asia, mèn co' nde

lni Pentecostés ciuda Jerusalén, ngue tee Pab le'n templ. Mbli mèna par nguátbèe mèn le'n templ par mxen mèn Pab. ²⁸No cabii ndxab mèna:

—Mèn nación Israel, blyath no gu' nu' tyen na' mbi' ndxè!. Mbi' ndxè' nac mbi' co' ngue tee lu' loo mèn rye nación. Ale mbixyath mbi' contra nacionpe' na!. No mbixyath mbi' contra ley co' mxo'f Moisés loo na!. No nac mbi' ngolo ngola's che'n templ ndxè!. No más de cona, ale negadi's ngòo no mbi' plá mèn grieg le'n templ na' par ngòc zab le'n templ na' co' nac lugar natú' loo na!.

²⁹Tataa ndxab mèna tac ndoore' gunèe mèna ngue tee no Pab thib mbi' co' lèe Trof, co' nac mbi' ciuda Efes, le'n ciuda Jerusalén. No mbli mèna xtùuz ne'stolque' ngòo no Pab mbi'a le'n templ mastale' ne'ngòo node Pab mbi' le'n templ.

³⁰Sya, por derech, ryete mèn ciuda Jerusalén nguátbèe. No mque' mèna carre. Mqueltàa mèn co'te' ndub templ. Mxen mèn Pab. No mdo'fxax mèn Pab. Mblo' mèn Pab thib lad co'te' ndub templ. No luega luega, mtau' mèn puert che'n templ. ³¹Le'pe' ndlyia's mèna guth mèna Pab co'se' mbìn mbi' co' nac comandant, co' ñibe' loo thib ayo solndad le'n ciuda Jerusalén, le' ryete mèn ciuda Jerusalén nguátbèe.

³²Sya, mbli comandant setilte mqueltàa solndad, no taamas solndad co' más ñibe' taachu'th. Ryete solndada mque' carre. Nda solndad co'te' nziri' mèn co' nguátbèea. Co'se' gunèe mèna nde comandant no nde solndada, mblá' mèna Pab. Ya ne'tolode mtin mèna Pab. ³³Sya, mbii gax comandant co'te' nax Pab. Mblít comandant Pab. Mnibe' comandant loo solndad tedó' solndad nii Pab no ya' Pab con chop caden. Ngoloa, mnibdi's comandant loo Pab. Ndxab comandant:

—¿Chó nac lùu? No ¿cón ngue tee lil, à?

³⁴ Per mèn co' nguátbèea cabii mbez. Xà' mbez thib mèn. Xà' mbez tedib mèn. Axta ne! ne! ñee comandant chó ro mèna gòn comandant por tant ayen di's ayen cuent ndxàc hora lath mèna. Por lult, mnibe' comandant loo solndad mbe' solndad Pab co'te' nac cuartel.

³⁵ Co'se' mzin no solndad Pab loo escaler co'te' ndxòò mèn ro puert che'n cuartel, gápleque' mblít solndad Pab par mbe' solndad Pab loo mbii par le'n cuartel tant nayi' mèn co' nguátbèea ñee mèna Pab. ³⁶ Tataa mblí solndad tac taamas mèn co' nde nque, co' nac leque mèn co' nguátbèea, mbez yée mèna. Mbez mèna:

—Solndad, fcàa gu' mbi' ba!. Beth gu'.

**Pab mdub razon che'n Pab
loo rye mèn co' nguátbèea.**

³⁷ Co'se' nda lo solndad Pab le'n cuartel, Pab ndxab loo comandant co' ñibe' thib ayo solndad:

—Tad comandant, ¿ché' ta! U' lugar loon tyoodiz non U' ndxep?

Comandant mcàb loo Pab. Ndxab comandant:

—¿Ché' ndxácl ndoodi'sl di'stèe grieg, cà?

Pab mcàb:

—Ndxác daa, pues.

³⁸ Sya, ndxab comandant loo Pab:

—¿Ché' inacte lìu mbi' nación Egipt co' mbli thib huelg ndxàcle' ndxep tiemp no mbe' mbi'a thap mil mènguth mèn par mqueltàa mèna con mbi' co'te' nagán, sya, cà?

³⁹ Sya, ndxab Pab loo comandant:

—Yende xàa. Daa nac mèn nación Israel. Ngóol daa le'n ciuda Tars co' nac thib ciuda más naroo loo rye yèezya' che'n làaz mèn cilis. Per ña'ben thib favor loo U!. Fta! U' lugar loon toodizen ndxep loo mèn ba!

⁴⁰ Mda' comandant lugar loo Pab par tyoodi's Pab loo mèna. Sya, alanleque mdoo Pab loo mèna loo escaler co'te'

ndxòò mèn ro puert che'n cuartel. Sya, mbli Pab señ con ya! Pab par cued li mèn ruid. Co'se' xèegà nguled ruid, mtlo Pab, mxal' Pab loo di's loo mèna. Mdoodi's no Pab mèna di'stèe co' nac di'stèe che'n mèn nación Israel. Ndxab Pab:

22 —Gu' co' nac mèn gulàaz daa no gu' co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nacionpe' na!, bìn gu' di's co' nac di's co' tuben razon cóen chenen loo gu'!

² Co'se' mbìn mèn co' nguátbèea le' Pab ndyoodi's no mèna xti'spe' mèn nación Israel, tolo más xèe ngure mèn. Sya, ndxab Pab loo mèn:

³ —Daa nac mèn nación Israel. Ngóol daa le'n ciuda Tars co' nac thib ciuda che'n làaz mèn cilis. Per mbryoo mxyèn daa le'n ciuda Jerusalén ndxè!. No mque'en scuel loo thib maistr co' ngro' lee Gamaliel co' mblu' daa. Láth mque'en scuel, mxo'f ndeleque' lezon mbeen cuent xal nac di's co' ñibe' loo ley co' mxof Moisés loo xudgool na' pôla. Más de cona, mxo'f ndeleque' lezon par lin sirv loo Diox, dib nzo yéquen dib nzo lezon xalque' nac mod co' ndli ryete gu' sirv loo Diox nalle'.

⁴ No ngòc daa mèn co' mque tee mdub ngu's mèn co' ngola's di's ndac che'n Jesucrist thib cua'a, axta mdoo lezon guthen mèna. No mbeen mènb'i no mèngot co' ndxela's cóen che'n di's ndac che'n Jesucrist co'te' nzo mèna par que'en mèna lezi'l. ⁵ Mastale' indlyasten niin con' ndxè! loo gu', per leque jef co' más ñibe' loo rye nguley', no rye mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nacionpe' na! nanee no nda' mèna cuent cóen chenen chele' mèna ndlya's ta' cuent cóen chenen. Tac yub mèna mda' ye's co' nac ord loon par huen ye's ciuda Damasc loo mèn co' ndxàc mèn gulàaz na! co' nzo ban le'n ciuda Damasc. Sya, mxenened. Ndán par ciuda Damasc

par ga tee hui'en ñeene' ché' nzo mèn co' ndxela's di's ndac che'n Jesús par gal non mèna ciuda Jerusalén ndxè' par tetii nu' mèna xal ndlya's nu'.

Pab ngue ta' cuent loo mèna xá mod ngulàa yéc Pab no ngulàa lezo' Pab par ngòo Pab loo cón che'n Tad Jesucrist.

(Hch. 9.1-19; 26.12-18)

⁶Nde tan cuent loo gu' xá ñaa co' ngòc loon láth ndoon ned, ndan ciuda Damasc. Co'se' yamerle' zin daa ciuda Damasc no casque' com rol huiz, chàa, mbya'x thib xnii tñin' co' ngulàa loo bë' co' ne'nxece ngudloon par ngüi'en. ⁷No ale ngulàan loo yòo. Leque hora, mbìnèn mbyèn thib di's loo mbii co' gunee loon:

—Saul, Saul, ¿chonon nde tub ngu'sl daa, à?

⁸Sya, mnibdizen loo Tad co' gunii loon loo mbii:

—¿Chó nac U', Tad?

Mcàb Tad. Gunee Tad loon:

—Daa nac yub Jesús che'n yèez

Nazaret. Co'se' ndub ngu'sl mèn co' ndxòo loo cón chenen, lùu ne'ta'de cuent yub daa nde tub ngu'sl.

⁹Ryete mèn co' nda non ciuda Damasc gunèe mbya'x xnìi. No mzyeb mèna. Per ne'ngònte mèna di's co' mbyèn loo mbii co' gunii loon. ¹⁰Sya, mcàben loo Tad Jesús:

—¿Cón ndxàal lin, Tad?

Sya, gunee Tad loon: Goo che no tolo fxen ned. Huàa axta zinl ciuda Damasc. Tya ñee mèn co' ndxela's loo cón chenen cón ndxàal lil.

¹¹Per com le' xnii co' mbya'x loona mbli par mbyan' sieu daa, ¿lé'??, mèn co' nda nona mxen yan par mbe' mèn daa axta mzin daa ciuda Damasc.

¹²Le'n ciuda Damasc ngo thib mbi' co' ngro' lèe Anani. Mbi'a thidtene indlá'ya'de no altant ndyoo mbi' par ndyubdi's mbi' loo di's co' ñibe' ley co'

mxo'f Moisés loo xudgool na' más pôla. No ryete mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Damasc huenque' nda' cuent cón che'n mbi' co' lèe Anani. ¹³Anani mbi'th co'te' nzon. Texal mzin Anani co'te' ngon, gunee Anani loon:

—Saul, co' ndxàc huesen por cón che'n Tad Jesucrist, lùu ndxe'sleque' hui' tedib vez.

No leque hora ndxe'sleque' mbui'en tedib vez. ¹⁴No gunee Anani loon:

—Diox co' lac Diox xudgool na' mblo' xàll no mcui Diox lùu ndoore' gáal lùu loo izlyo' par nonl no par ta'l cuent cón nac co' nee lezo' Diox no par hui'l loo mbi' co' lac mbi' nalì no co' lac mbi' nambìi, no par gònìl di's co' ryo' rope' mbi' co' lac mbi' nalì no mbi' nambìi. ¹⁵Pues, lùu ya toodi's cón che'n mbi' nalì no mbi' nambìia loo mèn dib athu loo izlyo'. No ta'l cuent co' gunèel no co' mbìnìl loo mèn. ¹⁶No nalle', ¿chonon be' ndoo len'l? Goo too no góò bautizar. No góò yalxla's loo Tad Jesucrist no loo cón che'n Tad Jesucrist par tyon' xquin lùu no xtol lùu co' mcua'n lùu.

Pab ngue ta' cuent loo mèn co' nguátbèe xá mod mtel' Tad Jesucrist Pab loo mèn co' inacte mèn nación Israel.

¹⁷Tolo tan cuent loo gu', ne: Co'se' mberen, ndyalen par ciuda Jerusalén tedib vez, nguan le'n templ par ngua rezen Diox. Láth ngue bezen Diox, mxyo'f loo thib con' loon. ¹⁸Ale mxaquen gunee Tad Jesús loon: Sirs, sirs, bli purad. Gro' le'n ciuda Jerusalén, Saul. Tac mèn ciuda Jerusalén ndxè' ne'lide cas lùu loo co' gabl loo mèn cón chenen. ¹⁹Sya, ndxaben loo Tad: Tad, mèn ciuda Jerusalén nanee le' daa ndyee ryete lugar co'te' ndub sinagog mèn. No ndxen mèn co' ndxela's loo di's ndac che'n U' par nque'en mèn lezi'f co'te' nac làaz mèn. No mduben yan, mtinen mèn, ne. ²⁰No

co'se' mbeth mèn Esteb co' ngòc mbi'
co' mblo yalbàn cóñ che'n U', daa, ne,
mqueltàa no mèna tya. No thidte ngòc
daa con mèn co' mbeth Esteb. No axta
mquenapen xab mèn co' mbeth Steb
tya. ²¹Per Tad Jesús gunee loon: Huàa.
Tac daa ñibe' lool par yal tithe loo mèn
co' inacte mèn nación Israel.

Comandant mquenap Pab ndxep huiz.

²²Axta co'se' gunii Pab di'sa, be'
xèe ngure mèn. Per ngoloa, mtlo
mèna, ngrozèe mèna. Ndxab mèna loo
comandant:

—Fcàa mbi' ba!. Beth. Ya indlya'ste nu'
tolo hui' nu' loo mbi'.

²³No texal mbez yèe mèna cabii,
tataa ndyen mèn xab mèn. Ngobii mèn
xab mèn loo mbii. No ndyen mèn yòo
ya's. Ngobii mèn yòo ya's loo mbii tant
nda' xyàn lezo' mèn ñèe mèn Pab. ²⁴Le'
comandant na, mnibe' loo solndad
par mbe' solndad Pab le'n cuartel. No
mnibe' comandant tin solndad Pab par
ta' Pab cuent chonon susque' nazab
mbez yèe mèn cóñ che'n Pab. ²⁵Per
co'se' ngolole' mtedó' solndad Pab par
ta' solndad che'n Pab no tin solndad
Pab, Pab ndxab loo mbi' co' nac capitán
co' ñibe' loo solndad hora:

—¿Ché! ndxàp gu' derech tin gu' daa,
daa co' nac thièb mbi' che'n làaz mèn
ciuda Rom? No más de cona, ne' ne' tar
tub rez gu' cóñ chenen no ñale sangzi'f
ndly'a's gu' tin gu' daa, cà?

²⁶Co'se' mbìn capitán tataa ndxab
Pab, yende izlyo', ngua ta' capitán
cuenta loo comandant. Ndxab capitán
loo comandant:

—Comandant, anderhuen U!. Hui' cóñ
ngue li U!. Mbi' co' mnibe' U' loo nu' tin
nu', mbi'a nac mbi' gulàaz mèn ciuda Rom.

²⁷Sya, ngua comandant co'te' nzo
Pab. Mnibdi's comandant loo Pab.
Ndxab comandant:

—¿Ché!, llicque', nac lìu mbi' gulàaz
mèn ciuda Rom, cà?

Pab mcàb. Ndxab Pab loo comandant:
—Aa. Nac daa mèn gulàaz mèn ciuda
Rom, pues.

²⁸Sya, ndxab comandant loo Pab.
—Daa, ne, nac mèn gulàaz mèn ciuda
Rom. Per anze'f thièb tmi mdixen par
ngòc daa mèn gulàaz mèn ciuda Rom.
Pab ndxab loo comandant:

—Per daa nac mèn gulàazpe' mèn
ciuda Rom tac xuden nac mèn gulàaz
mèn ciuda Rom.

²⁹Co'se' mbìn rye mèna di's co' mda'
Pab cuent, mblá' mèna Pab. No axta
yub comandant mblá' Pab co'se' non
comandant le' Pab nac mbi' gulàaz mèn
ciuda Rom. No más de cona, anze'f
mzyeb comandant por mbli comandant
mandad mtedó' solndad Pab par tin
solndad Pab.

Pab mdoo loo mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel.

³⁰Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co'
nde nque, anze'f mquin comandant gòn
comandant chonon susque' ngue quexù'
ngue que' fals mèn nación Israel Pab.
Mnibe' comandant xac solndad caden
co' natedó' Pab. No mnibe' comandant
queltàa rye nguley' co' más ñibe' loo
rye nguley', no queltàa rye mèngool co'
ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo
naa loo mèn nación Israel. Sya, mnibe'
comandant loo solndad co' solndad Pab
lezi'l par ye'th Pab loo mèna par tyub
rez cóñ che'n Pab loo mèna.

23 Pab xèe mbui' loo ryete
mèngool co' ñibe', no co'
ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn
nación Israel. Ndxab Pab loo mèna:

—Gu' co' nac mèn huesen no co' nac
mèn xtàan co' nac mèn gulàaz daa, tan
cuent loo gu' anon ndoo xènен huenque'
mden'en le'n lezon no huenque' ngo
lezon loo cóñ che'n Diox.

²Sya, mbi' co' lèe Anani, co' más ñibe'
loo rye nguley' tiempa, mnibe' loo mèn

co' nziri' gax loo Pab par quis mèn ro Pab. No ale mdi's mèn ro Pab. ³Per Pab mcàb. Ndxab Pab loo Anani:

—Diox li par tetii Diox lùu, ne, lùu co' ntembiì ro no co' ntembiì xti's loo mèn. ¿Ché!, lìcque!, ngue tub rezl cón chenen xalque' ñibe! di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo xudgool na', cà? Yende xàa. Chele' lùu ingue lide xal ñibe! di's co' ndub loo ley, ¿chonon mnibe'l loo mèn mdi's mèn ron, sya?

⁴Per mèn co' nziri' tya ndxbab loo Pab:

—¿Ché! tatua' mod nazab ñii yèel no ñii til jef co' más ñibe! loo nguley! co' nxo'f zin' cón che'n Diox, cà?

⁵Pab ndxbab loo mèna:

—Gu', co' nac mèn gulàazen, bli gu' despensar co' ndxaben loo mbi' ba' tac ne'needen ché' nac mbi' ba' jef co' más ñibe! loo rye nguley!. Lìcque! xal nee gu' ba' le' loo libr co' nac xti's Diox mbez: Ne'ñii yèedel no ne'ñii tiidel cón che'n thib mbi' co' ñibe! loo mèn nacionpe' lùu.

⁶Syare' mda' Pab cuent le' mèn co' ñibe!, no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel nac chop ned. Thib ned mèna nqueltàa no mèn co' nac mèn xley' saduce. Le' tedib ned mèna na, nac mèn co' nqueltàa no mèn xley' farise. Syare', cabii ndxbab Pab loo mèna:

—Gu', co' nac mèn gulàazen no mèn xtàan, daa, ne, nac mèn xley' farise. Niin con' ndxe' loo gu' tac nac daa mèn co' nde liz mèn xley' farise. No ndub rez gu' cón chenen tac daa ndxela'sque' no ndub quee lezon le' mèn nguth ryo xban.

⁷Co'se' ndxbab Pab di'sa loo mèn co' mqueltàaa, mèn xley' farise no mèn xley' saduce mtlo mdoodi's, no leque mèna mbyoo di's. Ale ngòc chop ned mèna loo Pab. ⁸Tataa mod mbli Pab tac mèn xley' saduce ndxela's no mbez mèn xley' saduce ne'ryo xbante mèn nguth ne' ne' yen chol angl. No ne'

ne' yen chol xpii. Per mèn xley' farise ndxela'sque' le' mèn nguth ryo xban, no nzoque' chol xpii, no nzoque' chol angl. ⁹Ryete mèna ngrozèe nayi'. Látha, ngo too ndxep mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn làth mèna. Maistra nzo lad che'n mèn xley' farise. Ndxab maistr loo mèn co' mqueltàaa:

—Mbi' ba' tarte li nec thib con' ye'rsin!, yey. Peser thib xpii gunii loo mbi' o gunii thib angl loo mbi!. Ne'gàcte na' ngolo ngola's loo Diox por cón che'n co' ngue li na' loo mbi' ba'!

¹⁰No por tant ndxetoo di's làth mèna, axta comandant mzyeb. Tac ndli comandant xtùuz le' mèna tyen Pab no ched xà' mèn Pab tant nzi que di's mèn no tant nayi' mèn ñèe mèn Pab. Por cona, mtel' comandant mandad par ye'th solndad par co' solndad Pab làth mèna par bere solndad, hue' solndad Pab par le'n cuartel tedib vez.

¹¹Per leque yál' co' nac che'n tedib huiz co' nde nquea, Tad Jesús mxyo'f loo loo Pab co'te' mdàt Pab. Ndxab Tad Jesús loo Pab:

—Ne'zyebtel, Pab. Blo valor lool. Tac texal ngòo valor lool guniil loo mèn ciuda Jerusalén trè' cón chenen, tatua'guè! ñil cón chenen loo mèn ciuda Rom, ne.

Ndxep mèn ciuda Jerusalén mblo xnee no mcua'n mod par guth mèna Pab.

¹²Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mqueltàaa ndxep mèn ciuda Jerusalén. Thidte ngòc mèna. No thidte mdoodi's mèna par guth mèna Pab. No axta mdoo lezo' mèna mde'th mèna lèe Diox por con' ye'rsin' co' li mèna. No ndxbab mèna loo xtàa mèna ne' ne' yen cón hua mèna no ne' ne' yen cón gu mèna axtaque' ne' guth mèna Pab. ¹³No masre' cho' mèn ngòc mèn co' mcàbgòn loo mèn co' ngòc xtàa mèna

par guth mèn Pab. ¹⁴Sya, mxen mèna ned. Ngua ta' mèna cuent loo jef co' más ñibe' loo nguley' no loo mèngool co' ñibe', no co' ndyoo naa, no co' ndyoo ner loo mèn nación Israel. Ndxab mèna loo jef no loo mèngool:

—Nu' mde'th lèe Diox por con' co' li nu' ne'huade nu' nec thib con' no ne'gude nu' nec thib con' axtaque' ngolo gunee mbeth nu' Pab. ¹⁵Per nalle', lya's nu' li gu' con' ndxè!. Thidte queltàa gu' con taamas mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Fcua'n gu' mod toodi's no gu' comandant par tyal comandant tel' comandant Pab loo gu' yé!. No bli gu' xal mèn co' ne'ñeede. No bli gu' xalque' mèn co' bere ndlya's noo noo tub rez par ryal no gu' cón che'n Pab. Le' nu' na, gàc nab par tau' nu' ned nde Pab par ya Pab looi ndoore' zin Pab loo gu'.

¹⁶Per le'pe' ndoo thib mbyòò co' nac xgan' fta'n Pab co'te' mdoodi's mèna. Mbyòoa mbìn xal nac di's co' ngue toodi's mèna. Ngua mbyòò cuartel par ngua ta' mbyòò cuenta loo Pab. ¹⁷Sya, ngurez Pab thib mbi' co' nac capitán co' ngue tee ta' vuelt le'n cuartel co'te' nzo Pab. Ndxab Pab loo capitán:

—Daa lyaz hue'l mbyòò ndxè! loo comandant tac mbyòò lya's ta' cuent ndxep di's loo comandant.

¹⁸Mbe' capitán mbyòò loo comandant. Ndxab capitán loo comandant:

—Pab co' ngue lezi'f ngurez daa. Mna'b Pab loon le' daa gal no mbyòò chu'th ndxè! lool tac mbyòò ngue no ndxep di's co' lya's mbyòò ta' mbyòò cuent lool.

¹⁹Mxen comandant ya' mbyòò chu'tha. Mbe' comandant mbyòò thib lad. Mnibdi's comandant loo mbyòò:

—¿Cón ndlya'sl tyoodi's nol daa, ey?

²⁰Ndxab mbyòò loo comandant:

—Lìca, mèn ciuda Jerusalén thidte ngòc no thidte mdoodi's par tyoodi's

no mèn U' yé' par ta' U' lugar ya lá' solndad Pab loo mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Mcua'n mèna mod xal mèn co' ne'ñeede par gàc mèna xal mèn co' noo noo ndlya's tub rez cón che'n Pab par ryal no mèn cón che'n Pab tedib vez. ²¹Per ne'yila'ste U' cuent co' yi'th ta' mèna loo U!. Tac masre' cho' mèn co' nqueltàa no mèna nac mèn co' yo casloo loo ned par guth mèna Pab. No axta mde'th mèna lèe Diox por con' ye'rsin' co' li mèna ne' ne' hua mèna nec thib con' no ne' ne' gu mèna nec thib con' axtaque' ñee mèna ngolo mbeth mèna Pab. No nalle' ante nzi bed mèna gòn mèna ñeene' cón gab U'.

²²Ngolo mda' mbyòò cuent loo comandant, gunii comandant Diox loo mbyòò. No mnibe' comandant loo mbyòò yende chó loo ta' mbyòò cuent cón che'n cuent co' mda' mbyòò loo comandant.

Comandant mtel' Pab loo thib gobernador co' lèe Fels.

²³Comandant mbli mandad par ngua càa mèn chop capitán. No mnibe' comandant loo capitán par li capitán gàc nab chop ayo solndad co' ndyee nii, no gàc nab ayon psi' solndad co' nac caballer co' ndyub huay, no gàc nab chop ayo solndad co' ndxòò ampurte lans ya' par ya rye solndada hor nquée guye' yál' par yilá' rye solndada Pab axta ciuda Cesar yál'a. ²⁴Más de cona, mbli comandant mandad par gàc nab plá huay par tyub Pab huay. No mnibe' comandant loo capitán quenap capitán Pab par yende chó con' ryes gàc loo Pab ned nda no solndad Pab axta zin no solndad Pab ciuda Cesar loo Fels co' nac gobernador. ²⁵Mtel' comandant cart loo capitán par ta' capitán carta loo Fels co' nac gobernador. Loo carta mbez di's taandxè!:

²⁶—Daa, Claud Lis co' nac comandant co' ñibe' loo solndad ciuda

Jerusalén, daa ngue nii Diox loo U', Tad Fels, U' co' nac gobernador. No leque tiemp ngue tan cuent loo U' cóن ngòc ciuda Jerusalén ndxè' par ta' U' cuent cón ngòc. ²⁷Mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Jerusalén ndxè' mxen mbi' co' ngue tel'en loo U' ndxè' xal thib pres. No mblyia's mèna nguth mèna mbi'. Per com le' daa mbìn no mdan cuent le' mbi' nac thib mbi' gulàaz che'n làaz mèn ciuda Rom, ilé?, ngua non solndad daa par mblàan mbi' ndxè' la's ya' mèna. ²⁸No com le' daa ndlyaz ñeen no tan cuent chonon susque' mquexù' mque' fals mèn mbi', mbeen mbi' loo rye mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel par ta' mèna cuent loon chonon susque' mquexù' mque' fals mèna mbi'. ²⁹No ale ante por indlide mbi' cas cón che'n ley co' nac xley' mèna mcàb mquexù' mque' fals mèn mbi'. Per mxaquen no mdan cuent yende chó cón che'n mèna par guth mèna mbi'. No ne' ne' que' mèna mbi' lezi'f. ³⁰Ngoloa, mbìn le' mèn nación Israel thidte ngòc. No thidte gunii mèna par guth mèna mbi'. No mblo xnee mèna par guth mèna mbi'. Por cona, ngue tel'en mbi' loo U' nalle!. No leque tiemp, ndxaben loo mèna yi'th mèna loo U' par tub rez yub U' cón che'n mbi' ndxè' no cón che'n mèna. Con' ndxè'te nac di's co' ngue tel'en loo U' loo cart ndxè', Tad Fels. Zyál' na' yé' huize'!

³¹Sya, mxen solndad ned. Nda no solndad Pab xalque' mnibe' comandant loo capitán leque yál'a axta mzin solndad con Pab ciuda Antípatris.

³²Co'se' ngo nii izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mbere solndad co' ndyee nii ciuda Antípatris, ndye'th solndada par ciuda Jerusalén co'te' ndub cuartel. Le' solndad co' nac caballer co' ndyub huay na, tolo mdoo ned con Pab.

³³Texal mzin solndad con Pab ciuda

Cesar co'te' nac palas che'n gobiern, ngua ta' capitán cart loo Fels co' nac gobernador. No mtan' capitán Pab loo Fels, ne. ³⁴Co'se' ngolo mblab Fels co' nac gobernador cart, mnibdi's Fels loo Pab. Ndxab Fels loo Pab:

—Pá mèn lìu, Pab?

Co'se' mbìn gobernador le' Pab nac mèn gulàaz cilis, ³⁵ndxab gobernador loo Pab:

—Co'se' yi'th mèn co' ngue quexù' ngue que' fals lìu, gònèn cón che'n'l.

Ngoloa, mnibe' gobernador loo capitán co' nquenap gobernador quenap solndad Pab le'n thib cuart co'te' ngòc palas che'n Herod.

Pab mdub razon che'n Pab loo Fels co' ngòc gobernador.

24 Co'se' ngolo nguri'th ga'y huiz mzin Pab loo gobernador Fels ciuda Cesar, mzin leque Anani co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' ciuda Cesar con ndxep mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel no con thib mbi' co' lée Tert co' nteri'th di's che'n mèn. Rye mèna ngòo loo gobernador par quexù' que' fals mèna Pab. ²Co'se' ndye'th no solndad Pab loo Fels co' nac gobernador, mtlo Tert, mquexù' mque' fals Tert Pab loo gobernador. Ndxab Tert loo gobernador:

—Diox quix U', Tad gobernador, nase huen nzo lezo' mèn. Yende di's yende cuent. No ryete con' huenque' ndxàc loo nu' le'n huiz ndxè' por anze'f ndxàc U' ñibe' U' loo nu'. ³Ryete con' xal ñibe' U' loo nu' par li nu'i, ndyac lezo' nu' ndli nu' co' ñibe' U' dib anax le'n nación nu', Tad Fels, U' co' nac gobernador ndac tín' loo nu'. No Diox quix non U', Tad Fels, tac ndli U' ryethe con' ndac co' ndli U' loo nu'. ⁴Per nalle!, par ne'tolode teche nu' tiemp loo U', ña'ben loo U' ñeene' ché' ta' U' lugar gòn U' ndxep cuent co' tyoodizen loo U'

setilte. ⁵Nu' ndxòn no nda' nu' cuent le' mbi' ba' nac xal thib yíz co' nde be tee rye lugar. No ndli mbi' ba' ndxàc chop ned mèn co' nac mèn nación Israel rye lugar. No nac mbi' thib jef che'n xley' mèn co' mbez mèn nac xley' nazaren. ⁶No axtaque' mbli mbi' par mtezab mbi' le'n templ nu'. Por cona, mbli mxen nu' mbi' par mbly'a's nu' ndub rez nu' cóñ che'n mbi' xalque' ñibe' ley che'n xley' nu' loo nu'. ⁷Per ndoole' comandant co' lèe Lis tee yòo xi'tha. No ale mteche yèe comandant mbi' ba' loo nu'. ⁸No gunee comandant loo nu' le' mèn co' lyas tub rez cóñ che'n mbi' más huen ndxàalque' yi'th mèna loo U' par tub rez yub U' cóñ che'n mbi'. No nalle' nzoque' mod nibdi's yub U' loo mbi' par ta' U' cuent ñeene' ché', lìcque', nac co' mquexù' mque' fals nu' mbi'.

⁹Ndoole' rye mèn nación Israel co' ngure no Tert no co' mqueltàa con Tert ndxab loo gobernador:

—Lìcque' nac rye di's co' ngue ta' Tert cuent loo gobernador. ¹⁰Sya, mbli gobernador thib señ loo Pab par tlo Pab, tub Pab razon che'n Pab loo gobernador. Ndxab Pab loo gobernador:

—Axta gust nda' lezon tuben razon cóñ chenen loo U', Tad gobernador, tac daa nanee le' U' nac thib justis loo nación nu' co' ndxàcle' lín' ndub par ndub rez U' cóñ che'n mèn nación nu'. ¹¹Com le' daa nanee nzoque' mod li la's U', nalze pente ngolo si' fchop huiz mzin daa ciuda Jerusalén par nguan templ par ngua tub xiben no ngua còo'en yéquen loo Diox xalque' nac mod che'n mèn nación Israel. ¹²Per yende chó mèn mqueltàa no daa par ndoodizen con mèna par nglin ngátbèe mèna. Ne' ne' yen chó mèn ngnèe daa le' daa mbli par nguátbèe mèn le'n templ o mblin par ngo too ngòc nguàal di's le'n templ. Ne' ne' ngnèe mèn daa le' daa ngua le'n sinagog mèna par mbli ngo too ngòc nguàal di's tya, ne.

Ne' ne' ngnèe mèn daa le' daa ngua par nguátbèe mèn co' nzí tee call le'n ciuda Jerusalén. ¹³Mèn co' nzíri' loo U' ba' yende mod ta' cuent co' lìcque' loo U' cóñ che'n con' co' ngue quexù' ngue que' fals mèn daa. ¹⁴Per part cóñ chenen con' co', lìcque', ndlin, daa gol roi loo U' le' daa ndli sirv loo Diox co' nac Diox xudgool daa. No ndlina xalque' ñibe' thib mod cub co' mbez mèn ba' nac thib ley' cub. Tac ndxelazquen xal nac di's co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's. ¹⁵No ndub queequ'e lezon loo Diox xalque' ndub quee lezo' mèna loo diox, co' nee di's, ndub quee lezo' mèn le' mèn co' nguth ryo xban, que nac mèna mèn ndac, no que nac mèna mèn ye'rsin'. ¹⁶Cona, leque daa ndli purad par yende cóñ tolo ten'en le'n lezon co' nac cóñ che'n xtol daa loo Diox no loo mèn hues xtàa daa.

¹⁷Co'se' ngolo nguri'th ndxep lín' co' ngolo mque tee'en chol liz mèn no làaz mèn, mberen, ndyalen par ned làazpe'en tedib vez par tan gòn no par tan ofrend co' ngue tan loo Diox.

¹⁸Con'a ngue lin le'n templ che'n Diox co'se' gunèe ndxep mèn nación Israel, co' nzo ban par ned làaz mèn asia, daa le'n templ. Tac le'pe' mzin huiz co' mdyaa huiz par ngua lin ryethe con' co' mcàbgònен loo Diox lin. Per co'se' mbli con'a, ne'nga noden huax mèn le'n templ no ne' ne' nglin par ngátbèe ndxep mèn con daa le'n templ. Pues, mèn co' mquexù' mque' fals daa nac mèn nación Israel co' nzo ban làaz mèn asia. ¹⁹Mèna ndxàal yi'th loo U' trè' par quexù' que' fals mèna daa chele' mèna ndxàp razon par quexù' que' fals mèna daa. ²⁰No chele' mèna ne'yí'the, ñee mèn co' nzíri' loo U' ba' ñeene' ché' nzo chó xquin no xtol daa mcuanen co'se' mdoon loo mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel pezea. ²¹O ñne'stolque'

ngue quexù' ngue que' fals mèn ba' daa por cabii ndxaben loo mèn co'se' ngòon lâth mèn: Gu' ngue tub rez cón chenen nalze por ndxelazen le' mèn co' nguth ryo xban, cà'?

22 Co'se' mbín Fels co' nac gobernador di's co' ndxab Pab, no com le' Fels huen huen nda' cuent cón che'n mèn co' ndxela's loo xley' che'n Crist, ne'nda'de Fels lugar ndub rez Fels cón che'n mèna. Ndxab Fels loo mèna:

—Cued gu' ndxep huiz. Co'se' yi'th comandant Lis loon, sya, tolo li lazen cón che'n gu' ba'.

23 Sya, mniibe' Fels loo capitán par quenap solndad Pab xal thib pres. No ta' solndad lugar que tee Pab le'n palas che'n Herod. No ta' solndad lugar loo chol mèn co' nac amiu Pab par yi'th too naa mèn Pab. No ta' solndad lugar loo mèn par li mèn mandad loo Pab.

24 Co'se' más nda tee huiz, mzin Fels co' nac gobernador con Drusil co' nac sa'l Fels ciuda Cesar. Drusil, sa'l Fels, nac thib xa'got che'n mèn nación Israel. Mbli Fels co' nac gobernador mandad par ye'th Pab loo Fels par tyoodi's no Pab Fels cón che'n yalndxela's che'n Jesucrist. **25** Per co'se' mtlo Pab, mdoodi's Pab cón che'n xá mod ndxàal que tee ban lì mèn, no xá mod ndxàal leque mèn li par gáp lezo' mèn par ne'telode cua'n mèn xquin mèn, no cón che'n xá mod gáca loo mèn co'se' tub rez Diox cón che'n mèn, anzel' mzyeb Fels. Sya, ndxab Fels loo Pab:

—Pab, fxen ned. Byàa. Co'se' nalath daa, beren, tel' chezenl par tyoodi's na' tedib vez.

26 Lomisque' ne, mdub quee lezo' Fels ta' Pab mase plálte tmi par la' Fels bii Pab. Por cona, seguid seguid mbez Fels Pab par ndyoodi's no Fels Pab. **27** Chop lín' ngòca tataa loo Pab. Co'se' ngolo chop lín'a, ngro' Fels, mtelo Fels lín' co' ngòc Fels gobernador. Sya, ngòo tedib mbi' co' lèe Pors Fest co' mcàaya'

gobernador lugar che'n Fels. Per com le' Fels mblyia's ngyan' bien Fels con mèn nación Israel, ¿lé'?, mtan' Fels Pab xal thib pres loo Pors Fest co' ngòc gobernador cub lugar che'n Fels.

Pab mdoo loo thib mbi' co' lèe Fest co' ngòc gobernador cub.

25 Mzin Fest ciuda Cesar par mdub Fest lugar che'n Fels par gàc Fest gobernador cub. Pente ndxàc son huiz co' mtlo tyub ñibe' Fest, mxen Fest ned, nda Fest par ciuda Jerusalén.

2 Per lâth nzo Fest ciuda Jerusalén, ryete mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley', no ryete mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel ngua toodi's no Fest. No mda' mèna cuent loo Fest cón che'n Pab par mna'b mèna loo Fest li Fest justis cón che'n Pab. **3** Mna'b mèna loo Fest li Fest thib favor roo loo mèna par tel' Fest Pab ya Pab par ciuda Jerusalén. Per mod co' mdoodi's mèna no co' thidte ngòc mèna no mod co' mblo xnee mèna ngòc le' mèna mbli par ndxab mèna loo xtàa mèna li mèna mandad guth mèn Pab ned nde Pab ciuda Jerusalén. **4** Per Fest mcàb. Ndxab Fest loo mèna le' Pab nzo cuartel che'n solndad ciuda Cesar xal thib pres. No ndxab Fest le' Fest ngue li xtùuz ya Fest par ciuda Cesar le'n taaplá huiz, no tyá tub rez Fest cón che'n Pab. **5** Ndxab Fest loo mèna, ne:

—Cona, ngue niin loo gu': Naquin ya gu' co' más ñibe' ciuda Cesar con daa. No chele' mbi' chó xtol no chó xquin mbi' mcua'n mbi', tyá ndxàal tolo quexù' que' fals gu' mbi' loon. Le' sya, daa tub rez cón che'n mbi'.

6 Pente ngo Fest ciuda Jerusalén xon huiz o si' huiz no masté. Ngoloa, mbere Fest, ndyàa Fest par ciuda Cesar. Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nque, ngò Fest oficin. Mdub Fest par tlo ñibe' Fest. Sya, mbli Fest mandad,

ngua xi solndad Pab cuartel. ⁷ Co'se' ndye'th Pab, sangngòo Pab loo Fest. Le'mèn nación Israel co' nac mèn ciuda Jerusalén co' thidte mzin no Fest ciuda Cesar na, ngòo, ne, co'se' ngòo Pab loo Fest. Mtlo mèna, mquexù' mque' fals mèna Pab cóن che'n huax con' co' nac con' ryes loo Fest. Per mastale' tataa mbli mèna, nec thib mod no nec tedib mod ne'ngro xo'fte nec thib con' co' nac lìcpe' co' mbez mèna par ngagaa Pab.

⁸Sya, mtlo Pab, mdub Pab razon cón che'n Pab. Mbez Pab loo Fest:

—Yende chó con' ye'rsin' tarte lin. Ne' ne' tar lin par lin thib con' ye'rsin' loo ley co' nac xley' che'n mèn nación Israel. No ne' ne' tar lin nec thib con' ye'rsin' loo templ che'n Diox co' ndub le'n ciuda Jerusalén. Ne' ne' tar lin con' ye'rsin' loo mbi' co' nac gobiern loo mèn ciuda Rom.

⁹Per com le' Fest mbly'a's ngyan' bien con mèn nación Israel, ¿lé'? , mnibdi's Fest loo Pab. Ndxab Fest:

—Pab, ¿ché' ndlya'sl ya na' ciuda Jerusalén par tub rezen cón che'n'l tya, cà'?

¹⁰Pab mcàb. Ndxab Pab loo Fest:

—Chele'i tatua' nac, más huen gan loo gobiern co' ndub ñibe' ciuda Rom. Tya, más huen ndxàal tyub rez cón chenen com le' lìu nda'que' cuent no nonque'l tarte lin nec thib con' ye'rsin' loo mèn co' nac mèn nación Israel ne' ne' tar guthen nec thib mèn. ¹¹Chele' daa ngcuan thib xquin daa co' ndli par ndxàalque' gath daa, ingue cà di'sten lool par gath daa. No yende chó import nzo lezon par gath daa. Per chele' mèna ingue go xo'fte con' co' nac lìcpe' con' ye'rsin' co' ngue lin lool, yende chó derech ndxàp nec thib mèn no yende chó cón che'n mèn par ta'xù' mèn daa loo mèn nación Israel co' nzo ciuda Jerusalén. Cona, ña'ben di's lool, Fest, más huen tel' lìu daa loo gobiern co' ndub ciuda Rom par tub rez yub gobiern cón chenen.

¹²Per co'se' ngolo mdoodi's no Fest mèn co' thidte ñibe' con Fest, ndxbab Fest loo Pab:

—Lùu mna'b di's loon más huen tub rez gobiern co' ndub ciuda Rom cón che'n'l. Pues, yal loo gobiern tya, xàa. Ngolo cuent.

Pab mdoo loo rey Agrip par mdub Pab razon che'n Pab loo rey Agrip.

¹³Ndxàc plá huiz tataa ndxbab Fest loo Pab, ngua rey Agrip con Bernis co' nac sa'l Agrip par ciuda Cesar par ngua nii Agrip Diox loo Fest liz Fest. ¹⁴Láth ngo Agrip plá huiz le'n ciuda Cesar, mda' Fest cuent loo rey Agrip cón che'n Pab. Ndxab Fest loo rey Agrip:

—¿Xá neel, cara? Trè' nzo thib mbi' co' taate mtan' Fels. Ne'ntelode ndub rez Fels cón che'n mbi'. Mtan' Fels mbi' loo solndad xal thib pres. ¹⁵No co'se' ngon plá huiz ciuda Jerusalén pezea, rye jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mèngool co' ñibe', no co' ndyoo naa, no co' ndyoo ner loo mèn nación Israel mqueltàa loon. Mda' mèna part loon le' daa li justis cón che'n mbi'. Mna'b mèna di's loon quexù'en que' falsen mbi'. ¹⁶Per daa mcàb loo mèna le' ley che'n gobiern ciuda Rom inda'de lugar par guthxù' mèn nec thib mèn chele' cón che'n mèn tarte tyub rez loo thib no loo tedib mèn par càb mèn no par tub mèn razon loo mèn co' ngue quexù' ngue que' fals mèna. ¹⁷Cona, co'se' mbi'th rye mèna loon trè', luega tedib huiza ngòon oficin daa par mduben co'te' ñibe'en. Mblin mandad ngua xi solndad mbi' par ndye'th mbi' loon.

¹⁸Per rye mèn co' ngo loon par quexù' que' fals mèn mbi' loon, ne'ngol'te mèna arid di's loon xal mblin xtùuz li mèn par tub rezen cón che'n mbi'.

¹⁹Angoluxte nac di's co' nda' mèna cuent loon cón che'n mbi' le' con' co' mbli mbi' nac cón che'n xley' mèn nación Israel. No naca cón che'n thib

mbi' co' lèe Jesús co' nguth. No nde'th mbi' loo mèn le' mbi' co' lèe Jesús nabanque!. ²⁰Per com le' daa ne'neede cóñ lin con mbi' co' nac cóñ che'n mbi' co' lèe Pab, ðlé?, mnibdizen loo mbi' ché' ndlya's mbi' ya mbi' ciuda Jerusalén par tyub rez cóñ che'n co' ndxàc loo mbi' ciuda Jerusalén. ²¹Per ale ndxe'l que'e!, mcàb mbi' loon más huen ya mbi' loo rey Agust co' nac gobiern co' ndub ciuda Rom. Sya, mnibe'en loo solndad tolo quenap solndad Pab le'n cuartel xal pres axta ta'i lugar loon par tel'en Pab loo rey Agust xal ndlya's Pab.

²²Sya, ndxab rey Agrip loo Fest:

—Daa, ne, ndlyaz gòn cóñ che'n mbi', cara, ñeene' xal nac cuent co' ta' mbi' loon.

Sya, mcàb Fest. Ndxab Fest loo rey Agrip:

—Neeca. Chele' lùu ndlya's gòn cóñ che'n mbi', lugé yé' lin mandad ryo' mbi' cuartel. No gaben loo mbi' ta' mbi' cuent lool.

—Neeca, ndxab rey Agrip.

²³Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, no co'se' mzin rey Agrip ryop Bernis co' nac sa'l rey, anze'f ndye's rey Agrip con Bernis mzin xa' no ngòo xa' le'n sal liz Fest con mèn co' nac general no con mèn roo no mèn xèn che'n ciuda Cesar. Le Fest na, mtel' solndad par ngua xi solndad Pab. ²⁴Sya, ndxab Fest loo rey Agrip:

—Tad rey Agrip, no rye gu' mèn ciuda Cesar co' nziri' trè' con nu', trè' lu'en mbi' ndxè' loo gu'. Cón che'n mbi' ndxè' nac co' mdan cuent loo gu' pezea le' huax mèn nación Israel mda' cuent contra mbi' ndxè' loon. Le'le' mda' mèn nación Israel co' nzo ban le'n ciuda Jerusalén cuent loon. No le'le' mda' mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Cesar ndxè' cuent loon, ne. No imbe see teede lezo' mèn. Mbez mèn loon ndxàalque' gath mbi!. ²⁵Per part cóñ

chenen, ndyaquen yende cóñ tar li mbi' par ndxàalque' gath mbi!. No com le' mbi' yub mna'b di's loon par más huen ya mbi' loo Agust co' nac gobiern co' ndub ñibe' ciuda Rom par tub rez yub Agust cóñ che'n mbi', nquin tel'en mbi', ndyaquen. ²⁶Per yende chó con' ndli precis loon par ndoo lité que'en thib cart cóñ che'n mbi' loo Tad daa, Agust. Cona, más huen mblin mandad ndye'th mbi' loo gu' no más nquin ndlyazen, rey Agrip, gòn U' cóñ che'n mbi' par ñibdi's U' co' huenque'e' loo mbi' par tataa mod más ndoo lité que'en ye's cóñ che'n mbi' loo Tad Agust daa co' nac gobiern co' ndub ciuda Rom. ²⁷Ndyaqueñ ihuente nac co' lin par tel'en thib mbi' co' nac thib pres chele' daa ne'tel'te di's loo Tad daa, Agust, cóñ che'n xá mod ngue quexù' ngue que' fals mèn cóñ che'n mbi' co' nac thib pres. Cona, ndlyazen más ndoo lité tel'en ye's cóñ che'n mbi' ndxè' loo Tad daa, Agust.

Pab ngue tub razon che'n Pab loo rey Agrip.

26

Sya, ndxab rey Agrip loo Pab:
—Pab, fta' cuent cóñ che'n loon.

Sya, ngòo Pab loo rey Agrip. Gunii Pab Diox loo rey Agrip no loo taamas mèn co' ngo no rey Agrip. Mtlo Pab, mdoodi's Pab taandxè':

²—Anze'f huen nzo lezon no axta gust nda' lezon por mda' U' lugar loon toodizen loo U', rey Agrip, par tuben razon cóñ chenen cóñ che'n ryethe con' co' mqueñu' mque' fals mèn nación Israel daa le'n tiemp co' nde teele' ndri'th. ³Más de cona, ndyac lezon tac U' nda'que' cuent no nonque' U' xal nac costumbr co' mbed no nu', nu' co' nac mèn nación Israel, no cóñ che'n di's co' ndxetoo làth nu!. Con'a, ndlyazen no ña'ben loo U' ta' U' nza U' par gòn U' di's co' toodizen loo U' nalle'.

**Pab ngue ta' cuent loo rey Agrip
xá mod ngòc Pab ndoore' yila's
Pab loo Tad Jesucrist no loo
cón che'n Tad Jesucrist.**

⁴Ryete mèn nación Israel naneeque' no nda' mèn cuent xá mod ngòc daa no xá mod mque tee banen làth mèn làaz daa no le'n ciuda Jerusalén anon mtlo mdoo xènen. ⁵Rye mèn co' nziri' loo U' ba' non no nda' mèn cuent cóñ chenen. No nzoque' mod co xo'f mèn no ta' mèn cuent cóñ chenen chele' mèn ba' ndlya's le' daa ndaque' cuent anon ndoo roo'en no ndoo xènen nac daa thib mèn xley' farise co' nac thib ley' co' más ñibe' yée loo mèn li mèn xalque' ñibe' xley' nu' loo nu' par li nu'. ⁶No nalle' mqueltàa mèn ba' loo U' par tub rez U' cóñ chenen por ante thib con' no maste co' nac co' ndub quee lezon le' Diox co xban mèn nguth xalque' gunii Dioxa no mcàbgòn Dioxa loo mèngool co' ngòc xudgool nu' pólá. ⁷Ryete si' fchop ned mèn co' mche's bin co' nac mèn nación Israel nalle' nzi bed par tyaa no gàcque' con' co' mcàbgòn Diox. Por cona, ze no yál' ndyub xib mèna no ncòo' mèna yéc mèna loo Diox. No ndli mèna sirv loo Diox ze no yál'. No ante por cóñ che'n leque con'a ngue quexù' ngue que' fals mèn nación Israel daa nalle', Tad rey Agrip. ¿Xá nee U'? ¿Ché' lé' nac co' ngue li no mèn nación Israel daa, cà'? ⁸No ¿ché', lìcque', por derech, idxela'ste U' le' Diox co xban mèn nguth, cà'? Pà ne'yila'ste U'i, ¿lél'? Ndxela'sque' U'i.

**Pab ngue ta' cuent loo rey Agrip xá
mod mque tee ndub ngu's Pab mèn
co' ngola's loo Crist thib cu'a.**

⁹Per ndoore' yilazen loo Jesucrist no loo cóñ che'n Jesucrist mxaquen mblin con' huen co'se' mblin con' ye'rsin' loo mèn co' ngola's no co' mqueltàa loo cóñ che'n Jesucrist co' ngòc mbi' che'n

yèez Nazaret. ¹⁰No tataaguè' mblin con mèn co' ndxela's loo Jesucrist le'n ciuda Jerusalén. Ale axta mna'ben ord loo mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' par mblon huax mèn co' ngola's loo Jesús lezi'f. No co'se' mdoo lezo' mèn guth mèn mèn co' ndxela'sa, daa, ne, thidte ngòc con mèna. No ale mdyac lezon mbeth mèn mèna.

¹¹Huax vez mtetiin mèna axta mod co' mblyazen par ñeen ñeene' ché' tlín gan par ncà di's mèna cóñ che'n mod xal ndxela's mèna cóñ che'n Jesús. Mblin con'a rye lugar co'te' ngue no mèn sinagog mèn. No anzef' ngocloo tín'en con mèna axtaque' mque tee mdub ngu'sen mèna le'n huax ciuda co' nac làaz mèn titth.

**Pab ngue ta' cuent loo rey Agrip cóñ
che'n xá mod ngulàa yéc no ngulàa
lezo' Pab par ngòc Pab mèn co' ngòo
loo cóñ che'n Tad Jesús.**

(Hch. 9.1-19; 22.6-16)

¹²No par tolo lin leque con' ye'rsin'a, nguan axta ciuda Damasc con ye's co' nac ord co' mda' no co' mnibe' mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' loon. ¹³Per co'se' mdoon ned ndan par ciuda Damasc, com hor rol huiz, Tad rey, gunèen mbya'x thib xnìi co' ngulàa loo bé' co' mtenìi más leque huiz loon no loo mèn co' ngua non. ¹⁴Leque hora, ryete nu' ngulàa loo yòo. No mbinen thib di's co' mbyèn loo mbii loon co' gunii loon xal nac di'stèe co' ndyoodi's mèn nación Israel. Gunee di'sa loon: Saul, Saul, ¿chonon ngue tee ndub ngu'sl daa, à!, ey? Leque lùu ngue tehuí' ladl con con' ye'rsin' co' ngue lil loo mèna. Ndlila xal ndli ngon co'se' nque' ngon patad loo punt yaaroch co' nguid mèn lad ngon co'se' ntezeb mèn ngon. ¹⁵Sya, ndxaben: ¿Chó nac lùu, Tad? Tad gunee loon: Daa nac leque yub Jesús co' ngue tee ndub ngu'sl. ¹⁶Per nalle', goo che no goo too. Daa mxyo'f

loo lool taandxè' mod par xo'f zin'l zin' cóñ chenen no par ta'l cuent loo mèn cóñ che'n con' co' gunèel no cóñ che'n con' co' ndxàc lool nalle' no con' co' lu'en lool yiloa. ¹⁷Na li par lyá'l la's ya' mèn nación Israel. No lin par lyá'l la's ya' mèn tith co' inacte mèn nación Israel. No nalle' na ñibe' lool par ya lol yalbàn loo mèna. ¹⁸Ñibe'en yal loo mèn, Saul, par lil tyub xnìi yéc mèn no tyub xnìi lezo' mèn loo cóñ che'n Diox par ya ne'tolode que tee ban mèn loo con' ye'rsin' co' nac xal co'se' nzi tee mèn loo yal'cuau. Per ndxe'leque', que tee ban lì mèn loo con' ndac xal co'se' ndyee mèn loo xnìi huiz. No lomisque' ne, lin par ya lu'l loo mèn par ne'tolode que tee li mèn con' co' nac co' ñibe' Mebizya loo mèn no par, ndxe'leque', más huen que tee li mèn con' ndac no yòo mèn loo cóñ che'n Diox. No lil par yila's mèn loon, daa co' nac Jesús. No lil par lyàa yéc mèn no lyàa lezo' mèn par tataa mod tyon' xtol mèn no xquin mèn. No lil par que no mèn no par yan' no mèn con' co' ngro' lezo' Diox ta'la's Diox càa mèn, mèn co' mbli Diox par ngro xà' mèna loo cóñ che'n xab izlyo' par ngòc mèna che'npe' Diox.

**Pab ngue ta' cuent loo rey Agrip
le' Pab ndubdi's di's co' mbìn Pab
co'se' mxyo'f loo Tad Jesús loo Pab.**

¹⁹Cona, ngue niin loo U', Tad rey Agrip: Ne'ngàcte daa mèn co' ne'ndubdi'ste di's co' gunii Tad Jesús loon, di's co' mbyèn loo bé' loo mbii loon. ²⁰Ndxe'leque', ngua tethen no ngua lon yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox nerleque' loo mèn ciuda Damasc. Ngoloa, nguan loo mèn ciuda Jerusalén. Ngoloa, nguan loo mèn par ned le'n rye yèezya' co' nac làaz che'n mèn jude par ngua lon yalbàn cóñ che'n di's ndac loo mèn par neda, ne. No nguan loo mèn co' inacte mèn nación Israel chol lugar. Mbezen loo

rye mèna ndxàal lyàa yéc mèna no lyàa lezo' mèna no zye' mod co' ndxàp mèna loo Diox par yòo mèn loo cóñ che'n Diox. No mnibe'en loo mèn lu' mèna thib mod ndac loo taamas mèn le' mèna, lìcque', ngulàa yéc no ngulàa lezo' mèna no mzye' mod co' ndxàp mèna loo Diox. ²¹Ale con'ate mbli mxen mèn nación Israel daa le'n templ no mbly'a's mèna guth mèna daa, Tad rey Agrip. ²²Per Tad Diox ndlyath noque' daa. Ne'nglá'ya'de Tad Diox daa. Thidteneque' mbli nèen daa axta huiza no axta huiz nalze loo cóñ che'n Diox. Ngon yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo chol mèn, que naca loo mèn be'the, que naca loo mèn co' nde'f di's nac mèn de razon. Thidtene tarte tan cuent co' nac tedib cuent xà' loo di's co' nac di's co' mde'th mèn, mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox no co' nac di's co' mde'th Moisés cóñ che'n con' co' gác yiloa, co' nee di's, con' co' ndxàc nalle'. ²³Con' co' ndxàc nalle' nee di's le' Crist mquinque' mxactii. No co'se' ngolo nguth Crist, Crist ngòc nerleque' xà' co' ngro xban làth mèn nguth. Tataa ngòca loo Crist par ndli Crist ndxòn mèn cóñ che'n di's ndac co' ndli ndyub xnìi yéc mèn no ndyub xnìi lezo' mèn, que naca loo mèn nación Israel co' nac mèn gulàaz daa, que naca loo mèn co' inacte mèn nación Israel.

**Pab mdoo lezo' li Pab gan gác
nado' rey Agrip par tyal rey Agrip
yila's rey Agrip loo Jesucrist
no loo cóñ che'n Jesucrist.**

²⁴Co'se' ngolo tataa ndxab Pab no mdub Pab razon che'n Pab loo rey Agrip, cabii ngrozèe Fest. Ndxab Fest loo Pab:

—Por tant mblil stud, Pab, axta nquée mbii yécl, ndyaquen.

²⁵Pab mcàb loo Fest. Ndxab Pab:

—Tyè', Tad Fest. Inquéede mbii yéquen. Ndxe'leque', mbezen con' co'

nac razon loo gu'. No mbezen con' co' nac lícpe' loo gu'. ²⁶Rey Agrip ndub go'. Rey Agrip nda' cuent no nanee rey Agrip ryete con' co' ndxàc cóن che'n Tad Jesucrist nalle'. Por cona, dibaxla's ndyoodizen no ngue tan cuent ndxè' loo rey Agrip tac naneepe'en le' rey Agrip non cón che'n ryethe con' co' ndxàc nalle' cón che'n Jesucrist. Con' co' ndxàc nalle' co' nac cón che'n Jesucrist inacte con' co' nzo casloó thib lugar co'te' ne'yú'da loo mèn. Ndxé'leque', loo xnaa ndxàc ryethe con'a loo mèn. ²⁷Sya, mbere Pab.

Mnidbi's Pab loo rey Agrip. Ndxab Pab: —¿Ché' ndxela's U', Tad rey Agrip, di's co' mde'th mèn, mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, à? Aa. Neequen le' U' ndxela'sque' xal ndxab mèna.

²⁸Sya, ndxab rey Agrip loo Pab: —¡Jaa! ¿Máa yob yécl, Pab? ¿Ché' ndlyal'sl setilte lil gan yilazen xalte mbezl ba' par yilazen loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist, cà? Yende xàa.

²⁹Pab mcàb. Ndxab Pab loo rey Agrip:

—Yende cón lii, Tad rey Agrip, que naca yila's U' xalte ndyoodizen nalle' o que naca yila's U' más yé' huize', conse' yila's U'. No, oj, li Diox iante U' yila's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist. Ndxé'leque', li Diox le' ryete mèn co' nzi yòn cuent co' ngue tan loo gu' nalle' gác mèn xal daa, co' nee di's, yila's mèn loo cón che'n Jesucrist. Per ne'gàcte mèna mèn co' tyub dó' caden nii no co' tyub dó' caden ya' xal ndxàca loon trè'.

³⁰Ngolo tataa ndxab Pab loo rye mèna, ngro' rey Agrip con Bernis co' nac sa'l rey Agrip. No ngro' gobernador Fest, ne, con ryete mèn co' nzi ndub.

³¹Ryete mèna ngro' thib lad par tolo mdoodi's mèna cón che'n Pab. No mbez mèna loo xtàa mèna:

—Yende cón tar li mbi' co' ndli par naquinque' gath mbi'. No axta ne' ne' idxàal tolo que' mbi' lezi'f.

³²Sya, ndxab Agrip loo Fest:

—Ngàcque' ngtelá'l mbi' pezea, Fest, chele' mbi' ne'ngna'bte di's lool par nga mbi' loo gobierne co' ndub ciuda Rom par tyub rez cón che'n mbi'.

**Fest mnibe' loo capitán par
ngua lá' solndad Pab loo
gobiern co' ndub ciuda Rom.**

27 Co'se' mnibe' lezo' Fest con Agrip par tel' Fest ryop Agrip nu' ya nu' ciuda Rom co' nac làaz mèn ital, leque hora mnibe' Fest loo solndad ryo' Pab con taaplá pres par ta' solndad Pab con presa loo thib capitán co' lèe Jul. Capitana ñibe' loo thib ayo solndad co' lèe partid che'n rey Agust.

²Ngro' nu' ciuda Cesar. Ngòò nu' loo thib yòoyaa co' nac thib yòoyaa che'n mèn co' nzo ban thib puert co' nziri' ro nítto' co' lèe Adramit. Yòoyaa le'pe' ryo' par xyo'f yòoyaa loo nítto' axta co'te' nziri' puert co' nac loo xyòn mèn asia. Le'xque' huiza ngo no nu' thib mbi' co' lèe Aristarc co' nac mbi' gulàaz mèn ciuda Tesalónica. Tesalónica nac thib ciuda co' ñibe' mèn yèezya' co' nac che'n làaz mèn macedon. ³Tya mdoo nu' loo nít dib yál' axta ngo nii izlyo' tedib huiz co' nde nque. Mzin nu' puert co' lèe Sidón. Tya mblyat lezo' Jul co' nac capitán gunèe Jul Pab. Mbla' Jul ngro' Pab chu'th loo yòoyaa par ngua nee Pab máa mèn co' ndxàc amiu Pab no par li mèna cas Pab, ne. ⁴Co'se' ngro' nu' puert che'n Sidón, mbri'th nu' thib lad co'te' nziri' yòò biiz Chipr. Mbyan' yòò biiz Chipr lad rebes co'te' nguri'th nu'. Tataa mbli nu' tac mbii mtau' loo nu' loo nít. Anze'f mdin mbii yòoyaa par ne'ngri'thte yòoyaa nu' thib li. ⁵Tya mcho' nu' nít par nguri'th nu' loo xyòn mèn che'n gulàaz mèn cilis no loo xyòn che'n gulàaz mèn pamfil axta mzin nu' thib ciuda co' lèe Mir co' nac thib ciuda co' ñibe' loo yèezya' che'n làaz mèn lis.

⁶ Ciuda Mira, tya mzyál' nu' thib yòoyaa co' nac che'n mèn ciuda Alejandri co' nda par nación Ital co'te' nac ciuda Rom. Mbli solndad par ngò nu' loo yòoyaaa par tolo xyo'f nu' loo níttó' axta zin nu' co'te' nda nu'. ⁷ Huax huiz sau' sau' mxyo'f nu' loo níttó'. No añenti mzin nu' ro níttó' co'te' nziri' thib puert co' lèe Gnid. No com le' mbii be' mtau' loo nu' no be' mdin mbii yòoyaa nu', élé'?, sangnguri'th nu' par ned sur co'te' nziri' tedib puert ro níttó' co' lèe Salmón. Tya mcho' nu' nít par mblo nu' vuelt loo níttó'. Angnzo ro yòo biiz co' nziri' le'n níttó' par ned sur co' lèe Cret. ⁸ Tya añenti mbere nu' tolo mxyo'f nu' loo níttó', nda nu' nzo ro yòo biiz co' lèe Cret, axta mzin nu' tedib puert co' nziri' ro níttó' co' lèe Buenos Puertos co' nziri' gaxte tee nziri' tedib yèez co' lèe Lase.

⁹ No por mtau' mbii loo yòoyaa loo níttó', ndoo ri'thle' huax huiz nzo'f nu' loo níttó'. No nde nxon', ndxàc con' ryes loo nu' par tolo xyo'f nu' loo níttó' tac casque' nde zin' gaxle' tiemp xìl'. Tiempa anze'f thib mbii nxyo'f loo níttó'. No por con'a, ryes naca par xyo'f mèn loo níttó'. Por cona, ndxab Pab no mco'x Pab loo mèn co' ntetee yòoyaa loo níttó'. ¹⁰ Ndxab Pab loo mèna:

—Amiu, ñeen no nonen anze'f thib con' ryes gàc loo na' loo níttó' ned nda na' chele' na' tolo xyo'f loo níttó' nda na'. No nonen no naneen nzo ryes dyep yòoyaa le'n níttó' no tataa mod lyux rye yó' co' nzo loo yòoyaa ndxè!. No axta na', ne, nzo ryes lyux loo yòoyaa. Chele' gu' ne'gònте ron, gàca loo na' chele' na' tolo xyo'f loo níttó' nda na'.

¹¹ Per capitán co' nda no solndada, más mbín capitán ro mbi' co' nac xuan' yòoyaa no ro mbi' co' ñibe' loo mèn co' ntetee yòoyaa leque ngòn capitán ro Pab. Ale mbli xa' co' ndlya's xa!. ¹² No com le' puerta ne'ñeede par yan' mèn no riid mèn tiemp xìl' tya, élé'?, ryete

mèna mbli xtùuz más huen sangriid mèna par ñee mèna ñene'e' ché' tli mèna gan zin mèna tedib puert co' nziri' ro níttó' co' lèe Fenis co' nac tedib puert che'n leque yòo biiz co' lèe Cret. Puerta nziri' gax cuat yíí co' ntau' loo mbii. Yíia ntau' loo mbii no loo ol che'n níttó'. Ndxan' puerta par ned sur. No ro puert níttó'a ndxòò mèn con yòoyaa loo nít che'n puerta par ned sur no par ned ndlyen huiz. Puerta nziri' le'n nít co' nac yòo biiz par ned nort con ned ndlyen huiz.

Luc nda' cuent xá mod ngulàa thib yuuloo loo níttó'.

¹³ Ngoloa, mtlo xèegà xèegà mxyo'f mbii co' nde par ned sur. Mèn co' nzo le'n yòoyaaa mbli xtùuz nzoque' mod tolo xyo'f mèn loo níttó' par tolo tyee mèn ned nda mèn. Sya, mtetee mèna yòoyaa. Ngro' mèna loo yòo biiz Cret. Mxyo'f mèna loo níttó' xal nda ro yòo biiz Cret par ned mbix huiz. ¹⁴ Per ndxepte ndxàc ngro' nu' puert Buenos Puertos, ngro' thib mbiidó!. Mtlo mbii, mdin mbii yòoyaa. Mbiia mbez mèn lèe Mbii Noreste. ¹⁵ Ale mbe' mbii yòoyaa!. Com le' nu' ya ne'ntolode ngác nxyo'f loo níttó' por mtau' mbii loo yòoyaa, ale mblá' nu' mbe' mbii yòoyaa ned nda mbii. ¹⁶ Mtetee mbii yòoyaa nu'. Mzin nu' axta co'te' nziri' tedib yòo biiz chu'th le'n níttó' co' lèe Claud. Tyare' nguled ya ne'ntolode arid nguín mbii yòoyaa ndxep. Tya añenti mbli nu' gan mteche nu' yòoyaa chu'th co' ngue par xís yòoyaa par mblo nu' yòoyaa chu'tha le'n yòoyaa. ¹⁷ Ngolo mblo nu' yòoyaa chu'tha le'n yòoyaa, mchì'x mèn cablad yòoyaa par msál' mèn yòoyaa par tataa mod ne'silte ol nít yòoyaa. Leque hora, co'se' gunèe mèn yamerle' riid yòoyaa co'te' ina'ste arid loo nít thib lugar co' lèe Sirt, co'te' anze'f thib yux nziri' le'n nít, anze'f mzyeb mèna yicà' yòoyaa loo nít. Ale mblá' mèna mbe'

mbii yòoyaa ned nda mbii. ¹⁸Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, tatabe' fuert ndoo yuu. No nzo'f mbii loo nít. Mtlo mèn, mblobii mèn yó' co' nzo le'n yòoyaa loo nítto' par xya'x yòoyaa ndxep par ne'dyepete yòoyaa le'n nítto'. ¹⁹Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' ngòc mbyon huiz mdoo nu' loo nítto' desde co'se' mtlo mxyo'f mbii, mtlo nu', mblo' nu' ryethe con' co' nzo le'n yòoyaa. Mblobii nu' rye con' loo nítto'. ²⁰No mqultàa thidtene mcuau izlyo' le'n huax huiz tant ndoo yuu. Ne'ngácte nghui' nu' loo mbyáaz loo bé!. Más de cona, anze'f nguin ol nítto' lad yòoyaa por tant thib mbii co' nxyo'f loo nítto'. Por lult, mbli nu' cuent ya ne'lyá'de nu' loo nítto'. Ya nu' looi loo nítto'.

²¹No com le' nu' ne'nguade dib lal ndxàc con' ryesa loo nu' loo nítto' loo yòoyaa, ¿lé?', ngo too Pab loo mèna. Ndxab Pab:

—Amiu, más huen ngàca loo na' chele' gu' ngòn ron ne'nga riidte na' ned nziri' yòo biiz Cret par ne'ngàcte yalquii ndxè' no yaltii ndxè' loo na', ndyaquen. ²²Per nalle' na nii loo gu': Ne'zyebte gu!. No ne'tyoo xà'de lezo' gu!. Ndxel'leque', bli gu' par ye'th lezo' gu!. Tac mastale' ndxàc con' ndxè' loo na', nec thib na' ne'gathte. Aa guneei, mastale' lyux yòoyaa. ²³Tac ná' xhuina mxyo'f loo thib angl che'n Diox, co' mtel' Diox mbi'lth loon, daa co' nzo loo Diox, loo Diox co' ndlin sirv. ²⁴Angl gunee loon:

—Ne'zyebtel, Pab. Lùu naquinque' ya too loo mbi' co' nac gobier co' ndub ñibe' ciuda Rom. No por cón che'n, Diox telá'que' ryete gu' co' nzo loo yòoyaa par ne'gathte gu' loo nítto'.

²⁵Por cona, ngue niin loo gu': Amiu, bli gu' par ye'th lezo' gu' tac daa ndxelaz loo Diox no ndxàpen yalxl'a's loo Diox le' Diox li gàcque' con'a loo na' xalque' gunee angl di'sa loon. ²⁶No que nzo ne'ñee lezo' na', ryo' na' loo yòoyaa

gaxte co'te' nziri' thib yòo biiz par xyo'f na' loo nítto' par ryo' na' loo yòo biiz.

²⁷Co'se' ngolo chop sman mxyo'f nu' loo nít, ngro' zi'f nu' thib lugar loo nítto' co' lèe Adr tac mbe' mbii yòoyaa thib lad tedib lad. Co'se' nde yáal gulal yá!', mda' mèn co' ntetee yòoyaa cuent le' yòoyaa nda yizi'fle' gax ro yòo biiz le'n nítto'. ²⁸Tya mchì'x mèn, co' ntetee yòoyaa loo nítto' par ñee mèna pló na's nzi nít par xàn' loo yòo. No co'se' mblo' xa' dó' co' mblàa xa' le'n nítto', pente nzi nít par xàn' loo yòo gal psi' pson metr no maste. Mdee nu' taandxep más delant. Tya mbere mèn co' ntetee yòoyaa, mblàa mèna dó' le'n nítto' tedib vez. Mchì'x mèna nít par ñee mèna pló na's nzi nít par xàn' loo yòo. Co'se' mblo' mèna dó' le'n nít, pente nzi nít loo yòo gal bgaz metr, no maste. ²⁹No por mzyeb nu' yizi'f yòoyaa loo quèe, mblàa mèna co' ntetee yòoyaa thap ancl co' ngue par ned xís yòoyaa par ngo too yòoyaa loo nít. No nzi bed nu' no nxi lezo' nu' coyor yinìi izlyo' no cón gác loo nu!. ³⁰Látha, mèn co' ntetee yòoyaa mbli xtùuz lyá' mèna loo yòoyaa, co' nee di's, xyon' mèna loo yòoyaa loo nítto'. No por cona, mblàa mèna yòoyaa chu'th co' nzo le'n yòoyaa loo nítto' par yòo mèna loo yòoyaa chu'tha par xyon' mèna. Mbli mèna tataa xal mèn co' ne'ñeede xal mèn co' nda lāa ancl co' ngue ned xís loo yòoyaa le'n nítto'. ³¹Per Pab mbli avis loo capitán che'n solndad. No mbli Pab avis loo solndad che'n capitán. Ndxab Pab loo capitán no loo solndad:

—Chele' mèn co' ntetee yòoyaa ne'tolode yan' loo yòoyaa, yende mod lyá' gu' loo con' ryes co' ndxàc loo na' ndxè'!

³²Sya, mcho' solndad cabl co' natedó yòoyaa chu'th. Mblobii solndad yòoyaa chu'tha le'n nítto'!

³³Ngóol coyor cuar, ndxab Pab loo ryete mèn co' nzo loo yòoyaa

naquinque' hua mèn mase sa pan. No ndxab Pab:

—Ndxàcle' chop sman tarte gât gu' no tarte hua gu', cara. Fta' gu' fuerz dhua gu' mase sa pan par xec gu'.

³⁴ Cona, ngue bezen loo gu': Fta' gu' fuerz. Dhua gu'. Anze'f naquin hua na', ndyaquen, par xec na' lyá' na' loo con' ryes naba!. Tac de loo rye na' co' nzo loo yòoyaa ndxè!, nec thib na' ne'gathte no ne'lyuxte.

³⁵ Co'se' ngolo ndxab Pab tataa loo rye mèn co' nzo loo yòoyaa, mxen Pab sa pan. No ndxab Pab: Diox quix U', Tad Diox, loo ryete mèna. Ngoloa, mtlo Pab, nduhua Pab. ³⁶ Látha, ale rye mèna mbye'th lezo!. No ndyac lezo! mèna nduhua mèna, ne. ³⁷ Ryete nu' co' ngo le'n yòoyaa tiempa ngòc chop ayo nzo ayon psi' fxop nu' por loo rye nu!. ³⁸ Co'se' ngolo nduhua mèna axta plóthe mblya' mèna, mxen mèn sac triu. Mblobii mèn sac triu le'n nítto! par tolo xya'x loo yòoyaa.

Luc ngue ta' cuent le' yòoyaa mdyep le'n nít.

³⁹ Co'se' ngo niì izlyo' huiza, mèn co' ntetee yòoyaa ne'ta'de cuent chó lèe yòo biiz co'te' mzin nu'. Per gunèe mèna nziri' thib puert chu'th tya co'te' nac thib play más nabe's. Mdoo lezo' mèna ñeene' ché' nzo mod zii mèna yòoyaa ro playa. ⁴⁰ Mcho'guth mèna cabl co' nden ancl. Mblá' mèna mbyan' ancl le'n nítto!. Sya, mtele' mèna dó' che'n timón co' mbli mèna us par ntetee mèna yòoyaa. Sya, mque' mèna lar' lad yòoyaa ned nac loo yòoyaa. Sya, xèegà xèegà mbli mèna gan mtetee mèna yòoyaa ro play. ⁴¹ Per nde nxon!, ale ngozi'f yòoyaa co'te' ndxàc chop loo nítto!. Le' yòoyaa na, ngo tub cà' le'n yux ro playa. Ale ngo tub cà' ned loo yòoyaa le'n yux ro play. ¿Chó mèn gác cuin mase chu'th yòoyaa? Thidtene ngo tub cà' yòoyaa. Le' par ned xís yòoyaa

na, mtlo ngro' bil con golp co' nguin ol nítto!. ⁴² Látha ndxàc con'a loo yòoyaa, ale mblya's solndad nguth solndad rye pres par ne'lyá'de pres no par ne'xon'te nec thib pres co'se' xyo'f pres loo nít.

⁴³ Per capitán co' ñibe' loo solndad mblya's lyá' Pab no yende cón tolo gác loo Pab. Ne'ngla'de capitán ngli solndad tataa loo pres. Ndxel'leque', mnibe' capitán loo rye mèn co' nzo loo yòoyaa le' ryete mèn co' ndxàc nxyo'f loo nít, xyo'f mèna loo nít par ryo' ner mèna loo yòo biiz. ⁴⁴ Le' mèn co' ne'ngácte nxyo'f loo nít na, mèna más huen xyo'f loo nít loo pedas tabl che'n yòoyaa co' ngro' bil par tataa mod lyá' ryete mèn, ryo' mèna loo yòo biiz. Por lult, tataa mbli ryete mèna par ngro' mèna loo yòo yiiz. Ne'ngathte no ne'ngluxte nec thib mèna.

Pab ngo ndxep huiz loo yòo biiz co' nziri' le'n nítto! co' lèe Malt.

28 Co'se' gunee nu' ngolole' mblyá' ryete nu' loo con' ryes loo nítto!, mda' nu' cuent le' loo yòo biiz co' nziri' le'n nít co'te' ngro' nu'a lèe Malt. ² Mèn co' nac mèn yòo biiz Malt anze'f mbli cas nu'. Mtol' prob mèna quìi. Mtoocua' mèna yaa loo quìi par ngo too bëel par biiz nu' no par tecui's nu' xab nu' tant ngoz nu' no tant ndxàl nu' por tant ndoo làa yuu. Sya, ngurez mèna nu' par ngua biiz nu' ro dii.

³ Látha, no tee Pab ngua cua'n ndxep yaa co' más nabiiz taachu'th. Ndye'th no Pab yaaa. No láth ngue tecua' Pab yaaa loo quìi, chàa, ngro xon' thib mbel' co' lèe huid xi'th yaaa por mden' huid rso' che'n quìi. Co'se' mden' Pab le' huid mquele ya' Pab, ale ngue tal huid ya' Pab tant fuert mquele huid ya' Pab. ⁴ Co'se' gunèe mèn yòo biiz Malt ngue tal huid ya' Pab, ndxab mèna loo thib xtàa mèn no loo tedib xtàa mèn:

—¿Ché' ndyac gu' le' mbi' ba' nac thib mbi'guth mèn, lé'? Mastale' mblyá' mbi'

loo níttó', per Diox ne'la'de tolo ban mbi' con'a mquele huid mbi'. Nase gath mbi', como quer.

5 Le' Pab na, ale, mzib Pab ya' Pab loo quií par ngulàa huid loo quií. No ale yende cóñ mxac Pab. **6** Le' ryete mèn co' nzi hui'a na, nzi bed mèna ñeene' coyor lyàa quií ya' Pab. No nzi bed mèn ñeene' coyor gath Pab. Per dib lal nzi bed mèn, ñie mèn yende cóñ ndyac Pab. Sya, mse' mèn xtùuz mèn. Ndxab mèn loo xtàa mèn:

—Pab nac thib diox, cara.

7 Gaxte tya nziri' ranch che'n thib mbi' co' nac jef loo mèn yòo biiza. Mbi'a lèe Publ. Mbi'a mda' lugar ngòò nu' liz mbi!. No mda' mbi' con' nduhua nu' no con' ngu nu' le'n son huiz co' nguled nu' liz mbi!. **8** Nde nxon', nax yíiz xud mbi', co' lèe Publ, con xlé' no con yíizbren. Pab ngua too naa xud mbi' liz xud mbi!. Ngurez Pab Diox por cóñ che'n xud mbi!. Ngoloa, mxo'f Pab ya' Pab lad xud mbi!. Ale mteyac Diox mbi!. **9** Co'se' ñie mèn no co'se' mbín mèn yòo biiza tataa mbli Diox por cóñ che'n Pab, ngua taamas mèn co' ndyac yíiz loo Pab. Mteyac Diox mèna por cóñ che'n Pab, ne. **10** No ale anze'f mbli mèna con' guryath no con' guryèn loo nu' le'n huiz co' ngo nu' loo yòo biiza. No anze'f mbli mèna cas nu!. No co'se' gunèe mèna ngòò nu' le'n tedib yòoyaa par xyo'f nu' loo níttó' tedib vez, mda' mèna gast co' naquin nu' par tolo xyo'f nu' loo níttó' axta zin nu' co'te' nda nu'.

Tré' ndlu' le' Pab mzinle' ciuda Rom.

11 Myan' nu' son mbe' yòo biiza Malt. Ngoloa, ngòò nu' loo thib yòoyaa che'n mèn co' ngua riid tiemp xil loo níttó' ro play che'n yòo biiza Malt. Yòoyaaa ngòò che'n mèn ciuda Alejandri. Lad yòoyaaa ngue gunab che'n chop dioxpe' mèn, diox co' lèe Cástor no tedib diox co' lèe Pólux. Mxyo'f nu' loo níttó!. Nda nu' axta mzin nu' co'te' nda nu!. **12** Be

taa be taa nda xo'f nu' loo níttó' axta mzin nu' tedib puert co' nziri' ro nít. Puerta lèe Siracus. Puerta mbyan' nu' son huiz. **13** Ngro' nu' tya. Tolo mxyo'f nu' loo níttó' tedib vez. Nguri'th nu' gax ro xyòn mèn che'n làaz mèn silis axta mzin nu' tedib puert co' nziri' ro nít. Puerta lèe Reg. Tya mbyan' nu' thib yál!. Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nque, mchep mbii co' nde ned sur nu!. Be taa nda xo'f nu' loo níttó!. No be taa mchep mbii nu' dib yál' axta mzin nu' tedib puert co' nziri' ro níttó' tedib huiz co' nde nquea. Puerta lèe Puteol.

14 Tya mzyál' nu' ndxèp mèn co' ndxàc hues nu' por cóñ che'n Jesucrist. Mèna mna'b loo nu' par yan' nu' con mèna thib sman. Ngolo nguri'th thib sman, axta syare', por derech, mdoo nu' ned loo yòo biiza par nda nu' ciuda Rom.

15 Mèn co' ndxàc hues nu' por cóñ che'n Jesucrist co' nqueltàa ciuda Rom nonle' le' nu' zin. Ngro' mèna par mbi'th càa ned mèna nu!. Ndxep mèn mbi'th càa ned nu' axta thib yèez co' lèe Son Cantin. Le' taamas mèn na, mbi'th càa ned nu' axta co'te' nziri' thib yèez co' ne' lèe Xbi' Che'n Rey Api. Co'se' gunèe Pab nde mèna, ndxab Pab: Ay, Dio's. Diox quix U!, Diox, loo Diox. No anze'f mbye'th lezo' Pab tac mzin Pab ciuda Rom no yende cóñ ngòò loo Pab ned nde Pab. **16** Co'se' mzin nu' ciuda Rom, capitán co' ñibe' loo solndad co' nda no nu'a mda' rye pres loo jef co' ñibe' loo solndad co' nquenap palas. Le' loo Pab na, mda' jef thib lugar xà' par ngo ban Pab. Ante mnibe' jef loo thib solndad par mquenap solndad Pab.

Pab mblo yalbàn loo mèn ciuda Rom.

17 Co'se' ngolo nguri'th son huiz mzin Pab Rom, mbli Pab mandad par mqueltàa rye mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Rom loo Pab. Co'se' mqueltàa rye mèna, ndxab Pab loo mèna:

—Gu' co' nac mèn gulàaz daa co' nac mèn nación daa, nde tan cuent loo gu': Mastale' yende cóñ mblin loo mèn nacionpe' na' no ne' ne' ngacloon gunèen mèna por costumbr co' mbed no xudgool na' más pòla, mastale' ne'ngliden tataa, mda'xù' mèn nación Israel daa loo mèn ciuda Rom ndxè' xal thib pres láth nzon ciuda Jerusalén.

¹⁸ Co'se' ngolo noo noo mniibdi's mèna loon cópe' ngue tee lin, mbly'a's mèna nglá' mèna daa tac yende cóñ mblin par ncàb nguth mèna daa. ¹⁹ Per mèn nación Israel sate más ngocloo gunèe daa no ne'ndalte mèna nglá' gobernador, co' lée Fest, daa. Por lult, ndxaben loo Fest co' nac gobernador: Más huen tub rez gobiern co' ndub ciuda Rom ndxè' cóñ chenen mastale' yende por cóñ ndli quexù'en que' falsen mèn co' nac mèn nación daa. ²⁰ Por cona, mblin mandad ndye'th gu' loon par hui'en loo gu' no par tan cuent loo gu' cóñ chenen. Tac ante por ndub quee lezo' ryete na' co' nac mèn nación Israel le' mèn nguth ryo xban, por conate mblin ndub dó' mèn yan con caden co' natedó' yan xal ngue hui' gu' loon nalle!.

²¹ Sya, ndxab mèna loo Pab:

—Pab, axta nalle' tarte càaya' nu' nec thib cart co' nac cart che'n mèn gulàaz mèn jude co' nda' cuent no co' ndlu' cóñ che'n'l. Ne' ne' tar yi'th nec thib mèn nación Israel co' ndxàc xtàa na' trè' par ta' mèna cuent cóñ che'n'l loo nu' trè'. ²² Per nalle' nu' ndlya's gòn cuent co' ndlya'sl ñeel loo nu' tac nu' nanee rye ned nazab ñii yée ñii tìi mèn cóñ che'n xley' che'n di's ndac co' nac tedib ley' cub.

²³ Sya, ndxab mèn loo Pab: Ndxè' huiz queltàa nu' trè', tá.

Huiza, mqueltàa huax mèn loo Pab co'te' nzo Pab. Sya, xtil'leque' mtlo Pab, mdoodi's Pab loo mèna axta mzyè'e' izlyo' cóñ che'n xá mod ndlya's Diox

ñibe' Diox loo mèn. Tataa mbli Pab tac Pab ndxab loo lezo' Pab tataa mod li Pab gan gác nado' mèna par tyal mèn gòn mèn no yila's mèn loo Jesús no yòo mèn loo cóñ che'n Jesús. Mdoodi's no Pab mèna xalque' nac di's co' ndub loo libr co' mque' Moisés ye's no xalque' nac di's co' ndub loo libr co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's. ²⁴ Lath xtua'a, ngo ndxep mèn co' mdyal mbìn di's no ngola's mèna co' ndxab Pab. No ngo taamas mèn co' ne'ndalte ngala's di's co' ndxab Pab.

²⁵ Per com le' mèna ne'ngàcte thidte par ngòn mèn di's no ngala's mèn di's co' ndxab Pab, mtlo mèna, mbii mèna. Sya, ndxab Pab loo mèna:

—Aa, mèn nación Israel. Huenque' nac di's co' mdoodi's no Xpii Natú' mèn co' ngòc xudgool na' por ro Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox co'se' ndxab Diox gab Sayi taandxè' loo xudgool na':

²⁶ Huàa no guuz loo mèn nación Israel: Mastale' nzi yòn gu' di's co' mda' Diox cuent loon par tan cuent cóñ che'n di'sa loo gu', per thidtene ne'ta'de gu' cuent cóñ ngue nii Diox loo gu'. No mastale' ngue hui' gu' ryethe yalguzye' roo yalguzye' xèn co' nde teele' ndli Diox loo gu' no con' ndac co' nde teele' ndli Diox loo gu', inda'de gu' cuent Diox nac xa' co' ngue li con'a loo gu'!

²⁷ Mèn nación Israel thidteneque' ne'ndae cuent no ne' ne' indxòn mèna cóñ nac co' mbez Diox loo mèn tac mèna thidtene nzi cuau yéc no nzi cuau lezo' mèna loo cóñ che'n Diox. No ngòc naad no ngòc nguud xtùuz no lezo' mèna loo cóñ che'n Diox. Cona, co'se' ndxòn mèna cóñ che'n Diox, ale nazab nden' mèna le'n lezo' mèna cóñ che'n Diox. No nac mèna xal mèn co' nau' ngudloo par ne'ta'de mèna cuent le' mèna ngue hui' loo con' nde teele' ngue li Diox loo mèna. Mbli Diox loo mèna xal thib mèn co'

ncuaau ngudloo no xal thìb mèn co' ncue' nza. No tataaguè' mbli Diox loo mèn nación Israel ngòc naad no ngòc nguud xtùuz no lezo' mèn nación Israel. Mbliguè' Diox loo mèn nación Israel, ne, par ya ne'berede mèn nación Israel yòo mèna loo cón che'n Diox par li Diox tyub xnìi yéc mèna no par tyub xnìi lezo' mèna loo cón che'n Diox.

28 Cona, ngue niin loo gu', cara: Desde nalle' par delant, daa ga loo mèn co' inacte mèn nación Israel par tan cuent loo mèna cón che'n xá mod lyá' mèna loo con' ryes. No ngobe'en peser tyal mèna gòn mèna di's co' tan cuent loo mèna.

29 Co'se' ngolo ndxab Pab di'sa loo mèn nación Israel co' mqueltàa loo Pab, mxen mèna ned, ndyàa mèna.

No be taa noo noo ndyoodi's mèna cón che'n Pab no cón che'n di's co' ndxab Pab ned ndyàa mèna.

30 Le' Pab na, sangmbyan' chop lín' complet liz mèn co'te' ngòc liz Pab co' mteche Pab loo mèn par ngo ban Pab. Làth xtau'a, ndyac lezo' Pab con rye mèn co' ndyee too naa Pab liz Pab. **31** Con dibaxla's mdoodi's Pab no nde'th Pab cón che'n xá mod ndlyia's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. No ndlu' Pab cón che'n Tad Jesucrist loo mèn. No yende chó mèn nca' no ntau' mèn loo Pab co'se' ndyoodi's Pab no nda' Pab cuent cón che'n Tad Diox loo mèn. Le'n tiemp co' ngo Pab ciuda Rom, yende chó mèn mbee nca' Pab no yende chó mèn ncà' loo Pab dib lal ngo Pab ciuda Rom.

Cart Co' Mque' Pab Loo Mèn Gulàaz Che'n Ciuda Rom

Pab ngue que' ye's co' nac cart ndxè'
loo mèn co' ndxela's loo Diox por
cón che'n Jesucrist, mèn co' nac
mèn gulàaz che'n ciuda Rom.

1 Daa, Pab, nac thèb mbi' co' nxo'f zin' cóñ che'n Tad Jesucrist. Yub Diox mda' lèe ndxè' loon co' nac lèe mèn co' ndxe' di's ndac che'n Diox loo mèn. Con'a nee di's yub Diox mtel' daa no yub Diox mcui daa no yub Diox mblo xà' daa par ga tethen di's con che'n di's ndac che'n Diox loo mèn no par ga tan cuent cóñ che'n di's ndac che'n Diox par lyá' mèn loo con' ryes.

²Diox mtan' di's no mcàbgòn Diox di's loo mèn, loo mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ndoore' axta pólle'a, co' nac leque di's co' mque' mèn ye's loo libr co' nac xti's Diox. ³Di's ndac ndxè' ngòc di's co' nda' cuent cóñ che'n Tad Jesucrist na', Tad Jesucrist co' nac xgan' Diox. Diox mblu' le' xgan' Diox nac xal chol mèn co' ndxáal loo izlyo' tac Tad Jesucrist, xgan' Diox, mbi'th yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè'. Ngóol Tad Jesucrist por cóñ che'n bin che'n thèb mbi' co' ngro' lèe David co' ngòc rey pólá.

⁴Yub Diox mblo ro no mblu' too Diox Jesucrist le' Jesucrist nac xgan'pe' Diox no ndxàp Jesucrist rye loothe con' roo con' xèn la's nii Jesucrist no

la's ya' Jesucrist. Tataa mbli Diox loo Jesucrist por ngòc Jesucrist thèb mbi' natú'pe' loo Diox thidtene láth mque tee ban Jesucrist loo izlyo!. Por cona, yub Diox mblo ro cóñ che'n Jesucrist co'se' mblo xban Diox Jesucrist làth mèn nguth. ⁵Por cóñ che'n Jesucrist, Diox mbli angngòc con' ndac loo nu'. Diox mtel' nu' no mxo'f zin' Diox zin' loo nu' por cóñ che'n Jesucrist par hue' nu' di's cóñ che'n Jesucrist no par co nu' yalbàn loo mèn co' nac mèn rye nación co' nziri' dib athu loo izlyo' par bel'que' nzo ndxep mèn par nedá co' yila's loo cóñ che'n Jesucrist no co' tyubdi's loo cóñ che'n Jesucrist. ⁶Làth rye mèn naciona nzo gu'. Diox ngurez gu' no mblec Diox gu' par ngòo gu' loo cóñ che'n Jesucrist.

⁷Daa, Pab, ngue que' ye's co' nac cart ndxè' loo ryete gu', gu' co' nzo ban le'n ciuda Rom ndxè', gu' co' anzef' nque' lezo' Diox nièe Diox, gu' co' Diox ngurez par cue ban gu' loo Diox. Nac gu' mèn co' ngro xà'pe' loo cóñ che'n xab izlyo' par ngòc gu' che'npe' Diox. Ndlyazen le' Diox xud na' no Tad Jesucrist na' tolo li anggàc con' ndac loo gu'. No ndlyazen le' Diox xud na' no Tad Jesucrist na' angli nagàl yo lezo' gu' loo Diox no cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth xtàa gu'!

**Pab ndlya's ya too naa mèn
co' nqueltàa loo cóñ che'n
Diox por cóñ che'n Jesucrist,
mèn co' naban ciuda Rom.**

⁸Nerleque' con' co' ngue niin loo gu'
loo cart ndxè' nac con' ndxè': Co'se'
mbezen Diox por lèe Jesucrist, mbezen
loo Diox daa: Diox quix U', Diox, por
cón che'n ryete gu' co' nzo ban ciuda
Rom tac ndxathque' no ndxènque'
dib athu loo izlyo' cóñ che'n xá mod
ndxela's ndac gu' loo Jesucrist. ⁹Loo
Diox co' ngue xo'f zin'en ndlin sirv
dib nzo yéquen no dib nzo lezon co'se'
ndethen cóñ che'n di's ndac co' nac cóñ
che'n xgan'pe' Diox. Diox mda' cuent
cón chenen no nanee Diox cóñ chenen
xá mod indxathlasten cóñ che'n gu'
co'se' mbezen Diox. ¹⁰Ña'ben loo Diox
co'se' mbezen Diox zin thib huiz no zin
thib ze xyal' ned xyal' yó' loon par gal
neen máa gu' par nedrè' chele' Diox
nee lezo' tataa gáca loon. ¹¹Tac anze'f
ndryo' ndlyen' lezon, ndlyazen neen
máa gu' par lyath non gu'. No lu'en
loo gu' ndxep con' co' nac cóñ che'n
Xpii Natú' co' lya's Xpii Natú' li gu' cóñ
che'n Crist par tataa mod toloque' cue
née gu' no toloque' xo'f zin' gu' cóñ
che'n Crist. ¹²Con' co' ngue niin loo gu'
ndxè' nee di's le' gu' lyath no daa par
tolo ye'th lezon. No lin par tolo yé'th
lezo' gu' loo co' nac cóñ che'n leque
yalndxela's co' ndxàp thib na' no tedib
na' loo Crist.

¹³Ndlyazen le' gu' non no ta' gu'
cuent, mèn huesen por cóñ che'n Crist,
huax vez mblyazen gal neen máa gu'
par tolo yila's mèn lath gu' xal nde tee
ndlín loo mèn taamas lugar co'te' nde
tee ndyee'en loo mèn loo izlyo' par
gáca le' gu' tolo ta' cuent cóñ che'n
Diox par tolo li gu' co' nee lezo' Diox.
Per axta nalle' tarte lin gan gal neen
máa gu' tac nzo ndxep con' co' nca'
loon. ¹⁴Part cóñ chenen, ndyaquen, por

fuers nquin ga lon yalbán loo rye mèn,
que naca loo mèn co' nda' lau cuent,
que naca loo chol mèntèe, que naca loo
mèn co' ndxác, que naca loo mèn co'
indxácte, mèn co', por derech, nau' loo
nau' yéc. ¹⁵Por cona, altant ndoon no
mbli nablen daa par gal lon yalbàn cóñ
che'n di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá
mod lyá' mèn loo con' ryees loo ryete gu'
co' nac mèn che'n ciuda Rom, ne.

**Diox ndlu' loo di's ndac che'n
Diox: Con' roo no con' xèn
nac co' ndli Diox loo mèn par
ndlyá' mèn loo con' ryees.**

¹⁶Nec thib mod no nec tedib mod
inthyonte daa ngon yalbàn cóñ che'n
di's ndac ndxè' loo mèn tac con' co' nac
cón che'n di's ndac ndxè', le'i nac co'
ndxàp Diox la's nii Diox no la's ya' Diox
par lá' Diox mèn loo con' ryees, loo ryete
mèn co' tyal yila's loo Crist por cóñ
che'n di's ndac. Mnibe' Diox loo lezo'
Diox nerleque' co mèn yalbàn loo mèn
nación Israel no yiloa co mèn yalbàn
loo mèn taamas nación co' inacte mèn
nación Israel. ¹⁷Tac por cóñ che'n di's
ndac ndxè' Diox ndlu' loo na' le' Diox
ndyal yòo na' loo cóñ che'n Diox ante
por yila's na' loo cóñ che'n Diox por
cón che'n Jesucrist. No ndlu' di's ndac
ndxè' loo na' le' Diox mbezen nac mèn
mèn nalì no mèn nambii loo Diox ante
por ndxela's mèn loo di's ndac che'n
Diox por cóñ che'n leque Jesucrist.
Tataa ndxab Diox xal ndub di's loo libr
co' nac xti's Diox co' mbezen: Mèn co' ngo
Diox cuent no mèn co' mdyal Diox yòo
mèn loo cóñ che'n Diox, ante loo Diox
yila's mèn no gáp mèn yalxla's lath nzi
tee ban mèn loo izlyo' ndxè'.

**Trè' ndlu' cóñ che'n ryete mèn
co' ndxàp xquin no co' ndxàp
xtol loo Diox dib athu loo izlyo'.**

¹⁸Na' nanee no nda' na' cuent le' Diox
co' nzo loo bél' ngue go xo'f loo mèn,

por cóñ che'n yaltìi co' ndxàc loo mèn, le' Diox ndxecloo ñiè Diox mèn ye'rsin' co' indlide con' nalì no con' nambìi loo Diox. Por ryethe con' zab co' ndli mèn, nca' mèn loo taamas mèn co' ndlya's ta' cuent no co' ndlya's té'th cóñ che'n Diox co' nac con' lícpe'. ¹⁹Ryete mèn ye'rsin' non no nanee mèna con' co' nzoque' mod ta' mèn cuent cóñ che'n Diox no con' co' nzote mod non mèn cóñ che'n Diox. Con'a ndryo xo'f loo mèn tac yub Diox mblo xo'fa loo mèn. ²⁰Huax con' co' nac cóñ che'n Diox indxú'de loo mèn. Mastale' indxú'da loo mèn, per non mèn no nanee mèn le' Diox ndxàp rye loothe con' la's nii Diox no la's ya' Diox thidtene. No non mèn le' Diox nac thidte Dioxpe!. No non mèn con' ndxè' axta co'se' mblec Diox izlyo' no mxèn' Diox izlyo' tac ndxòn mèn no nanee mèn le' Diox mxèn' ryethe con' co' nacsua'lle'. Di's ndxè' nac di's co' ndxòn mèn no nda' mèn cuent cóñ che'n Diox. Por cona, yende mod gab mèn loo Diox le' mèn inonte no inaneede mèn mase ndxep con' co' nac cóñ che'n Diox par ne'gàpte mèn xquin mèn no xtol mèn. ²¹Mastale' tataa mod mbli Diox par nda' mèn cuent cóñ che'n Diox, no ndlibe' mèn Diox por cóñ che'n con' roo con' xèn co' mbli Diox loo izlyo', ne'nglide mèn con' guryath no con' guryèn loo Diox xal ndxàal li mèna loo Diox. Ne' ne' ngab mèn: Diox quix U', Diox, loo Diox. Ndxe'leque', lugar de ngli mèn con' guryath no con' guryèn loo Diox, ale le'lé' mcuau yéc mèna no mcuau lezo' mèna loo cóñ che'n Diox. Yende mod càb con' ndac loo xtùuz co' ndli mèna xtùuz cóñ che'n Diox. ²²Mastale' mbez mèn loo xtàa mèn: Anze'f ndxác na', élé?', per ale ndxe'leque', ngòc tot mèn. ²³Ale ndxe'leque', mblá'ya' mèn cóñ che'n Diox, Diox co' ne'lyuxte no co' ne'lith node. Ne'tolode ngli mèna cas loo thidte Diox. Mtlo mèna, mtoxcua' mèna

gunab co' nac mdo' co' ñaa xal mèn co' ndlyux no co' ndlith no. No mtoxcua' mèna gunab che'n mbin co' ñaa xal mbin. Mtoxcua' mèna gunab che'n mbel' co' ñaa xal mbel'. No mtoxcua' mèna gunab che'n chol má' co' nzi'f chop nii chop ya!. Ngòc con'a diox che'npe' mèna.

²⁴Por cona, Diox mblá'ya' mèna par tolo mbli mèna con' ye'rsin' no con' zab no chol xtùuz zab co' ndryo' ndlyen' lezo' mèna par li mèna. Con' co' ndli mèna con thib xtàa mèna no con tedib xtàa mèna nac con' nathon no con' ye'rsin' loo mèn co' indxàalte li mèna. ²⁵Mèna mse' mod che'n mèna tac ne'nglide mèna cas loo con' lícpe' co' nac cóñ che'npe' Diox. Ndxe'leque', asembli mèna par más mbli mèna cas no ngola's mèna loo con' co' nac yalgutiyè!. Mtlo mèna, mbli mèna con' guryath no con' guryèn loo chol con' co' mblec Diox no co' mxèn' Diox co' ndxab mèn nac mdo' mèn. No mtlo mèna, mbli mèna sirv loo chol con' co' nabán, que naca mèn, que naca má!. Ne'nglide mèna con' guryath no con' guryèn loo yub Diox. Ne' ne' ngli mèna sirv loo Dioxpe' co' mxèn' izlyo'. Loo Dioxa ndxàal ngab mèn di's ndac no di's natú!. No ndxàal ngab mèn thidte Diox nac Diox roo Diox xèn loo líñ' co' ntlo, no loo líñ' co' ndxelo, no loo líñ' co' ne'lith node. Tataaque' gáca.

²⁶Por con' co' ndli mèna, co' nee di's, nac con' co' ngue niin loo gu' ndxè', Diox mblá'ya' mèna loo rye con' co' ncàb nthyon mèn, co' nee di's, axta xa'gota mse' mod xal ndli mèngot yalmbi' no yalngot par li xa'gota yalmbi' no yalngot con chol mènbi' no con xtàagot xa', co' indxàalte li xa'got. ²⁷Lomisque' mod ne, rye mèn co' nac mènbi'a mblá'. Ya ne'nglide mènbi' yalmbi' co' ndli mèn yalmbi' con sa'lpe' mènbi'. Ale le'lé', mzyo mènbi'a con xtàambi' mènbi' par li mènbi' yalmbi'

con xtàambi' mènbi'a axta mbyac lezo' mènbi'. Per thidtene inthyonte mèna co'se' li mèna con'a mastale' naca co' ndli nthyon mèn. Per nzyalque' mèna tataa mod ndxàc yalquìi loo mèna por con' ndli no mèna lad mèna tac inacte con'a con' co' ndxàal li mèna.

²⁸ Texalque' ne'ngòode lezo' mèna par tolo li mèna cas loo Diox par tolo libe' mèna Diox, ¿lé?', Diox mblá'ya' mèna par mbli mèna thib xtùuz xin no thib xtùuz cap par li mèna con' co' indxàalte li mèna. ²⁹ Más de cona, ndxàp mèna thib mod xin no thib mod cap par li mèna ryethe con' co' inacte con' nali no con' co' nac con' ye'rsin'. Nac mèna mèn nguud no mèn naad loo cóن che'n Diox. Nquel'i'th mèna con' co' nac che'n xtàa mèna. Ncua'n mèna mod li mèna con' ye'rsin' loo xtàa mèna. Ndxan tín' lezo' mèna ñèe mèna xtàa mèna. Ncua'n mèna mod guthxù' mèna xtàa mèna. Ncua'n mèna mod yoo tín' mèna con xtàa mèna. Nquedi mèna xtàa mèna. Anze'f ndxòo lezo' mèna ta' mèna cuent yix no nteri'th mèna cuent yix. No ncua'n mèna mod li mèna chol con' ye'rsin' loo xtàa mèn. ³⁰ Nac mèna mèn co' ñii yèe ñii tii cón che'n thiib xtàa mèn no cón che'n tedib xtàa mèn. Ndxòo xyàn lezo' mèna co'se' ndxòn mèna cón che'n Diox. Nac mèna mèn co' ndxàp nxyan' ñèe xtàa mèn. Nac mèna mèn co' ndye's no co' nxyal'. Nac mèna mèn co' nzi'f no ntxocua' con' ye'rsin' co' ndli mèn. Nac mèna mèn co' indyubdi'ste loo xud no loo xna'.

³¹ Nac mèna mèn naxèn. Ilicte ndli mèna con' co' mbez mèna li mèna. Nac mèna mèn co' inque'de lezo' ñèe xtàa. Nac mèna mèn co' indlyatte lezo' ñèe xtàa. ³² Mastale' huen huen non mèna no nanee mèna le' Diox tub rez ryethe con' co' ndli mèn, no ndxàalque' ryo xà' mèna loo Diox thidtene yiloa por cón che'n con' ye'rsin' co' ngue li mèna, per ale ndxe'leque', sate más tolo ndli mèna

con'a. No iante con'ade ndli mèna. Ale ndyac lezo' mèna ñèe mèna taamas mèn co' ndli con'a.

Diox ndub rez cón che'n mèn xal nac con' lìcpe'.

2 Hui' gu' nexa. Gu' co' ngüi' no co' ñaa loo xtàa gu', no ndyac gu' le' xtàa gu' ngue tee cua'n xquin xtàa gu' no xtol xtàa gu', na nii loo gu': Yende mod gab gu' indxàpte gu' xquin gu' no xtol gu'. Tac co'se' ngüi' gu' no ñaa gu' loo con' co' ngue tee li xtàa gu' par quexù' gu' xtàa gu', ne'ta'de gu' cuent ale leque gu' ngue tub rez cón che'n gu', ne. Tac leque gu' co' ngüi' no co' ñaa loo xtàa gu'a, leque gu' ndli con' ndli xtàa gu'a. ² Nanee na' le' Diox nalique' ngüi' no nalique' ndub rez Diox cón che'n mèn xalque' nac mod co', lìcpe', ndli mèn co'se' nquexù' Diox mèn, mèn co' ndli rye loothe con' ye'rsin'a. ³ Gu' co' ngüi' no ñaa loo xtàa gu' loo ryethe con' ndli xtàa gu', no nquexù' gu' xtàa gu' loo con' ndli xtàa gu', no ndli gu' leque con' ndli xtàa gu', éché' ndyac gu' no ché' ndli gu' cuent lyá' gu' co'se' tub rez Diox cón che'n gu', cà? iPà gàca tataa, ey! ⁴ ¿Ché' ndyac gu' yende cón gàc loo gu' por nxìis no gu' cón che'n Diox, no ndlá' gu' ryethe con' ndac co' ndli Diox loo gu', no mod co' ncha'la's Diox ñèe Diox gu' thiib lad, cà? No éché' tarte ñee gu' no ché' tarte ta' gu' cuent le' ryethe con' ndac co' ndli Diox loo gu' ndlu' loo gu' xá mod li gu' par lyàa yéc gu' no par lyàa lezo' gu' loo Diox par zye' mod ye'rsin' co' ndxàp gu', cà? iMáa yob yéc gu', yey! ⁵ Anze'f naad gu' no anze'f nguud gu'. Indlya'ste gu' lá' gu' rye con' co' nac xquin gu' no co' nac xtol gu' co' ndxàp gu'. Cona, leque gu' sate más ngue li par tolo zi'l gu' xquin gu' no xtol gu' loo gu' par tolo yecloo tín' Diox ñèe Diox gu' co'se' zin huiz no zin ze nali tub rez Diox cón che'n xtol mèn loo mèn. ⁶ Co'se' gàc leque huiz

co' yeclloo Diox loo mèn co'se' yilo tub rez Diox cóñ che'n con' co' mbli thib thib mèn, sya, càba loo thib thib mèn xalque' mbli mèn láth naban mèn loo izlyo! ⁷Mèn co' thidteneque' mbli nèe mèn par li mèn con' huen, loo mèna li Diox par yòo ban no mèna Diox thidtene tac mèna ncua'n mod gàc con' roo con' xèn che'npe' Diox loo mèna. No ncua'n mèna mod gàc con' guryath no con' guryèn che'npe' Diox loo mèna. No ncua'n mèna mod par yòo mèna co'te' ne'gathte mèna thidtene. ⁸Per mèn co' ndye's no mèn co' nxyal' no mèn co' ñee loon cóñ che'npe' mèn, no inacte mèna mèn co' yoo lezo' tyubdi's mèna loo co' nac co' lìcpe', ndxe'leque', más ndxòo lezo' mèna li mèna chol con' ye'rsin', loo leque mèn co' nac mèn naad no mèn nguud Diox yeclloo ñèe Diox mèna. No tetii Diox mèna axta plóthe. ⁹Gàc yalquii tín' no yalnaxi tín' loo ryete mèn co' ndli chol con' ye'rsin'. Nerleque' gàca loo mèn nación Israel. No yiloa, gàca loo taamas mèn co' inacte mèn nación Israel. ¹⁰Per mastale' tataa li Diox loo mèn ye'rsin', loo chol mèn co' thidtene mbli nèe loo con' ndac, loo mèna gàc con' roo con' xèn, no con' guryath no con' guryèn. No li Diox loo mèna rye nda rye ndye'th mèna cue ban mèna. Nerleque' gàca loo mèn nación Israel no yiloa gàca loo mèn co' inacte mèn nación Israel.

¹¹Tac Diox inacte xal mèn co' ndli más ndyu' thib mèn leque tedib mèn. ¹²Ryete mèn co' ne'nque node ley co' mxo'f Moisés loo mèn, chele' mèna cua'n xquin mèna no xtol mèna, mèna lyux mastale' ne'nque node mèna leya. Lomisque' ne, ryete mèn co' ncua'n xquin mèn no xtol mèn, mastale' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèna, por cóñ che'n leque ley co' mque no mèna, Diox tub rez loo mèna no quexù' Diox mèna. ¹³Mèn co' ante ndxòn cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, ne'ta'de Diox

lugar no ne'tyalte Diox yòo mèna loo cóñ che'n Diox par gàc mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox. Ndxe'leque', mèn co' ndyubdi's cóñ che'n xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, Diox tyal no ta' Diox lugar yòo mèna loo cóñ che'n Diox par gàc mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox. ¹⁴Tac mèn tit co' inacte mèn nación Israel, co' ne'nque node ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mastale' ne'nque node mèna leya, mèna ngure ban lique' xalque' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel. Mèna ndlii tataa tac ndxàp mèna thib mod co' nac mod che'npe' mèna. Mastale' ne'ngàpte mèna ley co' mxo'f Moisés loo mèn, leque mèna ndli xal ñibe'pe' mod co' ndxàp mèna làth mèna loo mèn. Mod co' ndxàp mèna nac leype' mèna. ¹⁵Mèn tit co' inacte mèn nación Israel, co' indxàpte ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel, mèna ndxàp thib mod co' ndlu' le' mèna, lique', ndxàp thib ley le'n xtùuz mèn no le'n lezo' mèn co' ñibe' loo mèn co' nac mod che'n mèna. No con' co' nden' mèn le'n lezo' mèn co'se' mbli mèna chol con', ñché' con' ndac mbli mèna o ñché' con' ye'rsin' mbli mèna? con'a ndlu' loo mèna nzo thib ley le'n xtùuz mèna no le'n lezo' mèna. Lomisque' ne, xtùuz co' ndxàp mèna ndlu' cóñ che'n ley co' nzo le'n lezo' mèn tac ndxep vez xtùuz mèn nquexù' mèn loo con' mbli mèn. No ndxep vez xtùuz mèn ndli ndyub razon cóñ che'n mèn. ¹⁶Tataaque' gàca co'se' zin thib huiz no zin thib ze co'se' ñibe' Diox loo Tad Jesucrist par tub rez Tad Jesucrist cóñ che'n ryete con' co' xexte mbli mèn xal ndlu' di's ndac ndxè' co' ngon yalbàn.

Trè' ndlu' le' mèn nación
Israel más mdubdi's loo ley
co' mxo'f Moisés loo mèn.

¹⁷Hui' gu' nexa, mèn nación Israel, gu' co' ngue no lèepe' co' nac lèe mèn

nación Israel, susque' anze'f nquenap gu' gu' loo ley co' mxo'f Moisés loo gu'. No ndye's gu' no nxyal' gu' loo con' co' nac cón che'n Diox. Anze'f ndxác gu', ndli gu' cuent, ¿lé'? ¹⁸Mbez gu' nanee gu' no non gu' cón che'n ryethe con' co' nee lezo' Diox. No mbez gu' ndxào lezo' gu' cui gu' con' ndac tac ley co' mxo'f Moisés loo gu' ndlu'i loo gu', ¿lé'? ¹⁹No ndyac gu' anze'f ndxác gu' par tyoo ner gu' loo mèn co' ndxàc xal mèn sieu loo cón che'n Diox. No ndyac gu' ndxác gu' teníi gu' yéc mèn no teníi gu' lezo' mèn, mèn co' ncuau loo no mèn co' ncuau yéc loo cón che'n Diox, ¿lé'? ²⁰Ale ndyac gu' anze'f ndxác gu' par lu' gu' loo mèn co' nac mèn naxèn co' nau' loo nau' yéc loo cón che'n Diox. No mbez gu' nac gu' xal thib maistr che'n mèn co' nac xal myen' bix loo cón che'n Diox. No ndyac gu' le' loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn ndub ryete di's co' nquin ta' mèn cuent no non mèn par li mèn ante con' co' nac lìcpé'. ²¹Per hui' gu' nexa. Gu' co' ndlu' loo taamas mèn, ¿chonon indlu'de leque gu' gu'? No gu' co' ngo yalbàn no co' nde'th loo taamas mèn, mbez gu' loo mèn indxàalte li huan' mèn, ¿chonon leque gu' ndli huan', sya? ²²Gu' co' mbez indxàalte li mèn yalburrid, ¿chonon ndli gu' yalburrid, sya? Gu' co' ndxecloo fièe chol mdo', ¿chonon ndli huan' gu' con' co' ndxàp mdo' gudo' mdo', sya? ²³Gu' co' anze'f ndye's por ngue no gu' ley co' mxo'f Moisés loo gu', indlide gu' con' guryath no con' guryèn loo Diox tac indlide gu' xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo gu'. ²⁴Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez: Le' mèn co' naban dib athu loo izlyo', mèn co' inacte mèn nación Israel, mèna ñii yèe ñii tìi cón che'n Diox por ndxàp gu' dol loo Diox.

²⁵Líca, ntac yalndxela's co' ndxàp gu' co' nac circuncisión chele' gu', lìcque', ndyubdi'sque' loo ley co' mxo'f Moisés

loo gu'. Per chele' gu' indyubdi'ste xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo gu', le' sya, ndxàca loo gu' xal mèn co' indxàcte circuncidar loo. Per por part che'n Diox, yende cón ntac ngàc circuncidar gu'. ²⁶Per ndxe'leque', chele' thib mèn co' indxela'ste loo yalndxela'sa no ndyubdi's mèna xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo gu', nac mèna xal mèn co' ndxàp yalndxela's che'n circuncisión, mastale' indlide mèna cas loo yalndxela's che'n circuncisión. ²⁷Per hui' gu' nexa. Ndxe'leque', mèn co' indxàpte yalndxela's che'n circuncisión no nzi tee li mèna xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mèna hui' no ñaa mèna loo gu' le' gu' indyubdi'ste xal ndub di's loo ley mastale' nzof di's ngòc circuncidar gu'. Por cona, mèn co' indxàpte yalndxela's che'n circuncisión, mèna tub rez cón che'n gu' no quexù' mèna gu' loo Diox. ²⁸Inacte mèn mèn nación Israel, mèn co' ndlu' loo mèn ngue li mèn xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel. Ne' ne' inac mèn mèn nación Israel, mèn co' ante ngue no yalndxela's che'n circuncisión, mèn co' ndxàc circuncidar lad. ²⁹Ndxe'leque', mèn co', lìcque', nac mèn nación Israel, mèna nac mèn co' ndxòn xti's Diox no mèn co' ndyubdi's loo ryethe con' ñibe' Diox loo mèn. Le' yalndxela's co' nac circuncisión co' nac co' lìcpé' na, nac thib mod co' ndxàp mèn le'n lezo' mèn no le'n xtùuz mèn par nteche ntexyath mèn le'n lezo' mèn no le'n xtùuz mèn, co' nee di's, thidtene tyubdi's mèna loo Diox. Inacte con'a con' co' ndli mèn xtùuz no co' nteche ntexyath mèn xtùuz mèn xal nac di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ndxe'leque', con' co' ndli mèn xtùuz no con' co' nteche no co' ntexyath le'n lezo' mèn nac co' ndlu' mèn loo xtàa mèn thidteneque' ndoo lezo' mèn ndyubdi's mèn loo Diox. Mèn co', lìcque', nac mèn

nación Israelpe' no mèn co', lícque', ngòc circuncidar lad, ndxe'leque', mèna ndyu' loo Diox. No indyu'de mèna loo mèn co' nac xtàa mèn.

3 Daa, Pab, nibdiz tedib con' loo gu' loo cart ndxè' co' ngue que'en ye's loo gu', gu' co' nac mèn gulàaz mèn ciuda Rom: ¿Ché' más ndyu' mèn nación Israel por nac mèna mèn nación Israel, cà? ¿Ché' por ndxàc circuncidar mèn nación Israel cona más ntac mèn nación Israel loo Diox, cà? **2** Yende xàa. Con' co' ndli más ndyu' mèn nación Israel nac: Anze'f thìb con' ndac ngòc loo mèn nación Israel huax mod. Nerleque' con' ndac co' ngòc loo mèn nación Israel ngòc le' Diox ngòp yalxla's loo mèna par mda' Diox lugar loo mèna quenap mèna libr co' nac xti's Diox. **3** Pues, ¿cón ndli? Chele' ndxep mèn nación Israel ne'ndalte ngala's loo Diox le' Diox li con' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn, ¿ché' por cona ne'lida Diox con' co' mcàbgòn Diox li Diox, sya, cà? Yende xàa. **4** Nec thìb mod no nec tedib mod, ¿lé'? Ndxe'leque', Diox ndlique' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn. Diox ndli ante con' co' nac lícpe' mastale' chol mèn co' nziri' ndyè' xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Mèn yila's no co ro mèn le' di's co' ñii U', Diox, nac lícpe'. No co'se' hui' mèn no la's mèn loo con' ndli U', gàca le' mèn gab: Lícque' nac mod co' ndli Diox con' no nali ndli Diox con'. **5** ¿Cón gab na', sya? Niin con' ndxè' loo gu' xal ndyoodi's chol mèn co' alithe ndyoodi's: Chele' con' ye'rsin' co' ndli mèn ndlu' loo mèn le' Diox, lícque', nac thìb Diox nali no thìb Diox nambii loo con' ndli Diox, ¿ché' nzo mod gab na' le' Diox inacte Diox nali no Diox nambii co'se' tetii Diox mèn por con' ye'rsin' co' ndli mèn, cà? **6** Nec thìb mod no nec tedib mod ne'gabte na' le' Diox inacte Diox nali no Diox nambii,

¿lé'? Tac chele' Diox, lícque', inacte Diox nali no Diox nambii, ¿xá mod nali no nambii tub rez Diox cón che'n mèn loo izlyo', sya?

7 Lomisque' mod ne, chele' daa ngue tyé' par tataa mod tolo gác más con' roo con' xén loo Diox por ndyè'en, sya, ¿chonon ndub rez Diox cón chenen le' daa nac thìb mbi' co' ndxàp xtol, sya? Yende xàa. Nali no nambii nac Diox. **8** Niin tedib con' loo gu', ne: Chele' Diox, lícque', tataa nac, ¿chonon ne'tolode li na' con' ye'rsin' par tolo li Diox con' ndac loo na', sya? Di's ndxè' nac di's co' asendli mèn taandxè' mbez mèn le' nu' tataa mod ndlu' loo mèn. Per rye mèn co' tataa mbeza, naliqe' no nambiique' tub rez Diox cón che'n ryethe con' ye'rsin' co' ngue li mèna par tyactìi mèna yiloa xal ndxàl gàca loo mèna.

Pab ndlu' le' ryete mèn ndxàp xtol.

9 ¿Cón, sya? ¿Ché' ndli gu' cuent más mèn ndac nac na' co' nac mèn nación Israel leque chol mèn co' inacte mèn nación Israel, cà? Yende xàa. Nec thìb mod no nec tedib mod gàca tataa, ¿lé'? Tac nu' mquexù'le' loo mèn nación Israel xal loo taamas mèn co' nziri' loo izlyo' co' inacte mèn nación Israel le' ryete mèn dib athu loo izlyo' mcua'n xquin mèn par ndxàp mèn xtol mèn loo Diox. **10** Cón che'n con' ndxè' nac di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Nec thìb mèn co' nzi tee ban loo izlyo' ndxè', inzi tee ban lìde mèn loo Diox thidtene.

11 Yende chó mèn nda' cuent cón nac más con' ndac. Ne' ne' yen thìb mèn co' tyal cua'n thidte Diox co' nac merpe' Diox.

12 Ryete mèn ngro xà' loo cón che'n Diox. Ndlá'ya' mèn cón che'n Diox. Nzi tee huan mèna loo cón che'n Diox. Por derech, yende cón ntac mèna loo Diox. Yende chó mèn

ndli con' ndac. Per nec thib mèn ndli par li mèn con' ndac loo Diox.

¹³Más ndli mèna ndyoodi's mèna di's zab no di's cap. Nac looz mèna no ro mèna co'se! ndyoodi's mèn di's xal thib bá! thebol co' ndyen' co'te' ca's mèn tedib thebol. Con di's co' ndyoodi's mèn nquedii mèn xtàa mèn. No nac di's co' ndyoodi's mèna xal thib cuan' che'n mbel' co' lèe huid co' ndli nden' mèn xal ndxàca loo mèn co'se! nquele thib huid mèn.

¹⁴Mèn co' tataa nac nguèe no nsuc. No ante ndoo lezo' mèna ndyoodi's mèna antub di's zab no di's cap co' ndli ndxetoo xyàn lezo' mèn.

¹⁵Ndyub quìi ndyub bèel lezo' mèna par cua'n mèna mod guth mèna xtàa mèna.

¹⁶Rye ned ngue tee mèna, ngue telux mèna mèn no ngue telux mèna con' co' nac che'n mèn.

¹⁷Ne' ne' incua'n mèna mod que tee ban mèna rye nda mèna no rye ndye'th mèna làth xtàa mèna par cue see tee lezo' mèna.

¹⁸Ne' ne' indli mèna xtùuz cóñ che'n Diox par zyeb mèna loo cóñ che'n Diox.

¹⁹Per na' naneele' le' ryete di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn nac di's co' ñibe' loo mèn co' ndoo nque loo leya par yende chó mèn càb ro loo Diox. No mbezeque' di's loo leya le' Diox nali tub rez cóñ che'n ryete mèn co'se' tub rez Diox cóñ che'n mèn. ²⁰Tac mastale' nden' mèna huax con' nac co' ndli mèn co' ndyoo nque loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn, nec thib mèna ne'gàcte mèn nali no mèn nambìi loo Diox por cóñ che'n leya. Tac por cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn co' ndlu' loo mèn, non mèn no nanee mèn le' mèn ndxàp xtol loo Diox.

Pab mbez: Ante por yila's mèn loo Diox por cóñ che'n Jesucrist lyá' mèn loo con' ryes.

²¹Per nalle' Diox mblile' tedib con' loo na' co' nac thib con' xà' loo ley co'

mxo'f Moisés loo mèn. Nda'le' na' cuent no nonle' na' xá mod mdyal Diox yòò mèn loo Diox no loo cóñ che'n Diox.

Per cóñ che'n mod no con' co' mbli Diox par mdyal Diox par yòò mèn loo cóñ che'n Diox nac di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn no nac di's co' ndub loo libr co' mque' mèn ye's, mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox. ²²Per mod co' mbli Diox par mdyal Diox ngòò mèn co' ndxela's loo cóñ che'n Diox, le'i nac por ndxela's mèn loo Tad Jesucrist.

Por cona, thidte ndyu' ryete mèn co' ndxela's loo Diox por cóñ che'n Tad Jesucrist, que nac mèna mèn nación Israel, que nac mèna mèn co' inacte mèn nación Israel. ²³Ryete mèn mcua'n xquin mèn no mcua'n mèn xtol mèn loo Diox. Yende chó mèn nzo co' ndli con' ndlya's Diox no con' co' ndxòò lezo' Diox. ²⁴Per com le' Diox nac Diox ndac, élé?, angmblí Diox par mdyal Diox ngòò mèn loo cóñ che'n Diox por mtelá' Diox mèn loo con' ryes por cóñ che'n Crist Jesus. ²⁵Por cona, Diox mbli le'le' Crist nguth par leque yub Crist mdix cóñ che'n xtol mèn co'se' mque' mèn Crist loo cruz. Nguth Crist loo cruz por cóñ che'n mèn co' ndxàp xtol. No mèn co' ndxela's loo Crist, mèna ne'tyactiide por cóñ che'n xquin mèna por ndxela's mèna loo Crist. Ngòc con'a loo Crist par non mèn no par nanee mèn le' Diox nac Diox nali loo ryete con' ndli Diox, no thidteneque' mcha'lla's Diox co'se' mteri'th no mtecan' Diox xquin mèn no xtol mèn co' mcua'n mèn ndore' tel' Diox Crist loo izlyo'. ²⁶Ngòca, ne, le' Diox mcha'lla's loo mèn pólà par lu' Diox loo mèn tiemp ndxè! le' Diox nac Diox nali no Diox nambìi no toloque' nac Diox Diox nali no Diox nambìi co'se' ndyal Diox yòò mèn loo cóñ che'n Diox, mèn co' ndxela's loo Jesús.

²⁷¿Xá mod, sya? ¿Máa mod co' mdye's gu' co'se' mdye's gu' loo cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo gu'a,

à'? Ya yende mod tolo tye's gu', nalle', ndyaquen. Peser nibdi's gu' loon: ¿Chonon yende mod tye's nu', à'? Pues nguleda loo gu' tac gu' ya ne'tolode ngli ryete con' xal mnibe' ley loo gu'. Ndx'e'leque', ya indye'ste gu' nalle' por ngola's ryete na' loo Diox por cón che'n Jesucrist. ²⁸ Por cona, non na' no nanee na' le' Diox ndyal yòo mèn loo cón che'n Diox ante por ngola's mèn loo Tad Jesucrist. No yende chó import nzo lezo' Diox gunee mèn ché' mbli mèn o ché' ne'nglide mèn xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

²⁹ ¿Ché' ngue li gu' cuent le' Diox ante nac Diox che'n mèn nación Israel, cà'? ¿Ché' indlide gu' cuent le' Diox nac Diox che'n taamas mèn co' inacte mèn nación Israel, ne, cà'? ¿Xálte mod ne' li gu' cuent le' Diox nac Diox che'n ryethe mèn dib athu loo izlyo', mèn co' inacte mèn nación Israel? Nacpe' Diox Diox che'n mèna, ne. ³⁰ Com le' na' nanee ya yende tedib Diox. Thidte Diox nac Diox co' nzo, élé'? No por ndxela's chol mèn loo Jesucrist, Diox ndyal yòo mèna loo cón che'n Diox, que naca mèn co' ngòc circuncidar, que naca mèn co' indxàcte circuncidar. ³¹ Per nalle', ndlyazzen ñibdizen thib con' loo gu': ¿Xá nee gu'? Ché' ntac ley co' mxo'f Moisés loo mèn o ché' intacte leya loo mèn tac ndxela's na' loo Crist, cà'? Yende xàa. Nec thib mod no nec tedib mod. Yende mod gab na' intacte ley co' mxo'f Moisés loo mèn, élé'? Ndx'e'leque', ndli nèeque' na' le' ley ntacque'.

Trè' ndlu' le' con' co' mbli mbi' co' ngro' lèe Abraham nac thib con' co' ante hui' mèn no thib con' co' ante ñaa mèn loo.

4 ¿Cón gab na' cón che'n Abraham co' ngòc xudgool na' co' mbloj si' bin pólá por mbli Diox ngòc con' ndac loo Abraham, à'? ² Chele' Abraham

ngòc mbi' nalì no mbi' nambìi loo Diox por cón che'n ndxep con' ndac co' mbli Abraham loo Diox, nzoque' mod nde's Abraham. Per loo Diox yende mod ngác Abraham nde's Abraham. ³ ¿Ché' inda'de gu' cuent xal mbez di' co' ndub loo libr co' nac xti's Diox, cà'? Di'sa mbez: Abraham ngola's le' Diox lique' con' co' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. No mbli Diox cuent le' Abraham nac mbi' nalì no mbi' nambìi loo Diox por ngola's Abraham loo Diox no maste. ⁴ Angab na'i, chele' thib mèn nque' zin' huiz, mèn ne'code ray co' yax càa mèna xal thib con' co' angta'la's mèn càa xtàa mèn xal thib ayud loo mèn co' mque' zin' huiza. Ndx'e'leque', tmi co' ndxòo ray mèna nac tmi co' ndeb mèn loo mèna. ⁵ Per chele' ndxep mèn co' ne'nglide con' ndac loo Diox ndxela's loo Diox, mastale' ngòc mèna mèn co' mcua'n xquin no xtol, Diox ngòo cuent nac mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox. Ngo Diox cuent nac mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox ante por ngola's mèna loo Diox por cón che'n Jesucrist. ⁶ Tataaguè' ndxab David co' ngòc rey pólá co'se' ndxab David:

Huen nda mèn co' ngo Diox cuent nac mèn nalì no mèn nambìi loo Diox mastale' yende chó con' ndac ngli mèn par ngàc nglá' mèn loo con' ryes.

⁷ Lomisque' ndxab David, ne:

Huen nda ryete mèn, mèn co' mton'le' Diox ryete con' zab co' mbli mèn no mèn co' mteri'th mtecan' Diox ryete xquin no xtol co' mcua'n mèn.

⁸ Huen nda mèn co' ingode Diox cuent ndxàp mèn xtol mèn.

⁹ ¿Ché' ngue li gu' cuent ante loo mèn co' ngòc circuncidar mdyal Diox ngòo mèna loo cón che'n Diox no ngo Diox cuent nac mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox por huen ndxàca loo mèn, o ché' ngue li gu' cuent

ihuente ndxàca loo mèn co' indxàcte circuncidar, ne, cà? Huenque' nda no huen ndxàca loo ryop ned mèna, ey. Tac daa mdale' cuent loo gu' le' Diox mdyal ngòò mèn loo cón che'n Diox no mblole' Diox cuent le' Abraham ngòò mbi' nali no mbi' nambìi loo Diox ante por ngola's Abraham le' Diox lique' co' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham.

¹⁰ Ndlyazen ñee gu' loon: ¿Pól mblo Diox cuent le' Abraham ngòò mbi' nali no mbi' nambìi loo Diox, à? ¿Ché' mblo Diox cuent ngòò Abraham mbi' nali no mbi' nambìi loo ngòò circuncidar Abraham o ché' mblo Diox cuenta ndoore' gàc circuncidar Abraham, cà? Tyè!. Ne'ngode Diox cuent nac Abraham mbi' nali no mbi' nambìi loo ngòò circuncidar Abraham. Ndxel'leque', huen huen mblo Diox cuent ngòò Abraham mbi' nali no mbi' nambìi loo Diox ndoore' gàc circuncidar Abraham. ¹¹ Cona, ngue niin loo gu': Diox mblo cuent nac Abraham mbi' nali no mbi' nambìi loo Diox ndoore' tlo Abraham li Abraham costumbr che'n circuncisión. Con'a ngòò thib con' co' mblu' loo taamas mèn le' por cón che'n circuncisión co' ngòò loo Abraham, Diox mblo ro loo taamas mèn le' Diox mblo cuent ngòò Abraham thib mbi' nali no thib mbi' nambìi loo Diox ante por ngola's Abraham le' Diox lique' con' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. Ngòò con'a loo Abraham par mblo Diox cuent nac Abraham xudgool ryete mèn co' ndxela's le' Diox lique' co' mcàbgòn Diox li Diox mastale' ne'gàcte circuncidar mèna. Leque moda, ne, Diox ngo cuent cón che'n mèna nac mèna mèn nali no mèn nambìi loo Diox no mdyal Diox ngòò mèn loo cón che'n Diox ante por ngola's mèna le' Diox lique' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèna. ¹² Líca, Abraham nac xudgool mèn co' ngòò circuncidar por nerleque' ngòò circuncidar Abraham. Per di's co'

ngue niin loo gu' ndxè' nee di's iante nac Abraham xudgool mèn co' ngòò circuncidar lad. Ndxel'leque', di's ndxè' nee di's nac Abraham xudgool mèn, ne, mèn co' ante ndxela's loo Diox le' Diox li co' mcàbgòn Diox li Diox xalque' ngola's Abraham loo Diox le' Diox lique' con' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham ndoore' gàc circuncidar Abraham.

Trè' ndlu' ngòcque' no mdyaaque' no mdubque' di's co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn ante por ngola's mèn loo Diox por cón che'n Jesucrist.

¹³ Diox mcàbgòn loo Abraham no loo bin Abraham yan' no mèna no gàc che'npe' mèna dib athu loo izlyo' xal xyònpe' mèna. Per cón che'n con' co' mcàbgòn Diox ta' Diox loo Abraham, ne'ncàbgòn Diox con'a loo Abraham por mdubdi's Abraham no por mbìn Abraham di's co' mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ndxel'leque', Diox mcàbgòn di'sa loo Abraham ante por ngola's Abraham loo Diox le' Diox lique' con' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. ¹⁴ Tac chele'i ngàc ante loo mèn co' ndyubdi's loo di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn ngàc mèn co' yan' no no co' gàc che'npe' dib athu loo izlyo' xal mcàbgòn Diox, le' sya, anxle' ngala's mèn loo Diox por cón che'n Jesucrist. No lomisque', yende cón ntac di's co' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham no loo bin Abraham. ¹⁵ Mèn nación Israel co' indyubdi'st loo ley co' mxo'f Moisés loo mèna, naquin tetìi Diox mèna. Per loo mèn co' inacte mèn nación Israel co' ne'nque node ley co' nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel, ne'nquexù'de ley mèna. Ne' ne' ngàp mèna dol loo Diox por cón che'n leya tac yende leya loo mèna.

¹⁶ Por cona, ngue niin con' ndxè' loo gu': Diox mcàbgòn con'a loo Abraham no loo bin Abraham por ngola'sque' mèna le' Diox lique' con' mcàbgòn Diox

li Diox loo mèna. Tataa mbli Diox loo Abraham no loo bin Abraham par ngòc con' mcàbgòn Diox thìb con' anxle' loo Abraham no loo bin Abraham no par ngòc nèe con' mcàbgòn Dioxa loo mèna. Con'a nee di's, ne'ncàbgònte Diox con'a ante loo mèn co' mdubdi's loo ley co' mxo!f Moisés loo mèn. Ndxel' leque', mcàbgòn Diox con'a loo mèn co' ante ngola's le' Diox li con' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn xal ngola's Abraham le' Diox li con' co' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. Por cona, Diox mblo cuent nac Abraham xudgool ryete na' co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesucrist xalque' ngola's Abraham loo Diox. ¹⁷ Ngòca loo Abraham xalque' ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' ndxb Diox co' mbez taandxè':

Daa mbli le' lìu gàc ner xudgool che'n huax mèn.

Loo yub Diox co' ngola's Abraham, yub Diox nac xa' co' nda' yalnaban loo mèn nguth. No li Diox cue chol con' co' tarte cuec Diox.

¹⁸ Abraham nonque' no nanee Abraham le' Diox ndxác li co' nee lezo' Diox li Diox loo Abraham. Por cona, ngola'sque' Abraham que no Abraham xin' Abraham mastale' ngoxle' Abraham. Axta syare', ngòc Abraham xudgool huax mèn xalque' ndxb Diox loo Abraham gàca loo Abraham xal mbez di's co' ndub:

Gàc mèn co' gàc bin lùua mènléy' loo izlyo', Abraham.

¹⁹ Co'se' yamerle' taa Abraham thìb ayo lín', be' ndxela's Abraham co' gunii Diox loo Abraham li Diox loo Abraham. Làth xtau'a, nonque' Abraham le' Abraham ryop Sar tyan xin' mastale' ngoxle' Abraham ryop Sar, co' nee di's, mbri'thle' tiemp que no ryop sa'l xa' xin' xa'. ²⁰ Ne'ngàcte chop loo chop la's Abraham. Ne' ne' ndoo xà' lezo' Abraham loo di's co' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. Ndxel' leque', sate

más ngola's Abraham no ngòp Abraham yalxla's cón che'n di's co' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. Toloque' ndxb Abraham di's ndac no di's natú' cón che'n Diox loo mèn le' Diox nac Diox roo no Diox xèn. ²¹ Thidteneque' mbli nèe Abraham lezo' Abraham no ngobe'que' Abraham lezo' Abraham le' Diox ndxàp con' la's nii Diox no la's ya' Diox par lique' Diox ryete con' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. ²² Por cona, Diox mblo cuent nac Abraham mbi' nalì no mbi' nambìi loo Diox tac ngola's Abraham le' Diox li con' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. No mdyal Diox ngòo Abraham loo cón che'n Diox.

²³ No por cón che'n Abraham co' mblo Diox cuent nac Abraham mèn nalì no mèn nambìi, no mdyal Diox ngòo Abraham loo cón che'n Diox tac ngola's Abraham loo Diox, inacte ante cón che'n Abraham ndub di'sa loo xti's Diox. ²⁴ Ndxel' leque', ndub di'sa loo libr co' nac xti's Diox por cón che'n na', ne. Diox mdyal ngòo na' loo cón che'n Diox no mblole' Diox cuent no na' nac mèn nalì no mèn nambìi, na' co' ndxela's loo Diox co' nac yub Diox co' mblo xban Tad Jesucrist na' làth mèn nguth. ²⁵ Nguth Tad Jesús loo cruz por cón che'n xquin na' no xtol na!. Mblo xban Diox Tad Jesús par tataa mod, por cón che'n Tad Jesús, ndyal Diox ndxò mèn loo cón che'n Diox. No por cón che'n Tad Jesús ndxác mèn mèn nalì no mèn nambìi loo Diox.

**Trè' ndlu' cón che'n con'
ndac co' ndxàc loo mèn co'
indxàpte xtol loo Diox.**

5 Por cona, ngue niin loo gu!: Yub Diox mblole' cuent nac na' mèn nalì no mèn nambìi loo Diox por ngola's na' loo Tad Jesucrist. No mtu' mtàlle' Diox lezo' Diox ñèe Diox na' por cón che'n Tad Jesucrist na!. ² Por cón che'n Tad Jesucrist, mxyal' ned mxyal'

yó' loo na' par ngòò na' loo cóñ che'n Diox par, lícque', li Diox anggàc con' ndac loo na' tac ngola's na' loo Diox por cóñ che'n Jesucrist. Mbli nèe na' na' loo con' ndac co' ndli Diox angndjàc loo na'. No ndyac lezo' na' loo con' nzi quee lezo' na' co' gác che'npe' na' co'se' yòò na' co'te' gác con' roo con' xèn loo na' xal ndjàc con' roo con' xèn loo Diox. ³No iante ndyac lezo' na' loo co' nzi quee lezo' na'a. Ndxel'eque', ndyac lezo' na' co'se' ndjàc chol yaltii loo na' no co'se' ndjàc chol yalquii loo na' tac nanee na' no non na' le' co'se' ndjàc chol yaltii o yalquii loo na', con'a ndli tolo cha'l'a's na' loo chol con' co' ndjàc loo na!. ⁴No co'se' nxec na' no ncha'l'a's na' ndjàc yaltii no yalquii loo na', ndjàca loo na' par tolo ndli nèe na' na' loo cóñ che'n Crist. No co'se' nxec na' ndjàc con'a loo na!, ndlu' na' loo mèn le' na!, lícque', ndxela'sque' loo Crist. Le' sya, tataa mod huen huen nzi quee lezo' na' loo con' ndac co' gác loo na' co' li Diox loo na' yiloa. ⁵Co'se', lícque', nzi quee lezo' na' loo con' ndac co' gác loo na' yiloa, indjàcte chop loo chop la's na' loo cóñ che'n Diox par tyoo xà' lezo' na' loo Diox. Tac Diox mblàa Xpii Natú' che'n Diox loo na' co' ndli nden' na' le' Diox axta arid nque' lezo' ñèe Diox na'. No tataa mod más nque' lezo' na' Diox.

⁶Per co'se' be' ngòc na' mèn co' ne'ngácte ngli par ntelá' na' na' loo con' ryes nec thib mod no nec tedib mod, le'xque' sya, ngòc tiemp par gath Crist. No ale, yi'f yèe Crist nguth Crist por cóñ che'n mèn ye'rsin!. ⁷Imbiizte thib mbi' par anggath mbi' por cóñ che'n tedib mèn. Ne' ne' gath mbi'a por cóñ che'n thib mèn co' nac mbi' ndac. Mastale' más mèn ndac nac thib mbi', ne'gaththe thib mbi' por cóñ che'n mèn. ⁸Per Diox mblu' loo na' xá mod anzel'f nque' lezo' Diox ñèe Diox na' por yi'f yèe Crist nguth Crist por cóñ che'n na' mastale' be' nac na' mèn co'

ncua'n xquin na' no be' nac na' mèn co' ncua'n xtol na' tiempa. ⁹Per nalle' Diox mdyalle' ngòò na' loo cóñ che'n Diox par gác na' mèn nalì no mèn nambii loo Diox por cóñ che'n ren Crist co' mxyo. Por cona, ndlii más ndxàp na' yalxla's le' Diox telá' na' loo yaltii no yalquii huiz co'se' gác lult huiz co'se' gác yalquii no yaltii loo mèn. Tataa li Diox loo na' por cóñ che'n Crist. ¹⁰Tac co'se' be' ngòc na' mèn co' ngòc ngolo ngola's loo Diox thib cua'a, Diox mbli le' na' mbyu' mbyàl lezo' loo Diox por cóñ che'n yalguth co' mquée loo xgan' Diox. No por cona, más ndxàp na' yalxla's nalle' par gáca loo na' lyá' na' loo con' ryes por yahnaban co' ndxàp Tad Jesús tac mbyu' mbyàlle' lezo' na' loo Diox nalle!. ¹¹Iante mbli Diox par mbyu' mbyàlle' lezo' na' no ndyac lezo' na' loo Diox. Ndxel'eque', nden' na' le'n lezo' na' Diox roo Diox xèn nac Diox por cóñ che'n Tad Jesucrist na' tac por cóñ che'n Tad Jesucrist ngòc na' mèn co' mbyu' mbyàlle' lezo' loo Diox.

Trè' ndlu' cóñ che'n Adán no cóñ che'n Crist.

¹²Cona, ngue niin loo gu': Texal mcua'n thidte mbi', co' ngòc ner mbi' loo izlyo', xquin mbi' no xtol mbi', por cóñ che'n mbi'a mtlo chol mèn, mcua'n chol mèn xquin mèn no xtol mèn. Por cona, nquée yalguth loo mèn por xquin che'n yalxtol co' mcua'n ner mbi'a. No por cona, ncàba yalguth loo ryete mèn tac ryete mèn mcua'n xquin mèn no xtol mèn. ¹³Ndoore' co'se' xo'f Moisés ley co' mnibe' Diox loo Moisés xo'f Moisés loo mèn cóñ che'n Diox, mcua'nle' mèn xquin mèn no xtol mèn loo izlyo!. Per mastale' mcua'n mèn xquin mèn no xtol mèn loo izlyo!, Diox ne'ngode cuent cóñ che'n xtol mèn no xquin mèn co' mcua'n mèn ndoore' co'se' tarte xo'f Moisés ley loo mèn. ¹⁴Cona, ngue niin loo gu': Mastale'

ne'ngode Diox cuent cóñ che'n xtol mèn tiempa, mquée yalguth loo mèn anon ngòc tiemp co' ngo ban Adán axta ngòc tiemp co'se' ngo ban Moisés, mèn co' mcua'n xtol. Mquée yalguth loo ryete mèna, mastale' ne'ncua'nte mèn xtol mèn xal mcua'n Adán xtol Adán co'se' ne'ndubdi'ste Adán loo con' co' mnibe' Diox loo Adán li Adán. Adán mblu' ndxep con' loo na! co' nac xal xin no xnaa cóñ che'n thìb mbi' co' nac dí's yi'th yiloa, co' nee di's, nac Crist.

15 Mastale' naroo ngòc xquin no xtol Adán co' ngòp Adán, per pà ta' xquin no xtol Adán co' ngòp Adán con con' ndac co' nac con' roo con' xèn co' mbli Diox angndxàc loo na!. Tac por xquin no xtol co' ngòp thidte mbi' co' ngòc Adán, mcàba loo mèn mquée yalguth loo huax mèn. Per co'se' mblí Diox par mblyá' mèn loo con' ryes, anxle' mblí Diox con' ndaca loo mèn por cóñ che'n thidte mbi' co' nac Jesucrist. Con' ndac co' mbli Diox angndxàc loo mèna, más con' roo con' xèn nac con' ndaca leque xquin Adán. No ndxe'leque', ncàba más con' ndac loo huax mèn por cóñ che'n Jesucrist. **16** Mastale' xquin no xtol co' mcua'n thidte mbi' co' ngòc Adán ngòc con' xin no con' cap loo Diox, per pà ta' xquin no xtol co' mcua'n Adán con con' ndac co' nac con' roo con' xèn co' mbli Diox par ndlyá' mèn loo con' ryes. Tac por cóñ che'n xquin no xtol co' mcua'n thidte mbi' co' ngòc Adán, con'a ndli mquexù' Diox ryete mèn. Per cóñ che'n con' ndac co' mbli Diox par ndlyá' mèn loo con' ryes por cóñ che'n Jesucrist co'se' ngolo mque tee cua'n mèn xquin mèn no xtol mèn, ale le'le' mcàba loo mèn yub Diox mdyal ngòo mèn loo cóñ che'n Diox par gác mèn mèn nalì no mèn nambìi loo Diox, mèn co' ngola's loo Jesucrist. **17** Por xquin no xtol che'n thidte mbi' co' mcua'n xquin no co' ngòp xtol mtlo mquée yalguth loo mèn. Con'a ndli sate más gác con' ndac loo

mèn, mèn co' Diox mdyal ngòo mèna loo cóñ che'n Diox par gác mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox. Ban no mèna Diox thidtene par ñibe' no mèna Diox co'se' gác huiz co' ñibe' Diox loo izlyó!. Li Diox tataa gáca loo mèna por cóñ che'n thidte mbi' co' nac Jesucrist.

18 Cona, ngue niin loo gu!: Por cóñ che'n xquin no xtol co' mcua'n thidte mbi' co' ngòc Adán, mquexù' Diox ryete mèn. Tataagué' ne, por cóñ che'n thidte mbi' co' nac Jesucrist, Diox mdyal ngòo mèn loo cóñ che'n Diox par ngòc mèn mèn nalì no mèn nambìi, mèn co' ndxela'spe' loo Jesucrist no loo cóñ che'n Jesucrist.

19 Con' ndxé' nee di's: Por cóñ che'n de ne'ndubdi'ste thìb mbi' loo con' mnibe' Diox loo mbi' li mbi', con'a mcàba huax mèn mcua'n xquin mèn no mcua'n mèn xtol mèn. Lomisque' mod ne, por cóñ che'n de mdubdi'sque' thìb mbi' co' nac Jesucrist loo Diox, mdyal Diox anze'f huax mèn gác mèn nalì no mèn nambìi loo Diox.

20 Co'se' mxo'f Moisés ley loo mèn nación Israel xalque' mnibe' Diox loo Moisés, di's co' ndub loo leya mblu' loo mèn le' mèn anze'f ncua'n xquin mèn loo Diox. Per ndxe'leque', láth más ncua'n mèn xquin mèn no xtol mèn, sate más con' roo con' xèn ngòc con' ndac co' angmblí Diox loo mèn. **21** Ngòc con'a loo mèn par de que texal mcua'n mèn xquin mèn no xtol mèn par tataagué' mquée yalguth loo mèn, tataaque' mod, ne, con' ndac co' angmblí Diox loo mèn sate más mbli par mcàba loo mèn le' yub Diox mdyal ngòo mèn loo cóñ che'n Diox par tataa mod gác mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox no par tataa mod li Diox ban no mèna Diox thidtene por cóñ che'n Tad Jesucrist na!.

Ndxáca loo mèn co' nzo loo
cóñ che'n Crist xal thìb mèn
nguth co' yende con' nden!.

6 ¿Xá nee gu!, ey? ¿Ché' tolo cua'n na! xquin na! no xtol na! par de

que tataa mod sate más li Diox gác con' ndac che'n Diox loo na', cà'? ²Nec thib mod no nec tedib mod ne'lida na' tataa, ¿lé'? Tac na' co' nac xal mèn nguth loo xquin na' no loo xtol na', co' nee di's, incua'nte na' xquin na', ¿xá mod ale ndlya's gu' bere na', que tee cua'n na' xquin na' no xtol na' tedib vez, sya? ³¿Ché' iñeede gu' co'se' ngòc bautizar ryete na' loo ngola's na' no ngòo na' loo cón che'n Crist Jesús, thidte ngòc no na' Crist Jesús par de que texal mquée yalguth loo Crist Jesús par guneei loo Crist Jesús loo cón che'n yalnaban che'n izly' ndxé', tataagué' na', ne, ya incua'nte na' xquin na' no xtol na' más. Tataaque' ngòca loo na', ¿lé'? ⁴Cona, ngue niin loo gu': Por cón che'n ngulàa yéc na' no ngulàa lezo' na', ngòc bautizar na' loo ngola's na' no ngòo na' loo cón che'n Diox, co' nee di's, thidte mbua's na' con Crist co'se' ngòc na' xal mèn nguth loo cón che'n xquin na' no xtol na' par quee tee ban ndac na' loo Diox. No más ndoo lezo' na' li na' con' ndac loo Diox co' nac thib yalnaban cub. Cona nee di's, nguth no na' Crist no ngro xban no na' Crist por cón che'n con' roo con' xén co' nzo la's nii xud na' Diox no co' nzo la's ya' xud na' Diox co' mbli xud na' Diox loo Crist.

⁵Tac chele' Diox ngo cuent thidte ngòc no na' Crist co'se' nguth Crist por ngòo na' loo cón che'n Crist, tataagué' gáca loo na' ryo xban na' xalque' ngro xban Crist làth mèn nguth co'se' gácpé' huiza. ⁶Non na' no nanee na' no nda' na' cuent le' ryete mod ye'rsin' co' mque tee li na' co' mque no na' ndoore' yila's na' loo Crist mblyuxle' loo na' tac Diox ngo cuent mblyuxa loo na' por mquée Crist loo cruz por cón che'n na'. Tataa ngòca loo na' par nguled mbli na' ryethe con' ye'rsin' co' mque tee li na' xal nduhua nee lezo' na' li na'i. Le'i mblyuxle' loo na' par ya ne'tolode gác na' xal thib moz par li na' rye con'

ye'rsin' co' ndlya's na' li na' co' nac xtol na' no xquin na' xal co'se' ndli thib moz sirv loo thib patrón moz par li yèe moz co' ndlya's patrón li moz. ⁷Hui' gu' nexa. Thib mèn co' nguth ya inden'te chol con' xal mden' mèn ndoore' gath mèn. Tataagué' ndxáca, ne, le' chol mèn co' nac xal thib thebol loo cón che'n xquin mèn no loo cón che'n xtol mèn co' ncua'n mèn, mèna ya inquinte tolo cua'n xquin mèna no xtol mèna par tolo li mèna con' ye'rsin'. ⁸Chele' na', lìcque', ngo cuent nguth nolé' na' Crist, thidteneque' ndxáp na' yalxla's nalle' yo ban no na' Crist thidtene yiloa. ⁹Naneeque' na' no nonque' na' co'se' ngro xban Crist làth mèn nguth, ya ne'berede Crist gath Crist tedib vez. Ya yende chó cón che'n yalguth par quée yalguth loo Crist tedib vez. ¹⁰Co'se' nguth Crist loo cruz, thidte vez nguth Crist por cón che'n xquin mèn no xtol mèn. Co'se' ngro xban Crist, ngro xban Crist par thidte yòo ban no Crist Diox. ¹¹Cona, ngue niin loo gu': Bli gu' xtùuz no bli gu' cuent, lìcque', nac gu' xal mèn co' nguth loo cón che'n xquin gu' no loo cón che'n xtol gu'. Lomisque' ne, bli gu' cuent ante naban gu' par thidte ban no gu' Tad Crist Jesús na' loo Diox tac gu' nac che'npe' Crist.

¹²Ngue niin loo gu', ne: Por nac gu' che'n Crist, ¿lé'?, ya ne'ta'de gu' lugar ñibe' xtùuz gu' no lezo' gu' loo gu' par ndryo' ndlyen' lezo' gu' li gu' co' tyub yo'f lezo' gu' par cua'n gu' xquin gu' par ten' gu' nquin li yèe gu' con' co' ndyub yo'f lezo' gu' par li gu'i. ¹³Ne'ta'de gu' lugar ñibe' xtùuz gu' no lezo' gu' loo gu' par tyub yo'f lezo' gu' cua'n gu' xquin gu' no xtol gu' par li gu' con' ye'rsin'. Ndxé'lleque', thib lité fta' gu' lugar ñibe'pe' Diox loo gu' par thidteneque' li gu' sirv ante loo Diox xal mèn co' nguthle', no mbere mèn ngro xban mèn, co' nee di's, ne'tolode li gu' con' ye'rsin' par cua'n gu' xquin gu'

no xtol gu'. Ndxé'leque', ante ban gu' loo cóñ che'n Diox thib yalnaban cub, co' nee di's, li gu' con' huen xalque' nee lezo' Diox par li gu' con' ndac loo Diox xalque' nee lezo' Diox. ¹⁴Tac nalle' ya inquinte tolo ta' gu' lugar ñibe' xtùuz ye'rsin' co' ndli gu' loo gu' par cua'n gu' xquin gu' no xtol gu'. Tac nase ya iñibe'de ley co' mxo'l Moisés loo na' más. Ndxé'leque', nque tee ban na' loo con' ndac co' ndli Diox angndxàc loo na'.

Pab ngue tetac di's loo mèn cóñ che'n xtol mèn le' mèn nac xal thib moz loo xtol mèn no loo xquin mèn.

¹⁵Nde niin tedib con' loo gu', ne: ¿Ché' tbere na', tolo cua'n na' xquin na' no xtol na' por ya indlide na' xal ñibe' ley co' mxo'l Moisés loo na', o ché' tolo cua'n na' xquin na' tac nque tee ban na' loo con' ndac co' angmblí Diox loo na', cà'? Nec thib mod no nec tedib mod ne'cua'nte na' xquin na' no xtol na', clé'? ¹⁶Hui' gu' nexa. Gu' huen huen nanee no nda' gu' cuent xal co'se' ndlya's thib mbi' nque' mbi' zin' con thib patrón. No tyubdi's yée mbi' loo patrón. Sya, nac mbi'a móz yée loo patrona. Látha, que nzo ne'ñee lezo' mbi', tyubdi's yée mbi' loo patrón. Tataagué' ndxàca loo gu' co'se' nda' gu' lugar ndli gu' co' ndryo' ndlyen' lezo' gu' no ndli gu' con' ye'rsin' co' nac xtol gu' no xquin gu'. Per cóñ che'n xquin gu' no xtol gu' co' ncua'n gu'a, con'a ncàb nquin co' xà' Diox gu' loo Diox thidtene yiloa. Nacquele' gu' tyubdi's loo Diox na, Diox li le' gu' que tee ban lì loo Diox no que tee ban ndac gu' loo Diox. ¹⁷Per Diox quix Diox por cóñ che'n gu' le' gu' ya inacte xal thib moz loo xquin gu' no loo xtol gu' par li gu' con' co' ndryo' ndlyen' lezo' gu' xal ngòc gu' thib cua'a. Per nase, dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu' nzi té'th gu' xal nac loo co' nzo gu' co' nac cóñ che'n

Jesucrist co' mté'th gu' co'se' ngola's gu'. ¹⁸Per nalle', gu' mblyá'le' no ya yende cóñ mbee nca' gu' loo co' nac xtol gu' no xquin gu'. Gu' nzi xo'f zin' loo Diox por mbli Diox nzi tee ban lì gu' no nzi tee ban ndac gu' loo Diox. ¹⁹Con' ndxé'ngue niin loo gu' xal ndyoodi's chol mèn co' alithe ndyoodi's par ta' gu' cuent no par non gu' no nanee gu' co' ngue niin loo gu' tac gu' indxònte di's no ne' ne' indxà'd gu' di's co' ngue niin loo gu' co' huenleque': Texal ngòca loo gu' co'se' mque tee ban gu' par mda' gu' lugar mnibe' con' ye'rsin' no vis loo gu' par xo'f zin' gu' con' zab no chol con' ye'rsin' na, tataagué' mod gòc gu' mèn co' tyoo lezo' ante ta' gu' lugar ñibe' Diox loo gu' par xo'f zin' gu' thib zin' ndac loo Diox par tataa mod thidte vez ryo xà' gu' loo cóñ che'n xab izlyo' par que tee ban lì gu' loo Diox nalle'.

²⁰Co'se' be' ngòc gu' xal thib moz loo rye con' co' nac con' ye'rsin' co' ngòc xquin gu' no xtol gu', ne'nque tee ban lide gu' no ne'nque tee ban ndacte gu' loo Diox. ²¹Per nalle' ndlyazen ñee gu' loon: ¿Chó con' ndac mbli gu' gan co'se' mque tee li gu' con' co' ndli nthyon gu' nalle', à? Yende chó con' ndac mcàb con'a loo gu', clé'? Tac con' co' mbli gu'a, ale le'le' mcàba le' Diox co' xà' gu' loo Diox thidtene yiloa, clé'? ²²Per nase ya yende chó con' cuee cà' gu' par tolo gác gu' xal moz loo con' ye'rsin' co' ndyub yo'f lezo' gu' par tolo cua'n gu' xquin gu' no xtol gu'. Nalle' gu' ndoo lité nzi xo'f zin' thib zin' co' nac cóñ che'n Diox loo Diox. Con'a ndli ncàb con' ndac loo gu' tac nzi ro xà' gu' loo cóñ che'n xab izlyo' por ngòc gu' che'npe' Diox. Más de cona, li Diox le' gu' ban no Diox thidtene yiloa, ne. ²³Tac rye mèn co' thidtene mdoo lezo' tolo cua'n mèn xquin mèn no xtol mèn, loo mèna ncàb thib con': ryo xà' mèna loo Diox thidtene co'se' yilo gath bél'yò lad mèna. Per cóñ che'n

con' ndac co' angli Diox loo mèn co' ndxela's loo Tad Jesucrist na' nac yòò ban no mèn Diox thidtene tac thidte nac mèna con Tad Crist Jesús na'!

Pab ngue tetac di's xal nac cón che'n thìb ned mèn co' nselya'.

7 Gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Jesucrist, gu' nda'le' cuent co' huenleque' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Leya ante ñibe' loo mèn láth be' naban mèn, ¿lé'? ² Angab na'i, thìb xa'got co' mselya' con thìb xa'bi', xa'gota thidteneque' natedó' con sa'l xa'gota láth naban xa'bi' co' nac sa'l xa'gota, co' nee di's, thidteneque' naban no xa'gota sa'lbi' xa'gota le'n huiz co' naban sa'lbi'pe' xa'gota. Per chele' xa'bi' co' nac sa'lbi'pe' xa'gota nguth, xa'gota mbyan' thìb. Ya yende chó cuee no ca' xa'gota xal ñibe' ley loo ryop sa'l xa' láth naban sa'lbi' xa'gota. ³ Per chele' xa'gota queltàa con tedib xa'bi' láth naban sa'lbi'pe' xa'gota, xa'gota mbix yéc no ngue li xa'gota yalburrid loo sa'lbi'pe' xa'. Per chele' sa'lbi' xa'gota nguth, xa'gota mbyan' thib no yende chó cuee no cà' xa'gota xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Sya, nzoque' mod selya' xa'gota con tedib mbi'. Sya, tataa mod ne'lide xa'gota yalburrid loo ner xa'bi' co' ngòc sa'lbi' xa'got, mbi' co' nguth.

⁴ Por cona, ngue niin loo gu', mèn huesen: Gu' co' ya ngòole' loo cón che'n Crist, nac gu' xal thìb cuen ya' Crist no xal thìb cuen nii Crist. Gu' ngro' loo cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo gu' xal thìb xa' co' nguthle' par tataa mod ngòc gu' che'npe' Crist xal ndxàca loo thìb xa'got co'se' mselya' thib xa'got con sa'l xa'. Nalle' nac gu' mèn co' nac che'npe' Crist, Crist co' mbli Diox ngro xban làth mèn nguth, par tataa mod li gu' con' ndac co' ndxòo lezo' Diox. ⁵ Tac láth be' mque tee ban na' loo cón che'n co' nac xab izlyo', ndoore' yila's na' loo

Crist, mbli na' xal nduhua nee lezo' na' loo cón che'n co' nac xab izlyo'. Látha, ley co' mxo'f Moisés loo na'a mbli par mdyub xnìi yéc na' no mdyub xnìi lezo' na' par mdub yo'f lezo' na' mbli na' con' ye'rsin!. Con' ye'rsin' co' mbli na'a, con' ye'rsin'a mcàb loo na' co' xà' Diox na' loo Diox thidtene yiloa. ⁶ Per nalle', ngro'le' na' loo cón che'n co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo na' par inquinte tolo li yée na' xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo na'. Tac loo cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, nac na' xal mèn co' nguthle' par xo'f zin' na' thìb zin' co' nac cón che'n Diox xal ñibe'pe' Xpii Natú' loo na' co' nac thìb mod cub. Inacte mod cub co' ndxàp na'a nalle' xal nac di'sgool co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

**Pab ngue ta' cuent cón che'n xquin
Pab no xtol Pab co' ngòp Pab.**

⁷ Per nalle' ndlyazen ñee gu' loon: ⁸ Xá mod gab na'? ¿Ché' tab na' le' ley co' mxo'f Moisés loo mèn nac thìb con' co' ncàb ncua'n mèn xtol mèn no xquin mèn, cà'? Yende xàa. Nec thìb mod no nec tedib mod ne'gbate na' tataa, ¿lé'? Per, lica, daa inonte le' daa ndxàp xquin daa no xtol daa chele' ley co' mxo'f Moisés loo na' ne'nglu'de le' daa nac mèn co' ndxàp xtol. Angab na'i, chele' di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn ne'taade nglu' loon, daa ne'ndade cuent cón nac nquelí'th mèn cón che'n xtàa mèn. Mastale' mblu' ley loon indxàalte quelí'then cón che'n xtàan, ale ndxe'leque', más mcuanen xquinen no xtol. Tataa mblin mastale' más mdyub xnìi yéquen no mdyub xnìi lezon cón che'n xquin daa no xtol daa. Ale le'l'e' mdyub yo'f lezon sate más tolo lin ryethe con' ye'rsin!. Tac co'te' yende ley co' mxo'f Moisés loo na', ne' ne' ta' mèn cuent cón nac xquin mèn no xtol mèn. Alithe nzi cua'n mèn xquin mèn no xtol mèn. ⁹ Ngo thìb tiemp co'se'

tarte tan cuent no tarte ten'en cóñ nac co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Làth xtau'a, mden'en axta arid mbi' ndac ngòc daa no huen ngo lezon loo Diox, mdyaqueñ. Per co'se' mtlon mdan cuent no mden'en xá mod, lque', nquin tyubdi's mèn loo co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, axta syare' mdan cuent ngòpen xquinen no ngòpen xtolen. Syare', mden'en ngòc daa thib mèn co' mquexù' Diox par co' xá' Diox daa loo Diox thidtene yiloa. ¹⁰Syare', mdan cuent le' ley co' mxo'f Moisés loo mèn ngue lu' xá mod gáp mèn, co' nee di's, càb loo na' yòo ban no na' Diox yiloa. Per ndxe'leque', le'le' mbli leya par mquexù' Diox daa, co' nee di's, co' xá' Diox daa loo Diox yiloa. ¹¹Tac axta co'se' mdape'en cuent cóñ che'n con' co' mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn no mblyazen ndyubdizen loo leya, per ale sate más mdub xnìi yéquen no mdub xnìi lezon loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n leya, per ndxe'leque', con' ye'rsin' no vis co' nde teele' mbli mcàb loon par tolo tyub yo'f lezon par lin con' ye'rsin'. No por cona, mzyalque' daai tac por mod co' mque tee ban daa loo con' ye'rsin' leque ley mbli mcàb loon mquexù' Diox daa par co' xá' Diox daa loo Diox thidtene yiloa.

¹²Cona, ngue niin loo gu': Thib mod no tedib mod, natú' nac di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Nali nac di'sa no ndac nac di'sa. Tac di'sa nac di's co' ñibe' Diox loo mèn par li mèn. ¹³¿Xá nee gu'? ¿Ché' tac li co' mbez na' nac con' ndac par càba ryo xá'en loo Diox thidtene yiloa, cà'? Yende xàa. Nec thib mod no nec tedib mod ne'gàcta tataa, ¿lé'? Ndxe'leque', xquin daa no xtol daa co' mque tee cuanen mbli le' daa ngro xá' loo Diox thib cua'a. Por cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo na', ndan cuent le' mod co' mque tee banen ngòc mod ye'rsin'túb co' nac xtol daa. Por cona, por cóñ

che'n leya nonen no naneen mcuanen xquin daa no xtol daa loo Diox co'se' mblin con' ye'rsin'.

¹⁴Na' nanee no non na' le' ley co' mxo'f Moisés loo na' nac thib mod ndac co' ndlya'spe' Diox li na'. Per ndxe'leque', part cóñ che'npe' daa, daa nac thib mbi' co' ndli yèe con' ye'rsin' co' nac xquin daa no xtol daa xal ndyub yo'f lezon lin con' ye'rsin'. ¹⁵Tac ndxep vez axta ne' ne' indan cuent xal nac co' ngue lin no co' ndlyàa yéquen co'se' ndlin con' ye'rsin'. Axta ne' ne' ñeen cóñ mdub yéquen cóñ mdub lezon mblin con' ye'rsin'. Ndyaqueñ, ale indliden con' ndlyazen lin. Ndxe'leque', con' co' indlyasten lin, con'a nac co' ndli yèen. ¹⁶Per chele' daa más ndli con' ye'rsin' co' indlyasten lin, syase, más ndan cuent le' di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn ndlu' con' ndac loo mèn. ¹⁷Por cona, inacta daa co' ngue li con'a. Ndxe'leque', ryete con' co' nzo le'n lezon nac co' ndli ndyub yo'f lezon par ndli yèen con' ye'rsin'. No ale que nzo ne'fíee lezon, tataa ndli yèen par ndlin con' ye'rsin'. ¹⁸Tac daa nanee, part cóñ che'npe'en, yende chó con' ndac ndlin. Anze'f ndlyazen lin con' ndac. Per indaden lugar par lin con' ndac. ¹⁹Indliden con' ndac xal ndlyazen. Ndxe'leque', ale más ndlin con' ye'rsin' co' ndyub yo'f lezon ndlin mastale' indlyasten lina. ²⁰Le' sya, chele' daa ndli con' co' indlyasten lin, inacta ante daa co' ngue lii. Ndxe'leque', ryete con' co' ndyub yo'f lezon co' nac xquin daa no xtol daa, con'a ñibe' yèe loon par ndli yèen con' ye'rsin' co' indlyasten lin.

²¹Cona, ngue niin loo gu': Ndxàc con' ndxe' loon: Co'se' ndlyazen lin thib loote con' ndac, ale le'le' más ndlin con' ye'rsin'. ²²Per nalle' ndxàplen thib mod cub par más ndlin xal ñibe' Diox loon por cóñ che'n Tad Jesucrist. ²³Per naneen no nonen le' le'n lezon no le'n

xtiuzen nzo thib con' co' ntau' no co' nca' no co' nca' loon par ne'liden co' nac co' nee lezon. Con'a nac mod co' mbli mdyub yo'f lezon lin con' ye'rsin' ndoore' yilazen loo Tad Jesucrist. Con'a ndly'a's ñibe'pe' loon par tolo lin con' ye'rsin' nalle', ne.

24 iAy! Prob daa izlyo!. Nalyat ñaa daa. ¿Chó mèn nac mèn co' lyat lezo' ñee daa nalle' par telá' mèna daa loo mod ye'rsin' co' ndxapen co' ñibe' yè le'n lezon no co' ndli par ryo xà'en loo Diox, à? **25** Diox quix Diox mbezen loo Diox tac nonen no naneen ante Diox telá' daa loo con'a por cón che'n Tad Jesucrist na!. Por cona, dib nzo yéquen no dib nzo lezon ndyubdizen loo con' co' ñibe' Diox loon par lin. Per lath xtau'a, be' ndyub yo'f lezon par li yèen con' co' nac con' ye'rsin' co' nac xquin daa no xtol daa.

**Pab ndlu' xá mod yòo ban no
mèn Diox thidtene yiloa por cón
che'n Xpii Natú' che'n Diox.**

8 Nalle' nde niin tedib con' loo gu':
Nase ya yende chó con' nqueuxù' mèn loo Diox, mèn co' thidte mqueltàa loo cón che'n Crist Jesús. Mèna nac mèn co' ya inzi tee bante xal ngòc mod co' ngro' mblyen' le'n lezo' mèn co' nac cón che'n xab izlyo!. Ndxe'leque', mèna nzi tee ban nalle' xal nac co' ñibe' Xpii Natú' che'n Diox loo mèna. **2** Xpii Natú' ndli le' mèn ndxap yalnaban thidtene, mèn co' ngòo loo cón che'n Crist Jesús. Por cón che'n con' co' ñibe' Xpii Natú' loo mèn, con'a ndli ngue tee ban ndac mèn loo Diox, ne. Más de cona, mbli Xpii Natú' ngro'en loo ryethe con' ye'rsin' co' ndyub yo'f lezon par mcuanen xtol daa co' ndli par ryo xà'en loo Diox thidtene yiloa. **3** Yende mod gác li mèn con' co' mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mèn co' mbly'a's li preb par ndubdi's mèn xal ñibe' ley. Mastale' mnibe' ley loo

mèn par li mèn con' par que no mèn yalnaban cub, per ne'ngácte mèn no ne'ngàpte lezo' mèn ndubdi's mèn xal mnibe' ley loo mèn por cón che'n xtùuz ye'rsin' co' ndli mèn par mdyub yo'f lezo' mèn li mèn con' ye'rsin'. Lath xtau'a, mbli Diox thib con!. Mtel' Diox xgan' Diox co' nac thidte xgan'pe' Diox loo izlyo!. Ngòc xgan' Diox xal thib mbi' co' ngóol loo izlyo' xal ndxáal chol mèn loo izlyo', mèn co' ncua'n xquin. Mbi'th xgan' Diox loo izlyo' ndxè' par mbli Diox nguth xgan' Diox par tyactii xgan' Diox por cón che'n xquin mèn no par ton' xgan' Diox xtol mèn loo mèn. Co'se' tataa ngòca loo xgan' Diox loo cruz, ngòca loo mèn co' ndxela's loo xgan' Diox inquinte tolo li mèna chol con' ye'rsin' co' ndyub yo'f lezo' mèn par li mèn con' ye'rsin' co' nac cón che'n xab izlyo' ndxè!. **4** Tataa mbli Diox ngòc con'a loo xgan' Diox par gác mèn no gáp lezo' mèn co' ndxela's loo xgan' Diox li mèn con' xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Tac nalle' inzi tee bante na' xal nac ryethe con' co' mbli mdyub yo'f lezo' na' ndoore' yila's na' loo Crist. Ndxe'leque', nzi tee ban li na' xal ñibe'pe' Xpii Natú' loo na'!

5 Na' nanee no nonle' na' le' mèn co' ante nzi tee ban li xalque' nac con' ye'rsin' co' ndli ndyub yo'f lezo' mèn ndli mèn, con'a nacpe' co' ndli mèn xal ndryo' ndlyen' lezo' mèn. Per mèn co' ndoo lezo' nzi tee ban xal ñibe' Xpii Natú' loo mèn, mèna ndliped' ante con' co' ñibe' Xpii Natú' loo mèn li mèn. **6** Tac chele' mèn más ye'th lezo' li mèn con' ndyub yo'f lezo' mèn co' nac cón che'n xab izlyo', con'a càb loo mèn par tithe co' xà' Diox mèn loo Diox co'se' yilo gath mèn. Per chele' mèn más ye'th lezo' li mèn xal ñibe' Xpii Natú' loo mèn par li mèn, le' sya, con'a li càb loo mèn le' mèn yòo ban no Diox thidtene co'se' gath mèn no càba loo mèn, ne, cue ban mèn rye nda mèn no

rye ndye'th mèn làth xtàa mèn no càba
loo mèn yu' yàl lezo' mèn loo Diox.
⁷Mèn co' ante ndoo lezo' li mèn con'
co' ndyub yo'f lezo' mèn li mèn co' nac
cón che'n xab izlyo', mèna nac ngolo
ngola's che'n Diox. No ndxòo xyàn lezo'
mèna ñèe mèna cón che'n Diox co'se'
ndxòn mèna cón che'n Diox. Tac ne' ne'
indlya's mèna tyal mèna tyubdi's mèna
loo Diox. No ne' ne' gác mèna ta' mèna
lugar ñibe' Diox loo mèna. ⁸Cona, ngue
niin loo gu': Mèn co' más nda' gust lezo'
co'se' ndli mèn con' co' ndyub yo'f lezo'
mèn co' nac cón che'n xab izlyo', mèna
ne'gácte li con' ndac co' li par yòo lezo'
Diox ñèe Diox mèn.

⁹Per nalle', gu' ya inzi tee ban lide
xal nac con' co' nac cón che'n xab izlyo'
co' ndli par ndyub yo'f lezo' gu' par
li gu' chol con' ye'rsin'. Ndx'e'leque',
nzi tee ban gu' xalque' nac co' ñibe'
Xpii Natú' loo gu' por mda' gu' lugar
no mdyal gu' nzo Xpii Natú' che'n
Diox loo gu' nalle'. Na nii loo gu': Loo
mèn co' inzode Xpii Natú' che'n Crist,
mèna inacte che'npe' Crist. ¹⁰Chele'
Crist nzoque' loo gu' por cón che'n
Xpii Natú', licpe' ba'i, mastale' nquin
gath bél'yòo ladpe' gu' por cón che'n
xquin no xtol co' ngòo loo ryete mèn,
thidteneque' yòo ban xpii gu' no alm
gu' loo Diox tac Diox mdyal no mda'
Diox lugar ngòo gu' loo cón che'n Diox.
No nac gu' mèn nali no mèn nambii loo
Diox. ¹¹Chele' Xpii Natú' che'n Diox co'
mblo xban Jesús làth mèn nguth nzo
loo gu' par ñibe' Xpii Natú' loo gu', le'
sya, yub Diox co' mblo xban Crist Jesús
làth mèn nguth, Diox li par ryo xban
bél'yòo ladpe' gu' co' non gu' gathque'.
Li Diox gác con'a loo gu' por cón che'n
Xpii Natú' che'n Diox co' nabán le'n
lezo' gu'.

¹²Per nalle', ngue niin loo gu', mèn
huesen por cón che'n Jesucrist: Nzo
thìb con' co' anze'f nquin li na!. Con'a
nee di's: Ne'tolode que tee ban na' par

tyub yo'f lezo' na' loo cón che'n co' nac
xab izlyo!. ¹³Tac chele' gu' be' nzi tee
ban li xalque' nac cón che'n co' nac xab
izlyo' co' ndyub yo'f lezo' gu', sya, tith
co' xà' Diox gu' loo Diox co'se' gath gu'.
Per ndxe'leque', chele' gu' li ante co'
ñibe' Xpii Natú' loo gu' par ne'tybute
yo'f lezo' gu' loo cón che'n co' nac xab
izlyo', sya, yòo ban noque' gu' Diox
thidtene.

¹⁴Ryete mèn co' nzi tee ban lique'
xal ñibe'pe' Xpii Natú' che'n Diox
loo mèn par li mèn, mèna nac xin'pe'
Diox. ¹⁵Xpii Natú' co' ngulàale' loo
gu'a, ne'nglide Xpii Natú' par tolo zyeb
gu' le' Diox tetli gu' yiloa xal mbli
chol xpii ye'rsin' loo gu' par mzyeb gu'
ndoore' yila's gu' loo cón che'n Diox.
Ndx'e'leque', Xpii Natú' co' ngulàale'
loo gu'a mbli le' gu' nac xin'pe' Diox.
No por cón che'n Xpii Natú'a, mbez
na' loo Diox: Pay, co'se' mbez na' Diox.
¹⁶Leque yub Xpii Natú' ndlu' loo na' no
nda' Xpii Natú' cuent loo na' cón che'n
leque con' co' nden' na' le'n lezo' na'
le' na' nac xin'pe' Diox. ¹⁷Por nac na'
xin'pe' Diox, gác che'npe' na' ryethe
con' co' mxèn' Diox no ryethe con' co'
nac che'npe' Diox, con' co' mcàbgòn
Diox gác che'npe' na!. Thidte gác
che'npe' na' con yub Tad Crist ryethe
con' co' mxèn' Diox no co' nac che'npe'
Diox. Chele' loo na' gác ngòc nguàal
con' por cón che'n Crist nalle' xal mbli
mèn ngòc nguàal con' loo Crist, loo
na', ne, gác con' roo con' xèn yiloa xal
ndxàc con' roo con' xèn loo Crist nalle'.

¹⁸Per nalle', ndyaquen le' cón che'n
con' co' ndyactii na' le'n tiemp ndxè' ne'
por chu'th ne'ta'de co' ndyactii na' por
con' roo con' xèn co' yú' loo na' yiloa
no co' gác loo na' yiloa. ¹⁹Ryete con'
co' mxèn' Diox loo izlyo' nzi bed no nzi
quee lezo' axta co'se' zin huiz no zin
ze lu' Diox mèn co' nac xin' Diox loo
taamas mèn, licque', nac mèna xin'pe'
Diox. ²⁰Tac ryete con' co' mxèn' Diox

mquedèe Diox no ngoza' con' mblec Diox no ngòc con' co' mblec Diox thib con' co' yende cón ntac. Per ne'ngàcte con'a loo con' co' mxèn' Diox xal con' co' angngòc. Ndxé'leque', ngòc con'a loo con' co' mxèn' Diox xal mnibe'pe' lezo' Diox. Per mastale' tataa mbli Diox ngòc con'a loo con' mblec Diox, Diox mbli le' mèn ngure quee lezo' bere gác con' ndac loo ryethe con' co' mxèn' Diox yiloa. ²¹Diox mxèn' ryethe con' no mblec Diox ryethe con'. Per zin thib huiz no zin thib ze li Diox par lyá' ryethe con' mblec Diox loo con' co' nac con' xin no con' co' nac con' cap no con' co' nac con' ye'rstin' co' ndli xol no co' nteza' loo con' co' mxèn' Diox no co' mblec Diox loo izlyo!. Syare', gác con' roo no con' xèn loo con' mxèn' Diox tac tiempa ya ne'tolode gác más con' ye'rstin' no ya ne'tolode tyactii con' co' mxèn' Diox. Gác con'a loo con' mxèn' Diox no loo con' mblec Diox xalque' gác con' roo no con' xèn loo mèn co'se' yende chó con' ye'rstin' nzo co' li par cu'a'n mèn xquin mèn no xtol mèn, mèn co' nac xin'pe' Diox, co'se' gác huiza no tiempa. ²²Na' nanee no non na' axta nalle' be' ndyactii rye loothe con' co' mblec Diox no co' mxèn' Diox xal ndxàca loo thib xa'got co' nden' yalnè co'se' ndub tan xin' xa'got. ²³Iante ndxàca ndyactii rye loothe con' co' mxèn' Diox xal ndxàca loo thib xa'got co' ndub tan xin'. Ndxé'leque', nden' na' ndxàca tataa loo na', ne, ¿lé'?; mastale' nzo Xpii Natú' loo na!. Mastale' nac Xpii Natú' nerleque' thib con' co' lâa Diox loo na!, yiloa tolo ta! Diox más con' ndac loo na' por cón che'n Xpii Natú'. Per nalle', nden' na' thib yalnè axta le'n lezo' na' cón che'n yaltii co' ndxàca loo na!. Per mastale' ndxàca con'a loo na', nzi quee lezo' na' axta co'se' gác hor hui' ñaa mèn loo na', licque', nac na' xin'pe' Diox. Axta syare', gác tiemp co'se' zye' loo loo bél'yòo ladpe' na' par

ya ne'tolode tyactii na' no ya ne'tolode gác yalnè loo na' no ya ne'tolode gác yalquii loo na'. ²⁴Tac co'se' ngolo ngola's na' loo Crist no loo cón che'n Crist, mcàba loo na' ngure quee lezo' na' le' na' lyá' loo rye yaltii no yalquii no yalnè co' ndxàca loo na' nalle!. Per chele' mèn ngüi'pe' loo con' co' nzi quee lezo' mèn, le' sya, ya inzi queede lezo' mèn más loo con' co' nzi quee lezo' mèn. Tac co'se' ngüi' mèn loo con' co' mbez mèn nzi quee lezo' mèn, ya ne'tolode cue quee lezo' mèn loo con'a, ¿lé'? ²⁵Per chele' na' nzi quee lezo' loo con' co' tarte yú' loo na', nquin tolo challa's na' par tolo cue quee lezo' na' loo con' co' gác loo na' yiloa.

²⁶Lomisque' mod ne, leque yub Xpii Natú' ndlyath no na' loo con' co' nzi quee lezo' na' par ne'tolode gác na' xal mbíiz co' mbuu's lezo' loo cón che'n Diox. Más de con'a, axta ne' ne' gác na' cuez na' Diox xal ndxàala. Per ndxe'leque', yub Xpii Natú' mbez Diox cón che'n na'. Anze'f nden' Xpii Natú' cón che'n mèn co'se' mbez Xpii Natú' Diox cón che'n mèn. Tac huax vez yende mod gab na' loo Diox con' co' nden' na' tant nden' na' con'. Por cona, Xpii Natú' nteri'th con' co' nden' na' no con' co' nquin na' loo Diox xalque' non Xpii Natú' nquin na' con'. Di's co' nteri'th Xpii Natú' loo Diox por cón che'n mèn, yende chó mèn gác ta' cuenta no tyoodi's mèn cón che'n di'sa. ²⁷Diox nteche ntaxyath lezo' mèn no xtùuz mèn. Diox nanee no non Diox cón che'n con' co' ngue li Xpii Natú' xtùuz co'se' mbez Xpii Natú' Diox cón che'n mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo', mèn co' ngòc che'npe' Diox, tac Xpii Natú' mbez Diox ante xal nee lezo' Diox.

**Mèn co' ngòo loo cón che'n
Crist, mèna mbli gan ngro xà'
mèna loo cón che'n xab izlyo'.**

²⁸Nanee na' no non na' le' Diox ndli nab ryethe con' par càba con' ndac loo

mèn co' nque' lezo' Diox, mèn co' Diox mcui xal mblo xnee Diox mcui Diox mèn par yòò mèn loo cóñ che'n Diox.

29 Ndoore' xèn' Diox no cuec Diox izlyo', non Diox no nanee Diox cóñ che'n mèn co' yòòpe' loo cóñ che'n Diox. Mèna ngòc mèn co' mcui Diox par yòò mèna loo cóñ che'n Diox. Diox mnibe' lezo' Diox cui Diox mèna par gác mèna xalque' nac Jesucrist co' nac xgan'pe' Diox. Tataa mbli Diox loo mèna par leque Jesucrist gác xal hues ndlyo mèn loo rye mèn co' gác xal huespe' xgan' Diox. **30** No loo mèn co' mnibe' lezo' Diox mcui Diox mèna ndoore' xèn' Diox izlyo' par gác mèna xalque' nac xgan'pe' Diox, Diox mblec mèna par nac mèna xalque' nac xgan'pe' Diox. No mèn co' mblec Dioxa, mbli Diox par nac mèna mèn nali no mèn nambìi loo Diox. No leque mèn co' mbli Diox nac mèn nali no mèn nambìi loo Dioxa, loo mèna ndli Diox ndxàc con' roo no con' xèn.

31 ¿Cón más nquin gab na' cóñ che'n con' ndli Diox, sya? Chele' Diox thidteneque' indlái'ya'de na', ¡chó mèn co' nac ngolo ngola's che'n na' gác li gan par ne'ryo loode gác com' ndac loo na' por nzo na' loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Crist? Yende chó mèn gác li gan gáca tataa loo na', ¿lé'? **32** Hui' gu' nexa. Ne' ne' mcà Diox mquée yalguth loo xgan'pe' Diox por cóñ che'n na'. Ndxe'l que', Diox mda' lugar mquée yalguth loo xgan' Diox por cóñ che'n xquin ryete na' no xtol ryete na'. Chele'i tataa ngòc, ¡xalte mod ne'li Diox par que no na' ryete con' co' naquin na' nalle' por cóñ che'n Crist, à'? Lique' Diox par gáca loo na', yey. **33** ¿Chó mèn, lícque', gác tec mèn co' Diox mcui loo Diox, à'? Yende chó cóñ che'n mèn li mèn con'a, ¿lé'? Ndxe'l que', Diox nac xa' co' mdyal par ngòd mèn loo cóñ che'n Diox par gác mèna mèn nali no mèn nambìi loo Diox. **34** ¿Chó cóñ che'n mèn quexù' que' fals mèna mèn

co' Diox mcuia, à'? Yende chó cóñ che'n mèna, ¿lé'? Tac Crist nac xa' co' nguth por cóñ che'n rye mèn. Más de cona, ngro xban Crist. No ndub Crist cuat Diox nalle!. Ngue bez Crist Diox no ngue na'b Crist loo Diox cóñ che'n na!. **35** ¿Ché' nzo chó mèn gác li par ne'tolode que' lezo' Crist na' par ryo xà' na' loo cóñ che'n Crist, à'? Yende chó gác lii, ¿lé'? Lomisque' ne, co'se' ndxàc chol yaltii loo na' no co'se' ndxàc ngòc nguàal con' loo na' par nxi lezo' na' no co'se' ndub ngu's mèn na' no co'se' nsyon hua na' no nsyon gu na' co'se' yende con' hua na'; no co'se' nzi tee che na', yende xab na' par goc na'; no co'se' ndxàc chol con' ryes loo na'; no co'se' ndlyá' ndlyá' guth mèn na', ¡ché' ndyac gu' le' rye co' ndxàc loo na'a ndlu' ya ne'tolode que' lezo' Crist ñièe Crist na', cà? Yende xàa. **36** Ndxàc ryete con'a loo na' xal ndub di's loo libi co' nac xti's Diox co' mbez:

Por cóñ che'n U, Tad, ndlyá'
ndlyá' guth mèn nu' atate huiz. Ndoo
lezo' mèn guth mèn nu' xal ndxuth
mèn mbacxil'.

37 Mastale' tataa ndxàc loo na', loo ryete con' ndxè' ndli na' gan par ne'ryo xà'de na' loo cóñ che'n Crist. Tac non na' no naneeque' na' le' Crist nque'que' lezo' ñièe Crist na'. No ndlyath no Crist na' loo ryethe con' co' ndxàc loo na'
ned nque tee na!. **38** Cona, ngue niin loo gu': nonquen no ngobe'en yende nec thib con' co' nzo co' gác li par ne'tolode que' lezo' Diox ñièe Diox na' par ryo xà' na' loo Diox yiloa. Tac thidte ngòc na' con Tad Jesucrist. Que naca gath na', que naca ban na', toloque' que' lezo' Diox ñièe Diox na'. Ne' angl; ne'
mèn co' ñibe' loo xtàa mèn loo izlyo'
ndxè'; ne' chol xpíi co' ndxàp con' roo
no con' xèn, xpíi co' nac xpíi roo no
xpíi xèn, gác li par ne'tolode que' lezo'
Diox ñièe Diox na' par ryo xà' na' loo
Diox yiloa. Ne' con' co' ndxàc loo mèn

tiemppe' ndxè'; ne' con' co' gác loo mèn le'n tiemp co' yi'th nque; yende chó con'a gác li par ne'tolode que' lezo' Diox ñìe Diox na' par ryo xà' na' loo Diox thidtene yiloa. ³⁹ Ne' con' co' nzo gáp loo bé'; ne' con' co' nzo ga's xan' le'n izlyo'; ne' ne' chol taamas con' co' mxèn' Diox no co' mblec Diox loo izlyo' gác li par ne'tolode que' lezo' Diox ñìe Diox na' xal nac mod co' mblu' Diox loo na' nque'que' lezo' Diox ñìe Diox na' por thidte ngòc na' loo cón che'n Crist Jesús co' nac Tad na'.

Diox mcui mèn che'n nación Israel par yòo mèna loo cón che'n Diox, ne.

9 Com le' daa ndxela'sque' loo Crist, ¿lé?', ngue tan cuent co' nac lícpe' loo gu'. Ingue quedíiden gu'. Tac Xpii Natú' co' nzo loon no co' nzo le'n lezon, Xpii Natú' ndli par nden'en le'n lezon lícque' nac di's co' ngue toodizen loo gu' nalle'. ²Anze'f nxi lezon. No ndxetub thib yalnè tím' le'n lezon por cón che'n mèn nación Israel. ³Por tant nque' lezon ñìen mèn co' nac mèn nacionpe' daa, co' nac mèn nación Israel, mèn co' nac mèn gulàaz daa, más quee lezon ngàc daa mèndée loo Diox, co' nee di's, mèn ye'rsin' loo Diox par ryo xà'en loo cón che'n Crist par tetii Diox daa thidtene par bel'que' tataa mod lyá' mèn nacionpe' daa loo con' ryes. ⁴Mèna nac bin che'n thib mbi' co' ngro' lèe Israel co' ngòc mbi' co' mbloj msil' biz no bin co' nac mèn nación Israel nalle'. Mèn co' ngòc bin mbi'a, Diox mblo cuent ngòc mèna xal xin'pe' Diox. Ngò Diox làth mèna. Gunèe mèna con' roo no con' xèn co' nac Diox. Mbli Diox par mbyan' no mèna thib conveñ. Mnibe' Diox loo Moisés xo'f Moisés thib ley loo mèna. Mnibe' Diox loo mèna xá mod li mèna sirv loo Diox le'n templ mèn. No mtan' Diox di's co' mcàbgòn Diox li Diox co' nac con' ndac loo mèna. ⁵Nac mèn

nación Israel nalle' bin che'n mbi' co' ngro' lèe Israel co' mbloj msil' bin co' nac xudgool na', bin co' ngòc mèn nación Israel yiloa. Làth bin mèna ngóol Crist xal ndxáal chol mèn. Crista nac yubpe' Diox loo ryethe con'. Por cona, gab na' di's roo no di's xèn no di's natú' cón che'n Crist loo mèn le'n línl' co' ntlo, no le'n línl' co' ndxelo, no le'n línl' co' ne'lith node. Taandxè' gáca.

6 Inacta le' con' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mbi' co' ngro' lèe Israel ne'gàcte. Ndxel'leque', más huen gab na' iryede mèn co' nac bin mbi' co' ngro' lèe Israel, licque', nacpe' mèn nación Israel. ⁷Lomisque' ne, iryede bin Abraham ngo Diox cuent nac binpe' Abraham. Ndxel'leque', Diox ndxab loo Abraham: Por cón che'n bin Isaac daa go cuent le' lùu mbli bin. ⁸Con'a nee di's le' mèn co' nac chol bin mbi' co' lèe Israel ndxè', inpor con'ade ngo Diox cuent nac mèn co' nac bin che'n mbi' co' ngro' lèe Israel xin' Diox. Ndxel'leque', Diox ngo cuent nac mèn nación Israel xin'pe' Diox, mèn co' ngóol xalque' mcàbgòn Diox loo Abraham li Diox loo Abraham par que no Abraham bin. ⁹Tac di's co' mcàbgòn Diox loo Abraham li Diox loo Abraham taandxè' mbez:

Co'se' gác huiz co' mnibe'en loo lezon, axta syare', zin huiz gal neen máa gu'. Huiza, lin par hue' xin' Sar par tyan Sar thib xgan' Sar.

10 Iante xal ngòca loo Abraham no loo Sar ngue tan cuenta loo gu'. Ndxel'leque', ryop xgan' Rebec co' ngòc cuach, thidte Isaac ngòc xud myen'. Ngòc Isaac xudgool na', ne. ¹¹⁻¹³ Per co'se' ne' ne' tar gáal ryop hues myen' xgan' Isaac, ne' ne' tar li myen' con' ndac no ne' ne' tar li myen' con' ye'rsin', Diox ndxab loo Rebec:

Yé' huize', mbed ndlyo gác moz co' li sirv loo mbed co' nac mbed bluz. Thidte nac di's co' ngue niin loo gu' ndxè' xalque' mbez di's co' ndub loo

libr co' nac xti's Diox tedib lugar co'te'
ndub di's co' ndxbab Diox:

Anze'f nque' lezon Cob. Ngudloon
no lezon Cob. Per por part cóñ che'n
Esaú, nzo xyàn lezon ñèen Esaú.

Por cona, non na' le' Diox ndxap derech
cui Diox mèn xal neete lezo' Diox par
yòo mèn loo cóñ che'n Diox. Yende chó
import nzo lezo' Diox con' ndli mèn, aa
guneei ñché' nac mèn mèn huen o ché'
nac mèn mèn ye'rsin? co'se' cui Diox
mèn par yòo mèn loo cóñ che'n Diox.

14 ¿Cón gab na' cóñ che'n con' mbli
Diox, sya? ¿Ché' tab na' no ché' ndli
na' cuent nac Diox thib Diox co' indlide
con' nali no con' nambii co'se' mbli
Diox con'a, cà'? Yende xàa. Nec thib
mod no nec tedib mod ne'gabte na'
tataa, ñlé? **15** Tac Diox ndxbab loo
Moisés tedib vez:

Lyat lezon ñèen mèn co' lyazen
lyat lezon ñèen. No anze'f nazín' gác
mèn co' lyazen gác nazín' mèna loon.

16 Por cona, yende mod gab mèn le'
Diox ndlyat lezo' ñèe Diox mèn ante
xal neete lezo' mèn. Ne' ne' gab mèn
ante ndlyat lezo' Diox ñèe Diox mèn
por con' ndac co' ndli mèn. Ndxel'leque',
Diox ndlyat lezo' ñèe Diox mèn ante
xal ñibe' lezo' Diox lyat lezo' Diox
ñèe Diox mèn. **17** Ndub di's loo libr co'
nac xti's Diox co' mbez le' Diox ndxbab
loo Faraón co' ngòc rey loo mèn nación
Egipt:

Na mbli ngòc lùu rey par lu'en
loo mèn cóñ che'n ryethe con' roo
no con' xèn co' nzo la's niin no con'
co' nzo la's yan por cóñ che'n con' co'
mblin lool. No mblin ngòc con'a lool
par tataa mod mxyo'f lèe mxyo'f xti's
daa loo mèn dib athu loo izlyo' por
cón che'n con' mblin lool.

18 Por cona, non na' no nanee na' le' loo
mèn co' ndly'a's Diox lyat lezo' Diox
ñèe Diox, loo mèna ndlyatque' lezo'
Diox ñèe Diox. No loo mèn co' ndly'a's
Diox teyez Diox lezo' mèn, loo mèna

nteyezque' Diox lezo' mèna par ndxàc
mèna mèn naad no mèn nguud.

19 Per thib descuid ñee gu' loon:
Chele'i tataa nac loo cóñ che'n Diox,
¿chonon nque dol Diox mèn cóñ che'n
xtol mèn, sya? Mastale' lya's gu' ñiè
gu' con' loon: per ¿chó gác cà di's cóñ
che'n co' nee lezo' Diox li Diox, à'?
Yende xàa, ey. Bìn gu' di's co' ngue niin
loo gu' ndxè!: **20** iAa mèn izlyo! ¿Máa
yob yéc gu', na? ¿Chó nac gu' par gol'
di's gu' con Diox, à'? ¿Ché' tab thib yàat
yòo loo thib mbi' co' ntxcua' yàat yòo:
¿Chonon taandxè' mtoxcua' lùu daa, à'?
Yende xàa. **21** ¿Chó ñibe' loo Diox par li
Diox con' ndly'a's mèn, à'? Bli gu' xtùuz
cón che'n thib mbi' co' ntxcua' yàat
con ben. ¿Ché' yende mod toxcua' mbi'
thib yàat co' li zin' mbi' cusin xal nee
lezo' mbi'? No ¿ché' yende mod toxcua'
mbi' thib yàat co' li sirv loo mbi' xal
thib vacin? Nzoque' mod toxcua' mbi'i
xal lya's mbi'i, ñlé? Ale'que' Diox con
mèn, ñlé? ¿Chó ñibe' loo Diox?

22 ¿Ché' tac na' ñii yèe ñii tìi na'
cón che'n Diox co'se' leque yub Diox
mcha'lal's gunèe Diox mèn, mèn co'
ndly'a's Diox tyactii no gác yalquìi loo
mèn? Mastale' mblya's Diox ngli Diox
ngàc con'a loo mèn par nglu' Diox cóñ
che'n con' roo con' xèn co' nzo la's
ya' Diox no co' nzo la's nii Diox, per
ndxe'leque', lugar de ngli Diox con'a,
le'le' mxec yèe Diox gunèe Diox mèn.
Ne'ngàcte yalquìi loo mèna par ntelux
Diox mèn nalle!. Thiba con'a.

Le' tediba na, lìcque', teluxque' Diox
mèna yiloa. Por cona, yende mod ñii yèe
ñii tìi na' cóñ che'n con' ngue li Diox, ñlé?
23 Mblí Diox ne'ngàcte yalquìi loo mèn.
Ndxel'leque', mblyat lezo' Diox gunèe Diox
taamas mèn, co' nee di's nac na', par lu'
Diox loo na' cóñ che'n con' roo con' xèn
co' nzo la's nii Diox no con' co' nzo la's ya'
Diox. Más de cona, Diox mblo' xà' na' loo
cón che'n xab izlyo' par mbli nable' Diox
na' par gáca loo na' yòo ban no na' Diox

par gàc con' roo con' xèn loo na' co'te' nzo Diox loo bél. ²⁴Gu' nonque' no nda'que' gu' cuent le' Diox mcui ndxep na' no mblo' xà' Diox ndxep na', co' nee di's, ndxep mèn co' nac mèn nación Israel, no ndxep mèn co' inacte mèn nación Israel, par ngòo na' loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Crist. ²⁵Ndxàca loo mèn nalle' xal ndub di's loo libr co' mque' Ose ye's co' nac xti's Diox. Di'sa mbez taandxé':

Mèn co' inacte mèn nacionpe' daa, mèna mcuin no mblo' xà'en mèna par gàc mèna mèn nacionpe' daa. No mèn co' yende chó nque' lezo' ñèe xal thib xa'got co' yende chó nque' lezo' ñèe, mèna nque' lezon ñèen.

²⁶Leque loo libr co' nac libr che'n Ose co' mque' Ose ye's, libr co' nac xti's Diox, loo libra ndub di's co' guniique' Diox cóñ che'n mèn co' inacte mèn nación Israel. Ndxab Diox: Gu' co' inacte gu' mèn nacionpe' daa, per mastale' inacte gu' mèn nacionpe' daa, yiloa gàc gu' xin'pe' daa, daa co' nac Diox co' naban thidtene.

²⁷Per cóñ che'n mèn nación Israel, Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox, Sayi mde'th di's cóñ che'n mèna taandxé':

Mastale' mèn co' nac bin mbi' co' ngro' lèe Israel yas yàl xal yux co' nziri' ro níttó', ante ndxep bin mbi'a gàc mèn co' lyá' loo con' ryes.

²⁸Tad Diox lique' ryethe con' mcàbgòn Tad Diox li Tad Diox loo mèn loo izlyo' no, chàa, li Tad Diox con'a loo mèn. ²⁹Ngòca loo mèn nación Israel xal mde'th Sayi di's co' ndxab Diox ndoore!. Ndxab Sayi:

Chele' Tad co' nac Tad che'n angl co' nzo loo bél co' nac solndad che'n Tad ne'nda'de lugar li na' bin, ngàc na' xal mèn ciuda Sodom no ngàc na' xal mèn ciuda Gomor co' mtelux Diox pólá.

Mèn nación Israel ne'ndalte ngola's cóñ che'n di's ndac che'n Diox.

³⁰Lomisque' ne, ndlyazen niin thib con' loo gu': ¿Xá nee gu'? ¿Cón gab

na' cóñ che'n con' co' mbli Diox loo mèn co' inacte mèn nación Israel, mèn co' nac mèn co' ne'ñeede no mèn co' ne'gònte xá mod ndyal Diox par yòo mèn loo cóñ che'n Diox par gàc mèn mèn nalì no mèn nambii loo Diox? Per ndxe'leque', mèna ngòc mèn nali no mèn nambii loo Diox ante por ngola's mèna loo Diox por cóñ che'n Tad Jesucrist. ³¹Per ndxe'leque', cóñ che'n mèn nación Israel co' mdoo lezo' tolo li preb ndubdi's xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mèna ne'ngácte ndubdi's con' co' mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèna par gàc mèna mèn nalì no mèn nambii loo Diox. ³²¿Chonon tataa ngòca loo mèn nación Israel, à? Ngòca tataa loo mèn nación Israel tac ne'ncua'nte mèna mod gàc mèna mèn nalì no mèn nambii loo Diox por cóñ che'n Tad Jesucrist. Ndxe'leque', mblya's mèn nación Israel gàc mèna mèn nalì no mèn nambii loo Diox ante por mbli mèna preb ndubdi's mèna loo ley co' mxo'f Moisés loo mèna. Por ne'nglide mèn nación Israel cas loo Tad Jesucrist, por cona, ngòca loo mèn nación Israel xal mèn co' ndxezi'f ndxega's loo thib quèe co' nca' no co' ncà loo mèn ned nda mèn por ngòc mèn nación Israel mèn naxèn loo cóñ che'n Diox. ³³Peser nibdi's gu' loon ¿Chonon tataa ngòca loo mèn nación Israel? Tataa ngòca loo mèn nación Israel xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez taandxé':

Hui' gu' nexa. Daa tel' thib mbi' loo mèn ciuda Jerusalén co' gàc loo mèna xal thib quèe co' nca' ned ndyee mèn loo mèn ciuda Jerusalén. Mèn co' ante yila's loo mbi' co' ngòc xal quèea, mèna ne'yitacte lezo' loo cóñ che'n Diox. Ne' ne' xi lezo' mèn cóñ che'n mbi'a yiloa.

10 Gu' co' ndxàc mèn huesen por cóñ che'n Jesucrist, con' ndxè' nac co' ndryo' ndlyen' lezon no co' nac

di's co' mbezen Diox cóñ che'n mèn nación Israel, ndlyazen le' mèna lyá' loo con' ryes. ²Ndan cuent loo gu' cóñ che'n con' ndac co' nac cóñ che'n mèn nación Israel le' mèna anze'f mènley' nac loo Diox. Per ndxe'lque', indxác ndacte mèna cóñ che'n Diox xal ñibe' Diox. ³iProb mèn nación Israel! Inda'de mèna cuent xá mod ndyal Diox par yòò chol mèn loo cóñ che'n Diox par gác mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox. Ndxe'lque', más ndxòò lezo' mèn nación Israel li mèna mod che'n mèna par tataa mod li mèn nación Israel cuent nac mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox por mod co' mbli mèna cuent nzi tee ban nalì no nambìi mèna loo Diox. Ndxe'lque', nac mèna mèn naad no mèn nguud loo Diox, co' nee di's, ne'ndalte mèna gác mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox xal nac mod co' mbli Diox par mdyal Diox yòò mèn loo cóñ che'n Diox par gác mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox. ⁴Tac co'se' mbi'th Crist, Crist mbli ya inquinte tolo li mèn cas loo ley no tolo tyubdi's mèn loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel. No mbligué' Crist le' mèn co' ante yila's loo Crist, Diox mdyal yòò mèna loo cóñ che'n Diox par gác mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox.

⁵Moisés mblu' loo mèn nación Israel cóñ che'n xá mod gác mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox por cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ndxab Moisés: Chele' mèn que tee ban xalque' ñibe' ley loo mèn, mèna toloque' gác mèn nalì no mèn nambìi loo Diox chele' mèna, lìcque', tyubdi'sque' loo con' ñibe' ley loo mèna. ⁶Per cóñ che'n xá mod tyal Diox gác chol mèn mèn nalì no mèn nambìi loo Diox ante por ndxela's mèn loo Diox por cóñ che'n Jesucrist, di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox mbez taandxè':

Ne'gabte gu' loo lezo' gu': Ché' nzo chó mbi' co' quée loo bé', co' nee

di's, par ya xi thib mbi' Crist loo bé'? Con'a nee di's nden' mèn ya xi thib mèn Crist loo bé' tac tarte yi'th Crist loo izlyo', ndyac mèn. Thiba con'a.

⁷Le' tediba na, ne' ne' gab gu' loo lezo' gu': ¿Chó mèn nzo co' lyà co'te' nac lugar co'te' nzo alm mèn no xpíi mèn co' nguth loo izlyo' ndxè', co' nee di's, co' mèna Crist làth mèn nguth tyá tac nden' mèn le' Crist tarte ryo xban làth mèn nguth? ⁸Per hui' gu' nexa. ¿Ché' inda'de gu' cuent xal mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox? Di'sa mbez: Di's co' nac xti's Diox mzinle' xàn' nza gu' no tlate tyoodi's gu' cóñ nee di'sa. Mté'th gu' cóñ che'n di'sa no ndxan' cóñ che'n di'sa le'n lezo' gu'. Di's ndxè' nac cóñ che'n di's ndac co' ndlu' loo mèn xá mod tyal Diox yòò mèn loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Crist. Cón che'n di's ndaca ngo nu' yalbàn nalle!. ⁹Tac chele' thib thib gu' ta' cuent no co ro gu' le' Jesúus nac Tad loo ryethe con', no chele' gu' yila's dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu' le' Diox mblo xban Tad Jesúus làth mèn nguth, lyá' gu' loo con' ryes. ¹⁰Mèn co' dib nzo yéc no mèn co' dib nzo lezo' ndxela's loo Tad Jesúus, ndyal Diox yòò mèna loo cóñ che'n Crist par gác mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox. Lomisque' ne, mèn co' nda' cuent no ngo ro mèn le' Jesúus nac Tad loo ryethe con', mèna nac mèn co' mblyá'le' loo con' ryes.

¹¹Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Ryete mèn co' ndxela's loo mbi'a, mèna ne'tyóode yiloa par ya ye'th lezo' mèna no par tyoo xà' lezo' mèna. Ne' ne' xi lezo' mèna yiloa por cóñ che'n mbi'a.

¹²Cona, ngue niin loo gu': Indyu'de mèn nación Israel más loo Diox leque taamas mèn co' inacte mèn nación Israel. Leque yub Diox nac Diox co' ñibe' loo rye mèn. No nda' Diox rye loothe con' ndac loo mèn co' mbez

lèe Tad Diox. ¹³Por cona, ryete mèn co' cuez lèe Tad Jesús, mèna lyá! loo con' ryes. ¹⁴Hui' gu' nexa. ¿Xá mod cuez mèn lèe Tad Jesús co'se' tarte yila's mèn loo Tad Jesús, à'? No èxá mod yila's mèn loo Tad Jesús co'se' tarte gòn mèn cón che'n Tad Jesús, à'? No èxá mod gòn mèna cón che'n Tad Jesús co'se' yende chó mèn tarte co yalbàn cón che'n Tad Jesús loo mèn, à'? Yende moda, èlé'? ¹⁵No èxá mod co mèn yalbàn loo xtàa mèn co'se' yende chó mèn nzo co' tel' xtàa mèn par ya lo mèna yalbàn loo mèn? Yende moda, èlé'? Ndxàca loo mèn co' nda lo yalbàn xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez taandxè':

Susque' mèn ndac nac mèn loo Diox, mèn co' ngo yalbàn cón che'n di's ndac. No anze'f huen nda mèna. ¹⁶Per fte' lezo' gu' iryede mèn nación Israel ndyubdi's loo di's ndac co' ndlu' cón che'n Crist. Ndxàca loo mèn nación Israel xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co'te' mque' Sayi ye's. Sayi ndxab:

Yende chó mèn ngola's di's co' mde'th nu' loo mèn, Tad. ¹⁷Per nase nzoque' mod yila's mèn no gáp mèn yalxla's cón che'n Crist co'se' gòn mèn cón che'n di's ndac co' co mèn yalbàn cón che'n Crist.

¹⁸Ñibdizen thib con' loo gu': ¿Ché' ndli gu' cuent tarte gòn mèn nación Israel cón che'n di's ndac ndxè', cà'? ¿Xá mod ne' tar gòn mèn nación Israel cón che'n di's ndac ndxè', à'? Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Dib athu loo izlyo' ndxathle' no ndxènle' cón che'n di's ndac che'n Diox co' mde'thle' mèn no co' mbbole' mèn yalbàn. Axta dib vuelt ro izlyo' mbyath mbyèn di's co' mde'th mèna, ne.

Aa. Nonque' mèn nación Israel cón che'n di'sa, èlé'? ¹⁹Beren, ñibdizen loo gu' tedib vez: ¿Ché' ndyac gu' tarte ta' mèn nación Israel cuent cón che'n di's

ndac ndxè', cà'? Yende xàa. Nonque' mèn nación Israel cón che'n di's ndac ndxè!. Con que nerleque' cón che'n di's ndac ndxè' nac di's co' mda' Moisés cuent loo mèn nación Israel co'se' mde'th Moisés di's co' ndxab Diox co' mbez taandxè':

Daa li gàc con' ndac loo mèn che'n tedib nación co' inacte mèn nación Israel co' ndyac gu' yende cón ntac loo Diox. Le' gu' na, angnziri' gu', yan lezo' gu' ñèe gu' mèn naciona por cón che'n con' ndac co' lin loo mèna. No lin con' ndac loo mèn thib nación co' ndyac gu' nac mèn nguud no mèn naad. Con' ndac co' lin loo mèn naciona, le'i càb le' gu' yecllo tím' ñèe gu' mèn naciona.

²⁰Nde nxon', mbli Sayi ryes. Ndxab Sayi cón che'n di's co' ndxab Diox loo mèn nación Israel. Ndxab Sayi:

Mèn co' alithe mque tee ban no ne'ncua'nte mèna daa tac mèna tarte ñee no tarte gòn mèna le' con' co' nac cón chenen ngro xo'f loo mèna. Mblin par ngòca loo mèna, ne, xal mèn co' mblu' loo loo mèna, loo mèn co' iñibdi'ste cón chenen.

²¹Lomisque' ndxab Sayi cón che'n mèn nación Israel xal ndxab Diox:

Ryete huiz msilen yan no nalyat mbezen loo mèn co' nac mèn nacionpe' daa, mèn co' ngòc mèn co' ndyubdi'ste no mèn co' ngòc mèn naad no mèn nguud par ngòc mèna loo cón chenen tedib vez. Per ne'nglide mèna cas con' ndxaben. Thiba con' ndxè'!

Trè' ndlu' cón che'n mèn nación Israel co' mblyá' loo con' ryes.

11 Le' tediba na, beren, nibdizen loo gu' tedib vez: ¿Ché' ngue li gu' cuent le' Diox mtè'b no mblo' too Diox mèn nación Israel thib lad thidtene, cà'? Yende xàa. Nec thib mod no nec tedib mod ne'nglide Diox tataa

tac leque daa ngue ta' cuent nac daa thib mbi' nación Israel, ne. Nac daa bin che'n thib mbi' co' ngro' lèe Abraham co' mbloj msil' bin co' ngòc mèn nación Israel yiloa. No nacguè' daa mbi' che'n tedib ned mèn co' mblec thib mbi' co' ngro' lèe Ming. ²Axta pólle'a Diox mbli cuent le' mèn nación Israel ngòc che'npe' Diox. No desde huiza no axta huiz nalze tarte chobla' Diox no co' too Diox mèna no tarte tè'b Diox mèna thib lad loo Diox. ¿Ché' tarte ta' gu' cuent xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mque' Lii, co' mde'th di's co' ndxab Diox, ye's cóñ che'n mèn nación Israel xal ngòca co'se' mzi'lif quì Lii mèn nación Israel loo Diox láth ngue bez Lii Diox, cà? Ndxab Lii loo Diox:

³Tad, mbeth mèna mèn co' mde'th di's cóñ che'n U!. No mtelux mèna cò'o U!. Angoluxte daa mbyan!. No nzi quil' mèna xtàa mèn par guth mèna daa, ndyaquen.

⁴Per hui' gu' nexa. Diox mcàb loo Lii. Ndxab Diox loo Lii:

Daa mblo' xà'lé' gaz mil mèn antub mènb'i lath mèn nación Israel co' tarte tyub xib no co' tarte cò'o yéc loo tatool co' nac diox mèna, tatool co' lèe Baal.

⁵Tataaguè' mod ne, be' mbyan' ndxep mèn nación Israel nalle' co' be' ndli cas loo Diox, mèn co' mcui Diox xal nac mod co' mbli Diox angndjàc con' ndac loo mèn par lyá' mèn loo con' ryes. ⁶Per chele' Diox angndli ndxàc con' ndac loo mèn par lyá' mèn loo con' ryes, le' sya, ya inacte con' co' ndlipe' mèn co' li par lyá' mèn loo con' ryes. Tac chele' con' co' ndli mèn ngli par nglá' mèn loo con' ryes, le' sya, anxlé' ngòc con' ndac co' mbli Diox angndjàc loo mèn par lyá' mèn loo con' ryes, sya, xàa.

⁷¿Xá nee gu' cóñ che'n con' co' ngòc loo mèn nación Israel, à? Pues loo thib ned mèn nación Israel co' Diox mcuaia,

Diox mbli ngòc mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox tac mèna ngola's loo Jesucrist. Per ngòca loo tedib ned mèn nación Israel, mèna ne'ngácte ngli par ngàc mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox tac mèna ne'ndalte ngala's loo Jesucrist. Ale ndxe'leque', ngòc mèna mèn naad no mèn nguud. ⁸Ngòca loo mèn nación Israela xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Diox mbli ngòc mèna mèn naad no mèn nguud. Mcuau yéc mèna no mcuau lezo' mèna par ne'yaa'dte cóñ che'n Diox yéc mèna no lezo' mèna. Diox mbli ngòc mèna loo cóñ che'n Diox xal mèn co' ingüi'de con' no xal mèn co' indxònte con' co' mbez tedib mèn loo mèna. Tataa ndxàca loo huax mèn nación Israel axta huiza no axta huiz nalze.

⁹Lomisque', ndxabguè' David co' ngòc rey pôla cóñ che'n mèn nación Israel:

Le' mod co' ngòp mèn nación Israel loo cóñ che'n Diox co'se' mbli mèna sirv loo Diox pôla, leque moda mbli par ngogàa mèn. Ngue li mèn con' ye'rsin' loo Diox. Ale mcàb con' mbli mèna par ngro xà' mèna loo Diox no par tetìi Diox mèna yiloa.

¹⁰Mde'th David, co' ngòc rey pôla, tedib lugar, ne:

Diox li ne'tybute xnìi yéc mèna no ne'tybute xnìi lezo' mèna loo cóñ che'n Diox par gac mèna mèn co' ncuaoo loo no mèn co' ncuaoo yéc. No li Diox, por derech, ne'xecte mèna loo con' ye'rsin co' ngòc mod co' mque tee ban mèna xal thib mbi' co' ndxe' yó' axta mblyeng xis mbi'.

Pab ngue lu' le' mèn co' inacte mèn nación Israel lyá' loo con' ryes, ne.

¹¹Nalle' nde niin tedib con' loo gu', mèn ciuda Rom: ¿Xá nee gu'? ¿Ché' ndyac gu' por ne'ndubdi'ste mèn nación Israel no por asempli mèn nación Israel con' ye'rsin' co' mcàb par mtè'l Diox

mèna no mblo' too Diox mèna loo cóñ che'n Diox, ché' por cona thidtene ya ingode Diox cuent nac mèn nación Israel mèn che'npe' Diox, cà'? Yende xàa. Nec thib mod no nec tedib mod ngàca tataa. Diox ta' lugar yòò mèna loo cóñ che'n Diox tedib vez yiloa. Ndxel'leque', por ne'ndubdi'ste mèn nación Israel loo Diox, con'a mbli le'le' mèn co' inacte mèn nación Israel mblyá' loo con' ryes, co' nee di's, mèn co' ngola's loo Jesucrist. Tataa mbli Diox loo mèn co' inacte mèn nación Israel par, bel'que', tataa mod yé'th lezo' mèn nación Israel par yòò mèn nación Israel loo cóñ che'n Diox tedib vez. ¹² Cona, ngue niin loo gu', ne: Chele' xquin mèn nación Israel no xtol mèn nación Israel co' mcua'n mèna mbli mcàb más con' ndac loo mèn dib athu loo izlyo', mèn co' inacte mèn nación Israel, ale'que' ne' càb más con' ndac loo mèn dib athu loo izlyo' co'se' bere mèn nación Israel yòò mèn nación Israel loo cóñ che'n Diox tedib vez. Thiba con' ndxè'.

¹³ Le' tediba na, tolo que'en taaplá di's loo cart ndxè' co' tolo lyazen tyoodiz non gu', gu' co' inacte mèn nación Israel, par nonque' gu' no ta' gu' cuent le' Diox mbli ngòc daa thib mbi' co' mtel' Diox co' ndxe' di's loo mèn co' inacte mèn nación Israel. No por cona, axta arid naquín lin zin' co' mxol' zin' Diox loon, ndyaquen, par lu'en loo gu' cóñ che'n di's ndac che'n Diox. ¹⁴ Taandxè' ngue lin tac ndlyazen bel'que' taandxè' mod tyal mèn co' nac mèn nacionpe' daa li mèn par gac con' ndac loo mèna xal ndxàca loo gu' par, bel'que', lyá' mèna loo con' ryes. ¹⁵ Chele'i ngòc por mtè'b Diox mèn nación Israel ngòca le' taamas mèn izlyo' mbyu' mbyàl lezo' loo Diox por cóñ che'n Jesucrist, ¿cón gac co'se' tyal Diox yòò mèn nación Israel loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Jesucrist tedib vez par gac mèn nación Israel

mèn nalì no mèn nambìi loo Diox, à'? Ndxel'leque', le'i gac más con' ndac loo taamas mèn dib athu loo izlyo' par gac mèna tedib yalnaban cub co' gac tedib yalnaban más ndac. Thiba con' ndxè'.

¹⁶ Le' tediba na, nde tetaquen thib di's loo gu'. Gu' nda'que' cuent xal nac costumbr che'n mèn nación Israel: Angab na'i, chele' ner pan co' mtocua' mèn loo thib tant co'f harin nac pan natú' loo Diox, xalte mod ne' gac natú' taamas co'f tolo toxcua' mèn pan loo Diox, ne, ¿lé'? Lomisque' mod ne, xal nac costumbr che'n mèn nación Israel, chele' lox che'n thib xan' yaa oliv natú' nac loo Diox, xalte mod ne' gac natú' dibte xan' yaaa loo Diox, ne, ¿lé'? Con'a nee di's, chele' mèn co' mbloj msí' bin co' ngòc mèn nación Israel ngòc mèn che'npe' Diox, le' sya, rye mèn co' nac mèn nación Israel nac che'npe' Diox, ne.

¹⁷ Tolo tetaquen di's cóñ che'n mèn nación Israel loo gu': Chele' ndxep ram yaaa ngòc lan', co' nee di's, mblyux ndxep mèn nación Israel loo Diox thidtene, no chele' gu' co' inacte mèn nación Israel, gu' co' nac xal thib yaa oliv huan co' yende cóñ ntac, ngòc thidte con mèn nación Israel loo Diox xal co'se' nque' mèn thib xòod yaa lad tedib yaa par gacpe' rama che'n yaa ndaca, no gac che'npe' rama con' ndac che'n yaa ndaca, ne. ¹⁸ Per ne'tye'ste gu' cóñ che'n gu' par xiis no gu' mèn nación Israel co' nac xal rampe' yaa oliva co' ngue niin loo gu' ndxè' tac por mèn nación Israel ndxàc con' ndac ndac ndxè' loo gu'. Chele' gu' tye's cóñ che'n gu' par xiis no gu' mèn nación Israel, fte' lezo' gu' xalque' ndxàc con' ndac loo thib ram yaa por cóñ che'n lox yaaa, co' nee di's, lox yaaa ngue xèn' yaaa. No inacte le' ram yaaa ngue xèn' lox yaaa. Con'a nee di's, ndxàc con' ndac loo gu' por cóñ che'n mèn nación Israel.

¹⁹ Thib descuid gab gu' loo lezo' gu': Tataa mbli Diox ngòca loo mèn nación

Israel loo cóñ che'n Diox xal thib ram yaa co' mblyaad par ngòc loo nu' co' inacte mèn nación Israel loo cóñ che'n Diox xal thib xòod co' mque' mèn lad yaaa co'te' mblyaad rama. ²⁰Huenque' ngòca tataa. Per mastale' ngòca tataa loo mèn nación Israel, fte' lezo' gu' le' Diox mtè'b mèn nación Israel no mblo' too Diox mèn nación Israel xal ram yaa co' mblyaad tac mèn nación Israel ne'ndalte ngala's loo cóñ che'n Jesucrist. No gu' mbyan' lugar che'n mèn nación Israel loo Diox ante por ndxela's gu' loo Diox por cóñ che'n Tad Jesucrist. Cona, ngue niin loo gu': Chó Diox chó nee gu'. Ne'tye'ste gu'. Ndxel'leque', nee gu' xal nzi tee ban gu'. Ne'stre'fque', tataa gáca loo gu', ne, chele' gu' ne'lide cas xá mod nzi tee ban ndac gu' loo Diox. ²¹Tac chele' Diox ne'ndalte nton' Diox xtol mèn nación Israel no xquin mèn nación Israel co'se' mbyecloo Diox loo mèn nación Israel co' nac xal ram yaape', lomisque' ne, ne' cóñ che'n xtol gu' no xquin gu' ne'ton'te Diox chele' gu' ne'lide cas xá mod ndxàal que tee ban ndac gu' loo Diox. ²²Huen huen bli gu' xtùuz xal nac Diox. Diox nac xal thib gundan yin' gundan ted. Tac co'se' huen huen ndyubdi's myen' loo gundana, sya, sa lad ya' gundan nda' gundan pan no bél' loo myen!. Per co'se' indyubdi'ste myen', sya, taasa lad ya' gundan nxo'f gundan yid lad myen!. Tataa mod ngòc nayi' Diox loo mèn nación Israel co' ne'ndalte ndubdi's loo con' mnibe' Diox loo mèna li mèna. Ndxel'leque', loo gu' anze'f thib con' ndac tolo li Diox chele' gu' tolo li con' ndac xal ñibe' Diox loo gu' par li gu'i. Per chele' gu' ne'tyalte tyubdi's ndac loo con' ñibe' Diox loo gu' na, gáca loo gu', ne, xal loo thib ram yaa co' ngòc lan!, co' nee di's, tè'b Diox gu' no co' too Diox gu' loo cóñ che'n Diox, ne. Thiba con' ndxè'.

²³Nde niin tedib con' loo gu': Le' tediba na, gác loo mèn nación Israel xal thib xòod co' bere quée lad yaa co'te' mblyaad ram chele' mèn nación Israel tlo yila's loo Jesucrist. Tac susque' con' roo con' xèn nzo la's nii Diox no la's ya! Diox par bere Diox li Diox yòò mèn nación Israel loo cóñ che'n Diox tedib vez xal thib xòod ram co' mblyaadle' no bere mèn que' mèn xòod rama lad yaa tedib vez par tyen xòod lad ram co'te' mblyaad rama. ²⁴Tac chele' gu' co' inacte mèn nación Israel ngòc loo cóñ che'n Diox xal co'se' ncho' mèn thib xòod ram yaa oliv huan par que' mèn xòod lad yaa oliv gulàaz, mastale' ngue niina loo gu' taandxè', per indlide mèna xalque' ngue niipe'en loo gu', ale'que' más con' ndac ne' gác loo mèn nación Israel chele' mèna gác xal thib xòod co' mcho' mèn loo thib ram yaa oliv gulàaz par bere mèn, que' mèn leque xòoda lad leque yaape' oliv gulàaz co'te' mcho' mèn xòoda ndoore', co' nee di's, bere mèn nación Israel yòò mèn nación Israel loo cóñ che'n Diox tedib vez.

Trè' ndlu' cóñ che'n co'se' gác tiemp co'se' yòope' mèn nación Israel loo cóñ che'n Diox tedib vez par lyá' mèn nación Israel loo con' ryes thidtene.

²⁵Nde niin tedib con' loo gu', mèn huesen por cóñ che'n Jesucrist: Ndlyazen le' gu' ta' cuent no non gu' co' huenleque' cóñ che'n con' ndxè' co' be' nacasloo loo mèn izlyo' par ne'ten'te gu' le' gu' nac mèn co' anze'f ndxác loo cóñ che'n Diox. Por cona, ngue niin loo gu': Le' mèn nación Israel ngòc mèn naad no mèn nguud loo cóñ che'n Diox le'n tiemp ndxè'. Ngòc mèn nación Israel mèn naad no mèn nguud axtaque' yila's taamas mèn dib athu loo izlyo' co' inacte mèn nación Israel loo Diox, rye mèn co', licque', tyal yila's loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Jesucrist.

Axta syare' tlo mèn nación Israel, bere mèn nación Israel, yila's mèn nación Israel loo Jesucrist, ne. ²⁶Co'se' tataa gáca, axta syare' lyá' ryete mèn nación Israel loo con' ryes. Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Xa' co' yi'th tí' yi'th làa mèn loo con' ryes, xa'a yi'th yáal par ned le'n nación Israel. No li xa' ne'tolode gác mèn bin thib mbi' co' ngro' lèe Cob mèn ye'rsin'.

²⁷Tolo mbez loo libr co' nac xti's Diox xal nac di's ndxè':

Con' co' lin gác loo mèn nación Israel gác li nèen conveñ co' mblin con mèn nación Israel, pólá, co'se' lin tyon' xtol mèna.

²⁸Le' loo cóñ che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes na, nac mèn nación Israel ngolo ngola's loo Diox par mcàba thib con' ndac loo gu' par xyal' ned xyal' yó' loo gu' par yòo gu' loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Jesucrist. Per mastale' nac mèn nación Israel ngolo ngola's loo Diox, be' nque'que' lezo' Diox ñée Diox mèn nación Israel por cóñ che'n xudgool mèn nación Israel co' mcui Diox pólá. ²⁹Co'se' ngolo mcàbgòn Diox li Diox chol con' ndac loo xudgool mèn nación Israel, thidtene mblo' yéc Diox no lezo' Diox con'a loo mèn. No co'se' mcui Diox mèna par gác con' ndac loo mèna, ne'lá'ya'de Diox mèna thidtene.

³⁰Gu' ngòc mèn co' ne'ndubdi'ste loo Diox thib cu'a. Per nalle', Diox ndlyat lezo' ñée Diox gu' tac mèn nación Israel ne'ndalte ndubdi's loo Diox tiemp ndxè'. ³¹Lomisque' mod ne, mèn nación Israel ne'ndalte ndubdi's loo Diox tiemp ndxè' xalque' ngòca loo gu' co'se' ne'ndalte gu' ndubdi's gu' loo Diox thib cu'a. Mastale' mbli gu' tataa pólá, Diox mblyat lezo' gunèe Diox gu' por cóñ che'n Crist láth ngòc gu' mèn co' ne'ndubdi'ste loo Diox tiempa. Lomisque' mod ne, Diox lyat lezo' ñée

Diox mèn nación Israel yiloa mastale' axta nalle' tarte tyal mèn nación Israel tyubdi's mèn nación Israel loo Diox.

³²Tac co'se' mnibe' mèn loo lezo' mèn no mdoo lezo' mèn dib athu loo izlyo' más li mèn con' ye'rsin' leque tyubdi's mèn loo Diox, sya, Dioxque' mbli par thidte ngòc mèn, mèn dib athu loo izlyo', mèn naad no mèn nguud par tolo li mèn con' ye'rsin'. Tataa mod mbli Diox par lalque' lyat lezo' Diox ñée Diox ryete mèn dib athu loo izlyo' yiloa.

³³Susque' ndxác Diox no susque' nanee Diox ryethe con'. Por cona, mbli Diox ngòcque' no ndyaaque' no ndubque' di's cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo rye mèn dib athu loo izlyo'. Axta ne' ne' gác mèn tyoodi's mèn cóñ che'n con' co' ñibe' Diox lezo' Diox li Diox làth mèn. No axta ne' ne' ñée mèn xá mod ndli Diox con!. ³⁴Cona, ngue niin loo gu': ¿Xá ñaa thib mèn co' non xal nac con' co' ndli Tad Diox xtùuz? Lomisque' ne, ¿chó mèn mblu' Tad Diox par mbli Tad Diox mbi'th Crist par tataaque' mod nzo di's ndac che'n Diox loo mèn dib athu loo izlyo', à!? Yende chó mèn mbli tataa, élé'? ³⁵Lomisque' ne, ngue niin tedib con' loo gu': ¿Xá ñaa thib mèn co' nzo loo izlyo' co' ngòc mda' chol con' loo Diox par tataa mod li mèn cuent nquin li Diox con' ndac loo mèna par tataa mod quix Diox cóñ che'n con' co' mbli mèna co' mquin Diox, à!? Yende chó mèn gác li tataa loo Diox, élé'? ³⁶Ryethe con' co' mblec Diox no mxèn' Diox nac che'n Diox. No ryete con'a mblec Diox no mxèn' Diox par li zin' Diox. Por cona, lyazen gab mèn Diox roo Diox xèn nac Diox no con' roo con' xèn ndli Diox le'n línl' co' ntlo, no le'n línl' co' ndxelo, no le'n línl' co' ne'lith node. Taandxè' gáca.

Trè' ndlu' cóñ che'n mèn co' mdyal mbembii loo Diox no co' ngro xà' loo cóñ che'n xab izlyo' par ngòc mèna che'npe' Diox.

12 Por cona, ngue niin loo gu', mèn huesen por cóñ che'n

Crist: Xalque' ndlyat lezo' Diox ñèe Diox gu', ndlyazen taandxè' mod li gu' sirv no li gu' con' ndac loo Diox. Con' ndxè' nac con' co' ndyaquen ndxàal li gu'. Ndlyazen le' gu' ante que tee ban loo Diox no maste par li gu' ante con' co' ñibe' Diox li gu'. No ndlyazen le' gu' thidteneque' ryo xà'que' loo cón che'n xab izlyo' par, lìcque', gàc gu' che'npe' Diox. Chele' gu' tataa li, naneeque' gu' no nonque' gu' ndxòo lezo' Diox con' ndli gu'. ²Ndlyazen ne'tolode tyoo lezo' gu' no gab gu' loo lezo' gu' li gu' cón che'n co' nac xab izlyo'. Ndxel'leque', fse' gu' xtùuz gu' par que tee ban gu' tedib mod co' nac co' neete lezo' Diox. Tataa mod ta' gu' cuent cón nac co' nee lezo' Diox li gu', co' nee di's, nac con' ndac, no con' co' ndxòo lezo' Diox, no con' co' nac con' nali no con' nambìi loo Diox.

³Por cón che'n zin' co' nac thib con' ndac co' mxo'f zin' Diox loon, ngue niin loo ryete gu': Indlyasten le' nec thib gu' li masre' xtùuz cón che'n gu' leque co' ndxàal li gu' xtùuz cón che'n gu' par ne'tye'ste gu'. Ndxel'leque', bli thib thib gu' xtùuz cón che'n leque gu' no cón che'n hues xtàa gu' par ñèe gu' ñeene' ñché' nac gu' mèn roo mèn xèn loo Diox o ché' nac gu' mèn be'the loo Diox? xal nac mod co' ndxàp gu' no co' ndxela's gu' loo Diox xalte nac mod co' mblyath no Diox gu' par ndxàp gu' yalxla's loo Diox. ⁴Gu' naneeque' no nonque' gu' xal nac lad chol na!. Xà' nac ya' na!. Xà' nac nii na!. No xà' nac taamas con!. Nii na' no ya' na' no taamas con' indlide sirv loo na' par lii thib loote con!.

⁵Tataaque' nac na!, ne, na' co' ndxela's loo Crist. Mastale' huax mèn nac na!, nac na' xal thidte lad Crist. Tataaque' mod nac ryete na', na' co' thidte ngòc loo Crist, thidte nac thib na' no tedib na' loo cón che'n Crist xal nac ladpe' mèn.

⁶Diox ndli loo na' co' ndxela's loo Diox por cón che'n Crist xà' xà' nac co'

ndxác na' li na' loo cón che'n Diox xal ndlya's Diox li thib thib na!. Ndxàal xo'f zin' na' zin' co' ndlu' Diox loo thib thib na' xal ndlya's Diox li thib thib na' zin'. Chele' Diox mbli ndxác ndxep na' co na' yalbàn cón che'n Diox, ndxàal co na' yalbàn cón che'n Diox xalque' nac mod co' ndxàp na' yalxla's loo Diox. ⁷Lomisque', ngue niin loo gu', ne: Chele' Diox mbli nac na' mèn co' xo'f zin' ndac thib zin' co' nac par lyath no na' xtàa na!, ndxàal lyath no ndac na' xtàa na!. Lomisque' ne, chele' Diox mblec ndxep na' par lu' na' loo hues xtàa na!, ndxàal lu' ndac na' loo hues xtàa na' cón che'n Tad Diox. ⁸Lomisque', ngue niin loo gu', ne: Na' co' mblec Diox no mbli Diox par ndxác na' li na' par ye'th lezo' mèn, no tegán na' lezo' mèn loo cón che'n Diox, ndxàal li na'i xal ndxàala. Le' mèn co' ndryo' lezo' angta' mèn con' co' ndryo' lezo' mèn ta' mèn càa mèn co' nde che con' loo, ta' mèna con gust no con dib nzo yéc mèn no con dib nzo lezo' mèn. Ne'cuez nguixte mèn cón che'nai yiloa. Le' mèn co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo xtàa na, leque mèna hui' loo mèn xá mod ndyoo ner mèn no xá mod ndyoo naa mèn loo xtàa mèn par ryo' loo con' ndac cón che'n Diox por con' ndli mèna. Le' mèn co' ndryo' lezo' lyath no mèn co' naquin con' no mèn co' ndyac yaltìi, lyath no mèn mèna con gust no con guyith guxìis.

Pab ngue lu' xá mod ndxàal que tee ban ndac mèn, mèn co' ndxela's loo Crist no co' nzo loo cón che'n Crist, lath hues xtàa mèn.

⁹Thib lì yéc gu' no thib lì lezo' gu' fque' lezo' gu' gunèe gu' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu'. Blá' gu'. Ne'tolode li gu' chol con' ye'sin!. Más huen, ftoo lezo' gu' li gu' con' ndac. ¹⁰Fque' lezo' gu' gunèe gu' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu' xalque' nque' lezo' gu' ñèe gu' huespe' gu!. Bli gu' con' guryath no con'

guryèn no bli gu' cas thìb xtàa gu' no tedib xtàa gu' xal ndxàala.

¹¹Bli gu' purad loo zin' co' nac chol zin' co' ngue li gu'. Ne'gàcte gu' mèn za'f loo zin'. Gòc gu' mèn nayen loo zin' co' mxof zin' Tad Diox loo gu' par li gu'i.

¹²Gure gu' guyith guxiis loo cóñ che'n con' co' nzi quee lezo' gu' co' gàc loo gu' yiloa. Gòc gu' mèn co' ncha'la's no co' xec yèe co'se' ndxàc ngòc nguàal con' ye'rsin' loo gu'. No ndlyazen ne'yathla'ste gu' toloque' gurez gu' Diox.

¹³Blyath no gu' mèn co' ngro' xà' loo cóñ che'n xab izyo', mèn co' ngòc che'npe' Diox, co' nee di's, blyath no gu' mèn co' ndxela's loo Crist loo con' nde che loo mèna. Con gust fta' gu' liz gu' cued mèn co'se' ña'b mèn loo gu' cued mèn liz gu'.

¹⁴Con huen di's con huen cuent ftoodi's gu' cóñ che'n mèn co' ndli ngòc nguàal con' loo gu'. Gurez gu' no bna'b gu' loo Diox par li Diox anggàc con' ndac loo mèn co' ndli ngòc nguàal con' loo gu'. No ne'nii yèede gu' no ne'nii tiide gu' cóñ che'n mèna.

¹⁵Thidte gòc gu' con hues xtàa gu' co' nziri' con guyith guxiis par tolo tyac lezo' gu' con hues xtàa gu'. No lomisque' ne, thidte gòc gu' con mèn co' nzi xi lezo'.

¹⁶Ndlyazen thidte gàc xtùuz gu' no lezo' gu' co'se' li gu' chol con' nde li gu'. Ne'gàcte gu' mèn nate's no mèn naxal'. Ndxe'leque', gòc gu' mèn nado'. Ne'gabte gu' loo lezo' gu' le' gu' anze'f ndxàc.

¹⁷Ne'co xtàade gu' con' loo xtàa gu' xal nac leque con' ye'rsin' co' ndli no xtàa gu' gu'. Mås huen, fcua'n gu' mod li gu' con' ndac loo ryete mèn. ¹⁸Bli gu' con' ndac co' nzote mod li gu' par tataa mod nabe'ste cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth hues xtàa gu'. ¹⁹Mèn huesen por cóñ che'n Crist, gu'

co' nque' lezon ñèen, ne'co xtàade gu' leque con' ye'rsin' co' ndli xtàa gu' loo gu' loo xtàa gu'. Ndxe'leque', ftan' gu'i part che'n Diox par yub Diox co' xtàa cóñ che'n gu' loo mèna. Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Cón chenen nac co' tetiin mèn co' nac co' go xtàan loo mèn. iLá'a! Tazanque' daa no yigaa mèna loon, ndxab Tad Diox.

²⁰Lomisque' ndxab Tad Diox:

Chele' mèn co' nac ngolo ngola's che'n gu', co' ndxecloo ñèe gu', ngue tee lan', fta' gu' con' hua mèna. Chele' mèna ngue tee yec lezo', fta' gu' xít gu' gu mèna. Tac co'se' ngue li gu' con'a loo mèna, ten' mèna le' gu' ngue li con' ndac loo mèna. No tataa mod nthyon tín' mèna por ngue li gu' con' ndac loo mèna.

²¹Ne'ta'de gu' lugar lyàa xyàa lezo' gu' par setilte zyo' yéc gu' co'se' li mèn ngòc nguàal con' loo gu'. Ndxe'leque', más huen ftoo lezo' gu' bli gu' con' ndac par ne'lide gu' con' ye'rsin' loo mèn co' mbli ngòc nguàal con' loo gu'.

13 Ndlyazen niin tedib con' loo gu', ne: Ryete gu' ndxàal tyubdi's loo mèn nac zin', loo mèn co' nxo'f zin' gobiern thìb zin'. Tac ryete mèn co' ndxàc mèn nac zin' che'n gobiern, Diox mbli ngure mèna no nziri' mèna par tyubdi's mèn loo mèn nac zin'a, que nac mèna gobiernpe', que nac mèna mèn nac zin' bix. ²Por cona, ngue niin loo gu': Mèn co' ncà di's loo mèn nac zin', mèna nac ngolo ngola's loo con' co' mnibe' Diox. Le' sya, mèn co' tataa ncà di's loo mèn nac zin', leque mèna ncua'n xquin mèn loo Diox. Diox li tetiin mèn nac zin' mèna por cóñ che'n con' ye'rsin' co' mbli mèna. ³Tac mèn co' nac mèn nac zin', inziri'de mèna par li mèna zyeb mèn co' ndli con' ndac. Ndxe'leque', nziri' mèn nac zin'a par li mèn nac zin' zyeb mèn co' ndli con' ye'rsin'. ¡Ché! ndlya's gu' que tee ban

li gu' xal ndlya's gu' par ne'lida mèn nac zin' par zyeb gu', cà? Yende xàa. Nacquele' gu' indlya'ste gàca tataa loo gu', nabe'ste fque tee ban gu', sya, par tataa mod hui' ñaa mèn nac zin' loo gu' le' gu' nac mèn ndac. No ne'lida mèn nac zin' par zyeb gu'. ⁴Tac mèn nac zin' nac mèn co' Diox mblec no mbli Diox nziri' mèn nac zin' par xo'f zin' mèn nac zin' thib zin' loo Diox par li mèn nac zin' gàc con' ndac loo gu'. Per chele' gu' nzi tee ban li con' ye'rsin', le' sya, ndxàal zyeb gu' ñèe gu' mèn nac zin'. Tac ianxle'de ndxàp mèn nac zin' con' la's nii mèn nac zin' no la's ya' mèn nac zin' par tetii mèn nac zin' gu'. Tac por cona mblec Diox mèn nac zin' par xo'f zin' mèn nac zin' thib zin' loo Diox par tetii mèn nac zin' mèn co' nzi tee ban li con' ye'rsin!. ⁵Por cona, naquinque' tyubdi's gu' loo mèn nac zin'. Iante tyubdi's gu' loo mèn nac zin' par ne'tetiide mèn nac zin' gu'. Ndxé'leque', tyubdi's gu' loo mèn nac zin' tac nden' gu' le'n lezo' gu' le' Diox ngue ñibe' loo gu' co'se' ñibe' mèn nac zin' loo gu' li gu' chol con' ndac. ⁶Por cón che'n cona, gu' nguique' cón che'n contribución no nda! gu' chol ayud co' nquin mèn nac zin' tac Diox mblec mèn nac zin' par thop mèn nac zin' tmi co' nquin gobiern no co' nquin mèn nac zin'.

⁷Lomisque', ngue niin loo gu', ne: Bdix gu' loo rye mèn co' ndeb gu'. Chele' chol gu' ndeb cón che'n contribución, bdix gu' cón che'n contribución. Lomisque' ne, chele' chol gu' ndeb cón che'n tmi co' mbli mèn nac zin' mandad tub mèn, ftub gu' tmi co' ña'b mèn nac zin'. Lomisque' ne, loo mèn co' ndli gu' cuent gáp gu' mod, gòp gu' mod loo mèna. Mèn co' ndli gu' cuent ndxàal tuyu' mèna, bli gu' par tuyu' mèna. ⁸Ne'ryo' te'bte gu' loo nec thib mèn. Ndxé'leque', fcua'n gu' mod fque' lezo' gu' gunèe gu' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu' tac mèn co' nque' lezo'

ñèe xtàa mèn, mèna ngue lique' xal ñibe' Diox loo mèn par li mèn. ⁹¿Ché' inonte gu' xal mbez di's co' mnibe' Diox loo Moisés co' ngòc ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel co' mbez: Ne'lida gu' yalburrid. Ne'guthte gu' mèn. Ne'li huan'te gu'. Ne'toxcua'de gu' yalgutye' cón che'n nec thib mèn. Ne'quel'i'thte gu' cón che'n hues xtàa gu'. Di's ndxè', no taamas di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, thidte nac no thidte mbez no ndlu' di'sa loo gu' par que' lezo' gu' ñèe gu' hues xtàa gu' xalque' ngue lezo' gu' ñèe gu' gu' no xalque' nquenap leque gu' gu'. ¹⁰Co'se' nque' lezo' mèn ñèe mèn hues xtàa mèn, incua'nte mèn mod li mèn con' ye'rsin' loo hues xtàa mèn. Cona, ngue niin loo gu': Co'se' nque' lezo' mèn ñèe mèn hues xtàa mèn, mèna ndlique' xal ñibe' Diox loo mèn li mèn.

¹¹Por cón che'n con' co' ngolo mdoodizen loo gu' ndxè', cón che'n tiemp co'se' gàc lyá' na' loo con' ryes thidtene, ndoo ri'th tiempa xal co'se' ndoo ri'th yál' no ndxenìile' izlyo' tedib huiz. Por cona, góç gu' mèn co' tolo tyub xnìi yéc no co' tolo tyub xnìi lezo' loo tiemp co' nzi ban na' nalle'. Nalas gure gu' loo cón che'n Diox xal mèn co' inzi yàtte. Tac tiemp co'se' yi'th xi Jesucrist na', tiempa más nde zin' gaxle' loo na' nalle' leque co'se' nerleque' ngola's na' cón che'n di's ndac che'n Diox. ¹²Lomisque', ngue niin loo gu', ne: Ndoo ri'th tiemp thib lín' tedib lín' co'se' toloque' ñibe' con' ye'rsin' loo mèn loo izlyo' ndxè' co' ndli ncuaú yéc mèn no ncuaú lezo' mèn xal co'se' nzi tee mèn loo yál'cuau. Per làth xtau'a, nde zin'le' tiemp, ne, co'se' yi'th xi Tad Jesucrist mèn par bii no mèn Tad Jesucrist, mèn co' ngòo loo cón che'n Tad Jesucrist. Por cona, ngue niin loo gu': Ndxàal lá' na' ryethe con' co' nac co' ncàb ndxau' yéc na' no

ndxau' lezo' na' loo cóñ che'n Diox. Más huen, naquin li na' xal solndad co'se' ntau' solndad lad solndad con yi'l par ne'gàcte con' ryes loo solndad, co' nee di's, que tee ban ndac na' loo Crist co' ndli ndyub xnìi yéç na' no co' ndli ndyub xnìi lezo' na' loo cóñ che'n Diox.¹³ Ndxàal que tee ban li na' con' ndac, co' nee di's, nac con' co' ndxàal li mèn loo xnaa ndxáal ze, con' co' ndli ne'thyonte mèn loo xtàa mèn. Indxàalte que tee ban guy' na!. Indxàalte yòò na' loo thìb yalhua co' ndli ndxetoo di's lath mèn. Ne' ne' indxàal que tee ban bix yéç na' par li na' yalburrid. Ne' ne' indxàal yoo na' loo chol con' co' ndryo' ndlyen' lezo' na' no le'n xtùuz na' par tataa mod ne'cue yoo node na' chol mèn co' ndxàc hues no xtàa na' lath na!. Ne' ne' indxàal li na' par yan lezo' na' ñíea na' chol xtàa na'.¹⁴ Ndxe'leque', naquin ante que tee ban na' loo cóñ che'n yub Jesucrist co' nquenap na' par ne'lida na' chol con' ye'rsin'. No lomisque', lyazen ya ne'tolode tyóo na' par tyac lezo' na' li na' ryethe con' co' ndyub yo'f lezo' na' li na' co' nac cóñ che'n xab izlyo' ndxè!.

Pab ngue bez: Ne'niide gu' ngòc nguàal con' cóñ che'n hues xtàa gu' co' nzo loo cóñ che'n Crist.

14 Chele' chó mèn diiz ngòo loo cóñ che'n Jesucrist, no tarte yila's mèna loo cóñ che'n Jesucrist co' huen huen xal ndxela's na', fta' gu' lugar tolo yòò mèna lath gu!. Per látha, más huen ne'tyoodi'ste gu' con mèna no ne'nibdi'ste gu' loo mèna cóñ che'n xley' che'n Crist co' tarte ta' ndac mèna cuent par ne'gol' di'ste gu' arid con mèna.² Angab na'i, nzo ndxep mèn co' diiz ngola's. Mèna yende chó import nzo lezo', nden' mèna nzoque mod hua mèna chol con' ndlyia's mèna. Per lath xtau'a, nzo taandxep mèn co' nac leque mèn co' diiz ngola's. Mèna

be' ndxàc chop loo chop la's loo cóñ che'n Crist. Be' nde no lezo' mèna loo costumbr co' mque no mèna ndooré' yila's mèna. Cona, ndyac mèna más huen hua mèna con' nayèè co' inacte chol bél' co' ndxuhua mèn.³ Cona, ngue niin loo gu!: Gu' co' ndxuhua chol con' co' nac xít gu' no lua' gu', indxàalte xìis no gu' mèn no indxàalte co' too gu' mèn co' indxuhuade chol con' co' nac xít mèn no co' nac lua' mèn thib lad xal nac mod co' ndxuhua gu' chol con' co' nac xít gu' no lua' gu!. No gu' co' indxuhuade chol con' co' nac xít mèn no lua' mèn, indxàalte ñii gu' ngòc nguàal di's cóñ che'n hues xtàa gu' co' ndxuhua xít no lua' co' nac chol con' co' ndxuhua mèn. Tac yende chó import nzo lezo' Diox loo con'a. Leque yub Diox nac xa' co' mdyal no co' mda' lugar ngòo mèna loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Crist.⁴ iAa que naxèn gu' se, mèna ciuda Rom! ¿Chó cóñ che'n gu' par le'le' gu' ñii ngòc nguàal di's cóñ che'n mèn co' ndli sirv loo tedib mèn, à? Nee mèna cóñ ngue li mèna. ¿Ché' ngue li mèna con' ndac o ché' ngue li mèna con' ye'rsin' loo Diox?, loo Diox co' nee di's, nac xal patrón loo mèna cóñ che'n co' nac lua' no xít mèn. Con'a nac cóñ che'n Diox co' nac xal patronpe' mèna. No huenque' gac cóñ che'n mèna loo Diox co' nac xal patrón mèna tac yub Diox ndxàc par tolo li Diox gac con' ndac loo mèna.

⁵ Nde niiguè'en tedib con' loo gu', ne, cóñ che'n co' nac tedib ned mèn co' nzo lath gu!: Nzoque' ndxep mèn lath gu' co' mbez másque' huiz roo nac thib huiz co' nac huiz lni leque taamas huiz. No nzo tedib ned mèn lath gu' co' ndxela's le' ryete huiz lalque' nac. Cona, ngue niin loo gu!: Leque mèna ndxàal cuec lezo' mèn li mèn xtùuz xá mod nac cóñ che'n thib huiz no xá mod nac cóñ che'n tedib huiz par ñee mèna ¿ché' ndxàal li mèna cas huiza o ché'

indxàalte li mèn cas huiza? ⁶Nde niin con' ndxè! loo gu' ante cón che'n mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Tad Jesucrist: Mèn co' nquenap mèn thòb huiz co' ndlya's mèn, mèna ngue li con' guryath no con' guryèn loo Tad Diox. Lomisque' ne, mèn co' inquenapte mèn thòb huiz co' ndlya's mèn, mèna, ne, ngue liguè! con'a par gàc con' guryath no con' guryèn loo Diox por inquenapte mèn chol huiz lni xal ndli taamas mèn. Lomisque' ne, mèn co' ndxuhua xít mèn no lua' mèn co' nac chol con' co' ndxuhua mèn, ndxuhua mèn xít mèn no lua' mèn par gàc con' guryath no con' guryèn loo Diox tac mbez mèna Diox quix U', Diox, loo Diox co'se' hua mèn. Lomisque' ne, mèn co' ndxàp lezo' mèn par ne'huade mèn xít mèn no hua mèn co' nac chol con' co' ndxuhua mèn, mèna, ne, ngue liguè! con' guryath no con' guryèn loo Diox tac mbez mèna Diox quix U', Diox, loo Diox ndoore' hua mèn.

⁷Tac nec thòb na' inzi bante xal neepe' lezo' na!. No nec thòb na' yende mod gath xal neepe' lezo' na!. ⁸Per chele' na' nzi ban, láth nzi ban na!, ante nzi ban na' xal neepe' lezo' Tad Crist. No que naca gath na!, gath na' xal neepe' lezo' Tad Crist. Le' sya, lomisque' naca, que naca ban na!, o que naca gath na!, nacque' na' mèn che'npe' Tad Crist.

⁹Por cona, nguth Crist no ngro xban Crist no naban Crist tedib vez par ñibe'pe' Crist loo ryethe mèn yiloa, que naca mèn co' nguth, que naca mèn co' be' naban, que naca mèn co' ngòoo loo cón che'n Crist, no que naca mèn co' ne'tyalte' yòoo loo cón che'n Crist nalle!.

¹⁰Per gu', mèn ciuda Rom, yende chó cón che'n gu' par tub rez gu' cón che'n hues xtàa gu' por cón che'n Crist. Lomisque' ne, yende chó cón che'n gu' par xìis no gu' hues xtàa gu' no co' too gu' hues xtàa gu'. Tac gàca le' ryethe na' tyoo loo Crist par tub rez Crist cón

che'n thòb thòb na!. ¹¹Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' ndxab Tad Diox. Di'sa mbez:

Com le' daa, lìcque', naban, ndxab Tad, gàcque' le' ryete mèn co' nziri' dib athu loo izlyo' tyub xib loon. No loo xnaa tyoodi's ryete mèn loo xtàa mèn di's roo di's xèn cón chenen. No gab ryete mèn di's natú' loon, daa co' nac merpe' Diox.

¹²Cona, ngue niin loo gu', par non na!: Le' thòb thòb na! ta' cuent loo Diox no gab na! loo Diox cón che'npe' con' mbli na! no xá mod mque tee ban na! loo izlyo' ndxè! co'se' gàc huiza.

**Ne'aselide gu' par angcua'n
hues xtàa gu' xtol hues xtàa
gu' no xquin hues xtàa gu'.**

¹³Por cona, indxàalte tyoodi's gu' ngòò nguàal con' cón che'n hues xtàa gu!. Ndxelaz leque', leque gu' bli par ñibe' gu' loo lezo' gu' par ne'lida gu' ngòò nguàal con' loo mèn co' nac hues xtàa gu' por cón che'n Jesús. Lomisque' ne, ne'lida gu' nec thòb con' co' nac ilé'de con' par càba loo hues xtàa gu' yitac lezo' hues xtàa gu' no cua'n hues xtàa gu' xquin hues xtàa gu' no xtol hues xtàa gu!. Thiba con' ndxè!.

¹⁴Le' tediba na, part cón chenen, daa nanee no ndxàpen yalxla's le' ryethe con' co' ndxuhua mèn nambìique' naca loo Diox. Ndxelazen con' ndxè! tac ndxàpen yalxla's loo Tad Jesucrist no loo cón che'n Tad Jesucrist. Per por part che'n chol mèn co' ndxàc hues xtàa na!, mèn co' nzo chol lugar co' ndli cuent inambìide nac ndxep con' hua mèn ndyac mèn, pues inambìide nac con'a ndyac mèn par hua mèna.

¹⁵Chele' chol hues xtàa na! nden! le'n lezo' hues xtàa na! ilé'de nac con' ngue li gu' co'se' hui' hues xtàa gu' loo gu' nzi yuhua gu' xít gu' no lua' gu', co' nee di's, ndyac hues xtàa gu' le' gu' ngue yuhua con' co' indxàalte hua gu', con'a

ndlì ncàb le' hues xtàa gu' ndyac le' gu' inque'de lezo' ñìe gu' hues xtàa gu'. No lomisque' ten' hues xtàa gu' inzi tee ban ndacte gu' xal ndxàala loo hues xtàa gu' loo cón che'n Jesucrist. Cona, ngue niin loo gu': Ne'lide gu' tataa loo mèn hues xtàa gu' par ne'tyoo xà'de lezo' mèn hues xtàa gu' loo cón che'n Crist ante por ndlya's gu' hua gu' con' co' ndubla's gu' hua gu' loo mèn co' ndxàc hues xtàa gu'. Tac por cón che'n mèna nguth Crist, ne. ¹⁶Ne'lide gu' ngòc nguàal con' par li mèn xtùuz no ñii yèe ñii tìi mèn cón che'n gu' loo con' co' ndyac gu' nac con' ndac co' ndli gu'. ¹⁷Tac mod co' ngue ñibe' Diox loo gu' nalle', yende chó mport nzo lezo' Diox loo con' co' nac xít gu' no lua' gu'. Ndx'e'leque', con' co' ñibe' Diox loo gu' par li gu' nac: Fque tee ban lì gu' loo Diox no cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth hues xtàa gu', no cue gu' guyith guxiis làth xtàa gu'. Tataa ndxàal li gu' tac Xpii Natú' co' nzo loo gu' ngue lyath no gu' par tataa que tee ban gu'. ¹⁸Mèn co' tataa nzi tee ban loo cón che'n Crist xal ngue niin loo gu' ndxè', mèna ndxòo lezo' Diox ñìe Diox con' ndli mèna. No mèn co' nac hues xtàa mèna ngüi' no nda'que' mèna cuent huenque' nac co' ndli mèna.

¹⁹Cona, ngue niin loo gu': Tolo fque tee ban ndac gu' loo mèna par tataa mod cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth mèna. Le' sya, chele' gu' tataa ngue li, tataa mod ngue li gu' par ndlyath no gu' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu' par tolo té'th mèn no tolo tyubdi's mèn loo Crist. ²⁰Más huen, ne'huade gu' chol con' co' nac xít gu' no lua' gu' loo mèn co' nac hues xtàa gu' par tyoo xà' lezo' mèna loo cón che'n Diox por ante ñìe mèna ndxuhua gu' con' co' nac xít gu' no lua' gu'. Lìca, ryete con' co' nac xít mèn no lua' mèn co' ndxuhua mèn nambiique' nac con'a par hua mèna. Per part cón che'n mèn co' nac hues xtàa gu' co' ngue hui' loo gu' co'se'

ngue yuhua gu' thib con' co' nac xít gu' no lua' gu', loo mèna gác ngòc nguàal con' no axta cua'n mèna xquin mèna no xtol mèna por ñìe mèna ndxuhua gu' con' co' nac xít gu' no lua' gu'. ²¹Huenque' naca chele' gu' ne'huade chol bél', ne' ne' gàal ro gu' viñ, no ne' ne' li gu' chol taamas con' co' nac ngòc nguàal con' loo mèn co' nac hues xtàa gu' por cón che'n Jesucrist. Ne' ne' aseli gu' chol con' co' cáb loo hues xtàa gu' cua'n hues xtàa gu'a xquin no xtol hues xtàa gu' por cón che'n gu'. Lomisque' ne, ne'aselide gu' tyoo xà' lezo' mèn xal nac mod co' ndxela's mèn loo cón che'n Crist. ²²Le' por part cón che'n gu' na, mod co' ndxela's gu' loo Diox por cón che'n Crist, ante le'n lezo' gu' non gu' xá mod ndxela's gu' loo Diox par tataa mod ne'l'u'de gu' loo mèn ndli gu' cuent anze'f ndxác gu' ndyoo naa gu' loo mèn loo cón che'n Diox. Tac huen nda thib mèn co' ndxàp yalxla's loo Diox co'se' leque mèna ngue lu' mèna loo hues xtàa mèna huen nzo lezo' mèna ngue tee ban mèna loo Diox no co'se' inden'te mèna le'n lezo' mèna le' mèna ngue li con' ye'rsin' loo Diox. ²³Per mèn co' ndxuhua chol con' co' nac xít mèn no lua' mèn no ndxàc chop loo chop la's mèn no ngan lezo' mèn, íché' thua mèna o ché' ne'huade mèna?, le' sya, leque con' co' ndli mèn xtùuz le'n lezo' mèn ngue quexù' mèn co'se' hua mèn xít mèn no lua' mèn tac indxuhuade mèn con'a dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn. Le' sya, ryete con' ndli mèn co' nzo loo cón che'n Diox por cón che'n Crist, mèna ncua'n xquin mèn no xtol mèn tac indlide mèna con' ndli mèn dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn. Ndx'e'leque', ndli mèn con'a chop loo chop la's mèn. Thiba con' ndxè'.

Pab mbez: Fcua'n gu' mod li gu' co' yòo lezo' xtàa gu'. No ne'cua'nte gu' mod li gu' ante con' co' yòo lezo' gu'.
15 Le' tediba na, na' co' más nzi née loo con' ndxela's na' loo Crist, ndxàalque' xec na' no lyath no na'

mèn co' tatabe' nac mèn chop loo chop la's loo co' ndxela's mèna loo Crist. No ne'lide na' par leque na' li par ante más tyac lezo' na' loo cón che'n co' ndxela's na' loo Crist. ²Thìb thìb na' ndxàal cua'n mod li na' con' ndac loo hues xtàa na' por cón che'n Crist par càba con' co', lìcque', nac con' ndac loo hues xtàa na' par tataa mod tolo té'th no tolo tyubdi's hues xtàa na' loo cón che'n Jesucrist no par tataa mod tolo tyac lezo' hues xtàa na' loo co' ndxela's hues xtàa na!. ³Tac leque yub Crist ne'ncua'nte mod par ngli Crist ndac lezo' Crist por cón che'n Crist. Ndxe'léque', ngòcque' con' loo Crist xalque' ngòc di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' gunii Crist loo Tad Diox, co'se' ndxab Crist:

Ndalén par tyactiin por cón che'n mèn co' nac ngolo ngola's che'n U!. Mèna mdèe msuc rloon. No mbli mèna ngòc nguàal con' loon axta plóthe mbly'a's mèna.

Loo con' ngòc loo Crista, ne'nda'de Crist gust lezo' Crist nec thìb mod no nec tedib mod par ngo' xyàn lezo' Crist con mèna. ⁴Cona, ngue niin loo gu': Mdubque' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox ndoore' co' nac testamentgool nalle!. Di'sa ndub loo libr co' nac xti's Diox par té'th na' no par ta' na' cuent cón che'n Diox. Tataa ndlu' xti's Diox loo na' par ncha'la's na' no par tegán na' lezo' na' loo cón che'n Diox xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox. Tataa mod tolo cue quee lezo' na' loo cón che'n Crist. ⁵Ndlyazen le' Diox co' angndli par ncha'la's mèn no Diox co' ndli par ntegán mèn lezo' mèn angli thidte gác lezo' gu' no xtùuz gu' loo thìb xtàa gu' no loo tedib xtàa gu' xalque' ngòc mod co' ngòp Crist Jesús loo mèn ⁶par tataa mod thidte gác ryete gu' par thidte gab gu' di's natú' no di's roo di's xèn cón che'n Diox loo xtàa gu' cón che'n Diox co' nac xud Tad Jesucrist na!.

Pab mblo yalbàn loo mèn tithe co' inacte mèn nación Israel.

⁷Cona, ngue niin loo gu': Fta' gu' lugar yòo chol mèn làth gu', mèn co' ndxela's xal mda' Crist lugar ngòo gu' loo cón che'n Crist par tataa mod gác con' roo con' xèn loo Diox por cón che'n gu'. ⁸Tac con' co' ngue niin loo gu' ndxè' nac le' Crist mbi'th yáal loo izlyo' par li Crist sirv loo mèn co' nac mèn nación Israel par li la's mèna le' Diox indyè'de no par mdubque' di's xal nac di's co' mcàbgòn Diox loo xudgool na' co' ngo ban pólle'a. Tataa mbli Diox par mblu' Diox loo mèn le' Diox ndlique' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn.

⁹Mbi'th yáal Jesucrist loo izlyo' ndxè', ne, par lyat lezo' Jesucrist ñièe Jesucrist mèn co' inacte mèn nación Israel. Tataa mbli Jesucrist par gáca le' mèn co' inacte mèn nación Israel tlo, ñii mèna di's roo di's xèn cón che'n Diox loo mèn xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mde'th mèn. Di'sa mbez:

Por cona, daa gab con' roo con' xèn cón che'n U', Tad, loo mèn co' inacte mèn nación Israel. No gol ron di's natú' cón che'n lèe U', Tad, loo mèn co' inacte mèn nación Israel par gác con' guryath no con' guryèn loo U'.

¹⁰Tedib lugar le'n libr co' nac xti's Diox ndub di's co' gunii Moisés, co' mbezguè', ne:

Fxo'f nde' fxo'f ndla' lezo' gu', mèn nación co' nziri' dib athu loo izlyo', con mèn co' nac mèn nacionpe' Diox co' nzo loo cón che'n Diox.

¹¹Tedib lugar le'n libr co' nac xti's Diox gunii David co' ngòc rey pólá, ne:

Gab mèn co' nac mèn chol nación co' nziri' dib athu loo izlyo' di's guryath no di's guryèn cón che'n Tad Diox. No lomisque', tyoodi's ryethe mèn co' nziri' dib athu loo izlyo' cón che'n con' roo con' xèn co' mbli Tad Diox no co' nac Tad Diox.

12 Tedib lugar loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' gunii Sayi, ne, di's co' mbez:

Gáal thib mbi' co' nde bin Isaí co' ngòc xud David co' ngòc rey pôla. Gáal mbi'a co'se' ihuaxte bin Isaí nzo no co'se' nden' mèn yende cón ntac bin Isaí. Mbi'a gâc mbi' co' ñibe' loo mèn nación co' inacte mèn nación Israel. Le' sya, mèn co' inacte mèn nación Israel cue quee lezo' loo mbi' co' nac bin Isaí.

No ngóolque' mbi'a. Mbi'a nac Tad Jesucrist.

13 Ndlyazen le' Diox, co' ndli toloque' cue quee lezo' mèn loo cón che'n Crist, tolo li par xyo'f nde' xyo'f ndla' lezo' gu' loo con' co' ndxela's gu' loo Crist. No ndlyazen le' Diox li tolo que tee ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' lâth xtàa gu' loo con' co' ndxela's gu' loo Crist par tataa mod cue quee lezo' gu' axta plóthe loo cón che'n Crist por cón che'n ryethe con' co' nac con' roo no con' xèn co' nzo la's nii Xpii Natú' no co' nzo la's ya' Xpii Natú' co' ndlyath no gu'!

14 Daa ngobe', mèn huesen por cón che'n Crist, le' gu' mbli nèele' lezo' gu' par li gu' con' ndac thidtene. Lomisque' ne, ndyaquen, huen huen mté'th gu' cón che'n ryethe con' co' nac con' ndac cón che'n Diox. Por cona, ndxác gu' co'x gu' loo thib hues xtàa gu' no loo tedib hues xtàa gu'. **15** Loo cart co' mzin loo gu' ndxè' mblin ryes mque'en ye's loo gu' clarque' cón che'n ndxep con' co' huen huen non gu' no nanee gu' par te' lezo' gu' co' huen huen cón che'n di's ndac. Ngue niin con' ndxè' loo gu' tac Diox mblí angngòc con' ndac ndxè' loon par xo'f zin'en zin' ndxè' mastale' indxàalte daa par lina, ndyaquen.

16 Tataa mxo'f zin' Diox loon par ga xo'f zin'en loo mèn co' inacte mèn nación Israel, co' nee di's, gon yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèna par tataa mod ta' mèn cuent xá mod ndlyas'

Diox lyá' mèn loo con' ryes. Tataa mod gâc mèn co' inacte mèn nación Israel mèn che'npe' Diox por cón che'n Xpii Natú'. Ndxòo lezo' Diox ñìe Diox mèna. No mdyal Diox ngòo mèna loo cón che'n Diox tac ndxela's mèna loo cón che'n Jesucrist, ¿lé'?

17 Per com le' daa nac thib mbi' co' ndxela's loo Crist Jesús, ¿lé'?, ndyaquen huenque' ndxàca loon ndyac lezon por ngue tee xo'f zin'en thib zin' co' nac cón che'n Diox. **18** Tac daa ndlique' ryes ndyoodizen ante cón che'n con' co' ndli Crist loo mèn co' inacte mèn nación Israel por cón chenen. Tataa ndlin par tyubdi's mèn loo Diox, mèn co' inacte mèn nación Israel. No ndxàcque' con' co' ngue tee lin loo mèna xalte nac di's co' ngon yalbàn no con' co' ndlin. **19** Mèna ngola'sque' loo Crist por cón che'n yalguzye' co' ngòc loo mèn no por cón che'n ryethe con' co' nzo la's nii Xpii Natú' no co' nzo la's ya' Xpii Natú'. Tataa mod mtaan zin' co' mxo'f zin' Diox loon co' nac nque tee gon yalbàn cón che'n di's ndac che'n Crist co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes por cón che'n Crist. Mtlon, mque tee'en par ned ciuda Jerusalén. No ngua que tee'en le'n rye yéezya' co' nac par ned lâaz mèn ilírico. **20** Tataa mod mnibe'en loo lezon no mdoo lezon ngua lon yalbàn cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes loo mèn co' tarte gòn cón che'n Crist ryethe lugar tac imblyasten ngon yalbàn loo mèn co'te' ngua lole' tedib mèn yalbàn. **21** Ndx'e'leque', ngòca xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' gunii Sayi, di's co' mbez:

Loo mèn co' inacte mèn nación Israel co' tarte yath yèn cón che'n di's ndac, co' nac cón che'n Jesucrist, mèna hui' loo Jesucrist. No gòn mèna di's no ta' mèna cuent cón che'n Jesucrist, mèn co' thidtene tarte gòn no co' tarte ta' cuent cón che'n Jesucrist.

**Pab ngue li xtùuz ya too naa
Pab mèn co' ndxela's loo cón
che'n Tad Jesucrist, mèn
co' ngo ban ciuda Rom.**

22 Por ngua que tee'en huax lugar, yende mod nda'i lugar loon par ngal neen máa gu' par nedrè!. **23** Per nalle' ya ngolole' mxo'f zin'en zin' co' mxo'f zin'en co'te' nzon ndxè!. Ndxàcle' huax lín' ndryo' ndlyen' lezon ndlyazen go non gu' par nedrè!. **24** Por cona, co'se' ryo'en trè!, ndan par ned làaz mèn nación Españ, sangriiden par gal neen máa gu' tac ndub quee lezon ñeen máa gu!. Le' sya, co'se' ngolo mdan gust lezon gunee máa gu' par nedrè!, sya, ndub quee lezon lyath no gu' daa con ndxep con' co' naquin daa co' nde che loon par ned ga que tee'en. **25** No nalle' ndoo be'lle' gan par ciuda Jerusalén. No sanghuen tmi co' mthop mèn yéezya' che'n làaz mèn macedon no mèn yéezya' che'n làaz mèn acay, mèn co' mdoo lezo' lyath no hues xtàa co' nac mèn co' ndxela's co' nde che con' loo, mèn co' nac mèn che'n ciuda Jerusalén. **26** Tac mèn yéezya' che'n làaz mèn macedon no mèn yéezya' che'n làaz mèn acay co' ndxela's mbli xtùuz thib con' ndac par mthop mèna tmi par ta' gòn mèna tmia loo prob mèn co' ndxàc hues xtàa mèna por cóñ che'n Crist co' ndyac yaltii, mèn co' nzo ban ciuda Jerusalén. **27** Mxac mèn yéezya' che'n làaz mèn macedon no mèn yéezya' che'n làaz mèn acay huenque' nac co' mbli mèna. Tac mèna nden' ndxàalque' lyath no mèna mèn co' nac mèn nación Israel co' ndxela's loo cón che'n Jesucrist, mèn co' nzo ban ciuda Jerusalén. Tataa mden' mèna tac por cóñ che'n mèn nación Israel co' ndxela's ngòc con' ndac che'n Diox loo mèn co' inacte mèn nación Israel. Tac texal mbli mèn co' ndxela's, mèn co' nac mèn nación Israel, par mblyath no

mèna mèn co' inacte mèn nación Israel con cóñ che'n Diox co' non mèn nación Israel no co' nda' mèn nación Israel cuent, por cona, ndxàalque' lyath no mèn co' inacte mèn nación Israel mèn co' nac mèn nación Israel con con' co' nac che'npe' mèn co' inacte mèn nación Israel co'se' nde che con' loo mèn co' ndxela's, mèn co' nac mèn nación Israel. **28** Por cona, co'se' yilo tan tmia loo mèn nación Israel co' ndxela's, co' nzo ban ciuda Jerusalén, tmi co' mthop mèn yéezya' che'n làaz mèn macedon no mèn yéezya' che'n làaz mèn acay co' ndxela's loo cón che'n Jesucrist, sya, non mèn nación Israela, lícque' ngola's gu!, ne, gu' co' nac mèn co' inacte mèn nación Israel loo Jesucrist por cóñ che'n mèn nación Israel. Syare!, tenen ned par ñeen máa gu!. Yiloa, tenen ned ndan par ned le'n yéezya' che'n làaz mèn españ. **29** Ngobe'en loo lezon, co'se' gal neen máa gu' par nedrè!, anze'f thib con' ndac li Diox loon par gon yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Crist loo gu!.

30 Lyazen tedib con', ne, mèn huesen por cóñ che'n Crist, gu' co' nac mèn gulàaz mèn ciuda Rom, ña'ben loo gu' por lèe che'n Tad Jesucrist, no por mod co' ndli Xpii Natú' par nque' lezo' na' Diox no nque' lezo' na' ñèe na' hues xtàa na', ña'ben loo gu' thidte queltàa no gu' daa loo zin' co' mxo'f zin' no gu' daa, loo zin' co' mxo'f zin' Diox loon loo cón che'n di's ndac che'n Crist, ned nque tee'en par cuez gu' Diox por daa, ne. **31** Bna'b gu' loo Diox le' Diox quenap daa loo mèn co' tarte yila's co' nac mèn naad no mèn nguud, mèn co' nac mèn yéezya' che'n làaz mèn jude. No tolo gurez gu' Diox le' mèn co' ndxela's co' nzo ban ciuda Jerusalén, tyal mèna càaya' mèna tmi co' mtel' mèna loon con huen di's no con huen cuent **32** par tataa mod chele' Diox nee lezo', con huen di's no con huen cuent càaya' mèna tmi. Chele' mèn tataa

mcàaya' tmia, le' sya, huen nzo lezon gal neen maa' gu' par nedrè', no axta nagàl yo lezon gal neen maa' gu!. ³³No ndlyazen le' Diox, co' ntù' no co' ntàl lezo' mèn, no Diox co' ndli par nagàl yo lezo' mèn, Diox li cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' lath xtàa gu!. Taandxè' gaca loo gu', ey. Thiba con' ndxè'.

Pab ngue nii Diox loo mèn loo cart ndxè'.

16 Le' tediba na, ngue tel'en di's no ngue tan'en di's loo cart ndxè' loo gu', bli gu' cas no nabe'ste go no gu' xa'got co' lée Febe co' ndxàc fta'n na' por cón che'n Crist. Tac xa'gota nxo'f zin' zin' le'n templ co' ndub le'n yéez Cencr. ²Fta' gu' lugar yòo guna' lath gu' no nabe'ste yo no gu' guna' por lée che'n Tad Crist. Bli gu' con' ndxè' xalque' ndxàal li mèn co' ndxàc hues xtàa por cón che'n Crist. No blyath no gu' guna' loo chol con' co' nde che loo guna!. Tac guna'a nde teele' ndlyath no huax mèn co' nde che con' loo. No ndlyath no guna' yub daa huax vez.

³Gunii gu' Diox loo Priscil co' nac sa'l Aquil, no gunii gu' Diox loo Aquil. Ryop sa'l xa'a thidte mxo'f zin' no daa loo zin' che'n Crist Jesùs. ⁴Ryop sa'l xa' mda' guth yalnaban xa' par gath xa' par mtel' xa' daa co'se' mblyá' mblyá' nguth mèn daa. Por cona, indxathlasten mbezen Diox quix gu' loo xa!. No iante daa mbez Diox quix gu' loo xa!. Ndx'e'leque', ryete mèn hues na' co' ndxela's loo Diox co' inacte mèn nación Israel, ryete liz Diox le'n ryete yéezya' che'n lath mèna, ne, mbez Diox quix gu' loo xa' por mtel' ryop sa'l xa' daa loo con' ryes. ⁵Ndlyazen ne, gunii gu' Diox loo rye mèn co' ndxàc hues xtàa na' por cón che'n Crist, mèn co' nqueltàa liz ryop sa'l Priscil no Aquil. Gunii gu' Diox loo amiu daa, Epenet,

co' anze'f nque' lezon ñèen. Epenet nac thib mbi' co' nerleque' ngola's loo cón che'n Crist co' nac mèn yéezya' che'n lath mèn acay. ⁶Gunii gu' Diox loo Mari co' más ndli nxo'f zin' zin' cón che'n Crist lath gu', ne. ⁷Gunii gu' Diox loo Andron no loo Jun co' nac mèn gulàaz daa. Ryop mbi'a thidte mque' lezi'f con daa. Inga'ste ryop mbi'a lath myen' co' mtel' Crist co' ndxe' di's che'n Crist loo mèn. Ryop mbi'a nac xa' co' ngola's loo Crist no loo cón che'n Crist ndoore yilazen loo Crist.

⁸Ndlyazen ne, gunii gu' Diox loo Ampl, co' nac amiu daa, co' anze'f nque' lezon ñèen loo cón che'n Tad Crist.

⁹Gunii gu' Diox loo Urban co' ndlyath no nu' loo zin' co' nxo'f zin' nu' loo Crist Jesùs. Gunii gu' Diox loo Estac co' nque' lezon ñèen, ne. ¹⁰Gunii gu' Diox loo Apel. Apel nde teele' ndlu' thib mod no tedib mod xal, lique', ndxela's Apel loo Crist no loo cón che'n Crist. No ndlyazen gunii gu' Diox loo rye mèn guliz Aristob. ¹¹Gunii gu' Diox loo Herodión co' nac mèn gulàaz daa. Gunii gu' Diox loo mèn guliz Narcis co' ndxela'sque' loo Tad Crist, ne. ¹²Gunii gu' Diox loo Trifén no loo Trifos tac ryop guna'a thidteneque' nxo'f zin' zin' cón che'n Tad Crist. Gunii gu' Diox loo Persid, co' ndxàc fta'n na' por cón che'n Crist, co' anze'f nque' lezon ñèen. Tac guna'a anze'f mbli zin' cón che'n Tad Crist, ne. ¹³Gunii gu' Diox loo Ruf co' ndxela's, co' inga'ste loo cón che'n Tad Crist lath mèn no loo xna! Ruf co' ndlin cuent nac xal xnan. ¹⁴Gunii gu' Diox loo Asincret no loo Flegont no loo Herm no loo Patrob no loo Hermes no loo taamas hues xtàa na' por cón che'n Crist co' nzo no rye mèna. ¹⁵Ndlyazen nii gu' Diox, ne, loo Filog no loo thib xa'got co' lée Jul no loo Nere' no loo fta'n Nere' no loo xa'got co' lée Olimp no loo ryete taamas mèn co' ndxàc hues na' co' nzo lath mèna, ne.

16 Gunii gu' Diox loo thìb xtàa gu' no
loo tedib xtàa gu' xalque' nac mod co'
ngue's ncàa gu' yen xtàa gu'. Ryete mèn
co' nqueltàa loo cón che'n Crist co'te'
nzon ndxè' ngue nii Diox loo gu'.

17 Na'ben loo gu', mèn huesen por
cón che'n Crist, hui' gu' no bla's gu' loo
mèn co' ndli par ndxàc chop ned mèn
loo hues xtàa mèn. Ndxàc mèna mèn co'
nca' no mèn co' ntau' loo xtàa mèn loo
cón che'n Crist. Con' co' ndli mèna ntau'
no nca' loo di's ndac co' nac co' mté'th
gu' co' ndlu' mod co' nzo ban gu'. Más
huen, gro' xà' gu' loo mèna. **18** Tac ryete
mèna indlide sirv loo Tad Jesucrist
na!. Ndxel'leque', ndli mèna sirv ante
loo con' ndryo' ndlyen' lezo'pe' mèna.
Nado' di's nado' cuent ndli mèna par
yòo lezo' mèn co' nac mèn naxèn no
mèn nachol' par tataa mod quedii mèna
prob mèn co' nac mèn naxèn no mèn
nachol'.

19 Ndxath ndxèn loo ryete mèn xá
mod ndyubdi's gu' loo Tad. Por cona,
ndyac lezon fièn gu'. No sate más
ndlyazen tyub xnii yéc gu' no tyub
xnii lezo' gu' no altant cue gu' par li
gu' con' co' nac con' ndac. Ndxel'leque',
indlyasten gác gu' mèn co' ndli con'
ye'rsin'. **20** Diox co' ntu' ntàl lezo' mèn
no co' ndli par nagàl yo lezo' mèn,
Dioxa tolo ton' rye con' ye'rsin' co'
ngue li Mebizya làth gu' par ne'lide
Mebizya gan gác gu' chop ned mèn loo
con' co' ngue niin loo gu' ndxè!. Lyazen
le' Tad Jesucrist na' tolo li anggàc con'
ndac loo gu'.

21 Timote co' anze'f ndlyath no
daa loo zin' co' nxo'f zin'en loo Crist
ngue nii Diox loo gu'. Lus no Jasón no
Sosipat, ne, co' nac mèn gulàaz daa
ngue nii Diox loo gu'.

22 Daa, co' lèe Ters, co' nac secretar
loo Pab, co' mque' ye's co' nac cart

ndxè' loo gu', daa ngue nii Diox loo gu'
loo cón che'n Tad Crist, ne.

23 Ngue nii mbi' co' lèe Gay Diox loo
gu!. Liz Gay nac posad daa nalle!. Liz
Gay nqueltàa mèn co' ndxela's co'se'
mbez mèn Diox. Erast, co' nac tesorer
che'n mèn ciuda Rom, ngue nii Diox loo
gu', ne. Mbi' co' lèe Cuart, co' nac hues
na' por lèe Tad Crist, ngue nii Diox loo
gu', ne.

24 Lyazen le' Tad Jesucrist tolo li par
anggàc con' ndac loo gu'. Taandxè' gàca
loo gu', ndèe gu'.

Pab ngue nii lult di's co' nac di's natú' cón che'n Diox loo mèn.

25 Tolo ndlyazen gab na' loo hues
xtàa na!: Diox roo Diox xèn nac Diox,
Diox co' ndli par tolo cue nèe gu' loo
cón che'n Crist por cón che'n di's ndac
co' ngon yalbàn no cón che'n Crist co'
ndlu'en loo gu!. Con' co' nac cón che'n
Crist co' ndlu'en loo gu' ndxè' thidte
nac no thidte ndyee xalque' mbli Diox
par mblo xo'f Diox con' co' ngo casloo
loo Diox axta co'se' mtlo mblec Diox no
mxèn' Diox izlyo!. **26** Per nalle' ryethe
con' mbli Diox pólà ndryo xo'f loo mèn
por cón che'n libr co' nac xti's Diox
co' ngòc libr co' mque' mèn co' mde'th
di's co' ndxab Diox ye's. Mque' mèn
co' mde'th di's ye's xalque' ngòc di's
co' mnibe' Diox, Diox co' nac Diox
thidtene. Ryethe con' co' ngo casloo loo
Diox pólà cón che'n di's ndac, le'i ndryo
xo'f loo mèn rye nación dib athu loo
izlyo' le'n tiemp ndxè' par yila's mèn
cón che'n di's ndac no tyubdi's mèn loo
Diox xal mbez di's ndac.

27 Lyazen le' loo Diox co' nac thidte
Diox, no Diox co' ndxàcpe' alux con',
loo Diox gab mèn le' Diox nac Diox roo
Diox xèn thidtene por cón che'n Tad
Jesucrist. Taandxè' gàca, ndee gu'.

Ner Cart Co' Mque' Pab Ye's Loo Mèn Co' Nqueltàa Loo Cón Che'n Diox Le'n Ciuda Corint

Trè' ndlu' le' Pab ngue que' ye's
loo mèn co' nqueltàa loo cón
che'n Diox le'n ciuda Corint.

1 Daa, Pab, nac thib mbi' co' mblo
lèe Diox no co' mcui Diox par
gàc daa thib mbi' co' hue' di's che'n
Jesucrist. Mtel' Diox daa xal gunee
lezo' Diox. Ryop nu' Sost co' ndxàc
hues na' por cón che'n Crist, nu' ngue
nii Diox loo gu' par nedrè' loo ye's co'
mzin loo gu' ndxè'. ²Ngue que'en ye's
ndxè' loo gu', gu' co' thidte nqueltàa
par mbez gu' Diox, gu' co' nzo ban
le'n ciuda Corint. Ngue niin loo gu':
Gu' nac mèn co' nac che'npe' Diox por
thidte nqueltàa gu' loo Crist Jesús. Por
cón che'n Crist, con'a ngurez Diox
gu' no mblo lèe Diox gu' le' gu' ante
cue ban loo Diox por ngòc gu' mèn co'
ngro xà'pe' loo ryethe con' co' nac cón
che'n xab izlyo' con ryete mèn co' nzo
ban dib athu loo izlyo', mèn co' mbez
Diox por lèe che'n Tad Jesucrist na'.
Tad Jesucrist nac Tad na!. No nac Tad
Jesucrist Tad mèna, ne. ³Ndlyazen le'
Diox xud na' no Tad Jesucrist na' tolo
li anggàc con' ndac loo gu'. Ndlyazen,
ne, angli Diox no Tad Jesucrist na' le'
gu' nagàl yo lezo' loo Diox no cue ban
gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth
xtàa gu'.

Trè' ndlu' cón che'n con'
ndac co' ndxàc loo mèn por
cón che'n Jesucrist.

⁴Toloque' mbezen loo Diox: Diox quix
U', Diox, por cón che'n gu' tac Diox
ndli angndxàc con' ndac loo gu'. Con'
ndac co' ndxàc loo gu'a, ndxàca por
cón che'n Crist Jesús. ⁵Diox mbli ley'
gu' axta plóthe tac thidte nac gu' con
Jesucrist par non gu' no nanee gu' con'
co' nac con' licpe' no par ndxác gu' lu'
gu' loo mèn no ta' gu' cuent cón che'n
co' nac licpe' loo mèn. ⁶Cona, ngue
niin loo gu' loo ye's ndxè': Di's co' nde
teele' nda' mèn cuent loo gu' no nde'th
mèn di'sa loo gu' cón che'n Jesucrist,
ngola's gu' di'sa por mbli gu' cuent
licpe' nac di'sa. ⁷No por ngola'spe' gu'
loo Crist, yende chó con' ndxàc falt loo
gu' cón che'n con' co' angngro' lezo'
Diox angndlì Diox loo mèn co' ndxela's
láth nzi bed gu' no láth nzi quee lezo'
gu' zin huiz no gàc huiz co'se' yi'th
xi Tad Jesucrist na!. ⁸Tad Jesucrist
na' tolo li nèe gu' loo cón che'n Tad
Jesucrist axta co'se' gàc huiz yú' loo
Tad Jesucrist na' loo mèn par gàca loo
gu' yende chó mèn quexù' que' fals
loo gu' huiza. ⁹Diox lique' ryethe con'
mcàbgòn Diox li Diox loo mèn. Por
cona, yub Diox mblo lèe gu' no mcui

Diox gu' par thidte gác che'n gu' ryethe co' nac che'n Tad Jesucrist na' co' nac xgan'pe' Diox.

Mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox ngòc chop ned mèn.

¹⁰ Per nalle' ña'ben loo gu' no co'xen loo gu', mèn huesen por lée Tad Jesucrist na': Ndlyazen thidte gác gu', no thidte li gu' xtùuz, no thidte yòo lezo' gu' par ten' gu' cóñ che'n Tad Jesucrist na'. No indlyasten gác rol gu' loo cóñ che'n Tad Jesucrist na'. Ndxe'leque', ndlyazen thidte queltàa gu' no thidte gác yéc gu' no thidte gác lezo' gu' par ten' gu' thidte con' le'n lezo' gu' loo cóñ che'n Tad Jesucrist na!. ¹¹ Taandxè' ngue niin loo gu', mèn huesen, tac mèn co' nac mèn guliz Cloé mda' cuent loon le' gu' ngyoo làth xtàa gu'. ¹² Di's co' mda' mèn guliz Cloé cuent loon cóñ che'n gu' nac le' gu' mbez loo xtàa gu': Thìb ned gu' nda' lad che'n Pab, co' nac daa. Tedib ned gu' na, mbez loo xtàa gu' le' gu' nda' lad che'n Apol. Tedib ned gu' na, mbez loo xtàa gu' le' gu' nda' lad che'n Pedr. Tedib ned gu' na, mbez loo xtàa gu' le' gu' nda' lad che'n Crist. ¹³ ¿Xá mod nac cona? ¿Ché' ngue li gu' cuent le' Crist ñibe' loo ndxepte gu' no maste, cà? Yende xàa. Yende mod gáca tataa loo Crist, ey. ¿Ché' ngue li gu' cuent le' daa, co' nac Pab, mquéee loo cruz por cóñ che'n gu', cà? Yende mod gáca tataa, ne. O ¿ché' ngue li gu' cuent ngòc bautizar gu' por lée daa, co' nac Pab, cà? Ne' ne' yen mod gáca tataa, ne. iMáa yob yéc gu' na, mèn Corint! ¹⁴ Mbezen Diox quix U', Diox, loo Diox le' daa ne'nglide bautizar nec thib gu'. Ante mblin bautizar chopte mèn no maste, co' nac Crisp no Gay. ¹⁵ No por cona, nec thib gu' ñee loon le' gu' ngòc bautizar por daa, co' nac Pab. ¹⁶ Ante nte' lezon le' daa mblin bautizar mèn guliz Estef, ne. Per ne'tyede lezon ché'

nzore' chó más mèn co' mblin bautizar. ¹⁷ Ne'ntel'te Crist daa par mxo'f zin'en zin' par lin bautizar mèn. Ndxe'leque', mtel' Crist daa par gon yalbàn cóñ che'n di's ndac co' nac che'n Diox par lyá' mèn loo con' ryes thidtene. Per ne'ndaden cuent cóñ che'n di's ndac xal nac di's co' nde'f di's ndxác tín' mèn par ne'gabte mèn anxle' nac ryethe con' no yende cóñ ntac ryethe con' co' ngòc loo Crist co'se' mque' mèn Crist loo cruz.

Crist ndxáp ryethe con' roo con' xèn co' nac che'npe' yub Diox la's nii Crist no la's ya' Crist. No ndxác Crist ryethe con' co' ndxác Diox.

¹⁸ Per mèn co' nau' yéc no mèn co' nau' loo co' nac leque mèn co' nzi tee lux loo Diox, co' nee di's, mèn co' tith ryo xà' loo cóñ che'n Diox par tyactii mèna thidtene yiloa, mèna mbez le' mèn co' ngo yalbàn cóñ che'n xá mod no cóñ che'n chonon mque' mèn Crist loo cruz nquée mbii yéc. Per loo mèn co' mblýá'le' loo con' ryes, co' nee di's nac na', loo mèna cóñ che'n yalbàna nac co' nda' cuent cóñ che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox. ¹⁹ Tac di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox mbez:

Daa li le' mèn co' nde'f di's ndxác yende cóñ ntac co' ndxác mèna. No lin yende cóñ ntac xtùuz mèn co' ndli mèna xtùuz.

²⁰ ¿Chó sirv ndli mbez mèn co' ndxác, no mèn co' nac maistr, no mèn co' noo noo ncàa cuent cóñ che'n chol di's co' nac che'n izlyo' ndxè', à'? Pues, rye co' ndxác mèn che'n izlyo' ndxè', Diox mblí ngòc rye co' ndxác mèna xal con' co' yende chó juis. No mblí Diox ngòc mèna xal mèn co' nquée mbii yéc loo cóñ che'n Diox. ²¹ Diox co' thidte ndxác nanee cóñ ndli Diox, Diox mblí no ne'nda'de Diox lugar le' mèn che'n izlyo' ta' cuent cóñ che'n Diox ante por con'

co' ngo mèn cuent ndxác mèn no mté'th mèn co' nac con' che'npe' izlyo' ndxè'. Más quee lezo' Diox ntelá! Diox mèn co' ngòp yalxla's loo Diox loo con' ryes ante por mbìn mèn cón che'n di's ndac che'n Diox, mastale' mden' mèn co' nde'f di's ndxác cón che'n izlyo' ndxè' le' mèn co' ngo yalbàn cón che'n di's ndac che'n Crist nquée mbii yéc co'se' ngo mèna yalbàn.

²²Naneeque' na' no nda'que' na' cuent le' mèn nación Israel ndlya's a la fuerz li nu' chol yalguzye' par alithe hui' mèna ndxác yalguzye' loo mèna. No naneeque' na' no nda'que' na' cuent le' mèn nación Grieg na, ndlya'sque' mèna gòn mèna no tolo ñee mèna cón che'n chol con' cub co' nac co' ndli mèn xtìuz par más tolo gác mèn nación Grieg. ²³Per ndxe'leque', nu' ngo yalbàn cón che'n di's ndac cón che'n xá mod no cón che'n chonon mque' mèn Crist loo cruz. No co'se' ndxòn mèn nación Israel cón che'n di's ndac ndxè', ale nden' mèna ngòc nguàl con' nac di'sa ndyac mèna. Le' loo mèn co' inacte mèn nación Israel na, ndyac mèna le' cón che'n Crist co' ndxo yalbàn loo mèn nac xal di's co' ndyoodi's thib mèn co' nquée mbii yéc. ²⁴Per loo mèn co' mbrez Diox no co' mblec Diox no co' mblo lèe Diox par yila's mèna loo Diox por cón che'n Jesucrist, que nac mèna mèn nación Israel, que nac mèna mèn co' inacte mèn nación Israel, loo mèna Crist nac xa' co' ñibe'pe' loo ryethe con' por cón che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox. No mbli Diox thidtene ndxác Crist ryethe con' co' ndxácp'e' Diox. ²⁵Tac ryethe con' co' mbez mèn nac cón che'n Diox co' mxo'f zin' Diox loo Crist, mèn co' nziri' loo izlyo' ndli cuent yende chó juis con'a. Per ndxe'leque', zin' co' mxo'f zin' Diox loo Crist nac co' ndlu' loo mèn le' Diox axta arid ndxác tìn'. No co'se' ndli zin' Diox thib con'

co' iñaade li zin' Diox, ncàba thib con' más con' roo con' xèn leque chol con' co' ndxác chol mèn li mèn. ²⁶Per hui' gu' nexa, mèn huesen por cón che'n Crist: Fta' gu' cuent co' huenleque' le' Diox ngurez gu' no mblo xà'le' Diox gu' mastale' ndxepte gu' nac mèn co' ndxác xal ndli mèn co' nac che'n izlyo' ndxè' cuent ndxác mèn. Ne' ne' inac gu' mèn co' ndxáp huax con' roo con' xèn la's nii gu' no la's ya' gu'. Ne' ne' inac gu' mèn co' nde bin co' nxyo'f lèe nxyo'f xti's làth gu'. ²⁷Ndxe'leque', Diox ngue cui mèn co' nac mèn lad yox, co' nac mèn prob, co' nac mèn co' thidtene yende cón mté'th co'se' ngua mèna scuel, par yòo mèna loo cón che'n Diox. Le' sya, tataa mod tethon Diox mèn che'n izlyo' co' nde'f di's ndxác. No ngue cui Diox mèn co' iñaade nzo fuerz par tethon Diox mèn che'n izlyo' co' ndli cuent anze'f ntac mèna tac ndxáp mèna fuerz. ²⁸Diox ngue cui mèn co' yende cón ntac, mèn co' nau' loo nau' yéc no mèn co' ale leque xtàa mèn mtè'b par xo'f zin' Diox thib zin' loo mèna par li Diox le' mèn co' nau' loo nau' yéca tethon mèn co' nde'f di's ndxác. No gác mèn co' nde'f di's ndxác mèn co' yende cón ntac loo xtàa mèn. ²⁹Tataa ngue li Diox loo mèna par nec thib mèna ne'tye'ste loo Diox co'se' tub rez Diox cón che'n mèn. ³⁰Yub Diox mbli thidte ngòc gu' con Crist Jesús. Por con' co' mbli Diox loo Crist Jesús, nac Crist Jesús xa' co' ndlu' loo na' cón che'n co' nac lìcp'e' yalndxác che'n Diox. Por con' co' mbli Diox, nac Crist Jesús xa' co' mtelì na' no co' mtembìi na' par nac na' mèn nali no nac na' mèn nambìi loo Diox. No por con' mbli Diox, nac Crist Jesús xa' co' mblo' xà' na' loo cón che'n xab izlyo' par nac na' mèn che'npe' Diox. No mbli Diox nac Crist Jesús xa' co' mdix cón che'n xquin na' no xtol na' par tataa mod mbli Crist Jesús loo na' ne'quexù'de Diox na' por cón che'n

xquin na' no xtol na'. ³¹Tataa mblí Diox no Tad Jesucrist na' loo na' par ngòca xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Chele' chol mèn lyas ta' gust lezo' mèn co'se' tyoodi's mèn cóñ che'n chol con', más huen xexte gác mèna cóñ che'npe' mèna. Más huen ta' mèna gust lezo' mèn cóñ che'n con' roo con' xèn co' mblí no Diox mèna.

Pab ngue go yalbàn cóñ che'n Crist co' mqueé loo cruz.

2 Per ndxe'leque', mèn huesen por cóñ che'n Crist, co'se' mbalen loo gu' ner vez, no co'se' mdoodiz non gu', no co'se' mblon yalbàn loo gu', no co'se' mdethen cóñ che'n Diox loo gu', ne'ndoodisten gáp gáp di's loo gu'. Ne' ne' ngòon làth gu' xal mèn co' nde'f di's arid ndxá. ²Co'se' ngòon làth gu'a, ne'ndoode lezon nglu'en daa loo gu' xal thib mèn co' anzef' ndxá cóñ che'n chol con!. Ndxe'leque', mdoo lezon mblú'en loo gu' ante cóñ che'n Jesucrist co' nac di's cóñ che'n xá mod no cóñ che'n chonon nguth yub Jesucrist loo cruz. ³Co'se' ngòon làth gu', nonque' gu' no naneeque' gu' ngòc daa mèn co' ne'ngode valor loo. Ngo no lezon no ale mxil'th daa co'se' mdoon loo gu'. ⁴Ne' ne' ndoodizen, ne' ne' ngon yalbàn loo gu' con di's xal ndyoodi's mèn co' ndli cuent axta arid ndxá par mdub yéc gu' no par ngòo yéc gu' loo cóñ che'n Crist. Ndxe'leque', Diox mblyath no daa par mbuàl Xpii Natú' yéc gu' no lezo' gu' par nguaa'd di'sa loo gu'. No ngola's gu' di's ndac co' mblon yalbàn loo gu'. ⁵Tataa mblin par gáca loo gu' le' mod co' ndxela's gu' loo Diox por cóñ che'n Jesucrist ngòc loo gu' ante por cóñ che'n con' roo con' xèn che'n Diox. Mod co' ndxela's gu' loo Diox por cóñ che'n Jesucrist ne'ngàcte loo gu' por cóñ che'n di's co' mdoodi's mèn co' nde'f di's ndxá loo izlyo' ndxé!.

Diox mblí' cóñ nac cóñ che'n Diox por cóñ che'n Xpii Natú' che'n Diox.

6 Per mèn co' huen huen ndxòn cóñ che'n Crist no co' huen huen mté'th cóñ che'n Crist par ndyubdi'sque' mèna loo cóñ che'n Crist co' ndxela's mèn, loo mèna ndyoodi's nu' cóñ che'n Crist xalque' ndlyath no Crist nu' par ndxá nu!. Per inacte con' co' ndxá nu' ndxé' xal nac con' co' ndxá mèn co' alithe naban le'n tiemp ndxé!. Ne' ne' inaca xal nac yalndxá che'n mèn co' ñibe' loo xtàa mèn loo izlyo' ndxé!. Per cóñ che'n mèn co' ñibe' loo xtàa mèn loo izlyo' ndxé!, mèna lyux no lith no mèna loo yalndxá co' ndxá mèna. ⁷Ndxe'leque', di's co' ndyoodi's nu' nac cóñ che'n yalndxá che'n Diox. Con che'n yalndxá co' ndyoodi's nu' ndxé!, le'i be' nzo casloo loo huax mèn axta nalle!. Le'i ngo casloo loo rye mèn ndoore' yi'th Tad Jesucrist loo izlyo!. Cón che'n yalndxá che'n Diox ndxé!, Diox mxof' zin'a loo nu' xal mdoo lezo' Diox par gác yalndxá ndxé' thib con' roo no thib con' xèn loo ryete na' co' ndxela's thidtene. ⁸Cón che'n yalndxá co' ngo casloo ndxé!, casque' nec thib mèn co' ñibe' loo xtàa mèn loo izlyo' tiemp ndxé!, yende chó mèna nanee no nda' mèna cuent cóñ che'n yalndxá. Tac chele' mèna ngnon no ngnee mèn cóñ che'n xá mod susque' ndxá Diox, ngobe'en ne'nque'de mèna Tad Crist, co' ñibe' loo alux con' no co' nquée xnìi tím!, loo cruz. ⁹Per ndxe'leque', ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Cón che'n co' ndxab di's ndxé' tarte ryo xo'f loo mèn. Ne' ne' tar gòn mèn cóñ che'n di's ndxé!. Ne' ne' tar li mèn xtùuz cóñ che'n di's ndxé!. Per ndxe'leque', con' ndxé' nda' cuent cóñ che'n ryethe con' roo con' xèn co' mblí nab Diox par gáca loo mèn, mèn co' nque' lezo' Diox.

¹⁰Per Diox mblo xo'f con' ndxé' loo na' por cóñ che'n Xpii Natú!. Tac Xpii Natú!

ndla's ayéc axàñ' loo rye loothe con'. Xpii Natú' nteche ntexyath ryethe con' co' ndli Diox xtùuz le'n lezo' Diox, ne.

11 Tac ¿chó nac thib mèn co' nzo làth xtàa mèn co' non cón che'n xtùuz co' ndli tedib mèn, à'? Yende chó mèn nona, ¿lé'? Ndxel'leque', leque mèn co' ngue li xtùuz non cón che'n co' ngue li mèna xtùuz. Lomisque' mod ne, yende chó mèn non cón che'n con' co' ndli Diox xtùuz. Ndxel'leque', ante Xpii Natú' che'npe' Diox non cón che'n con' ndli Diox xtùuz. **12** Co'se' ngola's na' loo Tad Jesucrist, ne'ntolode mnibe' chol xpii che'n izlyo' loo na'. Ndxel'leque', mtlo mnibe' Xpii Natú' co' ngro' loo Diox co' ngulàa loo na' par ta' na' cuent no par non na' cón che'n con' ndac co' angndli Diox loo na'. **13** Cón che'n con' ndac ndxè' co' angmbl Diox loo na' ndyoodi's nu!. Per indyoodi'ste nu' cón che'n con' ndac ndxè' xal mèn co' ñaaaleque' loo ndxác. Ndxel'leque', nu' ndlu' loo mèn xalque' nac xley' co' ndlu' Xpii Natú' loo nu', co' nee di's, ndlu' nu' ley' co' nac xley' che'n Crist loo mèn co' ndxònque' cón che'n Crist no mèn co' mté'thque' cón che'n Crist par ndubdi'sque' mèna loo Crist.

14 Per mèn co' alithe nzi ban loo cón che'n izlyo' ndxè', mèna indxònte cón che'n con' co' ndlu' Xpii Natú' che'n Diox loo mèna. Mèna nden' le' cón che'n Xpii Natú' nac co' ncàb loo mèn nquée mbii yéc mèn. Cón che'n con'a yende mod ta' mèna cuent cón nee di'sa tac ante loo mèn co' ñibe' Xpii Natú' ndryo xo'f cón che'n Xpii Natú'. **15** Per loo mèn co' ñibe'que' Xpii Natú', Xpii Natú' ndli par leque mèna li xtùuz co' huenleque' no tub rez mèna cón che'n ryethe con'. Per ndxe'leque', mèn co' alithe nzi ban loo cón che'n izlyo' ndxè', yende chó cón che'n mèna par ryal no tub rez mèna cón che'n mèn co' ñibe' Xpii Natú' loo. **16** Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez: ¿Xá ñaa thib

mèn co' nzo loo izlyo' co' ta' cuent no co' non xal nac xtùuz co' ndli Diox xtùuz, à'? Yende chó mèn nona, ¿lé'? Lomisque' ne, ndub di's loo libr co' nac xti's Diox, ne, co' mbez: ¿Xá ñaa thib mèn co' nzo loo izlyo' co' lu' loo Diox cón che'n con' li Diox, à'? Yende xàa. Mastale' tataa ndub di's loo libr co' nac xti's Diox, na' nonque' no naneeque' na' le' na' ndli xtùuz xal ndli Crist xtùuz.

Pab ngue ta' cuent cón che'n mèn co' ndlyath no Pab loo zin' che'n Diox.

3 Per nalle', mèn huesen por cón che'n Crist, daa ne'ngácte ndoodiz non gu' xal loo mèn co' ñibe'pe' Xpii Natú' loo. Ndxel'leque', be' nquin tyoodiz non gu' xal ndyoodiz non mèn co' be' nzi tee ban loo cón che'n xab izlyo!. No ngue tyoodiz non gu' xal co'se' ndyoodiz non myen' bix cón che'n Crist. **2** Daa ndlu'que' gu' rye con' co' nac cón che'n Crist thib mod co' inagànte no ndlina loo gu' xal mèn co' nda' lech ndxu myen' bix. Tac axta nalle' tarte gác gu' gòn gu' no té'th gu' di's co' nac más nagàn cón che'n Crist xal myen' bix co' tarte gác hua ndac lua' no xít xal mèn gox.

3 Taandxè' ngue cuanen mod tyoodiz non gu' tac gu' be' nzi tee ban xalque' mèn co' alithe nzi tee ban loo cón che'n izlyo' xal ndxuhua nee lezo' mèna. Tac, lìcque', làth gu' nzo mèn co' ndxàñ lezo' ñèe xtàa. No taamas mèn ngyoo no xtàa. No taamas mèn nque di's. ¿Ché' inacte gu' xal mèn co' alithe nzi tee ban loo cón che'n xab izlyo' co'se' ndli gu' con'a? No ¿ché' inzi tee bante gu' xal chol mèna, cà'? Lìcque' be' taaque' nac gu', ¿lé'? **4** Tac nzo ndxep gu' làth gu' co' mbez: Le' nu' nac thib ned mèn che'n Pab. No nzo taandxep gu' làth gu' co' mbez: Le' nu' nac tedib ned mèn che'n Apol. ¿Ché' inden'te gu' le' gu' nacque' xal chol mèn co' alithe nzi tee ban loo cón che'n izlyo' ndxè', cà'? Lìcque' nac co' ngue niin loo gu' trè!, ¿lé'?

⁵ ¿Cón nac daa, co' lèe Pab, ndyac gu', à? No ¿cón nac Apol, à? Yende cón nac nu', ey. Ndxe'leque', nac nu' mèn co' nxo'f zin' zin' cón che'n Diox. Gu' ngola's loo cón che'n di's ndac co' mblo nu' yalbàn. Ryop nu' Apol mxo'f zin' zin' che'n Diox xalque' mnibe' Diox loo thèb thèb nu' par li nu' zin'a. ⁶Loo cón che'n Crist no loo gu', ante nac daa xal thèb mbi' co' ngo bin. Loo cón che'n Crist no loo gu', nac Apol xal thèb mbi' co' ndó' bin co' mblon. Per ndxe'leque', làth xtau'a, lìcque', Diox nac xa' co' ndli ndxas ndxàl bina, co' nee di's, nac gu' co' ngola's loo cón che'n Diox por cón che'n Crist. ⁷Por cona, niin loo gu': Yende cón ntac daa, ndyaquen, daa co' nac xal mbi' co' mblo bin. Ne' ne' yen cón ntac Apol, ndyac Apol, co' nac xal mbi' co' ndó' bina. Ndxe'leque', ante Diox, co' ndli ndxas ndxàl bina, nac xa' co' nac xa' roo xa' xèn. ⁸¿Ché' tarte ta' gu' cuent lalque' nac mèn co' ngo bin con mèn co' ndó' bin? Mastale', ngo Diox ray mèn xal nac zin' co' ndli thèb thèb mèn. Tataa mod ndxàca loo ryop nu' Apol. ⁹Ryop nu' Apol thidte ngòc nu' par nxo'f zin' nu' zin' co' nac rsin' Diox loo Diox. Le' gu' na, nac loo Diox xal thèb le' yòo co' te' nzo'f ña'.

No nac gu' loo Diox xal thèb yòobé' co' ngue xítte'f Diox. ¹⁰Texal nac con' ndac co' angndli Diox loon, Diox mblí nac daa xal thèb maistr albañil co' ndxác tín'. Loo cón che'n Crist ndlin xal maistr albañil co' ngui'x bé' no co' nsè cimient. Per yiloa, loo cón che'n Crist nde tedib maistr co' ntlo xítte'f ftoo loo cimient. Per ndxe'leque', mèn co' ndli zin' loo cón che'n Crista noo noo ndla's mèn loo zin' co' ndli mèna xalque' ndla's maistr albañil loo mèn co' nxítte'f ftoo par gác ndac mèna par li mèna zin' loo cón che'n Crist. ¹¹Loo cón che'n xá mod lyá' mèn loo con' ryes, Diox mdoo Jesucrist no mtan' Diox Jesucrist par xo'f zin' Jesucrist zin'a. Cona nee di's

yub Jesucrist nac xal thèb cimient co' te' xítte'f mèn yòo. No yende chó tedib mèn nzo co' ngác ngàc xal cimienta par lyá' mèn loo con' ryes por cón che'n mèna xal nacpe' Jesucrist xal mblon yalbàn loo gu'. ¹²Chol mèn co' que tee ban loo zin' co' mxo'f zin' Crist, co' nee di's, par lyá' mèn loo con' ryes, leque mèna ñee xá mod que tee ban mèna, ¿ché' que tee ban ndac mèna loo cón che'n Crist xal co'se' xítte'f mèn thèb ftoo con or, no con plat, no con quèe co' huen natoxcua' o ché' ingue tee ban ndacte mèn loo cón che'n Crist? Sya, ndxàc loo mèna xalque' co'se' ndli mèn thèb zin' cap co' ilé'de nac, co' nee di's, nac xal co'se' xítte'f mèn thèb ftoo con material co' ilé'de ngos xal co'se' ncos mèn cement con yuux yòo no con quèe yòo. ¹³Tac zin' co' nxo'f zin' thèb thèb mèn ryo xo'f loo xnaa co'se' gác huiz co' tub rez Diox ryethe con!. Tac huiza lu' Diox loo mèn xá mod mque tee ban mèn loo cón che'n Crist, ¿ché' mque tee ban ndac mèna o ché' nazab mque tee ban mèna loo cón che'n Crist? Huiza gác huiz co'se' tub rez Diox no li Diox preb loo con' mblí mèn par ñee Diox ñeene' ché' huenque' mblí mèna o ché' nazab mblí mèna. Xal co'se' ngo mèn con' loo quiì no loo bëel par ñee mèna ñeene' ¿ché' xeca loo quiì no loo bëel o ché' tluxa? ¹⁴Chele' con' co' mblí ndxep mèn loo cón che'n Crist nxec co'se' tub rez Diox zin'a loo mèna xal nxec ftoo co' huen natoxcua', le' sya, loo mèna càb con' ndac xal yalndxax cón che'n con' mblí mèna. ¹⁵Per ndxe'leque', chele' con' co' ndli ndxep mèn loo cón che'n Crist ne'ngro' ndacte co'se' tub rez Diox loo con'a xal ndlyux ndxep con' loo quiì, sya, ngòc con' co' mblí mèna con' co' yende con' ntac loo Diox. Lìcque', ante mèna lyá' loo con' ryes xal con' co' mbyan' co' ne'ngyolte no xal con' co' mxec loo quiì.

¹⁶ ¿Ché' tarte ñee gu' le' gu' co' ndxela's loo Crist, nac gu' loo Diox xal

thìb templ co'te' nzo ban Diox? No ñché' tarte ñee gu' le' Xpii Natú' che'n Diox nzo ban loo gu', à'? Nonque! gu'i, ñlé'? ¹⁷Chele' chol mèn cua'n xquin no dol par ryo xà' lezo' taamas mèn làth xtàa mèn co' ndxela's, co' nee di's, nac thiò templ che'n Diox, Diox tetìi mèna axta plóthe. Tac gu' co' ndxela's loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Crist, nac gu' templ che'n Diox. No con'a nac thiò con' natú' loo Diox.

¹⁸Ne'ta'de gu' lugar loo gu' quedìi leque gu' gu'. Chele' chol gu' co' nzo làth gu' ngue li xtùuz no nden' gu' le' gu' anze'f ndxác xal nac yalndxác che'n mèn izlyo' ndxè!, bnibe' gu' loo mèna lá' mèna co' nac yalndxác che'n mèn izlyo' par tataa mod sate más gác mèna no ta' mèna cuent cóñ che'n co' nac lícpe' yalndxác. ¹⁹Mèn co' nden' anze'f ndxác mèn loo izlyo', loo Diox mèna nac xal mèn co' nquée mbii yéc. Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Mèn co' nden' axta arid ndxác mèn loo izlyo' ndxè!, ale ndxe'leque', ndxezan Diox ndxegàa mèna loo mod co' nac mod co' ndxàp mèna par mtetii Diox mèna.

²⁰Tedib lugar ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Tad Diox nanee ryethe xtùuz mèn co' mbez anze'f ndxác mèn. No naneegué' Tad Diox yende cóñ ntac co' ndli mèna xtùuz loo Tad Diox.

²¹Cona, ngue niin loo gu': Nec thiò mod no nec tedib mod idxàalte tye's gu' par tyoo nque gu' xís nec thib mèn loo izlyo' ndxè!. Fte' lezo' gu' le' ryethe con' co' nzo loo bé' no co' nziri' loo izlyo' ndxè!, Diox mbli le' càba con' ndac loo gu' no gàca che'npe' gu' yiloa, ²²que naca daa, Pab, que naca Apol, que naca Pedr, que naca izlyo' ndxè!, que naca cóñ che'n yalnaban, que naca cóñ che'n yalguth, que naca cóñ che'n con' co' nzo nalle', que naca cóñ che'n con' co' yi'th nque yiloa. Ryethe con'a

gàcque' loo gu' par càba con' ndac loo gu' no gàca che'npe' gu' yiloa. ²³Más de cona, no gu' nac che'npe' Crist. Le' Crist na, nac che'npe' Diox.

Trè' ndlu' cóñ che'n zin' co' nxo'f zin' mèn co' nac mèn co' mtel' Crist, mèn co' ndxe' di's che'n Crist.

4 Cona, ngue niin loo gu': Bli gu' cuent nac nu' loo gu' xal thiò mèn co' nxo'f zin' cóñ che'n Crist tac por con'a mblec Diox nu'. No mxo'f zin' Diox loo nu' par lu' nu' no ngo xo'f nu' ryethe con' co' nac cóñ che'n Diox co' yub Diox mbli ngo casloo loo mèn pòla par ta' gu' cuent cóñ che'n Crist co' huenleque'. ²Más de cona, gu' nda'que' cuent le' mèn co' nxo'f zin' zin', naquin tyoo mèna altant loo zin'a. Tataa ndxàca loon loo zin' ndxè!. ³Cona, ngue niin loo gu': Part cóñ chenen, yende chó mport nzo lezon chele' gu' lya's tub rez cóñ che'n xá mod ndyubdizen loo Diox. Ne' ne' indyóon chele' chol mèn nac zin' lya's tub rez cóñ chenen, ne. Ne' ne' indub rezen cóñ chenen loo mèn. ⁴Part cóñ chenen, mastale' ndyaquen le' ryethe con' co' nden'en le'n lezon ingue zib quìide loon nec thiò con', inacte por conade idxàpten dol. Ndxe'leque', Tad Crist nac xà' co' ngue tub rez cóñ chenen. ⁵Por cona, ne'tub rezte gu' cóñ che'n chol mèn ndoore' co'se' gàc huiz co' yi'th tub rez Tad Crist cóñ che'n mèn. Huiza, co xo'f Tad Crist ryethe con' ye'rsin' co' mbli thib thiò mèn loo xnaa co' nzo casloo le'n tiemp ndxè!. No lu' Tad Crist loo xnaa ryete con' co' ndoo lezo' mèn li mèn. Axta syare', li Diox par tyu' gu' loo mèn.

⁶Di's co' ntetaquen cóñ che'n ryop nu' Apol loo gu', mèn huesen por cóñ che'n Crist, nac di's co' ndlu' cóñ che'n mod co' ndxàp nu' par càba thiò con' ndac loo gu'. Tataa mblina loo gu' par gàca le' gu' té'th no non gu' xal ndxàal

que tee ban gu', no par ne'té'thte gu' no ne'ta'de gu' lugar tyub nza gu' loo di's co' ndlu' tedib mèn co' inacte xal di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez: Ne'tye'ste thib thib gu' par ya thib thib gu' favor che'n thib xtàa gu' no tedib xtàa gu' par gàc ndxep gu' thib ned mèn no gàc taandxep gu' tedib ned mèn par gàca loo gu' tè'b gu' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu' làth gu'.⁷ Ne'tyóode gu'. Nde niin thib con' loo gu': ¿Chó mbli nac gu' más mèn ndac no mèn co' más ndyu' loo taamas hues xtàa gu' xal ndli gu' cuent nalle', à'? Thiba con' ndxè'.

Le' tediba na, ¿xá ñaa thib con' ndxàp gu' liz gu' co' nac con' co' ne'nglide Diox ndxàp gu' con'a, à'? No chele' Diox mbli ndxàp gu' con' liz gu', ¿chonon susque' ndye's gu' no ndli gu' cuent ale leque gu' ngue xèn' con'a par ndxàp gu' liz gu', à'?

⁸Nase yixo. Ale ndyac gu' nacle' gu' mèn co' mté'th axta plóthe cón che'n Diox. No ndyac gu' ya inquinte tolo té'th gu' no gòn gu' más con' cón che'n Tad Crist, ¿lé'? No ale ndyac gu' mcàaya'le' gu' ryethe con' cón che'n Crist. No ale, ndyac gu' axta ngue ñibe' gu' loo cón che'n Diox xal ngue ñibe' Crist loo cón che'n Diox, ne, ¿lé'? Mastale' ne'nglu'de nu'i loo gu', ale ndxe'leque', ndyac gu' nac gu' xal chol rey co' yende chó mèn ñibe' loo. No por ngro xà' gu' loo nu' no por mtè'f gu' nu' thib lad, ndli gu' con'a. Oj ché' co', lìcque', ngue ñibe' nole' gu' Crist, huen. Le' sya, thidte ñibe' no gu' nu' loo cón che'n Crist, ne.⁹ Con' co' ngue lin xtùuz no con' co' ndyaquen nac: Le' Diox mblec nu' co' ndxe' di's che'n Crist xal mèn co' nac más be'the co' yende cón ntac loo chol taamas mèn co' mxo'f zin' zin' che'n Diox. Nac nu' mèn co' naba'leque' gathxù' xalque' mèn co' nac mèn ye'rsin'túb. Tac, lìcpe' ba'i, loo mèna nac nu' mèn co' ndli sirv

loo mèn xal thib con' co' nda' xquith lezo' mèn. Tataa ndxàca loo nu' par hui' ryete mèn che'n izlyo' ndxè' loo nu', que naca loo angl co' nzo loo bé', que naca loo chol mèn co' nziri' loo izlyo' par xiis no mèna no xiis no angl nu', ndyaquen.¹⁰ Mèn izlyo' ndli cuent le' nu' nquéé mbii yéc tac ngo nu' yalbàn cón che'n Crist. Le' part cón che'n gu' na, leque gu' mbez le' gu' angndxác loo cón che'n Crist, ¿lé'? Naneeque' nu' le' nu' nac xal mèn co' mbuu'sle'. Per por part cón che'n gu', ale ndyac gu' axta arid mbi' tìn' gu'. Rye mèn gulàaz gu' nxol' lèe nxol' xti's gu'. No ndli mèn gulàaz gu' con' guryath no con' guryèn loo gu'. Per por part cón che'n nu', ale ndxe'leque', nxisi no mèn prob nu' no ntè'b mèn nu', ne.¹¹ Axta huiz co'se' mtlo mxo'f zin' nu' zin' ndxè' no axta huiz nalze nzi tee lan' nu' no nzi tee yath huin nu'. Nzi tee yec lezo' nu', ne. Ale mbiiz mbuu's ro nu'. Nde teele' nzi tee che nu'. Yende xab nu'. Ale ngox mdyal nu' nzi tee nu'. Nde nxon', ndli mèn ngòc nguàal con' loo nu'. Nde'b bit nde'b mingue lad nu'. iProb nu' izlyo'! Axta ne' ne' yen liz nu' par yòo ban nu'. Nzi tee nu' làaz mèn tithe xal mbin bé'. Yende liz nu' ned ngue tee nu'.¹² Ndli nu' zin' con ya'pe' nu' axta ndxezan nu' axta plóthe. Nde nxon', nde mèn. Nda' mèn xyàñ lezo' nu'. Por part cón che'n nu', nado' di's nado' cuent ncàb nu' loo mèn no mbez nu' loo mèna: Diox quix gu', ndee. Ale ndub ngu's mèn nu', ne. Per nxec yèe nu'i.¹³ Ale ñii yèe ñii ti mèn nu'. Per mastale', nado' di's nado' cuent ncàb nu' loo mèna. Ndli mèn cuent nac nu' xal yix co' ndxe' mbii loo mèna no yende cón ntac nu' loo mèna. No nac nu' xal mbe'th co' ndoo lad mèn loo mèna axta huiza no axta huiz nalze.

¹⁴Ingue que'den ye's loo gu' par tethonen gu', ey. Ndxe'leque', ngue que'en ye's loo gu' co' nac xal xin'en par co'xen loo gu'.¹⁵ Tac mastale'

ngòca loo gu' ngue no gu' si' mil mèn co' ngòc xal maistr co' ndlu' gu', yende chó mèna ngòc xal xud gu'. Ndxel'leque', loo cón che'n Crist Jesús nac daa xal xud gu' tac daa mblo yalbàn loo gu' co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes. No por cón chenen ngola's gu' loo Crist.
16 Por cona, ña'ben loo gu', ey, fque tee ban gu' xalque' nque tee banen.

17 No por cona, mtel'en Timote loo gu'. Timote nac xal xgan' daa co' anze'f nque' lezon ñeen. Anze'f altant ndoo Timote loo cón che'n Tad Crist. Timote ta' cuent loo gu' xá mod ngue tee banen loo cón che'n Crist. Timote lu' loo gu' xá mod nque tee lu'en mèn rye lugar co'te' nqueltàa mèn liz Diox, ne.
18 Nzo ndxep mèn làth gu' co' ndye's no naxal' ndyoodi's mèna tac nden' mèna peser ne'gal needen máa gu' par nedrè' thidtene. **19** Per chele' Tad nee lezo', chàa, gal neen máa gu' par nedrè' par ñee nu' ñeene' ché', licque', anze'f ndxác mèna, mèn co' ndye's làth gu' xal nac mod co' ndyoodi's mèna con di's co' nxyal' mèna. **20** Tac co'te' ñibe' Diox inacte di's co' angndyoodi's mèn. Ndxel'leque', co'te' ñibe' Diox, ñibe' Diox con ryethe con' co' nzo la's nii Diox no con' co' nzo la's ya' Diox loo mèn co' ngòole' loo cón che'n Diox.
21 ¿Xá nee gu'? ¿Ché' más huen yo lezo' gu' le' daa gal loo gu' par gác nayi'en no yoon gu' con gáp di's con gáp cuent, cà', o ché' más huen yo lezo' gu' gal neen máa gu' no nado' di's nado' cuent tyoodi's non gu' xalque' mèn co' anze'f nque' lezo' ñee gu', cà'?

Pab ngue tub rez cón che'n thib mbi' co' mque no xna' byan' xa' xal sa'lgotpe' mbi'.

5 Nde niin tedib con' loo gu', ne: Lìcp'e' ba'i, ndxath no ndxèn par ned nzon ndxe' le' thib gu' co' nzo làth gu' par nedrè', gu' ngue no xna' byan' gu' xal xa'gotpe' gu'. Con' co'

ndxath ngue li mbi' làth gu'a, axta ne' ne' indxath ndli mèn con'a làth chol taamas mèn co' inda'de cuent cón che'n Diox por cón che'n Jesucrist. Nac con' co' ndli gu'a con' zab loo Diox. **2** Be taa ngue li gu' con'a làth xtàa gu'. No anze'f ndye's gu', ne. Más huen thyon gu' no xi lezo' gu'. Per lugar de thyon gu' no xi lezo' gu', ale ndyaquen, más ndye's gu' no nxyal' gu'. No anze'f naxal' ndyoodi's gu' cón che'n mod co' ndxàp gu' làth xtàa gu'. Le' mbi' co' ngue no xna' byan' mbi' xal xa'gotpe' mbi' na, càa mbi'a. Blo' gu' làth gu'.
3 Licpe' ba'i, mastale' yende daa làth gu', per ndyóon no nden' lezon cón che'n gu'. Ale ndyaquen, nzoquen làth gu'. Por cona, mdub rezen cón che'n mbi' co' ncua'n xquin làth gu'a. Mblasen rye con'a mastale' ndli gu' cuent yende daa làth gu'. **4** Ñibe'en loo gu' por lée Tad Jesucrist na', thidte queltàa rye gu' no bli gu' cuent le' daa nzo noque' gu'. Tac ndyóon no nden'en le'n lezon le' daa nzo noque' gu', làtha. No bli gu' cuent nzo noque' Tad Jesucrist gu', ne, xalque' nac ryethe con' co' nzo la's nii Tad Jesucrist no la's ya' Tad Jesucrist na!. **5** Le' mbi' co' mbli con' ye'rsin'a na, daa ñibe' loo gu', càa mbi'a. Blo' gu' làth gu', gu' co' ngòo loo cón che'n Diox por cón che'n Crist. Ftan' gu' mbi'a cón che'n Mebizya par gath mbi'. Le' sya, co'se' yi'th Tad Jesucrist tedib vez, sya, lyá' xpii mbi'a loo con' ryes.

6 Indxàalte tye's gu' loo xtàa gu' por con' ngue li gu'. ¿Ché' tarte gòn gu' no ché' tarte ta' gu' cuent xal nac di's co' mbez: Con chu'te dii levadur ndli par ndyoo bes huax co'f harin co'se' ntxocua' mèn pan, cà'? Tataa ndxàca làth gu', ne: Por cón che'n thib mbi' ndxác perdid rye gu', élé'? **7** Blo' xà' gu' mbi' co' ndli con' ye'rsin'a làth gu', tá, par tataa mod gáca loo gu' xal co'se' ntembìi mèn mes no taamas con' ndli zin' mèn co'se' ntxocua' mèn pan

par tataa mod ne'yòode levadur loo co'f co' tyoxcua' pan. Por cón che'n Crist, no loo cón che'n Crist, ngro xà' gu' loo rye loothe con' ye'rsin' xal co'se' ntxocua' mèna pan co' ingòode mèna co' ndli zin' pan levadur par gác pana pan co', lìcque', indyoo beste. Tac Crist co' mbyan' lugar cón che'n ryethe cón che'n lni pasc che'n mèna nación Israel loo na', mèna mque' Crist loo cruz par mxactìi Crist por cón che'n na'. No mdix Crist cón che'n xtol na' loo Diox. Crist mbyan' loo na' xal mbyan' mbacxil' loo mèna loo huiz lni pasc.

8 Por cona, ngue niin loo gu': Que tee ban na' loo cón che'n Crist xal co'se' li mèn thib lni co'te' ndxuhua mèna pan co' indxòode levadur. Tac levadura nee di's nac rye loothe con' ye'rsin' no rye loothe con' zab par na!. Ndxé'leque', que tee ban lì na' loo Crist con dib nzo yéc na' no dib nzo lezo' na' tac co' ndli na'a nac thib con' co', lìcque', mnibe' Diox loo na' par li na'i.

9 Loo ner cart co' mque'en ye's loo gu'a, mtel'en di's loo gu' par ne'quetàa node gu' mèn co' ncua'n xin' huan.

10 Ne'nque'den ye's loo cart co' mtel'en loo gu'a par niin loo gu' ne'sál'te gu' rye mèn co' alithe nzi tee ban loo izlyo' ndxé', mèn co' tarte yila's loo Crist, mèn co' ndli yalburrid; no mèn co' ndxath nquií ñée yalgon' loo izlyo' ndxé'; no mèn co' ncua'n mod par li huan' mèn loo xtàa mèn; no mèn co' ndyub xib no nsal' ya' loo chol mdo', no loo chol gunab, no loo chol tatol, no loo chol naxnax. Nacquele' gu' indlya'ste queltàa no gu' mèna na, más huen gath gu', ey.

11 Per ndxe'leque', ngue niin loo gu' loo mbryop cart co' ndye'th loo gu' ndxé' par ne'quetàa node gu' mèn co' mbez nac mèna hues xtàa gu' por cón che'n Crist chele' mèna, lìcque', nac mèn co' ncua'n xin' huan; chele' mèna nac mèn co' ndxath nquií par tolo que no mèna che'npe' mèna; chele' mèna

nac mèn co' ndyub xib no nsal' ya' loo chol mdo', no gunab, no tatol, no naxnax; chele' mèna nac mèn co' ñii yèe ñii tìi cón che'n xtàa mèn; chele' mèna nac mènguy; chele' mèna nac mèn huan!. iAnderhuen gu'! Ne'queltàa node gu' rye mèna. Ne' ne' hua no gu' mèna, ne.

12 Yende chó cón chenen par tub rezén cón che'n mèn co' tarte yila's loo Crist. Per ndxe'leque', ñché' inacte con' ndxé' cón che'npe' gu' par tub rez gu' loo mèn co' ndxela's co' nzo làth gu', co'se' ñée gu' nzi tee li mèna con' ye'rsin'a, cà? Con' ndxé' nacque' cón che'npe' gu', cara.

13 Diox tub rez loo mèn co' ne'tyalte yila's loo Jesucrist. Por cona, beren. Niin loo gu' tedib vez: Blo' xà' gu' mbi' co' ngue li con' ye'rsin'a làth gu', ndee gu'!

Pab ngue ta' cuent loo mèn cón che'n mèn co' ngwoo di's loo juez co' indxela'ste loo Diox por cón che'n Tad Jesucrist.

6 Le'tre' be' ndyoodizen loo gu' cón che'n con'a loo cart ndxé', lyazen nibdizen thib con' loo gu'. Co'se' ndxàc thib yalgyoo làth gu' no nco ñee mèn làth gu', ñché' tli gu' ryes li gu' thib con' co' indxàalte li gu' par hue' gu' xtàa gu' co' ndxela's loo Diox por cón che'n Crist loo mèn nac zin' co' indxela'ste par tub rez mèn nac zin' cón che'n di's co' ndxetoo làth gu' co' ndxela's leque hue' gu' xtàa gu'a loo mèn co' ndxela's loo Crist par tub rez mèn co' ndxela's cón che'n di's co' ndxetoo làth xtàa gu'a, cà? **2** Lomisque' ne, ñché' tarte ñee gu' no ché' tarte ta' gu' cuent le' mèn co' ngro xà'le' loo cón che'n xab izlyo' par ngòc mèna che'npe' Diox, co' nee di's nac na!, tub rez mèna cón che'n ryethe mèn loo izlyo', cà? No chele' gu' tub rez cón che'n rye mèn loo izlyo', ñché' indxàalte gu' tub rez gu' chol cuent bix co' ndxetoo làth gu', sya, cà? Ndxàalque' li gu' tataa, ñlé'? **3** ñché'

inda'de gu' cuent no ché' inonte gu' le' na' tub rez axta cóñ che'n con' ye'rstin' co' mbli angl loo angl, cà'? Chele' na', llicque', tub rez cóñ che'n angl loo angl, ale'que' cóñ che'n mèn co' nzo loo izlyo' ndxè' ne' tub rez na', élé'?

4 Anggab na'i, chele' gu' nzi yoo làth gu' por chol con', ¿ché' tqueltàa gu' loo thib hues xtàa gu' co' ndxela's co' nac más be'the par tyub rez xtàa gu'a cóñ che'n gu', cà'? Yende moda, ¿lé'? **5** Ngue niin con' ndxè' loo gu' par thyon gu' loo co' ngue li gu', ey. ¿Ché' yende chó mèn nzo co' ndxác làth gu', cà'? ¿Ché' yende chó mèn nzo làth gu' co' ndxác co' gác tub rez cóñ che'n gu' co' nac huespe' loo Crist, cà'? **6** Bli gu' xtùuz co' huen huen, ¿ché', llicque', ndxàal hue' gu' thib hues gu' co' ndxela's loo mèn nac zin' co' indxela'ste par tub rez gu' cóñ che'n gu' làth gu'? Ihuente li gu' con'a, ey.

7 Licpe' ba'i, anze'f thib falt tín' ndxàp gu' tac nzi yoo no gu' hues xtàa gu' co' ndxela's. No ndxe' gu' hues xtàa gu' loo mèn nac zin' co' indxela'ste par tub rez mèn nac zin' cóñ che'n gu'. ¿Chonon ne'teri'the gu' no ne'ntecan'te gu' yalgyooa no xec yèe gu' cóñ che'n con' co' ndxàc làth gu'a, à'? Más quee lezo' gu' la' gu' li huan' hues xtàa gu' cóñ che'n gu' leque yoo gu' por cóñ che'n con'a. **8** Per ndxe'leque', ale leque gu' ngue li co' indxàalte li gu'. Ale, axta con' co' nac che'n huespe' gu' ndyen gu' no ndli huan' gu'.

9 ¿Ché' tarte ñee gu' no ché' tarte góñ gu' le' mèn co' inacte mèn nali no mèn nambii, mèna ne'yòode loo cóñ che'n Diox par ñibe' Diox loo mèna, cà'? Gàcque' con'a, ¿lé'? Ne'quediide gu' leque gu'. Tac Diox ne'tyalte yòo mèn loo cóñ che'n Diox par ñibe' Diox loo mèn, mèn co' ncua'n xin' huan; mèn co' ndyub xib no nsál! ya' loo mdo' no loo gunab; mèn co' nchi'x yéc xin' sa'll mèn par que no mèna xtòo mèna, que

naca mèngot o que naca mènbi'; mènbi' co' ndli yalmbi' con leque xtàambi' mèn, no taamas xa'bi' co' nda' lugar loo xtàambi' li leque xtàambi' yalmbi' con leque xtàambi' mbi' xal ndli mbi' yalmbi' con mèngot. **10** Mèn co' ndli huan'; mèn co' ndxath nquii ñìe tmi; mènguy; mèn co' ñii yèe ñii tií xtàa; mèn co' ncua'n mod li huan' mèn loo xtàa mèn. Ryete mèna ne'yòode loo cóñ che'n Diox par ñibe' Diox loo mèna. **11** Tataa ngòc ndxep gu', gu' co' mque tee ban loo cóñ che'n xab izlyo' pôla. Per nalle' mbembiile' xtùuz gu' no lezo' gu'. No ngro xà'lle' gu' loo cóñ che'n xab izlyo' par ngòc gu' mèn che'npe' Diox. Ngòc gu' mèn nali no mèn nambii loo Diox por cóñ che'n Tad Jesucrist. Diox mbli con' ndxè' loo gu' por cóñ che'n Xpii Natú' che'n Diox.

Pab ngue ta' cuent cóñ che'n mèn co' ndxàp lezo' no mèn co', por derech, ngro xà' loo cóñ che'n xab izlyo'.

12 Nase ngolo guneen llicque' nac di's co' mbez mèn: Yende chó mèn ñii loo mèn par li mèn rye con' ndlya's mèn, con' co' ne'càbte con' ye'rstin' loo mèn loo Tad Diox. Per iryede con' ndlya's mèn li mèn ncàb con' ndac loo mèn. Aa. Lìcque' nac di's co' mbez mèn: Yende chó mèn ñii loo mèn par li yèe mèn chol con' ndlya's taamas mèn li mèn. Per ne'lalade mèn ñibe' nec thib con' ndli mèna loo mèn par más huen tyubdi's mèn loo Diox. **13** Lomisque', llicque' nac di's co' mbez mèn, ne: Le' xít mèn no lua' mèn nac co' zyè lezo' mèn co'se' ndlyan' mèn. Le' le'n lezo' mèn na, ndxò co' ndxuhua mèn par ndxey' co' ndxuhua mèn. Per zin thib huiz no zin thib ze co'se' li Diox ya ne'huade mèn no ya ne'gude mèn tac gath mèn. Diox ne'ntoxcua'de bél'yòo co' nac lad mèn par cua'n mèn xin' huan mèn no par li mèn yalburrid. Ndxe'leque', Diox mtoxcua' bél'yòo co'

nac lad mèn par xyo'f lèe xyo'f xti's Crist por cón che'n con' ndac co' ndli bél'yòo lad mèn láth naban mèn. Le' sya, Tad Diox li gàc más con' ndac loo bél'yòo co' nac ladpe' mèna loo mèn. ¹⁴ Texal leque yub Diox co' mblo xban Tad Jesús làth mèn nguth, leque yub Tad Diox co xban na' làth mèn nguth, ne, por cón che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox.

¹⁵ ¿Ché! inonte gu' no ché! inda'de gu' cuent le' bél'yòo co' nac ladpe' gu' nac thib con' co' nac cón che'n Crist, ne, cà? ¿Ché! nzo mod gàc thib cuen nii Crist no thib cuen ya' Crist, co' nac na', par gàc na' xal thib cuen nii no xal thib cuen ya' co' nac lad che'n thib xa'got co' ndli yalburrid, cà? Yende xaa. Nec thib mod no nec tedib mod ne'gàcta tataa, élé? ¹⁶ No ¿ché! tarte ñee gu' no ché! tarte non gu' le' thib xa'bi' co' ngue li yalburrid con thib xa'got co' ndli yalburrid, thidte ndxàc bél'yòo lad xa'bi'a con bél'yòo lad xa'gota co'se' ndli ryop xa' yalburrid, cà? Tataaque' naca, ey. Tac di's ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez: Co'se' nselya' thib ned mèn, thidte ndxàc ryop bél'yòo lad mèna loo Diox. ¹⁷ Per ndxe'leque', co'se' ngola'sque' mèna loo Diox par ngòc mèna che'npe' Diox, le' sya, thidte ndxàc xpii mèna con Diox.

¹⁸ Fxon' gu' no biiche xà' gu' loo mèn co' nchoo gu' par cua'n gu' xin' huan gu' no par chi'x gu' yéc xin' sa'l mèn par gàc gu' xtòo mèna, que nac gu' mènbi', que nac gu' mèngot. Chol taamas xquin co' ncua'n mèn, con'a indlide par leque mèn teza' mèn. Per ndxe'leque', chol mèn co' ncua'n xin' huan no mèn co' nchi'x yéc xin' sa'l mèn par que no mèn xtòo mèn, leque mèna nteza' bél'yòo lad mèna. ¹⁹ ¿Ché! inonte gu' no ché! inda'de gu' cuent le' bél'yòo lad gu' nac xal thib templ co'te' nzo ban Xpii Natú' che'n Diox, cà? Tataaque' naca. Xpii Natú' nque

tee noque' gu'. Diox mtel' Xpii Natú'a loo gu' par yòo ban no Xpii Natú' gu'. ¿Ché! indxònte gu' le' Diox ne'nda'de bél'yòo lad, co' nac gu', par ñibe' gu' loo bél'yòo lad gu' xal nee lezo' gu', cà? ²⁰ Por cón che'n Crist co' anze'f ntac, nac gu' mèn co' mdyu!. Por cona, bli gu' par xyo'f lèe xyo'f xti's Diox no par gàc con' roo con' xèn loo Diox por cón che'n bél'yòo lad gu', gu' co' nac xpii no co' nac bél'yòo lad gu' tac ryop con'a nac che'npe' Diox.

Pab ngue co'x loo mèn, que nac mèn mènbi', que nac mèn mèngot, más huen selya' mèn leque que tee thib mèn par ndxè' par ba'.

7 Cón che'n di's co' mque' gu' ye's loon co' mnibdi's gu' loon, tré' ngue tel'en ye's loo gu', ne: Huenque' naca loo thib myen'bi' o thib myen'got co' nac myen' thib chele' myen' li xtùuz ne'lida myen' yalmbi' con chol xa'got. ² Per por part cón chenen, par ne'cua'nte myen'bi' o myen'got xin' huan myen', ndxàalque' selya' myen'bi' no myen'got. No lomisque', ndxàal selya' myen'bi' con myen'got par que no myen'bi' sa'lpe' myen'bi' no par que no myen'got sa'lpe' myen'got, ne. ³ Lomisque', lyazen toodiz non ryete gu' co' mselya'le', gu' co' ndub nbole' xin' sa'l gu', loo cart ndxè'. Gu' co' nac sa'lbi', altant gure gu' no gòp gu' mod loo co' nac obligación che'n gu' por nac gu' xin' sa'lpe' xa'got gu'. Lomisque' gu' ne, myen'got co' nac xin' sa'l xa'bi' gu', altant gure gu' no gòp gu' mod no bli gu' co' nac obligación che'n gu' con xin' sa'lpe' gu', ne. ⁴ Yende chó derech ndxàp xa'got co' mselya' par ñibe' xa' ante co' neete lezo' xa' cón che'n yalmbi' no yalngot. Ne' ne' yen chó derech ndxàp xa'bi' ñibe' xa'bi' ante co' neete lezo' xa'bi' cón che'n yalmbi' no yalngot. Ndxe'leque', natubdó' ryop sa'l xa' par li ryop sa'l xa' ante co' nee lezo'

ryop sa'l xa' li xa'. ⁵Mèngot, ne'càade gu' gu' co'se' lya's xin' sa'lpe' gu' gàal xin' sa'lpe' gu' gu!. Gu' ne, mènbi!, co' nac xin' sa'l xa'got gu!, ne'càade gu' gu' co'se' lya's xin' sa'l gu' gàal xin' sa'lpe' gu' gu!, ne. Ngue niin loo gu!: Ne'gàalte gu' xtàa gu' co'se' ndoo lezo' ryop sa'l gu' cuez gu' Diox ndxep huiz. Le' sya, yiloa ndxàalque' gu' bere gu!, gàal gu' xin' sa'lpe' gu' tedib vez. Chele' gu' tataa li, ne'coby'a'de Mebizya gu' láth ingàalte gu' xtàa gu' co' nac xin' sa'l gu!. ⁶Con' co' ngue niin loo gu' ndxè! inacte co' mniibe' Diox loon par niina loo gu!. Ndx'e'leque', ngue niina loo gu' xal ndye'th xtùuz ndxè! yéquen. ⁷Tublazen no tyac lezon chele' ryete mènbi' gàp mod xal daa. Tac daa ne'ndubte yo'f lezon nglín yalmbi' con mèngot, cona ne'nseleyaden. Per daa naneeque' le' Diox mda' thib mod loo thib thib mèn. Le' taandxep mèna ndxàp thib mod xal daa co' inden'te nquin selyan. Le' taamas mèn na, ndxàp tedib mod co' naquin selya!. ⁸Lomisque', niin loo myen'bi' thib no loo myen'got thib no loo mèngot viud: Gu' co' ndxela's, huen gàca loo gu' chele' gu' thidteneque' nziri' xal ndxàca loon, co' nee di's, ne'selya'de gu!. ⁹Per chele' gu' ne'gàpte lezo' par ne'lide gu' yalmbi' no yalngot, más huen selya' gu' con thidte mbi' no con thidte ngot par tataa mod ne'zyo'de gu' loo yalmbi' no loo yalngot.

¹⁰Per loo mèn co' mselya'le', ñibe'en con' ndxè! loo mèna: Ne'lá'ya'de sa'lgot sa'lbi'pe' sa'lgota; sa'lgot ne'lá'ya'de sa'lbi' sa'lgotpe' thidtene. Inacte daa co' ñibe' con' ndxè! loo gu' xal nee lezon. Ndx'e'leque', Tad Crist mnibe'i loon par niina loo gu!. ¹¹Per angta' le'i, chele' sa'lgot lá'ya' sa'lbi'pe' sa'lgota, ñibe'en loo xa'gota ne'selya'de sa'lgot con tedib mbi!. Más huen leque ryop sa'l xa'gota tu' tâl loo di's par bere xa', tyub no xa' sa'lbi'pe' xa' tedib vez. Ñibe'en, ne, le' sa'lbi' ne'lá'ya'de sa'lgot thidtene.

¹²No por cón che'n taamas mèn ngue niin con' ndxè! loo gu!: Ingue niidena xal con' co' ñibe' Tad Crist loo na!. Ngue niina loo gu' xal ndye'th xtùuz yéquen cón che'nna loo gu!. Chele' thib gu' co' ndxàc hues na' por Crist ndyub no thib xa'got co' indxela'ste, no ndyac lezo' xa'gota ndub ban no xa'gota xa'bi' co' ndxàc hues na'a, ne'lá'ya'de xa'bi' co' ndxàc hues na' xa'gota. ¹³Lomisque' ne, chele' thib xa'got co' ndxàc fta'n na' por cón che'n Crist tyub ban no xa' thib sa'lbi' co' indxela'ste, no chele' sa'lbi'a ndyac lezo' ndyub ban no sa'lbi'a sa'lgot co' ndxàc fta'n na' loo Crist, ne'lá'ya'de xa'gota xin' sa'lbi'pe' xa'gota, ne. ¹⁴Lomisque' ne, chol mbi' co' indxela'ste co' nac sa'lbi' che'n thib xa'got co' ndxela's, por cón che'n xa'got co' ndxela'sa ndxàc loo mbi' par ne'tolode li mbi' con' ye'rsin!. No ndoo xal' ned ndoo xal' yó' par ñee mbi' no non mbi' cón che'n Diox par yila's mbi', ne. Lomisque' ne, chol xa'got co' indxela'ste co' nac sa'lgot che'n thib xa'bi' co' ndxela's, le' sya, por cón che'n sa'lbi' co' ndxela'sa ndxàc loo xa'gota nca' no ncà thib con' par ne'tolode li xa'gota con' ye'rsin!. No ndoo xal' ned ndoo xal' yó' loo xa'gota par ñee xa'gota no non xa'gota cón che'n Diox par yila's xa'gota, ne. Tataa mod ne, ne'yòode myen' co' gàc xin' ryop sa'l xa'a arid loo con' ye'rsin!. Ndx'e'leque', té'thgà myen' par ryo xà' myen' loo con' ye'rsin' par gàcguè' myen' che'npe' Diox. ¹⁵Per chele' chol mèn co' nac sa'lbi' o sa'lgot co' nac mèn co' indxela'ste loo Diox por cón che'n Crist, yende cón ndxòn mèna lá' mèna xin' sa'l mèna, pues, bla' gu' lá' mèna xin' sa'l mèna. Chele'i tataa mod nac, másque' huen nziri' thib gu', gu' co' nac hues xtàa por cón che'n Crist, que nac gu' mèngot, que nac gu' mènbi', yende chó cuee ca' gu' par ñibe' gu' loo xtàa gu' xal ndxàca loo thib moz co'se' ñibe'

yèè patrón loo moz. Diox indlya'ste gàca tataa loo na!. Diox ndlya's cue ban na' rye nda na' no rye ndye'th na' con hues xtàa na!. ¹⁶Tataa mod la' gu' bii sa'lbi' gu' o sa'lgot gu' tac ɔxá mod naneel, lùu co' nac sa'lgot, ché! tlii gan par lyá! xin' sa'l lùu loo con' ryes chele' lùu li yèè par tolo tyub no xin' sa'l lùu lùu? No ɔxá mod naneel, lùu co' nac sa'lbi', ché! tlii gan par lyá! xin' sa'l lùu loo con' ryes chele' lùu li yèè par tolo tyub no xin' sa'l lùu lùu? Pà non gu' ché! tàca o ché! ne'gàcta, ɔlé!?

¹⁷Per xalque' ngolo niin loo gu' nalle': Naquin que tee ban thib thib gu' xalque' mblec Diox gu' loo mod no loo zin' co' mque no gu' co'se' ngòò gu' loo cón che'n Diox. Ftac lezo' gu' no blec lezo' gu', chele' gu' ndub no xin' sa'l gu'. No ftac lezo' gu' no blec lezo' gu', chele' gu' nac mèn thib, co' nee di's, indub node gu' sa'l gu!. Con' ndxè' mnibe' Diox loon par lu'en loo mèn co' nqueltàa loo Diox no loo cón che'n Diox rye ned ngue tee'en. ¹⁸Chele' Diox ngurez chol gu' par ngòò gu' loo cón che'n Diox, gu' co' ngòcle' circuncidar ndoore' yila's gu' loo cón che'n Jesucrist, taate yan' gu' xalte ngòò circuncidar gu!. Ne'tyóode gu' cón che'n con'a. No gu' co' Diox ngurez par ngòò gu' loo cón che'n Diox, gu' co' tarte gàc circuncidar co'se' ngola's gu', taate yan' gu'a, ne. Inquinte gàc circuncidar gu!. ¹⁹Part che'n na' co' ngola'sle' loo Diox, ya yende cón ntac par gàc circuncidar na!. No yende cón ntaca loo na' par ne'gàcta circuncidar na!. Thib con' no maste más ntac loo na!, tyubdi's na' loo con' co' ñibe' Diox loo na' par li na'i xal nee lezo' Diox. ²⁰Lomisque', ngue niin loo gu', ne: Ftolo bli thib thib gu' zin' co' ndli gu' co'se' ngurez Diox gu' no mblec Diox gu' par ngola's gu' loo cón che'n Jesucrist no loo Jesucrist xal ngue niin loo gu' ndxè!: ²¹Chele' gu' nac xal moz yèè loo patrón co' ñibe' loo gu' co'se'

ngurez Diox no mblec Diox gu' loo cón che'n Jesucrist no loo Jesucrist, yende chó mport nzo lezo' gu' con'a. Ne'tyóode gu' por con'a. Per chele' Diox ta' lugar loo gu' par gàc gu' mèn co' yende chó ñii loo no mèn co' yende chó mbee nca!, bli gu' co' nzote mod li gu' par gàca tataa loo gu!. ²²Per yende chó mport nzo lezo' gu' xal ndxàca loo gu' co'se' ngòò gu' loo cón che'n Diox. Tac mèn co' ngurez Diox par yila's mèna loo Crist, chele' mèna nac moz yèè loo thib patrón, nac mèna loo Diox mèn co' yende chó mbee nca!. No nacquele' mèn co' ngurez Diox mèn co' yende chó mbee nca!, ne, licque', nac mèna moz che'npe' Diox, ne. ²³Diox mbli par mdix Diox thib con' co' anze'f ntac por cón che'n gu' par ngòò gu' che'npe' Diox, ey. Por cona, ngue niin loo gu!: Ne'l'a'de gu' ñibe' yèè mèn izlyo' ndxè' loo gu' par gàc gu' xal moz yèè loo mèna. ²⁴Cona, ngue niin loo gu!: Tolo gure li thib thib gu' zin' co' ndli gu' co'se' ngurez Diox gu' par ngola's gu' par tataa mod que tee ban ndac gu' loo Diox.

²⁵Per cón che'n myen'got co' be' nzi tee thib, yende chó con' mnibe' Diox loon par tyoodiz non gu' cón che'n myen'gota. Per niin loo gu' con' co' ndye'th yéquen no co' ndyaquen cón che'n myen'gota, daa co' mblyat lezo' Diox gunèe Diox par ngòò daa mèn co' ndlique' co' ñibe' Diox. ²⁶Ndyaqueñ huenque' gàca loo myen'got no loo myen'bi', ne, tolo cue ban thib myen'a por cón che'n yalndyub ngu's co' ndxàc loo na' le'n huiz ndxè!. ²⁷Per chele' gu' mselya'que', ne'l'ide gu' xtùuz lá'ya' gu' xin' sa'l gu!. Chele' gu' tarte selya', más huen li gu' xtùuz ne'cua'nte gu' xa'got par selya' no gu' xa'gota le'n huiz ndxè!. ²⁸Per chele' chol gu' ndlya's selya', inacte con'a co' ngue cua'n gu' xquin gu!. No chele' chol myen'got yèè' ndlya's selya', inacte con'a co' ngue cua'n myen'got xquin myen'got, ne.

Per co'se' selya' myen'got, gàca loo myen'gota axta ne' ne' yèe myen' li myen' rsin' myen' liz myen'. Per part cón chenen, oj ne'tyactiide myen' tataa. Huen.

29 Per con' ndxè' nac co' ngue tan cuent loo gu', mèn huesen, ndoo dóple' tiemp co' be' ndxan' co'se' gàc huiz yi'th xi Crist na!. Cón che'n tiemp co' yi'th nquea, gu' co' ngue no xin' sa'l, ne'tyóode gu' ante cón che'n famil gu'. Ndxé'leque', ftyóo gu' cón che'n zin' che'n Diox, ne. **30** Gu' co' nzi nxi lezo', ne'ta'de gu' lugar xi lezo' gu' axta plóthe. Gu' co' alithe nzo'f nde' nzo'f ndla' lezo' loo izlyo' ndxè', ne'que tee bante gu' arid tataa. Co'se' ndi' gu' ndxep con', ne'lida gu' xtùuz thidteneque' que no gu'i. **31** Ne'gath ye'yte lezo' gu' ñée gu' yalgon' che'n izlyo' ndxè' xal ndxath ndxey' lezo' taamas mèn loo yalgon' che'n izlyo' ndxè!. Tac quèe no yaa ndlyux yii den. Ale'que' loo con' co' ndxath nquìi mèn ñée mèn loo izlyo' ndxè' ne' lyux loo izlyo' ndxè!.

32 Per part cón chenen, lyazen ne'gath lyuxte gu' loo nec thòb con!. Le' mbyòobi' co' nac mbyòobi' thòb na, más tyóo mbyòo no más li mbyòo xtùuz loo cón che'n Tad Diox par yòo lezo' Diox cón che'n mbyòoa. **33** Per ndxé'leque', thòb mbyòo co' mselya'le', mbyòoa más ndyóo cón che'n yalgon' che'n izlyo' ndxè' par tataa mod más tyac lezo' xin' sa'l mbyòoa leque cón li mbyòoa par yoo lezo' Diox cón che'n mbyòoa. **34** No xà' nac mod che'n thòb xa'got co' mselya' loo mod che'n thòb myen'got yèn' co' tarte selya!. Myen'got yèn' co' tarte selya'a, más ndxath ndlyux myen'gota loo cón che'n Tad Diox par ryo xà' myen'got yèn'a loo rye con' co' nac che'n xab izlyo', que naca cón che'n bél'yòo lad myen'gota, que naca cón che'n con' co' ndli myen'got xtùuz no co' nden' myen'got le'n lezo' myen'gota.

Per ndxe'leque', xa'got co' mselya' más ndxath ndlyux xa'gota loo cón che'n izlyo' ndxè' par li xa'gota xtùuz cón li xa'gota par tyac lezo' xin' sa'l xa'gota.

35 Ingue niiden con' ndxè' loo gu' par tedó'en gu' loo con' co' ñibe'en loo gu'. Ndxé'leque', ante ndlyazen le' con' co' ngue niin loo gu' gàc con' ndac loo gu' no par que tee ban li gu' con' ndac no par gáp gu' huen mod par gàca loo gu' yende cón ca' loo gu' par tolo li gu' cas loo Diox; no par li gu' sirv loo Diox.

36 Per chele' chol gu' co' nzo làth gu' co' nac gundan ngue li xtùuz ilé'de nac con' co' ngue li gu' loo rsap gu' co' ndoo ri'th tiemp selya', bli gu' co' nden' gu' nac más con' huen par selya' rsap gu'. Chele' rsap gu' selya', inacte con'a con' co' ngue cua'n rsap gu' xquin rsap gu'. **37** Per chele' gundan co' ngue no rsap làth gu' mbli nee lezo' gundana le' gundana inquinte li par selya' rsap gundana, no chele' gundana nden' inquinte selya' rsap gundan, le' sya, huenque' nac con' co' ngue li gundana chele' rsap gundana ne'selya'de. Tataa gundana tolo xèn' rsap gundana.

38 Cona, chele' chol gu' ta' lugar loo rsap gu' par selya' rsap gu', huenque' ngue li gu'. No chele' chol gu' ne'ta'de lugar selya' rsap gu' co'se' inquinta, más huen ngue li gu' ndxàca tataa loo gu' ndyaquen, ne.

39 Le' xa'got co' ndub xin' ndub sa'l na, thidteneque' natedó' xa' con sa'l xa' xal ñibe' ley láth be' nabán sa'lbi'pe' xa'. Per chele' sa'lbi' xa'gota nguth, yende cón cue yende cón ca' xa'gota par selya' xa'gota con tedib mbi' conse' selya' no xa'gota thòb xa'bí' co' ndxela's loo Tad Crist no maste. **40** Per más huen nda xa'gota, ndyaquen, chele' xa'gota thidteneque' ne'selya'de. No ndyaquen le' Xpii Natú' che'n Diox nque tee noque' daa ned nque tee'en. Thòba con' ndxè'.

**Pab ngue ta' cuent loo mèn ihuente
nac hua mèn bél' má' co' mbec mèn
loo mdo' xal xít mèn no lua' mèn.**

8 Le' tediba na, nalle' ndlyazen tyoodiz non gu' cóñ che'n xít gu' no lua' gu' co' mbec mèn loo mdo' no loo gunab. Lìcque', ryete na' co' ndxela's, nda' na' cuent cóñ che'n con' ndxè'. Per mèn co' ante ndxòn cóñ che'n con' ndxè', ale ndye's mèna. Per ndxe'leque', mèn co', lìcque', nque' lezo' ñièe thìb xtàa mèn no tedib xtàa mèn, mèna ndlyath no taamas mèn par tolo té' th mèn no tolo ta' mèn cuent cóñ che'n Diox par tyubdi's ndac mèn loo cóñ che'n Diox. **2**Chele' chó mèn ndyac anze'f ndxác mèna cóñ che'n chol con', yende chó con' tar gác mèna xal ndxàal gác mèna. **3**Per chele' chó mèn nzo co', lìcque', nque' lezo' Diox, Diox ngüi' no ñaa Diox loo mèna, no ngo Diox cuent cóñ che'n mèna. **4**Nde tan cuent loo gu' cóñ che'n xít mèn no lua' mèn co' mbec mèn loo mdo' no yiloa ndxuhua mèna. Na' naneeque' le' thìb mdo' inabante xal nabán yub Tad Diox. No yende más Diox loo thidte Tad Diox co' nzo. **5**Nzo huax con' co' ndyac mèn no mbez mèn nac Diox loo izlyo' no loo bél'. Co'se' tataa mbez mèn, nden' mèn anze'f huax Tad co' nac patrón co' ñibe' loo mèn nzo, ne. **6**Per ndxe'leque', part cóñ che'n na', nanee na' no non na' thidte Diox nac Diox co' nzo. Dioxna nac xud Tad Jesucrist. Diox co' nac xud Tad Jesucrist mblec no mxèn' alux con' co' nziri' no co' nzi ban par leque na' li yath yèn cóñ che'n Diox loo mèn no gác con' roo con' xèn loo Diox por cóñ che'n na!. No lomisque' ne, angoluxte Tad Jesucrist nzo. Por cóñ che'n Tad Jesucrist mxèn' Diox alux con' no ngue tèn' Tad Jesucrist ryethe con', ne. Por cóñ che'n Tad Jesucrist nziri' na' no nzi huin na' loo izlyo', ne.

7Iryede mèn co' ndxela's non no nanee le' loo Diox yende cóñ ntac thìb mdo'.

Tac axta nalle' be' nzo ndxep mèn co' ngòo loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Jesucrist co' anze'f mbyen no co' anze'f ngo lezo' loo cóñ che'n costumbr par ndyub xib mèn loo mdo' no loo gunab. No nden' mèna co'se' mbec mèn xít mèna no lua' mèna loo mdo'. Ndli mèna cuent ngue bec mèn con'a loo Diox. No co'se' hua mèn bél' co' mbec mèn loo mdo', nden' mèna arid ntac con'a par mèna. Tataa ndli mèna xtùuz tac tarte té' th ndac mèna le' Diox yende chó mport nzo lezo' Diox cóñ che'n con' co' mbec mèn loo mdo'. Por cona, por ihuente nzo lezo' mèna loo cóñ che'n Diox, ndxàc chop loo chop la's mèna loo cóñ che'n Crist. **8**Lìcque' nac di's co' ngue niin loo gu' ndxè': Inacta por co' ndxuhua na' li par tyal Diox yòo na' loo cóñ che'n Diox. No ne' ne' por indxuhua de na' ndli ndyal Diox yòo na' loo cóñ che'n Diox. Yende chó mport nzo lezo' Diox cóñ che'n co' mbec mèn loo mdo'. No chele' mèn nden' ilé'de nac hua mèn bél' co' mbec mèn loo mdo', inacte por con'a nac mèn mèn ye'rsin' loo Diox. Lomisque' ne, yende chó mport nzo lezo' Diox chele' mèn hua bél' co' mbec mèn loo mdo'. Inacte por con'a nac na' mèn ndac loo Diox, ne. **9**Per anderhuen gu' nee gu' xá ngue tee gu', gu' co' ya yende chó mbee nca' loo costumbr co' ngue no mèn cóñ che'n mdo'. Tac ne'stolque' taamas mèn co' be' ndxela's, co' tarte ta' cuent co' huenleque' cóñ che'n con' ngue li mèn, no ñièe mèna con' ndli gu'a. Le' sya, le'le' li gu' par yizi'f yiga's mèna loo con' ye'rsin' ante por ñièe mèna con' ndli gu'a. **10**Angab na'i, chele' chol mèn co' ndxela's ñièe gu' co' mbez ndxác no non gu' cóñ che'n Crist, no nzi yuhua gu' con' co' mbec mèn loo mdo' le'n nyòo liz mdo', sya, mèn co' tarte yila's ndaca li xtùuz no gab mèna le'n lezo' mèna: Jaa. ¿Ché' ndyac gu'i, nzoque' mod hua na' xít na' no lua' na' co' mbec mèn loo mdo', ¿lé'? Le' sya, tataa mod té' th mèna loo gu' par tlo mèna ryo

xà' lezo' mèna loo co' ndxela's mèna loo Crist. ¹¹ Por cona, yan' cóñ che'n co' ndli gu' chele' gu' li le' chol mèn co' idxela's ndacte, tlo mèna hua mèna xít mèn no lua' mèn co' mbec mèn loo mdo' lâth be' nden' mèna ilé'de nac con' ngue li mèna. Fte' lezo' gu' le' por cóñ che'n mèna, ne, nguth Crist. ¹² Co'se' ngue li gu' con'a, cona nee di's, ngue cua'n gu' xquin gu' loo mèn co' ndxàc hues gu' por Crist. Tataa mod ndli gu' nzye' xtùuz mèn no ncos gu' xtùuz mèn co' nden' mèn le'n lezo' mèn. Per ingue lide gu'i ante loo mèna. Ndxel'leque!, ngue cua'n gu' xquin gu' loo Crist, ne. ¹³ Por cona, niin loo gu': Part cóñ chenen, co'se' ndxuhuan chol nityéth co' nac xíten no luan, chele' con' ndxuhuan ndli par nden' mèn co' ndxàc huesen por cóñ che'n Crist ngòc nguàal con' por ndxàc mèna chop loo chop la's loo cóñ che'n Crist, más quee lezon ne'tolode huana thidtene.

Pab ngue bez loo mèn: Ndxàpen derech ña'ben con' loo gu' por nac daa thib mbi' co' mtel' Crist loo gu'.

9 ¿Ché' inacte daa mbi' co' mtel' Tad Crist par ndxen di's che'n Tad Crist loo mèn, cà'? Nacque! daa mbi'a, ¿lé'? ¿Ché' ndyac gu' nzo ndxep con' co' mbee nca' daa loo zin' co' ndlin, cà'? Yende chó con' nzo co' ncà' loon. ¿Ché' ndyac gu' le' daa tarte ñiè Tad Jesucrist na, cà'? Aa. Gunèelen Tad Jesucrist. ¿Ché' inacte gu' mèn co' ngola's por cóñ che'n zin' co' mxo'f zin'en cóñ che'n Tad Crist, cà'? Nacque! gu' mèna, ¿lé'? ² Peser taamas mèn inden'te nac daa mbi' co' ndxe' di's co' mtel' Tad Crist. Per, lìcp'e ba'i, gu' nden'que' no nda'que' gu' cuent nacque' daa mbi'a, ¿lé'? Tac por nac gu' mèn co' ndxela's loo Tad, non mèn no nanee mèn le' daa nacque' thib mbi' co' mtel' Tad Crist no ndxen di's che'n Tad Jesucrist loo mèn.

³ Con'a nac co' nduben razon cóñ chenen loo chol mèn co' ndryal no

cón chenen par ñee mèna ñeene' ¿ché', lìcque', nac daa xa' co' ndxe' di's xal mtel' Tad Crist daa? ⁴ ¿Ché' ndyac gu' le' nu' idxàpte derech hua nu' no gu nu' chol con', cà'? Ndxàpque' nu' derecha. ⁵ ¿Ché' ngue li gu' cuent idxàpte nu' derech hue' nu' thib xa'got co' ndxela's co' nac sa'lpe' nu' co'se' tyoo nu' ned par ya nu' viaj xal ndli taamas myen' co' mtel' Tad Crist no myen' co' ndxàc huespe' Tad Crist por xna' Tad Crist no xal ndli Pedr, ne, cà'? Ndxàpque' nu' derecha, ey. ⁶ No ¿ché' ngue li gu' cuent tropte nu' Mbèl' nquin que zin' huiz par li nu' gan thib le' rol lua' nu' par hua nu' leque ya xo'f zin' nu' zin' co' mxo'f zin' Tad loo nu' par li nu'i, cà'? Inquinta. ⁷ Nibdizen tedib con' loo gu': ¿Ché' nzo chó solndad co' nac solndad co' ne'yaxte càa, cà'? No chó thib mèn nzo co' mdoo lus uv no yiloa ne'huade mèna xlè co' ta' lus uva, cà'? Lomisque' ne, ¿ché' nzo chó thib mbi' co' ngue xén' thib partid mbacxil' co' ne'gude lech che'n mbacxil'a, ¿cà'? Yende mod gáca tataa, ¿lé'? ⁸ Con' co' ngue nibdizen loo gu' ndxè', ¿ché' ngue li gu' cuent naca thib di's co' angndyoodi's mèna, cà'? ¿Ché' intaandxè'de mbez cóñ che'n di's ndxè' loo ley che'n Moisés co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel, cà'? Mbezque' cóñ che'n di's ndxè' loo ley che'n Moisés, ne, ¿lé'? ⁹ Tac, lìcp'e ba'i, loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn ndub di's co' mbez: Ne'code gu' yex ro ngon co' ndloo ndub loo nzob triu. ¿Ché' ndyac gu' ante par quenap Diox ngon gunii Diox con' ndxè', cà'? Yende xàa. ¹⁰ Ndxel'leque', Diox gunii di's ndxè' por cóñ che'n na', ne, par gáca con' ndac loo na!. Por cóñ che'n na' ndub di's loo libr co' nac xti's Diox tedib lugar, co' mbez taandxè', ne: Thib mbi' co' ngan' yòo con yaarad, mbi'a ndub queeqe' lezo' thop mbi' cosech loo zin' co' ngue li mbi!. Le' mbi' co' ngue guis

nzob triu na, ndxàal tyub queeque' lezo' mbi' gàc che'n mbi' triu co' ngue guis mbi'. ¹¹ Chele' nu' mblu' loo gu' co' nac cóñ che'n Diox xal ngo mèn thib quèe bin loo yòò, ¿ché' ndyac gu' indxàalte lyath no gu' nu' par ta' gu' con' hua nu' no taamas con' co' nquin nu' co' nde che loo nu', cà'? Ndxàalque' li gu' con'a, ey. ¹² Chele' taamas mèn ndxàp derech yax càa mèn loo zin' co' ndli mèna loo gu' cóñ che'n Tad Crist, más ndxàp nu' derech yax càa nu', ¿lé'? Per mastale' tataa ndxàp nu' derech, ale tarte ñibe' nu' loo gu' quix gu' càa nu'. Ndx'e'leque', nxec yèe nu' loo con' co' nde che loo nu' par nec thib mod no nec tedib mod yende cóñ nca' loo cóñ che'n di's ndac che'n Crist loo mèn por cóñ che'n nu'. ¹³ Non gu' no nanee gu' le' mèn co' nxo'f zin' zin' le'n templ, mèna ndxuhua bél' co' mbec mèn loo còo' co' ndli mèn cuent ncàa Diox. No non gu' no nanee gu' le' mèn co' ndli mandad loo còo', mèna ndxàc che'n con' co' mbec mèn loo còo' co' ndli mèn cuent ncàa Diox, ¿lé'? ¹⁴ Lomísque' mod ne, mnibe' Tad Crist le' mèn co' ngo yalbàn cóñ che'n di's ndac, hua mèna con' li mèna gan cóñ che'n zin' co' nxo'f zin' mèna. ¹⁵ Per hui' gu' nexa. Part cóñ chenen, tarte ña'ben nec thib con' loo gu' par huan. Ne' ne' ntel'en di's loo ye's co' mtel'en loo gu' par non gu' nquin daa con' par ntel' gu' con' huan. Tac más quee lezon ne'càaden con' ta' gu' càan mastale' gath huin daa, leque ne'taden gust lezon cóñ che'n zin' co' mxo'f zin' Diox loon co' ngue lin loo gu' anxe'.

¹⁶ Mastale' ngon yalbàn cóñ che'n di's ndac, indlidena par càba con' ndac loon. Ndx'e'leque', naquinque' gon yalbàn. Tac chele' daa ne'lida, iprob daa izlyo'!, Diox tetii daa axta plóthe. ¹⁷ Chele' daa ngo yalbàn xal neete lezon, licpe' ba'i, ndxàal yax càan. Per chele' daa lii tac nquinque' lina, sya, non gu',

lícque', Diox nac xa' co' mxo'f zin' zin' ndxè' loon par lina. ¹⁸ Cona, ngue niin loo gu': Con' co' angngue lin gan por ngon yalbàn co' nac cóñ che'n di's ndac che'n Crist, co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes, nac le' daa ndyac lezo' le' daa imbezte quix mèn càan, co' nee di's, yende cóñ ndxuhuan no yende cóñ gun por zin' co' nxo'f zin'en por cóñ che'n di's ndac co' ngon yalbàn.

¹⁹ Mastale' yende chó mèn ndxàp derech par ñibe' yèe mèn loon loo chol con', ndxe'leque', ale ndlin ndxàc daa xal thib moz loo rye mèn par gàca tyal mèn góñ mèn di's co' tan cuent cóñ che'n Crist par yila's mèn loo Crist.

²⁰ Co'se' ndyoodiz non mèn nación Israel cóñ che'n Crist, ncuanan mod ndxàc daa xal mèn nación Israel, co' nee di's, mèn co' nzo ban xan' yalnibe' che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèna mastale' inzoden xan' yalnibe' che'n leya par be'que' tataa mod gàca tyal mèna góñ mèna di's co' tan cuent cóñ che'n Crist loo mèna. Thiba con' ndxè'.

²¹ Le' tediba na, co'se' ndyoodiz non mèn co' inzode loo cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, co' nee di's, mèn co' inacte mèn nación Israel, ale lalque' ndxàc daa xalque' nac mèna. No ndlu'en daa loo mèn xalque' nac mod che'n mèna par be'que' gàca tyal mèna góñ mèna di's co' tan cuent cóñ che'n Crist loo mèna. Nacque' daa mèn co' nzo xan' yalnibe' che'n ley che'n Diox tac nzoquen xan' yalnibe' che'n ley che'n Crist. ²² Le' loo mèn co' nac xal mèn yíz co' ndxàc chop loo chop la's loo cóñ che'n Crist na, ndxàc daa xalque' mèna par be'que' tataa mod gàca tyal mèna góñ mèna di's co' tan cuent loo mèna no yila's mèna loo Crist, ne. Cona nee di's, ndlin par lalque' ndxàc daa loo rye mèn chol lugar par be'que' lin gan tyal ndxep mèna par yila's mèna loo Crist. ²³ Ryete con' ndxè' ndlin por cóñ che'n di's ndac che'n

Crist par sate más gàc con' ndac loon por cón che'n di's ndac xal ncàba con' ndac loo taamas mèn por cón che'n di's ndac, ne.

²⁴Nonque' gu', ¿lé'?, le' co'te' nac thib loo lue' co'te' nque' mèn carre, mèn nque' thib señ loo lue' par ñee mèn chó mèn ner zin loo señ co'se' nque' thap ga'y mèn carre, tya nque' huax mèn carre no ndli mèn puest. Per co'se' ndxelo nque' rye mèn co' nque' carre carre, thidte mbi' no maste mbli gan. Le' sya, mbi' co' mbli gana, angta'la's mèn thib con' càa mbi' por mque' mbi' carre. Cona, ngue niin loo gu': Gòc gu' xal mèn co' nque' carrea par gác gu' li gu' gan ryethe con' ndac co' angta' Crist loo gu' yiloa por mbli gu' fuerz ndlu' ndac gu' loo mèn cón che'n Crist. ²⁵Ryete mèn co' nguith loo chol yalguyith par li mèn gan loo xtàa mèn, mèna ndxàp lezo' loo chol con' co' li mal loo mèna. Lícpa' ba'i, mèna tataa ndli par li mèn gan con' co' angta' mèn càa mèna. Per con' co' càa mèna lyux yé' huize. Per ndxe'l que', con' co' càa na' nac thib con' co' ne'yiza'de thidtene, chele' na' tyoo nque loo cón che'n Tad Crist xal ndxàca loo mèn co' nque' carre. ²⁶Part cón chenen, daa nac xal thib mbi' co' nque' carre par lin thib puest. Tataa nque tee lin loo cón che'n Crist. Inacte daa thib mbi' co' alithe ndxezi'f ndxega's co'se' nque' mbi' carre. Ndxe'l que', nac daa xal thib mbi' co', lícque', ngue li gan loo thib yalguyith che'n box, co' nee di's, nque' mèn punyed ro xtàa mèn. Ne'nglidena loo yalguyitha xal thib mbi' co' alithe ngyoo co' angndub ndlàa puñed loo mes no loo yòo. Tataaque' ngue tee lin zin' loo cón che'n Diox. ²⁷No loo cón che'n Tad Crist co' nxo'f zin'en, leque daa nquenap daa no ndxàp lezon no ñibe'en loo ladpe'en xal thib patrón co' ñibe' loo thib moz. Tataa ndlin loo cón che'n Crist par ne'gàcte loon le' co'se'

ngolo mblon yalbàn no mtethen loo taamas mèn, chàa, yigaa daa loo Crist xal thib mbi' co' ngogaa co' ngue li con' ye'rsin!. Le' sya, tyuhuanen con' co' angcàayan yiloa.

**Pab ngue co'x loo mèn ilé'de nac
cón ndli mèn co'se' ncòò' mèn
yéc mèn no nsál' mèn ya' mèn loo
chol mdo' no loo chol gunab.**

10 Ndlyazen le' gu' non no ñee gu', mèn huesen, le' Diox ngo no xudgool na! le'n xcuau co' gunaa xal thib pilar. No nguri'th ryete xudgool na' tedib lad ro nítto' co' lèe Nítto' Nanee por cón che'n Diox, ne. ²Ryete mèn nación Israel thidte mqueltàa con Moisés co'se' thidte ngo no Moisés mèna xan' xcuau co' gunaa xal thib pilar no co'se' nguri'th no Moisés mèna tedib lad ro nítto'a. Con'a ngòc loo mèna xal co'se' ndxàc bautizar mèn.

³Látha, ryete mèn co' mqueltàa no Moisés nduhua thib loo xít no thib loo lua' co' mda' Diox loo mèna par hua mèna. ⁴Ryete mèn co' nda no Moisés ngu nít co' mda' Diox loo mèna, ne, par gu mèn nít. Nítia mzi'f loo thib quèe co' mblu' Diox loo mèna. Quèe co' mbyú' loo mèna ngòc thib con' bzye', co' nee di's, yub Crist ngòc quèea tiempa. Crist ngo no mèna. ⁵Mastale' tataa mbli Diox loo mèna par nduhua mèna lua' mèna no ngu mèna xít mèna, huax mèna ne'ngòode lezo' ngnèe mèna Diox. Por cona, mbeth Diox mèna co'te' nagán.

⁶Loo con' co' mbli Diox loo mèna, té'th na! thib con'. Nec thib mod no nec tedib mod ne'tyubte yo'f lezo' na! par li na! con' ye'rsin' xal mdyub yo'f lezo' mèna mbli mèna con' ye'rsin'. ⁷Ne' ne' gàc gu' mèn co' ndyub xib loo chol mdo' no nsál' gu' ya' gu' loo chol mdo' no loo chol gunab xal mbli mèna. Tac cón che'n mèna ndub loo libr co' nac xti's Diox, co' mbez: Ryete mèn nación Israel mqueltàa. Mbli nab mèna thib lni. Látha

xtau'a, nduhua mèna. Ngu mèna. Ngoloa, mbil' nii mèna loo thib mdo' co' mtocxua' mèna. ⁸Niin loo gu', ne: Indxàalte li na' yalburrid. Ne' ne' indxàal cua'n na' xin' huan na' xal mbli ndxep mèn nación Israel co'se' mcua'n mèna xin' huan mèna. Leque huiza, mnibe' Diox loo Moisés par guth mèn nación Israel gal bson mil xtàa mèn nación Israel co' mcua'n xin' huana. ⁹Ne' ne' aseli na' cua'n na' xquin na' loo Tad Diox par ñee na' ñeene' ché' tetii Tad Diox na' xal mbli mèn nación Israel co'se' asempli mèna mcua'n mèna xquin mèna par ñee mèna ñeene' ché' tetii Diox mèna por cón che'n con' ye'r sin' co' mbli mèna. No ale mbli Diox mtel' Diox huax mbel' par mquele mbel' mèna par nguth huax mèna, ne. ¹⁰Ne' ne' gàc gu' mèn co' ñii yèe ñii tìi xexte cón che'n Diox xal mbli ndxep mèn nación Israel tiempa. No mbeth Diox mèna co'se' ngua angl, co' mtel' Diox loo mèna, par mbeth angl mèna.

¹¹Ryete con'a ngòc loo xudgool na' tiempa, co' nee di's, loo mèn nación Israel ngòc con'a par té' th na' xá mod ndxàal que tee ban na' loo Diox, na' co' nziri' le'n tiemp ndxè', co' nee di's, nde zin' gaxle' lith no izlyo!. ¹²Por cona, chele' chol gu' nden' mbli nèele' gu' gu' loo cón che'n Crist thidtene, nee gu' xá ngue tee ban gu' loo cón che'n Crist. Ne'stre'fque' gu', ne, cua'n xquin gu' no xtol gu' loo Crist. ¹³Ryethe con' co' ndyacti gu' co' lya's li le' gu' ryo xá' loo cón che'n Crist lalque' nac xal ndyacti taamas mèn. Per na nii loo gu': Más huen gáp gu' yalxla's loo Diox. Diox ne'tolode la' par gàc más com' ryes no más con' naxi loo gu' co' nac co' xec gu' láth gác con'a loo gu'. Ndxe'leque', co'se' gàc chol con' ryes no con' co' li xi lezo' gu', Diox lyath no gu' par riid con'a loo gu'; no par ne'xide lezo' gu' arid; no par xec gu' riid con'a loo gu'.

¹⁴Por cona, ngue niin loo gu', mèn huesen por cón che'n Crist, gu' co' nque'

lezon ñèen: Blá' gu' ya ne'tolode tyub xib gu' no sál' gu' ya' gu' loo chol mdo' no loo chol gunab thidtene. ¹⁵Ndyoodiz non gu' xal loo mèn co' nden' di's no mèn co' ndxàa'd di's. Leque yub gu' tub rez cón che'n con' ngue niin loo gu' ndxè' par ñee gu' ñeene' ché' lé' nac di's co' ndyoodiz non gu' o ché' ilé' de nac di's co' ndyoodiz non gu'. ¹⁶Co'se' nqueltàa na' templ par li na' co' nac "Cena Santa", co'se' ndxuhua thib thib na' thib le' chu'th pan no co'se' ndxu na' chu'th vin no ña'b na' loo Diox li ley' Diox con'a, cop co' ndxòo vin co' nac vin che'n uv, vina no pana nda' cuent loo na' thidte nac thib na' no tedib na' loo Diox no loo cón che'n Diox por cón che'n ren Crist no por cón che'n ladpe' Crist. ¿Ché' indlide na' con'a tac thidte nac na' loo Crist xal bél' yòo ladpe' leque Crist, cà'? Cona ndli na'i, ¿lé'? ¹⁷Cona nee di's, co'se' ndxuhua thib thib na' thib le' chu'th pana, ndlu'i loo na' cón che'n Crist le' Crist nac xal sate pana. Per mastale' huax mèn nac na', nac na' mèn che'n sate pana, co' nee di's, nac Crist. No co'se' ndxuhua na' thib le' pana, ndlu'i loo na' cón che'n xá mod nac na' che'npe' Crist.

¹⁸Hui' gu' no bli gu' xtùuz cón che'n mèn nación Israel. Co'se' ndxuhua nguley' che'n mèn nación Israel bél' co' mbec nguley' loo còo' che'n Diox, ¿ché' indxàcta loo nguley'a thidte ndxàc nguley'a con Diox, cà'? Lìcque', ndxàca tataa loo mèna, ¿lé'? ¹⁹¿Xá nee gu' cón che'n di's co' ngue go ron loo gu' ndxè'? ¿Ché' ndli gu' cuent anze' ntac con' co' mbec gu' loo mdo', cà'? Yende xàa. No ¿ché' ndli gu' cuent anze' ntac mdo', cà'? Yende xàa. Ndxe'leque', yende cón ntac mdo', ey. ²⁰Per ndxe'leque', ngue niin con' ndxè' loo gu': Le' bél' má' co' ndxuth mèn co' inacte mèn nación Israel, co' mbec mèn loo mdo', ingue becte mèna bél' má' loo mdo'. No inacte co', lìcque', ngue bec

mèn bél' má'a loo Diox. Ndxé'leque', mbec mèna bél' má' loo xpii co' nac che'n meexù!. Cona, ngue niin loo gu': Indlyasten le' gu' thidte gác loo có'n che'n meexù!. ²¹Yende mod gu gu' bin co' nac cop che'n "Cena Santa" che'n Tad Crist chele' gu' más ndli cas xal nac costumbr co' mbed no gu' no co' nac mbec gu' con' ndxuhua gu' loo mes loo xpii che'n meexù!. Ne' ne' yen mod hua gu' thib le' chu'th pan co' nac "Cena Santa" che'n Tad Crist chele' gu' más ndli cas costumbr co' mbed no gu' co'se' mbec gu' con' ndxuhua gu' loo mes loo xpii meexù!. Cona nee di's, yende mod thidte gác gu' con Crist chele' gu' leque tiemp be' ndli cas loo costumbr co' nguled no gu' co' mbli gu' co' nac có'n che'n xpii che'n meexù!. ²²¿Ché! iñeede gu' co'se' tataa ndli mèn, ngue cua'n mèn mod par yecllo Diox loo mèna, cà'? ¿Ché! nden' gu' no ché! ndli gu' cuent axta arid mbi' gu' par ne'zyebte gu' co'se' yecllo Diox loo gu', cà'? iPà vilazen con'a!

Pab ngue ta' cuent loo mèn ya yende chó costumbr cuee no cà' mèn loo có'n che'n Crist co'se' nzole' mèn loo có'n che'n Crist. No nque' lezo' mèn ñèe mèn xtàa mèn chele' mèn, licque', nzo loo có'n che'n Crist.

²³Licpe' ba'i, ryete con' co' ndlya's na' li na', nzoque' mod li na'i conse' gáca con' co' ne'càbte cua'n na' xquin na' loo Tad. Per iryede con'a càb con' ndac loo mèn co' ndxàc hues na' no xtàa na', mèn co' ndxela's par tolo té'th mèn no ta' mèn cuent par tyubdi's ndac mèna loo Tad Crist. ²⁴Ne'lide gu' xtùuz cua'n gu' mod par càb con' ndac ante loo gu'. Ndxé'leque', fcua'n gu' mod par gác con' ndac loo hues xtàa gu' por có'n che'n gu'.

²⁵Rye clas bél' co' ntho' mèn co'te' ndyo' bél', ne'tyóode gu'. Fxi' gu' bél'a par hua gu'. Ne'nibdi'ste gu' loo mèna:

¿Ché! nac bél' ndxè' co' mblec mèn loo mes loo mdo', cà'? Yende chó import nzo lezo' gu' có'n che'n con'a. ²⁶Tac izlyo' ndxè' no ryethe con' co' nziri' loo izlyo' nac che'npe' Tad Diox.

²⁷Chele' chol mèn co' inacte mèn co' ndxela's loo có'n che'n Diox por có'n che'n Crist li convid gu' co'se' nzo thib yalhua liz mèna, no chele' gu' lya's ya thuhua gu' rye nityèth co' cuec mèna loo gu' no yende chó import nzo lezo' gu' nibdi's gu' loo mèna: ¿Ché! nac nityèth ndxè' co' mblec gu' loo mdo', cà'? par ne'ten'te gu' le'n lezo' gu' no gab gu' loo lezo' gu' ilé'de nac co' ngue li gu'. ²⁸Per chele' chó mèn co' ndxela's loo có'n che'n Diox por có'n che'n Crist nzo làtha, no gab mèna loo mèn co' nzi yuhua nityètha: Bél' co' natoxcu'a' co' nac nityèth co' nzi yuhua gu' ba' nac bél' má' co' mblec mèn guliz ndxè' loo mdo', cara, le' sya, más huen ne'huade mèna nityètha bél' má'a. Por có'n che'n di's co' mda' mèna cuent loo gu' no por có'n che'n xtùuz co' mbli mèna le'n lezo' mèna por ñèe mèna nzi yuhua gu' nityètha, más huen ne'huade gu' nityètha loo mèna par ne'càbte thib yalquii loo mèna. ²⁹Con' ndxè' ngue niin loo gu' por có'n che'n xtùuz mèna no por có'n che'n con' nden' mèn co' ndxela's ndacte le'n lezo' mèna. Per ndxé'leque', ingue niiden con' ndxè' loo gu' por có'n che'n con' co' nden' gu' le'n lezo' gu'.

Peser nzo ndxep mèn co' ngòo loo có'n che'n Diox por có'n che'n Crist co' gab: ¿Chó nac mèn co' ndxàp derech par tub rez mèn no la's mèn no quexù' mèn daa por có'n che'n xtùuz co' nden' daa le'n lezon ante tac tedib mèn nden' le'n lezo' nzoque' mod hua mèna con' o yende mod hua mèna con!. Yende chó có'n che'n mèna par tataa li mèna xtùuz, clé'? ³⁰Cona, ngue niin loo gu': Chele' daa mbez loo Diox: Diox quix U', Diox, co'se' ndxuhuan no co'se' ndxun

xíten no luan, ¿chonon le'le' tedib mèn ñii ngòc nguàal con' cóñ chenen loo con' co' mbezen loo Diox: Diox quix U', Diox, por ndxhuan xíten no lua'en, sya? Yende chó cóñ che'n mèna con'a, élé'? ³¹ Por cona, ngue niin loo gu': Que naca ndxuhua gu' lua' gu', que naca ndxu gu' xít gu', o que naca ndli gu' chol con' co' ngue tee li gu', bli gu' con'a par gác con' roo con' xèn loo Diox, ndee gu'. ³² Ne'lídé gu' par cua'n mèn xquin mèn no xtol mèn, que nàca mèn nación Israel, que naca mèn co' inacte mèn nación Israel, o que naca mèn co' nac hues xtàa gu' co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox. ³³ Bli gu' xal ncuanen mod huen ndxàc daa con mèn loo ryete con'. Tac ncuanen mod huen ndxàc daa loo ryete mèn. Tac co'se' ncuanen mod par huen ndxàc daa con ryete men, ingue cuanten con' co' càb con' ndac ante loon. Ndxel'leque', ndlina par càba con' ndac loo huax mèn par gáca lyá' mèn loo con' ryes.

11 Gure li gu' xal ndlin loo con' mbli Crist no loo con' co' mblu' Crist.

Pab ngue ta' cuent loo mèn xá mod ndxàal yòo mèngot loo cult o servis.

²Daa ndli le' gu' ndyu' loon, mèn husesn por cóñ che'n Crist, tac gu' nte'que' lezo' ryethe con' cóñ chenen, no nzi lique' gu' ryete con' xal mnibe'en loo gu' no xalque' mté'th gu' loon. ³Lyazen le' gu' gòn no ñee gu' con' ndxè': Le' Diox mdoo lezo' gác con' ndxè' loo ryethe con': Le' Diox ñibe' loo Crist. Le' Crist na, ñibe' loo rye mènb'i. Le' mènb'i na, ñibe' loo mèngot. ⁴Tac chele' thib mbi' ndub sombrel yèc co'se' cuez mbi' Diox loo servis co' nac cult no co'se' co mbi' yalbàn co' ñibe' Diox co mbi', naca thib con' par thyon mbi' chele' mbi' ndub sombrel yèc látha. ⁵Per ndxe'leque', co'se' mbez chol xa'got Diox no co'se' xa'gota nde'th

cón che'n Diox loo mèn, chele' xa'gota intau'te yéc, leque xa'gota ngue tethon xa'gota loo con' ngue li xa' por intau'te xa' yéc xa'. Tac chele' xa'gota ne'tau'te yéc xa'gota, cona nee di's, lalque' nac xa'gota xal thib xa'bi' co' nchub yéc.

⁶Per chele' mèngota ne'tyalte tau' yéc con lar'bay, más huen leque mèngota ndxàal ñibe' loo xtàa mèngota par cho' mèngota yis yéc mèngota axta ñiaaleque' yéc mèngota xal yéc thib mènb'i co'se' ncho' mènb'i yis yec mènb'i. Per chele' con' co li mèngota li par thyon mèngota, masque' huen tau' mèngota yéc mèngota con lar'bay. ⁷Le' por part che'n mènb'i na, indxàalte tub mènb'i sombrel yéc mènb'i co'se' mbez mènb'i Diox no co'se' ngo mènb'i yalbàn tac mènb'i nac xin no xnaa che'n Diox. No nac mènb'i con' roo con' xèn loo Diox. ⁸Tac co'se' mtoxcua' Diox nerleque' mèn, mèna nerleque' ngòc thib mbi' co' mtoxcua' Diox. Ngoloa, che'n leque bél' lad mbi'a mbli Diox par mtoxcua' Diox thib xa'got co' ngòc ner xa'got. ⁹Licpe' ba'i, ner mbi'a ne'ngui'th yáalte por cóñ che'n thib xa'got. Ndxel'leque', Diox mtoxcua' ner xa'got por cóñ che'n ner mbi'a. ¹⁰Por cona, ndxàal tau' mèngot yéc mèngot par lu' mèngot le' mèngot ndubdi'sque' loo Diox no ndxàp mèngot mod loo sa'l mèngot. Tataa ndxàal li mèngot, ne, par tyac lezo' angl ñée angl ndyubdi'sque' mèngot loo sa'l mèngot. ¹¹Loo cóñ che'n Tad Diox, Tad Diox mblo xnee le' thib xa'bi' naquin tyub no xa'bi' thidte xa'got no le' thib xa'got na, naquinque' tyub no thidte xa'bi' co' gác sa'l xa', ne. ¹²Xalque' ngocsua' ner xa'got con bél' lad thib mbi' no con sith lad thib mbi', tataa mod, ne, ryete mènb'i ndxáal loo thib xa'got. Per ryete con'a ngòc por cóñ che'n Diox.

¹³Leque gu' bnibe' no blobe' loo lezo' gu', ¿ché' huen naca le' thib xa'got cuez Diox co'se' intau'te xa'gota yéc xa'gota

con lar'bay, cà? Ihuente naca tataa, élé? ¹⁴ ¿Ché! inden'te gu' leque thib xa'bi' ndlu' nazab ñaa thib xa'bi' co'se' nol' yis yéc xa'bi'a, cà? ¹⁵ Ndx'e'leque', chele' yis yéc thib xa'got nol', ndxàc con' guryath no con' guryèn loo xa'gota por nol' yis yéc xa'gota. Tac Diox mblí nol' yis yéc xa' par yau' yéc xa'gota xal ntau' thib lar'bay yéc xa'gota. ¹⁶ Per cón che'n di's co' ngue tel'en loo gu' ndxè!, ndxep mèn lya's cua'n di's cón che'n mod co' ngue niin loo gu' ndxè!. Lyazen non mèna ya yende chó tedib costumbr ngue no mèn co' ndxela's co' nqueltàa chol lugar. Thibà con' ndxè!.

**Pab ngue ta' cuent loo mèn
cón che'n co'se' ndxuhua mèn
pan no ndxu mèn vin co' nee
di's nac "Cena Santa".**

¹⁷ Le' tediba na, ñibe'en loo gu' xá mod ndxàal li gu' co'se' queltàa gu' par thidte hua gu!. Yende mod lin par tyu' nec thib gu' làtha. Tac lugar de gàc con' ndac làth gu' co'se' nqueltàa gu!, ale ndxe'leque', ndxàc con' ye'rsin' làth gu!. ¹⁸ Nerleque' con' co' mbìnén cón che'n gu' nac: Co'se' nqueltàa gu!, ale ndxàc rol gu' làth xtàa gu' loo con' co' idxòode lezo' gu!. Thib part ndxelazena. No tedib part na, idxelastena. ¹⁹ Ndyac gu' naquinque' càb gu' di's no tyoodi's gu' par li la's gu' con' no tub rez gu' con' co' li gu' no par yú' ñeene' chó gu' co' nzo làth gu' co', lìcque', mblí nèeque' gu' gu' loo cón che'n Crist. ²⁰ Cona, ngue niin loo gu!: Co'se' thidte nqueltàa gu' par hua gu' co' mbez na' nac "Cena Santa", làth co'se' ndxàc rol gu' loo con' co' idxòode lezo' gu'a, cona inacte le' gu', lìcque', ngue yuhua "Cena Santa". ²¹ Con' ndxè! ndxàc loo gu' co'se' thidte nqueltàa gu' par hua rsè gu' xalque' ndxuhua rsè mèn liz mèn ndoore' queltàa ryete gu' par thidte yòo gu' par li gu' "Cena Santa". Per ndxep gu'

co' nzo làtha, ale ndxuhuagàa gu' loo xtàa gu!. No inda'de gu' thib ro con' co' ndxuhua gu'a hua xtàa gu!. Le' taamas gu' na, nzi lan!. No taamas gu' na, ndxuhua no xtàa gu' axta plóthe axta mduuz gu!. ²² ¿Cón nac co' ngue li gu'a, à? ¿Ché! ingue node gu' liz gu' co'te' ya thuhua gu' no gu gu', cà? Ngue no gu' liz gu!, élé? Co'se' ngue li gu' con'a, ngue xiis no gu' mèn co' nqueltàa le'n templ che'n Diox. No ngue tethon gu' hues xtàa gu' co' ne'ngui'th node con' hua. ¿Cón lya's gu' tolo niin loo gu!, à? ¿Ché! tlin par tyu' gu' loo mèn, cà? Ne'liden le' gu' tyu' loo mèn, cara.

**Trè' ndlu' cón che'n di's co' gunii
Tad Jesús co'se' nduhua Tad Jesús
con myen' xin' mté'th Tad Jesús.**

(Mt. 26.26-29; Mr. 14.22-25; Lc. 22.14-20)

²³ Di's co' ngue niin loo gu' ndxè! nac co' mblu' yub Tad Crist loon cón che'n "Cena Santa". Cón che'n con'a mblolen yalbàn loo gu' no mblu'lena loo gu!. Con' ndxè! nac di's co' mblu' Tad Crist loon: Leque yál'a, ndoore' co'se' mda'xù! Jud Iscariot Tad Jesús loo mèn, láth ndub yuhua no rsè Tad Jesús myen' xin' mté'th Tad Jesús loo mes, mxen Tad Jesús pan. ²⁴ Co'se' ngolo ndxab Tad Jesús: Diox quix U!, Diox, loo Diox cón che'n pana, mchì'x Tad Jesús pana, no ndxab Tad Jesús loo myen' xin' mté'th Tad Jesús: Fxen gu' thib le' thib le' pan ndxè! no dhuua gu' pan ndxè!. Con' ndxè! nac co' ngue lu'en loo gu' cón che'n bé'l'yòo laden co' tyactìi por cón che'n gu!. Taandxè! hua gu' pan ndxè! par te' lezo' gu' cón chenen. ²⁵ Lomisque' mod ne, co'se' ngolo nduhua mèna pan, mxen Tad Jesús thib cop vin. Ngolo ndxab Tad Jesús: Diox quix U!, Diox, loo Diox, tolo ndxab Tad Jesús loo myen':

Vin co' nzo le'n cop ndxè! ndlu' cón che'n conveñ cub co' gàc nèe co'se' gath daa. Ryete vez co'se' taandxè! gu' gu' vin ndxè!, te' lezo' gu' cón chenen.

Ngoloa, ngu thìb thìb myen'a thìb ro thìb ro vina.

26 Tac co'se' cadque' hua gu' pan ndxè' no gu gu' vin ndxè', co' nee di's, nac "Cena Santa", hora ngue ta' gu' cuent có'n che'n xá mod nguth Tad Jesús. No toloque' hua gu' pan ndxè' no gu gu' vin ndxè' xalque' ngue niina loo gu' axta co'se' gác huiz co'se' bere Tad Jesús, yi'th Tad Jesús loo izlyo' tedib vez.

Pab ngue lu' xá mod ndxàal
más huen li mèn rsè co' ngòc
rsè co'se' nduhua rsè Tad Jesús
pan no co'se' ngu Tad Jesús vin
con myen' xin' mté'th Jesús.

27 Por cona, ngue niin loo gu' có'n che'n co'se' indxàalte li mèn con'a: Mèn co' huaxù' pan no mèn co' guxù' vin co'se' li mèn "Cena Santa", mèna ngue cua'n xquin mèn no xtol mèn loo Diox xalque' mèn co' mbeth Crist. Tataa gácà loo mèna co'se' indxàalte hua mèn pana no gu mèn vina co' nac "Cena Santa". **28** Por cona, lyazen ner teche texyath thìb thìb gu' xtùuz gu' no lezo' gu' par ñee gu' ñeene' ché' nzo chó xèn chó xyàn nzo lezo' gu' ndoore' li gu' rsè co' nac "Cena Santa". Chele' gu' yende có'n nden' le'n lezo' gu', nzoque' mod hua gu' pan no gu gu' vin co' nac rsè co' nac "Cena Santa". **29** Tac chele' mèn ndxuhua pan no ndxu mèn vin co' nac "Cena Santa" co'se' indxàalte li mèna con'a, ncàba loo mèn quexù' Diox mèn tac inden'te mèn le' có'n che'n "Cena Santa" nac có'n che'npe' lad Crist. **30** Tac por ndxuhua ndxep gu' pan no ndxu ndxep gu' vin che'n "Cena Santa" co'se' indxàalte li gu' tataa, por cona, leque gu' ncua'n xquíiz gu' no ndxeloa ndxàc gu' xal thìb mèn yíz co' mbuu's. No ale axta mcàba yalguth loo huax xtàa gu'. **31** Per chele' na' la's loo leque na' no teche texyath leque na' xtùuz na' no lezo' na' par ñee na' ñeene' ché' nzo

chó xyàn nzo le'n lezo' na' ndoore' li na' rsè co' nac "Cena Santa"? más huen ne'yòode na' loo rsè co' nac "Cena Santa". Le' sya, tataa mod ya inquinte tub rez Diox có'n che'n na'. **32** Co'se' ngolo mdub rez Diox có'n che'n con' ye'rsin' co' mbli ndxep na'a, que nzo ne' ñee lezo' na', Diox tetìipe' na' par ne'gàcte loo na' quexù' Diox na' xal quexù' Diox taamas mèn loo izlyo'.

33 Por cona, ngue niin loo gu', mèn huesen: Co'se' thidte queltàa ryete gu' par yòo gu' loo "Cena Santa" le'n templ, cued gu' par tolo queltàa no gu' xtàa gu' xal ndxàala. Le' yiloa na, li gu' "Cena Santa". **34** Chele' chol gu' nzi lan' tac nzi bed gu', ndxàal ner ya thuhua rsè gu' liz gu' ndoore' yi'th gu' templ par ne'quexù'de Diox gu' por con' ngue li gu' le'n templ. Le' co'se' beren, gal neen máa gu' xá nziri' gu' tedib vez na, tolo ñibe'en có'n che'n taamas con' co' tolo li gu', ndee gu'.

Pab ngue lu' mèn xal nac thìb
thìb zin' co' ndli Xpii Natú' che'n
Diox par nxo'f zin' Xpii Natú'
zin'a loo mèn par li mèn zin'a.

12 Nalle' lyazen toodiz non gu', mèn huesen por có'n che'n Crist, có'n che'n xal ndli Xpii Natú' zin' loo thìb thìb mèn par gác li mèna sirv no par gác li mèna zin' thìb mod no tedib mod loo mèn co' ndxela's loo Diox por có'n che'n Jesucrist. Lyazen le' gu' gòn có'n che'n con' ndxè' no ta' gu' cuent có'n che'n con' ndxè'.

2 Gu' naneeque' no nda'que' gu' cuent co'se' tarte gác gu' mèn co' ndxela's loo Diox por có'n che'n Crist, gu' mda' lugar loo rye mèn co' ngòc hues xtàa gu' par mzi mchep mèna gu' par mdub xib gu' loo chol mdo' co' indxácte ndyoodi's. No que nzo ne' ñee lezo' gu', mbli gu'i. **3** Por cona, lyazen le' gu' huen huen ta' cuent yende chó mèn nzo co' nzo Xpii Natú' loo par gab mèna mbi' ye'rsin'túb

nac Jesús. Lomisque' ne, yende chó nzo Xpii Natú' che'n Diox loo co' ne'càbte le' Jesús nac Tad loo ryethe con!. Tabque' mèna le' Jesús nac Tad no Jef loo ryethe con!.

4Nzo huax con' co' angmblí Xpii Natú' loo mèn par ndxác mèn li mèn sirv loo Diox thib mod tedib mod. Per leque yub Xpii Natú' nac co' ndli le' mèn gác li sirv loo Diox thib mod tedib mod.

5Huax loo zin' nzo co' nxo'f zin' mèn cón che'n Diox. Per loo zin'a thidte Diox ñibe' par li mèn zin'a. **6**Anze'f huax mod nzo par xo'f zin' mèn zin' loo xtàa mèn cón che'n Diox. Per leque yub Diox nac xa' co' ndli par ryo' loo zin' co' ndli mèna. **7**Per leque yub Diox mxo'f zin' thib zin' loo thib thib mèn par ryo xo'f loo mèna le' Xpii Natú' nzo no mèna. Le' yiloa na, càb con' ndac loo rye mèn co' ndxela's por con' co' ndli Xpii Natú' loo mèna. **8**Tac, lícque', loo thib ned mèn ndli Xpii Natú' zin' par ndxác mèna lu' mèna loo xtàa mèna cón che'n Diox. Loo tedib ned mèn ndli Xpii Natú' zin' par nanee mèn no non mèn cón che'n xti's Diox par lu' mèn cón che'n xti's Diox loo chol mèn co' nac xtàa mèn. Ndxàc con'a loo mèn por cón che'n leque yub Xpii Natú'a. **9**Le' loo tedib ned mèn na, ndli Xpii Natú' le' mèna ndxác co yalbàn no lu' mèna loo xtàa mèna cón che'n Crist. Le' loo taamas mèn na, ndli Xpii Natú' par non mèna, ¿ché' lícque' nac di's co' ngo mèn yalbàn che'npe' Diox o ché' ilicte nac di'sa? Le' loo taamas mèn na, ndli Xpii Natú' le' mèna gác tyoodi's chol di'stèe co' indxònte nec thib mèn. Le' loo taamas mèn na, ndli Xpii Natú' le' mèna gác coxcan di'stèe che'n mèn co'

ndyoodi's chol di'stèe co' indxònte mèn. **11**Ryete zin' ndxè' nxo'f zin' leque yub Xpii Natú' loo mèn. No ndli Xpii Natú' loo mèn thib thib mèn li xà' xà' zin' xal nee lezo' Xpii Natú' li Xpii Natú' loo mèn.

Pab ngue ta' cuent loo mèn le' ngudloo mèn no nza mèn no ya' mèn no nii mèn nac che'n thidte lad mèn.

12Loo cón che'n Diox nac Crist, con ryete mèn co' ngòo loo cón che'n Crist, thidte con' xal nac bél'yòo lad mèn thib con' co' nac thidte con!. Thib lad mèn nac huax part, ¿lé'? Mastale' huax part naca, per ndxe'leque', che'n thidte lad nac rye parta. Lomisque' na' ne, mastale' huax mèn nac na' co' ndxela's loo Crist no loo cón che'n Crist, nac na' che'npe' Crist xal nac rye part che'n lad na' loo na' loo Crist. **13**Tac por cón che'n leque Xpii Natú' ngòo na' loo cón che'n Crist xal ndxàca loo mèn co'se' ndxàc bautizar mèn le'n nít par ndxàc ryete na' che'n Crist xal nac thib thib part che'n lad mèn loo mèn, que naca nac na' mèn nación Israel, que naca nac na' taamas mèn che'n chol nación, que naca nac na' moz yèe loo patrón, que naca nac na' mèn co' yende chó nii loo no co' yende chó ñibe' loo. Ngulàa Xpii Natú' loo rye na!. Ngòo Xpii Natú' loo rye na' par ñibe' Xpii Natú' loo na'.

14Beren, niin loo gu' tedib vez: Bél'yòo lad mèn huax part nac. **15**Angab na'i. Chele' nii mèn gác gab loo mèn: Le' daa inacte ya' lùu, por cona, inacte daa che'n lùu, ¿ché' por cona inacte nii mèna che'n lad mèna, cà? Yende xàa. Naca, ¿lé'? Thiba con'a.

16Le' tediba na, chele' nza mèn gác gab loo mèn: Le' daa inacte ngudloo, por cona, inacte daa che'n lùu, ¿ché' por cona inacte nza mèn che'n lad mèn, cà? Tyè!. Naca, ¿lé'? **17**Chele' dipte lad mèn nac ngudloo mèn, ¿xá mod gòn mèn con', sya? No chele' dipte

lad mèn nac nza mèn, ¿xá mod tub xi mèn con', sya? Yende mod gáca tataa, ¿lé? ¹⁸Diox mzi'l thib thib part co' nac lad mèn xalque' mblobe' lezo' Diox mbli Dioxa. ¹⁹Chele' ryete part che'n lad mèn nac thidte part, ¿máa lad mèn, sya? Naquinque' que no mèn rye part co' nac lad mèn co' nzi'l lad mèn. ²⁰Mastale' huax part nac lad mèn, lícpe' ba'i, thidte lad mèn nac lad mèn.

²¹Chele' ngudloo mèn gác tyoodi's, yende mod gab ngudloo mèn loo ya' mèn: Inquinte daa lùu, cara. No chele' quèe yéc mèn gác tyoodi's, yende mod gab quèe yéc mèn loo nii mèn: Inquinte daa lùu. ²²Ndxe'leque', más naquin que no mèn part che'n lad mèn co' indlide mèn cuent ntac loo mèn. ²³Part che'n lad mèn co' nden' mèn ndli más nthyon mèn chele'i yú' loo mèn, parta más nabe's ntau' mèn. Chele' part co' nac lad mèn ndxú' loo mèn co' indxàalte yú' loo mèn, part cón che'n mèn más nabe's ntau' mèn lad mèn no nquenap mèn part lad mèn par ne'lú'de mèn part lad mèn loo xtàa mèn, ¿lé? ²⁴Ndxe'leque', part che'n lad mèn co' ndxú' loo mèn, parta inquinte tolo quenap mèn nabe'ste. Per yub Diox mzi'l thib thib part co' nac lad mèn. No ndli Diox le' mèn más nquenap part che'n lad mèn co' nden' mèn xhuite ntac loo mèn. ²⁵Tataa mbli Dioxa par más ntac part che'n lad mèn co' iñaade ntac par lalque' gác thib thib part lad mèn. Tataa mod mèna li par gáca quenap mèn no tau' mèn thib thib part lad mèn xalque' nquenap no ntau' mèn taamas part lad mèn. ²⁶Lomisque' mod ne, chele' thib thib part lad mèn nden' yalnè, le' sya, dib lad mèn ngue's yalnè. No chele' thib thib part lad che'n thib mbi' nac co' más ndli mbi' cas ó más ngue lezo' mbi' ñièe mbi', dibte lad mbi' nden' huenque' nzo mbi' por cón che'n con'a.

²⁷Lomisque' mod ne, ryete gu' co' nac mèn co' ngòole' loo cón che'n Crist, nac gu',

co' nee di's, part che'n lad Crist. No thib thib gu' nac che'npe' Crist xalque' nac thib thib part lad mèn loo mèn. ²⁸Cona, ngue niin loo gu': Diox mxo'l zin' thib thib zin' loo ndxep mèn par xo'f zin' mèn zin' ndxè' loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Crist chol lugar. Ner mblec Diox ndxep mèn co' mtel' Crist co' ndxe' di's che'n Crist. Le' ngoloa na, mblec Diox tedib cua' mèn co' ngo yalbàn cón che'n Crist. Ngoloa na, mblec Diox tedib cua' mèn co' ndlt' loo mèn cón che'n Crist. Ngoloa na, mblec Diox tedib cua' mèn co' ndxác ndli chol yalguzye'. Ngoloa na, mblec Diox tedib cua' mèn co' ndxác ndli par ndxac mèn yíz. Ngoloa na, mblec Diox tedib cua' mèn co' ndlyath no xtàa no mèn co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Jesucrist. No mblec Diox tedib cua' mèn co' gác tyoodi's tedib di'stèe co' yende chó mèn ndxòn. ²⁹¿Ché' por cona nac rye mèna mèn co' mtel' Crist, mèn co' ndxe' di's, cà'? ¿Ché' por cona ngo rye mèna yalbàn, cà'? ¿Ché' por cona nac rye mèna maistr co' ndlu' cón che'n Crist loo mèn, cà'? ¿Ché' por cona ndli rye mèna yalguzye', cà'? Yende xàa. ³⁰¿Ché' por cona ndxác rye mèna tezac rye mèna xtàa mèn, cà'? ¿Ché' por cona ndxác rye mèna coxcan mèna di'stèe co' ndyoodi's mèn co' indxònte taamas mèn, cà'? Yende xàa. ³¹Fcu'a'n gu' mod, yey, le' Xpii Natú' angli le' gu' tolo gác par li gu' xal nac ner con' co' ngolo guniin loo gu' co' nac más con' ndac. Per nalle', trè' par delant loo cart ndxè' daa tolo lu' loo gu' xá mod más que tee ban ndac gu' loo Diox loo taamas con' co' guniilen loo gu'.

Pab ngue lu' loo mèn xá mod ndxàal que' lezo' mèn ñièe mèna xtàa mèn no xá mod ndxàal gác mèn mèn co' non carida ñièe xtàa mèn.

13 Hui' gu' nexa. Chele' daa ndyoodi's huax di'stèe co'

ndyoodi's chol mèn no ndyoodizguè'en chol di'stèe co' ndyoodi's angl che'n Diox co' ne'gònte mèn no co' ne'ta'de mèn cuent no làth xtau'a inque'de lezon ñièn chol mèn co' ndxàc huesen no xtàan, nac daa xal thib tambor co' alithe ndyez. No nac daa xal thib le' yi'f co' nte's mèn co' alithe ndyez, co' nee di's, anxle' ndyoodizen no yende cóñ ntac daa loo Diox. ²Chele' daa nac mèn co' mbli Diox ngo yalbàn cóñ che'n Crist loo mèn, no chele' Diox mbli par nonen no tan cuent cóñ che'n ryethe con' co' nzo casloo loo Diox cóñ che'n co' mblo xnee Diox par li Diox, no chele' Diox mbli pan nonen no tan cuent cóñ che'n ryethe con', no chele' Diox mbli par ndxàpen yalxla's loo Diox axtaque' lin gan techeen thib yii co'te' ndub yii no làth xtau'a inque'de lezon ñièn mèn huesen no mèn xtàan, yende cóñ ntac daa loo Diox. ³Lomisque' ne, chele' daa li'th ryete xyònен no yalgon' co' ngue non par tana càa mèn co' ndyac yaltii no chele' daa gath loo quii no loo bëel por cóñ che'n di's ndac no làth xtau'a inque'de lezon ñièn huesen no xtàan, yende cóñ ntac daa loo Diox.

⁴Mèn co', lìcque', nque' lezo' ñièe hues xtàa, mèna nxec yèe no ncha'lala's mèna loo ryethe con' co' ndxàc loo mèn. Mèn co', lìcque', nque' lezo' ñièe hues xtàa, mèna nac mèn nado' loo rye mèn. Mèn co', lìcque', nque' lezo' ñièe hues xtàa, mèna indxànte lezo' ñièe yalgon' che'n xtàa mèn. Mèn co', lìcque', nque' lezo' ñièe hues xtàa, mèna indye'ste no inxyal'te loo xtàa mèn. Ne' ne' inac mèn co' nque' lezo' ñièe hues xtàa mèn mèn co' ndxoc xab co' ñaa nít nayèe par hui' taamas mèn loo mèna xal ndryec nxyub mèna. ⁵Mèn co', lìcque', nque' lezo' ñièe hues xtàa, mèna ndxàp mod ñièe hues xtàa. Incua'nte mèna mod ante gác con' ndac loo cóñ che'npe' mèna. Ne' ne' inda' mèna lugar nzyo yéc mèna setilte. Ne' ne' inac mèna

mèn co' ngosua' xyàn le'n lezo' cóñ che'n chol con' ye'rsin' co' ndli taamas mèn loo mèna. ⁶Mèn co', lìcque', nque' lezo' ñièe hues xtàa, mèna indyacte lezo' ñièe chol mèn co' ndli con' co' inacte con' nalì no con' nambìi loo xtàa mèn. Ndxé'leque', mèn co' nque' lezo' ñièe hues xtàa, mèna ante ndyac lezo' co'se' nque tee ban mèn ante loo co' nac con' lìcpe'. ⁷Mèn co', lìcque', nque' lezo' ñièe hues xtàa, mèna ntau' loo cóñ che'n xtàa mèn par ne'gònte taamas mèn cóñ che'n xtàa mèna. Mèna ndxàp yalxla's loo hues xtàa mèna. Mèna, ne, nzi quee lezo' par càb ryethe con' ndac loo mèna. Mèna, ne, nxec yèe loo ryethe con' ndxàc loo mèna.

⁸Ne'ryede mèn co' nque' lezo' ñièe hues xtàa. Per zin thib huiz no zin thib ze co'se' ne'tolode te'th mèn di's co' ndxab Diox co' gác. Tac mbyathle' no mbyènl' ryethe con' ndxab Diox. No zin thib huiz no zin thib ze ya ne'tolode tyoodi's mèn chol di'stèe co' yende chó mèn gòn. No zin thib huiz no zin thib ze co'se' ya inquinte lu' mèn loo hues xtàa mèn cóñ che'n ryethe con' co' nzo casloo loo Diox no co' mblo xnee Diox par li Diox. ⁹Láth nabán nu', lìcque', ne'ta'de nu' cuent cóñ che'n ryethe con'. Lomisque' ne, ante co' ndxácte nu' ngo nu' yalbàn cóñ che'n Diox. ¹⁰Per ndxé'leque', co'se' ngolo mdyaa ryethe con' co' gác loo nu', axta syare' tolo ta' nu' cuent no más clarleque' non nu' cóñ che'n ryethe con'.

¹¹Co'se' ngòc daa myen' bix, alithe ndyoodizen xal ndyoodi's myen' bix. Alithe mblin xtùuz xal ndli myen' bix xtùuz. Per co'se' ngòcle' daa thib mbi', mblá'en ryethe con' co' nac mod co' alithe ndli myen' bix. ¹²Lomisque' mod ne, láth be' nabán na', loo ryethe cóñ che'n Diox ndxos xtùuz na' no ne'ñee'de na' cóñ ngue li na!. Ndxàca loo na' xal mèn co' nathath ngüi' loo thib spej loo con' co' nac cóñ che'n Diox nalle!. Per

co'se' gác huiz co' tyaa ryethe con' co' gác loo na', syare' clarleque' hui' na' no ten' na' no li la's na' ryethe con' xal thib mbi' co' ndxe'sleque' ngüi' con'. Per nalle' axta ne' ne' indan cuent no ne' ne' iñeen co' huenleque' cón che'n ryethe con'. Per huiza, syase tan cuent no ñeen ryethe con' xalque' non Diox no nanee Diox ryethe con' cón chenen nalle'. ¹³Por cona, ngue niin loo gu' nalle': Nzo son con' co' ndxàalque' tolo li mèn thidtene. Con'a nac con' ndxè': Thiba: tolo gáp mèn yalxla's loo Diox thidtene. Le' tediba na, nac: toloque' cue quee lezo' mèn loo con' co' gác loo mèn thidtene. Le' tediba na, nac: tolo que' lezo' mèn Diox, no que' lezo' mèn ñée mèn hues xtàa mèn thidtene. Per con' co' nac más con' roo con' xèn co' ndxàal li mèn loo yon con' ndxè' nac: que' lezo' mèn Diox, no que' lezo' mèn ñée mèn hues xtàa mèn thidtene.

Pab ngue bez loo mèn cua'n mèn mod par co mèn yalbàn xal ndlyath no Xpii Natú' che'n Diox mèn.

14 Cona, ngue niin loo gu': Bli gu' co' nzote mod li gu' par tolo que' lezo' gu' Diox no que' lezo' gu' ñée gu' hues xtàa gu' axta plóthe. Láth xtau'a, cua'n gu' mod angli Xpii Natú' loo gu' le' gu' gác li gu' ryethe con' co' ñibe' Xpii Natú' li gu' xal gunilena loo gu'. Per más ndlyazen le' gu' cua'n mod angli Xpii Natú' loo gu' le' gu' co yalbàn cón che'n Crist co' ndlya's Xpii Natú' xo'f zin' Xpii Natú' loo gu'. ²Mèn co' ndyoodi's tedib di'stèe co' nec thib mèn ne'gácte gòn, mèna indyoodi's node xtàa mèn. Ndxe'leque', mèna ndyoodi's no Diox. No di's co' ndyoodi's mèna yende chó mèn gác gòn di's co' ndyoodi's mèna. Mastale', con' co' ndli mèna xtùuz no con' co' nzo le'n lezo' mèna co' ndyoodi's mèna nac di's co' nac che'n Xpii Natú', no nac di'sa thib di's co' yende chó mèn ta' cuent

no co' yende chó mèn gác gòn. ³Per ndxe'leque', mèn co' nde'th no co' ngo yalbàn loo xnaa loo taamas mèn, mèna nde'th no ngo mèna yalbàn par tolo té'th mèn no tolo ta' mèn cuent par tyubdi's ndac mèn loo cón che'n Crist. No nco'x mèna loo mèn. No ntegán mèna lezo' mèn loo cón che'n Crist par tolo ye'th lezo' mèn loo cón che'n Crist. ⁴Mèn co' ndyoodi's tedib di'stèe co' yende chó mèn gác gòn, mèna ndli par tolo nté'th leque mèna cón che'n Crist. Per mèn co' nde'th no co' ngo yalbàn cón che'n Diox, mèna ndli par tolo té'th no ta' taamas mèn cuent, mèn co' nquelatàa loo Diox no loo cón che'n Diox.

⁵Ndlyazen le' ryete gu' tyoodi's di'stèe co' yende chó mèn gác tyoodi's. Per más ndlyazen te'th gu' no co gu' yalbàn cón che'n Diox loo mèn. Tac más ntac loo Diox cón che'n mèn co' nde'th no co' ngo yalbàn leque mèn co' ndyoodi's chol di'stèe co' nec thib mèn ne'gácte tyoodi's no co' nec thib mèn ne'gácte ta' cuent cón che'n di'stèe co' ndyoodi's tedib mèn. Huen gáca chele' thib mèn co' nzo lâtha gác coxcan di'sa loo mèn. Le' sya, mèn co' ngoxcan di's ngue li par tolo té'th no ta' mèn cuent cón che'n Diox, mèn co' nquelatàa loo Diox loo cón che'n Diox. ⁶Per nalle', mèn huesen por cón che'n Crist, ngue niin con' ndxè' loo gu': Chele' daa gal nee máa gu' par nedrè' no alithe tyoodizen di's co' nac tedib di's co' ne'gácte gu' gòn, ¿chó con' ndac lii loo gu' chele' daa lii tataa, à'? Yende chó con' ndac lii loo gu', ¿lé'? Per chele' daa go xo'f con' loo gu', no chele' daa lu' loo gu' con' co' ndxàc daa cón che'n Diox, no chele' daa te'th con' loo gu' co' ñibe' Diox tan cuent loo gu', no chele' daa lu' chol ley' loo gu' co' nac ley' ndac, le' sya, huen càba no huen gáca loo gu', ¿lé'? ⁷Hui' gu' nexa. Angab na'i: Chele' chol instrument co' ndxol' myen' musc co' nac xal flaut no arpa co' nac

con' co' inabante no co' indyoodi'ste, chele' mèna ne'gol' ndacte dìi co' ndxol' mèna xal nda sołf, ɔxá mod gòn mèn dìi co' ndxol' thib thib instrumenta chele' mèna tataa ndxol' instrumenta, sya? Ne'yen ndacte dìi, ɔlé'? ⁸Lomisque' mod ne, chele' thib solndad co' nque' toc loo trompet na, incuez ndacte solndada toc loo trompet, ɔxá mod gàc nab taamas solndad ya solndad loo xó', sya? Yende moda, ɔlé'? ⁹Tataa ndxàca loo gu', ne, tac chele' gu' tyoodi's di's co' yende mod gòn mèn no co' yende mod ten' mèn cóñ nee di's, ɔxá mod gòn mèn no ten' mèn cóñ nee di's di's, sya? Yende moda, ɔlé'? Tac di's co' ndyoodi's gu'a nac di's co' alithe ndyoodi's gu' loo mbii. ¹⁰Na' nda'que' cuent no non na' nzo huax di'stèe dib athu loo izlyo!. Thib thib di'stèea xà' xà' ndxèn. Lomisque', ryete mèn co' ndyoodi's di'stèea, thib thib mèna ndxòn no nda' mèna cuent xal nac di'stèepe' co' ndyoodi's mèna. ¹¹Per chele' daa idxònte cóñ ngue tyoodi's mèna loon, gàc daa loo mèna xal mèn tith co' idxònte cóñ ngue toodi's mèna loon. No lomisque', gàc mèna xal mèn tith loon tac idxònte mèna di's co' ngue toodiz non mèna. ¹²Cona, ngue niin loo gu': Ya que ndlya's gu' no sate más ndryo' ndlyen' lezo' gu' le' Xpii Natú' angli par tolo gác gu' li gu' huax con' co' nac mod ndac, bli gu' co' nzote mod gác li gu' loo mèn co' nqueltàa loo Diox par tolo té'th mèn no ta' mèn cuent par tyubdi's ndac mèn loo cóñ che'n Diox. ¹³Por cona, ngue niin loo gu': Chele' chol mèn co' nzo làth gu' ndyoodi's thib di'stèe co' yende chó gu' gác gòn no co' yende chó gu' gác ta' cuent, guuz gu' loo mèna leque mèna cuez Diox par gác mèna coxcan mèna di's loo gu'. ¹⁴Tac chele' daa ngue bez Diox con thib di's che'n tedib di'stèe co' tyoodizen co' yende chó mèn gòn no co' yende chó mèn ta' cuent, sya, le'n lezon ngue bezen Diox. Per axta

ne' daa ne'ñeede cóñ ngue toodizen le'n lezon. Por cona, ngue niin loo gu': Por part cóñ chenen, yende cóñ ntac con'a par lina. ¹⁵¿Cón lin, sya? Ndxep vez mbezen Diox con di'stèe co' yende chó mèn ndxòn. Per más mbezen Diox xal ndlin xtùuz con di'stèepe' daa par gòn mèn cóñ ndyoodizen no par ten' mèn cóñ ngue toodizen. Lomisque' ne, ndxol ron ndxep con di'stèe co' idxònte mèn. Per más ndxol ron con di'stèepe' na' par gòn mèn cóñ ngue yol ron no par ten' mèn cóñ ngue yol ron. ¹⁶Lomisque' mod ne, chele' gu' ngue bez di's ro di's xèn loo mèn cóñ che'n Diox no mbez gu' Diox quix U', Diox, loo Diox con di'stèe co' yende chó mèn gác gòn no co' yende chó mèn gác ten', yende mod cuez mèn co' nzo làth gu' Diox, mèn co' tarte té'th ndac cóñ che'n Crist xal nac di'stèe co' mbez gu' Diox co'se' idxònte mèna di'stèe co' ngue bez gu' Diox, ɔlé'? ¹⁷Licque', huenque' nac co' ndli gu' co'se' mbez gu' Diox con di's co' idxònte mèn. Per por part cóñ che'n mèn co' idxònte di's co' mbez gu', yende mod li gu' par tolo té'th mèn no ta' mèn cuent par tyubdi's ndac mèn loo cóñ che'n Diox por di'stèe co' mbez gu' co' idxònte mèna. ¹⁸Daa mbez Diox quix U', Diox, loo Diox làth mèn co' ndxela's loo Diox por cóñ che'n Tad Crist por más ndxác daa ndyoodizen tedib di'stèe co' idxònte mèn leque rye gu'. ¹⁹Per por part cóñ chenen, co'se' nqueltàa non mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox, más huen naca, ndyaquen, tyoodizen ga'ye di's loo mèn xal ndlin xtùuz par gàca le' con di's co' ryo' ron co' nac di'stèepe' na' na, di'sa li par más té'th tedib mèn leque tyoodizen si' mil di's co' nac tedib di'stèe co' inacte di'stèepe' na' co' yende chó mèn gòn no co' yende chó mèn nda' cuent no co' yende chó mèn ten'!

²⁰Mèn huesen por cóñ che'n Crist, ne'gàcte gu' xal myen' bix loo con'

co' ndli gu' xtùuz. Ndx'e'leque', gòc gu' xal myen' bix co' tarte té'th li arid co' nac chol con' ye'rsin!. No bli gu' xtùuz no ftyóo gu' xal mèna co', lìcque', mté'thque' no co' huen huen nda' cuent par tyubdi's ndac gu' loo cón che'n Diox.²¹ Gu' nda'que' cuent no nonque' gu' le' loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez: Con xti's che'n mèna tith co' ndyoodi's tedib di'stèe co' nac xà' di'stèe tyoodiz non mèn ndxè!. No ne' por tataa lin ne'tyalte mèna gòn mèna ron, ndxab Tad Diox.²² Por cona, ngue niin loo gu!: Di'stèe co' ngue toodi's mèn co' yende chó mèn ndxòn no co' yende chó mèn ta' cuent nac xal thèb xin no thèb xnaa co' ndlu' xal thèb señ loo mèn co' tarte yila's loo Diox por cón che'n Tad Crist. Ne'nglide Diox par ngàc con'a loo mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Tad Crist. Ndx'e'leque', mbli Diox par ngure mèn co' ngo yalbàn loo mèn co' ngola's loo Diox por cón che'n Tad Crist. Ne'ntel'te Diox mèn co' ngo yalbàn par gác mèna thèb señ loo mèn co' tarte yila's loo Diox por cón che'n Tad Crist.²³ Co'se' ryete mèn co' ndxela's queltàa thidte lugar, no tlo rye mèna tyoodi's mèna thèb di'stèe co' yende chó mèn gác gòn no co' yende chó mèn gác ten!, no chele' chol mèn co' idxela'ste, mèn co' tarte té'th ndac cón che'n Crist, yòo xi'th gu' co' ndxela's láth ndyoodi's gu' tedib di'stèe, èché' ngue li gu' cuent ne'gabte mèna loo xtàa mèna le' gu' nquée mbii yéc, cà? Tab mèna tataa, élé?²⁴ Per co'se' queltàa ryete gu' thèb lugar loo cón che'n Diox, chele' gu' clarleque' te'th no co gu' yalbàn cón che'n Crist loo mèn hora, no chele' thèb mèn co' tarte yila's no co' tarte té'th cón che'n Crist yòo xi'th gu', le' sya, mèna gác nado' no ten! mèna lìcque' nac di's co' ngue te'th gu' no co' ngo gu' yalbàn. Le' sya, leque mèna teche texyath xtùuz mèn no lezo' mèn loo con' ye'rsin' co'

mbli mèn. No thyon mèn co'se' gòn mèn di's co' ngue go gu' yalbàn.²⁵ Le' sya, tataa mod, chàa, te' lezo' mèna cón che'n ryethe con' ye'rsin' co' mbli mèna xtùuz le'n lezo' mèna. Látha ne, chàa, tyub xib mèna no cotloo mèna loo izlyo' loo Diox par ña'b mèna loo Diox ton! Diox xtol mèna. No tlo mèna, li mèna cas loo Diox. No gab mèna: Lìcpe' ba'i, nzo no Diox gu' trè!, ndee.

**Pab ngue bez loo mèn: Nabe'ste
ftoodi's gu' thèb thèb con'
xalque' nac co' ndlu' di's co' nac
xti's Diox loo mèn par li mèn
xal ñibe' di's che'n Diox.**

²⁶ Ya yende cón más tolo niin loo gu' nalle!, mèn huesen por cón che'n Crist. Con' ndxè! nac co' ndxàal li gu': Co'se' queltàa ryete gu' thidte lugar loo cón che'n Diox, thèb gu' lab thèb part loo libr che'n Salmos. Le' tedib gu' na, lu' cón che'n xley' che'n Crist loo mèn. Le' tedib gu' na, lu' cón che'n con' mxo'l loo Diox loo gu!. Le' tedib gu' na, tyoodi's di'stèe co' yende chó mèn gác gòn. Le' tedib gu' na, coxcan di's che'n di'stèe co' idxòntè mèn co' ngolo mdoodi's tedib mèn. Ante con' ndxè! ndlyazen gác gu' li gu' par tolo té'th mèn no tolo ta' mèn cuent par tyubdi's ndac mèn loo cón che'n Crist.²⁷ Chele' ndxep gu' nzo làtha co' ndyoodi's thèb di'stèe co' yende chó mèn gác gòn no co' yende chó mèn càb, ante ta' gu' lugar tyoodi's chop o son mèna no maste loo cult. Ne'ta'de gu' lugar tyoodi's rye mèna thidte junt. Ndx'e'leque', tyoodi's thèb gu!. Yiloa, tyoodi's tedib gu!. Yiloa, tyoodi's tedib gu!. No ñibe' gu' yo thèb mèn co' coxcan di'sa, ne, làtha.²⁸ Per chele' yende chó mèn nzo co' coxcan di'sa làth gu', más huen ne'tyoodi'ste mèna di'stèe co' yende chó gu' gòn no co' yende chó gu' càb làth queltàa mèn loo cón che'n Diox. Bnibe' gu' loo mèna tataa li mèna liz mèna par ndoo lite

cuez mèna Diox liz mèna. ²⁹Lomisque' mod ne, chele' ndxep mèn lya's te'th co' ndxbab Diox no co mèna yalbàn, gu' co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèna, bniibe' gu' ner te'th thib mèna no ner co thib mèna yalbàn. Yiloa, te'th tedib mèn o co tedib mèn yalbàn. Yiloa, te'th tedib mèn o co tedib mèn yalbàn. No bniibe' gu' le' taandxep mèn co' ngo yalbàn huen huen tub nza xal ngo mèn co' ngo yalbàn yalbàn par ñee mèna ñeene' ché' clar nte'th mèna no ngo mèna yalbàn xal ndxàala. ³⁰Per chele' Diox xo'f loo no lu' Diox ndxep con' loo thib xtàa mèn co' nac dyap mèna co' ngue te'th no co' ngue go yalbàna, gab gu' loo ner mbi' co' ngo too nte'th no co' ngo yalbàn, tyub ner mbi' ndxep par te'th mbi' co' nac dyap mbi' con' co' mxo'f loo Diox ndxep con' loo par co mbi'a yalbàn, ne. ³¹Le' sya, tataa mod más nabe'ste co thib thib gu' yalbàn, gu' co' mblec Diox par co gu' yalbàn cón che'n Crist. Tataa mod sate más li gu' par té'th ryete gu' cón che'n Crist no gác ye'th lezo' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu' loo cón che'n Crist. ³²Mèn co' nde'th no co' ngo yalbàn cón che'n Crist, mèna naquin gàp lezo' no nado' di's nado' cuent te'th mèna, no co mèna yalbàn xal guneepe' lezo' Diox.

³³Na' nda'que' cuent le' Diox inacte Diox co' ndli par ndxetoo di's ndxetoo cuent làth mèn. Ndxel'leque', ndli Diox par ndxo nagàl lezo' mèn loo Diox no par cue ban mèn rye nda mèn no rye ndye'th mèn làth xtàa mèn.

Gu' nda'que' cuent xal ñibe'en loo mèn hues na' co' nqueltàa rye lugar co'te' nzo mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Tad Crist, mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo' par ngòc mèna che'npe' Diox, tataa ngue ñibe'en loo gu' nalle', ne. ³⁴Ndlyazen ryete mèngot xèe cue làth ryete mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox le'n templ tac Diox ne'nda'de lugar par te'th mèngot no

co mèngot yalbàn. Ndxel'leque', ñibe' Diox tyubdi's mèngot xal ñibe' mèn co' ndyoo naa xal mnibe' ley co' mxo'f Diox loo mèn. ³⁵Chele' chol mèngot co' thidte mqueltàa no gu' loo cón che'n Diox ndlyaa's gòn ndxep con', ñibdi's mèngota loo sa'l mèngota co'se' nzo ryop sa'l mèngota liz ryop sa'l mèngota!. Tac ilé'de nac ñibdi's mèngot chol con' làth co'se' nzo mèn loo cult le'n templ.

³⁶Ijaa! ¿Ché' ndyac gu' por part cón che'n gu' mdyoxcua' di's co' nac xti's Diox no nzo di's co' nac xti's Diox par ngue no mèn di's, cà'? ¡Aa que naxèn gu' se! Yende mod gáca tataa. O ¿ché' ndyac gu' ante loo gu' mzin xti's Diox, cà'? ¿Chó yila's tataa naca? Yende, ¿lé'? ³⁷Chele' làth gu' nzo ndxep gu' co' non mèn nac gu' mèn co' mcui Diox par te'th gu' di's co' ndxbab Diox no nac gu' mèn co' mblu' Xpii Natú' loo par ndxác gu' li gu' ndxep con' xal guniilena loo gu' loo cart ndxè', ften' gu' di's ndxè' no fta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu' no co ro gu' le' di's co' ngue que'en ye's loo gu' ndxè' nac di's co' ñibe' Tad Crist loo gu' par que tee li gu'i xal ñibe' Tad Crist loo gu'. ³⁸Per chele' chol gu' co' nziri' trè' ne'yila'ste no ne'tyalte gu' yaa'd di's co' ngue tel'en loo gu' loo ye's ndxè' le'n lezo' gu', ne' ne' inda' gu' lugar ndxela's gu' loo Crist.

³⁹Por cona, ngue niin loo gu', mèn huesen por cón che'n Crist: Blo yéc gu' par li gu' co' nzote mod gác te'th gu' no co gu' yalbàn cón che'n Diox. No leque tiemba, ne'ca'de gu' loo mèn co' lya's tyoodi's chol di'stèe co' yende chó gòn no co' yende chó càb làth gu'. ⁴⁰Per ndlyazen no ñibe'en loo gu', ryete con' co' ngue ñibe'en co' ndxàal li gu' loo cult co'se' nqueltàa gu' loo cón che'n Diox, nabe'ste bli gu'i no xèe cue gu'!

Pab ngue ta' cuent loo mèn xá mod ngro xban Tad Crist.

15 Per nalle', mèn huesen por cón che'n Crist, lyazen le' gu'

te'que' lezo' cóñ che'n di's ndac co' mbolen yalbàn no co' mdethlen loo gu'. Cón che'n di's ndac co' mbìn gu'a, gu' mdyalque' mbìn gu'i no ngua'a'd di'sa le'n lezo' gu' no le'n xtùuz gu!. No loo cóñ che'n di's ndaca, gu' nzi nèequ'e' thidtene. ² Por cóñ che'n di's ndac co' mblon yalbàn loo gu'a, gu' mblyá'l'e' loo con' ryes. Huen nda gu' chele' gu' tolo li nèe gu' gu' no tolo te' lezo' gu' xal nac di's ndaca xal mblon yalbàn loo gu'. Per chele' gu' ndxàc guyith lezo' loo con'a, le' sya, ndxàc di's ndac ndxè' xal thib con' anxle' loo gu' tac ne'ngala'ste gu' loo con' co' nac licepe'.

³ Nerleque' con' co' mblin, mblu'en loo gu' xalque' mblu' Tad Crist loon le' Tad Crist nguth por cóñ che'n xquin na' no xtol na' xalque' ndub di's loo libr co' nac xti's Diox. ⁴ Mca's mèn Tad Crist. Ngoloa, ngolo son huiz ngro xban Tad Crist xalque' ndub di's loo libr co' nac xti's Diox, ne. ⁵ Ngolo ngro xban Tad Crist, mblu' too Tad Crist loo Pedr. Ngoloa, mblu' too Tad Crist loo rye si' fchop myen' co' mtel' Tad Crist co' ndxe' di's ndac che'n Tad Crist. ⁶ Ngoloa, mblu' too Tad Crist loo masre' ga'y ayo mèn co' ndxàc hues na' no xtàa na' por cóñ che'n Tad Crist. Axta nalle' casque' rye mèna be' nabán, mastale' nguth ndxep mèna. ⁷ Ngoloa, mblu' too Tad Crist loo Cob. Ngoloa, mblu' too Tad Crist loo ryete si' fchop myen' co' mtel' Tad Crist, myen' co' ndxe' di's che'n Tad Crist loo mèn pál nalle'.

⁸ Co'se' ngolo mblu' too Tad Crist loo rye mèna, lultleque' mblu' too Tad Crist loon, ne. Ale ngòc daa xal thib mbeto' co' ngóol yèe loo cóñ che'n Tad Crist co'se' ngolazen loo Tad Crist. ⁹ Per mastale' tataa mbli Tad Crist loon, nden'en le'n lezon no ndyaquen le' daa nac thib mbi' co' más intacte loo taamas myen' co' mtel' Tad Crist co' nac mèn co' ndxe' di's che'n Tad Crist loo cóñ che'n Tad Crist. Tataa ndyaquen

no tataa ndlin cuent cóñ chenen tac daa mque tee mdub ngu's mèn co' ngola's loo Diox por cóñ che'n Tad Crist. ¹⁰ Per nase nac daa thib mbi' co' ndxe' di's cóñ che'n Tad Crist nalle' por cóñ che'n con' ndac co' angmibli Diox loon. Ne'ngàcta thib con' anxle' loon. Tac, ndxe'leque', daa más ndxath ndxey' lezo' loo cóñ che'n zin' co' mxo'f zin' Crist loon leque rye myen'a. Per ingue niiden naca con' angmblin. Ndxe'leque', con' co' ngue lin, ingue lidena ante por cóñ chenen. Ante ndlina tac Diox indlá'ya'de daa ned ngue tee'en. Diox ndlyath noque' daa. No ndli Diox ndxàc con' ndac loon ned ngue tee'en. ¹¹ Per yende chó mport nzo lezon cona, que naca daa, o que naca myen' co' mtel' Tad Crist co' ndxe' di's che'n Tad Crist co' ngo yalbàn. Por yalbàn co' mblo nu' loo gu', leque yalbàna mbli par ngola's gu', ne.

Pab ngue ta' cuent loo mèn le' mèn co' ngola's loo Crist no loo cóñ che'n Crist, mèna ryo xban làth mèn co' nguth.

¹² No nalle' ndlyazen niin tedib con' loo gu': Chele' nu' ngo yalbàn cóñ che'n Tad Crist le' Tad Crist ngro xbanle' làth mèn nguth, ixá mod mbez ndxep gu' làth gu' ne'ryo xbante mèn co' nguth, sya? ¹³ Cona, ngue niin loo gu': Chele' mèn nguth ne'ryo xbante, le' sya, ne' Tad Crist co' nac yub Tad Crist ne'ngro xbante, sya, xàa. ¹⁴ Lomisque' ne, chele' Tad Crist tarte ryo xban, le' sya, anxle' ngo nu' yalbàn. No lomisque', yende cóñ ntaca ndxàp gu' yalxla's loo Diox. ¹⁵ No chele' Tad Crist, licepe', tarte ryo xban làth mèn nguth, le' sya, nu', ne, nac mèn gutyè' tac nu' mde'th cóñ che'n Diox le' Diox mblo xban Tad Crist làth mèn nguth. Chele' mèn nguth, licepe', ne'ryo xbante, le' sya, ne' ne' tar co xban Tad Diox Tad Crist làth mèn nguth, ne, élé'? ¹⁶ Tac

chele' mèn nguth ne'ryo xbante, ne' tar ryo xban Tad Crist axta nalle', ne, sya, xàa. ¹⁷Lomisque' ne, chele' Tad Crist axta nalle' tarte ryo xban, le' sya, anxle' ndxàp gu' yalxla's loo Diox. Tatabe' ngue cua'n gu' xquin gu' no tatabe' ndxàp gu' xtol gu' loo Diox, ne. ¹⁸Lomisque' mod ne, chele' Tad Crist tarte ryo xban, le' sya, rye mèn co' nguth, mèn co' ngola's loo Diox por cón che'n Tad Crist, mèna thidteneque' tith ngro xà' loo Diox thidtene. ¹⁹Chele' na' ante nzi quee lezo' loo cón che'n Tad Crist par gàc con' ndac loo na' lâth nzi ban na' loo izlyo' ndxè' no maste, le' sya, más nalyat no nayón' ndxàca loo na' axta plóthe loo rye mèn no yende cón ndli nzi quee lezo' na' loo Crist loo izlyo' ndxè', sya, xàa.

²⁰Per inacta tataa. Ndxe'leque', lìcpe' ba'i, Tad Crist ngro xbanle' lâth mèn nguth. Diox mbli le' Tad Crist ngòc ner mbi' co' ngro xban loo rye mèn co' nguth co' ryo xban yiloa. ²¹Tac xalque' ngòca por cón che'n Adán ndxath rye mèn, tataaque' ndxàca nalle', ne, le' por cón che'n Crist ryo xban rye mèn co' nguth. ²²Texal mtlo nguth mèn por cón che'n Adán, tataa càba loo mèn co' nzo loo cón che'n Tad Crist le' mèna cue ban tedib vez por cón che'n Tad Crist, ne. ²³Gàc con' ndxè' loo thiò thiò mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Tad Crist co'se' gàc tiemppe' che'n thiò thiò mèn xalque' ngòca loo Tad Crist co' ngòc nerleque' mbi' co' ngro xban lâth mèn nguth. Le' yiloa na, ryo xban mèn co' nac che'npe' Tad Crist co'se' gàc huiz co'se' yi'th xi Tad Crist na'.

²⁴Axta syare', gàc lult tiemp co'se' telux Tad Crist ryethe mod co' ñibe' mèn co' ndxàc gobiern, no chol mèn nac zin' yoolau, mèn co' ndli cuent ñibe', no mèn co' ndli cuent ndxàp con' la's nii no la's ya' par li Tad Diox na' ya ne'tolode ñibe' mèna loo izlyo' ndxè', co' nee di's, Tad Crist ta' lugar ñibe'

Tad Diox co' nac xudpe' Tad Crist loo ryethe mèn no loo ryethe con' xalque' mnibe' Tad Crist loo ryethe con!. ²⁵Tac naquinque' ñibe' Tad Crist loo rye mèn axtaque' yilo li Diox le' ryete mèn co' nac ngolo ngola's che'n Tad Crist gàc nado' loo Tad Crist thidtene. ²⁶Lult con' co' nac con' ye'rsin' co' nquée loo mèn, co' nee di's, nac yalguth, Diox li cued. Ya ne'tolode quée yalguth loo mèn. ²⁷Diox mbli par gàc nado' rye loothe con' loo Tad Crist. Per co'se' mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' ndxab: Rye loothe con' mblile' Diox par ngòc nado' con'a loo Tad Crist, clarleque' nda' di's ndxè' cuent loo na!. Per part cón che'n Diox, ¿lé'?, yende mod li Diox par tyubdi's Diox loo mèn tac yub Diox mbli par ngòc nado' rye loothe con' loo Tad Crist. ²⁸No co'se' ngolo mbli Diox ngòc nado' rye loothe con' no mdubdi's ryethe con' loo Tad Crist co' nac xgan'pe' Diox, syare', yub tad Crist ta' lugar le' Diox ñibe' loo alux con' co' ngòc nado' loo Crist. Axta syare', leque yub Crist li ñibe' Diox loo Crist, ne, xal mnibe' Diox no mbli Diox le' Crist mnibe' loo alux con'. Tataa li Crist par gàca le' rye loothe con' gàc che'npe' Diox no gàc con' roo con' xèn loo Diox por cón che'n rye loothe con'. Thìba con' ndxè'.

²⁹Le' tediba na, nac con' ndxè!. Gu' naneeque' no nonque' gu' nzo ndxep mèn co' ngue no costumbr ndxàc bautizar mèna por cón che'n mèn co' nguth. Per ¿chonon tataa ndli mèna chele' mèn co' nguth, licque', ne'ryo xbante, à? ¿Chonon ndxàc bautizar mèna por cón che'n mèn nguth chele' mèn ne'ryo xbante, sya?

³⁰No ¿chonon tolo nzi tee li nu' con' par gàc con' ryes loo nu' chele'i, licque', nac ne'ryo xbante mèn nguth, sya? Indxàalte li nu'i chele'i tataa nac, ¿lé'? ³¹Cona, ngue niin loo gu', mèn huesen por cón che'n Crist: Atate huiz ncàb

con' ryes loon ned nque tee'en. Ndlyá' ndlyá' guth mèn daa. Lìcque' nac co' ndxàc loon, mèn huesen por cóñ che'n Crist, por cóñ che'n gu' ndan gust lezon loo cóñ che'n Tad Crist na' tac ngola'sque' gu' loo Diox por cóñ che'n Tad Crist. ³² Cona, ngue niin loo gu' taandxè': Por cóñ che'n zin' co' nxo'f zin'en cóñ che'n di's ndac che'n Crist ngro yoo non mèn le'n ciuda Efes, mèn co' ngro' nayi' loon xal má' nayi'. Per ècón lin gan, sya, chele'i anxle' ngàc loon no chele' mèn co' nguth, lìcque', ne'ryo xbante? Syase, nzoque' mod gab na' xal mbez di's co' mbez mèn: Hua na' no gu na' tac yé' huize' gath na', co' nee di's, taathe guneei loo mèn, èlé'? Pà gàca tataa, yey.

³³ Ne'ta'de gu' lugar quedii chol mèn gu' xal nac di's co' mbez mèn tataa. Tac chele' gu' ta' lugar sál' gu' con chol mèn ye'rstin', mèna teza' gu' loo mod ndac co' nzi tee ban gu' loo Tad Crist. ³⁴ Ftub gu' xnìi yéc gu' no ftub gu' xnìi lezo' gu' xal ndxàal li gu' par ndxe'sleque' que tee ban lì gu' loo Diox par tataa mod ne'cua'nte gu' xquin gu'. Tac nzo ndxep mèn làth gu' co' inon ndacte no co' inanee ndacte cóñ che'n Diox, ndyaquen. Con'a, ngue niin con' ndxè' loo gu' par thyon gu' ndxep. Thìba con' ndxè'.

Pab ndyoodi's loo mèn cóñ che'n xá mod ryo xban mèn co' ngola's loo Crist làth mèn co' nguth.

³⁵ Le' tediba na, ne'stolque' nzo ndxep mèn co' ñibdi's loo gu': ¿Xá mod ryo xban mèn nguth, à? No èxá mod gàc che'npe' mèn ladpe' mèn tedib vez, à? ³⁶ Aa que tont gu' co'se' tataa ñibdi's gu' loo xtàa gu' no mbez gu': ¿Xá mod ryo xban mèn nguth, yoo? ¿Xá nac lad mèn co' que no mèn tedib vez, ne, yoo?

Ché' tarte ta' gu' cuent co'se' ngo gu' biz bin loo yòò, ner ndxà'b biz bina, ndxeloa, ndlyen biz bina, èlé'? ³⁷ Co'se'

ngo gu' biz bin loo yòò, indoode gu' thib xan! ña!. Ndxe'leque', gu' teyòò thib quèe biz bin no maste, que naca nzob triu, que naca chol tedib loo biz bin. ³⁸ Ndxelo ngo mèn biz bin loo yòò, Diox ndli ndryoo nxyèn biz bina xal ndlyas Diox. No ndli Diox ndlyen biz bina xalque' nac thib loo thib loo biz bin co' ngo mèn loo yòò.

³⁹ ¿Ché' tarte ñee gu' rye loo bél'yòò co' nabán co' nzo loo izlyo', ilalte nac, lé'? Ndxe'leque', nzo thib loo bél' co' nac bél'yòò ladpe' mèn. Le' tedib loo bél' na, nac bél' chol má' huan. Le' tedib loo bél' na, nac che'n chol loo mbin. Le' tedib loo bél' na, nac che'n chol loo mbèel. ⁴⁰ Loo bél' nzo mbe' no huiz no mbèelhui' no taamas mbyáaz. Per xà' ñaa thib thib con'a. No nzo huax loo con' loo izlyo' ndxè'. No xà' nac thib thib con'a. No xà'que' nac mod co' nque xnìi chol con' co' nzo loo bél'. No xà'que' nac mod co' ndxú' loo loo chol con' co' nzo loo izlyo' ndxè'. ⁴¹ Lìcque', xà'le' ñaa xnìi huiz co' ntenìi loo bél' loo izlyo'. No xà'gué' ñaa xnìi mbe' loo bél' co' ntenìi loo izlyo'. No xà'gué' ñaa xnìi mbyáaz. Xà'gué' ñaa xnìi co' ntenìi thib loo mbyáaz no tedib loo mbyáaz. ⁴² Tataa gàca loo mèn, mèn co' ngola's loo Diox por cóñ che'n Tad Crist ndoore' gath mèna, co'se' ryo xban mèna tedib vez, ne. Tac co'se' ndxath mèn co' ndxela's loo Diox por cóñ che'n Tad Crist, ndxeza' bél'yòò lad mèn. Per co'se' ryo xban mèna làth mèn nguth, que no mèna thib lad cub co' ne'yiza'de thidtene no co' ya ne'quéede yalguth loo thidtene. ⁴³ Co'se' gath chol mèn, nca's mèn xtàa mèn xal thib con' co' yende cóñ ntac. Per co'se' ryo xban thebola, bél'yòò lad thebol co' ryo xban quèe xnìi xal thib con' co' ndxa'x bëel. Lomiske' mod ne, co'se' nax tin liz thib mbíiz naneele' na' ya yende fuerz mbíiz. Nax bed mbíiz ante gath mbíiz. Per co'se' ryo xban mbíiz co' mbuu'.

co'se' ndoore' gath mbíiz, anze'f thib fuerz gáp mbíiz co'se' ryo xban mbíiz.
44 Co'se' nca's mèn thib thebol co' ngola's loo Tad Crist, nca's mèn thebola xalque' nac bél'yòo ladpe' thebol. Per co'se' ryo xban thebol co' ngola's loo Diox por cón che'n Tad Crista, bél'yòo lad thebola gác che'npe' bé'. Texal nzo bél'yòo lad mèn co' nac che'npe' izlyo' ndxé!, tataaguè! nzo bél'yòo lad mèn co' gác che'npe' bé', ne.

45 Taandxè! ndub di's loo libr co' nac xti's Diox: Ner mbi' co' ngo co' ngro' lée Adán, loo mbi'a mda' Diox yalnaban. Per Tad Crist co' ne' tedib lée co' nac Lult Adán, Crista nac Xpii co' nac Diox co' nda' yalnaban loo mèn thidtene. **46** Mèn co' mblec no mxèn' Diox, ne'ngàcte mèna mèn co' ngue no yalnaban xal naban Crist. Ndxe'leque', nac mèna che'npe' izlyo' ndxé!. Yiloa, gáca loo mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Tad Crist, ban mèna xalque' naban Tad Crist nalle! por cón che'n Diox co' nac Xpii. **47** Ner mbi' co' mxèn' Diox, co' nee di's, nac Adán, Diox mtoxcua' mbi'a con yòo che'n izlyo', co' nee di's, ngòc Adán che'npe' izlyo' ndxé!. Per Tad Crist co' mbi'th yiloa, Crist co' ne' tedib lée Mbryop Mbi', Tad Crist nac che'npe' bé!. **48** Xalque' ngòc Adán co' ngòc che'npe' izlyo', tataaguè! nac mèn co' nac che'npe' izlyo', ne. No xalque' nac Tad Crist co' nac che'npe' bé', tataaguè! nac mèn co' ndxela's loo Tad Crist, nac mèna che'npe' bé'. **49** Texal nac na' che'npe' izlyo' nalle!, tataaguè! gáca loo na' lalque' gác na' xal Crist co' nac che'npe' bé!.

50 Lyazen niin thib con' loo gu', mèn huesen por cón che'n Crist: Mèn co' nac ante bél' no ren, co' nee di's, nac che'npe' izlyo' ndxé! no maste, mèna yende mod yòo loo cón che'n Diox par ñibe' Diox loo mèna. Niin loo gu', ne: Mèn co' alithe ndxath co' ngòc ante cón che'npe' izlyo' ndxé!, yende

mod yòo mèna loo cón che'n Diox par ñibe' Diox par ne'gathte mèna más.

51 Hui' gu' nexa. Daa ndlyaz non gu' no ta' gu' cuent cón che'n thib con' co' yende chó mèn tarte ñee: Iryede na' co' ndxela's loo Diox por cón che'n Tad Crist gath. Ndxe'leque', ryete na' chàa, zye' loo. **52** Huiza, chàa, thib atilte gáca loo na' xal co'se' ntu' mèn no nxal' mèn ngudloo mèn. Gáca loo mèn co'se' gác lult vez que' angl toc con trompet. Tac, lìcque', angl que' toc con trompet. Le' sya, mèn co' ngola's loo Diox por cón che'n Tad Crist, mèn co' nguth, ryo xban mèna con thib lad mèn co' thidtene ne'quéede yalguth loo tedib vez. Le' na' co' be' nabán hora na, chàa, zye' loo, na' co' ndxela's loo Diox por cón che'n Tad Crist. **53** Tac naquinque' tataa gáca loo na', na' co' ndxela's loo Diox por cón che'n Tad Crist, le' ladpe' na' co' yiza' ndxé! gác thib ladpe' na' co' ne'yiza'de thidtene. Lomisque' ne, naquinque' gác le' ladpe' na' ndxé! co' ndxath gác thib ladpe' na' co' ya ne'quéede yalguth loo tedib vez thidtene. **54** Co'se' bél'yòo ladpe' na' ndxé! co' ndxeza' zye' loo par ya ne'yiza'da thidtene, no co'se' gáca loo bél'yòo ladpe' na' ndxé! co' ndxath zye' loo par ya ne'tolode quée yalguth loo bél'yòo ladpe' na' tedib vez, syare' gáca xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox xal nac di's co' ndxab: Diox mbli gan par ya ne'tolode gath mèn. **55** Axta syare' gab na' loo Diox: Diox quix U', Diox, tac ne'gathte nu' tedib vez par tolo tyactii nu' loo con'a más. No gab na' loo Diox: Diox quix, U', Diox, ya yende chó mèn tolo gath par ca's mèn xtàa mèn panteón. **56** Tac por cón che'n xquin mèn co' mblu' ley co' mxo'f Moisés loo mèn ndyactiù mèn co'se' inqué yalguth loo mèn. Leya mquexù' mèn. **57** Per Diox quix Diox gab na' loo Diox le' Diox mbli par

ne'lide yalguth gan par ryo xà' na' loo Diox par tith yo na' loo Diox. Tataa mbli Diox ndxàca loo na' por cóñ che'n Tad Jesucrist na'.

58 Por cona, mèn huesen por cóñ che'n Crist, gu' co' nque' lezon ñièn, toloque' gure nèe gu' loo cóñ che'n Tad Crist. Thidte bli gu' yéc gu' no thidte bli gu' lezo' gu' loo cóñ che'n Tad Crist, ne. No tolo té'th gu' no ta' gu' cuent par tyubdi's ndac gu' loo cóñ che'n zin' co' mxo'f zin' Tad Crist loo gu'. Gu' nonque' no naneeque' gu' le' zin' co' ngue xo'f zin' gu' loo Tad Crist, inacte con'a thib zin' anxle', ndee gu'.

Pab ngue ta' cuent loo mèn
thop mèn centav co' gàc ayud
par càa mèn co' ndxela's xal
mniibe' Pab loo mèn li mèn.

16 Le' cóñ che'n ayud co' thop gu' par lyath no gu' mèn co' ndxela's, co' ngro xà' loo cóñ che'n xab izlyo' no co' ngòc che'npe' Diox, mèn co' ndyactii ciuda Jerusalén na, ndlyazen li gu'i xal mblu'en no xal mniibe'en loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox co' nqueltàa chol lugar par ned le'n yéezya' che'n làaz mèn galas. Tataa lyazen li gu', ne. **2** Ndlyazen co'se' gàc ner huiz sman, thib thib gu' tan'que' pla centav xal nda'i lugar loo gu' no xal nzo gu'. Le' sya, co'se' gal neen máa gu' par nedrè', ya inquinte quée lyàa gu' hora par thop gu' ayud co' naquin na' huiza. **3** No co'se' zin daa loo gu', tel' na plá mèn co' cui gu'. No leque tiempa tel'en cart loo mèna par tan cuent loo cart loo mèn ciuda Jerusalén le' mèn co' nde lá' tmi co' nac ayud co' nac con' ndac co' mbli gu', mèn co' nac mèn co' hue' carta nac mèn co' ndoo lite mtel' gu'. **4** No chele' gu' ndyac naquin gan con mèna ciuda Jerusalén par yilá' nu' tmi, gan, xàa. Yende cóñ lii. Thiba con' ndxè'.

Pab mda' cuent loo mèn
chópe' yèez ya riid Pab.

5 Le' tediba na, tan cuent loo gu', co'se' tenen ned par ga neen máa gu' par nedrè', nerleque' con' lin, ga ri'then par ned le'n yéezya' co' nac ned làaz mèn macedon. Le' yiloa na, zin daa loo gu' le'n ciuda Corint. **6** No thib descuid go non gu' ndxep tiemp. O peser go non gu' par ri'then tiemp xil' le'n ciuda gu'. Le' yiloa, co'se' ri'th tiemp xil', nee gu' xal li gu', ya lyath no gu' daa ned ga que tee'en. **7** Taandxè' ngue niin loo gu' tac indlyasten ante gal ri'then loo gu' par gal neen máa gu' par nedrè' no maste. Ndxe'leque', ndlyazen gal too naan gu' no go non gu' ndxep huiz chele' Tad Diox ta' lugar tataa gàca loon. **8** Lomisque', ngue niin loo gu', ne: Daa be' lyen' ndxep huiz le'n ciuda Efes axta riid lni che'n Pentecostés. **9** Tac nden'en le'n huiz ndxè' Diox mbli par huax mod mxyal' ned mxyal' yó' loon par gon yalbàn par càba thib con' ndac loo mèn co' ndxòn ron. Per mèn co' nac ngolo ngola's, anze'f huax nzo. No ndxecllo mèna ñièe mèna daa.

10 Chele' Timote zin loo gu', cua'n gu' mod nabe'ste go no gu' Timote par tyac lezo' Timote. Tac Timote nxo'f zin' zin' cóñ che'n Tad Crist, ne, xalque' nxo'f zin'en zin'. **11** Cona, ngue niin loo gu': Nec thib gu' no nec tedib gu' ne'xiis node gu' Timote. No ne'xyán'te gu' ñièe gu' Timote. Ndxe'leque', ya tee ned gu' Timote co'se' bii Timote par yende cóñ tyactii Timote ned co'se' yi'th Timote loon. Tac daa ngue bed con mèn co' ndxàc hues na' par zin Timote.

12 Le' cóñ che'n hues na' Apol na, tan cuent loo gu'. Huax vez mna'ben loo hues na' Apol con taamas mèn co' ndxàc hues na' par ngui'th nee hues na' Apol máa gu' par nedrè'. Per nec thib mod no nec tedib mod tarte ta' Diox lugar yi'th hues na' Apol loo gu' nalle'.

Per yi'th hues na' Apol loo gu' co'se' ta'
lugara loo hues na' Apol.

Trè' ndub lultque' di's co' gunii
Pab Diox loo mèn co' ngòo
loo cóñ che'n Diox, mèn co'
ngo ban le'n ciuda Corint.

¹³Lomisque' ndlyazen, nala gure
gu' loo ryethe con!. No gure née gu' loo
con' co' ndxela's na' loo Tad Crist. Fque
tee ban gu' xalque' mèn co', lìcque',
mté'thque' no co' nda'que' cuent cóñ
che'n Crist par tyubdi's ndac gu' loo
cón che'n Crist. Blo gu' valor loo gu'!
No ne'zyebte gu' loo con' ndxela's gu'
loo Tad Crist. ¹⁴Lomisque' ne, ndlyazen
le' ryete con' co' ndli gu' loo hues xtàa
gu', bli gu'i dib nzo yéc gu' no dib nzo
lezo' gu' xalque' mèn co', lìcque', nque'
lezo' ñièe hues xtàa.

¹⁵Nalle' ne, mèn huesen por cóñ
che'n Crist, gu' nonque' le' mèn guliz
Stef ngòc nerleque' mèn co' ngola's
di's ndac cóñ che'n Tad Crist co' nac
ned le'n yèezya' co' nac làaz mèn acay.
No non gu' le' mèna mblo yéque' par
nxo'f zin' mèna thib zin' par lyath no
mèna chol mèn co' ndxela's, mèn co'
ngro xà' loo cóñ che'n xab izlyo' par
ngòc mèna che'npe' Diox, loo chol gast
no loo chol con' co' nde che loo mèna.
¹⁶Lomisque' ne, ndlyazen le' thib thib
gu' lyath no mèna. No ndlyazen lyath
no gu' mèn co' nxo'f zin' con nu' no
taamas mèn co' nque zin' loo cóñ che'n
Tad Crist. ¹⁷Anze'f ndyac lezon tac
mzinle' Stef no Fortunat no Acaic. Tac

mèn ndxè' ndlyath no nu' loo ryethe
con' co' nde che loo nu' co' ngòc di's
ngàc por cóñ che'n gu' tac gu' yende
co'se' ngòc di's ngli gu'i. ¹⁸Mèn ndxè'
mbli le' daa ngo nagàl lezo' no tataa
mod mbli mèna par ngo nagàl lezo' gu'.
Blu' gu' mèn ndxè' loo hues xtàa gu' co'
ndxela's par nedrè' no ta' gu' cuent cóñ
che'n mèn ndxè' loo hues xtàa gu' par
nedrè'.

¹⁹Mèn co' ndxela's co' nqueltàa par
ned le'n yèezya' co' nac che'n làaz
mèn asia ngue nii Diox loo gu'. Aquil
no Priscil, no mèn co' ndxela's co'
nqueltàa liz Aquil no Priscil, rye mèna
ngue nii Diox loo gu', ne, por lèe Tad
Crist. ²⁰Ryete mèn co' ndxàc hues na'
por lèe Tad Crist ngue nii Diox loo gu'.
Co'se' nii thib thib gu' Diox loo xtàa gu',
bde's gu' yen xtàa gu' xal nac mod co'
ndxàp gu' no xal nac mod co' ndli gu'i
làth xtàa gu'.

²¹Loo ye's co' mque'en ye's con
ya'pe'en loo ye's ndxè', daa Pab ngue
nii Diox loo gu'.

²²Chele' chol mèn nzo co' ne'tyalte
que' lezo' Tad Jesucrist, mandit mèna,
co' nee di's, mèndèe gàc mèna too zee
too yál' par tetìi tìn' Diox mèna, yiloa.
Maranatha, di's co' nee di's, Tad, U' co'
nac Tad nu', de U'.

²³Ndlyazen le' Tad Jesucrist na'
tolo li anggàc más con' ndac loo gu'.

²⁴Ndlyazen le' gu' non no nanee gu' le'
daa nque'que' lezo' ñièen ryete gu' por
cón che'n Tad Crist Jesús na', ndee gu'.
Taandxè' gàca.

Mbryop Cart Co' Mque' Pab Ye's Loo Mèn Co' Nqueltàa Loo Cón Che'n Diox Le'n Ciuda Corint

Pab mque' ye's loo mèn co' nqueltàa
loo cón che'n Diox le'n ciuda Corint.

1 Daa, Pab, nac thib mbi' co' mtel'
Jesucrist par ndxen di's che'n
Jesucrist xal gunee lezo' Diox. Ngue
que'en ye's co' nac cart ndxè' loo gu' co'
ndxela's loo Diox por cón che'n Crist
co' nqueltàa le'n templ le'n ciuda Corint
no loo mèn co' ndxela's loo Diox por
cón che'n Jesucrist dib anax par ned
le'n yèezya' ned làaz mèn acay. Ryete
gu' nac che'npe' Diox. Leque tiempa,
ryop nu' Timote co' nzo non trè' ngue
nii nu' Diox loo ryete gu'. **2** Ndlyazen le'
Diox xud na' no Tad Jesucrist na' tolo li
anggàc con' ndac loo gu'. No ndlyazen
le' Diox xud na' no Tad Jesucrist na'
tolo li yo nagàl lezo' gu' loo Diox no loo
mèn no cue ban gu' rye nda gu' no rye
ndye'th gu' làth hues xtàa gu'.

Trè' ndlu' xá mod mxactii Pab.

3 Por cona, ndlyazen le' na' gab loo
mèn: Anze'f ndac no natú' nac Diox
no Diox roo Diox xèn nac Diox. Diox
co' nac xudpe' Tad Jesucrist na', leque
Dioxa nac xud na' co' ndlyat lezo' ñèe
mèn axta plóthe. No ntegán Diox lezo'
mèn. No ndli Diox par ndyac lezo' mèn
axta plóthe. **4** Diox ntegán lezo' na' loo
ryethe con' co' ndli par nxi lezo' na',

con' co' ndxàc loo na' par leque na',
ne, tegán lezo' chol mèn co' nzi yàc
yaltii loo xalque' ntegán Diox lezo' na'.
5 Texal ndyactii na' huax con' por cón
che'n Crist, lomisque' mod, ntegán Crist
lezo' na' axta plóthe, ne, loo ryethe
yaltii co' ndxàc loo na'. **6** Por cona, co'se'
daa ndyactii chol con', ndxàc yaltia
loon par gáca loo gu' le' Diox tegán
lezo' gu' no tolo lyath no Diox gu' co'se'
ndlyá' ndlyá' guth mèn gu'. No co'se'
Diox ntegán lezon, ndxàca loon par tolo
tegán Diox lezo' gu' co'se' ndlyá' ndlyá'
guth mèn gu'. Co'se' tataa ndxàc loo gu',
sya, ngue xec yèe gu' no ncha'la's gu'
loo leque yaltii co' ndxàc loona. **7** Leque
daa mbli nèen loo co' ndub quee lezon
cón che'n gu' tac texal ndyactii no gu'
daa, no ngue xec yèe gu' cón che'n
yaltii co' ndxàc loo gu', tataa gáca loo
gu' le' Diox tegánque' lezo' gu'.

8 Mèn huesen, ndlyazen le' gu' non
no ta' gu' cuent cón che'n huax yaltii
co' ngòc loon láth co'se' mque tee'en
le'n rye yèezya' co' nac làaz mèn asia.
Casque' mblyá' daa loo yalguth tyá
tant thib con' mbli no mèn daa axta
mblin cuent ñché' xec daa tolo que
tee'en o ché' tyá ñeei loon? **9** Lìcpé' ba'i,
mden'en le'n lezon no ndxaben loo
lezon: Nase guth mèn daa. Ngòc con'a
loon par ne'ngàpten yalxla's lyá' daa

por cóñ che'np'e'en. Ndx'e'leque', ngòca par gápen yalxla's loo Diox co' ngo xban mèn làth mèn nguth le' Diox lá' daa chele' Diox nee lezo' li Diox con'a loon. ¹⁰Diox mtelá' daa la's ya' mèn co'se' yamerle' nguthxù' mèn daa. No axta nalle' tatabe' ngue lyath no Diox daa par ne'guthte mèn daa co'te' nzon ndxè'. No loo Dioxa ndxàpen yalxla's le' Diox tolo lá' daa no tolo lyath no Diox daa par ne'guthte mèn daa no ndub queeqe' lezon le' Diox telá' daa ned ga que tee'en. ¹¹Tataaque' gáca loon chele' gu' lyath no daa por mbez gu' Diox por daa par yende cóñ li no mèn daa. Por cóñ che'n huax mèn co' cuez no gu' Diox por daa par tolo lyá' daa loo yalguth co' ndlya's mèn li no mèn daa, huax mèn gab: Diox quix non U', Diox, por con' ndac co' ngòc loo prob Pab.

**Tré' ndlu' chonon mblyen' Pab.
Ne'ngagàde Pab ciuda Corint.**

¹²Nzo thib con' co' ndli par ndan gust lezon no par ndyac lezon. Loo con' ndxè', nden'en le'n lezon cóñ che'n con' ngue lin, ndyaquen, huenque' ngue lin. Tac leque daa ngue ta' cuent no non daa le'n lezon le' daa ngue tee ban ndac loo Diox làth mèn loo izlyo' por mblá'en ryethe con' co' nac cóñ che'n xab izlyo'. No inquediiden loo hues xtàan. Más de cona, masre' ndlina làth gu'. Ingue tee bante daa làth mèn xal mèn co' nde'f di's ndxác. Ndx'e'leque', Diox ndli le' daa ngue tee ban ndac loo gu' no loo taamas mèn loo izlyo'. ¹³Di's co' ngue que'en ye's loo gu' co' nac cart ndxè', ante ntel'en di's loo gu' co' inagànte nac par lab gu' par gòn gu' no ta' gu' cuent cóñ nee di's ndxè'. No ndub quee lezon yaa'd di's ndxè' le'n quèe yéc gu', no ten' gu' cóñ nee di's ndxè' co' huen huen, ¹⁴xal mden' gu' no mda' gu' cuent mase ndxep cóñ chenen thib mod no tedib mod. Tac co'se' gáca huiz co' yi'th Tad Jesús na',

anz'e'f tyac lezo' gu' huiza xal nden'en ndyac lezon por cóñ che'n gu' nalle.

¹⁵No por yalxla's co' ndxàpen loo gu' xal mque'en ye's loo cart co' mtel'en loo gu', niin con' ndxè' loo gu': Mblin xtùuz no mnibe'en loo lezon ner galen loo gu' par gal neen máa gu' par nedrè' par tataa mod ndac lezo' gu' mbal neen máa gu' chop vez. ¹⁶Licque', mblin xtùuz gal too naan gu' co'se' mxenen ned nguan par ned yéezya' co' nac làaz mèn macedon. No co'se' biin le'n yéezya' co' nac làaz mèn macedon, mblyazen beren, gal neen máa gu' tedib vez láth ndoon ned par làaz mèn jude. No lomisque', mblyazen ya tee ned gu' daa ndxep co'se' biin loo gu' par ga que tee'en par ned le'n yéezya' che'n làaz mèn jude. Tataa nac co' mblyazen lin mastale' ne'ngàcte gan nglina. ¹⁷Co'se' mnibe'en lezon gal neen máa gu' par nedrè', ¿ché' mblí gu' cuent ante guniina loo gu' no angmblin xtùuz tataa lin, cà'? O ¿ché' ndli gu' xtùuz le' daa ngo xnee con' ndlin xal ngo xnee mèn co' nac mèn co' be' ndli cas loo cóñ che'n xab izlyo' co'se' mbez mèna li mèna thib con' no yiloa ne'lide mèna con'a, cà'? Yende xàa. ¹⁸Per Diox co' ndlique' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn, Diox non no nda' Diox cuent, licque', liquen co' mbezen loo gu'. Ne'quediiden mèn. ¹⁹Cón che'n Jesucrist co' nac xgan' Diox mde'th nu' no mblo nu' yalbàn loo gu', co' nee di's, yon nu' co' nac Silvan no Timote no daa, Pab. Thidtene ne'ntoxcu'a'de Tad Jesucrist yalgutye'. Ndx'e'leque', licpe' ngòc di's co' gunii Tad Jesucrist thidtene. ²⁰Tac por cóñ che'n Jesucrist ndxàc ryethe con' co' mcàbgòn Diox li Diox. Por cona, co'se' mbez na' cóñ che'n Diox loo mèn le' Diox nac thib Diox roo Diox xèn, mbez na' tataaque' gáca por cóñ che'n Tad Jesucrist. ²¹Leque yub Diox nac xa' co' ndli par leque nu' ndli nèe nu' loo cóñ che'n

Crist, no par leque gu' ndli nèe gu', ne, loo cón che'n Crist. No leque yub Diox nac xa' co' ndli le' na' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo' par ngòc na' che'npe' Diox. ²²Por cón che'n Xpii Natú' che'n Diox, Diox mblec xà' na' loo cón che'n xab izlyo' xal ndli mèn co'se' nque' mèn thib sell loo thib xque's par gác nèe xque'sa. Tataa mbli Diox loo na' co'se' mblàa Diox Xpii Natú' loo na' par yòo Xpii Natú' loo na' no ñibe' Xpii Natú' loo na'. Xpii Natú' ndlu' loo na' no por cón che'n Xpii Natú' non na', licque', ta' Diox con' co' mcàbgòn Diox ta' Diox loo na' yiloa co' gác che'npe' na'.

²³Per chele' daa axta nalle' tarte gal nee máa gu' par ned ciuda Corint ndxè' xal mblin xtùuza, mèn ciuda Corint, Diox nonque' no naneeque' Diox leque daa mbli par ne'gal needen máa gu' por cón che'n gu' par ne'ngaclooden loo gu' no par ne'ngàc nayi'den loo gu'. No chele'i ilicte nac, ña'lben loo Diox más huen guth Diox daa. ²⁴Inacte le' daa ngue nibe' loo gu' xal nac mod co' ndxàal yila's gu' loo Crist. Ndxe'leque', daa ngue xo'f zin' co' mxo'f zin' Diox loon par lyath non gu' par tolo tyac lezo' gu'. Tac, licpe' ba'i, leque gu' ngue li nèe gu' loo con' co' ndxela's gu' loo Diox, ndyaquen.

2 Con' ndxè' nac con' co' mnibe'en loo lezon. Mblin xtùuz más huen ya ne'bereden ga neen máa gu' par ne'tolode xi lezo' gu'. ²Tac chele' daa tolo texi lezo' gu', ñchó mèn gác li par tyac lezon, sya? Gu', no maste, nac mèn co' ndlin cuent ntegán lezon co'te' nzon ndxè!. No chele' daa texi lezo' gu' arid, ñché' nzo mod leque gu' li par tyac lezon sya, cà? Yende moda, élé? ³Cona, tataa mque'en ye's cón che'n con' ndxè' loo gu' loo ner cart co' mtel'en loo gu' tac indlyasten galen loo gu' par ne'xi tñ'te lezon por cón che'n gu', gu' co' ndxàal li par tyac tñ' lezon. No daa ngobe' no ndxàpen yalxla's loo

ryete gu' chele' daa tyac lezo' co'se' gal neen máa gu' par nedrè!, gu', ne, tyac lezo' co'se' ñee gu' zin daa loo gu'.

⁴Anzel' nden'en co' mblin no anze'f nxi lezon axta mbínén cón che'n ner cart co' mque'en ye's loo gu'a. Per cart co' mque'en ye's loo gu'a, ne'ntel'ten carta loo gu' par mtexin lezo' gu'. Ndxe'leque', mque'en carta loo gu' par non gu' no par ta' gu' cuent le' daa, licque', nque'que' lezo' ñèen ryete gu' axta plóthe.

Pab ngue ta' cuent loo mèn teri'th tecan' mèn xquin no xtol xtàa mèn co' nac con' ye'rsin' co' ndli mèn loo xtàa mèn.

⁵Per chele' chó thib gu' co' nzo làth gu' mbli mzyál' di's no mzyál' cuent par ndxàc yalnaxi loon, ingue cua'nte mbi'a di's no cuent par ante daa nxi lezo'. Ndxe'leque', ncua'n mbi'a di's no cuent par nxi lezo' gu', ne. Niin le' mbi' mbli par nxi lezo' ndxep gu' par ne'gabten le' gu' inthyonte no inxide lezo' gu' por con' co' mbli mbi'a. Tataa niin par nden' gu' arid le'n lezo' gu' por cón che'n con' co' ndxàc làth gu' no par ne'tetiiden gu' arid cón che'n con' co' ngòc por cón che'n mbi'a làth gu'. ⁶Ya ngolole' no ya guneele' con' co' ngòc mod co' mtetíi gu' mbi'a co'se' mqueltàa gu': No con thidte di's mnibe' gu' gáca loo mbi' par mxactii mbi', mbi' co' ndxàc hues xtàa gu' co' mbli con' ye'rsin'a làth gu'. Na nii loo gu': Ne'tolode tetíi gu' mbi'. ⁷Per nalle', más huen fteri'th ftecan' gu' con' co' nzo lezo' gu' ñée gu' mbi' co' nac hues xtàa gu'a. Ndxe'leque', más huen fcua'n gu' mod tegán gu' lezo' mbi'. Tac ne'stolque' ne'tolode xec mbi' loo con' ngue li no gu' mbi', tant nxi yéc mbi' no tant nxi lezo' mbi' loo con' mbli mbi'. No yiloa le'lé' tyub yéc mbi' ryo xà' mbi' làth gu' thidtene. ⁸Cona, ngue niin loo gu': Bli gu' favor. Ndlyazen bere gu', cua'n gu' mod lu'

gu' loo mbi' le' gu', lìcque', nque'que' lezo' ñìèe gu' mbi'. ⁹Daa mque'le' thiò cart loo gu' ndore' cóñ che'n co' ndyac gu' ba!. Mque'en ner carta loo gu' par ñeen ñeene' ché', lìcque', tyubdi's gu' loo ryethe con' co' ñibe' Diox loon par lu'en loo gu'. ¹⁰Nalle' loo mèn co' gu' teri'th tecan' xèn xyàñ co' nzo lezo' gu' co'se' ñìèe gu' mèn por cóñ che'n chol con' mbli no mèn gu', daa, ne, teri'th tecan' xèn xyàñ co' nzo lezon cóñ che'n con' co' mbli no mèn daa. Tac chele' daa mteri'th mtecanen xèn xyàñ co' ngòo lezon co' mbli no mèn daa por ndlyat lezon ñìèe gu', mteri'then mtecanen xèn xyàna loo Crist. ¹¹Tataa li na' par ne'lida Mebizya gan loo na' nec thiò mod no nec tedib mod tac na' naneeque' co' huen huen xá nac mañ che'n Mebizya par li Mebizya gan loo mèn.

Imbe see teede lezo' Pab le'n ciuda Tro.

¹²Tan cuent loo gu' loo cart ndxè!. Co'se' mzin daa ciuda Tro, ngua tethen no ngua lon yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Crist. Mxaquen mxal' Diox ned no mxal' Diox yó' loon par ngue lin zin' co' mxo'f zin' Tad loon cóñ che'n Tad. ¹³Per láth co'se' ngon le'n ciuda Tro, ne'mbe see teede lezon no yende chó gust ngon le'n ciuda Tro tac ne'ngzál'ten Tit co' ndxàc hues na' por cóñ che'n Crist tya. Ale por cona, mbli guniin Diox loo mèn co' ngòo loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Crist le'n ciuda Tro. Mxenen ned. Nguan par ned le'n yéezya' che'n làaz mèn macedon.

Pab ndyoodi's cóñ che'n mèn co' mbli gan ngro xà' loo cóñ che'n xab izlyo' par ngòc mèna che'npe' Crist.

¹⁴Per Diox quix Diox tac Diox nzo noque' nu!. Ndli nu' gan nxo'f zin' nu' zin' co' nac zin' cóñ che'n Crist Jesús. No ndli Diox par nda' mèn cuent cóñ

che'n di's ndac co'se' ngo nu' yalbàn axta nden' mèn nac cóñ che'n di's ndac che'n Diox xal thiò xla' co' ndrye's loo mbii co' anze'f nix ndlya!. Tataa ncàba loo cóñ che'n di's ndac rye lugar co'te' ngo nu' yalbàn cóñ che'n di's ndac. ¹⁵Co'se' nde'th nu' no ngo nu' yalbàn cóñ che'n Crist pál ned nzo mèn, ndxò lezo' Diox cóñ che'n con' co' ngue li nu' xal thiò zen yal' co' ngo Crist loo Diox, que naca tyal mèn gòn mèna di's par lyá' mèna loo con' ryes, que naca ne'tyalte mèna gòn mèna di's par càba loo mèna lyux mèna. ¹⁶Loo ndxep mèn nac nu' mèn co' nda' cuent cóñ che'n con' co' càb ryo xà' mèn loo Diox thidtene, co' nee di's, lyux mèn, ndyac mèn. Le' loo taamas mèn na, nac nu' mèn co' nda' cuent cóñ che'n con' co' càb yòo ban no mèn Diox thidtene, ndyac mèn. Yende chó mèn nzo co' gác no co' xec thidte mèna li zin' ndxè!. Ante ndxác nu' tolo li nu' zin' ndxè!
co'se' tolo ndlyath no Diox nu!. ¹⁷Ingue lide nu' zin' cóñ che'n di's ndac co' nac che'n Diox par li nu' gan co' hua nu' xal ndli huax mèn co' nse' loo di's ndac che'n Diox par li mèna gan huax tmi. Ndxe'leque', co'se' ngo nu' yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo mèn, dib nzo yéc nu' no dib nzo lezo' nu' ngo nu' yalbàn. Ingode nu' yalbàn xal mèn co' ndoo guyith lezo!. Nden' nu', lìcque', mtel' Diox nu' no non nu' le' loo Diox ngo nu' yalbàn loo mèn. No non nu' nac nu' che'npe' Crist. Yende mod li nu' con' co' neete lezo' nu' li nu'!

Trè' ndlu' Pab le' di's ndac che'n Diox nac thiò conveñ cub.

3 Co'se' ndlab gu' di's co' ngue bezen loo gu' loo cart co' mtel'en loo gu' ndxè!, ¿ché' nden' gu' no ché' ndyac gu' beren, tlón, tyoodizen no tan cuent con' ndac cóñ chenen loo gu' tedib vez, cà? o ¿Ché' ndyac gu' naquin que' tedib mèn ye's co' nac cart par ta'

mèna cuent ndac cóن chenen loo gu', cà? o ¿Ché' ndyac gu' ndxàal ñia'ben loo gu' que' gu' ye's cón che'n nu' co' hue' nu' loo taamas mèn par tataa mod ta' ndac gu' cuent cón che'n nu' loo mèn xal ndli ndxep mèn, cà? Yende xà.

²Nac yub gu' xal thib cart co' mque' Crist ye's loo mèn co' tan càa mèn. Non mèn cón chenen por cón che'n gu' xal non mèn cón che'n tedib mèn por cón che'n thib cart co' mque' mèn loo xtàa mèn. Inquinte daa chol cart co' ta' cuent cón chenen. Ante, ndyaquen, nquin non mèn cón che'n nu' por cón che'n gu'. Con'a no maste nquin nu'. Lezon no ngudloon nac gu' loon tant ndyac non gu' axta ne' ne' yathlazen cón che'n gu'. Non mèn no nanee mèn cón chenen xal nac daa por cón che'n con' co' ndxàc loo gu' por cón che'n daa tac non mèn le' gu' mzye' mod co' nque tee ban gu' loo Diox thib cua'a.

³Mèn ciuda Corint co' ndxàc huesen por cón che'n Crist, tetaquen thib di's cón che'n na' no cón che'n Crist loo gu', co' nee di's, gu' nac xal thib cart co' mque' leque yub Crist loo taamas mèn no mda' Crist lugar huen carta loo mèna, co' nee di's, gu' ndlu' xal nac daa no xal nac Crist loo mèn. Cón che'n con' ndxè' inacte xal thib cart co' mque' mèn ye's con tint. Ndx'e'leque', gu' mzye' mod co' mque tee ban gu' thib cua'a por cón che'n Xpii Natú' che'n Diox, co' thidtene nabán, co' mbli thib zin' loo gu'. Con' ndxè' ndlu' gu' loo mèn xal ndlu' thib cart con' loo mèn. Ne'ngàcte con' ndxè' xal ngòc di's co' mque' Diox loo quèe co' mtoxcua' Moisés pólá, co' mcàaya' mèn nación Israel. Ndx'e'leque', cón che'n zin' co' mbli Xpii Natú' loo gu'a, ngüaa'd le'n lezo' mèn no ngüaa'd le'n xtùuz mèn, ne, par ta' mèn cuent xá nac cón che'n Diox no xá nac daa por cón che'n gu'.

⁴Por cón che'n Crist, anze'f thib yalxla's ndxàpen loo Diox no ndxelazen

loo Diox le' Diox lyath no daa par xo'f zin' ndaquen zin' co' mxo'f zin' Diox loon par lin co' nac cón che'n di's ndac che'n Diox. ⁵Inacte por cón che'n yub nu' ndli par ndxàc nu' ndli nu' ndxep con' co' ndxácte nu' ndli nu' cón che'n di's ndac co' nac cón che'n Diox. Ndx'e'leque', con' co' ndxácte daa ndlin co' nac cón che'n di's ndac che'n Diox, ndlina ante por cón che'npe' Diox no ndlina xalte ndlyath no Diox daa. ⁶Yub Diox nac xa' co' mbli loon par xo'f zin' ndaquen thib zin' cón che'n conveñ cub co' mbli Diox loo mèn co' nac cón che'n di's ndac che'n Diox. Ley co' mnibe' Diox loo Moisés par mxo'f Moisés leya loo mèn nación Israel, leya mnibe' le' mèn tyubdi's loo ryethe con' ñibe' leya loo mèn. No mèn co' indyubdi's ndacte loo ryethe con' mnibe' leya loo mèna, loo mèna càb quexù' Diox loo mèna par ryo xà' mèna loo Diox thidtene yiloa. Xpii Natú' nac xa' co' ñibe' loo mèn co' nzo loo conveñ cub co' mbli Diox loo mèn. Mèn co' nzo loo conveñ cub, mèna ban no Diox thidtene yiloa.

⁷Cón che'n di's co' ngòc ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel pólá, ner mque' leque yub Diox di's co' ngòc nerleque' di's co' ndxab Diox cón che'n leya loo quèe. Láth ngo no Moisés Diox loo yii Sinaí tiempa, mquée xnìi che'npe' Diox loo Moisés. Texal ngulàà tûub Moisés loo yii Sinaí loo Diox loo mèn nación Israel, ne'nxecte mèn nación Israel mbui' mèn loo Moisés tant mquée xnìi che'npe' Diox loo Moisés. Per mastale' tataa mquée xnìi tín' loo Moisés le'n huiza, xnìia xèegà xèegà mbyu!. No xèegà xèegà mdyon' xnìi co' mquée loo Moisés. No mastale' cón che'n co'se' mtlo mxo'f Moisés leya loo mèn nación Israel ngòc thib con' roo no thib con' xèn axta mquée xnìi che'npe' Diox loo Moisés, con' co' ncàb loo mèn co' ne'tyalte tyubdi's ndac loo leya, mzib quìi Diox mèna par tyoo xà'

mèna loo Diox thidtene yiloa. ⁸Ale'que' ne' gàc más con' roo con' xèn cón che'n conveñ cub co' nac di's ndac che'n Diox loo mèn co'se' ñibe' Diox loo mèn por cón che'n Xpii Natú' leque con' roo con' xèn cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn pólá. Tataa ndxàca, ¿lé'? ⁹Cona nee di's, chele' ley co' mxo'f Moisés loo mèn mcàb loo mèna le' Diox mquexù' mèn tac ne'ndalte mèn ndubdi's ndac mèn loo Diox xal ngòc yalnibe' che'n leya, pues chele' leya ngòc thib con' roo con' xèn loo mèna, ale'que' ne' gàc con' roo con' xèn di's ndac che'n Diox. Tac por cona mbli Diox le' na' co' ndxela's loo Crist nac mèn nalì no mèn nambìi loo Diox. No mdyal Diox ngòo na' loo cón che'n Diox por cón che'n di's ndac. ¹⁰Mastale' ngòc con' roo con' xèn loo mèn por cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no ngòc leya thib con' roo con' xèn tiempa, per nalle' pà ta' cón che'n leya con conveñ cub co' nac mod cub co' ñibe' Diox loo mèn nalle', ¿lé'? ¹¹Cona, ngue niin loo gu', mèn ciuda Corint: Chele' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, co' ngòc thib ley co' mnibe' loo mèn ndxepte tiemp, ngòc thib con' roo con' xèn, ale'que' más conveñ cub co' ñibe' loo mèn thidtene ne' gàc más con' roo con' xèn, ¿lé'?

¹²No nalle' con dibaxla's ndyoodiz non mèn cón che'n conveñ cub co' nac di's ndac che'n Diox. Tac ndub quee lezon cón che'n con' roo con' xèn co' gàc loon por cón che'n conveñ cuba. ¹³Indxàcta loon xal ngòca loo Moisés co'se' mtau' Moisés loo Moisés con thib le' vel par ne'hui'de mèn nación Israel loo Moisés. Tataa mbli Moisés tiempa par ne'hui'de mèn nación Israel xá mod xèegà mdyon' xnìi no mbyu' xnìi co' mquée loo Moisés co' ne' ne' nxec mèn nghui' mèn loo Moisés tiempa. ¹⁴Per ngòc mèn nación Israela mèn co' nau' yéc nau' loo. Ne'nda'de mèn nación Israel cuent. No ne'ngaa'dte di'sa le'n

lezo' mèn nación Israel tiempa. Tac axta huiza no axta huiz nalze co'se' ndlab mèn nación Israel di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' nac testamentgool, tatabe' nau' loo mèna no nau' yéc mèna. Indxònte mèna di'sa. Per co'se' yila's mèn nación Israel loo Crist, axta syare' tyub xnìi yéc mèna no tyub xnìi lezo' mèna loo cón che'n Diox par ta' mèna cuent cón nee di's, di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' nac testamentgool. ¹⁵Axta huiza no axta huiz nalze co'se' ndlab mèn nación Israel co' nac di's che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèna, tatabe' nau' loo nau' yéc mèna xal thib con' co' nau' thib le' lar' loo par ne'ya'a'dte di'sa le'n lezo' mèn co' nac mèn nación Israel. ¹⁶Per co'se' tlo zye' xtùuz che'n chol mèn par yòo mèna loo cón che'n Diox por cón che'n Crist, que nac mèna mèn nación Israel, que nac mèna mèn co' inacte mèn nación Israel, axta syare' tyub xnìi yéc mèn no tyub xnìi lezo' mèn loo cón che'n Diox par ta' mèna cuent cón che'n xti's Diox no cón che'n Diox. ¹⁷Yub Diox nac Xpii Natú' no loo mèn co'te' nzo Xpii Natú' che'n Diox, loo mèna yende cón cuee no yende cón nca' loo con' co' nac cón che'n Crist. ¹⁸Per ryete na' co' ndxela's loo cón che'n Crist, nduble' xnìi yéc na' no nduble' xnìi lezo' na' loo cón che'n Diox, co' nee di's, inacte na' xal mèn co' nau' rloo con thib le' lar'. No ndxàca loo na' co'se' hui' mèn loo na', nden' mèna ngue hui' mèn loo Crist xal ngüi' mèn loo thib spej. Tataa ndxàca tac ndyac na' ngue hui' na' loo Crist lath ngue lab na' xti's Diox co' ndlu' cón che'n Crist loo na' xal ñaa loo na' co'se' ngüi' na' loo thib spej. Lath xtau'a, nzye' mod co' nque tee ban na' par xèegà xèegà que tee ban na' xal nac Crist no tataa mod xèegà xèegà ndxàca na' xal nac Crist. Con' ndxè' ndxàc loo na' por cón che'n Diox co' nac thib Xpii.

4 Cona, ngue niin loo gu': Thidtene indyoo xà'de lezon loo zin' co' mxo'f Diox loon ndxè!. Tac por anze'f mblyat lezo' Diox gunèe Diox daa, mxo'f zin' Diox zin' ndxè! loon par nxo'f zin'en zin' ndxè! loo Diox. **2** Part cóñ chenen, mblá'lén ryethe con' co' xexte ndli mèn co' ncàb nthyon mèn chele' chol taamas mèn ñèe ngue tee lin con'a. Ne' ne' inquedlin chol mèn xal nac mod co' ndxác daa ndlin loo cóñ che'n Crist. Ne' ne' indlu'en loo mèn cóñ che'n di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox le' di'sa nac xà'le' di's no xà'gué! cuent co' ndlu' loo libr co' nac xti's Diox. Ndxé'leque', loo Diox ndlu'en ante con' co' nac con' licpe' co' ndub loo libr co' nac xti's Diox cóñ che'n Diox loo mèn. Tataa mod ta' mèn cuent no ten' mèn le'n lezo' mèn lìcque' nac con' co' ndlu'en loo mèn cóñ che'n Diox ned ngue tee'en. **3** Chele' di's co' nac cóñ che'n di's ndac co' nda' cuent no co' ndlu' cóñ che'n Crist, co' ndethen no co' ngon yalbàn loo mèn, indxa'a'd ndacte yéç mèn no lezo' mèn, ndxàca tataa loo mèna tac nau' yéç no nau' loo mèn, mèn co' nzi tee huan loo Diox, mèn co' co' too Diox loo Diox yiloa. **4** Per com le' mèna idxela'ste loo Crist, élé?, Mebizya co' nac xal thib diox che'n mèn loo izlyo' ndxè! le'n ndxep tiemp co' nzi ban mèn loo izlyo' ndxè!, Mebizya mtau' loo no mtau' yéç no mtau' Mebizya lezo' mèn co' ne'ndalte ngala's. Tataa mod mbli Mebizya par ne'tyubte xnii yéç mèn no par ne'tyubte xnii lezo' mèn loo cóñ che'n Diox par ne'gònte mèna no ne'ta'de mèna cuent cóñ che'n di's ndac co' nac xal xnii co' ntenii yéç mèn no co' ntenii lezo' mèn loo cóñ che'n Diox par non mèn no ta' mèn cuent cóñ che'n con' roo con' xèn che'n Crist co' nac xalque' nac Diox, Diox co' idxú'de loo mèn. **5** Co'se' ngo nu' yalbàn, ingode nu' yalbàn cóñ che'n nu'. Ndxé'leque', ngo

nu' yalbàn cóñ che'npe' Crist Jesús le' Crist Jesús nac Tad co' ñibe' loo ryethe con'. Le' cóñ che'n nu' na, nac nu' xal thib moz loo gu' tac nu' nac moz che'n Jesús co' anze'f nque' lezo' Jesús ñèe Jesús. **6** Co'se' mblec Diox izlyo' no co'se' mxèn' Diox izlyo', Diox mnibe': Yo xnii co' tenii loo yal'cuau loo izlyo'. No, chàa, ngòca. Tataa ndxàca loo na' nalle', ne. Leque yub Diox nac xa' co' mbli par mdyub xnii yéç na'. No mbli Diox par mdyub xnii lezo' na' loo cóñ che'n Diox par tataa mod gác na' ta' na' cuent cóñ che'n con' roo con' xèn che'n Diox xalque' mbli' Jesucrist cóñ che'n con' roo con' xèn che'n Diox loo na'.

**Trè' ndlu' cóñ che'n cóñ nee
di's ndxàp mèn yalxla's loo
Crist no loo cóñ che'n Crist.**

7 Per nalle', tetauen thib di's loo gu' par ta' gu' cuent no par non gu' cóñ che'n di's co' nde niin loo gu' ndxè!: Con' ndac co' nac cóñ che'n Diox co' ndxàp na' por cóñ che'n Crist, le'i nac xal thib tesor co' axta arid náp ntac co' nzosua' le'n thib yàat yòo. Loo cóñ che'n tesora nac na' xal yàat yòo co'te' ndxòosua' tesor par non mèn con' roo con' xèn co' ndxàc loo na' inacte por cóñ che'npe' na'. Ndxé'leque', le'i ndxàc loo na' por cóñ che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox. **8** Por cona, ngue niin loo gu': Mastale' rye ned co'te' ngue que tee'en nzoque' con' co' nca' loon loo cóñ che'n Crist no ndxàc ngòc nguàal con' loon, per inpor cona'de ndxetac lezon. Ndoo xal'que' ned ndoo xal'que' yó' loon. Chop ndxàc lezon huax vez loo con' co' ndxàal lin. Per ndxé'leque', thidtene ne'gabten loo lezon lá'en zin'. Per ndxé'leque', ndub queequ'e lezon toloque' que tee xo'f zin'en zin' loo cóñ che'n Diox. **9** Mastale' ndub ngu's mèn daa, Diox ne'nglá'ya'de daa. Mastale' mtetìi mèn daa axta plóthe, mbli mèna

cuent nguth daa. Per ne'nguthte mèna daa. ¹⁰Loo zin' co' nxo'f zin'en loo cón che'n Crist, atate huiz ndri'then loo yalguth. No ndyactiìn xalque' ngòca loo Jesús co'se' mque' mèn Jesús loo cruz. Co'se' tataa ndxàca loon, ngue lu'en loo mèn le' Jesús ndlyath no daa par ban daa xalque' mque tee ban Jesús lâth mèn, ne. ¹¹Per lâth be' ngue tee banen loo izlyo' ndxè', nzoque' ryes loon ryete huiz par guth mèn daa por cón che'n Jesús. Por con' co' nde teele' ndxàc loon, ndxú' loo mèn no nda' mèn cuent le' Crist ngue tee noque' daa por mod co' ngue tee'en loo zin' co' nxo'f zin'en loo cón che'n Crist. ¹²Cona, ndyaquen thib mod no tedib mod ne'lyá'de daa loo yalguth por cón che'n zin' co' nxo'f zin'en cón che'n Jesús. Per part cón che'n gu', ndxe'leque', por cón che'n ryete con' ndyactiìn ncàba loo gu' le' gu' ngue tee ban xalque' ñibe' Diox loo gu'.

¹³Thidte mod ndxelazen loo Diox xal ngola's mèn co' mque' ye's co' nac libr che'n Salmos co' nac xti's Diox xal mbez di's co' ndub loo libr che'n Salmos:

Por ngolazen, cona ndyoodizen cón che'n Tad.

Daa, ne, ndxelaz loo Tad Diox. Por cona, ndyoodizen cón che'n Tad Jesús. ¹⁴Nonque' na' no naneeque' na' le' Diox co' mblo xban Tad Jesús, Diox co xban na', ne, par bii no na' Diox co' hue' na' loo Jesús co'te' nzo Jesús. ¹⁵Ryete yaltii co' ndxàc loon, le'i ndxàc loon par càba con' ndac loo gu', co' nee di's, li Diox anggàc con' ndac loo huax mèn co' yila's loo Jesucrist par gab mèna loo Diox: Diox quix U', Tad Diox, por ryethe con' ndac co' ndli no U' nu'. Le' sya, di's co' gab mèn loo Diox li par càba loo Diox xyo'f lèe xyo'f xti's Diox loo taamas mèn.

¹⁶Por cona, indxetacte lezon loo cón che'n Diox. Mastale' bél'yòo ladpe'en

ndoo yàc co' gox par gatha yé' huize', per ndxe'leque', thib huiz tedib huiz sate más ncàba con' ndac loon le'n lezon no le'n xtùuzen loo con' ndub quee lezon. ¹⁷Tac ryethe yalnaxi co' ndxàc loon nalle' loo izlyo' ndxè', le'i nac co' stileil ndri'th loon ndxepte tiemp no maste. Per pà ta' con' co' ndxàc loon ndxè' loo con' roo con' xèn tìn' co' thidtene gàc loon yiloa. ¹⁸Part cón chenen, indliden xtùuz no ingüi'den loo con' co' ndxú' loo mèn. Per ndxe'leque', ndlin xtùuz no ndyóon cón che'n con' co' idxú'de loo mèn. Tac con' co' ndxú' loo mèn, co' ngüi' mèn loo, nac con' co' nxec ndxepte tiemp no maste. Per con' co' idxú'de loo mèn, con'a nxec thidtene. No ne'tyon'te no ne'lyuxte con'a thidtene.

5 Na' naneeque' chele' bél'yòo lad na' ndxè' co' nac xal thib yòocal co' ne'xecte nen co'te' nzo ban na' nalle' gath no lyux, Diox toxcu'a' no que no Diox thib ladpe' na' co' gàc xal thib yòocal cub co'te' yòo ban na' loo bé'. No ladpe' na' co' mbli nable' Dioxa, ladpe' na' ne'tyoxcua'de por mèn che'n izlyo' ndxè'. Ladpe' na' co' mbli nable' Diox co' gàc che'npe' bél'a xec thidtene. ²Lìcque' naca, lâth nabán na' loo izlyo' ndxè' ndli na' sient. No nden' na' ryethe yaltii no ryethe yalnè co' ndxàc loo bél'yòo ladpe' na' ndxè' nalle', ¿lé? Por cona, ndlya's na' gath bél'yòo ladpe' na' ndxè' par que no na' tedib lad cub co' nac che'npe' bél'. ³No lad cub na', co' que no na'a, gàc xal thib ned xab cub na' co' goc na' par ne'gàc chede na', co' nee di's, par ne'yòode alm na' no xpíi na' tua'te loo bé'. ⁴Cona, ngue niin loo gu: Lâth be' nabán na' le'n co' nac bél'yòo ladpe' na' ndxè', anze'f nalyat nden' na' con'. No ya ne'xecte na' nden' na' con' co' ndxàc loo na'. Inacta ndlya's na' anggath na' par alithe ryo xpíi na' no alm na' loo ladpe' na' par ne'que node na' thib ladpe' na'.

Ndxe'leque', ndlya's na' gath na' par que no na' tedib ladpe' na' co' gác thib lad cub co' ne'gathte thidtene no co' gác thib ladpe' na' co' banque' thidtene.

⁵Yub Diox nac xa' co' mbli par que no na' thib lad cubpe' na' co'se' gath bél'yòo ladpe' na' ndxè!. No mblàa Diox Xpii Natú' loo na' par li la's na' que noque' na' thib lad cubpe' na' yiloa.

⁶Por cona, ngue niin loo gu': Láth be' naban na' loo izlyo' ndxè!, thidteneque' ndxàp na' yalxla's loo Diox le' Diox li con'a loo na'. Naneeque' na', ne, láth be' naban na' le'n bél'yòo ladpe' na' ndxè! loo izlyo' ndxè!, be' nzi tee xà' na' loo Diox loo bé!. ⁷Láth be' nzi tee ban na' loo izlyo' ndxè!, ndxàp na' yalxla's le' Diox li ryethe con' mcàbgòn Diox li Diox loo na'. Imbedte na' no indub queede lezo' na' cón che'n con' co' ndxú' loo na' loo izlyo' ndxè! par gác con' ndac loo na' por cón che'n izlyo' ndxè!. ⁸Con'a ndli sate más ndxàp na' yalxla's loo Diox. No sate más ndlya's na' no nguen lezo' na' gath bél'yòo lad na' par yòo ban no na' Diox. ⁹Por cona, que naca inzo node na' Diox, que naca nzo no na' Diox, ngue li na' con' co' nzote mod gác na' li na' par tataa mod más yòo lezo' Diox ñée Diox na'. ¹⁰Tac ryete na', naquinque' yo na' loo Crist par tyoo na' loo Crist co'te' ndub ñibe' Crist par tub rez Crist cón che'n ryethe con' mbli na' láth mque tee ban na' loo izlyo' ndxè! par càaya' na' cón che'n co' gác loo na' por con' co' mbli na', que naca mbli na' con' ndac, o que naca mbli na' con' ye'rsin!.

Di's ndac che'n Diox ndlu' yo nagàl lezo' mèn loo Diox no cue ban mèn rye nda mèn no rye ndye'th mèn loo Diox.

¹¹Pues, com le' na' naneele' no nonque' na' xá mod ndxàal zyeb ryete na' loo Diox, ¿lé?!, tac Diox tub rez

cón che'n na', por cona, ngue lin con' co' nzote mod lin par yila's taamas mèn co' ndxela's loo Diox le' di's co' ndethen loo gu' nac lìcpe!. Diox non no naneeque' Diox cón chenen le' daa, lìcque', ngue que tee ban lìque' loo Diox. No ndlyazzen le' gu', ne, ten' le'n lezo' gu' no mbeden le' gu' ta' cuent le' daa, lìcque', nque tee ban lìque' loo Diox. ¹²Inacta co' beren, ngue niin di's ndxè! loo gu' tedib vez par li gu' cuent le' daa ngue ta' cuent ndac loo gu' cón chenen tedib vez. Ndxe'leque', ngue toodiz non gu' loo cart ndxè! par ngue tan lugar loo gu' par tyac lezo' gu' ndxep no huen yo lezo' gu' por cón chenen. Tataa mod gáca loo gu' gác gu' càb gu' loo mèn co' ndye's con costumbr no con mod co' ndxú' loo mèn. Leque mèna indlide cas xal nac xtùuz mèn no lezo' mèn co', lìcque', ndlu' xá nac mèn loo Diox. ¹³Chele' gu' nden' nquée mbii yéquen por asendli guthen zin' loo zin' co' mxo'f zin' Diox loon por anze'f ndyoodizen loo gu', pues nquée mbii yéquen por naca zin' co' mxo'f zin' Diox loon. Per chele' gu' ndli cuent le' daa ndxe'sleque' ngue tee'en loo gu' no inquéeed mbii yéquen, tataa ndlina por cón che'n gu' par gác con' ndac loo gu!. ¹⁴Com le' Crist nque' lezo' ñée Crist mèn, cona sate más, ndyaquen, nquin lin sirv loo Crist no loo mèn. Por cona, ngo ron co'se' nguth angoluxte Crist loo cruz por cón che'n ryete mèn, sya, por part che'n Diox, Diox mbli cuent ryete mèn, ne, nguthle', co' nee di's, part che'n Diox nguth no Crist ryete mèn loo cruz.

¹⁵Lìcque', nguth Crist por cón che'n ryete mèn. Tataa mbli Crist par gáca nalle' le' part cón che'n Diox, mèn co' nzi ban, co' nee di's, mèn co' ndxela's loo Crist, ne'tolode que tee ban mèna más xal neepe' lezo' mèna no xal ndryo' ndlyen' lezo' mèna li mèna. Ndxe'leque', Diox ndlyas ban mèna par li mèna con'

co' neepe' lezo' Crist, Crist co' nguth no co' ngro xban por cón che'n mèna. ¹⁶ Por cona, axta huiz nalze par delant indliden cas loo taamas mèn. Ne' ne' indlasen cón che'n taamas mèn xal nac mod che'n mèn xal ndli mèn co' alithe nzi tee ban loo cón che'n xab izyo!. Mastale' ndoore' co'se' yila'spe'en loo Crist axta daa mblas cón che'n Crist xal ndla's mèna nalle!. No ne'ngliden cas loo Crist tiempa. Per nalle' xà' nac mod co' ndliben Crist no xà' nac mod co' ndlin cas loo Crist. Nalle' indliben Crist xal mblichen Crist tiempa. ¹⁷ Por cona, chele' chol mèn co' yòo loo cón che'n Crist dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn, mèna nac mèn cub xal thib mbeto' co' diz ngóol. Ryete mod co' mque no mèn pólá nguri'thle!. Per nalle' mèna ngue tee ban con thib mod cub co' nac thib yalnaban cub.

¹⁸ Diox nac xa' co' ngue li con' co' ndxàc loo na!. No leque yub Diox nac xa' co' mtu' mtàl xèn xyàn co' ngòo lezo' na' gunèe na' Diox. Por cón che'n Crist, mbli Diox ryethe con'a par gác na' che'npe' Diox. No mxo'f zin' Diox zin' ndxè' loo na' par gác na' ta' na' cuent co' nzote mod li na' par yu' yàl lezo' mèn loo Diox. ¹⁹ Cona nee di's, leque yub Diox mtu' mtàl lezo' mèn loo Diox por cón che'n Crist. No mbli Diox ya ne'tolode cui'f cón che'n xquin mèn no cón che'n xtol mèn la's nii mèn no la's ya' mèn. Le' loo nu' na, mbli Diox par xo'f zin' nu' zin' ndxè' par lu' nu' loo mèn no par ta' nu' cuent cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn par cue nagàl lezo' mèn loo Diox. ²⁰ Cona, ngue tan cuent loo gu' le' nu' nde loo gu' con di's co' nac xti's Crist xal mnibe' Crist loo nu' par ta' nu' cuent cón che'n di's ndac che'n Diox loo gu'. Cona nee di's nde nu' xal yub Diox par na'b nu' loo gu' gòn gu' di's co' ta' nu' cuent loo gu'. Por cona, nalyat ñia'b nu' loo gu' por cón che'n Crist: Gure nagàl lezo' gu' loo

Diox. ²¹ Crist ne'ncua'nte xquin Crist no xtol Crist thidtene. Per ndxe'leque', Diox mbli cuent le' Crist mcua'n xquin Crist no xtol Crist par nguth Crist loo cruz por cón che'n na!. Tataa mbli Diox par, co'se' yòo na' loo Crist no loo cón che'n Crist, que no na! thib yalnaban nali loo Diox xalque' ndlya's Diox que tee ban li na' loo Diox.

6 No por ndxàc xtàa na' loo zin' co' mxo'f zin' Diox loo na!, por cona, ngue niin loo gu' no ngue na'ben di's ndxè' loo gu': Ne'lal'de gu' gác perdid con' ndac co' ngue lu' Diox loo gu' no co' ngue li Diox loo gu!. ²Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' ndxab Diox loo mèn nación Israel, di's co' mbez:

Co'se' ngòc thib tiemp ndac,
mbìnен di's co' ngurez gu' loon. No
co'se' ngòc huiz par mblyá' gu' loo
con' ryes, daa mblyath no gu'.

Ngue niin loo gu', ne, mèn Corint: Hui' gu' nexa. Nalle' nac thib tiemp co' nac thib tiemp ndac par lyàa yéc gu' no lyàa lezo' gu' loo Diox par zye' mod co' ndxàp gu' loo Diox. Le'n huiz ndxè' no le'n tiemp ndxè' nac huiz no tiemp co'se' nzoque' mod lyá' gu' loo con' ryes.

³ Nec thib mod no nec tedib mod incuanten mod loo mèn par lin ngòc nguàal con' loo mèn par tataa mod ne'ñii yèede no ne'ñii tìide mèn cón che'n zin' co' nxo'f zin'len cón che'n di's ndac. ⁴Ndxè'leque', leque daa nquenap daa par lu'en daa loo mèn le' daa, lìcque', nxo'f zin' cón che'n Diox no ndlin sirv loo Diox. Tataa ndlu'en loo mèn co'se' nxec yèeen par ncha'lazen, no co'se' nxec yèeen co'se' ndli mèn ngòc nguàal con' loon, no co'se' nxec yèeen co'se' nde che con' loon, no co'se' nxec yèeen co'se' ndxàc yaltii loon. ⁵Nxec yèeen co'se' tin mèn daa. Nxec yèeen co'se' nque' mèn daa lezi'f. Nxec yèeen co'se' ndxetoo xyàn no ndxetoo di's lezo' mèn cón chenen. Nxec yèeen co'se' ndli guthen zin!. Nxec

yèen co'se' ngo'en mcal' loon por cóñ che'n zin' co' nxo'f zin'en. Nxec yèen co'se' xlat daa ngue tee'en. ⁶Nque tee ban lìquen no nque tee ban nambíiquen. Lìcpe' ba'i, nonquen no naneequen cóñ nac co' licpe'. Nxec yèen no ncha'lazen loo mèn. Ndlyatque' lezon ñèen mèn par lyath non mèn. Ñibe'que' Xpii Natú' loon. Lìcpe' ba'i, nque'que' lezon ñèen rye mèn dib nzo yéquen no dib nzo lezon. ⁷Co'se' ndyoodizen, ante ndyoodizen di's co' nac di's licpe' loo mèn. No ndxàcque' ryethe con' roo con' xèn co' nzo la's nii Diox no con' co' nzo la's ya' Diox loon. Diox co' nac Diox nali no Diox nambíi ndlyath no daa par que tee ban lì daa par ne'lide mèn ye'rsin' gan quexù' que' fals mèn ye'rsin' daa loo con' co' inacte con' lìcpe'. ⁸Tataaque' ndlin, que naca li mèn cas loon no li mèn con' guryath con' guryèn loon, que naca ne'lide mèn cas loon no ne'lide mèn con' guryath no con' guryèn loon, que naca ndxath ndxèn con' ye'rsin' cóñ chenen làth mèn, que naca ndxath ndxèn con' ndac co' ndlin làth mèn, que naca mbez mèn nac daa mbi' gutyè!. Per mastale' mbez mèn tataa, ndlin con' licpe'!. ⁹Mastale' ayéc axàn' ndlibe' mèn daa, per ndxe'leque', ndli mèn cuent nac daa xal mèn titi. Huax vez mbri'then loo yalguth. Daa ndoo ndxè!. Be! naban daa. ¿Ché' nguth daa ndlya's gu', cà? Yende xàa. Mtetii mèn daa axta mdjac lezo' mèn. Per ne'nguthte mèn daa. Mzyalque' daai tataa mod mtetii Diox daa tac tataaque' mquin daai. Per ne'ngathte daa. ¹⁰Mastale' nxi yéquen no nxi lezon loo con' ndxàc loon, per ndxe'leque', ale leque daa ndli ndyac lezon thidtene. Mastale' yende chó yalgón' ndxàpen loo izlyo', ndxe'leque', ndlin par gáp taamas mèn huax con' ndac loo cóñ che'n Crist. Nac daa mèn co' yende chó yalgón' ndxàp. Per mastale', ingüi'den loo chol yalgón' nalle!. Che'npe'en nac ryethe con'.

¹¹iAa mèn Corint co' ndxàc huesen por cóñ che'n Crist! Nase alanleque mblo'en ryethe con' co' nzo le'n lezon loo gu!. Alanleque mdoodiz non gu' ryethe con' co' nac cóñ che'n Crist loo cart co' ngue tel'en loo gu' ndxè!. ¹²Yende cóñ nden'en le'n lezon cóñ che'n gu' co' nzosua' le'n lezon par ñeen cóñ che'n gu' par tataa mod ne'que'de lezon ñèen gu!. Ndxelque', nzo con' ñee gu' no con' co' nden' gu' le'n lezo' gu' cóñ chenen. Por cona, iaridte nque' lezo' gu' ñèe gu' daa, ndyaquen. ¹³Hui' gu' nexa. Daa ngue toodiz noque' gu' xal loo myen' co' nac xin'pe'en. Bli gu' co' nzote mod li gu' par tolo gác gu' que' lezo' gu' ñèe gu' daa xalque' nque' lezon ñèen gu', ndee gu'.

**Pab ngue ta' cuent loo mèn le'
na' co' ndxela's loo Diox por
cón che'n Jesucrist, licque', nac
na' templ co'te' nzo ban Diox,
Diox co' thidtene naban.**

¹⁴Ne'ta'de gu' lugar queltàa no gu' mèn no thidte gác gu' con mèn co' indxela'ste loo con' co' nac cóñ che'n Crist loo chol con!. Tac ñxá mod tyal mèn yòo mèn co' nac mèn nali no mèn nambíi loo con' ndli mèn co' inacte mèn nali no mèn nambíi, à? Yende moda, ¿lé'? Lomisque' ne, co'se' ntenìi xnii thib lugar co'te' nacuau, yende mod cuau lugara leque tiempa, ¿lé'? ¹⁵No ¿ché' ndli gu' cuent nzoque' mod thidte gác Crist con Mebizya, cà? iYende mod gáca tataa, ey! No ñxá mod tyal mèn co' ndxela's thidte gác mèna par yòo mèna loo cóñ che'n mèn co' indxela'ste, ne, à? iYende mod gáca tataa, ey! ¹⁶No ñxá mod gáca loo na', na' co' nac xal thib templ co'te' nzo ban Diox par tyal na' no ta' na' lugar li na' cas loo chol mdo!, à? Yende mod gáca tataa loo na', ¿lé'? Tac, licpe' ba'i, Diox nzo ban loo na' xal le'n thib templ xal

nac di's co' ndxab Diox cón che'n con' ndxè!. Ndxab Diox:

Daa go ban làth mèna. No que tee noquen mèna. No gàc daa Dioxpe' mèna. Le' mèna na, gàc mènpe' daa.
17 por cón che'n ryethe con'a, ndxab Diox, ne:

Ne'quelità node gu' arid con mèn loo mod co' ndxàp mèna loo cón che'n xab izlyo!. Ne' ne' indlyazen yizil'f yiga's gu' loo chol con' co' nac con' zab co' ndli mèna. Le' sya, tataa mod yòo lezon cón che'n gu'. No ndoo lîte gàc gu' mènpe' daa.

18 Le' sya, gàc daa xal xudpe' gu'. Le' gu' na, gàc xal xgan'pe' daa no xal rsappe' daa.

Tataa ndxab Diox, Diox co' ndxàp ryethe con' la's nii Diox no la's ya' Diox. Thiba con' ndxè!.

7 Tolo mque' Pab ye's. Ndxab Pab: Le' tediba na, chele' Diox, lique', mcàbgònle' ryethe con' ndxè! loo na', gu' co' nque' lezon ñèen, cona tolo ngue niin loo gu' nalle': Ndxàalque' li na' fuerz par que tee ban xà' na' loo ryethe con' co' nac con' zab co' ndxuhua nee lezo' mèn co' nac che'npe' izlyo' ndxè!, no co' ndryo' ndlyen' lezo' mèn li mèn, no cón che'n xtùuz mèn co' ndlipe' mèn le'n lezo' mèn. Ndx'e'leque', zyeb na' loo Diox par gàc na' mèn co', lique', ngro xà' loo cón che'n xab izlyo' par que tee ban lì na' loo Diox.

Pab ngue lu' le' mèn ciuda Corint co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesucrist ngulàa yéc no ngulàa lezo' loo Diox no mzye' mod co' ngòp mèna loo Diox.

2 Por cona, ngue niin loo gu': Fta' gu' lugar yi'th nu' loo gu'. Ne'tolode yitac lezo' gu' ñèe gu' daa. Tac tarte lin nec thib con' ye'rsin' loo nec thib mèn. Tarte té'th nec thib mèn loon par li mèna con' ye'rsin'. Tarte quedìn nec thib mèn, ne. **3** Ingue niiden con'

ndxè! loo gu' par ngue quexù'en gu'. Gu' nonque' le' daa nque'que' lezo' ñèen gu' xalque' gunilena loo gu'a, que naca ban na', que naca gath na', conse' thidte tyoo lezo' na' ban na' loo thidte con' co' nac cón che'n Crist. **4** Anze'f ndxàpen yalxla's loo cón che'n gu' xal nac mod co' nzi tee ban lì gu' loo Diox. Anze'f thib gust ndan lezon co'se' ndyoodizen cón che'n gu' loo taamas mèn axta co'se' mdoodiz non Tit cón che'n gu' leque daa ntegán lezon, ne. No por cón che'n gu' ndyac tín' lezon axta plóthe láth ndli mèn ngòc nguàal con' loon.

5 Tac anon mzin daa le'n yèezya' che'n laaz mèn macedon, yende mod mbe see tee lezon. No yende mod ngo nagàl lezon por cón che'n zin' co' nxo'f zin'en. Ndx'e'leque', thib mod no tedib mod ngòcque' yaltìi no yalndyub ngu's loon. Thib mod no tedib mod, ncua'n xó'que' mèn cón chenen. No mbli mèn ngòc nguàal con' loon. Ale mzyeb daa no ngo noque' lezon. **6** Per mastale' ngòca tataa loon, Diox co' ntegán lezo' mèn no co' ndli par ye'th lezo' mèn co' nzi tee xi lezo', Diox mtegán lezon por mzin Tit loon. **7** Iante mtegán Diox lezon por mzin Tit loon. Ndx'e'leque', masre' mtegán Diox lezon co'se' mda' Tit cuent loon cón che'n xá mod mtegán gu' lezo Tit co'se' mda' gu' cuent loo Tit le' gu' anze'f nguen lezo' lyath no gu' daa tant mxi lezo' gu' por cón chenen no tant ndyóo gu' cón chenen. Por ryethe con' mbli gu'a, thib mod no tedib mod sate más ndyac lezon.

8 Tac mastale' mden' lezon anze'f mxi lezo' gu' por di's co' mque'en loo cart co' mzin loo gu'a co'se' mblab gu' di'sa, no ne'needen cón ngulàa yéquen no cón ngulàa lezon ale tataa mtel'en carta loo gu'. Per nase, inxide lezon tac mtel'en carta loo gu'. Tac thib part huenque' mblin, ndyaquen. Tac cart co' mtel'en loo gu'a mbli mxi yéc gu' no mxi lezo' gu' ndxep tiemp par ngulàa

yéc gu' no ngulàa lezo' gu' par xà' mse' gu' mod co' ndlu' nque tee ban ndac gu' nalle' loo cóñ che'n Crist. ⁹ Per nalle' ndyac lezon. Per indyacte lezon por ante mxi yéc gu' no mxi lezo' gu' por di's co' mtel'en loo gu'a. Ndxe'leque', ndyac lezon tac mxi yéc gu' no mxi lezo' gu' xal nee lezo' Diox. No ndyac lezon tac, mastale' mxactii gu' por cóñ chenen, nec thib mod no nec tedib mod yende chó yalquii ngòc loo gu' loo cóñ che'n Crist por part cóñ chenen. ¹⁰ Tac yalnaxi co' ndxàc loo mèn xal nac co' nee lezo' Diox, le'i ndli par lyàa yéc mèn no lyàa lezo' mèn par zye' mod co' ndxàp mèn par lyá' mèn loo con' ryes. Loo cona inquinte xi lezo' mèn por ngulàa yéc mèn no por ngulàa lezo' mèn par lyá' mèn loo con' ryes. Per ndxe'leque', yalnaxi co' ndxàc loo mèn co' alithe nque tee ban loo cóñ che'n izlyo' ndxè', yalnaxia ncàb ryo xà' mèna loo Diox thidtene yiloa. ¹¹ Per hui' gu' nexa. Loo cóñ che'n leque con' ndxè', le'i ngòc loo gu' mxi lezo' gu' xal gunee lezo' Diox, élé'? Napló con' ndac ngòca loo gu' cóñ che'n con' co' mxi lezo' gu'a le' gu' mbli nèe leque gu' par tyubdi's gu' loo Diox. Co'se' mxi lezo' gu'a, mden' gu' cóñ che'n con' ye'rsin' co' mbli mbi'a le'n lezo' gu'. No leque gu' mdub razon cóñ che'n gu' loo chol mèn. No axta ndlyàa xyàn lezo' gu' co'se' leque gu' ngüi' loo xtàa gu', élé'? No axta mzyeb gu' gunèe gu' daa, ne, élé'? No axta arid mblyaa's gu' thidte gàc gu' con daa. Anze'l mdyóo gu' xá mod tyubdi's gu' loon. No axtaque' mbli gu' gan mbli rez gu' loo mbi' co' mbli con' ye'rsin' làth gu'a. Loo ryethe con' mbli gu'a, mblu' gu' loo mèn nac gu' mèn nalì no mèn nambii loo Diox. Con' mbli gu' ndlu' yende chó dol ndxàp gu' cóñ che'n mbi'a. ¹² Cona, ndlyazen non gu' no ta' gu' cuent, mastale' tataa mque'en ye's loo gu', ne'nque'den ye's loo gu' loo cart por cóñ che'n mbi' co' mcua'n xó'

loo gu'. Ne' ne' mque'en ye's loo gu' por cóñ che'n mèn co' ngo sál' yalti por cóñ che'n mbi' co' mcua'n xó' làth gu'a, ne. Ndxe'leque', mque'en ye'sa loo gu' par non ryete gu' no ta' ryete gu' cuent susque' altant ngure gu' loo Diox par mblyath no gu' daa por mxo'f zin' gu' thib zin' cóñ chenen, tant nque' lezo' gu' ñèe gu' daa. ¹³ Co'se' gunee leque gu' mtégán lezo' gu', ale leque daa mtégán lezon, ne.

No sate más mtégán lezon co'se' gunee ndyac lezo' Tit loo cóñ che'n gu' xá mod mbli gu' par mby'e'th lezo' Tit làth gu'. ¹⁴ Tac chele' daa mda' ndxep gust lezon co'se' mdoodiz non Tit cóñ che'n gu', ne'nthonte daa co'se' mdoodiz non Tit cóñ che'n gu' tataa. Ndxe'leque', lìcque' ngòc di's co' mdoodiz non gu'. Lomisque' ne, lìcpe' nac di's co' mdoodiz non Tit cóñ che'n gu' le' daa ndxòoque' lezo' cóñ che'n gu'. ¹⁵ No axta gust mbyan' lezo' Tit axta plóthe cóñ che'n gu' co'se' nte' lezo' Tit xá mod mdubdi's gu' loo di's co' gunii Tit loo gu'. No axta gust mbyan' lezo' Tit cóñ che'n gu' co'se' mbli gu' cas Tit co'se' mzin Tit loo gu' axta ale mxac Tit mzyeb gu' no mxi'th gu' loo Tit. Por cona, masre' nque' lezo' Tit ñèe Tit gu'. ¹⁶ Per nase, ndyac lezon tac sate más tolo gäpen yalxla's loo gu' thidtene, ey. Thiba con' ndxè'.

Pab ngue ta' cuent loo mèn ciuda
Corint le' mèn yèezya' che'n
làaz mèn macedon ngòc mèn co'
ndoo xal' lezo' no mèn co' non
carida co' nda' gòn dib nzo yéc
mèn no dib nzo lezo' mèn.

8 Le' tediba na, gu' co' nac mèn huesen por cóñ che'n Crist, ngue tan cuent loo gu' loo cart ndxè' par non gu' xá mod mbli Diox angngòc con' ndac loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox le'n chol yèezya' co' nac che'n làaz mèn macedon. ² Ndxe'leque',

ale ngòca loo mèna láth mxec yèè mèna
loo rye yaltìi no rye yalndyub ngu's
co' ngòc loo mèna, lugar de ten' mèna
cón che'n yaltìi no yalndyub ngu's co'
ngòc loo mèna, no mastale' ngòc mèna
mèn prob tñin', ale le'lé' ngòo yéc mèna
le' mèna ta'la's tmi loo cón che'n Diox.
³Daa nda' cuent le' mèna angmda'la's
tmia co' nzote mod ngòc mèna mda'
mèna. Mastale' be'the ndoo ri'th mèna,
ale mxen mèna tmi co' nquin mèna
par ta'la's mèna tmi loo Diox. ⁴Nalyat
mna'b mèna loon par tan lugar càayan
tmi co' mda' gòn mèna loo cón che'n
Diox par tel'en tmia loo mèn co' ngro
xà' loo cón che'n xab izly' co' ndyac
yaltìi, mèn co' nzo ban ciuda Jerusalén.
⁵Ne'nda'de mèna tmi xal mbli xtùuz
ta' mèna. Ale ndxe'leque', ner con' mbli
mèna, mnibe' mèna loo lezo' mèna. No
mblo ro mèna loo Diox ante li mèna co'
neete lezo' Diox li mèna. Le' sya, mbi'th
nee mèna loon. Gunee mèna: ¿Xá nee
U', Tad Pab? Le' nu' li co' neete lezo'
Diox. Blu' U' loo nu' xá mod li nu' thop
nu' tmi co' nquin mèn co' ndxàc hues
xtàa na' ciuda Jerusalén. ⁶Por cona,
texal mtlo Tit, mblu' Tit loo gu' xá mod
ndxàal lyath no na' xtàa na' co' ndyac
yaltìi, daa mco'x loo Tit yi'th nee Tit
máa gu' par nedrè' tedib vez par lyath
no Tit gu' telo gu' zin' ndac ndxè' co'
ngue li gu'. ⁷Gu' nzi té'thque' no nzi
tubdi'sque' gu' loo cón che'n Diox, co'
nee di's, ndxàp gu' huax yalxla's loo
Diox. No ndxàc gu' ndlu' ndac gu' cón
che'n di's ndac. No mté'th ndac gu' cón
che'n Diox. No mbli nèe gu' leque gu'
par tyubdi's gu' loo Diox thidtene. No
nque'que' lezo' gu' ñèe gu' daa. No dib
nzo lezo' gu' nque' lezo' gu' ñèe gu'
xtàa gu'. Bli nèe gu' gu' loo con' ndac
co' ngue li gu' ndxè', ne, par tolo lyath
no gu' hues xtàa na' co'se' nde che con'
loo hues xtàa na'.

⁸Ingue niiden con' ndxè' loo gu' par
li gu' co' ngue li gu'a xal thib costumbr

co' ngue no mèn. Ante ndlyazen le'
mèna ta' cuent no ye'th lezo' mèna
par li mèna xtùuz le'n lezo' mèna par
ta' mèna cuent co' huenleque' ñeene'
ché', licque', nque' lezo' gu' ñèe gu'
xtàa gu' o ché' inque'de lezo' gu' ñèe
gu' xtàa gu'. ⁹Gu' nonque' no naneeque'
gu' cón che'n con' ndac co' angm bli
Tad Jesucrist loo gu'. Mastale' nac Tad
Jesucrist xa' ric, ale ndxe'leque', ngòc
Tad Jesucrist mèn prob por tant mque'
lezo' Tad Jesucrist ñèe Tad Jesucrist gu'.
Mbli Tad Jesucrist loo gu' par ngòc gu'
mèn ric loo cón che'n Tad Jesucrist.

¹⁰Cón che'n tmi co' thop gu'a, lyazen
niin loo gu' xal ndye'th xtùuz yéquen
par tolo gác con' ndac loo gu' cón che'n
con'a: Ndyaque, ale ndxàalque' li gu'
con' ndxè': Ftolo thop gu' tmia xalque'
mnibe' lezo' gu' mbli gu' par mthop gu'
tmi lín' nguri'tha par mèn co' nquina.
No ndlyazen xyo'f nde' xyo'f ndla'
lezo' gu' co'se' ndli gu' con'a. ¹¹Pues
nalle', tá, ftolo thop gu' tmi xal nibe'
gu' loo lezo' gu' li gu' par gáca xalque'
mnibe' gu' lezo' gu' thop gu' tmi no
tub gu' tmia. Tataa mod xas xas thop
gu'i xalque' nzo gu' no xalque' ndxàp
gu' che'n gu'. Tataa ta' gu' tmia. ¹²Tac
chele' thib mèn, licque', ndly'a's tub
tmi no ta' mèn gòn loo cón che'n Diox,
Diox ndyal nda' mèn gòn co' nac tmi co'
ndub mèna xalque' nzo mèn no xalque'
ndxàp mèn che'n mèn. Diox imbezte ta'
yèè mèn tmi o tub yèè mèn tmi co'se'
indxàp mèn huax tmi.

¹³Ingue niiden loo gu' por fuerz ta'
gu' ayud loo mèn ciuda Jerusalén co'
ndyac yaltìi par que no mèna tant con'
axta ndyac tñin' lezo' mèna no part cón
che'n gu' na, co'se' li gu' con' ndxè',
gáca loo gu' le' gu' ten' ndyactìi gu' loo
con'a por nde che con' loo gu' tant mda'
gu' gòn càa mèna. Yende xàa. Leque gu'
nee xá mod li gu' xal nee lezo' gu' cón
che'n tmi co' mthop na!. ¹⁴Ndxè'leque',
ndlyazen le' tiemp ndxè' lalque' gáca

loo na' con mèn hues na' co' ndxela's chol lugar. Con' ndxè' nac co' ngue niin loo gu': Ndlyazen thidte gàc gu' con mèn co' ndxàc hues xtàa gu' por cón che'n Crist chol lugar. Nalle' gu' ngue ta' gòn co' naquin mèn. Le' co'se' gàc huiz co' naquin gu' con' co' nde tub loo gu' na, lomisque', mèna lyath no gu', ne. Tataa mod thidte ndxàc gu' con mèn co' ndxàc hues xtàa gu' loo cón che'n Diox no loo cón che'n Crist. ¹⁵Le' sya, gàca loo gu' xal mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez: Le' mèn co' mque no huax che'n, ne'nque node men che'n mèn, co' nee di's, ne'ngyan xo'fte che'n mèn co' mque no mèn. Le' mèn co' be'the mque no che'n na, ne' ne' nga tub che'n mèn co' mque no mèn.

Pab ngue ta' cuent cón che'n Tit con mèn co' mblyath no Tit.

¹⁶Per Diox quix Diox le' Diox mbli mbye'th lezo' Tit par mxo'f zin' Tit thib zin' cón che'n gu'. No altant mdoo Tit loo gu' xalque' mxo'f zin'en thib zin' loo gu'. ¹⁷Lìcp'e ba'i, mbin Tit di's co' mna'ben loo Tit par yi'th too naa Tit gu'. Látha, anze'f altant mdoo Tit gunèe Tit gu'. No anze'f mbly'a's Tit ñee Tit maa' gu'. Por cona, leque Tit mnibe' lezo' Tit yi'th nee Tit maa' gu' tac tataa gunee lezo' Tit.

¹⁸Ngue tel'en Tit con thib mbi' co' ndxàc hues na' por cón che'n Jesucrist. Mbi'a ndxàc ngo yalbàn loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox axta mxyo'f lèe mxyo'f xti's mbi' no ndxath no ndxèn cón che'n mbi' loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox rye lugar.

¹⁹Iante con' ndxè'de ndxàc loo mbi'. Ndxe'leque', mèn hues na' co' nqueltàa loo cón che'n Diox par ned làaz mèn macedon mcui yub mbi' co' ndxàc hues na' por cón che'n Crist par nque tee no mbi' nu' no lyath no mbi' nu' co' nac thop nu' tmi co' mthop mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox yèezya'

che'n làaz mèn macedon par lyath no gu' mèn co' ndyacti ciuda Jerusalén. No nque tee nxo'f zin' nu' zin'a cón che'n zin' ndac ndxè' par tolo non mèn cón che'n con' roo con' xèn che'n Diox no par tataa mod lu' nu' loo taamas mèn le' na' ndye'th lezo' par lyath no na' mèn co' ndxàc hues xtàa na' por cón che'n Jesucrist co' ndyac yaltii chol lugar, co' nde che con' loo, tac nque' lezo' na' ñièe na' mèna. ²⁰Tataa ngue li nu' par de que yende chó mèn la's loo nu' par quexù' que' fals mèna nu' cón che'n zin' co' ngue xo'f zin' nu' cón che'n tmi co' ngue thop nu' ndxè' par ne'ñii yèede no ne'ñii tiide mèn ngòc nguàal con' loo na' cón che'n tmi co' mthop na' par lyath no na' mèn hues na' por cón che'n Jesucrist co' ndyac yaltia. ²¹Ngue cua'n nu' mod par gàc con' ndxè' nabe'ste no par nambii loote gàca. Iante ngue cua'n nu' mod gàc con' ndxè' nabe'ste no nambii loote loo Tad Diox. Ndxe'leque', ngue cua'n nu' mod gàca con' nabe'ste loo chol mèn, ne.

²²Ngue tel' nu' tedib mbi' co' ndxàc hues na' por cón che'n Jesucrist con Tit no con ner mbi' co' nac ner mbi' co' ndxàc hues na' por cón che'n Jesucrist co' nque tee no Tit. Nu' mbla's loo mbi' co' huen huen. No ndyac nu' le' mbi' altantque' ndyoo, thib mod no tedib mod, loo zin' co' mxo'f zin' mbi'. Per nalle', sate más ndye'th yéc mbi' no ndye'th lezo' mbi' altant ndoo mbi' loo cón che'n zin' co' ngue xo'f zin' mbi' tac mbi' ndxàp huax yalxla's loo gu'.

²³Chele' chó mèn ñibdi's loo gu' cón che'n Tit, fta' gu' cuent loo mèna le' Tit ndlyath no daa. No thidte nxo'f zin' ryop nu' Tit zin' co' nac cón che'n Tad Crist par li ryop nu' Tit sirv loo gu'. No chele' chó mèn ñibdi's loo gu' por cón che'n ryop mèn co' nque tee no Tita, fta' gu' cuent loo mèna le' ryop mbi' nde loo gu' por mtel' mèn co' ndxàc hues xtàa na' por cón che'n Jesucrist

par xo'f zin' mèna thìb zin' loo gu'. No ndli mèna par gàc con' roo con' xèn loo Crist. No ndli mèna par xyo'f lèe xyo'f xti's Crist, ne. ²⁴Cona, ngue niin loo gu': Fcua'n gu' mod blu' gu' loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox chol lugar par non mèn, lìcque', nque'que' lezo' gu' ñièe gu' yon mèna, co' nee di's, nac Tit con tachop mèn hues na' por cóñ che'n Jesucrist co' nde loo gu' nalle!. No blu' gu' loo mèn co' nde loo gu' le' ianxle'de nac co' nda' nu' gust lezo' nu' ñièe nu' cóñ che'n gu'. No ndxòo lezo' nu' cóñ che'n gu' por ndli gu' con' co' ngue niin loo gu' ndxè'.

Mèn yèezya' che'n làaz mèn macedon mdub tmi par mda' gòn mèna tmi loo mèn co' ndxàc hues xtàa mèna por cóñ che'n Jesucrist.

9 Cón che'n zin' co' nxo'f zin' gu' par tub gu' tmi co' ta' gòn gu' loo mèn hues xtàa na' co' ndxela's loo Crist no loo cóñ che'n Crist, mèn co' mdyal ngro xà' loo cóñ che'n xab izlyo' par ngòc mèna che'npe' Diox, lìcpe' ba'i, inquinte que'en ye's cóñ che'n zin'a loo gu', ndyaquen. ²Neequen no ndaquen cuent le' gu' ndye'thque' lezo' lyath no gu' mèn hues na' por cóñ che'n Jesucrist co' nde che con' loo. Por cona, axta gust nda' lezon ñeen cóñ che'n con' mbli gu' loo mèn co' nqueltàa par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn macedon. No mdan cuent loo mèn yèezya' che'n làaz mèn macedon le' mèn che'n làaz mèn acay co' nac mèn gulàaz gu', mèna mtlole' mthop tmi líñ' nguri'tha. Con' co' mbli gu' par mthop gu' tmi ngòc thìb muestr loo taamas mèn. Tataa mod mbye'th lezo' huax mèn par mthop mèna tmi, ne, xal mbli gu'. ³Per mastale' nonen no ndaquen cuent ndlya's gu' lyath no gu' hues xtàa gu' loo cóñ che'n Crist, ngue tel'en yon hues na' loo gu' par ne'gàcte thìb yalgutye' co' mdan cuent

loo taamas mèn cóñ che'n gu' cóñ che'n tmi, no par gàc loo gu' cóñ che'n tmi, co'se' ngolole' mthop gu' tmi, ngòc nable' gu' con tmi co'se' nquin mèn tmi. ⁴Tac, ne'stolque', gal non ndxep mèn co' nac mèn yèezya' che'n làaz mèn macedon co' ndxàc hues na' por cóñ che'n Jesucrist loo gu'. No chele' nu' ñièe le' gu' tarte yilo thop tmi, thyon nu' por gust co' mda' nu' lezo' nu' loo cóñ che'n gu'. Le' gu' na, ñxá lyàai le'n lezo' gu' chele'i tataa gàca loo gu', à? ⁵Por cona, leque daa mbli xtùuz naquinque' co'xen loo mèn hues xtàa na' co' ngue tel'en loo gu'a par yi'th ner mèna loo gu' par chal mèna gu' cóñ che'n tmi co' mcàbgòn gu' ta' gu' par ngòc nable' tmi ndoore' galen loo gu'. No tmiia gàc co' angta'l'a's gu' loo hues xtàa na' co' nde che con' loo. Ndlyazen le' gu' ta' tmiia dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu' par ne'gàcta loo gu' le' gu' li sient cóñ che'n tmi co' ta' gu' loo mèna.

⁶Per nalle', ndlyazen niin thìb di's loo gu', mèn ciuda Corint: Hui' gu' nexa. Le' mèn co' ngo ndxepte bin, ndxepte cosech thop mèna. Le' mèn co' ngo huax bin na, mèna nthopque' huax cosech ne, ñlé? ⁷Thìb thìb gu' ta' tmi xal ñibe' lezo' gu' ta' gu' tmi. Ne'ta'de gu' tmiia xal mèn co' ndli sienta co'se' mtuhuan mèn tmi. Ne' ne' ta' yèe gu' tmiia. Per ndxe'leque', na' nanee le' Diox anze'f nque' lezo' ñièe mèn co'se' nda' mèn tmi con dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn. ⁸Tad Diox ndxàp huax con' la's nii Tad Diox no la's ya' Tad Diox par angli Tad Diox tolo yas yàl huax con' ndac loo gu'. Tataa ndli Diox par gàca inquinte ya too dó' gu' loo hues xtàa gu' por con' co' nde che loo gu'. Tataa mod Diox lyath no gu' par tolo lyath no gu' taamas mèn co' nde che con' loo. ⁹Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez taandxè':

Le' mèn co' nac mèn nalì no mèn co' nac mèn nambìi na, mèna

mda' gòn dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn co' ndxàp mèna par càa mèn prob. No angmda'la's mèna con' ndxàp mèna loo mèn co' ndyac yaltii. Sya, con' ndac co' mbli mèna nac thib con' ndac co' ne'lyuxte loo mèn thidtene. No te'que' lezo' Diox cóñ che'n mèna.

10 Lomisque' ne, Diox co' ndlì ndxas ndxàl biz bin co' ngo mèn, Diox ndli le' mèn que no con' hua mèn. No li Diox le' bin co' ngo gu' tolo yas yàl loo gu'. Lomisque' ne, Diox angli le' loo gu' co' nac mèn nali no mèn nambii tolo yas no tolo yàl con' loo gu' par tolo lyath no gu' mèn prob no tolo lyat lezo' gu' ñèe gu' mèn prob co' nquin con' par li gu' con' ndac loo mèna. **11** Angndli Diox con'a loo gu' par tataa mod mbyas mbyàl con' ndac loo gu' no par que no gu' che'npe' gu'. Diox tataa ndli loo gu' par tolo lyath no gu' mèn no lyat lezo' gu' ñèe gu' mèn axta plóthe. Le' sya, chele' gu' li xal ngue niin loo gu' ndxè!, sya, huax mèn co' ndxàc hues xtàa na' gab: Diox quix U', Diox, loo Diox tac gu' ngue lyath no mèna con tmi co' mdub gu' par ta' gu' gòn loo mèna xal mco'x nu' loo gu' par li gu'i. **12** Tac zin' co' ngue xo'f zin' gu' co' nac ngue thop gu' tmi, iante ncàb zin' co' ngue li gu' ndxè! par ngue lyath no gu' taamas mèn co' ngro xà' loo cóñ che'n xab izlyo' co' ngòc che'npe' Diox loo con' nquin mèna. Ndxè'leque', zin'a ncàb le' huax mèn gab: Diox quix U', Diox, loo Diox por zin' co' ngue xo'f zin' gu' ndxè!. **13** Per co'se' ñèe mèn ciuda Jerusalén cóñ che'n huax tmi co' tel' gu' par lyath no gu' mèna, mèna gab Diox roo Diox xèn nac Diox co' mbli le' gu' ngue tubdi'sque' loo di's ndac che'n Crist. No gab mèn ciuda Jerusalén con' roo con' xèn nac Diox tac co'se' ngue lyath no gu' mèna no ngue lu' gu' loo mèna thidte nac gu' loo cóñ che'n Crist con mèna xal ndlu' gu' con' co' ngue

li gu' loo taamas mèn. **14** Más de cona, mèn ngue bez Diox por cóñ che'n gu' tac Diox angmblí le' gu' mbye'th yéc no mbye'th lezo' gu' par mtel' gu' tmi loo mèna. Làth xtau'a, ndryo' ndlyen' lezo' mèn libe' mèn gu' no tolo cuez mèn Diox por cóñ che'n gu', tant mblyat lezo' gu' gunèe gu' mèna. **15** Por cona, gab na' loo Diox: Diox quix U', Diox, loo Diox por cóñ che'n ryethe con' ndac co' ndli Diox anggàc loo na' por cóñ che'n Crist. No axta ne' ne' gác na' ta' na' cuent no tyoodi's na' cóñ che'n con' co' angmblí Diox loo na'. Thiba con' ndxè!.

**Pab ñibe' loo mèn co' nqueltàa
loo cóñ che'n Diox por nac Pab
mèn co' Diox mtel' loo mèn
por cóñ che'n di's ndac.**

10 Le' tediba na, naneeque' gu' no nonque' gu' le' Crist anze'f nado' nac no anze'f ndac nac Crist no anze'f ñee rsi' ñee rso Crist mèn, ¿lé'? Por cona, yub daa co' nac Pab ngue nii con' ndxè! loo gu' xal nac mod co' ndxàp Crist. Naneequen no nonquen ndxath no ndxèn le' ndxep gu' mbez làth hues xtàa gu': Ndxàc Pab xal thib mbi' co' anze'f nado' xal nac mod co' ndxàp Crist co'se' nzo Pab làth na'. Per ale, ndyac na', nayi' Pab loo na' co'se' inzo node Pab na, ¿lé'? **2** Por cona, ña'ben di's loo gu': Bli gu' cuent le' yub Crist nalyat ña'b di's loo gu' loo cart co' ngue que'en ye's loo gu' ndxè!. Tataa bli gu' par gàp gu' mod co'se' zin daa làth gu' par ne'gàcte loo gu' xal mèn co' nteri'th nza par ne'lide gu' cas loo di's co' niin loo gu'. Le' sya, tataa mod ten'en nquin gác nayi' daa loo ndxep gu', gu' co' nque yèe daa, no gu' co' nden' no ndli gu' cuent le' daa ante nxo'f zin' cóñ che'n Crist xal ndryo' ndlyen' lezon no ñibe'en loo gu' co' neete lezon no maste tac, por derech, ndoo lezon ndlyazen gác nayi'en loo mèna. **3** Lìcque', nac na' mèn che'n izlyo'

ndxè!. Per loo cón che'n Crist ingyoo node na' con mèn loo izlyo' ndxè! xal ngyoo mèn co' be' nac che'n izlyo' con xtàa mèn loo ixlyo' ndxè!. ⁴Hui' gu' nexa. Nac daa xal thìb solndad co' ndyee loo xó!. Mod co' ndlin con' par lin gan loo ngolo ngola's co' nca' loo cón che'n Crist inacte xal co'se' ngyoo mèn con pistol no chol yi'l loo izlyo' ndxè!. Ndx'e'leque', por cón che'n Crist, Diox ndlyath no daa par tau'en ro mèn co' ndlu' loo xtàa mèn chol xtùuz co' nac ngolo ngola's loo cón che'n Crist. No Diox ndlyath no daa par tau'en ro no tau'en xti's chol mèn co' ndlu' chol xtùuz co' nca' loo mèn co' tyal no co' ndlya's yòo loo cón che'n Diox. ⁵Per xó' co' ndlin loo mèn co' nac ngolo ngola'sa, le'i nac co' ndlin par yende cón ntac con' co' ndlu' mèn co' ante ndxác cón che'n xab izlyo' loo xtàa mèn. No ndlin le' ryete mèn no ryete con' co' nde'f di's nac con' roo con' xèn co' ndli mèn xtùuz co' nca' loo mèn par ne'yòode mèn loo cón che'n Diox, gàc loo con'a xal thìb con' co' yende chó mèn li cas. Lomisque' ne, ndlin le' xtùuz chol mèn no con' co' ndoo lezo' mèn càb loo mèn gàc nado' mèna par tyubdi's mèna ante loo Crist. ⁶Ngue beden par tolo tyubdi's gu' co' huen huen loo ryethe con' co' mnibe'en loo gu' li gu'. Le' sya, làth xtau'a, nalasque' ndoon par tetiin mèn co' ne'tyalte no co' ne'càbte tyubdi's loo cón che'n Crist xal mnibe'en loo mèna.

⁷Hui' gu' co' huenleque' xal nac mod che'n thib mèn no xal nac mod che'n tedib mèn làth gu', ey. Chele' chol mèn co' nzo làth gu' ndxàp yalxla's le'n lezo' mèna no ngobe' mèna nac mèna che'n Crist, leque mèna ndxàal li xtùuz tedib vez le' xalque' ngòo mèna loo cón che'n Crist, daa, ne, tataaguè' ngòon loo cón che'n Crist. ⁸Crist mnibe' loon par mnibe'en loo gu' par li gu' co' ngue niin loo gu'. Lìcque', anze'f ngue toodiz

non gu' cón che'n con' co' mnibe' Crist loon par niina loo gu'. Peser ndyoo gu' no ngue ta' gu' cuent axta arid ngue toodiz non gu' cón che'n con'a. Nonen no naneequen le' daa ne'thyonte tac daa axta arid mdoodiz no gu' cón che'n con' co' mnibe' Crist loo na' par li na!. Tataa ngue toodiz non gu' par tolo té'th gu' par tyubdi's gu' loo cón che'n Crist. Inacte le' daa ngue lii par yiza' xtùuz gu' par ryo xà! gu' no yitac lezo' gu' loo cón che'n Crist. ⁹⁻¹¹Nzo ndxep gu' co' nzo làth hues xtàa gu' co' ngue xìis no daa, no mbez gu': Lìcpe' ba'i, axta arid nè nac di's co' mque' Pab ye's loo cart ndxè!, ndee. Per co'se' ngüi' na' loo Pab, iñaade tyoodi's Pab taandxè!. No co'se' ndyoodi's Pab, ne' ne' inden' na' di's co' nii Pab, ¿lé?

Per daa indlyaste le' gu' gab loo lezo' gu' le' daa ngue li par zyeb gu' por cón che'n cart co' mque'en ye's loo gu'. Per ndxàal li mèna xtùuz no ten' mèna le'n lezo' mèna xalque' nac daa co'se' nque'en ye's loo gu', tataaque' gàc daa co'se' galen loo gu' par tyoodiz non gu'!

¹²Ne'liden ryes par lalque' gàc daa con mèna o lin par thidte gàc daa con ndxep mèn co' ndyoodi's anze'f nate's leque cón che'n mèna. Prob mèna ndli con' natont tac leque mèna ndli cuent axta arid huen mèna co'se' leque mèna ngüi' xá nac mèna. No ndli mèna ñene' ché' ta' mèna con xtàa mèna. Aa. Tataa nac mèna. ¹³Per part cón chenen, indxàalte tan gust lezon loo con' co' indxàalte lin co' inacte cón chenen. Ndx'e'leque', ndan gust lezon xalte nxo'f zin' Diox zin' loon par lina. Diox mxo'f zin' loon par nxo'f zin'en cón che'n gu'. Por cona, axta gust ndxan' lezon ñeen cón che'n gu', mèn ciuda Corint. ¹⁴Ingue zibten loo zin' co' mxo'f zin' Diox loon par lina xalque' gàca chele' Diox ne'nxo'f zin'te zin'a loon ndoore' par ndyee'en loo gu'. Per ndxe'leque', Diox mxo'f que' zin'

co' mxo'f zin'en loo gu!. Pues daa ngòc mèn co' nerleque' mzin loo gu' axta trè!, mèn ciuda Corint, par mblon yalbàn loo gu' cóñ che'n di's ndac cóñ che'n Crist, ¿lé'? ¹⁵ Indaden gust lezon no indye'ste daa loo zin' co' mxof zin' tedib mèn. Ndxé'leque', ndub quee lezon láth tolo té'th gu' no tyubdi's gu' loo cóñ che'n Diox no tolo gáp gu' más yaxla's loo Diox, leque tiemp tolo yila's gu' loon no tolo tyubdi's gu' loo con' mnbibe' Diox loon par ñibe'en loo gu!. ¹⁶ Por cona, ndub quee lezon par ga lon yalbàn cóñ che'n di's ndac, co' ndlu' loo mèn xá mod lyá' mèn loo con' ryes, loo mèn yèezya' che'n làaz mèn co' nziri' más tith loo gu!, mèn ciuda Corint. Tataa mod ne'gòoden loo mèn co'te' ngue xo'f zin'le' tedib mèn cóñ che'n di's ndac par tataa mod ne'taden gust lezon cóñ che'n zin' co' mxo'f zin' taamas mèn xalque' ndlin zin' ndxè!.

¹⁷ Cona, ngue niin loo gu!: Mèn co' lya's ta' gust lezo' loo chol con' no mèn co' lya's tye's loo chol con', bnbibe' gu' loo mèna le' mèna ta' gust lezo' mèna no tye's mèna ante loo cóñ che'n Tad Diox. ¹⁸ Tac thib mbi' co' ante nda' gust lezo' cóñ che'npe' mbi'a, no thib mbi' co' ante ñii con' cóñ che'npe' mbi'a le' mbi'a nac mbi' ndac no mbi' co' nde'f di's ndxác, ne'yòode lezo' Diox ñèe Diox mbi'a. Ndxé'leque', loo mbi' co' ñii Diox con' ndac cóñ che'n mbi'a, loo mbi'a ndxò lozo' Diox ñèe Diox.

Pab ndyoodi's cóñ che'n Pab no cóñ che'n mèn gutyè' co' mbez nde'th mèn gutyè'a cóñ che'n Crist.

11 Ña'ben loo gu!, mèn huesen por cóñ che'n Crist, gu' co' naban ciuda Corint, oj ché! co' xec gu' ndxep con daa, mastale' nden'en naquin tan ndxep gust lezon por cóñ che'npe' daa. Nden'en tant daa no mbifz daa co'se' lina. Per, lìcpe' ba'i, fxeç gu' con daa taandxep, ye. ² Loo cóñ che'n Crist

anze'f nazín' daa gu!. Por cona, part cóñ chenen nac gu' loo Crist, co' nee di's, xal thib mza'yòn co' selya' no Crist. No ndlyazen lu'en gu' loo Crist xal thib mza'yòn, co' nee di's, nac thib mza'yòn nambii co' tarte gàal nec thib mbi!. Tataa ngue lin loo gu!, ne, tac loo cóñ che'n Crist mblin loo gu' xal thib mza'yòn co' mcàbgòn tyub no mza' thib mbyòò no par lu' toon gu' loo Crist xal thib mza'yòn co' be' nac thib mza' nambii co' gàc xin' sa'l thidte mbyòò, co' nee di's, gàc gu' che'npe' Crist. ³ Per anze'f nde no lezon cóñ che'n gu' tac ne' yiloa gàca loo gu' xal ngòca loo Ev co'se' mquedii Mebizya Ev con mod ye'rsin' co' ngòp Mebizya co'se' mbix loo Mebizya, no ngòc Mebizya loo Ev xal thib mbel', loo Ev co' ngòc ner xalgot loo izlyo' ndxè!. Le' sya, tataa mod gàc zab xtùuz gu' no tyoo xà' lezo' gu' loo mod co' mblí gu' sirv loo Crist dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu!, no loo mod co' mblu' gu' loo mèn, licque', más mque' lezo' gu' Crist leque que' lezo' gu' chol taamas con!. ⁴ Per nalle', ndyaquen, lìcque' ndxàc loo gu' nquedii mèn gu' no ndryo xà' gu' loo cóñ che'n Crist co'se' yi'th tedib mèn loo gu' co' ngo yalbàn cóñ che'n tedib Jesús co' inacte leque yub Tad Jesucrist co' ngo nu' yalbàn. No ale tyac lezo' gu' yòò mèna làth gu!. No chele' thib xpii lyàa loo gu' co' inacte Xpii Natú' co' ngulàa loo gu' co'se' ngola's gu' loo Crist, ale ta' gu' lugar yòò xpiia loo gu!. No ale más tyac lezo' gu!, ndyaquen. No chele' tedib mèn, co' nac chol mèn, yi'th lo yalbàn cóñ che'n tedib di's ndac co' inacte di's ndac cóñ che'npe' Jesucrist co' ngola's gu' ndoore', ale más li gu' tyub nza gu' di's co' ryo' ro mèna leque tyub nza gu' di's co' ndryo' ron, ndyaquen. ¿Xá nee gu'? ¿Ché' inquediiide mèn gu' tataa, ndyac gu', cà'? Yende xàa. Tataaque' mod nquedii mèn gu' tataa, ye. ⁵ Per led gu' cuante.

Ftolo xec gu' con daa tac ndyaquen, lìcque', masque' ntac tñin' daa loo zin' co' nxo'f zin'en loo cón che'n Crist leque zin' co' ngue xo'f zin' mèn co' nzo lath gu' co' mbez gu' nac mer apostl roo apostl xèn. ⁶Mastale' inacte daa mèn co' anze'f huen ndxác ndyoodi's loo gu', ndyac gu', per ndxe'leque', loo cón che'n Crist naneequen no ndaquin cuent ndxácque' daa xo'f zin'en zin' ndxèl xal ndxàala. No nonque' gu' no nda'que' gu' cuent cón chenen. No nonque' gu' xal nac mod co' ndxàpen làth gu'. Tac mblu' nu' loo gu' xá nac nu' no mblu' nu' loo gu' xá mod ndli nu' con' loo gu'.

⁷O ¿ché' ndyac gu' nac daa mèn co' mcua'n xquin tac asemlin ngòc daa mèn nado' làth gu', cà'? O ¿ché' ndyac gu' ilé'de nac co' mblin tac mblon yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo gu' anxle', cà'? Cona angmblin loo gu' par tolo té' th gu' par tyubdi's ndac gu' loo cón che'n Crist, ey. ⁸¿Ché' ndyac gu' mxenxù'en tmi che'n mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox taamas lugar por mcàayan tmi, co' nee di's, mdix mèn mcàan por mblin gast tmia le'n huiz co' mblin mandad loo gu', cà'? Yende xàa. ⁹Gu' naneeque' co'se' ngo non gu'a, mquin daa tmi par gast daa. Per mastale' mquin daa con' naquin daa, ne'ngna'b yèeden tmi loo nec thib gu' par lyath no gu' daa. Ndxe'leque', co'se' ngòc falt tmi loon, mèn co' ndxàc hues na' co' mbi'th par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn macedon mdub tmi co' nde che loon co'se' mtel' mèna tmi loon. Tataa mod, leque daa mbli par ne'ndoo zin'ten loo gu' par ndub gu' tmi co' nde che loon tiempa. Tataaque' mod, tolo gàpen lezon par ne'tolode li xolen gu' par delant. ¹⁰No com le' daa nanee co' huenleque' le' cón che'n Crist nac con' licpe', élé'? por cona, ngue niin loo gu': Yende chó mèn yèezya' che'n làaz mèn acay tethon daa no li mèna par

ne'tyacte lezon cón che'n mod co' anxle'! ngon yalbàn cón che'n Crist loo gu'!

¹¹¿Ché' ndyac gu' no ché' ngue bez gu' loo hues xtàa gu': Chonon tatua' mbez Pab loo na!, yòo? No ¿chonon ndyoo' gu' no mbez gu' loo xtàa gu' le' daa inque'de lezon ñèen gu' tac indaden lugar loo gu' par lyath no gu' daa, à'? Yende xàa. Naneeque' Diox no nonque' Diox le' daa nque'que' lezo' ñèen gu' axta plóthe.

¹²Per mod co' ndxàpen no con' co' ndlin loo gu', co' nee di's, ne'ndaden lugar loo gu' par lyath no gu' daa, con'a toloque' lin làth gu', mèn ciuda Corint, par tau'en loo con' ye'rsin' co' ndli ndxep mèn làth gu' co' ngue cu'a'n mod tau' mèn loo cón che'n di's ndac che'n Crist co' ngon yalbàn no co' ndethen loo gu'. Tataa lin par ne'tolode ta' mèna gust lezo' mèna más con mod ye'rsin' co' ndxàp mèna no par lu' mèna loo taamas mèna lalque' nac mèna xal daa. ¹³Pues, ryete mèn ye'rsin' co' nzo làth gu'a nac mèn co' ndyee te' th di's co' nac di's gutyè' mastale' mbez mèna nac mèna mèn co' ndxe' di's che'n Crist. Nac mèna mèn gutyè'túb loo zin' co' nxo'f zin' mèna. Ale nse' loo mèna par ndxàc mèna mèn co' ndyee te' th di's che'n Crist no xal mèn co' ndxe' di's che'n Crist. Per yalgutye' nac co' ndlu' mèna. ¹⁴Per part cón che'n na' co' ndxela'spe' loo Crist, con' co' ndlip'e mèna inacte thib con' co' ngüi' mèn no ñaa mèn loo. Tac axta yub Mebizya ndlu' Mebizya loo mèn xal thib xa' ndac tñin', no xal thib angl co' nzo loo bé', par tataa mod quedìi Mebizya mèn. ¹⁵Chele' Mebizya tataa ndli, ne'gàcta arid nagàn loo mèn co' nac moz che'n Mebizya par se' loo mèna loo mèn le' mèna nac mèn co' ndli con' ndac no co' ndli con' nali. Per ne'tyóode gu'. Diox tub rezque' cón che'n zin' ye'rsin' co' ndli mèna làth gu' par tyacti mèna cón che'n con' co' ndli mèna.

Pab ngue ta' cuent cóن che'n ryethe yaltii co' mxactii Pab por ndxe' Pab di's cón che'n Crist loo mèn huax lugar.

16 Ngue niin loo gu' tedib vez: Yende chó gu' li xtúuz no gab gu' loo lezo' gu' le' daa nquée mbii yéc. Nacquele' gu' ndli cuent nquée mbii yéquen, bla' gu' tolo toodizen taandxepte loo gu'. No ta' gu' lugar loon par toodizen loo gu' xal thib mbi' co' nquée mbii yéc par tye's daa chu'th loo zin' co' ngue xo'f zin'en ndxè!. **17** Con' co' ngue niin loo gu' ndxè!, indyoodiztena xal thib mbi' co' ndyac gu' nquée mbii yéc. Tataa ndlin par tan gust lezon cón che'n zin' co' nxo'f zin'en loo Crist. **18** Texal nzo huax mèn co' ndye's xalque' nac mod co' ndye's huax mèn loo cón che'n izlyo', tataaque' tan gust lezon cón che'npe' daa, ne. **19** Tac texal ndli gu' cuent anze'f ndxác gu', clé?, tataaque' fxeç gu' con mèn co' nquée mbii yéc, dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu'.

20 Tac, ale nxec gu' tataa ndli no mèna gu' par ndli yèe gu' mandad loo mèna. No nda' gu' lugar ngòc mèna jef loo gu' par ñibe' yèe mèna loo gu' loo con' co' inacte che'npe' mèna. No nda' gu' lugar nxìis no mèna gu'. No más de cona, ale nda' gu' lugar nguis mèna rloo gu' co'se' indyubdi's ndacte gu' no co'se' indxònate gu' ro mèna mastale' yende chó derech ndxàp mèna ñibe' yèe mèna loo gu'.

21 Lícpel' ba'i, axta nthyon daa no nde no lezon niin loo gu' xal ndli no mèn co' nzo làth gu'a gu', mèn co' anze'f ndxác nayi' loo gu'. Por derech, nzyeb daa lin tataa loo gu' xal ndli mèna loo gu', cara.

Per com le' mèna mbli ryes nda' mèna gust lezo' mèna por cón che'n gu', nalle' daa, ne, li ryes tan gust lezon con gu' xal thib mbi' co' nquée mbii yéc. Por cona, bìn gu' di's co' niin loo gu' ndxè!:

22 Nac mèna mèn bin mèn hebre, clé? Daa, ne, nac mèn bin hebre. Nac mèna mèn nación Israel, ne, clé? Daa, ne, nac mèn nación Israel. Nac mèna bin mbi' co' ngro' lèe Abraham, clé? Cón ndyac gu', à? Daa, ne, nac bin Abraham.

23 Ché! nac mèn co' nzo làth gu'a mèn co' nxo'f zin' cón che'n Crist, cà? Lícpel', tataa mbez mèna, clé? Hui' gu' nexa. Niin thib con' loo gu' nalle' xal mèn co' nquée mbii yéc: Daa más ngue tee xo'f zin' cón che'n Crist leque mèna. Tac más nde teele' nda' mèn chenen ned ngue tee'en leque mèna. Huax vez nde teele' más mque' mèn daa lezi'f por cón che'n Crist leque mèna. No axta ne' ne' tan cuent plá vez mblyá's mèn guth mèn daa por cón che'n Crist. Huax vez mblyá' mblyá' daa loo yalguth. **24** Ga'y vez mda' mèn nación Israel chenen con cuart axta mblàa mèna gal psi' byè' ya' cuart laden. **25** Son vez mbuaa'd yaa mèn daa con yaa. Thib vez mbuaa'd quèe mèn daa. Son vez mdyep yooyaa le'n nítto' co'te' ngon co'se' mdoon loo nítto' par ngua que tee xo'f zin'en cón che'n Tad Jesucrist. Thib vez, thib huiz no thib yál' mque tee xo'fen loo nítto' co'te' nac más tithe ro nítto' tac mdyuhuanen loo nítto!. **26** Huax vez mque tee'en làaz mèn tithe. Huax vez ngòc con' ryes loon huax mod. Ngòc con' ryes loon co'se' ndri'then yó'be'. Ngòc con' ryes loon co'te' ndryo' huan' loon. Ngòc con' ryes loon làth leque mèn co' nac mèn gulàazen. Ngòc con' ryes loon, ne, co'se' mque tee'en làaz mèn tithe. Ngòc con' ryes loon co'se' mque tee'en le'n chol ciuda. Ngòc con' ryes loon huax vez co'se' nguri'then ned huan ned yii den. Ned mque tee'en ngòc con' ryes loon loo yòoyaa loo nítto!. Ned mque tee'en ngòc con' ryes loon làth mèn gutyè' co' mbez ndxác hues xtàa na' loo cón che'n Crist, mèn co' nse' loo di's co' nac di's ndac.

27 Anze'f nalyat ndxàca loon. No ndxàc ngòc nguàal con'

loon. Huax vez ndxàca loon, yende mod gâtén. No ndxath nít daa. Huax vez xlat daa. Yende con' huan. Huax vez mbyan' daa ned yó!. Mdin xìl daa axta plóthe. Mque tee'en yende xaben. No yende xobisen par capen.

²⁸Más de cona, con' co' más ñibe! loon par lin atate huiz nac: Naquin too neran no lasen loo mèn co' ndxela's co' nqueltàa chol lugar. ²⁹¿Chó mèn ndoo xà' lezo' no nguul's lezo' mèna loo cóñ che'n Crist no ne'ten'ten cóñ che'n mèna, à? ³⁰¿Chó mèn hues na' nzo co' ndli mèn ngòc nguàal con' loo, no daa, ché' ngue li gu' cuent ne'nden'ten cóñ che'n mèn hues na' co' ngozi'l'f no co' ngoga's ngòc nguàal con' loo, cà? Nden'que' daai. ³¹Chele'i naquin tan gust lezon no chele' daa ndly'a's tye's ndxep, le' sya, tye's daa por con' co' ndlu' cóñ che'n daa xal thib mbíiz co' yende con' ntac co' mbuu's co' yende fuerz. No tye's daa loo con' cóñ chenen co' ndyaquen yende con' ntac. ³²Pues Diox co' nac xud Tad Jesucrist na' co' ndxàal gab na' Diox roo Diox xèn no Diox natú' nac Diox le'n lín' co' ntlo, no le'n lín' co' ndxeloo, no le'n lín' co' ne'lith node thidtene, Diox nanee líque' nac di's co' ngue niin loo gu'. ³³Co'se' ngon le'n ciuda Damasc, gobernador co' mbli ryethe con' mnibe! Rey Aret, gobernadora mbli mandad mtau' solndad rye lad loon ro ciudaa par tataa mod tyenxù' solndad daa. ³⁴Per ndxe'leque', mèn ciuda Damasc co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox ne'nglá'de daa. Mblo mèna daa le'n thib cardor ryal. Mtelàa mèna daa loo yoo ro ftoo ro thib ventan co' ndub lad ftoo che'n ciudaa. Tataa mod mblyá' daa ya' solndad che'n gobernador.

Diox mxo'f loo cóñ che'n Diox
loo Pab no mblu' loo Diox
cón che'n Diox loo Pab.

12 Yende chó quix càan no
yende cóñ lin gan par leque

daa ndyoodi's cóñ chenen. Más huen tyoodiz non gu' cóñ che'n con' co' mxyo'f loo loon cóñ che'n Diox no cóñ che'n con' co' mbui' loo loon cóñ che'n Diox co' mbli Diox mbui' loon. ²Ndxàcle' sida lín' ngòc thib con' loo thib mbi' co' ndliben, co' nee di's, nac leque daa. Mbi'a ngòp yalxla's loo Crist. Diox mbli nguáp mbi' loo béis' co'te' nac son cua' béis'. Per ba' se' ne'needen ché' nguáp mbi' loo béis' xal nac mbi' o ché' ante xpii mbi' ngro' loo mbi' par nguáp xpii mbi' loo béis'. Ne'needen xá mod ngòca loo mbi'a, cara. Ndán cuent ante Diox nanee con'a. ³Ndlibe'quen mbi'a, co' nee di's, daa nac mbi' co' ngua loo béis'. Per ba' se' ne'needen ché' nguáp mbi' xal nacpe' mbi' o ché' ante xpii mbi' nguáp loo son cua' béis'. Ante Diox nanee xá ngua mbi'. ⁴Ante ndán cuent nguáp mbi' loo béis' co'te' nac son cua' béis' co' lée paraís. Tya mbìn mbi' di's co' mdoodi's no Diox mbi'. Di's co' mbìn mbi'a, yende chó gác co xo'f co' mda' Diox cuent loo mbi'. No indlya'ste Diox gòn nec thib mèn cóñ che'n di'sa. ⁵Loo cóñ che'n con' co' mxyo'f loo loo mbi'a no co' mbui' loo loo mbi'a co' nac daa, cóñ che'n con'a ndli par tye's daa ndxep. Per cóñ che'npe' daa, yende mod tye's daa ne' por chu'th. Ndxe'leque', tye's daa cóñ che'n prob laden co' nac xal lad thib mbíiz co' mbuu's co' ngulàa fuerz co' yende cóñ ntac. ⁶Por cona, ngue niin: Mastale' leque daa ndlyaz tyoodizen cóñ chenen par tye's daa ndxep, inacte con'a ndli par gác daa xal mèn natont co' nquée mbii yéc. Tac por part cóñ chenen, daa ante ndyoodi's di's co' nac lìcp'e' cóñ chenen loo mèn. Ndxe'leque', ndxàp lezon par ne'taden cuent co' nac cóñ che'npe'en loo mèn. Tac indlyasten li ndxep mèn xtùuz o gab mèna loo lezo' mèna: Masre' con' ndán cuent cóñ chenen. Ante ndlyazen li mèna xtùuz cóñ chenen xal ngue hui' mèn loon

no xal ndxòn mèn cóñ chenen co'se' ndyoodiz non mèn.⁷ Con' co' mbli Diox mxyo'f loo loona, mbli ante mbui'en no ante gunaan. Per par ne'gàcte daa mèn co' anze'f tye's por cóñ che'n con'a, mbli Diox ale, ndxe'leque', mden'en thib yalnè laden xal thib yis co' nguaa'd laden. Diox mbli mden'en yalnèa laden xal thib herramient co' ndli Mebizya us par nden'en yalnèa laden par tetii Mebizya daa.⁸ Nde teelé son vez mna'ben loo Tad Diox le' Tad Diox teche yalnè co' nden'en laden ndxè!.⁹ Per ale ndxe'leque', taandxè' gunee Tad Diox loon: Fxec, Pab, tac yende cóñ más nquin li nonl. Tua'the nac con' co' angndlin lool. Ndxe'leque', ante nquin nonl le' daa axta arid nque' lezon ñeenl. Más ndxú' loo mèn ryethe con' roo con' xèn co' nzo la's niin no con' co' nzo la's yan co'se' ndlyath non mèn co' yende chó fuerz ndxàp no loo mèn co' mbuu's co' yende cóñ ntac.

Por cona, dib nzo lezon tolo tye's daa no tolo ndan gust lezon, mèn ciuda Corint, cóñ che'n prob laden por nac daa mèn co' nguu's co' ngulàa fuerz co' yende cóñ ntac, par tataa mod yú' le' Tad Crist ndli ndxàc con' roo con' xèn loo Tad Crist por cóñ che'n zin' co' nxo'f zin'en.¹⁰ Por cona, por cóñ che'n ryethe con' co' ndxàc loon nalle', ale ndyac lezon por cóñ che'n laden co' nac xal thib mbíiz. Tataa ndlin mastale' ntetii mèn daa no ndxàc loon ndxetub con' nquin daa, no mastale' ndyub ngu's mèn daa, no mastale' ndxàc huax yaltii loon por cóñ che'n Crist. Tac co'se' ndxàca loon xal thib mbíiz co' nguu's co' ngulàa fuerz, sya, nden'en ale sate más ndxòo fuerz no valor che'n Diox loon.

Trè' ndlu' le' Pab anze'f ndyóo cóñ che'n mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox, mèn co' nzo ban ciuda Corint.

11 Per nalle', mèn Corint, co'se' ngue que'en ye's co' nac cart ndxè' loo gu'

no ndyoodiz non gu' loo cart ndxè', ale leque daa mbli par ngòc daa xal thib mèn co' nquée mbii yéc, ndyaquen. Per bla' gu' con'a tac gu' mzi mchep daa loo con'a. Más huen ngàca chele' gu' ngli par ngdu' daa loo gu', ndyaquen. Tac thib mod tedib mod, lalque' nac daa con taamas mèn co' nzo làth gu', mèn co' mbezpe' gu' nac mèn co' ndxe' di's che'n Crist, mèn co' ndyac gu' nac más mèn roo mèn xèn làth gu', mastale' ndyaquen, no ndyac gu', yende cóñ ntac daa làth gu', ¿lé? ¹²Más de cona, Diox mblu' no be' ngue lu' Diox daa loo gu' le' daa, licque', nac mèn co' ndxe' di's che'n Crist. Non gu' le' daa ncha'l'a'sque' loo gu'. No non gu' le' daa mblu' loo gu' cóñ che'n zin' co' mxo'f zin' Diox loon tac Diox mbli huax señ no huax yalguzye' co' nac con' roo con' xèn loo gu' por cóñ chenen.¹³ ¿Cón ndyac gu' no cóñ nden' gu' le' ndyac gu' ingoden cuent gu' no indyu'de gu' loon xal ndyu' taamas mèn co' nqueltàa templ taamas lugar, yey? ¿Ché' nden' gu' le' daa ne'nglide cas loo gu' por ne'ngniiden loo gu' nglyath no gu' daa, cà'? Chele' gu' ndli cuent tataa mbli non gu', bli gu' favor, fteri'th ftecan' gu' con' mden' gu' mblin loo gu' ndxè' por ne'ngna'bten ayud loo gu' par lyath no gu' daa.

14 Hui' gu' nexa. Nalle' mbyon vez ngue li nabén daa par gal neen máa gu'. Co'se' galen loo gu', ne'li xolten gu'. Tac ne'gal cuanten cóñ che'npe' gu' co' ndxàp gu' par gáca chenen. Ndxe'leque', ndlyazen gáca gu' mèn co' tyal par ñibe'pe' Diox loo gu'. Tac gu' nonque' le' thib gundan co' nziri' xin', xin' gundana indxàalte co' centav par huàa gundan xin' gundan. Ndxe'leque', gundan huàa xin' gundan. ¹⁵Part cóñ chenen, dib nzo yèquen no dib nzo lezon tolo lin gast cóñ chenen par tataa mod càba con' ndac loo gu'. Co'se' ndlu'en loo gu' le' daa nque'que' lezo' ñeen gu', no ale más nazab nac co' ndli

no gu' daa, ¿xá nee gu'? ¿Ché' huen nac con' co' ngue li no gu' daa, ndyac gu', cà'? Ale inque'de lezo' gu' ñèe gu' daa, élé?

16 Per mastale' tataa ndli gu' cuent, gu' nonque' no naneeque' gu' le' daa thidteneque' ne'ngli xolten gu'. Na naneeque' le' ndxep gu' mbez: iAa que nalas mbi' ba', cara! Ncua'n mbi' mod nquediì mbi' na' par yòo na' lad che'n mbi', élé? **17** ¿Ché' mbli gu' cuent mquediin gu' por mtel'en plá mèn co' mbi'th nee máa gu', cà'? Yende xàa.

18 Daa mna'b loo Tit yi'th nee Tit máa gu' par nedrè!. No thidte junt mtel'en Tit con tedib mbi' co' ndxàc hues na' par mblyath no mbi' Tit mbi'th Tit. Co'se' mbi'th Tit loo gu', ¿ché' mquediì Tit gu' co'se' mbi'th nee Tit gu' pezea, cà'? ¿Ché' ndli gu' cuent ilicte thidte ndli ryop nu' Tit xtùuz par thidte nxo'f zin' nu' zin' ndxè!, cà'? Thidte ndxe' nu' zin' ndxè!, ey.

19 ¿Ché' ngue li gu' cuent axta nalle' be' ngue tuben razon cón chenen loo gu', cà'? Tyè!. Loo Diox nduben razon cón chenen loo gu' tac daa nac thèb mbi' co' ndyoodiz no gu' xal ñibe' Crist loon. Tac ryete con' co' ndlin loo gu', gu' co' anze'f nque' lezon ñeen, tataa ndlina loo gu' par tataa mod ryoo xyèn gu' no par tolo ta' gu' cuent no tolo té'th gu' cón che'n Crist. **20** Tac láth ngue que'en ye's co' nac cart ndxè' loo gu', anze'f ndyóon no nden'en le'n lezon, no nda no lezon co'se' gal neen máa gu', ne'yòode lezon loo con' co' ngue li gu'. No ne' ne' yòo lezo' gu' loo mod co' lin con' co'se' gal lina loo gu'. Nden'en le'n lezon thib descuid zyal yalgyoo láth gu' co'se' zin daa láth gu'. Nda no lezon, thib descuid, le'pe' sya, ndxep gu' yàn lezo'. Taandxep gu' na, yecloo ñèe gu' xtàa gu'. Taandxep gu' na, anze'f ndxàc mèn co' nde yath par càb con' ndac loo gu'. Ne'gàpte gu' mod ñèe gu' xtàa gu'. Taandxep gu' na, gàc mèn co' ñii

yèe ñii tìi cón che'n xtàa gu'. Taandxep gu' na, gàc mèn co' chi'x loo cuent yix no mèn co' nse' loo cuent yix. La's gu' loo thib xtàa gu' no loo tedib xtàa gu'. Taandxep gu' na, gàc mèn co' anze'f ndye's loo xtàa gu'. Taandxep gu' na, gàc mèn co' ndoote li ngòc nguàal con' con xtàa gu'. **21** Lomisque', nde no lezon, thib descuid, co'se' gal neen máa gu' par nedrè!, ne'stre'fque' Diox daa li loon thyon daa tedib vez por cón che'n ndxep gu'. Làth xtau'a, lyàa nít ngudloon tant xi lezon cón che'n huax gu', gu' co' ndxàcle' lín' mcua'n xquin no xtol gu'. Más de cona, mcua'n mèna xin' huan mèna. No indxàpte mèna mod. Per ndli mèna chol con' ye'rsin' co' ndryo' ndlyen' lezo' mèna li mèna. No axta nalle' tarte lyàa yéc mèna no tarte lyàa lezo' mèna par zye' mod ye'rsin' co' mque no mèna loo ryethe con' zab co' mbli mèna.

Trè' ndlu' le' Pab mtan' di's loo mèn ciuda Corint co' nqueltàa loo cón che'n Diox ne'yathla'ste mèn di's co' ndxab Pab. No ndlu' trè' le' Pab ngue nii Diox lult vez loo mèn.

13 Con con' ndxè!, mbyon vez nde teele' ndal neen máa gu' par nedrè!. Co'se' gal neen máa gu' nalle' tub rezen cón che'n gu' loo chop mèn o son mèn co' ta' cuent nalì cón che'n con' co' ndxàc láth gu'. Le' sya, tataa mod ryo xo'f con' co' ndxàc loo gu' no yumbii loo di's no loo cuent co' ndxetoo làth gu!. **2** Daa guniile' cón che'n con' ndxè' loo gu' co'se' mbryop vez mbal neen máa gu'. No nalle' beren ngue niina loo gu' tedib vez loo cart ndxè' xalque' thib mbi' co' nzo làth gu', mastale' yende daa loo gu' nalle!. Per ndxàc con' ndxè' loo gu' tac inzoden làth gu!. Por cona, ngue que'en ye's loo gu' nalle' co' nac cart ndxè', loo gu' co' ndxàcle' lín' mcua'n xquin gu' no xtol gu', no loo taamas gu', chele' daa

bere gal loo gu' tedib vez, syase, ya ne'teri'then no ne'tecan'ten cóñ che'n con' ye'rsin' co' nzi li gu'. ³Co'se' ñee gu' tataa lin loo gu', axta syare' ta' gu' cuent co' huenleque', lícque', nzo no Crist daa no nac Crist xa' co' ndyoodiz no gu'. Per, lícpe' ba'i, nee gu' no ten' gu' inzode Crist loo gu' xal thib mbíz co' nguu's co' ngulàa fuerz. Per ndxe'leque', ten' gu' ndxàp Crist ryethe con' la's nii Crist no la's ya' Crist par lyath no Crist gu' chele' gu' tyal ta' gu' di's par lyath no Crist gu' xal naquin gu'. ⁴Líca, co'se' mque' mèn Crist loo cruz, ngòca loo Crist xal loo thib mbíz co' mbuu's tac tataa mod mnibe' lezo' Diox no tataa mod mnibe' lezo' Crist ngòca loo Crist. Per nalle' naban Crist por cóñ che'n ryethe con' roo no con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox. Lomisque' mod ne, Diox indlá'ya'de daa mastale' ñaaque' daa xal mbíz co' mbuu's xalque' ngòca loo Crist. Per ndxe'leque', daa lu' loo gu' por cóñ che'n con' co' ndxàc làth gu'a, lícque', ndxàpen con' la's niin no la's yan xalque' ndxàp Crist con' la's nii Crist no la's ya' Crist tac ndlyazt no Diox daa par tolo lin sirv loo gu'.

⁵Fteche ftexyath gu' xtùuz gu' no lezo' gu' par ñee gu' ñeene' ché', lícque', ndxela's gu' loo Tad Jesucrist na!. Làth xtau'a ne, leque gu' tub rez cóñ che'n gu' par ñee gu' ñeene' ché', lícque', ndxela's gu' loo Jesucrist. ¿Ché' inda'de gu' cuent cóñ che'npe' gu' le' Jesucrist nzo noque' gu', cà'? Ne'stre'fque', co'se' teche texyath gu' xtùuz gu' no tub rez gu' cóñ che'n gu' no ryo xo'fa loo gu', lícque', tarte yila's gu' loo Jesucrist.

⁶Per daa ndub queequ' lezo' le' gu' non no ta' gu' cuent le' daa thidteneque' ndxela'sque' loo Crist. ⁷Nalyat mbezen loo Diox por cóñ che'n gu' par ne'lide gu' nec thib con' ye'rsin!. Imbezten Diox cóñ che'n gu' par tyu' daa loo gu' ne' ne' par yòo lezo' gu' cóñ chenen.

Ndxe'leque', mbezen Diox ante par tolo li gu' con' ndac mastale' nden' gu' indxòode lezo' Diox loo cóñ chenen. Yende chó mport nzo lezon con'a. ⁸Yende mod lin nec thib con' co' ntau' no con' co' ncà loo di's ndac co' nac lícpe'. Ndxe'leque', ante ndlin xalque' ñibe' di's ndac co' nac lícpe' loon. ⁹Por cona, ndyac lezon co'se' ante ndxú' daa loo gu' xal thib mbíz co' nguu's no co' ngulàa fuerz. No tyac lezon co'se' gác gu' mèn co' ndxàp valor no fuerz loo cóñ che'n Crist. No, lícque', ndlyazen le' gu' tolo ryoo xyèn loo cóñ che'n Crist par té' th gu' no tyubdi's ndac gu' loo Crist axta plóthe. ¹⁰Por cona, ngue que'en cart ndxè' loo gu' mastale' yende daa làth gu' par gáca, co'se' gal neen máa gu', nec thib mod no nec tedib mod ne'gàc nayi'den no ne'yáp di'sten loo gu'. Licque', ndxàpen con' la's niin no con' la's yan par lina tataa xal mnibe' Diox loon par lina. Mbli Diox con'a loon ante par lin le' mèn ryoo xyèn loo cóñ che'n Crist par té' th mèn no tyubdi's ndac mèn loo Diox. Ne'nglide Diox con'a loon par too xà'en lezo' mèn loo cóñ che'n Crist.

¹¹Per nalle', con' ndxè' nac lult di's co' ngue que'en ye's loo cart ndxè' loo gu', mèn huesen por cóñ che'n Jesucrist. Ndlyazen Diox huen nda gu', ndee gu'. Ndlyazen le' gu' que tee ban lì loo Diox par gác gu' mèn nallò no mèn nambìi loo Diox. Fcua'n gu' mod tegán gu' lezo' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu'. Ndlyazen thidte li gu' xtùuz loo cóñ che'n Diox. Ndlyazen nagàl yo lezo' gu' loo Diox no thidte cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth xtàa gu'. Chele' gu' tataa li, le' sya, Diox co' ndli par ndxu' ndxàl lezo' mèn loo Diox, no Diox co' nque' lezo' ñee rye mèn, Diox nzo noque' gu' thidtene. ¹²Nabe'ste gunii gu' Diox loo thib xtàa gu' no loo tedib xtàa gu' xalque' nac mod ndac co' ndxàp gu' co'se' ñii gu' Diox loo

xtàa gu!. ¹³Ryete mèn co' ndxàc hues xtàa na' co' ngro xà' loo cóñ che'n xab izlyo' co' ngòc che'npe' Diox, mèn co' nzo non trè' co' ndxàc hues na' por cóñ che'n Crist, ngue nii Diox loo gu' loo cart ndxé!, ne.

¹⁴Ndlyazen le' Tad Jesucrist tolo li anggàc con' ndac loo gu!. No ndlyazen

tolo té' th gu' no non gu' susque' nque' lezo' Diox ñee Diox ryete gu!. No ndlyazen le' Xpii Natú' toloque' lyath no gu' par thidte gác xtùuz gu' no thidte gác lezo' gu' loo cóñ che'n Crist. Con' ndxè' nac co' ndlyazen gác loo gu!, mèn cuida Corint. Taandxè' gáca loo gu!, ndee gu!.

Cart Co' Mque' Pab Ye's Loo Mèn Yèezya' Che'n Làaz Mèn Galas

Pab ngue que' ye's co' nac cart ndxè'
loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n
Diox, men co' naban le'n yèezya' co'
nac yèezya' che'n làaz mèn galas.

1 Daa, Pab, nac thìb mbi' co' ndxe'
di's che'n Tad Jesucrist. Tad
Jesucrist mtel' daa loo mèn loo izlyo!.
Inacte daa thìb mbi' co' mtel' chol mèn
che'n izlyo! par ndxen di's che'n Tad
Jesucrist loo mèn. Ne' ne' mdoo chol
mèn daa no mcui chol mèn daa par
ndxen di'sa loo mèn. Ndxel'leque!, yub
Jesucrist mblo lèe daa nac daa thìb
mbi' co' ndxe' di's no mcui Jesucrist
daa par xo'f zin'en zin'a. No yub Diox
xud na' co' mblo xban Jesucrist lathè
mèn nguth mblo lèe daa nac daa mbi'
co' ndxe' di's che'n Jesucrist. No mcui
Diox daa par xo'f zin'en zin' ndxè' loo
mèn. **2**Daa, Pab, ngue que'en ye's co'
nac cart ndxè' loo gu!. Ryete mèn co'
ndxàc hues na' por cóñ che'n Jesucrist
co' nzo non trè!, ngue nii mèna Diox loo
gu' loo cart co' ngue que'en ye's loo gu'
ndxè', loo rye gu' co' nqueltàa loo cóñ
che'n Diox le'n chol yèezya' che'n làaz
mèn galas. **3**Ndlyazen le' Diox xud na'
no Tad Jesucrist na' tolo li anggàc con'
ndac loo gu' no tolo li huen gàca loo gu'
loo cóñ che'n Jesucrist. No ndlyazen
le' Diox xud na' no Tad Jesucrist tolo
li par nagàl yo lezo' gu' loo Diox no
cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th

gu' lath hues xtàa gu'. **4**Tad Jesucrist
na' yub mda' lugar par mquée yalguth
loo Tad Jesucrist por cóñ xquin
na' no xtol na' par tataa mod mblyá'
na' loo ryethe con' co' nac con' ye'rsin'
co' nac che'n xab izlyo' ye'rsin' ndxè'.
Ngòc con'a loo Tad na' xal guneepe'
lezo' Diox co' nac xud na!. **5**Por cona,
ndlyazen tolo gab na' di's guryath no
di's guryèn no di's natú' cóñ che'n Diox
loo mèn no loo Diox le'n lín' co' ntlo,
no le'n lín' co' ndxelo, no le'n lín' co'
ne'lith node. Tataaque' gàca.

**Di's ndxè' ndlu' thidte di's
ndac nzo co' ndlu' loo mèn xá
mod lyá' mèn loo con' ryes.**

6Ante ngüi'en no ante ñaan loo gu',
cara, ale setilte mdoo xà' lezo' gu' loo
di's ndac co' nda' cuent no co' ndlu' cóñ
che'n Diox loo gu!. Loo con' co' nac cóñ
che'n Diox, Diox mbli par mbye'th lezo'
gu' ngòo gu' loo cóñ che'n Diox. Tataa
mbli Diox loo gu', no loo nu', por anze'f
mque'que' lezo' Crist ñèe Crist ryete na'.
No nalle!, ale ndxe'leque!, más ndli gu'
par ndyoo nque gu' no nque' nza gu' loo
tedib di's co' ndli gu' cuent nac di's ndac
che'n Diox, co' ndli gu' cuent telá' gu' loo
con' ryes. Per di'sa xà' nac loo cóñ che'n
di's ndacpe' che'n Diox. **7**Ilícte naca par
gab mèn nzo tedib di's co' nac xalpe' nac
di's ndac che'npe' Diox co' ndlu' xá mod
lyá' mèn loo con' ryes. Ndxel'leque!, con'

co' ndxàc loo gu' ba' nac: Nzo ndxep mèn co' ngue li xol loo gu'. Ndlya's mèna zye' di's ndac, co' nac di's ndac che'n Crist, par yila's mèn no ten' mèn tedib mod lyá' mèn loo con' ryes. ⁸Per chele' chó mèn xà'gué' ngo yalbàn cóñ che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes xal ngo nu' yalbàn, no xal mda'le' nu' cuent loo gu'a, ¿lé?, thidteneque' mèndèe mèna loo Diox too ze too yál!. No yende chó import nzo lezo! Diox chó nac mèna, que naca yub daa, que naca thib angl co' yi'th co' lyàa loo bé! co' co yalbàn no co' te'th cóñ che'n di's ndac co' inacte leque di's ndac che'npe' Diox xalque' ngue niin loo gu' ndxè!, thidteneque' mèndèe mèna loo Diox too ze too yál!. ⁹Na guniile' leque di's ndxè! loo gu' ndore' co'se' ngen làth gu' thib cua'a. No nalle! beren, ngue niin loo gu' tedib vez: Chele' chó mèn xà'gué' co yalbàn cóñ che'n di's ndac loo gu' xal nac di's co' mbìnle' gu', no co' mden'le' gu', no co' ngulàale' le'n lezo' gu' co' mblole' nu' yalbàn loo gu', thidteneque' mèndèe nac mèna loo Diox too ze too yál!.

¹⁰No nalle! con' co' ngue niin loo gu' ndxè! ndxàal niin loo gu!: ¿Ché! ngue li gu' cuent ngue niin con' ndxè! loo gu' par yòo lezo' taamas mèn cóñ chenen, cà? Yende xàa. O èché! ngue niin con' ndxè! loo gu' par yòo lezo! Diox ñée Diox daa loo con' co' ngue lin, cà? Aa. Ngue niin con' ndxè! loo gu' ante par yòo lezo! Diox loo con' ngue niin loo gu', ey. O èché! ngue li gu' cuent ngue tan gust lezo' chol mèn par tyac lezo' mèna con daa loo cóñ che'n di's ndac che'n Diox, cà? iMáa yob yéc gu', na! Yende xàa. Tac chele' daa be' ngue ta gust lezo' chol mèn cóñ che'n di's ndac che'n Diox, ya inacte daa mbil' co' nxo'f zin' zin' che'n Crist, sya, xàa.

Pab ngue ta' cuent loo mèn chó mcui Pab, no chó mtel' Pab, no chó mdoo Pab par ndxe' Pab di's cóñ che'n Crist loo mèn.

¹¹Gu' co' nac mèn huesen por cóñ che'n Crist, fta' gu' cuent co' huenleque'

cón che'n di's ndac co' nac di's ndac che'npe' Diox co' ndethen no co' ngon yalbàn loo gu' co' ndlu' loo mèn xá mod lyá' mèn loo con' ryes. Inacte di's ndaca thib di's ndac co' mblob'e' no co' mtoxcua' chol mèn che'n izlyo' ndxè!. ¹²Inacte chol mèn co' mblu' cóñ che'n di's ndac ndxè! loon. No nec thib mèn co' nac chol mèn mblu' cóñ che'n di's ndac ndxè! loon. Ndxe'leque', yub Tad Jesucrist mblo xo'f cóñ che'n di's ndac ndxè! loon.

¹³Gu' mbínque' xá mod ngòc daa pólá no xá mod mque tee banen pólá co'se' ngòc daa mèn xley'pe' che'n mèn nación Israel. No nonque' gu' no naneeque' gu', ale, ngulàa xyàan lezon no ngòc nayi'en gunèen mèn co' mqueltàa loo cóñ che'n Diox chol lugar. Ale mque tee que'en xís mèna pál co'te' ngo mèna par guthen mèna no par che'en mèna thidtene. ¹⁴Co'se' ngòc daa mèn xley' che'n mèn nación Israel, más altant mdoon no más mté'then cóñ che'n xley' daa leque loo rye mèn gulàaz daa co' ngòc mèn co' thidte mxyèn con daa, co' nee di's, mèn co' thidte lín' ndoo xèn non. Más de cona, anze'f ngòc nayi'en loo mèn par mblin le' mèn mblí yèe costumbr co' ngòc costumbr che'n xudgool nu!. ¹⁵Per mastale' tataa ngòc daa, Diox mblo xà'le' daa ndore' gáal daa par co Diox daa loo zin' ndxè!. No por anze'f nque' lezo! Diox gunèe Diox daa, ale tataaque' mbli Diox ngòca loon par xo'f zin'en cóñ che'n di's ndac ndxè!. Le' sya, co'se' ngòc tiemp ngóol daa no mbryoo daa, Diox mbli con' mblyia's Diox no con' co' gunee lezo! Diox li Diox loon. ¹⁶Mbli Diox par mblichen xgan' Diox par gàca loon yiloa ga tethen no gon yalbàn cóñ che'n di's ndac loo mèn, mèn co' inacte mèn nación Israel. Co'se' ngolo ngòc con'a loon, yende chó ngabten loo nec thib mèn. Ne' ne' mdoodizen loo nec thib mèn cóñ che'n con' co' mbli Diox

loon no cón che'n con' co' mnibe' Diox loon. ¹⁷ Ne' ne' ngan ciuda Jerusalén par nga tan cuenta loo myen' co' ngòc xin' mté'th Jesús, myen' co' ndxe' di's ndxè' ndoore' co'se' mbli Diox con' ndxè' loon. Ndxe'leque', luega mxenen ned. Nguan le'n nación Arab co'te' mbyan' daa nen tiemp. Ngoloa, mberen, ndyalen par ned ciuda Damasc tedib vez.

¹⁸ Ne'ngaden ciuda Jerusalén luega. Axta ngolo son lín', syare' nguan. Ale axta syare' mbliben Pedr. Ngo non Pedr si'n huiz le'n ciuda Jerusalén le'n tiempo. ¹⁹ Per ne'ngnèeden taamas myen' xin' mté'th Tad Jesús co' ndxe' di's cón che'n di's ndac ndxè'. Ante Cob co' ndxàc hues Tad Jesús por xna' Tad Jesús gunèen. ²⁰ Cón che'n di's co' ngue que'en ye's loo gu' ndxè', Diox naneeque' inquediiden gu', cara. Lìcpel' nac di's ndxè'.

²¹ Ngolo nguri'th con'a, mxenen ned. Nguan par ned le'n yéezya' che'n làaz mèn sir no le'n yéezya' che'n làaz mèn cilis. ²² Le' rye mèn hues na' co' nqueltàa loo cón che'n Crist, mèn co' nzo ban par ned le'n yéezya' che'n làaz mèn jude, mèna tarte libe' daa, co' nee di's, tarte hui' mèna loon tiempa. ²³ Ante ndxòn mèna no ndyoodi's mèna cón chenen. Mbez mèna: Mbi' co' mque tee mdub ngu's na' no mblyia's mbi' mtelux mbi' na' thib cua'a, mbi'a ngue tee te'th no ngo mbi' yalbàn cón che'n di's ndac par yila's mèn xal ndlu' di's ndac. ²⁴ No gunii mèna di's roo no di's xèn no di's natú' loo xtàa mèn cón che'n Diox por cón chenen.

Taamas mèn co' ndxe' di's ndac mblo cuent nac Pab mèn co' ndxe' di's ndac che'n Crist loo mèn.

2 No co'se' ngolo nguri'th sida lín'
co' ndxàc nguan ciuda Jerusalén nera, mberen nguan par ned le'n ciuda Jerusalén tedib vez con thib mbi' co'

lèe Mbèl!. Mbeen Tit par ngua non Tit, ne. ² Nguan ciuda Jerusalén tac Diox mblo xo'f loon le' daa naquinque' ga par ciuda Jerusalén. Le'n ciuda Jerusalena ngo thib ned mèn co' mdyoo ner no co' mdyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Crist chol lugar. Xexte mdan cuent loo mèna, thib lad, cón che'n di's ndac co' nac che'npe' Diox co' ndlu' loo mèn xá mod lyá' mèn loo con' ryés, co' ndethen no co' ngon yalbàn loo mèn, mèn co' inacte mèn nación Israel. Tataa mblin con'a par de que ne'gàcte con' co' ngue tee lin thib con' anxle' co' yende cón ntac loo mèn. ³ Per mastale' ngua no Tit daa, ne' ne' ngab mèna loo Tit no ne' ne' ngli mèna fuerz Tit par ngàc circuncidar Tit xalque' nac costumbr che'n mèna mastale' inacte Tit mèn nación Israel. ⁴ No, lìcpel' ba'i, xexte ngo ndxep mèn gutyè' xi'tha, mèna co' mbez ndxàc hues na' por cón che'n Crist, per ilicta. Mèna mblyia's ngàc circuncidar Tit. Per mèna ante ngo làtha par ante mbla's mèna par ngüi' mèna co' huenleque' xal nac mod cub co' ndxàp na', na' co' nqueltàa loo cón che'n Crist, tac yende chó nzi ncchep na' loo costumbr gox. No ale mblyia's mèna bere na', li yèe na' costumbr co' nac costumbr che'n mèn nación Israel tedib vez. ⁵ Per ne' por chu'th ne'ngla'de nu' ngnibe' mèna loo nu'. Tac mblyia's nu' le' gu' toloque' ta' cuent cón che'n di's ndac co' nac di's ndac che'npe' Diox co' nac lìcque', di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryés.

⁶ Mèn co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo chol mèn co' nqueltàa loo cón che'n Crist chol lugar, mèna ne'nglu'de daa no ne'ntan'te mèna nec thib di's cub o cuent cub loon co' ndlu' cón che'n Crist. Mastale' nde'f di's ndxàc mèna, ne'nglu'de mèna loon ndxep con' co' nac cón che'n Crist. Ne' ne' yende chó mport nzo lezon, que nac mèna mèn

co' nde'f di's ndxác, que nac mèna mèn be'the. Gunee mèna cón nac mèna. Diox indubte par tub rez Diox cón che'n mèn loo mèn por mod co' más ndyu' thib mèn leque tedib mèn loo xtàa mèn. ⁷Lugar de lu' mèna daa ndxep di's co' nac cón che'n Crist, ndxe'leque', más mda' mèna cuent no mden' lezo' mèna le' Diox mxo'f zin' zin' ndxè' loon par tethen no gon yalbàn cón che'n di's ndac, co' nac di's ndac che'npe' Diox, loo mèn co' inacte mèn nación Israel xalque' mxo'f zin' Diox zin' ndxè' loo Pedr par co Pedr yalbàn no te'th Pedr cón che'n leque di's ndac che'npe' Diox loo mèn nación Israel. ⁸Pues leque yub Diox co' mtel' Pedr par ndxe' Pedr di's ndac che'npe' Diox loo mèn co' nac mèn nación Israel, leque yub Diox mtel' daa, ne, par ndxen di's ndac che'npe' Diox loo mèn co' inacte mèn nación Israel.

⁹Por cona, Cob no Pedr no Juàn co' nac nerleque' myen' co' ndyoo más altant loo cón che'n Crist, myen' mda' cuent co' huenleque' le' Diox mbli mxo'f zin'en zin' ndxè'. No mbli Diox mxyal' ned mxyal' yó' loon par mxo'f zin'en zin' ndxè'. Látha, mxen myen' ya' ryop nu' Mbèl' par mbli myen' cuent thidte ngòc ryop nu' Mbèl' con myen' loo zin' co' ngue xo'f zin' myen' cón che'n Crist no par mbli myen' cuent ndxàc hues no ndxàc xtàa ryop nu' Mbèl' con myen' loo cón che'n Crist. Thidte mdoodi's myen' le' ryop nu' Mbèl' ya xo'f zin' cón che'n Crist làth mèn co' inacte mèn nación Israel láth nda xo'f zin' myen'a leque zin' làth mèn nación Israel. ¹⁰Thidte con' nac co' mbli myen' par xo'f ndeleque' lezo' nu' li nu'. Con'a ngòc di's co' ngòc plá di's gunee myen' loo nu' par más te' lezo' nu' cón che'n prob mèn co' ndxela's par lyath no nu' mèna loo con' nde che loo mèna. Con'a nac thib con' co' más ndlin purad ndli nu' leque tedib con'. Thiba con' ndxè'.

Pab mbyoo Pedr le'n ciuda Antioqui.

¹¹Le' tediba na, co'se' ngua Pedr ciuda Antioqui, que nzo ne' ñee lezo' Pedr mbyoon Pedr, tac, por derech, ilé'de nac con' ngue tee li Pedr loo mèn ciuda Antioqui tiempa. ¹²Co'se' nerleque' mtlo mèn che'n yèeza' che'n làaz mèn ciuda Antioqui, ngola's mèna loo cón che'n Crist, ngòc thib con!. Pedr ndxuhua no mèna, mèn co' inacte mèn nación Israel. Tolo mbli Pedr con'a axtaque' mzin ndxep amiú Cob, mèn co' nqueltàa no Cob le'n ciuda Jerusalén, le'n ciuda Antioqui. Per co'se' gunèe Pedr thib ned mèn co' ngue no costumbr che'n circuncisión, mèn co' ngòc amiú Cob, ale mzyeb Pedr gunèe Pedr mèna. Axta syare', xèegà xèegà mblá' Pedr. Ya ne'tolode nduhua no Pedr mèn co' nac mèn yèeza' che'n làaz mèn ciuda Antioqui, mèn co' inacte mèn nación Israel. ¹³Le' sya, ndxep mèn nación Israel co' ngola's co' nzo làth mèna, mèna, ne, mbli xal mèn co' ne'ñeede làth mtembií Pedr ro Pedr no mtembií Pedr xti's Pedr loo taamas mèna cón che'n con'a. No ale axta no Mbèl' mbla' par tolo mbli Pedr cón ndlya's Pedr con mèna. ¹⁴Per co'se' gunèen tataa mbli Pedr con taamas mèn co' thidte ndxàc con Pedr, mdan cuent ingue tee ban ndacte Pedr xal ñibe' di's ndac co' nac lícpe' co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes. Sya, ndxaben loo Pedr loo ryete mèn co' nqueltàa no Pedr: Pedr, lùu co' nac mèn nación Israel, leque lùu ndlu' nque tee banl xal nzi tee ban mèn co' inacte mèn nación Israel. No ñndlil xal ndli mèn co' inacte mèn nación Israel, cà? ¿No nalle' a la fuerz ndlya'sl le' mèn co' inacte mèn nación Israel que tee ban xal nzi que tee ban mèn co' nac mèn nación Israel, cà? iPà ñee conax!

Xalque' ndlyá' mèn chol nación
co' inacte mèn nación Israel loo
con' ryes, tataaque' ndlyá' mèn
nación Israel loo con' ryes.

¹⁵Hui' nexa, Pedr. Na' nac mèn
nacionpe' Israel tac ngóol na' le'n

nación Israel, ¿lé'? No ndli mèn nación Israel cuent más ncua'n mèn co' inacte mèn nación Israel xtol mèn leque na!, ¿lé'? Per ilicta, ¿lé'? Pedr. ¹⁶Más de cona, na' nda' cuent no nanee na' nec thìb mèn ne'ta'de Diox lugar no ne'tyalte Diox yòò mèn loo cóñ che'n Diox par gàc mèna mèn nali no mèn nambii loo Diox por mbli mèn preb li mèn xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ndxel'leque', nda' na' cuent no nanee na' ndyalque' Diox no nda'que' Diox lugar ngòò mèn loo cóñ che'n Diox par gàc mèn mèn nali no mèn nambii loo Diox ante por yila's mèn loo Jesucrist. Por cona, na', ne, ngola's loo Jesucrist por mdyal Diox no mda' Diox lugar ngòò na' loo cóñ che'n Diox par ngòc na' mèn nali no mèn nambii loo Diox. Ngòca tataa loo na' ante por ngola's na' loo Jesucrist. Na' nanee no nda' na' cuent le' Diox ne'tyalte ta' Diox lugar yòò mèn nación Israel loo cóñ che'n Diox par gàc mèn nación Israel mèn nali no mèn nambii loo Diox por mbli mèn nación Israel preb li mèn nación Israel xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

¹⁷No nalle', nde niin thìb con' lool, Pedr: Chele' na' mda' lugar no mdyal na' ngòò na' loo cóñ che'n Diox par ngòc na' mèn nali no mèn nambii loo Diox por cóñ che'n Crist, no nalle' chele' na' ngue li par ngue hui' no ñaa mèn loo na', leque na' ngue cua'n xquin na' no xtol na' por ngue li na' ndxàc na' xal mèn co' inacte mèn nación Israel por cóñ che'n Jesucrist. Chele' na', lìcque', por cona ngue cua'n na' xquin na' no xtol na', ¿ché' nee di's co' ngue li na'a ncàb le' Crist ngue li par ncua'n na' xquin na' no ncua'n na' xtol na', cà', Pedr? Yende xàa. Nec thìb mod no nec tedib mod gàca tataa, ¿lé'? ¹⁸Tac chele' na' mbyathla's xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn no mblá'

na' rye mod co' ngòp na' loo leya, no nalle' bere na', te' lezo' na' xal nac di's co' ndub loo ley par li na' preb tyubdi's na' loo leya tedib vez no li na' xal mbli na' pólá, leque na' nque dol na' loo Diox, ¿lé'? ¹⁹Per part cóñ chenen, daa ngòcèle' xal mèn co' nguthle' loo con' co' mnibe' loo ley co' mblin, co' nee di's, ne'toloden lin rye con'a, tac mté'then yende mod gàc daa mèn nali no mèn nambii loo Diox por mblin preb lin con' co' mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo na' par li na'. Per nase ndan cuent ante loo cóñ che'n Diox ndxàal que tee ban daa tac ngro xà'len loo con' co' mnibe' leya loon par mblina ndoore' yilazen loo Diox por cóñ che'n Crist. ²⁰Por part cóñ che'n Diox, Diox mblole' cuent ngòc daa mèn co' nguthle', co' nee di's, Diox mblole' cuent thidte mque'en loo cruz con Crist. Cona, ngue niin lool, Pedr: Ithidte daa nac mèn co' nabán co' ndoo lool tré!. Leque yub Crist nac xa' co' nzo ban no daa por cóñ che'n Xpii Natú!. No láth be' nabán daa, daa co' nac bél'yòò, daa ngue tee ban ante por ndxàpen yalxla's no ndxelazen loo Crist co' nac xgan'pe' Diox. Xgan'pe' Diox nque' lezo' ñée daa. No axta mda' xgan'pe' Diox lugar mquée yalguth loo xgan'pe' Diox por cóñ chenen. ²¹Por cona, Pedr, indlyasten cà disen no tè'ben con' co' nac ryethe con' ndac che'n Diox co' angmblí Diox loo mèn par ngaben le' Diox tyal yòò mèn loo cóñ che'n Diox par gàc mèn mèn nali no gàc mèn mèn nambii loo Diox ante por mbli mèn preb ndubdi's mèn xal mbez di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Tac chele' daa tataa gab, le' sya, yende cóñ ntac nguth Crist por cóñ che'n mèn, ¿lé'?

Ale tataa mod mbyoo non Pedr tiempa. Thìba con' ndxè'!

**Pab ngue toodi's no mèna cón
che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn
nación Israel no cón che'n mod
co' ndxàp taamas mèn yalxla's loo
Jesús par lyá' mèn loo con' ryes.**

3 Le' tediba na, gu' co' nac mèn
gulàaz che'n làaz mèn galas,
susque' tont gu' no susque' naad gu' no
nguud gu', ndyaquen. ¿Chó con' mblu'
mèn loo gu' par ndoo xà' lezo' gu' par
ne'tolode ndubdi's gu' loo di's ndac co'
nac di's ndac che'n Diox co' nac lìcque',
à'? Co'se' mblon yalbàn loo gu', nambìi
mdan cuent loo gu' no mblu'en loo gu'
cón che'n xá mod yub Jesucrist mquée
loo cruz por cón che'n mèn. ²Ndlyazen
niin thib con' loo gu', mèn co' nac mèn
gulàaz che'n làaz mèn galas no lyazen
càb gu' loon: ¿Ché' ngulàa Xpii Natú'
che'n Diox loo gu' por mbli gu' preb li
gu' con' xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés
loo mèn o ché' ngulàa Xpii Natú' loo
gu' por ngola's gu' di's co' mdan cuent
cón che'n Crist loo gu', cà'? ³¿Xá mod
susque' mbla' gu' ngòc tont gu', yey?
Con que gu' ngòole' loo cón che'n Diox
por cón che'n con' co' mnibe' Xpii Natú'
loo gu', èlé'? no nalle', ¿ché' ngue li gu'
cuent no ché' nden' gu' huen naca tolo
li gu' ryethe con' co' ndlya's Diox li gu',
no ché', lìcque', ta' gu' cuent no té' th
gu' par ndyubdi's gu' co' huenleque' loo
Diox ante por ndxòn gu' ro tedib mèn
co' ñibe' loo gu' par gác circuncidar
gu' no li gu' taamas con' co' ñibe' mèn
li gu', cà'? Yende xàa. ⁴¿Ché' ngue li
gu' cuent anxle' ngòc rye con' ryes co'
mxactii gu' por cón che'n Crist, cà'?
¿Ché' yende cón mxac gu' mté' th gu'
cón che'n Diox par ngòc con' ndac loo
gu' láth mxactii gu', cà'? Oj, ché' co'
càb co' mxactii gu'a tolo té' th gu' no
tolo tyubdi's gu' loo cón che'n Crist
taandxep. Huen. ⁵Co'se' mblàa Diox
Xpii Natú' che'n Diox loo gu' no mbl
Diox huax yalguye' làth gu', èchonon

mbli Diox con'a, à'? Ne'nglide Diox
con'a loo gu' tac mbli gu' preb mbli
gu' con' xal ñibe' di's co' ndub loo ley
co' mxo'f Moisés loo mèn pól, èlé'?
Ndxe'leque', Diox mbli con'a loo gu' tac
ngola's gu' loo di's ndac co' mbínbe' gu'
cón che'n Crist par ngola's gu' loo Crist.

⁶Abraham, co' mbloj msí' bin pól,
Abraham ngola'sque' di's co' ndxab
Diox li Diox loo Abraham yiloa. Por
cona, Diox mteche mtexyath xtùuz
Diox no lezo' Diox. No mblo Diox cuent
tyalque' Diox no ta'que' Diox lugar yòo
Abraham loo cón che'n Diox par gác
Abraham mèn nali no mèn nambìi loo
Diox ante por ngola's Abraham loo Diox
tataa. ⁷Por cona, ndxàalque' ta' gu'
cuent no nonque' gu' le' mèn co', lìcque',
nac binpe' Abraham, mèna nac mèn
co' ndxela's loo Crist no loo cón che'n
Crist. ⁸Lomisque' ne, loo libr co' nac
xti's Diox ndub di's co' mblu' loo mèn
pól le' Diox tyalque' no ta'que' Diox
lugar yòo mèn co' inacte mèn nación
Israel loo cón che'n Diox. No gác mèn
co' inacte mèn nación Israel mèn nali
no mèn nambìi loo Diox ante por yila's
mèna loo con' co' ndxab Diox loo mèna.
Por cona, mda' Diox cuent loo Abraham
cón che'n di's ndac ndxè' ndoire'.
Ndxab Diox loo Abraham: Daa li huen
ya mèn che'n rye nación por cón che'n
lìuu, Abraham. ⁹Por cona, ngue niin loo
gu': Le' ryete mèn co' ndxela's loo Diox
por cón che'n Jesucrist le'n tiemp ndxè',
loo ryete mèna Diox ndli huen nda
mèna no ndxàc con' ndac loo mèna. No
lalque' ndxàca loo mèna nalle' xalque'
ngòca loo Abraham tac Abraham
ngola'sque' di's co' mcàbgòn Diox li
Diox loo Abraham.

¹⁰Ngue niin con' ndxè' loo gu', ne:
Mèn co' más ndxàp yalxla's nac mèna
mèn nali no mèn nambìi loo Diox
por ante mblí mèna preb li mèna
xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo
mèn, no ne'ngácte mèna ngli mèna no

ne'ngdubdi'ste mèna xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, ale ndxe'leque', thidteneque' mèndèe mèna loo Diox tac nec thib mod no nec tedib mod yende mod li mèn con'a. Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez taandxè!: Ryete mèn co' indlide no co' indubdi'ste loo ryethe con' xal nac rye di's co' ndub loo libr co' nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn, thidteneque' mèndèe mèna loo Diox par ryo xa' mèna loo Diox thidtene yiloa.¹¹ Nda'que' na' cuent no nonque' na' le' Diox ne'ta'de lugar no ne'tyalte Diox yòò mèn loo cón che'n Diox par gác mèn mèn nali no mèn nambii loo Diox ante por mbli mèna preb li mèna xal nac di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez: Le' mèn co' tyal Diox no co' ta'! Diox lugar yòò mèna loo cón che'n Diox par gác mèna mèn nali no mèn nambii loo Diox, mèna ban no Diox thidtene yiloa ante por ngola's mèna loo cón che'n Jesucrist no loo Jesucrist.¹² Per chele' mèn ndyubdi's di's co' ndlu' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, cón che'n leya incàbte le' mèn yila's loo Diox. No ne' ne' inac leya co' ndli par ndxàp mèn yalxla's loo Diox. Ndxe'leque', di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox, di's co' mbez: Mèn co' ndli no mèn co' ntaa ryethe con' xal ñibe' di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mèna yòò ban no Diox thidtene chele' mèn, lìcque', li con'a. Per ipà li mèn tataa!

¹³ Per nalle', Crist mtelá'le' na' loo ryethe con' ye'rsin' co' ncàb loo mèn por ne'ndubdi'ste mèn loo ryethe con' co' ñibe' di's co' nac leya par li mèna, di's co' ne'gácte mèn li mèn, por derech. Hui' gu' nexa. Ngòcla tataa loo na' tac le'le' mbli Diox ngòc Crist thib mbi'dèe no thib mbi' ye'rsin'túb co'se' nguth Crist loo cruz por cón che'n xquin na' no xtol na'. Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co'

mbez taandxè!: Mbi'dèe no thib mbi' ye'rsin'túb nac chol mbi' co' nquée loo thib yaa co' nac thib cruz co'te' ndxuth mèn xtàa mèn por con' ye'rsin' co' mbli mbi'.¹⁴ Ngòcque' yaltìa loo Crist par mdubque' di's ngòc con' ndac co' mcàbgòn Diox anglí Diox loo mèn dib athu loo izlyo', mèn co' inacte mèn nación Israel, por cón che'n Abraham co' mbloj msi' bin loo izlyo' pólá. Mbli Diox con'a loo mèna por cón che'n Crist Jesús. Ngòc con'a loo Crist, ne, par mdubque' di's co' ndxab Diox le' Diox làa Xpii Natú' loo rye mèn co' gáp yalxla's loo Diox no co' yila's loo Diox por cón che'n Crist.

**Cón che'n ley co' mxo'f Moisés
loo mèn nación Israel no cón
che'n con' co' mcàbgòn Diox loo
Abraham li Diox loo Abraham.**

¹⁵ Mèn huesen por cón che'n Crist, nde niin thib con' loo gu' xal ndxàca loo mèn loo izlyo' ndxè!: Co'se' ndli thib mbi' thib conveñ o co'se' ndli thib mbi' testar no ngo mbi' firm ye'sa, le' sya, nec thib mod no nec tedib mod yende chó mèn gác ton' di'sa no yende chó mèn gác tolo zi'f taamas di's loo ye'sa.¹⁶ No nalle' tolo miin con' ndxè! loo gu', ne: Ngòcle' no mdyaale' con' co' mcàbgòn Diox loo Abraham gác loo Abraham no loo bin che'n Abraham co' ngòc thib mbi' co' mbi' th yáal loo izlyo!. Imbezte loo libr co' nac xti's Diox cón che'n ryete mèn co' nac bin che'n Abraham, co' nee di's, co' nac huax bin Abraham. Ndxe'leque', di's mbez loo mèn no ndlu' di's loo mèn cón che'n thidte mbi' co' nac bin Abraham. Pues di's ndxè! nee di's xa' co' nac bin Abrahama nac Crist.¹⁷ Con' co' ngue niin loo gu' nac con' ndxè!: Diox mbli thib conveñ con Abraham. No mbli nèe Diox conveña xalque' ndli nèe mèn thib conveñ. Ngolo nguri'th thap ayo nzo gal psi' lín' ngòc con'a, mxo'f Moisés ley loo mèn. Por cona, leya ne'ngácte ngton'

cón che'n conveñ co' mbli Diox con Abraham. Ne' ne' ngác ley li ley le' con' co' mcàbgòn Diox loo Abraham li Diox loo Abraham ngàc thib con' co' yende cóñ ntac. ¹⁸No chele'i ngo mod ngàc le' Diox telá' mèn loo con' ryes ante por cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, co' nee di's, ante por mbli mèn preb li mèn con'a, le' sya, yende mod ngàc le' Diox telá' mèn anxle' loo con' ryes xalque' mcàbgòn Diox li Diox thib con' anxle' loo Abraham. Per Diox, lìque', ntelá' mèn anxle' loo con' ryes xal mcàbgòn Diox loo Abraham li Diox.

¹⁹¿Par cóñ mbli sirv ley co' mxo'f Moisés loo mèn, sya? Pues mxo'f Moisés leya loo mèn par lu' ley loo mèn no par ta' mèn cuent no par non mèn le' mèn ncua'n xquin mèn no ncua'n mèn xtol mèn. No maste mnibe' leya loo mèn le'n ndxep tiemp axtaque' mbi'th Crist co' nde bin che'n mbi' co' lèe Abraham co' ngue tan cuent loo gu' ndxè!. Cón che'n Crist ngòc con' co' mcàbgòn Diox loo Abraham li Diox loo Abraham no loo Crist co' ngòc bin Abraham. Pues ley co' mxo'f Moisés loo mèn tiempa, di's co' ndub loo leya ngòc di's co' gunii thib angl loo Moisés. Le' Moisés na, ngòc thib mbi' co' mdoodi's no Diox por cóñ che'n mèn nación Israel. Mdoodi's no Moisés mèn nación Israel xal gunii Diox loo Moisés, ne. ²⁰Mèn co' nteri'th di's, nteri'th mèn di'sa loo chop ned mèn xal mbli Moisés loo Diox no loo mèn nación Israel. Per ndxe'leque', co'se' mcàbgòn Diox li Diox thib con' loo Abraham, ne'ncua'nte Diox mèn co' mteri'th di's loo Abraham. Leque yub Diox co' nac thidte Diox, Diox mcàbgòn loo Abraham lique' Diox gàc con'a loo Abraham.

**Di's ndxè' ndlu' chonon mtan'
Diox di's co' nac ley co' mxo'f
Moisés loo mèn par li mèna.**

²¹iAa mèn co' nac mèn gulàaz che'n làaz mèn galas! ²²Ché' ngue li gu' cuent

ilalte nac con' co' mbly'a's Diox ngàc loo mèn por cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no con' co' gàc loo mèn ante por ngola's mèn loo con' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn, cà? Tyè!. Lalque' naca, yey. Per hui' gu' nexa. Chele Diox mxo'f thib ley loo mèn xal ndli gu' cuent, thib ley co' ndli par yòo ban no mèn Diox thidtene ante por ndubdi's mèn loo ryethe con' co' ñibe' leya loo mèn, sya, chele' mèn ndli con' co' mnibe' leya par ngli mèna ngàc mèna mèn nalì no mèn nambii loo Diox ante por mbli mèna con' co' mnibe' leya loo mèna par li mèna, huen ngàca loo gu', sya, xàa. ²³Per hui' gu' xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox. Di'sa mbez loo na' taandxè':

—Diox mblu' por cóñ che'n leya le' ryete mèn co' nziri' loo izlyo', mèna natedó' loo con' ye'rsin' por mod no costumbr co' ndxàp mèna co' ncàb ncua'n mèn xquin mèn no xtol mèn. No mblu' Diox loo mèn por cóñ che'n leya nac mèn mèn ye'rsin' no nac mèn mèn co' ndxàp xquin no xtol loo Diox par tataa mod gàca le' mèn co' tyal yila's loo Jesucrist no gàp mèn yalxla's loo Jesucrist, gàc mèna mèn nalì no mèn nambii loo Diox xal mcàbgòn Diox li Diox loo mèn.

²³Ndoore' co'se' yi'th Jesucrist par ta' mèn cuent no par non mèn nzoque' mod yòo mèn loo cóñ che'n Diox ante por yila's mèn no gàp mèn yalxla's loo Jesucrist, tiempa axta arid nèe ngòc con'dèe cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Tac natedó' na' loo leya tiempa xal thib pres co' yende mod xon' lezi'. Tiempa, ngue bed na' axta zin tiemp co'se' ryo xo'f xá mod yila's mèn no gàp mèn yalxla's loo Jesucrist par lyá' mèn loo con' ryes por cóñ che'n Jesucrist par tataa mod yòo mèn loo cóñ che'n Diox. ²⁴Por cona, ngue niin loo gu': Leya ngòc xal thib criadgot co' nquenap no co' nqueno myen' bix

par gáp myen' mod. Mquenap leya na' xal mquenap criadgot myen' bix par ne'ncua'nte na' xquin na' no xtol na' xal mcua'n na' xquin na' no xtol na' co' ngòc thib mod co' ngòp na' tiempa axta co'se' ngòc tiemp co'se' mbi'th Crist. Crist mbli par mzye' mod che'n na' par ne'ncua'nte na' xquin na' no xtol na' par gáca co'se' be' ngòc na' ngolo ngola's loo Crist, sya, mdyal Diox no mda' Diox lugar yòo mèn loo cóñ che'n Diox par gáca mèn mèn nali no mèn nambii loo Diox por cóñ che'n Crist.

25 Per nalle', mzinle' tiempa co'se' tlo mèn yòo mèn loo cóñ che'n Diox par gáca mèn mèn nali no mèn nambii loo Diox ante por yila's mèn loo Jesucrist. Con'a ndli ya inzode na' xàn' yalnibe' che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn co' ngòc xal myen' bix co' ngue quenap no ngue queno criadgot.

26 Por thidte ngòc gu' con Crist Jesús nac gu' xin'pe' Diox. Ngòc con'a loo gu' tac ngola'sque' gu' loo Diox por cóñ che'n Crist. **27** Ryete gu' co' thidte ngòc loo Crist, ngòca loo gu' xal co'se' ndxàc bautizar mèn le'n nít. Con'a nee di's Diox mbli le' gu' nda'que' lugar le' thidte Crist ñibe'pe' loo gu'. No ndli gu' ante co' nee lezo' Crist. **28** No nalle' por cóñ che'n Crist, yende chó import nzo lezo' Diox aa guneei chó mèn nación nac gu'. Loo cóñ che'n Diox ya inacte gu' loo Crist xal mèn nación Israel ó xal mèn chol nación co' inacte mèn nación Israel. Ne' ne' nac gu' xal moz yée loo thib patrón ó xal mèn co' yende chó ñii loo. Ne' ne' nac gu' xal mènbi' o xal mèngot. Tac mèn co' nqueltàa loo Crist thidte ndxàc ryete mèna loo Crist. **29** No chele' gu', lìcque', nac mèn co' nqueltàape' loo cóñ che'n Crist no ngòoque' gu' loo cóñ che'n Crist, le' sya, Diox ngo cuent le' gu' nacpe' mèn bin Abraham. Tataa mod gáca che'n gu' no gáca loo gu' ryethe con' ndac por nzo gu' loo cóñ che'n Crist, co' mcàbgòn Diox

loo Abraham no loo bin Abraham li Diox loo Abraham no loo bin Abraham.

4 Con' co' mblyazen niin loo gu' con di's co' ngolo guniin loo gu'a nac con' ndxè': Thib mbed co' nac xgan' thib gundan co' ndxàp che'n, mbeda yan' no herens che'n xud mbed, ¿lé'? Per láth ndoo xèn mbed, lalque' nac mbed xal thib moz liz xud mbed. **2** No láth ndoo roo mbed no ndoo xèn mbed, nzo thib criadgot co' nquenap mbed. No ndxan' mbed cóñ che'n criada axta ryoo mbed axta zin huiz ta' xud mbed herens co' gac che'n mbed càa mbed. **3** Tataa ndxàc con' loo na', ne, dib lal co'se' ngòc na' xal myen' bix, co' nee di's, ndoore' yila's na' loo Crist. Con' co' ngue niin loo gu' ndxè' nac con' co' mbli na' tiempa: Mbli na' co' nac cóñ che'n xab izlyo!. No mbli na' xal ngòc mod ye'rsin' che'n mèn. No mbli na'i xalque' mnibe' mèn loo na' par li na'i, tac mbez mèna con' co' ndli na'a nac cóñ che'n Diox. **4** Per co'se' mdyaa huiz no tiempa, Diox mtel' xgan' Diox loo izlyo!. No co'se' mbi'th xgan' Diox loo izlyo!, mbli Diox le' thib mza'yòn mxan xgan' Diox. No ale ngòc xgan' Diox mèn bin che'n mèn nación Israel. Loo mèna mxo'f Moisés ley. No mastale' nac Jesucrist xgan' Diox, mdubdi'sque' Jesucrist xalque' mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel. **5** Tataa mod mbi'th Crist loo izlyo' par telá' Crist na' loo con' ryes, na' co' ngòo xàn' yalnibe' che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn par tataa mod mdyal Diox no mda' Diox lugar loo na' yòo na' loo cóñ che'n Diox xal xin' Diox.

6 Por nac gu', lìcque', xin' Diox, Diox mbli ngulàa Xpii Natú' che'n Diox le'n lezo' gu' no le'n xtùuz gu'. Xpiia ndli mbez gu' loo Diox: Diox, U' co' nac xud nu', co'se' mbez gu' Diox. **7** Por cona, gu' nacpe' xin' Diox. No ya inacte gu' xal moz loo cóñ che'n xab izlyo' ndxè'. No por nac gu' xin' Diox, Diox ta' lugar no

tyal Diox yan' no gu' ryethe con' ndac che'n Diox por cón che'n Crist.

Pab ndyóo por cón che'n mèn co' ndxela's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist.

⁸Póla, ndoore' co'se' tarte yila's gu' no co'se' tarte ta' gu' cuent cón che'n Diox por cón che'n Crist, ngòc gu' xal moz par mbli gu' sirv loo chol con' co' mbez mèn nac diox. Per inacte con'a merpe!, lìcpe! Diox. ⁹Per com le' gu' más nda'le' cuent cón che'n Diox nalle!, ¿lé?!, no ndlibe' gu' Diox, o más huen niin loo gu' le' Diox ngole' cuent nac gu' mèn co' nzole' loo cón che'n Diox, ¿xá mod ndlyas' gu' ale bere gu', li gu' xalque' ngòc mod co' yende cón ntac no co' yende cón li gu' gan? Ale, mbere gu', ngue li gu' con'a. No ale ndxàc gu' xal moz loo con'a. ¹⁰Cona nee di's ale tatabe! nquenap gu' gu' loo huiz co' mbez gu' nac huiz roo co'se' ndxáal lni che'n chol mdo!. Ale nxyo'f ndeleque' lezo' gu' ndxe' gu' cuent cón chol huiz, cón che'n mbe!, no cón che'n lín!, ne. ¹¹Anze'f nde no lezon tac zin' co' ngue xo'f zin'en loo gu' cón che'n di's ndac che'n Diox, ale ndyaquen anxle' mxo'f zin'en zin'a loo gu'.

¹²Gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Jesucrist, ña'ben loo gu': Gòc gu' xal nac daa, ye, co' nee di's, daa indlide cas no ne' ne' indyón lin chol costumbr, no loo nec thib con' co' nac cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn co' ndli ncà daa loo cón che'n Diox. Más de cona, gu' nda'que' cuent xal ngòc daa thib cua'a; xá mod mque tee'en loo mèn gulàaz daa co' ngòc mèn nación Israel, ¿lé? Per nase mblá'yan ryethe con'a. No ngòc daa xalque' nac gu' co' inacte mèn nación Israel co' idxode loo chol costumbr nalle!. Lícque', mden'en le' gu' yende cón mbli loon co'se' mbalen. Ngon làth gu' ndoore!. ¹³Gu' nda'que' cuent co'

huenleque', co'se' nerleque' vez mblon yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes loo gu', mblina tac mquin mbyan' daa làth gu' tac nayíz daa hora. ¹⁴No yíz co' mque nona ngòc thib preb loo gu' par ñeene' ché' tli gu' cas daa no ñeene' ché' xec gu' con daa. Per ¿ché' por nayíz daa, ne'nglide gu' cas daa, cà? Yende xàa. Gu' mblique' cas daa. Ne'ngo' toode gu' daa thib lad. Mblique' gu' cas daa. Más de cona, co'se' mzin daa loo gu', anze'f mdyu' daa loo gu' xalque' thib angl che'n Diox. No ale mden' gu' no mxac gu' casque' ngòc daa xal yub Jesucrist loo gu'. ¹⁵¿Máa gust co' ngòp gu' con daa nalle!, sya? Tac co'se' mbalen loo gu'a, daa mda' cuent cón che'n gu' le' gu' ndxab loo xtàa gu': Ngàc ngudloo na! ¿cón ngàc ngudloo na? Ta' na' ngudloo na' càa prob mbi' ba', cara. ¹⁶Per nalle!, ¿ché' ngue li gu' cuent le' daa ngòc thib ngolo ngola's che'n gu' loo gu' ante por ngue niin con' co' nac con' lìcpe' loo gu' xal nac mod co' nzi tee ban gu' nalle!, cà? Yende xàa.

¹⁷Mèn co' ngue cua'n mod, co' nac mèn co' ndlyas' co' xà' gu' loo cón che'n Jesucrist, mèna ndlu' loo gu' le' mèna ndlyas' gác con' ndac loo gu!. Per indlide mèna con'a con thidte yéc mèna no con thidte lezo' mèna par, lícque', càba con' ndac loo gu!. Ndxe'leque', con' co' ngue li mèna nac: Ale ndlyas' mèna co' xà' mèna gu' loo nu' par más yòo yéc gu' loo cón che'n mèna no yòo gu' lad che'n mèna. ¹⁸Huenque' naca yòo yéc mèn loo cón che'n tedib mèn. Per, oj, ché' co' càba con' ndac loo thib mèn no loo tedib mèn. No, oj, ché' co' li mèna dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèna con xtàa mèn, huen. No ndlyazen tolo li mèna con' ndac loo gu' thidtene, que nzo non gu', que yende daa loo gu'. ¹⁹iAa, mèn gulàaz co' nac che'n làaz mèn galas co' nac xal xin'en! Axta le'n

lezon ndlyàà thìb yalnè co' nden'en por cóñ che'n gu' xal co'se' nquée yo'f lezo' thìb xa'got co' ndub tan xin'. No nden'en toloque' gàc yaltii ndxè' loon por cóñ che'n gu' axtaque' ñeen huen huen nzi ta' gu' cuent no nzi té'th gu' no nzi ndubdi's gu' loo cóñ che'n Crist no axtaque' gàc gu' mèn co' nac xalque' nac Crist. ²⁰Oj, ché' co' nzo mod nzo non gu' par nedrè', huen, par gác daa tyoodiz non gu' tedib mod co' inacte mod xal ngue que'en ye's ndxè' loo gu'. Tac axta ne' ne' neen xá mod tolo lin xtùuz cóñ che'n gu'.

**Pab mbez le' chop xa'got co' lèe
Agar no Sar nac xal thìb muestr co'
ndlu' cóñ che'n mod xà' co' ndxela's
chop ned mèn cóñ che'n Diox.**

²¹Gu' co' mbere ndlya's li xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, ndlyazen ñee gu' loon: ¿Ché' tarte gòn gu' no ten' gu' cóñ mbez di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèna, cà'? Di'sdèe nac co' ñibe' leya loo mèn. ¿Xá mod gác gu' li gu' con'a? iPà gác gu' li gu' con'a! ²²Pues di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' nac Testament Gox mbez le' Abraham mque no chop xgan'. Thìb mbed ngòc xin' huan Abraham con leque xa'got co' ngòc criad loo Abraham. Le' tedib mbed na, ngòc xin' Abraham por xa'got co' ngòc xin' sa'lpe' Abraham. No ngòc xin' sa'l Abraham thìb xa'got co' yende chó mèn ngo co' ngnii loo xa'got Abraham par ñibe' mèn loo xa'got Abraham por ngòc xa' xin' sa'lpe' Abraham tiempa. ²³Le' mbed co' ngòc xin' xa'got co' ngòc criada ngóol xal nac bin co' ndli bél'yòo lad mèn co'se' ndxáal mèn loo izlyo!. Per ndxe'leque', mbed co' ngòc xin' xa'got co' ngòc xin' sa'lpe' Abraham co' ngòc xa'got rnith no co' ngòc xa'got co' yende chó mèn mbee ncà, mbeda ngóol par ngòcque' no mdyaaque' no mdubque' di's co' mcàbgòn Diox li Diox

loo ryop xin' sa'l Abraham. ²⁴Con'a ngòc thìb muestr o mod co' ndlu' cóñ che'n mod co' ndxela's mèn loo Diox. Le' ryop xa'gota na, ndlu' cóñ che'n chop conveñ. Cón che'n chop conveñ ndxè' nac: Ner conveñ co' mnibe' Diox loo Moisés co' ngòc thìb ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel. Mèn co' ndlya's li xal ñibe' ley che'n ner conveñ, mèna nquin tyubdi's xal ñibe' ner conveña xal ndyubdi's thìb moz loo patrón moz. Xa'got co' ngro' lèe Agar ndlu' cóñ che'n ner conveñ tac ngòc xa' criad Abraham no mquin tyubdi's yèe Agar loo mèn guliz Abraham. ²⁵Di's co' nac di's Agar co' nac lèe xa'gota, leque di'sa nac di's co' nac di'stèe che'n mèn grieg. Di'sa nac leque di's co' nac lèe yii Sinaí co' ndub le'n nación Arab. Di's co' nac lèe che'n xa'got co' lèe Agar co' ngue niin loo gu' ndxè' nee di's nac mèn nación Israel nalle!. Tac nalle! ryethe mèn nación Israel nac xal moz co', por fuerz, naquinque' tyubdi's xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. ²⁶Mèn nación Israel mbez le' ciuda Jerusalén nac ciudape' mèna. Per na' mbez le' loo bé' nac lizpe' na' no làazpe' na' no xnedpe' na', co' nee di's, nac xal tedib ciuda Jerusalén co' nac ciudape' che'n na'. No inquinte li na' huax con' xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel par li mèna. ²⁷Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Fta' gust lezo'l, xa'got rnith, lùu co' ne'ndante xin'. De gust fxiis yèe, lùu co' thidtene ne'ndante xin'. No ne'nden'tel yalnè par ndan xin'!

Tac xa'got co' mblá'yá! sa'l, xa'gota que no más xin' co'se' bere sa'l xa', queltàa sa'l xa' con xa'gota tedib vez. Más que no xa'gota xin' xa'gota leque xa'got co' thidteneque' ndyub no sa'l.

Con' ndxè' nee di's más yòo mèn nación Israel loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Jesucrist leque ngòo mèn co' nac mèn

nación Israel loo cóن che'n Diox por mbli mèna preb ndubdi's mèn loo di's co' mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn par li mèn.

²⁸Gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Crist, ngue niin loo gu': Na' nac xal Isaac. Nac na' xin' Diox tac ngola's na' loo Crist xalque' ngola's Abraham loo Diox le' Diox lique' con' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. ²⁹Xalque' ngòca pôla, le' mbed xin' Abraham co' lèe Ismael, co' ngóol xalque' nac mod co' ndxáal bin mèn co' ndli mèn loo izlyo', mbed mdub ngu's tedib mbed co' lèe Isaac co' ngòc xganpe' Abraham, mbed co' ngóol ante por cón che'n Xpii Natú'. Tataa ndxàca loo na' nalle' le' mèn co' ngue li preb ndubdi's mèna xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn ngue tub ngu's na', ne. ³⁰Per mastale' tataa ngòca loo ryop hues xgan' Abraham, ¿cón mbez loo libr co' nac xti's Diox, à'? Le' loo libra mbez:

Blo' criadgot co' ngue nol lizl ba' con xgan' criadgot. Tac mbed co' nac xgan' criadgota, yende mod gâc che'n mbed herens con mbed co' nac xgan' meegot co' yende chó mèn ñii loo no co' yende chó mèn mbee ncà.
³¹Por cona, ngue niin loo gu', mèn co' ndxàc huesen por cón che'n Crist: Ya inacte na' xal xgan' meegot co' ngòc criadgot, co' nee di's, nquin li mèn con' co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ndxel'leque', nac na' xal xgan' meegot co' yende chó mèn ñii loo, no co' yende chó mèn mbee mcà, co' nee di's, inquinte li na' con' co' mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn par li mèna par lyá' na' loo con' ryes.

Bli nèe gu' gu' loo cón che'n Crist par gâca loo gu' yende chó ñii loo gu' no yende chó cuee cà' loo gu' loo cón che'n Crist.

5 Crist mbli par ya yende chó con' cuee no cà' na' par nquin li

na' ryethe con' co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel. Bli nèe gu' gu', tá, loo cón che'n Crist. No ya ne'tolode bere gu', gâc gu' xal moz co' ñibe' patrón loo loo cón che'n leya par li yèe gu' ryethe con' co' ñibe' ley.

²Daa co' lèe Pab, daa ngue nii di's ndxè' loo gu' loo cart ndxè'. Bìn gu' di's co' ngue niin loo gu' ndxè': Chele' gu' yòo loo yalndxela's che'n mèn co' ndli circuncisión, le' sya, ya yende cón ntac Crist par gu' loo cón che'n Diox. ³Beren niin loo gu' tedib vez: Chol gu' co' nac mènbi' co' ndlya's gâc circuncidar, gu' co' ndlya's gâc circuncidara, naquinque' li yèe gu' ryethe con' xal ñibe' di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn par lyá' gu' loo con' ryes. ⁴Gu' co' ndxela's le' Diox mdyal no mda' Diox lugar yòo gu' loo cón che'n Diox par gâc gu' mèn nalì no mèn nambii loo Diox por ngue li gu' xalque' ñibe' di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn, gu'a mblá'ya'le' cón che'n Crist. No ngro xà'le' gu' loo Crist. No inda'de gu' lugar loo Diox telá' Diox gu' loo con' ryes ante por cón che'n Jesucrist. ⁵Per por part cón che'n na', por cón che'n Xpii Natú' no por ngola's na' loo Crist, nzi queequ' lezo' na' le' Diox tyal yòo ban no na' Diox loo bé' yiloa. ⁶No nalle' chele' na', lìque', thidte ndxàc con Crist Jesús, yende cón ntac no yende cón lii gâc circuncidar na' o ne'gàcte circuncidar na'. Thidte con' co' más ntac loo na' nac le' na' ndxela's loo Crist. No cón che'n con' co' ndxela's na' loo Crist ndli le' na' nque' lezo' ñèe na' hues xtàa na'.

⁷Con que gu' huenque' ngureri' loo cón che'n Crist, ndyaquen, ¿cóxe mbli ya ne'tolode ndyubdi's gu' cón che'n di's ndac co' nac licpe', à', ye? ⁸¿Ché' ngue li gu' cuent le' di's co' mbin gu' por ro mèn co' mblu' gu' par ngro xà' gu' loo cón che'n Crist nac di's co', lìque', ngue ñibe' Diox loo gu' par

li gu', cà? Tyè!. Ndxé'leque', di's co' mbìn gu' nac co' mbli ngro' gu' loo cóñ che'n Diox. Tad Diox nacpe' xa' co' mbrez gu', no co' mblec gu', no co' mblo gu' loo cóñ che'n Crist. ⁹Ne'ta'de gu' lugar quedii mèn gu' ne' por chu'th. ¿Ché! inda'de gu' cuent xal mbez di's co' mbez: Con ndxepte dii levadur ndli ndyoo bes huax co'f harin, cà? ¹⁰Daa ndxàp yalxla's loo Tad Diox por cóñ che'n gu', ey, le' gu' ne'tolode li xtùuz tedib mod loo xtùuz co' ngue lin xtùuz loo cóñ che'n Crist. Per na ngue nii loo gu': Le' Diox tetii mèn co' ndli par ncàba imbee see teede lezo' gu!. No yende chó mport nzo lezo' Diox aa guneei chó mèn nac mèna.

¹¹Le' part cóñ chenen na, mèn co' nac mèn huesen por cóñ che'n Crist, chele' daa be' ngue ñibe' loo mèn par gác circuncidar chol mèn, ne'tub ngu'ste mèna daa. Tac chele' daa tataa ñibe' loo mèn, ne'ten'te mèna di's no axta ne' ne' yòo xyàn lezo' mèna ñiè mèna daa par tolo tub ngu's mèna daa. Per ndxe'leque', daa mbez loo mèn naquinque' yila's mèn loo Crist no loo cóñ che'n Crist par lyá' mèn loo con' ryes. ¹²Per nde niin thib con' loo gu' cóñ che'n mèn co' ngue li xol loo gu' tac mèna ndlya's gác circuncidar gu': Oj, ché! co' leque yub mèna cho' xlan' mèna thidtene, huen, par thidtene ryo xà' mèna loo cóñ che'n Diox thidtene.

¹³Per gu', mèn gulàaz che'n làaz mèn galas co' nac mèn huesen por cóñ che'n Crist, Diox mcui gu' no mblec Diox gu' par yende chó mèn gác cuee cà gu' loo cóñ che'n Diox. Ante nzo thib con' co' ñibe'en loo gu' par ne'lide gu'i. Indlyasten le' gu' ñibe' yéc gu' no ñibe' gu' lezo' gu' par gab gu' loo lezo' gu' nee gu' cóñ li gu'. Le' sya, tataa mod tlo gu' li gu' chol con' co' neete lezo' gu' co' ndryo' ndlyen' lezo' gu' par li gu' co' gác con' ye'rsin' loo Diox. Más huen, ndlyazen gác gu' mèn co' que' lezo' ñiè

hues xtàa gu' par tataa mod li gu' sirv loo hues xtàa gu' chol mod. ¹⁴Chele' gu' li con' co' ngue niin loo gu' ndxè!, sya, ngue li gu' ryethe con' co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn par li mèn con' ndac. Con'a nac: Fque' lezo' gu' gunèe gu' hues xtàa gu' xalque' ngue lezo' gu' ñiè gu' gu'. ¹⁵Per ndxe'leque', chele' gu' ndxàc yin' no ndxàc gu' ted, co' nee di's, ndxecloo gu' no ndxào xyàn lezo' gu' ñiè gu' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu', anderhuen gu' con xtàa gu', ne' yiloa leque gu' teza' gu' loo cóñ che'n Crist.

Pab ngue lu' loo mèn cóñ che'n con' co' ndryo' ndlyen' lezo' mèn par li mèn con' ye'rsin' no cóñ che'n mod co' nque tee ban mèn, mèn co' ñibe' Xpii Natú' loo.

¹⁶Con' co' niin loo gu' ndxè!, mèn huesen por cóñ che'n Crist, nac con' ndxè!: Gure ban gu' xalque' ñibe' Xpii Natú' loo gu'. Le' sya, tataa mod ne'tolode li gu' xal nac rye con' ndyub yo'f lezo' gu' co' ndryo' ndlyen' lezo' gu' par li gu'i. ¹⁷Tac rye con' co' ndli par ndyub yo'f lezo' mèn par li mèn con' ye'rsin', con'a inacte con' co' ñibe' Xpii Natú' che'n Diox loo mèn par li mèn. Lomiske' ne, con' co' ñibe' Xpii Natú' che'n Diox loo mèn par li mèna, inacte con'a con' co' ndli ndyub yo'f lezo' mèn par li mèn co' neete lezo' mèn li mèn. Chele' thib mèn alithe ndli con' ndryo' ndlyen' lezo' mèn par li mèn con' ye'rsin' co' nac co' neete lezo' mèn, le' sya, yende mod li mèna con' co' ñibe' Xpii Natú' che'n Diox loo mèn par li mèn. Per chele' mèn ndyubdi's loo con' ñibe' Xpii Natú' loo mèn, ne'lide mèn con' co' ndryo' ndlyen' lezo' mèn li mèn par tataa mod li mèn co' neete lezo' mèn. Por cona, ngue niin loo gu': Yende mod li gu' chol con' ndlyia's gu' li gu' xal co' ndryo' ndlyen' lezo' gu' chele' gu', lícque', ndlyia's tyubdi's gu' loo Diox. ¹⁸Per chele' Xpii Natú' che'n Diox

nac xa' co' nzo no gu' no, chele' Xpii Natú' tyoo ner loo gu' no tyoo naa Xpii Natú' loo gu', le' sya, ya inquinte tolo li gu' con' co' ñibe' di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

19 Inagànte naca par hui' mèn no par ñaa mèn no par non mèn con' co' ndli mèn, mèn co' nzi tee loo rye loothe con' co' nac che'n xab izlyo!. Mèna ndli yalburrid no ncua'n mèna xin' huan mèn. No ndli mèna xtùuz con' xin' no con' cap cón che'n con'a axta ale capas mèna ndlya's mèna li mèna rye loothe con' ye'rsin' co' nac huax mod ye'rsin' co' ndli ndyub yo'l lezo' mèn par li mèn con'a. **20** Ndyub xib mèn no nsál' mèn ya' mèn no ncò'o' mèn yéc mèn loo chol mdo' co' nac chol gunab. Ndli mèn yalbruj. Ndxòo xyàn lezo' mèn ñèe mèn chol xtàa mèn. Ngyoo mèn con xtàa mèn. No nqueli'th mèn cón che'n xtàa mèn. Ndxep vez thib con' co' iñaade ndli ndxeclloo mèn ñèe mèn xtàa mèn. Asendli mèn ndlyath no mèn xtàa mèn ante par ñèe loon mèn que no mèn che'npe' taamas mèn. Más de cona, ndxàc mèn chop son ned loo chol con!. **21** Ndxàn lezo' mèn ñèe mèn xtàa mèn. Nac mèn mènguth mèn. Nac mèn miènguy. Ndxuhuacho' mèn no ndxuhuaxle' mèn axta plóthe cón che'n xtàa mèn co'se' ndxàc chol lni. No ndli mèn taamas con' co' lalque' nac xal con' ndxè!. Ngue co'xen ryete con' ndxè' loo gu' nalle' xalque' mco'xena loo gu' ndoore!. Le' rye mèn co' ndli chol con'a, ne'gácte mèna yòo mèna loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna.

22 Per ndxe'leque', rye con' co' ndli Xpii Natú' che'n Diox loo mèn par li mèn nac: Que' lezo' mèn ñèe mèn chol xtàa mèn. Con gust cue mèn no xo'f nde' nxo'f ndla' lezo' mèn. No cue ban mèn rye nda mèn no rye ndye'th mèn làth hues xtàa mèn. Nxec mèn con xtàa mèn no ncha'la's mèn con xtàa mèn. Nazi' cue mèn con xtàa mèn. Li mèna

con' ndac loo xtàa mèn. Li mèn cumplir con' mbez mèn li mèn loo xtàa mèn no loo Diox. **23** Gàc mèn mèn nado', mèn co' indye'ste. Gàc mèn mèn co' ndxàp lezo', no gàc mèn mèn co' ñibe'pe' loo lezo' loo ryethe con' ndli mèn. Ryete gobiern co' ñibe' loo rye nación loo dib athu izlyo' ndxòo lezo' ñèe mèn, mèn co' ndli con' ndac ndxè!. **24** Le' rye mèn co', licque', nzo loo cón che'n Crist, co' ngola'sque' loo Crist, con' co' mbli mèn ndoore' co' ngòc con' ye'rsin' co' mdyub yo'l lezo' mèn mbli mèn xal guneete lezo' mèn, con' ye'rsin'a ngòc xal thib con' nguth co' ya ne'tolode ñibe' loo mèna. Tataa mod ya ne'tolode li mèna con' ye'rsin!. **25** Texal nzi tee ban na' loo cón che'n Xpii Natú' che'n Diox, lomisque' tataaguè' ndxàal ta' na' lugar le' Xpii Natú'a tyoo ner no tyoo naa loo na' loo ryethe con' ngue tee li na', par ante li na' con' co' neete lezo' Xpii Natú'.

26 Indxàalte gàc na' mèn nate's no mèn naxal!. Tac co'se' ndxàc na' xal mèna, con'a ndli ndxeclloo thib xtàa na' no tedib xtàa na' ñèe xtàa na' na'. Ne' ne' gàc na' mèn co' ndxàn lezo' par ñèe na' hues xtàa na', ndee gu'!

Pab mnibe' loo mèna lyath no mèna chol hues xtàa mèna.

6 Mèn huesen por cón che'n Crist, chele' gu' ñèe chol mèn co' ndxàc hues xtàa na' ngue tee cua'n xquin no xtol, gu' co' más nda'l'e' cuent no gu' co' más mté'thle' par ndyubdi'sque' gu' loo cón che'n Tad Crist, blyath no gu' mèna no gunii gu' loo mèna par bere mèna, tlo mèna, que tee ban ndac mèna loo cón che'n Tad Crist tedib vez xal ndxàala. Per nado' di's nado' cuent tyoodi's no gu' mèna. No anderhuen gu' chó Diox chó nee gu' gunee gu' xal nzi tee gu'. No bla's gu' loo leque gu' hui' xal nzi tee ban gu' loo cón che'n Diox. Tac thib descuid, chàa, li Mebizya

gan loo gu' no tlo gu', li gu' chol con' ye'rsin!. ²Blyath no gu' thib hues xtàa gu' no tedib hues xtàa gu' par ne'lide hues xtàa gu' con' co' ndyub yo'f lezo' hues xtàa gu' par li hues xtàa gu' con' ye'rsin!. Chele' gu' tataa ndli loo chol hues xtàa gu', le' sya, tataa mod ngue lique' gu' xalque' ñibe' Crist loo gu' par li gu'!

³Chele' ndxep gu' co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist ndyac no ndli gu' cuent anze'f mèn roo no mèn xèn nac gu' co'se' yende cón ntac gu', leque con'a ndlu' no tataa mod leque gu' ngue quedii gu' loo con' nac gu'. ⁴Thib thib gu' bla's no hui' gu' loo leque gu' xá mod nzi tee ban gu' loo cón che'n Diox par ñee gu' ñeene' ché' ngue li gu' ndxep con' ye'rsin!. Le' sya, chele' gu' nda' cuent huenque' nzi tee ban gu' no ndyac lezo' gu' loo mod co' nzi tee ban gu' loo cón che'n Diox, le' sya, ndyac lezo' gu' por cón che'npe' gu'. Per ne'tyacte lezo' gu' por más nda' gu' cuent no más nté' th gu' par tyubdi's gu' loo Diox leque taamas hues xtàa gu'. ⁵Per nalle' thib thib gu' gunaa loo gu' no bla's gu' loo leque gu' xá nzi tee ban gu' loo cón che'n Diox. Thiba con' ndxè'.

⁶Le' tediba na, niin thib con' loo gu': Mèn co' ngue té' th cón che'n xti's Diox por cón che'n mèn co' nac maistr co' ngue lu' mèna, mèn co' ngue té' thà ndxàalque' lyath no mena maistr co' ngue lu' loo mèn loo con' co' nde che loo mèn co' nac maistr.

⁷Hui' gu' nexa. Ne'ta'de gu' lugar quedii gu' leque gu'. Yende chó mèn nzo co' gác xiis no Diox. Tac Diox tub rezque' cón che'n rye mèn. Gàcpel'i loo gu' xal mbez mèn: Le' bin co' co mèn loo yòo, leque biz bina gác cosech co' thop mèna, co' nee di's, fsuc paráp. Leque lool lyàa rsucl. ⁸Chele' chol mèn ndxàp mod co' nac mèn par ndli mèn chol con' ye'rsin' co' ndryo' ndlyen' lezo' mèn, le' sya, leque con' ye'rsin'

co' ndli mèna ncàba loo mèna ryo xà' mèn thib lad loo Diox thidtene yilo gath bél'yòo lad mèn. Nacquele' chol mèn gàp thib mod par li mèn con' ndac co' yòo lezo' Xpii Natú', le' sya, Xpii Natú' li par gàca loo mèn ban no mèn Diox thidtene yilo gath bél'yòo lad mèn. ⁹Cona, ngue niin loo gu': Indxàalte yizan na' par ne'tolode li na' con' ndac loo hues xtàa na'. Tac chele' na' ne'ta'de lugar yizan na' no yitac lezo' na' loo con' ndac co' ngue li na' loo hues xtàa na', le' sya, por derech, Diox li par gàc huax con' ndac loo na' yiloa. ¹⁰Cona, co'se' ta'i lugar loo na' no co'se' nzoque' mod li na'i, li na' con' ndac loo chol mèn. No más ndxàal li na' con' ndac loo mèn co' ndxàc hues xtàa na' por cón che'n Crist.

Lult di's co' mque' Pab ye's loo mèn loo cart ndxè'.

¹¹Ryete di's co' nac di's co' nde loo gu' loo cart ndxè' nac di's co' ndxaben loo tedib xa' co' ndxàc xtàa daa par mque' xa' ye's co' nac di's loo cart ndxè'. Per nalle' hui' gu' nexa: Napló nambìi ñaa letre co' mque' yuben di's co' nac lult di's loo cart ndxè' loo gu' par tolo toodiz non gu'. ¹²Mèn co' ndlya's li fuerz par bere gu', li yèe gu' xal nac costumbr che'n circuncisión, mèna ndli tataa ante par ndxan' bien mèna loo chol mèn no par ne'tub ngu'ste chol mèn mèna por cón che'n di's ndac co' ndlu' ante gàp mèn yalxla's loo cón ngòc loo Crist loo cruz. No inquinte li mèn cas loo taamas costumbr gox cón che'n con' ngola's mèn ndoore' par lyá' mèn loo con' ryes. ¹³Per fte' lezo' gu', ey, ne' mèn co' ndli costumbr che'n circuncisión, indlide prob mèna ryete con' co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Per mastale' indlide mèn xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèna, ale ndlya's mèna le' gu' gác circuncidar par tataa tye's

mèna loo xtàa mèna le' mèna mbli fuerz gu' par mbli gu' mquée fthi'f lad xlan' gu' par ngòc fthi'fa xal thib señ. ¹⁴Per part cón chenen, indliden cuent no ne'yilasten le' chol con' co' nzo loo izlyo' ndxè' o chol xley' li par lyá' daa loo con' ryes. Ndxe'leque', ante ndxàpen yalxla's loo Diox por cón che'n Tad Jesucrist na' co' nguth loo cruz no maste par lyá' daa loo con' ryes. Tac por cón che'n con' co' mxac Tad Crist loo cruz, rye mod co' ngòc cón che'n xab izlyo' mdyon'le' loon no mblyuxla loon loo izlyo' ndxè'. Nalle' nac daa xal mèn co' nguth loo cón che'n xab izlyo!. ¹⁵Tac chele' na' thidte ndxàc con Crist Jesús, le' sya, yende cón ndli gác circuncidar na' o ne'gàcte circuncidar na'. Per thidte con' co' más ntac loo Diox nac le' mèn nacle' mèn cub loo Diox. ¹⁶Ndlyazen le' Diox li le' gu' cue nagàl lezo' loo Diox no loo Jesucrist no cue ban gu' rye nda gu'

no rye ndye'th gu' làth xtàa gu'. No ndlyazen le' Diox thidtene lyat lezo' ñèe Diox gu', ryete gu' co' nque tee ban ndac loo cón che'n Crist xal nac di's co' mblu'en loo gu' loo cart ndxè'. No ndlyazen gàca tataa loo ryete mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox chol lugar, mèn co', licque', ngòo loo cón che'n Crist.

¹⁷Lomisque', ndlyazen nalle' par delant nec thib mèn indlyasten cua'n xó' daa no ne' ne' li xol mèn loon por cón che'n zin' co' ndlin cón che'n Crist, zin' co' mxo'f zin' Diox cón che'n Crist loon. Tac fthi'f co' ne'en laden ndxè' ndlu' le' daa, licque', nac thib mbi' co' nxo'f zin' che'n Crist.

¹⁸Lomisque' ndlyazen, mèn huesen por cón che'n Tad Jesucrist, le' Tad Jesucrist angryo' lezo' li Tad Jesucrist anggàc con' ndac loo gu', no li Tad Jesucrist huen nda gu' ned que tee gu'. Taandxè'que' gàca loo gu', ndee gu'.

Cart Co' Mque' Pab Ye's Loo Mèn Co' Ngo Ban Le'n Ciuda Efes

Pab ngue que' ye's loo mèn co'
ngola's loo Crist no loo cón che'n
Crist, mèn co' mqueltàa loo cón
che'n Diox le'n ciuda Efes.

1 Daa, Pab, ndxe' di's che'n Jesucrist
xal nee lezo' Diox. Ngue que'en
ye's loo gu' co' nac mèn ciuda Efes, gu'
co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo'
par ngòc gu' che'npe' Diox. Ngola's
gu' loo Crist Jesús, ne. ²Ndlyazen le'
Diox tolo li anggàc con' ndac loo gu'.
No ndlyazen le' gu' cue nagàl lezo' loo
Diox no loo Jesucrist. No ndlyazen cue
ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu'
làth xtàa gu'!

Pab ndyoodi's cón che'n
con' ndac co' ndxàc loo mèn
por cón che'n Tad Crist.

³Li na' le' mèn gab nac Diox Diox
roo no Diox xèn no Diox natú' thidtene,
Diox co' nac xud Tad Jesucrist na!. Por
thidte ndxàc na' no thidte nqueltàa
na' loo cón che'n Crist, Diox anze'f
thìb con' ndac angmbli loo na' no rye
loothe con' co' nac con' ndac. Con'
natú' co' nac che'n bé' nac che'npe' na',
ne. ⁴Diox mcui na' por cón che'n Crist
ndoore' cuec Diox izlyo!. Tataa mbli
Diox par gàc na' mèn co' ngro xà' loo
cón che'n xab izlyo!, no mèn co' ngòc
che'npe' Diox, no mèn co' ne'tolode
cua'n xquin, no mèn co' ne'tolode gàp

xtol loo Diox. ⁵Mcui Diox na' xalque'
mnibe' Diox lezo' Diox no xal gunee
lezo' Diox par ngòc na' xin'pe' yub Diox
por cón che'n Jesucrist. Tataa mbli Diox
tac anze'f nque' lezo' Diox ñèe Diox na'.
⁶Por cón che'n con' co' angmbli Diox
loo na'a, li na' le' mèn gab di's guryath
no di's guryèn cón che'n Diox loo Diox
no loo mèn. Diox mbli angngòc con'
ndac ndxè' loo na' por thidte nqueltàa
na' loo Crist no loo cón che'n Crist,
Crist co' nac lezo' no ngudloo Diox.
⁷Por tant nque' lezo' Diox ñèe Diox na',
mbli Diox par le'le' Crist mtelá' na' loo
con' ryes por cón che'n renpe' Crist
co'se' mquée yalguth loo Crist, co' nee
di's, mton' Diox xtol na' por cón che'n
con' co' ngòc loo Crist. ⁸Tataa mbli
Diox par mblu' Diox le' Diox nque' lezo'
ñèe Diox mèn axta plóthe, co' nee di's,
co'se' ndli Diox par ndxàc mèn no co'se'
ndli Diox ndxòn mèn co' huen huen cón
che'n Diox. ⁹No mbli Diox par mblu'
Diox cón che'n con' ndly'a's Diox li Diox
co' nac con' co' be' nzo casloo loo Diox
no co' nac co' mblo xnee Diox lique'
Diox yiloa, con' co' gàcque'. ¹⁰No com
le' Diox mblob'e'le' lezo' lique' Diox par
sin falt gàcque' no tyubque' di's co'se'
zinpe' huiz li Diox par thidte ñibe' Crist
loo ryete con', que naca con' co' nzo loo
bé', que naca con' co' nziri' loo izlyo'.
¹¹No par mbli Diox thidte mqueltàa
na' loo cón che'n Diox, mcui Diox na'

más pólá par càaya' na' con' co' gàc che'npe' na' yiloa, con' co' ta' Diox par càaya' na'. No ryete con' co' li Dioxa thidte nac xalque' mblobre' Diox no mblo xnee Diox lezo' Diox li Diox con'a tac Diox ndli ryete con' xal gunee lezo' Diox li Dioxa. ¹²Tataa mbli Dioxa loo na' par de que, nu' co' nac nerleque' mèn co' ndxàp yalxla's loo Crist, cue ban nu' par li nu' le' lèe Diox gàc thib con' guryath no thib con' guryèn por cón che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox. ¹³Gu' ne, co'se' mbìn gu' cón che'n di's ndac co' nac lìcque', di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes, gu' ngola'sque' loo Crist no loo cón che'n Crist. No thidte ngòc gu' loo cón che'n Crist no ngòc gu' che'npe' Diox por ngulàa Xpii Natú' loo gu'. Ngulàa Xpii Natú' loo gu' no mbyan' Xpii Natú' loo gu' xal thib señ co' nda' cuent le' gu' nac che'npe' Diox. ¹⁴Xpii Natú' nac xal thib prend co' ngue ten na'. Xpii Natú' ndlu' loo na' nac na' che'npe' Diox axta co'se' zin huiz co'se' gàc che'n na' con' co' angta' Diox càa na' co'se' ngolo gunèe Diox mdyalle' mèn co' mdyal ngòo loo cón che'n Dioxa, mèn co' gàc che'npe' Diox, par tolo gàc con' guryath no con' guryèn loo Diox por cón che'n con' roo con' xèn co' nzo la's ya' Diox no co' nzo la's nii Diox.

**Pab ngue na'b loo Diox par li
Diox tolo gác mèn co' ngola's loo
Crist no loo cón che'n Crist.**

¹⁵Por cona, co'se' mbìnlen xá mod ndxela's gu' loo Tad Jesús no xá mod nque' lezo' gu' ñìe gu' ryete mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo', mèn co' ngòc che'npe' Diox, ¹⁶indxathlasten mbezen Dioxa quix Dioxa loo Diox cón che'n gu' co'se' nte' lezon gu' co'se' mbezen Dioxa. ¹⁷Ña'ben loo Diox le' Diox xud Tad Jesucrist na', Diox co' nquée xnìi tím', tolo li le' gu' tolo gác

tín' cón che'n Diox. Mbezen Dioxa le' Diox li par tolo tyub xnìi yéc gu' no par tolo tyub xnìi lezo' gu' loo cón che'n Dioxa láth ngue té'th gu' cón che'n Dioxa. ¹⁸Ña'ben loo Diox le' Diox li par tyub xnìi yéc gu' no par tyub xnìi lezo' gu' loo cón che'n Dioxa par ñee gu' no par non gu' cón che'n con' co' yan' no gu' yiloa, co' nac co' nzi quee lezo' gu', tac ndxela's gu' loo Diox xal mblyia's Dioxa. Ña'ben loo Diox le' gu' ñee no non gu' cón che'n con' roo con' xèn tím' co' mtan' Dioxa loo mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo', mèn co' ngòc che'npe' Dioxa. ¹⁹Ña'ben loo Diox le' Dioxa li le' gu' ñee no non gu' rye loothe con' co' nac con' roo con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox co' ndli Dioxa loo ryete na' co' ndxela's. Ryete con' ndxè' nzo la's nii Diox no la's ya' Dioxa. ²⁰Co'se' mbli Dioxa ngro xban Crist làth mèn nguth, mbli Dioxa mdub Crist cuat Dioxa loo bé'. ²¹Ngoloa, mdoo Dioxa Crist loo ryethe co' nde'f di's ñibe', que naca leque yub angl, que naca xpii ye'rsin' co' ñibe' loo izlyo' ndxè', par ñibe' Crist loo angl no loo xpii ye'rsin'a xal ñibe' chol gobiern loo mèn. Mdoo Dioxa Crist loo ryete mèn co' ñibe', no loo ryete mèn co' ndxàp con' la's nii no la's ya', no loo mèn co' nac gobiern, no loo ryete mèn guryath no mèn guryèn co' nxo'f zin' zin' roo. Iante loo mèn co' nziri' le'n tiemp ndxè' ñibe' Crist. Ndxe'leque', ñibe' Crist loo mèn le'n tiemp co' nde nque ndxè', ne. ²²Mbli Dioxa ngòc nado' rye loothe con' loo Crist co'se' mblec Dioxa rye loothe con' la's nii Crist no la's ya' Crist par ñibe' Crist loo ryethe con'a. Mnibe' Dioxa loo Jesús par gàc Jesús xa' co' ñibe' loo ryethe mèn co' ndxela's loo Jesús, mèn co' nqueltàa loo cón che'n Dioxa chol lugar. ²³Sya, mèn co' ndxela's loo Crist Jesús co' nac mèn co' nqueltàa loo cón che'n Dioxa, mèna nac xal nac bél'yòo lad mèn co' ñibe' yéc mèn, co' nee di's,

Crist nac xa' co' ñibe' loo mèna. Mèn co' nac mèn co' ndxela's loo Crist, mèna ngue li par tolo tyaa no tolo tyubque' di's cón che'n con' roo con' xèn che'n Crist loo Crist. Leque Crist nac xa' co' ñibe' loo ryethe con'.

**Di's ndxè' ndlu' anze'f nque' lezo'
Diox ñèe Diox mèn. Por cona, mbli
Diox lyá' mèn loo con' ryes.**

2 Crist mbli yòo ban no gu' Diox thidtene yiloa, gu' co' ngòc xal mèn nguth loo cón che'n Diox, co' nee di's, ncua'n gu' xquin gu' no xtol gu' ndoore' yila's gu' loo Crist, ²co'se' mque tee ban li gu' ryethe con' co' nac mod co' nac che'n mèn loo izylo!. No mbli gu' con' co' nac co' gunee lezo' Mebizya, co' nac thib xpii co' naban loo mbii no co' ñibe' loo mèn loo izylo!. No ndli Mebizya par angndye'th lezo' mèn par ne'tyubdi'ste mèn loo Diox. ³Làth mèna mque tee ban ryete na' pôla. Mbli na'i xal ngro' mblyen' lezo' na'. Mbli na' con' ye'rsin' xal gunee lezo' na' xal mnibe' xtìuz na' loo na!. Ale ngòc na' xalque' mèn co' ndli cón che'n co' nac xab izylo!. Por cona, mzyalque' na'i ngocloo Diox loo na' par tetìi Diox na' axta plóthe xalque' ndxecloo Diox loo taamas mèn co'se' tub rez Diox cón che'n mèna yiloa. ⁴Anze'f ndlyat tñ' lezo' Diox ñèe Diox mèn. Mastale' ngocloo Diox loo na' pôla, ale ndxe'leque', nque' lezo' Diox ñèe Diox na' nalle!. ⁵Per mastale' ngòc na' mèn co' mque tee ban xal mèn co' nguth loo cón che'n Diox tac mcua'n na' xquin na' no xtol na', Diox mda' yalnaban cub loo na' par ban no na! Crist. Por angmbli Diox con'a loo na', mblyá' na' loo con' ryes. ⁶Por cón che'n Crist, Diox mbli le' na' ngue no yalnaban cub xal mda' Diox yalnaban cub loo Crist co'se' ngro xban Crist. Diox ngue li con' guryath no con' guryèn loo na' trè' xal ngue li Diox con' guryath no con' guryèn loo

Crist co' ndub loo bé!. ⁷Tataa mbli Diox par lu' Diox loo mèn loo tiemp co' nde nque cón che'n con' ndac co' nac anxle' co' li Diox anggàc loo mèn co'se' tolo li Diox con' ndac loo na' por cón che'n Crist Jesùs. ⁸Diox mtelá' gu' loo con' ryes co'se' ngola's gu' loo Crist. Diox mbli angngòc con' ndaca loo gu'. Con'a inacte cón che'npe' gu'. Ndxe'leque', naca con' ndac co' angmbli Diox loo gu'. ⁹Ne' ne' ngli gu' ndxep con' ndac par mtelá' Diox gu' loo con' ryes. Tac chele' gu' tataa ngli, nde's gu' no ngxal' gu'. ¹⁰Diox mbli le' na' nacle' mèn cub por cón che'n Crist Jesùs par xo'f zin' na' zin' ndac. Mbli nab Diox zin'a par que tee li na' zin'a.

**Di's ndxè' ndlu' loo mèn xá mod
cue nagàl lezo' mèn loo Diox no
xá mod cue mèn rye nda mèn
no rye ndye'th mèn làth xtàa
mèn por cón che'n Tad Crist.**

¹¹Por cona, fte' lezo' gu' xá mod mque tee ban gu' ndoore' yila's gu' loo Crist no loo cón che'n Crist. Ne'ngàcte gu' mèn bin mèn nación Israel co' ndli circuncidar xtàa. Por cona, mbez mèn nación Israel nac mèn nación Israel mèn co' ndxela's loo yalndxela's che'n circuncisión. Le' loo gu' na, mbez mèn nación Israel inacte gu' mèn co' ndxela's loo yalndxela's che'n circuncisión xal ndxela's mèna. ¹²Thib cua'a, gu', ne, ne'nque tee bante loo cón che'n Crist. Tith tith mque tee ban gu' loo cón che'n mèn nación Israel. Ngòc gu' mèn co' inda'de cuent cón che'n conveñ che'n Diox co' mblu' Diox loo mèn nación Israel, con' co' mcàbgòn Diox li Diox loo nu!. Ne' ne' ngàcte gu' mèn co' mbe quee lezo' loo Diox. Ndxe'leque', mque tee xà' gu' loo Diox loo izylo!. ¹³Per gu' co' tith tith mque tee ban loo cón che'n Diox thib cua'a, Diox mbli le' gu' nzi tee ban gax loo Diox nalle' por cón che'n

renpe' Crist. Nalle' nac na' che'npe' Crist. ¹⁴Crist ndli nagàl yo lezo' na' loo Diox no cue ban na' rye nda na' no rye ndye'th na' làth xtàa na'. Leque Crist mbli par thidte ngòc xtùuz na' no lezo' na', na' co' nac mèn nación Israel no na' co' inacte mèn nación Israel. Xal mteche mèn thib ftoo co' ntau' loo mèn, Diox mteche ryete con' co' ngòc xèn no xyàn le'n lezo' mèn nación Israel fiè mèn nación Israel mèn co' inacte mèn nación Israel. Tataa mbli Diox par mbyu' mbyàlle' lezo' ryete mèna loo cón che'n Diox. ¹⁵Co'se' mque' mèna Crist loo cruz, leque hora mton' Crist yalgyoo no ngolo ngola's co' nac che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn co' mnibe' loo mèna no che'n xley' co' mnibe' loo mèna. No mbli Crist thidte ngòc ryop ned mèna, co' nee di's, ngòc mèna xal thib con' cub loo Crist. Tataa mbli Diox par mbyu' mbyàl lezo' ryop ned mèna. ¹⁶Tataa mod mbyu' mbyàl lezo' ryop ned mèna loo Diox por cón che'n con' co' ngòc loo Crist loo cruz. Tataa mod mbli Diox par ngòp ryop ned mèna thidte xtùuz no thidte lezo', co' nee di's, ngòc mèna thib nedte mèn xal nac lad mèn thidte con'. ¹⁷Mbi'th lu' Crist di's co' nac di's ndac loo gu' par cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu', gu' co' ngure ban tith loo Diox thib cua'a no loo mèn nación Israel co' más gax ngure loo cón che'n Diox thib cua'a. ¹⁸Por cón che'n ryethe con' co' ngòc loo Crist, ngue no thib na' no tedib na' mod par bii gax na', na' co' ngòc ryop ned mèna, loo Diox xud na' por cón che'n thidte Xpii Natú' che'n xud na' Diox. ¹⁹Tataa mod inacte gu' mèn tith. Ne' ne' inac gu' xal mèn co' nzi tee chol làaz mèn. Ndxé'leque', nac gu' mèn gulàaz con mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo', mèn co' ngòc che'npe' Diox. Nac gu' mèn guliz che'npe' Diox. ²⁰Nac gu' mèn co' mbryoo mxyèn loo di's ndac che'n Crist co' mblu' myen' xin' mté'th

Crist co' mtel' Crist no mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox loo gu'. Leque yub Jesucrist nac cón che'n con' ndxè' xal thib quèe scuadr co' ndyub squin ftoo liz mèn. ²¹Por cón che'n Crist co' nac xal quèe scuadra, ryete na' co' ndxela's loo Crist, nac na' xal thib yòocal co' ngue xít té'f ndac mèn, co' nee di's, nac na' xal thib liz Diox natú' loo Tad Crist. ²²Por cón che'n Crist, gu' nzi roo nzi xèn loo Diox xal thib yòocal co' ngue xít té'f mèn par gác gu' xal thib lizpe' Diox co'te' yòo ban Xpii che'n Diox co' nac yub Diox.

**Pab ngue lu' loo mèn le' Diox
mxo'f zin' cón che'n di's ndac loo
Pab par lu' Pab no te'th Pab cón
che'n di's ndac ndxè' loo alux mèn
co' inacte mèn nación Israel.**

3 Por cón che'n Jesucrist no por cón che'n di's ndac co' ngon yalban loo gu' mèn Efes, gu' co' inacte mèn nación Israel, daa, Pab ngue lezi'f. Mbezen Diox cón che'n gu' par gác con' ndac loo gu'. ²Naquin le' gu' non le' por nac Diox thib Diox ndac, mtan' Diox di's loon no mxo'f zin' Diox thib zin' loon. Pues zin' co' mxo'f zin' Diox loon ndxè' nac le' daa go yalbàn cón che'n di's ndac loo gu'. ³Hui' gu' nexa. Diox mxo'f loo cón che'n Diox co' nzo casloo loo Diox loon no mblu' Diox cón che'n Diox loon co' nac di's co' xax xax ngue tan cuent loo gu' loo cart ndxè'. ⁴Láth ngue lab gu' cart ndxè' co'te' mtlon mque'en ye's no axta trè', ta' gu' cuent co' huenleque' le' daa naneeque' no ndxác daa ndan cuent cón che'n Crist co' nzo casloo loo mèn. ⁵Cón che'n Crist co' ngo casloo pôla, ne'nda'de Diox lugar ngro xo'fa loo mèn pôla xal mxyo'f looi loo mèn nalle'. Per le'n tiemp ndxè' mxo'f loo Xpii Natú' che'n Diox con'a loo mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo', mèn co' mtel' Diox, mèn co' ndxe' di's cón che'n Crist no

mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox.
6 Con' ndxè' nac co' mcasloo Diox loo
 mèn ndoore': Le' mèn co' inacte mèn
 nación Israel thidte nac con mèn nación
 Israel loo Crist no loo cón che'n Crist.
 Càaya'que' mèn co' inacte mèn nación
 Israel con' co' mcàbgòn Diox ta' la's
 Diox par càa mèn nación Israel por
 cón che'n Crist xal ndlu' di's ndac loo
 na!. **7** Mastale' indxàalte daa ñibe! Diox
 loon, Diox mdoo daa loo zin' ndxè' par
 gon yalbàn cón che'n Diox. Por cón
 che'n thib con' co' mbli Diox co' ngòc
 con' roo con' xèn co' angmbli Diox
 ngòc loon co'se' mnibe! Diox loon, lin
 zin' ndxè!. **8** Daa, Pab, ndyaquen nac
 daa thib mbi' co' yende cón ntac làth
 rye mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab
 izlyo', mèn co' ngòc che'npe' Diox. Ale
 le'l'e' loon angmbli Diox con' ndxè' par
 ga lu'en no par ga tethen cón che'n di's
 ndac loo mèn co' inacte mèn nación
 Israel. Mnibe! Diox loon ga lu'en loo
 mèna cón che'n ryethe con' ndac tñ' co'
 ndli Crist loo mèn, co' nee di's, nec thib
 mod no nec tedib mod ne'ta'de mèn
 cuent cón che'n ryethe con' ndac co'
 ndli Crist loo mèn. **9** Diox co' mtoxcua'
 ryethe con' co' nzi loo izlyo!, Diox
 mxo'f zin' zin' loon. No ndoo Diox daa
 loo mèn par lu'en loo ryete mèn ryete
 con' co' nac cón che'n Crist. Nalle'
 ngue go xo'f Diox xtùuz co' mbli Diox
 xtùuz cón che'n ryop ned mèn, mèn
 co' nac mèn nación Israel no mèn co'
 inacte mèn nación Israel, cón che'n con'
 co' ngo casloo loo Diox axta pólle'a.
10 Tataa mbli Diox por cón che'n mèn
 co' ndxela's par lu' Diox ryethe con'
 co' ndxàc Diox loo angl co' nzo loo bé'.
 Angla ndxàp con' la's nii angl no la's ya'
 angl par non angl le' Diox ndxàc li rye
 loothe con!. **11** Diox mbli con' ndxè' loo
 Crist xalque' mblo xnee Diox no mblobe'
 lezo' Diox ndoore' cuec Diox chol con'
 co' mtoxcua' Diox par ngòca loo Tad
 Crist Jesús na' xalque' gunee lezo' Diox.

12 Por cón che'n Crist, yende cón cuee
 ca' loo na!. Con dibaxla's yòo na' loo
 cón che'n Diox tac ndxela's na' loo Crist.
13 Por cona, ngue niin loo gu' loo cart
 ndxè' no ñia'ben loo gu': Ne'tyoo xà'de
 lezo' gu' por cón che'n yalndyub ngu's
 co' ndxàc loon. Tac por cón che'n con'
 co' ndxàc loon ndxè', le'i ndxàc loon
 par gàc con' guryath no con' guryèn
 loo gu' par nedrè'.

**Di's ndxè' ngue lu' loo mèn
 xá mod susque' nque' lezo'
 Crist ñèe Crist mèn.**

14 Por cón che'n con' co' ndxàc loon
 ndxè', ndyub xiben loo Diox co' nac
 xud Tad Jesucrist na' par mbezen Diox.
15 Dioxa mda' lèe loo ryete nación, no
 famil, no loo ryethe con' co' nzo loo
 bë', no loo ryethe con' co' nziri' loo
 izlyo!. **16** Mbezen Diox por cón che'n
 ryethe con' roo con' xèn che'n Diox le'
 Diox li con' loo gu' par gàc gu' mèn co'
 ndxòo valor tñ' loo por cón che'n Xipi
 Natú' che'n Diox. **17** Crist nzo ban le'n
 lezo' gu' no le'n xtùuz gu' tac ndxela's
 gu' loo Crist. Por cona, mbezen Diox le'
 gu' thidtene li ñèe lezo' gu' no xtùuz
 gu' par gàc gu' mèn co' anze'f nque'
 lezo' Diox. **18** Le' sya, gàc gu' mèn co' ta'
 cuent no mèn co' ndxòn con ryete mèn
 co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo',
 mèn co' ngòc che'npe' Diox, par ñee
 gu' no ta' gu' cuent susque' arid nque'
 lezo' Crist ñèe Crist alux mèn loo izlyo!.
19 Mbezen Diox le' gu' ta' cuent no ñee
 gu' xal nac mod roo mod xèn co' anze'f
 nque' lezo' Crist ñèe Crist mèn. Mod
 co' nque' lezo' Crist ñèe Crist na', axta
 ne' ne' inda' mèn cuent cón che'n moda.
 Mbezen Diox tolo gàc gu' mèn ndac
 xalque' nac Diox Diox ndac.

20 No nalle', gab na' Diox roo Diox
 xèn nac Diox tac ante Diox ndxàp con'
 la's nii Diox no la's ya' Diox par li Diox
 gàc ryethe con' co' ña'b na' no co' ndli
 na' xtùuz. Gàca loo na' por cón che'n

con' co' nzo la's nii Diox no la's ya' Diox
co' ndli Diox zin' loo na'. ²¹Ndlyazen le'
loo Tad Diox gàc con' roo no con' xèn
por cón che'n mèn co' ndxela's, mèn
co' nqueltàa loo Diox chol lugar, no por
cón che'n Crist Jesús, ne. Gàca le'n lín'
co' ntlo, no le'n lín' co' ndxeloo, no le'n
lín' co' ne'lith node. Taandxè' gàca.

**Di's ndxè' ndlu' xá mod thidte
ndxàc mèn co' ndxela's loo Crist
por cón che'n Xpii Natú'.**

4 Daa Pab co' ngue lezi'f por cón
che'n Tad Crist, ña'ben loo gu':
Fque tee ban gu' xal ndxàal li mèn,
mèn co' Diox mblec loo cóñ che'n Diox
xalque' mcui Diox gu'. ²Gòc gu' mèn
nado' co' indye'ste. Fque' lezo' gu'
guñèe gu' hues xtàa gu'. Gòc gu' mèn
co' ncha'la's. No gòp gu' mod con mèn
co' nac hues xtàa gu' xalque' mèn co'
nque' lezo' ñèe hues xtàa mèn. ³Bli
gu' fuerz par thidte que tee ban gu'
xal ñibe' Xpii Natú' che'n Diox loo gu'.
Fque tee ban gu' rye nda gu' no rye
ndye'th gu' no par thidte gàc gu' loo
Diox. ⁴Tac mèn co' ndxela's loo Crist
no loo cóñ che'n Crist, mèna thidte
ngòc loo Diox xal thidte ladpe' Crist.
Thidte Xpii Natú' che'npe' Diox nzo.
Lomisque' ne, loo thidte con' nzi quee
lezo' na', con' co' li Diox loo na', co' nee
di's, con' co' mbli nable' Diox gàc loo
na' yiloa. ⁵Thidte Tad Diox nzo. Thidte
yalndxela's nzo. Thidte bautism nzo.
⁶Lomisque', nzo thidte Diox co' nac
xud na' co' ñibe' loo alux con' co' nziri'.
Ndlí Diox zin' loo ryethe con'a. Nzoque'
Diox le'n lezo' ryete na', ne.

⁷Mbli Diox loo thib thib na' ndxác na'
li na' con' xal ndlya's Diox gác na' par
ta' na' cuent loo xtàa na' cóñ che'n di's
ndac xal mblya's Crist. ⁸Por cona, mbez
loo libr co' nac xti's Diox cóñ che'n
Crist:

Co'se' mquée Crist gáp loo bé',
mbe' Crist thib baan mèn co' ngòc xal

pres. No angmda'la's Crist con' ndac
loo mèna.

⁹¿Cón nee di's nguáp Crist loo bé',
à'? Con'a nee di's ner ngulàa Crist le'n
thib ye'r co' anze'f na's co' nac axta xán'
le'n izlyo!. ¹⁰Crist co' ngulàa le'n izlyo',
leque yub Crist nac xa' co' mquée gáp
loo bé' yiloa par hui' loo Crist ryethe
con' co' ñibe' Crist loo bé'. ¹¹Leque yub
Crist mbli angngòc con' ndac loo mèn.
Crist angmbli le' ndxep mèn ngòc mèn
co' mtel' Crist, co' ndxe' di's cóñ che'n
Crist. Angmbli Crist le' taamas mèn
ngòc mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox.
Angmbli Crist le' taamas mèn mblo
yalbàn che'n di's ndac. Angmbli Crist
le' taamas mèn ngòc pastor loo mèn.
Angmbli Crist le' taamas mèn ngòc
maistr co' ndlu' cóñ che'n Crist loo
mèn. ¹²Tataa mod mbli Diox le' mèna
lu' loo ryete mèn co' ngro xà' loo cóñ
che'n xab izlyo!, mèn co' ngòc che'npe'
Diox. Tataa mbli Diox par xo'f zin' mèn
co' ngro xà' loo cóñ che'n xab izlyo',
mèn co' ngòc che'npe' Diox, zin' co' nac
rsin'pe' Diox. Mèna mxof zin' zin'a par
tolo té'th mèn par tyubdi's ndac mèn
loo Crist, co' nee di's, mèn co' nac loo
Crist xal ladpe' Crist. ¹³Mèna toloque'
lu' loo mèn co' ngro xà' loo cóñ che'n
xab izlyo!, mèn co' ngòc che'npe' Diox,
axtaque' thidte gàc na' loo yalxlà's co'
ndxàp na' loo Crist no axtaque' ñee na'
no non na' ryethe con' cóñ che'n Crist
co' nac xgan'pe' Diox. No tolo té'th na'
cón che'n Diox par tyubdi's na' loo cóñ
che'n Crist axtaque' gàc na' mèn co'
nac xalque' nac Crist. ¹⁴Chele'i taandxè'
mod ndxàc loo na', ne'gàcte na' xal
myen' bix co' ndli xtùuz chol con'. Ne'
ne' gàc na' xal yix co' ndxe' mbii pál
co'te' nxyo'f mbii loo cóñ che'n chol
xley' mèn. Ndxàca loo ndxep mèn
por xquin che'n chol mèn co' mcua'n
mod, par nquedií mèn mèna no nabe's
ntoxcua' mèna yalgutýè' par quedíí
mèn mèna. ¹⁵Más huen gàca tyoodi's

na' ante con' co' nac lìcpe' láth tolo que' lezo' na' ñìe na' hues xtàa na'. Tolo té'th ndac na' par tolo tyubdi's ndac na' loo ryete con' che'npe' Crist co' ñibe' loo na'. Ñibe'pe' Crist loo na' xal ñibe' yécp'e' na' loo na'. ¹⁶Loo cón che'n Crist nac na', co' nee di's, nac na' xal ladpe' Crist. Lada natoxcua!. Nac lada xal thìb con' co' huen natedó', co' nee di's, nayal' lada. Tac ryete lugar co'te' nayal' lad mèn nda' fuerz loo lad mèn. No thìb thìb lugar che'n lada ndli thìb zin' co' ndlyath no loo dib lad par li lada zin'. Tataa mod, ne, lyath no na' hues xtàa na' no que' lezo' na' ñìe na' hues xtàa na' par tolo té'th na' par tyubdi's na' loo cón che'n Crist.

**Pab ngue te'th no ngue lu' Pab
cón che'n yalnaban cub co' ndxàc
loo mèn co' ndxela's loo Crist.**

¹⁷Con' ndxè' niin loo gu', tá, no tolo ñibe'en loo gu' por lèe che'n Tad: Ya ne'tolode que tee ban gu' xal taamas mèn co' indlibe'de Diox. Tac ngue que tee ban mèna xal nee lezo' mèna loo co' nac xtùuz mèn co' intacte. ¹⁸iProb mèna izlyo!! tac nacaua yéc mèna no nacaua lezo' mèna. No indxàpte mèna yalnaban co' nac yalnaban co' ndli Diox que no mèn tac anze'f naxèn mèna no anze'f nachol' mèna tac naad no nguud lezo' mèna. ¹⁹iProb mèna izlyo!! tac leque mèna mbli par mdyuhuan yob yéc mèna por inthyonte mèna. No leque mèna ngulàa loo chol con' ye'rsin' co' ndyub yo'f lezo' mèna li mèna. No axta con gust ndli mèna ryethe con' ye'rsin' no con' zab tac tataa mblya's mèna li mèna. ²⁰Per ndxe'leque', gu' ne'nté'thte cón che'n Crist tataa, ¿lé'? ²¹Chele' gu', lìcque', mbìn di's cón che'n Crist, mté'thque' gu' co' nac cón che'n Crist xal nac Crist lìcpe' no co' nac con' lìcpe' co' nzo loo Crist, ¿lé'? ²²Le' cón che'n mod ye'rsin' co' ngòc mod co' mque tee ban gu' thìb cua'a na, blá' gu' ryete

mod gox ye'rsin' co' nac mod cap co' mquedìi gu' thìb cua'a loo cón che'n xab izlyo!. Loo yalnaban co' mban gu' co' ngòc co' nduhua nee lezo' gu', nac co' angnqedìi mèn loo izlyo' ndxè'.

²³Per nalle' naquin gác gu' xal mèn cub loo con' co' ndli gu' xtùuz no loo con' co' nden' gu' le'n lezo' gu'. ²⁴Gòc gu' xal mèn cub loo mod co' nzi ban gu' nalle' le' gu' nac mèn cub tac Diox mbli nacque' gu' mèn cub. Por cona, fque tee ban lu' gu' loo mèn le' gu', lìcque', nzi tee ban lique' no nambiique' nzi tee ban gu' loo Diox.

²⁵por cona, ngue niin loo gu': Ne'toxcua'de gu' yalgutye'. Ndxe'leque', ftoodi's thib thìb gu' con hues xtàa gu' ante co' nac con' lìcpe' tac ryete na' thidte nac loo Crist no loo cón che'n Crist xal thidte ladpe' Crist.

²⁶Chele' gu' yecloo, ne'ta'de gu' lugar cua'n gu' xtol gu' látha. Ne' ne' co gu' xyàn lezo' gu' nen tiemp ñìe gu' hues xtàa gu'. ²⁷Ne' ne' ta' gu' lugar cobya' Mebizya gu' thidtene.

²⁸Gu' co' mbli huan' thìb cua'a, ya ne'tolode li huan' gu'. Ndxe'leque', bli gu' zin' con ya'pe' gu' co' nac zin' ndac par que no gu' con' ta' gu' anxle' loo hues xtàa gu' co' naquin con'.

²⁹Ne'tyoodi'ste gu' nec thìb di's zab. Ndxe'leque', ftoodi's gu' di's ndac par tataa mod lyath no gu' hues xtàa gu' no par li ñìe hues xtàa gu' lezo' hues xtàa gu' loo cón che'n Diox co'se' ndxòn hues xtàa gu' di's co' ndyoodi's gu'.

³⁰Ne'texide gu' lezo' Xpii Natú' che'n Diox. Xpii Natú' ngue ten gu' par nac gu' xal mèn co' ngue sell lad gu' par ndxàc be' gu' axta zin huiz co' gác huiz co'se', sin falt, telá' Diox na' loo ryethe con' ryes thidtene.

³¹Biiche xà' gu' loo ryethe con' co' nac xèn xyàn, no loo ryethe con' co' nac ayen di's ayen cuent co'se' ngyoo gu', no cón che'n co'se' ndxòo xyàn lezo' mèn, no ryethe con' co' nac con'

ye'rsin!. Ryethe con' ndxè' nac co' ndli ndyoo xà' lezo' gu' ñèe gu' hues xtàa gu'!. ³²Ndxè'leque!, gòc gu' mèn ndac co' ndlyat lezo' ñèe thib hues xtàa gu' no tedib hues xtàa gu'!. Fteri'th ftecan' gu' xtol thib hues xtàa gu' no tedib hues xtàa gu' co' mbli hues xtàa gu' loo gu' xal mton! Diox xtol gu' por cóñ che'n Crist.

**Di's ndxè' ngue lu' cóñ che'n
xá mod ndxàal que tee ban
mèn co' nac xin'pe' Diox.**

5 Gu' co' nac xin'pe' Diox co' anze'f nque' lezo' Diox ñèe Diox, bli gu' con' ndac loo hues xtàa gu' xal ndli Diox con' ndac loo mèn. ²Tolo gòc gu' mèn co' nque'que' lezo' ñèe hues xtàa xalque' nque' lezo' Crist ñèe Crist na!. Crist mda' lugar loo mèn par mbeth mèn Crist. Tataa mbli Crist por cóñ che'n na!. Tataa mod mbli Crist co' mblyia's Diox. Mdyac lezo' Diox loo cóñ che'n Crist co'se' nguth Crist.

³Ne'gàcte gu' xal mèn co' ncua'n xin' huan. Ne' ne' gàcte gu' mèn co' nqueli'th no co' ndxàn lezo' ñèe hues xtàa. Ne' ne' yath yèn con' ye'rsin' ndxè' lath gu'!. Ndxè'leque!, fque tee ban gu' xalque' ndxàal que tee ban mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo' co' ngòc che'npe' Diox. ⁴Ne'tyoodi'st gu' di's zab. Ne' ne' tyoodi's gu' di's co' ndyoodi's mèn naad. Ne' ne' tyoodi's gu' di's cap co' nac yalguyith co' indxàalte. Ndxè'leque!, guuz gu' loo Diox: Diox quix U', Diox. ⁵Gu' nanee lìcpe' nac con' ndxè' tac nec thib mèn co' ncua'n xin' huan, nec thib mèn co' nac mèn xin no mèn cap, nec thib mèn co' nqueli'th cóñ che'n hues xtàa mèn, co' nee di's, mèn co' lalque' nac xal mèn co' ndyub xib no co' ncò' yéc no co' nsál' ya' loo mdo' no loo chol gunab, nec thib mèna ne'gàcte con' co' ta' Diox loo mèn co'te' ñibe' Crist no Diox. ⁶Ne'ta'de gu' lugar quedii chol mèn gu' con di's

co' yende cóñ ntac tac por cóñ che'n ryete con' ye'rsin' ndxè' ndxecloo Diox ñèe Diox mèn co' indyubdi'st loo Diox. ⁷Ne'queltàa node gu' mèna par li gu' xal ndli mèna.

⁸Thib cu'a ngòc gu' mèn co' nau' loo no co' nau' yéc. Per nalle' nac gu' mèn co' nduble' xnìi yéc no co' nduble' xnìi lezo' loo Tad Crist. Fque tee ban gu' xal mèn co' mbyà'xle' xnìi yéc no co' mbyà'xle' xnìi lezo', ndee gu'!. ⁹Tac con' co' ndli Xpii Natú' che'n Diox loo na' ncàb ndxàc con' ndac, no con' nali, no con' licpe' loo na!. ¹⁰Fté'th gu' li gu' ryete con' ndac co' ndxòo lezo' Tad Crist li gu'!. ¹¹Ne' ne' ye'th lezo' gu' li gu' chol con' co' yende cóñ ntac xal ndli mèn co' alithe nzi que tee ban loo izlyo', mèn co' nau' loo no mèn co' nau' yéc. Ndxè'leque!, más huen fta' gu' cuent loo mèn chó con' nac con' anxle' par non mèn cóñ che'n con'a. ¹²Tac ryethe con' co' xexte ndli mèna, co'se' góñ taamas mèn con' ndli mèna, ne'lyàa huente con' ndli mèna lezo' mèna. Ale thyon mèna. ¹³Per co'se' mco'xle' mèn loo hues xtàa mèn cóñ che'n ryete con' ye'rsin' co' ndli mèna, ya ngro xo'fla loo xnaa por mda' mèna lugar mduble' xnìi yéc mèna no mduble' xnìi lezo' mèna. Tac cóñ che'n di's ndac ndli ndryo xo'f cóñ che'n con' ye'rsin' co' ndli mèn loo xnaa. ¹⁴Por cona, mbez mèn pòla: Blo' gu' mcal' loo gu', gu' co' ndxàt. Goo che gu' lath mèn nguth. Crist li par tyub xnìi yéc gu' no par tyub xnìi lezo' gu' loo cón che'n Diox, ey.

¹⁵Anderhuen gu'. Leque gu' bla's loo gu', tá, xá mod nzi tee ban gu'. Ne'que tee bante gu' xal mèn naad no xal mèn nguud. Ndxè'leque!, fque tee ban gu' xal mèn co' ndxàc. ¹⁶Ne'cuedte gu' no ne'lá'de gu' par ne'tolode li gu' con' ndac co' ngue li gu' tac tiemp ndxè' nac tiemp ye'rsin!. ¹⁷Por cona, ne'gàcte gu' arid mèn naxèn. Ndxè'leque!, gòc gu'

mèn co' nda' cuent no mèn co' non co' nac co' nee lezo' Tad Crist. ¹⁸Ne' ne' que tee tuuz gu' tac loo con'a ndxeza' mèn no ndlyux mèn. Ndxe'l leque', gòc gu' mèn co' ta' lugar ante ñibe' Xpii Natú' loo gu' xal nee lezo' Xpii Natú'. ¹⁹Ftoodi's gu' loo thib xtàa gu' no loo tedib xtàa gu' xal ndlu' di's co' nac xti's Diox co' nac libr che'n salmos no con himn co' ndxol' ro gu' co' nac cón che'n co' ndlu' Xpii Natú' loo gu'. Gol' ro gu' con' roo no con' xèn no con' guryath no con' guryèn loo mèn cón che'n Tad Diox dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu'. ²⁰Por lèe che'n Tad Jesucrist na', tolo gab gu' Diox quix U', Tad Diox, cón che'n ryete con' loo Tad Diox xud na'.

**Di's ndxè' ngue lu' xá mod gàp
mèn mod loo mèn guliz mèn,
mèn co' ndxela's loo Crist.**

²¹Gòc gu' mèn co' ndyubdi's no mèn co' ndxòn ro thib hues xtàa gu' no ro tedib hues xtàa gu' por cón che'n Diox tac gu' ndxònque' ro Diox no ndxàp gu' mod loo Diox.

²²Mèngot, gu' co' ngue no xin' sa'l, bìn gu' ro xin' sa'lpe' gu' xal ndxòn gu' ro Tad Crist. ²³Tac xin' sa'l gu' nac gundan loo gu' xalque' nac Crist gundan co' ñibe' loo mèn co' ndxela's, mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox. Crist ntelá' mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox por cón che'n Crist loo con' ryes. Mèna nac xal ladpe' Crist. ²⁴Texal naquin ndyubdi's mèn no ndxòn mèn di's che'n Crist, mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox por cón che'n Crist, tataaguè' ne, ryete mèngot co' nac xin' sa'l ndxàal tyubdi's loo xin' sa'l co' nac sa'lbi' che'n sa'lgota loo ryete con' co' ñibe' sa'lbi' loo sa'lgot. Li sa'lgota xal ñibe' sa'lbi'i.

²⁵Lomisque', ngue niin loo gu', ne, gu' co' nac mènb'i co' nac xin' sa'l sa'lgot: Fque' lezo' gu' gunèe gu' xin' sa'lgot gu'. No bli gu' cas xin' sa'l gu' xalque'

nque' lezo' Crist ñèe Crist ryete mèn co' ndxela's loo Crist no co' thidte nqueltàa loo cón che'n Crist. Fte' lezo' gu' le' Crist nque'que' lezo' ñèe Crist mèn axta mda' Crist lugar mquée yalguth loo Crist por cón che'n mèn co' ndxela's loo Crist. ²⁶Co'se' ngolo mbìn mèn cón che'n di's ndaca no ngola's mèn di's co' nac di's ndaca, co' nee di's, ngola's mèna loo Crist, sya, ngòc bautizar mèn le'n nít. Tataa mod mtembìi Crist mèna xal ntech mèn trast zab par co' xà' Crist mèn co' ndxela's co' nqueltàa loo cón che'n Diox loo cón che'n xab izlyo' par gác mèna che'npe' Diox. ²⁷Con'a mbili Crist par leque yub Crist lu' mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Crist xal thib con' co' nquée xnìi loo Diox por cón che'n Crist. Lya's Crist le' mèn co' ndxela's, co' ngòc loo cón che'n Diox, ne'gàpte nec thib con' co' nac con' xin no con' cap no nec thib con' co' lal nac xal con' xin no con' cap. Ndxe'l leque', lya's Crist gác mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox por cón che'n Crist, mèn co', licque', ngro xà' loo cón che'n xab izlyo' co' ngòc che'npe' Diox, mèn co' ngòcque' mèn nambìi no mèn nali loo Diox. ²⁸Tataaguè' ne, sa'lbi' ndxàal quenap sa'lgotpe' sa'lbi' xalque' ngue lezo' sa'lbi' ñèe sa'lbi' leque ladpe' sa'lbi'. Co'se' nquenap mèn xin' sa'lgot, naca xal co'se' leque mèn ngue lezo' ñèe mèn mèn. ²⁹Yende chó mèn nzo co' alithe ndxecloo ñèe lad no co' indyóode cón che'n ladpe' mèn, ¿lé'? Ndxe'l leque', leque mèna ndli par nquenap mèna leque mèn. No nguàa leque mèn mèn. Crist, ne, nquenap mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Crist. ³⁰Nac na' co' ndxela's loo Diox por cón che'n Crist loo cón che'n Crist xal ladpe' Crist, co' nee di's, co' nacpe' bél' ladpe' Crist no sith ladpe' Crist no ren ladpe' Crist. ³¹Por cona, ndlái' thib mbyòo xud mbyòo no xna' mbyòo par tyub no mbyòo thib mza!. Le' sya, ryop mbyòo

mza'a ngòc thidte xtàa co' mdyoo dó!. ³²Con' ndxè! nac thib con' roo no thib con' xèn co' nzo casloo co' tarte ryo xo'f loo mèn. No cón che'n con' ndxè! nac cón che'n Crist co' ngue toodizen loo gu!. Lomisque! ne, naca cón che'n mèn co' nqueltàa loo cón che'n Crist chol lugar. ³³Per thib thib gu' co' nac xin' sa'lbi!, leque gu' quenap xin' sa'lgot gu' xalque! ngue lezo' gu' ñèe gu' gu!. Xin' sa'lgot, gòp gu' mod loo xin' sa'lbi'pe' co' nac sa'l sa'lgota, ne.

6 Lomisque!, niin loo gu', myen', gu' co' nac xin' xud gu' no xin' xna' gu!: Ftubdi's gu' loo xud gu' no loo xna' gu' tac gu' nac myen' co' nzo loo cón che'n Crist. Nalì no nambìi nac con' ndxè! loo Diox. ²Bli gu' con' guryath no con' guryèn loo xud gu' no loo xna' gu!. Tac chele' gu' li con' ndxè! co' nac ner yalnibe' co' mnibe' Moisés loo mèn co' mcàbgòn Diox càba con' ndac loo mèn, cona nee di's, ³xyal' ned xyal' yó! loo gu' par cuan' gu' co' hua gu' no co' gu gu' no tyac lezo' gu' láth ban gu' huax lín' loo izlyo' ndxè!. ⁴Le! gu' co' nac gundan ted gundan yín' loo xin' gu' na, ne'ta'de gu' xyàn lezo' xin' gu' par yecloo xin' gu' no par tyoo xà' lezo' xin' gu' loo mod co' ndxela's gu' loo Diox. Ndxel'leque!, no no ftoodi's no gu' xin' gu' nado' di's no nado' cuent par té' th xin' gu' ñibe' xin' gu' loo lezo' xin' gu' no loo xtùuz xin' gu!. Blu' gu' xin' gu' par tyubdi's xin' gu' loo cón che'n Tad Crist, ne.

⁵Gu' co' nac moz, ne, ftubdi's gu' loo patrón gu' no bìn gu' ro patrón gu' co' ñibe' patrón loo gu' loo izlyo' ndxè!. Bli gu' cas patrón gu!. No gòp gu' mod gunèe gu' patrón gu' dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu' xalque! ndyubdi's gu' loo Crist. ⁶Ne'gàcte gu' xal moz co' ndli zin' ante co'se' ndoo naa patrón loo moz par tataa mod güin moz loo zin!. Ndxel'leque!, gòc gu' xal moz co' nxo'f zin' cón che'n Crist. Bli gu' zin' dib nzo

yéc gu' no dib nzo lezo' gu' xal mèn co' ndyé'th lezo' loo co' ñibe' Diox. ⁷Gu' co' nac moz, bli gu' zin' dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu' xalque! ndli mèn sirv loo Tad Crist. Ne'lida gu' sirv loo xtàa gu' xal ndli chol mèn sirv loo xtàa mèn. ⁸Tac gu' naneeque' le' ryete con' ndac co' ndli thib thib na', càaya' na' yalndxax cón che'n con' ndac co' ndli na' co' ta' Tad Crist, que nac na' moz, que nac na' mèn co' yende chó ñibe' loo.

⁹Lomisque!, gu' co' nac patrón, ne, tataaque' bli gu' con moz gu!. Ne'tetiixù'de gu' moz gu!. Fte' lezo' gu' le' gu' nonque' le' Tad Diox, co' nzo loo bé!, nac patrón che'n ryete na!, que nac na' patrón, que nac na' moz. Indlide Tad Diox tyu' thib mèn más leque tedib mèn loo Tad Diox.

Pab ngue lu' le' xti's Diox co' nac di's natú' nac xal nac chol yi'f co' ntau' solndad lad solndad loo xó' loo mèn co' ndxela's loo Crist.

¹⁰Per nalle' con' ndxè! nac lult di's co' ngue niin loo gu', mèn co' nac xal huesen por cón che'n Crist: Leque gu' blo valor loo gu' no bli gu' par ye'th lezo' gu' par tolo queltàa gu' loo Tad Crist no loo cón che'n Tad Crist por cón che'n ryethe con' co' nzo la's nii Tad Crist no la's ya' Tad Crist. ¹¹Fquenap gu' gu' loo ryethe con' ye'rsin' che'n Mebizya co' ngyoo no mèn. Xal co'se' ntau' solndad lad solndad con thib bloo yi'f loo con' ryes, tataaque' ndlàa Diox na' no ntau' Diox na' loo con' ryes no loo con' ye'rsin' co' ndxàc loo na!. ¹²Tac ingyoode na' con mèn loo izlyo' ndxè!. Ndxel'leque!, na' ngyoo con ryete xpii ye'rsin' co' nzi tee ban loo mbii. Xpii ye'rsin' co' ndxàp con' roo con' xèn la's nii xpii ye'rsin' a no la's ya' xpii ye'rsin' a. Ñibe' xpiia loo izlyo' ndxè!, co' nee di's, loo mèn co' nac jef roo jef xèn co' ñibe' loo mèn loo izlyo' ndxè!. ¹³Por cona, gure nèe gu' no blo gu' valor loo gu' loo

cón che'n ryethe con' co' nzo la's nii Diox no con' co' nzo la's ya' Diox xal thib solndad co' ndxoc xab co' nacsua' con yi'f par tau' solndad lad solndad par lyá' solndad loo con' ryes. Tataa bli gu' par ne'tyoo xà'de lezo' gu' no ne'zyebte gu' co'se' cobya' Mebizya gu' par li Mebizya tyub yo'f lezo' gu' par li gu' con' ye'rsin' le'n huiz co' gác huij ye'rsin'. Le' co'se' yilo ri'th con' ye'rsin'a loo gu' na, bli gu' par tolo cue nèe gu' loo cón che'n Diox. ¹⁴Tolo bli gu' par cue nèe gu', tá, loo co' nac cón che'n Diox. No que tee ban li gu' con' co' nac licpe!. Tataa gáp gu' fuerz no yòo valor loo gu' co'se' cobya' Mebizya gu' hora xal ndli thib solndad co'se' ntí' solndad thib cinch le'n solndad par gáp solndad fuerz. Bli nèe gu' gu' loo cón che'n Diox par nali no nambìi que tee ban gu' loo cón che'n Crist par ne'lide Mebizya gan loo gu' xal co'se' ndxoc thib solndad xab solndad co' nacsua' con yi'f par ne'tehuí'de ngolo ngola's solndad solndad co'se' ndyee solndad loo xó!. ¹⁵Nalas gure gu' no bli nab gu' gu' par ta' gu' cuent no co gu' yalbàn loo mèn cón che'n di's ndac co' li par yo nagàl lezo' mèn que tee ban mèn loo Diox. Tataa bli gu', co' nee di's, nac xal ndli solndad co'se' quej nque' solndad zapat nii solndad par yátbèe solndad ya solndad loo xó!. ¹⁶Más de cona, gola's gu' no góp gu' yalxla's loo Diox xal ngue niin loo gu' par ne'lide Mebizya gan loo gu'. Tataa bli gu', co' nee di's, nac xal ndli thib solndad co'se' ntau' solndad lad solndad con thib le' yi'f co' lèe scud láth co'se' ndoo mèn co' nac ngolo ngola's che'n solndad loo solndad con flech, co' ndub quìi bèel punt, par lyá' solndad loo con' ryesa. Tataa bli gu' par ne'yizi'f te no ne'yiga'ste con' ye'rsin' loo gu' co' nac con' ndlya's Mebizya gác loo gu'. ¹⁷Bli gu' xtùuz loo ryethe con' cón che'n xá mod mblyá' gu' loo con' ryes par quenap gu' xtùuz

gu' xal nquenap solndad yéc solndad con sombrel co' nacsua' con yi'f. Blu' gu' cón che'n xti's Diox loo xtàa gu' xal ndlyath no Xpii Natú' che'n Diox gu!. Tataa mod li gu' gan loo Mebizya xal ndli solndad us thib cuchi par li solndad gan loo mèn co' nac ngolo ngola's che'n solndad. ¹⁸Ftoloque' gurez gu' Diox no bnab gu' ryethe con' naquin gu' loo Diox por cón che'n Xpii Natú!. Ftolo bnab gu' con' loo Diox xal mèn co' nalas nziri' co' nac mèn co' inzode mcal' loo. Ftoloque' gurez gu' Diox por cón che'n ryete mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo' co' ngòc che'npe' Diox. ¹⁹Gurez gu' Diox por daa, ne, par tolo ta' Diox lugar loon par tyoodizen con dibaxla's no lin par yath yèn cón che'n di's ndac co' ngo casloo loo mèn axta pôla. ²⁰Diox mtel' daa par ndalen xal mnibe' Diox loon par tethen cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn. Nalle' por mdethen cón che'n di's ndaca, mque' mèn daa lezi'f. Gurez gu' Diox par daa par yòo valor loon xal ndxàala par gon yalbàn loo mèn con dibaxla's cón che'n di's ndaca.

Pab ngue nii Diox loo mèn co' ndxela's loo Crist no loo cón che'n Crist.

²¹Tiquic co' ndxàc hues na' por cón che'n Crist, co' nac mbi' co' anze'f nque' lezo' ñèe na', Tiquic ta' cuent loo gu' par ñee gu' no ta' gu' cuent cón che'n zin' co' mxof zin' Diox loon no xal ndxàc ryete con' ndxè' loon. Anze'f altant ndoo Tiquic loo mèn láth nxo'f zin' Tiquic zin' loo mèn cón che'n Tad Crist. ²²Por cón che'n con' ndxè' mtel'en Tiquic loo gu' par ta' Tiquic cuent loo gu' xá nzo nu' par nedrè' no par tegán Tiquic lezo' gu'!

²³Mbezen Diox no Tad Jesucrist le' Diox li par cue gu' rye nda gu' no rye ndye'f gu'. Gòp gu' yalxla's loo Diox xud na!. Fque' lezo' gu' gunèe gu' xtàa

gu' co' nac xal huespe' gu' làth xtàa
gu'.²⁴ Mbezen Diox le' Diox li anggàc
con' ndac loo ryete mèn co' nque' lezo'

Tad Jesucrist na' con dib nzo yéc mèn
no con dib nzo lezo' mèn thidtene.
Taandxè' gàca.

Cart Co' Mque' Pab Ye's Loo Mèn Co' Ngo Ban Le'n Ciuda Filip

Pab ngue que' ye's loo mèn láth
mque' Pab lezi'f, loo mèn co' ndxela's
loo Diox por cón che'n Jesucrist,
mèn co' ngo ban le'n ciuda Filip.

1 Daa, Pab, ngue que' ye's loo gu',
mèn che'n ciuda Filip, gu' co'
ndxela's loo Diox por cón che'n Tad
Crist. Ryop nu' Timote ngue nii Diox
loo gu', gu' co' ngro xà' loo cón che'n
xab izlyo' par ngòc gu' che'npe' Diox no
che'npe' Crist Jesús. Lomisque' tiemp,
ngue que'en ye's loo gu' mèngool, gu'
co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo
mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox.
Lomisque', thidte ngue que'en ye's loo
gu', gu' co' ndlyath no no co' ndli sirv
loo mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox
por cón che'n Crist Jesús. **2** Ndlyazen le'
Diox xud na' no Tad Jesucrist na' tolo li
anggàc con' ndac loo gu'. Ndlyazen, ne,
le' Diox no Tad Jesucrist na' angli nagàl
yo lezo' gu' loo Diox no cue ban gu' rye
nda gu' no rye ndye'th gu' láth xtàa gu'.

**Pab ngue na'b loo Diox cón
che'n mèn co' ndxela's loo Diox
por cón che'n Tad Crist.**

3 Ryete vez co'se' nte' lezon gu' láth
co'se' mbezen Diox, mbezquen Diox
quix Diox loo Diox por cón che'n gu'.
4 Ndyac lezon co'se' toloque' mbezen
no ña'ben cón che'n ryete gu' loo Diox
co'se' mbezen Diox. **5** Naneeque' gu'

thidte ngue xo'f zin' na' zin' cón che'n
di's ndac. Ndlyath noque' gu' daa
axta co'se' ngòc ner huiz co'se' mbìn
gu' di's co' nac di's ndac. Axta huiza
no axta huiz nalze ngue lyath noque'
gu' daa. **6** Ndxàpen yalxla's loo Diox
le' Diox co' mtlo mxo'f zin' cón che'n
zin' ndac ndxè' loo gu', Diox tolo li zin'
ndac ndxè' loo gu' axta huiz co'se' gàc
huiz bere Jesucrist, yi'th xi Jesucrist
mèn co' ndxela's loo Jesucrist. Axta
syare', ngolo mdyya zin' ndxè' loo
gu'. **7** Ndxàalque' taandxè' lin xtùuz
cón che'n ryete gu'. Tac anze'f lezon
ngudloon ryete gu'. Diox angngue li
con' ndac loo gu' xal ndxàca loon láth
ngue'en lezi'f nalle', ne, tac gu' ndlyath
no daa loo zin' ndxè'. Que naca ngue'en
lezi'f, o que naca toon loo mèn nac zin'
co' ñibe', o que naca pál co'te' nzon,
tubquen razon cón che'n di's ndac. No
li ñèen cón che'n di's ndac ndxè' loo
mèn le' cón che'n di's ndac ndxè' nac
licpe'. **8** Tac Diox nonque' no naneeque'
Diox le' daa nque' lezo' ñèen gu' axta
plóthe xalque' nque' lezo' Jesucrist
ñèe Jesucrist mèn axta plóthe. **9** Co'se'
mbezen Diox, ña'ben cón che'n gu' loo
Diox le' gu' tolo que'que' lezo' cón
che'n Diox no sate más tolo gác gu' co'
nac cón che'n Diox láth ngue té'th gu'
cón che'n Diox. Láth ngue té'th gu'a,
fteche ftexyath gu' xtùuz gu' cón che'n
con' ndac no cón che'n con' ye'rsin'!

Làth xtau'a, sate más tolo que' lezo' gu' Diox no que' lezo' gu' ñièe gu' hues xtàa gu'.¹⁰ Mbezen Diox le' gu' tolo gác cui co' nac más con' ndac. Gòc gu' mèn co' dib nzo yéc no mèn co' dib nzo lezo' loo cón che'n Diox. Gòc gu' mèn co' ne'ta'de xyàn lezo' hues xtàa gu' axta co'se' gác huiz co'se' yi'th xi Crist na', na' co' ndxela's loo Crist.¹¹ Mbezen Diox le' Jesucrist lyath no gu' par que tee ban lì gu' par càba yalnaban loo gu' xal thòb con' co' ndxas ndxàl loo Diox. Tataa bli gu' par càba xyo'f lée no xyo'f xti's lée Diox par gác con' guryath no con' guryèn loo Diox por cón che'n gu'.

**Pab ngue ta' cuent loo mèn
ante loo cón che'n Crist ndxò
lezo' Pab naban Pab.**

¹²Gu' co' nac huesen por cón che'n Jesucrist, ndlyasquen le' gu' non no nanee gu' le' cón che'n con' co' ngòc loon, ale ndxe'leque', lique', mcàba más con' ndac loo cón che'n di's ndac par alanque' tolo yath yèn di's ndaca loo mèn.¹³ Ale le'lé' más huen ngòca loon par non ryete mèn no mbli la's ryete mèn co' naban palas che'n gobiert no taamas mèn co' naban co'te' nzon ndxè' le' por cón che'n Crist ngue'en lezi'f.¹⁴ Huax mèn co' naban ciuda Rom co'te' ngue'en lezi'f, mèn co' nac hues na' por cón che'n Tad Crist, ale sate más ngò valor loo mèna co'se' mbin mèna le' daa ngue' lezi'f. Ale ne' ne' ngzeb mèna. Alanque' ngòp mèna yalxlala's loo Diox. Ngo mèna yalbàn, ne.

¹⁵Lìcpe' ba'i, nzo thòb ned mèn co' ngo yalbàn con xèn con xyàn. Mèna ndxàn lezo' ñièe mèna daa por cón che'n Crist. Per tedib ned mèn co' nac tedib ned mèn, mèna ngo yalbàn dib nzo yéc mèna no dib nzo lezo' mèna co' nac cón che'n Crist.¹⁶⁻¹⁷ Mbryop ned mèna nde'th cón che'n Crist tac nque' lezo' mèna Diox. Naneeque' mèna no nonque' mèna le' daa ngue' lezi'f

tac ncàben loo mèn no nduben razon cón che'n di's ndac. No nalì ndan cuent cón che'n di's ndac loo mèn. Per ndxe'leque', ner ned mèna nde'th cón che'n Crist con xèn con xyàn co' nzo lezo' mèna ñièe mèna daa. Indlide mèna con'a xal mèn co' nambii no nalì ndoo. Ndxe'leque', ndli mèna xtùuz no ncua'n mèna mod par tolo tec mèna daa tac ñièe mèna ngue'en lezi'f.¹⁸ Per ñchó import nzo lezon cona? Gunee mèna cón tyoodi's mèna cón che'n Crist. Gunee mèna ché' ndyoodi's mèna nalì o ché' ñii yèe ñii tìi mèna cón che'n Crist. Conse' ndxath no ndxèn cón che'n Crist làth mèn, ndyac lezon cón che'n mèna.

Toloque' tyac lezon, ne.¹⁹ Tac daa naneeque' no nonque' daa le' con' ndxàc loon ndxè', le'i càb loon le' daa ryo' ndac. Tataa gáca tac gu' mbez Diox cón chenen. Làth xtau'a, Xpii Natú' che'n Jesucrist ngue lyath no daa, ne.²⁰ Pues con' co' lyazen no con' co' nquee lezon nac: Nec thòb mod ne'thyonte daa. Ndxe'leque', lyazen gáca loon le' daa tyoodiz no mèn con dibaxla's cón che'n Crist, que naca càb con' ndac loon, que naca càb con' ryes loon, que naca ban daa, o que naca gath daa, conse' gác con' roo con' xèn loo Crist por cón chenen.²¹ Per láth naban daa, ante ndoo lezon nxo'f zin'en cón che'n Crist. Chele' daa gath, ale le'lé' más huen gan.²² Per chele' bél'yòo co' nac laden ndxè' tolo banque' loon, le' sya, toloque' lin zin' cón che'n Crist co' càb loon co' gác con' yas yàl loon. Lìcpe' ba'i, axta ne' ne' ñeen cón ndxàl lin.²³ Per nalle', hui' gu' nexa. Sa niin ndooque' loo gu'. Taasa niin nzole' loo bél'. Thib ndyub yo'f lezon gath bél'yòo laden ndxè' par bii ban non Crist. Cona, gác más con' ndac par daa.²⁴ Per tediba na, lyazen tolo banque' bél'yòo laden tac ndyaquen naquinque' go non gu' taandxep.²⁵ No ndxàpen yalxlala's loo Diox ndxàlque' yan' non gu'. Por cona, naneequen no nonquen le' daa yan' noque' gu' par tolo

té'th gu' no tyub xnìi yéc gu' no tyub xnìi lezo' gu' loo cóñ che'n Diox no tyac lezo' gu' loo con' co' ndxela's gu'. ²⁶Le' sya, co'se' galen loo gu' tedib vez, gab gu' di's roo no di's xèn no di's natú' loo Crist Jesús por cóñ chenen.

²⁷Thib con' no maste ña'ben loo gu': Nabe'ste fque tee ban gu' xal ñíbe' xti's Crist loo gu' no xal ndlu' di's ndac che'n Crist loo gu'. Fque tee ban lì gu' par que naca go non gu', que naca tith nzon loo gu', gònquen cóñ che'n gu' le' gu' thidteneque' mbli ñée lezo' gu' no xtùuz gu' loo thidte co' nac cóñ che'n Crist. Blo gu' valor loo gu' con thidte xtùuz gu' no con thidte lezo' gu' par li ñée gu' gu' xal ñíbe' Diox loo di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes co' ndxela's na'.

²⁸Ne' ne' la' gu' ze'b chol con' co' nac ngolo ngola's che'n gu' gu'. Tac chele' gu' inzyebte, le'i ndlu' loo mèn co' nac ngolo ngola'sa le' mèna tyuhuan no lyux mèna. Per ndxe'leque', gu' non le'i ndlu' loo na' le' na' mblyá'le' loo con' ryes. Hui' gu' nexa. Diox mbli par ne'zyebte gu'.

²⁹Por cóñ che'n Crist, Diox angmbli le' gu' ngola's loo Crist. Non Diox le' co'se' ngola's gu' loo Crist, càba loo gu' le' gu' tyactii por cóñ che'n Crist, ne. ³⁰Loo cóñ che'n Crist nac na' xal solndad co' ndxátbèe par cue yoo no solndad mèn co' nac ngolo ngola's che'n solndad. Cón che'n con'a, nda'que' gu' cuent xá mod mque tee ban daa loo di's ndac xal ndxàca loo solndada. Nalle' gu' nonque' xal ndxàca loon. Ndxàca loon xalque' ndxàca loo solndad co'se' ndxátbèe solndad, nda solndad loo xó'. Tataa ndxàca loon nalle' loo cóñ che'n di's ndac ndxè'.

Di's ndxè' nda' cuent le' Crist ngòc thib mèn be'the no thib mèn nado'.

**Ngoloa, ngòc con' roo con' xèn
loo Crist par ngòp Crist rye loothe
con' la's nii Crist no la's ya' Crist.**

2 Por cóñ che'n ryete con'a, niin tedib con' loo gu': Chele' Crist

ntegánque' lezo' gu' ndxep, no chele' gu' nagàlque' nzo lezo' tac non gu' le' Diox nque' lezo' ñee Diox gu', no chele' gu' indlá'ya'de xtàa gu' loo con' co' nde che loo xtàa gu', no nda' gu' ya' gu' loo xtàa gu' loo chol zin' co' ndxòo xtàa gu' tac Xpii Natú' nzo no gu', no chele' gu' nden'que' lezo' susque' ndlyat lezo' Diox ñée Diox gu' por cóñ che'n Crist, ²tataa bli gu' xal ngue niin loo gu' nalle' par tolo tyac tín' lezon, co' nee di's, thidte ndye'th lezo' na' no thidte ndxàc na' co'se' thidte que' lezo' na' ñée na' hues xtàa na' loo cóñ che'n Crist. Lomisque', fque' lezo' gu' Diox no fque' lezo' gu' ñée gu' hues xtàa gu'. Thidte bli gu' yéc gu' no thidte bli gu' lezo' gu'. Thidte ften' gu' cóñ nac con' ndac lath xtàa gu', ne. ³Yende cóñ li gu' par tye's gu' cóñ che'n gu'. Ne' ne' li gu' chol con' par li gu' gan loo xtàa gu'. Ndxe'leque', góç gu' mèn nado'. Bli thib thib gu' cas loo hues xtàa gu' axta plóthe xal ndli mèn cas loo thib mbi' co' ndli mèn cuent anze'f ntac. ⁴Ne'tyoode lezo' nec thib gu' par quenap gu' ante co' nac che'npe' gu' par gàca con' ndac loo gu'. Ndxe'leque', ftoo lezo' gu' quenap gu' con' co' nac che'n thib hues xtàa gu' no con' co' nac che'n tedib hues xtàa gu' par lyath no gu' hues xtàa gu'a par gàca más con' ndac loo hues xtàa gu'a.

⁵Thidte bli ryete gu' xtùuz xalque' mbli Crist Jesús xtùuz co'se' ndlab gu' xti's Diox no co'se' mbez gu' Diox. Tataaque' bli gu' xtùuz cóñ che'n thib hues xtàa gu' no cóñ che'n tedib hues xtàa gu'. ⁶Hui' gu' nexa. Por part cóñ che'n Crist, mastale' dib xoo xá ñaa Diox ñaa Crist, no nac Crist xalque' yub Diox ndoore' mbi'th Crist loo izlyo', no mastale' ngòp Crist con' la's nii Crist no la's ya' Crist par yan' no Crist cóñ che'npe' Crist loo bé', ne'ngòode lezo' Crist par tolo lalque' ngàc Crist xal yub Diox par ngyan' Crist xal Diox

loo bé!. ⁷Ale le'le' mblá! Crist con' co' ngòc che'npe' Crist thib lad loo bé!. Ale mbi'th yáal Crist loo izlyo' xal ndxáal chol mbeto' par ngòc Crist xal thib moz co' ndli sirv loo mèn no loo Diox. ⁸Co'se' ngòc Crist xal chol mèn co' mbi'th yáal loo izlyo' ndxé!, mque tee gue's ya' Crist loo mèn. Ne'nde'ste Crist loo mèn. No por ngòc Crist thib mbi' nado', leque Crist angmbla' par mque' mèn Crist loo cruz mastale' ngòc con'a con' par thyon Crist co'se' nguth Crist loo cruz. ⁹Por cona, mblí Diox ngòc más con' guryath no con' guryèn loo Crist. No mblí Diox par mbe' Crist thib lèe, co' nee di's, nac Crist más mbi' roo mbi' xèn leque chol taamas mèn, no angl, no chol con' co' nzo loo bé!, no co' nzo loo izlyo!. ¹⁰Tataa mblí Diox par co'se' gòn mèn lèe Crist, tyub xib mèn loo Crist, que naca mèn co' nzo loo bé!, que naca angl co' nzo loo bé!, que naca mèn co' nabán loo izlyo!, que naca chol xpii ye'r sin' co' nzo loo izlyo!, que naca xpii mèn co' nzo ye'r biil, que naca chol xpii ye'r sin' co' nzo ye'r biil. ¹¹Con'a mblí Diox loo Jesucrist par ta' mèn cuent, no yila's mèn, no gab mèn le' Jesucrist nac yub Tad Diox par tataa mod gàc con' guryath no con' guryèn loo Diox no tolo xyo'f lèe xyo'f xti's Dios co' nac xudpe' Jesucrist loo mèn.

Di's ndxé! ngue ta' cuent le' ryete mèn co' ndxela's loo Crist nac xal thib xnii co' ntenii loo yál'cuau.

¹²Por cona, gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Jesucrist, gu' co' nque' lezon ñeen, xalque' ndyubdi's gu'a, no iante ndyubdi's gu' loon co'se' ngo non gu'a, per ale ndxe'leque', más ndyubdi's gu' loon nalle' co'se' yende daa loo gu', bli gu' cas loo Diox xal mèn co' nzyeb no xal mèn co' nxi'th lezo' loo Diox. Tolo fxo'f zin' gu' loo cón che'n Diox tac gu' mblyá'lé' loo con' ryes. ¹³Tac Diox ndli loo gu' le' gu' ndlya'sque' li con'

ndac xal nee lezo' Diox. Ndlyath no Diox gu' par li gu'i, ne.

¹⁴Láth ngue li gu' con' ndac co' nee lezo' Diox, ne'co ñeede gu' cón che'n hues xtàa gu' no ne'yooode gu' con hues xtàa gu!. ¹⁵Ndxé'leque', fque tee ban ndac gu' par ne'quexù'de mèn gu!. Ne'cua'nte gu' xquin gu' làth mèna. Gu' nac xin' Diox. Nonque' gu' le' gu' nzo ban làth bin mèn ye'r sin!. Làth xtau'a, góç gu' mèn co' ntenii yéc mèna no co' ntenii lezo' mèna xal ntenii huiz no mbe' loo izlyo!. ¹⁶Ndlyazen le' gu' que tee ta' cuent cón che'n di's ndac co' ndlu' loo mèn xá mod lyá' mèn loo con' ryes no gáp mèn yalnaban thidtene. Le' sya, co'se' yi'th xi Crist na', na' co' ndxela's loo Crist, anze'f tyac lezon tac gu' ngure nèe loo cón che'n di's ndac. Sya, mblí lazen ne'nque teeden loo gu' anxle!. Ne' ne' nxo'f zin'en zin' ndxé! loo gu' anxle!. ¹⁷Mastale' gàca loon yi'f yèe daa gath daa, chele' gu' tolo gáp yalxla's loo Diox no tolo li gu' par cue nèe gu' gu' loo cón che'n di's ndac, loo con'a tyac lezon no xyo'f nde' xyo'f ndla' lezon con ryete gu!. ¹⁸Cona, ndlyazen tyac tín' lezo' gu' par thidte xyo'f nde' no xyo'f ndla' lezo' gu' con daa. Thiba con' ndxé!.

Di's ndxé! ngue ta' cuent cón che'n Timote no Epafrodit.

¹⁹Le' tediba na, daa ngue bedque' ñene'e xá nac co' nee lezo' Crist cón chenen par, chàa, tel'en Timote loo gu' par ye'th lezon no par tolo tyac lezon co'se' li lazen no non daa máa gu' par nedrè!. ²⁰Tac yende chó tedib myen' ngue non co' nac xal daa co' nac Timote co' nac thidte lezo' no thidte xtìuz con daa co' ndyóoque' xal daa no co' ndlya'sque' ñee máa gu' par nedrè!, xá nzo gu' par nedrè!. ²¹Tac taamas mèn co' nqueltàa no daa, ale más ndyóo mèna loo yalgon'pe' mèna leque tyóo mèna loo cón che'n Crist Jesús.

22 Per gu' naneeque' cóن che'n Timote, le' Timote anze'f ntac loon xal thib xgan' gundan co' altant ndyoo loo xud par li xgan' gundan sirv loo gundan. Tataa ngue xo'f zin' Timote con daa loo cón che'n di's ndac. **23** Por cona, ngue beden xaste tel'en Timote loo gu' co'se' gònèn xá nde tee cón chenen par ned nzon ndxè!. **24** Ndxàpen yalxla's loo Crist, chàa, gal neen máa gu' par nedrè!, ne.

25 Per ndyaquen ale, más naquin tel'gàn Epafrodit, co' ndxàc xal hues daa loo cón che'n Crist loo gu'. Epafrodit ndlyath no daa xal thib solndad loo zin' co' ndxàpen. Epafrodit ndxè! nac mbi' co' yub gu' mtel' loon co' ngue li mandad loon le'n lezi'f co'te' nzon. **26** Tac anze'f ndyub yo'f lezo' Epafrodit ñee Epafrodit máa gu!. Anze'f mxí tñ' lezo' Epafrodit tac mbìn Epafrodit le' gu' mbìn le' Epafrodit ngulen liz par ned nzon ndxè!. **27** Licep' ba'i, Epafrodit ngulen lizque' axta yamerle' mtín liz Epafrodit. Per Diox mblyat lezo' gunèe Diox Epafrodit. No iante loo Epafrodit mblyat lezo' Diox gunèe Diox. Ndxè'leque', mblyat lezo' Diox gunèe Diox daa, ne, par ne'tolode ngxi tñ' lezon loo cón che'n Epafrodit xal nxi lezon loo taamas con' co' nqueltàa ndxàc loon. **28** Por cona, axta arid nguen lezon tel'en Epafrodit loo gu' par tyac lezo' gu' ñee gu' Epafrodit. Le' sya, xite tyóon cón che'n gu', ne. **29** Bli gu' cas loo Epafrodit co'se' zin Epafrodit loo gu'. Go no gu' Epafrodit con yalguyith yalguxìis loo Tad Crist. Bli gu' cas loo taamas mèn, ne, co' nac xalque' nac Epafrodit. **30** Tac por cón che'n zin' co' mxo'f zin' ryop nu' Epafrodit cón che'n Crist ale yamerle' mcàba yalguth loo Epafrodit. Tac mblo Epafrodit valor loo Epafrodit. Ngòc con' ryes loo Epafrodit par mblyath no Epafrodit daa loo co' mblyas' gu' lyath

no gu' daa per ne'nglide gu' gan ngli gu'i loon.

Di's ndxè' nda' cuent xá mod
ndxàal que tee ban mèn co'
ndxela's loo Crist par tataa
mod li mèna gan ryethe con' co'
angta'lala's Crist càa mèna yiloa.

3 Per nalle!, mèn huesen por cón che'n Crist, lyazen le' gu' tyac lezo' loo cón che'n Tad Crist. Lìcpel' ba'i, inacta arid naxol part cón chenen par daa par que'en lomisque' ye's loo gu' tedib vez co' nac mbryop cart co' ngue que'en ye's loo gu' ndxè!. Di's ndxè! cáb gác con' ndac loo gu', ne. **2** Fquenap gu' gu' loo mèn co' ndxàc nayi' xal mbac. Fquenap gu' gu' loo leque mèna tac mèna más ndxòo lezo' ndli con' ye'rsin!. Fquenap gu' gu' loo leque mèna tac mèna ngue no costumbr ale angncho'xù' mèna xlan' mèna no angntehui' mèna ladpe' mèna. **3** Tac loo na' ngòc co' nac licpel' circuncisión, co' nee di's, na' co' ndyub xib no na' co' ncòo' yéc loo Diox xal ndlu' Xpii Natú' che'n Diox loo na!. Anze'f ndyac lezo' na' tac na' nac che'n Crist Jesús. Indxàpte na' yalxla's loo cón che'n xtùuzpe' na' co' ndli na' xtùuz loo cón che'n co' ndxela's na!. **4** Mastale' tataaque' naca, chele' daa ndlyasque' ngàpen yalxla's loo xtùuzpe' daa par lin xal nee lezon, ¿chó niii loon, à? Chele' chó mèn ndli cuent ndxàp mèna yalxla's loo cón che'npe' mèna, ale'que' daa más ne' gàp yalxla's par lin con' co' ndlyazzen no con' co' neepe' lezon. **5** Tac co'se' ngolo xon huiz ngóol daa, mbli mèn circuncidar daa. Nac daa bin che'n mèn tèe hebre, co' nee di's, mèn nación Israel nalle!. No nac daa mèn che'n thib cuá' mèn co' nac bin thib mbi' co' ngro' lèe mèn co' nac che'n thib ned mèn nación Israel. Loo cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, ngòc daa mèn che'n xley' co' lèe farise, ne. **6** Ale axta arid

ngòc daa mènley' axta mdub ngusen mèn loo co' ndxela's mèn loo Diox por cón che'n Jesucrist. Co'se' mblin con'a, mxaquen axta nambìi no nali mdoon loo ley che'n Moisés. Mxaquen axta arid nali no nambìi mque tee banen loo Diox axta ne' ne' yen mod ñii mèn loon no axta ne' ne' yen mod quedèe mèn daa cón che'n xley' daa no cón chenen.⁷ Ryete con' co' mblin loo xley' daa co' mblin cuent ngòc daa anze'f mèn guryath no mèn guryèn, nalle' ale ndxe'leque', ndlin cuent thidtene yende cón ntac con'a par daa por cón che'n Crist. ⁸Licpe' ba'i, ryete con' co' ngòc che'npe' daa no con' co' mblin, ne, le'i ngòc loon xal thib con' co' mtè'ben par gòon loo cón che'n Jesucrist. No non daa cón che'n Tad Crist Jesús daa co' nac más con' roo con' xèn leque chol con' loo izlyo' ndxè'. Por cón che'n Crist Jesús, thidtene mblin perdid ryethe con' co' ngòpen, que naca xley' daa, que naca yalgón' daa. Mblin cuent ngòc ryete con'a xal yix, co' nee di's, ale ndxe'leque', mblá'yan ryete con'a par thidtene ante que tee banen loo alux con' co' nac cón che'n Crist par gàc daa mèn che'npe' Crist.⁹ Tataa mblin par thidte ngòc daa con Crist. Per ne'nglidena par que tee ban lin xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo na' póla. Ndxé'leque', mque tee ban lina por ngòon loo Diox no loo cón che'n Diox por yalxla's co' ngòpen loo Crist. Cona, ngue niin le' Diox ndyal ngòò mèn loo cón che'n Diox no loo Diox ante por ndxela's mèn loo Crist.¹⁰ Con' co' ndlyazen más tyub yo'f lezon par tolo tan cuent co' huenleque' nac ryethe con' cón che'n co' ngòc loo Crist. Tolo lyasquen tethen no tan cuent cón che'n con' co' nzo la's nii Crist no la's ya' Crist nalle' tac ngro xban Crist làth mèn nguth. Más de cona, ale ndlyasquen tyactii daa por cón che'n di's ndac xal mxactii Crist chele'i

naquin. Ndlyazen que tee ban daa xal mque tee ban Crist mastale' càba loon ryete con' co' ngòc loo Crist xal ngòca axta mcàba yalguth loo Crist.¹¹ Que naca gàc con' ndac loon, que naca gàc con' ye'rsin' loon, conse' ryo xban daa làth mèn nguth co'se' zin huiz ryo xban mèn làth mèn nguth. Aa. Tataa gàca.

Trè' ndlu' cón ndxàal li mèn par tataa mod yòo lezo' Diox loo con' co' ngue li mèn.

¹²Indlyasten niin loo gu' ya ndxàcle' ryete con' ndxè' loon. Axta ne' ne' tar lin gan gàc daa thib mèn nali no thib mèn nambìi loo Diox, ndyaquen. Per con' ndxè' ngòc loon co'se' alithe mque tee lin co' mblyazen. Làth xtau'a, ale ngogàa daa loo Crist. Por lult ngolazen loo Crist. Mxo'f zin' Crist thib zin' loon. Nalle' dib nzo yéquen no dib nzo lezon ndub yo'f lezon telon zin' co' mxo'f zin' Crist loon ndxè'. ¹³Gu' co' nac huesen por cón che'n Jesucrist, indliden cuent ya ngòcle' con' ndxè' loon. Per ndxe'leque', thidte con' ndlin. Licpe' ba'i, mbyathlazen ryete con' co' mbri'thle' loon. Nalle', ale ndxe'leque', ndlin xtùuz no ndyóon xá mod lin con' co' ngue li nab Diox par lin no xá mod tolo gàca loon yé' huize', ne.¹⁴Daa ngue li con' ndxè' xal mèn co' ndli puest. Nac daa xal mèn co' nque' carre par ñeene' chó li gan. Co'se' telon zin' co' mxo'f zin' Diox loon, axta syare' ta' Diox con' co' anze'f ntac loon xal nda' mèn con' loo xtàa mèn co' mblí gan thib puest. Con' co' mxo'f zin' Diox loon ndxè' nac cón che'n Crist Jesús.

¹⁵Por cona, ngue niin loo gu': Gu' co' huen huen nda' cuent no co' huen huen ndxela's loo cón che'n Crist, ndxàal li gu' xtùuz xal ngue niin loo gu' cón che'n puest co' nac mod co' ndlin xtùuz, ne. Chele' gu' ne'yòode lezo' li gu' xtùuz xal ndlin xtùuz loo con'a per ndli gu' xtùuz tedib mod, leque Diox li par

ta' gu' cuent co' huenleque' cóñ che'n con' co' ndli gu' xtùuz. ¹⁶ Per loo cóñ che'n Crist co' mté'thle' na', thidte gác na' par li nèe na' xtùuz na' no lezo' na' loo cóñ che'n con'a par thidte que tee ban lì na' loo con'a.

¹⁷ Gu' co' nac huesen por cóñ che'n Jesucrist, bli gu' xalque' ndlin. Bla's gu' no hui' gu' loo mèn co' nzi tee ban xal mté'th mèna loo nu' par té'th gu' que tee ban ndac gu', ne. ¹⁸ Tac anze'f huax mèn co' nde teele' ndan cuent loo gu' nzo. No nalle' beren, ngue tan cuent cóñ che'n mèna loo gu' con nít ngudloon co' ndxónen tac mèna nac ngolo ngola's loo cóñ che'n Crist. Indlya'ste mèna gòn mèna cóñ che'n Crist. ¹⁹ Por lult, gáca loo mèna ale lyuxxù' mèna. Tac ryete con' co' ndli ndyub yo'f lezo' mèna co' nque' lezo' mèna nac diox mèna. Lugar de thyon mèna loo con' ndyub yo'f lezo' mèna, ale le'lé' ndye's nxyal' mèna loo con' ndli mèna. Ale más ndyóo mèna loo cóñ che'n izlyo' ndxè'. ²⁰ Per ndxe'leque', lizpe' na', no làazpe' na', no xnedpe' na' nac loo bé!. Por cona, nzi quee lezo' na' no nzi bed na' axta co'se' yi'th Crist loo bé! loo mbii. Yi'th xi Crist na', Tad Crist co' mtelá' na' loo con' ryes. ²¹ Huiza, chàa, se' loo Crist prob bél'yòo lad na' co' nac che'npe' izlyo' ndxè!. Syare', gác lad na' xal nac ladpe' Crist co' anze'f ndxá'th bél. Tataa li Crist loo na' por cóñ che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii Crist no co' nzo la's ya' Crist. Leque con' roo con' xèn co' nzo la's nii Crist no la's ya' Crist li zin' Crist par ñibe' Crist loo alux con'.

Pab ngue ta' cuent loo mèn co' ndxela's loo Tad Crist xá mod tyac lezo' mèna loo Tad Crist.

4 Por cona, mèn huesen por cóñ che'n Crist, gu' co' anze'f nque' lezon ñèen, gu' co' anze'f ndyub yo'f lezon ñèen máa gu' par nedrè', cóñ

che'n gu' ndli anze'f ndyac lezon. Tac loo cóñ chenen, nac gu' xal thib listón co' mblí thib mbi' gan loo thib yalguyith. Por cona, leque gu' tolo bli par cue nèe gu' loo cóñ che'n Tad Jesucrist, gu' co' anze'f nque' lezon ñèen.

² Na'ben no ngue tan'en di's ndxè' loo Evodia no loo Síntique. Thidte gác xtùuz no lezo' ryop xa'gota xalque' mèn co' ndxàc bél por cóñ che'n Tad Crist.

³ Lomisque', ña'ben di's lool, ne, hues, lùu co' ndlyath no daa, blyath no Evodia no Síntique. Ryop xa'gota ndxàc fta'n na' por cóñ che'n Crist. Tac ryop xa'a nguth nguey' par mblyath no xa' daa loo zin' co' nac che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes. Thidte mblyath no ryop xa'gota daa con mbi' co' lèe Ment, no con taamas mèn co' nxo'f zin' zin' ndxè' con daa. Lèe rye mèna ndub loo ye's loo libr co'te' ndub lèe taamas mèn co' ndxàp yalnaban thidtene, mèn co' yòo ban no Diox thidtene yiloa.

⁴ Ftolo fxo'f nde' fxo'f ndla' lezo' gu' loo Crist thidtene. Beren, niñ loo gu' tedib vez: Ftoloque' fxo'f nde' fxo'f ndla' lezo' gu' loo Crist. ⁵ No oj ché' co' lu' gu' gu' loo mèn, huen, le' gu' nacque' mèn nado' no mèn ndac. Le' Tad Jesucrist ngue tee noque' gu'. Indlá'ya'de Tad Jesucrist gu' ned nzi tee gu'.

⁶ Ne'gath lyuxte gu' no ne'tyóode gu' arid cóñ che'n chol con' co' ingue node gu' co' nac co' naquin gu'. Ndx'e'leque', guuz gu' loo Diox cóñ che'n ryete con' co' naquin gu' láth co'se' mbez gu' Diox. Bna'b gu'i loo Diox no guuz gu: Diox quix U', Diox, loo Diox. ⁷ Le' sya, tataa mod li Diox par yo nagàl lezo' gu' loo ryete con' axta ne' ne' ñee taamas mèn no axta ne' ne' gòn taamas mèn xá mod ndxàca loo gu'. Chele' gu' li con'a, Diox co' ndli par nagàl yo lezo' gu', Dioxa quenap lezo' gu' no xtùuz gu' por ngòo gu' loo cóñ che'n Crist Jesús no por thidte nzo no gu' Crist Jesús.

**Pab ngue ñibe' loo mèn co'
ndxela's loo Tad Crist ante tyoo
lezo' mèna li mèna con' ndac.**

⁸Más de cona, mèn huesen por cóñ che'n Jesucrist, bli gu' xtùuz loo con' co' nac con' lícpe!. Bli gu' xtùuz par gáp gu' mod loo mèn co' ndxàal li gu' cas. Bli gu' xtùuz loo ryete con' co' nac con' nali no con' nambii. Bli gu' xtùuz loo con' co' inacte che'n co' nac xab izylo!. Bli gu' xtùuz xá mod lyath no gu' xtàa gu!. Bli gu' xtùuz loo ryete con' ndac co' nxo'f nde' no co' nxo'f ndla' lezo' gu!. Bli gu' xtùuz loo ryete con' ndac co' nac con' guryath no con' guryèn. Chele' chol con' nzo co' ndxàal li mèn con' guryath no con' guryèn no loo co' ndxàal xo'f lèe xo'f xti's mèn, cóñ che'n ryethe con'a bli gu' xtùuz.

⁹Ryete con' co' mté'then gu', no ryete con' co' mbli'en loo gu' par li gu'i, no ryete con' co' mbìn gu' xal ndyoodiz non gu', no ryete con' co' gunèe gu' mbliin, cóñ che'n con'a bli gu' xtùuz. Diox co' ndli par nagàl yo lezo' gu' loo Diox no par cue gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' loo xtàa gu', Diox nzo noque' gu'.

**Di's ndxè' nda' cuent le' mèn co'
ndxela's loo cóñ che'n Diox por
cón che'n Jesucrist mthop gòn co'
mquin Pab co'se' mque' Pab lezi'f.**

¹⁰Anze'f ndyac tñ' lezon por cóñ che'n Tad Crist le' gu' mbere mte'que' lezo' máa daa no mbli gu' xtùuz cóñ chenen tedib vez par mblyath no gu' daa. Indlyasten niin loo gu' le' gu' mblyathla's daa. Ndxe'leque', naneen no ndan cuent nec thib mod no nec tedib mod ne'nglide gu' gan nglyath no gu' daa ndoore!. ¹¹Ingue niiden con' ndxè' loo gu' por naquin daa con'. Ndxe'leque', mtéthen par ndyac lezon con ndxepte con' co' ngue non no xalte ndoo riiden thib huiz tedib huiz.

¹²Ndaquen cuent xal ndxàca loo mèn co'se' prob mèn. No ndaquen cuent xal ndxàca loo mèn co'se' nzi re's nzi xo con' hua mèn liz mèn. Ryei mtéthquen par xec yèen xal ndri'then thib huiz tedib huiz. Que naca ndxuhuan axta plóthe ndlyazen, que naca yende cóñ nac par huan, ndyacque' lezon mastale' ndxàca tataa loon. ¹³Nxec daa ndlin no ndxác daa ndlin ryete con' co' ndxàal lin tac Crist indlá'ya'de daa. Ndlyath noque' Crist daa. ¹⁴Per mastale' nxec daa ndxàc con'a loon, huenque' mbli gu' mblyath no gu' daa láth ndxàc yalndyub ngu's ndxè' loon.

¹⁵Gu' naneeque' no nonque' gu', mèn ciuda Filip, co'se' nerleque' mtlo mbrye's di's che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes co'se' mxenen ned ngro'en le'n yèeza' che'n làaz mèn macedon, nec thib mèn co' ndxela's loo Crist co' nqueltàa tyá ne'ngye'thte lezo' mèna nglyath no mèna daa mastale' Diox mbli angngòc con' ndac loo mèna. Ndxe'leque', ante gu' no maste mbye'th yéc no mbye'th lezo' mdub gu' tmi co' mtel' gu' loon. ¹⁶Tac co'se' be' nzon le'n ciuda Tesalónica, mtel' gu' centav co' ngòc gòn che'n gu' loon pláre' vez par mxin con' mquin daa co' nde che loon.

¹⁷Inacte ngue que'en ye's ndxè' loo gu' por ndyac lezon mcàayan tmi co' mtel' gu' loon. Ndxe'leque', con' co' más ndlyazen nac le' Diox li tolo yas yàl con' ndxàp gu' loo gu'. No ndlyazen tolo dii con' ndxàp gu' loo Diox. ¹⁸Ryete tmi co' nde teele' mtel' gu' loon, mcàayaquena. No axta por de más nde teele' mtel' gu' tmi loon. Per nalle!, tmi co' mtel' gu' loon con Epafrodit, axta por de más ngue non tmi nalle!. Ne'tyóode gu' arid cóñ chenen, cara. Hui' gu' nexa. Tmi co' mtel' gu' loon ngòc xal thib xla' du'r zen yal' co' ngo mèn loo Diox co' ndxòo lezo' Diox xal ndlya's Diox. ¹⁹Diox co' nac Diox daa tolo li par gáp gu' ryethe

con' co' nde che loo gu'. Diox lii loo gu' xalque' nac ryethe con' roo con' xèn co' ndxàp Crist Jesús la's nii Crist Jesús no la's ya' Crist Jesús. ²⁰Ndlyazen le' mèn tolo xo'f lèe xo'f xti's lèe Diox xud na' no tolo te'th mèn di's roo di's xèn cón che'n Diox xud na' loo mèn le'n lín' co' ntlo, no le'n lín' co' ndxelo, no le'n lín' co' ne'lith node. Tataaque' gàca.

Di's ndxè' nda' cuent le' Pab ngue nii Diox loo mèn co' ndxela's loo Tad Crist, mèn co' naban le'n ciuda Filip.

²¹Gunii gu' Diox cón chenen loo ryete mèn co' ngòò loo cón che'n

Diox, mèn co' ngòc che'npe' Diox co' nzo no gu'. Lomisque', mèn co' ndxàc hues na' por cón che'n Crist co' nzo no daa, mèna ngue nii Diox loo gu'. ²²Ryete mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo' co' ngòc mèn che'npe' Diox co' nzo non trè', mèna ngue nii Diox loo gu', ne. Per más ndyac mèn co' nac mèn guliz che'n rey César, nte' lezo' mèna ngue nii mèna Diox loo gu'.

²³Ndlyazen le' Tad Jesucrist na' tolo li anggàc con' ndac loo ryete gu'. Tataaque' gàca.

Cart Co' Mque' Pab Ye's Loo Mèn Co' Ngo Ban Le'n Ciuda Colos

Pab ngue que' ye's loo mèn co'
ngola's loo cóñ che'n Jesucrist
no loo Jesucrist, mèn co'
mqueltàa loo cóñ che'n Diox,
mèn co' ngo ban ciuda Colos.

1 Daa, Pab, nac thìb mbi' co' ndxe'
di's che'n Jesucrist xal gunee
lezo' Diox. Jesucrist mtel' daa. Ryop
nu' Timote co' nac hues na' por cóñ
che'n Jesucrist ²ngue nii Diox loo gu'
co' nzo ban ciuda Colos. Mèn huesen
por cóñ che'n Jesucrist, gu' ngro xà' loo
cón che'n xab izlyo' no ngòc gu' mèn
che'npe' Diox. Mbli nèequ'e' gu' gu' loo
cón che'n Crist, ne. Ndlyazen le' Diox
xud na' no Tad Jesucrist na' tolo angli
le' gu' nagàl yo lezo' loo Diox no cue
ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu'
lath xtàa gu'!

**Di's ndxè' nda' cuent xá mod
ngurez Pab Diox cóñ che'n
mèn co' ngola's loo Crist, mèn
co' ngo ban ciuda Colos.**

³ Nu' mbez Diox quix Diox loo Diox
co' nac xud Tad Jesucrist na' ryete vez
co'se' mbez nu' Diox cóñ che'n gu'. ⁴ Nu'
mbìnle' le' gu' ndxela's loo Crist Jesús.
Mbìnle' nu' le' gu' nque' lezo' ñèe gu'
ryete mèn co' ngro xà' loo cóñ che'n
xab izlyo' co' ngòc che'npe' Diox. ⁵ Tolo
mbez nu' Diox quix Diox loo Diox por
ryethe con' co' nac co' nzi quee lezo' gu'

loo cóñ gàc che'npe' gu' yiloa co' ngue
gosua' Diox loo bé' par gáca che'n gu'
yiloa. Cón che'n con'a nde teele' ndxòn
gu' no mté'th gu' por cóñ che'n di's
ndac co' nac di's licpe' co' ndlu' xá mod
lyá' mèn loo con' ryes. ⁶ Di's ndac co'
ngo nu' yalbàn loo gu', leque di's ndaca
ndoo yath no ndoo yèn loo mèn dib
athu loo izlyo!. Ncàb cóñ che'n di's ndac
loo mèn le' huax mèn ngòo loo cóñ
che'n Diox por cóñ che'n Crist xal thìb
cosech ndac co' nthop mèn. Tataa mod,
ne, ndxàca loo gu' cóñ che'n di's ndac
axta huiz co' mbìn gu'i no gunee gu',
licque', ndli Diox anggàc con' ndac loo
mèn. ⁷ Cón che'n con' ndxè' mblu' Epafr
loo gu'. Epafr anze'f lezon ngudloon.
Epafr thidte ndli zin' co' nac cóñ che'n
di's ndac co' ndlu' cóñ che'n Crist con
nu!. Altant ndyoo Epafr loo zin' che'n
Crist par ndlu' Epafr zin' xal thìb moz
ndac che'n gu'. ⁸ Epafr mda' cuent loo
nu' xá mod ngue lyath no Xpii Natú' gu'
par nque' lezo' gu' ñèe gu' xtàa gu' par
ndxè!, ne.

⁹ Por cona, axta huiz co'se' mbìn nu'
nabe'ste nziril' gu' loo cóñ che'n Diox
no axta huiz nalze imbedte nu' no
indxathla'ste nu' mbez nu' Diox por
cón che'n gu'. Ña'b nu' loo Diox le' gu'
ñee no ta' gu' cuent ryethe con' co' nee
lezo' Diox. Ña'b nu' loo Diox le' Xpii
Natú' lyath no gu' par gác gu' no ten'
gu' no ta' gu' cuent xá nac xtùuz che'n

Diox. ¹⁰Mbez nu' Diox le' gu' que tee ban xalque' ndxàal que tee ban mèn co' nac che'n Tad Crist par que tee li gu' co' yòo lezo' Crist par càba loo gu' tolo lu' gu' ryete con' ndac loo xtàa gu' no par tolo té' th gu' más cón che'n Diox no xá nac Diox. ¹¹Ña'b nu' loo Diox le' gu' xec yèe por cón che'n rye loothe con' co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox xal nac ryethe con' roo con' xèn co' nzo la's nii Diox no la's ya' Diox. Mbez nu' Diox le' gu' cha'la's no xo'f nde' xo'f ndla' lezo' gu' làth xtau'a. ¹²Guuz gu': Diox quix U', Diox, loo Diox xud na' tac Diox mblique' ndxàp na' con' la's nii na' no la's ya' na' par yan' no na' no gàc che'npe' na' con' co' càaya' na' con mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo' no co' ngòc che'npe' Diox, co' nee di's, ¹³Diox mtelá' na' loo ryethe con' co' nzo la's nii Mebizya no la's ya' Mebizya co' ñibe' loo yál'cuau co' nac cón che'n xab izlyo'. Ngoloa, mbli Diox par ñibe' xgan' Diox co' nac lezo' Diox no co' nac ngudloo Diox loo na!. ¹⁴Diox mtecue cón che'n xtol na' lad Crist co'se' mxyo ren Crist loo cruz, co' nee di's, tataa mod mton' Diox xtol na!.

**Di's ndxè' nda' cuent loo mèn le'
Diox mtu' mtàl lezo' Diox loo mèn co'
ndxela's loo Tad Crist por cón che'n
yalguth co' mquée loo Tad Crist
co'se' mque' mèn Tad Crist loo cruz.**

¹⁵Diox co' yende mod yú' loo mèn, Diox mbi'th lu' loo loo mèn co'se' mbi'th Crist Jesùs, xgan' Diox, loo izlyo' ndxè!. Crist nac yub Diox co' mbi'th no nzole' Crist ndoore' cuec Diox alux con' co' mtoxcua' Diox. ¹⁶Diox mniibe' loo Crist toxcu' Crist alux con', sya, mtoxcua' Crist alux con' co' nzo loo bé' no con' co' nziri' loo izlyo', que naca con' co' ndxú'de, que naca angl co' ñibe', que naca taamas angl co' ndxàp con' la's nii angl no la's ya' angl, que naca chol xpii

co' ndxàp con' roo no con' xèn la's nii xpii no la's ya' xpii. Alux con'a mtoxcua' Crist. Crist ngue tèn con'a no ngue xèn' Crist Jesùs con'a. Ngòcsua' alux con'a par li zin' Crist. ¹⁷Nzoque' Crist ndoore' ngureri' chol con'. Crist ngue tèn alux con' co' nziri' par ne'yon'te no par ne'lith node con'a. ¹⁸Más de cona, Crist ñibe' loo mèn co' ndxela's, mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox por cón che'n Crist xalque' ñibe' yéc mèn loo mèn. Tataa nac Crist tac ndoore' nzole' Crist loo alux con'. Crist ngòc nerleque' mèn co' ngro xban làth mèn nguth, ne. Ngòc con' ndxè' par gàca le' thidte Crist tyoo ner no tyoo naa no ñibe' Crist loo alux con!. ¹⁹Cona, mbli Diox loo Crist tac Diox mblyia's ngòc Crist thib xooque' xalque' Diox no ngòc Crist lalque' con Diox. Anze'f ngòo lezo' Diox mbyan'que' Crist lugar che'n Diox loo alux con' co' mteyàl Diox, co' nee di's, loo ryethe con!. ²⁰Ngòo lezo' Diox, por cón che'n Jesucrist, yu' yàl ryete con' loo Diox tedib vez. Ngue li Diox le' mèn nagàl yo lezo' loo Diox no cue ban mèn rye nda mèn no rye ndye'th mèn loo xtàa mèn por cón che'n renpe' Crist co' mxyo loo cruz. Tataa ngòca loo Crist par yu' yàl ryete con' loo Diox, que naca con' co' nziri' loo izlyo', que naca con' co' nzo loo bé'.

²¹Póla gu', ne, mque tee ban loo cón che'n Crist xal mèn tit. Ngòc gu' mèn ngolo ngola's loo Diox por cón che'n con' ye'rsin' co' ngo le'n lezo' gu' por mbli gu' chol con' ye'rsin!. Ale más mda' gust lezo' gu' mbli gu' chol con' ye'rsin!. Per nalle', mbli Diox ngo nagàl lezo' gu' loo yub Diox. ²²Mbli Crist con' ndxè' co'se' mque' mèn Crist loo cruz par mxactii Crist no nguth Crist. Tataa mbli Crist par lu' too Crist gu' xal mèn co', licque', ngro xà' loo cón che'n xab izlyo' no ngòc gu' mèn che'npe' Diox. Ngòc gu' mèn co' yende chó mèn quexù' loo Diox. ²³Gàc con' ndxè' loo gu'

chele' gu', lìcque', toloque' cue nèe loo co' ndxela's gu', no chele' gu' ne'gàcte chop loo chop la's no ne'yitacte lezo' gu' loo co' nzi quee lezo' gu' cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes co' mbinle' gu'. Cón che'n di's ndac ndxè' nac co' ndxath no co' ndxèn rye ned co' nac dib athu loo izlyo!. Daa, Pab, ngue lyath no mèn co' ngo yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn.

Di's ndxè' nda' cuent loo mèn le' Pab mxo'f zin' cón che'n di's ndac par ya lu' Pab no ya te'th Pab di's ndac loo alux mèn che'n chol naciòn.

²⁴ Per nalle', ale ndxe'leque', ndyac lezon ndxàc yaltii loon por cón che'n gu'. Tac xalque' ndxàc yaltii ndxè' loon, con'a nee di's tolo ngue taan ryete yaltii xal ngòca loo Crist laden co' be' ndxàc falt loo con' co' ndyac no tii daa Crist por cón che'n mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox por cón che'n Crist, mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox, co' nee di's, mèn co' thidte nac loo Crist xal ladpe' Crist. ²⁵ Ngue tan cuent loo gu', daa nac thib mbi' co' nxo'f zin' zin' ndxè' loo gu', gu' co' nqueltàa loo cón che'n Diox. Diox mdoo daa no mtan' Diox di's ndxè' loon par xo'f zin'en zin' par gàc con' ndac loo gu' no par lu'en loo mèn no tethen loo mèn ryethe con' co' nac cón che'n di's ndac loo mèn.

²⁶ Ndalén par lu'en no go xo'fen cón che'n Diox co' ngo casloo axta pólle'a co' nac rye líñ' co' nde teele' ndri'th. Per ndxe'leque', nalle' ngue li Diox par ngue ryo xo'f cón che'n di's ndac ndxè' loo xnaa loo mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo!, mèn co' ngòc che'npe' Diox. ²⁷ Pues loo mèn co' inacte mèn naciòn Israel, mblyas Diox lu' Diox ryethe con' co' nac cón che'n con' roo con' xèn co' nac cón che'n di's ndac co' ngo casloo pólá. Cona nee di's, nac Crist co' nabán le'n xpii gu!. Por cón che'n Crist nzi quee lezo' na' cón che'n

con' co' gàc loo na' yiloa co' gàc con' roo con' xèn co' li Diox loo na!.

²⁸ Cón che'n Crist ngo nu' yalbàn. Nco'x nu' loo rye mèn co' ndyal ndxòn cón che'n Crist, ne. Cón che'n Crist ndlu' nu' loo mèn xal mbli Diox ndxác nu' par ten' mèn cón che'n Diox co' huenleque!. Tataa ndli nu' par huen huen té'th mèn, no nali no nambìi té'th mèn cón che'n Crist par thidte gàc mèn loo cón che'n Crist. ²⁹ Par gàca tataa loo gu', tolo nxo'f zin'en zin' ndxè' cón che'n di's ndac. Con dib fuerz chenen nxo'f zin'en zin' ndxè' xalque' ndlyath no Crist daa axta plóthe xal nac con' roo con' xèn co' nzo la's nii Crist no la's ya' Crist.

2 Ndlyazen le' gu' ta' cuent no non gu' susque' mxo'f zin'en no ndyóon no mbrezen Diox cón che'n gu' no cón che'n mèn yèez Laodice no cón che'n mèn co' tarte libe' ayéc axàñ' daa. ² Ndlyazen gàc loo mèn co' tarte libe' ayéc axàñ' daa le' mèna ye'th lezo' loo cón che'n Crist. Lyazen gàca loo gu' tolo té'th gu' par que' lezo' gu' ñèe gu' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu'. No ndlyazen tolo té'th gu' cón che'n Diox par huen huen gòn gu' cón che'n Diox no tataa mod gàp gu' yalxla's loo Diox axta plóthe. Chele' gu' tataa li, Diox li par ta' gu' cuent cón che'n con' co' ngo casloo loo Diox ndoore', co' nee di's, nac cón che'n Crist. ³ Loo Crist nzo casloo rye loothe yalndxác roo yalndxác xèn che'npe' Diox. Ndxòn Crist ryethe con' no nda' Crist cuent cón che'n ryethe con!. ⁴ Ngue niin con' ndxè' loo gu' par yende chó mèn li par yila's gu' di's co' nac di's gutyè!. ⁵ Mastale' ndyac gu' yende daa loo gu', per ndyaquen nzon loo gu' xalque' nac xtùuz daa co' ndryo' le'n lezon. No axta gust nda' lezon ñèen gu' le' gu' nziri' li nèequé' gu' loo cón che'n Crist no thidte ndxàc xtùuz gu' no lezo' gu' loo yalxla's co' ndxàp gu' loo Crist.

⁶ Por cona, texal mbìn gu' no mté'th gu' no ngola's gu' le' Crist Jesús nac xa' co' ñibe' loo ryethe con', tataaque' tolo fque tee ban gu' loo Crist. ⁷ Thidtene bli nèe gu' gu' loo cóñ che'n Crist par que tee ban ndac gu' loo cóñ che'n Crist, co' nee di's, nac xal thib yaa co' ne'huinte tac na's ndlyàa lox yaaa loo yòo. Gure nèe gu' gu' par thidteneque' cue nèe gu' loo cóñ che'n Crist Jesús xalque' nac mod co' mté'th gu'. Lomisque' ne, tolo guuz gu' loo Diox: Diox quix U', Diox. Tataaque' ndxàal li gu'.

**Di's ndxè' nda' cuent xá nac
yalnaban cub co' ndxàc loo mèn
co'se' ndxela's mèn loo Tad Crist.**

⁸ iAnderhuen gu'! Ne'ta'de gu' lugar loo chol mèn quedii mèna gu'. Mèna mbez ndxác mèna per pà gác mèna. Tac con' co' ndxác mèna nac leque xtùuz co' ndli mèna xtùuz co' nac thib con' co' yende cóñ ntac. Cona, be' ndyoo nque mèna xís costumbr co' ngue no mèna. Ndli mèna xtùuz toloque' li mèna cóñ che'n xab izlyo' ndxè'. Per prob mèna, yende cóñ nanee mèna cóñ che'n Crist.

⁹ Tac thib xoo xalque' ñaa Diox ñaa Crist no xalque' nac Diox nac Crist. ¹⁰ No nalle' ryethe con' co' nac cóñ che'n Diox ndxàp gu' tac thidte nqueltàa gu' loo cóñ che'n Crist. Crist ñibe' loo ryete con' co' nde'f di's ñibe' no loo ryethe xpii co' ndxàp con' la's nii no la's ya!. ¹¹ Lomisque' ne, por thidte ngòc gu' loo cóñ che'n Crist, ngòc circuncidar gu'. Per ne'ngàcte circuncisión co' ngòc loo gu' xal ndxàc circuncidar xlan' mèn. Ndxè'leque', circuncisión co' ngòc loo gu' nac ngulàa yéc gu' no ngulàa lezo' gu' par mblyá' gu' loo xtol gu' co' nac alux xab izlyo' co' nduhua nee lezo' gu' mbli gu' ndoore' yila's gu' loo cóñ che'n Crist. ¹² Co'se' ngòc bautizar gu', co' nee di's, ngola's gu' loo Crist, hora loo cóñ che'n xquin gu' ngòc gu' xal mèn co' mbua's

no Crist le'n ye'r lyo!. Hor co'se' ngòc bautizar gu'a, hora Diox mbli ngòp gu' yalnaban cub xal mèn co' ngro xban no Crist. Ngòc con' ndxè' loo gu' tac gu' ngola's le' Diox ndxàp con' roo con' xèn la's nii Diox no la's ya' Diox axtaque' mblo xban Diox Crist làth mèn nguth.

¹³ Gu' ngòc xal mèn nguth loo cóñ che'n Diox pôla tac mcua'n gu' xquin gu' tiempa no tarte gác circuncidar gu' pôla. Per nalle' Diox mbli le' gu' ndxàp leque yalnaban cub co' ndxàp Crist. No lomisque' tiemp, mton' Diox ryete xtol gu'. ¹⁴ Licpe' ba'i, Diox mton'le' ryete di's co' ndub loo ley co' mnibe' Moisés co' ngòc di's co' mzib quii na' xalque' mnibe' ley loo na!. Tac leya mblu' loo na' ndli na' con' ye'rsin!. Sate más nquexù' leya loo na' tac ne'gácte na' li na' xal ñibe' ley loo na!. Cona, Diox mteche na' loo co' mnibe' ley loo na' co'se' mque' mèn Crist loo cruz. Con'a mbli Diox par ne'tolode li na' cas loo ley co' mxof Moisés loo na!. ¹⁵ Co'se' nguth Crist loo cruz, tataa mod mbli Crist gan loo chol meexù' no loo chol xpii ye'rsin' co' ñibe' loo izlyo' ndxè' co' ngòp con' roo no con' xèn la's nii no la's ya!. No loo xnaa mbli Crist par mde's ya' no mde's nii rye xpii ye'rsin' co' mnibe' Crist loo. Mbli Crist le' rye xpii no meexù' mdoo ner loo Crist xal co'se' mdyub dó' ya' pres, ya pres lezi'l.

**Trè' ndlu' ndxàal té'th na'
cón che'n Crist no cóñ che'n
con' co' nac cóñ che'n bé'.**

¹⁶ Por cona, chele' chol mèn nzo co' lyá's quexù' gu' loo cóñ che'n xit gu' no lua' gu', no cóñ che'n chol huiz lni co' mbez mèn yende mod que' mèn zin' no mbez mèn ndxàal quenap mèn mèn huiza, no cóñ che'n mbe' co'se' ndryo' quée mbe' no cóñ che'n huiz sabd, ne'lida gu' cas loo rye con'a. Ne' ne' gòn gu' di's co' mbez mèn cóñ che'n rye con'a. ¹⁷ Per cóñ che'n

ryete con' co' nda' trè' cuent co' ngòc con' mbli mèna pôla, ryete con'a ngòc thib con' anxle' xal thib xin no xnaa co' yende cón ntac. Per cón che'n mbi' co' nde nquea, co' nee di's, cón che'n Crist nac con' lìcpé!. ¹⁸ Ne'lal'de gu' par teche mèna con' co' mbli gu' gan mté'th gu' cón che'n Diox. Mèna asendli par ndxàc mèna mèn nadó!. Mèna ale más ndli ndyub xib mèn loo angl, ne. Ale mbez mèna nquín li mèn xtùuz cón che'n con' co' indxú'de loo mèn no loo con' co' yende mod hui' mèn loo. Ale ndoote con' ndli mèna. Asendli mèn ndye's mèn axta plóthe por xtùuz co' ndli mèna co' ndyub yo'f lezo' mèn co' nac cón che'n xab izlyo!. ¹⁹ Mèna inacte mèn co' thidte nqueltàa loo Crist ne' ne' loo cón che'n Crist. Crist ñibe' loo mèn co' ndxela's, mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox, xal ñibe' yéc mèn loo mèn. Tataa ndli Crist loo na' par ryoo xyèn na' loo cón che'n Crist xal ñibe' Diox no xal ndlya's Crist. Tataa ndxàca xal ndxàca loo lad mèn le' thib thib part che'n lad mèn nque' zin' par ryoo xyèn lada xal ndxàala.

²⁰ Fte' lezo' gu' le' gu' nguth nbole' Crist, co' nee di's, ngro xà' gu' loo ryete con' co' nac che'n xab izlyo' no ngòc gu' che'npe' Diox xal thib mèn co' nguth co' indyóode cón che'n xal mque tee ban mèna ndoore' co' nac mod co' alithe ndryo' ndlyen' lezo' mèn par li mèn. No ènalle', à? ? Chonon be' nzi tee ban gu' loo cón che'n xab izlyo' xal mèn co' ndyoo nque loo costumbr co' nac cón che'n xab izlyo', sya? ²¹ Angab na'i, xal ndli gu' no mbez gu': Ne'gàaltel con' ba!. Ne'huadel con' ba!. Ne' ne' tyenl con' ba' con ya!. ²² Ryete con' co' ngue li gu' ba' nac mod co' lyux xal ndlyux con' co' ndli mèn zin'. No ryete mod co' ndxàp gu' ba' alithe nac costumbr no mod che'n mèn co' alithe nzi ban loo izlyo' ndxè!. ²³ Lícpé' ba'i, mèna ndli cuent anze'f ndxàc mèna tac ndli mèna

ryete con'a. Ñibe' yèè mèna loo mèn li mèn xalque' nac xley' mèn par gue's nii mèn no gue's ya' mèn loo chol con!. Ñibe' yèè mèna gác mèn mèn nadó!. Per, ale ndxe'leque', con' co' ndlu' mèna no mod co' ndlu' mèna loo mèn yalguyith naca no yalgutye' naca. Ale ntetixù' mèna leque lad mèna par ndlu' mèna le' mèna nac mènley!. Per yende cón li con' ndli prob mèna par teche mèna mod ye'rsin' co' ndli ndyub yo'f lezo' mèna loo cón che'n xab izlyo' ndxè' par ndli mèna con' ye'rsin'!

3 Per nalle' ngue niin loo gu': Chele' gu', lílique', ngue no yalnaban cub xal mèn co' ngro xban noque' Crist, fté'th gu' no bli gu' ryete con' co' nac che'npe' bé' co'te' ndub Crist cuat Diox le'n bé' loo bé!. ² Bli gu' xtùuz cón che'n con' co' nac cón che'npe' bé', ne. Ne'lide gu' xtùuz loo co' nac cón che'n xab izlyo' no cón che'n yalgong' che'n izlyo!. ³ Tac loo cón che'n xab izlyo' nac gu' xal mèn co' nguthle' loo con'a. Yalnaban cub co' ndxàp gu', Crist ngue quenapa loo Diox. ⁴ Crist mda' lugar no mbli Crist le' gu' yòò ban no Diox thidtene yiloa. Co'se' yú' loo Crist loo mèn tedib vez, sya, loo gu', ne, gác con' guryath no con' guryèn co' gác loo Crist co'se' yú' loo gu' loo bé' con Crist.

Pab ngue ta' cuent xá nac yalnaban mèn, mèn co' tarte yila's loo Crist, no xal nac yalnaban mèn, mèn co' ndxela's loo Crist.

⁵ Cona, ngue niin loo gu': Ryete con' co' ndyub yo'f lezo' gu' co' nac cón che'n xab izlyo', ya ne'tolode li gu'i. Ndxè'leque', gòc gu' xal mèn nguth loo ryete con'a. Ryete con'a nee di's: Ne'cua'nte gu' xin' huan gu!. Ne'lide gu' con' co' nac con' xin no con' cap. Ne' ne' tyub yo'f lezo' gu' loo chol con' ye'rsin' co' ngro' mblyen' lezo' gu' mbli gu' pôla. Ne' ne' quelith gu' cón nac che'n hues xtàa gu' tac mèn co' nquelith cón

nac che'n hues xtàa mèn, lalque' nac mèna con mèn co' ndyub xib no co' nsál' ya' loo mdo' no loo gunab. ⁶Le' sya, cón che'n ryethe con' ndli mèna ncàb huax con' ye'rsin' loo mèn. Por con' ndli mèna, ndxecloo Diox ñèe Diox ryete mèna tac indyubdi'ste mèna loo Diox. ⁷Ryethe con' ndxè' mque tee ban li gu' ndoire' yila's gu' loo cón che'n Crist no loo Crist. ⁸Per nalle', más huen blá' gu' rye con' co' niin loo gu' ndxè' thib lad: Con' co' ndli ndxecloo mèn no ndxòo xyàñ lezo' mèn; mod co' ndxàp mèn co'se' asendli mèn par ndli mèn ryete con' ye'rsin'; mod co' ndxàp mèn co' ñii yée ñii tii xtàa mèn no co' nquedèe mèn xtàa mèn; no mod co' ndxàp mèn co' ndyoodi's chol di's xin no di's cap. ⁹Ne'tyè'de gu' loo nec thib xtàa gu'. Tac gu' mblá'ya'le' ryethe mod ye'rsin' co' nac cón che'n xab izlyo' co' mque tee ban mbli gu' pólá. Por cona, niin loo gu': Ne'tolode que tee ban li gu' ryete con' ye'rsin'a. ¹⁰Nalle' mse'le' gu' mod co' ngòp gu' pólá. Nac gu' mèn co' nque tee ban loo tedib mod cub co' ndxàp gu' nalle'. Mod co' ndxàp gu' nalle' thidte nac xal nac mod co' ndlya's Diox gáp gu' no que tee ban gu' par tataa mod más ta' gu' cuent cón che'n Diox. ¹¹Loo yalnaban cub co' nac cón che'n Crist, yende chó mèn gab loo xtàa mèn: Daa nac mèn nación Grieg o daa nac mèn nación Israel. Ne' ne' gab mèn: Daa ngòc circuncidar o daa ne'ngàcte circuncidar. Ne' ne' gab mèn loo xtàa mèn: Daa nac mèn tèe o daa nac mèn tith. Ne' ne' gab mèn: Daa nac moz yée o daa nac mèn co' yende chó cuee ca!. Ndxe'leque', loo Diox ante cón che'n Crist nac co' ntac. Alux con' nac che'npe' Crist, no loo ryethe con' ñibe' Crist, par li zin' Crist alux con' nalle'.

¹²Gu' nac mèn co' Diox mcui. Ngro xà' gu' loo cón che'n xab izlyo' no ngòp gu' che'npe' Diox. Nque' lezo' Diox ñèe Diox gu'. Por cona, fque tee ban li gu'

loo co' ngue niin loo gu' ndxè', co' nee di's, gòc gu' mèn co' ndlyat lezo' ñee hues xtàa. Gòc gu' mèn co' ndli con' ndac loo hues xtàa. Gòc gu' mèn nado' co' ngue's nii ngue's ya' loo chol hues xtàa gu!. Gòc gu' mèn co' ndxàp mod loo hues xtàa. Gòc gu' mèn co' ncha'la's ñee hues xtàa. ¹³Fexec yée gu' loo thib hues xtàa gu' no loo tedib hues xtàa gu!. Fteri'th ftecan' gu' xtol che'n thib hues xtàa gu' no tedib hues xtàa gu' chele' hues xtàa gu' nco ñee loo gu'. cón che'n co' ndxàc loo hues xtàa gu!. Xalque' mton' Crist xtol gu', tataagué' fteri'th ftecan' gu' xtol thib hues xtàa gu' no xtol tedib hues xtàa gu!. ¹⁴Más de cona, fque' lezo' gu' gunèe gu' hues xtàa gu!. Tac chele' gu' tataa li, le' sya, thidte gác gu' no thidte cue gu' loo cón che'n Crist par tyubdi's ndac gu' loo Crist. ¹⁵Fcua'n gu' mod par cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' con hues xtàa gu' xal nee lezo' Diox. Le' sya, làth xtau'a, teche texyath gu' xtùuz gu' par thidte li gu' con' xal ñibe' Diox, co' nee di's, gác gu' xal thidte lad mèn loo cón che'n Diox. Tac por con'a mcui Diox gu!. No con'a nac co' gunee lezo' Diox gác loo gu!. Guuz gu' loo Diox: Diox quix U', Diox, làth mbez gu' Diox por ryethe con' co' ndxàc loo gu'.

¹⁶Bli gu' xtùuz cón che'n di's ndac che'n Crist axtaque' huen huen té'th gu' no axtaque' huen huen yaa'd cón che'n di's ndac che'n Crist yéc gu!. Bli gu' par ye'th lezo' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu' loo cón che'n Diox. Blu' gu' loo thib xtàa gu' no loo tedib xtàa gu' cón che'n Crist. Blab gu' di's loo libr che'n Salmos co' nac xti's Diox. Bil' ro gu' himn co' nac labans co' nac di's natú' loo Diox. Ne'yathla'ste gu' guuz gu' loo Diox: Diox quix U', Diox látha. ¹⁷Ryete con' ndli gu', que naca di's co' tyoodi's gu', que naca zin' co' ndli gu', bli gu' ryethe con'a por lèe Tad Jesús loo Diox tac tataa nac co' ñibe' Tad Jesús. Por lèe

Tad Jesús guuz gu' Diox quix U', Diox, loo Diox xud na' co'se' mbez gu' Diox, ne.

**Di's ndxè' nda' cuent loo ryete
mèn co' ndxela's loo cón che'n
Diox por cón che'n Jesucrist
xá mod ndxàal que tee ban
ndac mèn làth xtàa mèna.**

¹⁸Mèngot co' nac xin' sa'l, ftubdi's gu' loo xin' sa'lbi'pe' gu' tac tataaque' ndxàal li gu' xal mèn co' ndxela'spe' loo Crist. ¹⁹Mènb'i co' nac xin' sa'l, fque' lezo' gu' gunèe gu' xin' sa'lgotpe' gu'. No ne'tyoo xà'de lezo' gu' con xin' sa'lgotpe' gu' par yitac lezo' gu' con xin' sa'lpe' gu!. ²⁰Gu', ne, co' nac xin' xud gu' no xin' xna' gu', ftubdi's gu' di's co' mbez xud gu' no xna' gu' loo gu'. Tac con' ndxè' nac co' ndxòo lezo' Tad Crist. ²¹Gu' co' nac gundan yín' gundan ted, ne'ta'de gu' xyàn lezo' xin' gu', gu' co' nac mèn co' angndxàc nayi' par ne'tyoo xà'de lezo' myen' gu' loo cón che'n Tad Crist. ²²Gu' co' nac moz, ftubdi's gu' loo patrón gu' loo rye con' ñibe' patrón gu' loo gu'. Ne'lide gu'i xal ndli mèn co' ngüi' ndxè' no ngüi' ba' par ne'yigàade mèna loo patrón mèna. Ndxel'leque', bli gu'i dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu' xal mèn co', lique', ndxàp mod loo Diox. ²³Chol zin' co' ndli gu', bli gu' zin' dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' tac gu' nac mèn co', lique', ngue li sirv loo Crist. Ne'lide gu' zin' xal ndli mèn sirv loo xtàa mèn loo izlyo' ²⁴tac gu' naneeque' no nonque' gu' le' gu' càaya' yalndxax co' ta' Tad Crist loo gu' co' nac con' co' yan' no gu' no co' gàc che'npe' gu' yiloa tac gu', lìcque', ngue li sirv loo Tad Crist. ²⁵Chol mèn co' ndli con' ye'rsin', mèna càaya' yalndxax cón che'n con' ye'rsin' co' ndli mèna. Diox indlide par más tyu' thèb mèn leque tedib mèn loo Diox.

**4 Le' gu' co' nac patrón na, ndxàal
gàc gu' mèn nali no mèn nambii**

loo moz gu'. Bli gu' thidte tyu' chol moz gu' loo gu'. Fte' lezo' gu' le' gu', ne, ngue no thèb patrón no Tad loo bé!

²Thidteneque' gure rez gu' Diox.

Nalas gure gu' loo cón che'n Diox por tyubdi's ndac gu' loo Diox. Guuz gu' loo Diox: Diox quix U', Tad Diox, co'se' mbez gu' Diox por ryethe con'. ³Gurez gu' Diox por nu', ne, le' Diox xal' ned xal' yó' loo nu' par co nu' yalbàn no tyoodi's nu' cón che'n Crist co' ngo casloo pôla. Por cón che'n Crist co' ngo casloo loo mèn pôla, por con'a ngue'en lezi'f ned nzon ndxè' nalle!. ⁴Tolo gurez gu' Diox le' Diox lyath no daa par lu'en loo mèn cón che'n Crist co' ngo casloo ndoore' no tyoodizen xalque' ndxàala loo mèn.

⁵Fque tee ban ndac gu' loo mèn co' tarte yila's loo Crist. Fcua'n gu' mod toodi's no gu' mèna láth be' nda'i mod loo mèna par ñeene' ne'stolque' yila's mèna loo Crist. ⁶Co'se' tyoodi's gu' con chol mèn, nabe'ste ftoodi's no gu' mèna ante con di's co' nac di's ndac par ta' gust lezo' mèn xal ndyoodi's gu'. Más de cona, ndxàal té' th gu' co' huenleque' par ñee gu' no ta' gu' cuent xá mod càb gu' loo mèna cón che'n xal ndxela's gu'.

**Di's ndxè' nda' cuent le' Pab ngue
nii Diox loo mèn ciuda Colos, mèn
co' ndxela's loo cón che'n Crist.**

⁷Tiquic co' ndxàc hues daa por cón che'n Crist, Tiquic co' anzé'f nque' lezon co' indlá'ya'de daa no co' altantleque' ndyoo loo zin' che'n Tad Crist, Tiquic ta' cuent loo gu' cón che'n zin' co' ngue xo'f zin'en par ned nzon ndxè!. ⁸Por cona, ngue tel'en Tiquic loo gu' par ñee Tiquic loo gu' xá nzo nu' ned nzo nu' ndxè!. Tegán Tiquic lezo' gu' loo cón che'n nu', ne. ⁹Co'se' yi'th Tiquic loo gu', tel'en Ones con Tiquic loo gu'. Ryop myen' ndxàc hues na' por cón che'n Crist. Mbli nèe lezo' myen' loo cón che'n Crist co' nque' lezon. Nac

ryop myen' mèn gulàazpe' gu', ne, par nedrè!. Ryete con' co' ndxàc loo nu' par ned nzo nu' ndxè! ryop myen' ta' cuenta loo gu' trè!

¹⁰Aristarc co' nzo non le'n lezi'f ngue nii Diox loo gu!. Marc co' ndxàc hues yen' Mbèl' ngue nii Diox loo gu!, ne. Gu' nonle' no nda'que' gu' cuent xal mnibe'lén loo gu' cóñ che'n Marc. Chele' Marc yi'th nee máa gu' par nedrè!, nabe'ste go no gu' Marc, ndee gu!. ¹¹Chuch co' ne' tedib lèe Just ngue nii Diox loo gu!, ne. Làth mèn che'n nación Israel co' naban trè!, ante ryop myen' ndxè! co' nac Marc no Just, myen' ndxè! ngue lyath no daa loo cóñ che'n Diox par tolo ñibe'pe' Diox loo mèn. Ante ryop myen' ndxè! ntegán lezon loo zin' ndxè!. ¹²Epafr co' nac thib mbi' co' nac mèn gulàaz gu!, co' nxo'f zin' cóñ che'n Crist, ngue nii Diox loo gu!. Epafr ña'bque' loo Diox por cóñ che'n gu' par thidtene cue gu' nali, no par cue nèe gu' loo cóñ che'n Crist, no par gác gu' mèn nali no mèn nambìi loo Diox par li gu' ryete con' co' nee lezo' Diox li gu!. ¹³Tac daa nda cuent co' huenleque' le' Epafr nguen tìn' lezo' no anze'f ndyóo Epafr cóñ che'n gu!, no altantleque' ndoo Epafr loo zin' cóñ che'n gu!, no

cón che'n mèn co' ndxàc hues na' por cóñ che'n Crist yèez Laodice, no cóñ che'n mèn co' ndxàc hues na' por cóñ che'n Crist yèez Hierápolis. ¹⁴Luc co' nac doctor co' anze'f nque' lezon ñèen ngue nii Diox loo gu!. Dem, ne, ngue nii Diox loo gu!.

¹⁵Gunii gu' Diox loo mèn co' ndxàc hues na' por cóñ che'n Crist le'n yèez Laodice. Gunii gu' Diox loo Nimf no loo mèn co' ndxela's loo Crist no loo cóñ che'n Crist, mèn co' nac mèn co' nqueltàa liz Nimf. ¹⁶Co'se' yilo lab gu' cart ndxè!, ftel' gu' cart ndxè! loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox le'n yèez Laodice par lab mèna cart ndxè! tya, ne. Cart co' mtel'en loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox le'n yèez Laodice, co'se' yilo lab mèn yèez Laodice cart co' mtel'en loo mèna, ña'b gu' carta par lab gu'i, ne. ¹⁷Guuz gu' loo Arquip: Hui!, Arquip, thidtene blo yéc bli zin' cóñ che'n Diox co' mxo'f zin' Tad Crist lool par lila.

¹⁸Nalle!, yub daa co' nac Pab mque' cart ndxè! loo gu' par ngue niin Diox loo gu!. Fte' lezo' gu' le' daa tatabe' ngue'que' lezi'f. Ndlyazen le' Diox tolo li anggàc con' ndac loo gu' par nedrè!, ndee gu!. Taandxè! gàca.

Ner Cart Co' Mque' Pab Ye's Loo Mèn Ciuda Tesalónica

Mèn co' mblyath no Pab loo zin'
co' mxo'f zin' Pab ngo no Pab
co'se' mque' Pab ye's loo mèn co'
ndxela's loo Diox por cón che'n
Crist, mèn co' nqueltàa loo cón
che'n Diox le'n ciuda Tesalónica.

1 Daa, co' nac Pab, ngue que'en ye's
co' nac ner cart ndxè' loo gu', gu'
co' ngòo loo cón che'n Diox por cón
che'n Crist, gu' co' nqueltàa loo cón
che'n Diox le'n ciuda Tesalónica. Leque
tiemp, Silvan no Timote no daa, nu'
ngue nii Diox loo gu'. Diox xud na' no
Tad Jesucrist na' mcui gu' par nac gu'
che'npe' Diox no che'npe' Tad Jesucrist
na!. Ndlyazen le' Diox xud na' no Tad
Jesucrist na' ryo' lezo' li anggàc con'
ndac loo gu'. Ndlyazen le' Diox xud na'
no Tad Jesucrist na' tolo li par yo nagàl
lezo' gu' loo Diox no cue ban gu' rye
nda gu' no rye ndye'th gu' làth xtàa gu'.

Mèn ciuda Tesalónica co' ngòo loo
cón che'n Diox mblu' loo taamas mèn
xá mod ngola's mèn ciuda Tesalónica
no xá mod ndyubdi's mèna loo Crist.

²Mbezen Diox quix U', Diox, loo Diox
por cón che'n ryete gu'. Nte'que' lezon
ña'ben cón che'n gu' co'se' mbezen
Diox, ne. ³Thidteneque' indxathlasten
mbezen Diox quix U', Diox, loo Diox,
por cón che'n gu' co'se' mbezen loo
Diox xud na' xá mod mxo'f zin' gu' zin'

cón che'n Crist tac ndxela's gu' loo
Crist. No mbezen Diox quix U', Diox,
loo Diox, cón che'n gu' co'se' mbezen
Diox. Tac naneequen xá mod anze'f
mbliguth gu' zin' tac nque'que' lezo'
gu' Diox no nque'que' lezo' gu' ñèe gu'
hues xtàa gu'. Mbezen Diox quix U',
Diox, loo Diox por cón che'n gu', ne, tac
non daa xá mod ncha'la's gu' tac gu'
nzi queequ' lezo' loo con' co' gác loo
gu' no con' co' gác che'npe' gu' por cón
che'n Tad Jesucrist na!. ⁴Gu' co' ndxàc
mèn huesen por cón che'n Crist, Diox
nque' lezo' ñèe Diox gu'. Daa naneeque'
le' Diox mcui gu' par yòo gu' loo cón
che'n Diox no par que tee li gu' sirv
loo Diox. ⁵Tac co'se' mblu'en loo gu'
cón che'n di's ndac, ne'nglu'dena loo
gu' xal nac mod co' angndyoodi's mèn.
Ndxe'leque', Xpii Natú' mblyath no daa
co'se' mblon yalbàn loo gu'. Mblyath
no Xpii Natú' gu', ne, axtaque' ngòp gu'
yalxla's licque' nac di's cón che'n di's
ndac ndxè!. Gu' non no naneeque' gu'
xá mod mque' tee ban daa làth gu' par
mcàba con' ndac loo gu'.

⁶Le' por part cón che'n gu' na, gu'
mblique' xal mblu' nu' loo gu'. No
mblique' gu' xalque' ngòc mod co'
mblu' Tad Jesucrist loo gu' par li gu'
xal ndyee di's co' mblu' Jesucrist loo
mèn. No ndyalque' gu' mbìn gu' di's co'
nac di's ndac, con gust, xalque' mblu'
Xpii Natú' ngòca tataa loo gu' mastale'

mxactiù gu' axta plóthe. ⁷Tataa mod leque gu' mblu' gu' xal thib muestr loo mèn co' ndxela's loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Crist par ned le'n rye yèezya' che'n làaz mèn macedon no rye yèezya' che'n làaz mèn acay xá mod mque tee ban ndac gu' par tataa mod que tee ban ndac mèna, ne. ⁸Por cona, por cóñ che'n gu' mbyath mbyèn cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo mèn huax lugar. Ne'ngyatthe no ne'ngyènte cóñ che'n di's ndac ante loo mèn yèezya' che'n làaz mèn macedon no mèn yèezya' che'n làaz mèn acay. Ndxe'leque', mbyath di's ndac ndxè' loo mèn ryete lugar co'te' mbín mèn xal ndxela's gu' loo Diox. Por cona, ya inquinte tolo ta' nu' cuent cóñ che'n xá mod ndxela'sque' gu' loo Diox no loo cóñ che'n Diox loo taamas mèn. ⁹Ndxe'leque', ale yub mèna nda' cuent no ndyoodi's mèna cóñ che'n xal mcàba loo gu' co'se' mbi'th too naa nu' gu' no mblu'en cóñ che'n di's ndac ndxè' loo gu'. Le' gu' na, nabe'ste mblo gu' lezo' gu' co'se' ngo nu' lath gu'. Nda' mèna cuent cóñ che'n gu', ne, xá mod mblá' gu', ya ne'tolode ngue li gu' cas loo rye tatol no rye naxnax no rye mdo' no rye gunab co' mbez gu' ngòc diox gu' ndoore' yila's gu' loo cóñ che'n Crist. Tataa mblí gu' par ngòo gu' loo cóñ che'n Diox no par tlo gu', li gu' sirv loo angoluxte Diox co' naban co' nac licpe' Diox co' inquediide mèn. ¹⁰Leque mèn yèezya' che'n làaz mèn macedon no mèn yèezya' che'n làaz mèn acay nda' cuent cóñ che'n gu' loon xá mod nzi quee lezo' gu' loo con' co' gac loo gu' no co' gac che'npe' gu' axta co'se' gac huij bere Jesús co' nac xgan' Diox, yi'th Jesús xgan' Diox loo bë', Jesús co' mblí Diox ngro xban làth mèn nguth. Jesús nac xa' co' mtelá' na' loo con' ryes par ne'tetiide Diox na' no ne'zib quide Diox na' co'se' gac huij co' yilo la's Diox loo mèn no co' yilo tub rez Diox cóñ che'n mèn.

**Trè' ngue lu' cóñ che'n zin' co'
mxo'f zin' Diox loo Pab.**

2 Pues leque gu' co' nac mèn huesen por cóñ che'n Crist, gu' nda' cuent co'se' mbal lon yalbàn loo gu', di's co' mblon yalbàn loo gu'a, gu' ngola'sque' di'sa no ndyubdi'sque' gu' di'sa. Ne'ngui'thte nu' anxle' loo gu'. ²Mastale' mbi'th nu' loo gu' loo mtin mèn cuida Filip nu' axta plóthe mbyla's mèn cuida Filip, no mxec nu' ngòc ngòc nguàal con' co' mblí no mèn cuida Filip nu', no gu' nda'que' cuent co' mblí no mèna nu' co' huenleque', per Diox ne'nglá'ya'de nu'. Ndxe'leque', mblí Diox par mbi'th nu', mblo nu' yalbàn loo gu' co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes. No con dib axla's mblí nu' con'a, mastale' ngòc nayi' mèn gulàaz gu' ñee mèn gulàaz gu' nu'. ³Tac co'se' mblo nu' yalbàn loo gu', thib lìte nac di's co' mblo nu' yalbàn. Inacte di'sa di's co' alithe ngo nu' yalbàn. Ne' ne' inac di's co' ngo nu' yalbàn di's zab co' ndli par quedii nu' gu'. ⁴Ndxe'leque', ner mblí Diox huax con' loon par ñee Diox ñeene' ché' tyubdizen loo Diox. Ngoloa, ngòoque' lezo' Diox ndlin sirv loo Diox. Por cona, mxo'f zin' Diox zin' cóñ che'n di's ndac ndxè' loon. Por cona, ngon yalbàn loo mèn tac ngòo lezo' Diox gunèe Diox daa. Ndxe'leque', ingoden yalbàn par yòo lezo' mèn di's co' mbezen loo yalbàn co' ngon. Diox ndli con' loo ryete na' par ñee Diox ñeene' ché' too lezo' na' loo cóñ che'n Diox. ⁵Tac gu' naneeque' nec thib vez ne'nglidén par asemlin par mdan gust lezo' gu' no par nda' nu' xquith lezo' gu' par lyath no gu' daa loo con' naquin daa. Ne' ne' ndub rez nu' chol di's loo gu' par tataa mod li nu' gan tmi loo gu'. Con' ndxè' nonque' gu' no naneeque' gu'. Yende cóñ más niin. Diox ngüi'que' loo con' co' nde teele' ndli nu'. ⁶Ne' ne' tar cua'n nu' mod par li nu' le' mèn li

con' guryath no con' guryèn loo nu', que naca gu', o que naca tedib cua' mèn co' nac mèn tedib yèez co' nzo loo cóñ che'n Crist. Mastale', ngácpe' nu' ngli nu' le' gu' ta' cuent cóñ che'n nu' le' nu' nacque' mèn co' ndxe' di's che'n Crist no ta' gu' cuent, ne, le' Diox mblec nu' par xo'f zin' nu' zin' ndxè' loo mèn. ⁷Ndxe'leque', ngòc nu' mèn nado' co' ngòp mod làth gu' xal thib xa'got co' nac gundan co' ñee rsi' ñee rso xin' loo gu'. ⁸Anze'f nque' lezo' nu' ñièe nu' gu' axta mblya's nu' li nu' con' ndac loo gu' axta mblya's nu' ta' nu' cuent cóñ che'n di's ndac loo gu'. No iante cóñ che'n di's ndac mblya's nu' ta' nu' cuent loo gu'. Ndxe'leque', mblya's nu' gàc nu' xal mozpe' gu' co' li sirv loo gu' no tyactìi nu' por cóñ che'n gu' axta gath nu' chele'i naquin tac arid nazin' gu' nu'. ⁹Nte' lezo' gu', mèn huesen por cóñ che'n Crist, xá mod nguth ngüi' lezo' nu' par mbli nu' zin' ze no yál' par mbli nu' gan thib le' rol lua' par hua nu'. Mbli nu' zin' par ne'ndoo dó'de nu' loo nec thib gu'. Làth xtau'a, mblon yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo gu'.

¹⁰Gu' nac mèn co' nda' cuent cóñ che'n nu'. No ndub hui' Diox loo nu', ne, le' nu', lìcque', mque tee ban nalìque' làth gu' co' ngola's no co' nzo loo cóñ che'n Diox, no nambìi mque tee ban nu' làth gu' co' nac mèn co' ndxela's loo Diox por cóñ che'n Crist. Mod co' mque tee ban nu' làth gu' ne'ndade nu' lugar loo yende chó mèn quexù' que' fals mèna nu' làth gu', ¿lé'? ¹¹Lomisque', nanee gu', ne, xá mod mco'x nu' loo gu' no mtegán nu' lezo' thib thib gu' xal ndli thib gundan yín' gundan ted loo xin' gundana, ¿lé'? ¹²Mnibe' nu' loo gu' no mtan' nu' di's loo gu', nabe'ste cue ban gu' xalque' ndxàal cue ban mèn co' ngòo loo cóñ che'n Diox no mèn co' nac che'npe' Diox. Tac Diox ngurez gu' par yòo gu' co'te' ñibe' Diox no co'te' ndxà'x xnìi che'n Diox loo ryethe con'

par gàc che'npe' gu' con' roo con' xèn che'npe' Diox, ne.

¹³Por cona, nu' ne, thidteneque' mbez nu' Diox quix Diox loo Diox tac co'se' mbìn gu' di's cóñ che'n di's ndac che'n Diox co' mblo nu' yalbàn loo gu', gu' mdyal mbìn cóñ che'n di's ndac no ngola's gu' cóñ che'n di's ndac. Tac ne'ngònte gu' di'sa no ne' ne' ngala's gu' di'sa xalque' nac di's co' ndyoodi's chol mèn. Ndxe'leque', ngola's gu' loo cóñ che'n di's ndac che'n Diox xal nac di's co', lìcque', mtel' Diox loo mèn. Di'sa ndlu' loo gu' xá mod ndxàal que tee ban gu' no xá mod ndxàal li nèe gu' gu', gu' co' ndxela's loo Crist, loo cóñ che'n Diox. ¹⁴Gu' co' nac mèn huesen por cóñ che'n Crist, co'se' mdub ngu's mèn gulàaz gu' gu' no mtetii mèn gulàaz gu' gu' axta plóthe, lalque' mxac gu' xal ngòca loo mèn nación Israel co' ndxela's loo Jesucrist, mèn co' naban le'n yèezya' che'n làaz mèn jude. Tac gu', ne, mxactìi lomisque' yalndyub ngu's co' mbli no mèn nación gu' gu' xal mxactìi mèn nación Israel co' ndxela's loo Jesucrist cóñ che'n mèn gulàazpe' mèn nación Israel.

¹⁵Mèn nación Israela mbeth Tad Jesús xalque' mbeth mèn nación Israel mèn gulàazpe' mèn nación Israel, mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox cóñ che'n Tad Jesús. Per iante mbeth mèna Jesús, no mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox. Lomisque' ne, mchobla' mèna nu' làaz mèna. Indlide mèna con' co' ndxàò lezo' Diox. Ndxe'leque', ale le'le' ndxàc nayi' mèna ñièe mèna chol xtàa mèn.

¹⁶Co'se' ndlyia's nu' tyoodi's no nu' mèn co' inacte mèn nación Israel cóñ che'n di's ndac par bel'que' lyá' mèna loo con' ryes, ne, ale inda'de mèn nación Israel lugar tyoodi's no nu' mèna. Tataa mod, sate más ncua'n mèna xquin mèna no xtol mèna. Por lult, ngocloo tñ' Diox loo rye mèn dib anax nación Israel par mtetii Diox mèna. Cona, mcàb loo mèn

nación Israel le' Diox mzib quìi loo mèn
nación Israel par mxactii mèna.

**Anze'f nguen lezo' Pab ya too
naa Pab mèn co' ngola's loo
cón che'n Crist, mèn co' ngo
ban le'n ciuda Tesalónica.**

¹⁷Gu' co' nac mèn huesen por cón
che'n Crist, co'se' mbii nu' loo gu'
ndxep tiemp, mastale' yende mod hui'
nu' loo gu', nte'que' lezo' nu' máa gu'
no anze'f ndlya's nu' yi'th nee nu' máa
gu' par nedrè'. ¹⁸Anze'f mblyas nu'
yi'th nee nu' gu' par nedrè'. Per más
mblyazen gal neen gu', daa co' nac yub
Pab. Huax vez mblyazen gal neen máa
gu'. Per cadque' mblyas nu' yi'th nu',
chàa, ndxòo Mebizya' xi'tha. Ncà' ya
yende mod yi'th nu' par nee nu' máa
gu'. ¹⁹Tac ¿xá nee gu'? ¿Cón nac co' nzi
quee lezo' nu', à'? No ¿cón nac co' ndli
ndyac lezo' nu', ne, à'? No ¿cón nac co'
ndli nxyo'f nde' nxyo'f ndla' lezo' nu'
co'se' yi'th xi Tad Jesucrist na', à'? Pues,
gu' nac co' li tyac lezo' nu' co'se' yi'th
Tad Jesucrist na' tedib vez. ²⁰Aa. Lìcpe'
ba'i, gu'que' nac co' li par tyac lezo' nu'
co'se' gàc huiz yi'th xi Tad Jesucrist na'.

3 Por cona, co'se' guneen ya
ne'xecte daa tolo que tee xà'en
loo gu', mblin xtùuz no mdoo lezon
mbyan' ante daa le'n ciuda Aten ²par
tel'en Timote, co' ndxàc huesen por
cón che'n Crist, par nee Timote máa
gu' par nedrè' tac Timote nac thìb mbi'
co' nxo'f zin' zin' co' nac che'n Diox.
Timote ndli zin' con daa ned ngue tee
gon yalbàn cóñ che'n di's ndac cóñ
che'n Crist co' ndlu' xá mod lyá' mèn
loo con' ryes. Mtel'en Timote loo gu'
par yi'th li née Timote gu' no par co'x
Timote loo gu' no li Timote par ye'th
lezo' gu' loo cóñ che'n con' co' ndxela's
gu' loo Crist. ³Tataa ta' Timote cuent
loo gu' par ne'tyoo xà'de lezo' nec thìb
gu' loo cóñ che'n Crist por cón che'n
yalndyub ngu's no ngòc nguàal con'

co' ndxàc loo gu'. Leque yub gu' nda'le'
cuent co' huenleque' le' Diox mdoo
na' par càba loo na' tyactii na' por cón
che'n Crist. ⁴Más de cona, co'se' be'
ngo non gu'a, mdan cuent loo gu' le'
na' tyactique'. Tataaque' ndxàca loo
na' nalle' xalque' mdan cuenta loo gu'a.
⁵Por cona, daa ne, co'se' ne'tolode nxec
daa mque tee xà'en loo gu' no inonte
daa máa gu', cona mtel'en Timote par
li lazen xá mod tolo nque tee ban gu'
loo con' co' ndxela's gu' loo Crist. Tac
anze'f ndyóon no nda noque' lezon
ne'stolque' pá, chàa, mbi'th Mebizya,
mbi'th mdobya' Mebizya gu'. No thìb
descuid càba loo gu' anxle' gàc zin' co'
mbi'th xo'f zin'en loo gu'.

⁶Per nalle' Timote ndye'thle', ngua
Timote loo gu' le'n ciuda Tesalónica. No
nabe'ste mda' Timote cuent loo nu' le'
gu' huenque' nziri' no toloque' ndxela's
gu' loo Crist no loo cón che'n Crist.
Mda' Timote cuent, ne, nzi que'que'
lezo' gu' née gu' hues xtàa gu'. Mda'
Timote cuent loo nu' le' gu' nte'que'
lezo' cón che'n nu', ne. No mda' Timote
cuent loo nu' anze'f ndlya's gu' née
gu' máa nu' xalque' ndlya's nu' née nu'
máa gu', ne. ⁷Por cona, xalque' mèn
co' ndxàc huesen por cón che'n Crist,
mastale' ndyactii nu' no ndub ngu's
mèn nu', co'se' mbìn nu' cón che'n
cuent co' mda' Timote loo nu' cón che'n
gu', ryete nu' mdyac lezo' no mbye'th
lezo' nu' axta plóthe. No ndyac lezo' nu'
cón che'n gu' tac, lìcque', mblí nèe gu'
gu' loo con' co' ndxela's gu' loo Diox no
loo cón che'n Diox. ⁸Con' co' ndxàc loo
gu' ba' ndli nden' nu' xal mèn co' ngro
xban tac gu' nzi li néeque' gu' loo cón
che'n Tad Crist. ⁹Por cona, axta ne' ne'
gác gab nu' Diox quix non U', Diox, loo
Diox co'se' mbez nu' Diox por cón che'n
gu' tant ndyac lezo' nu' por cón che'n
gu' co' ndli gu' ndxàc loo nu' loo Diox.
¹⁰Imbedte nu' no indxathlaste nu' mbez
nu' Diox ze no yál' par ta' Diox lugar

loo nu' yi'th nèe nu' máa gu' no par tolo ta' nu' cuent cóñ che'n di's ndac co' be' ndxàc falt té'th gu', par tolo li nèe gu' gu' loo con' co' ndxela's gu' loo Crist no loo cóñ che'n Crist.

¹¹Anze'f ndlyya's nu' le' yub Diox xud na' no Tad Jesucrist na' xal' ned xal' yó' loo nu' no lyath no Diox no Tad Jesucrist nu' par yi'th nee nu' máa gu' par nedrè!. ¹²No ndlyya's nu' le' Diox li par tolo té'th gu' cóñ che'n Diox no tolo que' lezo' gu' ñièe gu' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu' no que' lezo' gu' ñièe gu' rye mèn xalque' nque' lezon ñèen gu!. ¹³No ndlyazen le' Diox li nèe xtùuz gu' no lezo' gu' loo cóñ che'n Crist. Ndlyazen le' gu' gàc mèn co' thidteneque' ngro xà' loo cóñ che'n xab izlyo' par gàc gu' che'npe' Diox. Le' sva, co'se' gàc huiz co' yi'th no Tad Jesús ryethe mèn co' nguth, mèn co' ryo xban ladpe' huiza, mèn co' ngro xà' loo cóñ che'n xab izlyo' co' ngòc che'npe' Dioxa, nec thib mod no nec tedib mod ne'gàpte gu' nec thib dol loo Diox.

Trè' nda' cuent xá mod ndxàal que tee ban mèn par tataa mod yòo lezo' Diox loo mod co' nzi tee ban mèn.

4 Nalle', mèn huesen por cóñ che'n Crist, ña'ben loo gu' no tan'en di's loo gu' xalque' ñibe' Tad Jesús no xalque' mblu'en loo gu' xá mod ndxàalque' que tee ban gu' no li gu' co' yòo lezo' Diox, tataaque' tolo bli gu' co' yòo lezo' Diox ñèe Diox gu'.

²Gu' non no naneeque' gu' xal nac di's co' mnibe'en loo gu' par li gu'i. Por lèe che'n Jesucrist, ñibe'en loo gu' par li gu'i. ³Con' co' ndlyya's Diox li gu' nac le' gu', lìcque', ryo xà' loo cóñ che'n xab izlyo' par gàc gu' mèn che'npe' Diox par ñibe' Diox loo gu'. No gunee lezo' Diox ne'lide gu' yalburrid no ne'cua'nte gu' xin' huan gu'. ⁴Diox ndlyya's le' thib thib gu' té'th no ta' gu' cuent xá mod ndxàal li gu' par tyub ban ndac gu'

con thib xin' sa'l gu' par que tee ban lì ryop sa'l gu' no par li ryop sa'l gu' con' guryath no con' guryèn loo xin' sa'l gu'. ⁵Ne'cue ban node gu' xin' sa'l gu' xal ndli mèn co' ndyub chol con' ye'rsin' lezo' par ndyub yo'f lezo' mèn par li mèn chol con' ye'rsin' xal ndli mèn co' indlibe'de Diox no mèn co' indxònte cóñ che'n Diox. ⁶No ne'lide nec thib gu' ryes par quedii gu' hues xtàa gu' nec thib mod par li gu' yalburrid no cu'a'n gu' xin' huan gu' làth xtàa gu'. Tac Tad Diox anze'f nè tetii rye mèna xalque' mdalen cuenta loo gu' no xal mco'xen loo gu' cóñ che'n ryete con' ndxè' ndoore!. ⁷Diox mcui na' par cue ban na' xalque' mèn co' ngro xà'pe' loo cóñ che'n xab izlyo', mèn co' ngòc che'npe' Diox. Indlyya'ste Diox cue ban na' loo con' xin no loo con' cap. ⁸Por cona, ngue niin loo gu': Mèn co' ntè'b di's co' ngue lu'en loo mèna, inacte le' mèna ante ngue tè'b di's co' mbez chol mèn loo mèna. Ndxe'leque', ngue tè'b mèna yub Diox co' mblàa Xpii Natú' loo na'!

⁹Per cóñ che'n xá mod ndxàal que' lezo' gu' ñièe gu' mèn co' ndxàc hues xtàa gu', ya inquinte que'en ye's loo gu' cóñ che'n con'a. Tac yub Diox mblu' loo gu' xá mod que' lezo' gu' ñièe gu' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu!. ¹⁰Tac, lìcpe' ba'i, tataaque' nque' lezo' gu' ñièe gu' mèn co' ndxàc mèn hues xtàa na' par ned le'n rye yèezya' che'n làaz mèn macedon. Per daa ña'b loo gu', mèn huesen por cóñ che'n Crist, sate más toloque' bli gu' par que' tìn' lezo' gu' ñièe gu' thib hues xtàa gu' no tedib hues xtàa gu!. ¹¹Fcu'a'n gu' mod más nagàl gure ban gu'. Con gust bli gu' zin' co' nac zin' co' ndxàc gu' ndli gu' con nít loon loo gu' no con nít loon yéc gu' xalque' mnibe'en loo gu' no xalque' mtan' di's loo gu' par li gu!. ¹²Tataa bli gu' par li mèn co' inzode loo cóñ che'n Crist con' guryath no con' guryèn loo

gu' no par ne'gàc faltte con' co' naquin
gu' loo gu'.

**Trè' ndlu' xá mod yi'th Tad Jesucrist
loo bé' loo mbii tedib vez.**

¹³Ndlyazen niin tedib con' loo gu', ne, mèn huesen por cón che'n Crist: Indlyasten le' gu' tua'te cue par ne'ta'de gu' cuent cón che'n mèn co' ngola's loo Crist no loo cón che'n Crist, co' nee di's, mèn co' nguth. Ndxe'leque', ndlyazen le' gu' ta' cuent co' huenleque' cón che'n mèna par ne'xide yéc gu' no ne'xide lezo' gu' arid por cón che'n mèna xal nzi xi yéc mèn no nzi nxi lezo' mèn, mèn co' inzi queede lezo' loo cón che'n Diox. ¹⁴Tac texal ndxela's na' le' Jesús nguth no ngro xban Jesús, tataaguè' ndxela's na' le' Diox li thidte yi'th no Jesús xpíi no alm rye mèn co' nguth, mèn co' ngola'sque' loo Jesús no loo cón che'n Jesús. Gàc con' ndxè' co'se' yi'th xi Jesús mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox por cón che'n Jesús.

¹⁵Por cona, ngue ta' nu' cuent cón che'n con' ndxè' loo gu' xal mblu' Tad Crist loo gu' le' na' co' be' nzi ban co'se' gàc huiz yi'th xi Tad Crist mèn co' ndxela's, ne'gàcte na' mèn co' ya sál' ner Tad Jesús mèn co' nguth, mèn co' ngola's loo Tad Crist no loo cón che'n Tad Crist. ¹⁶Tac leque yub Tad Crist Jesús yi'th loo bél' loo mbii. Cabii gab Tad Crist Jesús: iYa' gu' ndyàa na', ey! Le' sya, thib angl co' nibe' loo taamas angl cabii gab angla: iYa' gu' ndyàa na', ey! Làth xtau'a, thib angl cabii cuez trumpet che'n Diox. Le' sya, mèn co' nguth, co' nac mèn co' ngola's loo Crist Jesús, nerleque' mèna ryo xban. ¹⁷Le' yiloa na, na' co' be' nabanche', chàa, yáp no na' mèn co' nguth co' ngola'sque' loo Crist Jesús, co' ngro xbana. Bii no na' mèna loo mbii loo bél' le'n xcuau par ya sál' no na' mèna Tad Crist Jesús loo mbii loo bél'. Tataa mod bii no na' Tad Crist Jesús thidteneque'. ¹⁸Por cona, ngue niin loo gu': Ftegán gu' lezo' thib hues xtàa gu'

no lezo' tedib hues xtàa gu' xal ndlu' di's ndxè' loo na'.

5 Per cón che'n tiemp, co' nee di's, lín' no mbe' no huiz co' gàc co'se' yi'th Tad Crist, inquinte arid par que'en ye's cón che'n lín' no tiemp loo gu', ndyaquen, mèn huesen por cón che'n Crist. ²Gu' nonque' no nda'que' gu' cuent co' huenleque' cón che'n huiz co'se' yi'th Tad Crist gàc huiza thib huiz co' yende chó mèn ta' cuent no co' yende chó mèn mbed. Huiza gàc xal co'se' ndlyàa huan' liz mèn thib tiemp co'se' yende chó mèn non yi'th huan!. ³Tac co'se' gab mèn loo xtàa mèn co' ne'tyalte yila's loo Tad Crist: Nase nagàl nzir! mèn, ¿lé'? Yende cón ndyac mèn no yende cón ndli xol loo mèn, ¿lé'? Sya, látha, chàa, gàc con' ryes loo mèn. Lyux mèn no gàc yalnè co' ten' mèn xal co'se', chàa, nde thib yalnè loo thib xa'got co' ndoo nac xin' par gáal mbed. Ne'lyá'de mèn loo yaltìi co' gàc loo mèn huiz co' tetìi Diox no zib quìi Diox mèn. ⁴Per gu', mèn huesen por cón che'n Crist, inacte gu' mèn co' ncuau loo no co' ncuau yéc par cue cuau lezo' gu' par, chàa, gàc huiz co' yi'th Tad Crist loo gu' xal co'se', chàa, ndlyàa huan' liz mèn. ⁵Tac ryete gu' nacque' mèn co' ndyub xnìi yéc no mèn co' ndyub xnìi lezo' loo cón che'n Diox co' nac con' licpe!. Inacte gu' mèn co' ncuau yéc no mèn co' ncuac loo co' nzi tee ban loo yál'cuau. ⁶Por cona, ne'gàcte na' mèn co' nzi cuau lezo' xal mèn co' indxela'ste co' nac xal mèn co' nzi yàt, co' nee di's, nzi tee ban mèn loo yál'cuau. Ndxe'leque', nalas cue na' no ndxe'sleque' cue na' tac nde zin' gaxle' tiemp yi'th xi Crist na!. ⁷Tac gu' naneeque', mèn huesen por cón che'n Crist, lìcque', mèn ndxàt yál!. No mèn co' nac mènguy, ndyuuz mèna yál!. ⁸Per por part cón che'n na', na' nacque' mèn co' nzi tee banque' loo cón che'n Tad Crist xal mèn co' nzi

tee ndxáal ze. No ndxe'sleque' ndxàal cue ban na'. Ne'gàcte na' xal mèn co' ndyuuz yál!. Ndxe'leque', ñibe' na' loo lezo' na' ante que tee ban na' loo con' ndac. Lìcque', ndxàal gàp na' yalxla's tín' loo Diox no que'que' lezo' na' Diox no que'que' lezo' na' ñèe na' hues xtàa na' par ne'yiza'de na' na' loo cón che'n Diox xal ndli thìb solndad co'se' ntau' solndad pech solndad con camis yi'f solndad par ne'yaal'dte cuchi lad solndad no par ne'yidin'te bal lad solndad. Tataa mod, ne, cue quee lezo' na' loo con' ndac co' gàc loo na' co'se' yi'th xi Crist na' tac na' yòo ban no Diox thidtene yiloa. Tataa li na' par gàca loo na' loo cón che'n Tad Crist xal ndli thìb solndad co'se' ndub solndad thìb sombrel yi'f yéc solndad par tau' sombrel yéc solndad loo con' ryes. ⁹Tac Diox ne'mbecite na' loo cón che'n Crist par tetìi Diox na' co'se' tub rez Diox cón che'n rye mèn. Ndxe'leque', mbli Diox mblyá' na' loo con' ryes por cón che'n Tad Jesucrist na'. ¹⁰Tad Jesucrist nguth por cón che'n na' par gàca loo na' co'se' zin huiza, que naca nabán na', que naca nguth na', thidteneque' yòo ban no na' Tad Jesucrist. ¹¹Por cona, ngue bez nu' loo gu': Toloque' bli gu' par ye'th lezo' thìb hues xtàa gu' no tedib hues xtàa gu'. No bli gu' par tolo té'th no tolo tyubdi's thìb hues xtàa gu' no tedib hues xtàa gu' loo cón che'n Tad Jesucrist xalque' ndli gu'.

**Pab mco'x loo mèn co' ngola's
loo Tad Crist, mèn co' ngòo
loo cón che'n Tad Crist.**

¹²Ña'ben loo gu', ne, mèn huesen por cón che'n Crist: Bli gu' cas no góp gu' mod loo mèn co' ndxàc hues na' co' nxo'f zin' cón che'n Tad Crist lath gu', mèn co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo gu', mèn co' nco'x cón che'n Tad Crist loo gu'. ¹³Ndlyazen bli gu' cas loo mèna no toloque' que' lezo' gu' ñèe gu' mèna

axta plóthe por cón che'n zin' co' ngue xo'f zin' mèna loo gu' co' nac cón che'n Crist. No nabe'lste gure ban ndac gu' lath xtàa gu' no toloque' gure ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' lath xtàa gu'.

¹⁴Lomisque' ne, mèn huesen por cón che'n Crist, ñibe'en no tan'en di's ndxé' loo gu': Fco'x gu' ndxep loo mèn no gunii gu' ndxep loo mèn nado' di's nado' cuent, loo mèn co' nzi tee za'f. Ftegán gu' lezo' mèn no bli gu' par ye'th lezo' mèn co' nzi tee ndoo xà' lezo' loo cón che'n Crist. Blyath no gu' mèn co' nguu's xtùuz no co' nguu's lezo' loo cón che'n Crist. Ale, fxeç yèe gu' no fcha'la's gu' gunèe gu' ryete xtàa gu'.

¹⁵Anderhuen gu' no chó Diox chó nee gu'. Ne'ta'de gu' lugar co xtàa leque gu' con' ye'rsin' co' ndli no xtàa gu' gu' xal ngo xtàa xtàa gu' con' ye'rsin' co' ndli taamas mèn loo xtàa mèn. Ndxe'leque', fcua'n gu' mod tolo li gu' con' ndac loo thìb xtàa gu' no loo tedib xtàa gu' no loo ryete mèn dib athu loo izlyo'.

¹⁶Fxo'f nde' fxo'f ndla' lezo' gu' loo ryethe con' co' ndli nxi lezo' gu'.

¹⁷Ne'cuedte gu' no ne'lá'de gu' toloque' gurez gu' Diox cón che'n ryethe con'.

¹⁸Guuz gu': Diox quix U', Diox, loo Diox cón che'n ryethe con' ndxàc loo gu'. Tac con'aque' nac co' nee lezo' Diox no co' ndlyaa's Diox li gu' tac gu' nac che'npe' Crist Jesús.

¹⁹Ne'tau'te gu' no ne'càde gu' loo Xpii Natú' no loo con' ndlyaa's Xpii Natú' li Xpii Natú' loo gu' par ye'th lezo' gu' loo cón che'n Tad Diox.

²⁰Ne'tè'bte gu' no ne'xiis node gu' di's co' ngo mèn yalbàn xal ñibe' Xpii Natú' che'n Diox loo mèn par co mèna yalbàn loo gu'.

²¹Fteche ftxeyath gu' xtùuz gu' no lezo' gu' loo ryethe con'. No bli gu' preb loo ryethe con' par ñee gu' ñeene' ché' huen naca o ché' ihuente naca. Lath

xtau'a, fcui gu' con' ndac par li gu'
con' ndac. ²²Fque tee xà! gu' loo
ryethe con' ye'rsin!

²³Diox co' ndli le' na! nagàl yo lezo!
loo Diox par cue ban na' rye nda na' no
rye ndye'th na' loo xtàa na', Diox li le'
gu' gàc mèn co', lìcque!, ngro xà! loo
cón che'n xab izlyo', co' ngòc che'npe'
Diox. Tataa quenap Diox xpi gu' no alm
gu' no lad gu' par yende chó con' yizi'
no yiga's loo gu' no yende chó quexù!
gu' co'se' gàc huiz yi'th xi Tad Jesucrist
na' na!. ²⁴Diox co' mcui gu', Diox lique'
le' ryete con' ndxè' gàcque' loo gu'. Loo
Diox ndxàp na' yalxla's no ndxela's na'
thidtene.

Pab ngue toodi's lult di's
che'n cart ndxè'. No ngue
nni Pab Diox loo mèna.

²⁵Mèn huesen por cón che'n Crist,
gurez gu' Diox por cón che'n nu'!

²⁶Gunii gu' Diox loo ryete mèn hues na'
por cón che'n Crist xalque' nac mod co'
nni gu' Diox loo xtàa gu'.

²⁷Daa ngue ñibe' con' ndxè' loo gu' xal
ñibe' Crist loon par niina loo gu'. Blab gu'
cart ndxè' loo taamas mèn co' nac hues
na' por cón che'n Crist co'te' nzo gu', ndee
gu'!

²⁸Ndlyazen le' Tad Jesucrist toloque' li
anggàc con' ndac loo gu'. Taandxè' gàca.

Mbryop Cart Co' Mque' Pab Ye's Loo Mèn Ciuda Tesalónica

Pab mque' ye's loo mèn co'
ngola's loo cóñ che'n Crist, mèn
co' mqueltàa loo cóñ che'n
Diox le'n ciuda Tesalónica.

1 Daa, Pab, ngue tel'en tedib cart
co' nac mbryop cart loo gu', gu'
co' ndxàc mèn hues nu' por cóñ che'n
Crist, gu' co' nqueltàa loo cóñ che'n
Crist le'n ciuda Tesalónica, gu' co'
thidte ndxàc loo cóñ che'n Diox co' nac
xud na' no gu' co' thidte ndxàc loo cóñ
che'n Tad Jesucrist. No leque tiemp,
ngue nii Silvan no Timote Diox loo
gu'. ²Ndlyazen le' Diox xud na' no Tad
Jesucrist na' ryo' lezo' li anggàc con'
ndac loo gu'. Ndlyazen le' Diox xud na'
no Tad Jesucrist na' li par yo nagàl lezo'
gu' loo Diox no par cue ban gu' rye nda
gu' no rye ndye'th gu' làth hues xtàa
gu'.

Trè' ngue lu' le' Diox tub rez cóñ
che'n mèn co'se' bere Tad Jesucrist,
yi'th Tad Jesucrist loo bé' loo izlyo'.

³Gu' co' nac mèn huesen por cóñ
che'n Tad Crist, ngue niin loo gu':
Toloque' gab nu' Diox quix U', Diox, loo
Diox, por cóñ che'n gu' tac nu' ñee no
non nu' le' gu' sate más ndxela's loo
Diox no loo cóñ che'n Diox. No ñee nu'
no non nu' le' gu' sate más nque'que'
lezo' ñèe gu' thiò xtàa gu' no tedib
xtàa gu'. Tataa mbez nu' loo Diox tac

ndxàalque' li nu' tataa. ⁴Por cona, axta
nu' ndyoodi's cóñ che'n gu' loo mèn co'
nqueltàa loo cóñ che'n Diox. No axta
nda' gust lezo' nu' co'se' ndyoodi's nu'
cóñ che'n gu' loo mèn co' ndxela's por
ncha'la's gu' no nxec yèe gu', no ndxàp
gu' yalxla's loo Diox mastale' ndxàc
ryethe con' co' nac ngòc nguàal con'
co' ndxàc loo gu' co' ndli nxi lezo' gu',
co' nac co' ndub ngu's mèn gu'. ⁵Pues
con' co' nac ngòc nguàal con' co' ndxàc
loo gu'a ndlu' le' Diox nac Diox nalì no
Diox nambìi por mod co' ndub rez Diox
cóñ che'n gu' par ndxàalque' ngòo gu'
loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo
gu' por ndyactìi gu' huax con' nalle'.

⁶Nalì nac Diox par tetìi Diox mèn
xalque' ngue tetìi mèn gu' nalle'. ⁷Nalì
nac Diox tac co'se' yi'th Tad Jesús loo
bé' loo izlyo' con angl co' lu' cóñ che'n
con' roo con' xèn che'n Jesús loo mèn,
sya, li Diox le' gu' co' ndyactìi nalle',
gu' li descans, ne, xalque' li nu' descans.
Huiza lyàa quìi bèel che'npe' Diox loo
izlyo'. ⁸Sya, yi'th Tad Crist par nali
tetìi Tad Crist mèn no zib quìi Tad Crist
mèn por cóñ che'n ryete con' ye'rsin'
co' mbli mèna, mèn co' ne'ndalte ngòn
di's cóñ che'n Diox par ta' mèn cuent
cóñ che'n Diox, mèn co' nac mèn co'
ne'ndalte ngòo loo cóñ che'n Diox, mèn
co' ne'ndalte ndubdi's loo di's ndac cóñ
che'n Tad Jesucrist na', di's co' ndlu'
xá mod lyá' mèn loo con' ryes. ⁹Mèna

tyactìi no tyuhuan mèna thidtene, co' nee di's, anze'f tith co' xà' Tad Crist mèna loo Tad Crist yiloa, Tad Crist co' ndxàp rye loothe con' roo con' xèn che'n Diox la's nii Tad Crist no la's ya' Tad Crist. ¹⁰Gàc con' ndxè' co'se' gàc huiz yi'th Tad Crist par gàc con' roo con' xèn loo Tad Crist por cón che'n ryethe mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo' co' ngòc che'npe' Diox, mèn co' ngòo loo cón che'n Diox por cón che'n Tad Crist. Tataaque' gàca loo gu', ne, tac ngola's gu' loo cón che'n Tad Crist por cón che'n di's co' mblon yalbàn loo gu'. Huiza, ryete na' co' ndxela's loo Tad Crist li par xyo'f lèe xyo'f xti's Tad Crist.

¹¹Por cón che'n ryete con' ndxè', toloque' mbez nu' Diox por cón che'n gu' le' Diox li le' gu' que tee ban lì xalque' ndxàal que tee ban lì gu' tac Diox mcui gu' par gàc gu' che'npe' Diox. No mbez nu' Diox le' Diox li, por cón che'n ryethe con' co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox, par gàc ryete con' ndac loo gu' co' nee lezo' Diox li Diox loo gu'. No mbez nu' Diox le' Diox lyath no gu' axta plóthe par xo'f zin' gu' zin' cón che'n Crist tac gu' ndxàpque' yalxla's loo Crist. ¹²Cona, mbezen Diox par gàca le' loo Tad Jesucrist na' gàc más con' roo no con' xèn por cón che'n mod co' ndlu' le' gu' nque tee ban lique' lâth xtau'a. Lâth xtau'a, gàc loo gu', ne, más con' roo no con' xèn por thidte ndxàc gu' loo Crist. Gàc con'a loo gu' xalque' nac con' ndac co' angndli Diox na' no Tad Jesucrist na' loo gu'.

Trè' nda' cuent cón che'n thib mbi' co' gáp xtol tín', mbi' co' ryo xo'f loo mèn loo izlyo'.

2 Per nalle' ngue niin tedib con' loo gu', mèn huesen por cón che'n Tad Jesucrist, cón che'n xá mod yi'th Tad Jesucrist na' no xá mod thidte queltàa na' loo Tad Jesucrist na': ²Anderhuen

gu'. Ña'ben di's loo gu' ne'ta'de gu' lugar ya ye'th lezo' gu' chele' gu' gòn mbi'thle' Tad Crist no mbiile' Tad Crist tedib vez. Lomiske' ne, ne'tyóode gu' no ne'zyebte gu' chele' chol mèn ñee loo gu' le' nu' mda'le' cuent loo mèn le' Diox mdoodi's no nu' cón che'n xá mod mbi'thle' Tad Crist no mbiile' Tad Crist tedib vez. Ne' ne' tyóo gu' chele' chol mèn mbez le' nu' mde'thle' di's cón che'n xá mod mbi'thle' Tad Crist no mbiile' Tac Crist tedib vez loo mèn. Ne' ne' tyóo gu' chele' chol mèn ñee loo gu' le' daa, co' nac Pab, mque' cart cón che'n con' ndxè' loo gu'. ³Ne'ta'de gu' lugar quedii mèn gu' nec thib mod. Tac ne'gàcte huiza no ne'zinte huiza ndoore' co'se' zin tiemp co'se' tyoo xà' lezo' huax mèn loo Diox. Lâth xtau'a, ryo xo'f thib mbi'. Mbi'a aseli cua'n mbi' xquin mbi' no xtol mbi' lâth mèn axta plóthe. Diox telux mbi'a thidtene yiloa. ⁴Mbi'a ndoote li con' ye'rsin' par leque mbi' xo'f lèe xo'f xti's mbi' no par gàc mbi' ngolo ngola's loo merpe' Diox no loo ryethe con' co' mbez mèn nac Diox xal tatol, no naxnax, no taamas mdo', no gunab loo co' ndyub xib mèn no loo co' nsál' mèn ya' mèn. Sate más tolo li mbi'a con' axtaque' li mbi' gan tyub mbi' le'n templ co' nac che'npe' Diox par gab mbi' loo mèn: Daa nac merpe' Diox.

⁵¿Ché' ne'tyede lezo' gu' co'se' ngo non gu', mdan cuent cón che'n con' ndxè' loo gu', cà'? ⁶Per nalle' gu' naneeque' cón nac co' nca' loo mbi'a par ne'yú' loode mbi' loo mèn axta co'se' gàc tiemppe' che'n mbi'a. ⁷Per nalle' cón che'n con' roo no con' xèn co' nacasloo cón che'n con' ye'rsin'a, mtlole' ngue xo'f zin' con' ye'rsin' lâth mèn. Ante ndxàc falt biiche xa' no ryo' xà' xa' co' ngue tau' loo no co' nca' loo con' zaba par ryo xo'f mbi' ye'rsin'a loo xnaa. ⁸Axta syare' ryo xo'f mbi' ye'rsin'a. No loo xnaa que tee ban mbi'

ye'rsin'a. Per co'se' yi'th Tad Crist, guth Tad Crist mbi'a ante con mbii che'n lad Tad Crist co' yidin' lad mbi'a. Telux Tad Crist rye loothe con' co' nzo la's nii mbi'a no la's ya' mbi'a por cón che'n xnìi co' nquée lad Tad Crist co'se' yi'th Tad Crist. ⁹ Co'se' gàc huij yi'th que tee mbi' ye'rsin'a loo izlyo', yi'th mbi'a loo izlyo' por cón che'n Mebizya. Mebizya lyath no mbi'a por huax con' co' nzo la's nii Mebizya no la's ya' Mebizya. Li mbi' ye'rsin'a huax con' roo no con' xèn co' nac con'xù'. No li mbi' ye'rsin'a huax con'xù' co' ryo xo'fxù' loo mèn par hui' mèna. Per ndxe'leque', ryete con'a nac yalgutyè'túb tím!. ¹⁰ Tataa mod li mbi' ye'rsin'a huax con' roo no con' xèn co' nac con' ye'rsin' par quedii mbi' ye'rsin'a ryete mèn co' anglyux yiloa. Gàc con'a loo mèn co' lyuxa tac ne'ndalte mèna ngala's mèna loo di's co' nac lícpe' par ngác nglá' mèna loo con' ryes. ¹¹ Por cona, sate más mbli Diox tolo mquedii leque mèna mèna loo co' nac yalgutyè'túba. ¹² Tataa mbli Diox loo ryete mèna par tolo zib quií Diox ryete mèna tac thidteneque' ne'ndalte mèna ngala's mèna loo di's co' nac lícpe'. Ale ndxe'leque', más mdyac lezo' mèna li mèna con' co' nac con' ye'rsin' loo Diox.

**Di's ndxè' ndlu' xá mod ncui
Diox mèn par yoo ban no
mèn Diox thidtene yiloa.**

¹³ Per part cón chenen, daa thidteneque' mbez: Diox quix U', Diox, loo Diox por cón che'n gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Crist, gu' co' anze'f nque' lezon ñèen por cón che'n Tad Crist. Tac Diox mcui gu' ndoore' cuec Diox izlyo' no xèn' Diox izlyo' par lyá' gu' loo con' ryes. Diox mtelá' gu' loo con' ryes. Por cón che'n Xpii Natú' mbli Diox con'a loo gu' par nzi tee xà' gu' loo cón che'n xab izlyo' par ngòc gu' mèn che'npe' Diox tac gu' ndxela'sque'

di's co' nac lícpe'. ¹⁴ Por cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes co' mdan cuent no co' mblon yalbàn loo gu'a, Diox mcui gu' par yan' no gu' con' roo no con' xèn che'n Tad Jesucrist na' no par ya gu' co'te' ñibe' Tad Jesucrist loo ryethe con' yiloa.

¹⁵ Por cona, gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Crist, leque gu' tolo bli nèe gu' loo cón che'n Crist.

Ne'yathla'ste gu' no ne'lá'ya'de gu'
con' co' mblu' nu' loo gu' cón che'n co'
ndxela's gu' cón che'n Diox, que naca
por di's co' mdyoodiz non gu', que
naca por cart co' mque'en ye's loo gu'.

¹⁶ Ndlyasquen, ne, le' yub Tad Jesucrist na' no Diox xud na' co' angngro'
lezo' nque' lezo' ñèe Diox na' no co'
thidteneque' ntiegán lezo' na', angli
Tad Jesucrist na' no Diox xud na' par
cue quee lezo' na' loo ryete con' ndac
co' gàc loo na' yiloa. ¹⁷ Ndlyazen le'
Tad Jesucrist na' no Diox xud na' tolo
li par ye'th lezo' gu' par li nèe gu' gu'
loo cón che'n Diox thidtene no tolo li
Tad Jesucrist no Diox xud na' par tolo
tyoodi's gu' no ta' gu' cuent cón che'n
di's ndac loo chol mèn no tolo li gu'
ryethe con' ndac co' ndxàal li gu'.

**Pab ngue bez loo mèn ciuda
Tesalónica co' ngola's loo cón
che'n Diox: Guuz gu' Diox por nu'.**

3 Per nalle', gu' co' nac mèn huesen
por cón che'n Crist, lult con' co'
ndlyazen li gu' nac: Gurez gu' Diox por
cón che'n nu' le' di's ndac co' ndlu' cón
che'n Tad Crist tolo yath no tolo yèn
pál co'te' nzo mèn. No gurez gu' Diox
dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn
tyal mèn par gòn mèn cón che'n di's
ndac par yòo lezo' mèn cón che'n di's
ndac xalque' ngòca làth gu' par nedrè',
ne. ² Láth ngue bez gu' Diox, bna'b
gu' loo Diox par lyá' nu' la's ya' mèn
ye'rsin' co' nac mèn nayi' no mèn nala.
Tac iryede mèn nac mèn co' ndxela's

loo Crist no loo cóñ che'n Crist. ³Lìcpé' ba'i, Diox ndlique' xalque' mcàbgòn Diox li Diox loo na!. Diox li nèe gu' loo cóñ che'n Crist. No quenap Diox gu' loo ryethe con' ye'rsin!. ⁴Ndxàpen yalxla's cóñ che'n gu' loo Tad Crist le' gu' lique' con' mniibe'en loo gu' no tolroke' li gu' co' ñibe'en loo gu!. ⁵Ndlyazen le' Tad Crist lyath no gu' par sate más ten' gu' le'n lezo' gu' susque' arid nque' lezo' Diox ñièe Diox mèn par sate más cha'la's gu' ñièe gu' hues xtaa gu' xal mcha'la's Crist ñièe Crist mèn.

Trè' nda' cuent xá mod ndxàal que tee bàñ mèn loo cóñ che'n di's ndac.

⁶Per nalle' ngue ñibe'en loo gu', gu' co' nac mèn huesen por cóñ che'n Tad Jesucrist na!: Gro xà' gu' loo mèn co' ndxàc hues na! por cóñ che'n Crist chele' chol mèna ngue tee za'f no co' indya'ste que' zin!, no mèn co' ingue tee ban lìde loo di's ndac xal mblu'en loo gu!. ⁷Leque gu' hui' xá mod ndxàal que tee ban gu' xalque' ngue tee banen no xalque' nac mod co' ndxàp nu!. Tac gu' neequé' ne'mque tee ban za'fte nu' làth gu!. Nu' mque'que' zin!. ⁸Ne' ne' nghua xle' nu' xít no lua' nec thib gu!. Chele' gu' mda' xít gu' no lua' gu' nduhua nu', mdix nu'i mcàa gu!. Ndxel'leque', mblin zin' ze no yál' con nít loon yéquen no con nít loon lechuzen par ne'li xolten nec thib gu' par anxle' nda' gu' con' nduhuan, clé? ⁹Mastale' ngòpen derech ngna'ben con' nghuan loo gu', per ndxe'leque', mblin zin' par hui' gu' xal ndlin par li gu' xalque' ndlin. Le' sya, tataa li gu', ne. ¹⁰Tac co'se' be' ngo no nu' gu', plá di's gunee nu' loo gu' le' chol gu' co' nzo làth gu' co' indlya'ste que' zin!, ne'ta' xle'de gu' con' hua hues xtàa gu'a. ¹¹Tac nzo mèn co' nda' cuent loo nu' cóñ che'n ndxep mèn làth gu' co' alithe nzi tee ban za'f làth gu'

xal mèn co' yende cho nesidad nde che loo. Thidtene ngue tee za'f mèna. Ndxel'leque', nac mèna mèn co' ndyoo ndxè! no mèn co' ndyoo ba', no mèn co' alithe ngue que tee la's loo zin' co' ndli taamas mèn co'te' ngue mèn zin!. ¹²Cón che'n mèn co' tataa naca, ñibe'en loo mèn no nco'xen loo mèn xalque' ñibe' Tad Jesucrist, li mèna zin' dib nzo yéc mèna no dib nzo lezo' mèna par li mèna gan lua' mèna no xít mèna co' hua mèna. ¹³Per gu' co' nac mèn huesen por cóñ che'n Tad Crist, ftolo li gu' con' ndac. No ne'yitacte lezo' gu' loo con' ndac co' ndli gu', ndee. ¹⁴Lomisque' ne, chele' chó gu' nzo co' nteri'th nza no thib lad nque' gu' di's co' ngue bezen loo gu' loo cart ndxè!, huen huen hui' gu' chó gu' nac mèna. Ne'ta'de gu' lugar queltàa no gu' mèna par tataa mod thyon mèna làth gu!. ¹⁵Per mastale' tataa ngue ñibe'en loo gu', indlyasten hui' yac hui' yèe gu' loo mèna. Ndxel'leque', bco'x gu' loo mèna xal mèn co' ndxàc huespe' loo cóñ che'n Crist, ndee gu'!

Lult di's co' mque' Pab ye's loo cart ndxè!.

¹⁶Ndlyazen leque yub Tad Crist co' ndli le' mèn cue nagàl lezo' loo Diox, no cue ban mèn rye nda mèn no rye ndye'th mèn làth xtàa mèn, tolo li par tolo cue gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' loo ryethe con!. Thidteneque' ngue tee noque' Tad Crist ryete gu' thidtene, ndee gu'.

¹⁷Yub daa co' nac Pab, daa mque' pla di's loo cart ndxè! co' nac di's co' ngue niin Diox loo gu' co' mque'en ye's con yape'en. Taandxè'que' ngon firm loo rye cart co' ntel'en loo mèn. Hui' gu' nexa. Taandxè' mod nque'en ye's. ¹⁸Ndlyasquen le' Tad Jesucrist na' tolo li anggàc con' ndac loo ryete gu'. Taandxè' gàca.

Nerleque' Cart Co' Mque' Pab Ye's Loo Thìb Mybòò Co' Ngro' Lèe Timote

Pab ngue que' ye's loo Timote.

1 Daa, Pab, nac thìb mbi' co' ndxe'
di's cóñ che'n Jesucrist ned ndyeen
loo mèn rye ned xalque' mnibe' Diox
loon, Diox co' ntelá' mèn loo con'
ryes, no xalque' ñibe' Tad Jesucrist
loon. Por cóñ che'n Jesucrist nzi quee
lezo' na' cóñ che'n con' co' gàc loo
na' yiloa. **2**Ngue que'en ye's ndxè'
lool, Timote, lùu co' nac xal xgan'pe'
daa loo cóñ che'n co' ndxela's na' cóñ
che'n Jesucrist. Anze'f ndlyazen le'
Diox xud na' no Tad Jesucrist na' li
anggàc con' ndac lool. Ndlyazen lyat
lezo' xud na' Diox no Tad Jesucrist na'
ñèe xud na' Diox no Tad Jesucrist na'
lùu. No ndlyazen le' Diox xud na' no
Tad Jesucrist na' li nagàl yo lezo'l loo
ryethe con' no que tee banl rye ndal no
rye ndye'thl làth xtàal.

**Trè' ngue lu' Pab cóñ che'n xley'
co' nac xley' gutyè' co' ndlu'
ndxep mèn loo xtàa mèn.**

3 Fte' lezo'l xalque' guniin lool
ndoore' co'se' tenen ned gan par ned
le'n yèezya' che'n làaz mèn macedon
par tolo yan'l le'n ciuda Efes par la'sl
no ñibe'l loo ndxep mèn co' ndxela's
loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n
Jesucrist, mèn co' nqueltàa tya, par
ne'lú'de mèna chol di's co' nac tedib
xley' loo taamas mèn tya. Tataa bli xal

guniina lool. **4**Ne'ta'del lugar loo mèna
tyub nza mèna loo chol cuent co' nac
cuentgoool no di's co' ndlu' cóñ che'n
mèn nación Israel co' nda' mèn cuent
loo xtàa mèn co' nac cóñ che'n bin mèn
co' mban pôla pôla. Thidtene ne'lá'de
mèna no ne'cuedte mèna chele' lùu
ne'tau'te loo di's co' ndyoodi's mèna.
Cuenta nac thib cuent co' angndyoodi's
mèn no angndxòn mèn. Nec thib mod
ndlyath no di'sa no cuenta mèn loo cóñ
che'n co' ndlu' Diox loo na' cóñ che'n
co' ndxela's na' cóñ che'n Crist par
altantleque' cue mèn loo cóñ che'n Diox
no xal ndxàal tyubdi's na' loo Diox.
Cona, beren, ngue ñibe'en lool, Timote:
Tolo blu' cóñ che'n Crist loo mèna.

5Tac con' ndxè' nac co' ñibe'pe'en
lool le' lùu lu' loo mèn gàp mèn thidte
xtùuz no gàp mèn thidte lezo' mèn loo
cóñ che'n Diox co' ndxela's mèn par tolo
que' lezo' mèn Diox no Crist, no que' lezo'
mèn ñèe mèn xtàa mèn thib lì yéc mèn
no thib lì lezo' mèn. No ñibe'l le' ryethe
xtùuz co' ndyro' lezo' mèn gàc thib xtùuz
ndac. No ñibe' loo mèn le' mèn, licque',
yila's loo cóñ che'n Crist co' nac lìce'.

6Ngue niin lool, ne, Timote: Nzo ndxep
mèn co' ne'ndalte li co' ñibe' Diox. Mèna
mdoo xà' lezo' loo cóñ che'n Tad Crist no
ngro xà' mèna loo cóñ che'n Diox. Mèna
mdyuhan loo cóñ che'n Diox por nzi tee
yòn mèna no nzi tee toodi's mèna ante
di's co' yende cóñ ntac. **7**Mèna ndly'a's

gàc maistr par lu' mèna cón che'n chol xley' loo mèn. Per prob mèna, axta ne' ne' inda' mèna cuent cón ndlu' mèna no cón ndyoodi's mèna. No axta ne' ne' ñee mèna cón nac co' ngue li nèe mèna loo xtàa mèna con dibaxla's par ñee mèna ñeene' ché', lìcque', nac con'a no dí'sa xal ñibe' Diox loo ley che'n Moisés par lu' mèna loo xtàa mèna.

⁸Per ndxe'leque', na' naneeque' huenque' nac yalniбе' che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn pólá chele' mèn tyubdi's loo rye con' no ndlu' mèn loo xtàa mèn, con' co', lìcque', ñibe'pe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn xal ndxàal li mèn xal ñibe' Diox. ⁹Per naneeque' na' no nonque' na' le' Moisés ne'ntan'te leya par ñibe' leya loo mèn nali no loo mèn nambii. Ndxе'leque', leya mxyo'f par ñibe' leya loo mèn brut; par ñibe' leya loo mèn naad no loo mèn nguu'd; par ñibe' leya loo mèn co' indlide cas loo Diox; par ñibe' leya loo mèn co' ndxàp xtol; par ñibe' leya loo mèn ye'rsin'; par ñibe' leya loo mèn co' indlide cas loo cón che'n Diox; par ñibe' leya loo mèn co' ndxuth xud no loo mèn co' ndxuth xna'; par ñibe' leya loo mèn co' ndxuth xtàa; ¹⁰par ñibe' leya loo mèn co' ncua'n xin' huan; par ñibe' leya loo mènbi' co' ndli yalmbi' con xtàabi' mènbi'; par ñibe' leya loo mèn co' ndli huan' myen' bix co' nac xin' chol mèn; par ñibe' leya loo mèn co' ngosua' yalgutýe'; par ñibe' leya loo mèn co' nde'thxù' lée Diox; par ñibe' leya loo taamas mèn xal nac mèn ndxè' co' nac ngolo ngola's loo xley' ndac ndxè'. ¹¹Cón che'n di's ndac co' ngue lu'en lool ndxè', Timote, thidtene ndyeei xalque' ndlu' di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes, Diox co' ndyac lezo' thidtene. Cón che'n di's ndac ndxè' ngòc zin' co' mxo'f zin' Diox loon.

Pab ngurez: Diox quix U', Diox, tac U' anze'f mblyat lezo' ñée U' daa.

¹²Mbezen Diox quix U', Tad, loo Tad Jesucrist na' tac Tad Jesucrist mblí

par ngòpen fuerz xal nquin daai. Tad Jesucrist naneeque' le' daa ndyooque' altant no ndyubdisquen loo ryethe con' co' ñibe' Tad Jesucrist loon. Por cona, mdoo Tad Jesucrist daa par xo'f zin'en zin' ndxè'. ¹³Per co'se' ndoore' gàc con' ndxè' loon, ngòc daa mèn co' gunii yèe gunii tìi cón che'n Diox. Ngòc daa mèn co' mque tee mdub ngu's mèn co' ngòo loo cón che'n Diox por cón che'n Crist. Ngòc daa mèn nay'i axta plóthe. Per ale mastale' mblin ryethe con'a, ale ndxe'leque', mblyat lezo' Diox gunèe Diox daa tac mblin ryete con'a xal mèn co' nau' loo no xal mèn co' nau' yéc loo cón che'n Diox. Ne'needen cón ngulàa yéquen no cón ngulàa lezon mblin con'a. Mblina tac tarte yilazen loo Tad Crist. ¹⁴Per mastale' ale tataa ngòc daa, ale le'l'e' sate más mbli Tad Diox angngòc huax con' ndac loon. Crist mbli le' daa ndxàp yalxla's loo Diox. Le' sya, Crist angmbli loon par nque' lezon Diox. No nque' lezon ñèen mèn co' ndxàc hues xtàa daa, ne, tac ndxàpen yalxla's loo Diox tataa mbli Diox loon por thidte mqueltàa non Jesucrist nalle'.

¹⁵Di's co' ngue que'en ye's lool ndxè' nac thib con' lìcpe', Timote. Ndxàal ta' ryete mèn lugar no yila's ryete mèn cón che'n di's ndac ndxè' co' ndlu' le' Crist Jesús mbi'th loo izlyo' par tí' no làa Crist Jesús mèn co' ndxàp xtol loo con' ryes. No ale ndyaquen, daa nac nerleque' thib mèn láth rye mèn co' ndxàp xtol. ¹⁶Por cón che'n con' mblin láth ngòc daa mèn co' nau' loo no mèn co' nau' yéc co'se' ngòc daa nerleque' mèn ye'rsin'a, ale mblyat lezo' Diox gunèe Diox daa. Tataa mbli Jesucrist par mblu' Jesucrist daa loo mèn por cón che'n con' co' ngòc loon le' Diox anze'f ncha'la's tín' loo mèn. Ryete mèn nanee looque' xal mque tee lin. Por cona, Diox mblí ngòc daa thib mbi' co' mblu' cón che'n xá mod susque' ncha'la's Diox ñée Diox mèn, mèn co'

yila's loo Crist par yòo ban no mèna Diox thidtene yìloa.¹⁷ Por cona, li na' par gàc con' guryath no con' guryèn ante loo Diox co' nac thib rey co' ñibe' thidtene, Diox co' ne'gathte thidtene, Diox co' indxù'de loo mèn, Diox co' angolux co' thidte ndxá. Loo Dioxa ndlyazen gab mèn con' roo no con' xèn le'n lín' co' ntlo, no le'n lín' co' ndxelo, no le'n lín' co' ne'lith node thidtene. Thidtene taandxe' gàca.

¹⁸ Timote, lùu co' nac xal xgan'pe' daa loo cóñ che'n Diox, ngue ñibe'en lool par lil con' ndxè' xalque' ndyubdi's ndac thib solndad co' ndyee loo xó!. Bli con' ndxè' xal nac con' ndac co' nac xtùuz co' nzo le'n lezo'l co' nac cóñ che'n co' gunii no co' mde'th mèn co' ngòc hues na' loo cóñ che'n Diox cóñ che'n lùu. Mèna gunii cóñ che'n lùu por lèe Diox. ¹⁹ Fquenap xtùuzl par que nol xtùuz ndac no par ne'tyoo xà'de lezo'l loo co' ndxela'sl. Tac nzo ndxep mèn co' inquenapte xtùuz co' ndili mèn. Leque mèna mblá'yá! mèna loo xtùuz ndac mèna. Mèna ngro xà' loo co' ndxela's na!. Leque mèna ngue teza' xtùuz mèna par ne'yila'ste mèna más loo co' ndxela's na!. Mèna mdyuhuan loo con' ngola's mèna loo cóñ che'n Diox. ²⁰ Làth mèna ngo thib mbi' co' ngro' lèe Himene no tedib mbi' co' ngro' lèe Alejandr. Ryop mbi'a mblàan cóñ che'n mebizya par li Mebizya loo ryop mbi'a xal nee lezo' Mebizya no par té'th mèna ya ne'tolode ñii yè ñii tìi mèna cóñ che'n Diox par texi mèna lezo' Diox.

Pab ngue lu' xá mod ndxàal cuez mèn Diox.

2 Nerleque' con' co' más ndlyazen lil, Timote, bnibe' loo mèn co' ndxela's co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Crist trè!, ña'b mèna loo Diox, no cuez mèna Diox, no teri'th mèna di's loo Diox, no gab mèna: Diox quix U', Diox, loo Diox por cóñ che'n

ryete mèn. ² Ndxàal cuez mèna Diox por cóñ che'n ryethe mèn co' ndxàc gobiern chol nación no chol estad par ta' mèna lugar nagàl que tee ban na' no cue na' rye nda na' no rye ndye'th na' no par li mèn cas loo Diox xal ñibe' Diox loo mèn, no thidte que tee ban ndac mèna loo xtàa mèna. ³ Tac con' co' ngue niin loo gu' par li gu' nac thib con' ndac. No naca thib con' co' ndxòo lezo' Diox, Diox co' nac xa' co' ntelá' na' loo con' ryes. ⁴ Diox ndlya's ryete mèn lyá' loo con' ryes. No ndlya's Diox ta' mèn cuent no té'th mèn cóñ che'n di's ndac co' nac licpe'. ⁵ Tac thidte Diox nzo. No thidte mbi' co' nteri'th di's cóñ che'n mèn loo Diox nzo. Mbi'a nac Jesucrist co' mbi'th yáal xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo!. ⁶ Leque yub Jesucrist mda' lugar mquée yalguth loo Jesucrist par tataa mod mdix Jesucrist cóñ che'n xtol mèn loo Diox. Cón che'n xá mod le'le' Jesucrist mdix cóñ che'n xtol mèn mde'th mèn co' ngòc xin' mté'th Jesucrist co' mtel' Jesucrist co'se' ngolo ngòc yaltíi loo Tad Jesucrist. ⁷ Par gon yalbàn cóñ che'n ryete con' co' ngòc loo Jesucrist, Diox mdoo daa no mblec Diox daa par gon yalbàn no par huen di's cóñ che'n di's ndac che'n Jesucrist loo mèn. Lìcque' nac di's co' niin lool ndxè', Timote. Inquediiden lùu. Diox mcui daa par nac daa maistr co' ndlu' loo mèn co' nac mèn chol nación cóñ che'n xá mod ndxela's na' loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n di's ndac co' nac licpe'. Ante ndyoodizen con' licpe' ned ngue tee'en tac ndxelasquen loo Crist no loo cóñ che'n Crist. Indyè'den.

⁸ Cona, ndlyazen le' mèn co' ndxela's loo cóñ che'n Diox, mèn co' nqueltàa ryete lugar, cuez mèna Diox. Ndlyazen le' mèna, lìcque', gàc mèn nambíi no mèn nalí loo Diox par gòn Diox di's co' cuez mèna loo Diox. Ndlyazen le' mèna ne'gàcte mèn nayi!. Ne' ne' gàc mèna mèn co' ngyoo no xtàa. ⁹ Lomisque',

ndllyazen ñiił loo mèngot ne'gocte mèngot vestid arid bunch co' nac xab mèngot. Goc mèngot xab mèngot co' be'the. Ne' ne' arid bunch no ne' ne' arid nol'. Nabe'ste goc xab mèngot par gáp mèngot mod loo mèn, co' nee di's, ne'tye'ste mèngot arid. Ne'toxicua'de mèngot arid yéc mèngot. Ne' ne' que' mèngot yi'f or nza mèngot. Ne' ne' co mèngot coral co' anze'f nabe's ñaa yen mèngot. Ne' ne' goc mèngot vestid co' anze'f náp ntac tac ihuente nac con'a par mèngot co' nzo loo cóñ che'n Tad Jesucrist. ¹⁰Ndxe'leque', lugar de tataa goc mèngot, más huen li mèngota con' co' nac con' ndac, co' nee di's, gàc mèngot mèn co' non carida ñèe xtàa xalque' mèn co' ndlu', lìcpe', ndxela's mèngota loo Diox no ngro xà' mèna loo cóñ che'n xab izlyo!. ¹¹Lomiske' ne, ñibe'l co'se' nqueltàa mèn le'n templ, xèe cue mèngota par gòn mèngota co'se' nzi té'th mèngota cóñ che'n Diox. Nado' gàc mèngota co'se' xèe cue mèngota. ¹²Tedib con' ñibe'en lool, ne, Timote: Ne'ta'del lugar gàc thòb mèngot maistr par lu' mèngot loo mènb'i' co'se' queltàa mèn le'n templ loo xnaa. Ne' ne' ta'l lugar ñibe' mèngot loo mènb'i!. Ndxe'leque', xèe cue mèngota co'se' queltàa mèn le'n templ. Ne'càb rode mèngota loo mènb'i!. ¹³Tac co'se' mbli Diox ngo ner mbi' loo izlyo!, ner Adán ngòcsua!. Ngoloa, mdyoxcua' Ev. ¹⁴Mebizya ne'nquediide Adán. Ndxe'leque', mquedi Mebizya Ev. Por cona, ale ner Ev mcua'n xquin Ev no xtol Ev loo Diox. ¹⁵Per mastale' tataa ngòca loo Ev, myen'got lyá' chele' mèngot, lìcque', ngola'sle' loo Diox. Tataa gàca chele' mèngota tyan xin', no chele' mèngota toloque' que' lezo' ñèe xtàa mèngot, no chele' mèngot tolo ryo xà'que' loo cóñ che'n xab izlyo' par gàc mèngota che'npe' Diox. Tataa gàca chele' mèngota huenque' ñibe' loo xtùuz no lezo' mèngota.

Pab ngue lu' xá mod li mèn co' tyoo ner loo mèn co' ndxela's, mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox.

3 Di's co' ngue niin lool ndxè' nac licpe', Timote. Chele' chol mèn ndryo' ndlyen' lezo' xo'f zin' mèna zin' par tyoo ner no tyoo naa mèna loo mèn co' ndxela's co'se' queltàa mèn le'n templ, lìcque', con' ndac nac zin' co' ndryo' ndlyen' lezo' mèna li mèna. ²Por cona, ngue niin lool, Timote: Mèn co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox, mèn co' nxo'f zin' zin' cóñ che'n Crist loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox, ndxàlque' que tee ban mèna thòb mod ndac co' yende chó mèn yoo mèna. Gàc mèna mèn co' ndyub no thidte xà'got co' nac xin' sa'l. Gàc mèna mèn co' nagàl yòo lezo' ñèe xtàa. Gàc mèna mèn co' altant ndyoo loo zin' co' ndli mèna liz mèna. No ndxe'sleque' li mèna xtùuz co' nac xtùuz co' ndli mèna. Gàc mèna mèn co' gáp mod par gab taamas mèn le' mèna nac mèn guryath no mèn guryèn. No naquinque' tyoo lezo' mèna ta' mèn posad loo chol mèn tit co' nde too naa chop son huiz. Gàc mèna mèn ndac co' nalas nac par lu' mèna loo taamas mèn cóñ che'n Crist. ³Ne'gàcte mèna mènguy co' ndxu chol nítguy. Ne' ne' gàc mèna mèn co' yáp di's no mèn co' ncua'n di's. Ndxe'leque', gàc mèna mèn nado' no mèn co' ne'yòode lezo' yoo di's. Ne' ne' gàc mèna mèn co' nde yath ñèe tmi co' ndlixù' mèn gan. Ndxe'leque', naquin gàc mèna mèn ndacpe', mèn co' cue no xtàa rye nda mèn no rye ndye'th mèn. Gàc mèna mèn co' ne'gath lyuxte par ñèe mèna tmi. ⁴Naquinque' gàc mèna thòb gundan ndac co' ñibe' ndac loo mèn guliz mèna. No li mèna le' xin' mèna gàc myen' nado' no gáp myen' mod loo rye mèn. ⁵Tac chele' mèn co' gàc mèn co' tyoo ner no co' tyoo naa loo mèn co'

nqueltàa loo cóñ che'n Diox ne'gácte ñibe' loo mèn gulizpe' mèn, ɔxá mod gác mèna quenap mèna no ñibe' mèna no tyoo ner no tyoo naa mèna loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox, sya? Yende mod ñibe' mèna chele' mèna tataa nac, ɔlé? ⁶Mèn co' gác mèn co' tyoo ner no co' tyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox, idxàalte gác mèna mèn co' diz ngola's loo cóñ che'n Diox no co' diz ngòo loo cóñ che'n Diox. Tac ne'stolque', làth xtau'a aseli mèna tye's mèna xalque' mdye's Mebizya. No yiloa, quexù' Diox mèna xal mquexù' Diox Mebizya' par tyactii mèna yiloa xalque' tyactii Mebizya yiloa. ⁷Lomisque' ne, nquinque' gác le' mèn co' tyoo ner no co' tyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox gáp mod loo mèn co' tarte yòo loo cóñ che'n Diox par gáp mèn yalxla's loo Diox par nec thib mod no nec tedib mod yende mod quexù' mèn co' tarte yila's mèn co' tyoo ner no co' tyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox. Chele' mèn co' tyoo ner no co' tyoo naa li tataa mod, le' sya, càba loo mèna ne'thyonte mèna no ne'yigàade mèna loo Mebizya xal co'se' ndlyàa má' guli quíì loo thib tramp.

Pabl ngue lu' trè' xá mod li mèn co' nquenap templ no mèn co' ndlyath no taamas mèn le'n templ.

⁸Lomisque' ne, cóñ che'n mèn co' li sirv loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox, mèna ndxàal gác mèn co' ndxàp mod par gab taamas mèn le' mèna nac mèna guryath no mèn guryèn. No ne'gácte mèna mèn ye'rsin' xal nac mod co' ndyoodi's mèn. Ne'gácte mèna mèn co' ndyuuz. Ne'gácte mèna mèn co' ndli huan' loo xnaa co'se' ndi' mèn no ntho' mèn, co' nee di's, ngo mèn má' xi'tha par xexte li mèn gan tmi loo xtàa mèn. ⁹Ndxàalque' gác mèna mèn co' nda' cuent co' huenleque' cóñ che'n con'

co' idxòn ndacte mèn loo cóñ che'n Crist co' ndxela's na!. No ndxàal que tee ban ndac mèna thib mod co' yende con' ten' mèna le'n lezo' mèna cóñ che'n xtùuz co' ngue no mèna cóñ che'n Crist. ¹⁰Nerleque' naquin gác preb mèna ñeene' xal nac mèn co' li sirv loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox, ñeene' ché' nzo chó falt ndxàp mèna. Chele' mèna yende chó falt no mod ndxàp, nzoque' mod xo'f zin' mèna zin' co' nac cóñ che'n Crist. ¹¹Lomisque' ne, le' xa'got co' nac sa'l mèn co' li sirv loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox, gác xa'gota mèn nado' co' ne'yòode loo cuent yix. Ndxe'leque', gáp mèngota mod no li nèe mèngota mèngota loo cóñ che'n Crist co' ndxela's na!. No gác mèngota mèn ndacpe' co' ndyoo altant loo ryethe con!. ¹²Bnibe' loo mèn co' li sirv loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox gác mèna mèn co' ndyub no thidte xa'got co' nac xin' sa'l mèna. No gác mèna gundan co' ñibe' ndac loo mèn gulizpe' mèna. ¹³Tac mèn co' ndlyath no mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox co' nabe'ste ndyoo naa loo zin' co' ndli mèna, mèna ndli gan ndxàc con' guryath no con' guryèn loo mèna. No sate más con dibaxla's tyoodi's mèna cóñ che'n xá mod ndxela's mèna loo Crist no loo cóñ che'n Crist.

Trè' ngue lu' Pab cóñ che'n co' ndxela's na', con' co' inonte huax mèn no con' co' inda'de huax mèn cuent.

¹⁴Ngue que'en ye's ndxè' lool, Timote, mastale' ndub quee lezon xaste gal neen máal par nedrè!. ¹⁵Tac antale'i, chele' daa lyen' no ne'yilode gal neen máal, cona ngue tel'en cart ndxè' lool par ñeel xá mod ndxàal tyoo naal no tyoo nerl loo mèn co' nac mèn gulizpe' Diox. Fte' lezo'l mèna nac mèn che'n Diox co' lìcepe' nabán. Mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox chol lugar, mèna

ngue ta' fuerz par nda' mèna cuent
cón che'n Crist co' nac con' lícpe' loo
taamas mèna co' tarte yila's, co' nee di's,
nac mèna xal thib cimient no thib pilar
co' nda' fuerz loo thib yòobé'.

16 Lícpe' ba'i, con' roo no con' xèn nac
alux con' co' nac cóñ che'n con' co' be'
nacasloo loo huax mèna co' nac xley' co'
ndxela's na' loo Diox no loo cóñ che'n
Diox, co' nee di's:

Leque Diox mblu' Diox loo mèn
co'se' mbi'th yáal Crist loo izlyo'
ndxè! xal ndxáal chol mèn loo izlyo'
ndxè!. Diox mblo ro no mblu' Diox loo
mèn nalì no nambii nac Crist tac yub
Diox mblo xban Crist. Mbyú' loo Crist
loo angl. Mbyath no mbyèn cóñ che'n
Crist loo mèn le'n chol nación dib
athu loo izlyo!. Ngola's mèn co' nziri
loo izlyo' loo Crist. Ngoloa, nguáp
Crist loo bé' co'te' nac yòoba!.

**Di's ndxè' ndlu' loo na' cóñ che'n
mèn co' ndryo xà' loo cóñ che'n
Crist xal nac mod co' ndxela's
na' loo Diox por cóñ che'n Crist.**

4 Per nambiite di's no nambiite
cuent ndlu' Xpii Natú' loo na' le'
le'n lult tiemp co' yi'th nque nzo ndxep
mèn co' ryo xà' loo co' ndxela's mèn xal
ndxela's na' cóñ che'n Tad Crist. Mèna
más ndxòo lezo' nda' mèna lugar ndxòn
mèna ro chol xpii co' nquedii mèn par
quedii xpiia mèna. No yila's mèna loo
xley' co' nac xley' meexù!. **2** Más tyub
nza mèn gòn mèn ro mèn co' ntembii
ro no co' ntembii xti's co' nac mèn
gutye!. Inden'te mèna le'n lezo' mèna
cón ngue li mèna xtùuz che'n cóñ ngue
li mèna ché' naca con' huen o ché' naca
con' mal. **3** Mèn ye'rsin' co' tataa nac,
inda'de mèna lugar loo xtàa mèn co'
ndlya's selya!. No lomisque!, inda'de
mèna lugar hua mèn chol con' co' nac
xít mèn no lua' mèn. Tataa ndli mèna
par ne'huade chol mèn bél' mastale'
yub Diox mtan' xít mèn no lua' mèn

co' ndxuhua mèn, mèn co' ndxela's loo
Diox no loo cóñ che'n Diox, no mèn
co' nda' cuent co' nac lícpe' cóñ che'n
Diox tac co'se' ndxuhua mèna xít mèna
no lua' mèna mèna mbez: Diox quix
U!, Diox, loo Diox. **4** Tac rye lootho con'
co' mxèn! Diox no co' mtoxcua' Diox,
huenque' naca. Nec thib con'a indxàalte
tè'b mèn loo xtàa mèn chele' mèn lyas
huai. No chele' mèn gab: Diox quix U!,
Diox, loo Diox, yende cóñ lii. **5** Tac xti's
Diox co' ndlab mèna no di's co' mbez
mèna Diox co'se' mbez mèna Diox, di'sa
ndli loo mèn ryete con' ndxuhua mèn
con' ndac naca loo mèn par hua mèn.

**Pab ngue lu' loo Timote xá mod
ndxàal que tee ban Timote
par tolo gác Timote thib moz
ndac che'n Tad Jesucrist.**

6 Chele' lu' lùu ryete con' ndxè! loo
mèn co' nac hues xtàa na' por cóñ che'n
Crist, Timote, gác lùu thib moz ndac
co' nxo'f zin' zin' cóñ che'n Jesucrist
loo mèn. Sya, tataa mod leque lùu
que tee ban loo di's che'n di's ndac co'
ndxela's na' co' gác lool xal xít no lua'l
co' li par gál lezo'l, di's co' ndxela'sl
loo no co' nac thib xley' ndac xalque'
nac co' nda nquel xís co' nac cóñ che'n
Crist co' mté'thl. **7** Lomiske' ne, niin
lool, Timote: Ne'tyub nzadel arid loo
chol cuent gox co' nac cuent natont
che'n izlyo' ndxè!. Más huen, ñibe' loo
lezo'l no ftoo lezo'l par tolo que tee lil
cas loo cóñ che'n Diox xal ndxàala no
maste. **8** Per niin thib con' lool, Timote:
Ejercis co' ndli na' par ryo xcuén lad
na', ndxepte con' ndac ndli loo lad
na!. Per chele' na' ngue que tee lique'
cas loo cóñ che'n Diox xal thib myen'
co' nguith par tolo xec myen'a loo
yalguyith, thib mod tedib mod ncàba
con' ndac loo na', que naca cóñ che'n
yalnaban ndxè!, que naca cóñ che'n
yalnaban co' yi'th nquea. **9** Licque' nac
di's co' ngue niin lool ndxè!, Timote:

Indyè'de di's co' nac cóñ che'n di's ndac ndxè'. Ndxàalque' gòn ryete mèn di's ndxè' no yila's ryete mèn cóñ che'n di's ndac ndxè'. ¹⁰Tac por cona ndli na' zin' no nxec yèe na' loo ngòc nguàl con' co' ndli mèn loo na' axta plóthe. Le'i càb yila's huax mèn loo Crist no loo cóñ che'n Crist tac na' nzi quee lezo' loo Diox cóñ che'n con' co' gàc loo na' yiloa, Diox co' nabán thidtene. Diox ngue xèn' izlyo' no ngue quenap Diox ryete mèn loo izlyo!. Per ale ndxe'l quee', loo na' co' ndxela's loo Diox, Diox mtelá' na' loo con' ryees.

¹¹Ryete di's co' ngue que'en ye's lool ndxè', Timote, ndlyazen ñibe'l loo mèn li mèna no lu'l cóñ che'n di's ndac loo mèn par nedrè!. ¹²Lomisque' ne, leque lùu hui' xá nque teel. Gòp lezo'l par ne'ta'del lugar xiis no mèn lùu por nacl myen'bi'. Ndxel quee', tolo bli con' ndac par hui' mèn co' ndxela's lool xá nac mod ndyoodi'sl, no xá nac mod nque tee banl co' nac mod nque' lezo'l ñèel mèn, no xá nac mod co' ndyubdi'sl loo Xpii Natú' co' ñibe' lool, no xá mod nquenap lùu lùu par tolo gàcl thib mbyòo co' nque tee ban lì no co' nque tee ban nambìi loo mèn. ¹³Láth be' tarte zin daa par nedrè' loo gu', loo xnaa blab libr co' nac xti's Diox loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox. Ftolo co'x loo mèn no blu' loo mèn par ye'th lezo' mèn loo cóñ che'n Diox. No ftolo lu' loo mèn cóñ che'n Diox axtaque' galen lool. ¹⁴Nellá'ya'del lùu loo con' ndac co' mbli Diox angngòc lool co'se' mxo'f mèngool ya' mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox ladl. Tac con'a nac con' co' mnibe' lezo' Diox no con' co' angngro' lezo' Diox gàc lool.

¹⁵Por derech, bli xtùuz cóñ che'n co' ngue niin lool ndxè!. Fxo'f zin' cóñ che'n con' ndxè' par lu'l loo ryete mèn le' zin' co' nxo'f zin'l loo cóñ che'n Crist ndli leque lùu ngue té'th no ngue

tyubdi's ndacl loo cóñ che'n Crist, ne. ¹⁶Anderhuenl. Leque lùu fquenapl loo cóñ che'n Crist. Bli nèe leque lùu loo xley' co' ndlu'l co' nac xley' che'n Diox. Altant ftoo loo xley' co' ndlu'l. Tac chele' lùu tataaque' ngue li, sya, ryete mèn non, lìcque', ndxela'sl loo cóñ che'n Crist no loo Crist. Lomisque' mod, chele' lùu tatua'que' lyath no taamas mèn li mèna xal ndlil, le' sya, ryete mèn gòn rol no yila's mèn xal ndxela'sl, ne.

Trè' ngue lu' xá mod ndxàal que tee ban no na' taamas mèn co' ndxela's.

5 Timote, ne'yoodel nec thib mèngool. Ndxel quee', fco'x loo mèngool xal loo xudpe'l. Fco'x loo myen'bi' xal loo huespe'l, ne. ²Fco'x loo xa'gotgool xal loo xna'pe'l. Fco'x loo myen'got xal loo fta'npe'l. Thib lì yécl thib lì lezo'l bli ryete con' ndxè'.

³Blyath no xa'got viud co', lìcpe', nac xa'got viud par que no xa' con' naquin xa' co' nac con' co' nde che loo xa', xa' co', lìcque', naquin con!. ⁴No chele' chó xa'got viud ngue no xin' o ngue no xa' xot xa', naquin ner lu'l myen' par gàp myen' mod loo mèn co' nac gundan loo myen' li myen' leque mod xal mque' lezo' xud myen' gunèe xud myen' myen!. Tataaguè' que' lezo' myen' ñèe myen' xud myen!. Tac con' co' ndli myen' loo mèn guliz myen'a, naca thib con' ndac no ndxòo lezo' Diox mod co' tataa nque' lezo' mèn ñèe mèn xud mèn no xna' mèn no mèn guliz mèn.

⁵Xa'got co', lìcque', nac xa'got viud no mbyan' thib xa'got, bnibe' loo xa' ante tyub quee lezo' xa'got viuda loo Diox no thidtene cuez xa'got viuda Diox ze no yál!. ⁶Per xa'got viud co' nzo làth gu' co' ante ndoo lezo' más nda' xa' gust lezo' xa', xa'got viuda nac xal thib xa' co' nguth loo cóñ che'n Diox. ⁷Bnibe' loo mèngot viuda li mèngot viuda ryete con' xal ngue niin lool ndxè', Timote,

par yende chó mèn yoo mèna por ne'nglide mèngot viuda con' ndac, ne.
8 Tac chele' chol mèn co' mbez ndxela's mèna loo Diox no iñibe' ndacte mèna loo mèn guliz mèna xal gundanpe', mèna ncà di's cón che'n co' ndxela's na!. Más nazab ndxàc mèna loo mèn co' indxela'ste cón che'n Diox.

9 Lomisque' ne, loo list co'te' nzib lèe mèngot viud, ndxàal tyub ante lèe mèngot viud co' nzo masre' ayon lí!. No ante tyub lèe mèngot viud, mèngot co' mque no thidte xa'bi' co' ngòc sa'l mèngota, loo list, ne. **10** Bla's loo xa'got viuda ñeene' ñché' ngue ta' mèn cuent le' xa'gota nxo'f zin'que' zin' ndac? Ñeene' ñché' mxàn xin' xa'? Ñeene' ñché' mda' xa' posad loo mèn tith co' mna'b posad? Ñeene' ñché' mbli xa' sirv no ché' mbli xa' cas loo mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo! co' ngòc che'npe' Diox? Ñeene' ñché' mda'la's xa' ndxep con' loo mèn co' mxac yaltii? Ñeene' ñché' nzore' chó más zin' ndac mbli xa'got viuda loo rye loote zin' ndxè? Tataa ndxàal gàca ndoore' yòo lèe xa'gota loo list, ndee.

11 Tedib con' ndlyazen niin lool ne, Timote: Ne'tubtel lèe chol xa'got viud co' be' nzo ndxepte lí!. Tac co'se' tlo tyub yo'f lezo' mèngot viuda loo co' nac cón che'n xab izlyo!, sya, tyoo xà' lezo' mèngot viuda loo cón che'n Crist. No yiloa bere mèngot viud, selya' mèngot viuda tedib vez. **12** Le' sya, leque mèngot viud yen'a ngue zib quíi mèngot viud loo cón che'n Crist por con' co' mcàbgòn mèngota li mèngota loo cón che'n Crist no ne'tolode xa' li xa'i. **13** Más de cona, chele' mèngot viuda que tee liz por liz mèn, gàc mèngota mèn za'f. No iante gàc mèngota mèn za'f. Ndxe'leque', gàc mèngota mèn co' ta' cuent yix, ne. No li mèngota ngòc nguàal con!. No tyoodi's mèngota con' co' indxàalte tyoodi's nec thiè mèn. **14** Por cona, ndlyazen más huen selya'

myen'got viud yèn'a par tyan xin' myen' no gàc myen' gundanpe' liz myen' par tataa mod ne'ta'de myen'got viuda arid lugar par yecloo mèn co' nayi' ñèe gu' par ñii yèe ñii tìi chol mèn co' nac ngolo ngola's cón che'n mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox por cón che'n Crist. **15** Tac nzoque' ndxep xa'got viud co' ngro xà'le' loo cón che'n Crist no nalle' ngue li mèngot viud xal nac co' ndlya's Mebibiza.

16 Lomisque' ne, chele' chó mènb'i o mèngot co' ndxela's ndxàc mèn guliz mèngot viud, ndxàal lyath no mèn guliza mèngot viuda par ne'ñia'bte mèn guliza gast loo mèn co' ndxela's co' nqueltàa par lyath no mèn guliza mèngot viuda. Tataa gàca tolo que no mèn co' ndxela's co' nqueltàa gast par lyath no mèn co' nqueltàa mèngot co' nac licpe' viud co' nde che con' loo co' naquin con!.

17 Le' loo mèngool co' nabe'ste ñibe' no co' nabe'ste ndyoo ner no co' nabe'ste ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox na, sate más li mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox con' guryath no con' guryèn loo mèngoola. Masre' naquin li mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox con' guryath no con' guryèn loo mèn co' ngo yalban no loo mèn co' ndlu' cón che'n Diox loo mèn. **18** Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub dì's co' mbez: Ne'codel yex ro burr co' ndloo ndub loo bacdo' nzob triu par ga's nzob triu. Con'a nee dì's, mèn co' nxo'f zin' zin' co' nac cón che'n Diox naquinque' yo ray mèna por zin' co' nxo'f zin' mèna par hua mèna.

19 Lomisque' niin lool, ne, Timote: Ne'gontel chol cuent co' ñii yèe ñii tìi mèn cón che'n mèngool. Ndxè'leque', gòn'l cuenta ante co'se' nzo nol chop o son mèn co' ta' cuent cón che'n mèngoola ñee mèna ñeene' ché' lìca o ché' ilicta par ne'queyèexù'de mèn mèngoola. **20** Per loo mèngool co'

toloque' ngue tee cua'n xquin no ncua'n xtol na, naquinque' yool mèngoola loo rye mèn co' nqueltàa par tataa mod zyeb taamas mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox, ne. ²¹Daa ñibe' lool, Timote, no ngue tan'en di's ndxè' lool loo Diox no loo Tad Jesucrist no loo rye angl co' Diox mcui par li angl thib zin' che'n Diox: Ftolo lique'l xal ngue ñibe'en lool ndxè'. Ne'lidel par más hui'l loo thib mèn làth xtàa mèn. Ne'lidel par más tyu' thib mèn loo xtàa mèn. ²²Ne'xo'f zin'gàdel zin' loo mèn co' nac mèngool co' nqueltàa loo cón che'n Diox par ñibe'l loo mèna par tyoo ner mèna loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox ndoore' co'se' ñeel xá mod nque tee ban mèna. Tac ne'stolque' tataa mod le'lle' lùu cua'n xquinl no xtoll xal ndli taamas mèn. Ne'ta'del lugar li leque lùu chol con' ye'rsin!. Más huen nambìi no nalì fque teel loo cón che'n Diox.

²³Más de cona, com le' lùu ndyac yíiz lezo', ¿lé?', ne'gudel ante nít dòp co' nac nít yée. Yende cón lii gul chu'th vin làtha par yac yíiz co' nden' lezo'l.

²⁴Lomisque' ne, loo xnaa ndxú' xtol che'n ndxep mèn ndoore' co'se' tub rez Diox cón che'n xtol mèn loo mèn. Le' taamas mèn co' ncua'n xquin no xtol na, xtol mèna indxú'de loo xtàa mèn nalle!. Per yú' xtol mèna axta co'se' zin huiz tub rez Diox cón che'n mèn loo mèn. ²⁵Lomisque' ne, ryete zin' co' nac zin' ndac co' ndli mèn loo xtàa men, le'i ndxú'que' loo xnaa loo mèn. Per mastale' nzoque' ndxep con' ndac co' ndli mèn loo xtàa co' indxú'de loo mèn, con' ndaca ryo xo'fque' loo xnaa tac Diox li le' con' ndaca ryo xo'fque' loo xnaa co'se' tub rez Diox cón che'n mèn loo mèn.

6 Niin tedib con' lool ne, Timote, por part cón che'n mèn co' ndxela's, mèn co' nac moz co' nque zin' huiz loo patrón: Naquin gáp mèn co' nac moz mod loo patrón mèn par tataa

mod ne'ñii yèede no ne'ñii tiide mèn lèe Diox no ne'ñii yèede no ne'ñii tiide mèn cón che'n xley' na!. ²Lomisque' ne, chele moz nque zin' con patrón co' ndxela's loo cón che'n Crist, ihuente naca tè'b moz patrona thib lad o gàc moz moz za'l loo patrón por ndxàc hues moz patrón por cón che'n Crist. Ndxel'leque', naquin más altant tyoo moz loo zin' che'n patrón xal ndxàala. Tataa ndxàal li thib moz tac patrón moz ndxela's loo cón che'n Crist no nac xa' mèn co' ndxàc hues co' nque' lezo' ñée xtàa xa' por cón che'n Crist. Con' ndxè' ndlyazen lu'l loo mèn no col yalbàn cón che'na loo mèn, Timote.

Pab ngue lu' trè' xá mod yo nagàl lezo' mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Crist.

³Chele' chol mèn ndlu' tedib con' no ne'yòode lezo' mèna loo di's ndac che'n Tad Jesucrist na!, no ne'yòode lezo' mèna cón che'n di's co' nac xley' na' co' ndlu' cón che'n xal ndxàal li mèn cas loo Diox, ⁴mèna nac mèn nate's no mèn naxal' co' yende cón ndxác. Nac mèna xal thib mèn yíiz con ryethe co' nac co' ndyub yo'f lezo' mèna. No con' co' ndyub yo'f lezo' mèna ndli par noo noo ndyoodi's mèna cón che'n chol di's no chol xley' che'n mèn loo izryo!. Mod co' ndxap mèna no xal ndli mèna, con'a ndli ndxan lezo' mèna ñée mèna xtàa mèna. Nzyál' di's nzyál' cuent làth xtàa mèn ngyoo mèn con xtàa mèn. Asendli mèna nda' mèna xyàn lezo' taamas mèn. Thidtene indxapte mèna yalxla's loo xtàa mèna. ⁵Mod co' ndxap mèna ndli thidtene ngyoo mèna làth xtàa mèna, mèn co' ngue no xtùuz zab co' nac leque mèn co' ndli nzye' xtùuz mèn no lezo' mèn par gàc mèna mèn ye'rsin!. Mèna indlibe'de cón che'n Diox co' nac con' lìcpe!. No ndli mèna xtùuz le' loo xley' che'n Crist no loo cón che'n Diox nzo mod aseli mèna cua'n mèna mod

par alithe gàc ric mèna por mod ye'rsin' che'n mèna. Ña'ben lool, Timote, blá' mèn co' tataa nac. Ne'quetàa nodel mèna. ⁶Per, licpe' ba'i, anze'f thib con' ndac nac con' co' ndlu' xley' na' loo na', na' co' ndlec lezo' no na' co' ndyac lezo' loo con' co' ngue note na'. ⁷Tac co'se' ngóol na' yende cóñ ngòp na' loo izlyo' ndxè!. Licpe' ba'i, ne' ne' yen cóñ ye' na' co'se' gath na!. ⁸Per chele' na' ngue no con' co' hua na' atate huiz, no chele' na' bete ndoo ri'th no bete nda centav par ndi' na' xab na' co' ndxoc na' xal ndxàala, con conate ndxàal tyac lezo' na' no cuec lezo' na' loo yalnaban na!. ⁹Per ndxe'leque', por part cóñ che'n mèn co' ndlya's gàc ric, mèna ne'xecte par gàc preb mèna loo ryethe con' ndyub yo'f lezo' mèn. Ale ndxe'leque', yizi'f yiga's mèna loo chol con' ye'rsin' no loo chol mod ye'rsin' co' nac xab izlyo' co' ndyub yo'f lezo' mèn par li mèn huax con' tont co' li gàc con' ryes loo mèna no por lult yiza' yalnaban mèna loo mèna no lyux mèna par ryo xà' mèna loo Diox thidtene yiloa. ¹⁰Tac con' co' nac anze'f nde yath mèn ñée mèn nac tmi no mod co' ndli mèn par que no mèn tmi, con'a nac co' ncàb loo mèna rye loothe con' ye'rsin!. Lìca, nzoque' ndxep mèn co' ndxath ndlyux ñée tmi. Mèna ngro xà'le' loo co' ngola's mèna loo Crist. Por cona, ndxàc loo mèna ndyactli mèna no ngulàa yaltii loo mèna axta plóthe dib nabán mèn por mod ye'rsin' co' ndxàp mèn.

Trè' ngue lu' loo na' co' ndxela's xá mod li na' gan par ryoo xyèn na' loo cóñ che'n con' co' ndxela's na'.

¹¹Per lùu, Timote, co' nac thib mbi' che'n Diox, ne'lidel ryethe con' ndxè!. Blá' ryethe con' ye'rsin'a. Nalì no nambii fque tee banl loo Diox. Thib lì yécl no thib lì lezo'l bli cas Diox no ftoloque' gòp yalxla's loo Diox. Fque'que' lezo' Diox no fque' lezo' ñeel

hues xtàal. Gòp yalncha'la's loo mèn no fxec yèe con mèn. Gòc mèn nado' loo mèn, ne, co' nee di's, gòc mèn co' que's ya' loo xtàa. No ne'tye'stel loo mèn.

¹²Dib nzo yécl dib nzo lezo'l fxo'f zin' zin' co' mxo'f zin' Diox lool cóñ che'n con' co' ndxela's na' par lila. Bli nèe xtùuzl loo yalnaban co' nac yalnaban thidtene co' ndxàpl xal thib con' co' quej ndyenl par ne'lá'dela. Loo cona mcui Diox lùu co'se' mblo rol no mda'l cuent ndac cóñ che'n xal ndxela'sl loo Crist loo huax mèn co' nda' cuent cóñ che'nl. ¹³Loo Diox co' nda' yalnaban loo ryethe con' no loo Jesucrist co' nali mdub razon loo Pons Pilat, ñibe'en lool, Timote: ¹⁴Lyazen le' lùu tyubdi's loo ryete con' xal ngue ñibe'en lool loo cart ndxè!. Ne'se'del loo mod co' ngue ñibe'en lool ndxè! par nec thib mod no nec tedib mod yende cóñ lii par yoonl le'n dib tiemp axta co'se' gàc huiz co'se' yi'th Tad Jesucrist na' loo izlyo' tedib vez. ¹⁵Co'se' gàc huizpe' no tiemppe' co' yi'th xi Tad Jesucrist na!, Diox lique' par gàc ryo xo'f Jesucrist xal ndxàala. Tataa li Diox tac thidte Diox nac Diox. Thidte Diox nac Diox co' ndxàp rye loothe con' la's nii no la's ya!. No nac Diox thidte Diox co' ñibe' loo ryethe con' no loo ryethe mèn co' nde'f di's ñibe', no mèn co' nac chol jef, no loo rye jef bix co' nde'f di's ñibe!. ¹⁶Dioxa nac angoluxte xa' co' ne'gathte thidtene. No nzo ban Diox loo xnii co' ndxà'x bèel tant axta yende chó mèn li gan bii gax loo xnii co'te' nzo Diox. Nec thib mèn tarte hui' xá ñaa Diox loo izlyo' ndxè!. Ne' ne' gác mèn hui' mèn loo Diox loo izlyo' ndxè!. Ndlyazen gab mèn di's guryath no di's guryèn cóñ che'n Diox loo xtàa mèn. Dioxa ñibe' loo rye loothe con' le'n lín' co' ntlo no le'n lín' co' ndxelo no le'n lín' co' ne'lith node. Taandxà' gàca.

¹⁷Bnibe' loo chol mèn ric co' nabán le'n tiemp ndxè!, Timote, par ne'gàcte

mèna arid mèn nate's no mèn naxal'. Ne' ne' cue quee lezo' mèna loo yalgon' co' lyux loo mèna. Ndxel'leque', bnibe' loo mèn ric cue quee lezo' mèna loo Diox co' naban thidtene. Tac Diox nac xa' co' nda' rye loothe con' ndac axta plóthe càa mèn. Diox nda'i loo mèn par tyac lezo' mèn loo con'a no par càba con' ndac loo mèn, ne. ¹⁸Bnibe' loo mèn rica le' mèn ric li con' ndac. Más huen gàc mèn rica mèn ric loo con' ndac co' angli mèn rica no angta'la's mèn ric con' càa mèn prob. No qui'th mèn rica che'n mèn rica càa mèn prob. ¹⁹Tataa mod cue nèe mèn rica loo yalnaban ndac co' ndxàal ban mèn par càba con' ndac le'n huiz co' nde nque. Tataa mod gàp mèn rica yalnaban thidtene, chele' mèn rica, lìcque', tolo li xal ngue niina lool nalle!.

**Trè' ngue ta' cuent cóñ che'n lult
con' co' ngue ñibe' Pab li Timote.**

20 Anderhuenl, Timote, loo ryete con' co' ngue ñibe'en lool cóñ che'n zin' co' mxo'f zin' Diox lool ndxè'. Ne'ta'del lugar par arid tub nzal di's co' yende cóñ ntac co' nac di's co' nac cóñ che'n xab izlyo'. Ne' ne' gàcl mèn co' li cas loo di's co' imbez mèn co' nde'f di's ndxác, per ndxe'leque', pà gác mèna. **21** Pues, lìu nda'que' cuent nzo ndxep mèn co' ndoo nque xís mèn gutyè'a co' nde'f di's ndxác. No por cona, ngro xà' mèna loo cóñ che'n Crist co' ndxela's na'.

Ndlyazen le' Diox tolo li anggàc con' ndac lool, Timote. Taandxè' gàca, ndee.

Mbryop Cart Co' Mque' Pab Ye's Loo Timote

Pab ngue que' ye's loo Timote.

1 Daa, Pab, ndxe' di's che'n Jesucrist xal nee lezo' Diox no xalque' nac con' co' mcàbgòn Diox par yòo ban no mèn Diox thidtene por thidte nqueltàa mèn loo cón che'n Jesucrist. **2** Ngue que'en cart ndxè' lool, Timote, lùu co' nac xal xgan' daa co' nque' lezon ñèen. Ndlyazen le' Diox xud na' no Tad Jesucrist na' tolo li anggàc con' ndac lool. Ndlyazen le' Diox xud na' no Tad Jesucrist na' tolo lyat lezo' ñèel. Ndlyazen le' Diox xud na' no Tad Jesucrist na' li par nagàl yo lezo' loo Diox no cue banl rye ndal no rye ndye'thl làth mèn co' ndxàc hues xtàal.

Pab ngue lu' loo Timote xá mod lu' Timote loo mèn cón che'n Crist.

3 Timote, co'se' mbezen Diox ze no yál!, siemprque' nte' lezonl mbezen Diox cón che'nl. No mbezen loo Diox co' ndlin sirv loo xal ndryo yéquen no xal ndryo' lezon co' nac thìb xtùuz nambii no thìb xtùuz nali tac yende con' nden'en le'n lezon xal mèn co' ndli con' ye'rsin!. Ndlin xalque' ngòc mod co' ngòp xudgool daa pólal, ne. **4** Nte'que' lezon xal mbín'l láth nxo'f zin'l cón che'n Jesucrist. No nalle' anze'f nguen lezon ndlyazen ñeen máal par tyac lezon co'se' ñèenl. **5** Nte'que' lezonl le' lùu, licque', ndxela's loo Crist.

Yalndxela's ndxè' nerleque' xot lùu, Loida, ngola's. Ngoloa, ngola's xna'l, Eunis, ne.

6 Cona, ngue niin lool loo cart ndxè', Timote: Bli par ye'th lezo'l no leque lùu ftegán lezo' lùu loo cón che'n zin' co' mxo'f zin' Diox lool par lil zin' ndxè'. Diox mbli ndxàca lool anze'f lijer luu par lil zin' co' mxo'f zin' Diox lool. Ngòc con'a lool co'se' ngurezen Diox por lùu no co'se' mxo'fen yan lool, ne. **7** Hui', Timote, Diox ne'nglåade thìb xpíi loo na' co'se' ngola's na' par nzyeb na' co'se' ndub ngu's mèn na'. Ndxè'leque', Diox mblàa Xpii Natú' loo na' par lyath no Xpii Natú' na' par yòo valor loo na' no par gác na' li na' zin' co' mxo'f Diox loo na' par li na' zin'a, no par que' lezo' na' ñiee na' xtàa na', no par gác na' mèn co' tyoo altant loo zin' co' mxo'f zin' Diox loo na' par li na'i, no par gác na' mèn co' ndxàp lezo' thidtene. **8** Por cona, ne'thyontel ta'll cuent cón che'n Tad Crist loo mèn. Ne' ne' thyonl ta'll cuent cón chenen, ne, xal ngue'en lezi'l trè' por cón che'n Tad Crist. Ndxè'leque', ftolo fxec yée loo yaltii co' ndxàc lool láth ngue ta'll cuent cón che'n di's ndac co' ndlu' cón che'n xá mod lyá' mèn loo con' ryes xalque' ndli Diox ndxàp fuerz no valor. Tataa lila xal nac ryethe con' co' mblec Diox la's niil no la's ya'l. **9** Diox mtelá' na' loo con' ryes. Mdoo Diox na' par xo'f

zin' na' zin' ndxè' co' inacte cón che'n xab izlyo!. Ndx'e'leque', nac zin' ndxè' che'npe' Diox. Ne' ne' inaca por nac na' mèn co' nac anze'f mèn ndac por cona mxo'f zin' Diox zin' ndxè' loo na!. Ndx'e'leque', mxo'f zin' Diox zin' ndxè' loo na' xal mnibe' Diox lezo' Diox no por tant nque' lezo' Diox ñèe Diox na' por thidte nqueltàa na' loo cón che'n Crist Jesú. Diox nque' lezo' ñèe Diox na' axta ndoore' cuec no xèn' Diox izlyo!. ¹⁰Per nalle' alanleque' ndryo xo'f loo mèn xá mod ndli Diox anggàc con' ndac loo mèn tac mbi'th Tad Jesucrist na' loo izlyo' ndxè', Jesucrist co' ntelá' mèn loo con' ryes. Tad Jesucrist mbli le' co'se' gath mèn, mèn co' ndxela's loo Tad Jesucrist, yende chó con' ye'rsin' gât loo mèna. Más de cona, mblo xo'f Crist yalnaban co' nac yalnaban thidtene loo mèn. Mblu' Crist loo na' por cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes, mastale' ndxàc bél'yòo lad mèn xlua' mbey no xlua' yòo, mèn co' ndxela's loo Crist, bél'yòo lad mèna ne'yiza'de thidtene. Ndx'e'leque', yiche bél'yòo lad mèna par yòo ban no mèna Diox thidtene. Ne'ryo xà'de mèn loo Diox thidtene.

¹¹Por cón che'n di's ndac ndxè', Diox mdoo daa par tan cuent no tethen cón che'n di's ndac, no par huen di's che'n Crist, no par gât daa maistr loo chol mèn co' inacte mèn nación Israel cón che'n di's ndac. ¹²No por ngon yalbàn cón che'n di's ndac ndxè' ndxàc yaltìi loon. Per mastale' ndxàc yaltìi loon, thidtene inthyonte daa. Tac daa naneeque' chó loo ndxelazen. No, por derech, naneequen le' Tad Crist ndxàp con' la's nii Tad Crist no la's ya' Tad Crist par quenap Tad Crist daa ned ngue tee xo'f zin'en zin' ndxè' gât huiz co'se' yi'th xi Jesucrist mèn co' ndxela's loo Jesucrist loo izlyo!.

¹³Fxo'f ndeleque' lezo'l no bli xalque' mblu'en lool loo di's co' nac xley' ndac,

Timote. No ftoloke' que tee ban ndac loo cón che'n Crist Jesú co' ndxela'sl. No ftoloke' góç mèn co' nque' lezo' Diox no fque'que' lezo' ñèel hues xtàal por thidte nqueltàa gu' loo cón che'n Crist. ¹⁴Loo cón che'n di's ndac co' mxo'f zin' Diox lool par lila, leque lùu quenap lùu. No nabe'ste fque tee li xal ñibe' di's ndac ndxè' loo na' no xalque' ndlyath no Xpii Natú' co' nzo loo ryete na' na'!

¹⁵Lùu naneeque' yende chó mèn co' nac mèn yèeza' che'n làaz mèn asia nga favor chenen. Ndx'e'leque', làth mèna ngo Figel no ngo Hermog co' más ngocloo gunèe daa. ¹⁶Ndlyazen le' Diox lyat lezo' ñèe Diox mèn guliz Onesifr tac huax vez mbi'th tegàl Onesifr lezon par ngo nagàl lezon. No ne'nthonte Onesifr ngneèe Onesifr mèn por ngue'en lezi'l. ¹⁷Ndx'e'leque', co'se' ngo Onesifr ciuda Rom, añenti mcua'n Onesifr daa no mzyal daa loo Onesifr. ¹⁸Timote, lùu nonque' anze'f mblyath no Onesifr na' co'se' ngo na' ciuda Efes. Por cona, ndlyazen lyat lezo' Diox ñèe Diox Onesifr co'se' zin huiz co'se' tub rez Diox cón che'n mèn.

2 Per lùu, Timote, co' nac xal xgan'pe' daa loon, ftolo blique' fuerz par tolo té'chl, no ta'l cuent, no tyubdi'sl loo con' co' nac con' ndac co' ngue no na' ante por nzo na' loo Crist Jesú no loo cón che'n Crist Jesú. ²Ryete con' co' mbìnl cón che'n di's ndac co' mbli'en lool no co' mbli'en loo huax mèn co' nda' cuent cón che'n di's ndaca, blu'l loo taamas mèn, mèn co' mbli ñèe lezo' loo cón che'n Tad Crist par tolo lu' mèna cón che'n di'sa loo tedib cua' mèn co' tarte gòn cón che'n di's ndaca.

³Cona, ngue niin lool, Timote: Fxec yèe fxo'f zin' zin' ndxè' con daa loo cón che'n di's ndac che'n Jesucrist xal nxec yèe thib solndad co' nac thib solndad ndac co'se' nda solndad loo thib xó'!

4Nec thìb mèn co' ndxàc solndad yende mod que no mèn co' nac solndad tedib zin' xà!. No ne'gácte yòo solndad loo chol zin' co' ndli mèn loo izlyo' ndxè!. Ndxe'leque', solndada naquinque' tyubdi's loo jef solndad co' ñibe' jef solndad loo solndad. **5**Lomisque' ne, myen' co' nac myen' deportist, ne'lide myen' gan chele' myen' ne'quitthe xal ñibe' libr' co' ndlu' cóñ che'n yalguyith loo mèn. **6**Lomisque' ne, mèn co' ngo bin par thop mèn cosech, mèna nerleque' hua ndèe no yéth co' ta' loo zin' co' mbli mèn loo xyòn mèn. **7**Bìn di's co' ngue niin lool, Timote: Tad Crist xal' xtùuzl no lezo'l par tolo ta'l cuent cóñ che'n ryete con' co' naquinque' ta'll cuent. **8**Fte' lezo' cóñ che'n Jesucrist co' ngro xban làth mèn nguth, Jesucrist co' nde bin David co' ngòc rey pôla. Cón che'n Jesucrist nac di's co' ngon yalbàn loo mèn par non mèn no ta' mèn cuent xá mod li mèn par lyá! mèn loo con' ryes. **9**No por cóñ che'n di's ndac ndxè! nxec yèe daa ndxàc yaltiì loon axta ndub dó! caden niin xal ndub dó! mèn caden nii thib mbi' co' ndxuth mèn. Per di's ndac co' nac xti's Diox yende chó mèn gác ca!. **10**Cona, ale nxec yèe daa ryete con' co' ndxàc loon por cóñ che'n mèn co' mcui Diox. Tataa ndlin par gác lyá! mèn loo con' ryes par yòo ban no mèn Diox thidtene co'te' ndxà'x xnì che'n Diox thidtene. Tataa gác loo mèn por thidte nqueltàa mèn loo cóñ che'n Crist Jesús. **11**No lque' nac di's co' ngue niin lool ndxè!, Timote:

Chele' na!, lque', nguth no Crist, co' nee di's, mblá' xà' na! ryethe con' co' nac cóñ che'n xab izlyo', le' sya, ban noque' na! Crist, ne.

12Chele' na! tyactiì por cóñ che'n Crist, le' sya, tataaguè' ñibe' no na! Crist, ne. Per chele' na! cà di's cóñ che'n Crist, cà di's Crist cóñ che'n na!, ne.

13Mastale' ne'tyalte na! li nèe na! na! loo cóñ che'n Crist par li na! con'

co' ñibe' Crist loo na!, ndxe'leque', leque Crist li co' mcàbgòn Crist li Crist loo mèn.

Per Diox thidtene inquedìde. Ne' ne' yen mod gab Diox: Nelliden con ndxable lin. Ndxe'leque', Diox lique' con' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn.

Trè' ndlu' loo na' cóñ che'n chó nac thìb xa' co' nque' zin' ndac loo cóñ che'n Tad Crist.

14Blique' par te' lezo' mèn xal nac di's co' ngue niin lool ndxè!. Bnibe' loo mèn loo Tad Diox ya ne'tolode yoo di's mèn cóñ che'n con' co' yende cóñ ntac par mèna par tataa mod tolo yòo yéc mèna loo cóñ che'n Tad Crist. Tac ale le'le' ndli di'sa no cuenta par ndxos xtùuz mèn no ndyoo xà' lezo' mèn co'se' ndxòn mèn cóñ che'n di's ndac che'n Crist. **15**Bli co' nzote mod lil par lu'l loo Diox xalque' thìb mbi' zin' co' indxetoode loo zin' co' ndxác mbi' ndli mbi' co' nac xal thìb mbi' co' inthyonte loo zin' co' ndli mbi', co' nee di's, nambiique' no naliique' blo yalbàn no lu' cóñ che'n di's ndac cóñ che'n Crist co' nac licpe' loo mèn. Yende chó import nzo lezo'l ñiel mèna, ndee, Timote. **16**Nee xá ngue teel, Timote. Ne'ta'del lugar tyoodi'sl di's zab no di's cap xal ndyoodi's mèn co' alithe nzi ban loo cóñ che'n xab izlyo', di's co' yende cóñ ntac. Tac mèn co' tataa ndyoodi's, mèna ndli xal mèn co' ndxezi'f loo con' ryes par tolo li mèna más con' ye'rsin!. **17**Di's co' ndyoodi's mèna anze'f nazab ndyoodi's mèna par nteza' mèna xtùuz xtàa mèna xal nac thib yó'f co' ndub yas lad mèn. Làth mèn co' tataa ndyoodi's nzo Mene no Filet. **18**Mene ryop Filet mdoo xà' lezo' loo con' co' nac licpe!. Mbez Mene ryop Filet ale nguri'thle' tiemp co' nac tiemp co'se' ryo xban mèn. Tataa mod ntesèn Mene ryop Filet no nteza' Mene no Filet xtùuz ndxep mèn co' ndxela's loo

Crist. ¹⁹Per mastale' tataa mbez ryop mbi'a, mèna co' nzo loo cón che'n Diox por cón che'n Crist, mèna co' nqueltàa chol lugar, mèna nzi nèe loo cón che'n Diox xal thìb cimient co' mblec Diox co' yende chó cuin no co' yende chó co'. Diox gunii chop di's cón che'n mèn co' ndxela'sa. Di'sa nac xal thìb sell co' ndlu' cón che'n mèna. Di'sa nee di's Tad Diox ndlibe'que' mèn co' nac che'npe' Tad Diox. Thìba con' ndxé'.

Le' tediba na!, di'sa mbez, ne: Ryete mèn co' mbez lèe Crist no co' nacpe' che'n Crist nquin ryo xà' mèna loo rye loothe con' ye'rsin!. ²⁰Co'te' nac thìb liz roo mèn nzo chop ned trast co' ndli zin' mèn. Thìb neda nacsua' con or no con plat. Le' tedib neda na, nacsua' con yaa no con yòò cuan!. Ner ned trast co' nacsua' con or no con plat ndli zin' mèn loo zin' co' nac zin' nambiila's. Le' tedib ned trast co' nacsua' con yaa no con yòò cuan!, trasta ndli zin' mèna loo zin' co' nac zin' nazabla's. ²¹Di's ndxé' nda' cuent loo mèn chele' chol mèn ryo xà' loo chol mèn ye'rsin'a no loo chol con' ye'rsin!, gác mèna loo Crist xal trast co' li zin' gundan co' ñibe' yòò rooa loo con' guryath no loo con' guryèn cón che'n gundana. No gác mèna xal thìb trast co' negro xà' loo chol zin' co' nac zin' nazabla's par ngòc nab mèna loo chol zin' ndac cón che'n Crist.

²²Ne'sál'tel cón chol myen'bi' co'se' lyal's myen'bi'a chòo myen'bi'a lùu par ya nol myen' par li myen' chol con' ye'rsin!. Fque tee ban nali no nambìi. Gòp yalxla's loo Crist. Fque' lezo' loo Diox no fque' lezo' gunèe hues xtàal. Blo nagàl lezo'l con rye mèn co' dib nzo yéc no con rye mèn co' dib nzo lezo' mbez lèe Crist. ²³Ne'queltàadel no ne' ne' gònl cón che'n mèn co' nque di's cón che'n con' co' intacte. Tac lùu nanee le'i ncàb yalgoo loo mèn. ²⁴Mèn co' nac mèn co' nxo'f zin' zin' che'n Tad Crist, mèna indxàalte que di's

con xtàa mèn. Ndxe'leque', gác mèna mèn nado' loo rye mèn. Gác mèna mèn nalas no gác mèna mèn co' ncha'la's par lu' mèna xtàa mèn. ²⁵Nado' di's nado' cuent bco'x no gunii loo mèn co' gáple'que' ncàb lool. Ne'stolque', Diox ta' lugar lyàa yéc mèna no lyàa lezo' mèna par libe' mèna co' nac co' lìcpe' cón che'n Crist. ²⁶Le' sya, tataa mod ne'stolque' lyá' mèna loo rye loote con' co' nac che'n Mebizya co' nac xal thìb las co'te' ndxegàa mèn par ndxe'sleque' que tee mèna. Mèna ngòc mèn co' mdyoo dó' nii no co' mdyoo dó' ya' loo Mebizya par mbli mèna xal gunee lezo' Mebizya.

Trè' ndlu' loo na' xá mod gác mèn le'n lult huiz co' nde nque.

3 Ndlyazen nonl con' ndxé' ne, Timote, le' le'n tiemp co' gác lult tiemp loo izlyo' ndxé', gác tiemp co' gác con' ryes loo mèn. ²Tac tiempa ban mèn co' anze'f tye's tín' con mod co' ndxàp mèn. Gác mèna mèn co' nde yath ñèe tmi. Gác mèna mèn nate's. Gác mèna mèn nala's no leque mèna gab nac mèna mèn tín!. Gác mèna mèn co' ñii yèe ñii tìi cón che'n Diox loo xtàa mèn. Ne'tyubdi'ste mèn loo xud mèn no loo xna' mèn. Gác mèna mèn naxin loo xtàa mèn. Gác mèna mèn co' thidtene ne'lide cas loo Diox. ³Gác mèna mèn co' ne'que'de lezo' ñèe xtàa. Gác mèna mèn co' thidtene ngue tee nayi' lezo'. Gác mèna mèn co' yáp di's no mèn co' ncua'n di's loo xtàa mèn. Gác mèna mèn co' thidtene indyóode cón che'npe' mèn. Gác mèna mèn brut thidtene. No gác mèna ngolo ngola's loo ryethe con' co' nac con' ndac. ⁴Gác mèna mèn co' ta'xù' xtàa loo mèn. Gác mèna mèn co' indyóode loo con' nate's co' ngue li mèna. Gác mèna mèn co' anze'f ndye's loo xtùuz co' ndli mèn. Más ndxòo yéc mèna ncua'n mèna co' ndryo' ndlyen' lezo' mèna co' nac yalcon' cón

che'n xab izlyo' par tataa mod tyac lezo' mèna leque yòo yéc mèna cua'n mèna con' co' nac cón che'n Diox.

5 Mèna mbez loo taamas mèn le' mèna ndyubdi's loo Diox no nac mèna mèn co' ndli cas loo Diox. Per ale ndxe'l'leque', indxela'ste mèna loo Diox. Por cona, indlyath node Diox mèna. Ne' ne' indlu' mèna le' mèna, lìcque', nac mèn co' ndxela's loo Diox. Yende chó import nzo lezo'l ñièel mèna, Timote. **6** Tac làth mèna nzo mèn co' ndxòo liz mèn co'te' nzo myen'got naxèn co' ncua'n xquin. Thidte ndxàc mèna con myen'gota par thidte ncua'n ryop ned mèna xquin mèna xal ndryo' ndlyen' lezo' mèna li mèna. **7** Myen'gota más ndyub nza loo chol con' cub co' ndlu' chol mèn loo myen'gota par té' th myen'gota chol con' ye'rsin'. No tolo ndxàc loo myen'gota thidteneque' ne'gácte myen'gota ta' myen'gota cuent cón nac con' lìcpe' co' nac cón che'n Diox. **8** Lomisque', xal mbli Janes no Jambres co' mcà di's loo Moisés, tataaque' ndli mèna par cà di's mèna loo ryethe con' co' nac licpe'. Nac mèna mèn co' ngue no xtùuz xin no xtùuz cap. No nac mèna mèn naad no mèn nguud. Yende chó juis mèna loo cón che'n co' ndxela's na' loo Crist. **9** Per ne'yade mèna arid tith loo con' ye'rsin' co' ngue li mèna tac ryete con' naxèn no con' nachol' co' ndli mèna xtùuz, le'i ryo xo'f loo rye mèn xal ngro xo'f ryete con' xin no con' cap co' mbli Janes no co' mbli Jambres.

Trè' ngue ta' cuent cón che'n lult con' co' ngue ñibe' Pab par li Timote.

10 Per ndxe'l'leque', lìu ngue tee lique' con' ndac co' nac co' mblu'en lool loo xley' daa. No ngue tee ban lìu xal nque tee ban daa. No ndlil ryete con' co' ndoo lezon ndlin loo cón che'n Crist. Naneeque'l xal ndxelazen loo Crist. Nxec yèel xal nxec yèen loo zin' co' mxo'f zin' Diox loon par lina. Nque'que'

lezo'l Diox no nque'que' lezo'l ñièel mèn xal nque' lezon Diox no xal nque' lezon ñièen mèn, ne. Ncha'la'sl loo mèn no nxec loo con' ndxàc lool xal ncha'lazen no nxec yèen loo con' ndxàc loon.

11 Lìu nonque' ryete yalndyb ngu's no ryete yalti co' ngòc loon le'n yèez Antioqui, no le'n yèez Icon, no le'n yèez Listr. Lìu mbìnle' cón che'n ryethe con' co' mxec yèen huax lugar. Loo ryete con'a mtelá' Tad Crist daa. **12** Lìcque' naca le' ryete mèn co' lya's ryo xà' loo cón che'n xab izlyo' no co' lya's que tee ban li cas loo Crist Jesús no loo cón che'n Crist Jesús, mèna tub ngu'sque' mèn. **13** Per mèn co' nac mèn ye'rsin'túb sate más tolo li mèna con' xin no con' cap. Le'le' quedii mèna taamas mèn. No le'le' quedii taamas mèn mèna.

14 Per nalle' ngue niin lool, Timote: Leque lìu bli nèe lìu loo con' co' mté'thl no loo con' mdyall ngòpl yalxla's lìcpe' naca. Lìu naneeque' no nonque'l chó loo mté'thl con' ndxè', élé'? **15** Tac axta chu'thl no axta huiz co'se' mtlo mdoo rool no ndoo xènl mté'thl no ngócl ndlabl libr co' nac xti's Diox. Loo libr co' nac xti's Diox mté'thl no mda'l cuent xá mod lyá' mèn loo con' ryes par gáca mèna mèn co' ndxàc cón che'n xá mod ndxela's na', co' nee di's, ndlyá' mèn loo con' ye'rsin' co'se' ndxela's mèn loo Crist Jesús. **16** Xpii Natú' ndlyath no mèn co'se' mque' mèna ye's xal mblobe' no mtoxua' Diox no xal mnibe' Diox loo lezo' Diox par mbyan' libr co' nac xti'spe' Diox. Anze'f ntac libr co' nac xti's Diox ndxè' par lu' na' cón che'n Diox loo mèn, no par yoo Diox mèn loo xti's Diox, no par gáca le' co'se' lab mèn xti's Diox, telì Diox xtùuz mèn no par gáca lu' Diox xá mod que tee ban lì mèn loo Diox.

17 Chele' mèn li xal ñibe' xti's Diox, sya, gáca mèn mèn co' ndxàc tñi!. No li mèn rye con' ndac co' neete lezo' Diox.

4 Loo Diox, no loo Tad Jesucrist na' co' yi'th ñibe' xal rey loo izlyo'

loo mèn no co' tub rez loo mèn co' nzi naban, no loo mèn co' nguth co'se' yú' loo Jesucrist loo mèn, tolo ndlyazen no ñibe'en lool, Timote: ²Le' lùu ta' cuent no col yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo mèn. Altant tyool par col yalbàn loo mèn, que naca ndyaque'l tyal mèn ta' mèn nza mèn par gòn mèn cóñ che'n di's ndac che'n Diox, que naca ndyaque'l ne'tyalte mèn ta' mèn nza mèn par gòn mèn cóñ che'n di's ndac che'n Diox. Nado' di's nado' cuent gunii loo mèn xal ñibe' xti's Diox. Fco'x loo mèn xal mbez di's ndac. Fcha'la's loo mèn. Làth xtau'a, fte' th no blu' loo mèn cóñ che'n Crist xal nac di's ndac che'n Diox. ³Tac zin thib huiz no zin thib ze co'se', por derech, ne'tyalte mèna gòn mèn no ne'xecte mèn di's co'se' lyá's mèn lu' mèn xley' ndac che'n xti's Diox loo mèna. Ndxel'leque', làth xtau'a, con mod ye'r sin' co' nac mèn, tlo mèna, nala's cua'n mèna mèn co' lu' chol xley' cub loo mèna xal ndlyá's mèna gòn mèna. ⁴Licpe' ba'i, ndxe'leque', tyoo xá' lezo' mèna loo co' nac licpe'. Ne'l ide mèn cas loo con' licpe'. Sya, bere mèna, más tyub nza mèna loo chol di's co' nac chol cuent co' intacte par yila's mèna cuenta. ⁵Per lùu, Timote, ndxe'leque', nala's no ndxe'sleque' fque tee ban loo ryete con'. Fxec yée co'se' gác chol yaltii lool. Thidteneque' fxo'f zin' zin' co' col yalbàn cóñ che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes. Ftoo altant loo zin' co' mxo'f zin' Diox lool par telo lùu zin' co' mxo'f zin' Diox lool.

⁶Yamerle' zin huiz co'se' xyo ren daa, co' nee di's, yamerle' zin huiz co'se' angndoон guth mèn daa xal nee lezo' Diox. ⁷Tac loo zin' co' mxo'f zin' Diox loon par lina, ngòc daa xal thib solndad co' huenleque' mque tee loo xó'. Mtelolen zin' co' mxo'f zin' Diox loon xal thib mbi' co' mbli gan loo carre loo thib puest. Thidteneque' ngòpen

yalxla's loo cóñ che'n Crist. ⁸Más de cona, daa ndub queequ'e lezo' gòn loo Diox co'te' ta' Diox thib con' ndac loon co' gác che'npe' daa tac daa mque tee ban nali no nambii loo Diox. Per iante loon ta' Diox con' ndaca huiza. Ndxel'leque', Diox ta' con' ndac loo ryete mèn co' anze'f nguen lezo' yi'th Crist tedib vez loo izlyo' ndxè', ne. Co'se' yi'th Tad Crist, nali tub rez Tad Crist loo ryete mèn co'se' gác huiza.

Lult mod co' lyath no Timote Pab.

⁹Bli purad par setilte yi'th neel máa daa, Timote. ¹⁰Dem thidtene mblá'ya' daa. Más ndxòo lezo' Dem con' co' nac cóñ che'n xab izlyo' le'n tiemp ndxè' leque cóñ che'n Crist. No nalle' mxenle' Dem ned, nda Dem par ciuda Tesalónica. Le' Cresent na, mtel'en nda thib mandad par le'n yèezya' che'n làaz mèn galacia. Le' Tit na, mtel'en nda tedib mandad par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn dalmacia. ¹¹Thidt Luc nzo no daa trè!. Fcua'n Marc par yi'th nol Marc co'te' nzon. Marc ndlyath no daa loo zin' co' mxo'f zin' Diox loon. ¹²Daa mtel' Tiquic par ciuda Efes. ¹³Co'se' yi'thl, lil favor, yi'th nol capot daa co' mtan'en liz Carp yèez Tro. Yi'th nol libr daa, ne. Per con' co' más naquin daa nac ye's co' nac xque'spe' daa. Bli favor, te' lezo' ll ye'th nol ye's daa, ndee, Timote.

¹⁴Alejandr co' nac xa' guzi'f mbli huax con' ye'r sin' loon. Per Diox quix loo Alejandr rye con' mbli no Alejandr daa. ¹⁵Nee nee xá ngue teel loo Alejandr. Tac Alejandr axta arid mcua'n mod par mca' Alejandr loon co'se' ngue tan cuent no ngue toodizen cóñ che'n di's ndac loo mèn.

¹⁶Ner vez co'se' mduben razon daa loo mèn, nali mdan cuent cóñ che'n di's ndac loo mèn. No yende chó mèn mblyath no daa tiempa. Ndxel'leque', mblá'ya' ryete mèna daa. iOj ne'que'

dolte Diox loo mèna por con' co' mbli no mèna daa, huen! ¹⁷ Per ndxe'leque!, Crist ndlyath no daa. Mblo Crist valor loon par taan zin' co' mxo'f zin' Diox loon co' mblon yalbàn. No ryete mèn co' inacte mèn nación Israel mbìn cóن che'n di's ndac che'n Diox ned mque tee'en. Por cona, naneen no nonen mtelá! Diox daa loo con' ryes làth xtau'a. ¹⁸ Naneen no nonen le' Crist telá'que! daa loo ryete con' ryes co' ly'a's mèn li no mèn daa. Neequen no nonen le' Crist nquenap daa axta zin huiz co'se' tlo Crist, ñibe' Crist loo bé' no loo izlyo!. Loo Crist gàc con' roo no con' xèn le'n lín' co' ntlo, no le'n lín' co' ndxelo, no le'n lín' co' ne'lith node thidtene. Taandxè' gàca.

**Lult di's co' mque' Pab
ye's loo cart ndxè'.**

¹⁹ Timote, gunii Diox loo Prisc no loo Aquil no loo mèn guliz Onesifr.

²⁰ Erast mtan'en ciuda Corint. Le' Trofim na, mtan'en yéez Milet tac ale ngulen liz Trofim. ²¹ Bli purad yi'th neel máa daa ndoore' yòo na' tiemp xil!. Ebul ngue nii Diox lool. Pudent, no Lin, no xa'got co' lèe Claud, no ryete taamas mèn co' ndxàc hues na' por cón che'n Crist co' nzo trè' co'te' nzon ngue nii Diox lool, ne. ²² Tad Jesucrist nque tee noque'l!, Timote. Ndlyazen le' Tad Jesucrist tolo li anggàc con' ndac loo ryete gu' co'te' nzo gu' nedrè!. Taandxè' gàca.

Cart Co' Mque' Pab Ye's Loo Tit

Pab ngue que' ye's loo Tit.

1 Daa, Pab, nac thib mbi' co' nxo'f zin' cón che'n Diox par ndxen di's che'n Jesucrist co' ngon yalbàn loo mèn par tolo leque mèn li nèe mèn no tolo té' thib mèn cón che'n Jesucrist, mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox, mèn co' Diox mcui, co' nee di's, mte'l Diox daa par non mèn no nanee mèn lìcque' nac co' ndxela's na' loo Crist tac na' nzi tee lique' cas loo Diox. **2** Nzi tee lique' na' cas loo Diox tac nzi quee lezo' na' yòò ban no na' Diox loo bé' co' gác loo na'. Cón che'n yalnabana, Diox mcàbgònà loo Jesucrist par ta' Diox yalnabana thidtene loo mèn ndoore' tlo lín' co' ntlo, no lín' co' ndxelo, no lín' co' ne'lith node. Yende mod tyè' Diox cón che'n di's co' gunii Diox. **3** Co'se' ngòc tiemp co' mblobe' no mtoxcua' Diox par co xo'f Diox cón che'n di's ndac, mblí Diox par non mèn no nanee mèn cón che'n di's ndaca. Diox co' ntelá' mèn loo con' ryes, Diox mxo'f zin' zin' ndxè' loon par tan cuent no gon yalbàn loo mèn xal mnibe' Diox loon. **4** Daa, Pab, ngue que'en ye's ndxè' lool, Tit, lùu co' nac xal xgan'pe' daa loo co' ndxela's na'. Ndlyazen le' Diox xud na' no Tad Jesucrist na' co' mtelá' na' loo con' ryes li anggàc con' ndac lool. Ndlyazen, ne, nagàl yo lezo'l loo Diox no que tee banl rye ndal no rye ndye'thl làth xtàal.

Trè' ngue lu' xá mod mxo'f zin' Tit zin' cón che'n Crist loo mèn le'n thib yòò biiz le'n nítto' co' lèe Cret.

5 Lùu nda'que' cuent cón con' co' ngue ñibe'en lool ndxè', Tit. Mtan'en lùu le'n yòò biiz co' lèe Cret par lu'l loo mèna xá mod ndxàal li mèna no par cuecl thib ned mèngool loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox por cón che'n Crist le'n rye ciuda che'n yòò biiz Cret. **6** Bnibe' le' mèngoola gác mèn co' yende chó mèn quexù!. Gác mèngoola sa'l thidte xa'got. Gác mèngoola mèn co' ngue no xin' co' ndxela's loo Tad Crist, myen' co' nzi tee nalì, co' inacte mèn co' indyóode cón che'npe' mèna, no co' inacte mèn naad no mèn nguud. **7** Tac ndxàal gáca le' mèngool co' tyoo ner no co' tyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox por cón che'n Crist gác mèna mèn co' yende chó mèn quexù' tac mèngoola, lìcque', tyoo ner no tyoo naa loo cón che'npe' Diox. Ne'gàcte mèngoola mèn co' li co' neete lezo' mèna. Ne'gàcte mèngoola mèn co' setilte nso' yéc. Gác mèngoola mèn co' indxòode lezo' arid nítguy. Gác mèngoola mèn co' ne'yáp di'ste no mèn co' ne'ncua'nte di's. Gác mèngoola mèn co' indli huan'te loo xnaa co'se' ndi' mèn no co'se' ntho' mèn, co' nee di's, ngo mèn má' xi'tha par xexte li mèn gan tmi loo xtàa mèn. **8** Ndxè'leque', gác mèngoola mèn co' ta' posad loo chol mèn tit. Gác mèngoola

mèn co' que' lezo' ante loo con' ndac. Gàc mèngoola mèn co' altant ndyoo loo cón che'n zin' co' ndli mèna. Gàc mèna mèn nambii no mèn nalì loo Diox. Gàc mèna mèn co' yòo lezo' Diox ñiè Diox. Gàc mèna mèn co' mté th | co' huenleque' par ante ndoo lezo' mèna li mèna con' ndac.⁹ Gàc mèngoola mèn co' ndlu' no co' nquenap di's co' nac di's lìcpe' co' nac xal ñibe' xley' che'n Diox par gác mèngoola co'x mèngoola con di's co' nac xley' ndac che'n Diox. Tataa mod li mèngoola gan loo mèn co' ñii yèe ñii tìi cón che'n Diox.¹⁰ Tac huax mèn nzo co' nac mèn naad no mèn nguud co' ñii yèe ñii tìi loo cón che'n Diox no mèn co' alithe ndyoodi's chol di's no mèn gutyè! co' nquedii xtàa. Mèna nac mèn co' ngue no yalndxela's che'n circuncisión, co' nee di's, nac mèna mèn nación Israel.¹¹ Bnibe' loo mèngoola par tau' mèngoola ro mèna no ne'tyoodi'stē mèna más xal nac mod co' ndyoodi's mèna xal niin lool ndxè!. Tac mèn co' ndxela's loo yalndxela's che'n circuncisión ante ngue tee teza' loo mèn huax liz mèn loo co' nac co' ndxela's mèn. Ndlu' mèn che'n yalndxela's che'n circuncisión con' co' idxàalte lu' mèn. Mastale' ndxàal thyon mèna, per ndxe'lèque', thidtene inthyonte mèna ngue li mèna gan tmi tataa mod.¹² Tac ndxàca xal ndxbab thib mbi' co' nac leque mèn yòo biiz Cret co' mde th | di's cón che'n mèn yòo biiz Cret. Ndxab mbi': Mèn yòo biiz Cret nac mèn gutyè!. Nac mèna mèn brut xal má!. Ante ndoo lezo' mèna ndxhuacho' mèna no ndxàc yízihuach loo mèna, co' nee di's, mèn za'f mèna.¹³ Di's co' mde th | mbi' co' nac mèn yòo biiz Cret cón che'n xtàa mbi'a nac lìcpe!. Por cona, negadi's byoo mèna, por derech, par gác mèna mèn co' nque' tee ndac no co' nque' tee nalì loo con' co' ndxela's na' loo Crist.¹⁴ Tataa bli par ne'tyub nzade mèna loo chol cuentgox che'n

mèn co' ncà di's no co' nccep di's loo con' co' nac lìcpe!.¹⁵ Ryete con' nambii no nalì nac loo mèn co' nac mèn nalì no mèn nambii loo Diox. Per loo mèn zab no loo mèn co' idxela'stē loo cón che'n Diox por cón che'n Crist, yende chó con' nambii nac nambii loo mèna. Ndxe'lèque', xtùuz mèna no co' nden' mèna le'n lezo' mèna co'se' ndli mèn xtùuz nac con' zab.

¹⁶ Mbez mèna, lìcque', ndlibe' mèna merpe' Diox. Per ndxe'lèque', rye con' zab co' ndli mèna ngue lu' le' mèna ncà di's no chep di's mèna cón che'n Diox. Nac mèna mèn xin no mèn cap, mèn naad no mèn nguud. Yende chó juis mèna par li mèna chol con' ndac.

Trè' ndlu' cón che'n xley' ndac.

2 Per ndxe'lèque!, lìu, Tit, blu' no ftoodi's cón che'n xley' ndac co'se' tyoodi's nol mèn.² Bnibe' yo nagàl lezo' mènb'i'goola loo xtàa mènb'i'goola no gáp mènb'i'goola mod. Gàc mènb'i'goola mèn co' quix xnii lezo' no co' tyoo altant loo zin' co' ngue li mènb'i'goola. Gàc mènb'i'goola mèn co', lìcque', ndxela's loo Crist. Gàc mènb'i'goola mèn co' nque' lezo' Diox no co' nque' lezo' ñiè xtàa mènb'i'goola. Gàc mènb'i'goola mèn co' ncha'la's no mèn co' nxec yèe loo cón che'n xtàa mènb'i'goola.

³ Lomisque', bnibe' loo mèngotgool que tee gáp mèngotgoola mod loo xtàa mèngotgool axta gab mèn cón che'n mèngotgoola: Lìcque', ndli mèngotgool ba' cas loo Diox, ndee. Ne'gàcte mèngotgoola mèn co' yáp di's no mèn co' ncua'n di's làth chol mèn. Ne'gàcte mèngotgoola arid mènguy loo nítguy. Ndxe'lèque', gác mèngotgoola mèngot co' ndlu' ryethe con' co' nac con' ndac loo mèn.⁴ Bnibe' le' mèngotgoola lu' mèngotgoola loo xa'got co' ngrolthe ndxàp lin' par gáp xa'gota mod no que' lezo' xa'gota ñièe xa'gota xin' sa'lbi'pe' xa!. No que' lezo' xa'gota ñièe xa'gota

xin' xa'gota. ⁵Bnibe' le' mèngotgoola lu' loo xa'got co' grolthe ndxàp lin' par gáp xa'gota mod loo rye con' no gàc xa'gota mèn co' nambìi nac no mèn co' nali nac loo Diox. Bnibe' ñee rsi' ñee rso xa'gota liz xa'gota, ne. Gàc xa'gota mèn co' angndxòo lezo' li con' ndac. Gòn xa'gota ro sa'lbi'pe' xa'gota. Tataa ndlyazen li ryop ned xa'gota par yende chó mèn gáp razon ñii yèe ñii tìi cóñ che'n di's che'n di's ndac che'n Diox co' mtan' Diox loo na'.

⁶Lomisque' ne, Tit, fco'x loo myen'bi' par gáp myen'bi' mod no gàc myen'bi' amiu ndac loo xtàa myen'bi'a. ⁷Loo ryete con', blu' loo mèn no góç thièb muestr cóñ che'n ryete con' ndac. Ftoo lezo' blu' ante con' co' nac licpe' xley' che'npe' Diox. Láth ngue lu'l loo mèn, ne'tyoo yugithe lezo'l loo con' ngue lil no con' co' ngue lu'l. ⁸Leque lùu la's lool no nado' di's nado' cuent ftoodi's no mèn par yende chó mèn co' nac ngolo ngola's quexù'l no zib quiì mèna lùu, Tit, láth co'se' ndyoodi'sl con mèn pál co'te' nque teel.

⁹Bnibe' no fco'x le' mèn co' nac moz tyubdi's loo patrón moz. No li moz par tyac lezo' patrón loo rye zin' co' ndli moz. No ne'càb rode moz loo patrón moz. ¹⁰Bnibe' loo moz ne'gàcte moz mèn co' arid naxex ya' par hue' moz che'n patrón moz xexte. Ndx'e'leque', li moz con' guryath no con' guryèn loo patrón moz par gàca le', por cóñ che'n moz, mèn ñii di's natú' cóñ che'n di's ndac che'n Diox, Diox co' mtelá' na' loo con' ryes.

¹¹Diox mblu'le' loo mèn le' Diox ndlya's li Diox anggàc con' ndac loo mèn tac Diox ndlya's le' mèn lyá' loo con' ryes. ¹²Tataa mod ngue lu' Diox loo na', na' co' ndli cas Diox, par cà di's na' rye con' co' intacte no co' nac con' co' ndryo' ndlyen' lezo' mèn co' nac cóñ che'n xab izlyo'. Tataa mod ban na' par gáp na' mod no par gàc na' amiu ndac

loo xtàa na!. Gàc na' mèn nalì no mèn nambìi loo Diox co', lícque', ndli cas loo cóñ che'n Diox loo izlyo' ndxè' le'n tiemp ndxè'. ¹³Ndlu' con' ndac che'n Diox loo na', ne, par cue ban bed na' axta co'se' yi'th xa' co' nzi quee lezo' na' co'se' tyaa no tyubque' di's no gàc con' mcàbgòn Diox par cued na' co'se' gàc huiz yi'th Tad Diox co' nac merpe' Diox roo no Diox xèn co' mtelá' na' loo con' ryes. Diox nac yub Tad Crist Jesús. ¹⁴Leque yub Tad Crist Jesús mda' lugar mquée yalguth loo Tad Crist Jesús loo cruz par tataa mod mdix Crist Jesús cóñ che'n ryethe xquin na' no xtol na' no cóñ che'n ryethe con' ye'rsin' co' mbli na'. Tataa mbli Crist Jesús par mtembìi Crist Jesús na' no par ngòc na' mèn che'n Crist Jesús no mèn co' ndryo' ndlyen' lezo' ndli con' ndac.

¹⁵Con' ndxè' nac co' ngue ñibe'en lool, Tit: Blu' loo mèn par ye'th lezo' mèn loo cóñ che'n Diox. No nado' di's nado' cuent fco'x mèn xal ñii Tad Jesús. No nabe'ste fque tee ban. No nabe'ste góç par yende chó zib quiì lùu par tè'b mèn lùu thièb lad.

**Trè' ndlu' loo mèn cóñ ndxàal li
mèn, mèn co' ndxela's loo cóñ che'n
Crist Jesús no loo Crist Jesús.**

3 Bnibe' loo mèn co' ndxela's par xyo'f ndeleque' lezo' mèna que tee ban ndac mèna co'te' nzol ba' par tyubdi's mèna no gòn mèna ro mèn co' ñibe', mèn co' nxo'f zin' zin' che'n gobiern. Bnibe' nalas cue mèn, mèn co' ndxela's loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Crist par li mèn ryethe con' co' nac con' ndac co' ndxàal li mèn.

²Bnibe' loo mèna ne'ñii yèede no ne'ñii tiide mèn co' ndxela's cóñ che'n nec thièb mèn. Ndx'e'leque', gàc mèna mèn co' nque tee ban rye nda mèna no rye ndye'th mèna làth xtàa mèna. Gàc mèna mèn nado' par, tataa mod, lícque', lu' mèna loo rye mèn, por cóñ che'n

con' co' ndli mèna, le' mèna nacque'
mèn ndac.

³Tac na!, ne, ngòc mèn naad no mèn
nguud thib cu'a. Ngòc na' mèn co'
ne'ndubdi'ste loo Diox, co' nee di's, tith
mque tee ban na' loo Diox. Ngòc na' xal
moz loo ryethe con' co' mdub yo'f lezo'
na' no con' co' mbli mdyac lezo' na'.
Ngure ban na' loo ryethe con' co' nac
con' ye'rsin!. Ale mbyàn lezo' na' gunèe
na' xtàa na!. Ngòc na' mèn co' ngòo
xyàn lezo' no ngòo xyàn lezo' na' gunèe
na' thib xtàa na' no tedib xtàa na!.

⁴Per ndxe'leque', Diox mblo xo'f loo
ryete mèn, Diox co' ntelá' mèn loo con'
ryes, le' Diox ndlya's li Diox anggàc
con' ndac loo mèn no, lìcque', nque'
lezo' Diox ñiè Diox mèn. ⁵Diox mtelá'
na' loo con' ryes. Con'a ne'ngàcte por
cón che'n chol zin' ndac co' mbli na'.
Ndxe'leque', ngòca tac mblyat lezo'
Diox gunèe Diox na!. Co'se' ngòc na'
mèn cub, co' nee di's, ngola's na' loo
Crist, ngòca loo na' le' na' nac mèn
nalì no mèn nambii loo Diox xal co'se'
ntech mèn trast zab no ndxan' trasta
nambilala's. Ngòc na' mèn cub por cón
che'n Xpii Natú!. ⁶Diox mblàa Xpii Natú'
loo na' por cón che'n con' co' nzo la's
nii Jesucrist no por con' co' nzo la's ya'
Jesucrist par gàc huax con' ndac loo na',
na' co' mtelá' Jesucrist loo con' ryes.

⁷Diox angmblì nac na', na' co' ndxela's
loo Crist, mèn nalì no mèn nambii loo
Diox. Nac na' mèn co' yan' no con' co'
angta' Jesucrist loo na' co'se' yilo yi'th
xi Jesucrist na', na' co' nzi quee lezo'
loo Jesucrist co' mbli par yòo ban no
na' Diox thidtene yiloa.

⁸Lìcque' nac di's co' nac di's ndac
ndxè!. Ndlyazen tolo li nèel cón che'n
di's ndac ndxè' loo mèn co'se' ta'l cuent
cón che'n di's ndac loo mèn par gàca le'
mèn co' ngola's loo Diox, cua'n mèna
mod tolo li mèna con' ndac thidtene.
Con' ndxè' nac con' ndac co' càb con'
ndac loo mèn chele' mèn yòo yéc no

yòo lezo' mèn li mèn con' ndac. ⁹Per
ndxel'leque', ne'sál'tel con mèn co' nac
mèn naad co' alithe no no nibdi's con'
co' intacte no ne'sal'tel con mèn co' nda'
cuent cón che'n bin mèn co' ngure ban
póla póla. Ne' ne' sál' con mèn co' nque'
di's no mèn co' ncua'n di's. Ne' ne' sál'
con mèn co' ngyoo di's cón che'n ley co'
mxo'f Moisés loo mèn. Tac ryete con'
ndli mèna nac con' anxle' co' yende cón
ntac.

¹⁰Chele' ndxep mèn co' asendli par
ndyoo xà' lezo' mèn co' ndxela's nzo
lath gu', no nteri'th nza mèna di's
co' nco'xl loo mèna thib vez no tedib
vez, ftè'b no blo' chug mèna lath gu'
co' ndxela's. ¹¹Tac lìu naneeque' no
nonque'l le' mèna mbos xtùuz no
mbixyath xtùuz mèna. Ngue cua'n
mèna xquin mèna. Leque mèna nquexù'
mèna con xtùuzpe' mèna.

Trè' ngue lu' Pab loo Tit rye mandad co' li Tit loo Pab.

¹²Co'se' tel'en Artem o Tiquic lool,
bli fuerz yi'th neel máa daa le'n yèez
Nicópolis tac ty a mblin xtùuz ri'then
tiemp xil!.

¹³Ndlyazen lyath nol Zen co' nac
licenciad no lyath nol Apol loo con'
naquin mèna par yi'th mèna loon. Bli par
yende cón nde che loo mèna no yende
cón gàc falt loo mèna lath ndoo mèna ned
co'se' nde mèna co'te' nzon. ¹⁴Bli par li
mèn yòo biiz Cret, co' thidte ndxela's loo
cón che'n Diox xalque' ndxela's na' loo
cón che'n Diox, par té' th mèna par ñibe'
mèna loo lezo' mèna li mèna con' ndac
par que no mèna con' co' li zin' mèna
co'se' nquin mèna par ne'gàcte loo mèna
xal thib yaa xlè co' ingue ta' ndacte xlè.

Trè' ngue nii mèn Diox loo xtàa
mèn. No Pab ngue bez Diox par li
Diox anggàc con' ndac loo mèn tya.

¹⁵Ryete mèn co' nzo non ngue nii
Diox lool, Tit. Gunii Diox loo mèn co'

naban yòò biiz Cret co' ndxela's loo cóñ
che'n Jesucrist, mèn co' nque' lezo' ñèe
na!. Ndlyazen le! Diox tolo li anggàc

con' ndac loo ryete gu' co' ndxela's, gu'
co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox le'n yòò
biiz Cret, ndee gu'. Taandxè' gàca.

Cart Co' Mque' Pab Ye's Loo Thìb Mbi' Co' Ngro' Lèe Filemón

Pab ngue que' ye's loo Filemón.

¹Filemón, daa Pab co' ngue lezi'l por cóن che'n Crist Jesús, daa ngue que' ye's ndxè' lool. No leque tiemp co'se' ngue que'en ye's co' nac cart ndxè' lool, ngo no Timote daa. Filemón, anze'l nque' lezon ñèen lùu, lùu co' ndlyath no daa loo zin' co' nxo'f zin'en loo cón che'n Tad Jesucrist. ²No leque tiemp ndxè' nque'en ye's ndxè' loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox lizl. No ngue que'en ye's ndxè' loo xa'got co' lèe Ap co' ndxàc fta'n na' loo cón che'n Crist, no ngue que'en ye's ndxè' loo Arquip co' mblyath no na' loo zin' co' mxo'f zin' Crist loo na' co' ngote mod mbli na!. ³Ndlyazen le' Tad Diox xud na' no Tad Jesucrist na' li par anggàc con' ndac loo gu!. No ndlyazen le' Tad Diox no Tad Jesucrist na' li par yo nagàl lezo'l loo Diox no par cue banl rye ndal no rye ndye'thl làth xtàal co'te' nzol par nedrè!.

Trè' ndlu' le' Diox nque' lezo' ñièe Diox Filemón no nque' lezo' Filemón nèe Filemón mèn hues xtàa Filemón loo cón che'n Jesucrist. No ndlu' trè' le' Filemón ndxàp yalxla's loo Diox.

⁴Na mbezque' loo Diox: Diox quix U!, Diox, co'se' nte' lezon cón che'n'l co'se' mbezen Diox, Filemón.

⁵Tac daa ndxònque' le' lùu nque'que' lezo' Diox no ndxela'sque'l no ndxàp

yalxla's loo Tad Jesús. No nque'que' lezo'l ñièel mèn no ndxàpque'l yalxla's ñièel mèn, mèn co' nac che'npe' Diox no mèn co' nzo loo cón che'n Diox. ⁶Mbezen Diox no ña'ben loo Diox le' ryete mèn co' ndxela's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist par nedrè' ta' cuent co' huenleque' cón che'n ryethe con' ndac co' ndxàc loo na' co' mbli Jesucrist loo na!. Ndlyazen le' mèna ta' cuenta por nda' mèna cuent cón che'n xá mod nque tee ban lùu no xá mod ndlu' lùu no nda' lùu cuent loo mèn cón che'n Jesucrist. ⁷Nalle' anze'l ndyac lezon no anze'l ndye'th lezon por nonen no ndan cuent arid nque' lezo'l ñièel mèn co' nac hues xtàal por cón che'n Jesucrist. No non daa le' por cón che'n'l ryete mèn co' ndxela's co' nzo par nedrè' ngure nagàl lezo' loo cón che'n Crist Jesús. Thìba con' ndxè'!

Pab ngue na'b loo Filemón par li Filemón thib favor loo Ones co' ngòc mozpe' Filemón.

⁸Le' tediba na, mastale' ndlil cuent nac daa thib mbi' co' ndxe' di's che'n Crist, no por cona ndxàpen derech ñibe'en lool con' co' ndxàal lil, Filemón, ⁹ndyaquen taandxè' mod nado' di's nado' cuent ña'ben thib con' lool por cón che'n nque' lezon ñèen lùu no por nque' lezo'l ñièel daa. Daa, Pab co' nacle' thib mèngool, ngue'en lezi'l f nalle'

por có'n che'n Crist Jesús. ¹⁰ Filemón, ña'l'ben thib favor lool por có'n che'n Ones. Ones ngòc xal thib xgan' daa tac ngola's Ones loo Jesucrist no loo có'n che'n Jesucrist por có'n che'n daa láth nzon trè' co'te' nac lezi'f.

¹¹ Nonquen no ndaqueñ cuent le' Ones ngòc thib moz co' yende chó juis lool thib cua'a. Per nalle' ndyaquen le' Ones nac thib moz ndac par gác Ones moz lùu tedib vez xalque' ndxàc Ones thib moz ndac loon co'te' nzon par ndxè'. ¹² Na tel' Ones lool tedib vez. Nabe'ste fque no Ones. Fque no Ones xalque' lezo'pe'en no ngudloope'en.

¹³ Na mblyaz ngyan' Ones trè' con daa par li Ones mandad loon có'n che'n láth ngue'en lezi'f por có'n che'n di's ndac che'n Diox. ¹⁴ Per indlyasten lin nec thib con' xal ndlyazen no xal nee lezon. Ndlyazen góñl con' ndxè' ñeene' có'n ñeel loon, Filemón. Sya, chele' lùu li favor loon tel'l Ones loon tedib vez, ne'gabtel loo lezo'l le' daa ngue ñibe' yèe lool par lil favor ndxè' loon. Ndxe'leque', lila ante xal nee lezo'l. ¹⁵ Peser mblá' Ones lùu plá mbe' par gáca thidtene que nol Ones.

¹⁶ Indlyasten que nol Ones xal thib moz co' ñibe' yèe mèn loo. Ndxe'leque', ndlyazen que nol Ones xal thib huespe'l co', lìcque', nque' lezo'l ñeel. Líca, daa anze'f ndyac no Ones. Per ndlyazen le' lùu ndxàal más tyac no Ones. Indlyasten ante tyac nol Ones xal ndyac no mèn xtàa mèn loo izlyo' ndxè'. Ndxe'leque', ndlyazen tyac nol Ones xal thib huespe'l loo có'n che'n Tad Crist.

¹⁷ Cona, ngue niin lool, Filemón: Chele' lùu ndli cuent nac daa mèn co' ndxàc huesl no xtàal loo có'n che'n

Diox, fque no Ones xal yub daa, ndee. ¹⁸ Chele' Ones mteza' chol con' co' nac có'n che'n'l no chele' Ones ngro' te'b ndxep tmi lool, fta' cuent loon. Bna'ba loon. Na guix co' ntac con'a. Guixen co' nde'b Ones lool, ne. ¹⁹ Daa, Pab, ngue que' ye's ndxè' lool, Filemón. Lìcque', na guix co' nde'b Ones lool. No nase ngue gon valor loon. Ndlyazen lil favor ndxè' loon tac neequel' daa mblí par ngola's lùu loo có'n che'n Jesucrist no loo Jesucrist. ²⁰ Bli favor ndxè' loon, hues por có'n che'n Jesucrist, xalque' thib mbi' co', lìcque', ndxela's loo Tad Crist. Ftegán lezon xalque' mèn co' ndxàc hues loo có'n che'n Crist, ndee. ²¹ Ngue que'en ye's ndxè' lool tac daa naneeque' le' lùu ndyubdi'sque' co' mbezen lool. No naneen le' lùu li masre' con' loon loo favor co' ngue na'ben lool ndxè'. ²² Lomisque' ndlyazen ne, fcua'n lugar liz mèn co'te' góon plá huiz. Tac daa mbed le' Diox li par gáca loon xalque' nac di's co' mbez gu' loo Diox co'se' mbez gu' Diox le' Diox li gáca loo gu' par nedrè' le' daa gal nee máa gu' par nedrè'.

Pab ngue nii Diox loo Filemón. No lult vez ndxab Pab gác con' ndac loo Filemón.

²³ Loo cart ndxè' ngue nii Epafr co' thidte ngue non lezi'f por có'n che'n Crist Jesús, Diox lool, Filemón. ²⁴ Ngue nii Marc no Aristarc no Dem no Luc co' nac myen' co' ndlyath no daa loo zin' có'n che'n Crist Diox lool, ne.

²⁵ Ndlyazen le' Tad Jesucrist na' li anggàc con' ndac loo ryete gu' par nedrè', Filemón. Taandxè' gáca, ndee.

Cart Co' Mcàaya' Mèn Nación Israel, Mèn Co' Ngòc Mèn Co' Mbrye's Pál

Di's ndxè' ndlu' le' Diox mdoodi'sle'
no mda' Diox cuent loo mèn cón
che'n Jesucrist, xgan' Diox.

1 Diox mdoodi'sle' huax vez thìb
mod no tedib mod loo mèn co'
ngòc xudgool na' pôla por ro mèn co'
mde'th di's co' ndxbab Diox tiempa. **2** Per
le'n lult tiemp co' nde nque ndxè' Diox
mdoodi'sle' loo na' por ro xgan'pe' Diox
co' nac Jesucrist. Diox mdoo xgan'pe'
Diox par mbyan' no xgan'pe' Diox alux
con'. Por cón che'n leque xgan'pe' Diox,
Diox mxèn' no mblec Diox izlyo' no béis'
no alux taamas con' co' nziri!. **3** Leque
yub xgan'pe' Diox nquée xnii tín' no
ndxá'th bèl xgan'pe' Diox lalque' xal
nquée xnii tín' Diox no ndxá'th bèl
Diox. Nacque' xgan'pe' Diox xalque' nac
Diox. Ngue tèn' xgan'pe' Diox ryete
con' xalque' nac ryethe con' roo no con'
xèn co' nzo la's nii xgan'pe' Diox no co'
nzo la's ya' xgan'pe' Diox. Co'se' ngolo
mton' xgan'pe' Diox xtol na', syare'
mdub Diox xgan'pe' Diox cuat Diox,
Diox co' nac Diox roo no Diox xèn tín'
co' ndub axta gáp loo béis'. Tataa mbli
Diox par ñibe' xgan'pe' Diox loo alux
con'.

Trè' ndlu' le' Jesucrist co' nac xgan'
Diox más ñibe' leque rye angl.

4 Nac xgan'pe' Diox más mbi' roo no
mbi' xèn loo ryethe angl axta mdub lèe

Diox Jesúz, xgan' Diox, tedib lèe co' nac
más lèe roo no lèe xèn leque lèe chol
angl. **5** ¿Xá nee gu'!? ¿Ché' nzo chó loo
angl ndxbab Diox:

Lùu nac xgan'pe' daa,
à'? Yende, ¿lé'? No ¿ché' nzo chó loo
angl ndxbab Diox:

Nalle ngòc daa yub xud lùu, ne,
à'? Yende xàa, ¿lé'? No ¿ché' nzo chó
loo angl ndxbab Diox:

Gàc daa xud lùu. Le' lùu na, gàc

xgan' daa,
à'? Yende xàa, ¿lé'? **6** Tedib vez co'se'
mtel' Diox xgan' Diox loo izlyo' par gàc
xgan' Diox xal hues ndlyo loo mèn co'
yila's loo cón che'n Diox por cón che'n
xgan' Diox co' nac Crist yiloa, mniibe'
Diox:

Ryete angl che'n Diox li con'
guryath no con' guryèn loo xgan'
Diox co' nac Crist.

7 Le' cón che'n angl na, ndxbab Diox:
Le' Diox ndli le' angl ndxàc xal
mbii. No ndli Diox le' moz Diox co'
nac leque angl ndxàc quìi bèl.

8 Per ndxe'leque', Diox gunii cón che'n
xgan' Diox taandxè':

Xgan!, lùu co' nac Diox xal daa,
bniibe' loo alux con' le'n lín' co' ntlo,
no le'n lín' co' ndxelo, no le'n lín'
co' ne'lith node. Lùu, Xgan!, nalì no
nambii ñibe'l loo alux con', ndee.

9 No nque'que' lezo'l ñèel mèn
co' ante ndli con' co' nac con' nalì no

con' co' nac con' nambii. No ndxòo xyàn lezo'l ñièl mèn co' ndli chol con' ye'rsin!. Por cona, daa co' nac Dioxpe' lùu, angmblin le' lùu sate tolo ndyac lezo' leque taamas xtàal co' nzo.

10 Tolo ndxab Diox loo xgan' Diox:

Lùu, Tad, co'se' nerleque' mblec no mxèn'l alux con', mxèn'l izlyo!. Le' bé' na, nac xal thìb zin' co' mxo'f zin' lùu.

11 Ryete con'a lyux per lùu thidteneque' ndxan!. No thidteneque' nzol. Rye loothe con' co' nziri!, le'i gá'x xal ndxà'x thìb xab mèn.

12 No cosua'l bé' no izlyo!, co' nee di's, rye loothe con' co' mxèn'l no mblec xal nthùuz mèn thìb laris co'se' ngosua' mèn laris. Huiza zye' loo ryethe con'a. Per lùu thidtene ne'zye'de. Ne' ne' lyuxl. Ne' ne' lith nol.

13 Yende chó loo angl tolo ndxab Diox:

Ftub cuaten axtaque' lin le' ryete mèn co' nac ngolo ngola's che'n'l gá'c mèn nado' lool.

14 ¿Ché! inacte rye angl xpii co' nxo'f zin' no co' ndli mandad loo Diox, à'? Líca, Diox ntel' angl par lyath no angl mèn co' lyá' loo con' ryes, mèn co' ban no Diox thidtene.

Di's ndxè' ndlu' thidteneque' quenap
mèn mèn loo cóñ che'n Diox tac
mèn nac mèn co' mblyá'le' loo
ryethe con' ryes no con' ye'rsin'.

2 Por cona, ndxàalque' li na' cas no tyub nza na' loo con' mbìn na' tac ne'stre'fque' tyoo xá' lezo' na' loo cóñ che'n di's ndac che'n Diox co' mbìnle' na!. **2** Tac yalbàn co' mblo angl más pólal mbli nèeque' cóñ che'n Diox loo mèn. Le' sya, mèn co' mcua'n xquin no xtol no mèn co' ne'ndubdi'ste dis co' mblo angl yalbàna, naliique' no nambiique' mtetii Diox mèna por cóñ che'n con' ye'rsin' co' mbli mèna tiempa. Por cona, **3** ¿xá mod lyá' na' loo con' ryes chele'

na' ne'lide cas xá mod ntelá' Diox mèn loo con' ryes co' nac mod roo no mod xèn, sya'? Loo cóñ che'n con'a ner Tad Crist mtlo mblo yalbàn loo mèn. Mèn co' mbìn di's co' gunii Tad Crist loo mèna, mèna mbli nèe mèna loo cóñ che'n Crist. Ngoloa, mblo mèna yalbàn cóñ che'n Tad Crist loo nu!. **4** Tataa mod Diox mblu' loo mèn lèque' nac di's che'n di's ndac co' mblo mèna yalbàn tac Diox mblí huax señ no yalguzye' no con' co' nac con' roo no con' xèn loo mèna. Làth xtau'a, mblàa Diox Xpii Natú' loo mèn co' ngola's xal gunee lezo' Diox.

Jesucrist ngòc xal thìb hues
na', na' co' ndxela's loo Diox
por cóñ che'n Jesucrist.

5 Ne'ngnibe'de Diox lezo' Diox too Diox chol angl par ñibe' angl loo izlyo' ndxè! le'n tiemp co' yi'th nque. Cón che'n tiempa ngue toodi's na!. **6** Póla ngo thìb mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox. Ndxab mbi'a:

¿Cón ntac mèn izlyo' par nte'
 lezo' U' cóñ che'n mèn izlyo', à!, Tad?
 Yende cóñ ntac mèn loo U', élé?, Tad.
 No ndxab mbi'a:

¿Cón ntac mèn izlyo' le' U' yi'th
 too naa mèna, à!, Tad? Yende cóñ
 ntac mèn izlyo', Tad.

7 U', Diox, mblec mèn loo izlyo'
 no mxèn' U' mèn loo izlyo' par gá'c
 mèna mèn be'the loo angl. U' mbli
 ngòc con' guryath no con' guryèn
 no con' roo no con' xèn loo mèn loo
 izlyo'.

8 Mda' U' lugar loo mèn loo izlyo'
 ñibe' mèna loo ryethe con' co' mblec
 U' no co' mxèn' U' loo izlyo!. U', Diox,
 mbli le' ryete con' ndubdi's no ngòc
 nado' loo mèn loo izlyo'.
 Co'se' mbli Diox le' ryete con' ngòc
 nado' loo mèn loo izlyo!, yende chó
 con' nzo co' ne'ngàcte nado' loo mèna.
 Per axta nalle' tarte hui' na' le' ryete

con' ndxàc nado' loo mèn. ⁹Per na' naneeque' no nonque' na' cóñ che'n Jesús. Jesús ngòc be'the loo rye angl. Diox mbli par ngòc Jesús xa' roo no xa' xèn no ngòc con' guryath no con' guryèn loo Jesús tac mdén! Jesús cóñ che'npe' na' co'se' mdén! Jesús yalnè no yaltii por cóñ che'n yalguth co' mquée loo Jesús. Gunee lezo' Diox mquée yalguth loo Jesús por cóñ che'n ryete mèn.

¹⁰Diox mxèn' ryete con' no ngue tèn Diox ryete con'. Diox mbly'a's que no Diox huax xin' Diox loo yòoba!. Por cona, mquinque' mxactiù Jesús axta nguth Jesús par ngòp Jesús con' la's nii Jesús no la's ya! Jesús par mtelá' Jesús mèn loo con' ryes, mèn co' mdyal yila's loo Jesús. ¹¹Jesús co' ngo' xà' mèn loo cóñ che'n xab izlyo' par gac mèna che'npe' Diox, no mèn co' ngro' xà' loo cóñ che'n xab izlyo' par gac mèna che'npe' Diox, ryop ned Jesús mèna thidte nac loo Diox. Por cona, inthyonte Jesús mbez Jesús cóñ che'n mèn co' ndyal yila's loo Jesús: Nac mèna huesen. ¹²Taandxè' ndub di's loo libr co' nac xti's Diox le' Jesús ndxbab loo Diox:

Tethen lèe U' loo mèn co' ndxàc xal huesen. No gol ron labans cóñ che'n lèe U' loo mèn co' ndxela's loo U'.

¹³Ndub di's loo libr co' nac xti's Diox tedib lugar co' mbez:

Daa ndxàp yalxla's loo Diox.
No ndub di's loo libr co' nac xti's Diox tedib lugar co' mbez:

Hui' nexa. Daa nzo no mèn co' ndxàc xal xin' Diox co' mda' Diox loon.

¹⁴Myen' bix co' nac xin' thib ned gundan, leque bél' xud myen' no leque bél' xna' myen' no leque ren xud myen' no leque ren xna' myen' nac myen'. Lomisque' ne, Jesús ngòc thib mbi' co' mque no bél' no ren che'n mèn loo

izlyo' ndxè' par tataa mod gac quée yalguth loo Jesús. No co'se' ngolo mquée yalguth loo Jesús, tataagué' mod, por cóñ che'n yalguth co' mquée loo Jesús telux Jesús Mebizya co' ndxàp cóñ che'n yalguth la's nii Mebizya no la's ya! Mebizya. ¹⁵Tataa mbli Jesús par telá' Jesús prob mèn loo yalguth co' nzyeb mèn ñèe mèn co'se' quée yalguth loo mèn tac dib nabán mèn ndli mèn costumbr xal nee lezo' mèn tac nzyeb mèn gath mèn. ¹⁶Tac, licpe' ba'i, ne'ngui'th yáalte Jesús loo izlyo' por cóñ che'n angl co' mcua'n xquin. Ndxel'leque', mbi'th yáal Jesús làth mèn co' nac bin che'n Abraham par telá' Jesús mèn co' nzi cua'n xquin loo con' ryes. ¹⁷Por cona, nonque' Jesús naquinque' gac Jesús lalque' xal thib hues xtàa mèn loo mèn che'n izlyo' ndxè' par tataa mod gac Jesús xal thib nguley' roo no thib nguley' xèn co' ndlyat lezo' ñèe mèn no co' li xal mcàbgòn Jesús li Jesús par teri'th Jesús di's che'n mèn loo Diox no par quix Jesús cóñ che'n xquin mèn co'se' mquée yalguth loo Jesús. ¹⁸Leque yub Jesús mxactiù por cóñ che'n chol mèn. No ne'nglide Jesús cas loo Mebizya co'se' mzi mchep Mebizya Jesús loo con' ye'rsin!. Por cona, ndxàp Jesús con' la's nii Jesús no la's ya! Jesús par lyath no Jesús mèn co' nzi nchep Mebizya loo con' ye'rsin!.

Trè' ndlu' le' Jesucrist nac más mbi' roo mbi' xèn leque Moisés.

3 Mèn huesen, gu' ngro xà'lé' loo cóñ che'n xab izlyo' no ngòc gu' che'npe' Diox. Diox mcui gu' par yòo ban no gu' Diox loo bél'. Por cona, toloque' bli gu' xtùuz cóñ che'n Jesús co' nac nguley' roo no nguley' xèn che'n na!. Diox mtel' Jesús par mxo'f zin' Diox thib zin' loo Jesús par mton' Jesús cóñ che'n xquin mèn no cóñ che'n xtol mèn loo Diox, mèn co' ndxela's loo

Jesús. ²Anze'f altant mdoo Jesús loo zin' co' mxo'f zin' Diox loo Jesús par li Jesús zin'a. Tataa mod mxo'f zin' Jesús zin' xal mdoo Diox Moisés loo mèn co' ngòc che'npe' Diox tiempa. ³Por cona, más ndxàal li mèn con' guryath no con' guryèn loo Jesús leque loo Moisés xal ndli mèn más con' guryath no más con' guryèn loo thib albañil co' mtoxcua' thib yòobé' leque ndli mèn con' guryath no con' guryèn loo yòobé'a. ⁴Tac ryete yòocal mdyoxcua' por chol mèn segùn mod co' ndxàp thib thib mèn. Per xa' co' mblec no mxèn' ryethe con' nac Diox. ⁵Licpe' ba'i, altantque' mdoo Moisés xal thib moz loo mèn co' ngòc che'npe' Diox xal mèn guliz Diox tiempa. Zin' co' mxo'f zin' Moisés loo mèna ngòc mde'th Moisés cón che'n co' gab Diox loo mèn yiloa. Thiba con' ndxè'.

⁶Le' tediba na, Crist Jesús nac xal thib xin' mèn co' altantleque' ndoo naa par ñibe' Crist loo mèn guliz Crist co' nac mèn guliz Diox. Pues, mèna nac leque na', chele' na' thidteneque' cue nèe na' loo cón che'n Crist no gáp na' yalxla's axta gath na'. No axta nalle' par delant naquin tyac lezo' na' no toloque' cue quee lezo' gu' loo cón che'n Crist co' nzi quee lezo' gu', ndee gu'.

Diox nda' lugar par tí' no yàl lezo' mèn, mèn co' nzo loo cón che'n Diox.

No axta con gust yòo mèn loo Diox.

⁷ Por cón che'n con' ndxè' nac con' co' gunii Xpii Natú' loo xti's Diox thib lugar co' mbez:

Chele' gu' gòn di's co' ñii Diox nalle',

⁸ ne'gàcte gu' mèn naad no mèn nguud xal mbli mèn nación Israel co'se' mbli mèn nación Israel preb loon co'te' nagán par ñee mèn nación Israel ñeene' ché' tetìin mèna por con' ye'rsin' co' mbli mèn nación Israel loon tiempa.

⁹Tya ngòc xudgool gu' mèn naad no mèn nguud par mbli xudgool gu' con' ye'rsin' par ñee xudgool gu' ñeene' ché', lìcque', tetìin xudgool gu'. Ale tataaque' mbli xudgool gu' le'n cho' lín' mastale' gunèe xudgool gu' con' ndac co' mblin loo xudgool gu' tiempa.

¹⁰ Por cona, mdoo xà' lezon loo xudgool gu'a. Ndxaben loo lezon: Thidteneque' ndoo xà' lezo' mèn ndxè' loon. Ne' ne' inda' mèn ndxè' cuent xá mod ndxàal que tee ban mèna loon.

¹¹ Por cona, tataa mdethen di's co'se' ngocloon gunèen mèna le' mèna ne'yòode lugar co' mtoxcuan co'te' yòo ban mèna.

¹²Gu' co' nac xal mèn huesen por cón che'n Crist, anderhuen gu', chó Diox chó ñee gu'; ña'ben loo gu': Ne'ta'de gu' lugar yòo xtùuz ye'rsin' le'n lezo' gu' par li gu' xtùuz ryo xà' gu' loo Diox co' nabán thidtene par tlo gu', li gu' con' ye'rsin' par ne'tolode yila's gu' loo Diox.

¹³Ndxè'leque', huiz con huiz bli gu' par ye'th lezo' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu' le'tre' be' nda'i lugar loo gu' le'n huiz ndxè' par ne'ta'de gu' lugar quedìi nec thib mèn gu' par ne'yigaade gu' loo xquin chol mèn. Tac ne'stolque' gàca loo gu' ale tyoo xà' lezo' gu' loo Diox. No tataa mod leque gu' tolo ta' lugar gàca gu' mèn naad no mèn nguud loo cón che'n Diox. ¹⁴Tac chele' na', lìcque', thidteneque' mbli nèe na' na' loo co' ndxela's na' cón che'n Crist axta bii no na' Crist xal mtlo ngola's na' loo Crist, le' sya, lìcque', nac na' che'npe' Crist.

¹⁵Nonque' gu' no naneeque' gu' xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' ndxab thib mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox. Mbi' ndxab:

Nalle' co'se' gòn gu' di's co' mde'th mèn loo gu' co' ndxab Diox, ne'gàcte gu' mèn naad no mèn nguud xal ngòc xudgool gu' mèn naad

no mèn nguud pôla co'se' mcua'n xudgool gu' xquin xudgool gu' no xtol xudgool gu' par ñee xudgool gu' ñeene' ché tetii Diox xudgool gu' por mbli xudgool gu' con' ye'rsin' co' mbli xudgool gu', à'.

16 Tac  ch  m n ng c m n co' ngro' no Moisés nación Eg pt, m n co' mb n co' ndxbab Diox, m n co' asembli mcua'n m n xquin m n no xtol m n par ñee m na neene' ch  tetii Diox m na, à'? Ryete m n co' ngro' no Moisés nación Eg pt ng c m na. **17** Tac  ch  ng c m n co' ngocloo Diox gun e Diox le'n cho' l n'a, à'?  Ch ' ne'ng cte m na m n co' mcua'n xtol, c '? No  ch ' ne'ng cte m na m n co' nguth co'te' nag n, ne, c '? Tataaque' ng ca,  l e'? **18** No  ch  loo m n mde'th Diox le' m na ne'yoode co'te' nzo Diox par li m na descans, à'? Diox ndxaba loo m n co' ne'ndalte ngala's loo di's co' ndxbab Moisés no ne' ne'ndubdi's m na loo Moisés. **19** Por cona, non na' no nanee na' le' m n nación Israela ne'ng ode lugar par li m na descans co'te' mbli nab Diox por c n che'n xquin che'n m n naci n Israel no xtol che'n m n naci n Israel. Tac ne'ngala'ste m na no ne'ndubdi'ste m na loo co' mnibe' Diox loo Mois s par li m na.

4 L th be' nzo lugar loo b ' co'te' mc bg n Diox loo m n y o m n par y o ban no m n Diox, ndx l que' la's th b th b na' loo leque na' no quenap na' na' no hui' na' xal nzi tee ban na' loo Diox. Tac ne'stre'fque', nzo ndxep na' co' ne'lide gan y o ban no na' Diox loo b '. **2** Tac loo na' mbyathle' di's ndac, ne, xal loo m na. Per loo m na ne'ngli huente di'sa no ne'ng a huente di'sa le'n lezo' m na co'se' mb n m na di'sa tac m na ne'ndalte ngala's di's co'se' mb n m na di'sa. **3** Per na' co' ngola'sle' loo Crist, na' y o ban no Diox loo b ' co'te' mc bg n Diox y o na' par ban na' tya, xalque' gunii Diox:

Xal mdethen co'se' ngocloon, ne'yoode m n nación Israel lugar co' mtocuan par ban m na tya.

No, l cque', ne'ng ode m n nación Israel co'te' mtocua' Diox par ban m na mastale' mdoo lezo' Diox no mbli nable' Diox lugara axta co'se' mblec Diox izlyo' no mx n' Diox izlyo!. **4** Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' ndxbab Diox c n che'n ngolo xop huiz co' nac co'se' ngolo sman:

Ngolo xop huiz mtelo Diox zin' co' mbli Diox loo ngolo mx n' Diox izlyo' no mx n' Diox ryete con' co' nziri.

5 No ndxbab Diox tedib vez loo libr co' nac xti's Diox leque di'sa:

Ne'yoode m n co'te' mtocuan par ban m na con daa no li m na descans tya.

6 Por cona, non na' no nanee na' mbyan' ndxep m n co' yoode' co'te' mtocua' Diox par ban m na tya. Loo m n co' nerleque' mbyath c n che'n di's ndaca, m na ne'ng ode co'te' ng c nable' par ban m na tya tac ne'ndalte m na ndubdi's m na. **7** Cona, mbere Diox, mcui Diox th b huiz co' nac tiemp ndx . Tac Diox ndyoodi's loo na' xalque' nac xti's Diox co' ndub loo libr co' nac xti's Diox, di's co' ng c di's co' gunii Diox loo David co' mque' David ye's loo libr co' nac xti's Diox loo nde teele' tiemp co' nde tee mbri'th loo gu'. Diox gunii xal mbez di's ndx .

Chele' gu' g n di's co' ndxbab Diox, ne'g cte gu' m n naad no m n nguud loo c n che'n Diox.

8 Tac chele' Jos e' ng d ' lugar co'te' y o ban m n nación Israel par li m n nación Israel descans xalque' mc bg n Diox loo m n nación Israel, le' sya, ne'berede Diox, ndoodi's Diox c n che'n tedib tiemp loo tiemp co' mtocua' Diox tiempa c n che'n co'te' y o ban m n thidtene xal ndx ca nalle'. **9** Por cona, ndxan' th b lugar co'te' y o m n co' nac che'npe' Diox par ban m na thidtene

loo Diox. ¹⁰Tac mèn co' yòo loo bé' par ban mèna thidtene, mèna ne'tolode li xal mbli mèna ndoore' yòo mèna loo bé' xalque' mtelo Diox zin' co' mbli Diox loo ngolo mxèn' Diox no mblec Diox ryethe con'. ¹¹Cona, ngue niin loo gu: Ndxàalque' li na' co' nzote mod li na' par yòo ban no na' Diox loo bé' co'te' ban na' thidtene par ne'lide nec thièb na' xalque' mbli mèn co' ne'ndalte ngala's loo Diox tiempa.

¹²Anze'f nè nac xti's Diox xal co'se' ñibe' thièb patrón loo moz. Ndxaa'd xti's Diox le'n xtùuz mèn no le'n lezo' mèn xal ndxaa'd thièb yi'f co' nalen ryop loo lad mèn. Xti's Diox ndli le' mèn nteche ntexyath xtùuz mèn no lezo' mèn axta nden' mèn le'n lezo' mèn cón che'n co' ndli mèn xtùuz no cón che'n co' ndli mèn, que naca con' ndli mèn xtùuz, que naca con' ndli mèn zin', que naca taamas con' co' ndli mèn. No xti's Diox nalì ndla's par tub rez xti's Diox cón che'n xtùuz mèn no cón che'n co' ndoo lezo' mèn li mèn. ¹³Yende chó con' nzo co' mblec Diox no co' mxèn' Diox co' ne'yú'de loo Diox. Ndxel'leque', ryethe con' co' mxèn' Diox nzi yú' loo xnaa loo Diox. Loo Diox ryethe na' ta' cuent co'se' gàc huiz ta' mèn cuent loo Diox xal nac con' mbli mèn loo izlyo' ndxè.

Di's ndxè' ndlu' le' Jesucrist nac más nguley' roo nguley' xèn leque chol taamas mèn.

¹⁴Por cona, ngue niin con' ndxè' loo gu': Le' na' ngue no thièb nguley' roo no thièb nguley' xèn nalle' co' ngòole' loo bé'. Nguley'a nac Jesús, xgan'pe' Diox. Por cona, tolo li nèè na' na' loo co' ndxela's na' loo Diox por cón che'n Crist Jesús. ¹⁵Pues Jesucrist co' nac nguley' roo no nguley' xèn che'n na', ndlyatque' lezo' Jesucrist ñèè Jesucrist na' tac non Jesucrist nac na' xal mèn nayfiz loo xtol na' no loo xquin na', co' nee di's, ndxegaa na' loo

con' ye'rsin' par li na' con' ye'rsin'. Tac yub Jesucrist co' nac nguley' na' ngòc preb xal gunee lezo' Mebizya. Mdobya' Mebizya Tad Jesús par ngòc preb Tad Jesús. No ngòc preb loo Tad Jesús xalque' ndxàc preb na' loo ryethe con' ryes. Per mastale' mbli Mebizya preb loo Jesucrist no mzi mchep Mebizya Jesucrist loo con' ye'rsin', per thidtene ne'ncua'nte Jesucrist xquin Jesucrist no xtol Jesucrist. ¹⁶Por cona, con dibaxla's ndxàal cuez na' Diox, Diox co' angndli con' ndac loo na'. Sya, lyat lezo' Diox ñèè Diox na'. No lyath no Diox na' loo chol con' co' nde che loo na'.

5 Ryete nguley' roo nguley' xèn co' nzo làth mèn co' mblec mèn par ngòc mèna nguley', mblec mèn nguley'a par teri'th nguley'a di's che'n mèn loo Diox. Mblec mèn nguley'a par quix nguley' roo nguley' xèn cón che'n xtol mèn loo Diox no par xo nguley' ren chol má' por cón che'n xtol che'n mèn.

²Nguley'a ante ndlyat lezo' ñèè mèn naxèn no mèn co' ndoote ned ndyen tac nguley'a, ne, nac xal thièb mèn yíz co' nguu's lezo' loo xquin nguley' co' ndxàp nguley'. ³Por cón che'n con'a, por fuerz naquinque' guth yèè nguley'a chol má' par quix nguley' roo nguley' xèna loo Diox por cón che'n xtol leque nguley' xal ndli nguley'a cón che'n taamas mèn par teri'th tecan' Diox xtol nguley'a, ne.

⁴Tiempa, yende chó ngòc thièb nguley roo nguley' xèn por cón che'n leque mèna par li taamas mèn con' guryath no con' guryèn loo nguley'a. Ndxel'leque', angoluxte thièb mbi' co' ngurez Dioxa ngòc nguley' xal ngòca loo Aarón. ⁵Tataaque' ne, leque yub Crist ne'nglide par ngàc con' roo con' xèn loo Crist par ngòc Crist nguley' roo nguley' xèn. Per Diox mxo'f lèè mxo'f xti's cón che'n Crist loo Crist. No mcui Diox Crist par xo'f zin' Crist zin'a. Diox ndxab loo Crist:

Lùu nac xgan' daa. Nalle' daa mblu' loo mèn le' lùu, lícque', nac xgan'pe' daa.

6 Tedib lugar ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' ndxab cóñ che'n leque di's ndxè':

Lùu nac nguley' thidtene xalque' ngòc Melquisedec nguley' thidtene. **7** Láth mque tee ban Crist loo izlyo' xal chol mèn, cabii ngurez Crist Diox no nalyat mna'b Crist di's loo Diox. Ngrozèe yath Crist no mbín' Crist loo Diox látha, ne, Diox co' ngòc telá' Crist loo yalguth. Mbyèn di's che'n Crist loo Diox. Mbin Diox co' mna'b Crist no mblyath no Diox Crist loo yalnaz'e'f co' ngo no lezo' Crist tac Crist mblique' cas loo Diox. **8** Mastale' nac Crist xgan' Diox, per por cóñ che'n yaltii co' ngòc loo Crist, mté'th Crist par mdubdi's Crist loo Diox. **9** Per co'se' ngolo nguri'th ryethe yaltii tín' co' mquinque' ngòc loo Crist par tataa mod ngòc Crist thib nguley' roo nguley' xèn co' nac nguley'pe' na', loo Crist mda' Diox lugar telá' Crist alux mèn co' ndxòn ro Crist par ndyubdi's mèna loo Crist. **10** Diox mda' lèe loo Crist no mdoo Diox Crist par ngòc Crist thib nguley' roo nguley' xèn xalque' ngòc Melquisedec nguley'.

Anze'f ryes naca chele' mèn mblá'ya', ya ne'tolode yila's mèn loo cóñ che'n Diox.

11 Per cóñ che'n yalnguley' co' nac por Jesucrist, huax con' nzo co' ndxàal ta' na' cuent no tyoodi's na' loo mèn. Per anze'f nagàn nac ta' mèn cuent cóñ che'n Tad Jesús. Más de cona, gu' ne'tyalte yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu'. **12** Gu' co' ya ndxàcle' tiemp ngola's loo Jesucrist no ngòo gu' loo cóñ che'n Jesucrist, ndxàal gác gu' xal thib maistr par ta' gu' cuent no tyoodi's gu' cóñ che'n Tad Jesucrist loo taamas mèn. Per ale ndxe'leque', nac gu' xal

myen' bix loo cóñ che'n xti's Diox par tolo naquin ta' mèn cuent co' nac más inagànte co' nac co' té'th gu' cóñ che'n Diox, ndyaquen. No cóñ che'n con' nagàn che'n xti's Diox nac gu' xal myen' bix co' yende mod xec gu' hua gu' con' nayezi co' nac xít gu' no lua' gu'. **13** Ryete mèn co' ndxela's loo Crist, chele' mèna tarte té'th xá mod que tee ban nali no nambii mèna, no xal ndxàal li mèn xtùuz nali cóñ che'n Crist, mèna nac xal myen' bix co' be' ndxàaz niiz.

14 Per xít mèn no lua' mèn co' nac con' nayezi, con'a nac par hua mèn co' nacle' myen'bi'gool co' ya ndxácle' ndub rez cóñ che'n mèn, élé? Lomisque' mod, mèn co' mté'thle' par mdyubdi's mèna cóñ che'n Jesucrist, co' nee di's, mèn co' mté'th ndacle' cóñ che'n Diox co' nac más nagàn, mèna nac mèn co' ndxác ncui con' huen làth con' ye'rsin'!

6 Por cóñ che'n ryethe con' co' ngolo guniin loo gu' ndxè', ndlii ndlái' na' par ne'tolode nque tee ban na' loo con' co' nac ner con' co' mté'thpe' na' loo xley' che'n Crist. Ndxe'leque', ndxàal tolo que tee ban na' loo cóñ che'n Crist axtaque' huen huen mté'thle' na' cóñ che'n xley' Crist no axta huen huen ndyubdi's na' loo Crist. Ne'gàcte na' mèn co' ante ndlu' loo mèn par lyàa yéc mèn no lyàa lezo' mèn loo con' mque tee ban mèn ndoore' co' yende cóñ ntac loo mèn. Ne' ne' iante lu' na' loo mèn par ante gáp mèn yalxla's loo Diox. **2** No iante lu' na' loo mèn xá mod gác bautizar mèn. Ne' ne' iante lu' na' loo mèn ante cóñ che'n xá mod no chonon nxo'f mèn ya' mèn loo xtàa mèn. Ne' ne' lu' na' loo mèn ante cóñ che'n xá mod ryo xban mèn nguth. Ne' ne' lu' na' loo mèn ante cóñ che'n co'se' tub rez Diox loo mèn par tetìi Diox mèn thidtene. **3** No, licpe' ba'i, tataa tolo li na' xal ndlu' xley' Crist loo na' chele' Diox ta' lugar loo na' par li na'i.

4 Naquinque' tolo té'th na' cóñ che'n Crist. Tac nzo ndxep mèn co' thidte

vez mdub xnìi yéc mèna no mdub xnìi lezo' mèna loo cóñ che'n Diox. No mbli mèna preb cóñ che'n con' ndac che'n bé' co' angndalla's Diox loo mèn. No mden' mèna nzoque' Xpii Natú' loo mèna no ndlyath no Xpii Natú' mèna. Ngoloa, ale mbere mèna, mxìis no mèna cóñ che'n Diox no Tad Crist. Yende mod lyàa yéc mèna no lyàa lezo' mèna tedib vez par gàc mèna mèn cub. ⁵No yende mod lyàa yéc mèna no lyàa lezo' mèna tedib vez par gàc mèna mèn cub, mèn co' yub mbli preb cóñ che'n co' nac di's ndac che'n Diox no mbìn mèna no non mèna cóñ che'n con' roo no con' xèn che'n tiemp co' nde nque ndxè!. ⁶Per nalle!, leque yub mèna mbere ngulàa loo con' ye'rstin'. No mbli mèna loo cóñ che'n Jesús lalque' con' xal mbli mèn co' mque' Jesús xgan'pe' Diox loo cruz. No gunii yèe gunii tìi mèna cóñ che'n Jesús no loo xnaa mxìis no mèna Jesús. ⁷Nazabque' ndli mèna xal ndxàca loo izlyo' ndxep vez. Tac izlyo' co' nguèe nít co' ndlyàa loo izlyo' huax vez, loo izlyo'a ndxáal co' hua mèn, mèn co' ndli zin' loo izlyo'a no ncàaya' mèn con' ndac loo Diox. Más ndxàal gàc li mèna con' ndac no ne'nglide mèna con'a. ⁸Per izlyo' co' ndxáal yis no yaa, izlyo'a intacte no nde zin' gaxle' co'se' quedée Diox izlyo' no lyux izlyo' co'se' yol izlyo!. Tataa gàca loo mèn no masre' gàca loo mèn co' ndli con' zaba.

**Trè' ndlu' le' ryethe con' ndac,
co' nac che'n Diox co' nzi quee
lezo' na', ndli par nzi nèe na' na'
loo cóñ che'n Diox xal thib yòo
cal co' huen ndub loo cimient.**

⁹Per cóñ che'n gu', mèn co' nque' lezon ñien, mastale' tataa guniin con' ndxè! loo gu', ngobe'en no ndxelasquen le' gu' tyoo nque loo con' ndac, co' nee di's, nac con' cóñ che'n co' gàc loo gu' no co' gàc che'npe' gu' yiloa tac ngola's gu' loo Crist. ¹⁰Diox nali no

nambìi nac. Por cona, indxathla'ste Diox zin' co' mxo'f zin' gu' cóñ che'n Diox no xal nque' lezo' gu' Diox. Con'a ndxú' loo loo mèn, ne, tac gu' ndlyath noque' mèn, mèn co' ngro xà' loo cóñ che'n xab izlyo', mèn co' ngòc che'npe' Diox. No tatabe' ndli gu' con'a axta nalle!. ¹¹Ndlyazen ye'th lezo' thib thib gu' no toloque' lu' gu' gu' cóñ che'n co' nzi quee lezo' gu' axta co'se' gàc huiz co'se' gàcpe'i loo gu'. ¹²Tataa bli gu' par ne'gàcte gu' loo cóñ che'n Diox xal mèn co' nzya'f. Per bli gu' xal ndli mèn co' ndxàp yalxla's no xal mèn co' ncha'la's co' gàc xal thib muestr loo mèn axtaque' càaya' gu' co' mcàbgòn Diox ta' Diox càa gu'!

¹³Co'se' mcàbgòn Diox di's loo Abraham li Diox thib con' loo Abraham, yende chó mèn más nac mèn roo mèn xèn par te'th Diox lèe mèna cóñ che'n con'a. Por cona, leque Diox mde'th lèe Diox loo Abraham par li la's Abraham co' mcàbgòn Diox loo Abraham li Diox. ¹⁴Ndxab Diox loo Abraham:

Licpe' ba'i, daa ta' huax con' ndac lool. No daa li yas yàl binl.

¹⁵Ale mdub quee lezo' Abraham no mcha'la's Abraham axtaque' mcàaya' Abraham con' co' mcàbgòn Diox càa Abraham. ¹⁶Tac, licpe' ba'i, co'se' ndly'a's mèn te'th mèn cóñ che'n thib con' co' nac lìcque', ale nde'th mèn lèe thib mèn co' más ñaare' leque mèna. No co'se' ndly'a's mèna li nèe mèna di's loo xtàa mèna ngolo ngyoo di's mèna, sya, nde'th mèna lèe Diox loo xtàa mèna par mbyàl loo di's no loo cuent.

¹⁷Por cona, leque Diox mde'th lèe Diox, co' nee di's, Diox mnibe' lezo' Diox no mbli nèe Diox cóñ che'n con' co' mcàbgòn Diox li Diox. Tac Diox mbly'a's loo xnaa lu' Diox loo mèn co' càaya' co' mcàbgòn Diox le' Diox mnibe' que' lezo' li Diox con' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèna. ¹⁸Nzo chop con' co' ne'zy'e de loo Diox thidtene. Loo ryop

con'a no por cón che'n ryop con'a, lique' Diox co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn. Por cón che'n con' ndxè' ndxàp na' yalxla's loo Diox no leque na' ndli par ntegán na' lezo' na' tac mna'b na' loo Diox quenap Diox na!. No ndxàp na' yalxla's li Diox co' mcàbgòn Diox li Diox loo na!. ¹⁹Con' co' ndub quee lezo' na' co' gàc loo na!, co' li Diox loo na' xal mcàbgàn Diox li Diox loo na!, con'a ndli par li nèe na' na' loo cón che'n Diox por cón che'n Crist. Thidtene ndli nèe na' na' loo cón che'n Diox xal co'se' thib yi'f co' lèe ancl ndyen loo yòo xan' le'n nít par ne'tyeede thib yòoyaa loo nit. Thidtene ndli nèe na' na' loo cón che'n Diox por cón che'n Crist co' ngòo le'n templ co' nzo le'n bé!. Crist ndli par mbe nèe na' loo cón che'n Diox. Tataa ndxela's na' mastale' tarte yú' loo con'a loo na!. ²⁰Le'n templ co' nac loo bé! co'te' nzo Diox ner ngòo Jesús par li nab Jesús mod par yòo ban no na' Diox loo bé!. Por cona, ngòoc Jesús thib nguley' co' nac más nguley' roo nguley' xèn thidtene xalque' ngòoc thib mbi' co' ngro' lèe Melquisedec nguley'. Con' ndxè' ndlu' no ngue ta' cuent xalque' ngòoc Melquisedec nguley', tataagué' nac Jesús nguley' che'npe' na!.

7 Meegool co' ngro' lèe Melquisedeca ngòoc rey che'n ciuda Salem. No ngòoc Melquisedec nguley' loo Diox co' nac Diox roo Diox xèn co' nac thidte Diox. Melquisedeca ngòoc xa' co' ngua càa ned Abraham co'se' mbere Abraham, ngua Abraham loo xó' co'se' mblí Abraham gan loo rey co' mblí xó' con Abraham. Melquisedec ndxab loo Abraham: Diox huen nda U!, ndee U!. ²Abrahama mda' diezm loo leque Melquisedec che'n ryete

con' co' ndye'th no Abraham co' mbli Abraham gan loo xó!. Nerleque' lèe co' mbe' Melquisedeca ngòc di's: Rey co' ndli con' nali no con' nambìi. Ngoloa, ngro' lèe Melquisedec tedib lèe co' nac: Rey che'n ciuda Salem, co' nee di's, nac rey co' ntù' ntàl loo xèn no loo xyàn par cue ban mèn rye nda mèn no rye ndye'th mèn làth xtàa mèn. ³Per yende chó mèn nda' cuent cón che'n Melquisedec. Ne' ne' yen thib xque's che'n Melquisedec co' nda' cuent cón che'n chó lín' ngóol Melquisedec, chó bin nde Melquisedec, no plá lín' mban Melquisedec loo izlyo'. Ndxel'leque', ngòoc Melquisedec lalque' xal xgan' Diox. No nac Melquisedeca nguley' co' ndxan' thidtene.

⁴Hui' gu' nexa. Quetal mbi' roo mbi' xèn ngòoc Melquisedec axta Abraham, co' ngòoc thib mbi' co' mbloj msí' bin co' ngòoc mèn nación Israel, mda' diezm che'n con' co' mbli Abraham gan loo xó' loo Melquisedec. ⁵Lìcpé' ba'i, mèn co' ngòoc xin' Leví co' mxo'f zin' yalnguley', ne, mèna ngue no yalnibe' che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn par thop mèna diezm che'n mèn nación Israel xal ñibe' ley, co' nee di's, mthop mèna diezm axta che'n huespe' mèna, mastale' nac ryete mèna bin Abraham. ⁶Mastale' ne'ngàcte Melquisedec mèn co' ngòoc bin che'n Leví co' ngòoc nguley' pólá, per ale ndxe'leque', le'lé' Melquisedec mthop diezm co' mda' Abraham. No mbli ley' Melquisedec Abraham loo mcàbgòn Diox thib con' loo Abraham. ⁷Yende mod cà di's mèn loo di's ndxè' le' mèn co' nac más mèn roo mèn xèn loo xtàa mèn, mèna ña'b loo Diox li Diox con' ndac loo mèn co' nac mèn be'the. ⁸Loo izlyo' ndxè' ndxàc le' mèn co' ncàaya' diezm nac mèn co' ndxath. Per por part cón che'n Melquisedec co' mna'b diezm loo Abraham, libr co' nac xti's Diox nda' cuent loo na' le' Melquisedec nac thib mbi' co' thidtene

naban. ⁹Le' sya, nzoque' mod gab na' le' rye nguley' co' nde bin Leví co' nthop diezm axta nalle', mèna, ne, mda' diezm loo Melquisedec co'se' mda' Abraham diezm loo Melquisedec. ¹⁰Taandardxè' nac di's ndxè': Mastale' tarte gáal Leví co' mblec yalnguley' xal mnibe' Diox loo Moisés li Moisés, ya ndxòole' cuent nac Leví bin Abraham co'se' ngòc tiemp co' ngro' Melquisedec, ngua sal' Melquisedec Abraham co'se' ndye'th Abraham, ngua Abraham loo xó'.

¹¹Mèn nación Israel mcàaya'le' di's co' nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn por cón che'n mèn co' ngòc nguley' co' nde bin che'n thib mbi' co' ngro' lèe Leví. Per chele' mèn ndxè', licque', ngác par tolo ntaa mèn zin' co' nac yalnguley', le' sya, ya inquinte mbere ngòo tedib cua' nguley' xal ngòc Melquisedec co' ne'ngro' loode mxo'f zin' che'n zin' yalnguley' co' mxo'f zin' Aarón, ne, ¿lé'? ¹²Per ale ndxe'leque', ne'ngácte mèn bin Aarón par xo'f zin' mèna zin' tataa, tac chele' rsin' co' nac zin' che'n yalnguley'a mzye'lé', naquinque' zye' yalnibe' che'n ley, ne. ¹³Cón che'n Jesucrist ndlu' di's ndxè'. Le' Jesucrist nde bin tedib bin che'n mèn nación Israel loo bin Aarón. Che'n bin mèn nación Israel co'te' ngro' Jesucrista, yende chó bina nxo'f zin' yalnguley'.

¹⁴Na' nonque' no naneeque' na' le' Tad Crist na' ngóol làth mèn co' nac bin mèn co' ngòc mèn yèezya' che'n làaz mèn jude. Cón che'n bin mèn yèezya' che'n làaz mèn jude ne'ndoodi'ste Moisés le' mèna xo'f zin' cón che'n yalnguley'.

¹⁵Cón che'n co' ndyoodi's na' ndxè' nac le' thib mbi' ngro' xo'fle' co' mxo'f zin' che'n yalnguley' no nxo'f zin' mbi'a zin' lalque' xal mxo'f zin' Melquisedec yalnguley' tiempa. ¹⁶Ne'nxo'f zin'te Crist cón che'n yalnguley' xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn par nxo'f

zin' mèn zin' cón che'n yalnguley'. Ndxel'leque', mxo'f zin' Crist zin' che'n yalnguley' tac ndxàp Crist con' la's nii Crist no la's ya' Crist tac Crist nabanke' thidtene. ¹⁷Nzo'f di's co' ndlu' cón che'n Jesucrist co' nac xti's Diox co' mbez:

Lùu xo'f zin' yalnguley' thidtene xal mxo'f zin' Melquisedec yalnguley'. ¹⁸Lìcpel' ba'i, yalnibe' co' ngòc ner, yalnibe'a mdyon'lé' loo mèn tac yende cón ncàb ndac yalnibe'a loo mèn.

¹⁹Tataa ngòca tac yende chó mèn ngác ngàc mèn nalì no mèn nambìi loo Diox xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn tiempa. Per ndxe'leque', nalle' nzi quee lezo' na' loo co' nac más con' ndac co' gàc loo na'. Por cón che'n con' ndac co' nzi quee lezo' na'a, más nzi yòo na' no más nzi li nèe na' na' loo cón che'n Diox por cón che'n Crist le'n tiemp ndxè'.

²⁰Co'se' mtlo Jesús mxo'f zin' Jesús zin' yalnguley', leque yub Diox mde'th lèe Diox cón che'n Jesús. ²¹Tac co'se' mblec mèn nación Israel mèn co' mxo'f zin' zin' yalnguley', ne'nde'thete mèna lèe Diox cón che'n mèna. Per co'se' mtlo Crist mxo'f zin' Crist zin' yalnguley', leque yub Diox mde'th lèe Diox xal nduba loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Leque Tad mde'th lèe Tad no ne'lyàade yéc Tad no ne'lyàade lezo' Tad loo con' mde'th Tad.

No ndxab Tad Diox loo Crist xal ndub di's tedib lugar loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Lùu nac nguley' roo nguley' xèn thidtene.

²²Por cón che'n Crist nonque' na' no naneeque' na' masque' ntac conveñ cub leque loo yalnibe' che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. ²³Lìcpel' ba'i, huax mèn nde teele' ndxàc nguley' loo yalnguley' che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Per yende mod xo'f zin' mèna yalnguley'

thidtene tac mèna ndxathque!. ²⁴Per Tad Crist ndxè! co' ngue xo'f zin' yalnguley' thidteneque' naban. Por cona, yende tedib mèn nzo co' yan' lugar che'n Crist Jesús par gàc mèna nguley' lugar che'n Crist Jesús. ²⁵Por cona, ndxác Crist telá' Crist alux mèn co' lya's lyá' loo con' ryes thidtene, co' nee di's, loo mèn co' ngòole' loo cón che'n Diox, mèn co' ndxela's loo Crist. No Crist nabanque' thidtene par teri'th Crist di's che'n mèn co' ngòole' loo cón che'n Diox por cón che'n Crist.

²⁶Anze'fque' naquin que no na' thib nguley' roo nguley' xèn xal nac yubpe' Crist co' nac thib mbi' natú', thib mbi' co' incua'nte xtol, thib mbi' nalí no nambii, thib mbi' co' mque tee xà' loo mèn co' ngòp xtol. Diox mbli ngòc Crist más mbi' roo mbi' xèn loo ryethe con' co' nzo loo bé!, que naca angl, que naca chol xpii, que naca mèn, que naca taamas con!. ²⁷Ne'ngàcte Crist xal taamas nguley' roo nguley' xèn co' mxo ren má' loo izlyo' par teri'th tecan' Diox cón che'n xtol mèn loo mèn atate huiz. Tac nguley'a ner tataa ndli con'a por cón che'n xtol leque nguley'a. Yiloa, ndli nguley' leque con'a por cón che'n xtol taamas mèn. Per ndxe'leque', Tad Crist thidte vez mda' lugar mquée yalguth loo Tad Crist no mxyo ren Tad Crist par tataa mod mxactiì Tad Crist no mdix Tad Crist cón che'n xtol mèn loo Diox. ²⁸Ley co' mxo'f Moisés mnibe' cue mèn co' mxo'f zin' yalnguley', per mèn co' ngurea ngòc mèn co' ne'ngàcte mèn nalí no mèn nambii loo yalnguley!. Ngòp mèna xtol mèna, ne. Per ndxe'leque', nguley' co' nac nguley' roo nguley' xèn co' mblo lèe Diox ngolo mbri'th cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no co'se' leque Diox mde'th lèe Diox, nguley'a ngòc xgan'pe' Diox co' nac Jesucrist. Nac Jesucrist xa' co' ngòc xa' nalí no xa' nambii thidtene.

Jesucrist nac nguley' loo conveñ cub co' myban' no co' ngòc nèe.

8 Pues cón che'n con' co' nac más con' roo con' xèn co' mdoodi'sle'

nu' loo gu' nac con' ndxè!: Le' na' ngue nbole' thib nguley' roo thib nguley' xèn. Nguley'a nduble' cuat Diox co' nac Diox roo Diox xèn loo bé!. ²Tad Jesucrist co' nac nguley' roo nguley' xèn che'npe' na', nac Jesucrist nguley'pe' na' co' nxo'f zin' che'n yalnguley' co' te' licpe' nac lugar más natú' co' mbli Tad Diox ngocsua' loo bé!. No yende chó mèn izlyo' mbli par ngòcsua' lugar natú'a. ³Ryete nguley' co' ngòc nguley' roo nguley' xèn tiempa, mèn nación Israel mblec nguley'a par xo'f zin' nguley'a thib zin' co' ngòc mblec nguley' con' co' angnda' mèn loo Diox no má' co' mbeth mèn loo mes loo ciò' par teri'th tecan' Diox cón che'n xtol mèn loo mèn. Por cona, naquinque' le' Jesucrist na', ne, que no con' co' cuec Jesucrist loo mes loo ciò' xal mbli mèna, co' nee di's, nac leque yub Crist co' mdix loo Diox cón che'n xtol mèn. ⁴Tac chele' Jesús be' nzoque' loo izlyo', ne'ngàcte Jesús nguley'. Tac nzo huax nguley' co' mbec con' loo ciò', co' nee di's, tataa ndli nguley' par tataa mod nteri'th ntecan' Diox cón che'n xtol mèn xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. ⁵Zin' co' mxo'f zin' nguley' tiempa ngòc zin' co' gunète Moisés ngòc loo bé!. Zin' co' mxo'f zin' nguley'a nac xal thib xin no xal thib xnaa che'n con' co' nac co' licpe' co' nzo loo bé!. Nonque' na' no naneeque' na' le' zin' co' mxo'f zin' nguley' co' ngo tiempa ngòc xal thib xin no xal thib xnaa tac co'se' nde tlo Moisés, nde toxcua' Moisés yòo mantyad co' ngòc co' te' mqueltàa no mèn Diox tiempa, ndxab Diox: Hui' nexa. Bli ryete con' xal mbli'ena lool loo yii Sinaí. ⁶Per nalle' Jesucrist nxo'f zin' thib zin' co' nac yalnguley' co' nac más con' ndac. Nteri'th Jesucrist di's che'n mèn loo Diox por cón che'n thib conveñ cub co' nac más con' ndac. Más con' ndac nac conveñ cuba loo mèn tac Diox mcàbgòn masque' con' ndac gàc loo mèn por cón che'n conveñ cuba.

7 Tac chele' ner conveñgool co' ngòc ner conveñ ngàc thìb conveñ co' yende chó falt ngàp, lìcpe' ba'i, ne' ne' inquin ngàc tedib conveñ cub loo ner conveñgoola, sya. **8** Diox mbyoo mèn co' mque no ner conveñ. Ndxab Diox:

Hui' gu' nexa. Nde zin'le' huiz lin thìb conveñ cub loo mèn nación Israel, co' nee di's, loo mèn co' nac mèn yéezya' che'n làaz mèn israel no loo mèn co' nac mèn yéezya' che'n làaz mèn jude.

9 No inacte conveñ cub ndxè! xal conveñgool co' mblin loo xudgool gu' huiz co'se' ngòc huiz co'se' mblo'en xudgool gu' le'n nación Egipt xal co'se' ntetee xud myen' bix myen' bix. Tataa mbyath non xudgool gu' par ngro' xudgool gu' le'n nación Egipt. Xudgool gu' ne'ndubdi'ste thidtene loo ner conveñgool co' mblin loo xudgool gu'. Por cona, ne'ngliden cas loo xudgool gu'. Ale mtè'ben xudgool gu' thìb lad, ndxab Tad Diox.

10 Cona, tolo ndxab Tad Diox: Con' ndxè! nac conveñ cub co' lin loo mèn nación Israel co'se' yilo riid huax huiz. Daa li par yaa'd di's co' ñibe' ley daa yéc mèn no lezo' mèn nación Israel. No lin par ten' mèn nación Israel di's, co' nee di's, cón che'n ley daa le'n lezo' mèna. Le' sya, gác daa Dioxpe' mèna. No mèna gác mèn nacionpe' daa, ndxab Tad Diox.

11 Ndxab Diox, ne: Yende chó gu' lu' loo thìb xtàa gu' no loo tedib xtàa gu' no nec thìb gu' lu' loo huespe' gu' par gab gu' na: Blibe' gu' Tad Diox. Tac ryete mèn libe'que' daa axta myen' bix no axta mèn gox.

12 Tac huiza lyat lezon ñèen mèn co' inzii que teede nali loon. Le' sya, cón che'n xtol mèna ya ne'tolode te' lezon, ndxab Diox.

13 Co'se' mdoodi's Diox cón che'n conveñ cub, con'a nee di's, ngoxle' ner conveñgool. No co'se' gunii Diox ngoxle'

no ndoo yaxle' ner conveñgoola, con'a nee di's nde zin' gaxle' huiz par tyon' conveñgoola.

Trè' ndlu' xal nac mod co' ngòò mèn le'n templ pólá no xá nac mod co' ngòò mèn le'n templ co' nac loo bé'.

9 Pues, lìcque', conveñ co' ngòc ner conveñgool tiempa, mque no mèn thìb mod par mbli mèn servis le'n tabernáculo co' ngòc thìb yòocal co'te' mqueltàa mèna loo Diox loo izlyo' ndxè!. **2** Tac yòocal co' ngro' lèe tabernaculoa ngòc chop le'n. Le'n tabernáculo ngue thìb cortin, co' nee di's, ndli rol thìb le'n no tedib le'n yòocal. Ner le'n yòocala ngo candiler no mes no pan co' mbec mèna loo Diox. Ner le'n yòocala ngro' lèe Lugar Natú!. **3** Le' tedib le'n co' ngòc mbryop le'na na, ngòc le'n yòocal co' ngro' lèe Lugar Más Natú! Tín!. **4** No le'n yòocal co'te' ngòc lugar más natú'a, nzosua' thìb mes co'te' mtec mèn zen du'r yal!. Mesa nacsua' con or. No nzosua' thìb cajón che'n conveñ tya ne, co' nee di's, ngòc archiv che'n conveñ. Archiva ndoo nau' dib lad con or. Le'n archiva ngo thìb yàat co' ngocsua' con or. Le'n yàata ngosua' thìb loo xít mèn no lua' mèn co' ngro' lèe maná. Le'n archiva ngosua' thìb var co' ngòc var co' mbli thìb mbi' co' ngro' lèe Aarón us pólá. Vara ngòc thìb var bzye' co' mzye' loo. No le'n archiva ngosua' thìb quèe. Loo quèea mque' di's co' ngòc di's che'n conveñ co' ndxab Diox loo Moisés co' ngòc di's che'n conveñgool. **5** Loo arc co' ngòc cajón archiva ngure chop gunab che'n angl roo angl xèn co' lèe querubin. Cón che'npe' con'a yende mod tolo tyoodizen nalle!

6 Co'se' ndxelo ndxàc nab ryete con' co' ndli nguley' loo servis, ndxào nguley' le'n ner le'n tabernáculo co' ngòc yòo cal co'te' mqueltàa mèna loo Diox par xo'f zin' nguley' zin' cón che'n

zin' co' ndli nguley' loo Diox ryete huiz. ⁷ Per le'n mbryop le'n templ thidte vez ndxòo nguley' co' nac nguley' roo nguley' xèn le'n mbryop le'n templ, sangndxe' nguley' ren má' par cuec nguley' ren má' loo mes, co' nee di's, loo Diox par tataa mod teri'th tecan' Diox cóñ che'n xquin nguley' no xtol nguley' no cóñ che'n xquin mèn nación Israel no xtol mèn nación Israel. ⁸ Con di's ndxè! Xpii Natú' ngue ta' cuent loo na' no ngue lu! Xpii Natú' loo na' le' láth be' ndli mèn servis cóñ che'n conveñgool loo Diox, tatabe' ndoo nau' par yòo chol mèn le'n ryop le'n che'n tabernáculo co' nac yòocal co'te' nqueltàa mèn loo Diox tiempa par bii gax mèn loo Diox. ⁹ Ryete con' co' mbli mèn nación Israel par mbli mèn nación Israel cas loo Diox ngòc mod co' ngòp mèna, co' nee di's, con con' co' ngòc ofrend o góñ no con má' co' mbeth mèn nación Israel par teri'th tecan' Diox cóñ che'n xquin mèn nación Israel no xtol mèn nación Israel tiempa ngòc xal thib muestr par na' no xal thib xin no xnaa par té'th na' no ta' na' cuent cóñ che'n xá mod li na' cas loo Diox nalle!. Tac mèn co' tataa mbli servis loo Diox tiempa, leque mèna mden' le'n lezo' mèna iante con'ade nac co' naquin li mèna par gác mèna mèn nalì no mèn nambii loo Diox. ¹⁰ Per cóñ che'n xal mnibe' ley co' mxo'l Moisés loo mèn, ante mnibe' ley xá mod hua mèn xít mèn no lua' mèn no xá mod tech mèn con' no tembii mèn con!. Mbli mèna ryete con' xal mnibe' ley co' mxo'l Moisés loo mèna axta mzin huiz mzye' yalnibe' che'n leya loo mèn.

¹¹ Per com le' Crist mbi'thle!, ¿lé?!, nalle' nac Crist nguley' roo nguley' xèn loo co' nac ryethe con' ndac co' ndxàc loo na' nalle!. No le'n templ co'te' ngue xo'l zin' Crist yalnguley' nalle' nac lugar más ndac. No naca lugar más nambii no lugar más nalì.

Ne'ndoxcua'de tempa xal ntxocua' mèn chol templ loo izlyo' ndxè!. ¹² Ngòole' Crist le'n ryop le'n che'n mbryop tabernáculo co'te' nac lugar más natú' tín' por cóñ che'n ryete mèn. Ne'ngòode Crist con ren chiv no con ren ngon yèn!. Ndxel'leque!, ngòle Crist por cóñ che'n renpe' lad Crist co' mxyo. Por cóñ che'n renpe' Crist co' mxyo, mbli Crist gan yòo ban no na' Diox thidtene yiloa. ¹³ Tac chele' ren ngon no ren chiv gutee no dii che'n vac yèn' co' mbryob loo mèn zaba mbli par ngòc mèna xalque' mèn natú' no mèn nalì no mèn nambii loo cóñ che'n xtol mèn tiempa, per máa xtùuz mèna no máa con' co' ngo le'n lezo' mèna, à? ¹⁴ Per nalle', ngue niin loo gu' tedib vez: Chele' con' mbli mèna mbli mbembii mèn no ngòc mèna mèn nalì loo Diox tiempa, ale'que' ren che'n Crist ne'lí gác más con' ndac loo mèn por cóñ che'n ren ladpe' Crist co' mxyo, ¿lé? Tac por cóñ che'n Xpii Natú' co' thidteneque' nzo, por cóñ che'n Xpiia leque yub Crist mda' lugar mquée yalguth loo Crist par mxactii Crist no tataa mod mdix Crist cóñ che'n xquin mèn no xtol mèn loo Diox. Cona, ren che'n Crist ndli par mbembii loo rye na' no co' mden' na' le'n lezo' na' cóñ che'n con' mbli na' xtùuz co' ne'ngàcte con' ndac loo Diox. Tataa mbli Crist par nac na' mèn co' ndli sirv loo Diox co' nac thidte Diox co' naban.

¹⁵ Por cóñ che'n ryethe con' co' ngòc loo Jesucrist, nac Crist thib mbi' co' nteri'th di's che'n mèn loo Diox por cóñ che'n conveñ cub. Tac co'se' ngolo mquée yalguth loo Crist, mton! Crist ryete xtol mèn co' ngo xàn' yalnibe' che'n ner conveñgool. Le' sya, mèn co' Diox mcui, loo mèna Diox mcàbgòn yan' no mèna con' ndac thidtene co' ta' Diox loo mèna yiloa. ¹⁶ Co'te' ngòle thib conveñ, naquin gath mbi' co' mbli nèe conveña par tataa mod gác le' conveña ntacque!. ¹⁷ Tac co'se' ndyoxcua' ye's co'

nac conveñ o xque'sa co' lèe testament, ndyoxcua' xque'sa co'se' yamerle' gath thib mbi' co' mbli conveñ. Per chele' mbi' co' mtoxcua' xque's co' nac conveña be' naban, yende cóñ ntac conveña par mèn, sya. Ante ntaca co'se' ngolo nguth mbi!. ¹⁸ Por cona, ner conveñ co' ngòc conveñgool ngòc nèe por cóñ che'n ren che'n má!. ¹⁹ Tac ngolo mde'th Moisés no mblab Moisés ye's co' nac di's co' mnibe' Diox co' nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel, ngoloa mnibe' Moisés loo mèn par mbeth mèn ngon no chiv gutee. Ngoloa, mxen Moisés ren ngon, no ren chiv gutee, no nít, no yis lad mbacxil' co' mgo' mèn con color nane, no thib ram yaa co' nxyen bix co' ngro' lèe hisop. Mxob Moisés ren loo libr co' nac libr che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no loo mèn nación Israel co' mqueltàa loo Moisés tiempsa. ²⁰ Moisés ndxbab loo mèn nación Israel: Con' ndxè' nac ren co' ndli nèe conveñ co' mnibe' Diox loo gu' par tyubdi's gu' xal mbez di's che'n conveñ. ²¹ Lomisque' mod ne, mxob Moisés ren má' le'n tabernáculo no loo rye con' co' ndli zin' mèn loo servis co' mbli mèna loo Diox. ²² Xalque' mnibe' ley che'n Moisés loo mèn tiempsa, casque' ryete con' co' mbli zin' mèn le'n templ tiempsa mbembii co'se' mxyob ren má!. Tac, lìcpe' ba'i, ante co'se' mxyo ren ndyon' xquin no xtol mèn.

Di's ndxè' ndlu' thidte vez nguth Crist par mton' Crist xtol mèn loo mèn, mèn co' ndyal ngòo loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Crist.

²³ Cona, ngue niin loo gu!: Mquin nguth mèn má' no mquin mxob mèn ren má'a tiemp che'n Moisés par mbembii loo tabernaculogool tiempsa no loo yi'f co' mbli zin' mèn le'n tabernáculo tiempsa. Con' co' mbli zin' mèna tiemp che'n Moisés ngòc xal thib muestr no xal thib xin no thib xnaa

cón che'n xá mod, lìcque', nton' Diox xtol mèn loo mèn. Por cona, mquin nguth Crist no mquin mxyo ren Crist par mbembii loo rye mèn co' ndxò loo mod cub co' nac che'npe' bé' par lyá' mèn loo con' ryes. Con'a nac thib con' más con' ndac tñ!. ²⁴ Ne'ngòode Crist Jesús le'n tabernáculo co' nac más natú' tñ! co' mdyoxcua' con ya' mèn. Tac tabernáculo co' mdyoxcua' con ya' mèn tiempsa, tabernaculoa ngòc xal thib muestr no xin no xnaa che'n merpe' tabernáculo co' nac lìcpe' co' nzo gáp loo bé' le'n bé'. Ndxel'leque', ngòo Crist Jesús le'n bé' co' nac loo bé' co'te' nac merpe' tabernáculo. Tya mblu' too Jesucrist Jesucrist loo Diox por cóñ che'n na!. ²⁵ Ne'nda'de Crist lugar par guth mèn Crist thib baan vez xal mbeth mèn má' no mxob mèn ren má' par ngòo no nguley' roo nguley' xèn ren co' inacte renpe' nguley' roo nguley' xèn le'n ryop le'n tabernáculo co'te' nac lugar co' nac lugar más natú' tñ! atate lín!. ²⁶ Tac chele'i tataaque' ngàc, naquin tyactii Crist Jesús thib taare' vez axta co'se' mblec Diox izlyo' no axta nalle!. Per nalle', lìcpe' ba'i, le'n tiemp co' nac lult tiemp ndxè', thib lité mbi'th lu' Crist Crist loo mèn thidte vez no maste par ton' Crist cóñ che'n xquin mèn no xtol mèn loo mèn. Tataa mbli Crist co'se' mquée yalguth loo Crist no mxyo ren Crist par mxactii Crist no mdix Crist cóñ che'n xtol mèn loo Diox. ²⁷ Lomisque' ne, ndxàca loo mèn xal mnibe' Diox ale ndxath bél'yòo lad mèn thidte vez. Le' yiloa na, gàca tub rez Diox cóñ che'n mèn loo mèn. ²⁸ Cona ne, thidte vez leque Crist Jesús mda' lugar mquée yalguth loo Crist Jesús no mxyo ren Crist Jesús loo izlyo' loo Diox, co' nee di's, co'se' mden' Crist yalnè lad Crist loo cruz, tataa mod mxactii Crist no mton' Crist xquin huax mèn por cóñ che'n lad Crist. Per ndxe'leque', co'se' yilo ryop vez yi'th Crist Jesús,

ne'y'i'the Crist Jesús por cón che'n xquin mèn. Ndxe'leque', yi'th xi Crist Jesús mèn, mèn co' nzi quee lezo' yi'th Crist Jesús par lyá' mèna loo con' ryes thidtene.

10 Ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel ngòc xal thib xin no xnaa che'n con' ndac co' mbi'th nquele'. Yende mod li ley co' mxo'f Moisés loo mèn con' ndac loo mèn xal li conveñ cub co' nde nquea con' ndac loo mèn. Tac mèna, atate lín' mbeth mèna ngon, mbeth mèna vac, no mbeth mèna chiv par xo mèn ren má' par teri'th tecan' Diox cón che'n xquin mèn no xtol mèn loo mèn tiempa. Per mastale' mbli mèna con'a, yende mod telì con'a no tembii con'a mèn, mèn co' nzi bii gax loo Diox por cón che'n con' ndli mèn xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. **2**Chele' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn ngác ntelì mèn no ngác tembii mèn co' mbeth ngon no vac no chiv xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, sya, ya ne'tolode nguth mèna más ngon no chiv no vac. Tac chele' mèna ngàc mèn nambìi no mèn nali por cón che'n con' mbli mèna cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèna, ne'tolode nden' mèna le'n lezo' mèna cón che'n xquin no xtol co' mcua'n mèna no cón che'n xquin no xtol co' mbli mèna.

3Ndxe'leque', co'se' mbeth mèna ngon no vac no chiv par teri'th tecan' Diox cón che'n xquin mèn no xtol mèn loo Diox atate lín', leque con'a mbli par ale mte' lezo' mèna cón che'n xquin mèna no xtol mèna co' mcua'n mèna atate lín'!

4Tac yende mod li ren che'n ngon no ren che'n chiv gutee par tyon' xtol mèn.

5Por cona, co'se' mbi'th Crist loo mèn loo izlyo', ndxbab Crist loo Diox:

U' ne'ngòode lezo' par tolo guth mèn ngon no chiv no vac par xo mèn ren má'a par teri'th tecan' U' cón che'n xquin mèna no xtol mèna. Per U' mtoxcua' thib bél'yòo co' nac ladpe'en.

6Ngon no chiv no vac co' mtec mèn loo izlyo' loo U' no con' co' mblec mèn loo mes, co' nee di's, mblec mèn con' loo U' por cón che'n xtol mèna, ne'ndacte lezo' U' gunèe U' con'a.

7Le' sya, mbere Crist. Ndxab Crist loo Diox tedib vez:

Hui' U' nexa. Le'n ye's co' nadùuz co' nac xti's U' ndub di's co' nda' cuent cón chenen le' daa ndal li con' co' nee lezo' U', Tad Diox.

8Nerleque' co'te' ntlo di's ndxè' ndxbab Crist loo Diox:

Má' co' mbeth mèn no ren che'n má' co' mxo mèn par teri'th tecan' U' cón che'n xtol mèna, no con' co' mblec mèna loo mes, co' nee di's, mblec mèna con' loo U', no má' co' mtec mèn par teri'th tecan' U' cón che'n xquin mèna no xtol mèna, ne'ndubla'ste U'i no ne'ngòode lezo' U'i, ne, mastale' tataa mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn li mèna loo U'.

9Mbere Crist, ndxbab Crist loo Diox tedib vez:

Daa ngro'le' loo U'; nzolen loo izlyo' ndxe' par lin co' nee lezo' U', Tad Diox.

Co'se' ngolo ndxbab Crist tataa, mteche Crist conveñgool co' ngòc ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Tataa mbli Crist par mbli nèe Crist conveñ cub co' ndlu' con' co' nac co' nee lezo' Diox loo mèn. **10**Ngòca loo na' ngro' xà' na' loo cón che'n xab izlyo' par ngòc na' mèn che'npe' Diox tac tataa nac co' gunee lezo' Diox gac loo na!. Tataa ngòca loo na' tac thidte vez mda' Jesucrist lugar mquée yalguth loo Jesucrist par tataa mod mxactiì Jesucrist no mdix Jesucrist por cón che'n xquin ryete mèn no xtol ryete mèn loo Diox.

11Ryete nguley' che'n mèn nación Israel atate huiz mbeth má' no mbec nguley' má'a loo mes, co' nee di's, mblec mèn con' loo Diox par tataa mod

interi'th no mtecan! Diox cóñ che'n xquin mèn no cóñ che'n xtol mèn tiempa. Per mastale' tataa mbli nguley', thidtene ne'ngácte con' co' mbli nguley'a par nteche con' co' mbli nguley'a xquin mèn no xtol mèn. Thìba con' ndxè'.

¹²Le' tediba na, Crist Jesús co' nac nguley' roo nguley' xèn che'n na!, thidte vez mda' Crist Jesús lugar mquée yalguth loo Crist Jesús par mxactii Crist Jesús no mdix Crist Jesús cóñ che'n xquin mèn no xtol mèn loo Diox. Ngoloa, ndub Crist Jesús cuat Diox loo bé!. ¹³Axta huiza no axta huiz nalze ngue bed Crist Jesús axtaque' gác ryete mèn co' nac ngolo ngola's che'n Crist Jesús mèn nado' loo Jesús. ¹⁴Tac thidte vez no maste mda' Crist Jesús lugar mquée yalguth loo Crist Jesús par tataa mod mxactii Crist Jesús no mdix Crist Jesús loo Diox cóñ che'n xquin mèn no xtol mèn. Leque hora ryete mèn co' ngro' xà' loo cóñ che'n xab izlyo', mèn co' ngòc che'npe' Diox, hora Jesucrist mblile' le' mèna ngòc mèn nalì no mèn nambìi loo Diox. ¹⁵Xpii Natú nda' cuent no ndlu' Xpii Natú loo na' cóñ che'n con'a. Tac gunii Xpii Natú di's ndxè' thiò lugar loo libr co' nac xti's Diox:

¹⁶Con' ndxè' nac conveñ co' lin loo mèna le'n huiz co' nde nque, ndxab Tad Diox. Daa li par yaa'd di's co' ñibe' ley daa le'n xtuiuz mèn nación Israel. No lin par ten' mèn nación Israel di's cóñ che'n ley daa le'n lezo' mèna.

¹⁷Tolo ndxab Xpii Natú taaplá di's co' nac di's ndxè':

Thidtene ya ne'te'de lezon rye xtol mèna no con' ye'rsin' co' mbli mèna.

¹⁸Tac co'te' mdyon'le' xtol mèn no xquin mèn, ya inquinte tolo guth mèn má' par ta' mèn che'n izlyo' loo izlyo' loo Diox por cóñ che'n xtol mèn.

Trè' ndlu' xá mod ndxàal yòo mèn loo cóñ che'n Diox.

¹⁹Por cona, mèn huesen por cóñ che'n Jesucrist, nase thiò lité yòo na'

co'te' nac lugar más natú' tín' co'te' nzo Diox con dibaxla's por cóñ che'n ren che'n Jesuscrist co' mxyo. ²⁰Nase con más dibaxla's quee tee ban ndac na' loo Diox por mod co' mxal' Jesús ned no yó' loo na' par yòo mèn loo Diox, co' nee di's, ndxàp na' thiò mod cub par yòo ban na' loo Diox. Por cóñ che'n leque ladpe' Jesús, Jesús mbli ndxàp na' derech bii gax na' loo Diox chol tiemp nalle' xalque' ngòca co'se' nguley' roo nguley' xèn mbri'th xís lar' co' ngòc cortin par yòo nguley' roo nguley' xèn le'n ryop le'n tabernáculo co'te' ngòc lugar más natú' tín' par teri'th nguley' roo nguley' xèna cóñ che'n mèn loo Diox. ²¹Per nalle' ngue nole' na' thiò nguley' roo nguley' xèn co' nxo'f zin' zin' loo mèn co' nac che'npe' Diox, mèn co' nac xal mèn guliz Diox. ²²Por cona, ngue niin loo gu': Tolo bii gax na' loo Diox, co' nee di's, que tee ban ndac na' no que tee ban lì na' loo Diox con dib nzo yéc na' no con dib nzo lezo' na'. No con dibaxla's, tyubdi's na' loo Diox tac ndxàp na' yalxla's loo Diox. Tac xtùuz na' no lezo' na' mbembíile' por cóñ che'n ren Crist Jesús co' mxyo par ne'tolode ten' na' cóñ che'n xtol na' le'n lezo' na'. Lomisque', ngòca loo ladpe' na' le' lad na' mbyechle' no mbembíile' con nít nambìi, co' nee di's, mbembíile' ladpe' na' loo ryethe con' ye'rsin' co' ngòo le'n lezo' na' por cóñ che'n Crist Jesús. ²³Thidteneque' li nèe na' na' loo con' co' ndxela's na' co' nzi quee lezo' na' axtaque' gác con' co' nzi quee lezo' na' gác loo na'. Ndxàp na' yalxla's le'i gác loo na' tac Diox lique' co' mcàbgòn Diox li Diox loo na!. ²⁴No ndlyazen tyóo na' xá mod li na' par tolo ye'th lezo' thiò xtàa na' no tedib xtàa na' par tolo gác na' que' lezo' na' Diox no que' lezo' na' ñèe na' rye hues xtàa na' no tolo li na' con' ndac loo rye mèn. ²⁵Nellá'ya'de na' mod co' ngue no na' co' nquelràa na' loo servis loo Diox xal

ndli ndxep mèn co' titi titi ndyee loo servis loo Diox. Ndxel'leque', tolo co'x na' loo thib xtàa na' no loo tedib xtàa na' par ye'th lezo' thib xtàa na' no tedib xtàa na' loo cón che'n Tad Diox tac gu' non no nanee gu' nde zin' gaxle' huiz co'se' yi'th xi Tad Jesucrist na'!

26 Tac chele' na' tolo cua'n xtol na' xal neepe' lezo' na' co'se' ngolo non na' no gunèe na' no mbli la's na' co' nac con' llicpe', le' sya, loo na' yende con' ntac con' co' ngòc loo Crist co'se' mxyo ren Crist par tataa mod mxactìi Crist par mdix Crist cón che'n xquin na' no xtol na' loo Diox. **27** Ale ndxe'l'leque', leque mèna ngue queltàa yaltìi tìn' loo mèna cón che'n con' ye'rsin' tìn' co' gàc loo mèn co'se' tub rez Diox cón che'n mèna loo mèna. Lomisque', yecloo tìn' Diox loo mèn co' nac ngolo ngola's che'n Diox axta telux Diox mèna xal ndlyux chol con' loo quiì no loo bëel. **28** Póla co'se' ngo mèn co' ne'ndubdi'ste loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn no, làth xtau'a, ngo chop o son mèn co' gunèe con' co' ngue li mèna no ngua ta' mèn co' gunèe mèna part co' mbli mèna loo mèn nac zin'. Co'se' mbìn mèn nac zin' con' ngue li mèna, ale mbeth mèn yòolaua prob mèn co' mcua'n xquina no yende chó mèn nglat lezo' ngnee prob mèna. **29** Pues chele' mèn nac zin' tataa mbli con mèna pòla, ¿xá ngobe' gu'? ¿Ché' imas nède tetìi Diox mèn co' ndli ngòc nguàal con' loo cón che'n ren xgan' Diox no nde nxon', nazab ñii yèe ñii tii mèna cón che'n Diox, Diox co' anze'f nque' lezo' ñèe mèn, cà'? Tetìi que' Diox mèna axta plóthe. No por cón che'n ren che'n Crista, ndxàc loo mèn ndryo' mèn loo cón che'n xab izlyo' par ndxàc mèn mèn che'npe' Diox. **30** Tac na' nanee le' Tad Diox nac xa' co' ndxab:

Cón chenen ndxan' cón che'n mèn ye'rsin'. Daa tetìi mèna. Daa guix càa mèna no go xtàan con' mbli mèna xalque' nac co' mbli mèna.

No lomisque', mbyan' di's co' ndxab Diox:

Daa co' nac Tad loo ryethe con', daa tub rez loo mèn co' nac mènpe' daa. **31** Anze'f nè tìn' gàca loo mèn co'se' tetìi Diox mèn làth ndxecloo Diox loo mèn, Diox co' nac thidte Diox co' naban.

32 Per ndxe'l'leque', te' lezo' gu' cón che'n tiemp co' ngòc loo gu' thib cua'a co'se' sete mdub xnìi yéc gu' no co'se' sete mdub xnìi lezo' gu' mden' gu' cón che'n Crist Jesús. Tiempa ale mxec yèe gu' mden' gu' huax yaltìi co'se' mdub ngu's mèn gu'. **33** Ngòc gu' mèn co' mxac yaltìi co'se' mdub ngu's mèn gu' thib cua'a. Thiba con' ndxè'.

Le' tedib na, thidte mqueltàa gu' con mèn co' mxac yaltìi no yalndyub ngu's par lyath no gu' prob mèna.

34 Gu' anze'f mblyat lezo' gunèe gu' mèn co' mque' lezi'f. No iante con'ada. Ndxel'leque', mdyac lezo' gu' co'se' mbli huan' mèn con' mque no gu' tac gu' nonque' no naneeque' gu' le' gu' ngue no más con' co' anze'f ntac loo bë' co' nac con' ndac co' ne'lith node no con' co' ne'lyuxte. **35** Ne'gàcte gu' mèn co' ndxàc chop loo chop la's loo cón che'n Crist. Mèn co', lìcque', ndxàp yalxla's loo Diox, mèna càaya'que' yalndxax co' ta' Diox loo mèna. **36** Naquinque' tolo cha'la's gu' láth nzi tee ban gu' làth xtàa gu' loo izlyo' ndxè' par tolo li gu' co' nee lezo' Diox. Le' sya, càaya' gu' ryethe con' co' mcàbgòn Diox li Diox loo gu'. **37** Tac loo xti's Diox ndub di's co' mbez:

Le'n taandxep tiemp yi'th xa' co' ndxath yi'thque' no ne'lyen'te xa' par yi'th xa'.

38 Per nase mèn co' nac mèn nali no mèn nambìi, mèna nzi tee banque' loo con' co' ndxela's mèna loo Diox. Per chele' ndxep mèna que tee xà' loo cón chenen, ne'tyacte lezon ñèen mèna, ndxab Diox.

39 Per na' inacte xal taamas mèn co' ndyoo xà' lezo' loo cón che'n Tad Crist par bere mèn, que tee li mèn xal mque tee li mèn ndoore' yòò mèn loo cón che'n Tad Crist par mblyux mèna. Ndxe'leque', nac na' mèn co' ndxàp yalxla's loo Diox por cón che'n Jesucrist par que no na' yalnaban thidtene. Ne'ryo' xà'de alm na' loo Diox thidtene.

Trè' ndlu' co'se', lìcque', ndxela's mèn loo Diox por cón che'n Crist, ya yende con' más ndxàc falt par yòò ban no mèn Diox.

11 Mèn co', lìcque', ndxàp yalxla's loo Diox por cón che'n Crist, mèna ngobe'que' gác con' co' nzi queequ'e lezo' mèna co' li Diox loo mèna. No mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Crist, mèna mbìn di's che'n Diox no nque tee ban mèna xal ñibe' Diox tac mèna nonque' le' con' co' gunii Diox cón che'n con' co' indxú'de loo na' nac con' lìcpe!. **2** Lìcque' nac di's ndxè' tac mèn gox co' ngòc xudgool na' co' ngo ban pòla ngòp yalxla's loo Diox. No mbli mèna co' mnibe' Diox axtaque' yub Diox mda' cuent cón che'n mèn gox co' ngòc xudgool na' huenque' mbli mèna no mque tee ban lì mèna loo Diox.

3 Por yalxla's co' ndxàp na' loo Diox, nonque' na' no naneeque' na' ante gunii Diox no mnibe' Diox ngòcsua' ryethe con' co' nziri!. Cona nee di's, le' ryethe con' co' ngòcsua', por cón che'n con' co' nzo la's nii Diox no la's ya' Diox no maste ngòcsua' con!. Con' co' nzo la's nii Diox no la's ya' Diox indxú'de loo mèn.

4 Abel co' ngòc xgan' ner mbi' co' ngo ban loo izlyo' co' ngòc Adán, Abel ngòp yalxla's loo Diox. Por cona, más con' ndac ngòc mât' co' mbeth Abel par mteri'th mtecan' Diox cón che'n xquin Abel no xtol Abel loo Abel leque con' co' mblec Caín, hues Abel, loo còo' par mdix Caín par mteri'th mtecan' Diox

cón che'n xquin Caín no xtol Caín loo Caín. Por cona, mblo ro Diox nali no nambii ngòc Abel no anze'f ngòe lezo' Diox gunèe Diox mât' co' mbeth Abel par mdix Abel par mteri'th mtecan' Diox cón che'n xquin Abel no xtol Abel loo Abel tiempa. Cona, axta nalle' con' co' mbli Abel, por ngòp Abel yalxla's loo Diox tiempa, con'a ndlu' loo na' ndxàal gáp na' yalxla's loo Diox, ne.

5 Enoc ngola's loo Diox, ne. Por cona, ne'ngatthe Enoc. Ne' ne' ngzal Enoc loo mèn tiempa tac Diox mbi'th xi Enoc loo izlyo'. Mbe' Diox Enoc loo bé' co'te' nzo Diox. Ndoore' hue' Diox Enoc, Diox mda' cuent ngòe lezo' Diox Enoc. **6** Per mèn co' indxàpte yalxla's loo Diox, yende mod li mèna con' co' yòò lezo' Diox. Tac mèn co' lya's yòò loo cón che'n Diox, naquinque' yila's mèna le' Diox nzoque', no làth xtau'a, naquinque' gáp mèna yalxla's le' Diox, lìcque', li con' ndac loo mèn co' ngòe loo cón che'n Diox con dib nzo yéc mèn no con dib nzo lezo' mèn.

7 Noé, ne, ngòp yalxla's loo Diox. Mdubdi's Noé loo Diox. Co'se' ndxab Diox cón che'n con' co' gác loo Noé, mtlo Noé mbli nab Noé thib yòoyaa roo par lyá' ryete mèn guliz Noé loo con' ryes. Tataa mod mzib quìi Noé' mèn tiempa tac ne'ngala'ste mèna ro Noé. No ngòcque' di's co' gunii Noé. Tataa mod mblo ro Diox ngòc Noé thib mbi' nali no thib mbi' nambii loo Diox tac ngòp Noé yalxla's loo Diox no ngola's Noé loo Diox.

8 Abraham, ne, ngòp yalxla's loo Diox. Co'se' ndxab Diox loo Abraham ryo' Abraham liz Abraham no làaz Abraham par ya Abraham no zin Abraham axta co'te' càaya' Abraham lugar co'te' yòò ban Abraham par gác che'npe' Abraham lugara, pues, mdubdi'sque' Abraham loo Diox. Sya, ale ngro' Abraham axta ne' ne' ñee Abraham pá zin Abraham no pá ya

Abraham. ⁹No por ngòp Abraham yalxla's loo Diox, ngo ban Abraham xal mèn tith làaz mèn co'te' mcàbgòn Diox loo Abraham gàc che'npe' Abraham yiloa. No ngo ban Abraham làaz mèna le'n thib yòo mantydad no maste. Látha, ngóol Isaac, xgan' Abraham. No ngóol Cob, xgan' Isaac, tya co'te' thidte mban no Abraham ryete myen' xin' Abraham. No látha, mcàbgòn Diox leque con'a loo Isaac no loo Cob xalque' mcàbgòn Diox con' loo Abraham li Diox con' loo Abraham. ¹⁰Abraham mdub quee lezo' axtaque' zin Abraham ciuda co' mblec tee yub Diox no co' mxít té'f yub Diox xal thib maistr albañil, co' nee di's, nac leque loo bé'.

¹¹No leque yub Sar ngòp yalxla's loo Diox. Ngòc Sar mèn rnith. Co'se' ngolo nguri'th tiemp ngòc Sar myen'got no ne'ndante xin' Sar axta ngòc Sar thib xa'gotgool, Diox mblí thib yalguzye' loo Sar. Ale tiempa mquéeloo thib xin' Sar loo Sar. No mxan gox Sar thib xgan' Sar. Ngòc con'a loo Sar tac ngola's Sar loo Diox le' Diox lique' co' mcàbgòn Diox li Diox loo Sar. ¹²No por cón che'n thidte mbi' co' ngòc Abraham co' yamerle' gath loo yízgool, bin mbi'a ngos mdyàl xal mbèelbé' co' nzil'f loo bé' no xal yux co' nziri' ro nítto', co' nee di's, mque no mbi'a huax bin axta yende chó mèn gác lab mèn co' ngòc bin mbi'a.

¹³Ryete loo mèn co' mcàbgòn Diox tiempa, ryete mèna ngola's axta nguth mèna. Mèna ne'ncàaya'de ryete con' co' mcàbgòn Diox loo mèn tiempa ndoore' gath mèn. Ante ngòca loo mèna tiempa xal thib con' co' tith tith mbyú' loo mèna. No mdyac lezo' mèna tac gunèe mèna cón che'na ndoore' gáca. Por cón che'n cona, mblo ro mèna nac mèna mèn tith làaz chol mèn co'te' ndxòo mèna. Lomisque' mod, mblo ro mèna inacte mèna mèn che'npe' izylo' ndxè'. ¹⁴Mèn co' ndyoodi's tataa, clarleque' ngo ro mèna le' mèna ngue cu'a'n thib

lugar co'te' cuec mèna nacionpe' mèna. ¹⁵Chele' mèna ngli xtùuz cón che'n co'te' ngro' mèna, licpe' ba'i, ngàcque' mbere mèna, mbii mèna tedib vez co'te' ngro' mèna. ¹⁶Per ale ndxe'leque', mblyá's mèna que no mèna thib nación co' gàc thib nación más ndac, co' nee di's, gàc thib nación gáp loo bé' co'te' nzo Diox. Por cona, Diox inthyonte par ryo' lée Diox Diox che'npe' mèna. Tac Diox mblí nable' thib ciuda co' gàc ciuda che'npe' mèna.

¹⁷Abraham ngola's loo Diox, ne. Co'se' mblí Diox preb loo Abraham ñeene' ché' tyubdi's Abraham loo Diox, Abraham mdubdi'sque'. Mxen Abraham cuchi no nda no Abraham Isaac co' ngòc thidte xgan' Abraham par yi'l f yée guthxù' Abraham Isaac xalque' mnibe' Diox loo Abraham li Abraham. Tataa mblí Abraham par mblu' Abraham loo Diox le' Abraham ngola'sque' loo Diox mastale' angoluxte Isaac mcàbgòn Diox le' Isaac gàc xin' Abraham. ¹⁸Ndxab Diox loo Abraham: Por cón che'n Isaac yas yàl bin co' gàc bin lìu. ¹⁹Tataa mod mblo ro no mblu' Abraham le' Diox nac Diox roo Diox xèn co' ndxác ngo xban mèn nguth. Por cona, co'se' ndxab Diox loo Abraham: Ne'guthtel xgan', ey, hora mden' Abraham le' Abraham mcàaya' xgan' Abraham co' ngro xban lath mèn nguth.

²⁰Isaac co' ngòc xgan' Abraham ngola's loo Diox. Por cona, ndxab Isaac loo Cob no loo Sau co' ngòc ryop xgan' Isaac: Diox huen nda gu'. Gàc con' ndac loo gu', ndee gu'. Lath xtau'a, Isaac ngue li xtùuz cón che'n con' co' gàc loo bin myen'a yiloa. ²¹Cob, ne, co' ngòc xgan' Isaac ngola's loo Diox. Por cona, co'se' ngue tin liz Cob, gunii Cob Diox loo mèn guliz Cob. Ndxab Cob loo xot Cob co' ngòc xin' Chè, ne: Diox huen nda gu'. No lath ngurez Cob Diox, mdoo xo'f daa Cob loo yaagàa co' ndyen Cob. ²²Chè, ne, co' ngòc xgan'

Cob, ngola's loo Diox. Por cona, co'se' nax tin liz Chè, gunii Chè cón che'n mèn nación Israel le' mèn nación Israel ryo' le'n nación Egipt par ya ban mèna tedib lugar. No mnibe' Chè loo mèna xá mod li no mèna zith Chè co'se' gác Chè thebol tiempa no co'se' ryo' mèn nación Israel le'n nación Egipt.

23 Xud Moisés no xna' Moisés ngòp yalxla's loo Diox, ne. Por cona, co'se' ngóol Moisés, mèn guliz Moisés mcasloo Moisés le'n son mbe' tac gunèe mèna anze'f nabe's ñaa Moisés. No ne'ngzebte mèn guliz Moisés loo yalñibe' che'n rey tiempa. **24** Moisés, ne, ngòp yalxla's loo Diox. Co'se' ngolo mbryoo mxyèn Moisés, mcà di's Moisés loo mèn co' mbez le' Moisés nac xgan' rsap Faraón. **25** Ndxé'leque', mdoo lezo' Moisés más huen tyactii Moisés con mèn nación che'npe' Diox leque tyac lezo' Moisés loo cón che'n xtol mèn co' nda' gust lezo' mèn no co' nac thib gust co' nda' mèn lezo' mèn le'n ndxep huiz no masté. **26** Tac Moisés mbli xtùuz más huen gàca loo Moisés chele' Moisés tyactii ryete yalndyb ngu's cón che'n Crist leque li Moisés gan ryete tesor che'n mèn nación Egipt tac mdyóo Moisés cón che'n con' ndac co' gác loo Moisés yiloa. **27** Por ngola's Moisés loo Diox, ngro' Moisés nación Egipt. Ne'ngzebte Moisés gác nayi' rey Faraón loo Moisés. Moisés mnibe' que' lezo' li Moisés sirv loo Diox xal mèn co' ngue hui' loo Diox, Diox co' yende mod hui' mèn loo.

28 Por ngòp Moisés yalxla's loo Diox, mnibe' Moisés loo mèn nación Israel li mèna thib lni co' lèe lni pasc, co' nee di's, ngòc huiz co'se' mtà mèna ren che'n mbacxil' lad puert liz mèn xal mnibe' Diox. Tataa mbli mèna tac leque hora Diox mtel' thib angl par ya yuth angl rye myen' ndlyo rye liz mèn nación Egipt co'te' ne'ntàde mèn ren mbacxil' lad puert xal mnibe' Diox li

mèn nación Israel. **29** Mèn nación Israel, ne, ngola's loo Diox. Mbri'th mèn nación Israel le'n nítto' co' lèe Nítto' Nane Ren xal loo yòo biiz. Per ale ndxe'leque', co'se' mbly'a's mèn egipt riid mèn egipt le'n nítto'a, mtau' nít loo mèn nación Egipt no nguáp ryete mèn le'n nít.

30 Por ngola's mèn nación Israel loo Diox, ngòb che ftoo che'n ciuda Jericó co'se' ngolo gaz huiz mblo mèn nación Israel vuelt xàn' btoo che'n ciuda Jericó. **31** Rahab co' ngòc thib xa'got co' mbli yalburrid ndoore', Rahab ngola's loo Diox. Por cona, mblyá' Rahab co'se' mbeth mèn nación Israel mèn Jericó co' ne'ngala'ste no co' ne'ndubdi'ste loo Diox. Mblyá' Rahab tac mblyath no Rahab mèn nación Israel co' ngua la's loo mèn ciuda Jericó.

32 ¿Cón más tolo niin loo gu'? Ya yende con' más tolo niin loo gu!. Ya ne'lyathte daa par tolo tyoodizen cón che'n con' ngòc loo thib mbi' co' ngro' lèe Gedeón, no cón che'n tedib mbi' co' ngro' lèe Barac, no cón che'n tedib mbi' co' ngro' lèe Sansón, no cón che'n tedib mbi' co' ngro' lèe Jefté, no cón che'n tedib mbi' co' ngro' lèe David co' ngòc rey pólá, no cón che'n tedib mbi' co' ngro' lèe Samuel, no cón che'n rye mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox pólá. **33** Por ngola's rye mèna loo Diox, mbli mèna gan loo xó' loo chol nación. No mxo'f zin' mèna zin' co' ngòc zin' natú' no zin' nambii. Mblyath no Diox mèna xal mcàbgòn Diox lyath no Diox mèna. Diox mblyath no mèna par mtau' mèna ro mbeestoope!. **34** Por ngola's mèna, mbli mèna gan ne'nsó'de no ne'ntecte quìi bèl mèna. Mblyá' mèna loo yalguth co'se' mbly'a's nguth mèn co' ngòc ngolo ngola's mèna con cuchi no spad. Diox mda' fuerz loo mèna. Ngòc mèna mbi' tñ' loo xó!. Mbli mèna gan mxon' solndad co' ngòc ngolo ngola's che'n mèna loo mèna, solndad co' ngòc solndad che'n tedib nación. **35** Ngo xa'got

co' mcàaya' xin' co' ngro xban làth mèn nguth. Ngo taandxep mèn mdin yaa mèn no mdin quèe mèn co' ngòc ngolo ngola's mèna axta nguth mèn. Mèna ne'ndalte, no ne'ngzebte, no ne' ne' nglá' mèna loo con' ryes tac mèna ngure queeqe' lezo' ryo xban mèna loo thib yalnaban co' nac thib yalnaban más ndac. ³⁶ Taamas mèna mxactii loo yalndyub ngu's co'se' mdin mèn ye'rsin' prob mèna. No axta mdub dó' mèn ye'rsin' ya' prob mèna no mdub dó' mèn ye'rsin' nii prob mèna con caden no mque! mèn ye'rsin' prob mèna lezi'f. ³⁷ No mbuaa'd quèe mèn ye'rsin' prob mèna. Mbli rol mèn ye'rsin' mèna con sierr. Mbli mèn preb mèna neene' ché' tlu' mèna mod co' ndxela's mèna loo Diox. Mbeth mèn ye'rsin' prob mèna con spad. Mque tee prob mèna par nedrè' no par ned ba!. Ngòc xab mèna yid mbacxil' no yid chiv. Mxactii prob mèna axta plóthe. Mxi yéc mèna no mxi lezo' mèna axta plóthe. Mbli mèn ye'rsin' con' ye'rsin' axta plóthe mbly'a's mèn con prob mèna. ³⁸ Axta ne' ne' idxàal que tee ban prob mèna làth mèn izlyo' tac axta arid naxin no nayi' nac mèn izlyo!. Mque tee ban ndxep prob mèna le'n yix no le'n huan no co'te' nagán. No ngo ban mèna le'n lyo' no le'n chol ye'r yòo. ³⁹ Loo ryete prob mèna mda' Diox cuent ndac cón che'n prob mèna tac ngola's mèna loo Diox loo ryethe con' mxactii mèna. Per prob mèna ne'ngnèede no ne'ncàaya'de mèna con' no ne'ngàcte con' loo prob mèna co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèna yiloa. ⁴⁰ Tac Diox mniibe' loo lezo' Diox li Diox thib con' más con' ndac loo prob mèna no loo na!. Por cona, Diox mbli par thidte ngòc mèna mèn nali no mèn nambii loo Diox leque mod co' ndxàc na! mèn nali no mèn nambii loo Diox nalle'.

**Ante loo Jesús no loo cón che'n
Jesús hui' mèn no ñaa mèn.**

12 Tataaque' nonque' na' no
naneeque' na' nzo thib baan

mèn co' nalì no nambii mque tee ban loo Diox. Mèna be' ndlu' no nda' mèna cuent por cón che'n ryethe yaltii, co' ngòc loo mèna axta plóthe por cón che'n Diox, le' mèna, lìcque', ngola's loo Diox no, lìcque', mdubdi's mèna loo Diox. Por cona, lá' na' ryete con' co' nca' no co' ncà loo na' thib lad par que tee ban ndac na' no que tee ban lì na' loo Diox. No lá' na' rye xquin na' no xtol na' co' ndryo' ndlyen' lezo' na' li na' thib lad. No cha'là's na' no xec yèe na' láth nque tee li na' con' co' ñibe' Diox loo na' axta gath na' xal co'se' nque' thib mbi' carre par li mbi' gan thib puest. ² Thidte gác xtùuz thib thib na' no thidte gác lezo' thib thib na' ante loo cón che'n Jesúus no tyóo na' cón che'n xá mod mxactii Jesúus. Jesúus nac xa' co' mblo xnee, no co' mbli nab, no co' mxo'f zin' ryete con' co' nac cón che'n ryethe con' co' ndxela's na!. No mbli Jesúus ryete con' co' ngòcpe' loo Jesúus par tataa mod ngola's na' no ndxàp na' yalxla's loo Jesúus. Ale mxactii Jesúus axta plóthe no ne'ngthonte Jesúus nguth Jesúus loo cruz. Tac Jesúus nonque' no naneeque' Jesúus co'se' yilo riid yaltii loo Jesúus, tyac lezo' Jesúus no thidtene xo'f nde' xo'f ndla' lezo' Jesúus. Ngolo mxactii Jesúus, nguáp Jesúus loo bé' par ngua tub Jesúus cuat Diox ladli co'te' ndub Diox.

³Ftyóo gu' no bli gu' xtùuz co' huenleque' cón che'n Jesúus xal mtetii mèn ye'rsin' co' ngòp xtol Jesúus axta plóthe. Chele' gu' tataa tyóo no li gu' xtùuz, ne'gàcta loo gu' par yizan gu' no tyoo xà' lezo' gu' no guu's lezo' gu' loo cón che'n Jesúus. ⁴Tarte gáca loo gu' guth mèn gu', mèn co' gu' mbyoo tac ñee gu' ncua'n mèna xquin mèna. No por cona, ndlya's mèna guth mèna gu!. Per tarte guth mèn nec thib gu!. ⁵¿Ché' mblyathla'sle' gu' di's co' mco'x Diox loo gu' por nacle' gu' xin'pe' Diox, cà? Hui' gu' nexa. Taandxè' mbez loo libr co' nac xti's Diox. Ndxab Diox:

Gu' co' nac xin'pe'en, ne'gabte gu'
loo lezo' gu': Susque' ngue tetii Diox
nu!, co'se' li Diox gàc yaltii loo gu'.

Ne' ne' tyoo xà' lezo' gu' co'se' nado'
di's nado' cuent yoon gu' ndxep.

⁶Tac Tad Diox ñibe' loo mèn xá
mod ndxàal que tee ban mèn, mèn
co' nque' lezo' Diox ñée Diox, mèn
co' ndxàc loo Diox xal xin' Diox. Diox
ntetii mèna ndxep par té'th mèna no
te' lezo' mèna xá mod ndxàal que tee
ban mèna.

⁷Fxec yèe gu' axta plóthe co'se' tetii
Diox gu' ndxep tac Diox ngo cuent nac
gu' xin'pe' Diox. ¿Ché' ngue li gu' cuent
yende myen' co' nac xin' thib gundan
co' ne'ta'de xud che'n, cà'? Yende xàa.
Xo'fque' gundan bar lad myen!. ⁸Per
chele' Diox ne'tetiide gu' xal ndxàca
loo ryete mèn co' nque' lezo' Diox ñée
Diox, loo Diox nac gu' xal mèn co' nac
xin' huan no inacte gu' xin' thidte
xud no xin' thidte xna' xal ñibe' ley
co' mxo'f Moisés loo mèn. ⁹Más de
cona, co'se' ngòc na' myen' bix loo xud
na' no loo xna na', xud na' no xna' na'
mtinque' na' no mbyooque' xud na' no
xnaa na' na!. Làth xtau'a, ngòp na' mod
loo xud na' no loo xna' na!. Ale'que'
loo Diox co' nac xud na' co' nzo loo
bé' más ne' gáp na' mod ñiée na' no ne'
ne' tyubdi's na' ro xud na'a par ban no
na' xud na' Diox ya loo. ¹⁰Per xud na'
no xna' na', lícpe' ba'i, nagabte huiz
mda' xà' che'n na' no nagabte huiz
mbyoo xà' na' xal nee lezo' xà', ¿lé'?
Per Diox ngyoo na' no ntetii Diox na'
par càba gàc más con' ndac loo na' par
gàc na' xal nac Diox co' nac Diox natú'.
¹¹Lícpe' ba'i, indyubla'ste na' tyactii na'
co'se' ndxàc yaltii loo na'. Ndxel'leque',
ten' na' ndxàc nè loo na'. Per mastale',
co'se' mxactii mèn co' ngòc yaltia,
ndxe'leque', más ndxàc con' ndac loo
mèn par ndxàc mèn mèn nali no mèn
nambii loo Diox. No ncàba rye nda mèn
no rye ndye'th mèn làth xtàa mèn, loo

mèn co' mté'th chonon tataa mtetii
Diox mèna.

**Anze'f ryes naca loo mèn
chele' mèn tè'b no cà di's
mèn loo co' nac xti's Diox.**

¹²Por cona, ngue niin loo gu': Blí
gu' par ye'th lezo' gu' no bli gu' par
tolo ye'th lezo' xtàa gu' loo cóñ che'n
Crist xal ndxàca co'se' ndxòo fuerz ya'
mèn co' nguu's no xal ndxàca loo mèn
co' ndyen mbii yéc xib no ndxoo fuerz
yéc xib mèna par ndyoo ga'i par tyoo
li mèna. ¹³Fque tee ban li gu' loo cóñ
che'n Crist par tataa mod co'se' ñée
mèn co' mbuu's xtùuz no mèn co' ndoo
xà' lezo' loo cóñ che'n gu' xal nzi tee
ban gu' loo Crist, sya, mèna ye'th lezo'
que tee ban mèna tataa, ne, xal co'se'
ndxac nii mèn co' mbryal no nii mèn
co' mchu'f.

¹⁴Fcua'n gu' mod par que tee ban
gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth
xtàa gu'. No bli gu' par tolo ryo xà' gu'
loo cóñ che'n xab izlyo' par gàcque'
gu' mèn che'npe' Diox. Tac chol mèn
co' ne'tyalte ryo xà' loo cóñ che'n xab
izlyo', nec thib mèna ne'hui'de loo Tad
Diox. ¹⁵Leque gu' bla's loo gu' par gàca
nec thib mèn co' nqueltàa no gu'a, tyoo
xà' lezo' no ryo xà' mèna loo con' co'
ndlyia's Diox angli Diox loo mèn. No
leque gu' bla's loo gu' par ne'gàcte gu'
mèn co' ndli ngòc nguàal con' làth mèn
tac ne'stolque' con' co' ndli gu'a zyal
di's làth xtàa gu' par tyub xèn tyub
xyàn lezo' xtàa gu'. Con'a ndli xol loo
mèna no sate más ndxòo cua'n mèn
làth xtàa mèna par nteza' mèn mèn
loo cóñ che'n Crist. ¹⁶Leque gu' bla's
loo gu'. iAnderhuen gu'!. Nec thib gu'
ne'lide yalburrid. Ne' ne' cua'n gu' xin'
huan gu'. Ne' ne' gác gu' mèn co' ñii
yèe ñii tìi cóñ che'n Diox xal mbli Sau
co'se' mse' Sau ryete con' mcàbgòn
Diox no con' co' mdoo lezo' Diox angli
Diox loo famil Isaac por cóñ che'n

Sau por thìb plat níteth co' mda! Cob nduhua Sau. ¹⁷Tac gu' naneeque' no nonque' gu' loo mbli Sau con'a co'se' ale mbly'a's Sau càaya! Sau di's ndac che'n xud Sau, co' nee di's, li ley' Diox famil Isaac por cón che'n Sau, Diox mca di's no mchep di's Diox loo co' mbly'a's Sau. Mastale' mdub yo'f no mingo'r yen Sau, tant mbín' Sau, tant ngulàa yéc ngulàa lezo' Sau, per ya ne'nglide Sau gan ngàc con' ndac loo Sau por con' ye'rsin' co' mbli Sau.

¹⁸Tac inacte gu' xal mèn nación Israel co' mque tee loo Diox loo yii Sinaí co'te' ngos quìi no bèel, co'te' mdoo bèel loo yii axta plóthe, co'te' ngulàa yál'cuau no co'te' mxyo'f mbiidó'. ¹⁹Ne'ngònte gu' thib ruid che'n thib trumpet co' mbyèn. Ne' ne' ngòn gu' di's co'se' mdoodi's merpe' Diox con mèn nación Israel. Làth xtau'a, mèn nación Israel mna'b loo Diox ya ne'tolode tyoodi's no Diox mèna. ²⁰Mèn nación Israela ne'ngxecte par tolo ñii Diox loo mèna cón che'n con' co' mnibe' Diox loo mèna, tant mzyeb mèna. Tac Diox mnibe' loo mèna: Chele' chol má' co' ngue no mèna ya zib loo yii Sinaí, nquin gaa'd quèe mèn nación Israel má'a axta guth mèn má'a. ²¹Per, lìcpe' ba'i, con' co' mbyú' loo loo mèn nación Israela ngòc thib con' nazé'f tín' axta leque yub Moisés ndxab: ¿Cón co' ba', yòo?, tant mzyeb Moisés no mxí'th Moisés gunèe Moisesa. Thìba con'a.

²²Le' tediba na, ale ndxe'leque', gu' nzo gaxle' loo yii Sion, co' nee di's, tetac na' le' yii Siona nac ciuda che'npe' Diox, Diox co' nac thidte Diox co' naban. Cona nee di's, ngòo na' loo cón che'npe' Diox. Cón che'n di'sa nac ciuda Jerusalén cub co' nac ciuda che'npe' Diox co' nzo loo bé'. No ryethe angl co' nzo loo bé' co' yende mod lab mèn nac che'npe' na', ne, tac ngòo na' loo cón che'n thidte Diox co' naban. ²³Co'se' ngòo na' loo cón che'n Diox,

nqueltàa no na' mèn co' ner ngola's co' nac xal hues ndlyo na!. Lèè mèna ndub loo libr co' ndub loo bé!. No lìcque' naca ngòo na' loo Diox co' tub rez cón che'n ryethe mèn. No ngòo nolé' na' rye xpíi mèn nali no mèn nambíi co' mtembíi Diox no co' mtelí Diox. ²⁴No ngòo na' loo cón che'n Jesús co' nteri'th di's che'n mèn loo Diox por cón che'n conveñ cub. Cón che'n con'a ngòc loo Jesús co'se' mxyo ren Jesús loo cruz. No ndlu' con'a loo na' cón nac más con' ndac leque co'se' mxyo ren che'n Abel.

²⁵iAnderhuen gu!! Ne'chep di'ste gu' di's che'n Diox co' gunii Diox loo gu!. Tac chele' mèn nación Israel co' mchep di's loo Diox ne'nglá'de loo con' ryes co'se' mdoodi's no Diox mèn co'te' ngòc loo yii Sinaí, le' sya, masre' con' tyactiì na' par ne'lyá'de na' loo con' ryes chele' na' tè'b no chele' na' chep di's di's che'n Jesús co' nco'x no co' ngue go xo'f di's loo na' loo bé'. ²⁶Tiemp co'se' mdoodi's Diox loo mèn nación Israel loo yii Sinaí, ante mdoodi's Diox, mbuin izlyo!. Per tedib lugar mde'th Diox no mcàbgòn Diox thib con' loo mèn. Ndxab Diox: Tedibte vez cuinen izlyo' no iante izlyo' de cuinen. Ndx'e'leque', cuinen bé', ne. ²⁷Per co'se' ndxbab Diox: Tedibte vez cuinen izlyo' no bé', cona nee di's, mblo ro Diox teche Diox ryete con' co' ngüin, co' nac con' mblec Diox no mxèn' Diox par yan' con' co' nac nèe co' ne'huinte thidtene. ²⁸Por cona, gab na': Diox quix U', Diox, loo Diox tac ngòole' na' loo con che'n Diox par ñibe' Diox loo na'. Mod co' ñibe' Diox loo na' ne'huinte no ne'zye' de thidtene. Por cona, ndyac lezo' na!. No li na' sirv loo Diox no li na' cas loo Diox con dib nzo yéc no con dib nzo lezo' na' xal ndxòo lezo' Diox. ²⁹Tac Diox na', lìcque', nac thib quìi no bèel co' ntec no co' ntelux con'.

Trè' ndlu' xá mod li mèn par li mèn con' co' yòo lezo' Diox.

13 Lomisque' niin loo gu', ne: Toloque' fque'que' lezo' gu' nèe

gu' thib hues xtàa gu' no tedib hues xtàa gu' xal thib huespe' gu'. ²Tedib con', ne: Fte' lezo' gu'. Ne'yathla'ste gu' ta' gu' posad loo mèn tith co' nde na'b posad loo gu' par cued mèn liz gu'. Pues chele' gu' ta' posad loo mèn par cued mèn liz gu', nzoque' mod gàca loo gu' xal ndxàca loo ndxep mèn co' ne'ta'de cuent le' mèna ngue ta' posad loo angl, ne.

³Fte' lezo' gu' cón che'n prob mèn co' ngue lezi'f. No bli gu' cuent no gu' nac mèn co' ngue lezi'f con mèna. Bli gu' xtùuz cón che'n ryethe con' co' ndyactii chol mèn por cón che'n Jesucrist no fte' lezo' gu' le' gu', ne, ngue no bél'yòo lad gu' co' tyactii chele' mèn tetii gu'.

⁴Leque gu' bli cas gu' no bnibe' gu' loo taamas mèn le' taamas mèn li cas loo yalnibe' co' ñibe' Diox loo mèn co'se' nselya' mèn. No bnibe' gu' le' mèn co' mselya'a ne'quith node mèna yalnibe' co' mnibe' Diox loo mèna, co' nee di's, ne'chi'xté mèna yéc xin' sa'l tedib mèn par gàc mèna xtoo mèn. Tac Diox tub rez loo chol mèn co' nchi'x yéc xin' sa'l tedib mèn par gàc mèna xtoo mèn. No tub rez Diox loo chol mèn co' cu'a' xin' huan mèn.

⁵Ne'gàcte gu' mèn co' arid ndxath nquìi nìe tmi. Ndxel'leque', ftac lezo' gu' no blec lezo' gu' loo con' co' ngue note gu' tac yub Diox gunii: Daa ngue tee noque' gu'. No ne'lá'ya'den gu' thidtene. ⁶Por cona, gab na' con dibaxla's:

Diox ngue que tee noque' daa.

Por cona, inzyebte daa loo con' co' ndlyia's mèn li no mèn daa.

⁷Fte' lezo' gu' cón che'n mèn co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo gu', mèn co' mde'th no co' gunii cón che'n xti's Diox loo gu'. Bli gu' xtùuz cón che'n xá mod nque tee ban ndac mèna loo Diox. Fque tee ban gu' xal nque tee ban mèna loo co' ngola's mèna loo Diox.

⁸Jesucrist thidtene ne'zye'de.

Xalque' nac Jesucrist pôla, tataaguè'

nac Jesucrist nalle' no tataaguè' nac Jesucrist le'n tiemp co' nde nque.

⁹Ne'ta'de gu' lugar co' xà' mèn xtùuz gu' no lezo' gu' loo cón che'n Crist Jesús por cón che'n xley' co' nac tedib xley' mèna. Tac más huen gàca loo mèn le' lezo' mèna no xtùuz mèna gàc nèe loo mèn loo con' co' nac con' ndac co' angndli Crist loo na!. Ne'gàcte con' ndaca por cón che'n costumbr co' ngue no mèn loo con' ndxuhua mèn tac costumbra yende cón ntac loo mèn co' tolo ndyoo nque loo costumbra.

¹⁰Na' ngue no thib xa' co' xà'le' ngòc yaltii loo xal thib má' co' mbeth mèn loo còo', co' nee di's, nac Crist Jesús. No mèn co' be' ngue no costumbr co' be' ndli sirv loo tabernaculogool, mèna indxàpte permis hua con' co' nzi'f loo còo'a, co' nee di's, yende mod yòo mèna loo cón che'n Crist. ¹¹Co'se' ngòc tiemp che'n tabernaculogoola, ante ren che'n má' co' ndxuth mèn, ndxòo no nguley' roo nguley' xèn rena le'n ryop le'n tabernáculo par ndlu' nguley' roo nguley' xèna rena loo Diox par teri'th tecan' Diox cón che'n xtol mèn nación Israel. Le' bél' má' co' ndxuth mèna na, nda tec mèn bél'a thib lad co'te' ndub campament co'te' nzo ban mèna. ¹²Por cona, lomisque' mod ngòca loo Jesús, ne, mxactii Jesús. Mbe' mèn Jesús thib lad ro ciuda Jerusalén par ngue yuth mèn Jesús par tataa mod mteche Jesús mèn co' ngòc che'npe' Diox loo cón che'n xab izlyo' por cón che'n renpe' Jesús. ¹³Na', ne, negadi's yòo na' loo cón che'n Jesús xal ngòca loo Jesús co'se' mbe' mèn Jesús thib lad ro ciuda Jerusalén, co' nee di's, ryo xà' na' loo costumbr co' ngue no xtàa na' par xec yèe na' loo yalnathon no loo yaltii co' ndxàc loo na' por cón che'n Jesús xal ngòca loo Jesús chele' na' tyactii tataa.

¹⁴Tac ingue node na' thib ciuda co'te' yòo na' thidtene trè' loo izlyo' ndxè!. Per nzi quee lezo' na' cón che'n thib

ciuda co'te' yòo ban na' thidtene yiloa le'n tiemp co' yi'th nque. ¹⁵Por cona, por cón che'n Jesús ndxàal lu' na' na' loo Diox xal mbli mèn co' mdix cón che'n xtol loo Diox, co' nee di's, gab na' di's roo di's xèn cón che'n Diox loo Diox no li na' par xyo'l lèe xyo'l xti's Diox. ¹⁶Ne'yathla'ste gu', tá, par tolo li gu' con' ndac loo xtàa gu' no ta' gu' ya' gu' loo xtàa gu' co'se' nquin xtàa gu' gu' no blyath no gu' xtàa gu' co'se' naquin xtàa gu' gu' no co'se' nde che con' loo xtàa gu' tac co'se' ndli gu' rye con'a, anze'l ndxòo lezo' Diox ñèe Diox gu'.

¹⁷Ftubdi's gu' loo mèn co' ndyoo ner no loo mèn co' ndyoo naa loo gu' no góc gu' mèn nado' loo mèna. Diox mxo'l zin' loo mèna par lu' mèna loo gu' cón che'n Diox. Nda' mèna cuent loo Diox, ne, xá mod mxo'l zin' mèna con' ngue lu' mèna loo gu'. Bli gu' co' ñibe' mèna par tyac lezo' mèna cón che'n gu'. Tataa mod ne'xide lezo' mèna. Tataa mod gàc con' ndac loo gu', ne.

¹⁸Gurez gu' Diox por nu' tac nu' nden' lezo' le' nu' ndxàp xtùuz ndac no xtùuz nalì loo cón che'n Diox. No ndlya's nu' que tee ban ndac nu' loo ryethe con' ndac. ¹⁹Por cona, por fuerz tolo ñia'ben loo gu' tolo cuez gu' Diox por daa par gàca loon, chàa, gal neen máa gu' par nedrè' tedib vez.

Trè' ngue na'b mbi' co' mque' ye's ndxè' loo Diox li Diox gàc con' ndac loo mèn. No ngue nii mbi' Diox con taamas mèn co' nzo no mbi' loo mèna.

²⁰Diox ndli par nagàl yo lezo' mèn loo Diox. Diox ndli par cue mèn rye

nda mèn no rye ndye'th mèn làth xtàa mèn, ne. Tad Jesucrist nac xa' roo xa' xèn. Nquenap Tad Jesucrist mèn co' nac mèn co' ndxela's loo Tad Jesucrist xal thib mbi' co' nquenap no nqueno mbacxil!. Diox mblo xban Tad Jesucrist na' làth mèn nguth. Por cón che'n ren Tad Jesucrist co' mxyo par mbyan' nèe thib conveñ cub thidtene, ²¹ndlyazen le' Diox li' le' gu' gàc mèn nalì no mèn nambìi par tataa mod li gu' co' nee lezo' Diox. No ndlyazen le' gu' li ryethe con' co' ndxòo lezo' Diox loo Diox por cón che'n Tad Jesucrist. No ndlyazen gàc con' roo con' xèn loo Tad Jesucrist le'n lín' co' ntlo, no le'n lín' co' ndxelo, no le'n lín' co' ne'lith node. Tataaque' gàca.

²²Per daa ña'b loo gu', mèn huesen por cón che'n Crist, le' gu' xec yèe loo di's co' mco'xen loo gu' ndxè' tac ndxepte di's nac di's co' mque'en ye's loo gu', ndyaquen. ²³Trè' ngue tell'en di's cón che'n hues na', Timote, loo gu' le' mèn co' ngòc ngolo ngola's mblá'l'le' Timote. Chele' Timote, chàa, yi'th nee máa daa, sya, yi'th ryop nu' Timote co'se' gal neen máa gu' par nedrè'.

²⁴Gunii gu' Diox loo ryete mèn co' ndyoo ner loo gu' no co' ndyoo naa loo gu'. Gunii gu' Diox loo ryete mèn co' mblo' xà' Diox loo cón che'n xab izlyo' par ngòc mèna mèn che'npe' Diox. Mèn co' nac mèn che'n nación Italia ngue nii Diox loo gu' trè', ne.

²⁵Ndlyazen le' Diox li anggàc rye loothe con' ndac loo ryete gu' par nedrè'. Taandxè' gàca loo gu', ndee gu'.

Cart Co' Mque' Santiau Ye's Loo Mèn

**Cart co' mque' Santiau ye's loo
mèn co' ngola's loo cóñ che'n
Crist, mèn co' mque tee re's pál.**

1 Daa co' lèe Santiau, nac daa mbi'
co' nxof zin' zin' che'n Diox. No
nac daa mbi' co' nxof zin' zin' cóñ
che'n Tad Jesucrist. Daa ngue nii Diox
loo gu' co' nac mèn che'n si' fchop
ned mèn co' nac mèn nación Israel co'
nzi tee re's dib athu loo izlyo' le'n rye
nación.

**Trè' ndlu' ryethe con' ndxác Diox par
li Diox anggàc con' ndac loo mèn.**

2 Gu' co' nac mèn huesen por cóñ
che'n Jesucrist, ndxàal tyac lezo' gu'
co'se' ndxác chol yalndyub ngu's no
chol yaltii loo gu'. **3** Tac gu' nonque' no
naneeque' gu' co'se' ndxela's mèn no
ndxàp mèn yalxla's loo Diox no loo cóñ
che'n Diox, látha ndxàc chol yaltii loo
gu' par ndxàc preb gu' par ñee Diox
ñene'e' ché' tyubdi's gu' loo Diox. Le'
sya, tataa mod téth gu' par gác gu'
mèn co' ncha'la's no mèn co' nxec yèe
yilo riid ryethe con'a loo gu'. **4** Ne'sode
gu' yéc gu' setilte. Ne' ne' ta' gu' lugar
lyàa xyàn lezo' gu' setilte. Ndxel'leque',
tolo gác gu' mèn co' ncha'la's axta gáca
loo gu', lìcque', nac gu' mèn ndac loo
Diox co' mté'th, no co' mda' cuent, no
co' ndyubdi's ndac loo cóñ che'n Diox.
5 Chele' chó gu' nden' ne'gácte gu'
li gu' con' ndac loo co' nac cóñ che'n
Diox, gurez gu' Diox no bna'b gu'i loo

Diox. Le' sya, Diox li par gác gu' li gu'
con' ndac co' ndlyal's gu'. No co'se' Diox
li par gác gu' li gu' con' ndaca, ne'lide
Diox con'a xal mèn co' pente nda'
ndxep con' loo xtàa mèn. No ne'lide
Diox loo gu' xal mèn co' asendli mbez
nguix con' loo xtàa mèn. **6** Per chele'
gu' ña'b no cuez gu' chol con' loo Diox
par gáca loo gu', naquinque' yila's gu'
loo Diox no gáp gu' yalxla's loo Diox
le' Diox li par gáca loo gu'. No ne'gànte
lezo' gu' le' Diox ne'lide nec thib con'
co' ña'b gu' loo Diox. Diox lique' par
gáca loo gu'. Tac mèn co' ngàn lezo'
no co' ndxác chop lezo' loo cóñ che'n
Diox, xtùuz mèna nac xal ol che'n nítto'
co' nxít too mbii thib lad tedib lad loo
nítto', co' nee d'i's, indli nèede mèn
xtùuz mèn no lezo' mèn loo cóñ che'n
Diox. **7** Mèn co' tataa nac xtùuz loo cóñ
che'n Diox, ndxàalte li mèna xtùuz le'
Tad Diox li par gác chol con' ndac loo
mèna tac Diox ne'lide con'a loo mèna.
8 Tac thib mbi' co' thidtene imbe see
teede lezo' no indlecte lezo' mbi' cóñ li
mbi', no axta ne'ñeede mbi' cóñ li mbi'
thib huiz no tedib huiz, mbi'a yende
mod li nèe lezo' mbi' no xtùuz mbi' cóñ
che'n con' li mbi' thib huiz no tedib
huiz.

9 Le' mèn hues na' co' nac mèn prob
no co' iñaade nac mèn roo mèn xèn,
ndxàal tyac lezo' mèna tac Diox ngo
cuent nac mèna mèn co' más ntac
loo Diox. No nac mèna mèn roo mèn
xèn loo Diox por cóñ che'n Jesucrist.

10 Le' mèn hues na' co' nac mèn ric na, ndxàal ten' mèna ndxàal tyac lezo' mèna tac yende cón ntac mèna loo Diox por nac mèna mèn ric. Tac yalgon' co' ndxàp mèn ric nac xal ye' huan co' ne'xecte nen tiemp. **11** Tac co'se' ndlyen huiz no anze'f ntec nso' huiz loo izlyo', le' sya, tataa mod mbiiz huan. Le' ye' co' nzo'f loo huana na, ndxà'b. Tataa mod ndlyux ye' huan co'se' ndxelo nabe's ñiaa ye' huan nxyo'f ye' huan. Tataa ndxàca loo mèn ric, ne, co'se' xèegà xèegà ndlyux rsin' mèn ric co' nac delgens co' ndli mèn ric.

Trè' ndlu' cón che'n cón li mèn co'se' cobya' Mebizya mèn.

12 Huen nda mèn co' nxec no mèn co' ncha'la's co'se' ndxàc yalndyub ngu's no yaltii loo mèn. Diox ndxòo lezo' con' ndac co' ndli mèna. No li Diox thib con' ndac loo mèna xalque' mcàbgòn Diox li Diox loo mèna par yòo ban noque' mèna Diox thidtene, mèn co', lìcque', nque' lezo' Diox. **13** Co'se' chol mèn ly'a's aseli mèn con' ye'rsin', indxàalte li mèna xtùuz le' Diox asendli par li mèna con' ye'rsin'a. Yende xàa. Tac por part che'n Diox, yende chó thib con' nzo co' ndli par li Diox con' ye'rsin'. Ne' ne' aseli Diox par li chol mèn con' ye'rsin'. **14** Ndx'e'leque', co'se' mbee ncà con' ye'rsin' mèn par cua'n mèn xquin mèn no xtol mèn xal ndryo' ndlyen' lezo'pe' mèn no xal ndyub yo'f lezo' mèn par li mèn con' ye'rsin', hora nac hor co'se' li mèn con' ye'rsin'. **15** Le' sya, ryete con' ye'rsin' co' ndryo' ndlyen' le'n lezo' mèn par li mèn, con'a ncà xquin mèn no xtol mèn co' ndli mèn. No chele' mèn tolo cua'n xquin mèn no xtol mèn, le' sya, tataa mod càba loo mèna par ndryo xà' mèn thib lad loo Diox thidtene co'se' ndxelo tub rez Diox cón che'n mèna.

16 Mèn huesen co' nque' lezon ñèen, gu' co' ngòole' loo cón che'n Crist, nee

gu' nee gu'. Chele' gu' li xal ndli mèna, sya, tataa mod quedii gu' leque gu'. **17** Gu' naneeque' le' ryethe con' co' nac con' ndac co' angndxàc loo na', Diox ndlili par angndxàca loo na'. Diox co' mbli ngòcsua' huiz no mbe' no mbyáz co' nac xnii bé', Diox thidtene ne'zye'de. Ne' ne' se' Diox mod co' ndli Diox con' loo mèn no mod co' ndxàp Diox loo mèn. **18** Diox mda' lugar yòo ban no na' Diox thidtene por cón che'n xti's Diox co' nac di's ndac co' nac lìcpe' par gàc na' nerleque' mèn co' yòo loo cón che'n Diox, co' gàc huax mèn co' yòo ban no Diox thidtene yiloa. Tataa ndxàca tac tataa mbly'a's Diox no ngro' mblyen' lezo' Diox li Diox con'a.

Trè' ndlu' cón ndli mèn, mèn co', lìcque', ndxela's loo cón che'n Jesucrist.

19 Por cona, mèn huesen por cón che'n Jesucrist, gu' co' anze'f nque' lezon ñèen, ngue niin loo gu': Nalas gure thib thib gu'. Nolijer gure gu' par gòn gu' di's no par ta' gu' cuent co' huenleque' co'se' ndyoodi's no mèn gu'. Per ne'gàcte gu' mèn co' ndli cuent anze'f ndxác. Ne' ne' gàc gu' mèn co' ngol' di's. Ne' ne' gàc gu' mèn co' setilte nso' yéc par yecloo gu' con mèn cón che'n chol con!. **20** Tac mèn co' setilte ndxàc nayi' no mèn co' setilte nso' yéc, mèna thidtene indlide con' co' ndxòo lezo' Diox. **21** Cona, ngue niin loo gu': Thidteneque' ne'tolode li gu' chol con' zab. Ne' ne' li gu' chol con' ye'rsin' co' más ndxòo lezo' mèn li mèn loo izlyo' ndxè'. Ndlyazen nado' di's nado' cuent ta' gu' lugar gòn gu' di's par tyubdi's gu' loo di's co' mbìnle' gu' no co' nguaal'dle' le'n lezo' gu'. Tac di's co' mbìn gu'a, cón che'n di'sa nac co' ndlu' xá mod ndlyá' alm mèn loo con' ryes co'se' ndxela's mèn cón che'n di'sa.

22 Per ndlyazen bli gu' xal ndlu' dis co' nac di's ndac ndxè'. Indlyasten

ante gòn gu' cóñ che'n di's ndac ndxè'. Tac chele' gu' ante ndxòn cóñ che'n di's ndac ndxè', no indlide gu' no indyubdi'ste gu' xal mbez di's ndac ndxè', le' sya, leque gu' nquedii gu'. ²³Tac mèn co' ante ndxòn di's ndac no indyubdi'ste mèna xal mbez di'sa, mèna nac xal thib mbi' co' ngüi' loo loo thib spej. ²⁴Ngüi' mbi'a loo spej xá ñaa mbi'. No ndxelo ngüi' mbi' loo spej xá ñaa mbi', ale setilie ndxathla's mbi' xá ñaa mbi'. ²⁵Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' ndlu' le' Diox mniibe' loo mèn par li mèn con' ndac. Con' co' ñibe' Diox loo mèn por cóñ che'n di's ndac ndli par yende chó cuee ca' loo mèn loo cóñ che'n Diox. Mèn co' thidtene indxathla'ste con' co' ndxòn mèn cóñ che'n di's ndac, no mèn co' thidteneque' ndli nèe mèn par li mèna xal ñibe' Diox por cóñ che'n di's co' nac xti's Diox loo mèn par li mèn, huen nda mèna loo ryethe con' ndli mèna.

²⁶Chele' chol mèn ndli xtìuz no nden' mèn ndli mèn cas loo Diox no ne'gàcte mèn tecue'd mèn looz mèn no cued yau' ro mèn co' nque' di's mèn con xtàa mèn, le' sya, leque mèna nquedii mèna. Sya, tataa mod ndlu' mèna indlide mèna cas loo Diox. ²⁷Ngue niin loo gu': Le' mèn co' Diox mbez nac mèn co', lìcque', ndli cas loo Diox xud na' no co' ndli co' ndxòo lezo' Diox, mèna ndli xal ngue niin loo gu' ndxè': Ndlyath no mèn myen' ftyà'f, no xa'got viud, thib mod tedib mod co'se' nxi lezo' mèna loo chol yaltii co' ndxàc loo mèna. No ne'lide mèn co', lìcque', ndli cas loo Diox nec thib con' ye'rsin' co' nac cóñ che'n xab izlyo'.

Trè' ndlu' indxàalte más li mèn cas loo thib xtàa mèn leque loo tedib xtàa mèn par más tyu' mèn loo thib xtàa mèn leque tedib xtàa mèn.

2 Mèn huesen, gu' co' ndxela's loo Tad Jesucrist na' co' nac Tad roo

no Tad xèn, ndlyazen ne'gàcte gu' mèn co' más ndli cas thib mèn no co' más ndli ndyu' thib mèn loo tedib mèn làth gu'. ²Angab na'i, chele' thib mbi' co' nzo thib ani or cuen ya' no noc xab mbi' lar' huen, yòo mbi' làth gu' co'se' nqueltàa gu' loo servis, no yòo thib mbi' prob ladyox no ladre' mbe'th làth gu' leque tiempa, ³no más ngue li gu' par ndyu' mbi' co' noc xab lar' huena, no más ngue li gu' cas mbi' no gab gu' loo mbi': Ftub trè' co'te' más huen nac ndxè'. No ndxe'leque', gab gu' loo prob mbi' ladyoxa: Le' lùu na, huà too xquin ba'. O tua'te ftub loo yòo. ⁴Le' sya, tataa mod leque gu' ndli par más ndyu' thib mèn leque tedib mèn làth gu'. No leque gu' ndlu' ndxàp gu' thib mod ye'rsin' co'se' más ndli gu' ndyu' thib mèn loo tedib mèn làth gu'!

⁵Mèn huesen por cóñ che'n Jesucrist, gu' co' anze'f nque' lezon ñèen, bìn gu' di's co' nde niin loo gu' ndxè': Diox mcui mèn prob co' nac mèn ladyox loo izlyo' ndxè' par yila's mèna loo cóñ che'n Diox no par gáp mèna yalxla's loo Diox no loo cóñ che'n Diox par tataa mod ñibe'pe' Diox loo mèna xal mcàbgòn Diox loo mèn li Diox loo men, mèn co' nque' lezo' Diox no co' ndxàp yalxla's loo Diox. ⁶Per ndxe'leque', ale le'le' ntethon gu' mèn prob ladyox.

¿Ché' ndyac gu' inacte mèn rica mèn co' ndxan' bien con gu' no ndli mèna provech gu'; no ndxe' mèn rica gu' loo mèn nac zin' yòolau par tyub rez cóñ che'n gu' loo mèn nac zin' yòolau, cà'? Yende xàa. Nacque' mèn rica mèn co' ndli tataa, ¿lé'? ⁷¿Ché' ndyac gu' inacte mèn rica mèn co' más ñii yèe ñii tìi cóñ che'n lèe Crist, Crist co' nac xa' roo xa' xèn? No por cóñ che'n Crist, mdub lèe mèn gu' mèn co' ngòole' loo cóñ che'n Crist no nac gu' che'npe' Crist.

⁸Chele' gu', lìcque', ndyubdi's loo di's co' nac thib yalnibe' más con' roo con' xèn co' mtan' Tad Diox di's loo na' xal mbez di's

co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez: Fque' lezo' gu' gunèe gu' mèn co' ndxàc hues xtàa gu' xalque' ngue lezo' gu' ñèe gu' gu!. Chele' gu' tataa ngue li, ngue li gu' con' ndac.⁹ Per chele' gu' más ndli par ndyu' thib mèn loo tedib mèn no chele' gu' más ndli cas loo thib mèn leque tedib mèn, sya, ngue cua'nque' gu' xquin gu' no ndxàp gu' dol loo Tad Diox co' mtan' di's loo mèn par li mèn xal mnibe' Diox loo mèn.¹⁰ Chele' chol gu' nzo co' mbez ndyubdi's gu' loo ryethe con' mnibe' Tad Diox loo na' par li na' no indlide gu' thib con' co' mnibe' Tad Diox loo na' par li na'i, ncàba loo gu' le' Diox ngo cuent indyubdi'ste gu' loo nec thib con' mnibe' Tad Diox loo na' par li na'i.¹¹ Tac leque yub Diox co' mnibe' loo mèn: Ne'lide gu' yalburrid, leque yub Diox mnibe' loo mèn, ne: Ne'guthte gu' mèn. No por cona, chele' mèn indlide yalburrid per ndxuth mèn xtàa mèn, Diox ngo cuent le' mèna ya indyubdi'ste loo nec thib con' co' mnibe' Diox loo mèn par li mèn.¹² Ndxàal nabe'ste tyoodi's gu' no nabe'ste gòp gu' mod par que tee ban ndac gu' loo izlyo!. Fte' lezo' gu' le' Diox tub rez cón che'n na' xalque' mnibe' Diox loo na' par tyubdi's na' loo Diox. Con' co' mnibe' Diox loo na' par li na' ncàb loo na' yende chó cuee cà' na' loo cón che'n Diox.¹³ Mèn co' indlyatte lezo' ñèe hues xtàa mèn, lomisque' ne, Diox ne'lyatte lezo' ñèe Diox mèna co'se' tub rez Diox cón che'n mèna. Per mèn co' ndlyatque' lezo' ñèe hues xtàa mèn, mèna yan' bien no gàc con' ndac loo mèna co'se' gàc hor tub rez Diox cón che'n mèn loo mèna.

Trè' ndlu' cón che'n chop ned mèn.
Thib ned mèn alithe mbez ndxela's
mèn loo Diox per indyubdi'ste
mèn no indlide mèn con' co' ñibe'
Diox loo mèn li mèn. Tedib ned
mèn imbezte ndxela's mèna arid
loo Diox per ndlique' mèna xalque'
ñibe' Diox loo mèn par li mèn.

¹⁴ Mèn co' nac mèn huesen por cón che'n Tad Jesucrist, nde niin thib con'

loo gu': ¿Ché' ndli gu' cuent con' ndac ngue li mèn loo Diox chele' mèna mbez ndxela's mèna loo Diox no yende chó con' ndac ngue li mèna loo hues xtàa mèna, cà'? Yende xàa. Ingode Diox cuent con' ndac nac co' ngue li mèna tataa. ¿Xá nee gu'? ¿Ché' ndyac gu' ante por mbez mèna ndxela's mèna no indlide mèna con' ndac loo hues xtàa mèna lyá! mèna loo con' ryes, cà'? Yende xàa. Pà gàca tataa.¹⁵ Angab na'i, chele' thib xa'bi' o thib xa'got co' ndxàc hues xtàa na' ndyac yende xab xa' par goc xa', no lomisque', ndyac xa' yende con' hua xa' no yende con' naquin xa' co'se' nac huiz co' naquinpe' xa' con'a,¹⁶ no chele' thib gu' gab loo mèna: Fxen ned. Byàa, ndee. Diox lyath nol ned ndal par zyal co' hual no zyal thib le' lar' par tau'l ladl. Chele' gu' tataa li no ne'ta'de gu' con' nquin mèna, ¿ché' ndyac gu' ngue li gu' con' ndac, cà'? Yende xàa. Diox ingode cuent ngue li gu' con' ndac co'se' ngue li gu' tataa.¹⁷ Tataa ndxàca loo mèn co' alithe mbez ndxela's mèna loo Diox. Diox ingode cuent, licque', ndxela's mèn loo Diox co'se' alithe mbez mèn ndxela's mèn loo Diox no indlide mèna con' ndac loo hues xtàa mèn co' naquin con'!

¹⁸ Per peser nzo ndxep mèn co' gab loo xtàa: Lùu mbez le' lùu ndxela's loo Diox. Per nalle' ndlyazen blu' loon xá mod non taamas mèn le' lùu ndxela's loo Diox co'se' yende chó con' ndac ndlil loo mèn co' ndxàc hues xtàa. Yende mod lila, ¿lé'? Part cón chenen, ndyaquen le' daa, ne, ndxela's loo Diox. Per ndxe'leque', daa lu' lol le' daa, licque', ndxela's loo Diox por con' ndac co' ndlin loo mèn co' ndxàc hues xtàa daa co' naquin con'.¹⁹ Mbezl ndxela'sl nzo thidte Diox no masté. No huenque' ndlil co'se' tataa mbezl. Per ¿ché' ndyac! por ante mbezl ndxela'sque', lyá! loo con' ryes, cà'? Yende xàa. Tac meexù' ndxela's nzo thidte Diox, ne.

No axta nxi'th meexù' tant nzyeb meexù' cóñ gáç loo meexù' co'se' tub rez Diox cóñ che'n meexù' yiloa.²⁰ iAa mèna naxèn! ¿Ché! inda'de gu' cuent no ché! tarte ñee gu' co'se' mbez mèn ndxela's mèn loo Diox no ingue lu'de mèna ngue li mèna con' ndac loo hues xtàa mèn, sya, mod co' ndxela's mèna loo Diox ingode Diox cuent le' mèna ndxela's loo Diox?²¹ ¿Ché! inda'de gu' cuent, ne, leque yub Diox mblo ro no mda' Diox cuent le' Abraham ngola's loo con' co' ndxab Diox loo Abraham? Por cona, mbe' Abraham Isaac co' ngòc xgan' Abraham par ya yuth Abraham Isaac xal co'se' ndxuth mèn thib má' loo Diox tiempa, cà'?²² Gu' nonque' no nda'que' gu' cuent cóñ che'n con' nda li Abraham, tataa mod mblu' Abraham le' Abraham ngola'sque' di's co' ndxab Diox loo Abraham li Diox loo Abraham. No tataa mod Abraham mbli nèe lezo' Abraham loo Diox xal ngòc di's co' ndxab Diox loo Abraham par li Abraham con' mnibe' Diox loo Abraham li Abraham.²³ No por con' co' mbli Abrahama, ngòcque' no mdyaaque' no mdubque' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez: Abraham ngola's di's co' ndxab Diox loo Abraham li Diox. Le' Diox na, mbloque' cuent con' co' mbli Abrahama mblu' le' Abraham ngola'sque' loo Diox. Tataa mod mdyal Diox ngòo Abraham loo cóñ che'n Diox. Ngoloa, leque yub Diox mblo ro ngòc Abraham amiu che'n Diox.

²⁴ Cona, ngue niin loo gu': Diox ngoque' cuent no ndyalque' Diox yòo mèn loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n con' co' ndlu' le' mèna ndxela'sque' loo Diox. Ingode Diox cuent, lìcque', ndxela's mèn loo Diox por ante mbez mèn ndxela's mèn loo Diox.
²⁵ Lomisque', ngòc loo thib xa'got co' ngro' lèe Rahab co' ngòc thib xa'got burrid ndoore'. Por mda' Rahab posad loo mèn co' mtel' Josué, co' ngua ciuda

co' ngòc làaz Rahab, no mblyath no Rahab mèna par ngro' mèna ciudaa tedib ned, Diox mdyal ngòo Rahab loo cóñ che'n Diox, ne, tac Rahab ngola's le' mèna mbi'th mandad che'npe' Diox.
²⁶ Por cona, ngue niin loo gu': Co'se' ñèe gu' nax thib thebol non gu' por ngro xpii thebol loo thebol, con'a nguth thebol. Lomisque' ne, mèn co' alithe mbez ndxela's mèn loo Diox no indlu'de mèn con' ndac co' ndli mèn loo hues xtàa mèn, inacte mèna mèn co', lìcque', ndxela's loo Diox.

Trè' ndlu' cóñ che'n mod co' ndyoodi's mèn.

3 Mèn co' nac mèn huesen por cóñ che'n Jesucrist, indxàalte yo arid mèn co' mbez gu' nac maistr làth gu'. Tac gu' nanee no nda'que' gu' cuent le' na' co' ndlu' loo xtàa na' cóñ che'n Diox, más nayi' gáç Diox loo na' co'se' tub rez Diox cóñ che'n na' loo na'.² Ryete na' ndxàp falt no ndxàp na' thib mod ye'rsin' loo huax con'. Chele' thib na' indxàpte falt no indxàpte na' mod ye'rsin' xal ndyoodi's na', le' sya, tataa ndlu' na' nac na' mèn nali no mèn nambii loo Diox. No na' co' tataa ndlia, ndxàp lezo' na' loo ryethe con' ndli na'.³ Gu' nda'que' cuent co'se' ngòo na' fren ro thib huay, ngòo na' fren ro huay par tataa mod ndxàc nado' huay par sere seyeth mèn huay ned ndlya's mèn ya no mèn huay co'se' ndyub mèn huay.⁴ Lomisque' ne, gu' nonque' no nda'que' gu' cuent xal ndli mèn zin' loo thib yòoyaa. Mastale' naroo yòoyaaa, le' mbii co' nxyo'f loo nítto' na, ntetee yòoyaa con fuerz co' ndxàp mbii. Lomisque' ne, ne' yòoyaa thib le' yaa co' lèe timón. Con yaaa no masté ntec pilot yòoyaa par ntetee pilot yòoyaa ned ndlya's pilot loo nít.⁵ Tataa ndxàca loo mèn con thib le' bél' co' nac looz mèn. Gu' nonque' looz na' nac thib le' bél' lad na' co' iñaade arid naroo. Per

nden' na', lícque', anze'f con' roo no con' tín' ndxàc loo na' por cón che'n looz na' co'se' ndyoodi's na' no co'se' nque di's na'. Nde niin thib con' loo gu': Gu' nda'que' cuent con thib le' qui co' nac thib yéc cerri chu'th no maste nxyon' bëel le'n yii le'n den ndxep vez.

⁶ Mod co' ndyoodi's mèn ndlu' loo mèn le' xtùuz mèn no lezo' mèn nac xal thib qui li no thib bëel co' ndli yalquii loo mèn. Por mod co' ndryo' ndlyen' lezo' mèn no xtùuz mèn ndyoodi's mèn ngòc nguàal con' par ndxàc huax yalquii loo mèn co', por derech, nteza' loo mèn. Tataa mod ndlu' mèn ñaaaleque' loo mèn no ndxàca loo mèn le' ryethe con' co' nac con' ye'rsin' che'n ye'rbiil ngue ñibe' loo mèn co'se' ndyoodi's mèn ngòc nguàal di'sa. No co'se' tataa ndli mèn, ndoo lìte ndxeza' mèn no ndlyux yalnaban mèn loo izlyo' ndxè!. ⁷ Ndxác mèn ndli mèn gan par ndxàc nado' rye loo má' xal mbee's, no xal mbin, mbel', no rye loo má' co' naban le'n níttó!. Ndli mèn gan ndxàc nado' má'a loo mèn. ⁸ Per yende chó mèn co' thidte mèna gác li gan par gác nado' mèn loo mod co' ndyoodi's mèn loo xtàa mèn. No yende mod gáp lezo' mèn loo mod co' ndyoodi's mèn no loo mod co' nac mèn. Mod co' ndxàp mèn no mod co' ndryo' ndlyen' le'n lezo' mèn ndlu' loo mèn por mod co' ndyoodi's mèn yende mod leque mèn gáp lezo' mèn loo con' ndli mèn xtùuz par gác nado' mèn no par zye' mod co' ndxàp mèn. No con' co' ndryo' ndlyen' le'n lezo' mèn no le'n xtùuz mèn co' ndyoodi's mèn ndli par ndxeza' mèn no ndlyux mèn xal co'se' ndxuhua thib má' cuan' par gath má!. ⁹ Con looz na' co' tataa ndli ndyoodi's na', mbez na' le' Diox xud na' nac thib Diox roo no thib Diox xén. No mbez na' le' Diox nac Diox natú!. No con leque looz na'a ñii yée ñii tìi na'. No nqedèe na' mèn co' nac hues xtàa na', mèn co' nac xin no xnaa

Diox co' yub Diox mtoxcua' xal nac Diox. ¹⁰ Ngue niin loo gu': Lícque', con leque looz mèn co' mbez mèn le' Diox nac Diox roo Diox xén no Diox natú!, con leque looz mèna ñii yée ñii tìi mèn no nqedèe mèn hues xtàa mèn. Mèn huesen por cón che'n Crist, por derech, indxàalte gáca tataa làth na!. ¹¹ ¿Xá nee gu'? ¿Ché' nzo mod leque co'te' ndub zib nít co' ndxu mèn, leque tyá lyen nít nala, ne, à? Yende xàa. ¹² Mèn huesen por cón che'n Crist, niin loo gu' tedib vez, ne: ¿Ché' nzo mod leque yaa ngudyuug co' nda' ngudyuug ta' yaa ngudyuug xlè co' lèe aceitun? Lomisque' ne, ¿ché' nzo mod ta' thib xan' lus uv co' nda' xlè uv xlè yaa ngudyuug, à? Yende moda, élé? Lomisque' ne, ngue niin loo gu': Yende mod zib nít nazii co'te' ndub zib nít co' ndxu mèn, élé? Cona nee di's, mèn ye'rsin' ndli con' ye'rsin!. No mèn co' nac che'npe' Diox ndli con' ndac loo hues xtàa mèn.

Trè' ndlu' co' nac lícpe' co' ndxác mèn.

¹³ Chele' làth gu' nzo ndxep mèn co' ndli gu' cuent ndxác no co' ndli gu' cuent ndxaa'd di's, ndxàal lu' mèna con' co' ndxác mèna por mod co' nque tee ban ndac mèna no por mod co' nac mèna mèn nado' loo hues xtàa mèn.

¹⁴ Per chele' ndxep gu' ndxòo xyàn lezo' no ndxànt lezo' gu' ñée gu' xtàa gu' no ndoo lezo' gu' li gu' con' par ante ñée loon gu' que no gu' con', le' sya, chele' gu' tataa ngue li, indxàalte tye's gu' loo con' ndxác gu'. Tac con' ndxác gu'a, le'i ndli par leque gu' nqedii gu' no ncà gu' loo con' co' nac con' lícpe!. ¹⁵ Tac con' co' ndli gu' cuent ndxác gu', inacte con' ngue lyath no Diox gu' par ndxác gu' li gu' tataa. Ndxe'leque', con' co' ndli gu' cuent ndxác gu'a nac con' co' alithe ndye'th xtùuz yéc mèn loo izlyo' ndxè!. No naca con' ndli yub Mebizya loo gu' par li gu' cuent ndxác gu!. ¹⁶ Tac

co'te' nzo mèn co' ndxàñ lezo' ñèe xtàa no co'te' nzo mèn co' ante ñèe loon que no mèn che'n mèn, tyá mbe yoo mèn no ndxàc rye loothe con' ye'rsin' làth mèn. ¹⁷ Men co' ndlyath no Diox par ndxàc mèna, mèna indxòode lezo' loo chol con' ye'rsin' co' nac cón che'n xab izlyo!. Nac mèna mèn nado' co' mbe ban rye ndye' th mèn làth xtàa mèn. No ndoo lezo' mèna li mèna ante con' ndac. Mèna nac mèn co' indlide par más ndyu' thib xtàa mèn loo tedib xtàa mèn. Nac mèna mèn co' intembilide ro no co' intembilide xti's loo mèn. ¹⁸ Le' mèn co' ncua'n mod par tu' tál mèna lezo' taamas mèn loo chol con' ye'rsin' na, gáca loo mèna nambìi no nali que tee ban mèna loo Diox.

**Trè' ndlu' cón che'n mèn co'
anze'f ndxòo lezo' que tee ban
loo cón che'n xab izlyo'.**

4 Nde niin thib con' loo gu': ¿Pá ned nde di's no cuent no yalgyoo co' ndxàc làth gu' ba!, à? Na nii loo gu': Le'i nde no le'i ndxàc loo gu' por ryethe con' ye'rsin' co' ndryo' ndlyen' le'n lezo' gu' co' toloque' ndli nzi yoo gu' làth xtàa gu!. ² Gu' ndlyal's que no gu' ndxep con!. No co'se' yende mod que no gu'i, ndxàñ lezo' gu' ñèe gu' xtàa gu' axta ndxuth gu' xtàa gu!. Ndxàñ lezo' gu' ñèe gu' xtàa gu' por cón che'n con' co' iñaade arid ntac co' ngue no xtàa gu!. No co'se' yende mod que no gu'i, sya, ntlo gu', ncua'n gu' xó' no ngyoo gu' con xtàa gu!. Yende mod que no gu' co' ndlyal's gu' que no gu' tac imbezte gu'i no iña'bte gu'i loo Diox co'se' mbez gu' Diox. ³ Per mastale' ña'b gu'i loo Diox, Diox ne'lida par que no gu'i. Tac co'se' ña'b gu' con' loo Diox, Diox nonle' xal nac xtùuz ye'rsin' co' ngue li gu' cón che'n con' ngue na'b gu' loo Diox. Ale ña'b gu' con' loo Diox ante par ta' gu' gust lezo' gu' no maste. ⁴ iAa mèn co' ndlyal's yòo loo cón che'n Diox no co'

ndlyal's que tee loo cón che'n xab izlyo' loo izlyo' leque tiemp! ¿Ché! ne'ta'de gu' cuent no ché! inonte gu' le' mèn co' más ndxòo lezo' ndli co' nac cón che'n xab izlyo', mèna nac ngolo ngola's loo cón che'n Diox no loo Diox, à? Aa. Tataaque' naca. Chol mèn co' más ndxòo lezo' ndli con' co' nac cón che'n xab izlyo', liceque', mèna ndxàc ngolo ngola's loo cón che'n Diox no loo Diox. ⁵ ¿Ché! ndyac gu' no ché! ndli gu' cuent angndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Le' Xpii Natú' che'n Diox co' Diox mtel' par yòo Xpii Natú' loo na' par ban no Xpii Natú' na' por tant nque' lezo' Xpii Natú' na', indlá'de Xpii Natú' na' par li na' con' ye'rsin' par cua'n na' xquin na' no xtol na' loo Diox, cà?

Tyè!. Inacte di'sa di's co' angndub loo libr co' nac xti's Diox. Líque' nac di'sa.

⁶ Per ndxe'leque', Diox ndlyath no na' con con' ndac co' ndli Diox anggàc loo na!. Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Le' Diox ndxecloo no ndxàc Diox ngolo ngola's loo mèn co' ndye's. Per ndlyath no Diox mèn co' nac mèn nado' con con' ndac co' nac che'n Diox co' ndli Diox angndxàc loo mèna.

⁷ Fta' gu' lugar, tá, ftubdi's gu' loo ryethe con' co' ñibe' Diox loo gu' par li gu'i. Ne'ta'de gu' lugar ñibe' Mebizya loo gu' nec thib mod no nec tedib mod loo co' nac cón che'n Mebizya. Le' sya, tataa mod ne'bii gaxte Mebizya loo gu!. Lá' Mebizya gu' co'te' nziri' gu' loo Diox. ⁸ Ftolo góo gu' loo cón che'n Diox par tolo ta' gu' cuent cón nac cón che'n Diox no par tolo li nèe gu' gu' loo cón che'n Diox. Chele' gu' tataa li, Diox altant tyoo par tolo li Diox anggàc más con' ndac loo gu'. Mèn co' ndxàp xtol, góo gu' mèn co' lyàa yéc no co' lyàa lezo' loo Diox par yumbìi xtùuz gu' no

par yumbìi lezo' gu' loo cóñ che'n Diox xal co'se' tech mèn ya' mèn par nambìi yan' ya' mèn. Le' gu' co' nac chop loo chop la's co' lya's que' lezo' Diox no co' ndly'a's leque tiemp li co' nac cóñ che'n xab izlyo' na, blàa yéc gu' no blàa lezo' gu' loo Diox par zye' mod co' ndxàp gu' ba' par thib lítte yéc gu' no thib lítte lezo' gu' yòo gu' loo cóñ che'n Diox.

⁹Lomisque', ngue niin loo gu', ne, mèn co' ndxàp xtol no mèn co' nac chop loo chop la's loo cóñ che'n Diox: Fxi yéc gu' no fxi lezo' gu'. Bín' gu' no grozèe yath gu'. No ne'tolode ta' gu' gust lezo' gu' loo ryethe con' ye'rsin' co' ndli gu'. Lugar de xiis gu', más quee lezo' gu' bín' gu'. No lugar de nzo'f nde' nzo'f ndla' lezo' gu', más quee lezo' gu' bín' gu'. ¹⁰Gòc gu' mèn co', lícque', ngòc mèn nado' loo Diox. Le' Diox na, li gác gu' mèn roo mèn xèn loo Diox yiloa.

Mèn co' ndub rez cóñ che'n hues xtàa mèn.

¹¹Mèn huesen por cóñ che'n Jesucrist, ne'ñii yèede gu' no ne'ñii tiide gu' cóñ che'n thib hues xtàa gu' no cóñ che'n tedib hues xtàa gu'. Tac mèn co' ñii yèe ñii tìi cóñ che'n thib mèn co' ndxàc hues mèn por cóñ che'n Crist, o chele' mèn nii ngòc nguàal con' cóñ che'n mèn co' ndxàc hues xtàa mèna, mèna nxìis no di's co' nac yalnibe' co' nac más con' roo con' xèn co' mnibe' Tad loo na' par li na'. Le' sya, tataa mod ndub rez mèn cóñ che'n con' co' mnibe' Tad loo na' li na' par ñee mèn inquinte tyubdi's mèn xal mnibe' Tad loo mèn li mèn. No chele' gu' ndub rez cóñ che'n co' mnibe' Tad loo na' li na', le' sya, lugar de tyubdi's gu' loo con' mnibe' Diox loo na' li na', ale ndxàc gu' mèn co' ndub rez cóñ che'n con' co' mnibe' Diox loo na' li na'. ¹²Per nalle' ngue niin loo gu': Thidte xa' co' nac Diox nac xa' co' nzo co' ñibe' loo mèn loo izlyo' ndxè'. par li mèn con' co' ñibe' thidte Diox.

No lomisque' ne, leque yub xa' co' nac Diox co' ñibe' loo mèn, nac xa' co' ndub rez cóñ che'n mèn loo mèn. No leque Diox nac xa' co' ntelá' mèn loo con' ryes. No nac Diox xa' co' co' xà' mèn loo Diox thidtene yilo gath mèn. ¿Per gu', à? ¿Cón nac gu' par ñii yèe gu' no ñii tìi gu' ngòc nguàal con' cóñ che'n hues xtàa gu', à? Yende cóñ nac gu' par li gu' tataa, clé?

Yende chó mèn non cóñ gác loo mèn thib huiz no tedib huiz.

¹³Nalle', bìn gu' tedib con' ngue niin loo gu': Gu' co' mbez: Yé' o huize' nda li na' delgens na' loo thib ciuda o chó cuida. Más huen ya na' no yo na' tya thib lín' par li na' delgens no li na' gan huax tmi. ¹⁴No ne'ñeede gu' cóñ gác thib huiz tedib huiz. ¿Xá nee gu'? ¿Cón nac yalnaban mèn? Yalnaban mèn nac xal thib beu co' setilte ndxetoo. No yiloa, setilte ndyon' beu. ¹⁵Con' co' más huen ndxàal gab gu' nac di's ndxè': Chele' Tad Diox ndly'a's no chele' Tad Diox nee lezo', tolo ban na' taandxep tiemp. Sya, li na' thib con' no li na' tedib con' xal nee lezo' Tad Diox. ¹⁶Per nalle', ale ndxe'leque', ale más ndyac lezo' gu' por gust co' nda' gu' lezo' gu', ndyoodi's gu' di's naxal' no di's nate's. No rye mod co' ndyoodi's gu'a nac con' ye'rsin'túb. ¹⁷Mèn co' nanee no ndxàc mèn li mèn con' ndaca, mèna ncua'n xquin mèn no ncua'n mèna xtol mèn loo Diox.

Trè' ndlu' loo mèn ric xá mod ndxàal que tee ban mèn ric loo izlyo' ndxè'.

5 Bìn gu' di's co' nde niin loo gu' bín' gu' no grozèe yath gu' por yaltìi no nesida co' gác loo gu' yiloa. ²Ryete yalgon' co' ndxàp gu', le'i nzi yà'ble'. No ryete xab gu' co' ndxàp gu', le'i ngue yuhuale' mbèd. ³Lomisque' ne, tmi or no tmi plat co' ndxàp gu', le'i

ndoo quée beule'. No ngue yuhuale' yòoi. Lomisque' ne, xalque' nzi yiza' tmi or no tmi plat co' ndxàp gu', le'i ndlu' loo gu' co' gàc loo gu'. No tiempa ten' gu' huax yalnè tín' no anze'f xi lezo' gu' xal co'se' ntec nso' quì bëel lad mèn. Tataa gàca loo gu' tac gu' mque no thib bàan yalgón' le'n tiemp co' nac lult tiemp ndxè'.⁴ Centav co' mdix gu' loo mèn co' mque zin' co' mthop cosech gu', centav co' ne'nguixte gu' complet loo mèna, por centava no maste càba loo gu' le' Diox li tyactiì gu' co'se' tub rez Diox cón che'n gu'. Lomisque' ne, Tad Diox, co' ñibe' loo ryethe angl co' nac solndad loo Tad Diox, mbìnque' di's co' mco ñee mèn co' mque rsin' gu' co' ne'nguixte gu' complet mcàa mèn co' mque rsin' gu'.⁵ Loo izlyo' ndxè' anze'f mque tee ta' gu' gust lezo' gu' loo ryethe con' co' mque tee li gu'. Alithe mque tee yuhua gu' axtaque' mcha' gu' xal thib laa ngon co' ndoosua' par guth mèn ngon yiloa.⁶ Mquexù' mque' fals gu' mèn no mbeth gu' mèn co' yende chó xquin ngòp mastale' mbral mèna par nglá' mèna la's ya' gu'. Per ne'ngàcte ngli mèna gan nglá' mèna la's ya' gu'.

Di's co' ndlu' cón che'n mèn co' ncha'la's loo mèn co' mbez Diox.

⁷ Cona, ngue niin loo gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Crist: Fxec gu' no fcha'la's gu' axta co'se' zin huiz no zin ze co'se' yi'th Tad Jesucrist loo izlyo' tedib vez. Gu' nonque' le' mèn co' nque zin' loo xyòn mèn, mèna nxec no mbed no ncha'la's mèna no nzi quee lezo' mèna axta co'se' lyàa yuu ndlyo. No mbed mèn axta ri'th tiemp yuu co' nac yuu bluz par tlo thop mèn cosech co' anze'f ntac co' nac co' mbli mèn zin' loo xyòn mèn.⁸ Ngue niin loo gu', ne: Fcha'la's gu' no ne'tyoo xà'de lezo' gu' por con' co' ndxàc loo gu' por cón che'n Diox tac huiz, co' gàc huiz co'se' yi'th

Tad Jesus loo izlyo' ndxè' tedib vez, nde zin' gaxle!.⁹ Gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Jesucrist, ne'co ñeede gu' cón che'n hues xtàa gu' par ne'tub rezte Diox cón che'n gu'. Jesucrist co' tub rez cón che'n ryethe mèn loo mèna, yamerle' yi'th Tad Jesucrist loo izlyo' ndxè' tedib vez.¹⁰ Mèn huesen por cón che'n Jesucrist, góç gu' xal mèn co' mxec no co' mxactiì no co' mcha'la's, mèn co' mde'th di's co' ndxbad Diox xal mnibe' Diox li mèn tiempa.¹¹ Nu' nden' no ndyac nu' huen nda mèn no ndyac lezo' mèn, mèn co' nxec no co' ncha'la's co'se' ndyactiì mèn por cón che'n Tad Jesús. Gu' mbìnque' no nda'que' gu' cuent quetal mxec Job no mcha'la's Job co'se' mxactiì Job no co'se' ngòc yaltiì no yalquìi loo Job. Nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xá mod mblyath no Tad Diox Job co'se' ngolo mxactiì Job par mblo xtàa Tad Diox ryethe con' co' mblyux loo Job. No ngoloa, masre' con' mque no Job. Cona, non na' axta arid ndlyat lezo' Diox ñìe Diox mèn.

¹² Per thib con' más ndlyazen niin loo gu', mèn huesen por cón che'n Crist: Co'se' lya's gu' li nèe gu' di's co' gab gu', ne' por chu'th ne'te'thte gu' lèe bé!. Ne' ne' te'th gu' lèe izlyo!. Ne' ne' te'th gu' lèe tedib con'. Más huen gab gu': Aa, tataa gàca, xàa. No más huen gab gu': Ne'ñeeda. Ne'ñeeda, xàa, par tataa mod ne'zib quiide Diox gu'.

¹³ Chele' chol hues xtàa gu' co' nzi xi lezo' por ndxàc yaltiì loo hues xtàa gu'a, ndxàal cuez hues xtàa gu'a loo Diox por cón che'n co' ndxàc loo hues xtàa gu'a. Lomisque' ne, chele' chol hues xtàa gu' ndyac lezo' por ndxàc con' ndac loo hues xtàa gu'a, ndxàal gol ro hues xtàa gu' himn loo Diox xal ndye'th di's co' nzo mod gab hues xtàa gu' loo Diox por con' roo con' xèn co' ndli Diox loo hues xtàa gu'.¹⁴ Lomisque', ngue niin loo gu', ne: Chele' chol hues xtàa gu' ndyac nen, ndxàal cuez hues xtàa

gu'a rye mèngool co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox par cuez mèngoola lèe Diox por cóñ che'n mèn yíiza. No ndxàal tà mèngoola aceit lad mèn yíiza por lèe Tad Jesús. ¹⁵ No co'se' mbez mèn Diox no ndxela's mèn dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn, mèna yiche no yite'f loo yíiza. No mèna yac no yiche no yite'f mèna tac Diox tezac mèna. No lomisque', chele' mèn yíiza mcua'n xtol, xtol mèn yíiza mdyon' leque hora chele' mèn yíiza mna'b loo Diox ton' Diox xtol mèn yíiza. ¹⁶ Por cona, ngue niin loo gu': Xop dol gu' cóñ che'n xtol gu' loo Diox láth mbez gu' Diox con hues xtàa gu'. Lomisque', ndlyazen gurez gu' Diox thib gu' no tedib gu', gu' co' nac hues xtàa, par tataa mod tezac Diox mèn yíiz co' ndyac nen làth gu'. No yiche no yite'f mèna làth gu'. No co'se' mbez mèn Diox co'se', lìcque', nac mèn mèn ndac loo Diox, Diox ndxòn di's co' mbez mèna loo Diox no tataa mod li Diox cas di's co' mbez mèna loo Diox. ¹⁷ Gu' nda'que' cuent le' Lii co' ngòc mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox, Lii ngòc thib mbi' lalque' xal na!. Co'se' mbrez Lii Diox no mna'b Lii loo Diox co'te'

ngo Lii tiempa par ne'lyàade yuu, mbìn Diox ro Lii no ne'nglàade yuu le'n son lin' narol tyá. ¹⁸ Ngoloa, co'se' mbere Lii, mbrez Lii Diox no mna'b Lii loo Diox tedib vez par lyàa yuu, mbere yuu, ngulàa yuu tedib vez co'te' ngo Liia. No mèn co' ngo ban tyá mthop cosech.

¹⁹ Gu' co' nac mèn huesen por cóñ che'n Jesucrist, chele' chol gu' ndyoo xà' lezo' loo cóñ che'n Diox co' nac lìcpe' no ngo tac lezo' gu' loo cóñ che'n Diox, no làth xtau'a nzo thib mèn co' ndyoodi's no gu' no co' nco'x loo gu' par bere gu', yòo gu' loo cóñ che'n Diox tedib vez, bin gu' ro mèna. ²⁰ Ndlyazen ta' gu' cuent co' huenleque', le' chol mèn co' ndyoodi's no mèn no co' nco'x loo mèn co' mcua'n xtol no co' nzi tee thib ned co' nac ned ye'rsin' par bere mèn co' mcua'n xtol, yòo mèn co' mcua'n xtol loo cóñ che'n Diox tedib vez, mèna li par lyá' alm mèn no xpii mèn co' ngòp xtol loo quìi no loo bèel co'te' tyactiì mèn yiloa. No lomisque', li mèna le' rye xtol co' mcua'n mèn co' ngro xà' loo cóñ che'n Diox tyon' co'se' bere mèna, yòo mèna loo cóñ che'n Diox tedib vez.

Ner Cart Co' Mque' Pedr Ye's Loo Mèn

Pedr mque' ye's loo mèn co' ngola'sle'
loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n
Jesucrist, mèn co' mque tee re's pál.

1 Daa, Pedr, nac thib mbi' co' ndxe'
di's cóñ che'n Jesucrist loo mèn,
co' nee di's, leque yub Jesucrist mtel'
daa loo mèn. Ngue que'en ye's ndxè'
loo rye gu', gu' co' ngola'sle' loo Jesús
no loo cóñ che'n Jesús, gu' co' ngro'
nacionpe' gu', gu' co' nzo ban yèezya'
che'n làaz mèn ponto, gu' co' nzo ban
yèezya' che'n làaz mèn galacia, gu'
co' nzo ban yèezya' che'n làaz mèn
capadocia, gu' co' nzo ban yèezya'
che'n làaz mèn asia, no gu' co' nzo ban
yèezya' che'n làaz mèn bitiñ. ²Diox xud
na' mcui gu' xalque' mnibe' Diox loo
lezo' Diox li Diox xal nac co' gunee lezo'
Diox li Diox axta más pólle'a. Por cóñ
che'n Xpii Natú' che'n Diox, Diox mblo'
xà' gu' loo ryethe con' ye'rsin' co' nac
cón che'n xab izlyo' par ante tyubdi's
gu' loo Diox no par gác gu' mèn nali
no mèn nambìi loo Diox por cóñ che'n
renpe' Jesucrist. Ndlyazen le' Diox
li anggác huax con' ndac loo gu'. No
ndlyazen yo nagàl lezo' gu' loo Diox no
cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th
gu' làth xtàa gu'.

**Yalnaban cub ndxè' nac thib
yalnaban co' ngure quee lezo'
mèn gác loo mèn pólá.**

³Ndlyazen gab na' le' Diox co' nac
xud Tad Jesucrist na' nac Diox roo no

Diox xèn. Por anze'f mblyat lezo' Diox
gunèe Diox na', mbli Diox ngòc na' mèn
co' ngue no tedib yalnaban cub xal
co'se' ndxàca loo thib mbeto' co' ndxáal
loo izlyo'. Tataa ngòc loo na' por mbli
Diox le' Jesucrist ngro xban làth mèn
nguth. No por ngro xban Jesucrist làth
mèn nguth, ndxàca loo na' le' na' nzi
quee lezo' gác loo na' tedib yalnaban co'
gác thib yalnaban más ndac yiloa. ⁴No
li Diox le' gu' gác che'n no yan' no gu'
con' co' nac xal thib herens co' ngue
quenap Diox loo bé' co' gác che'npe'
gu' yiloa. No con' co' gác che'n gu'a no
con' co' yan' no gu'a ne'lyuxte thidtene.
No ne' ne' yen mod gác con'a con' zab.
No ne' ne' yen mod gác con'a xal con'
ngol' xal ndxol' chol laa nayèe co' ngol'.
⁵No com le' gu' ndxela'sque' loo Diox,
¿lé'? Diox nquenap gu' por cóñ che'n
con' roo no con' xèn co' ndxàp Diox
la's nii Diox no la's ya' Diox axta co'se'
gác huiz yòo gu' loo bé' par ban no gu'
Diox thidtene tya. No lu' Diox con' co'
yan' no gu' no co' gác che'npe' gu' le'n
huiz co' gác lult tiemp loo izlyo' ndxè'.

⁶No por cóñ che'n ryethe con'a,
nden'en no naneen ndyac lezo' gu'
mastale' nquin gác huax yaltii loo
gu' no ten' gu' huax yaltii ndxep
tiemp. ⁷Axta arid ntaca loo Diox le' gu'
ndxela's loo Diox no ndxàp gu' yalxla's
loo Diox. Diox non nquin gác loo gu'
tyactii gu' par ñee Diox ñeene' ché'
xec gu' que tee ban gu' loo cóñ che'n
Diox. Co'se' ndxàc con'a loo gu', naca

xal co'se' nsun' mèn or con quìi par ta' mèn cuent ñeene' ché' nac ora orpe'. Co'se' nxec mèn ndxàc chol yaltìi co' ndxàc loo mèn, le' sya, cón che'n mèna axta arid ntac loo Diox más leque or co' ndxeza' no co' ndlyux. Por cona, ngue niin loo gu': Chele' gu', lìcque', tolo gáp yalxla's loo Diox no tolo yila's gu' loo Diox láth ndxàc chol yaltìi loo gu', syase co Diox cuent nac gu' mèn ndac. No li Diox gác con' roo no con' xèn loo gu'. No li Diox gác gu' mèn guryath no mèn guryèn loo taamas mèn co'se' yi'th Jesucrist loo izlyo' ndxè' tedib vez.

⁸ Nonquen le' gu' anze'f nque' lezo' Jesucrist mastale' tarte ñèe gu' xá ñaa Jesucrist. No por ndxàp gu' yalxla's loo Jesucrist, mastale' tarte ñèe gu' xá ñaa Jesucrist, ndyac tín' lezo' gu' no thidtene nxo'f nde' nxo'f ndla' lezo' gu'. No por anze'f ndyac lezo' gu'a, nonquen naca thìb con' roo no thìb con' xèn loo gu' no axta ne' ne' gác gu' ta' gu' cuent co' ndxàc loo gu' loo cón che'n Jesucrist loo mèn. ⁹ No por mbli gu' no mxec yée gu' ngola's gu' loo cón che'n Jesucrist, mblyá' alm gu' no xpíi gu' loo ryethe con' ryes tac ngola's gu' loo Jesucrist par mblyá' gu' loo ryethe con' ryes.

¹⁰ No axta más pólà mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox huen huen mbral no mdub rez mèna loo libr co' nac xti's Diox co' nac testament gox no mdoodi's mèna cón che'n xá mod lyá' mèn loo ryethe con' ryes. No con'a nac con' ndac co' mbli nèe Diox anglí Diox loo gu' le'n tiemp ndxè'. ¹¹ Leque yub Xpii che'n Crist co' nac Xpii Natú' mbli par ngro xo'f loo mèn co' mde'th di's. No mda' mèna cuent con' co' tyactìi Crist no xá mod gác ryethe con' roo no ryethe con' xèn loo Crist co' gác loo Crist yiloa. Mèna mblyá's ngo xo'f chó nac mbi' co' gác Crist no pól gác tiemp co'se' yi'th Crist loo izlyo' ndxè' xal mblo xo'f Xpii Natú'i loo mèna, Xpii

Natú' co' ngo no mèna. ¹² Per leque yub Diox mbli ngro xo'f cón che'n con' co' mbli mèna xtùuz no con' co' mdoodi's mèna inacte con'a con' co' gác loo leque yub mèna. Ndxe'leque', Diox mbli' loo mèna le' cón che'n con'a nac co' ndxàc loo na' nalle!. No nalle! leque cón che'n con' co' mbli mèn xtùuz pólle'a nac leque con' co' ndxath no co' ndxèn loo gu'. No ndxath no ndxèn con' ndxè' loo gu' por cón che'n mèn co' ngo yalbàn cón che'n xá mod lyá' mèn loo con' ryes. Ngo mèna yalbàn por cón che'n con' roo no con' xèn co' ndli Xpii Natú' loo na'. Xpii Natú' co' mtel' Diox co' ngro' loo bél' loo na'. No leque cón che'n con' ndxè' nac con' co' mbli angl xtùuz par ñee angl no ta' angl cuent cón con'a no xá mod gác con'a.

Diox mblec na' no mcui Diox na' par ryo xà' na' loo ryethe con' ye'rsin' co' nac cón che'n xab izlyo' par que tee ban ndac na' loo Diox.

¹³ Cona, ndlyazen huen huen li gu' xtùuz cón che'n con' co' ndli gu'. No ndlyazen nabe'ste que tee ban gu' no ne'zi'fte gu' arid con' ye'rsin' la's nii gu' no la's ya' gu' ned nzi tee gu'. Ante bli gu' xtùuz loo ryethe con' ndac co' li Diox loo gu' no co' ta' Diox loo gu' co' nzi quee lezo' gu' gác loo gu' co'se' yú' loo Jesucrist loo mèn loo izlyo' ndxè' tedib vez. ¹⁴ Fque tee ban gu' làth xtàa gu' xal myen' bix co' ndyubdi'sque' loo xud myen'. Ne'que tee bante gu' xal ngòc yalnaban co' mque tee ban gu' pólà ndoore' co'se' tarte ta' gu' cuent cón che'n Diox no co'se' tarte libe' gu' Diox por cón che'n Jesucrist.

¹⁵ Ndxe'leque', fque tee banque' gu' loo cón che'n Diox xal mèn co' thidteneque' ngro xà' loo ryethe con' ye'rsin' co' nac cón che'n xab izlyo!. Tataa mod bli gu' tac Diox co' mblec gu' no Diox co' mcui gu' par ngòo gu' loo cón che'n Diox, Diox nac thìb Diox nalì no thìb Diox

nambìi no thìb Diox natú!. ¹⁶Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez taandxè:

Gòc gu' mèn co' ngro xà'que! loo ryethe con' ye'rsin' co' nac cón che'n xab izlyo' tac daa nac thìb Diox nalì no thìb Diox nambìi no thib Diox natú!.

¹⁷Yende chó mèn nzo co' más ndyu' loo Diox leque taamas mèn. Chele' gu' mbez: —Pay— loo Diox, Diox co' ndla's loo thìb thìb mèn xá mod nzi tee ban mèn par tub rez Diox cón che'n mèn yiloa, ndxàal zyeb gu' ñèe gu' Diox le'n ryethe huiz co' naban gu!. ¹⁸Diox mbli par mblyá' gu' loo thìb yalnaban co' yende cón ntac co' ngòc thìb yalnaban co' mque tee ban gu' pólá, co' ngòc co' mté'th gu' loo xudgool gu!. No gu' nda'que! cuent co' huenleque! le' co'se' mtelá! Diox gu' loo con' ryes por mdyon' xtol gu' co' angngòc loo gu' nalle!, cón che'n con' co' angmbli Diox loo gu' ne'ndi'de gu' con'a por cón che'n con' co' ndlyux no con' co' ndxeza! xal ndxeza! or no plat. ¹⁹Ndxe'lleque!, mtelá! Diox gu' loo con' ryes por cón che'n ren che'n ladpe! Crist, ren co' anze'f ntac loo Diox. Leque yub Crist mda' yalnaban Crist loo yalguth por cón che'n xtol mèn xal co'se' ndxuth mèn thìb mbacxil' yen' co' be' nac thìb mbacxil' nambii no co' tarte gác nec thìb con' zab no nec thìb yalquii loo par guth mèn mbacxil'a par xo mèn rena loo Diox loo izlyo!. ²⁰Diox mdoo Crist no mnibe' Diox loo Crist par gác con' co' ngòcle' loo Crist. Tataa mbli Diox loo Crist ndoore' cuec Diox no mxèn' Diox izlyo!. Per ne'ngàcte con'a loo Crist pólá. Ndxe'lleque!, ngòca loo Crist le'n lult tiemp co' nac tiemp ndxè' ale mbyú' Crist loo mèn no mbi'th Crist loo mèn loo izlyo' ndxè' par ngòc con' ndac loo gu' nalle!. ²¹No por cón che'n Crist gu' ngola'sque' loo Diox, Diox co' mblo xban Crist làth mèn nguth. No

mbli Diox ngòc con' guryath no con' guryèn loo Crist. No por cón che'n con' co' mbli Diox loo Crist, thidtene mbli nèe gu' gu' le' gu' ndxela'sque' no nzi queeque' lezo' gu' loo cón che'n Diox.

²²No nalle' por mdubdi'sque' gu' loo di's ndac co' mbìn gu' co' nac licpe' cón che'n Diox xalque' mblyath no Xpii Natú' gu' par mbìn gu' di's cón che'n di's ndaca, mbli gu' par ngòc gu' mèn nalì no mèn nambìi loo Diox par tataa mod, lìcque', nque' lezo' gu' ñèe gu' hues xtàa gu' co' ngòo loo cón che'n Diox. No ndxàal tataaque' tolo que' lezo' gu' ñèe gu' thìb xtàa gu' no tedib xtàa gu' dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu!. ²³Xalque' niin loo gu', gu' ngòcle' mèn cub xal thìb mbeto' co' ndxàal loo izlyo!. Per ne'ngàcte con' ndxè' loo gu' xal co'se' ndxàal mèn por ren che'n xud mèn no ren che'n xna' mèn co' ndxath no co' ndlyux. Ndxe'leque!, ngòca loo gu' ante por cón che'n xti's Diox. Nè nac di's che'n xti's Diox tac ndli xti's Diox nden' mèn di's xá nac mod co' nque tee ban mèn co'se' ndlab mèn xti's Diox o co'se' ndxòn mèn xti's Diox. ²⁴Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez taandxè':

Rye bin mèn co' naban loo izlyo' ndxè' nac xal huan nayèe. No ryethe con' roo no con' xèn co' mbez mèn nac mèn no co' ndli mèn nac xal nac ye' huan co' nxec thìb huiz no thìb ze no maste. Huana mbiiz. Le' ye' co' nxyo'f loo huana ndxàb loo izlyo!.

²⁵Per ndxe'lleque', di's co' nac xti's Tad Diox thidteneque' nzo. Ne'lyuxte xti's Diox. Tyubque' di'sa xal mbez di's loo libr co' nac xti's Diox.

Pues di's co' nac xti's Diox ndxè' nac di's co' ngo mèn yalbàn loo gu' co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes.

2 Por cona, ngue niin loo gu':

Blá' gu' ryethe con' co' nac con' ye'rsin' thìb lad, co' nac ryethe mod co' nqedii mèn xtàa mèn, no co' nac mod

co' ntembiì mèn ro mèn no ntembiì mèn xti's mèn loo xtàa mèn, no co' nac mod co' ndxàan lezo' mèn ñìe mèn xtàa mèn, no co' nac ryethe mod co' nda' mèn cuentyix loo xtàa mèn, no co' nac mod co' nteri'th mèn cuentyix loo xtàa mèn. ²Neeque' gu' xal ndxàaca loo myen' bix co' diz ngóol co' ndxàaz niiz co' nac xiiz xna' myen', ¿lé? Lomisque', cua'n gu' mod loo cón che'n xti's Diox par tolo té'th gu' no ta' gu' cuent cón che'n Diox no tyubdi's gu' loo Diox por cón che'n xti's Diox xalque' ndryoo no nxyèn myen' bix co' ndàaz xiiz xna'. Chele' gu' tataa li, le' sya, tataa mod tolo té'th gu' no ta' gu' cuent loo cón che'n Diox par tyubdi'sque' gu' loo Diox no, lìcque', lyá' gu' loo con' ryes thidtene. ³Tataa gàcpel' loo gu' chele' gu', lìcque', mbli la's le' Tad Crist nac thib Tad ndac.

Trè' ndlu' le' Crist co' naban thidtene nac xal thib quèe co' yub ngóol co' yende chó cuin.

⁴Cona, niin loo gu': Ftolo góç gu' mèn nado!. Ftolo té'th gu' no fta' gu' cuent no ftubdi's gu' cón che'n Tad Crist co' thidtene naban. Tad Crist nac loo Diox xal thib quèe co' ndli mèn us par gác quèea quèe scuadr che'n liz mèn. Mèn mtè'b Tad Crist no mchobla' mèn Tad Crist. Per loo Diox axta arid ntac Crist. Por cona, mcui Diox Tad Crist par gác Tad Crist xal thib quèe scuadr co' tyub squin yòo, co' nee di's, nac thib con' co' naban co' ngue toxcua' Diox. ⁵Gu', ne, nac xal quèe co' nxo'f o co' ndub albañil loo quèe scuadr co' nac quèe cimient. Fta' gu' lugar loo Diox par li zin' Diox gu' par thidte gác gu' loo Diox, co' nee di's, nac xal thib templ co'te' nzo ban Diox. No fta' gu' lugar loo Diox li zin' Diox gu' par gác ryete gu' co' ndxela's loo Jesucrist xal nguley' co' ngro xà' loo ryethe con' ye'rsin' co' nac xab izlyo' par ante li gu' sirv loo Diox.

No ante por cón che'n Jesucrist ngue li gu' con' co' nac con' ndac no co' nac con' co' yòo lezo' Diox. ⁶Per cona, ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez taandxè', ne:

Daa mdoo thib mbi' loo mèn ciuda Jerusalén. Mbi'a nac xal ner quèe co' mxen albañil co' mdub albañil squin yòo liz mèn. Mcuin mbi'a xal thib quèea. No anze'l ntac mbi'a par daa. Le' mèn co' yila's loo mbi'a na, mèna ne'tyoo xà'de lezo' no ne'yitacte lezo' mèna loo cón chenen por cón che'n mbi'a. ⁷Por part cón che'n gu' co' ndxela'sle' loo Diox por cón che'n mbi' co' nac Crist co' nac xal quèe squadr, arid ntac Crist co' nac xal quèea loo gu', ne. Per part cón che'n mèn co' ne'tyalte yila's loo Crist, loo mèna tyaaque' di's no tyubque' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez taandxè':

Le' quèe co' mtè'b mèn co' nac xal maistr albañil, quèea ngòc ner quèe scuadr co' ndyub squin yòo. ⁸Lomisque', tyaaque' di's no tyubque' di'sa no gàcque' di's xal mbez di's ndxè', ne:

Crist ngòc xal thib quèe co' ndxezi'f no co' ndxega's nii mèn, co' nee di's, co'se' nque quèe nii mèn no axta ndxexud mèn loo quèea.

Pues part cón che'n mèna, mèna ngozil'fque' no ngoga'sque' mèna loo cón che'n Crist co' nac xal quèea por ne'nglide mèna cas no ne'ndub nzade mèna di's co' ndlu' cón che'n Crist. Tac Diox mnibe' lezo' no mdoo lezo' Diox le' ryete mèn co' ne'lide cas no co' ne'ndub nzade loo di's co' ndlu' cón che'n Jesucrist, mèna ryo xà' loo mod co' mnibe' Diox loo mèn par li mèn par yòo ban no mèn Diox loo bé!. No tataa mod tyactiì mèna yiloa por con' mbli mèna.

Trè' ndlu' cón che'n mèn co' nzo loo cón che'n Diox no co' nac che'npe' Diox.

⁹Per part cón che'n gu' co' ngola'sle' loo Crist, gu' nac thib bin mèn co' mcui

Diox par gàc gu' che'npe' Diox. No nac gu' thìb ned mèn co' nac xal nguley' co' ante li sirv loo Diox co' ñibe'pe' loo ryethe con'. No nac gu' loo Diox xal thìb nación mèn co' ngro xà' loo ryethe con' ye'rsin' co' nac xab izlyo' par ante li gu' sirv loo Diox. No nac gu' mèn co' nac che'npe' Diox. Tataa mbli Diox ngòca loo gu' par ya te'th gu' no lu' gu' loo mèn cón che'n zin' roo no zin' xèn co' mbli Diox loo mèn. Yub Diox mblec gu' no mcui Diox gu' par ryo' gu' loo ryethe con' co' ndli ntecuau yéc mèn no co' ndli ntecuau lezo' mèn loo cón che'n Diox. Tataa mbli Diox par mdyub xnìi yéc gu' no par mdyub xnìi lezo' gu' loo cón che'n Diox co' nac thìb con' roo no thìb con' xèn cón che'n Diox par non gu' no ta' gu' cuent cón che'n Diox.

¹⁰ Gu' thidteneque' ne'ngàcte mèn co' ngòc mèn nacionpe' Diox ndoore' yila's gu' loo Crist. Per nalle', nac gu' mèn che'npe' Diox. Thìb cua'a yende chó nglat lezo' gunèe gu'. Per nalle' Diox ndlyatque' lezo' ñée Diox gu'.

Guree ban gu' ante par li gu' sirv loo Diox.

¹¹ Gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Crist, gu' co' anze'f nque' lezon ñèen, ña'ben loo gu' xal loo mèn tith co' ngro' liz no co' ngro' làaz, co' nzi tee tith co'te' nac liz no co'te' nac làaz, ne'ta'de gu' lugar tyub chol yo'l ye'rsin' co' ndryo' ndlyen' lezo' gu' par li gu'i. Tac ryethe con'a nac con' co' ndli thìb part ndoo lezo' mèn li mèn con' ndac. No tedib part ndoo lezo' mèn par li mèn con' ye'rsin'. Con'a nac xal thìb xó' co' ndli con' ye'rsin' loo xpii mèn no loo alm mèn. ¹² Nabe'ste fque tee ban ndac gu' làth mèn co' tarte libe' Diox no co' tarte ta' cuent cón che'n Diox. Tataa mod, mastale' nalle' ñii yèe ñii tìi mèna cón che'n gu' axta mbez mèn nac gu' mèn ye'rsin'tùb, per yiloa mèna hui' xal nac con' ndac co' ndli gu'.

No tataa mod mèna gab quetal naroo xèn nac Diox co' mbli nzi tee ban ndac gu' nalle'. Tataa gab mèna co'se' gàc huiz co'se' ta' mèn cuent loo Diox cón che'npe' mèn.

¹³ No por cón che'n Tad Crist, ftub nza gu' no ftubdi's gu' con' co' ñibe' ley co' mxo'f gobiern loo mèn, que naca con' co' ñibe' thìb president por nac president thìb xa' co' más ñibe', ¹⁴ que naca con' co' ñibe' mèn co' nac gobernador co' nac mèn co' mtel' thìb president par tetìi mèn co' nac gobernador mèn co' ndli con' ye'rsin' no par li mèn co' nac gobernador con' co' nac con' guryath no con' guryèn loo mèn co' ndli con' ndac. ¹⁵ Tac Diox, ne, ndlya's le' gu' thidteneque' li con' ndac par tataa mod li gu' par yau' ro mèn naxèn no ro mèn tant par ne'tolode tyoodi's mèna cón che'n gu'.

¹⁶ Fque tee ban ndac gu' làth chol mèn xal mèn co' yende chó mbee nca' par li gu' chol con' ye'rsin' co' nac cón che'n xab izlyo'. Per mastale' ndli gu' cuent yende chó mbee nca' gu' par li gu' con' ye'rsin' por nzo gu' loo cón che'n Diox, ne'lide gu' xtùuz por nzo gu' loo cón che'n Diox nzoque' mod li gu' chol con' ye'rsin'. Yende xàa, ey. Más huen fque tee ban gu' xalque' mèn co', lìcque', nac mèn co' nxo'f zin' zin' che'n Diox.

¹⁷ Gòp gu' mod co' nac thìb mod ndac loo rye mèn xal ndxàalpe' li gu'i. Fque' lezo' gu' gunèe gu' mèn co' nac hues xtàa gu' por cón che'n Jesucrist. Bzeb gu' loo Diox no bli gu' con' guryath no con' guryèn loo Diox. Gòp gu' mod loo mèn co' nac gobiern co' ñibe' loo gu'.

Trè' ndlu' xá mod mxactìi Crist par tataa mod té'th mèn xá mod ndxàal que tee ban mèn.

¹⁸ Nalle' gu' co' nac moz, ftubdi's gu' no gòp gu' mod gunèe gu' mèn co' nac patrón gu'. Iante tyubdi's gu' no gàp gu' mod loo mèn co' nac patrón ndac no co'

nac patrón nado'. Ndxé'leque', ftubdi's gu' no gòp gu' mod loo mèn co' nac patrón nayi', ne. ¹⁹Co'se' nxec yèe gu' no co'se' ncha'la's gu' co'se' ndxeclloo patrón gu' loo gu' por thib con' co' indxàalte li patrón gu' loo gu' no nxec gu' tac gu' nda'que' cuent no non gu' tataa ndlya's Diox li gu' loo patrón gu', ndxò lezo' Diox con' ndli gu'a no nac con' co' ndli gu'a thib con' ndac loo Diox chele' gu' tataa ndli. ²⁰Per chele' gu' li ndxep con' ye'rsin' co' ilé'de nac, no cona'te ndli tetii patrón gu, ¿ché' ndyac gu' naca thib con' roo loo Diox chele' gu' nquin xec yèe chele' patrón tetii gu' por con' mbli gu' co' ilé'de nac, cà? Yende xàa. Per ndxe'leque', chele' patrón gu' ndxeclloo loo gu' por ndxep con' ndac co' mbli gu' no ncha'la's gu' no nxec yèe gu' par nabe'ste ngue li gu' zin' loo patrón gu', con'a nac con' ndac loo Diox no con' co' ndxò lezo' Diox. ²¹Por mxec yèe gu' no por ngòp gu' mod, Diox mcui gu' no mdoo Diox gu' no mblec Diox gu' loo cón che'n Diox. Más de cona, gu' nonque' no nda'que' gu' cuent por cona mxactii Crist por cón che'n gu' par tataa mod mbli' Crist loo gu' xá mod ndxàal que tee ban gu' xal mque tee ban Crist loo izlyo' ndxè'. ²²Co'se' mque tee Crist loo izlyo' ndxè' nec thib mod no nec tedib mod ne'ncua'nte Crist xquin Crist no xtol Crist no ne' ne' nquedi Crist nec thib mèn. ²³Co'se' gunii yèe gunii tìi mèn cón che'n Crist, ne'ncabte Crist nec thib di's, co' nee di's, ngàc nayi' Crist. Co'se' asembli mèn mtetii mèn Crist, ne'ngabte Crist sere Crist ya' Crist par ntin Crist mèn yiloa. Ndxé'leque', mtan' Crist ryethe con' mbli no mèn Crist part che'n Diox par li Diox co' nee lezo' Diox loo mèna, Diox co' nalì no nambii ndub rez no ngo xtàa cón che'n con' co' ndli mèn loo xtàa mèn. ²⁴Yub Crist mxactii no mden' Crist yalnè lad Crist por cón che'n xtol mèn co'se' mque' mèn Crist

loo cruz. Tataa mod ngòca loo Crist par gác na' mèn co' thidtene yathla's no ryo' yéc na' no ryo' lezo' na' loo ryethe con' co' nac xtol na' no leque tiempa que tee ban ndac na' co' nac thib yalnaban nalì no thib yalnaban nambii loo Diox. Crist mxactii ryethe con'a par gaca loo gu' ne'tyactiide gu' por cón che'n xquin gu' no por cón che'n xtol gu'. ²⁵Gu' nda'que' cuent no nonque' gu' le' gu' mque tee huan loo Diox pólá loo ryethe con' co' nac xtol gu' xal thib partid mbacxil' co' mdyuhan. Per nalle', gu' ngòo loo cón che'n Crist, Crist co' nquenap gu' xal nquenap thib pastor mbacxil'. No nquenap Crist alm gu' no xpíi gu'.

**Tré' ndlu' xá mod ndxàal cue
ban mèn, mèn co' mselya'.**

3 Gu' ne, mèngot co' ngue no xin' sa'l, ftubdi's gu' di's co' ñee xin' sa'l gu' loo gu' no co' ñibe' xin' sa'lpe' gu' loo gu' no con' ndlya's xin' sa'l gu' li gu'. Tataa mod chele' ndxep xin' sa'lpe' gu' tarte yila's xal ndlu' di's ndac, nzoque' mod yila's xin' sa'l gu' no li la's xin' sa'l gu' liceque' nac cón che'n Tad Jesucrist por ngüi' xin' sa'l gu' mod co' nque tee ban no gu' xin' sa'l gu'. Tataa mod inquinte tyoodi's no gu' xin' sa'l gu' cón che'n di's ndac no cón che'n Jesucrist. ²Le' sya, tataa mod li la's no yila's xin' sa'lpe' gu' loo cón che'n Jesucrist co'se' hui' xin' sa'lpe' gu' loo mod co' nac thib mod ndacpe' co' ndxàp gu' loo xin' sa'lpe' gu'. ³Lomisque' ne, gu' co' nac mèngot, indlyasten le' gu' arid tyoxcua' gu' par nabe'ste ñaa gu' no par nít nayèe ñaa gu' co'se' ndxoc xab gu'. Angab na'i, co'se' ante nít nayèe ñaa yéc gu' ndee gu' bèu yéc gu' no co'se' ndxò corral or yen gu' no nque yi'f or nza gu' co' arid ntac no co'se' ndxoc xab gu' lar' co' anze'f nabe's ñaa no co' arid náp ntaca. ⁴Ndxé'leque', ndlyazen lu' gu'

mod ndac co', lìcpe', ndxàp gu' le'n lezo' gu' no le'n xtùuz gu'. Moda ne'lyuxte loo mèn. Thidtene ndxòo lezo' mèn moda. Thidteneque' nazi' nziri' mèn con xtàa mèn. No nagàl nziri' mèn no rye nda rye ndye'th nziri' mèn làth xtàa mèn. Con' co' ndli gu'a no mod co' cue ban gu'a anze'f ntac loo Diox, ey.

5 Póla, tataa mdyoxcua' mèngot, mèngot co', lìcque', ngro xà' loo ryethe con' ye'rsin' co' nac cóñ che'n xab izlyo' no co' ngòc che'npe' Diox. Ngòp mèngota yalxla's loo Diox no mdubdi's mèngota di's co' mnibe' xin' sa'l mèngota loo mèngota no mdub nza mèngota loo con' gunee xin' sa'l mèngota loo mèngota.

6 Tataa mbli Sar, ne. Mdbudi's Sar loo Abraham. Gu', ne, gàc xal ngòc Sar chele' gu' toloque li con' ndac no chele' gu' ne'tolode zyeb loo nec thib con'.

7 Gu', ne, mènbí' co' nac xin' sa'l mèngot gu', gòc gu' mèn co' huen huen mté'th xá mod ban no gu' xa'got gu' no xá mod quenap gu' xa'got gu'. Bli gu' con' guryath no con' guryèn co' ndxàal li gu' loo xa'got gu'. Iante por nac mèngot mèn delicad li gu' con'a. Ndxel'leque', bli gu' con' guryath no con' guryèn loo mèngot co' nac xin' sa'l gu' tac mèngota, ne, ngue no leque yalnaban co' mda' Diox loo mèngota xalque' nac yalnaban co' mda' Diox ngue no gu' nalle'. Tataaque' bli gu' loo mèngotpe' gu' par de que yende cóñ nca' no yende cóñ ncà loo gu' par thidte cuez no gu' xa'got gu' Diox.

Trè' ndlu' cóñ che'n mèn co' ndyactii ante por mbli mèn con' ndac.

8 Por lult, ndlyazen thidte cue ban gu'. Thidte gàc xtùuz gu' no thidte gàc lezo' gu'. No thidte lyat lezo' gu' ñèe gu' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu'. Ndlyazen que' lezo' gu' ñèe gu' hues xtàa gu' por cóñ che'n Jesucrist xalque' mèn co' ndxàc hues. Gòc gu' mèn co' ndyac no xtàa. Gòc gu' mèn co' indlu'de

ndye's. **9** Ne'co xtàade gu' loo nec thib mèn leque con' ye'rsin' co' ndli mèn loo gu'. Ne' ne' li gu' par ta' gu' xyàn lezo' mèn xal nda' mèn xyàn lezo' gu'. Ndxel'leque', más huen bli gu' con' ndac loo mèn co' mbli con' ye'rsin' loo gu'. Tac Diox ngurez gu' no mblec Diox gu' par angli Diox con' ndac loo gu'. **10** Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub dí's co' mbez:

Le' mèn co' lya's ban nen tiemp no co' lya's gàc con' ndac loo loo izlyo', ndxàal gàp lezo' mèna par ne'tyoodi'ste mèna chol di's ye'rsin'. Ne' ne' gàc mèna mèn gutyè'.

11 Ne'ta'de gu' lugar tyoo nii gu' no tyoo ya' gu' xal ndli mèn co' ndli con' ye'rsin'. Ndxel'leque', bli gu' con' ndac loo hues xtàa gu'. Ftu' ftàl gu' co' nac xèn xyàn co' ndxàc loo gu'. Bli gu' co' nzote mod li gu' par yo nagàl lezo' gu' no gure ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth xtàa gu'. **12** Tac Tad Diox nquenap no indlá'ya'de Tad Diox mèn co' nac mèn nalì no mèn nambii. No ndxòn Tad Diox ro mèna co'se' mbez mèna Diox par li Diox con' co' ña'b mèna. Per ndxe'leque', Diox thidtene ingüi'de loo mèn co' ndli con' ye'rsin'. No ndxezan Diox ndxegaa mèna loo con' ye'rsin' co' ndli mèna.

13 ¿Chó mèn li con' ye'rsin' loo gu' chele' gu' thidteneque' mbli nèe gu' par li gu' con' ndac, à'? Yende chò mèn gác li con' ye'rsin' loo gu' tataa, clé'? **14** Per mastale' ndxàc yaltii loo gu' por nzi tee ban li gu' no por nzi tee ban ndac gu', huen ndxàca loo gu' no huen nda gu' loo cóñ che'n Diox. Ne'zyebte gu' loo nec thib con'. No ne' ne' ya ye'th lezo' gu' nec thib mod no nec tedib mod par tyoo xà' lezo' gu' loo cóñ che'n Crist. **15** Ndxel'leque', bli gu' par gàc con' guryath no con' guryèn loo Crist xalque' Tad gu' le'n xtùuz gu' no le'n lezo' gu'. No bli gu' cas loo Crist. Nalas gure

gu' par gác gu' càb gu' loo chol mèn, mèn co' ña'b thìb razon o thìb consej loo gu' co' nac cóñ che'n co' ndxela's gu' loo Diox no co' nzi quee lezo' gu' loo Diox. Bli gu'i xal mèn co' indye'ste. Nado' di's no nado' cuent bli gu' cas loo mèn no gòp gu' mod loo mèn co'se' ña'b mèn loo gu' par tyoodi's no gu' mèn. ¹⁶Nabe'ste fque tee ban ndac gu' no nabe'ste fque tee ban lì gu' par ne'ten'te gu' le'n lezo' gu' le' gu' ngue li con' ye'rsin'. Le' sya, mèn co' nazab ndyoodi's cóñ che'n xá mod nque tee ban gu' mastale' nabe'ste nque tee ban ndac gu' xal mèn co' ndxela's loo Crist, ndxe'leque', mèna ten' le'n lezo' mèna no thyon mèna cóñ che'n xti'spe' mèn co'se' ndyoodi's mèna cóñ che'n gu'. ¹⁷Más huen gác yaltii loo mèn por ndli mèn con' ndac, chele' Diox ndlya's tataa gáca loo mèn, leque gác yaltii loo mèn por ndli mèn con' ye'rsin'. ¹⁸Tac yub Crist mden' yalnè no mxactii Crist axta nguth Crist por cóñ che'n xquin na' no xtol na'. Thidte vez ngòca loo Crist por cóñ che'n xquin no xtol che'n ryete mèn. Crist ngòc thìb mbi' ndac. Per ndxe'leque', le'le' Crist mxactii por na', na' co' nac mèn ye'rsin', par tataa mod yòo na' loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Crist. Bél'yo lad Crist nguth per xpii Crist no alm Crist ne'ngatthe. Ndxe'leque', nzo ban Crist por cóñ che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii no co' nzo la's ya' Xpii Natú' che'n Diox. ¹⁹Láth nzo ga's bél'yo lad Crist co' ngòc thebol le'n ye'r quèe co' ngòc bá' co'te' mca's mèn Crist le'n izlyo', ngua lu' xpii Crist no alm Crist loo taamas alm no taamas xpii co' nzo gò le'n thìb lugar co' ngòc xal thìb lezi'l le' Crist na, mbli gan loo con' ye'rsin' co' nac cóñ che'n Mebizya. ²⁰Almaa no xpiia ne'ndubdi'ste loo Diox co'se' ngòc tiemp pólle'a pólle'a le'n huíz no le'n tiemp co'se' mque tee ban thib mbi' co' ngro' lée Noé. Le'n tiempa Diox

mdub bed no mcha'la's Diox con mèna láth mdyoxcu'a yòoyaa co' mtocu'a' Noé. Le'n yòoyaaa nagabte mèn ngòc co' ngò le'n yòoyaaa, co' nee di's, xon mèn. Mèna ngòc mèn co' mblyá' loo nít no loo yuuloo co' ngulàa tiempa. ²¹Nít che'n yuuloo co' ngure loo izlyo' tiempa ndlu' loo na' no nda' cuent loo na' cóñ che'n bautism co' ngòc loo na!. No por cóñ che'n bautisma nanee na' le' na' mblyá'le' loo con' ryees nalle!. Per bautism co' ngòc loo na' inacte bautisma par gab na' mtembií bautism lad na' no maste. Ndxe'leque', naca le' por cóñ che'n bautism co' ngòc loo na' mna'b na' loo Diox li Diox par ne'tolode ten' na' le'n lezo' na' cóñ che'n xquin na' no xtol na' co' mton' Diox loo na!. Más de cona, bautism co' ngòc loo na' ndlu' loo na' mblyá' na' loo con' ryees por cóñ che'n co'se' ngro xban Jesucrist làth mèn nguth. ²²Ngoloa, nguáp Jesucrist loo bé!. Ndub Jesucrist cuat Diox loo bé!. No ryete angl, no ryete xa' co' ñibe', no ryete xa' co' ndxàp con' la's nii no la's ya', ryete xa'a mde's nii no mde's ya' loo Jesucrist par ñibe' Jesucrist loo ryethe con'!

Trè' ndlu' xá mod ndxàal li mèn sirv thìb mod no tedib mod co' gác mèn loo Diox.

4 Cona, ngue niin loo gu': Texal mxactii Crist no mden' Crist yalnè lad Crist, gu', ne, ndxàal cuec lezo' par tyactii gu' chele'i nquin gác loo gu'. Gu' nda'que' cuent le' chol mèn co' mxactiile' lad por cóñ che'n Crist, mèna ndlu', licque', ya intolode cua'n mèna xquin mèna no xtol mèna loo Diox. ²Tataa mbli mèna par ban mèna taandxep tiemp loo izlyo' ndxè' ante xal nee lezo' Diox. No látha, ya ne'tyubte yo'f lezo' mèn loo ryethe con' co' ndxuhua nèe lezo' mèn co' nac cóñ che'n xab izlyo' ndxè'. ³Ya mbyaale' mda' gu' gust lezo' gu' loo huax con'

co'se' tarte yila's gu' loo Diox tiemp co' ngòc pólá xal ndli mèn co' indlibe'de Diox. Tiempa, gu' mque tee ban loo chol con' ye'rsin' co' mdub yo'f lezo' gu' par li gu'. Angab na'i, ngòc gu' mènguy. Mque tee yuhua xle' gu' co'se' ndli gu' chol lni. Mque tee yu xle' gu' che'n mèn hor co' ndly'a's gu' axta plóthe. Ayen yii ayen den ndxèn mbez yèe gu'. Mque tee tuuz gu' axta plóthe, ne. Mbli gu' chol lni loo chol mdo' no loo chol gunab co' ndxbab Diox indxàalte còo' mèn yéc mèn loo no indxàalte tyub xib mèn loo.⁴ Nalle' mèna mbez loo xtàa mèn no loo lezo' mèn chonon inqueltàade gu' con mèna loo ryethe con' ye'rsin' co' ndub yo'f lezo' mèna loo mod co' nque tee ban mèna. No por cona, nazab ñii yèe ñii tìi mèna no mbez mèna ngòc nguàal con' cóñ che'n gu'.⁵ Per prob mèna naquinque' ta' cuent loo xa' co' ngòc nable' par tub rez xa' cóñ che'n mèn loo mèn co' be' nabán no loo mèn co' nguthle'.⁶ Por cona, ngue niin loo gu': Loo mèn co' nguthle' nalle', mblo mèn yalbàn no mde'th mèn cóñ che'n xá mod lyá' mèn loo con' ryes láth be' ngure ban mèna par gác loo mèna co'se' gath bél'yòo lad mèna, yòo ban no xpíi mèna no alm mèna Diox xalque' nabán Diox. Tataa ngòca loo mèna mastale' yub Diox gunee lezo' cóñ che'n mèna nquín gath bél'yòo lad mèna xalque' ndxath rye mèn.

⁷ Nase ya nde zin' gaxle' tiemp co'se' tlo lyux tiemp ye'rsin' co' nabán na' loo izlyo' ndxè!. Cona, ngue niin loo gu': Ndxe'sleque' fque tee ban gu' no nala fque tee ban gu' loo izlyo' ndxè!. No ne'yathla'ste gu' par tolo cuez gu' Diox ze no yá!.⁸ Más de cona, loo ryethe con' co' ngue niin loo gu' ndxè!, ndlyazen que' lezo' gu' gunèe gu' hues xtàa gu' axta plóthe. Tac mèn co', licque', nque' lezo' ñèe hues xtàa mèn axta plóthe, mèna ingòode xyàn lezo' ñèe mèna hues xtàa mèna arid. Luega nteri'th

ntecan' mèna xyàn co' ndxòo lezo' mèn ñèe mèn hues xtàa mèn.⁹ Fta' gu' liz gu' cued mèn co' ña'b loo gu' par cued mèn liz gu'. Per ne'cuez nguixte gu'i loo mèn por mda' gu' liz gu' nguled mèn.¹⁰ Lomisque' ne, li thib thib gu' sirv loo chol xtàa gu' par lyath no gu' xtàa gu' xal nzote mod co' nac co' mda' Diox lugar gác gu' li gu' sirv loo mèn. Tataa bli gu' xal mèn co' nxo'f zin' ndac co' nac thib zin' co' angmblí Diox loo gu' par li gu' sirv loo mèn.¹¹ Mèn co' mda' Diox lugar gác mèna par tyoodi's no mèna mèn cóñ che'n Diox, tyoodi's no mèna mèn xalque' ndyoodi's no Diox mèn. No chele' chol gu' lya's ta' thib huiz zin' anxle' loo xtàa gu', ne'cua'nte gu' mod guth gu' má' xi'tha. Bli gu' zin'a xal ndxàal li gu' zin' xal mda' Diox fuerz loo gu' par li gu'i. Bli gu' le' ryete con' co' li gu'a càba gab mèn con' roo no con' xèn cóñ che'n Diox no gab mèn natú' nac Diox, ne, por cóñ che'n Jesucrist. Ndlyazen gác con' roo no con' xèn loo Jesucrist no ndlyazen yan' ryethe con' roo no ryethe con' xèn la's ñii Jesucrist no la's ya' Jesucrist le'n líñ' co' ntlo, no le'n líñ' co' ndxelo, no le'n líñ' co' ne'lith node. Taandxè' gáca.

Trè' ndlu' xal ndxàal que tee ban mèn co'se' ndxàc yaltii loo mèn, mèn co' ndxela's loo cóñ che'n Diox.

¹² Mèn huesen por cóñ che'n Crist, gu' co' anze'f nque' lezon ñèen, ne'gàcte gu' mèn co' arid ne'ñeede cóñ, chàa, gác loo gu' co'se' ndxàc chol yaltii tín' loo gu'. Ne'ten'te gu' le'n lezo' gu' con' co' ndxàc loo gu' nac thib con' co' tarte ñèe mèn gác loo izlyo' ndxè!.¹³ Ndxe'leque', ftac lezo' gu' co'se' gáca loo gu' le' gu' tyacti no Crist ndxep par gáca loo gu' tyac tín' lezo' gu' co'se' ñèe gu' gác con' roo no con' xèn loo Crist co'se' yi'th Crist loo izlyo' ndxè' tedib vez.¹⁴ Chele' mèn ñii ngòc nguàal con' loo gu' por cóñ che'n Crist, huen

gàca loo gu' no huen nda gu' loo cóñ che'n Crist. Co'se' gàca tataa loo gu', ñee gu' no ta' gu' cuent le' Xpii che'n Diox, Xpii co' nac Xpii roo no Xpii xèn, nzo loo gu'. Mèna ñii yèe ñii tìi cóñ che'n Crist. Per ndxe'leque', gu' ndli ndxàc con' guryath no con' guryèn loo Crist.¹⁵ Thib descuid nquin tyactii gu' ndxep. Chele' gu' nquin tyactii ndxep, bla's gu' no huen huen quenap gu' gu' par ne'tyactiide gu' por mbeth gu' mèn; por mbli huan' gu'; o por mbli gu' con' ye'rsin'; o por mbla's ro' gu' di's cóñ che'n tedib mèn co' inacte cóñ che'n gu'.¹⁶ Ndxel'leque', chele' chol gu' ndyactii ndxep ante por nzo gu' loo cóñ che'n Crist no maste, inquinte thyon gu'. Ndxel'leque', ndxàal gab gu' le' Diox nac Diox roo no Diox xèn por mda' Diox lugar loo gu' ne' gu' lèe mèn co' nac che'n Crist por nac gu' mèn co' nzo loo cóñ che'n Crist.

¹⁷ Nase mzinle' huiz no mzinle' tiemp co'se' tlo tub rez Diox cóñ che'n con' co' ndli mèn co' nac mèn guliz Diox, co' nee di's, na' co' ndxela's loo Diox por cóñ che'n Jesucrist. Chele' Diox ya tataale' mtlo ngue tub rez cóñ che'n na' par tetii Diox na', ¿xá nee gu'? ale'que' ne' gàc más con' ye'rsin' tím' loo mèn co', por derech, ne'ndubdi'ste loo di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod ndlyá' mèn loo con' ryes, ¿lé'?¹⁸ Lomisque' ne, chele' mèn co' nac mèn ndac no mèn nali loo Diox añenti mdyal par ngulàa yéc mèn no ngulàa lezo' mèn par mblyá' mèna loo con' ryes, ale'que' loo mèn ye'rsin' co' ndxàp xtol, pà yila's mèn lyá' mèna loo con' ryes, ¿lé'? Yende xàa.¹⁹ Por cona, ngue niin loo gu': Mèn co' ndxela's loo Diox no co' ndyactii xal nac co' gunee lezo' Diox, mèna ndxàalque' tolo li con' ndac loo hues xtàa mèna. No ndxàalque' toloque' na'b mèna quenap Diox alm mèna no xpii mèna la's ya' Diox no leque tiempa gáp mèna yalxla's loo Diox le' Diox lii

loo mèna. Yub Diox nac Diox co' mbli par nzo na!. No yub Diox ndlique' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn.

Pedr ngue co'x loo mèn co' ndxela's loo Diox.

5 Daa, Pedr nac thib xa' gox nalle' co' lalque' ngox xal ngox ndxep mèngool co' nzo làth gu' co' nqueltàa no gu'. Gunèen co'se' mxactii Crist. No ndan cuent cóñ che'ná loo mèn no ndlu'en loo mèn xá mod mxactii Crist. Thidte gàc con' roo no con' xèn loo ryete na', yiloa. Por cona, ngue co'xen loo mèngoola nalle!.² Ndlyazen le' mèngoola quenap mèn co' ngòo loo cóñ che'n Diox co'te' nqueltàa gu' par nedrè!, mèn, co' nee di's, nac xal mbacxil'pe' Diox. Ndlyazen li mèngoola con' co' ngue co'xen loo mèngoola loo di's ndxè! dib nzo yéc mèngoola no dib nzo lezo' mèngoola xal mèn co' huen nzo lezo' xal neete lezo' Diox. Indlyasten a la fuerz li mèngool con' co' ngue co'xen loo mèngool ndxè!. Ne' ne' indlyazen li mèngoola xal mèn co' ante nde yath ñíe tmi.³ Ne' ne indlyazen xo'f zin' gu' zin' ndxè!, mèngool, xal mèn co' ndxàc che'n thib con' no xal mèn co' ñibe' loo xtàa mèn, loo mèn co' ndyoo ner gu' loo no mèn co' ndyoo naa gu' loo. Ndxel'leque', cua'n gu' mod blu' gu' gu' loo mèn co' nac xal mbacxil' le' gu', lque', nque tee ban ndac no nque tee ban li gu' loo cóñ che'n Diox.⁴ Tataa lyazen li gu'. Le' sya, co'se' yú'loo Tad Jesucrist co' nac merpe' pastor co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nzo loo cóñ che'n Diox, xal nquenap thib pastor mbacxil', huiza gu' gàc che'n no yan' no gu' thib con' roo no thib con' xèn co' inacte xal thib coron co' natoxcua' con laa nayèe co' lueg ngol'.

⁵ Lomisque' lyazen ne, gu' co' nac myen'bi' no gu' co' nac myen'got, ftubdi's gu' loo con' ñibe' mèngool loo

gu'. Lomisque', ndlyazzen le' ryete gu' gác nado' loo thib gu' no loo tedib gu' no góc gu' mèn co' ncua'n mod gác con' ndac loo hues xtàa gu' por cón che'n gu'. No ne'gàcte gu' mèn nayi'.

Tac Diox ndxecloo no ndxàc Diox ngolo ngola's loo mèn co' ndye's no loo mèn co' nxyal'. Per ndxe'leque', Diox ndlyath no mèn nado' co' indye'ste no mèn co' inxyal'te loo ryethe con' ndac cón che'n Diox.

⁶Cona, ngue niin loo gu': Gòc gu' mèn nado' loo ryethe mod co' ndxàp gu' tac Diox ndxàp rye loothe con' la's nii Diox no la's ya' Diox. Chele' gu' tataa li, le' sya, Diox li par gác gu' mèn roo mèn xèn co'se' gácp'e' huiz co' nanee Diox ndxàal gác gu' mèn roo mèn xèn. ⁷Yende chó mport nzo lezo' Diox por ndxath ndlyux gu' loo cón che'n gu'. Más huen gurez gu' Diox por cón che'n ryethe con' co' nde che loo gu' no con' co' nden' gu' no con' co' ndli nxi lezo' gu'. Tac ndxe'leque', le'le' loo Diox ndxàca thib zin' cón che'n gu'.

⁸Lomisque', ndlyazzen gòc gu' mèn nalas no mèn lijer xal mèn co' nquenap liz thib mèn co' ndxàp che'n. Tac Mebizya co' nac ngolo ngola's che'n gu' ngue tee cu'a'n mod par telux Mebizya gu' xal thib mbee's co' mbez yèe co'se' ngue tee lan' mbee's, ncua'n mbee's co' hua mbee's. ⁹Gòp lezo' gu' par nec thib mod no nec tedib mod ne'lide gu' nec thib con' co' nee lezo' Mebizya li gu'. Más huen bli nèe gu' gu' loo cón che'n Crist co' ndxela's gu'. Tac gu' naneeque' no nda'que' gu' cuent le' ryete mèn co' ndxàc hues gu' por cón che'n Crist co' nzo dib athu loo izlyo' nzi tac leque yalti co' ndyac gu' par nedrè'. ¹⁰Per co'se' riid yalti loo gu' co' ndxàc ndxep tiemp loo gu', Diox li par gác gu' mèn co', licque', mtéth no mèn co' nda'que' cuent no mèn co'

ndyubdi'sque' loo cón che'n Diox. No Diox li par leque gu' li nèe gu' loo cón che'n Crist. No li Diox par ne'tolode gác gu' mèn co' nac chop loo chop la's loo cón che'n Diox. Leque yub Diox angndli ndxàc rye loothe con' ndac loo na'. No leque yub Diox nac Diox co' ngurez na' no mblec Diox na' par gác che'n na' no par yan' no na' rye loothe co' nac con' roo con' xèn che'npe' Diox tac thidte ndxàc na' con Crist no ngòo na' loo cón che'n Crist thidtene. ¹¹Ndlyazzen tolo gác con' roo no con' xèn loo Crist no ndlyazzen yan' ryethe con' roo no ryethe con' xèn la's nii Jesucrist no la's ya' Jesucrist le'n lín' co' ntlo, no le'n lín' co' ndxelo, no le'n lín' co' ne'lith node. Taandxè' gáca.

Con' ndxè' nac lult di's co' mque' Pedr ye's loo mèn.

¹²Mtel'en cart ndxè' loo gu' con Silvan co' ndlin cuent nac thib hues na' co' altant ndoo loo cón che'n Crist. Loo cart ndxè' mco'xen loo gu' no mblin le' gu' nda' cuent co' huenleque' le' ryethe yalndac co' angndli Diox loo gu' ndlu' loo gu' le' Diox, licque', nque' lezo' nèe Diox gu'. Por cona, ftolo gure nèe gu' loo cón che'n Diox. ¹³Mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox yèez Babiloñ, mèn co' Diox mcui xalque' mcui Diox gu', mèna ngue nii Diox loo gu' loo cart ndxè'. Ngue nii Marc, co' nac xal xgan' daa, Diox loo gu', ne. ¹⁴Co'se' ngue nii gu' Diox loo hues xtàa gu' loo cón che'n Crist, fxen gu' ya' xtàa gu' xalque' nac mod co' ndxàp gu', gu' co' nqueltàa loo cón che'n Diox.

No ndlyazzen yo nagàl lezo' ryete gu' loo Diox no cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' con xtàa gu', gu' co' nac che'npe' Jesucrist. Taandxè' gáca loo gu', ndee gu'.

Mbryop Cart Co' Mque' Pedr Ye's Loo Mèn

Pedr ngue que' ye's co' nac
cart ndxè' loo mèn co' ndxela's
loo cóñ che'n Crist.

1 Yub daa co' nac Mon Pedr, daa nac thib mbi' co' nxo'f zin' zin' cóñ che'n Jesucrist. No nac daa thib mbi' co' ndxe' di's cóñ che'n Jesucrist, co' nee di's, nac daa mbi' co' mtel' yub Jesucrist loo mèn. Ngue que'en ye's co' nac cart ndxè' loo gu', gu' co' nac mèn co' mté'th no co' ngola'sle' loo cóñ che'n Diox xalque' ndxela's nu!. No mod co' ndxela's na' ndxè' anze'f ntac loo gu' xalque' ntaca loo nu!. Naca thib con' roo no thib con' xèn le' Diox mda' lugar yila's na' loo Diox, ne. Mbli Diox ngola's na' loo cóñ che'n Jesucrist tac Diox na' no Tad Jesucrist na' co' mtelá' na' loo con' ryes nac Diox nalì no Diox nambìi. ²Ndlyazen tolo li Diox anggàc huax con' ndac loo gu' axta plóthe. No ndlyazen yo nagàl lezo' gu' loo Diox no cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' lâth xtàa gu' por mda' gu' cuent no por mdyub xnii yéc gu' no por mdyub xnii lezo' gu' loo cóñ che'n Diox no loo cóñ che'n Jesús co' nac Tad na'.

Trè' ndlu' cóñ che'n mèn co' ngòole'
loo cóñ che'n Crist le' mèna ndxàal
tolo té'th no ta' mèn cuent no
tyubdi's mèn loo cóñ che'n Crist.

³Diox mbli ngue no na' ryethe con'
co' nquin na' par que tee ban ndac na'

loo cóñ che'n Jesucrist no par li na' cas
loo Diox dib nzo yéc na' no dib nzo
lezo' na!. Tataa mbli Diox por cóñ che'n
ryethe con' roo no con' xèn co' nzo la's
nii Diox no co' nzo la's ya' Diox. Tataa
mbli Diox co'se' mbli Diox mblibe' na'
Tad Jesucrist. Tad Jesucrist mcui na' no
mblec Tad Jesucrist na' loo cóñ che'n
Tad Jesucrist por cóñ che'n con' roo no
con' xèn co' ndxàp Tad Jesucrist la's nii
Tad Jesucrist no la's ya' Tad Jesucrist
no por cóñ che'n ryethe con' roo con'
xèn co' ngòc thib zin' co' mxo'f zin'
Tad Jesucrist loo mèn. ⁴No por ryethe
con' roo no con' xèn co' ngòc thib zin'
co' mxo'f zin' Tad Jesucrist loo mèna,
mcàbgòn Tad Jesucrist gàc huax con'
roo con' xèn loo na!. Con' co' mcàbgòn
Tad Jesucrist loo na'a, anze'f ntac loo
na!. Por cóñ che'n con' co' mcàbgòn
Tad Jesucrist loo na'a, ndxàca loo gu'
nac gu' mase ndxep xal nac Diox. Le'
sya, tataa mod lyá' gu' loo ryethe con'
zab co' ndli ndyub yo'f lezo' mèn co'
alithe naban loo cóñ che'n xab izlyo'
loo izlyo' ndxè!. ⁵Por cona, ngue niin
loo gu': Ndxàal li gu' co' nzote mod li
gu' par que tee ban ndac gu' loo con'
co' ndxela's gu' loo cóñ che'n Diox. Más
de cona, ndxàal tolo té'th gu' cóñ che'n
Diox láth nque tee ban ndac gu' loo
con' ndxela's gu' loo cóñ che'n Diox.
⁶Lomisque' ne, ndxàal tolo té'th gu' par
ñibe' gu' loo lezo' gu' no par gàp gu'

lezo' gu' láth ngue té th | gu' cóñ che'n Diox. Lomisque' ne, lyazen gác gu' mèn co' ncha'l'a's loo ryethe con' co' ndxàc loo gu' láth ngue té th | gu' par ñibe' gu' loo lezo' gu' no par gáp gu' lezo' gu'. No ndlyazen le' gu' thib lì yéc gu' no thib lì lezo' gu' li gu' cas loo Diox láth ncha'l'a's gu' loo ryethe con' co' ndxàc loo gu'.⁷ Más de cona, ndlyazen le' gu' gác mèn co' anze'f nazin' ñièe hues xtàa gu' láth thib lì yéc gu' no thib lì lezo' gu' ngue li gu' cas loo Diox. Por lult, loo ryethe con' ndxè', ndlyazen gác gu' mèn co', por derech, mté'th par que' lezo' gu' ñièe gu' chol mèn láth nac gu' mèn co' anze'f nazin' ñièe hues xtàa gu'.

⁸ Chele' gu', lícque', li ryethe con' co' ngue niin loo gu' ndxè' no ndxàcpe'i loo gu', le' sya, axta arid ntac mod co' nque tee ban gu' loo Diox. No ndxàc loo gu' inacte thib con' anxle' ndlibe' gu' Tad Jesucrist na' por nda' gu' cuent co' huenleque' cóñ che'n Tad Jesucrist na'.⁹ Per mèn co' indlide cas loo cóñ che'n Diox no cóñ che'n Jesucrist xal nac ryethe con' co' ngue niin loo gu' ndxè', mèna nac xal thib mbi' sieu o nac mèna xal thib mbi' co' nathath ngüi!. Tataa ndxàca loo mèna por ndxathla's mèna le' Diox mton' ryethe xtol mèna co' mcua'n mèna, pôla.¹⁰ Por cona, gu' co' nac mèn huesen por cóñ che'n Crist, ryete gu' bli co' nzote mod li gu' no blu' ryete gu' co' nzote mod gác té th | gu' no non gu' no bli ñe'e gu' le', lícque, Diox mblec gu' no mcui Diox gu' loo cóñ che'n Crist. Le' sya, chele' gu' ngue li xal ngue niina loo gu' ndxè', ne'ryo xá'de gu' no ne'yitacte lezo' gu' loo cóñ che'n Crist axta gath gu'.¹¹ Le' sya, tataa li Diox par thib lite yòo gu' loo bé' co'te' nzo Tad Jesucrist na' co' mtelá' na' loo con' ryes. Ñibe' Tad Jesucrist na' loo ryethe con' thidtene.

¹² Cona, nxyo'f ndeleque' lezon par ndlin le' gu' te'que' lezo' con' ndxè' mastale' huen huen non gu' no nda' gu'

cuent cóñ che'n'a, no mastale' ndli gu' par nzi li ñe'e gu' gu' loo con' ndxè' co' nac licpe' nalle'.¹³ Ndyaqueen huen nac co' ngue lin ndxè' no nali naca par tolo lu'en loo gu' cóñ che'n con' ndxè', no co'xen loo gu' par te' lezo' gu' no par tolo ye'th lezo' gu' cóñ che'n con' ndxè' láth be' naban daa.¹⁴ Tac Tad Jesucrist na' mblu'le' loon nde zin' gaxle' huiz co' gath daa.¹⁵ Per nalle' láth be' naban daa, tolo lin co' nzote mod lin no tolo co'xen loo gu' par gáca loo gu' co'se' ngolo nguth daa, tolo te' lezo' gu' ryethe cóñ che'n con' co' mco'xen loo gu' ndxè'.

**Trè' ndlu' cóñ che'n mèn
co' gunèe con' roo con' xèn
che'npe' Crist láth mque tee no
mèn Crist loo izlyo' ndxè'.**

¹⁶ Mblu' nu' ryethe con' loo gu' cóñ che'n Tad Jesucrist na' le' Tad Jesucrist na' nac xa' roo no xa' xèn no le' Jesucrist bere yi'th loo izlyo' tedib vez. Co'se' mdoodizen cóñ che'n con'a loo gu', ne'ndoodistena loo gu' xal mèn co' ne'nieede cuent cóñ ngue toodi's mèna. Ne' ne' mzi'fen loo di's par mquediin gu'. Yende xàa. Nu' gunèepe' Tad Jesucrist con ngudloope' nu' co'se' ngòc con' roo no con' xèn loo Jesucrist no co'se' mzye' loo loo Tad Jesucrist.¹⁷ Gunèe nu' co'se' Diox xud na' mbli ngòc con' guryath no con' guryèn no con' roo con' xèn loo Jesús no co'se' mquée xnìi lad Jesús no mbyà'x bëel lad Jesús. No mbìn nu' di's co'se' gunii Diox di's co' ngòc di's roo no di's xèn co' ndxab Diox: Mbi' ndxè' nac xgan'pe' daa. Anze'f nque' lezon mbi' no anze'f ngudloon no lezon mbi!. No anze'f ndyac lezon loo con' co' ngue li mbi' ndxè'.¹⁸ Yub nu' mbìn di's co' mbyèn loo bé'a. No thidte ngure no nu' Tad Jesúis loo yii co' ngòc yii natú' loo Diox co'se' ngòca.

¹⁹ Per nalle' ngue no na' tedib con' co' más ngo xo'f di's loo na' cóñ che'n

Jesucrist, co' nee di's, nac ye's co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox. Huenque' ndli gu' chele' gu' ngue lique' cas cón che'n di's co' mque' mèna ye's. No tataa mod ndxàca loo gu' xal thib con' co' nquée xnìi yéc gu' no co' nquée xnìi lezo' gu' cón che'n Crist xal co'se' ntenìi thib lampr loo mèn ned nque tee mèn. Tataa ngue ta' gu' cuent no huen huen ngue té'th gu' nde zin' gaxle' tiemp co'se' bere yi'th Jesucrist loo izlyo' ndxè' tedib vez. Le' sya, huen huen quée xnìi yéc gu' no quée xnìi lezo' gu' xal co'se' nde quée mbèlhu'i' ndxáal coyor xtil' par nda' mèn cuent nde yinìi izlyo' tedib huiz. ²⁰ Per ner fte' lezo' gu' no ta' gu' cuent co' huenleque' cón che'n con' ndxè': Nec thib di's co' ngòc di's co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's ngòc di's co' alithe mbye'th xtùuz mèna par mque' mèna ye's. ²¹ Na' nda'que' cuent no nonque' na' le' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox pólá, ne'ndoodi'ste mèna di's no ne'nde'thte mèna di's co' ngòc di's co' angndye'th yéc mèn par ndyoodi's mèn di's co' ngòc di's co' angmbye'th yéc mèna. Ne' ne' ngàc di'sa di's co' angmdub yo'f lezo' mèn par ngde'th mèna di'sa. Ndxel'leque', mèn co' mde'th di's co' ndxab Dioxa, mèna ngòc mèn co', lìcque', ngro xà' loo cón che'n xab izlyo' par ngòc mèna mèn co' mde'th di'sa xal mblyath no Xpii Natú' mèna. Di's co' mde'th mèna ngòc di's co', lìcque', mnibe' Diox loo mèna par te'th mèna di's.

Pedr ndlu' cón che'n mèn co' ndyè'. (Judas 4-13)

2 Fte' lezo' gu' pólá ngo mèn co' mbez mde'th mèna di's co' ndxab Diox làth mèn nación Israel. Per mèna ngòc mèn gutyè'. No lomisque' ne, tataa mod yòo mèn co' ñee nac maistr co' ndlu' cón che'n Diox làth gu'. Per mèna gàc maistr gutyè' loo gu'. Mèna

xexte lu' mod co' nac mod fals co' ncàb yalquìi. No lu' mèna loo gu' cón che'n thib ley' co' nac ley' gutyè'. Co'se' lu' mèna loo gu' tataa mod, ale negadi's cà di's mèna cón che'n yub Tad Jesucrist co' mtelá' mèna loo con' ryes. Per con' co' li mèna li par setilte càb loo leque mèna lyux mèna. ²No anze'f thib mèn yòo loo cón che'n mèna no queltàa huax mèn con mèna par li mèn con' ye'rsin' xal ndli mèna. No por cón che'n mèna anze'f thib mèn ñii yèe ñii tìi cón che'n di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod thib lìte ndxòo mèn loo Diox. ³Por mod co' ndxath nquìi mèna ñèe mèna tmi, asendli mèna ndli mèna provech gu' axta plóthe con mod gutyè' co' ndlu' mèna gu' con xley' fals mèn co' ndlu' mèna loo gu'. Per nzyalque' prob mèna tyactìi mèna co'se' zin huiz ryo xà' mèna loo Diox thidtene. Thidtene ya yende mod lyá' mèna hora. Thidtene guneei loo mèna. Tac ndxàcle' tiemp mzi'f quìi Diox loo mèna le' chol mèn gutyè' co' nac xal mèna thidtene ndyub quii ndyub bëel lezo' mèna par càb yaltia loo mèna.

⁴Diox ne'nton'te xtol angl no xquin angl co' mcua'n angl loo Diox pólá. Ndxel'leque', mbli Diox le' angla thib lìte ngulàa le'n ye'rbi'l. No sangmbli Diox mbyan' angla tya xal thib mèn co' natedó' con caden co'te' nac thib lugar nacuau thidtene axta gàc huiz co' tub rez Diox cón che'n angla par tetìi Diox angla yiloa. ⁵Ne' ne' nton' Diox xtol mèn no xquin mèn co' mcua'n mèn loo Diox, mèn co' ngure ban más pólle'a. Ndxel'leque', mbli Diox ngulàa thib yuuloo tìn' rloo mèn ye'rsin'a. No ante mbli Diox mblyá' thib mbi' co' ngro' lèe Noé con gaz mèn co' ngòc famil Noé por mblo Noé yalbàn cón che'n xá mod ndxàal que tee ban lì mèn loo Diox tiempa. ⁶Mbli Diox, ne, par mblyux mèn ciuda Sodom no mèn ciuda Gomor. Ante dii mbyan' co'te' ngure ciuda

Sodom no ciuda Gomor. Tataa mbli Diox con'a loo mèna par hui' no ñiaa taamas mèn ye'rsin' co' ngo ban chol lugar loo mblyux ryop ciudaa. ⁷Per mbli Diox mblyá' thib mbi' co' ngro' lèe Lot ndoore' telux Diox ryop ciudaa. Lot ngòc thib mbi' ndac. No anze'f nxi lezo' Lot por ñièe Lot mod ye'rsin' co' mque tee ban mèn ye'rsin' che'n ciuda Sodom no ciuda Gomor. ⁸Lot ngo ban le'n ryop ciudaa. No mxec yèe Lot no mxi tñ' lezo' Lot, co' ngòc mbi' nali no mbi' nambìi, axta plóthe co'se' ñièe Lot xal ndli mèna con' ye'rsin'tub no co'se' ndxòn Lot cón che'n con' ye'rsin' co' ndli mèna. ⁹Por cona, non na' no nda'que' na' cuent le' Tad Diox ndxác par telá' Tad Diox mèn, mèn co' ante nque tee ban loo cón che'n Diox. Lomisque' ne, ndxác Diox li Diox par tolo ndyub quìi ndyub bèel lezo' mèn ye'rsin' axta zin huiz tub rez Diox cón che'n mèna par tetii Diox mèna thidtene.

¹⁰Más tetii Diox ryethe mèn co' más ndli ryete yo'f co' ndyub lezo' mèn co' nac con' zab no con' ye'rsin'. No ndxe'leqe', ale le'lé' nxiis no mèna con' co' ñibe' Diox li mèna loo Diox. Mèna indyoode cón ngue li mèna. No anze'f naxin nac mèna. No axta ne' ne' inzyeb mèna ñii yèe ñii tìi mèna cón che'n chol angl roo angl xèn co' ñibe' loo bé'. ¹¹Per ne' angl co' nac angl roo no angl xèn ne'lide ryes par ñii yèe ñii tìi angl cón che'n angl co' nzo ye'rbiil loo Diox xal ñii yèe ñii tìi mèn ye'rsin' cón che'n angl roo angl xèn co' ñibe' loo bé'. ¹²Per ryete mèn ye'rsin'a thidtene indxònte di's no indxaa'dte mèn di's. Axta arid má' mèna loo Diox. Gu' naneeque' le' má' nac má' por nac thib thib má' xal nac má', élé'? Ne'ñeede má' cón ndli má'. Tataa nac mèn ye'rsin'a, ne. Tac alithe ndyoodi's mèna thib con' ye'rsin' no tedib con' ye'rsin' co' ne'ta'de mèn cuent cón ndyoodi's mèn.

No leque mod ye'rsin' co' nac mèna càb loo mèna par lyux mèna. ¹³Masre' tyactiì mèna xal nac con' ye'rsin' co' mbli mèna lath naban mèna. Alithe nque tee ban mèn ye'rsin'a par ndli mèna ante con' co' ndyub yo'f lezo' mèn li mèn. No con' ye'rsin' co' ndli mèna le'lé' ncàb ndyac lezo' mèna thib huiz no tedib huiz. Mèna nac mèn xin no mèn cap co' ntezab gu' co'se' ndxòo mèna lath gu' par hua no mèna gu'. Lath ndxòo no mèna gu' ndlu' mèna nac mèna xal mèn huen no mèn ndac. Per ne'nda'de gu' cuent, por derech, ngue quedii mèna gu'. Ale le'lé', ndxan' bien mèna con gu'. No leque tiempa, ndyac lezo' mèna por cón che'n chol con' ye'rsin' co' ngue li mèna xal ndyub yo'f lezo' mèna par li mèna. ¹⁴Co'se' ngüi' mèna loo chol xa'got, luega ndyub yo'f lezo' mèna no ndlyàa nít yen mèna capas ndyac mèna ngue li mèna yalmbi' con xa'gota. Thidtene incua'nte mèna mod par ne'tolode cua'n mèna xtol mèna. No nac mèna mèn ye'rsin'a co' ncua'n chol myen'got co' indxapte lezo' no co' luega nda' di's co' ndlya's mèn ye'rsin'a. Nac mèna mèn co' anze'f nde yath ñièe tmi. Thidtene mèn ye'rsin' mèna too ze too yál!. ¹⁵Por derech, nzi tee huan mèna loo cón che'n Diox tac mblá' mèna con' co' ndxab Diox li mèna par thib lité yòo mèna loo bé'. Ale más ndli mèna xalque' mbli thib mbi' co' ngro' lèe Balaam co' ngòc thib mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox, pôla. Balaam ngòc xgan' thib mbi' co' ngro' lèe Beor. Balaama mblyá's li gan huax tmi por mbli Balaam con' ye'rsin'. ¹⁶No mzin thib huiz no mzin thib ze ale mbli Diox gunii thib burrgol loo Balaam par mbyoo burr Balaam. Tataa mod más quee lezo' Balaam mblá' Balaam con' ye'rsin' co' mblyá's Balaam li Balaam hora.

¹⁷Ryete mèn ye'rsin'a nac xal thib tò' biiz co' yende nít. No nac mèna xal

thìb xcuau biiz co' alithe ndxe' mbii, co' nee di's, yende cóñ ntac mèna. Mbli Diox tolo ndyub quìi ndyub bèel lezo' mèna par ryo xà' mèna loo Diox yilo gath mèna par lyàa mèna ye'rbiil no sangyan' mèna tyá co'te' nac thìb lugar co' más nacuau thidtene.¹⁸ Tataa gàca loo mèna tac co'se' ndyoodi's mèna, ndyoodi's mèna antub di's nate's no antub di's naxal', di's co' yende cóñ ntac. Asendli mèna nquedli mèna mèn co' ngro xà'le' loo cóñ che'n xab izlyo' con mod ye'rsin' co' ndyub yo'f lezo' mèna par bere mèn co' ngro xà'le' loo cóñ che'n xab izlyo', tlo mèna, li mèna con' ye'rsin' tedib vez.¹⁹ Asendli mèna. Mbez mèn ye'rsin'a loo mèn co' ngro xà'le' loo cóñ che'n xab izlyo' chele' mèna que tee no mèn ye'rsin'a, le' sya, càba que no mèna thìb yalnaban co' yende chó mèn cuee cà. Per yalgutye'tùb nac co' mbez mèna. Tac leque mèn ye'rsin'a nac xal thìb moz co' ndli yèe con' ye'rsin' co' ndli mbee ncà mèna. No ndli mèna anab con' zab. Tac thìb thìb mèn ye'rsin'a ndxàc moz loo con' zab co' ndyub yo'f lezo' mèna par li mèna con' zab.²⁰ Per, lícpe' ba'i, nde niin thìb con' loo gu' cóñ che'n ryete mèn co' ngòole' loo cóñ che'n Tad Jesucrist co' mtelá' na' loo con' ryes, mèn co' mté'thle' cóñ che'n Tad Jesucrist: Nonque' gu' le' por mda' mèna cuent cóñ che'n Tad Jesucrist ngro xà'le' mèna loo con' zab co' nac cóñ che'n xab izlyo'. Chele' mèna bere bix yéc par yòo mèna loo ryethe con' ye'rsin'a tedib vez, no chele' mèna mda' lugar ñibe' con' ye'rsin' loo mèna tedib vez, ale más nazab tñí' gàca no càba loo mèna yiloa.²¹ Per nalle', por cóñ che'n con' ye'rsin' co' gàca loo mèna co'se' tyactii mèna, más huen ngàca loo mèna thidteneque' ne'ngòode mèna loo cóñ che'n Tad Jesucrist par non mèn no ta' mèn cuent xá mod thìb lite yòo mèn loo bé' leque gàca loo mèn co'se' ya

nonle' mèn no nda'le' mèn cuent xá nac cóñ che'n Jesucrist no ale bere mèna, lá' mèna par ne'lide mèna con' co' mnibe' Diox loo mèna li mèna co' nac con' natú' co' mnibe' Diox par li mèn.²² Per nase ndxàcle' no mdyaale' loo mèna xal nac di's co' nac thìb di's lícpe' co' mbez mèn: Ale mbere mbac, nduhua mbac con' co' mberepe' lezo' mbac. Le' nguch co' diiz ngood co' lilleque' mbembìi, ale mbere ngood le'n ben ya's tedib vez, ne. Lìcque' nac di'sa, ¿lé'?

Pedr ndlu' trè' xá mod gác co'se' yi'th Tad Jesucrist.

3 Mèn huesen por cóñ che'n Tad Jesucrist, gu' co' anze'l nque' lezon ñèen, con cart ndxè' nac mbryop cart co' mque'en ye's loo gu'. Loo ryop cart co' mtel'en loo gu' ndlyazen li gu' xtùuz dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu' par ta' gu' cuent cóñ che'n di's co' ngòc di's co' mco'xen loo gu'.²³ Fte' lezo' gu' cóñ che'n di's co' mde'th mèn, mèn co' ngro xà' loo con' ye'rsin' co' nac cóñ che'n xab izlyo', mèn co' mde'th di's co' ndxbab Diox pólá. No fte' lezo' gu' cóñ che'n di's co' mtan' Tad Jesucrist di's par tyubdi's na' di'sa, Tad Jesucrist co' mtelá' na' loo con' ryes. Di'sa ngòc di's co' mblu' mèn co' ndxe' di's che'n Tad Jesucrist loo gu'.

³ Con' ndxè' nac co' ndlyazen xo'f ndeleque' lezo' gu' par tolo ta' gu' cuent cóñ che'n di'sa. Ndlyazen le' gu' nonque' le' le'n lult huiz no lult tiemp ndoore' lith no izlyo' ndxè' ryo xo'f mèn no tlo yo mèn co' tè'b no mèn co' xiis no cóñ che'n con' co' nac che'n Diox. No alithe que tee ban mèna xal nac mod co' ndryo' ndlyen' lezo' mèn no con' co' ndyub yo'f lezo' mèn co' nac con' ye'rsin' co' ndli mèna.⁴ Ale, angnzi tee mèna nibdi's mèna. Gab mèna: ¿Máa cóñ che'n Jesucrist co' mcàbgòn Jesucrist le' Jesucrist yi'th, yoo? Tolo ñii mèna, ne: Anon nguth xudgool na' co' mban

pólle'a, lomisque' ndxàca xal mtlo ngòca desde co'se' mblec Diox izlyo!. ⁵Mèna tataa mbez tac indlya'ste mèna ta' mèna cuent co' huenleque' no indlya'ste mèna li mèna xtùuz le' desde tiemp más pôla mdyoxcua'le' bê' no nziri'le' izlyo' co' mnibe' Diox ngòc yòo biiz co'se' mnibe' Diox dyoppe' nít co' ngure dib athu loo izlyo!. Diox ngue tèn izlyo' no ngue xèn' Diox izlyo' por cón che'n yuu co' ndli Diox ndlyàa loo izlyo' no por nít co' nzo loo izlyo!. ⁶No ne' ne' indlya's mèna li mèna xtùuz no ta' mèna cuent le' izlyo' co' ngòc izlyo' gox tiempa, no ryethe con' co' ngure loo izlyo' mblyuxle' co'se' ngulàa yuuloo loo izlyo' tiempa co' ngòc tiemp che'n diluv. ⁷Per bê' no izlyo' co' nziri' nalle', le'i nziri' par yeca no yola con quìi no con bèel co'se' ñibe' Diox yeca. Quìia no bèela tec izlyo' no bê' leque huiz no leque tiemp co'se' Diox tub rez cón che'n rye mèn ye'rsin' co' lyux leque tiempa.

⁸Diox indlable huiz no mbe' no lín' xal ndli na' co'se' noo noo ndli na' xtùuz cón che'n huiz no tiemp co' ndri'th loo na!. Por part che'n Diox, thib huiz nac xal thib mil lín!. No thib mil lín! nac xal thib huiz loo Diox. ⁹Inacte le' Tad Jesucrist anze'f ndlyen' par yi'th Tad Jesucrist loo izlyo' tedib vez par gâc co' mcàbgòn Jesucrist li Jesucrist loo na' xal ndli ndxep mèn xtùuz. Ndxé'leque', ncha'la's Tad Jesucrist ñèe Tad Jesucrist mèn par ñee Tad Jesucrist ñene'e ché' nzore' ndxep mèn co' tyal yòo loo cón che'n Tad Jesucrist ndoore' yi'th Tad Jesucrist loo izlyo' tedib vez. Tad Jesucrist indlya'ste nec thib mèn ryo xà' loo Diox co'se' ngolo nguth bél'yòo lad mèn. Ndxé'leque', lya's Tad Jesucrist lyàa yéc rye mèn loo Diox no lyàa lezo' rye mèn par tataa mod zye' mod ye'rsin' co' ndxàp mèn loo Diox no lyá' mèn loo con' ries.

¹⁰Per co'se' gâc huiz co'se' yi'th Tad Jesucrist, huiza gâc huiz co'se'

indyóode mèna cón che'n huiza no co'se' inzi bedte mèna yi'th Tad Jesucrist no co'se' inzi queede lezo' mèna yi'th Tad Jesucrist loo izlyo' ndxè' tedib vez. Tad Jesucrist yi'th no ryo xolf Tad Jesucrist loo mèn xal co'se' ndlyàa huan' liz mèn ndxáal yá! co'se' ne'ten'te mèn ndlyàa huan!. Tiempa, ryethe con' co' nzi'f loo bê' lyux no lith no. No leque tiempa yèn thib ruid tîn!. No ryethe con' co' nziri' loo izlyo' yol con quìi no con bèel par lyuxa. No tataa mod lyux no lith no rye loothe con' co' nzi'f loo bê' no co' nziri' loo izlyo'.

¹¹Chele' ryethe con'a, lîcque', tataa lyux no lith no, xalte mod ne' que tee ban ndac na' loo Diox xal mèn co', lîcque', ngro xà'le' loo cón che'n xab izlyo' no xal mèn co', lîcque', ndlique' cas loo cón che'n Diox. Naquinque' tataa que tee ban na', ñlé? ¹²Gure bed gu' huiz co' gâc huiz co'se' li Diox ryethe con'a. Gurez gu' Diox par gâc ryethe con' co' nquin gâc ndoore' yi'th Jesucrist par yi'thgà Jesucrist loo izlyo' tedib vez. Huiza bê' lyux con quìi no con bèel. No ryethe con' co' nziri' loo izlyo' lyux no lith no no zyun' con quìi no con bèel. ¹³Per part cón che'n na', na' nzi quee lezo' cue tedib bê' cub no tedib izlyo' cub co' mcàbgòn Diox loo na' li Diox par ban na' loo bê' cub no loo izlyo' cub. Loo bê' cuba no loo izlyo' cuba ryethe con' gâc nali no nambìi no gâc ryethe con' con' ndac huiza. ¹⁴Cona, ngue niin loo gu', mèn huesen por cón che'n Tad Jesucrist, gu' co' anze'f nque' lezon ñèen: Láth nzi bed gu' gâc ryethe con'a, gure li gu' co' nzote mod li gu' par hui' Diox loo gu' le' gu' nziri' nagàl lezo' loo Diox no nac gu' mèn co' nzi ban rye nda gu' no rye ndye'th gu' lâth xtàa gu'. No gâc gu' mèn nambìi no mèn nali co' indxàpte nec thib xtol loo Diox. ¹⁵Gòp gu' cuent no fte' lezo' gu' le' por ncha'la's Tad

Crist na' loo mèn, con'a ndli par tolo lyá' taamas mèn loo con' ryes. Xalque' ngue niin loo gu' ndxè', taandxè' mque' Pab co' ndxàc hues na' co' anze'f nque' lezo' na' ñèe na' ye's loo gu' cóñ che'n con' ndxè'. Mque' Pab ye's loo gu' xal nac mod co' mbli Diox ngóç Pab no co' mbli' Diox loo Pab. ¹⁶Loo ryethe cart co' nde teele' mtel' Pab loo gu', leque cóñ che'n con' ndxè' mque' Pab ye's loo gu' mastale' ndyac gu' no nden' gu' nagàn nac cart co' mque' Pab loo gu' par ta' gu' cuent cóñ ngue toodi's Pab loo gu'. Per mèn naxèn no mèn co' nau' loo no co' nau' yéc co' pente ndxela's, mèna xà'le' mod no tedib mod nden' no nda' mèna cuent cóñ che'n cart co' mque' Pab ye's loo mèn. Por cona, mbez mèna le' cart co' mque' Pab loo mèna, tedib mod mque' Pab

ye's loo mèna. Tataaguè' ngue li mèna con taamas ye's co' nac xti's Diox. Ale, tataa ndli mèna par leque mèna telux mèna loo Diox thidtene.

¹⁷Por cona, ngue niin loo gu', mèn huesen por cóñ che'n Tad Jesucrist, gu' co' nque' lezon ñèen: Com le' gu' nonle' con' ndxè' nalle'que', ¿lé'?, leque gu' fquenap gu' par ne'cuee càde mèn gu' par quedii mèn gu', mèn co' nac mèn ye'rsin', no tataa mod tyoo xà' lezo' gu' loo cóñ che'n Diox co' mbli nèe gu' gu'. ¹⁸Más huen ndlyazen le' gu' tolo té' th no tolo ta' gu' cuent cóñ che'n Tad Jesucrist co' mtelá' na' loo con' ryes. No tolo thidte gàc gu' par tolo que' lezo' gu' Tad Jesucrist. Ndlyazen tolo gàc con' roo no con' xèn loo Tad Jesucrist nalle' no thidteneque'. Taandxè' gàca, ndee gu'.

Ner Cart Co' Mque' Juàn Ye's Loo Mèn

Trè' ndlu' cóñ che'n xá mod yòò
ban no mèn Diox thidtene.

1 Ngue que'en ye's ndxè' loo gu'
co' nac cóñ che'n di's ndac co'
ndlu' loo mèn cóñ che'n xá mod li mèn
par yòò ban no mèn Diox thidtene.
Cón che'n di's ndacpe' ndxè' nac yub
Jesucrist co' nzole' ndoore' co'se' mbli
Diox ngure ryethe con' co' nzirí' nalle'.
Mbìnpe' nu' ryethe con' gunii Jesucrist
loo mèn. Gunèepe' nu' con ngudloope'
nu' con' co' mbli Jesucrist, ne. Huen
huen mbui' nu' loo Jesucrist axta
mbuàal nu' lad Jesucrist con ya'pe'
nu'. Por cona, nda' nu' cuent loo gu' le'
Jesucrist nac angoluxte xa' co' ndlu'
loo mèn cóñ che'n xá mod li mèn par
yòò ban no mèn Diox thidtene. **2** Diox
mbli par gunèe loope' nu' Jesucrist co'
mbli' loo nu' cóñ che'n xá mod yòò ban
no mèn Diox thidtene. No nda'que' nu'
cuent loo mèn cóñ che'n xá mod yòò
ban no mèn Diox thidtene. No cona,
ngue te'th nu' no ngue lu' nu' loo gu' co'
nac cóñ che'n xá mod yòò ban no mèn
Diox thidtene. Póla, ante Diox non xá
mod li Diox par yòò ban no mèn Diox
thidtene. Per nalle', mbli' Diox cóñ
che'n xá mod yòò ban no mèn Diox,
mod co' ndxàc loo mèn por cóñ che'n
Jesucrist. **3** Cona, ngue ta' nu' cuent no
ngue go xo'f nu' loo gu' co' gunèele' nu'
no co' mbìnle' nu' cóñ che'n Jesucrist
par thidte gác gu' con nu' nalle' loo cóñ
che'n Diox xal, lice', thidte ndxàc

nu' con Diox co' nac xud na' no con
Jesucrist co' nac xgar' Diox. **4** Cona,
taandxè' ngue que' nu' ye's ndxè' loo
gu' par thidteneque' tyac lezo' gu' por
thidte ndxàc gu' con Crist.

**Juàn ngue ta' cuent cóñ che'n Diox
le' Diox nac xal thib xnìi, co' nee
di's, co' ndlu' nac Diox Diox ndacpe'.**

5 Con' ndxè' nac cóñ che'n di's co'
mbli' Jesucrist loo nu' no ngue lu' nu'i
no ngue te'th nu'i loo gu', ne, le' Diox
nquée xnìi, co' nee di's, nac Diox Diox
ndacpe' no nec thib con' xin no con'
cap no co' nac rye loothe con' ye'rsin'
gác yòò loo Diox. **6** Chele' na' mbez
thidte ndxàc na' loo Diox por cóñ che'n
Jesucrist no, làth xtau'a, nzi tee li na'
con' ye'rsin', le' sya, leque na' ngue
gosua' yalgutye' cóñ che'n co' ndxàc
na' loo Diox no cóñ che'n con' co' nzi
tee ban li na' loo cóñ che'n Diox. **7** Per
chele' na' que tee ban loo con' co' nac
con' ndac xalque' nac Diox thib Diox
co' ndli ante con' ndacpe', sya, lice',
thidte ndxàc na' con thib xtàa na' no
con tedib xtàa na'. No tataa mod rye
xquin na' no xtol na' co' nde teele'
ncua'n na', Diox nton'a loo na' por cóñ
che'n ren Tad Jesucrist co' mxyo.

8 Chele' na' gab indxàpte na' xquin
na' no xtol na', leque na' ngue li par
nqedii na' na!. Le' sya, leque na' ndli
ndxàc na' mèn co' indlide con' co' nac
con' lice'. **9** Per chele' na' xop dol cóñ
che'n xtol na' loo Diox, nzoque' mod

gàp na' yalxla's loo Diox le' Diox li con' co' nac con' nalì no con' nambii loo na' co' nac ton' Diox xtol na' no li Diox gàc na' mèn nambii no mèn nalì loo Diox por mbembii na' loo ryethe con' ye'rsin' co' mbli na'. ¹⁰ Per chele' na' gab thidtene tarte cua'n na' xquin na' par gàp na' xtol na', sya, tataa mod ndlu' na' no mbez na' le' Diox ndyè!. Le' sya, chele' na' tataa ndli, lìcpe' ba'i, inacte na' mèn co' mdyalle' no co' ngola'sle' cón che'n di's ndac co' nac lìcpe'.

**Juàn ngue lu' loo mèn le'
Crist nac xa' co' nteri'th cóñ
che'n xti's na' loo Diox.**

2 Gu' co' nac xal xgan' bix daa loon, ngue que'en ye's co' nac cart ndxè' loo gu' par ne'cua'nte gu' xquin gu' no xtol gu'. Chele' chol gu' ndooote ncua'n ndxep xquin gu' thib mod o tedib mod, nzoque' thib mbi' co' nzo loo xud na' Diox co' nteri'th cóñ che'n xti's na' loo Diox. Mbi'a nac Jesucrist. Nac Jesucrist thib mbi' nalì no thib mbi' nambii. ² Jesucrist nac xa' co' yub mda' yalnaban loo yalguth loo cruz par tataa mod mbli Diox mxactii Jesucrist por cóñ che'n xquin na' no xtol na' par tataa mod mton' Diox xtol na' loo na'. Iante por cóñ che'n xquin na' no xtol na' nguth Jesucrist. Ndxe'léque', nguth Jesucrist por cóñ che'n xquin no xtol che'n ryete mèn dib athu izlyo!, mèn co' tyal yila's loo Jesucrist no loo cóñ che'n Jesucrist.

³ Chele' na' ndyubdi'sque' xal nac di's co' mnibe' Diox loo na' par li na', sya, nanee na' no non na' le' na' nda'que' cuent cóñ che'n Diox. ⁴ Per chele' chó na' mbez nda'que' na' cuent cóñ che'n Diox no indyubdi'ste na' di's co' mnibe' Diox loo na' par tyubdi's na' di's, ndyè' na' no ndli na' ndxàc na' mèn co' indlide con' co' nac con' lìcpe!. ⁵ Per ndxe'léque', mèn co' ndliple' con' co' ñibe' Diox loo mèn par li mèna, mèna,

por derech, nque' lezo' Diox. Le' sya, chele' na' ngue lique' xal ngolo guniin ndxè!, nanee na' thidte ndxàc na' con Diox. ⁶ Mèn co' mbez thidte ndxàc mèn con Diox, no mèn co' mbez thidtene ne'ryo xà'de mèn loo cóñ che'n Diox, mèna ndxàalque' tolo que tee ban li xal mque tee ban li Jesucrist.

**Con' ndxè' nac tedib di's cub co'
mnibe' Diox loo na' par li na'.**

⁷ Gu' co' nac huesen por cóñ che'n Jesucrist, ingue que'den di's co' nac thib yalnibe' cub loo gu' loo cart ndxè!. Di's co' ngue que'en loo cart ndxè' nac di's co' mnibe' Tad Jesucrist loo gu' par li gu' co'se' nerleque' ngòo gu' loo cóñ che'n Tad Jesucrist. Pues leque di's co' nac yalnibe'goola, leque di'sa nac di's co' ngue tan'en loo gu' loo cart ndxè' xalque' mbìn gu' di's ndxè' thib cua'a. ⁸ Mastale' nac di's co' ngue que'en loo gu' loo cart ndxè' leque di's che'n yalnibe'goola, per ngue que'en di's ndxè' loo gu' nalle' xal thib di's co' nac yalnibe' cub par tyubdi's gu' di's co' ñibe' Crist. Crist mbi'th que' lezo' ñèe Crist mèn loo izlyo!. No leque moda mblu' Crist loo nu' que' lezo' nu' ñèe nu' hues xtàa nu'. Ndxàca loo gu' nque' lezo' gu' ñèe gu' hues xtàa gu', ne. Nzi que' lezo' na' ñèe na' hues xtàa na' tac ryethe con' co' ndli ntau' yéc mèn no co' ndli ntau' lezo' mèn loo cóñ che'n Diox xèegà xèegà ndoo ton'le' loo mèn. No nalle' di's co' ndlu' co' nac lìcpe' cóñ che'n Diox ndoo tlole' ndxaal'd nza mèn no ndli di'sa par ndyub xnìi yéc mèn no par ndyub xnìi lezo' mèn loo cóñ che'n Diox.

⁹ Chele' chó gu' mbez, lìcque', nzi tee ban ndac gu' loo Diox no mbez gu' yende chó con' ye'rsin' nzi li gu', no leque tiemp ndxecloo gu' no ndxòo xyàn lezo' gu' ñèe gu' hues xtàa gu', le' sya, con' ndli gu'a ndlu' be' nzi tee lique' gu' con' ye'rsin' no tarte yila's

gu' co' lìcpe' loo Crist no loo cón che'n Crist. ¹⁰Mèn co' nque'pe' lezo' ñiè mèn hues xtàa mèn, mèna, lìcque', nzi tee ban ndacque' loo cón che'n Diox no mdyub xnii yéc mèna no mdyub xnii lezo' mèna loo cón che'n Diox. No yende cón ndli par cua'n mèna xtol mèna. ¹¹Per mèn co' ndxecloo no co' ndxòo xyàn lezo' ñiè hues xtàa mèn, mèna ngue tee ban lipé' con' ye'rsin' no ncuaú yéc mèna no ncuaú lezo' mèna loo con' che'n Diox. Ne' ne' inda' mèna cuent cón gác loo mèna tac ndxàca loo mèna nac mèna xal mèn sieu loo cón che'n Diox por ngue tee ban mèna loo con' ye'rsin'.

¹²Gu' co' nac xal xgan' bix daa loon, ngue que'en cart ndxè' loo gu' tac Diox mton'le' xtol gu' no xquin gu' por cón che'n Jesucrist. ¹³Gu' co' nac mèngool co' ndxàcle' tiemp ngòole' loo cón che'n Jesucrist, ngue que'en cart ndxè' loo gu', ne, tac gu' huen huen nda'que' cuent cón che'n Jesucrist co' nzole' ndoore' cuec Diox ryethe con' co' nziri' nalle!. Ngue que'en di's co' nac cart ndxè' loo gu', gu' co' nac xal myen'bi' bix no xal myen'got bix co' ngola's per co' pente ngue té'th cón che'n Jesucrist tac gu' mbilie' gan par negro xà' gu' loo ryethe con' ye'rsin' co' nac cón che'n Mebizya!.

Ngolo mque'en ye's loo gu' loo cart ndxè', gu' co' nac xal xgan' bix daa loon, tac gu' mté'thque' no nda'que' gu' cuent co' huen huen cón che'n Diox co' nac xud na!. ¹⁴Mèngool co' ndxàcle' tiemp ngòole' loo cón che'n Jesucrist, ngolo mque'en ye's loo gu', ne, loo cart ndxè!. Tataa mblin tac gu' huen huen nda'que' cuent cón che'n Jesucrist co' nzole' ndoore' co'se' cuec Diox ryethe con' co' nziri' nalle!. No mque'en ye's loo gu', gu' co' nac xal myen'bi' no xal myen'got co' ngola's, gu' co' pente ngue té'th cón che'n Jesucrist. Tataa mblin loo gu' tac gu' mbili nèe gu' loo

cón che'n Jesucrist no inacte gu' mèn co' nac chop loo chop la's loo cón che'n Jesucrist. No mda'que' gu' lugar ndxòn gu' cón che'n di's ndac che'n Diox. No ndxa'a'd di'sa le'n lezo' gu'. Mque'en cart ndxè' loo gu' tac mbili gu' gan ngro xà'lle' gu' loo cón che'n Mebizya, ne.

¹⁵Ne'ta'de gu' lugar arid tyub yo'f lezo' gu' loo cón che'n chol con' ye'rsin' co' nac che'n xab izlyo!. No ne'gàcte gu' mèn co' arid nde yath nde lux ñiè con' co' nziri' no con' co' nzo loo izlyo!. Tac chele' gu' anze'f ndyac loo cón che'n co' nac xab izlyo' no co' be' nde yath nde lux gu' ñiè gu' con' co' nziri' no con' co' nzo loo izlyo', gu' por derech, inque'de lezo' Diox co' nac xud na!. ¹⁶Con' ye'rsin' co' ndyub yo'f lezo' mèn par li mèn, con'a nac con' ndxè!: Mèn co' alithe nque tee ban loo izlyo' ndxè' nda' lugar par ndyub yo'f lezo' mèna loo ryethe con' co' nac cón che'n xab izlyo' co' ñibe' loo mèna par li mèna con' ye'rsin'; con' co' ngüi' mèn par ndyub yo'f lezo' mèn que no mèn con'a; no con' co' ndxàp mèn co' ncàb loo mèn ndye's mèn loo xtàa mèn. Ryethe con' ye'rsin' ndxè' nac cón che'n xab izlyo' co' ndli ndyub yo'f lezo' mèn par ndli mèn con' ye'rsin'a. Indlide Diox nec thib con' co' ndli ncàb ndli mèn chol con' ye'rsin'. Ndxe'leque', Diox ndli par ndli mèn con' ndac. ¹⁷No zin thib huiz no zin thib ze co'se' lyux no lith no rye mod ye'rsin' co' ndxàp mèn, mod ye'rsin' co' inacte che'n Diox. No lyux no lith no ryethe con' ye'rsin' co' ndyub yo'f lezo' mèn par li mèn con' ye'rsin'a. Per mèn co' nzi tee ban xal neepe' lezo' Diox, mèna yòo ban noque' Diox thidtene.

Trè' ndlu' cón che'n co' nac con' lìcpe' no cón che'n co' nac yalgutye'.

¹⁸Gu' co' nac xal xgan' bix daa loon, ya mzinle' tiemp co' nac lult tiemp loo izlyo' ndxè!. Gu' mbìnle' yi'th thib mbi' co' gác merpe' ngolo ngola's che'n Crist.

Nzo huax mèn co' nac ngolo ngola's che'n Crist loo izlyo' nalle!. Cona, nanee na' no nda' na' cuent nzole' na' le'n tiemp co' nac lult tiemp loo izlyo' ndxè!. ¹⁹Mèn co' nac ngolo ngola's che'n Crista ngro' làth na!. Per, lícpe' ba'i, inacte mèna mèn co' ngola'spe'loo cóن che'n Crist xal na!. Tac chele' mèna ngala's xal na!, thidteneque' ngyan' mèna con na!. Per tataa ngòca loo mèna par gunèe mèn le' mèna inacte mèn co' ngola'spe' loo cón che'n Crist xal na!.

²⁰Per por part cón che'n gu!, Crist mbli par ngulàa Xpii Natú' loo gu! par sangmbyan' Xpii Natú' loo gu!. No por cón che'n Xpii Natú'a, ryete na' non no nda'que' na' cuent cón che'n Diox.

²¹Cona, ngue que'en ye's ndxè! loo gu! tac gu! naneeque' cón che'n con' co' nac lícpe!. Ne'nque'den ye's ndxè! loo gu! por nac gu! mèn co' inda'de cuent cón che'n co' nac lícpe!. Gu! naneeque' le' mèn co!, lícque!, nque tee ban loo cón che'n co' nac lícpe!, mèna indyè'de.

²²¿Chó nac mèn co!, lícque!, ndyè!, à? Mèna nac mèn co' mbez le! Jesús inacte Crist. Leque mèna nac merpe' mèn co' nac ngolo ngola's che'n Crist tac mèna ncà no ntè'b mèna cón che'n Diox thib lad xalque' ncà mèna no ntè'b mèna cón che'n Crist thib lad. ²³Ryete mèn co' ncà no co' ntè'b cón che'n xgan' Diox, mèna inzode loo cón che'n Diox xud na!. Per mèn co' nda' lad che'n Crist, mèna nzoque' loo cón che'n Diox xud na!. Por cona, thidteneque' nzo no xud na! Diox mèna.

²⁴Cona, ngue niin loo gu!: Ftubdi's gu! loo di's no ften' gu! di's le'n lezo' gu!, di's co' nac di's ndac che'n Diox co' mbìnle' gu! anon mtlo ngola's gu! loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist. No chele' di's co' mbìn gu! anon ngola's gu! ndxaal'dque' le'n lezo' gu! no nte' lezo' gu! cón che'n di'sa, le' sya, thidte gác gu! con Crist co' nac xgan' Diox no thidte gác gu! con Diox xud na!. ²⁵Más

de cona, Crist mcàbgònque' li Crist par yòo ban noque' na! Diox thidtene.

²⁶Ngue que'en ye's loo cart ndxè! cón che'n mèn co' nzo làth gu! co' ndly'a's quedii gu!. ²⁷Per loo gu! nzoque' Xpii Natú' co' mbli Jesucrist ngulàa loo gu!. No por cona, inquinte gu! tolo lu' mèn gu! cón che'n Diox. Tac leque yub Xpii Natú' ndli nda' gu! cuent no non gu! ryethe con' co' nzote mod non na' cón che'n Diox. No con' co' ndlu' Xpii Natú' loo na' nac con' lícpe!. Indyè'de Xpii Natú' loo na!. Ne' ne' nqedii Xpii Natú' na!. Por cona, ngue niin loo gu!: Thidteneque' bli nèe gu! gu! loo cón che'n Crist xalque' ndlu' Xpii Natú' cón che'n Crist loo gu!.

²⁸Beren, niin loo gu!: Bli nèe gu! gu! loo cón che'n Crist par tolo gàp gu! más yalxla's no gàp gu! más fuerz par ne'zyebte gu! no ne'thyonte gu! loo Crist co'se' yi'th Crist loo izlyo' ndxè! tedib vez. ²⁹Gu! co' naneele' co' huen huen le! Jesucrist nac thib mbi' nali no thib mbi' nambii, ndxàal ta' gu! cuent no non gu! le! ryete mèn co' nzi tee ban lì no co' nzi tee ban nambii, mèna nac xin! Diox.

Trè' ndlu' cón che'n mèn co' ngo Diox cuent nac xin'pe' Diox.

3 Bli gu! xtìuz co' huenleque' supe' nque' lezo' Diox xud na' ñiee Diox xud na' na!. Por cona, ngo Diox xud na' cuent nac na' xin' Diox. No nacpe' na' xin' Diox. Por cona, mèn co' alithe nzi tee ban loo izlyo' ndxè!, mèna inonte xá mod nac mod co' nzi tee ban na' loo cón che'n Diox. Tataa ndxàca loo mèna tac tarte nee mèna no tarte ta' mèna cuent cón che'n Diox. ²Mèn co' nac huesen por cón che'n Jesucrist, ya nacle' na' xin' Diox. No tarte ñiee na' chó con' ndac gác loo na' co'se' yòo ban no na' Diox thidtene. Per nanee na' no non na' le' co'se' yi'th Jesucrist loo izlyo' ndxè! tedib vez no ryo xo'f

Jesucrist tedib vez, gàc na' xalque' nac Jesucrist nalle' tac huiza hui' na' xal ñìà Jesucrist. ³No ryete mèna co' nzi quee lezo' no co' nzi bed yi'th Jesucrist no co' nzi quee lezo' no co' nzi bed hui' mèna loo Jesucrist no gàc mèna xal nac Jesucrist, leque mèna ndli par ndxàc mèna mèna nambìi no mèna nalì xalque' nac Jesucrist thìb mbi' nambìi no thìb mbi' nalì. Thìba con' ndxè'.

⁴Le' tediba na, part cón che'n rye mèna co' asendli ncua'n xtol, tataa ndli mèna tac indlide mèna xal ñibe' Diox par li mèna. Tac mèn co' ncua'n xquin no co' ncua'n xtol, mèna nac mèn co' indlide xal ñibe' Diox loo mèna par li mèna. ⁵Gu' naneeque' le' Jesucrist mbi'thle' loo izlyo' ndxè' par mton' Jesucrist xtol na!. No naneeque' gu' le' Jesucrist thidteneque' ne'ncua'nte xquin no xtol. ⁶Cona, ngue niin loo gu': Rye mèn co' thidte ndxàc con Jesucrist loo cón che'n Diox, mèna inizi tee cua'nte xquin no xtol. Per ryete mèn co' asendli nzi tee cua'n xquin no xtol, mèna tar hui' loo Jesucrist. No ne' ne' tar ta' mèna cuent cón che'n Jesucrist. ⁷Gu' co' nac xal xgan' bix daa loon, nec thìb mod no nec tedib mod ne'ta'de gu' lugar loo chol mèn quedìi mèna gu'. Mèn co' ndli con' nalì no co' ndli con' nambìi, mèna nac mèn nalì no mèn nambìi xalque' nac Crist xa' nalì no xa' nambìi. ⁸Per mèn co' asendli ncua'n xquin no xtol, mèna nac mèn che'npe' Mebizya tac Mebizya nac xa' co' nerleque' mcua'n xquin no xtol. Sandante mcua'n Mebizya xquin Mebizya no xtol Mebizya axta huiza no axta huiz nalze. No por cona, mbi'thle' xgan' Diox loo izlyo' par telux xgan' Diox ryethe con' co' mbile' Mebizya.

⁹Nec thìb mèn co' nac xin' Diox incua'nte mod par asendli mèna ncua'n mèna xquin no xtol tac mèna ngue nole' yalnaban co' Diox mda'le' loo mèna. No yende mod tolo aseli mèna cua'n mèna

xquin mèna no xtol mèna tac mèna nacpe' xin' Diox. ¹⁰Ndxàc be' mèna no ndxú'que' chó mèn nacpe' xin' Diox no ndxàc bé' no ndxú'que' chó mèn nacpe' che'n Mebizya. Tac chol mèn co' indlide con' co' nac con' nalì no con' nambìi no chele' chol mèn inque'de lezo' ñìèe hues xtàa mèn, mèna inacte mèn co' nac che'npe' Diox. Ndxe'leque', nac mèna che'npe' Mebizya.

Trè' ndlu' le' Diox ndlya's que' lezo' na' ñìèe na' hues xtàa na'.

¹¹Di's co' mbìnle' gu' anon ngola's gu' loo Crist no loo cón che'n Crist nac co' taandxè' ndlu' loo na': Diox ndlya's que' lezo' na' ñìèe na' hues xtàa na'!

¹²No indxàalte gàc na' xal Caín. Ne' ne' indxàal li na' xal mbli Caín. Caín ngòcque' che'n Mebizya no ale mbeth Caín hues Caín. ¿Cón mbli hues Caín? ¿Chonom mbeth Caín hues Caín, à? Caín mbeth hues Caín tac con' co' mbli Caín ngòc con' ye'rsin' no con' co' mbli hues Caín ngòc con' nalì no con' nambìi loo Diox. Con'a mbli mbeth Caín hues Caín.

¹³Gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Jesucrist, ne'gàcte gu' xal mèn co' ne'fieede cón ndxàc loo mèna chele' mèna ndxecloo no ndxòo xyàn lezo' mèna ñìèe mèna na', mèn co' nque tee loo cón che'n xab izlyo', yey. ¹⁴Ne'ryo xà'de na' loo Diox co'se' gath bél'yòo ladpe' na!. Ndxe'leque', yòo ban noque' na' Diox thidtene. No nanee na'i tac nque' lezo' na' ñìèe na' hues xtàa na'. Mèn co' inque'de lezo' ñìèe na' hues xtàa, mèna nac xal mèn nguth loo Diox no loo cón che'n Diox. ¹⁵Ryete mèn co' ndxecloo no co' ndxòo xyàn lezo' ñìèe hues xtàa, ngòo Diox cuent nac mèna thìb mèn co' ndxuth mèn. Nda'que' gu' cuent, ne, nec thìb mèn co' ndxuth xtàa nac mèn co' yòo ban no Diox thidtene yiloa. ¹⁶Nanee na' no nonque' na' xal nac co' ngòc loo Jesucrist por tant nque'

lezo' Jesucrist ñèe Jesucrist na'. Ale leque Jesucrist mda' yalnaban Jesucrist par mquée yalguth loo Jesucrist por cón che'n na'. No por cona, na', ne, ndxàalque' ta' na' yalnaban na' par gath na' por cón che'n hues xtàa na' chele'i nquin tataa gàca loo na'.

¹⁷Lomisque' ne, chele' chó na' nzo co' ndxàp che'n no ñèe na'a ndyac tedib hues xtàa na' yaltii nde che con' loo hues xtàa na', no ne'lyatte lezo' na' ñèe na' hues xtàa na'a, ¿xá mod lu' na' na' loo mèn le' na', lìcque', nque' lezo' Diox dib nzo yéc na' no dib nzo lezo' na', sya? Pà nque' lezo' na' Diox chele' na' tataa ndli, ¿lé? ¹⁸Gu' co' nac xal xgan' bix daa loon, ndlyazen iante gab gu' le' gu', lìcque', nque' lezo' ñèe gu' hues xtàa gu'. Más hues gàca loo gu', lìcque', ngue lyath no gu' hues xtàa gu' loo con' nde che loo hues xtàa gu'.

Trè' ndlu' xá mod gáp mèn yalxla's loo Diox no ne'zyebte mèn loo Diox.

¹⁹No chele' na' tataaque' ndli, sya, naneeque' na' no nonque' na' nac na' mèn co', lìcque', ndli co' nac lìcpe'. No lomisque' mod, nec thib mod no nec tedib mod ne'zyebte na' loo Diox. ²⁰Tac chele' xtùuz na' no lezo' na' ndli par nteche ntexyath na' loo lezo' na' por ndxep con' ye'rsin' co' nden' na' mbli na', nanee na' le' Diox nac más Diox roo Diox xèn leque na' par ñee Diox no ndla's Diox cón che'n ryethe con' mbli na'a. Diox non nque' lezo' na' Diox mastale' nden' lezo' na' ndxep vez inacte con' huen con' co' ngue li na!. ²¹Cona, ngue niin loo gu', mèn huesen: Chele' na' nden' le'n lezo' na' ingue lide na' chol con' ye'rsin', más gáp na' yalxla's no ne'tolode zyeb na' loo Diox co' ngüi' loo na' thidtene. ²²Le' sya, Diox li par que no na' ryete con' ña'b na' loo Diox por ndyubdi's na' no ndli na' co' ñibe' Diox loo na' par li na!. No ndli na' con' co' ndxò lezo' Diox.

²³No con' co' ñibe' Diox loo na' par li na' no par tyubdi's na' nac le' na' yila's no gáp na' yalxla's loo xgan' Diox co' nac Jesucrist no que' lezo' na' ñèe na' thib hues xtàa no tedib hues xtàa na' xalque' mnibe' Diox loo na' par que' lezo' na' ñèe na' hues xtàa na!. ²⁴Mèn co' ndyubdi's di's co' ñibe' Diox li mèn, mèna nzo ban noque' Diox no nzo ban noque' Diox mèna. Na' nanee le' Diox nzo banque' loo na' por cón che'n Xpii Natú' co' mbli Diox nzo loo na'.

Trè' ndlu' xá mod non mèn cón che'n Xpii Natú' che'n Diox no xá mod non mèn cón che'n xpii ye'rsin' co' ndli ndxàc mèn ngolo ngola's che'n Crist.

4 Mèn huesen por cón che'n Jesucrist, gu' co' anze'f nque' lezon ñèen, ne'yila'ste gu' di's co' ndyoodi's chol mèn, mèn co' mbez le' Diox mtel' mèn par nde lu' mèna mèn co' mbez mèn nac cón che'n Diox. Ndxè'léque', huen huen bla's gu' no noo noo ftoodi's no gu' mèna par ñee gu' no ta' gu' cuent co' huenleque' ñeene' ché', lìcque', nde mèna loo gu' par ndyoodi's mèna cón che'npe Diox o ché' ndyoodi's mèna cón che'npe mèna no masté. Tac loo izlyo' ndxè' ampure mèn gutye' nzo co' mbez no co' ndyoodi's le' mèna nac che'npe' Diox no ndyoodi's mèna cón che'npe' Diox. Per yalgutye' túb nac co' ndyoodi's mèna no co' mbez mèna. ²Per led gu' cuante. Nare' tan cuent loo gu' no lu'en loo gu' xá mod más ta' gu' cuent no xá mod más libe' gu' mèn co', lìcque', nzo Xpii Natú' che'n Diox loo. Mod ndxè' non gu'i no ta' gu' cuent cón che'n mèna. Ryete mèn co' nda' cuent no mèn co' ngo ro loo taamas mèn le' Jesucrist mbi'th yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, co' nee di's, ngòc Jesucrist thib mbi' xal na', loo mèna nzo Xpii Natú' che'n Diox, ne. ³Per mèn co' idxela'ste le' Jesúz ngòc thib mbi' xalque' na' no mbez mèna loo taamas

mèn le' Jesús ne'ngàcte thìb mbi' xalque' na!, loo mèna inzode Xpii Natú' che'n Diox. Ndxe'leque', loo mèna nzo thìb xpii ye'rsin' co' ndli ndxàc mèna ngolo ngola's che'n Crist. No mbìnque' gu' le' xpii ye'rsin' co' ndli ndxàc mèn ngolo ngola's che'n Crist yi'th loo izlyo!. No nalle' nzole' xpii ye'rsin'a loo mèn loo izlyo!.

4 Gu' co' nac xal xgan' bix daa loon, gu' nac che'npe' Diox. No ne'nda'de gu' lugar li mèna gan loo gu' par nquedìi mèna gu' loo con' co' ndxela's gu' cón che'n Diox. Tac Diox co' nzo no gu', más Diox roo Diox xèn nac Diox leque xpii ye'rsin' co' nzo loo mèn co' alithe nzi tee ban loo izlyo!. **5** Mèna nac mèn che'npe' izlyo' ndxè! no maste. Por cona, alithe ndyoodi's mèna cón che'n co' nac cón che'n izlyo' ndxè!. Cona, mèn co' nac che'npe' izlyo' ndxè! más ndyub nza di's co' ndyoodi's mèna.

6 Per na' nacque' che'npe' Diox, ey. Mèn co' nanee cón che'n Diox, mèna ndxòn no ndyub nza mèna di's co' ndyoodi's na' loo mèna. Per mèn co' tarte non cón che'n Diox, mèna inda'de lugar par gòn mèn no tyub nza mèn di's co' mbez na' loo mèna. Cona, ngue niin loo gu': Tataa mod ndxàc bé' mèn chó mèn, lìcque', nzo Xpii Natú' loo, Xpii Natú' co' ndlu' con' co' nac licep' loo mèn, no chó mèn nzo xpii ye'rsin' loo co' ndli par nquedìi mèn loo xtàa mèn.

Trè' ndlu' le' Diox nac thìb Diox co' anze'f nque' lezo' ñèe mèn.

7 Mèn huesen por cón che'n Jesucrist, gu' co' anze'f nque' lezon ñeen, ndxàalque' que' lezo' na' thìb xtàa na' no tedib xtàa na' tac yub Diox ndli nque' lezo' mèn ñèe mèn hues xtàa mèn. Ryete mèn co', lìcque', ndxàp mod par nque' lezo' mèn ñèe mèn hues xtàa mèn, mèna nac xin' Diox no nda' mèna cuent cón che'n Diox. **8** Per mèn co' indxàp mod par que' lezo' mèn

ñèe mèn hues xtàa mèn, mèna tarte ta' cuent cón che'n Diox. Tac Diox nac thìb Diox co' nque'que' lezo' ñèe mèn. **9** Diox mblu' xá mod susque' nque' lezo' Diox ñèe Diox na' co'se' mtel' Diox angoluxte xgan' Diox loo izlyo' ndxè! par gàca loo na' yòo ban no na' Diox thidtene por cón che'n Jesucrist, xgan' Diox.

10 Yende mod gab na', lìcque', axta arid nque' lezo' na' Diox tac ndlu' na' inque'de lezo' na' arid ñèe na' hues xtàa na!. Per Diox mblu'pe' loo na' xá mod, lìcque', nque' lezo' Diox ñèe Diox na' no ndyac no Diox na!. Non na', lìcque', nque' lezo' Diox ñèe Diox na' tac axta Jesucrist co' nac xgan' Diox mtel' Diox par leque yub Jesucrist mda' yalnaban Jesucrist par nguth Jesucrist loo cruz por cón che'n xquin na' no xtol na!. Tataa mblu' Diox mxactiì Jesucrist par tataa mod mton' Diox xquin na' no xtol na!.

11 Cona, ngue niin loo gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Jesucrist, gu' co' anze'f nque' lezon ñeen: Chele' Diox mblu' loo na' tataa mod anze'f nque' lezo' Diox ñèe Diox na' no ndyac no Diox na!, no non na' tataa mblu' Diox, le'sya, na!, ne, ndxàalque' que' lezo' na' ñèe na' thìb xtàa na' no tedib xtàa na'!

12 Yende chó mèn thidteneque' tarte ñèe xá ñaa Diox. Per chele' na' nque'que' lezo' ñèe na' thìb xtàa na' no tedib xtàa na', Diox nzo ban no na!. No tataa mod nanee na' nque'que' lezo' na' ñèe na' thìb xtàa na' no tedib xtàa na' xalque' nque' lezo' Diox ñèe Diox na!. **13** Con' co' ndlu' loo na' le' Diox nzo loo na' no nzo na' loo Diox nac le' Diox mblu' ngulàa Xpii Natú' loo na' par thidtene yan' no Xpii Natú' na' par ñibe' Xpii Natú' loo na!. **14** Nu' co' nac mèn co' ndxe' di's che'n Jesucrist, yub nu' mbui'pe' loo Tad Jesucrist. No nda' nu' cuent no ndyoodi's nu' loo gu' le' Diox xud na' mtel' Jesucrist co' nac xgan' Diox par mbi'th telá' xgan' Diox mèn loo izlyo'

loo con' ryes, mèn co' ndyal yila's loo Jesucrist.¹⁵ Chol mèn co' nda' cuent no co' nde'th le' Jesús nac xgan' Diox, mèna nzo ban no Diox no nzo ban no Diox mèna.

¹⁶ Cona, non na' no nanee na' no ndxela's na' le' Diox nque'que' lezo' ñèe Diox na'. Diox nque'que' lezo' ñèe Diox mèn. Mèn co' nque' lezo' ñèe thib xtàa no tedib xtàa, mèna nzo ban no Diox no nzo ban no Diox mèna.¹⁷ Con' co' nac lult con' co' gàc loo na' por nque' lezo' na' ñèe na' Diox loo izlyo' ndxè' nac le' na' gàp yalxla's loo Diox no ne'zyebte na' co'se' tyoo na' loo Diox par tub rez Diox cón che'n na'. Tac na' non no nanee na' xal nque' lezo' Jesucrist ñèe Jesucrist mèn, tataaque' tolo que' lezo' na' ñèe na' hues xtàa na' láth naban na' loo izlyo' ndxè'.

¹⁸ Lomisque' ne, mèn co', lique', nque' lezo' Diox, yende por cón zyeb mèna loo Diox par gab mèna loo lezo' mèna tetìi Diox mèna por thib con' co' iñaade li mèn. Ndxel'leque', mèn co' nalì no nambii nque' lezo' Diox, nec thib mod no nec tedib mod ne'zyebte mèna loo Diox. Tac mèn co' nzyeb ñèe chol con', leque mèna ncua'n mod ndxàc yalquii loo mèna. Cona, mèn co' nzyeb ñèe chol con', mèna yende mod thib lìte que' lezo' mèna Diox.

¹⁹ Nque' lezo' na' Diox tac Diox ner mque' lezo' gunèe Diox na'.²⁰ Per chele' chol mèn mbez nque' lezo' mèn ñèe mèna Diox, no leque làth xtau'a, ndxecloo mèna no ndxòo xyàn lezo' mèna ñèe mèna xtàa mèna, mèna nac mèn gutyè!. Tac chele' chol mèn inque'de lezo' ñèe mèn hues xtàa mèn co' nzi ban no mèn, ne' ne' inque' lezo' mèn Diox co' indxú'de loo mèn.²¹ Diox mtan' di's loo na' no mnibe' Diox loo na' li na' xal ngue niin loo gu' ndxè' le' mèn co' mbez nque' lezo' mèn Diox, mèna ndxàalque' que' lezo' ñèe hues xtàa mèna.

Trè' ndlu' xá mod leque mèn li par ya ne'tolode li mèn ryethe con' ndyub yo'f lezo' mèn li mèn, con' co' nac cón che'n xab izlyo'.

5 Ryete mèn co' ndxela'spe' le'
Jesús nac Crist, mèna nac xin'
Diox. No chele' mèn, lícque', nque' lezo'
Diox co' nac xud na', que' lezo' mèn
ñèe mèn hues xtàa mèn co' nac xin'
Diox, ne.² Co'se' nque' lezo' na' Diox
no ndli na' con' co' ñibe' Diox loo na' li
na', sya, nda' na' cuent le' na' nque'que'
lezo' ñèe na' hues xtàa na' co' nac xin'
Diox, ne.³ Co'se' nque' lezo' mèn Diox,
ndyubdi's mèn loo con' ñibe' Diox loo
mèn li mèn. No con' co' ñibe' Diox
loo mèn li mèna inacta arid nè no ne'
ne' inaca con' arid nagàn.⁴ Tac ryete
mèn co' nzope' loo cón che'n Diox no
co', lique', nac xin' Diox, leque mèna
inda'de lugar par ñibe' con' co' nac cón
che'n xab izlyo' par li mèn con' ye'rsin'.
No por ndxàp mèn yalxla's no ndxela's
mèn loo Diox con'a ndli inda'de mèn
lugar par ñibe' con' co' nac cón che'n
xab izlyo' par li mèn con' ye'rsin'.⁵ Mèn
co' inda'de lugar par ñibe' con' co' nac
cón che'n xab izlyo' par li mèn con'
ye'rsin', mèna nac angoluxte mèn co'
ndxela'spe' le' Jesús nacpe' xgan' Diox.

Trè' ndlu' cón che'n co' ndlu' no
co' nda' cuent cón che'n Jesucrist.

⁶ Con' co' ndlu' le' Jesucrist nac xgan'pe'
Diox co' ngro' loo bé' no mbi'th Jesucrist
loo izlyo', con'a nac co' ngòc bautizar
Jesucrist le'n nít no co' nac nguth
Jesucrist loo cruz. Iante naca co' ndlu'
ngòc bautizar Jesucrist le'n nít no maste.
Ndxel'leque', ngòc bautizar Jesucrist le'n
nít no nguth Jesucrist loo cruz. Leque
yub Xpii Natú' ndlu' cón che'n co' ngòc
loo Jesucrist loo na'. Inquediide Xpii
Natú' mèn co' nac cón che'n con' co' ndlu'
Xpii Natú' loo mèn.⁷ Nzo son xa' co' nda'
cuent loo bé' no co' ndlu' loo na' cón

che'n con' ndxè', ne: Diox xud na', leque yub Jesucrist co' nzole', no Xpii Natú'. No loo yon xa' ndxè', thidte ndlu' xa' cóñ che'n con' ndxè'. ⁸No lomisque', nzo son con' loo izlyo' ndxè' co' ndlu' cóñ che'n Jesucrist. Son con'a nac Xpii Natú', no co' nac ngòc bautizar Jesucrist le'n nít, no co' nac nguth Jesucrist loo cruz. No thidte ndlu' yon con' ndxè' le' Jesucrist nac xgan' Diox. ⁹Chele' na' ndxela's di's no cuent co' ndlu' no co' nde'th mèn loo izlyo' ndxè', más ndxàal yila's na' di's co' ndlu' no co' nde'th Diox tac masre' ntac di's co' mbez Diox. No leque yub Diox nac xa' co' mblu' no co' mde'th cóñ che'n xgan'pe' Diox.

¹⁰Mèn co' ndxela's loo xgan' Diox no loo cóñ che'n xgan' Diox, mèna non no nte'que' lezo' mèna no ndxela'sque' mèna le' Jesucrist nac xgan'pe' Diox. Per mèn co' indxela'ste loo Diox no loo cóñ che'n Diox, mèna ndli ndxàc Diox Diox gutyè' tac ne'ngala'ste mèna di's co' gunii Diox cóñ che'n xgan' Diox. ¹¹Con' co' gunii Diox loo na' cóñ che'n Jesucrist nac co' ndlu' Diox loo na' le' na' yòo ban no Diox thidtene por cóñ che'n Jesucrist. ¹²Mèn co' nzo loo xgan' Diox no co' ndxela's loo xgan' Diox, mèna yòo ban noque' Diox thidtene. Per mèn co' inzode loo cóñ che'n xgan' Diox no mèn co' indxela'ste loo xgan' Diox, mèna ne'yòo ban node Diox thidtene.

Juán tolo ndyoodi's loo cart ndxè' co' nac lult di's co' ngue co'x Juán loo mèn.

¹³Ngue que'en ye's co' nac cart ndxè' loo gu', gu' co' ndxela's loo xgan' Diox no loo cóñ che'n xgan' Diox, par non gu' no par ta' gu' cuent le' gu' yòo ban noque' Diox thidtene yiloa.

¹⁴Ndxàp na' yalxla's loo Diox no ndxela's na' loo Diox tac na' nanee chele' na' ña'b ndxep con' loo Diox, con' co' nac co' neepe' lezo' Diox, Diox ndxònque' co' mbez na!. ¹⁵Texal nanee na' le' Diox ndxònque' co' mbez na' loo

Diox, nanee na', ne, le' Diox ndlique' par que no na' con' no gàc che'npe' na' con' co' ña'b na' loo Diox.

¹⁶Chele' gu' ñèe chol hues gu' o thib amiu gu' ngue cua'n xquin no ngue cua'n xtol co' inacte co' ncàb ryo xà' hues gu'a loo Diox thidtene co'se' gath hues gu'a o amiu gu', ndxàal cuez gu' Diox por hues gu' o amiu gu' par ta' Diox lugar yòo ban no hues o amiu gu'a Diox thidtene, chele' hues gu' o amiu gu', lìcque', incua'nte xquin no xtol co' ncàb ryo xà' hues gu' loo Diox thidtene co'se' gath hues gu'. Nzoque' mèn co' ncua'n xquin no xtol par ncàba loo mèna ryo xà' mèna loo Diox thidtene co'se' gath mèna. Per ingue bezten loo gu' cuez gu' Diox por cóñ che'n mèn co' tataa ngue cua'n xquin no co' tataa ngue cua'n xtol. Nee mèna cóñ che'n mèna. ¹⁷Ryethe con' ye'rsin' co' ncua'n mèn loo Diox ncàb xtol mèn no xquin mèn. Per nzoque' xquin mèn no xtol mèn co' ndli mèn co' incàbte ryo xà' mèn loo Diox thidtene co'se' gath mèn par tyactiì mèn yiloa.

¹⁸Nanee na' le' mèn co' ngo cuent Diox nac xud mèna, mèna iasendlide par ncua'n mèna xtol no ncua'n mèna xquin mèna tac xgan' Diox nquenap mèna par ne'gaàlte no ne'coby'a'de Mebizya mèna arid.

¹⁹Nanee na' le' na' nac che'npe' Diox. No nanee na' le' mèn dib athu loo izlyo' ndli co' ndlya's Mebizya no ndli mèna co' nee lezo' Mebizya.

²⁰Nanee na', ne, le' xgan' Diox mbi'thle' loo izlyo' ndxè'. No mbli xgan' Diox ndxàc na' no nda' na' cuent cóñ che'n Diox co' nac lìcpe'. No thidte nzo ban no na' Jesucrist co' nac xgan' Diox. Jesucrist inquediide mèn no indyè'de Jesucrist. Jesucrist nac merpe' Diox. No ndli Jesucrist ngue no na' yalnaban, co' nee di's, yòo ban no na' Diox thidtene.

²¹Gu' co' nac xal xgan' bix daa loon, ey, blá' gu'. Ya ne'tolode li gu' cas chol mdo' bix co' inacte Diox, co' yende cóñ ntac, ndee gu'. Taandxè' gàca loo gu'.

Mbryop Cart Co' Mque' Juàn Ye's Loo Mèn

Juàn ndlu' con' co' nac lícpe' no
xá mod ndxàal que' lezo' mèn
ñée mèn hues xtàa mèn.

¹Daa, Juàn, co' ndyoo ner no co'
ndyoo naa loo mèn loo cón che'n Diox,
daa ngue que' ye's co' nac cart ndxè'
loo U', ftanen, U' co' Diox mcui. No
ngue que'en cart ndxè' loo myen' co'
nac xin' U' co', lícque', nque' lezon
ñèen. No iante daade nque' lezo' ñèen
U' con xin' U'. Ndxel'leque', ryete mèn
co' nda' cuent no co' non cón che'n co'
nac lícpe' nque' lezo' ñèe U' con xin' U'.
²Nque' lezon ñèen gu' por cón che'n
con' co' nac lícpe' co' nden'en le'n lezon
no co' thidteneque' nte'que' lezon no co'
thidteneque' ne'yathlasten. ³Ndlyazen
le' Diox co' nac xud na' no Tad Jesucrist
na', co' nac xgan' Diox, li gàc ryethe
con' ndac loo gu' no lyat lezo' Diox no
Tad Jesucrist ñèe Diox no Tad Jesucrist
gu'. No ndlyazen yo nagàl lezo' gu' loo
Diox no cue ban gu' rye nda gu' no rye
ndye'th gu' làth xtàa gu'. Tataa gàca
loo gu' chele' gu', lícque', nque' lezo'
ñèe gu' mèn co' nac hues xtàa gu' no
chele' gu' ante nzi tee ban loo co' nac
con' lícpe'.

⁴Anze'l thib gust mda' lezon co'se'
gunèen ndxep myen' co' nac xin' U'
pezea. Le' myen' nzi tee banque' loo co'
nac con' lícpe' xalque' nac co' mnibe'
Diox loo ryete na' par li na!. ⁵No

nalle' ña'ben loo U', guna' co' nac xal
ftanen, fque' lezo' gu' gunèe gu' thib
xtàa gu' no tedib xtàa gu'. Per di's co'
ngue tel'en loo gu' ndxè' nalle' inacta
tedib di's co' nac tedib yalnibe' cub.
Ndxel'leque', naca leque di's co' ngòc
di's co' mnibe' Diox loo ryete na' axta
co'se' mtlo mbìn gu' no ngola's gu' cón
che'n Jesucrist. ⁶Tac mèn co', lícque',
nque' lezo' Diox, mèna ndyubdi's co'
ñibe' Diox loo mèn par li mèn. No di's
co' mnibe' Diox co' nac leque di's co'
mbìn gu' axta co'se' mtlo mbìn gu' no
ngola's gu' cón che'n Jesucrist nac con'
ndxè': Fque' lezo' gu' gunèe gu' hues
xtàa gu'. Thìba con' ndxè'.

**Trè' ndlu' Juàn cón che'n mèn
gutyè' co' ndlya's quedii mèn
co' ndxela's loo cón che'n Diox.**

⁷Le' tediba na, ngue que'en ye's ndxè'
loo gu' par non gu' nzi teele' huax mèn
gutyè' loo izlyo!. Mèna nca's no ingo
xo'fte mèna le' Jesucrist mbi'th yáal loo
izlyo' ndxè' xalque' ndxàal chol mèn
loo izlyo!. Mèn co' tataa nca's no nzi
tee quedii mèna mèn, mèna nac mèn
gutyè'pe' no nacpe' mèna ngolo ngola's
che'n Crist. ⁸Guna', anderhuen gu', chò
Diox chò nee gu', fquenap gu' gu' no
leque gu' bla's loo gu' par ne'gàcte
zin' co' ngue li gu' par nedrè' thib zin'
co' anxle' ngue li gu'. Ndxel'leque', chò
Diox chò nee gu', fquenap gu' gu' no

bla's gu' loo gu' par ne'gàcte loo gu' le'
 Diox ne'ta'de con' ndac loo gu' par gàc
 che'n gu' con' ndaca yiloa por mbìn gu'
 di's che'n mèn gutyè'a.

⁹Tac chol mèn co' ndlu' co' nac cón
 che'n xley' che'n Crist tedib mod no
 co' nac tedib yalñibe' loo yalñibe' co'
 mnibe' Crist loo na' par li na', no co'
 mblá'ya' no co' mque' cón che'n Crist
 thiò lad co' inacte co' mblu' Crist co'
 ndli na', mèna inzode loo cón che'n
 Diox. Per mèn co' nzoque' loo cón
 che'n Crist no ante loo con' co' mblu'
 Crist co' nac co' ndli na', mèna nzoque'
 loo cón che'n xud na' Diox. No nzoque'
 mèna loo cón che'n Jesucrist, xgan'
 Diox. ¹⁰Chele' chó mèna yi'th liz gu'
 no ndlu' mèna cón che'n Diox tedib
 mod co' nac xà'le' yalnibe' xal ngue
 niin loo gu' ndxè', ne'ta'de gu' lugar
 yòo mèna liz gu' no ne' ne' càb gu' loo

mèna co'se' yòo mèna liz gu'. ¹¹Tac
 chol mèn co' nda' lugar ncàb loo mèna
 par cued mèna mase ndxep liz mèna,
 le' sya, mèna ngue ta' lad che'n mèn
 ye'rsin'a.

**Juàn ngue yab loo mèn: Con' ndxè'
 nac lult di's co' ngue que'en loo gu'.**

¹²Anze'f huax con' ndlyazen niin loo
 gu'. Per indlyasten niina loo gu' xal
 co'se' nque'en ye's co' nac cart loo gu'.
 Tac daa ndlyasque' gal neen máa gu'
 par nedrè'. No ndlyazen tyoodiz non
 gu', co' nee di's, hui'en loo gu' no hui'
 gu' loon par tataa mod tyacpe' lezo' gu'
 con daa.

¹³Myen' xin' xa' co' nac bél U', co'
 Diox mcui, ne, co' nac che'n Diox,
 myen' ngue nii Diox loo gu' loo cart
 ndxè' ne. Taandxè' gàca loo gu', ndee
 gu'.

Cart Co' Mque' Juàn Ye's Loo Thìb Mbi' Co' Ngro' Lèe Gay

Mèn mda' cuent loo Juàn le' mbi' co' lèe Gay, huen nac mbi' no huen nque tee ban mbi' loo cóñ che'n Tad Diox.

¹Daa, Juàn, co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn loo cóñ che'n Diox, daa ngue que' ye's co' nac cart ndxè' lool, Gay, lùu co' ndxàc amiu daa co', lìcque', nque' lezon ñèen.

²Gay, lùu co' nque' lezon ñèen, co'se' mbezen Diox ña'bén loo Diox anze'f con' ndac gác lool no yende chó yíiz tyacl par nedrè!. No ñia'bén loo Diox par li Diox gác con' ndac loo lùu loo izlyo' ndxè' xalque' huen nzo lezo'l no ndyac lezo'l loo co' nac cóñ che'n Diox, ndee. ³Anze'f thib gust mbyan' lezon co'se' mbi'th ndxep mèn hues na' loo cóñ che'n Crist par nedrè!. Mèna mda' cuent cóñ che'n lùu loon. Co'se' mbere mèna ndye'th mèna, mda' mèna cuent loon le' lùu altantque' ndyoo loo cóñ che'n Diox. No mda' mèna cuent loon le' lùu thidteneque' ngue tee ban loo con' co' nac con' lìcpe!. ⁴Gay, yende tedib con' co' mbli co' nda' más gust lezon xal co'se' ndxònén le' lùu co' nac xal xin' bix daa loon ngue tee, lìcque', xalque' nac co' nac con' lìcpe!.

⁵Gay, lùu co' nque' lezon ñèen, altantque' ndool loo zin' co' ngue xo'f zin'l cóñ che'n Diox loo mèn co' nac mèn hues xtàa na!. Más de cona, nxo'f zin'l zin'a loo mèn co' nac mèn tith co'

nde lool par nedrè!, ne. ⁶Mèna mda' cuent loo rye mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox làaz mèn xá mod nque'que' lezo'l ñeel mèna. Bli favor, ftolo ta' con' nquin mèna par que no mèna con' naquin mèna co'se' tyen mèna ned bii mèna loo gu'. No maste blii loo mèna xal ndxòo lezo' Diox, ndee. ⁷Tac mèna mxenle' ned, nde mèn par nedrè! par tolo xo'f zin' mèna cóñ che'n Jesucrist. No axta nalle' yende valor loo mèna ña'b mèna ayud loo mèn co' tarte yila's loo cóñ che'n Jesucrist no cóñ che'n Diox. ⁸Por cona, ngue niin lool, Gay: Ndxàalque' xyof yéc na' cóñ che'n mèna par tataa mod lyath no na' mèna por nda lo mèna yalbàn co' nac lìcpe' che'n Diox loo mèn.

Juàn mque' ye's loo mèn le'
Diotr inque tee ban ndacte
loo cóñ che'n Diox.

⁹Daa mque' thib cart loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox par nedrè! pezea, Gay. Per co'se' mque'en cart loo mèna, daa mbin le' mbi' co' lèe Diotr ne'ndalte li xal ndxaben no xal mnibe'en loo carta. Tataa mbli Diotr tac más mdyubla's Diotr ñibe! Diotr làth gu' co' nqueltàa par nedrè!. ¹⁰Por cona, chele' daa gal nee máa gu' par nedrè!, cuanen mod gaben loo Diotr loo xnaa loo rye mèn co' nqueltàa par nedrè! chonon ngue tee nii Diotr no

ngue tee ta' Diotr cuentyix co' nac con' gutyè! cóñ chenen. No iante con'ade nac co' ngue li Diotr. Ndxe'leque', ne'ndubdi'ste no ne'nglide Diotr cas di's co' mtel'en loo cart par ta' mèna lugar yòò mèn co' mtel'en loo gu' làth gu'. No más de cona, mcà Diotr loo gu'. Inda'de Diotr lugar par ta' gu' lugar yòò mèna làth gu', ne. Ale ndli Diotr par ngo' gu' mèn co' mtel'ena làth gu'.

¹¹Gay, lùu co' nque' lezon ñièen, ne'lidel con' ye'rsin!. Más huen, bli con' ndac. Tac mèn co' ndli con' ndac, mèna nac che'npe' Diox. Per mèn co' ndli con' ye'rsin!, mèna thidteneque' tarte ta' cuent cóñ che'n Diox.

Juàn ngue ta' cuent loo mèn loo cart ndxè! cóñ che'n mod ndac co' ngòp thib mbi' co' lee Demetr.

¹²Tan cuent lool, Gay, ryete mèn nabe'ste ndyoodi's cóñ che'n Demetr. No con' co' nde teele' ndli Demetr, leque con'a ndlu' le' Demetr nacque'

thib mbi' ndac no nque tee ban ndac Demetr loo con' co' nac lìcpe!. Nu', ne, nda' cuent cóñ che'n Demetr le' Demetr nac thib mbi' ndac. Gu' neequ' le' nu' ndyoodi'sque' ante co' nac con' lìcpe!.

Con' ndxè! nac lult di's co' ndyoodi's Juàn loo Gay.

¹³Anze'f huax di's mque non par mblyazen ndan cuent lool, Gay, per ne'ngòode lezon ntel'en di'sa lool loo cart ndxè!. ¹⁴Tac daa mbedque', chàa, gal neenl par nedrè!, co' nee di's, hui'en lool no hui'l loon par tataa mod tyoodi's yub na'.

¹⁵Ndlyazen yo nagàl lezo'l loo Diox no que tee banl rye ndal no rye ndye'thl con mèn co' nac mèn hues xtàal. Lomisque' ne, mèn co' ndxàc amiu na' par ned nzon ndxè! ngue nii Diox lool loo cart ndxè!. Bli favor, gunii Diox loo thib thib mèn co' ndxàc amiu na' par nedrè!, ndee. Fte' lezo'la no maste. Taandxè! gàca.

Cart Co' Mque' Jud Ye's Loo Mèn

**Jud mque' ye's co' nac cart ndxè'
loo mèn co' Diox mcui no mèn co'
Diox mblec loo cóñ che'n Diox.**

¹Daa, Jud co' nac thib mbi' co' nxo'f zin' cóñ che'n Jesucrist, daa ndxàc hues Cob. Ngue que'en cart ndxè' loo gu', gu' co' Diox mblec loo cóñ che'n Jesucrist, Diox co' nac xud na!. Diox mblo' xà' gu' loo con' co' nac cóñ che'n xab izlyo' par ngòc gu' mèn che'npe' Diox. Gu' nac mèn co' Diox nquenap por thidte ndxàc gu' con Jesucrist. ²Ndlyazen lyat lezo' Diox ñee Diox gu'. No ndlyazen yo nagàl lezo' gu' loo Diox no cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' lath xtàa gu'. No ndlyazen tolo lu' Diox loo gu' le' Diox nque'que' lezo' ñee Diox gu'.

Trè' ndlu' cóñ che'n mèn gutyè'.
(2 Pedro 2,1-17)

³Mèn huesen por cóñ che'n Jesucrist, gu' co' anze'f nque' lezon, anze'f nden'en le'n lezon no ndlyazen que'en thib ye's co' nac cart ndxè' loo gu' co' ndlu' cóñ che'n xá mod lyá' mèn loo con' ryes tac ryete na' mblyá'le' loo con' ryes no loo con' ye'rsin!. Per nalle', nden' lezon nquin que'en ye's loo gu' par co'xen loo gu' no ña'ben loo gu' nalas gure gu' loo cóñ che'n Crist co' ndxela's gu' par gác gu' càb ndac gu' loo mèn ye'rsin' co' nzote mod gác càb gu' par gàca loo mèn lath gu' ne'tyoó xà'de lezo' mèn loo cóñ che'n Diox. Ndx'e'leque', tolo té'th mèn no tyubdi's

mèn loo cóñ che'n Diox. No mbli Diox thidte vez ngòc thib con' loo Jesucrist par gàca le' ryete mèn co' ndlya's no co' ndyal yila's loo cóñ che'n Jesucrist, mèna lyá' loo con' ryes. No ndxàc con'a loo rye mèn co' nac che'npe' Diox. ⁴Tac ndxep mèn ngòo lath gu' con mod gutyè' co' ndxàp mèna. Cón che'n mèna ndlu' loo libr co' nac xti's Diox le' Diox mblu'le' más pólle'a cóñ che'n mèna le' mèna tyactii thib con' co' nquin li Diox loo mèna. Nac con'a thib con' co' nzyalque' mèna gàca loo mèna. Mèna nac mèn ye'rsintúb. Mèna indlide cas loo con' co' nac cóñ che'n Diox. Ndli mèna cuent le' con' co' nac cóñ che'n Diox nac par gác cóñ che'n Diox loo mèn no le' Diox alithe nda' lugar li mèn con' ye'rsin' par que tee ban mèn xalque' ndlya's mèn. Ale ncà mèna cóñ che'n Diox, Diox co' nac thidte Diox co' ñibe' loo na!. No ncà mèna loo cóñ che'n Tad Jesucrist na!.

⁵Mastale' nonle' gu' cóñ che'n con' ndxè', ndlyazen te' lezo' gu' co' huenleque' con' mbli Tad Diox. Mastale' mbli Tad thib con', co' nee di's, mbli Tad Diox ngro' mèn co' ngòc mèn co' ngua lec nación Israel le'n nación Egipt, ngoloa, mtelux Diox mèn co' ngo latha, mèn co' ne'ngala'ste loo Diox. ⁶Tataaguè' mbli Tad Diox con angl co' ne'ngxecte nquenap loo con' ndxàal ngli angl loo Tad Diox. Ndx'e'leque', ngro' angl loo bé' co'te' ngòc liz angl no làaz angl co'te' mxo'f zin' angl cóñ

che'n Diox loo Diox. Nalle' Diox mbli nzo angl pres par tyub rez cóñ che'n angl co'se' gàc lult huiz co' gàc huiz yaad huiz lyen co'se' tub rez Diox cóñ che'n ryethe con'. Nzo angla thib lugar co'te' nacuau xal mèn co' natedó' con caden thidtene.⁷ No fte' lezo' gu' cóñ che'n con' co' mbli Tad Diox loo mèn ciuda Sodom no loo mèn ciuda Gomor no loo taamas mèn co' ngureri' gax par nedaa. Xalque' mbli angla chol con' ye'rsin' par tetii Diox angla, tataa mod mbli mèn ciuda Sodom no mèn ciuda Gomor rye loothe con' ye'rsin' axta mbli mèna yalmbi' con xtàabi' mènb'i'a. No thib mod tedib mod mbli mèna rye loothe con' ye'rsin' co' indxàalte li mèna. Por cona, Diox mtelux mèna thib mod co' ndlu' loo taamas mèn loo izlyo' le' mèn co' ne'tyalte li cas loo cóñ che'n Diox no ne'tyalte mèn yòò mèn loo cóñ che'n Diox, mèna tyactii thidtene loo quìi no loo bèel xal mxactii mèn ciudaa loo quìi no loo bèel.

⁸ Per mastale' tataa ngòca loo mèn ciuda Sodóm no loo mèn ciuda Gomor, ale lomisque' mod, ne, tataaguè' mbli mèn ye'rsin' co' nac cóñ che'n mèn co' ngue que'en ye's loo gu' ndxè!. Nsa' lezo' mèna cóñ che'n con' ye'rsin' co' tolo ndlya's mèna li mèna. Ale leque mèna ntezab mèna. Ale thib lad nque' mèna yalfibe' che'n Diox par xìis no mèna Diox. No nazab mbez mèna cóñ che'n angl co' ñibe' Diox loo loo bé'.

⁹ Fte' lezo' gu', ne, xal nac con' co' ngòc loo thebol Moisés co'se' ngure mcà angl co' lèe Miguel bél'yòò lad thebol Moisés loo Mebizya. No mbree mcà Mebizya bél'yòò lad thebol Moisés loo Miguel co' nac angl co' ñaare' más no co' ñibe' tachu'th más loo rye taamas angl. Ne'nglide Miguel ryes quexù' no queyèe Miguel Mebizya no ne'ngniide Miguel ngòc nguàal con' loo Mebizya co'se' ngue toodi's no Miguel Mebizya cóñ che'n bél'yòò lad thebol Moisés.

Ndxe'leque', nado' di's nado' cuent ndxab Miguel loo Mebizya: Yende con' niin lool. Yan' cóñ che'n con' ngue lil cóñ che'n Diox. Yub Diox yool.¹⁰ Per ngue niin loo gu' tedib vez cóñ che'n mèn ye'rsin' ndxè!: Mèna ñii yèe ñii tii cóñ che'n con' co' ne'fneede mèn no co' ne'ta'de mèn cuent. Neeque' na' le' chol má' ndli xalque' mbli Diox par ndli má', ¿lé'? Per mèn ye'rsin' masre' con' ndli leque má' tac, mastale' non mèn ye'rsin'a xá mod ndxàal li mèn loo costumbr co' nac con' ndac co' ndli mèn loo izlyo' ndxè!, per ndxe'leque', le'le' ndli mèna par ntezab mèna mèna por mod ye'rsin' co' ngue no mèna loo costumbr co' ndli mèn!. No tataa mod ntezab mèna leque mèna por con' ye'rsin' co' ndli mèna. No tataa mod ncàb loo mèna lyux mèna.

¹¹ Prob mèn ye'rsin'a izlyo!. Tac ngue lique' mèna xalque' ngòc co' mbli Caín. Mèna ndxath nquìi ñièe tmi no nzi tee huanpe' mèna loo cóñ che'n Diox

xalque' ngòca loo Balaam. No gàc yaltì loo mèna no lyux mèna xalque' ngòca loo mbi' co' ngro' lèe Coré co' mblyux por mbli mbi' ngòc nguàal con' loo Moisés. Tataa gàc loo mèn ye'rsin'a, ne.

¹² Mèna ndxàp thib mod ye'rsin!. Co'se' ndli gu' thib lni chu'th par nqueltàa gu' par hua gu' sa lua' gu' con xtàa gu' co' ndxela's loo Tad Diox tac nque' lezo' gu' ñièe gu' hues xtàa gu', negadi's ndxòò mèna làth gu' par hua xle' mèna con gu'. No con' co' ndli mèna ndli nthyon taamas mèn. Ndxòò mèna xi'th gu'. Ndyac lezo' mèna axta plóthe co'se' ndxuhua mèn no ndxu mèn. No axta ne' ne' indxàp mèna mod loo co' ndli mèna làth gu'. No nac mèna xal myen' bix co' nqueno má' no co' nquenap má' co' ndlái'ya' má' por nguith myen', no por nazin' myen', no por ndli myen' ante co' neete lezo' myen!. Nac mèna xal xcua biiz co' alithe ndri'th loo bé' co' ndxe' mbii, co' yende cóñ ntac

tac indlāade xcuau yuu. Nac mèna xal yaa xlè co' inda'de xlè co'se' nac tiemp che'n xlè. Le'le' mbiiz yaa xlèa. No ale ngu'b yaa xlèa. No ale mquib mèn yaaa por tataa ngòca loo yaaa. Tataa gàca loo mèn ye'rsin'a, ne. ¹³Nac mèna xal ol co' alithe ndxetoo loo nítto'. Nac con' co' ndli mèna xal fsin' co' ngo' ol nítto' ro nítto'. Fsin'a nac con' zab. No lomisque', tataaguè' nac co' ndli mèna tac con' ndli mèna nac con' zab. No nac con' co' ndli mèna par nthyon taamas mèn. Nac mèna xal mbèel cuet co' ndryo xyo'f thib ned tedib ned loo bé' co' alithe nque tee huan. Diox thidtene mbli ndyub quìi ndyub bèel lezo' mèna par yòo ban mèna thidtene lugar co'te' nacuau tím' par tyactiì mèna thidtene.

¹⁴Enoc co' ngòc gaz bin co' nde nque xís Adán, Enoc, ne, gunii no mde'th Enoc xal mnibe' Diox loo Enoc cóñ che'n mèn ye'rsin' co' ngue niin loo gu' ndxè' co'se' ndxab Enoc: Gunèen co'se' nde Tad Diox con anze'f thib mènléy' co' nac angl natú' che'n Tad. ¹⁵Nde Tad Diox par tub rez Tad Diox cóñ che'n rye mèn no par tetii Diox ryete mèn ye'rsin'túba thidtene por cóñ che'n ryethe con' ye'rsin' co' ngòc con' ye'rsin' co' mbli mèn ye'rsin'a. Tetii Diox mèn ye'rsin'a no zib quìi Diox cóñ che'n mèn ye'rsin'a por cóñ che'n di's nazab co' gunii yèe gunii tìi mèn ye'rsin' co' ngòp xtol cóñ che'n Tad Diox. ¹⁶Mèn ye'rsin'a nco ñee cóñ che'n chol con' co' iñaade loo xtào mèn. No anze'f ndxòo lezo' mèna xexte ndyoodi's mèna cóñ che'n tedib mèn. Ante nque tee cuá'n mèna mod par tyac lezo' mèna loo mod co' ndyub yo'f lezo' mèna co' ndlyat's mèna li mèna co' nac co' neete lezo' mèna. Ndxòo lezo' mèna tyoodi's mèn antùb di's naxal' no di's nate's. No ndyubla's mèna tyoodó' mèna loo mèn par tolo gaa'd ya' mèna mèn no par que' mèna quèe yéc mèn par gàc che'n mèna con' co' nac che'n taamas mèn.

Trè' ndlu' le' Jud ngue co'x mèn co' ndxela's loo cóñ che'n Jesucrist.

¹⁷Per part cóñ che'n gu', mèn huesen co' nzo loo cóñ che'n Jesucrist, gu' co' anze'f nque' lezon ñièen: Fte' lezo' gu' le' myen' co' ngòc mèn co' mbe' di's che'n Jesucrist más pólle'a, ¹⁸mèna mda' cuent ndxè' loo gu': Co'se' gàc huiz co' nac lult tiemp ndoore' lith no izlyo', yo huax mèn co' tè'b no co' xìis no con' co' nac cóñ che'n Diox. No que tee ban li mèn ante xal nac mod co' ndyub yo'f lezo' mèn li mèn co' nac thib mod xin no thib mod cap. ¹⁹No tolo niin loo gu' le' mèna li par tyoo xà' lezo' mèn loo cóñ che'n Diox. No li mèna par gàc mèn co' ngòle' loo cóñ che'n Diox chop ned mèn. Mèna nac mèn co' nzi tee ban li ante co' nac cóñ che'n xab izlyo'. Inzode Xpii Natú' che'n Diox loo mèna.

²⁰Per part cóñ che'n gu', mèn huesen por cóñ che'n Jesucrist, gu' co' anze'f nque' lezon ñièen, más bli nèe gu' gu' loo co' nac co' ndxela's gu' tac con' co' ndxela's gu'a nac thib con' más natú' loo Diox. Co'se' cuez gu' Diox, gurez gu' Diox xal nzote mod ndxàc gu' par cuez gu' Diox xal ndlyath no Xpii Natú' gu'. ²¹Leque gu' hui' xal nzi tee ban lì gu' par tataa mod tolo que' lezo' Diox ñièe Diox gu'. Nonque' gu' le' Tad Jesucrist ndlyat lezo' ñièe Tad Jesucrist gu'. Por cona, dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu' nzi quee lezo' gu' co'se' zin huiz li Tad Jesucrist yòo ban noque' na' Diox thidtene.

²²Nado' di's nado' cuent ftoodi's no gu' mèn cóñ che'n Diox, mèn co' be' ndxàc chop loo chop la's par bel'que' ten' mèna le'n lezo' mèna llicque' nac cóñ che'n Tad Jesucrist co' mbez gu' no, bel'que', tataa mod li nèe mèna mèna loo cóñ che'n Tad Jesucrist. ²³Ndlyazen le' gu' li co' nzote mod gác gu' li gu' par lyá' ndxep mèn loo con' ryes, mèn co' nzi tee huan loo Diox, mèn co'

alithe nzi ban axta gath mèn co'se' li Diox par yòò mèna ye'rbiil par tyactìi mèna thidtene. Tac mèna nac xal thib bro yaa co' nax bed co' co mèn le'n gor ye'y iloa. No ndlyazen lyatque' lezo' gu' fièe gu' taamas mèn par lyath no gu' mèn par lyá' mèna loo con' ryes. Per nee gu' nee gu' xal ndyoodi's no gu' mèna par ne'gàcte loo gu' tlo gu' li gu' ndxep con' zab no ndxep con' ye'rsin' xal ndli mèna lâth ndyoodi's no gu' mèna. Tac ne' yiloa li gu' con' zab xal nzi tee ban li mèna, ne.

**Trè' ndlu' lult di's co' gunii
Jud loo cart cóñ che'n con'
roo con' xèn che'n Diox.**

24-25 Diox co' nac thidte Diox co' ndxácpe' no co' nanee ryethe con', Diox co' nac Diox co' mtelá' na' loo

con' ryes, thidte Diox nac co' ndxàp con' roo no con' xèn la's ya' Diox no la's nii Diox par quenap Diox gu' par ne'tyoo xà'de lezo' gu' loo cóñ che'n Diox no par ne'yitacte lezo' gu' loo cóñ che'n Diox. No ndxác Diox li Diox par co'se' gàc huiz co' tyoo gu' loo Diox gàc gu' mèn nambìi no mèn nalì co' inacte mèn zab loo Diox. No li Diox par xyo'f nde' xyo'f ndla' lezo' gu' co'se' gàc huiz co' tyoo gu' loo Diox. Ndlyazen le' loo thidte Diox gàc con' roo con' xèn. No ndlyazen le' ryethe mèn no ryethe angl gàc nado' no tyubdi's angl loo Diox por cóñ che'n Tad Jesucrist. No ndlyazen tataa gàca xal ngòca pólle'a no tolo gàca le'n líñ' co' ntlo, no le'n líñ' co' ndxelo, no le'n líñ' co' ne'lith node. Taandxè' gàca, ndee gu'.

Di's Co' Mblo Xo'f Jesucrist Loo Juàn Co' Mque' Juàn Ye's Loo Mèn

Trè' ndlu' cóñ che'n con' co'
mblo xo'f Jesucrist loo Juàn.

1 Libr ndxè' ndlu' cóñ che'n co'
mblo xo'f Diox loo Jesucrist par
ta' Jesucrist cuent cóñ che'n con'a loo
mèn co' mxo'f zin' cóñ che'n Jesucrist
cón che'n con' co' gàc loo izlyo' yiloa.
Jesucrist mbli par ngro xo'f con' ndxè'
loon, daa co' nac Juàn co' mxo'f zin'
thìb zin' che'n Jesucrist, por angl che'n
Jesucrist co' mtel' Jesucrist mbi'th loon.
2 Loo libr ndxè' ndan cuent cóñ che'n
co', lícpe', gunèen. Nac daa mbi' co'
nda' cuent no co' ndyoodi's cóñ che'n
Diox. Ndán cuent no ndyoodizén cóñ
che'n con' co' mblo xo'f Jesucrist loon,
ne.

3 Huen nda mèn co' ndlab di's ndxè'.
No huen nda mèn co' ndyal ndxòn di's
ndxè' co'se' ndlab mèn di's ndxè', di's
co' mblu' Diox loon par tan cuent loo
mèn. No huen nda mèn co' ndli cas no
co' ndyubdi's xal mbez di's co' ndub
loo libr ndxè'. Tac nde zin' gaxle' tiemp
gàca xal mblo xo'f Jesucrist cóñ che'n
con' co' gàc loo izlyo' yiloa loon.

**Juàn ngue que' ye's loo mèn
co' nqueltàa loo cóñ che'n
Diox, mèn co' nzo ban le'n gaz
yèezya' che'n làaz mèn asia.**

4 Daa co' nac yub Juàn ngue que'en
ye's loo gu' co' nqueltàa loo cóñ che'n

Diox, gu' co' nzo ban le'n yèezya' che'n
làaz mèn asia. Ndlyazen le' Diox co'
thidteneque' nzo, no Xpii Natú' che'n
Diox co' nzo loo Diox co'te' ndub
Diox loo bé', no Tad Jesucrist, li loo
gu' anggàc huax con' ndac loo gu' par
nedrè!. No ndlyazen le' por cóñ che'n
Diox, no por cóñ che'n Xpii Natú' che'n
Diox, no por cóñ che'n Tad Jesucrist,
gàc loo gu' nagàl yo lezo' gu' loo Diox
no cue ban gu' rye nda gu' no rye
ndye'th gu' làth xtàa gu'. **5** Jesucrist
mda' cuent cóñ che'n Diox loo mèn.
No altant mdoo Jesucrist loo zin' co'
mxo'f zin' Diox loo Jesucrist li Jesucrist
loo mèn. Jesucrist ngòc ner mbi' co'
ngro xban làth mèn nguth. No nac
Jesucrist xa' co' ñibe'que' loo mèn
dib athu loo izlyo' yiloa. Más de cona,
Crist nque'que' lezo' ñée Crist na!. No
mton' Crist xquin na' no xtol na' co'se'
nguth Crist loo cruz par ngòc na' mèn
nali no mèn nambii loo Diox. **6** Mbli
Crist par gàca le' ryethe mèn co' nzo
loo cóñ che'n Crist, mèn co' ndxela's
loo Crist le'n rye nación co' nziri' dib
athu loo izlyo', thidte queltàa mèna
no thidte gàc mèna loo cóñ che'n Crist
no loo Crist par ñibe' Crist loo mèna.
No mbli Crist ngòc na' mèn no nac na'
mèn co' mbez con' roo no con' xèn no
con' natú' loo mèn cóñ che'n Diox no
co' mbez con' roo no con' xèn no con'
natú' loo Diox, ne. Tataa mod ndli na'

sirv loo Diox co' nac xud na!. Ndlyazen thidteneque' gàc con' roo no con' xèn loo Crist. No ndlyazen gàc rye loothe con' roo no con' xèn la's nii Crist no la's ya' Crist thidtene. Taandxè! gàca.

⁷Hui' gu' nexa. Co'se' yi'th Crist, Crist yi'th le'n xcuau. Huiza ryete mèn hui' loo Crist axta mèn co' ngòc leque mèn co' mtehui' Crist, mèna hui' loo Crist huiza. No ryete mèn co' nzi ban dib athu loo izlyo' góñ' co'se' hui' mèna loo Crist huiza. Aa. Tataaque' gàca.

⁸Gunee Diox di's ndxè! loon, ne:

—Daa nzole' ndoore' cue alux con!. No nzoquen co'se' yilo lyux alux con!. Cona nee di's, nac daa xal letr "a" co' nac letr co' ntlo loo alfabet. No nac daa xal letr "z" co' nac lult letr loo alfabet.

Tataa gunee Tad Diox loon, Tad Diox co' ndxàp rye loothe con' roo no con' xèn la's nii Tad Diox no la's ya' Tad Diox, Tad Diox co' nzoque' thidtene.

Tad Crist co' nac Tad roo no Tad xèn mxyo'f loo loo Juàn.

⁹Daa co' nac Juàn co' ngue que' ye's loo gu' trè!, daa nac hues gu', ne, por cóñ che'n Crist. Thidte ndyactii na! loo cóñ che'n Crist. No thidte ngòò na! loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo na!. No thidte ncha'la's na! no nxec yèe na! xalque' ndlyath no Crist na!. Per nalle' láth nzon trè! le'n thib yòo biiz le'n nítto' co' lèe Patmos co'te' mque' mèn daa xal pres por mblon yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Diox no por mdoodizen loo mèn cóñ che'n Jesucrist, nde tan cuent loo gu!. ¹⁰Ngòc thib con' loon thib huiz doming láth ngue ñibe' Xpii Natú! loon. Mden'en le' Xpii Natú! che'n Diox mbli ngòc thib con' loon hora. Mxaquen cabii gunii thib mbi' par ned xísen xal ruid che'n thib trompet co'se' ncuez mèn trompet. ¹¹Mxaquen gunee mbi' loon:

—Juàn, daa nzole' ndoore' cue alux con!. No nzoquen co'se' yilo lyux alux

con!. Cona nee di's, nac daa xal letr "a" co' nac letr co' ntlo loo alfabet. No nac daa xal letr "z" co' nac lult letr loo alfabet. Ndlyazen que'l ye's loo thib libr cóñ che'n con' co' ñièel no con' co' ngue hui'l. Yiloa, ftel' libr loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox co' nzo ban le'n gaz yèez co' nac yèezya' che'n làaz mèn asia. Rye gaz yèeza lèe taandxè!: Efes, Smirn, Perg, Tiatir, Sard, Filadelf, no Laodice.

¹²Ngoloa, mberen par ned xísen par hui'en chó ngue nii loon. No co'se'

mberen, gunèen nziri' gaz candiler or loon. ¹³No xtau'the gaz candilera, gunèen ndoo thib mbi' co' dib xoo ñaa xal ñaa Jesucrist co' mbi'th yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè!. No noc xab Jesucrist thib xab Jesucrist co' nac dib andoo co' nol' axta nii Jesucrist. No nabix thib cint or xal nde ro pech Jesucrist.

¹⁴Le' yis yéc Jesucrist na, ante nagus bëelleque' ñaa xal ñaa xil' mbacxil' co' ndxech. No ante nagus bëelleque' ñaa yis yéc Jesucrist xal ye' co' ante nagus bëelleque' ñaa. Nde ngudloo Jesucrist na, gunaa xal xnìi bëel co' ndxetoo. ¹⁵Lomisque', nquée xnìi nii Jesucrist xal thib le' yi'f co' ntembì mèn co' nsun' mèn le'n gorn. Lomisque', co'se' ndxèn di's co' ndyoodi's Jesucrist, ndxèn di's xal co'se' ndxà'x no nquebii nxyof nít thib yó'be'. ¹⁶Lomisque' ne, mxaquen, nden Jesucrist gaz con' co' ñaa xal mbèelhui' ya' Jesucrist co' nac ladlì. No ñièen ndryo' thib spad co' nalen ryop loo ro Jesucrist. Nde nxon', nquée xnìi loo Jesucrist xal co'se' nde yáal rol huiz co'se' ne'xecte ngudloo mèn hui' mèn loo huiz.

¹⁷Co'se' gunèen loo Jesucrist, ale ngulàan xàñ' nii Jesucrist. Ngulàa yál' lezon no mcuau daa xal thib mèn co' nguth. Sya, mxyo'f Jesucrist ya' Jesucrist co' nac ladlì laden. No gunee Jesucrist loon:

—Ne'zyebtel, Juàn. Daa nzole' ndoore' cue alux con!. No nzoquen co'se' yilo lyux alux con!. ¹⁸Nabanque' daa, Juàn. Lìcque', nguth daa. Per nalle' naban daa thidtene. Nac daa xa' co' ndli nquée yalguth loo mèn. No nac daa xa' co' ndli par ryo xban mèn làth mèn nguth yiloa. ¹⁹Cona, ngue niin lool, Juàn: Fque' ye's co' gàc xal thib thib libr cóñ che'n con' co' gunèelel, no cóñ che'n con' co' ndxàc nalle', no cóñ che'n con' co' gàc yiloa. ²⁰Trè' lu'en lool cóñ che'n cóñ nee di's gaz con' co' ñaa xal ñaa mbèelhui' co' fièel ndenen con yan ladli. Lomisque' ne, lu'en lool cóñ che'n cóñ nee di's gaz candiler or. Pues cóñ che'n con' co' ñaa xal gaz mbèelhui' ndlu' cóñ che'n gaz mèn co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loon le'n gaz yèez co' nac yèezya' che'n làaz mèn asia. Le' cóñ che'n gaz candiler na, nac co' ndlu' cóñ che'n mèn co' nqueltàa loo cóñ chenen le'n gaz yèez co' nacguè' yèezya' che'n làaz mèn asia.

Di's co' mnibe' Crist loo Juàn par que' Juàn ye's loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Crist le'n gaz yèezza: Mtel' Juàn ye's co' nac ner cart loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox le'n ciuda Efes.

2 Gunee Jesucrist loon, ne: Fque' ye's cóñ che'n con' ndxè' loo mbi' co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loon le'n ciuda Efes par lab mbi'a cart ndxè' loo mèn co' nqueltàa loon le'n ciuda Efes. Guuz no blu' loo mèna loo ye's ndxè': Taandxè' gunee Jesucrist loon, Jesucrist co' nden gaz con' co' ñaa xal mbèelhui' con ya' Jesucrist co' nac ladli. Gunèen ngue tee Jesucrist xtau' gaz candiler or, ne. Gunee Jesucrist loon:

²—Naneequen xal nzi tee ban gu'. No naneen axta arid nagàn ndxàca loo gu' no nxec yèe gu' no ncha'l'a s

gu' co'se' ndxàc chol yaltii loo gu'. No naneen le' gu' ne'nda'de lugar ngòò mèn ye'rsin' làth gu'. No naneen huen huen mbla's gu' no mbli la's gu' ñeene' ché', lìcque', nac mèn co' mbez nde xo'f zin' mèn xal mèn co' ndxe' di's che'n Jesucrist. No mté'th gu' no mda' gu' cuent le' mèna nac mèn gutyè'!

³Naneen le' gu' ncha'l'a'sque' no naneen le' gu' ndyactiùque' no anze'f ngue xo'f zin' gu' cóñ chenen. No axta nalle' tarte tyoo xà' lezo' gu' no tarte yitac lezo' gu' loo cóñ chenen. ⁴Per nzo thib con' co' indyublasten no co' indxòode lezon ngue li gu' làth gu' co' nac le' gu' ya inque'de lezo' ñèe gu' hues xtàa gu' xal mque' lezo' gu' ñèe gu' hues xtàa gu' co'se' mtlo gu', mqueltàa gu' loo cóñ chenen. ⁵Cona, ngue niin loo gu': Fte' yéc gu' no fte' lezo' gu' xá mod mque'que' lezo' gu' gunèe gu' mèn co' ndxac hues xtàa gu' loo cóñ che'n Jesucrist co' mtlo mbli gu' co'se' mtlo gu' ngòò gu' loo cóñ chenen. Per nalle' blàa yéc gu' no blàa lezo' gu' no fse' gu' mod co' ndxàp gu' loo Diox. Gure li gu' xalque' nac co' mtlo mbli gu' loo cóñ chenen co'se' mtlo gu', ngòò gu' loo cóñ chenen. Tac ne' yiloa, chàa, galen no gacloon ñèen gu' par techeen candiler, co' nee di's, nac gu' loon par, por derech, techeen gu' par más huen ne'tolode yila's mèn loon le'n ciuda Efes. Tataa li non gu' chele' gu' ne'se'de mod ye'rsin' co' ndxàp gu' loo Diox nalle' xal ngue niin loo gu' ndxè'. ⁶Per mastale' tataa ngue li gu', nzo thib con' co' ngue li gu' co' nzo favor che'n gu' no co' ndli par ndxòo lezon cóñ che'n gu'. Con'a nac le' gu' ndxecllooque' ñèe mèn co' nqueltàa con gu' co' ne' lèe nicolait. Na, ne, ndxeclloo ñèen mèna.

⁷Gu' co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox co' ndub nza no co' ndxaad di's, bìn gu' di's co' ndlu' Xpii Natú' che'n Diox loo mèn co' nqueltàa loon chol lugar. Mblu' Xpii Natú' che'n Diox loo mèn taandxè':

—Ryete gu' co' li gan ryo xà' loo cóñ che'n xab izlyo', loo gu'a tan lugar par yòo ban no gu' daa thidtene co'te' nzo non Diox.

Di's co' mnibe' Jesucrist loo Juàñ par que' Juàñ ye's loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox le'n yèez Smirn.

⁸Tolo gunee Jesucrist loon, ne: Juàñ, fque' ye's loo mbi' co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cóñ chenen le'n yèez Smirn par lab mbi' cart ndxè' loo mèn co' nqueltàa loon le'n yèez Smirn. Guuz no blu' loo mèna loo ye's co' que'l loo mèna taandxè': Taandxè gunee Jesucrist loon par tan cuent loo gu' loo ye's ndxè'. Jesucrist gunee loon nzole' Jesucrist ndoore' cue alux con' no nzoque' Jesucrist co'se' yilo lyux alux con', Jesucrist co' nguthque' no mbere Jesucrist, ngro xban Jesucrist tedib vez. ⁹No gunee Jesucrist loon: Daa naneeque' xal nzi tee ban gu'. Naneen co' huen huen le' gu' ngue xecpe' loo cóñ chenen no nzi tyactii gu'. No nonen nague's ya' gu' no nague's nii gu' nzi tee gu' loo izlyo' ndxè'. Per naneen ndxàp gu' huax con' ndac loo bé'. Naneen le' mèn co' mbez nac mèna bin mèn nación Israel, ñii yèe ñii tii mèna cóñ che'n gu'. Per indlu'de mèna nac mèna mèn nación Israel por con' ye'rsin' co' ndli mèna. Ndxe'leque', naneequen nacpe' mèna mèn co' ndli con' ndlya's Mebizya. ¹⁰Ne'zyebte gu' loo con' co' tyactii gu' le'n tiemp ndxè'. Tac Mebizya li par co mèn ndxep gu' lezi'f par ñee Mebizya ñenee' ché' tli Mebizya gan par lá' gu' cóñ che'n Crist no par bixyath gu' par gác gu' mèn ye'rsin' tedib vez. Gác con'a loo gu' nagabte huiz. Per gu' co' toloque' cue nèe loo cóñ che'n Diox no co' ne'yitacte lezo' loo cóñ che'n Diox axta gath gu', loo gu'a daa ta' lugar yòo ban no gu' Diox co' gác loo gu' xal thèb con' ndac co' mbli gu' gan. ¹¹Gu' co' nqueltàa loo

cóñ che'n Diox, gu' co' ndub nza no co' ndxaa'd di's, bìn gu' di's co' ndlu' Xpii Natú' loo mèn co' nqueltàa loon chol lugar. Mblu' Xpii Natú' che'n Diox loo mèna taandxè':

—Ryete gu' co' li gan ryo xà' loo cóñ che'n xab izlyo', loo gu'a yende chó yalquii gác par ryo xà' gu' loo Diox thidtene par tyactii gu' co'se' gath gu'.

Di's co' mnibe' Crist loo Juàñ par que' Juàñ ye's loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox le'n yèez Perg.

¹²Tolo gunee Crist loon, ne: Juàñ, fque' ye's loo mbi' co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cóñ chenen le'n yèez Perg. Guuz loo mèna loo ye's co' que'l xal ngue niin lool ndxè':

—Taandxè' gunee Jesucrist co' ngue no thèb spad co' nalen loo ryop lad par que'en ye's ndxè' loo gu'. ¹³Gunee Jesucrist loon: Daa naneeque' xal nzi tee ban gu'. Naneen le' gu' nabán le'n thèb yèez co'te' thidteneque' ndli mèna con' co' ndlya's Mebizya no con' co' nee lezo' Mebizya. Per mastale' tataa ndli mèna, gu' ndli nèeque' gu' loo cóñ chenen. No thidteneque' ndxela's gu' no ndxàp gu' yalxla's loon. Ne' ne' ngyathla's gu' cóñ chenen no ne' ne' nglá' gu' cóñ chenen co'se' ngòc huiz co'se' mbeth mèn Antip co' altant ndyoo nxo'f zin' cóñ chenen co' mda' cuent cóñ chenen. Mèn mbeth Antip làth gu' par nedrè' le'n yèez Perg co'te' ndli Mebizya co' ndlya's Mebizya loo mèn. ¹⁴Per nzoque' ndxep con' co' indxòode lezon ngue li gu' par nedrè'. Daa nanee le' gu' nqueltàa no ndxep mèn co' nac mèn xley' Balaam le'n yèez Perg. No indlya'ste mèna lá' mèna xley' Balaam. Balaam mquil' thèb mbi' co' ngro' lée Balac pólá par aseli Balac le' mèn nación Israel angue cua'n xtol co'se' hua mèna xít mèn no lua' mèn co' mbec mèn xal thèb gòn o

ofrend loo chol mdo'. No làth xtau'a, asembli Balac par li mèn nación Israel yalburrid no cua'n mèna xin' huan mèna. ¹⁵Lomisque' ne, naneen le' gu' nqueltàa no mèn co' ne'yilode lá' xley' che'n mèn xley' Nicolait. Xley' mèna anze'f ndxeclloon ñèen. ¹⁶Por cona, ngue niin loo gu': Fse' gu' mod co' ndxàp gu'. Blàa yéc gu' no blàa lezo' gu' loo con' ye'rsin' co' nzi tee li gu'. Tac ne' yiloa, chàa, gal neen máa gu' par nedrè' no yoon con mèn xley' Balaam no con mèn xley' Nicolait par ten' mèna co' lin loo mèna xal co'se' nden' mèn yalnè co'se' ndxa'a'd spad lad mèn. ¹⁷Gu' co' nqueltàa loo cóñ chenen, gu' co' ndub nza no co' ndxa'a'd di's, bìn gu' di's co' ndlu' Xpii Natú' loo mèn co' nqueltàa loon chol lugar. Mbez Xpii Natú':

—Ryete gu' co' li gan ryo xà' loo cóñ che'n xab izlyo', na li par que no gu' ryethe con' ndac loo bé' par yende cóñ gác co' nde che loo gu' loo bé'. No lin par que no mèn co' ryo xà' loo cóñ che'n xab izlyo' thib con' co' angtan co' ante daa nanee cóña par que no mèna. Tataa lin loo mèna xal co'se' nda' mèn thib quèea nagus bëelleque' loo thib mèn. Loo quèea ndub thib lèe mbi' co' yende chó non. Ante mèn co' càaya' quèea non chó mbi' nac che'n lèe co' ndub loo quèea.

Di's co' mnibe' Jesucrist loo Juàn par que' Juàn ye's loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox le'n yèez Tiatir.

¹⁸Tolo gunee Jesucrist loon, ne: Juàn, fque' ye's loo mbi' co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cóñ chenen le'n yèez Tiatir par lab mèn cart co' que'l loo mèn co' nqueltàa loon le'n yèez Tiatir. Guuz loo mèn loo ye's ndxè' co' que'l loo mèn xal ngue niin lool ndxè':

—Taandxè' gunee Xgan' Diox loon, Xgan' Diox co' ñaa ngudloo xal bëel co' ndxetoo no co' nquée xnii nii xal

nquée xnii yi'f co' mtembiì mèn. ¹⁹Daa naneeque' xal nzi tee ban gu'. Naneen xá mod nque'que' lezo' gu' ñèe gu' hues xtàa gu' par nedrè' no xá mod ndxàp gu' yalxla's no ndxela's gu' loo cóñ chenen. No naneen xá mod nxo'f zin' gu' zin' cóñ chenen loo mèn no xá mod ncha'la's gu' loo yaltii co' ndyactii gu' por cóñ chenen. No naneen más ndxòo yéc gu' nalle' par ndli gu' ryethe con' ndxè' leque co'se' mtlo ngòo gu' loo cóñ chenen. ²⁰Per nzo thib con' co' indxòode lezon ngue li gu' por nda' gu' lugar nzo thib xa'got làth gu', mastale' non gu' no nanee gu' ilé'de nac con' ngue li xa'gota làth gu'. Lalque' nac xa'gota xal thib xa'got co' ngro' lèe Jezabel co' angngó ban pôla. Xa'got co' ngo ban pôla ngòc thib xa'got ye'rsin'tùb xalque' nac xa'got co' nzo làth gu' nalle'. Tac xa'got co' nzo làth gu' ndxè' mbez le' xa' nde'th cóñ che'n Diox. Per nquediì xa' mèn co' nxo'f zin' zin' cóñ chenen por cóñ che'n xley' co' ndlu' xa'. No ndli xa' par mtlo mbix yéc mèn par li mèn yalburrid no cua'n mèn xin' huan mèn por cóñ che'n xa'gota. No ndlu' xa' loo mèn hua mèn xít mèn no lua' mèn co' mbec mèn xal thib ofrend o góon loo chol mdo'. No tataa mod ncua'n mèn xquin mèn no xtol mèn. ²¹Daa mda lugar loo xa'gota par bel'que' lyàa yéc xa' no bel'que' lyàa lezo' xa' no se' xa' mod ye'rsin' co' ndxàp xa'. Per indlya'ste xa' lyàa yéc xa' no lyàa lezo' xa' par se' xa' mod co' ndxàp xa'. Ne' ne' indlya's xa' lá' xa' par ne'tolode li xa' con' zab co' ndli xa'. ²²Per nalle' lin par lyen thib yíiz loo xa'gota par gaasua' xa' loo lún!. No lomisque', lin par tyactii mèn co' mbli yalburrid con xa'gota chele' mèna ne'lyàade yéc no chele' mèna ne'lyàade lezo' loo con' ye'rsin' co' ndli mèna no chele' mèna ne'cuedte li xal ndli xa'gota. ²³No guthen rye mèn co' mda' lugar thib lîte ngòo mèna loo xley' che'n xa'gota par tataa mod ryete mèn co' nqueltàa loo cóñ chenen, ta' mèna cuent le' daa

nanee no nonen con' co' ndli mèna xtìuz le'n lezo' mèn. No lin par tetìn rye gu' co' ngue li con' ye'rsin!. No lin par tolo gàc con' ndac loo gu', gu' co' ngue li con' ndac. ²⁴ Per loo tedib ned gu' co' nqueltàa loon co' nzo yèez Tiatir, co' indyoo nquede loo xley' xa'gota no co' tarte ta' cuent no co' tarte ñee cóñ che'n co' mbez mèn co' ngòo loo cóñ che'n xa'gota co' nac cóñ che'npe! Mebizya co' be' nacasloo loo chol mèn, gro' xà' gu' loo xa'gota con mèn co' ngòo loo cóñ che'n xley' xa'gota làth gu!. Cona'te no más ñibe'en loo gu' par li gu!. ²⁵ No maste ndlyazen leque gu' fquenap gu' loo con' co' nzi li gu!. No leque gu' fquenap gu' loo mod co' nzi tee ban gu' loo cóñ chenen axta co'se' gàc huiz co'se' gal xin gu!. ²⁶ Ryete gu' co' li gan ryo xà' loo cóñ che'n xab izlyo' no gu' co' ngue lique' con' co' ndxòo lezon no co' ñibe'en loo gu' axta gath gu', na ñibe' le' gu' ñibe' loo mèn chol nación huiza ²⁷ xalque' mnibe' xuden Diox loon par ñibe'en loo mèn chol nación dib athu loo izlyo!. Tataa ñibe'en loo gu' par ñibe' gu' loo mèn chol nación dib athu loo izlyo!. No ñibe'en loo gu' ñibe' yèepe' gu' loo mèn chol nación dib athu loo izlyo' par gàca co'se' mèna ne'tyalte tyubdi's loo gu', telux gu' mèna xal co'se' ndlé' mèn thib yàt co'se' ndlìa mèn thib ro var yi'f lad yàt. ²⁸ No lin par gàc con' roo con' xèn loo mèna. No lin quée xnìi mèna xal nquée xnìi mbèelhui' co' ndlyen ndxáal xtil' huiza co'se' gal xin mèna. ²⁹ Gu' co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox, co' ndub nza no co' ndxaa'd di's, bìn gu' di's co' ndlu' Xpii Natù' che'n Diox loo mèn co' nqueltàa loon chol lugar.

Di's co' mnibe' Jesucrist loo Juàn par que' Juàn ye's loo mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox le'n yèez Sard.

3 Tolo gunee Jesucrist loon, ne:
Juàn, fque' ye's loo mbi' co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co'

nqueltàa loo cóñ chenen le'n yèez Sard par gab mbi' loo mèna xal ngue niin lool ndxè!:

—Taandxè! gunee Jesucrist co' nzo Xpii Natù' loo no co' nden gaz con' co' ñaa xal mbèelhui!. Daa naneeque' xal nzi tee ban gu!. Daa nanee le' gu' pente ndxela's loon no pente non gu' no nda' gu' cuent cóñ chenen mastale' mbez gu', no mbez taamas mèn, altant nzi gu' loo cóñ chenen. ² Nalas gure gu' no bdi'x xnìi yéc gu' no bdi'x xnìi lezo' gu!. No bli ñee gu' gu' loo con' co' be' ndxela's gu' loon. Tac casque' mblá'le' gu' no mbyathla'sle' gu' xal mtlo mblí gu' co'se' mtlo gu', ngola's gu' loon. Ñeen le' con' co' ngue li gu' inacte con' nali no con' nambìi loo Diox co' nac Diox daa. ³ Fte' lezo' gu' xal nac co' mté'th gu' no co' mblu'en loo gu!. Ftolo que tee li gu' con'a. No bli gu' par lyàa yéc gu' no lyàa lezo' gu' par se' gu' mod co' ndxàp gu!. Chele' gu' ne'gàcte mèn co' yà'x xnìi yéc no co' yà'x xnìi lezo' par gàc gu' mèn nalas loon no loo cóñ chenen, nee gu' nee gu!. Tac ne' yiloa, chàa, gal neen máa gu' par nedrè' xal co'se' ne'ta'de mèn cuent ndlyàa huan' no xal co'se' ne'fieede mèn coyor lyàa huan' liz mèn. Sya, ñee gu' xá ñiaa cóñ gàc loo gu!. ⁴ Mastale' tataa ndxàca loo gu', nzoque' ndxep mèn le'n yèez Sard co' nqueltàa no gu!. Mèna incua'nte xquin no xtol par gàc mèna xal thib con' xin no thib con' cap loo Diox. Mèna que tee con daa loo bé' por nac mèna mèn nali no mèn mambìi loon no loo Diox tac tataaque' ndxàal gàca loo mèna. ⁵ Mèn co' li gan ryo xà' loo cóñ che'n xab izlyo!, mèna thidtene gàcque' mèn nali no mèn nambìi loo bé!. No ne'ton'ten lèe mèna loo libr co'te' ndub lèe mèn, mèn co' yòo ban no Diox thidtene. Ndxe'leque', daa ta' cuent loo Diox no loo angl che'n Diox le' mèna nac mèn che'npe' daa. ⁶ Gu' co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox, gu'

co' ndub nza no co' ndxaa'd di's, bìn
gu' di's co' ndlu' Xpii Natú' loo mèn co'
nquelràa loo cóñ che'n Diox chol lugar.

**Di's co' mnibe' Jesucrist loo Juàn par que' Juàn ye's loo mèn co' nquelràa
loo cóñ che'n Diox le'n yèez Filadelf.**

⁷Tolo gunee Jesucrist loon: Juàn,
fque' ye's loo mbi' co' ndyoo ner no co'
ndyoo naa loo mèn co' nquelràa loo cóñ
chenen le'n yèez Filadelf par lab mbi'
cart ndxè' loo mèn co' nquelràa loon
le'n yèez Filadelf. Guuz loo mèna xal
ngue niin lool ndxè':

—Taandxè' gunee Jesucrist loon,
Jesucrist co' nac xa' natú' no co' nac
licpe' Jesucrist co' ndxàp rye loothe
con' roo no con' xèn la's nii Jesucrist
no la's ya' Jesucrist par ñibe' Jesucrist
loo ryethe con' loo bé' no loo izlyo',
Jesucrist co' nac thidte xa' co' ñibe' loo
mèn par thib lite yòo mèn loo bé' loo
Diox no co' ñibe' loo taamas mèn par
ne'yòo ban node mèna Diox loo bé':
⁸Daa naneeque' xal nzi tee ban gu'.

Daa mibli mxyal' ned mxyal' yó' loo gu'
par ya lo gu' yalbàn no te'th gu' loo
taamas mèn cóñ chenen. No mblin par
yende chó mèn tau' ned tau' yó' loo gu'
par ca' mèna loo gu' par ne'tolode co
gu' yalbàn cóñ chenen. Mastale' be'te'
ndxàp gu' fuerz no be'te' ndxác gu' co
gu' yalbàn no te'th gu' loo mèn cóñ
chenen, naneen le' gu' ndlique' cas
di's ndac co' mtan'en di's loo gu' no
ne' ne' tar cà' di's gu' lèen, co' nac daa.
⁹Por cona, lin thib con'. Lin le' mèn
co' nquelràa loo cóñ che'n Mebizya, co'
nac mèn gutyè', co' mbez le' mèna nac
mèn nación Israel per ilicte nac mèna
mèn nación Israel, loo mèna na li le'
mèna tyub xib loo gu' par ñee mèna
no ta' mèna cuent le' daa nque'que'
lezo' ñèen gu'. ¹⁰Gu' mcha'l'a's no mxec
yèe gu' loo chol yalquìi xal mnibe'en
loo gu'. Por cona, daa ne'lá'ya'de gu'.
Quenapen gu' co'se' gac tiemp li Diox

con' ryes loo mèn no tetìi Diox mèn
axta plóthe, mèn co' nabán dib athu
loo izlyo', mèn co' ne'ngala'ste loo Diox
no loo cóñ che'n Diox. ¹¹Hui' gu' nexa.
Daa ne'lyen'te par gal xin gu'. Ftolo que
tee ban ndac gu' loo cóñ chenen xal
mté'th gu' no xal non gu' cóñ chenen
par gacà loo gu' yende chó mèn cuee
cà' gu' par li mèna gan ne'yòo ban
node gu' Diox thidtene co'se' gath gu'.
¹²Mèn co' li gan ryo xà' loo cóñ che'n
xab izlyo', na li le' mèna yòo loo Diox
loo bé' par thidtene yo no mèna Diox.
No lin le' mèna yan' loo Diox xal thib
pilar o nac mèna xal nii arc che'n thib
yòobé' co' yende chó cuin no co' yende
chó cobii. No lin par tyub lèe mèna le'
mèna nac mèn che'npe' Diox. No lin
le' mèna gac mènpe' ciuda Jerusalén
co' cue yiloa co' li Diox ryo' loo bé' par
lyàa ciudaa loo izlyo'. No lin le' mèna
yo no daa thidtene par thidteneque' gac
con' roo con' xèn loon con mèna. ¹³Gu'
co' nquelràa loo cóñ che'n Diox, gu'
co' ndub nza no co' ndxaa'd di's, bìn
gu' di's co' ndlu' Xpii Natú' loo mèn co'
nquelràa loon chol lugar.

**Di's co' mtel' Jesucrist loo
mèn co' nquelràa loo cóñ che'n
Diox le'n yèez Laodice.**

¹⁴Tolo gunee Jesucrist loon, ne: Juàn,
fque' ye's loo mbi' co' ndyoo ner no co'
ndyoo naa loo mèn co' nquelràa loo
cóñ chenen le'n yèez Laodice par lab
mbi' cart ndxè' loo mèn co' nquelràa
loon le'n yèez Laodice. Guuz loo mèna
cóñ che'n di's ndxè' xal ngue niina lool
ndxè':

—Taandxè' gunee Jesucrist loon,
Jesucrist co' nac mbi' nalì no mbi'
nambìi co' inquediide. Jesucrist nacpe'
thib xa' co' nalì nda' cuent. No di's co'
nda' Jesucrist cuenta nac di's licpe'.
Por cóñ che'n Jesucrist mblec Diox no
mtoxcua' Diox ryethe con' co' nzo loo
bé' no ryethe con' co' nziri' loo izlyo'.

¹⁵Daa naneeque' xal nzi tee ban gu'. Naneen le' gu' indxela's ndacte loon co' huenleque'. No naneen imbede gu' altant loo cóñ chenen par lu' gu' cóñ chenen loo mèn. Alithe nziri' gu' loo cóñ chenen. Indyóode gu' cóñ chenen. iOj, ché' co' gác gu' mèn co' altant cue loo cóñ chenen, huen! O más huen ndoo lìte ryo' gu' loo cóñ chenen thidtene. Nee teeca. ¹⁶Per com le' gu' alithe nziri' loo cóñ chenen, no indlide gu' cas loo cóñ chenen, ne' ne' inac gu' mèn co' gab thidtene lá! gu' cóñ chenen, no ne' ne' inac gu' mèn co' gab altant tyoo gu' loo cóñ chenen, leque daa li thidtene go'en gu' làth mèn co' nzo loo cóñ chenen xal co'se' ndli mal con' nduhua mèn lezo' mèn no mbere lezo' mèn con' nduhua mèn. Tataa lin par go'en gu' loo cóñ chenen thidtene. ¹⁷Gu' mbez anze'f ndxáç gu' non gu' cóñ chenen. No mbez gu' huen huen mté'th gu' cóñ chenen. No mbez gu' anze'f huen nziri' gu' loo cóñ chenen. No mbez gu' yende chó loo con' ndxetoo gu' loo cóñ chenen. Per ne'ta'de gu' cuent le' loo cóñ chenen nac gu' xal mèn co' nzi tee yilo yilux, no xal mèn co' nalyat ñaa co' ndyac yaltíi, no xal mèn sieu, no xal mèn co' nquée mbii yéc co' nzi tee che. ¹⁸Por cona, ngue co'xen loo gu' thib lite yòo gu' loo cóñ chenen par huen té'th gu'. No tyubdi's gu' co' niin loo gu' par gác gu' mèn nali no mèn nambii loon xal mèn co' ndxoc xab lar' nagus bëelleque' par ne'cuede gu' loon xal mèn co' nzi tee che par tataa mod lu' gu' nthyonque' gu' ñée gu' daa. No bna'b gu' loon par lin par tyub xnìi yéc gu' no tyub xnìi lezo' gu' loo cóñ chenen. ¹⁹Daa ngyoo mèn no nco'xen mèn, mèn co' nque' lezon ñien. Cóna, ndlyazen ndxàal gác gu' mèn co' tyoo altant loo cóñ chenen no mèn co' ten' cóñ chenen no mèn co' ta' cuent cóñ chenen. No ndlyazen, por derech, blàa yéc gu' no blàa lezo'

gu' par zye' mod ye'rsin' co' ndxàp gu' loo cóñ chenen par ned nzo gu' ndxè!. ²⁰Hui' gu' nexa. Daa nac xal mèn co' ngue bez mèn ro puert liz mèn. Ngue beden par gòn gu' ron par tataa mod xal' gu' lezo' gu' no xal' gu' xtùuz gu' par tyal gu' ñibe'len loo gu' xal ndxàal gáca. No chele' gu' ndxòn di's co' ngue niin loo gu' ndxè!, le' sya, thidte gác na' loo cóñ chenen. ²¹Mèn co' li gan ryo xà! loo cóñ che'n xab izlyo', daa li gác loo mèna thidte yo no mèna daa co'se' gác huiz ñibe'len loo alux con!. Ndlyazen tataa gáca loo mèna xalque' co'se' ngolo mblin gan loo Mebizya co'se' mque tee'en loo izlyo!. Por cona, nalle' thidte nac daa con xuden Diox loo alux con' co' ñibe' xuden Diox. ²²Gu' co' nqueltàa loon co' ndxòn di's no co' ndxaa'd di's, bìn gu' di's co' ñii Xpii Natú' che'n Diox loo gu'!

**Juàn ngue lu' le' alux mèn
co' nzo loo bé' loo Diox, mèna
ndyub xib loo Diox no ncòo'
mèna yéc mèna loo Diox.**

4 Ngolo mblu' Jesucrist loon par mque'en ye's loo mèna, ale mxaquen mdoo xal' thib puert loon loo bé' par mbui'en le'n bé'. No, chàa, mbìnén thib di's co' mxaquen mbyèn xal co'se' cabii ncuez mèn thib trompet. Mbìnén gunee thib mbi' loon co' ngòc leque mbi' co' nerleque' gunii loon. Gunee mbi' loon:

—Fquée trè!, Juàn, par lu'en ryethe con' co' gác loo mèn loo izlyo' le'n tiemp co' yi'th nque.

2 Leque hora, mbli Xpii Natú' che'n Diox par, chàa, nguan le'n loo bé!. No mbli Xpii Natú' che'n Diox mbui'en thib asient co'te' ndyub Diox co'te' ñibe' Diox le'n loo bé!. No gunèen ndub thib mbi' loo asienta. ³Mbi' co' ndub loo asienta, ante ndxaa'd xnìi mbi'a no ndxaa'd bëel mbi'a xal ndxaa'd xnìi no ndxaa'd bëel thib loo quèe co' lèe quèe

jasp no xal tedib loo quèe co' nquéeguè' xnìi co' lèe quèe cornalin. Dib vuelt loo asient co'te' ndub Diox gunèen ndoo thib arc mbèel qui'th. Arc co' nac mbèel qui'tha ndxxaa'd xnìi no ndxxaa'd bëel xal ndxxaa'd bëel no xal ndxxaa'd xnìi loo thib loo quèe co' lèe quèe esmerald.

⁴ Gunèen nziri' taagal fthap asient dib vuelt loo asient co'te' ndub Diox. Loo asienta ndub thib thib mèngool co' ngòc gal fthap mèngool. Mèngoola noc xab ampurte lar' nagus bëelleque'. No gunèen nzi'f anabte coron or yéc rye mèngoola.

⁵ No gunèen ndxà'x bëel gundi co'te' ndub mbi' loo asient co' ndoo xtau' taamas asient. Mbìnен ngulàa gundi no ndxas ndlya'b gundii. No gunèen nzi'f yol gaz manoj ye'rbeèl loo asient co' ndoo xtau' taamas asient. Gaz manoj ye'rbeèl co' nzi'f yola ndlu' cóñ che'n Xpii Natú' che'n Diox.

⁶ Gunèen, ne, co'te' ndoo asienta nziri' thib con' co' ñaa xal ñaa nítto' co' xèe nziri' co' ndri'th xnìi par xís xal vidr.

Xtau'the con' co' ñaa xal ñaa nítto'a no dib vuelt co'te' ndoo asient co' mbui'en nera mxaqueñ nziri' thap con' co' ñaa xal thap loo má' co' naban. Má'a nzib ngudloo ned loo má' no ned xís má'. Dib lad má'a nzib ngudloo má'.

⁷ Ner má' ñaa loo xal ñaa thib mbee's co' ndoo yis lox yen. Le' mbryop má' na, ñaa loo xal ñaa thib laa ngon. Le' mbyon má' na, ñaa loo xal ñaa loo thib mbi'. Le' dyap má' na, ñaa loo xal ñaa thib mtii co' nxobii.

⁸ Dyap loo con' co' ñaa xal má' co' nabana, thib thib má'a mque no xop xíl'. Par le'n xíl' má' no par xís xíl' má' gunèen nzib ngudloo má'. No ze no yál' thidtene mbez má':

Anze'l natú' nac U', Tad Diox, U' co' ndxàp rye loothe con' roo no con' xèn la's nii U' no la's ya' U', U' co' thidteneque' nzo.

⁹ No cadque' co'se' mbez dyap má' co' nabana, mbez má': Con' roo con' xèn nac U', Tad. No be' taaguè' mbez má':

Ante loo U' tolo gàc con' guryath no con' guryèn.

Mbez má', ne:

Diox quix non U'
loo Diox co' ndub loo asient co'
ndoo xtau' loo rye asient, Diox co'
thidteneque' naban.

¹⁰ Lomisque' tiemp, ne, ryete gal fthap mèngool co' ndub loo gal fthap asient co' ndoo dib vuelt loo asient co' ndoo xtau'a, ndyu xib loo Diox co' ndub loo asient co' ndoo xtau'a, Diox co' thidtene naban. No mbec mèngoola coron co' ndub yéc mèngoola xàn' nii Diox co' ndub loo asienta. No mbez mèngoola loo Diox:

¹¹ Tad, U' co' nac Diox nu', thidtene U' nac Diox co' ndxàal ñee mèn loo le' U' nac Diox roo no Diox xèn. No loo U' ndxàal ñee mèn di's co' nac di's guryath no di's guryèn. No thidtene U' nac Diox co' ndxàalpe' ñibe' loo alux con' co' mblec U' xalque' ndli U'. Tac U' mqli par mblec U' no mxèn' U' izlyo' no ryethe con' co' nziri' loo izlyo' no co' ndxú' loo bé'. No mqli U' ryethe con' co' nac izlyo' no ryethe con' co' nac bé' xal gunee lezo' U'.

Juàn ngue ta' cuent mxyo'f loo thib libr no mxyo'f loo thib mbacxil' yen' loo Juàn.

5 Lomisque' mxaqueñ ne, ale mxyo'f loo loon le' mbi' co' mdub loo asienta nzo thib roll ye's co' nadùuz ya' mbi' co' nac ladli. Loo ye'sa ndub di's par xís ye's no ndub di's par le'n ye's. No natedó' ye's co' nadùuza con gaz le' cint co' lèe flej.

² No gunèen thib angl co' nac thib angl roo angl xèn. Angla mnibdi's loo rye mèn co' nzi tya. Cabii mnibdi's angl:

—¿Chó thib gu' ndxàal xac cint co' natedó' lad ye's co' nadùuz co' nzo ya' xá' co' ndub loo asient ba', yey?

³ Per ne' loo bé', no ne' loo izlyo', no ne' le'n ye'rbił ne'ngode mèn co' ngác nxac cint co' natedó' lad ye's co'

nadùuza. No ne' ne' ngác mèn hui' mèn loo ye'sa, ne, tant mzyeb mèn cón che'n con'a. ⁴Le' daa na, ne' tí' yéquen no ne' tí' lezon mbínen tac yende chó ngác nxac cint lad ye's co' nadùuza. Ne' ne' yen chó gác lab ye'sa. Ne' ne' yen chó gác hui' loo ye'sa. ⁵Sya, thib mèngool co' nzo làtha gunee loon:

—Ne'tolode góñ'l, Juàñ. Mbi' co' ne' tedib lèe xal lèe Mbee's, mbi' co' nac bin che'n thib mbi' co' negro' lèe Judá co' mbloj msi' bin co' nac thib ned mèn co' nac che'n mèn nación Israel, mbi'a nac bin che'n thib mbi' co' negro' lèe David co' ngòc rey póla. No nac mbi' thib mbi' roo no thib mbi' xèn. Mbi'a mblile' gan par mblí Diox ndxàp mbi' con' la's nii mbi' no la's ya' mbi' par gác mbi' cho' mbi' gaz le' cint co' lèe flej co' natedó' ye's co' nadùuz ba!. No yiloa xal' mbi' loo ye's ba' par tlo li mbi' gác yalti loo mèn loo izlyo!.

⁶Látha, mxaqueñ gunèen ndoo thib mbacxil' yen' loo asient co' ndoo xtau'the loo rye mèngoola no loo dyap mál' co' nabana. Mbacxil'a nee di's nac Jesucrist. Mxaquen ale fiia mbacxil'a xal fiia mbacxil' co' mbeth mèn no co' negro xban tedib vez. Mxaquen le' yéc mbacxil'a ndub gaz cach. No mxaquen nzi'f gaz ngudloo mbacxil' lad yéc mbacxil'. Per rye gaz ngudloo mbacxil'a, co' nac Jesucrist co' mbyú' loo loon, nee di's ndlu' cón che'n Xpii Natú' che'n Diox co' mtel' Diox loo izlyo!. ⁷Gunèen ngo che mbacxil' co' nac yub Jesucrist. Ngua mbacxil', co' nac Jesucrist, co'te' ndub Diox co' ndub loo asient co' ndoo xtau'the loo rye mèna. Mxen Jesucrist ye's co' nadùuz co' nzo ya' Diox ladli. ⁸Co'se' ngolo mxen Jesucrist ye's co' nadùuza, dyap mál' co' nabana co' nziri'a no ryete gal fthap mèngool co' nziri'a mdub xib loo Jesucrist. Nde nxon', thib thib mèngool nden arp. No ngue no thib thib mèngoola thib loo cop or ya' mèngoola. Le'n cop ora mzyè du'r yal',

co' nee di's, nac di's co' mbez mèn loo Diox co'se' mbez mèn Diox, mèn co' nzo loo cón che'n Diox. ⁹No mbi'l ro rye mèna thib himn cub co' nac di's ndxè:

Thidte U' co' nac Tad Jesucrist nac xa' co' ndxàal tyen ye's co' nadùuz ndxè' no xac U' rye gaz le' cint co' natedó' ye'sa. Tac mèn mbeth U'. No con ren ladpe! U' co' mxyo co'se' mbeth mèn U', con rena mxi' U' nu' loo con' ryes no mblá! U' nu' par ngòc nu' mèn co' ngòole' loo cón che'n Diox, nu' co nac mèn chol bin, no co' nac mèn co' ndyoodi's chol di'stèe, no co' nac mèn chol nación.

¹⁰Mbli U' par nac nu' mèn nacionpe' U' par ñibe' U' loo nu'. No mbli U' nac nu' mèn co' mbez con' roo no con' xèn no con' natú' nac Diox loo mèn. Nac nu' mèn co' mbez con' roo no con' xèn no con' natú' loo Diox, ne. Tataa mod nxo'f zin' nu' zin' co' mxo'f zin' U' loo nu'. Ndli nu' sirv loo U', Tad. No ñibe' no nu' U' loo izlyo' yiloa.

¹¹Ngoloa, chàa, gunèen huax angl. No mbìnен di's co' gunii rye angla. Angla ngureri' gax co'te' ndoo ner asient co'te' ndub Diox, co' nee di's, dib vuelt ned xís rye gal fthap mèngool co' nzi ndub no ned xís dyap mál' co' nabana. Angl co' ngureri'a ngòc anglléy' co' yende chó mèn ngác ndlab. ¹²Cabii mbez rye angla, ne:

Loo Jesucrist co' ngòc xal mbacxil' co' mbeth mèn, loo Jesucrist ndxàal ñibe' Diox par ñibe' Jesucrist loo alux con'. No ndxàal gác che'npe' Jesucrist ryethe con' co' nziri!. No ndxàal gác che'npe' Jesucrist ryethe con' co' ndxàal li ryethe mèn, no ryethe angl, no ryethe taamas con' co' nzo loo bé' no co' nziri' loo izlyo' par gác con' guryath no con'

guryèn loo Jesucrist. No ndxàal gác le' ryethe mèn, no ryethe angl, no taamas con' tolo li par gác Jesucrist xa' roo no xa' xèn loo ryethe con!. No ndxàal gab mèn, no angl, no taamas con' con' roo no con' xèn cóñ che'n Jesucrist loo taamas mèn.

¹³No mbìnen gunii ryethe con' co' mxèn' Diox no co' mblec Diox, que naca con' co' nzo loo bél', que naca con' co' nziri' loo izlyo!, que naca con' co' nzo xàn' le'n izlyo!, co' nee di's, ye'rbiil, que naca con' co' nzo loo nítto! no le'n nítto! loo Diox co' ndub loo asient no loo Jesucrist co' ndoo loo Diox. Mbez ryethe con'a:

Diox roo no Diox xèn nac Diox no con' roo no con' xèn mbli Diox. Diox guryath no Diox guryèn nac Diox. Gác con' roo no con' xèn loo Diox thidtene. No ta' na' lugar gác nado' na' loo Diox thidtene, loo Diox co' ndub loo asient. No loo Jesucrist co' ndoo loo Diox mbez na' rye con'a. Ndlya's na' gác con'a loo Diox no loo Jesucrist thidtene.

¹⁴Le' dyap má' co' naban co' nziri'a mbez taandxè!, ne:

—Aa. Tataaque' gáca.

Lomisque' ne, ryete gal fthap mèngool mdub xib loo Diox co' ndub loo asient. No mcòo' mèngoola yéc mèngoola loo Diox, Diox co' naban thidtene.

Trè' ndlu' cóñ che'n gaz cint co' nac flej.

6 Láth be' ndyaquen be' ndoon loo bél', mxaquen gunèn le' mbacxil' co' ngòc Jesucrist mcho' ner cint co' nac gaz cint co' nac flej. Ngoloa, mbìnen gunii thib má' co' nac dyap má' co' naban con thib bii co' mbyèn xal co'se' ndlyàa gundii. Gunee má'loon:

—Que de par ndxè!, Juàn, sya, hui'l cóñ gáca.

²Sya, nguan co'te' nzi má'. Gunèn ndoo thib huay color nagus tya. Ndub

thib mbi' huay. No nzo thib huad ya' mbi'. No mxaquen gunèn mdub thib xa' thib coron yéc mbi' tac mbli mbi' gan loo huax xó' loo mèn loo izlyo!. Ngoloa, nda mbi' tedib vez par tolo li mbi' gan huax xó' loo mèn loo izlyo!.

³Co'se' mcho' Jesucrist mbryop cint co' nac flej, mbìnen gunee mbryop má' co' naban loon:

—Que de par ndxè!, Juàn, sya, hui'l cóñ gáca.

⁴Sya, nguan co'te' nzi má'a. Mberen, mxaquen gunèn ndoo tedib huay color nane. Le' mbi' co' ndub huay na, loo mbi'a mbli Diox par gáp mbi' huax con' la's nii mbi' no la's ya' mbi' par gác mbi' yis yaa loo mèn loo izlyo!. No li mbi' le' mèna guth thib xtàa mèn no tedib xtàa mèn. No mda' thib mbi' thib spad roo mcàa mbi' par li mbi' con' co' li mbi'.

⁵Co'se' mcho' Crist mbyon cint co' nac flej, mbìnen gunii mbyon má' co' naban. Gunee má' loon:

—Que de par ndxè!, Juàn, sya, hui'l cóñ gáca.

Sya, nguan co'te' nzi má'a. Mberen, mxaquen gunèn ndoo thib huay color nagat. Le' mbi' co' ndub huay na, nzo thib balans ya!. ⁶Mbinen, ne, mbyèn thib di's làth dyap má' co' nabana co' mbez:

—Ante dyo' thib kil triu por xop pes co' ndli mèn gan thib huiz zin!. No dyo' son kil nzob triu, co' lèe sabad, por xop pes co' ndli mèn gan thib huiz zin!. Per indlyasten teluxl aceit ya guy no vin.

⁷Co'se' mcho' Jesucrist dyap cint co' nac flej, mbìnen gunii dyap má' co' naban. Gunee má' loon:

—Que de par ndxè!, Juàn, sya, hui'l cóñ gáca.

⁸Nguan co'te' nzi má'a. Sya, mxaquen mbui'en ndoo thib huay color guu's loo má'a. Le' mbi' co' ndub huay na, lèe yalguth. Xís mbi' tolo nde nque taamas con' co' tolo tyactii mèn. No leque yub Diox mda' lugar par ngòp

mbi' con' la's nii mbi' no con' la's ya'
mbi' par li mbi' gath thib part mèn co'
nac thap part mèn co' nzo dib athu loo izlyo!. Li mbi' par gath mèn loo xó!. Li
mbi' par gath huin mèn. Li mbi' par gath mèn loo yilíz. Li mbi' par guth
má! huan co' nzo yii den loo izlyo! mèn.
No gunèen ngue dó! ye'rbiil par ned xis
huay, co' nee di's, le'n ye'rbiil lyàa rye
mèn ye'rsin' ndxè! co' li mbi' gath.

⁹Co'se' mcho! Crist ga'y cint co' nac
flej, gunèen alm no xpii mèn co' nguth
por cóñ che'n di's ndac che'n Diox no
por ngo mèn yalbàn no mda' mèn cuent
cón che'n Diox loo xtàa mèn no maste.
Alma no xpiia nzo xàñ! mes, co' nee di's,
nac loo còo! loo Diox. ¹⁰Cabii mbez
alma no xpiia loo Diox:

—Tad, U' co' nac Tad natú! no U' co'
nac lìcpe! Tad co' ndlique! xal ncàbgòn
U' li U' loo mèn, ɔaxta pól tub rez U'
no co xtàa U' loo mèn xalque! mbli no
mèn nu' co'se' mbeth mèn nu' loo izlyo!,
à!, Tad?

¹¹Leque sya, gunèen mdoc thib thib
alma no xpiia xab alm no xpii co' nac
lar' nagus. No mbìnен di's co' gunii
Diox loo alma no loo xpiia:

—Bli gu' descans taandxepte tiemp
axta tyaa tant mèn co' gath xal nguth
gu' por mxo'f zin' mèna cóñ che'n
Jesucrist. Mèna gàc mèn hues xtàa gu'
por cóñ che'n Jesucrist co' guth yèe
mèn loo izlyo!.

¹²Co'se' mcho! Crist xop cint co' nac
flej co' nde nque, láth ndoo hui'en loo
con'a, chàa, mbuin thib xòo brut. Nde
nxon!, ale mcua loo huiz. Gunaa loo
huiz xal ñaa thib le' lar' nagat, co' nee
di's, thidtene mcua xin no mcua
yat loo izlyo!. Lomisque! ne, dib loo
mbe' gunaa xal ñaa ren. ¹³No gunèen
ngòb huax mbèelhui' co' nzi'f loo bé'
loo izlyo!. Ngòb mbèela loo izlyo! xal
co'se' ngol' mbii yaa ngud yaa ngue's
no ndxàb anglyo rye nguud yen' loo
yòo. ¹⁴Nde nxon!, chàa, mdyon' loo

bé!. Mxaquen mdyùuz loo bé' xal co'se'
nthùuz mèn thib le' ye's. Le' rye yii
no rye den na, mbuin no mzye' yii
den co'te' mdub yii den. Lomisque! ne,
mbuin rye yòo biiz co' ngureri' le'n
níttó!. No mzye' yòo biiz co'te' nziri'
yòo biiz le'n nítto!. ¹⁵Le' rye mèn co'
mnibe' dib athu loo izlyo! na, mèn co'
ngòc rey, mèn co' ngòc gobiern, mèn co'
ngòc mèn nac zin!, ryete mèna mcasloo
le'n ye'r quèe co' ndub le'n yii no co'
ndub le'n den. Thidte mcasloo mèna
con rye mèn roo no rye mèn xèn, con
rye mèn ric, con rye mèn co' ñibe' loo
solidad, con rye mèn co' ngòp con' la's
nii no la's ya!, no con rye mèn co' ngòc
moz yèe, no con rye mèn co' ngòc mèn
co' yende chó mèn ñii loo co' yende
chó mèn nguree ncà, ne. ¹⁶Ryete mèna
ngure rez loo yii no loo quèe rhuel:

—Ngàc gu' cóñ ngàc gu!. Huen gulàa
gu' loo nu!. No casloo gu' nu' loo
Diox co' ndub loo asient par lyá! nu'
loo yaltii tín' co' li Mbacxil! co' nac
Jesucrist loo nu' yiloa.

¹⁷iAy, Dio's!, nase mzinle! huiz co'se'
tetìi U' nu!, por derech, no ɔchó nu' xec
loo yaltii co' li U' loo nu'? Yende mod
xec nu!, yey.

**Trè' ndlu' cóñ che'n mèn co' nac
si' fchop bin mèn nación Israel.**

7 Co'se' ngolo gunèen ryethe con'a,
mxaquen gunèen thap angl co'
ndoo dyap lad ro izlyo!. Angla ngue
tau' loo mbii dyap lad ro izlyo! par
ne'xyo'fte mbii thidtene chol lugar loo
izlyo! no ne'xyo'fte mbii loo nítto!, ne.
No ngure xee mbii axta nec thib laa
ne'ngüinte loo yaa loo izlyo! no axta
nec thib le' yix ne'ngüinte loo izlyo!.
²No gunèen tedib angl co' nde par
ned ndlyen huiz. Angla ngo thib sell
che'n Diox ya!, Diox co' naban thidtene.
Angla cabii ngrozèe loo dyap angl co'
nziri' dyap lad ro izlyo! co' mbli Diox
par ngòp angl con' la's nii angl no con'

la's ya' angl par li angl yalquìi loo izlyo'
no loo nítto'. Ndxab angla loo dyap
angl:

³—Nellide gu' yalquìi loo izlyo', ne'
loo nítto', ne' loo chol yaa nayèe co'se'
tarte que' nu' sell lechuz mèn co' nxo'f
zin' zin' cón che'n Diox na'!

⁴Ngoloa, mbinen plópe' mèn ngòc
mèn co' mquée sell lechuz tiempa.
Loo rye mèna ngòc thòb ayo nzo cho'
fthap mil mèn, mèn co' nac ante bin
mèn co' nac si' fchop ned mèn co' nac
mèn nación Israel. ⁵Mquée sell lechuz
si' fchop mil mèn co' ngòc bin che'n
thòb mbi' co' ngro' lèe Judá. Mquée
sell lechuz taasi' fchop mil mèn co'
ngòc bin che'n thòb mbi' co' ngro' lèe
Rubén. ⁶Mquée sell lechuz taasi' fchop
mil mèn co' ngòc bin che'n thòb mbi'
co' ngro' lèe Gad. Mquée sell lechuz
taasi' fchop mil mèn co' ngòc bin che'n
thòb mbi' co' ngro' lèe Aser. Mquée sell
lechuz taasi' fchop mil mèn co' ngòc
bin che'n thòb mbi' co' ngro' lèe Neftalí.
Mquée sell lechuz taasi' fchop mil mèn
co' ngòc bin che'n thòb mbi' co' ngro'
lèe Manasés. ⁷Mquée sell lechuz taasi'
fchop mil mèn co' ngòc bin che'n thòb
mbi' co' ngro' lèe Simeón. Mquée sell
lechuz taasi' fchop mil mèn co' ngòc
bin che'n thòb mbi' co' ngro' lèe Leví.
Mquée sell lechuz taasi' fchop mil mèn
co' ngòc bin thòb mbi' co' ngro' lèe
Isacar. ⁸Mquée sell lechuz taasi' fchop
mil mèn co' ngòc bin che'n thòb mbi' co'
ngro' lèe Zabulón. Mquée sell lechuz
taasi' fchop mil mèn co' ngòc bin che'n
thòb mbi' co' ngro' lèe José. No mquée
sell lechuz taasi' fchop mil mèn co'
ngòc bin che'n thòb mbi' co' ngro' lèe
Benjamín.

Trè' ndlu' le' Juàn gunèe mènléy' co' noc xab anabte lar' nagus.

⁹Ngoloa gunèen mquée sell lechuz
rye mèna, chàa, mxaquen gunèen nziri'
huax mèn co' nac che'n ryethe nacion

no co' nac che'n ryethe bin mèn co'
ndyoodi's chol di'stèe, co' nee di's, nac
mèn dib athu loo izlyo!. Nziri' mèna.
Nzi ndoo ga' mèna dib vuelt loo Diox
no loo Mbacxil' co' nac leque Jesucrist
co'te' ndub Diox loo asient. No nec thòb
mèn ne'ngácte ndlab mèna tant thòb
mèna nziri'. No noc xab mèna anabte
lar' nagus. No ryete mèna nzo thòb thòb
yin ya!. ¹⁰Ryete mèna cabii mbez yèe.
Mbez mèna:

Diox na' co' ndub ñibe' loo asient
nac xa' co' mtelá' na' loo con' ryes.

Diox mbli con'a loo na' por cón che'n
mbacxil' co' nac leque Jesucrist.

¹¹Nde nxon', ryete angl nzi ndoo ga'
dib vuelt loo Diox co' ndub loo asient
no dib vuelt loo rye mèngool no loo
thap má' co' ñèen nabán. Co'se' ngolo
tataa ngurez ryete mèna, ryete angla
mcotloo loo yòo loo Diox co' ndub loo
asient. No mcòo' angl yéc angl loo Diox.

¹²Mbez angl:

Tatua' gàca. Gab na' di's roo no
di's xèn no di's natú' cón che'n Diox
loo mèn. No lomisque', ndlya's na' ante
loo Diox tolo gàc con' roo no con' xèn
thidtene. Lomisque' ne, gab na' ante
Diox nac xa' co' ndxác alux con!. No
ante loo Diox gab na': Diox quix non U',
Tad Diox, por ryethe con' ndac co' mbli
U' loo nu!. Ante loo U' gàc ryethe con'
guryath no con' guryèn por cón che'n
ryethe con' roo no con' xèn co' ndxàp
U' la's ya' U' no co' ndxàp U' la's nii U',
Tad Diox. Loo U' co' nac Diox nu' gàc
ryethe con' ndxè! le'n rye líñ' co' ntlo,
no le'n rye líñ' co' ndxelo, no le'n rye
líñ' co' ne'lith node. Taandxè' gàca.

¹³Ngoloa, asembli thòb mèngool co'
nziri'a, mnibdi's mèngool loon:

—Juàn, ¿chó mèn nac mèn co' noc
anabte lar' nagus no ché! yende pá ñeel
pá ned nde mèna, ne, à?

¹⁴Daa ndxab loo mèngoola:

—Tad, U' non cón che'n mèna. Per daa
yende cón naneen cón che'n mèn ba!.

Sya, gunee mèngoola loon:
—Mèna nac mèn co' anze'f thib con'
mxaictìi por cón che'n yaltii tín' co'
ngòc loo mèna por ngòo mèna loo cón
che'n Diox. Mèna ngòc mèn nambìi
no mèn nalì loo Diox por cón che'n
ren Jesucrist co'se' nguth Jesucrist loo
cruz. ¹⁵Por cona, nzo mèna loo Diox
thidtene co'te' ndub Diox loo asient
che'n Diox par ndli mèna mandad loo
Diox co' ndub fiibe' loo asient ze no yál'.
Le' Diox na, Diox yo ban no mèna par
quenap Diox mèna loo Diox. ¹⁶Mèna ya
ne'gath huinte no ya ne'gath nítte. Ne'
ne' so' bé' mèna. Ne' ne' guin rso' che'n
huiz mèna tya. ¹⁷Tataa gàca loo mèna
tac Mbacxil' co' nac leque Jesucrist co'
ndoo loo Diox co'te' nzo Diox, Jesucrist
thidtene nzo no mèna par li Jesucrist
con' ndac loo mèna xal ndli thib
pastor con' ndac loo mbacxil' pastor.
No li Jesucrist par thidtene gàc thib
yalnaban ndac tín' loo bé' loo mèna.
No leque hora, li Diox ya ne'tolode gó
mèna thidtene.

**Trè' ndlu' le' Crist mcho' lult cint
co' nac flej no cón che'n thib
incensar co' nacsua' ampurte or.**

8 Co'se' mcho' Crist lult cint co'
nac flej co' natedó' lad ye's co'
nadùuza, xèe nguled ruid loo bé' le'n
med hor. ²Chàa, mberen, mxaquen
gunèen nzi ndoo gaz angl loo Diox. Loo
gaz angla mda' Diox thib thib trompet.
³Ngoloa, chàa, mxaquen gunèen nde
tedib angl co' nzo thib incensar co'
nacsua' con ampurte or ya' angl. Mdoo
angla loo mes, co' nee di's, nac loo còo'
loo Diox. No mda' Crist huax du'r yal'
loo angl par co angl huax du'r yal' loo
incensar par yitoo huax zen yal' co'te'
nzo Diox loo asienta. Leque tiempa,
mxaquen mbìn Diox di's co' mbez mèn
Diox, mèn co' ngòc che'npe' Diox láth
naban mèna loo izlyo!. ⁴Sya, mbli angla
par mquée zen yal' loo Diox. No leque

tiempa, mbli angl le' zen yal'a ndlu' cón
che'n di's co' ngurez mèn co' ndxela's
loo Crist loo Diox, mèn co' mbez Diox
láth nzi ban mèna loo izlyo!. ⁵Ngoloa,
mbe' angla incensar. Ngua lo angl quìi
loo incensar loo mes co' nac còo' co'te'
nzo Diox. Ngoloa, mblobii angl quìia loo
izlyo!. No co'se' ngulàa quìia loo
izlyo!, ngos mbly'a'b gundii. Mbyèn
huax ruid. Mtlo ngulàa bèel gundii loo
izlyo!. No mbuin thib xòo brut loo izlyo!.

**Trè' ndlu' cón che'n trompet
co' mda' Diox loo angl.**

⁶Ngoloa, ryete gaz angl co' mcàaya'
gaz trompet, mtlo angl, mbli nab angl
angl par cuez angl trompet.

⁷Ner angl mcuez trompet angl. Leque
hora, mbli Diox ngulàa thib loo yuu
quèe brut loo izlyo!. No ngulàa quìi
co' nos con ren leque hora loo izlyo!.
Mbyec thib tant con' loo izlyo!, co' nee
di's, nac son tant con' loo izlyo!. No
axta mbyec thib tant yaa nayèe no thib
tant huan co' nac son tant yaa no huan
loo izlyo!.

⁸Mbryop angl co' nde nque mcuez
trompet. Leque hora, Diox mbli ngulàa
thib con' co' gunaa xal thib gundith
loo nítto'. Con'a gunaa xal thib yii roo
co' ndub yol. Le' sya, thib part co' nac
son part nítto' ngòc nít ren. ⁹No nguth
thib part rye con' co' naban le'n nítto'
co' nac son part con' co' nzo naban le'n
nítto'. No mtelux Diox thib part yòoyaa
co' nac son part yòoyaa co' nzo loo
nítto' por cón che'n con'a, ne.

¹⁰Tedib angl co' nac mbyon angl
co' nde nque, mcuez trompet. Leque
hora, mbli Diox ngulàa thib mbèelhui'
co' ndoo yol loo bé' loo izlyo!. Ñaa
mbèelhui'a xal thib quèe roo no xal
thib yii roo co' ndoo yol. Ngulàa
mbèelhui'a loo thib part yó'be' co' nac
son part yó'be' co' nzo dib athu loo
izlyo!. No ngulàa mbèelhui'a loo thib
part xlen nít co'te' ndub len nít co' nac

son part co'te' ndub len nít dib athu loo izlyo!. ¹¹Mbèelhui'a ngro' lèe Ajenj co' lalque' nalà xal cuan' co' mbez mèn lèe tilà co' anze'l f nalà. No ngòc nalà tím' thib part nít co' nzib len no thib part yó'be' co' nac son part co'te' nzib len nít no co' nac son part yó'be' dib athu loo izlyo!. No tataa mod anze'l thib mèn nguth por ngu mèn nít co' ngòc nít nalà.

¹²Be taa be taa mcuez angl co' nac thap angl co' nde nque trumpet angl. Mxaquen mcuaau loo izlyo' co' nac thib part che'n son part che'n thib thib huiz co' nac thib huiz. No mcuaau loo mbe' no loo mbyáz. Ne'nteniide mbe' no mbyáz thib part che'n son part che'n thib thib yál' co' nac thib part che'n thib thib yál' par tataa mod mbli Diox mcuaau thib part che'n thib thib huiz no thib part che'n thib thib yál!. Tataa mbli Diox le'n rye huiza par mtetìi Diox mèn axta mtlo Diox, mtetìi Diox mèn tedib mod yiloa.

¹³Ngoloa, chàa, mbyú' loo loon no mxaquen gunèen no mbinen ngue tee xobii thib angl xtau'the loo bé!. No be taa cabii mbez angl:

—Ay, prob mèn co' naban loo izlyo' co'se' yèn cuez taason angl trumpet angl.

9 Ngoloa, mcuez angl co' nac ga'y angl co' nde nque trumpet angl. Leque hora gunèen ngulàa thib mbèelhui' loo bé' loo izlyo!. Ngòc mbèelhui'a thib angl. Mda' Crist lyab che'n puert ye'rbiil loo angl par xal' angl puert ye'rbiil. ²Mxal' angl puert ye'rbiil. No ngo too thib zen brut más leque xal co'se' mbe zendó' co' ndxetoo no co' mbe loo izlyo' le'n mbe' marz no le'n mbe' abril. Zen che'n ye'rbiila mbli mbyau' loo huiz par mcuaau loo huiz no axta yende mod hui' ndxé' hui' ba' mèn loo izlyo!. ³Le'n zena Diox mbli ngos mdyàl mbiistó'léy!. Mbiistó'a mque tee xobii dib athu loo izlyo!. No

mbli Diox par ngòc nayi' mbiistó'a xal nayi' mbacxub co' nzo loo izlyo!. ⁴Mbli Diox par ne'nglide mbiistó' yalquìi loo nec thib huan nayèe no loo nec thib yaa nayèe. Ndxe'leque', mbli Diox mbli mbiistó' yalquìi loo mèn co' inguede señ lechuz co' nac señ che'n Diox. ⁵Per ne'nda'de Diox lugar nguth mbiistó' mèna. Ndxe'leque', mbli Diox par mbli mbiistó' yalquìi loo mèna par mden' mèna yalnè le'n ga'y mbe'. Yalnè co' mden' mèna ngòc xal yalnè co' nden' mèn co'se' nquele mbacxub mèn. ⁶Co'se' gàc huiz co' ngue niin loo gu' ndxé', mèn aseli par leque mèn guth mèn. Per Diox ne'ta'de lugar guth leque mèn mèn. Mastale' lya's mèn gath mèn, ne'ta'de Diox lugar gath mèn le'n rye huiz co'se' gàc con'a loo mèn.

⁷Le' mbiistó'a na, gunaa xal thib huay co' ngolole' ngo xab par tyub solndad huay par ya huay loo xó!. Mxaquen ndub thib con' co' ñaa xal thib coron or yéc mbiistó!. Le' loo mbiistó' na, ñaa xal ñaa loo thib mbi!. ⁸Ale, mxaquen ndoo yis yéc mbiistó' co' lalque' nol' xal nol' yis co' ndoo yéc thib xa'got. Mxaquen ñaa quele mbiistó' xal quele thib mbee's co' ndoo yis lox yen. ⁹Le' loo lad mbiistó' na, mzo'f thib fcho co' ñaa xal conch co' nayeza xal yi'f. Le' ruid co' ndxèn co'se' nxobii mbiistó' na, ndxèn xal ruid che'n huax carret co' ngobxax huay co'se' nque' huay carre con carret loo xó!. ¹⁰Mque no mbiistó'a xuan' mbiistó' xalque' mque no mbacxub xuan' mbacxub. Con xuan' mbiistó'a mbli mbiistó' yalquìi loo mèn le'n ga'y mbe!. ¹¹Mbiistó'a mque no thib xa' co' ngòc jef co' mnibe' loo mbiistó!. Xa'a nac thib angl co' nquenap ye'rbiil. Angla ngro' lèe di'stèe che'n mèn hebre Abadón. Le' di'stèe mèn grieg na, ngro' lèe angla Apolión, co' nee di's, nac xa' co' ntelux con!. ¹²Cóna ngòc ner yalquìi no ner yaltì co' nguri'thle' loo mèn. Per tatabe'

ndxàc falt riid taachop yaltìi no yalnè
loo mèn.

¹³Ngoloa, angl co' nac xop angl co'
nde nque, angl mquez trompet angl.
Leque hora, mxaquen mbìnен thib di's
co' ngro' le'n thap con' co' ñaa xal ñaa
cach ngon co' nzi'l dyap squin che'n loo
còo' co' nacsua' con or co'te' nzo Diox.
¹⁴Di'sa gunii loo angl co' nac xop angl
co' nde nque co' nzo trumpet ya':

—Ftelá! thap angl co' nzi quedó! gax
ro yó'be! Eufrat co' nac thib yó'be! roo.

¹⁵Tataa mod mblyá! dyap angla par
mbli angl nguth thib part mèn co' nac
son part mèn co' naban dib athu loo
izlyo!. Angla thidtene mquedó! tee tyá
par mbli angl nguth mèn hor co'se'
mnibe! Diox loo angl li angl con'a. Hora
ngòc huiz no ngòc tiemp co' ndxab Diox
gàc con'a loo mèn. ¹⁶No mbìnен napló
tant nac solndad co' nac solndad che'n
dyap angla. Solndad ngòc anab solndad
co' ndub huay. No por loo rye solndada,
ngòc solndada chop ayo millón mèn.

¹⁷Tataa mod mdan cuent no gunèen
cón che'n solndad co' ndub huay co'
mxyo'l loo loon. Le' rye solndad co
ndub huaya na, ryete solndada ne' thib
le' yi'f co' ntau' pech solndad. Yi'fa,
mxaquen, ale nanee ren gunaa no ale
azul gunaa no ale guus gunaa. Nde
nxon', mxaquen gunèen le' huaya mque
no yéc xal yéc thib mbee's co' ndoo
yis lox yen. No gunèen ndryo' quii no
zen no xla' asufr ro huay. ¹⁸Tataa mod
nguth thib part mèn co' nac son part
mèn co' naban loo izlyo' con yon loo
con' co' ngro' ro huay co' ngòc quii no
zen no xla' asufr. ¹⁹Tac Diox mbli le'
huaya li yalquii loo mèn con ro huay no
con xuan' huay tac xuan' huay ngòc xal
mbel!. No con xuan' huay co' ngòc xal
mbel! mbli huay yalquii loo mèn.

²⁰Per rye mèn co' be' mbyan' loo
izlyo', mèn co' ne'ngàcte yalquia loo,
ne' por gunèe mèna ngòc yalquii loo
mèn co' ngòc yalquii ne'nglåade yéc

mèna no ne'nglåade lezo' mèna par
bel'que' tataa mod nse' mèna mod co'
ndxàp mèna loo izlyo' par nglå' mèna
loo con' ye'rsin' co' ngue li mèna. Ne'
ne' nglå' mèna par ne'tlode li mèna
cas loo rye xpíi ye'rsin', no rye gunab
no rye mdo' co' nacsua' con or, no
co' nacsua' con plat, no co' nacsua'
con brons, no co' nacsua' con chol
loo yaa. Mdo'a yende mod hui!. Ne'
ne' indxòn mdo'a co'se' ndyoodi's no
mèn mdo'a. No ne' ne' indyee mdo'a.
²¹Ne' ne' nse' mèna mod co' ndxàp
mèna par ya ne'tolode guth mèna xtàa
mèna. Ne'nglå'de mèna mod co' ngòp
mèna par ne'tolode li mèna yalbruj.
Ne'nglå'de mèna mod co' ndxàp mèna
par ya ne'tolode li mèna yalburrid no
par ne'tolode ncua'n mèna xin' huan
mèna. Lomisque' ne, ne'nglå'de mèna
mod co' ngòp mèna par ya ne'tolode li
huan' mèna che'n xtàa mèna.

Thib angl nzo thib libr chu'th ya!.

10 Be taa be taa mxaquen mbyú'
loo loon. Gunèen tedib angl.
Loo angla mbli Diox ngòp angl huax
con' la's nii angl no huax con' la's ya'
angl. Angla nde làa loo bé' le'n xcuau.
No mxaquen ne' angl thib mbèel qui'th
yéc angl. Rloo angl ante nquée xnìi
xal co'se' nguin huiz. Le' nii angl na,
gunaa xal bëèl co' ndxetoo. ²Gunèen
nzo thib libr chu'th ya! angl. Ndoo xal'
loo libr. No gunèen ndoo sa nii angl co'
nac ladlì loo nítto!. Le' taasa nii angl
co' nac ladrebes na, ndoo loo yòo biiz.
³Ngoloa, cabii ngrozèe angl xal co'se'
mbez yèe yii mbez yèe den thib mbee's.
No co'se' ngrozèe angl, leque tiempa
ngos mblyá'b gundii gaz vez. Mbyèn
bii gundiia axta plóthe. ⁴Co'se' ngolo
ngos mblyá'b gundii gaz vez no mbyèn
bii gundiia axta plóthe, daa co' nac Juàn
mblyazen ntlon, nque'en ye's cóñ che'n
con' mbìnен. Per látha, mbinen thib
di's co' mbyèn loo bé' co' gunee loon:

—Juàn, ante le'n lezo'l blosua' cóñ nee di's gundii co' ngos mbly'a'b gaz veza. No indlyasten que'l ye's cóñ che'na.

⁵Ngoloa, chàa, gunèen angl co' mdoo nii loo níttó' no loo yòo biiz. Mde'f angl ya' angl co' nac ladli loo bé'. ⁶Mde'th angl lèe Diox, Diox co' nabanque' thidtene, Diox co' mblec no co' mxèn' bé' no izlyo' no níttó' no ryethe taamas con' co' mblec Diox no co' mxèn' Diox. Ndxab angl:

—Nase, por lèe Diox niin loo gu': Mzinle' hor co'se' li Diox con' co' mnibe' Diox loo lezo' Diox li Diox loo mèn. Ya ne'lyen'te Diox más. ⁷Tac co'se' gal hor cuez angl co' nac gaz angl co' nde nque trumpet angl, ya mdyale' tiemp co' ngòcle' tiemp co'se' li Diox ryethe con' co' mnibe' Diox loo lezo' Diox li Diox loo mèn loo izlyo' ndxè' ndoore' lith no izlyo' ndxè' xalque' mblu' Diox loo mèn co' ngo ban pólá, mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, mèn co' mxo'f zin' zin' che'n Diox. Con'a nac con' co' mbli Diox co' ngo casloo loo mèn le'n dib lal tiemps axta nalle'.

⁸Di's co' mbìnén gunii loon loo bé', guniii loon tedib vez. Gunee di's loon:

—Juàn, huàa co'te' ndoo angl ba'. No fxen libr chu'th co' ndoo xal' co' nzo ya' angl, angl co' ndoo sa nii loo níttó' no co' ndoo taasa nii loo yòo biiz.

⁹Sya, nguan co'te' ndoo angl. No mna'ben loo angl ta' angl libr chu'tha càan. Angl gunee loon:

—Aa libr ndxè'. Dhua libr. Co'se' ngue yuhual libr ndxè' ten'l nazi' nac libr xal mzin le'n ro'l. Per co'se' ngolo nduhuan libr, ten'l nalà ngòc libr le'n lezo'l.

¹⁰Sya, mxenen libr chu'th co' nzo ya' angla. No ale nduhuan libr. No, licque', mxaqueñ ale nazi' ngòc libr chu'tha xal mzin le'n ro'en co'se' ngue yuhuan libr. Per co'se' ngolo nduhuan libr, mden'en ngòc nalà libr le'n lezon. ¹¹Luega gunee angl loon:

—Lùu nquin bere tyoodi's no ta'l cuent xal ñibe' Diox lool loo mèn huax yèez, no loo mèn huax nación, no loo mèn co' ndyoodi's chol di'stée, no loo mèn co' ñibe' loo chol nación, ndee.

Trè' ndlu' cóñ che'n chop mbi'
co' mda' cuent cóñ che'n Diox.

11 Ngoloa, mxaqueñ mda'
Jesusrist thib bro yíi loon. Yíia ñaa xal thib bro var co' ndli mèn us par nchi'x mèn con'. Gunee Jesusrist loon:

—Juàn, huàa chi'x templ che'n Diox. No fchi'x mes co' nac loo cò'o' co' ndoo le'n templ. No blab mèn co' ndyub xib no co' ncò' yéc loon le'n templ. ²Per ne'chi'xtel loo lue' co' nac xís templ no co' nac loo templ. Tac loo lue'a ngòcle' che'n mèn tith. Mèn tith yi'th ñibe' yèe no cobé' no toxcu'a mèn tith no gàc che'npe' mèn tith ciuda natú' le'n son lín' narol. Pues, mchí'xen templ no loo cò'o' xal mnibe' Jesusrist loon. ³Tolo gunee Jesusrist loon, ne:

—Na tel' chop mbi' co' ta' cuent cóñ chenen loo mèn co' naban le'n ciuda natú'. Ryop mbi'a ta' cuent cóñ chenen le'n son lín' narol. Ryop mbi'a goc xab lar' nagat, co' nee di's, ndlu' nxi tín' lezo' ryop mbi'.

⁴Ngolo mdoodi's no Jesusrist daa con'a, gunèen ndoo chop yaa oliv. No gunèen ndoo chop candiler co' nziri' loo Diox ba', Diox co' ñibe' loo izlyo'. Chop yaa oliv no chop candiler co' nzo loo Diox nee di's ngòc ryop mbi' co' mtel'en loo mèn ciuda natú'. ⁵Chele' chol mèna mbly'a's li yalquii loo ryop mbi'a, Diox mbli ngro' quìi ro ryop mbi'a. Quiia, por derech, mtec mèn co' ngòc ngolo ngola's che'n ryop mbi'. Tataa mod mbli Diox par nguth chol mèn co' mbly'a's ngli yalquii loo ryop mbi'a. ⁶Ryop mbi' co' mda' cuent cóñ che'n Crist, mbli Diox ngòp ryop mbi'a con' roo no con' xèn la's nii mbi' no la's ya' mbi' par mbli ryop mbi' par

ne'nglāade yuu le'n dib lal huiz co'
mdoodi's ryop mbi' cón che'n Diox.
Lomisque' mbli Jesucrist ne, ngòp ryop
mbi'a con' roo no con' xèn la's nii mbi'
no la's ya' mbi' par mse' loo mbi' nít
dib athu loo izlyo' par ngòc nít ren
dib athu loo izlyo'. No mbli ryop mbi'a a
mden' mèn yalnè con rye lootho yíz
no rye lootho con' ryes loo mèn dib
athu loo izlyo'. Mbli ryop mbi'a con'a
huax vez xal gunee lezo' ryop mbi'.
⁷ Per co'se' ngolo mtele ryop mbi' zin'
co' mxo'f zin' ryop mbi'a, sya, ngro xo'
thib mbi' má' thidtene. Ngro' mbi' le'n
ye'rbiil. Mbi'a, Diox mda' lugar loo mbi'
má'a mcua'n xó' mbi' con ryop mbi' co'
mda' cuent cón chenen axta mbli mbi'
gan mbeth mbi' má'a ryop mbi'a. No
mbethque' mbi' má'a ryop mbi'. ⁸ No
co'se' ngolo mbeth mbi' má'a ryop
mbi'a, tyate mbyan' nax ryop thebola
ned co' nac ned le'n ciuda Jerusalén
co'te' mque' mèn Tad Jesucrist loo
cruz. No ne' ciuda Jerusalén tedib lèe
co' nac lèe ciuda Sodom, co' nee di's,
por ngòc mèn ciuda Jerusalén mèn
ye'rsin'tub xalque' ngòc mèn ciuda
Sodom mèn ye'rsin' no xal ngòc mèn
nación Egipt mèn ye'rsin', ne. ⁹ No le'n
son huiz co' nax nde'f ryop thebola loo
ned le'n ciuda Jerusalén, rye mèn rye
nación mbui' loo thebola no ne'ngla'de
mèna ya ca's mèn thebola. ¹⁰ Rye mèn
co' naban dib athu loo izlyo', rye mèna
mdyac lezo' por nguth ryop mbi'a. No
axta huen mbyan' lezo' mèn co' naban
dib athu loo izlyo' axta mtel' mèn con'
loo xtàa mèn par ya too naa mèna xtàa
mèn, tant mdyac lezo' mèna nguth ryop
mbi'a. Tataa mbli mèna tac ryop mbi'
co' gunii cón che'n Diox, ndyac mèna
le' ryop mbi'a ngòc thib yis thib yaa loo
mèna. ¹¹ Per co'se' ngolo nguri'th son
huiz narol, Diox mbli par ngro xban
ryop mbi'a. No mbere ryop mbi'a, ngo
che ryop mbi'a tedib vez. Le' rye mèn
co' gunèe ryop mbi'a na, mzyeb mèna

axta plóthe. ¹² Ngoloa, ryop mbi' co'
ngro xbara mbìn thib di's co' mbyèn
loo bé' co' ndxab loo ryop mbi':
—Quée gu' gáp trè', ey.

Sya, mxaquen mquée ryop mbi'a loo
bé' le'n thib le' xcuau. Le' rye mèn co'
ngòc ngolo ngola's che'n ryop mbi'a na,
gunèe xal nda quée ryop mbi'a loo bé'.

¹³ Leque hora ne, mxaquen mbuin thib
xòo brut. No ngulàare' thib part co' nac
si' part che'n ryethe con' co' nac ciuda
Jerusalén. No leque tiempa, nguth gaz
mil mèn por xòo brut co' mbuina. Le'
mèn co' be' mbyan'a na, anze'f mzyeb.
Mbez mèna:

—iAy, Dio's! ¿Cón con' ndxè', Tad
Diox? Con' roo con' xèn ngue li U', U'
co' nzo loo bé'.

¹⁴ Con ryethe con' ryes co' ngòca,
mbryop yalnaze'f no yalnaxi co' nde
teele' ndri'th.

Trè' ndlu' cón che'n lult angl co' nac gaz angl co' mcuez trompet.

¹⁵ Sya, mcuez angl co' nac gaz angl
trompet angl. Látha, be' mxaquen cabii
mbyèn di's loo bé' co' mbez huax mèn:

Nase mzinle' hor le' ryethe mèn
co' ñibe' loo izlyo' ndxè', mèna gàc
nado' loo Diox par ñibe'pe' Diox no
Tad Crist loo ryethe nación dib athu
loo izlyo'. No ñibe' Diox loo alux
con' le'n lín' co' ntlo, no le'n lín' co'
ndxelo, no le'n lín' co' ne'lith node.

¹⁶ Sya, ryete gal fthap mèngool co' ndub
loo asient co'te' nzo Diox, rye mèna
mcotloo loo izlyo'. No msal' mèna ya'
mèna loo Diox. ¹⁷ No mbez mèngoola:

Diox quix U', Tad Diox, U' co' ndxàp
ryethe con' roo no con' xèn la's nii U'
no la's ya' U'. Nac U' Diox co' thidtene nzo.
Nase leque U' mbli mnibe' yéc U' no
mnibe' lezo' U' par tlo ñibe' U' loo alux
con' por cón che'n con' roo no con' xèn
co' nzo la's nii U' no co' nzo la's ya' U'.

¹⁸ Mèn rye nación ngòc nayi' por
mtetìi U' mèna. Per ni mod tac nase

mzinle' huiz co' gàc huiz co' tetìi U' mèn, por derech. No lomisque', mzinle' huiz co'se' tub rez U' cón che'n mèn nguth co' ne'ndalte ngala's loo U' no loo Crist. Le' loo mèn co' mxo'f zin' zin' cón che'n U' na, mèn co' mdoodi's cón che'n U', U' ta' con' gàc che'n mèna. No ta' U' con' gàc che'npe' mèn, mèn co' ngro xà'le' loo con' ye'rsin' co' nac cón che'n xab izlyo!. No ta' U' con' gàc che'npe' mèn, mèn co' ndli ndxàc con' guryath no con' guryèn cón che'n lèe U', que nac mèna mèn co' nde'f di's nac mèn roo no mèn xèn, que nac mèna mèn co' nde'f di's nac mèn be'the. No lomisque', mzinle' hor co'se' telux U' mèn co' nteza' no co' ntezab loo mèn no loo con' co' nzo loo izlyo!.

¹⁹ Be taa be taa mxaquen gunèen mxyal' puert che'n templ che'n Diox co' ndub loo bé!. Látha, gunèen nax caj co'te' nzo ye's co' nac conveñ le'n templa. No lomisque', leque hora mxaquen ngulàa bèlel gundii. Mbyèn huax ruid. Ngos mblyal'b gundii. Mbuin thib xo brut. No ngulàa thib yuu quèe brut loo izlyo!.

Trè' ndlu' cón che'n thib xa'got no cón che'n thib má' co' lèe dragón.

12 Látha rye con' ngòc ndxè!, mxaquen mbyú! thib señ roo no thib señ xèn co' mbli Diox loon loo bé!. Gunèen thib xa'got co' noc xab. Per lar' co' ngòc xab xa'gota anze'f nquée xnìi xal nquée xnìi huiz. No mxaquen nax mbe' co' ntenìi loo bé' xàn! nii xa'gota xal thib banc. No mxaquen mdub thib coron yéc xa'gota. Lad corona gunèen mquée si' fchop mbèelhui!. ²Xa'gota mdoo nac xin!. No mbez yèe yii mbez yèe den xa'got. Mquée yalnè xa' par tyan xin' xa!. ³Leque hora, chàa, mxaquen gunèen ngòc tedib señ loo bé!. Ale ngro' too thib má' co' lèe dragón, co' nee

di's, nac Mebizya. Má'a gunaa xal ñaa thib cocodril co' anze'f naroo tín!. Ale mxaquen nane gunaa dragón no, nde nxon', nzi'f gaz yéc dragón. Mxaquen nzi'f si' cach dragón, ne. No gunèen ndub thib thib coron yéc dragón.

⁴Mxaquen ne, con xuan' dragón nguree dragón thib part mbèel co' nac son part mbèel co' nzi'f loo bé!. No mbli dragón par ngòb che rye mbèela loo izlyo!. Ngoloa, xèe mdoo dragón loo xa'got co' tyan xin'a par hua dragón mbeto' co'se' yilo gáal mbeto!. ⁵Xa'gota mxan thib mbedbi!. Mbed ngòc mbi' co' ñibe' no co' toxcua' loo rye nación dib athu loo izlyo!. No nayi' gàc mbed co'se' ñibe' yèe mbed co'se' gàc mbed mbi' loo mèn nación dib athu loo izlyo!. Texal ngolo ngóol mbeda, mbli Diox par ndyàa mbed loo bé' co'te' nzo Diox. ⁶Le' xa'gota na, ruega mxon!. Ndyàa xa' thib lugar co'te' nagán co'te' mbli nab Diox thib lugar par yòo xa!. Tya mda' mèn co' nduhua xa'gota le'n thib mil nzo chop ayo nzo ayon huiz.

⁷Co'se' ngolo mbli Diox par mcasloo xa'gota, mxaquen ngòc thib xó' brut loo bé!. Látha xó'a, ngo thib angl co' lèe Miguel, co' más mnibe' loo angl loo be' xal ñibe' thib general loo huax solndad, con huax taamas angl co' ngòc solndad Miguel par ngro yoo Miguel con Mebizya. Sya, ngro yoo Mebizya no angl co' nac solndad che'n Mebizya con Miguel no angl che'n Miguel. ⁸Per ne'nglide Mebizya gan con angl co' nac solndad che'n Mebizya loo Miguel con angl co' ngòc solndad che'n Miguel. Ngoloa, ya ne'ntolode ngla' Miguel ngo Mebizya loo bé' con angl che'n Mebizya.

⁹Tataa mod sandante mblo' Diox Mebizya no angl che'n Mebizya loo bé', Mebizya co' ne' tedib lèe co' nac Dragón Tín!, no co' ne' tedib lèe co' nac Mbel' Gox. Di's co' nac Mbel'a, por derech, nac tedib lèe che'n Mebizya. No ne' Mbel'a tedib lèe co' lèe Satanás.

Mebizya nac xa' co' ndli zin' loo mèn par nquedìi Mebizya mèn dib athu loo izlyo. Per ngoloa, mbli Diox par ngulàa Mebizya no angl che'n Mebizya loo izlyo!.

10 Ngolo ngòc ryethe con'a, cabii mbyèn thib di's loo bé' co' ndxab:

—Nase mzinle' huiz co'se' lyá' mèn loo con' ryes thidtene. No mzinle' huiz co'se' ñibe'pe' Diox loo alux con' por cón che'n con' roo no con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox. No mzinle' huiz co'se' ndxàp Crist rye loothe con' la's nii Crist no la's ya' Crist. Tataa gàca tac mbli Diox no Crist gan par ngro' Mebizya loo bé' thidtene, Mebizya co' ngòc xa' co' ntecxù' mèn co' nac hues xtàa na' por cón che'n Crist loo Diox ze no yál!. **11** Lomisque' ne, mèn co' ngòo loo cón che'n Diox, co' ngòc mèn co' nguth por cón che'n Diox no por cón che'n Jesucrist, mèna mbli gan ngro xà' loo cón che'n Mebizya por cón che'n ren che'n Jesucrist co'se' nguth Jesucrist loo cruz no por cón che'n cuent co' mda' mèna cón che'n Jesucrist. Mèna ne'ngzebte gath por cón che'n Jesucrist. Ndxe'lque', mdoo lezo' mèna gath mèna por cón che'n Jesucrist. **12** Per nalle!, ryete gu' co' nzo loo bé!, fxo'f nde' fxo'f ndla' lezo' gu' tac ngòcle' gan mblo' Diox Mebizya loo bé' thidtene. Per iay prob gu' izlyo!, mèn co' nzi ban loo izlyo!, no mèn co' nzi ban loo yòo biiz le'n nítto', no mèn co' nzi ban loo nítto' tac Mebizya ngro' loo bé' par ngulàa Mebizya loo gu!. Anze'f nayi' ngro' Mebizya loo bé' no ndxecloo tín' Mebizya tac non Mebizya taandxepte tiemp nac tiemp co' que tee Mebizya loo izlyo' ndoore' cobii Diox Mebizya le'n ye'rbiil thidtene.

13 Daa, Juàn, mxyo'f loo loon no mxaquen con' ndxè!, ne: Co'se' gunee Mebizya no mden' Mebizya le' Mebizya ngro'le' loo bé', no ngulàa Mebizya loo izlyo' par yan' Mebizya ante loo

izlyo' thidtene, ngocloo tín' Mebizya axta plóthe. No mdub ngu's Mebizya xa'got co' mxanle' xin'a. **14** Per Diox mbli mdub chop xíl' xa'gota lad xa'gota no ngòc xíl' xa'gota xal xíl' mtii par ngòc mxobii xa'gota co'te' nac thib lugar nagán co'te' tith yòo ban xa' loo mbel' co' nac Mebizya. No mbli Diox par ta' mèn con' hua xa'gota tya le'n son lín' naro!. **15** Per Mebizya ndoole' mbli xtùuz li Mebizya thib con!. Ale mbli Mebizya ngro' nít ro Mebizya par ngòc nítia thib yó'be' co' riid co'te' nzo xa'gota par tataa mod lyau xa'gota le'n yó'be'a. **16** Per Diox mbli thib con!, ne. Mbli Diox le' izlyo' mblyath no xa'gota. Ale ngos mbryed loo izlyo' par mdèe nít loo izlyo' leque ngàc nít co' ngro' ro Mebizya thib yó'be'. **17** Per co'se' gunèe Mebizya ne'ngro' loode co' mbli Mebizya loo xa'gota, sate más ngocloo Mebizya gunèe Mebizya xa'gota. Sya, mxen Mebizya ned, ngua cua'n Mebizya xó' con mèn co' be' mbyan', mèn co' ngòc bin xa'gota. Mèna ngòc mèn co' mdubdi's loo con' co' mnibe' Diox. No ngòc mèna mèn co' altantque' ngure loo cón che'n di's ndac co' ngòc che'npe' Jesucrist.

Trè' ndlu' cón che'n chop má' tín' co' lèe monstru.

13 Ngoloa, chàa, mxaquen mdoon ro play ro nítto' loo izlyo' ndxè!. Látha, gunèen ngro xo'f thib má' tín' loo nítto!. Ale mxaquen mque no má' gaz yéc má' no mque no má' si' cach yéc má'. Mxaquen mdub thib coron loo thib thib cach má'. Le' loo ryete gaz yéc má' na, gunèen mdub thib di's co' nazab mbez cón che'n Diox. **2** Má' tín' co' gunèena ñaa xal thib mbee's yèe. No ngue no má'a nii má' xal nii os. Le' ro má'a na, ñaa xal ñaa ro mbee's co' ndoo yis lox yen. Le' Mebizya na, ndoole' mbli par ngòp má' huax con' la's nii má' no la's ya'

má!. ³No mxaquen le' thib yéc má' co' ngòc rye gaz yéc má' gunaa xal thib con' co' mbui' co' li par gath má!. Per ndxe'leque', yéc má' co' tataa gunaa nahuí'a no co' li par gath má!, ale mbyac yéc má!. Co'se' gunèe mèn dib athu loo izlyo' con'a, ante mbui' mèn no ante gunaa mèn mbui' mèn con'a. No mdjac lezo' mèn dib athu loo izlyo' cóن che'n má' no ngòo mèna loo cón che'n má!. ⁴No ryete mèn dib athu loo izlyo' mcò'o yéc loo Mebizya no mdub xib mèn loo Mebizya tac non mèn le' Mebizya mbli ngòp má'a con' roo no con' xèn la's nii má' no la's ya' má!. No ale mcò'o mèn yéc mèn no mdub xib mèn loo má!. No ale ndxbab mèn:
—¿Xá ñaa thib mbi' co' ta' par má' ndxe'? No échó mèn gác cu'a'n xó' par li mèn xó' con má!?. Yende chó mèn nzo co' li tataa, ¿lé?!

⁵Per leque Diox mda' lugar loo má'a par gunii yèe gunii tii má' ngòc nguàal di's zab cón che'n Diox. No mda' Diox lugar ñibe' má' loo mèn dib athu loo izlyo' le'n cho' fchop mbe!. ⁶No tataaque' mbli má!. Gunii má' ngòc nguàal di's contra Diox. No nazab gunii yèe gunii tii má' cón che'n lèe Diox no cón che'n templ che'n Diox co' nac lugar natú' co'te' nzo Diox. No nazab gunii yèe gunii tii má' cón che'n mèn co' nzo loo bé!. ⁷No mda' Diox lugar loo má' par li má' xó' contra mèn co' nac mèn che'npe' Diox axtaque' li má' gan guth má' huax mèn. No mda' Diox lugar loo má' ñibe' má' loo ryethe bin mèn no loo ryethe nación dib athu loo izlyo!. ⁸Loo má'a mcò'o yéc ryete mèn. No mdub xib ryete mèn co' nabán loo izlyo' loo má!. Mèna nac mèn co' indubte lèe loo libr co'te' ndub lèe mèn co' yòo ban no Diox thidtene. Libra ngue nole' Crist anon mblec Diox izlyo' no mxèn' Diox izlyo', Crist co' ngòc xal thib mbacxil' co' nguth loo cruz.

⁹Gu' co' ndub nza no co' ndxaa'd di's, bìn gu' di's ndxe' no ften' gu' cón

nee di's co' ngue niin loo gu' ndxè!: ¹⁰Mèn co' ndxe' xtaa mèn xal thib pres, leque mèna gác pres yiloa. Le' mèn co' ndxuth xtàa con cuchi na, mèna gath loo cuchi, ne. Por cona, ngue niin le' mèn co' nzo loo cón che'n Diox co' nac che'npe' Diox, mèna nquin xec loo yaltii no loo yalquii co' ndxàc loo mèn. No nquin tolo yila's mèn loo Diox no tolo gáp mèn yalxla's loo Diox láth ndxàc con'a loo mèn.

¹¹Ngolo gunèen ngòc con'a, mberen, gunèen tedib má' co' ngro' le'n thib ye'r yòo loo izlyo' co' xà'que' ñaa. Má'a mque no chop cach má' co' ñaa xal cach co' nzi'l yéc mbacxil'. No ndlu' má'a loo mèn nac má' xal thib mbacxil' co' nac má' nado!. Per co'se' ndyoodi's má', ndyoodi's má' xal thib dragón, co' nee di's, nac yub Mebizya. ¹²No lomisque', mda' Diox lugar ñibe' má' xalque' mnibe' ner má' par lyath no mbryop má'a ner má!. No mbli mbryop má' ndxè' le' ryete mèn co' nabán dib athu loo izlyo' mcò'o yéc no mdub xib mèn loo ner má' co' mbyac yéc co' nahuí!. ¹³Mbli mbryop má'a huax yalguzye' axta mbli má' ngulàa quii no béllooo béllooo izlyo' loo mèn par mbui' mèn yalguzye' co' mbli má!. ¹⁴No por yalguzye' co' mda' Diox lugar mbli mbryop má'a, mbli má' yalguzye' loo ner má!. Látha, mbli mbryop má' huax yalguzye' par mquediì mbryop má' huax mèn co' nabán loo izlyo!. No mnibe' má' loo mèn toxcua' mèn thib gunab che'n ner má' co' mbui' par gath má!, per ngoloa, ale le'l'e' mbyac yéc má' co' mxaquen mbui'a. Ya ne'ngathte má!. ¹⁵Lomisque', mda' Mebizya lugar mque no má' co' nac mbryop má' con' la's nii má' no la's ya' má' par li mbryop má' ryo too ban gunab, gunab co' nac gunab che'n ner má' co' nahuí' yéc par gác tyoodi's gunaba no par gác li gunaba par gath rye mèn co' ne'tyub xibte no co' ne'cò'o'de yéc loo gunab.

16 Más de cona, mbli mbryop má' le' rye myen' bix, no rye mèngool, no rye mèn ric, no rye mèn prob, no rye mèn co' yende chó mèn gác nii loo no co' yende chó mèn mbee ncà, no rye mèn co' nac moz, par mquée thib señ ya' rye mèna co' nac ladlì o mquée señ lechuz mèn. **17** Tataa mod mbli má' par yende chó mèn co' inguede señ lad ne'ti'de mèna loo xtàa mèn no ne'tho'de mèna loo xtàa mèn. Seña nac lèe ner má' o naca numbr che'n lèe ner má!. **18** No cón che'n di's co' ngue niin loo gu' ndxè!, naquin gác mèn co' huenleque! par tataa mod gác ta' mèn cuent no cobé' mèn axta chó numbr nac numbr che'n má' tín'a. Numbra nac numbr co' ndlu' cón che'n thib mbi!. Numbra nac numbr xop ayo nzo ayon xop.

Thib tant mènléy' mbil' ro thib himn.

14 Ngolo nguri'th ryethe con'a, be taa be taa mberen, mxaquen mbui'en le' Mbacxil' co' nac leque Jesucrist mdoo loo yii co'te' nziri' ciuda Jerusalén. Ngure no Jesucrist thib ayo nzo cho' fthap mil mèn. Mèna ngòc mèn co' mquéele' lèe Jesucrist no lèe che'n Diox xud Jesucrist lechuz. **2** Látha, chàa, mbinen thib bii co' mbyèn loo bé!. Biia mbyèn xal thib ruid co' ndli huax yó'be!. No mbyèn biia xal co'se' aguin izlyo' ndlyàa gundii. Lomis, mbyèn biia xal co'se' ndxol' huax mèn arp. **3** No mbinen ndxol' ro mèna thib himn cub loo Diox co'te' nzo Diox no co'te' nzo rye dyap má' co' naban no co'te' nzo rye mèngool co' nziri' co'te' nzo Diox. Nec thib mèn ne'ngácte nté'th himna. Ndxe'leque!, ante mèn co' nac thib ayo nzo cho' fthap mil mèn co' mbyá' loo con' ryes loo izlyo', mèna ngòc mbil' ro himna. **4** Rye mèna ngòc mèn co' ne'ngàalte mèngot thidtene, co' nee di's, ne'nglide mèna yalmbi' no yalngot. Mèna ngòc mèn nambii no mèn nali loo Diox. Thidteneque' ngòo mèna loo

cón che'n Mbacxil' co' nac leque yub Jesucrist. No thidteneque' ngo no mèna Jesucrist pál co'te' mque tee Jesucrist. Ryete mènléy'a mblyá' loo ryethe con' ryes par mxo'f zin' mèna thib zin' ndac cón che'n Diox no cón che'n Mbacxil' co' nac leque yub Jesucrist. **5** Thidteneque' ne'ngro'de nec thib di's gutyè' ro mèna. Ngòc mèna mèn nali no mèn nambii thidtene loo Diox co'te' nzo Diox.

Son angl mblu' cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn.

6 Látha, chàa, gunèen tedib angl co' ngue xobii loo bé!. Ngòc nable' angla par te'th angl no co angl yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes thidtene. Angl mde'th no mblo angl yalbàn loo mèn rye nación co'te' naban mèn dib athu loo izlyo', mèn co' nac chol bin no mèn co' ndyoodi's chol di'stèe. **7** Cabii mbez angl loo mèn dib athu loo izlyo':

—Fzeb gu' gunèe gu' Diox. No fzeb gu' loo con' ngue li Diox. No guuz gu' loo xtàa gu' cón che'n con' roo no con' xèn co' ngue li Diox no co' nac Diox tac mzinle' tiemp co'se' tub rez Diox cón che'n mèn. Ftub xib gu' no fcòo' gu' yéc gu' loo Diox, Diox co' mblec bé!, no co' mblec izlyo', no co' mblec nítto', no co' mblec rye co'te' ndub len nít.

8 Gunèen mdoo nque tedib angl xís angla. Mbryop angla ndxab:

—Nase ngozanle' Diox no ya mzinle' tiemp co'se' li Diox lyux mèn co' nac mèn ciuda, co' nac ciuda más naroo, co' nac ciuda co' ne' tedib lèe co' nac lèe ciuda Babiloñ. Diox mbli tataa ngro' lèe ciudaa tac mèn dib athu loo izlyo' mblique' no mté'thque' ryethe con' co' nac con' ye'rsin'túb par mbli mèn ryethe con'a, co' nac co' mblu' mèn ciudaa loo mèn loo izlyo', no axta ngòc loc mèn izlyo' xal mènguy por con' ye'rsin'túb co' mbli mèna.

⁹Gunèen mdoo nque tedib angl co' ngòc mbyon angl xís angla. Mbyon angla cabii mbez loo mèn loo izlyo!, ne:
 —Chele' chol gu' còo' yéc gu' no tyub xib gu' loo má' co' nac má' tím' no loo gunab má'a, no la' gu' que' mèn señ che'n má' no che'n gunab má' lechuz gu' o la's ya' gu', ¹⁰le' sya, ryete gu' tyactií tím' co' nac ryethe con' co' li Diox par tetii Diox gu', co' nac thib con' co' mblob' lezo' Diox li Diox loo gu' por ndxeclloo tím' Diox ñèe Diox gu'. No tyactií gu' axta plóthe. No ten' gu' yalnè axta plóthe con co' nac quìi, no bëel, no asufr co' li Diox yol. Gàc con'a loo gu' loo angl che'n Diox no loo Mbacxil' che'n Diox co' nac leque yub Jesucrist, co' nee di's, loo yub Jesucrist gác con'a loo gu'. ¹¹Zen co' yitoo, co' nac zen che'n quìi no bëel co' nac co' li Diox par tetii Diox mèn, yitoo zena thidtene. Le'n dib tiempa, yende mod tí' lezo' mèna ze no yá!', ne' por chu'th, mèn co' nac mèn co' tyub xib no co' còo' yéc loo má' no loo gunab má', o que naca la' mèna quée señ che'n lèe má' no gunab má' lechuz mèn o la's ya' mèn. ¹²Cona, ngue niin con' ndxè' loo gu': Le' mèn co' nzo loo cón che'n Diox, no nac mèna mèn che'npe' Diox, no ndyubdi's mèna di's co' mbez Diox, no altant nziri' mèna loo cón che'n Jesús, mèna naquin xec no cha'l'a's mèna cón che'n ryethe con' ryes co' gác loo mèna.

¹³Ngolo nguri'th ryethe con'a, mbìnèn thib di's co' mbyèn loo bé!. Gunee di'sa loon:

—Juàn, fque' ye's cón che'n di's co' nde niin lool ndxè!. Desde nalle' par delant, huen nda mèn co' gath, mèn co' ndxela's loo Tad Jesucrist. Lomisque' ndxab Xpii Natú' che'n Diox: Aa. Tataaque' gáca loo mèn tac mèn li descans loo zin' co' mxo'f zin' Diox loo mèn cón che'n Diox. No látha xtau'a, yo mèn co' ta' cuent loo mèn co' nzo loo bé' cón che'n zin' co' mxo'f zin'

mèn, mèn co' gath por cón che'n Tad Jesucrist.

Juàn ngue tetac cón che'n xá mod tetii Diox mèn.

¹⁴Le' sya, be taa be taa mxaquen gunèen thib le' xcuau nagus loo bé!. Loo xcuaua mxaquen mdub thib mbi' co' ñaa xal ñaa Crist co' mbi'th yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn. Mxaquen mdub thib coron co' nacsua' con or yéc mbi!. No nzo thib hoz co' anze'f nalen ya' mbi!. ¹⁵No leque hora, gunèen ngro' tedib angl le'n templ che'n Diox co' nzo loo bé!. Angla cabii mbez yèe loo mbi' co' ndub loo xcuau. Ndxab angl loo mbi!:

—Ftlo cho' yix co' nac cosech tac ya mzinle' hor cho' yix co' nac cosech tac mtlole' ndoo yas yix co' nac cosech co' dyop loo izlyo', co' nee di's, nac mèn co' tetii Diox loo izlyo'.

¹⁶Ngoloa, xaste mtlo mbi' co' ndub loo xcuaua. Xax xax mcho' mbi' yix co' nac cosech loo izlyo!. No mthop mbi' cosech co' nziri' loo izlyo' thidte lugar, co' nee di's, nac mèn co' tetii Diox.

¹⁷Mbere tedib angl, ngro' tedib angl le'n templ che'n Diox co' nzo loo bé!. Mxaquen ne' angla thib hoz co' anze'f nalen ya' angl. ¹⁸No mbere tedib angl. Ngro' tedib angl co' nden hoz co' anze'f nalen, co' nde nque xís angla, le'n templ. Angla mbli Diox par mque no angl con' roo no con' xén la's nii angl no la's ya' angl par ñibe' angl gác con' ryes loo mèn con quìi. Látha, cabii ngurez angla angl co' ngro' ner, co' nzo hoz ya' co' anze'f nalen. Ndxab mbryop angla loo ner angl:

—Fcho' racim uv con hoz co' nzo ya' ba' tac mzinle' tiemp dyop cosech uv co' nac cosech co' nzo loo izlyo' tac uv nguy'le' par dyop uv.

¹⁹Le' sya, xax xax mcho' angl racim uv co' nac cosech uv co' nzo loo izlyo' con hoz co' nzo ya' angl. Ngoloa, mthop

taa angl uva thidte lugar. Mblo angl uva le'n thib tanc par loo tub mèn loo uv con thib maz yaa par ryo' nít uv. Con' co' mbli angl loo uva nee di's tataa mod tetìi Diox mèn axta plóthe. ²⁰ Loo uva mblo mdub mèn con thib maz le'n tanc thib lad ro ciuda co' ne' tedib lèe co' nac lèe ciuda Babiloñ. Con' ndxè' nee di's le'n tanca ngro' ren che'n rye mèn, co' nee di's, uv nda' cuent cóن che'n mèna. Nguáp rena loo izlyo' axta xal nde ro huay co' ndxòo fren. Cona nee di's, tataa gáca loo mèn co'se' tetìi Diox mèn no co'se' xyo ren mèn loo izlyo'.

Trè ndlu' le' angl ne' gaz loo con' co' nac con' ye'rsin', co' nee di's, nac gaz mod co' tetii Diox mèn loo izlyo'.

15 Be taa be taa gunèen ngòc tedib señ loo bél' co' ngòc thib señ roo no thib señ xèn co' ngòc gaz angl. Thib thib angla ne' thib cop. Le'n copa ngo gaz loo con' co' nac lult con' co' li Diox làa angl loo izlyo' loo mèn. Con'a ngòc lult con' no lult yaltií co' li Diox loo mèn por ndxecloo Diox ñèe Diox mèn.

² Leque hora ne, mxaqueen gunèen thib con' loo bél' co' gunaa xal ñaa thib lagun nít. Mxaquen ndxetoo bèel loo con' co' ñaa xal ñaa lagun. No ñaa laguna xal thib vidr co' nax co' ndxetoo bèel loo. Le' mèn co' ne'nglide cas, no co' ne'ncò'o'de yéc no co' ne'ndub xibte loo má' tñ'a no loo gunab má', no ne'ndalte mèna par mque' mèn señ che'n má' no numbr che'n má'a lechuz mèn o la's ya' mèn, mèna nziri' loo con' co' ñaa xal ñaa thib lagun no co' ñaa xal vidr. Nzo arp co' mda' Diox loo mèna ya' mèna. ³ No mbil' ro mèna xal mbil' ro Moisés co' mxo'f zin' cón che'n Diox. No mbil' ro mèna xal mbil' ro Mbacxil' che'n Diox co' nac leque yub Jesucrist. Mbez mèna:

Con' roo no con' xèn ngüi' mèn no ñaa mèn loo con' ndli U', Tad Diox,

U' co' ndxàp rye loothe con' roo no con' xèn la's nii U' no la's ya' U'. Nali no nambìi no licpe' nac co' ndlu' U' no co' ndli U', Tad Diox, U' co' nac rey co' ñibe'pe' loo ryethe nación.

⁴ ¿Chó mèn nac mèn co' nziri' loo izlyo' co' ne'zyebte ñèe U'? No ¿chó mèn nac mèn co' nziri' loo izlyo' co' ne'gabte loo xtàa le' U' nac Diox roo no Diox xèn, Tad? Ryete mèn nzyeb ñèe mèna U', ¿lé'? No ryete mèn gab le' U' nac Diox roo no Diox xèn, ne, ¿lé?', Tad. Tataa gáca. Tad, angoluxte U' nac Diox natú!. Ndxel'leque', rye mèn co' nac mèn rye nación còo' yéc loo U' no tyub xib mèn loo U'. Tac mèn mbui'que' no gunaaque' mèn ryethe con' mbli U' ngòc con' nali no con' nambìi.

⁵ Ngolo ngòc ryete con'a, mxaqueen gunèen mxyal' loo bél'. No mxyal' ner puert che'n templ co' ndub loo bél'. No mxyal' puert co' nau' co'te' nac más natú' le'n templ co'te' nzosua' quèe tabl co' ngòc quèe co' mtan' Diox di's co' ngòc ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel. ⁶ Nerleque' con' gunèen. Rye gaz angl ngro' le'n templ co'te' nac lugar más natú' par hue' angl gaz loo con' co' nac gaz yaltií par tetii angl mèn xal mnibe' Diox loo angl. No gunèen noc xab thib thib angl thib loo lar' co' lèe lin co' ante nambii gunaa no co' ante mquée xnìi. No natedó' thib cint or xal nde ro pech thib thib angl. ⁷ Ngoloa, xaste mda' thib má' co' nac dyap má' co' naban thib thib cop co' nacsua' con or loo thib thib angl co' nac rye gaz angla. Le'n copa nzo gaz loo con' co' ngòc gaz yaltií ye'rsin' co' nac mod co' tetii Diox mèn tant ndxecloo Diox con mèn, Diox co' thidtene nzo. ⁸ Le' le'n templ co' nac más natú' na, ale ngo too zen co' ngòc por con' roo no con' xèn che'n Diox no co' ngòc por cón che'n con' roo no con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox. No

yende chó mèn ngác ngòe le'n templaxta ngolo nguri'th no axta ngolo ngòc rye gaz loo yaltii co' ngòc con' ye'rsin' co' mbli Diox, co' ngòc co' gunèen, co' ngro' no angl par tetii Diox mèn.

Trè' ndlu' cóñ che'n gaz loo con' co' ndlu' mod co' tetii Diox mèn.

16 Be taa be taa mxaquen mbìnèn mbyèn thib di's co' mbyèn le'n templ co'te' nac más natú!. Di'sa ndxab loo rye gaz angl:

—Huua lath gu' gaz loo con' co' nzo le'n cop gu' co' nac con' co' li Diox par tetii Diox mèn.

²Sya, ngua angl co' nac ner angl. Ngua lath angl con' co' ngòc ner loo yaltii co' ngòc con' ye'rsin' loo izlyo!. Le'sya, ryete mèn co' mque no señ che'n má' tín' no mèn co' mcòo' yéc no co' mdub xib loo gunab che'n má', ale ngro' thib loo yé's ye'rsin' no thib loo yé's zab lad mèn co' mbli par mden' mèn yalnè' tín'.

³Ngua lath tedib angl co' nac mbryop angl co' nde nque tedib loo yaltii co' ngòc con' ye'rsin' co' ngo le'n cop angl loo nítto!. Le' sya, nítto'a ngòc ren xal ren che'n thib mèn nguth. No mbli nít co' ngòc rena par nguth rye loothe má' co' nabán le'n nítto'.

⁴Ngoloa, ngua lath angl co' nac mbyon angl co' nde nque tedib loo yaltii co' ngòc con' ye'rsin' co' ngo le'n cop angl loo rye yó'be' no loo rye lugar co'te' ndub len nít. No ngòc nít yó'be' ren no ngòc nít co'te' ndub len nít ren. ⁵Látha, chàa, mbìnèn gunii angl co' ñibe' loo nít dib athu loo izlyo!. Ndxab angl loo Diox:

—Tad Diox, U' nac Diox nali no Diox nambii por tataa mbli U' no mdub rez U' cóñ che'n mèn ba!, U' co' nac Diox natú' co' thidteneque' nzo. ⁶Tataa mbli U' loo mèna tac mèna mbeth mèn co' ngòc mèn co' ngro' xà' loo cóñ che'n xab izlyo' par ngòc mèna che'npe'

U'. No lomisque', mbeth mèna mèn co' mde'th di's co' ndxbab U' no mèn co' mblo yalbàn cóñ che'n U' loo mèn loo izlyo'. No nalle', U' mnibe' yèe loo mèna par gu mèna nít ren chele' mèn ndlya's gu nít. Aa. Nzyalque' mèna, tataa gàca loo mèna.

⁷Mbìnèn, ne, gunii thib xa' axta loo ciò' co' ndoo gaxte co'te' ndub Diox. Mbez xa':

—Lìca, Tad Diox, U' co' ndxàp rye loothe con' roo no con' xèn la's nii U' no la's ya' U', nalíque' nac U' no nambíique' nac U'. No nalicpe' nac co' ndub rez U' cóñ che'n mèna.

⁸Ngoloa, ngua lath tedib angl co' nac dyap angl co' nde nque tedib loo yaltii co' ngòc con' ye'rsin' co' ngo le'n cop angl loo huiz. No mbli Diox par ngòc con' roo no con' xèn loo huiz par mtec mso' huiz mèn loo izlyo!. ⁹No ryete mèna mbyec mzyo' axta plóthe. Per ne' por ngòc con'a loo mèna ne'nglàade yéc mèna no ne'nglàade lezo' mèna par nse' mèna mod co' ngòp mèna loo Diox. Ne' ne' ngab mèna loo xtàa mèna le' Diox nac Diox roo no Diox xèn. Ndxel'leque', nazab gunii yèe gunii tii mèna cóñ che'n Diox, Diox co' ndxàp rye loothe con' roo no con' xèn la's nii Diox no la's ya' Diox par ñibe' Diox gàc yaltii loo mèn axta plóthe.

¹⁰Ngoloa, ngua lath angl co' nac ga'y angl co' nde nque tedib loo yaltii co' ngòc con' ye'rsin' co' ngo le'n cop angl loo asient co'te' ndub má' tín'a. No ryete lugar co'te' mnibe' má' tín'a ngulàa yál'cuau loo mèn loo izlyo' loo ryete con', que naca loo má', que naca loo mèn. Nde nxon', mèna ndxuhua loz ndxuhua tin por ya ne'nxecte mèn ngòc yaltii no yalnèa loo mèn. ¹¹Per ne' por ndxàc con'a loo mèna ne'nglàade yéc mèna no ne'nglàade lezo' mèna par nse' mèna mod co' ndxàp mèna loo Diox. Ndxel'leque', nazab gunii mèna cóñ che'n Diox, Diox co' nzo loo bé', por

mbli Diox ndxàc yalnèa loo mèna no por mbli Diox ngro xo'f ye's ye'rsin'a lad mèn.

¹²Ngoloa, ngua lath angl co' nac xop angl co' nde nquea tedib loo yaltii co' ngòc con' ye'rsin' co' ngo le'n cop angl loo yó'be' co' nac más yó'be' roo, co' lèe yó' Eufrat. Sya, nít co' nzo'f yó'be'a ale mbiiz nít par tataa mod mxyal' thib ned co'te' ndri'th yó'be'a par mbri'th mèn co' nac rey con solndad rey co' nac mèn co' ñibe' nación par ned ndlyen huiz.

¹³Be taa be taa gunèen ngro' thib xpii ye'rsin' ro dragón, no ngro' thib xpii ye'rsin' ro má' co' ngòc má' tín', no ngro' thib xpii ye'rsin' ro xa' co' mbez mde'th cóñ che'n Diox per nde'th xa' di's co' inacte con' licpe!. Xpii ye'rsin'a ñaa xal ñaa mbich. ¹⁴Mbich co' ngro' ro yon xa'a, mbicha ngòc xpii meexù!. Xpiia mbli ngòc huax yalguzye' co' nac yalguzye' roo no yalguzye' xén. Ngro xpiia loo izlyo' par mbli xpiia mqueltàa rye rey co' nzo dib athu loo izlyo' con solndad rey par thidte mqueltàa rye rey con solndad rey par li rye rey xó' con solndad rey loo Diox co'se' gác huiz co'se' tub rez Diox cóñ che'n rye mèn ye'rsin' par telux Diox rye mèn ye'rsin'a co'se' li Diox xó' con mèna huiza, Diox co' ndxàp rye loothe con' roo no con' xén la's nii Diox no la's ya' Diox. ¹⁵⁻¹⁶Sya, mqueltàa xpii ye'rsin'a rye rey con mèn co' nac solndad rey thib lugar co' lèe Armagedón co' nac lèe thib la's co' nziri' loo xyòn mèn nación Israel. Láth ngue hui'en con'a, mbìnен di's co' gunee Jesucrist loon. Gunee Jesucrist loon:

—Juàn, hui' nexa. Na gal thib huiz co' yende chó mèn ngue bed daa no thib huiz co' yende chó mèn nzi quee lezo' galen. Galen loo izlyo' xal co'se' ndlyàa huan! liz mèn. Huen gáca loo mèn, mèn co' nzi quee lezo', no mèn co' altant nzi loo cóñ chenen, no mèn

co' nalì no nambìi nzi que tee ban lì loo cóñ chenen. Mèna yende chó tethon no yende chó co' too mèna thib lad loo mèn co' nzo loo cóñ chenen par ta' mèn gust lezo' mèn con mèna co'se' gác huiz co' galen.

¹⁷Ngoloa, ngua lath angl co' nac gaz angl co' nde nquea tedib loo yaltii co' ngòc con' ye'rsin' co' ngo le'n cop angl loo mbii loo izlyo!. Sya, cabii mbyèn thib di's axta co'te' nac le'n templ co'te' nac lugar más natú' loo bé' co'te' nzo Diox. Di'sa mbez:

—Nase gunela. Con' ndxè' nac lult con' co' lin par tataa mod tetiùn mèn loo izlyo'.

¹⁸Sya, ngulàa bèel gundii. Mbyèn huax ruid. Ngos mbyla'b gundii. No mbuin thib xòo brut más fuert co' tarte huin dib lal nziri' mèn loo izlyo'.

¹⁹Lomisque' ne, mxaquen ale ngulàa bes son part ciuda Jerusalén co' nac ciuda roo ciuda xén. Le' rye liz mèn co' nac chol ciuda co' nziri' loo izlyo' na, ngulàare' no ngulàateri' ciuda loo izlyo'. Láth xtau'a, Diox mte' lezo' cóñ che'n ciuda co' ne' tedib lèe ciuda Babiloñ par li Diox gác más yaltii no yalnè loo mèn ciudaa por tant ndxecloo Diox ñée Diox mèna por mod ye'rsin' co' ngòp mèna loo Diox. ²⁰Lomisque' ne, rye yòo biiz co' nziri' le'n nítto' chol lugar no rye yii den mdyep le'n nítto' no mdyon' rye yii den. ²¹Lomisque' ne, ngulàa yuu quèe brut co' né' axta cho' kil rloo mèn loo izlyo!. Per mastale' ngulàa yuu quèea rloo mèn co' nziri' loo izlyo', ale le'le' gunii yèeque' no gunii tìique' mèna cóñ che'n Diox por yuu quèea co' ngulàa rloo mèna tac yuu quèea mbli ngòc thib yaltii tín' loo mèn.

Trè' ndlu' le' Diox mquexù'
cón che'n thib xa'got co'
ngòc thib xa'got burrid.

17 Ngolo nguri'th con'a, mbi'th thib angl co' ngòc gaz angl

co' mque no tedib loo yaltìi co' ngòc con' ye'rsin' le'n cop co' ngòc gaz cop. Gunee angla loon:

—Juàn, que de ndxè' par lu'en lool cóñ che'n yaltìi co' tyactìi thib xa'got co' nac xa'got roo xa'got xèn co' ndli yalburrid. Xa'gota ñibe' loo mèn dib athu loo izlyo' par yòo mèn loo mod ye'rsin' co' nac xa'gota.² Ryethe mèn co' ngòc rey co' mnibe' loo mèn loo izlyo', mèna ngure ban lique' xalque' ngòc mod ye'rsin'tùb co' ngòp xa'gota. Lomisque' ne, mxaquen le' rye mèn co' ngure ban dib athu loo izlyo', ale angngureri' mèn, mbli mèn ngòc nguàal con' co' ngòc con' ye'rsin'. Ngòc mèn xal mènguy por mbli mèn ryethe con' ye'rsin' co' ngòc lomisque' mod ye'rsin' co' ngòp xa'gota.

³Leque hora, Xpii Natú' mbli par mxaquen gunèen le' angl mbe' daa thib lugar co'te' nagán. Tya, gunèen thib xa'got co' ndub thib má' tñi!. Má'a gunaa nane ren. No dib lad má'a ndub di's co' ngòc di's zab co' ñii yè ñii tñi má' cóñ che'n Diox. No mxaquen le' má'a mque no gaz yéc. No lomisque' ne, mxaquen ndub si' cach yéc má'.⁴ Xa'got co' ndub má'a noc xab lar' morad no lar' nane ren. No nabe'ste natoxcua' xa' con anab corral or no con anab yi'f or. No natoxcua' xa' con thib loo quèe co' anze'f náp ntac no con thib loo perl co' anze'f náp ntac. Mxaquen nzo thib cop co' nacsua' con anab or ya' xa'gota. Le'n copa ngo ampurte con' zab co' anze'f naxin ndly' co' nacpe' con' xin no con' cap, co' nee di's, nac mod co' ndxàp xa'gota.⁵ Nde nxon', mdub di's lechuz xa'gota. Di'sa yende chó mèn ta' cuent cóñ nee di's di'sa. Di'sa mbez taandxè': Ciuda roo no ciuda xèn co' lèe Babilón nac xna' chol xa'got co' ndli yalburrid tñi!. No nac ciuda Babilón xal xna' rye mèn co' nzi ban dib athu loo izlyo', mèn co' ndli con' xin no con' cap xalque' ngòc mod

co' ngòp xa'gota.⁶ Látha, chàa, mdub xnìi lezon. Mdan cuent no mden'en le' xa'gota mquée mbii yéc no ngòc xa'gota xal thib xa'guy por cóñ che'n ren co' ngòc ren che'n mèn co' mxyo, mèn co' ngòole' loo cóñ che'n Diox co' ngòc che'npe' Diox no mèn co' nguthxù' por mda' mèna cuent cóñ che'n Tad Jesús loo mèn. No co'se' gunèen con'a, ante mbyu' mbyàl daa no ante mbui'en no ante gunaan loo con' gunèena.⁷ Láth ndxàc con'a loon, gunee angl loon:

—Juàn, ¿chonon susque' ngüi' ñaal loo con' ndxàc ba', à? Ne'hui'del no ne'ñaadel loo con' ndxàc ba!. Na lu' lool cóñ nee di's cóñ che'n xa'got ba' tac cóñ che'n xa'got ba' no cóñ che'n má' co' ndub xa'got ba' co' nac má' co' ngue no gaz yéc no co' nac leque má' co' ndub si' cach yéc, yende chó mèn gác ta' cuent cóñ che'n má' ba' lool.⁸ Má' tñi' co' gunèela, má'a nac thib mbi' co' nzo banle' ndoore!. Per mastale' ngo ban mbi', nalle' nguthle' mbi'. No mastale' nguthle' mbi', per ale bere mbi', ryo' mbi' le'n ye'rbiil par ban mbi' tedib vez ndoore' gath mbi' thidtene yiloa. Lomisque' ne, mèn co' nzi ban loo izlyo', mèna nac mèn co' indubte lèe loo libr co'te' ndub lèe mèn co' yòo ban no Diox thidtene. Libr co' ngue no Dioxa, libra ngue nole' Diox axta co'se' anon mblec Diox izlyo!. No más de cona, ante hui' mèna no ante ñaa mèna co'se' ñèe mèn ryo xban má' tñi' co' nac mbi' co' ngo ban no ngoloa nguth mbi'. Per nalle', ale mbere mbi', ngro xban mbi' tedib vez. Por cona, hui' mèn no ñaa mèn loo mbi' tedib vez.

⁹Tré' ngue niin plá di's ndxè' lool, Juàn, par que'l di's ndxè' loo ye's par li mèn co' ndxàc xtùuz cóñ che'n di's ndxè' no ta' mèn cuent cóñ che'n di's ndxè' cóñ nee di's ndxè!. Pues gaz yéc má' co' gunèel ndlu' nac no nee di's nac gaz yii co' nac yii co'te' ndub xa'gota.¹⁰ Lomisque' ne, gaz yéc má'

co' gunèela ndlu' cóñ che'n gaz mbi'
co' ngòcle' rey. Per de loo gaz mbi' co'
ngòcle' reya, ngolole' gunee cóñ che'n
ga'y mbi'. Per be' mbyan' taachop mbi'.
Thib mbi' nac gobiern co' ñibe' nalle'.
Per tedib mbi' tarte yi'th, co' nee di's,
tarte tlo mbi', ñibe' mbi'. Per co'se' yi'th
mbi' co' nac lult mbi' co' ñibe'a, ne'tyub
ñibe'de mbi' arid nen, co' nee di's, huax
lín'. Luega ñeei loo mbi'.¹¹ Per leque
thib má' tín' co' ngòc mbi' co' thidte
ngòc rey con rye gaz rey ndoore' no
ngoloa nguth mbi', leque mbi'a bere ryo
xban par gác mbi' rey co' ñibe' co' gác
xon rey co' ñibe'. Co'se' ñibe' rey co'
gác xon rey ndxep tiemp co' gác leque
mbi'a, syare', ñeei loo mbi' thidtene, co'
nee di's, Diox li par lyàa mbi' thib lite
le'n ye'rbiil thidtene.

¹²Le' ryete si' cach co' gunèel mdub
yéc má'a na, si' cach má'a nee di's nac
si' rey co' tarte tlo ñibe'. Diox ta' lugar
gàp reya con' la's nii reya no con' la's
ya' reya par ñibe' reya ndxepte tiemp
co' gác leque tiemp co' ñibe' má' tín'
co' nac thib mbi' loo izlyo!.¹³ Ryete
si' reya thidte di's que no. No ta' ryete
reya lugar par ñibe' má' tín' co' nac
mbi'a loo reya.¹⁴ Le'n ndxep tiempa,
cua'n xo' ryete si' reya con má' tín' co'
nac mbi'a con solndad rey no solndad
mbi'a contra Mbacxil' co' nac leque
yub Jesucrist. Per Mbacxil' co' nac
leque yub Jesucrist li gan loo rye reya
no loo má' co' nac mbi'a tac Jesucrist
nac Tad co' ñibe' loo chol mèn, co' nee
di's, nac Tad loo izlyo!. No nac Tad
Jesucrist rey che'n mèn, co' nee di's,
nac rey co' ñibe' loo mèn loo izlyo!. Le'
rye mèn co' mqueltàa con Tad Jesucrist
na, mèna nac mèn co' Diox mcui no
co' mblec Diox loo cóñ che'n Diox. No
thidteneque' altant nzi mèna loo cóñ
che'n Diox.

¹⁵Tolo gunee angl loon:

—Juàn, nítto' co' mxacl gunèel co'te'
ndub xa'got co' ndli yalburrid, nítto'a

nee di's nac mèn rye nación co' nziri'
dib athu loo izlyo' no nac nítto'a mèn
rye nación co' ndyoodi's chol d'steller.

¹⁶Le' si' cach co' gunèel ndub yéc
má' tín' na, con'a nee di's le' mèn co'
nziri' loo izlyo' yòo xyàn lezo' mèn ñèe
mèn xa'gota. No lá'ya' mèn cóñ che'n
xa'gota. No li mèn gác loo xa'gota xal
thib mèn co' yende xab co' ngue tee
che. Ale tlate hua mèna bél' lad xa'gota.
No tec mèn xa'gota loo quìi no loo bèle.

¹⁷Yub Diox mbli par mbli mèn co' ngòc
reya xal mblyia's Diox par thidte ngòc
mèna no par thidte mdoodi's mèna par
mbli mèna ngòc má' tín' na' co' ñibe'
dib athu loo izlyo' xal thib rey axta zin
huiz no tyaa huiz co' ndxab Diox cued,
ya ne'tolode ban má' tín' na' loo izlyo'.

¹⁸Le' xa'got co' gunèela na, xa'gota nac
ciuda roo no ciuda xèn co' ñibe' no co'
li gác nado' rye mèn co' ñibe' loo mèn
dib athu loo izlyo' par ñibe'pe' ciudaa
loo mèn dib athu loo izlyo'.

Ciuda co' ne' lèe ciuda Babiloñ lyux thidtene.

18 Ngolo ngòc ryethe con'a,
mxaquen gunèen tedib angl co'
nde làa loo bé' loo izlyo!. Angla ndxàp
con' roo no con' xèn la's nii angl no la's
ya' angl. Le' loo izlyo' na, mbyà'x xnìi
co' nquée lad angl.² Mbìnèn ngrozèe
angl cabii. Mbez angl loo mèn loo
izlyo':

—Nase ya mblyuxle' ciuda roo no
ciuda xèn co' ne' lèe ciuda Babiloñ. No
ngòc ciuda roo ciuda xèna liz no làaz
che'n chol xpii ye'rsin!. Lomisque' ne,
ngòc ciudaa ciuda co'te' ngos ngóol
chol mbin co' indxòode lezo' mèn hui'
mèn no chol mbin co' ndxòo xyàn lezo'
mèn ñèe mèn.³ Tataaque' gáca loo mèn
ciuda roo ciuda xèna tac mèn ryete
nación co' nziri' dib athu loo izlyo' nzi
li xalque' nac mod co' ndxàp mèn ciuda
roo ciuda xèna. Tac mod co' ndxàp mèn
ciudaa ndli inthyonte mèn loo chol

con' ye'rsin' co' ndli mèn. Nac mèna xal mènguy co' nquée mbii yéc co'se' ndli mènguy chol con' ye'rsin'. No axta rye mèn co' nac rey, co' nee di's, chol mèn co' ñibe' loo xtàa mèn nzi ban li mèna chol con' ye'rsin' xalque' nac mod co' ndli mèn ciudaa. Lomisque' ne, rye mèn co' nac comerciant loo izlyo' ndxè' ndxàc ric por mod co' ndxàp mèn ciudaa por ntho' comerciant ryethe con' co' ndyoxcua' mèn ciudaa co' nac thìb mod ye'rsin'tùb co' ndxàp mèn ciudaa.

⁴Leque hora, mbìnен tedib di's co' mbyèn loo bé'. Di'sa mbez:

—Gro' gu' le'n ciuda ba', gu' co' nzo loo cóñ chenen no gu' co' nac chenen, par ne'gàcte gu' thidte con mèn co' ndxàp xtol ba' no par ne'cua'nte gu' xquin gu' xal ncua'n mèna ba' xquin mèna ba', no par ne'yidin'te yaltii co' nac con' ye'rsin' co' ndxàc loo mèn ba' loo gu', ne. ⁵Tac mèn ba' anze'f thìb xtol mcua'n loo Diox. Por cona, indxathla'ste Diox ryethe con' ye'rsin' co' mbli mèn ba!. ⁶Le' sya, leque hora mnibe' angl loo taamas angl co' mtel' Diox par tetii angl mèn che'n ciuda co' ne' lèe ciuda Babiloñ. Ndxab angla loo taamas angl:

—Bli gu' lomisque' con' loo mèn ciuda ba' xal mbli mèn ciuda ba' loo chol mèn. Lomisque' ne, blo xtàa gu' chop vez loo mèn ciuda ba' xalque' mbli mèn ba' loo chol mèn. Fcua'n gu' mod tetii gu' mèn ba' chop vez por ryethe con' ye'rsin' co' nde teele' ndli mèn ba' loo taamas mèn. ⁷Bli gu' par tyactii mèn ciuda ba' axta plóthe no par ten' mèna yalnè axta plóthe xalque' co'se' mque tee te's mèn, no mque tee xal' mèn, no mdyoxcua' mèn con ampurte con' huen axta plóthe. Tataa bli gu' tac mèn ciuda ba' mbez loo lezo' mèn: Trè' nduben. Yende chó ñibe' loon no yende chó ñii loon. Nac daa xal thìb xa'got co' nac rein. Inacte daa xal thìb xa'got viud. No dib lal naban daa yende chó mèn gác li

par texi mèna lezon. Anze'f huen nzon. No huen ndan par delant.

⁸Por cona, thidte huiz gác ryethe con' ye'rsin' ndxè' loo mèn ciudaa: Gath mèna. Xi lezo' mèn por yaltii co' gác loo mèn. Lyàa huin loo mèn. Lyàa quìi no bëel loo mèn par yec mèn. Tataa li Diox loo mèn tac Diox nac Diox co' ndxàp rye loothe con' roo no con' xèn la's nii Diox no la's ya! Diox. No nac Diox Tad co' mquexù' mèna par tataa gácä loo mèna.

⁹Le' rye mèn co' ngòc rey no co' ngòc mèn nac zin' co' mnibe' loo xtàa dib athu loo izlyo', mèn co' mque tee li xal nac mod ye'rsin' che'n mèn ciudaa no mèn co' mbli xal ndyoxcua' mèn ciudaa, mèna góñ' no cozée yath mèna co'se' ñièe mèna yitoo zen ndxec ciuda roo ciuda xèna, ne. ¹⁰Mèn co' ngüi' xal ndxetoo zen ndxec ciudaa, mèna nziri' titi por mzyeb mèna ndxàc yaltii loo mèn ciudaa. Mèna mbez loo mbii loo mèn ciuda roo ciuda xèna:

—iAy, prob gu' izlyo', mèn ciuda Babiloñ, gu' co' ngòc mèn ciuda roo ciuda xèn. Ale setilte ngòc con' tín' ba' loo gu', yoo, par tatua' mod mtetii Diox gu!. Mzyalque' gu'i.

¹¹Lomisque' ne, ale mbín' mèn co' ngòc comerciant co' mbli delgens dib athu loo izlyo' por cóñ che'n mèn ciudaa co' ngòc yaltii looa tac ya yende chó mèn tolo ndi' ryethe con' co' ndyee tho' mèn loo mèn ciudaa. ¹²Ryethe con' co' nac co' ndyee tho' mèn co' ndli delgens par neda nac chol con' co' nacsua' con or, no con' co' nacsua' con plat, no co' nacsua' con chol loo quèe co' anze'f ntac. Ntho' mèna chol loo perl, lar' fin co' anze'f náp ntac, no lar' sed co' nac color morad no co' nac color nane ren. No ntho' mèna rye loo yaa huen co' nix ndlya!. No ntho' mèna huax loo con' co' nacsua' con thìb loo quèe co' lèe marfil. Ntho' mèna thìb loo yaa huen co' anze'f náp ntac. Ntho'

mèna yi'f co' lèe brons no chol taamas yi'f. No ntho' mèna quèe co' lèe marm.
13 Ntho' mèna canel no rye loothe taamas con' co' nix ndlya' xal du'r yal' no tedib loo con' co' lèe mirr no nít perfum co' anze'f nix ndlya'. Ntho' mèn mbacxil', huay, carret co' ngo'f huay, no axta ndxe' mèna mèn co' ntho' mèna par ndxàc mèn moz co' ndyo' par ñibe' yèe mèna loo prob mèn co' ndxàc moz.
14 Per co'se' ñèe mèn co' ntho'a tataa ndxàc loo mèn ciuda co' nac ciuda roo ciuda xèn co' ne' tedib lèe ciuda Babiloñ, mèna ndxab loo mèn ciudaa:

—Nase mblyux rye loothe con' ndac co' ngòp gu'. No axta arid mda' gu' gust lezo' gu' con con' co' ngòp gu'a. No, por derech, mblyux ryethe con' ndac, no yalcon', no ryethe mod co' nabe's mdyoxcua' gu'.

15 Ryete mèn co' ntho' co' ndli delgens loo ryethe con' ntho' mèn no ryethe mèn co' ngòc ric por con' co' mtho' mèn loo mèn ciudaa, rye mèna ngure tith loo ciuda roo ciuda xèn co' mdoo yol no co' mdoo lux por tant mzyeb mèna ngüi' mèna xal ndxàc yaltii loo ciudaa. Ndxón' mèna no mbez yèe mèna. **16** No ndxab mèna loo mbii loo mèn ciudaa:

—iAy, prob mèn ciuda roo ciuda xèn ba! Mèn ciuda ba' ngòc xal thib xa'got co' nabe's gunaa co'se' ndxoc xa' lar' co' nac lar' fin, no co'se' ndxoc xa' lar' co' nac lar' color morad no lar' color nane ren, no co'se' ndyoxcua' xa'gota con anabte or no con anabte quèe co' anze'f náp ntac no con perl.

17 Lomisque', mbez mèna loo mèn ciudaa:

—Ale setilte mblyux gu' no mblyux yalcon' co' ngòp gu'.

Lomisque' ne, ryete mèn co' ngòc capitán co' ñibe' loo mèn co' ndli zin' loo yòoyaa, no rye mèn co' nzo le'n yòoyaa, no rye mèn co' ntetee yòoyaa, no ryete mèn co' ndli zin' loo nítto',

rye mèna ngure tith par ngüi' mèna xal ndxol ciudaa no par hui' mèna xal ndlyux ciudaa. **18** No co'se' ñèe mèna ndxetoo zen ndxol ciudaa, ngrozèe yii no ngrozèe den mèna. Mbez mèna loo mbii:

—Chó mèn ciuda lalque' gàc xal ngòc mèn ciuda roo ciuda xèn ba!, yey? Yende chó mèn ciuda co' lalque' gàc xal ngòc mèn ciuda ba!,  lé?, cara.

19 Látha, ndyen mèna yòo. Nxob mèna yòo yéc mèna tant nxi tín' lezo' mèna. Ndxón' mèna no mdub mingo'r yen mèna. No mbez yèe yath mèna. No mbez mèna loo mbii loo mèn ciudaa:

—iAy, prob mèn ciuda roo mèn ciuda xèn ba! Con yalcon' co' ngòp mèn ba' ngòc ric rye mèn co' mque no barc loo nítto!. No nalle' ale setilte mblyux yalcon' mèn ba!. No mblyux mèn ba'.

20 Mberen, mbìnèn di's co' mbyèn loo bé' tedib vez co' mbez:

—Ndxé'lque', ftac lezo' gu' no fxo'f nde' fxo'f ndla' lezo' gu' cóñ che'n con' co' ngòc loo ciuda ba', ryete gu' co' nzo loo bé', no ryete gu' co' nac apostol co' mtel' Jesucrist par ndxe' gu' di's ndac loo mèn, no ryete gu' co' mde'th di's co' ndxab Diox, no ryete gu' co' nzo loo cóñ che'n Diox no co' nac che'npe' Diox. Tac texal ngolo mquexù' Diox mèn ba' par mtetìi Diox mèn ba', tatua' mod mbli Diox mblo xtàa Diox loo mèn ba' por cóñ che'n gu'. No mbli Diox con' nalì no con' nambìi loo gu' por cóñ che'n mèn ba'.

21 No co'se' ngolo mbìnèn di'sa, chàa, gunèen mblít thib angl thib quèe roo co' né' xal thib quèe yees. Mxen angl quèea. Mblobii angl quèea le'n nítto!. Ndxab angl loo mbii:

—Texal mblobiin quèe ndxè' le'n nítto', tatua' lyux mèn co' nac mèn ciuda roo ciuda xèn co' ne' lèe ciuda Babiloñ. No thidtene ya ne'berede mèn, hui' mèn ciuda roo ciuda xèn co' ne' lèe Babiloñ tedib vez.

22 Ndxab angl cóñ che'n mèna, ne:
—Thidtene ya ne'gònte mèn gol' mèn
musc ned co' nac ned gu', musc co' nac
arp, no co' nac flaut, no co' nac trompet.
Ne' ne' yòo mèn co' ndxác ndli chol zin'.
Ne' ne' yèn tyez molin co'se' ndli molin
zin' le'n ciudaa. **23** Ya ne'yú'de loo mèn
co' nac chol xnii lampr co' tenii ciudaa
thidtene. No thidtene ya ne'yènte gàc
ruid le'n ciuda co'se' selya' mèn le'n
ciudaa. Tataa gàca loo mèn ciudaa
mastale' ngòc mèn co' ntho' chol con'
loo mèn ciudaa mèn co' ngòc mèn más
mèn roo no mèn xèn loo taamas mèn
dib athu loo izlyo!. Lomisque' ne, tataa
gàca loo mèn ciudaa tac mquedii mèn
ciudaa mèn chol nación dib athu loo
izlyo' con mod ye'rsin' co' ngòp mèna
co' nac ngòc mèna mèn bruji.

24 Tolo ndxab angl:

—Tataa mod mtetii Diox mèn ciuda
roo ciuda xèna axta plóthe tac le'n
ciudaa mbeth mèna mèn co' mde'th
di's co' ndxab Diox. No mbeth mèna
mèn co' ngòo loo cóñ che'n Diox, mèn
co' ngòc che'npe' Diox. No mbeth mèn
ciudaa huax mèn co' ngo ban dib athu
loo izlyo!.

19 Ngolo mbìnен gunii angl rye
co' ngòca, mbìnен mbyèn di's
che'n huax mèn loo bé' co' mbez cabii:

iAy, Dio's! Gab na' le' Diox nac
Diox roo no Diox xèn, Diox na' co'
mbli par ndlyá' mèn loo con' ryes.
Nac Diox na' Diox roo no Diox xèn
loo ryethe con'. No ndxàp Diox na'
rye loothe con' roo con' xèn la's nii
Diox no la's ya' Diox.

2 Diox roo no Diox xèn nac Diox
tac nalì no nambìi ndub rez Diox
con mod co' ndxàp Diox co' nac mod
licpe'. Mquexù'lé' Diox xa'got co'
nac xa'got roo xa'got xèn co' nacguè'
xa'got burrid co' mbli le' mèn co' ngo
ban dib athu loo izlyo' mbli ngòc
nguàal con' zab co' nac con' ye'rsin'
co' nac mod co' ndxàp xa'gota. Por

cona, mblo xtàa Diox con' ye'rsin'
co' mbli xa'gota co'se' mbli xa'gota
mbeth mèn prob mèn co' mxo'f zin'
cón che'n Diox.

3 Mbere mèna, ndxbab mèna tedib vez:
—iAy, Dio's! Gab na' Diox roo no Diox
xèn nac Diox tac Diox mbli ndxetoo zen
le'n ciuda mèn ba'. Thidteneque' yitoo
zen ze no yál!. No ne'yú'de quii co' ndli
ndxetoo zen ba' thidtene.

4 Le' ryete gal fthap mèngool no dyap
má' co' nabana na, mdub xib no mcòo'
mèngoola no má' co' nabana yéc má' no
mèngoola loo Diox co' ndub loo asient
co' nzo loo bé'. Mbez mèngoola no dyap
má' co' nabana:

—Tataaque' ndxàal ngòca. No nalle'
gab na' Diox roo no Diox xèn nac Diox
co' mbli ngòc con'a.

5 Mberen, mbìnен tedib di's co'
mbyèn loo bé' co'te' ndub Diox loo
asient. Di'sa mbez:

—Bli gu' no fte'th gu' cóñ che'n
con' roo no con' xèn co' mbli Diox,
ryete gu' co' nxo'f zin' che'n Diox no
ryete gu' co' nzyeb ñée Diox, que nac
gu' mèn co' nac mèn be'the, no que
nac gu' mèn co' nde'f di's nac mèn
roo no mèn xèn.

Trè' ndlu' cóñ che'n Mbacxil'
co' nac Crist no cóñ che'n mèn
co' nzole' loo cóñ che'n Crist
co' quelràa no Crist loo bé'.

6 Daa, Juàn mberen, mbìnен ruid co'
mbyèn co' nac di's co' mbez huax mèn.
Ruida mbyèn xal co'se' nxyo'f nít huax
yó'be!. No mbyèn ruida xal co'se' ndxas
ndlyá'b gundii. Mxaquen mbez mèna:

Gab na' con' roo no con' xèn ndli
Diox tac nalle', por derech, tlo Diox,
ñibe' Diox loo ryethe con' thidtene,
Tad Diox na' co' ndxàp rye loothe con'
roo no con' xèn la's nii Diox no la's
ya' Diox.

7 Leque na' li par tyac lezo' na'
axta plóthe. No leque na' li par xyo'f

nde' xyo'f ndla' lezo' na' axta plóthe. No gab na' con' roo no con' xèn cóñ che'n con' mblí Diox loo mèn tac nase mzinle' tiemp no mzinle' hor co'se' queltàa no na' Mbacxil' che'n Diox co' nac leque yub Jesucrist par yo no na' Jesucrist thidtene xal co'se' ndxàc nab thib mza' par selya' mza' con thib mbyòo co' gác sa'l mza' par tyub no mza' mbyòo thidtene.

⁸Lomisque' ne, gáca loo na' xal co'se' ndyoxcua' mza' co' selya' co'se' ndxoc xab mza' lar' huen co' ante nagus bëlleque' ñaa no co' nquée xnii.

Lomisque' ne, mbìnén ndxab mèna le' lar' huen, co' nee di's, xab mza' co' goc mza' par selya' mza, lar' huena nee di's nac mod nalì no mod nambìi che'n na' tac na' mblu'que' xá mod mque tee ban nalì na' no xá mod mque tee ban nambìi na' loo Diox, na' co' ngòo loo cóñ che'n Diox, na' co' ngòc che'npe' Diox.

⁹Sya, gunee angl loon:

—Juàn, taandxè' fque' di's loo ye's xal niina lool nalle': Huen nda mèn co' ngòc convid par ya mèn loo yalhua co' gác che'n Mbacxil' co' nac leque yub Jesucrist.

Gunee angl loon, ne:

—Di's co' ngue niin lool ndxè' nac di's co' nac lícpe' che'n Diox co' gunee Diox loon par niina lool.

¹⁰Láth ndyoodi's angl loon, mdub xiben loo angl no mcò'o'en yéquen loo angl. Per ale ndxe'leque, gunee angl loon:

—Ne'lidel tatua' loon, ey. Tac daa nxo'f zin' cóñ che'n Diox xalque' nxo'f zin'l cóñ che'n Diox no xalque' nxo'f zin' mèn co' ndxàc hues lùu por cóñ che'n Jesucrist, mèn co' altant ndyoo par ngo mèn yalbàn cóñ che'n Tad Jesús. Más huen ftub xibl no fcò'o' yécl loo Diox.

Rye mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox, mèna nac mèn co' ngo xo'f no co' nda' cuent cóñ che'n Jesús.

Trè' ndlu' cóñ che'n thib mbi' co' mdub huay nagus.

¹¹Be taa be taa ndoon ale gunèen mxaquen mxyal' loo bé!. No mxaquen ale, chàa, ngro' too thib huay nagus. No mdub thib mbi' huay. Mbi' co' ndub huaya lèe, xal ndxòn mèn di's, Anze'f Altant. No lèe mbi', xal ndxòn mèn di's, Licpe'. Tataa lèe mbi' tac co'se' ñibe' mbi', nali no nambìi ñibe' mbi' loo mèn. No li mbi' xó' xal ndxàalpe'i loo mèn loo izlyo' par co xtàa mbi' ryethe con' ye'rsin' co' mblí mèn ye'rsin' loo chol mèn. ¹²Mxaquen ndxaa'd bëel ngudloo mbi' xal co'se' ndxetoo bëel. No mxaquen ndub huax coron yéc mbi'. No ndub thib di's co' nac tedib lèe mbi' lechuz mbi'. No ante mbi' nanee no non mbi' cóñ nee di's di's co' nacguè' lèea. ¹³Noc xab mbi' thib ned xab mbi' co' nago' con renpe' mèn. No lèeguè' mbi', xal ndxòn mèn di's, nac Xti's che'n Diox. ¹⁴No ndoo nque huax angl co' nac solndad co' nzo loo bé! xís mbi!. Angla gunéen noc xab anabte lar' nagus bëlleque' co' ngòc lar' co' anze'f nambìi, co' ngòcque' thib lar' huen co' lèe lin. No ndub angla anabte huay nagus. ¹⁵No mxaquen ndryo' thib spad co' nalen tín' ryop loo ro mbi!. Spada làa mbi' rloo mèn co' nac mèn rye nación dib athu loo izlyo!. No ñibe' yèe mbi' loo mèn rye nación dib athu loo izlyo!. No noo noo tub rez mbi' cóñ che'n rye mèn dib athu loo izlyo' xalque' ndxàal gáca loo mèn. Ne'lyatte lezo' mbi' ñèe mbi' mèn huiza. Ale ndxe'leque', tetii tín' mbi' mèn dib athu loo izlyo' axta plóthe por ndxeclo Diox ñèe Diox mèn, Diox co' ndxàp rye loothe con' roo no con' xèn la's nii Diox no la's ya' Diox. ¹⁶No ne' mbi' di's co' mbez taandxè': Rey co' ñibe' loo rye rey loo izlyo', no loo mèn nac zin' co' ñibe' loo xtàa loo izlyo', no loo Tad co' ñibe' loo mèn co' nde'f di's nac Tad loo izlyo!.

Di'sa ndub lad xab mbi' co'te' nac pech mbi' no co'te' nac bél' fcha' cor' mbi'.

17 Chàa, ngua loon gunèen thìb angl co' ndoo loo huiz xal co'se' ndyoo mèn loo thìb banc. Angla cabii ngrozèe loo rye mbin co' nxobii loo mbii. Ndxab angl loo mbin:

—Que de gu', no thidte queltàa gu' par hua rsè gu' thìb rsè co' mbli nab Diox hua gu'. **18** Gu' hua bél' co' nac bél' mèn co' ngòc rey. No hua gu' bél' che'n mèn co' ngòc mèn nac zin' co' mnibe' loo xtàa mèn dib athu loo izlyo!. No hua gu' bél' mèn co' ñibe' loo solndad. No hua gu' bél' mèn co' ndli cuent anze'f mbi'. No hua gu' bél' huay. No hua gu' bél' mèn co' ndyub huay. No hua gu' bél' ryethe mèn, que nac mèna mèn co' yende chó taamas mèn nii loo co' nacgué! mèn co' yende chó mèn mbee nca', que nac mèna moz co' nac moz yèe loo patrón, que nac mèna mèn be'the, que nac mèna mèn co' nde'f di's nac mèn roo no mèn xèn. Hua gu' bél' mèna.

19 Sya, gunèen má! tín'a, no rye mèn co' ngòc rey co' nac mèn nac zin' co' ñibe' loo xtàa mèn dib athu loo izlyo' con rye solndad mèna. Ryete mèna mqultàa par li mèna xó' con mbi' co' ndub huay nagus no con solndad mbi'.

20 Per solndad mbi' thidte mxen má! tín'a xal thìb pres con mbi' co' mbez nde'th di's co' ndxab Diox. Per di's co' nde'th mbi'a nac di's gutyè'túb, mbi' co' mbli huax yalguzye' loo má! tín!. No por mbli mbi'a huax yalguzye' co' nac yalguzye' gutyè' loo mèn, mbli mbi' par mquedi mbi' huax mèn par mbla' mèn mquée señ che'n má! tín'a lechuz o la's ya' mèn. No mbli mbi'a par mdub xib rye mèna loo gunab che'n má! tín'a. Leque hora, mblo mbi' co' mdub huay nagus má! tín' no mbi' co' mde'th di's gutyè!, ndoo lì ndoo ga' má!, ndoo lì ndoo ga' mbi', ngulàa mbi' le'n ye'rbiil co'te' ndxetoo bèl' co' ndxol con asufr.

21 Le' taamas solndad che'n má'a no mèn co' ngòc rey co' ngòc mèn co' mnibe' loo xtàa dib athu loo izlyo'a na, nguth con spad co' mdub ro mbi' co' mdub huay nagus. No leque hora nduhua mbin bé! bél' rye mèna axta plóthe.

Mebizya gàc xal thìb pres le'n ye'rbiil le'n thìb mil lín'.

20 Ngolo nguri'th ryethe con'a, gunèen thìb angl co' nde làa loo bél' loo izlyo!. Ne' angl lyab che'n puert ye'rbiil. No ne' angl thìb caden fcha' ya' angl. **2** Angla mxen má! co' lèe Dragón, má! co' ne' tedib lèe Mbel' Gox, má! co' nac merpe' Mebizya, má! co' ne' tedib lèe co' nac lèe Satanás. Mquedó' angla Mebizya. **3** Ngoloa, mblobii angl Mebizya le'n ye'rbiil. Tya, mtegòo angl Mebizya no mque' angl thìb señ loo puert par tataa mod ya ne'ryo'de Mebizya par tolo quedìi Mebizya mèn rye nación co' naban dib athu loo izlyo!. Per co'se' ngolo thìb mil lín' co' nzo má! le'n ye'rbiil, Diox mnibe' par ngro' Mebizya le'n ye'rbiil le'n ndxep tiemp xal non Diox naquin gàca.

4 No gunèen nzi bel' plá asient thìb lugar loo izlyo!. Loo asienta nzi ndub mèn co' mbli Diox par ngòp mèna con' la's nii mèna no la's ya' mèna par tub rez mèna cón che'n taamas mèn. Lomiske' ne, gunèen alm no xpii mèn co' mcho' mèn yéc por mda' mèna cuent cón che'n Jesús loo mèn no por cón che'n di's ndac che'n Diox co' mblo mèna yalbàn loo mèn. Mèna ngòc mèn co' ne'ndub xibte no co' ne'ncò'o'de yéc loo má! tín' no loo gunab má! tín!. No ne' ne' nglá' mèna nquée señ che'n má! tín' no che'n gunab má! tín' lechuz o la's ya' mèna. Gunèen, ne, le' mèna ngro xban. No mnibe' no mèna Crist le'n thìb mil lín'!. **5** Per taamas mèn co' nguth co' ne'ndalte ngala's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist, ne'ngro

xbante mèna hora. Mèna ryo xban axta co'se' tyaa thìb mil lín'. Co'se' ngro xban mèn co' mnibe' no Crist thìb mil lín'a, leque hora, ngòc tiemp co' nerleque' ngro xban mèn co' ngro xban làth mèn nguth, mèn co' ngola's loo Jesucrist.⁶ Huen nda mèn, no ndyac lezo' mèn, no ngòc mèna mèn co' ngro xà'lé' loo ryethe con' ye'rstin' par ngòc mèna che'npe' Diox, mèn co' ngro xban leque tiemp co'se' ngro xban mèn co' mnibe' no Crist thìb mil lín'. Mèna ne'co' xà'de Diox loo Diox co'te' nzo Diox par tetii Diox mèna thidtene. Ndxé'leque', gác mèna mèn co' mbez no co' gab con' roo no con' xèn no con' natú' loo mèn cón che'n Diox. No gab mèna con' roo no con' xèn no con' natú' loo Diox. Tataa mod li mèna sirv loo Diox no loo Jesucrist. No ñibe' no mèna Crist thìb mil lín'.

⁷Co'se' ngolo nguri'th thìb mil lín'a, Diox mnibe' par ngro' Mebizya le'n ye'rbiil co'te' ngòc lezi'f co'te' ngò Mebizya. ⁸Mebizya ngro' le'n ye'rbiil par mquedii Mebizya mèn rye naciòn co' nzi ban dib athu loo izlyo!. No mquedii Mebizya mbi' co' lèe Gog. No mquedii Mebizya mèn che'n naciòn Magog co'te' ñibe' mbi' co' lèe Gog. No mbli Mebizya par queltàa rye solndad che'n naciòn Magoga axta ne' ne' ñee mèn plá solndad tac nac solndada mènléy' xal yux co' nziri' ro nítto!. ⁹Ryete solndada queltàa co'te' nac ciuda Jerusalén par tau' solndad dib vuelt ro ciuda Jerusalén co' nac ciuda co' anze'f nque' lezo' Diox. No tau' solndad loo mèn co' mblá' cón che'n xab izlyo!, mèn co' nzo loo cón che'n Diox, mèn co' mqueltàa thìb lad gaxte ro ciuda Jerusalén par li solndad xó' con rye mèna. Per ndoore' li solndad xó' loo mèna, Diox mbli ngulàa quì loo bé' par thidtene mbyec solndada. ¹⁰Le' Mebizya co' mquedii solndada na, thìb

líté mbli Diox par ngulàa Mebizya le'n thìb lugar roo tìn' co' ñaa xal thìb lagun co'te' ndxetoo bèel co' ndxol con asufr, no co'te' ngulàa má' co' ngòc má' tìn' no co'te' ngulàa mbi' gutyè' co' mbez nde'th di's co' ndxab Diox. Mèna tyactii ty a thidtene ze no yál'!

**Diox tub rez cón che'n
ryethe mèn co'te' ndub Diox
loo thìb asient nagus.**

¹¹Ngoloa, chàa, mberen, mxaquen gunèen ndoo thìb asient nagus co' anze'f naroo. Nde nxon', gunèen ndub Diox loo asient. Be taa ndoon, chàa, setilte mdyon' bé' no izlyo' loo Diox. Ya yende pá mbyan' be' no izlyo' thidtene.

¹²No gunèen ryete mèn co' nguthle', co' mbli Diox ngro xban hora ante par cue mèna loo Diox cuante, mèn co' nde'f di's nac mèn roo no mèn xèn, no mèn co' nac mèn be'the. Thidte ngure rye mèna loo Diox. Gunèen mxyal' loo huax libr. No gunèen mxyal' loo thìb libr co' nac tedib libr xà!. No loo libr co' nac thidte libr, loo libra ndub lèe ryete mèn co' yòo ban no Diox thidtene. Le' mèn nguth co' mbli Diox ngro xvana na, Diox mdub rez cón che'n mèna xalque' nac co' mbli mèn xal ndub cón che'n thìb thìb mèn loo libr co'te' ndub lèe mèn. ¹³Leque hora mxaquen ryete mèn co' nguth le'n nítto', mèna ngro xban loo nítto'. Lomisque' ne, mxaquen ryete mèn co' nguth co' ngò le'n ye'rbiil ngro' che le'n ye'rbiil. Ryethe mèna ngro' che le'n ye'rbiil. Ngure be mèna loo Diox par mdub rez Diox cón che'n mèna xalte nac co' mbli mèna loo izlyo' no xalte ngòc mod co' ngòp mèna loo izlyo!. ¹⁴Ngoloa, mxaquen gunèen mbli Diox thìb con' loo con' co' ndxòn mèn lèe yalguth co' ndli par ntin liz mèn. No mxaquen mbli Diox ngulàa con' co' ndxòn mèn ngro' lèe ye'rbiil le'n quì no bèel co' nac thìb lugar co' nziri' xal thìb lagun brut co'te' ndxetoo bèel co'

ndxol con thib loo dii co' lèe asufr. Loo quìi no loo bëel co' ñaa xal thib lagun brut nac co'te' bii ryethe mèn, mèn co' co' xà' Diox loo Diox par tyactii mèn tyá thidtene par thidtene yilo cuent che'n mèn. ¹⁵Loo quìi co'te' ñaa xal ñaa lagun brut, tyá ñibe' Diox lyàa mèn, mèn co' indubte lèe loo libr co'te' ndub lèe mèn co' yòo ban no Diox thidtene. Aa. Tataaque' mbyú' loo con'a loon, daa co' lèe Juàn.

Trè' ndlu' cón che'n tedib bé' cub co' cue no cón che'n tedib izlyo' cub co' cue yiloa. No ya ne'tolode cue nítto'.

21 Ngoloa, gunèen thib bé' cub co' cue yiloa. Gunèen thib izlyo' cub co' cue yiloa, ne. Tac ner bë' co' nziri' no ner izlyo' co' nziri' mdyon' no mblith no. No ya ne'tolode cue nítto'. ²Daa co' nac Juàn co' mque' ye's ndxè' loo gu', daa gunèe thib ciuda natú' co' nac tedib ciuda cub co' ne' leque lèe ciuda Jerusalén. Ciudaa nde làa loo bë' loo Diox. Ante nabe's natoxcua' ciudaa xal co'se' ndyoxcua' thib mza' co'se' ndxoc xab mza' par selya' mza' con mbyòo co' gác sa'l mza'. ³Lomisque' ne, mbìnен di's co' mbyèn loo bë' co' mbez:

—Juàn, hui' nexa. Thidteneque' yo ban no mèna Diox le'n ciuda ba'. Gác mèna che'npe' Diox, ne. No yub Diox yo ban no mèna le'n ciuda ba' par gác Diox Diox che'npe' mèna thidtene. ⁴No li Diox ya ne'gónté mèna thidtene. No li Diox ya ne'quéede yalguth loo mèn. No li Diox ya ne'cozée yathte mèn. No li Diox ya ne'ten'te mèn yalnè no yalnaxi. Tac ryete mod co' ngòc mod co' mque tee ban mèn loo izlyo' co' ngòc ner izlyo' co' ngurea mdyon'le' no mblith nole'.

⁵Mbìnен gunee xa' co' ndub loo asienta loon, ne:

—Juàn, hui' nexa. Na li gác cub ryethe con'.

Mbìnен gunee xa' loon, ne:

—Fque' ye's cón che'n con' ngue niin lool ndxè', Juàn. Tac di's co' ngue niin lool nalle' nac licpe'. No nzoque' mod yila's mèn no gàp mèn yalxla's cón che'n di's co' ngue niin ndxè'.

6Ngoloa, gunee xa' loon:

—Ya ngolole' mblin ryethe con' co' mcàbgònén lin loo mèn. Daa nzoque' thidtene. Nac daa xal letr "a" co' ntlo loo alfabet. No nac daa xal letr "z" co' nac lult letr loo alfabet. Mèn co' lyá's yòo ban no daa thidtene, na ta yalnaban loo mèna par yòo ban no mèna daa thidtene xal co'se' axta ngàl lezo' mèn ndxu mèn thib xi nít co'se' ndxec lezo' mèn co'te' ndub len nít. No yalnaban co' tan loo mèn ne'ti'de mèn yalnabana con nec thib centav.

⁷Cona, ngue niin lool, Juàn: Mèn co' thidteneque' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo' par ne'ta'de mèn lugar li Mebizya gan loo mèn, mèna gác che'n co' nac chenen. No gác daa Diox che'npe' mèna. Le' mèna na, gác xin'en loon. ⁸Per por part cón che'n mèn co' nzyeb par li mèn ryes yòo mèn loo cón chenen, no mèn co' ne'tyalte yila's loon, no mèn co' ndxòo xyàn lezo' ñièe mèn daa, no mèn co' ndxuth xtàa, no mèn co' ndxòo lezo' ndli yalburrid, no mèn co' ndli yalbruj co' ndxòo lezo' tetìi xtàa, no mèn co' ndyub xib no ncòo' mèn yéc mèn loo chol mdo' no loo chol gunab, no chol mèn co' nac mèn gutyè', ryete mèna go' cheen loon par go' xà'en mèna loon par yòo mèna co'te' nac thib lugar roo co' ñaa xal thib lagun roo co'te' ndxetoo bëel co' ndxol con asufr. Tya, ndoo li ndoo ga' mèna, ya rye mèna par tyactii mèna thidtene.

Juàn gunèe xal ñaa ciuda Jerusalén cub co' cuec Diox yiloa.

⁹Ngoloa, mbi'th thib angl co' ngòc che'n rye gaz angl co' mque no thib thib cop co' ngòo gaz loo yaltii co' ngòc con' ye'rsin' co' ngòc lult con' co' mblí

Diox loo mèn par mtetìi Diox mèn.
 Gunee angla loon:
 —Juàn, que de ndxè!. Daa lu' lool
 cón che'n ciuda cub ba!. Ciuda ba' hue'
 leque lèe ciuda Jerusalén. Ciuda ba' nac
 loo Jesucrist xal thìb mza' co' ndyoxcua'
 par selya' mza' con thìb mbyòo.

¹⁰No láth mxyo'f loo con' co' mxo'f
 loo Xpii Natú' loona, mxaquen mbe'
 angl daa loo thìb yii roo co' ndub
 axta arid gáp. Tya mblu' angl ciuda
 roo ciuda xèn loon, ciuda natú' co'
 ne' leque lèe ciuda Jerusalén. Ciudaa
 nde làa loo bé' loo Diox loo izlyo'.

¹¹Ciudaa mquéée xnìi con xnìi co' nac
 xnìi che'npe' Diox. Xnìi co' mquéée
 lad ciudaa ngòc xal xnìi co' nquéée
 loo thìb loo quèe co' anze'f náp ntac
 xalque' nquéée xnìi loo tedib loo quèe
 co' lèe jasp co' ngüi' mèn par xís xal
 ngüi' mèn loo vidr cristal. ¹²Dib vuelt
 xís ciuda ngure thìb ftoo. Ftooa ngòc
 thìb ftoo roo. No anze'f gáp nde'f ftooa.
 Nzi'f si' fchop puert lad ftooa. No ndoo
 angl thìb thìb ro puerta. No ndub lèe
 thìb thìb mèn, mèn co' nac che'n rye
 si' fchop mèn co' ngòc mèn co' mbloj
 msí' bin che'n mèn nación Israel loo
 thìb thìb puerta. ¹³No gunèen ndub son
 puert lad ftooa par ned lad ndlyen huiz.
 No ndub taason puert lad ftooa par
 ned lad nort. No ndub taason puert lad
 ftooa par ned lad sur. No ndub taason
 puert lad ftooa par ned lad mbix huiz.

¹⁴No quèe co' ngòc nii ftoo, co' nee di's,
 nac cimient che'n ciudaa ngòc si' fchop
 quèe. Co'se' gunèen nde làa dib zyaa
 ciudaa loo bél' loo izlyo', gunèen mdub
 lèe ryete si' fchop myen' co' ngòc xin'
 mté'th Jesucrist co' mtel' Jesucrist loo
 mèn par mbe' myen' di's che'n Jesucrist
 loo mèn loo izlyo' lad quèea, Jesucrist
 co' ne' tedib lèe Mbacxil' che'n Diox.

¹⁵Le' angl co' mdoodi's nona na,
 gunèen nzo thìb bro yaa co' ñaa xal yíi
 co' ñaa xal or ya' angl co' nac par chi'x
 angl ciuda no par chi'x angl puert che'n

ciuda no par chi'x angl ftoo che'n ciuda.
¹⁶Ciudaa thidte nac dyap lad. Thidte
 nol'a. Thidte naxèna. Angla mchi'x
 ciudaa con bro yaa co' ñaa xal yíi co'
 ñaa xal or co' mque no angl. Co'se'
 ngolo mchi'x angl ciudaa, mbix ciudaa
 chop mil nzo chop ayo kilometros de
 nol' ciuda, no de gáp, no de naxèn
 ciuda. Thidte bél' ó thidte medid ne'
 yon lad ciuda. ¹⁷Ngoloa, sangmchi'x
 angl ftoo co' nziri' xís ciudaa con metr.
 Co'se' ngolo mchi'x angl ftooa con metr
 co' nac leque metr co' nchi'x mèn loo
 izlyo', naxèn loo ftooa ayon fthap metr.

¹⁸Le' ftoo co' nziri' par xís ciudaa na,
 natoxcua' con thìb loo quèe co' anze'f
 náp ntac co' lèe jasp. Le' dib lad ciuda
 na, natoxcua' con ampure or co' ñaa
 xal vidr co' anze'f nambíi ñaa loo. ¹⁹Le'
 si' fchop quèe co' nac quèe nii ciuda
 co' nac quèe cimient natoxcua' con rye
 loo quèe co' anze'f náp ntac. Ner quèea
 natoxcua' con thìb loo quèe co' lèe jasp.
 Le' mbryop quèe na, natoxcua' con thìb
 loo quèe co' lèe zafir. Le' mbyon quèe
 na, natoxcua' con thìb loo quèe co' lèe
 agat. Le' dyap quèe na, natoxcua' con
 thìb loo quèe co' lèe esmerald. ²⁰Le'
 quèe co' nac ga'y quèea na, natoxcua'
 con thìb loo quèe co' lèe onis. Le' quèe
 co' nac xop quèea na, natoxcua' con
 thìb loo quèe co' lèe cornalin. Le' quèe
 co' nac gaz quèea na, natoxcua' con
 thìb loo quèe co' lèe crisolit. Le' quèe
 co' nac xon quèea na, natoxcua' con
 thìb loo quèe co' lèe beril. Le' quèe co'
 nac yé' quèea na, natoxcua' con thìb
 loo quèe co' lèe topas. Le' quèe co' nac
 si' quèea na, natoxcua' con thìb loo
 quèe co' lèe crisopras. Le' quèe co' nac
 si' fthib quèea na, natoxcua' con thìb
 loo quèe co' lèe jacint. Le' quèe co' nac
 si' fchop quèea na, natoxcua' con thìb
 loo quèe co' lèe amatist. ²¹Ryete si'
 fchop puerta ngòc si' fchop quèe perl.
 Thìb thìb puerta natoxcua' con thìb loo
 quèe co' lèe quèe perl. Le' ned co' nac

más ned roo che'n ciudaa na, natoxcua' con ampurte or co' ñaa xal vidr co' ngüi' mèn par xís, no par loo, co' nee di's, ndxú' mèn par le'n no par fuer.

²²Ne'ngħui'den nec thib templ le'n ciudaa. Tac yub Tad Diox co' ndxàp rye loothe con' la's nii Tad Diox no co' ndxàp rye loothe con' la's ya' Tad Diox, no yub Tad Jesucrist co' ne' tedib lèe co' lèe Mbacxil' che'npe' Diox, nac templ che'n ciudaa. ²³Ciudaa ya inquinte teniì huiz. Ne' ne' inquin teniì mbe' le'n ciudaa. Tac leque xnìi co' nquée xnìi Diox teniì le'n ciudaa. No leque bëel co' ndxa'x lad Jesucrist nac xnìi co' ntenii le'n ciudaa. ²⁴Le' mèn rye nación co' nziri' dib athu loo izlyo' co' mblyá'lle' loo con' ryees na, mèna quée lyàa no quee mèna loo xnìi co' ndxà'x le'n ciudaa. Le' rye mèn co' ngòc rey co' ñibe' loo xtàa loo izlyo' ndxèl' tiempa, mèna li con' roo no con' xèn loo Diox le'n ciudaa. Li mèna con' guryath no con' guryèn loo Diox le'n ciudaa, ne'. ²⁵Puert che'n ciudaa thidtene ne'yau'te ryete huiz. Co'se' gàc tiempa, ne'lyàade yál' izlyo!. ²⁶Co'se' gàc tiempa mèn che'n ryete nación dib athu loo izlyo', mèna li par gàc con' roo no con' xèn loo Diox no li mèna par gàc con' guryath no con' guryèn loo Diox. ²⁷Co'se' cue ciudaa, nec thib con' zab no nec thib mèn zab ne'yòode le'n ciudaa. No nec thib mèn co' ndxòo xyàn lezo' ñièr hues xtàa no nec thib mèn co' nquedii xtàa ne'yòode le'n ciudaa. Mèn co' yòo le'n ciudaa, mèna gàc mèn co' ndub lèe loo libr co'te' ndub lèe mèn co' yòo ban no Diox thidtene. Libra ngue no mbi' co' lèe Mbacxil' co' nac leque yub Tad Jesucrist.

22 Be taa be taa ndoon, chàa, mxaquen mblu' angl thib yó'be' co'te' nzo'l nít co' nda' yalnaban loo mèn. Níta ante nambìi ñaa. Ñaa nítia xal vidr cristal. Mxaquen le' co'te' ndub Diox loo asient no co'te' ndub

Mbacxil' co' nac leque yub Jesucrist ngro' yó'be'a, ndyaquen. ²Yó'be'a nguri'th xtau'the ned co' nac más ned roo le'n ciudaa. Lomisque' ne, ryop lad ro yó'be'a mbryoo mxyèn thib loo yaa nayèe co' nac yaa co' nda' yalnaban loo mèn. Yaaa nda' xlè si' fchop vez le'n lín!. Cad mbe' nda' yaaa xlè. Le' laa che'n yaa nayèea na, ndli sirv par nteyac mèn che'n rye nación co' ndyac len le'n rye nación. ³No nec thib con' co' yo le'n ciudaa gàc con' ye'rsin'tùb loo Diox. Huiza no tiempa, asient co'te' tyub Diox no co'te' tyub mbi' co' lèe Mbacxil' che'n Diox co' nac leque Jesucrist tyoo le'n ciudaa. Le' ryete mèn co' mxo'f zin' zin' cóñ che'n Diox loo Diox na, ryete mèna còo' yéc loo Diox no tyub xib mèna loo Diox. ⁴Huiza no tiempa hui' mèna loo Diox xal ñaa Diox. No hue' mèna lèe Diox lechuz mèna. ⁵Le'n ciudaa ya ne'lyàade yál' izlyo' thidtene. Le' mèn co' nzo ban le'n ciudaa na, ne' ne' inquin mèna xnìi che'n nec thib lampr. Ne' ne' inquin mèna xnìi huiz. Tac yub Tad Diox teniì loo mèna. Huiza ryete mèna ñibe' no Diox thidtene loo con' ñibe' Diox.

Trè' ndlu' le' tiemp co' gàc tiemp co'se' yi'th xi Jesucrist na' nde zin' gaxle'.

⁶Tolo gunee angla loon:

—Di's co' ngue niin lool ndxè' nac licpe', Juàn. Nzoque' mod gàp mèn yalxlà's xal nac di's co' ngue niin ndxe' no yila's mèn di's ndxè!. Yub Tad co' nac Tad Diox ndli par non mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox cóñ che'n co' ndxab Diox. Diox mtel' angl che'n Diox loo mèna par mblu' angl loo mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox no par mda' angl cuent loo mèn cóñ che'n Diox par ta' mèna cuent loo mèn cóñ che'n co' li Diox gàc loo mèn yiloa.

⁷Gunee Tad Jesucrist loon le' ya ne'lyen'te Tad Jesucrist. Chàa, yi'th Tad Jesucrist. No gunee Tad Jesucrist loon:

—Huen nda mèn co' ndub nza no co' ndli cas cóñ che'n con' co' ndxbab Diox li Diox loo mèn xal nac di's co' ndub loo libr ndxè!.

⁸Yub daa co' nac Juàñ mbìn rye di'sa. No gunèen ngòc ryethe con'a. Per co'se' ngolo mbìnén di'sa no ngolo gunèen ngòc ryethe con'a, mdub xiben xàn' nii angl co' mblu' rye con'a loon par còo'en yéquen loo angl. ⁹Per le'le' gunee angl loon:

—Ne'lidel tatua' loon, Juàñ. Daa, ne, nac mèn co' nxo'f zin' co' nac zin' cóñ che'n Diox xalque' nxo'f zin' lìu cóñ che'n Diox con mèn co' ndxàc huesl por cóñ che'n Jesucrist, gu' co' nac mèn co' nde'th con' co' ndxbab Diox, no gu' co' nac ryete mèn co' ndub nza no co' ndli cas di's co' ndub loo libr ndxè!. Más huen ftub xib loo Diox no fcòo' yécl loo Diox, ndee.

¹⁰Gunee angla loon, ne:

—Ne'ca'stel cóñ che'n co' ndlu' di's co' nac di's co' ndxbab Diox xal nac di's co' ndub loo libr ndxè!. Ndxè'leque!, fta' cuent cóñ che'n di's ndac ndxè! loo mèn loo xnaa. Tac nde zin'le' tiemp no nde zin'le' huiz co'se' gác con' xal nac di's co' ndlu' loo libr ndxè!.

¹¹Gunee angla loon, ne:

—La'a tolo li mèn ye'rsin' con' co' nac con' ye'rsin' co' más ndxòe lezo' mèn ye'rsin' li mèn ye'rsin!. No la'a tolo li mèn zab con' co' nac con' zab co' más ndxòe lezo' mèn zab li mèn zab. Le' por part cóñ che'n mèn ndac na, la'a tolo li mèn ndac con' co' nac más con' ndac. Lomisque' ne, mèn co' ngro xà' loo cóñ che'n xab izlyo' par li mèna con' ndac loo Diox, la'a tolo li mèna con' ndac loo Diox no tyoo mèna más altant loo cóñ che'n Diox.

¹²Látha, ndyaquen mbìnén gunee Tad Jesúñ loon:

—Aa. Ne'lyen'te daa, Juàñ. Chàa, galen. No lin par gác con' loo mèn xalque' nac con' co' mbli thib thib mèn.

¹³Daa nzoque' thidtene. No nzolen ndoore' co'se' mblequen izlyo' no ngue xèn'en izlyo!. Nac daa xal letr "a" co' ntlo loo letr alfabet. No nac daa xal letr "z" co' nac lult letr loo alfabet.

¹⁴Huen gáca loo rye mèn, mèn co' ndli par mbiiche mèn loo ryethe co' nac xab izlyo' co' nac con' xin no con' cap co' ndli ncua'n mèn xtol mèn par gác mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox por cóñ che'n Jesucrist. Tataa mod thib lítè yòo mèn le'n ciuda co'te' ndoo yaa nayée par ta' Diox xlè che'n yaaa par hua mèn par ban no mèn Diox thidtene. Le' sya, tataa mod ta' Diox lugar quée no lyàa mèna no yòo mèna no ryo' mèna ciudaa. ¹⁵Per ryete mèn co' ne'ndalte ngala's loon, no ryete mèn co' ndli yalbruj co' ndxòe lezo' ntetìi xtàa, no ryete mèn co' ndxòe lezo' ndli yalburrid, no ryete mèn co' ndxuth xtàa, no ryete mèn co' ndyub xib loo chol mdo' no loo chol gunab, no ryete mèn co' anze'f ndxòe lezo' ncua'n mod par nquedii mèn hues xtàa mèn, ryete mèna thidtene yan' par fuer no cue mèna par fuer co'te' nziri' ciudaa.

¹⁶Gunee Jesúñ loon, ne:

—Daa co' nac Jesúñ, daa mtel' angl daa loo mèn co' nzo loo cóñ chenen, mèn co' nqueltàa rye lugar par gab angl no ta' angl cuent loo mèna cóñ che'n ryethe con' ndxè!. Daa co' nac yub Jesúñ, daa nac bin che'n David co' ngòc rey pólá. Daa li par ne'lyuxte bin David. No daa li par bere bin David, cue bin David no yar' bin David loo izlyo' tedib vez. Daa co' nac Jesúñ, yub daa nac mbi', co' nee di's, nac xal mbèlhu'i' co' lèe mbèl za'f co' ndlyen coyoy yál' co'se' nde yinìi izlyo' tedib vez. Tataa mod ndlu'en loo gu' nde zin' gaxle' tiemp co' cue yiloa.

¹⁷Xpii Natú' no mèn co' nzo loo cóñ che'n Mbaçxil' co' nac leque yub Jesucrist, mèn co' thidte ndxàc con Crist xal thib xin' sa'l, Xpii Natú'a no mèna mbez:

—De U', Tad Jesús.

No ryete gu' co' mbìn cóñ che'n di's co' ndub loo libr ndxè', guuz gu' loo Tad Jesús:

—De U', Tad Jesús.

No leque daa, Juàn, mbez loo chol mèn co' tyal gòn ron:

—Mèn co' ndlya's no co' nguen lezo' par yòo mèn loo cóñ che'n Tad Jesús no ndxàc loo mèna xal co'se' ndxec lezo' mèn no capas ndlya's mèn gu mèn nít, chele' mèn, lìcque', lya's yòo mèn loo cóñ che'n Tad Jesucrist, yòo mèn loo cóñ che'n Tad Jesucrist par ban no mèn Diox thidtene xal co'se' ndxu mèn nít. Yalnabana ne'ti'de mèn con nec thiib centav.

¹⁸Lomisque' ne, ryete mèn co' ndxòn di's co' nac di's co' ndxab Diox co' ndub loo libr ndxè', ndlyazen xyo'f ndeleque' lezo' mèn te' lezo' mèn xal nac di's co' ndub loo libr ndxè' co' nac di's ndxè': Chele' chol mèn nzi'f di's co' ndub

loo libr ndxè', Diox ne zi'f co' nac con' ye'rsin' la's nii mèna no la's ya' mèna xalque' nac di's co' ndlu' loo libr' ndxè'.

¹⁹No lomisque' ne, chele' chol mèn teche o ton' mèn ndxep di's co' nac di's co' ndxab Diox co' ndub loo libr ndxè', Diox, ne, ton' lèe mèn co' ndub loo libr co'te' ndub lèe mèn co' yòo ban no Diox thidtene. No ne'ta'de Diox lugar yòo mèna le'n ciuda co' nac ciuda natú' che'n Diox. Cón che'n mèna nac di's co' ndlu' loo libr ndxè'.

²⁰Daa co' nac Jesucrist co' ngue ta cuent ndxè' lool, Juàn, daa, ne, mbez:

—Aa, ne'lyen'te daa. Chàa, galen loo izlyo' ndxè'.

Sya, chàa, mcàben. Ndxaben loo Tad Jesucrist:

—Aa, Tad Jesús, tataa gàca. De U' loo izlyo' ndxè'.

²¹Daa, Juàn, ndlyazen le' Tad Jesucrist li anggàc con' ndac loo rye gu' par nedrè'. Taandxè' gàca.